

Anötö ndê Yom Lêñsêm
Wakuc

The New Testament in the Bukawa language of Papua New Guinea

Anötö ndê Yom Lêñsêṁ Wakuc

The New Testament in the Bukawa language of Papua New Guinea Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini

copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 12 Dec 2025
545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7

Contents

FRT	1
MATYU	2
MAK	40
LUK	63
JON	101
APOSEL	131
ROM	168
1 KORIN	186
2 KORIN	205
GALESIA	218
EPESAS	225
PILIPAI	231
KOLOSI	236
1 TESALONIKA	240
2 TESALONIKA	244
1 TIMOTI	247
2 TIMOTI	253
TAITUS	257
PILEMON	260
HIBRU	262
JEMS	276
1 PITA	281
2 PITA	287
1 JON	291
2 JON	296
3 JON	297
JUD	298
REVELESEN	300
Read the New Testament . .	319
Yom Nātō Nāhu	325

**Anötö ndê Yom Lênsêm
Wakuc
The New Testament in the
Bukawa language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long
tokples Bukawa long Niugini**
Lutheran Bible Translators Australia
197 Archer Street, Adelaide
South Australia 5006

Anötö ndê Yom Lênsêm Wakuc
The New Testament in the Bukawa lan-
guage
in the Huon Gulf area of Morobe
Province,

Papua New Guinea
Translation by Lutheran Bible Transla-
tors Australia

© 2000 Lutheran Bible Translators Aus-
tralia

Print publisher, 2000 by Lutheran Bible
Translators Australia

Web version

2012, Wycliffe Bible Translators

www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you
under the terms of the Creative Commons
license (Attribution-Noncommercial-No
Derivative Works).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share — to copy, dis-
tribute and transmit the text under the
following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the
work to *Lutheran Bible Translators Aus-
tralia Inc.* (but not in any way that
suggests that they endorse you or your
use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this
work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not al-
ter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to
port the text to different file formats, as
long as you don't change any of the text
or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you
must make clear to others the license terms
of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok
orait na lo bilong *Creative Commons
Attribution-Noncommercial-No Derivative
Works license*. Em i tok olsem **yu ken givim
kopi long narepela manmeri.** Yu ken

wokim kopi na givim long husat i laikim.
Tasol, yu mas tok klia dispela samting i
kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no
ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas
givim nating.** Na tu, **yu no ken senisim
Tok.**

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela
buk i stap long dispela sait i gat tok orait
long usim wantaim dispela samting tasol.
Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas
askim husat i papa bilong copyright long
dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait
long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk
Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela
tok ples, yu ken **askim mipela.**

Olgeta tok orait na lo long tok ples English
i stap long [http://creativecommons.org/li-
censes/by-nc-nd/3.0/legalcode](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode).

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim
mipela.**

Matyu ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindec sa-nga

Matyu in Yisu ndê ngacsênjomi 12 si dan, ma in ndê ñaê dan bu Liwai (Mak 2:14). Têñ ñamata-nga in kôm gwelen whin gavman Rom-nga ma kôc mone takis-nga yêc lau Israel-nga. Ma tinjambu Yisu kégâlêm in sa ti ndê ngacsênjom dan.

Matyu in ngac Israel-nga, ma in to ñawaê ñayham indec gic in dau ndê lau Israel-nga ñawaê. In to tu bu whê sa bu Mesaya nan Anötô gic bata bu ênkin têt lau Israel-nga, nan Yisu dau. Matyu kôc yom daêsam yêc lau Israel si buku dabun (nan dasam bu Yom Lênsêm Akwa) bu puc yom nan in to pi Yisu, nan dôñ, ma bu tôc asê bu yom hon nan propet akwa-kwa sêto pi Mesaya dau, nan ñandô sa pi Yisu. Ma Matyu to yom daêsam pi yom nan Yisu sôm ma kédôhôn têt lau, ma pi gêt nan in kôm.

Ñawaê ñayham indec gic waê lau Israel-nga tawasê dom, magoc gic waê lau nom-ñon. Nahu bu Matyu to yom daêsam pi †Anötô ndê gôlin (kingdom), ma whê sa bu Anötô tac whin bu lau hon sêsôc in ndê gôlin ñapu, ma sêti in ndê balêkoc. Tôm yom nan Yisu sôm têt lau Israel-nga, ma Matyu to yêc 4:17, nan yêc bocdec bu:

Anötô ndê gôlin men kèpin su. Bocdinan anem daôm kwi ma ahu mêtê sac sin.

*Yisu ndê apai ñadênan
(Luk 3:22-38)*

¹ Yisu †Kilisi ndê apai si ñadênan indec. In sa akêt Dawid ndê, ma Dawid sa akêt Abraham ndê.

² Abraham ndê atu in Aisak. Ma Aisak ndê atu in Jakob. Jakob ndê atui †Juda ti in ndê asidôwai.

³ Juda gêm Tama ma inlu sêkwê balê lu asê, nan Peres lu Sera. Peres ndê atu in Hesron, ma Hesron ndê atu in Ram.

⁴ Ram ndê atu in Aminadab. Aminadab ndê atu in Nason, ma Nason ndê atu in Salmon.

⁵ Salmon gêm Rahab, ma inlu sêkwê Boas asê. Boas gêm Rut, ma inlu sêkwê Obed asê. Ma Obed in Jessi damba.

⁶ Ma Jessi ndê atu in Kin Dawid.

Dawid gêm Betsiba, nan munnga ti Uria ndê awhê, ma Dawid lu Betsiba sêkwê Solomon asê.

⁷ Solomon ndê atu in Rehoboam. Ma Rehoboam ndê atu in Abaisa. Abaisa ndê atu in Asa.

⁸ Asa ndê atu Yehosapat, ma Yehosapat ndê atu in Yehoram. Yehoram ndê atu in Usiah.

⁹ Usiah ndê atu Yotam, ma Yotam ndê atu Ahas. Ahas ndê atu in Hesekeya.

¹⁰ Hesekeya ndê atu in Manase, ma Manase ndê atu Amon. Amon ndê atu in Josaya.

¹¹ Ma Josaya ndê atui, nan Yekonaya ti ndê asii. Têt Josaya ndê têt lau Babilon-nga sêngaho lau †Israel-nga su, ma sêkôc ñac sa si sêndôc gamen apa Babilon-nga gitôm lau gapocwalô-nga.

¹² Têt ndoc lau Israel-nga sêmbo gamen Babilon-nga, nan Yekonaya kwê Sealtial asê. Tinjambu lau Israel-nga sêmbo akêt gamen Babilon-nga sêmen, ma Sealtial kwê Serubabel asê.

¹³ Serubabel ndê atu in Abiud, ma Abiud ndê atu Eliakim. Eliakim ndê atu in Aso.

¹⁴ Ma Aso ndê atu Sadok. Sadok ndê atu in Akim, ma Akim ndê atu in Eliud.

¹⁵ Eliud ndê atu in Eleasa, ma Eleasa ndê atu Matan. Matan ndê atu in Jakob,

¹⁶ ma Jakob ndê atu in Josep. Josep gêm Maria nan kôc Yisu, ngac nan sêsam bu Kilisi.

¹⁷ Bocdinan, têt Abraham ndê têt ma men têt Kin Dawid ndê têt, Yisu ndê apangaci 14 sêmbo. Ma têt Dawid ndê têt ma men têt ndoc lau Israel-nga sêndôc Babilon, nan in ndê apai 14 tiyham sêmbo. Ma têt ndoc lau Israel-nga sêndôc Babilon, e men têt ndoc Maria kôc Kilisi, nan apai 14 tiyham sêmbo.

Yisu ndê dinda kôc in

¹⁸ Yisu Kilisi dinda kôc in ñamin dau dec. Ñac sêhê in dinda Maria têt Josep su, magoc inlu sêmbo sêwhin dau dom, ma sêlic bu Maria daê. In daê akêt Nalau Dabun ndê.

¹⁹ Josep, nan sêmasan yom bu nem Maria, nan ngac gitêt, ma bu kôm in maya sa dom, dec gauc gêm bu hu in sin gelec.

²⁰ In kôc gauc dinan su, goc Pômdau ndê aŋela dan hoc dau asê têt in ña mbê, ma sôm, “Josep, Dawid ndê apangac, tôc daôm dom bu kôc Maria sa ti am nem awhê, bu Nalau Dabun dau kêt balêkoc nan mbo in ñatac ñalôm.

²¹ Maria oc kôc balê dan, ma am oc sam in ndê ñaê bu †Yisu, ñahu bu in oc nem in ndê lau si yêc ñac si sac ñagêyô.”

²² Gêt hon dinan hóc asê ma bocdinan Pômdau ndê yom nan propet Aisaya hoc asê mun su, nan ñandô sa. In hoc yom dau asê bocdec bu:

²³ Alic su nan. Awhê akin dan oc daê e kôc balêkoc ngac dan, ma ñac oc sêsam in ndê ñaê bu Imanuel. [Ais 7:14]

(Ñaê ‘Immanuel’ dau ñahu bu ‘Anötô mbo whin yac.’)

²⁴ Têt ndoc Josep tapo sa, nan in kôm gitôm Pômdau ndê aŋela gic atu in, ma kôc

Maria sa menj mbo in ndê andu ti in ndê awhê.

²⁵ Inlu sêmbu sêwhin dandi, magoc Josep gic ahê Maria mbo e gitôm in kôc balêkoc dau su. Ma in sam in ndê naê bu Yisu.

2

Lau tigauc sênsalê Yisu

¹ Yisu dinda kôc in yêc malac Betlehem yêc gamen Judia-nga, têt têt Kinj †Herod gêm gôlin mbo. Tinambu lau apa njetô sêhóc asê Jerusalem. Nac lau tigauc tu sênyalê tata-nga, ma sêmen akên gamen ac pi-nga.

² Sêhóc asê ma sêndac, “Balêkoc nan bu ti lau Israel si kinj, nan dinda kôc in yêc nde? Yac alic tata wakuc danj pô yac mba gamen dec kên puc yac bu in hóc asê su. Ma yac amenj bu atoc in sa ti apôn hanjuc têt in.”

³ Nac si yom dinanj kôm Kinj Herod sô ma gauc gêm yom daêsam. Ma lau Jerusalem-nga honj boc-dinanj.

⁴ Goc Herod kêgalêm lau Israel si †dabunjsa atu-tu ti lau nanj sêndôhôn yomsu, nanj sa sêpitigen, ma ndac nac, “Mac nem †Mesaya dinda oc kôc in yêc malac bocke?”

⁵ Ma sêo in ndê yom ma sêsôm, “In dinda oc kôc in yêc malac Betlehem yêc gamen Judia-nga. Propet akwa danj to yom pi in munj su bocdec bu:

⁶ O malac Betlehem yêc gamen nanj †Juda ndê tonj sêwêkainj. Malac atu-tu honj nanj sêyêc Juda ndê gamen, nanj nadj hóc gêlêc am su dom, nahu bu gôlinwaga nanj oc sa yêc am, nanj oc ti ngac atu tu yob anenj lau Israel-nga.” [Mai 5:2]

⁷ Herod ngô yom honj dinanj su, ma kên nac sêsa si. Goc in gic lau tigauc dinanj sa tiyham gelec, ma kip yom sa yêc nac, bu béc bocke tata dau menj hóc asê ma nac sêlic. Nac sic minj yom honj têt in su,

⁸ ma in kên nac bu sêtên malac Betlehem sêndi, ma sôm têt nac, “Andi anjalê balêkoc dau, ma têt ndoc mac atap in sa, nanj goc ambu amenj akên njawê têt aô bu aô dauj waloc, ma watoc in sa.”

⁹ Lau dinanj sêngô Herod ndê yom su, ma sêsa si. Ma tata nanj sêlic su yêc nac si gamen ac pi-nga, nanj wê nac gi e kalhac andu nanj balêkoc yêc, nanj njahô solop.

¹⁰ Nac sêlic tata dau dec kôm nac atac njayham atu.

¹¹ Sêsôc andu dau si, ma sêlic balêkoc lu dinda Maria. Ma sêpôn haduc têt balêkoc dau ma sêtoc in sa. Goc nac sêkac si talhi sa, ma sêkên si awalaun nanj njahô atu-tu têt in kainj gitôm gol, ma a njakwi njamalu ti gên njamalu njayham.

¹² Têt ndoc dinanj Anôtô kên puc nac na mbê bu sêmbu sêtên Herod sêndi dom. Boc-dinanj sêlhô sêsa senj danj dau-nga danj, ma sêmbu sêtên nac si gamen si.

Josep lu Maria ma Yisu sêsip Isip si

¹³ Têt têt lau tigauc dinanj sêhu nac sinj su, Pômdau ndê anjela danj sunj mbê têt Josep ma sôm, “Herod kêsalê balê dau bu ndic in ndu. Boc-dinanj tisa, ma kôc balê lu dinda sa ma asip Isip andi. Ambo dinanj e tôm aô wakên puc mac.”

¹⁴ Josep ngô anjela ndê yom su, goc tisa têt ôbwêc dinanj ma kôc balê lu dinda sa, ma sêsip Isip si.

¹⁵ Ma nac sêmbu gamen dinanj, e Herod mbac ndu su. Ma njalên dau dinanj dec Pômdau ndê yom nanj propet danj hoc asê munj su, nanj njandô sa. Yom dau bocdec bu:

Aô kagalêm anenj atungac sa akên gamen Isip-nga menj. [Hos 11:1]

Herod gic balêkoc dedec ndu

¹⁶ Têt ndoc Josep kôc Maria lu Yisu sa sêsip Isip si, nanj Herod honj lau tigauc bu sêkên njawê têt in pi balê dau. Magoc nac sêmen dom, dec in kêyalê bu nac sênsau in, ma in tac njandê atu. Goc kêkin in ndê lau sinj-nga sêtên Betlehem si, ma sic balêkoc ngac dedec honj ndu yêc malac Betlehem, ma yêc gamen njamakê-nga whin. In tap njawê sa su yêc lau tigauc, pi béc nanj tata hóc asê nac-nga, ma boc-dinanj nac sic balêkoc ngac dedec e gi tap nac nanj si yala tilu, nanj honj ndu.

¹⁷ Ma tu dinanj-nga yom nanj propet Jere-maya to, nanj njandô sa. In to yom bocdec bu:

¹⁸ Lau sêtan dangibo atu yêc malac Rama.* Rakel ndê lau wakuc sêtan nac si balêkoc nanj singa su. Ma lau danj sêtôm bu sênem malô nac dom. [Jer 31:15]

Josep kôc Yisu lu dinda sêmbu sêmen

¹⁹ Tinambu Herod mbac ndu, ma yêc Isip, Pômdau ndê anjela hoc dau asê têt Josep na mbê,

²⁰ ma sôm têt in, “Tisa ma kôc balê lu dinda sa, ma ambu atên gamen Israel-nga andi. Lau nanj sêkôm bu sêndic balê dau ndu, nanj honj sêmbac ndu su.”

²¹ Goc Josep tisa, kôc balê lu dinda sa, ma nac sêmbu sêtên Israel si.

²² Tigen Josep ngô bu Akelaus gêm gôlin gamen Judia-nga ô damba Herod su, dec tót dau bu mbu têt gamen Judia-nga ndi. Ma Pômdau kên puc in na mbê bu têt gamen Galili-nga ndi.

²³ Goc nac sêtên Galili si, ma sêndôc malac danj naê Nasaret. Ma boc-dinanj yom nanj propet akwa-kwa sêto munj su, nanj njandô sa pi Yisu. Nac sêto yom yêc bocdec bu, “Lau oc sêsam in bu ngac Nasaret-nga.”

* **2:18:** Rama - malac saun danj nanj yêc kêpin Jerusalem.

3

Jon, Ngac Kêku Lau-nga kêmasan Yisu ndê senj

(Mak 1:2-8; Luk 3:2-17)

¹ Tinjambu Jon, Ngac Kêku Lau-nga hôc asê gamen Judia-nga, ma gêm mêtê mbo gamen sawa.

² Inj sôm têt lau, “Anötö ndê gôlinj menj kêpinj su. Bocdinañ anem daôm kwi ma ahu mêtê sac sinj.”

³ Gêñ dau kêkuc yom nanj propet Aisaya hoc asê munj su bocdec bu:

Namalac danj ta yom mbo gamen sawa, bocdec bu, ‘Amasanj Pômdau ndê senj tisolop. Amasanj nem njalôm bu akôc inj sa.’
[Ais 40:3]

⁴ Jon sôc njakwê nanj sêmasan nj kamel njamlichu, ma kic pinjap yêc inj njampêbalê. Ma inj gêñ gêñ bambalinj gitôm wakô ma lêp.

⁵ Lau daêsam sêsa sêtên Jon si. Nac lau akênj malac atu Jerusalem ma malac honj yêc gamen Judia-nga, ma lau nanj sêndôc Bu Jordan njamakê.

⁶ Nac sêhoc si sac asê têt Jon, ma inj kêku njac yêc Bu Jordan.

⁷ Ma lau †Palêsai ti lau †Sadiusi daêsam sêsa sêtên gamen nanj Jon kêku lau mbo, nanj si. Têt ndoc Jon gêlic njac inj sôm njac bocdec bu, “Mac mboc njatui mac! Tu sake-nga mac alhô amen? Mac akôc gauc pi Anötö ndê tac njandê nanj lau propet sêkênj puc yac bu oc menj sa, dec gauc gêm bu amenj ma alinj sanju njambwa, a?”

⁸ Angô! Akôm mêtê njayham nanj tôc asê bu mac am daôm kwi yomandô.

⁹ Ma asôm têt daôm dom bu, ‘Abraham apai yac, ma tu dinanj-nga Anötö oc kôc yac sa.’ Aô wasôm têt mac bu Anötö gitôm bu nem hoc honj dindec kwi sêti Abraham ndê atui sêo mac.

¹⁰ A honj nanj sem njandô njayham dom, nanj kwahic dec Anötö kêñ ki njamata têt njawakac, ma inj oc lêt su ma tuc pi ya ndi.

¹¹ “Aô wasôm têt mac honj bu njac danj oc menj êñkuc aô, nanj ndê njalci hôc gêtêc anenj su. Aô njac njambwa, gitôm dom bu wati inj ndê njac akinj tu wakenj inj ndê atapa-nga. Aô dec kaku mac nj bu njambwa, nanj tôc asê bu mac am daôm kwi su. Tigenj inj njac dau oc êñku mac nj Nalau Dabunj ti ya.

¹² Inj menj bu êñsahê lau, gitôm njac nanj whê wit njandô ti njapa kôc, goc gic njandô sa sôc andu gêñ njandô-nga gi, ma tuc njapa sip ya nanj sa njapanj, nanj gi.”

Jon kêku Yisu

(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34)

¹³ Têt dinanj Yisu menj akênj gamen Galili-nga ma hôc asê Jon yêc Bu Jordan. Inj tac whinj bu Jon êñku inj.

¹⁴ Magoc Jon gic yao dau têt inj ma sôm, “Am bu êmkû aô, oc njayham. Bocke dec am sôm bu aô wanjku am?”

¹⁵ Tigenj Yisu ô Jon ndê yom ma sôm, “Am tec dom. Kwahic dec am êmkû aô, bu tanjuc lêt solop nanj Anötö kêmasanj gwananj su.” Yisu sôm su ma Jon gôlôc bu êñku inj.

¹⁶ Yisu gêtin sanju su ma pi akênj bu menj. Ma undambê kac sa, ma inj gêtic Anötö ndê Nalau sip menj gitôm balusi ma sac inj njahô.

¹⁷ Ma awha danj sa akênj undambê, nanj sôm bu, “Aô Atungac atac whinj-nga dau dindec. Aô gatisambuc inj njandô.”

4

Sadanj kêtôm Yisu

(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)

¹ Tinjambu Nalau Dabunj wê Yisu sa gamen sawa gi, bu †Sadanj êntôm inj.

² Yisu gêñ gêñ danj dom tôm accalô 40 ma ôbwêc 40, ma tinjambu gêñ yô inj njandô.

³ Ma têt dinanj Sadanj hôc asê inj ma sôm têt inj, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinañ sôm têt hoc dindec bu sênem dau kwi ti gêñ danenj-nga.”

⁴ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Mba! Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Gên danenj-nga njambwa kêñ lau sêndôc tali dom. Nac danja wambu yom honj nanj Anötö sôm, dec njac oc sêndôc tali.’”

⁵ Goc Sadanj kôc inj sa pi malac dabunj Jerusalem gi, ma kêñ inj kalhac †lôm dabunj njapoc lôlôc.

⁶ Ma sôm têt inj, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinañ pwê sip ndi. Am oc tisac dom, bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pômdau oc êñkinj ndê anjela bu sêyob am, ma sêpê am sa lôlôc bu am tinj gahim pi hoc danj dom.’”

⁷ Magoc Yisu sôm têt inj, “Mba! Sêto yom danj tiyham yêc bocdec bu, ‘Ênsahê Pômdau am nem Anötö dom.’”

⁸ Goc Sadanj kôc inj sa, ma lu sêpi lôc baliñ danj si. Ma gamen honj nanj kinj nom-nga sem gôlinj, ma kinj dau si awa ti gêñ njayham-nyayham honj, nanj Sadanj tôc têt Yisu.

⁹ Ma sôm, “Am bu pônj hamduc têt aô ma nem akinj aô, goc wakênj gêñ honj dec sip am amam.”

¹⁰ Magoc Yisu sôm têt inj, “Mba, Sadanj! Am kôc daôm sa ndi! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pônj hamduc têt Pômdau am nem Anötö, ma nem akinj inj tawasê.’”

¹¹ Têt dinanj Sadanj hu inj sinj, ma anjela sêmenj ma sem akinj inj.

Yisu gic hu ndê gwelenj

¹² Tinjambu †Herod kêkinj ndê lau sinj-nga si ma sêkôc Jon dôñ, ma sêkênj inj ndôc gapoc-walô. Ma têt ndoc Yisu ngô njawaê, goc inj mbu têt gamen Galili-nga gi.

¹³ Inj gi ndôc malac Nasaret dom, magoc inj gi ndôc Kapenaom, malac nanj yêc kêpinj

Bugicton Galili-nga. Mun-nga andô †Jakob ndê atu lu, Sebulun lu Naptali sêwêkain nom yêc gameŋ dinan.

¹⁴ Nalêŋ dinan yom nan propet Aisaya to mun su, nan nandô sa. Yom dau bocdec bu:

¹⁵⁻¹⁶ Nawe atu dan menj pô lau nan sêndôc Sebulun lu Naptali si gameŋ nan yêc kêpin bugicton, ma yêc Bu Jordan namakê. Gameŋ Galili-nga dinan sêsam bu lau apa si gameŋ, ma lau nan sêndôc dinan, nan sêmbo tòm lau nan nasec atu kôm nac ahuc, ma tòm lau nan sêmpin bu sêmbac ndu. Magoc kwahic dec sêlic nawê atu su. [Ais 9:1-2]

¹⁷ Têŋ ndoc dinan Yisu gic hu ndê gwelen nem mêtê lau-nga, ma in hoc yom asê têŋ lau bocdec bu, “Anôtô ndê gôlin menj kêpin su. Bocdinan anem daôm kwi, ma ahu mêtê sac sinj.”

Yisu mbwêc lau hale tu sêŋkuc in-nga
(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11; Jon 1:35-42)

¹⁸ Têŋ béc dan Yisu kêsêlêŋ mbo Bugicton Galili-nga namakê. Ma in gêlic Saimon nan ndê naê dan Pita, lu asi Andru. Inlu sêkêŋ wasan sêmbo, bu inlu ngac sêkôc i-nga lu.

¹⁹ Goc Yisu sôm têŋ inlu, “Amlu amenj anjuk aô, ma aô wakêŋ amlu ahê namalac sêmenj sêŋkuc aô, tòm nan kwahic dec amlu ahê i.”

²⁰ Ma ngahô inlu sêtec si wasan yêc, ma sêŋkuc in.

²¹ Sênsêlêŋ si, ma Yisu gêlic Sebedi ndê atu lu, nan Jems lu Jon. Sêndôc wanj sêwhin damba Sebedi, ma sêpô si wasan kic sêmbo. Yisu mbwêc inlu bu sêmenj sêŋkuc in,

²² Ma ngahô inlu sêhu damba ti wanj sinj, ma sêŋkuc Yisu.

Yisu gêm lau gêmbac sa

²³ Dinan su, goc Yisu kêsêlêŋ golom-golom malac yêc gameŋ Galili-nga. In kêdôhôn lau mbo tlôm wê-nga, ma gêm mêtê njawê njayham pi Anôtô ndê gôlin. Ma in kôm lau ti gêmbac tidau-tidau honj njayham sa.

²⁴ Njawê pi gêŋ dau gêm gameŋ Siria-nga honj ahuc, ma tu dinan-nga lau sêkôc nac si lau gêmbac honj sêtêŋ Yisu si, ma in kôm nac njayham sa. Lau nan sêhóc nandê atu, lau ti njalau sac, lau bôlin, ma lau denjen ti mbolotê, lau ti njawapac honj dinan in gêm nac sa.

²⁵ Ma lau daêsam sêsa si ma sêŋkuc in. Natô sêmenj akêŋ gameŋ Galili-nga, ma natô akêŋ gameŋ Dekapolis-nga.* Ma natô sêmenj akêŋ malac Jerusalem ma malac honj yêc gameŋ Judia-nga, ma natô sêmenj akêŋ Bu Jordan njadanja.

* 4:25: Dekapolis - naê dinan danem kwi bu ‘malac amanlu.’ Malac amanlu dinan sêyêc Bugicton Galili-nga njagamen têŋ ac pi-nga.

5

Yisu gêm mêtê mbo lôc
(Luk 6:20-23)

¹ Têŋ béc dan Yisu gêlic bu lau daêsam sêŋkuc in, goc pi lôc dan gi. In ndôc sic, ma in ndê †sêŋnômi sêtigasuc in.

² Ma in gic hu kêdôhôn nac ma sôm,

³ “Anôtô ndê mwasin gic waê lau nan sêŋgwinin dau yêc in angô-nga. In gêlic njayham bu kôc nac sa sêmbo in ndê gôlin njapu.

⁴ Anôtô ndê mwasin gic waê lau nan sêndôc ti njalôm njawapac. In oc kôm nac si njalôm timalô.

⁵ Anôtô ndê mwasin gic waê lau ti lêŋ malô ma yom malô. Bu nac oc sêwêkain gameŋ nom-nga sambob.

⁶ Anôtô ndê mwasin gic waê lau nan atac whin ndu andô bu sêsa lêŋ gitêŋ enj. In oc nem nac sa sêti lau gitêŋ nandô.

⁷ Anôtô ndê mwasin gic waê lau nan tawalô lau. In oc tawalô nac.

⁸ Anôtô ndê mwasin gic waê lau ti njalôm njawasi. Nac oc sêlic Anôtô.

⁹ Anôtô ndê mwasin gic waê lau nan sêŋsalê lêŋ tu sêmbo ti yom malô-nga. In oc sam nac bu in dau atui awhê ma njac.

¹⁰ Anôtô ndê mwasin gic waê lau nan sêtap kisa sa tu sêsa Anôtô ndê lêŋ gitêŋ-nga. In gêlic njayham bu kôc nac sa sêmbo in ndê gôlin njapu.

¹¹ “Têŋ ndoc lau sêkêŋ kisa mac ma sêpu mac ti sêŋgôlin yom sac daêsam pi mac tu mac anjuk aô-nga, nan ahêgo daôm dom. Bu Anôtô oc êmwasiŋ mac.

¹² Atac njayham ma atisambuc, bu Anôtô oc kêŋ njalôli njayham têŋ mac yêc undambê. Ma gauc nem bu njalêŋ tigen, lau sêkêŋ kisa Anôtô ndê lau propet nan sêmbo mun su.”

Anôtô ndê lau sêtôm gwêc so ma sêtôm njawê

¹³ Ma Yisu sôm, “Dakêŋ gwêc so sip gêŋ danen-nga bu dakôm gêŋ dau njayham. Ma mac ambo lau nom-nga njalôm atôm gwêc so. Tigen gwêc so bu namakic nina, oc dakôm namakic sa tiyham njalêŋ nde? In tisac su, ma tambalin sinj nina, ma lau sêkwê dôn.

¹⁴ “Ma mac ambo nom atôm njawê bu pô gameŋ. Malac dan bu yêc lôc, oc tòm dom bu sinj dau kwi.

¹⁵ Ma têŋ ndoc datun lam asê, oc tanjatôc njac suc ahuc dom. Tanjin sa bu njawê pô gameŋ honj.

¹⁶ Bocdinan, akôm mêtê njayham yêc lau honj angô-nga, nan gitôm mac nem njawê bu pô gameŋ. Ma lau oc sêlic mac nem mêtê njayham, ma sêmpin Damam undambê-nga.”

Yisu sôm yom pi yomsu ma propet si yom

17 “Gauc nem dom bu aõ gamen tu wasen Anötö ndê yom nan Moses ti lau propet sêto yêc, nan su-nga. Aõ gamen tu wasen su-nga dom, tigen tu wakôm yom dau nandô sa-nga.

18 Yomandô, aõ wasôm têng mac bu undambê ti nom bu nînga, magoc yom nâlhô saurj danj oc nînga yêc yomsu dom e aõ dauj wandic dabinj gêng honj.

19 Asa nanj kêngil yomsu nanj hêganônj gêng saurj andô danj, me kêdôhônj lau nâtô bu sêkôm bocdinarj, nanj ti nâmalac waêmbe yêc Anötö ndê gôlinj nâpu. Magoc asa nanj danja wambu Anötö ndê yomsu, ma kêdôhônj lau nâtô bu sêkôm bocdinarj, nanj ti nâmalac ti-waê yêc Anötö ndê gôlinj nâpu.

20 Angô! Lau Palêsai ti fêkêdôhônj-waga yomsu-nga sênsahê nanja bu sêti lau gitênj, tigen aõ wasôm têng mac, bu mac bu ati lau gitênj ahôc gêlêc njac dom, dec oc tôm dom bu mac ambo Anötö ndê gôlinj nâpu.”

Yomsu dandic nâmalac ndu-nga njahu

21 Ma Yisu sôm têng njac, “Mac anyalê yom nanj Anötö kênj têng abanj bocdec bu, ‘*Ndic nâmalac ndu dom.*’ Ma ‘Asa nanj bu ndic nâmalac ndu, nanj oc tap njagêyô sa.’

22 Tigen kwahic dec aõ wasôm têng mac, bu asa nanj tac nandê têng nâmalac danj, nanj oc tap njagêyô sa gitôm inj nanj gic nâmalac ndu. Ma mac nem njagôlinj danj sôm bu lau atu-sêmatôc nâmalac nanj sam ndê asidôwa bu nâmalac gauc mbasi-nga. Magoc aõ wasôm têng mac, bu asa nanj sôm yom kainj dinanj, nanj gitôm bu tap njagêyô lambwam-nga sa.

23 “Bocdinarj têng ndoc am bu lic om ma bu kênj nem da têng Anötö, ma bu gauc nem yom danj yêc amlu nâmalac danj njasawa,

24 nanj goc hu nem da sinj yêc alta njamakê ma sa ndi tap nâmalac dau sa. Gêng njamata-nga amlu amasanj yom nanj yêc amlu njasawa, goc mbu ndi ma kênj nem da têng Anötö.

25 “Ma am nem tôp bu yêc nâmalac danj, ma inj bu wê am têng njac êmatôc yom-nga ndi, nanj êmasanj yom têng inj njagahô, têng ndoc amlu anjêlênj ambo senj. Ma bocdinarj njac dau oc kênj am têng njac êmatôc yom-nga dom. Bu mba, mboe njac êmatôc yom-nga oc kênj am têng njac yob gapocwalô-nga, ma inj êmbalinj am sôc gapoc-walô ndi.

26 Aõ wasôm yom nandô têng am, am oc ndôc gapocwalô njapanj e am ndic nem tôp honj pacndê.”

Yomsu mockainj-nga njahu

27 “Ma mac anyalê yom nanj Moses to bocdec bu, ‘*Kôm gêng mockainj-nga dom.*’

28 Tigen kwahic dec aõ wasôm têng mac, njac danj bu tahê awhê danj e nâlôm njagalac, nanj gitôm inj kôm mêtê mockainj-nga têng inj su, yêc inj ndê nâlôm.

29 “Am tanôm danja bu hê am têng sac, goc kip tanôm dinanj sa ma êmbalinj nînga. Am tanôm danj bu nînga, nanj hóc gêlêc am tanôm lu yêc ma hê am bu kôm sac, ma tinambu Anötö kênj am sip ya lambwam-nga ti njamlic sambuc ndi.

30 Ma amam danja bu tim am, goc tim kic ma êmbalinj nînga. Amam danj bu nînga, nanj hóc gêlêc am mbo ti amam lu-lu ma kôm sac su, ma tinambu sip ya lambwam-nga ti njamlic sambuc ndi.”

Awhê lu njac sêhu dau sinj dom

31 “Ma Moses to yom danj bocdec bu, ‘*Njac danj nanj gauc gêm bu hu nawhê sinj, nanj kênj bapia sêhu dau sinj-nga têng nawhê, goc hu inj sinj.*’

32 Tigen aõ wasôm têng mac, bu yom tigen yêc bu njac hu inj nawhê sinj, nanj awhê dau kôm mêtê mockainj-nga whinj njac danj. Njac danj bu hu nawhê sinj njambwa, nanj kôm inj ti awhê mockainj-nga. Ma njac wakuc danj bu nem awhê dau, nanj kôm mêtê mockainj-nga* whinj.”

Dasôm yom tidônj goc dakôm nandô sa

33 “Mac anyalê yom danj tiyham nanj Anötö kênj têng abanj bocdec bu, ‘*Yom bocke nanj mac amatinj tidônj, nanj akôm popoc dom,*’ ma ‘*Yom nanj mac bu apuc dônj bu yomandô yêc Pômdau angô-nga, nanj akôm nandô sa.*’

34-35 Magoc aõ wasôm têng mac, bu asôm yom danj tu apuc nem yom dônj-nga dom. Asôm yom pi undambê me pi nom tu bu apuc nem yom dônj-nga dom, njahu bu Anötö inj undambê ti nom njadau. Ma asôm yom pi Jerusalem dom, bu Anötö kêyalinj malac dau sa ti inj ndê kinj atu ndê malac.

36 Ma asôm yom pi nem njagôlônj dom, bu mac atôm dom bu akôm nem kêclauj danj tisêp me tiyec.

37 Asa bu lôc bu kôm gêng danj, nanj sôm ‘Aêc, aõ wakôm,’ ma bu kôm dom goc sôm, ‘Mba, aõ wakôm dom.’ Yom nâtô bocke nanj mac asôm tu apuc yom dau dônj-nga, nanj menj akênj Sadanj ndê.”

Daô sac nanj sêkôm têng yac, nanj dom

38 “Ma mac anyalê yom nanj Moses to bocdec bu, ‘*Nâmalac danj bu ndic am tanôm tisac, nanj ndic inj ndê ô. Ma asa nanj tuc nem njalhôm danj dulu, nanj tuc inj ndê dulu ô.*’

* 5:32: Lau nâtô gauc gêm bu yom dau njahu bocdec. Njac danj bu hu ndê nawhê sinj njambwa, ma awhê dau bu mbo tawasê, dec lau nâtô oc gauc nem bu inj nakwenj hu inj sinj tu inj kôm mêtê mockainj-nga whinj njac danj, ma bocdinarj njac oc sêlic inj tôm awhê mockainj-nga. Ma lau nâtô gauc gêm bu yom dau njahu bocdec. Têng ndoc awhê dinanj nakwenj hu inj sinj, goc inj oc nem njac wakuc. Tigen Anötö gêlic bu inj nakwenj hu inj sinj njambwa, dec injlu si yom sênem dau-nga gacgenj yêc. Bocdinarj awhê dau lu nakwenj wakuc sêkôm mêtê mockainj-nga yêc Anötö angô-nga.

³⁹ Tigen aõ wasôm têt mac bu akôm mêtê sac ô mêtê sac nan lau sêkôm têt mac, nan dom. Dan bu tap am sip alim andô danja, nan kêt danja bu in ndic whin.

⁴⁰ Ma ngac dan bu wê am têt lau sêmatôc yom-nga, ma in tac whin bu am nemlhi in ja am nem gêt saur dan, goc kêt nem gêt atu têt in whin.

⁴¹ Ma lau †Rom-nga si ngac sin-nga dan bu kac yom am bu hon in ndê wapa sen jasawa apê, goc hon wapa dau êmsêlê sen jasawa balin whin in ndi.

⁴² Êmgamin nem gêt têt lau nan sêten gêt têt am, nan dom, ma dan bu ndac am bu nem in sa ja gêt dan, nan puc dômwêm in dom.”

*Atac whin nem njacyo
(Luk 6:27-36)*

⁴³ “Ma mac anjalê yom nan Moses to bocdec bu, ‘Atac whin nem lau menpan am-nga,’ ma yom nan lau sêsom bocdec bu, ‘Atac tec nem njacyo.’

⁴⁴ Tigen aõ wasôm têt mac bu atac whin nem njacyo, ma aten mbec tu lau nan sêkêt kisa mac-nga.

⁴⁵ Mac bu akôm boc-dinan, goc Damam undambê-nga oc sam mac bu in atui awhê ma ngac. In dau kêt ndê ac pi pô lau sac ti lau njayham, ma kêt u gic lau gitên ti lau nan sêsa lêt giso.

⁴⁶ Lau sac ma lau nan sêkôt takis-nga atac whin lau nan atac whin njac, ma sêtec lau nan sêtec njac. Mac bu ankuc njac si mêtê, dec tu sake-nga Anôtô oc lic mac njayham?

⁴⁷ Lau sambuc sêtoc dau si asidôwai sa, magoc sêtec lau njatô. Bocdinan mac bu atoc nem asidôwai tawasê sa, dec tu sake-nga Anôtô oc lic mac njayham hôc gêlêc lau sambuc?

⁴⁸ Akôt gauc pi yom hon dinan, ma akôm mêtê solop en, tôm Damam undambê-nga ndê mêtê.”

6

Yom pi sakin gitên njatô

¹ Ma Yisu gic têt yom ma sôm, “Ayob daôm bu akôm nem sakin anem akin Anôtô-nga tu bu lau sêlic e sêmpin mac-nga dom. Mac bu akôm tu bu lau sêmpin mac-nga, oc atap nem njali dan sa yêc Damam undambê-nga dom.”

Mêtê dakêt gêt têt lau-nga

² “Bocdinan têt ndoc am bu nem lau njalôm sawa sa, nan goc sêc gêt dau ahuc. Ndic dahuc tar bu kêt puc lau dom. †Lau sêtim yom lau-nga nan sêtoc dau sa, nan sêkôm bocdinan yêc lôm wê-nga ti malac lôm, bu lau sêlic e sêmpin njac. Yomandô aõ wasôm têt mac bu lau si sêmpin njac, dinan ti njac si njali sambuc nan sêkôt sa sa.

³ Tigen têt ndoc am bu kêt gêt têt lau njalôm sawa, nan sin ma kêt gelec têt njac, ma yob bu lau dan sêngô njayom dom.

⁴ Bocdinan am nem mêtê kôm yêc lau-nga oc yêc sin dau. Ma Damam nan gêlic gêt nan yêc sin, nan oc kêt njali têt am.”

*Mêtê daten mbec-nga
(Luk 11:2-4, 9-13)*

⁵ “Ma têt ndoc am bu ten mbec, nan ten tôm lau sêtim yom lau-nga dom. Nac atac whin bu sêten mbec sêlhac lôm wê-nga ti sen njamakê, tu bu lau sêlic ma sêmpin njac-nga. Yomandô aõ wasôm têt mac bu lau si sêmpin njac, dinan ti njac si njali sambuc nan sêkôt sa sa.

⁶ Têt têt am bu ten mbec, nan goc sôt nem andu njalôm ma sêc gatam ahuc, ma ten mbec têt Damam yêc malam nan lau dan sêlic dom. Ma Damam nan kêtalê gêt nan yêc sin dau, nan oc kêt njali têt am.

⁷ “Ma têt têt mac bu aten mbec, nan aten mbec balin tôm lau sambuc dom. Nac gauc gêm bu mbec dau oc njandô sa tu njac si yom njalhô daêsam-nga.

⁸ Ankuc njac si gêbôm dom, bu Damam kêtalê gwanan su, gêt nan mac apônâ.

⁹ Bocdinan aten mbec bocdec bu:

Daman, am nan mbo undambê. Am nem njê lau sênem dabun man.

¹⁰ Mwen ti lau hon si Pômdau. Kêt lau danja wambu nem yom njapen yêc nom, gitôm yêc undambê.

¹¹ Kêt yac mba gô têt ac dindêc.

¹² Suc yac mba sac njatôp kwi, tôm yac asuc lau nan sêkôm sac têt yac, nan si sac njatôp kwi.

¹³ Yob yac têt lêtôm bu tap yac sa dom, ma têt njac sac Sadañ bu kôm yac njayom dom.

¹⁴ Mac bu asuc lau nan sêkôm sac têt mac, nan si sac kwi, goc Damam undambê-nga oc suc mac nem kwi bocdinan.

¹⁵ Magoc mac bu asuc lau si sac kwi dom, dec Damam oc suc mac nem kwi dom bocdinan.”

Mêtê dahu gêt danen-nga sin tu danem akin Anôtô-nga

¹⁶ “Ma têt têt mac bu ahu gêt danen-nga sin tu anem akin Anôtô-nga, nan akôm anôm andô masin-masin tôm lau sêtim yom lau-nga sêkôm, nan dom. Lau dinan sêkôm anjô andô tisac, bu lau sêlic ma sênjalê bu njac sêhu gêt danen-nga sin ma tu dinan-nga sêmpin njac. Yomandô aõ wasôm têt mac bu lau si sêmpin njac, dinan ti njac si njali sambuc nan sêkôt sa sa.

¹⁷ Bocdinan têt têt mac ahu gêt danen-nga sin tu anem akin Anôtô-nga, nan alin bu ma amasan daôm njapen.

¹⁸ Ma njalên dinan lau dan oc sênjalê dom bu mac ahu gêt danen-nga sin. Tigen mac

nem Damam nanj mbo sinj dau, nanj kêyalê gêñ honj nanj yêc sinj dau, ma bocdinañ oc kêñ nem ñaôli têñ mac.”

Tanşalê awa ñandô undambê-nga
(Luk 12:33-34)

¹⁹ Ma Yisu sôm, “Andic nem awa ti wapa sa lhac nom dom, bu sop oc neñ, ma u oc nôñ gêñ dau tibalê, ma lau kanj oc sênem kanj sa.

²⁰ Apo gêñ undambê-nga sa ti nem awa ñandô, ma sop ti u oc señ su dom, ma gitôm dom bu lau kanj sêşoc sêñdi bu sênem kanj.

²¹ Aô gasôm yom dinañ, ñahu bu gameñ bocke nanj mac nem awa yêc, nanj mac nem ñalôm ti gauc oc sap dôñ ñapañ.”

Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê
(Luk 11:33-36)

²² “Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê nanj tôc señ têñ ñac. Bocdinañ mac nem tanôm bu wê mac asa lêñ ñayham, goc mac nem ñamlic ñagêñ honj oc yêc ñawê ñalôm eñ.

²³ Magoc tanôm bu wê mac asa lêñ sac-nga, goc mac gacgeñ ambo ñasec ñalôm. Bocdinañ mac bu gauc nem bu ambo ñawê ñalôm, magoc asa lêñ ñasec-nga, nanj dec ñasec gêm mac ahuc sambuc.”

Danem akiñ ñadau lu dom

²⁴ “Ñamalac danj gitôm dom bu nem akiñ ñadau lu, bu inj oc tec danj, ma atac whiñ danj, me sap danj dôñ ma pu danj. Ma mac bocdinañ, gitôm dom bu mac atoc Anôtô ma awa nom-nga lu-lu sa ti mac nem ñadau.”

Dahêgo dauñ dom
(Luk 12:22-32)

²⁵ “Tu dinañ-nga dec ahêgo daôm dom tu gêñ aneñ-nga ti anôm-nga, me tu ñakwê asôc-nga. Anôtô kêñ mac ambo tamli, ma gêñ dinañ inj gêñ atu. Gêñ daneñ-nga inj gêñ atu dom. Ma Anôtô kêñ mac nem ñamlic ñagêñ honj, ma gêñ dinañ inj gêñ atu. Ñakwê asôc-nga inj gêñ atu dom.

²⁶ “Akôc gauc pi mbac. Ñac sêşô gêñ dom, sêhonj gêñ ñandô ma sic sa sôc andu gêñ ñandô-nga dom. Tigenj Damam undambê-nga gôlôm ñac. Ma inj tac whiñ mac ñamalac hóc gêlêc mbac honj su.

²⁷ Ma mac nem asa bu hêgo dau, dec oc tôm bu ndic têku ndê têm mbo tali-nga?

²⁸ “Tu sake-nga mac nem ñalôm ñawapac tu ñakwê asôc-nga? Akôc gauc pi ñaola ñayham nanj sêpo sêlhac kwanj ñalôm, nanj sêkôm gwelenj ti sêmasañ ñakwê dom.

²⁹ Tigenj aô wasôm têñ mac bu Kin Solomon inj sôc ñakwê ñayham andô, magoc inj ndê gôlônj ti ñawasi hóc gêlêc ñaola dinañ danj su dom.

³⁰ O mac lau nanj akêñ whiñ gwalec, angô! Kwanj ti ñaola nom-ng a sêlhac bêc daêsam dom, ma lau oc sêkêñ ya neñ su. Magoc Anôtô kêñ gêñ dau ti ñadalô ñayham, ma yob

ñapep. Ma bocdinañ anyalê bu yom ñandô, inj oc yob mac, ma kêñ ñakwê têñ mac whiñ.

³¹ Bocdinañ ahêgo daôm dom ma asôm bu ‘Daneñ sake?’ me ‘Danôm sake?’ me ‘Dasôc ñakwê bocke?’ lec dom.

³² Lau sambuc nanj sênjalê Anôtô dom, nanj sêhêgo dau tu gêñ honj dinañ-nga, tigenj Damam undambê-nga kêyalê su bu mac apônda gêñ honj dinañ.

³³ Gêñ ñamata-nga akôm ñanğa bu atap malam sa yêc Anôtô ndê gôlinj ñapu, ma bu asa inj ndê lêñ gitêñ. Ma inj oc yob mac tu gêñ nom-nga-nga whiñ.

³⁴ “Bocdinañ ambo ti nem ñalôm ñawapac tu gêñ lanşê-nga dom. Ahu sinj yêc e lanşê dau hóc asê. Ñawapac bêc tigenj-nga nanj gitôm bêc tigenj dinañ.”

7

Dapu lau ñambwa dom
(Luk 6:37-42)

¹ Ma Yisu sôm, “Alic lau sac ñambwa tu ñac si lêñ ti sakinj-nga dom, dec Anôtô oc lic mac sac tu nem-nga dom.

² Bu Anôtô oc êñsahê mac tôm mac anşahê lau, ma nem dôhônj mac nem lêñ ti sakinj tôm dôhônj nanj mac am dôhônj lau si.

³ “Tu sake-nga am hêgo daôm tu gêñ golop sauñ nanj yêc nem asidôwa tandô, tigenj gêñ golop atu nanj yêc am daôm tanôm, nanj gêlic apu?

⁴ Ma bocke am sôm têñ nem asidôwa, ‘Aô bu wakôc gêñ golop nanj yêc am tanôm, nanj sa.’ Tigenj gêñ golop atu pôc daôm nem tanôm ahuc?

⁵ Am ñgac tím yom lau-nga! Kôc gêñ golop atu sa yêc daôm tanôm muñ e tanôm ñawa sa, nanj goc kôc gêñ golop sauñ dinañ ya yêc nem asidôwa tandô.”

Dayob Anôtô ndê gêñ dabuñ ñapep

⁶ “Akêñ gêñ dabuñ têñ giam dom, b u oc sêkac dau kwi ma sêseñ mac. Ma ambalinj nem gôlônj ñayham têñ bôc dom, bu oc sêkwê popoc.”

Anôtô inj ñadau bu kêñ gêñ têñ yac-nga

⁷ “Ateñ gêñ têñ Anôtô, dec oc akôc ñandô, anşalê inj ti ndê lêñ, ma oc atap sa, ma bu amati gatam oc lêc su têñ mac.

⁸ Bu Anôtô kêñ gêñ têñ lau honj nanj sêndac inj, ma lau honj nanj sênşalê inj ti ndê lêñ, nanj oc sêtap sa, ma ñac nanj sêmati gatam nanj oc lêc su têñ mac.

⁹ “Mac dambai angô! Nem balê danj bu tenj gô têñ am, dec am oc kêñ hoc têñ inj, a?

¹⁰ Ma bu tenj i oc kêñ mboc sac têñ inj, a?

¹¹ Mba! Mac lau sac, tigenj atoc nem balêkoc sa ña gêñ ñayham. Magoc Damam nanj mbo undambê inj gitêñ eñ, ma oc kêñ gêñ ñayham-ñayham eñ têñ lau nanj sêtenj inj.

¹² Akôm mêtê ñayham têñ lau honj, gitôm mêtê ñayham nanj mac atac whiñ bu sêkôm

têñ mac. Yom hon nan Moses ti lau propet sêto, nan hêganôn yac dakôm mêtê nayaham bocdinar.”

Yom seņ lu-nga

¹³ “Anjahê nanja bu atap gameñ andôc tamli napan-nga sa, magoc anyalê bu gatam gameñ dinan-nga in gatam saun. Bu gameñ andinam-nga dê yêc, ma seņ têt gameñ dau in seņ atu, ma ngatam atu bocdinar. Lau daêsam sêsa seņ atu dinan, ma oc sêsôc gatam atu dau.

¹⁴ Magoc gameñ dandôc tanli napan-ñ ga ngatam in gatam saun, ma seņ têt gameñ dinan in seņ atu dom, ma lau daêsam oc sêtap sa dom.”

Yom pi propet tasan

¹⁵ “Ayob daôm tu propet tasan-nga. Nac sêtom giam pôm nan sêmpañ dau ahuc ña domba ñamlic, tu bu sêti gasuc domba-nga ma sêseñ nac su. Nalên tigen propet tasan oc sêtêt mac sêloc tu sêñsau mac-nga.

¹⁶ Anjahê nac si lêt dec tôm bu mac anyalê bu nac lau tasan. Nalên tigen, yac dalic a ñandô ma tanyalê a dau bu nayaham me sac. Oc tôm dom bu dahin ñandô nayaham yêc a sac.

¹⁷ Yomandô! A nayaham sem ñandô nayaham, ma a sac sem ñandô sac.

¹⁸ A nayaham ñan gitôm dom bu nem ñandô sac, ma a sac gitôm dom bu nem ñandô nayaham.

¹⁹ Ma a hon nan sem ñandô sac, nan oc sêlên su ma sêtic pi ya ndi, ma ya neñ su.

²⁰ Bocdinar anjahê propet si lêt, ma anyalê nac bu propet nayaham me sac.”

Pômdau kêyalê in ndê lau su

²¹ “Lau daêsam sêsam aô bu, ‘Pômdau,’ tigen nac hon oc sêtap gameñ undambê-nga sa dom. Mba! Lau nan ñanja wambu Daman undambê-nga ñapep, ma sêkôm mêtê tôm in atac whin, nan oc sêtap undambê sa.

²² Têt Anôtô ndê bêc êmatôc lau-nga, nan lau tasan daêsam oc sêsôm têt aô bu, ‘Pômdau, Pômdau! Yac ahoc yom asê atôm propet, ma atin ñalau sac su ma akôm gêt dalô daêsam am am anôm. Bocdinar kôc yac sa.’

²³ Tigen aô wasôm têt nac bu, ‘Aô kayalê mac dom sambuc mac lau sac. Alhô su yêc aô!’ ”

Yom gôlin pi ngac lu nan sêkwê andu
(Luk 6:46-49)

²⁴ “Lau nan sêngô aneñ yom ma sêkôm ñandô sa, nan sêtom ngac tigauc nan kwê ndê andu kalhac nom nanja ma kêt hoc kêgapiñ alhô dôn.

²⁵ Têt ndoc u gic e bu hêc, ma mbu puc ñadinda hôt pi andu dau, nan andu dau ku sa dom bu hoc kêgapiñ dôn.

²⁶ Magoc lau nan sêngô aneñ yom ma sêkôm ñandô sa dom, nan sêtom ngac gauc mba nan kwê ndê andu kalhac nom babalê.

²⁷ Ma u gic ti bu hêc, ma mbu puc ñadinda hôt pi andu dau, goc ku sa ma tisac sam-buc.”

²⁸ Yisu gic bata ndê yom dinan, ma lau hon sêhêdaê tu in ndê yom-nga.

²⁹ Nahu bu yom nan in kêdôhôn têt nac nan yom ti ñalai, hôt gêlêc lau Israel-nga si kêdôhônwaga yomso-nga si yom hon su.

8

Yisu kôm ngac ti gêmbac leprasi nayaham sa
(Mak 1:40-45; Luk 5:12-14)

¹ Yisu sip akên lôc meñ, ma lau daêsam sêñkuc in.

² Ma ngac ñan ti gêmbac ñeprasi têt in gi, goc pôn haduc ma sôm, “Pômdau. Am bu tac whin dec gitôm bu am oc kôm aô ñamlic ñawasi sa.”

³ Yisu kêmatôc amba sa gi ma kêmasac in, ma sôm, “Aô atac whin, dec wasôm têt am bu ñamlic ñawasi sa.” Ma ñagahô eñ gêmbac hu in sin, ma in ñamlic nayaham sa.

⁴ Ma Yisu sôm têt in, “Am ngô! Gêt nan kwahic dec hôt asê am, nan sôm asê têt lau ñan dom. Tigen têt ñabunsigna ndi, têt daôm têt in bu lic bu am nem ñamlic ñawasi sa su. Ma kêt ña tôm yomso nan Moses kêt têt yac. Ma nalên dinan lau hon oc sêñyalê bu am ñamlic nayaham sa.”

Ngac bata sin-nga ñan kêt whin ñanja
(Luk 7:1-10)

⁵ Tinambu Yisu sôt malac Kapenaom gi. Ma ngac bata Rom-nga ñan, nan gêm gôlin lau sin-nga 100, nan têt in gi ma ndac in bu nem in sa.

⁶ In sôm, “Pômdau, aneñ ngac akin ñan ndôc bôlin. In yêc andu napan ma kêsahê ñandê atu.”

⁷ Ma Yisu sôm têt in, “Aô oc waloc ma wakôm in nayaham sa.”

⁸ Tigen ngac bata dau ô yom ma sôm, “Pômdau, am ngac atu ma aô ngac apa, dec mayan ñan bu am sôt aneñ andu. Tigen aô kayalê su bu am ngac ti ñalai atu, ma bocdinar dec am bu ndic atu yom, goc aneñ ngac akin oc nayaham sa.

⁹ Bu aô ñan ñan wambu lau nan si ñalai hôt gêlêc aô neñ, ma aneñ lau sin-nga ñanja wambu aô. Aô bu wasôm têt ñan, ‘Am ndi!’ goc in oc ndi. Ma bu wasôm têt ñan, ‘Am mwen,’ goc in oc meñ. Ma bu wasôm têt aneñ ngac akin bu kôm gêt ñan, goc in oc kôm.”

¹⁰ Yisu ngô ngac bata ndê yom ma hêdaê, ma sôm têt lau nan sêñkuc in bu, “Yomandô wasôm têt mac, bu yêc lau Israel hon aô gatap nac si ñan kêt whin ñanja gitôm ngac Rom-nga dindec, nan sa dom.

¹¹ Anjô! Lau daêsam nan lau Israel dom, nan oc sêmen akên nom nâbatin hon, ma sêtap mwasin atu sa yêc undambê sêwhin Abraham, Aisak ma Jakob.

¹² Tigen lau Israel daêsam nan gauc gêm bu sic waê bu sêndoc undambê, nan Anôtô oc êmasuc nac su sêndoc gamen nasac-nga, ma sêtan ti lhô êysin pi dau."

¹³ Yisu sôm yom dinan têt lau hon su, goc sôm têt ngac bata, "Am lhô mbu ndi. Aô oc wakôm am nem ngac akin dinan nayham sa, tôm am kên whin." Ma têt ndoc dau dinan gêmbac hu ngac akin dau sin, ma in nayham sa.

*Yisu kôm lau daêsam nayham sa
(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)*

¹⁴ Tinambu Yisu têt Pita ndê andu gi ma gêlic Pita lawawê gêmbac lic nandê atu ma yêc.

¹⁵ Yisu têt in gi ma kêmasac in amba, goc gêmbac hu in sin. Ma in tisa, ma ndê gêt dane-nga ma kên têt Yisu.

¹⁶ Têt telha dinan ac gi sip su, g oc lau malac-nga sêkoc lau daêsam nan nhalau sac sêmbo nac si nhalôm, nan sa sêtêt Yisu si. Ma in gic atu yom, goc nhalau sac sêhu lau dau sin, ma in kôm lau gêmbac hon nayham sa.

¹⁷ Nalêt dau dinan yom nan propet Aisaya sôm su nan dec nandô sa. Mun-nga in to yom pi Mesaya bocdec bu:

In hóc yac nen nawapac tu nem yac sa-nga.
[Ais 53:4]

*Lêt tanjuk Yisu-nga
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Têt bêt dan Yisu gêlic lau daêsam sêngihi in ahuc, goc sôm têt ndê tngacsênomi bu sêlom bugicton ma sêpi danga sêndi.

¹⁹ S êmasan dau sêmbo ma kêdôhôn-waga yomsu-nga dan men ma sôm têt in, "Kêdôhôn-waga, aô bu wanjuk am, wawhin am watêt gamen bocke nan am oc ndi."

²⁰ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, "Giam pôm si hocsun yêc, ma mbac lôlôc-nga si nâc yêc, tigen tNamalac ndê Atu dau ndê mala yêc bêt-nga mba."

²¹ Ma sênôm dan sôm têt in, "P ômdau, aô bu wanjuk am, magoc gêt namata-nga aô wandi wambo wawhin anen lau e anshun daman su nan."

²² Tigen Yisu sôm, "Mba! Am bu gauc nem bu êmkuc aô, nan gêt namata-nga. Tec lau batê sênshun lau batê."

*Yisu kôm bu nampôn timalô
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)*

²³ Yisu sôm yom dinan su, goc pi wan dan gi. Ma in ndê ngac-sênomi sênjuk in ma sêpi wan sêwhin.

²⁴ Sêlac si, ma mbu puc atu ma gêli bu nampôn sa gic sip wan, e kêpin bu wan pac. Tigen Yisu yêc bêt yêc wan.

²⁵ Dec sêtêt in si, sêun in sa ma sêsôm, "Pômdau, nem yac sa, bu yac oc dapac dandinan."

²⁶ Magoc Yisu sôm têt nac, "O mac lau nan akên whin gwalec. Tu sake-nga mac atôc daôm?" Goc in tisa ma sôm yom nanja têt mbu ti bu nampôn, ma gamen nanen sa.

²⁷ Ma nac hon sêhêdaê ma sêsôm têt dandi, "Ei! In ngac kain bocke? Bu gêt hon sêsôc in ndê yom napu, ma mbu ti bu sêwhin."

*Yisu soc nhalau sac su yêc ngac lu
(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)*

²⁸ Nac sêhóc asê bugicton nadanga ma sêsôc lau Gadala-nga si gamen si. Ma yêc dindê ngac lu sêsa akên ôm sêhó-nga ma sêtêt Yisu si. Inlu ngac lu nan nhalau sac sêmbo inlu nhalôm, ma sêkôm inlu sêti ngac pôm. Ma bocdinan lau hon sêtôc inlu ma sêmbo ahê inlu, ma inlu sêndoc ôm sêhó-nga napan.

²⁹ Têt ndoc inlu sêhóc asê Yisu, nan nhalau sac nan sêmbo inlu nhalôm, nan sêmbwêc bocdec bu, "O Anôtô ndê Atu! Am bu kôm sake têt yac? Têm bu Anôtô êmatôc yac-nga yêc dôn yêc. Ma bocke am kwahic dec mwen bu kôm yac nayom?"

³⁰ Bôc ton atu dan sen gêt sêmbo ahê gamen nan nac sêlhac.

³¹ Goc nhalau sac sêten Yisu bu, "Am bu soc yac su, nan kên yac asip bôc nhalôm."

³² Ma in sôm têt nac, "Andi!" Goc sêhu ngac lu dinan sin ma sêsôc bôc nhalôm si. Ma bôc hon sêti sêsip salic sac, sêsip bugicton nhalôm si, ma bu kô nac sêmbac ndu.

³³ Lau sêyob bôc-nga sêlic gêt dau, goc sêlhô sêsa malac si, ma sic min têt lau malac-nga pi gêt hon dinan, ma pi gêt nan Yisu kôm têt ngac lu ti nhalau sac.

³⁴ Ma lau malac-nga hon sêsa sêtêt Yisu si, ma têt ndoc sêlic in, nan sêten in bu hu nac si gamen sin.

9

*Yisu kôm ngac bôlin dan nayham sa
(Mak 2:3-12; Luk 5:17-26)*

¹ Goc Yisu pi wan gi ma gic bugicton kic, ma têt in ndê malac Kapenaom gi.

² Ma lau gamen dinan-nga sêmbalan ngac bôlin dan yêc sac dan ma sêtêt Yisu si. In gêlic bu nac sêkên whin in, dec sôm têt ngac bôlin dau, "Anen balê, atac nayham sa. Kwahic dec aô oc wasuc am nem sac kwi."

³ Kêdôhôn-waga yomsu-nga natô s êngô Yisu ndê yom dau, goc sêsôm têt dandi, "Ngac dê ndê yom sac sambuc! Anôtô tigen gitôm bu suc sac kwi."

⁴ Yisu kyalê nac si gauc, goc ndac nac, "Tu sake-nga mac gauc gêm yom sac yêc nem nhalôm?"

⁵ Mac akên whin dom bu anen nâclai yêc bu wasôm têt ngac dau bu, "Aô wasuc am

nem sac kwi.' Bocdinañ aõ wasôm têt in bu, 'Tisa ma êmsêlêñ.'

⁶ Ma têt ndoc mac alic bu aneñ yom dinañ ñandô sa, goc anyalê bu Anôtô kên ñac lai têt ñamalac ndê Atu yêc nom, bu suc ñamalac si sac kwi whin." Goc Yisu sôm têt ñgac bôlin bu, "Tisa ma hóc nem mbô sa, ma lhô têt nem andu ndil"

⁷ Goc ñgac dau tisa ma kôlhô têt ndê andu gi.

⁸ Ma lau daêsam nañ sêlic gêt dau sêhêdaê ñandô, ma sêmpin Anôtô nañ kên ñac lai bocdinañ têt ñamalac.

*Yisu kêgalêm Matyu bu êñkuc in
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)*

⁹ Yisu kêsêlêñ gi ma gêlic ñgac dan ñaê Matyu nañ ndôc ndê mala kôc takis-nga. Ma in sôm têt in, "Êmkuc aô!" Goc Matyu tisa ma kêkuc in.

¹⁰ Tinjambu Yisu gêt gêt ndôc Matyu ndê andu ñalôm, ma lau daêsam sêmen ma sen gêt sêndôc sêwhin Yisu ti ndê ñgacsêñomi. Ñac lau sêkôc takis-nga ti lau ñatô nañ lau Palêsai sêsam ñac bu lau sac.

¹¹ Ma lau Palêsai ñatô sêlic gêt dinañ, goc sêndac in ndê ñgacsêñomi bocdec bu, "Tu sake-nga mac nem kêdôhônwaga gêt gêt ndôc whin lau sac dindê?"

¹² Yisu ngô ñac si yom dau ma sôm, "Lau nañ sêlic dau bu gêmbac mba, nañ oc sêñsalê dokta dom, magoc lau ti gêmbac oc sêñsalê dokta.

¹³ Gauc nem Anôtô ndê yom nañ propet akwa dan to yêc bocdec bu, '*Gên atu nañ aô atac whin, nañ bu mac tamwalô lau, hóc gêlêc domba hoñ nañ mac bu andic ndu ma akên ti da, nañ su.*' Andi ma akôc gauc pi yom dau e anyalê ñahu ñapep. Bu aô gameñ bu wanğalêm lau nañ sêlic dau bu lau gitêt, nañ sa dom. Aô gameñ bu wanğalêm lau sac sa, bu sênem dau kwi ma sêsoc Anôtô ndê gôlin ñapu."

*Yao gêt danen-nga-nga
(Mak 2:18-20; Luk 5:33-35)*

¹⁴ Ma Jon, Ñgac Kêku Lau-nga ndê sêñomi ñatô sêlêñ Yisu si ma sêndac in bu, "Bocke dec yac ti lau Palêsai akên bêc ñatô bu aneñ gêt dom tu gauc nem Anôtô-nga, tigen am nem ñgacsêñomi sen gêt tôm bêc hoñ?"

¹⁵ Ma Yisu sôm têt ñac, "Ñgac nem awhê-nga dan bu êngalêm lau sa sêmbô sêwhin in tu sênen mwasin nem awhê-nga, dec oc tôm dom bu sêhu gêt danen-nga sin ma sêndôc ti ñalôm ñawapac têt ndoc ñgac dau mbo whin ñac. Mba! Ma bocdinañ aneñ ñgacsêñomi sêmbô sêwhin aô ti atac ñayham, ma sêhu gêt danen-nga sin dom. Tigen ndoc oc men nañ lau oc sêkôc aô su yêc ñac, ma têt têt dinañ ñac oc ñalôm ñawapac ma sêñkuc lêt dahu gêt danen-nga sin-nga."

*Yisu ndê yom gitôm gêt wakuc
(Mak 2:21-22; Luk 5:36-39)*

¹⁶ Ma Yisu sôm, "Yac dasi po wakuc pi ñakwê akwa nañ kic, nañ dom. Bu po wakuc oc hóc ñakwê akwa kic e tisac sambuc.

¹⁷ Ma têt ndoc lau sêmasan wain wakuc, nañ sêkêc sip bôc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba! Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hóc ñamlic akwa kôc. Ma wain oc wê ñinga, ma ñamlic dau oc tisac. Bocdinañ lau sêkêc wain wakuc sip bôc ñamlic wakuc, ma lu-lu oc sêyêc ñayham."

*Yisu kôm awhê lu ñayham sa
(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)*

¹⁸ Yisu sôm yom dinañ mbo, ma ñgac bata dan men pôn haduc têt in ma sôm, "Aneñ atunwê kwahic dec mbac ndu su, magoc am bu mwen ma kên amam sac in, dec in oc mbo tali tiyham."

¹⁹ Goc Yisu tisa ma in ti ndê ñgacsêñomi sêwhin ñgac dau si.

²⁰ Sêñsêlêñ sêmbô, ma awhê dan tigasuc in kalhac in dômbwê ma kêmasêc in ndê ñakwê ñadali. Awhê dau hóc ñawapac gêm dac-nga ñapan gitôm yala 12 su, dec

²¹ gauc gêm yêc dau bu, "Aô bu wamasêc in ndê ñakwê ñambwa, dec oc kôm aô ñayham sa tiyham."

²² Yisu kac dau kwi e gêlic in, goc sôm, "Aneñ bawhê, atac pa su. Am ñayham sa tiyham tu am nem kên whin aô-nga." Ma têt ndoc dau dinañ awhê dau ñayham sa.

²³ Ma tinjambu Yisu gi e hóc asê ñgac bata dau ndê andu, ma gêlic bu lau toñ atu sêmbô. Ñatô sêyu gasuc ma ñatô sêtan ti ñanta atu.

²⁴ Goc sôm, "Alhô su, bu bawhê dau mbac ndu dom. In yêc bêc nañ yêc." Magoc ñac sêmbwac in.

²⁵ Dec Yisu sôm bu sêsoc ñac sêsa sêndi, goc sôc gi kêmbawhê sip amba, ma in tisa.

²⁶ Ma yom dau ñawaê tiapa sambuc yêc gameñ dinañ.

Yisu kôm ñgac tapec lu ñayham sa

²⁷ Dinañ su, goc Yisu kêsêlêñ gi. Ma ñgac tapec lu sêñkuc in ma sêmbwêc, "O †Dawid ndê Atu, tamwalô alu!"

²⁸ Magoc Yisu kêsêlêñ gi sôc andu dan, dec ñgac lu dinañ sêlêñ in si, ma in ndac, "Amlu akên whin bu aneñ ñac lai yêc bu wakôm amlu ñayham sa, me mba?" Ma inlu sêsôm, "Aêc, Pômdaul!"

²⁹ Goc Yisu kêmasêc inlu tandô, ma sôm bu, "Tu amlu akên whin aô-nga, dec gêt nañ amlu andac, nañ oc ñandô sa."

³⁰ Ma inlu tandô po asê. Goc Yisu gic yao inlu bu sêsôm gêt dau ñayom asê têt lau dan dom.

³¹ Magoc inlu sêsa si, ma sêkôm in ndê waê sa e tiapa gêm gameñ dinañ ahuc.

Yisu kôm ñgac awha mba sôm yom asê

³² Nac sêsa si ma lau n̄atô sê têt̄n Yisu sêmen. Nac sêkôc ngac dan, nan n̄alau sac kôm in awa mba.

³³ Yisu soc n̄alau sac sa awê gi su, goc awa mba dau sôm yom asê. Lau daêsam dinan sêsen amba ma sêsôm bu, “Yac dalic gêt̄n dan bocdec yêc Israel dom andô.”

³⁴ Magoc lau Palêsai sêsôm bu, “In kôc n̄aclai yêc n̄alau sac si n̄adai Sadan, dec tin n̄alau sac su.”

Yisu tawalô lau

³⁵ Ma Yisu kêsêlên golom-golom malac atu ti saun. In kêdôhôn lau mbo lôm wê-nga, ma hoc n̄awaê n̄ayham pi Anôtô ndê gôlin asê. Ma in kôm lau ti gêmbac tidau-tidau hon n̄ayham sa.

³⁶ Magoc têt̄n ndoc in gêlic lau daêsam nan sênkuc in, nan tawalô nac. Nahu bu in gêlic nac sêtôm domba nan si ngac yob nac-nga mba, dec giam pôm sê têt̄n salin-salin n̄apaj.

³⁷ Goc in sôm têt̄n in ndê ngacsênjomi, “Gêt̄n n̄andô daêsam yêc ôm, magoc lau sêndic n̄andô sa-nga daêsam dom.

³⁸ Bocdinan atên mbec têt̄n ôm n̄adai bu ênkin lau gwelen-nga sêsôc in ndê ôm ma sêndic gêt̄n n̄andô sa.”

10

Yisu kêyalin taposel 12 sa (Mak 3:16-19; Luk 6:12-16)

¹ Yisu ta in ndê ngac-sênjomi 12 sê têt̄n in si, ma kên n̄aclai têt̄n nac bu sêsoc n̄alau sac su yêc lau, ma bu sêkôm gêmbac hon n̄ayham sa.

² Aposel 12 dau si n̄aê bocdec. Ngac n̄amata-nga in Saimon nan sêsam bu Pita, lu in asi Andru, ma Sebedi ndê atu lu Jems lu Jon,

³ Pilip ma Batolomeas, Tomas ma ngac kôc takis-nga Matyu, ma Alpayas ndê atu Jems, Tadaus,

⁴ Saimon nan sêsam bu ‘Ngac †Selot,’ ma Judas Iskariot nan tinambu hoc Yisu asê.

Yisu kêkin aposel 12 sêsa si bu sênem mêtê lau

(Mak 6:7-11; Luk 9:1-5)

⁵ Yisu kêkin lau 12 dinan sêsa si bu sênem mêtê, ma gic yomsu nac bocdec bu, “Asôc lau apa ti lau †Samarina-nga si malac dan dom,

⁶ tigen gêt̄n n̄amata-nga atên domba Israel-nga nan sinja su, nan andi.

⁷ Anem mêtê ma asôm têt̄n lau bu Anôtô ndê gôlin men kêpin su.

⁸ Akôm lau gêmbac n̄ayham sa, ma akôm lau ti gêmbac leprasi n̄amlic n̄awasi sa. Auñ lau batê sêtisa, ma asoc n̄alau sac su yêc lau. Anôtô kên n̄aclai têt̄n mac n̄aôli mba, ma bocdinan anem lau sa n̄ambwa.

⁹⁻¹⁰ Ma têt̄n ndoc mac anjêlên andi, nan gauc nem wapa sen-nga dom. Anjêlên amam sawa, akôc mone dom, ampwic talhi

dom, akôc n̄akwê aô daôm-nga ti atapa dom, ma ahôc tôc dom. Nalên solop bu lau sêlôm lau nan sem gwelen mêtê-nga ma sêpuc nac dôñ n̄a gêt̄n dinan, nan ti nac si n̄aôli ô gwelen.

¹¹ “Malac bocce mac bu asôc andi, nan anjalê n̄amalac n̄ayham nan toc Anôtô sa n̄apep, bu ambo awhin in e mac ahu malac dau sin.

¹² Têt̄n ndoc mac api in ndê andu andi, nan anem mbec in ndê lau n̄a mbec yom malô-nga.

¹³ Ma nac lau dau bu lau gitên, goc yom malô oc yêc nac. Ma nac bu lau gitên dom, goc mac nem mbec yom malô-nga oc gagcen yêc mac-nga.

¹⁴ Ma lau malac dan bu sêkôc mac ti nem yom sa dom, goc ahu malac me andu dinan sin ma ator kop su yêc gahim.

¹⁵ Aô wasôm têt̄n mac bu têt̄n Anôtô ndê bêt̄c êmatôc lau-nga, lau malac dinan-nga oc sêtap n̄agêyô sac sambuc sa, hoc gêlêc n̄agêyô nan in oc kên têt̄n lau Sodom ti Gomora-nga têt̄n têt̄n n̄ambu-nga, nan su.”

Yisu ndê lau oc sêtap kisa sa (Mak 13:11-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ “A ngô su nan! Aô wanjin mac asa andi, atôm domba nan sêsip giam pôm si gamen. Bocdinan akôc gauc n̄apep ma akôm nem gwelen, ma akôm mêtê n̄ayham en e lau dan gitôm dom bu sêpu mac.

¹⁷ Ayob daôm têt̄n lau nan sêkên whin aô dom, bu nac oc sêkên mac atên lau sêmatôc yom-nga andi, ma sêhi mac n̄a sô yêc nac si lôm wê-nga.

¹⁸ Tu mac anjuk aô-nga dec nac oc sêkên mac alhac gôlinwaga ti kin si anjô-nga. Ndoc dinan ti mac nem ndoc bu awê anen yom sa têt̄n lau atu-tu dinan, ma têt̄n lau akên gamen hon, nan whin.

¹⁹ Ma têt̄n ndoc sêkôc mac dôñ, nan ahêgo daôm dom tu yom asôm-nga. Anôtô oc nem mac sa tu asôm yom-nga.

²⁰ Ma yom nan mac bu asôm, nan mac nem yom dom. Damam undambê-nga oc kên in ndê Nalau puc mac dôñ, ma hoc nem awham sa.

²¹ “Têt̄n ndoc n̄awapac-nga dinan, lau nan sêkên whin dom oc sêhoc si asidôwai sêkên whin aô-nga asê bu sêndic nac ndu, ma dambai oc sêkôm têt̄n atui boc-dinan. Balêkoc oc sêli dau sa têt̄n damba ti dindai, ma sêkên nac sêtên lau bu sêndic nac ndu.

²² Ma lau sambob oc atac tec mac tu aô-nga. Magoc asa nan bu lhac n̄anga ma hu aô sin dom, nan oc tap Anôtô ndê mwasin nem in si-nga sa.

²³ Ma lau bu sêkên kisa mac, goc ahu nac si malac sin ma atên malac dan andi. Yom n̄andô aô wasôm têt̄n mac! Mac nem gwelen anem mêtê n̄awaê n̄ayham-nga yêc malac

Israel-nga honj oc pacndê dom, e Namalac ndê Atu menj sa tiawê.”

Lau nanj sênjuc Yisu oc sêhóc jawapac gitôm inj dau

(Luk 6:40)

²⁴“Kwapuc danj oc hôc gêlêc gwalam akwa nanj kêdôhôn inj, nanj dom. Ma ngac akinj oc hôc gêlêc inj ndê njadau dom.

²⁵ Kwapuc bu tôm ndê gwalam akwa ma ngac akinj bu tôm ndê njadau, goc tôm. Lau sêpu gôlôwac njadau aô ma sêsam aô bu †Belsebal, ma bocdinañ njac oc sêkôm têtj njadau ndê lau mac, hôc gêlêc su.”

Atôc lau nom-nga dom

(Luk 12:2-7)

²⁶“Magoc atôc daôm tu lau nanj sêkên kisa mac-nga dom. Nahu bu gêtj honj nanj lau sem ahuc, me yêc sinj dau, nanj oc menj sa tiawê.

²⁷ Yom nanj aô gasôm têtj mac têtj ôbwêc, nanj asôm asê têtj acsalô, ma yom nanj aô gac yom sec têtj mac, nanj asôm tiatu alhac malac lôm.

²⁸ Atôc lau nanj bu sêndic mac ndu-nga dom, bu njac gitôm dom bu sêsenj mac gatôm su whin. Atôc lau dom, magoc atôc Anôtô ma asôc inj napu. Bu mba, goc inj gitôm bu kêtj mac njamlic ti gatôm lu-lu sêsip lambwam sêndi e sêninja gacgenj.

²⁹“Akôc gauc pi mbac kecsoc nanj lau sêlic bu gêtj njambwa. Tigenj Anôtô gêlic gêtj saunj dinañ bu gêtj njambwa dom, ma inj bu lôc dom, dec danj oc ninja dom.

³⁰⁻³¹ Bocdinañ ahêgoc daôm dom, bu Anôtô tac whin mac hôc gêlêc mbac kecsoc daêsam su. Inj kêyalê mac e pi sa, gitôm inj sê mac nem kêclauñ honj sa timala.”

Dasêc Yisu ahuc dom

(Luk 12:8-9)

³²“Asa nanj sôm asê yêc njamalac angô-nga bu inj kêtj whin aô, nanj aô wasôm inj ndê njaê asê yêc Damanj undambê-nga angô-nga.

³³ Tigenj asa nanj sêc inj ndê kêtj whin aô-nga ahuc yêc njamalac angô-nga, nanj wasêc inj ahuc yêc Damanj angô-nga bocdinañ.”

Tanjuc Yisu ti dahôc jawapac

(Luk 12:49-53; 14:26-27; 9:48)

³⁴“Gauc nem bu aô gamenj bu wahê wamba lau dom. Mba! Tu aô-nga dec lau oc sêwhê dau kôc ma sêkên kisa dau.

³⁵ Tu aô-nga dec damba lu atunjac oc sêkên kisa dau, ma dinda lu atuwê, ma lawawê akwa lu lawawê wakuc oc sêkên kisa dau bocdinañ.

³⁶ Ngac danj oc tap inj ndê njacyo sa yêc inj dau ndê lau.

³⁷“Asa nanj tac whin damba me dinda me atunjac me atuwê hôc gêlêc inj ndê atac whin aô su, nanj oc tôm dom bu ti anenj danj.

³⁸ Ma asa nanj tec bu hôc inj ndê a gicso dau* ma ênjuc aô, nanj tôm dom bu ti anenj danj bocdinañ.

³⁹ Lau nanj takwê gêtj nom-nga njapanj tu puc njac si njamlic dôñ-nga, nanj oc sêninja. Magoc asa nanj bu hu gêtj nom-nga sinj tu aô-nga, nanj oc mbo tali njapanj.

⁴⁰“Lau nanj sêkôc mac sa, nanj gitôm sêkôc aô daun sa, ma njac nanj sêkôc aô sa, nanj sêkôc Anôtô nanj kêkinj aô gamenj, nanj sa.

⁴¹ Asa nanj toc anenj propet danj sa, ma kôc inj sa tu inj ti propet gêm aô anôñ-nga, nanj Anôtô oc kêtj nagêyô njayham têtj inj gitôm inj kêtj têtj propet dau. Ma asa nanj toc njamalac gitên danj sa, ma kôc inj sa tu anenj njaê-nga, nanj Anôtô oc kêtj nagêyô njayham têtj inj gitôm inj kêtj têtj njac gitên dau.

⁴² Ma asa nanj kôm gêtj saunj bocke bu nem lau nanj sênjuc aô, nanj sa, tôm inj kêtj bu njalhuc têtj njac sênôm, nanj Anôtô oc ênjlinj inj sinj dom. Inj oc kêtj nagêyô njayham têtj inj yomandô.”

11

¹ Yom honj dinañ Yisu sôm têtj inj ndê ngacsênjomi 12 tu êndôhôn njac-nga. Inj gic bata yom dau, goc kêsêlênj golom-golom malac nanj sêyêc gamenj Galili-nga dinañ, ma gêm mêtê ti kêdôhôn lau.

Yisu sôm yom pi Jon, Ngac Kêku Lau-nga

(Luk 7:18-35)

² Têtj ndoc dinañ Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndôc gapocwalô, ma inj ngô njawê pi gêtj honj nanj Kilisi kôm. Bocdinañ inj kêkinj inj ndê sênjomi natô sêtênj Yisu si,

³ ma sêndac inj bocdec bu, “Anôtô gic bata têtj yac bu oc ênjkinj Mesaya. Am daôm dinañ, me yac oc akênj batanj njac danj tiyham?”

⁴ Yisu ô yom ma sôm, “Ambu andi ma asôm yom têtj Jon pi mêtê nanj mac angô aô gahoc asê, ma pi gêtj nanj mac alic aô gakôm.

⁵ Lau tapec sêlic gamenj tiyham, lau bôlinj sênjêlênj tiyham, lau ti gêmbac leprasi njamlic njawasi sa, lau dangasunj bic sêngô yom, lau batê sêtisa, ma lau njalôm sawa sêngô njawê njayham.

⁶ A ngô! Lau nanj atac lu-lu tu aô-nga dom, nanj oc sêtap Anôtô ndê mwasinj sa.”

⁷ Jon ndê sênjomi sêsa si, ma Yisu sôm yom pi Jon têtj lau tonj atu nanj sêmbo sêwhin inj. Inj ndac njac bocdec bu, “Têtj ndoc mac asa atênj Jon yêc gamenj sawa a, dec gauc gêm bu atap njamalac kainj bocke sa? Mac bu alic njac gauc babalê gitôm gakoc nanj mbu kêwic, a?

⁸ Mac asa a bu alic njac danj nanj sôc njakwê njayham, a? Mba! Lau nanj sêsôc njakwê njayham, nanj sêmbo gamenj njayham gitôm kinj si andu.

* **10:38:** Yisu ndê yom pi a gicso dau, nanj nahu bu tamasanj daunj tôm bêc honj bu dahôc njandê ti jawapac tu inj-nga e tôm dambac ndu tôm inj dau mbac ndu.

⁹ Bocdinañ aô wandac mac, mac asa a bu alic sake? Bu alic propet dan? Yomandô! In propet dan, ma in hôc gëlêc propet hon su.

¹⁰ Propet akwa dan to yom nan Anötô sôm têt Mesaya bocdec bu, *‘Aô wanjin anej ngac ahen-nga mun am, bu êmasañ am nem sen.’* Y om pi ngac ahen-nga dau hêganôn Jon solop.

¹¹ Yêc ñamalac nom-nga, dan hôc gëlêc Jon, Ngac Kêku Lau-nga su dom. Tigen aô wasôm yom ñandô têt mac, bu lau hon nan sêmbo Anötô ndê gôlin ñapu, lau tiwaê, ma lau waêmbo boc-dinañ, nan hon sêhôt gëlêc Jon su yêc Anötô angô-nga.

¹²⁻¹³ “Mun-nga, Moses ti propet akwa-kwa sêhoc yom asê gwanaj pi Anötô ndê gôlin. Ma ñac si yom ñandô sa dom, e Jon men ma gêm mêtê bu Anötô ndê gôlin men kêpin. Têt ndoc Jon gic hu yom dau e men têt kwahic dec, Anötô ndê gôlin kêsôwec gi tiatu, ma lau daêsam sêkôm mwasac bu sêsôt Anötô ndê gôlin ñapu.

¹⁴ Anötô gic bata bu ênjin propet dan mun Mesaya, nan gitôm propet Elaija. Ma aô wasôm têt mac bu yomandô, Jon in propet dau dinañ. Mac akêt whin yom dinañ, me mba?

¹⁵ Mac bu danjamsun yêc, nan angô anej yom!

¹⁶ “Lau têt dindec-nga ñac lau kain bocke? Ñac sêtôm balêkoc nan sêkôt whê sêmbo malac lôm, nan sêtucdin ñac si silip ñatô ma sêsôm,

¹⁷ “Têt ndoc nan yac ac on bu datê wê, nan mac atec. Ma têt ndoc yac am wê danjibo-nga, nan mac atec bu atan awhin.’

¹⁸ Ma lau têt dindec-nga bocdinañ. Jon men ma gêt gêt ti nôm gêt ñayham dom, ma sêsôm bu ñalau sac mbo in ndê ñalôm.

¹⁹ Ma ñamalac ndê Atu men nôm ti gêt gêt ñayham, tigen sêsôm bu in ngac gêt gêt ti nôm wain ñawahô-nga, ma bu in hê silip têt lau sac ti lau sêkôt takis-ñ ga. Bocdinañ, mac lau têt dindec-nga atôm balêkoc nan sêkôm tô anin ñapan. Tigen Anötô ndê gauc hôc gëlêc gêt hon, ma in ndê lau sênyalê bu in ndê lêt in lêt solop.”

Yisu sôm yom pi lau nan sem dau kwi dom (Luk 10:13-15)

²⁰ Têt dinañ Yisu gic hu pu lau nan sêndôt malac ñatô. Nahu bu in kôm gêt dalô daêsam yêc ñac angô-nga, tigen ñac sem si ñalôm kwi dom.

²¹ In sôm, “Oyaê mac lau Korasin ti lau Betsaida-nga. Mac ac waê bu atap Anötô ndê atac ñandê sa. Lau apa nan sêndôt Taya ma Saidon, nan bu sêlic gêt dalô nan aô gakôm yêc mac anôm-nga, dec oc têt sênem dau kwi wandêc su, ma sêndôt ti sêtan si sac.

²² Tigen mac akôm dom, dec wasôm têt mac bu têt ndoc Anötô êmatôt lau-nga, nan in oc kêt ñagêyô sac sambuc têt mac, hôc

gêlêc ñagêyô nan in oc kêt têt lau Taya ti Saidon-nga, nan su.

²³ “Ma mac lau Kapenaom-nga. Mac gauc gêm bu Anötô oc kôt mac sa andôt undambê, a? Aô wasôm mba! In oc êmasuc mac su asip lambwam andi. Lau Sodom bu sêlic gêt dalô gitôm mac alic su, dec oc têt sêhu si sac sin ma sêndôt ñayham e kwahic dec.

²⁴ Aô wasôm têt mac bu Anötô oc kêt ñagêyô sac têt mac, hôc gëlêc ñagêyô nan in oc kêt têt lau Sodom-nga.”

Yisu kêpin Damba (Luk 10:21-22)

²⁵ T ên ndoc dinañ Yisu ten mbec ma sôm, “O Daman, undambê ti nom ñadai. Aô wampin am bu am têt nem yom ña-ñandô asê têt lau nan sêngwinin dau, ma sin kwi têt lau nan gauc gêm bu ñac lau tiguauc ma sênyalê gêt hon.

²⁶ Aêc, Daman, am kôm bocdinañ kêtuc am daôm nem atac whin.”

²⁷ Goc Yisu sôm, “Daman kêt gêt hon sip aô aman. Lau dan sênyalê Atu dom, Damba tawasê kêyalê in. Ma lau dan sênyalê Damba dom, tigen in ndê Atu kêyalê in, ma lau nan Atu dau atac whin bu têt in asê têt ñac, nan sênyalê Damba.”

Yisu gêm malô lau kwapac

²⁸ “Mac lau hon nan ahôt ñawapac ma kwampac, nan atêt aô amen, ma aô wakêt mac asê awham su.

²⁹ Amen ma akôm aô nen gwelen awhin aô, ma aô oc wandôhôn mac. Aô ngac malô ma gatoc dauñ sa dom, ma mac oc atap malam anjwhan daôm-nga sa yêc aô.

³⁰ Nahu bu gwelen nan mac akôm awhin aô, nan ñadehe dom, ma aô wakêt mac ahôt ñawapac atu dom.”

12

Yisu in Pômdau bêc Sabat-nga (Mak 2:23-3:6; Luk 6:1-11)

¹ Têt têt dinañ ñabêc †Sabat-nga dan, nan Yisu ti ndê ngacsêyomi sênsêlêñ sêmbo lôcwha nan gic ôm wit-nga dan kic. Ma gêt yô ngacsêyomi, dec sêkôt wit ñandô ma sen.

² Lau Palêsai ñatô sêlic, goc sêsôm têt in, “Lic su nan. Am nem ngacsêyomi sêkôt wit ñandô ma yomsu gic yao bu dakôm gwelen kain dinañ têt bêc Sabat-nga dom.”

³ Goc Yisu ô ñac si yom ma sôm, “Gauc nem yom nan sêto yêc, pi gêt nan Kin Dawid ti ndê lau sêkôm têt ndoc gêt yô ñac. Mac asam su, me?

⁴ Dawid sôt Anötô ndê andu gi, ma kôt bolom dabun nan lau sêkêt ti da, nan Moses kêt yao bu dabunsga tawasê sênên, ma lau bambalin sênên dom. Ma Dawid ti ndê lau sen, magoc lau dan sêngôlin yom pi Dawid ma sêsôm bu in kêgili yomsu lec dom.

⁵ “Ma gêñ danj tiyham, nanj mac asam su yêc Moses ndê yomsu. Têñ bêc Sabat-nga honj dabunjsiga sêkôm gwelenj yêc lôm dabunj, ma gwelenj dinanj kêgili yomsu Sabat-nga. Magoc lau sêngôlinj yom pi njac dom.

⁶ “A ô wasôm têtj mac, bu gwelenj nanj aô gamenj tu wakôm-nga, nanj hôc gêlêc sakinj lôm dabunj-nga honj su.

⁷ Sêto Anôtô ndê yom yêc bocdec, ‘*Gêñ atu nanj aô atac whin, nanj hôc gêlêc mac nem da honj su, nanj bu mac tamwalô lau.*’ Mac anyalê yom dau njahu dom. Mac bu anyalê, dec gitôm dom bu mac anjôlinj yom pi lau nanj sêkôm gêñ so danj dom.

⁸ Bu Njamalac ndê Atu inj gêñ honj njadau, ma inj Pômdau bêc Sabat-nga whinj.”

Yisu kôm njac amba balê njayham sa têtj bêc Sabat-nga

(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Yisu kêsêlêñ gi, ma sôc njac si lôm wê-nga gi.

¹⁰ Ma yêc dinanj, njac amba tibalê danj ndôc. Lau Palêsai sênsalê yom tu sêngôlinj pi Yisu-nga, goc sêndac inj, “Yac bu dakôm njamalac danj njamlic njayham sa têtj bêc Sabat-nga, oc tanjgili yomsu Sabat-nga, me mba?”

¹¹ Ma Yisu sôm têtj njac, “Mac nem domba danj, bu penj sip sê njalôm têtj bêc Sabat-nga, nanj mac oc akôm sake? Mac oc akôc sa.

¹² Aêc! Ma njamalac sêhôn gêlêc domba su! Bocdinañ yac bu dakôm njayham ma danem lau sa têtj bêc Sabat-nga, oc daso yomsu Sabat-nga dom.”

¹³ Goc Yisu sôm têtj njac dau, “Êmatôc amam!” Ma inj kêmatôc amba, ma amba dau njayham sa tiyham, gitôm inj amba danga.

¹⁴ Tigenj lau Palêsai sêsa si ma sem yomgalôm pi lêtj sêndic Yisu ndu-nga.

Yisu inj Anôtô ndê Njac Akinj

¹⁵ Yisu kêyalê lau Palêsai si gauc, goc hu gamenj dinanj sinj. Lau daêsam sêñkuc inj, ma inj kôm njac si gêmbac honj njayham sa.

¹⁶ Tigenj inj gic yao bu sêsôm inj njahu asê dom.

¹⁷ Nalêñ dinanj yom nanj propet Aisaya sôm pi Mesaya munj su, nanj njandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec bu:

¹⁸ Alic anenj njac akinj dindec, nanj aô kay-alinj inj sa. Aô atac whin inj kêlêc, ma anenj njalôm tisambuc inj. Wakêñ anenj Njalau nem inj ahuc, ma inj oc hoc yom gitêtj matôc-nga asê têtj lau akêñ gamenj nom-nga honj.

¹⁹ Inj oc sôm yom tac njandê-nga me mbwêc njanga dom. Ma lau danj oc sêngô inj whasunj yêc malac lôm dom.

²⁰ Gakoc timdec inj oc pôñ dulu dom, ma ya njawê nanj tisaunj, nanj inj oc yu ndu dom.* Ma inj oc kôm bocdinañ e nditôm inj ndê yom gitêtj matôc-nga nem nom sambuc ahuc.

²¹ Ma lau akêñ gamenj nom-nga honj oc sêkêñ bata bu Anôtô nem njac si tu inj ndê njawê-nga. [Ais 42:1-4]

Yisu ndê njac lai njahu

(Mak 3:23-27; Luk 11:14-22)

²² Têtj têtj dinanj lau sêwê njac danj nanj njalau sac kôm inj tandô t ipec ma awha mba, nanj sêtêtj Yisu sêmenj. Yisu soc njalau sac dinanj su, goc kôm njac dau njayham sa, ma inj gêlic gamenj ma sôm yom asê.

²³ Lau honj sêhêdaê tu Yisu-nga, ma sêsôm, “Mboe †Dawid ndê Atu inj njac dau dec, me?”

²⁴ Tigenj lau Palêsai sêngô njawê, dec sêpu Yisu ma sêsôm, “Inj kôc njac lai yêc njalau sac si njadau †Belsebal, dec inj soc njalau sac su.”

²⁵ Yisu kêyalê njac si gauc, ma sôm, “Lau gamenj danj, me malac danj, me gôlôwac danj, bu sêwhê dau kôc, dec njac oc sêlhac njanga dom, ma njac si njacyo oc sêku njac dulu.

²⁶ Ma Sadañ boc-dinañ. Inj bu soc dau ndê njalau sac su, dec inj kênj kisa dau, ma inj ndê njac lai oc ninja.

²⁷ “Mac asôm bu aô gakôc njac lai yêc Belsebal, dec gasoc njalau sac su. Ma bocke? Mac nem sêñgomi nanj sêsoc njalau sac sêwhin, nanj mac anjôlinj yom dau pi njac whin, a? Njac oc sêlic mac nem yom bu so ma sêmatôc mac!

²⁸ Tigenj aô gasoc njalau sac nj Njalau Dabunj ndê njac lai, dec anyalê bu Anôtô ndê njac lai bu nem gôlinj gêñ honj, nanj hôc asê mac su.

²⁹ “Njac danj oc sôc njac ti licwalô atu danj ndê andu ma êngaho inj ndê wapa su njalêñ bocke? Gêñ njamata-nga inj sô njac dau dôn, goc kôc inj ndê wapa su. Ma Sadañ inj gitôm njac ti licwalô atu.

³⁰ “Asa nanj kalhac whinj aô dom, nanj ti anenj njacyo. Ma asa nanj gic lau sa sêtêtj aô sêmenj dom, nanj soc njac su yêc aô.

³¹ Tu dinanj-nga aô wasôm têtj mac bu njamalac nanj kac ndê njalôm kwi ma hu ndê sac sinj, nanj Anôtô oc suc inj ndê sac ti yom sac-sac honj kwi. Tigenj yom sac nanj njamalac danj bu sôm pi Njalau Dabunj, nanj Anôtô oc suc kwi dom.†

³² Asa nanj bu sôm yom sac pi Njamalac ndê Atu, tigenj tinjamu kac ndê njalôm kwi, nanj Anôtô oc suc inj ndê sac kwi. Magoc asa nanj bu sôm yom sac pi Njalau Dabunj, nanj Anôtô oc suc inj ndê sac kwi têtj têtj dindec-nga dom, ma têtj têtj njambu-nga dom bocdinañ.”

* **12:20:** Yom pi gakoc timdec ma ya njawê nanj mbac, nanj hêganônj lau nanj sêkêñ whinj njanga dom. † **12:31:** Lau Palêsai sêsôm bu Yisu kôc njac lai yêc Sadañ ndê ma soc njalau sac su, ma Yisu tó asê bu yom dau gitôm yom sac sambuc nanj sêsôm pi Njalau Dabunj.

*Lau si mêtê whê ñac sa bu ñayham me sac
(Luk 6:43-45)*

³³ Ma Yisu sôm, “A ñayham sem ñandô ñayham. Ma a sac sem ñandô sac. Dalic a ñandô, dec tanjalê a bu ñayham me sac.

³⁴ Mac lau sac atôm mboc ñatui! Mac atôm bu asôm yom ñayham ñan dom! Bu lau sêsôm yom kêkuc gauc ti mêtê nan hóc ñac si ñalôm ahuc.

³⁵ Gauc ti mêtê ñayham hóc lau ñayham si ñalôm ahuc, dec sêsôm yom ñayham. Ma gauc ti mêtê sac hóc lau sac si ñalôm ahuc, dec sêsôm yom sac.

³⁶ Aô wasôm yom ñandô têt mac. Tinjambu Anôtô oc êmatôc lau pi yom sac ti yom ñambwa hon nan ñac sêsôm.

³⁷ Lau nan si yom ñayham, nan in oc sam ñac bu lau gitêt, magoc ñac nan si yom sac, nan oc sêtap in ndê matôc sa.”

*Lau sêndac Yisu bu kôm gêt dalô
(Luk 11:29-32)*

³⁸ Goc lau Palêsai ti kêdôhôn-waga yomsu-nga ñatô sêsôm têt Yisu, “Kêdôhôn-waga, yac bu alic am kôm gêt dalô atu bu whê nem ñahu sa.”

³⁹ Ma Yisu sôm, “Mac lau têt dindec-nga, mac lau sac nan apuc dômwêm Anôtô, ma asa nem lêt bambalin gitôm lau mockair-nga. Mac andac bu alic gêt dalô, magoc Anôtô oc kêt gêt dalô tigen têt mac alic, tôm gêt dalô nan in kôm pi propet Jona.

⁴⁰ Jona mbo i atu ñalôm gitôm acsalô tô ti ôbwêc tô. Ma bocdinañ ñamalac ndê Atu oc yêc nom ñalôm nditôm acsalô tô ti ôbwêc tô.

⁴¹ Têt ndoc Jona gêm mêtê lau Ninewa, nan sêkac si ñalôm kwi. Ma ngac nan hóc gêlêc Jona su dec mbo, tigen mac am daôm kwi dom. Tu dinan-nga têt bêt matôc-nga, lau Ninewa oc sêtsa akên lau batê sêwhin mac lau têt dindec-nga, ma ñac oc sêhoc mac nem sac asê.

⁴² Munnga, Kwin Siba-nga[‡] kêsêlên sen balin bu ngô Kin Solomon ndê yom ti gauc atu. Ma kwahic dec ngac nan hóc gêlêc Solomon su, nan mbo dec. Magoc mac akên ñanjan in dom. Tu dinan-nga, têt bêt matôc-nga, Kwin dau oc tisa whin mac lau têt dindec-nga, ma hoc mac nem sac asê.”

*Ñalau sac sênsalê mala nan yêc ñambwa
(Luk 11:24-26)*

⁴³ “Têt ndoc ñalau sac ñan sa yêc ñamalac ñan, nan gitôm in kêgihi mbo gamen sawa ma kêsâlê mala ênwhan dau-nga. Tigen têt ndoc in tap sa dom,

⁴⁴ nan in oc sôm têt dau, ‘Aô wambu wandi wasôc andu nan aô gahu sin su.’ Ma in oc mbu ndi ma tap sa bu ñamalac dau ndê

ñalôm yêc ñambwa, gitôm andu nan sêmasan ñawasi sa.

⁴⁵ Dec in oc sa ndi, wê ñ alau 7 nan sac sambuc sêhóc gêlêc in su, nan sêmen, ma hon sêsôc ñamalac dau ndê ñalôm sêndi, ma sêmo dinan. Bocdinañ ñawapac nan tap ñamalac dau sa, nan hóc gêlêc ñawapac ñamata-nga-nga su. Ma ñalên tigen mac lau sac têt dindec-nga, oc atap ñawapac atu sa têt têt nambu-nga.”

*Yisu dinda ti asii
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)*

⁴⁶ Lau daêsam sêmo andu ñan sêwhin Yisu têt ndoc in sôm yom dinan mbo, ma in dinda ti asii sêmen sêlhac awê, ma bu sêsôm yom têt in.

⁴⁷ Goc ñamalac ñan kêt ñawaê têt in ma sôm, “Am dinam ti asimi sêlhac awê ma bu sêsôm yom têt am.”

⁴⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Anen dinan asa, ma asin ñac lau asa?”

⁴⁹ Goc in têt amba têt ndê ngacsêngomi, ma sôm, “Aô dinan ti asin dau dindec.

⁵⁰ Bu lau nan ñan danga wambu Daman undambê-nga ndê yom, nan ñac aô asin ti lhunwêi ma dinan.”

13

*Yom gôlin pi ñac kêbalip wit ñawhê
(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Têt bêt dinan Yisu hu andu sin ma sa gi ndôc Bugicton Galili-nga ñamakê.

² Ma lau daêsam sêkac sa sêngihi in ahuc e ñasawa mbasi. Tu dinan-nga dec in pi gi ndôc wan ñan nan poc kêpin baô. Ma lau hon dinan sêlhac baô.

³ Goc Yisu sôm yom gôlin daêsam têt ñac. In sôm yom gôlin ñan bocdec bu, “Ngac ñan sa gi bu êmbalip wit ñawhê yêc in ndê ôm.

⁴ Ma têt ndoc in kêbalip gêt dau, nan ñatô sêpen sêsip sen, dec mbac sêmen ma sen su.

⁵ Ma ñawhê ñatô sêpen sêsip gamen hoc-hoc, nan nom ñagec sac hoc ñahô ñambwa. Ñawhê dau sêsip nom ñalôm gacgen si dom, dec sêpo sêpi sêmen ñagahô.

⁶ Magoc tinjambu ac pec ñagatôm ma gêm bôlin. Ñahu bu nom ñayham mba tu ñawakac sip ndi-nga.

⁷ Ma wit ñawhê ñatô sêpen sêsip kwan ti ñakwa ñalôm, magoc têt ndoc sêpo sêpi sêmen, nan kwan pi whin e yan ndu.

⁸ Ma ñatô sêpen sêsip nom ñayham ma sêpo sêpi ñayham e sem ñandô. Ñatô sem ñandô 30, ma ñatô sem 60 ma ñatô sem ñandô 100.

⁹ Asa bu ñangasun yêc, nan ngô anen yom.”

*Yom gôlin ñahu
(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)*

[‡] 12:42: Matyu to yom pi Kwin akên gamen ñapu-nga (South). Yom dau hêganôn Kwin Siba-nga, nan ndê min sêto yêc 1 Kin 10:1-13. Kwahic dec ñasam gamen Siba-nga bu ‘Arabia.’

¹⁰ Tiñambu Yisu ndê ngac-sênomi sêtigasuc inñ ma sêndac, “Tu sake-nga am sôm yom têt lau ña yom gôlin?”

¹¹ Ma inñ ô yom ma sôm, “Anôtô ndê gôlin ñalên ñahu sip ñalôm gi. Inñ kêyalin mac sa bu anyalê ñahu dau, magoc lau nan sêkên whin aô dom, nan oc tôm dom bu sênjalê.

¹² Asa nan kôc Anôtô ndê yom sa sip ndê ñalôm e tidôn, nan Anôtô oc kêr gauc têt inñ ênlêc, e inñ ênyalê yom dau timala en. Magoc asa nan yom dau tidôn inñ dom, nan Anôtô oc kôc gêt hon su yêc in.

¹³ Tu dinan-nga aô wasôm yom têt lau ña yom gôlin. Ñac sêlic gêt ñapan, tigen ñac si gauc sa dom, ma ñac sêngô yom ñapan, tigen ñac sênjalê ñahu dom.

¹⁴ Yom nan propet Aisaya hoc asê mun su, nan dec ñandô sa. Yom dau yêc bocdec bu:

Ñac sêngô anen yom ñapan, magoc sênjalê ñahu dom. Ma sêlic gêt nan aô gakôm nan ñapan, tigen ñac si gauc sa dom.

¹⁵ Lau dau si ñalôm ñadandi. Ñac si dangasun hôt ahuc, ma ñac sêpôt si tandô ahuc. Bu bocdinan dom, dec oc tôm bu tandô sêlic ma dangasun sêngô, ma sênjalê aô tidôn yêc ñac si ñalôm e sênem dau kwi, ma aô wakôm ñac ñayham sa.” [Ais 6:9-10]

¹⁶ Ma Yisu sôm têt ngacsênomi, “Aô wampin mac nem tanôm ti dangasun, bu mac alic gêt atu-tu nan aô gakôm, ti angô anen yom.

¹⁷ Aô wasôm yom ñandô têt mac bu propet ti lau gitên daêsam nan sêmo mun su, nan sêkên bata bu sêlic gêt nan mac alic su, magoc sêlic dom. Ma sêkên bata bu sêngô yom nan mac angô su, tigen sêngô dom.”

Yisu whê yom gôlin wit ñawhê-nga ñahu sa (Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Dec akên danam ma wawhê yom gôlin ngac kêbalip wit ñawhê-nga sa.

¹⁹ Yom pi ñawhê nan sêpen sêsip sen, nan hêganôn lau nan sêngô yom pi Anôtô ndê gôlin, magoc sênjalê ñahu dom. Bocdinan Sadañ dau men kêgaho yom dau su yêc ñac si ñalôm.

²⁰ Ma yom pi ñawhê nan sêpen sêsip gamen hoc-hoc, nan hêganôn lau nan sêngô Anôtô ndê yom, ma sêkôt sa ñagahô ma ti atac ñayham.

²¹ Magoc tôm ñawhê dinan ñawakac sip gi dom, nan yom dau tidôn yêc lau dinan si ñalôm dom. Sêlhac ñasawa sauñ, tigen têt ndoc sêtap ñawapac sa me lau sêkên kisa ñac tu Anôtô ndê yom-nga, nan sêhu si sêkên whin sin ñagahô en.

²² Ma yom pi ñawhê nan sêpen sêsip kwan ti ñakwa ñalôm, nan hêganôn lau nan sêngô Anôtô ndê yom, magoc yom dau gêm ñandô yêc ñac si ñalôm dom. Ñahu bu ñac sêhêgo

dau pi gêt nom-nga ñapan, ma sêsa lêt atac whin mone-nga e gêt kain dinan kôm Anôtô ndê yom ahuc.

²³ Ma yom pi ñawhê nan sêpen sêsip nom ñayham ma sem ñandô 30, me 60, me 100, nan hêganôn lau nan sêngô yom ma sênjalê ñahu, ma sem ñandô daêsam.”

Yom gôlin pi wahô

²⁴ Yisu sôm yom gôlin dan tiyham bocdec bu, “Aô bu wawhê Anôtô ndê gôlin sa ñalên bocdec. Ngac dan kêbalip wit ñawhê ñayham sip ndê ôm.

²⁵ Magoc têt ndoc lau sêyêc bêt, nan inñ ndê ñacyo men, ma kêbalip wahô ñawhê sip ôm dau whin wit ñawhê ñayham. goc kôlhô gi.

²⁶ Tiñambu wit ñawhê po pi men, ma têt ndoc ñandô sa, nan lau sêlic bu wahô pi men whin.

²⁷ Goc ôm ñadau ndê lau akin sêtên inñ si ma sêsôm, ‘Ñadau, yac alic bu am kêbalip ñawhê ñayham sip nem ôm. Magoc wahô dec men akên nde?’

²⁸ Ma inñ ô yom ma sôm, ‘Ñacyo dan kôm gêt dau.’ Ma sêndac inñ, ‘Am tac whin bu yac asa andi ayê wahô dau sa, me?’

²⁹ Ma inñ sôm, ‘Mba! Bu mboe mac ayê wahô ma apuc wit sa whin.

³⁰ Atec lu-lu sêlhac sêwhin dau ma sêtiatu e ndoc sêndic gêt ñandô sa-nga. Têt dinan aô oc wasôm têt lau sêndic gêt ñandô sa-nga bu sêndic wahô sa mun, goc sêkic dôn ma sêkên pi ya ndi. Ma tiñambu sêndic wit ñandô sa pi anen andu gêt ñandô-nga.”

Yom gôlin pi gêt ñawhê sauñ (Mak 4:31-32; Luk 13:18-19)

³¹ Ma inñ sôm yom gôlin dan têt ñac bocdec, “Anôtô ndê gôlin gitôm a soc ñawhê, nan ngac dan sô sip inñ ndê ôm.

³² Ñawhê dau inñ gêt sauñ-têt, tigen tiñambu oc po pi men e ti a atu hôt gêtêc gêt ôm-nga hon, ma mbac lôlôt-nga oc sêmen sêhê si ñaic yêc ñasangac.”

Yom gôlin pi yist (Luk 13:20-21)

³³ Ma inñ sôm yom gôlin dan tiyham bocdec, “Anôtô ndê gôlin gitôm yist, nan awhê dan kên sip plawa lôn atu dan ma kêgalun e kôm plawa hon sun.”

Yisu sôm yom gôlin daêsam (Mak 4:33-34)

³⁴ Yom hon nan Yisu sôm têt lau ton atu dinan, nan inñ sôm ña yom gôlin ñambwa. Ma inñ sôm yom ñalên dan dom.

³⁵ Ma boc-dinan propet ndê yom bocdec ñandô sa:

Aô wasôm anen yom ña yom gôlin, ma gêt nan yêc sin dau têt têt Anôtô kên undambê ti nom e men, nan kwahic dec wasôm asê. [BW 78:2]

Yom gôlin wahô-nga ñahu

³⁶ Goc Yisu hu lau honj sinj ma sôc andu gi. Ma inj ndê ngacsênomi sêtên inj si ma sêndac, “Gitôm bu am whê yom gôlinj wahô-nga njahu sa têtj yac?”

³⁷ Ma Yisu sôm, “Ngac nanj kêbalip njawhê njayham, nanj Namalac ndê Atu.

³⁸ Ma inj ndê ôm, nanj nom sambuc lec. Yom pi njawhê njayham hêganônj lau nanj sêmbo Anôtô ndê gôlinj njapu, ma wahô hêganônj njalau sac si njadaw ndê lau.

³⁹ Ma njacyo nanj kêbalip wahô njawhê, nanj Sadañ dau. Ndoc sêndic gêtj njandô sa-nga, nanj tôm bêtj njambu-nga, ma lau sêndic gêtj njandô sa-nga, nanj Anôtô ndê anela.

⁴⁰ Têtj bêtj njambu-nga, lau sac oc sêsip ya atu njalôm sêndi, njalên tigenj tôm wahô nanj lau sic sa ma sêkên pi ya gi.

⁴¹ Namalac ndê Atu oc ênjkinj ndê anela, ma njac oc sêkôc gêtj lêtôm-nga ti lau honj nanj sêkôm sac, nanj su yêc Anôtô ndê lau.

⁴² Ma njac oc sêmbalinj njac sêsip ya atu njalôm sêndi, ma njac oc sêtanj atu ti lhô ênsin pi dau.

⁴³ Têtj dinanj lau gitêj si njawasi ti njawê oc pô gamenj gitôm ac, yêc njac si Damba ndê gamenj undambê-nga. Mac bu danjamsun yêc, nanj anjô anenj yom.”

Yom gôlinj lu pi Anôtô ndê gôlinj

⁴⁴ “Anôtô ndê gôlinj njamwasinj gitôm awa njayham andô danj nanj yêc sinj dau yêc nom danj njalôm. Namalac nanj tap awa dau sa, nanj oc sinj kwi tiyham, ma lhô ndi ti atac njayham atu ma kên ndê gêtj honj têtj lau sênemlihi, goc nemlihi nom dinanj bu kôc awa dau sa.

⁴⁵⁻⁴⁶ “Ma Anôtô ndê gôlinj njamwasinj gitôm yac njapa njâlî atu. Ngac tidulu gêtj-nga nanj kêsalê yac njapa njayham tu êmasanj gôlônj-nga, nanj bu tap yac njapa njayham andô dau sa, dec inj oc lhô ndi ma kên ndê gêtj honj têtj lau sênemlihi, goc nemlihi yac njayham dau.”

Yom gôlinj pi wasanj

⁴⁷⁻⁴⁸ “M a yom gôlinj danj tiyham. Njalên nanj Anôtô kêgalêm lau sa bu s êmbo inj ndê gôlinj njapu, nanj gitôm wasanj nanj lau sêkên sip gwêc, ma i tidau-tidau sêsip wasanj dau si e menju. Goc lau sêhê sa pi baô gi. Ma sêndôc sic ma sênjalinj i njayham njayham sa sip dalu, ma i sac-sac, nanj sêmbalinj sinja.

⁴⁹ Ma njalên tigenj têtj bêtj njambu-nga, anela oc sêmenj ma sêwhê lau sac ti lau gitêj kôc.

⁵⁰ Njac oc sêmbalinj lau sac sêsip ya atu njalôm sêndi, ma njac oc sêtanj ti lhô ênsin pi dau.”

Awa akwa ma awa wakuc

⁵¹ Yisu gic bata yom dinanj, goc ndac inj ndê ngacsênomi, “Mac anyalê anenj yom honj dindec njahu, me mba?” Ma sêlôc. “Aêc.”

⁵² Goc inj sôm têtj njac, “Kêdôhônjwaga yomsu-nga nanj sênjalê Anôtô ndê gôlinj njahu tidônj whinj, nanj sêtôm bu sêwhê yom akwa sa têtj lau, ma yom wakuc whinj. Ma

bocdinanj njac sêtôm andu njadaw danj nanj gic awa daêsam sa, dec tôte awa akwa ti awa wakuc asê têtj lau.”

Yisu ndê lau sêkôc inj sa dom

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Yisu sôm yom gôlinj honj dinanj pacndê, goc hu gamenj dinanj sinj.

⁵⁴ Inj mbu têtj inj ndê malachu gi, ma kêdôhônj lau mbo njac si lôm wê-nga. Dec njac sêhêdaê ma sêndac dandi, “Ei! Gauc njayham ti njac lai bu kôm gêtj dalô atu-tu, nanj njac dec tap sa yêc nde?”

⁵⁵ Inj k apenta ndê atu! Inj dinda inj Maria, ma inj asii Jems, Josep, Saimon, ma Judas.

⁵⁶ Ma inj ndê lhuwêi sêmbo sêwhinj yac. Bocdinanj gêtj honj dindec inj kôc sa yêc nde?”

⁵⁷ Ma njac atac lu-lu tu inj-nga. Magoc Yisu sôm têtj njac, “Lau honj sêtoc propet danj sa, tigenj yêc propet dau ndê malachu, inj dau ndê lau sêtoc inj sa dom.”

⁵⁸ Ma tu njac sêkênj whinj inj dom-nga, dec inj kôm gêtj dalô atu-tu daêsam yêc njac si gamenj dom.

14

Herod Antipas ngô njawaê pi Yisu

(Mak 6:14-16; Luk 9:7-9)

¹ Têtj ndoc dinanj †Herod, nanj gêm gôlinj gamenj Galili-nga, nanj ngô njawaê pi Yisu.

² Ma inj sôm têtj inj ndê lau akinj bu, “Ngac dê mboe Jon, Ngac Kêku Lau-nga nanj tisa akênj lau batê-nga. Ma tu dinanj-nga inj kôc njac lai bu kôm gêtj dalô atu-tu dinanj.”

Herod gic Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndu njaminj

(Mak 6:17-29)

³⁻⁴ Munj-nga, Herod gêm inj ndê asi Pilip ndê awhê Herodias ti ndê awhê, dec Jon sôm têtj inj, “Am kôm gêtj so sambuc.” Tu dinanj-nga Herod kêkinj ndê lau bu sêkôc Jon dônj ma sêkênj inj ndôc gapocwalô.

⁵ Herod tac whinj bu ndic Jon ndu, tigenj inj tôte lau daêsam nanj sêlic Jon bu propet danj.

⁶ Têtj ndoc danj sêndê mwasinj tu Herod ndê bêtj dinda kôc inj-nga, ma Herodias atuwê tê wê yêc mwasinj dau njalôm. Herod gêlic ma tac njayham atu,

⁷ dec inj kêmatinj yom têtj inj ma sôm, “Yomandô aô wasôm têtj am. Gêtj bocke am bu tac whinj nanj sôm, ma aô oc wakênj têtj am.”

⁸ Goc bawhê dau sa gi gêlic dinda Herodias. Inj dinda tec Jon, dec sôm têtj bawhê bu ndac Herod bocdec bu. “Aô tac whinj bu am tim Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê kachu kic, ma kênj inj ndê njagôlônj sip pele danj ma kênj têtj aô, bu walic pi tanônj bu inj mbac ndu njandô.”

⁹ Têtj ndoc Herod ngô yom dinanj, inj ndê njalôm njawapac atu. Tigenj tu inj kêmatinj yom

yêc lau honj angô-nga, dec inj sôm têtj inj ndê lau sinj-nga bu sêkôm tôm bawhê dau têtj.

¹⁰ Inj kêkinj ñac sêsoc gapoc-walô si, ma sêtîm Jon ndê kachu kic.

¹¹ Ma sêkênj ñagôlônj sip pele danj, ma sêkôc sêmenj ma sêkênj têtj bawhê. Goc bawhê dau kôc sa gi kêkinj têtj dinda gêlic.

¹² Tinjambu Jon ndê sênomi sêmenj sêkôc inj ñamlanj sa ma si sênsuhuj. Goc sêtêtj Yisu si ma sic minj têtj inj.

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mak 6:32-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15)

¹³ Têtj ndoc Yisu ngô ñawaê pi Jon, nanj inj pi wanj danj gi bu pi bugictonj ñadanja, ma lhô têtj gamenj sawa danj ndi ma mbo tawasê. Magoc lau malac-nga sêngô ñawaê bu inj pi wanj dau gi, ma daêsam sêwê sêmbo baô ma sênkuc inj.

¹⁴ Têtj ndoc Yisu sôc baô gi, nanj gêlic lau daêsam dinanj ma tawalô ñac. Ma inj kôm ñac si gêmbac ñayham sa.

¹⁵ Têtj telha, kêpinj bu ac ndi sip, goc ñgacsênomi sêtêtj inj sêmenj ma sêsôm, "Gamenj dec gamenj sawa, ma ac gi su. Kênj lau sêlhô sêtêtj malac sêndi bu sênemli si gênj sênenj-nga."

¹⁶ Magoc Yisu sôm, "Mba! Oc tôm bu sênenj gênj yêc dec. Mac daôm akênj gênj têtj ñac sênenj."

¹⁷ Ma sêsôm, "Yac oc akôm ñalênj nde, bu yac mba bolom amandanj ma i lu solop dec yêc."

¹⁸ Goc inj sôm, "Akôc gênj dau sa amenj."

¹⁹ Ma inj sôm têtj lau bu sêndôc sic sêndôc kwanj. Inj kôc bolom amandanj ma i lu, tatac undambê goc gêm mbec ma pô bolom kôc-kôc. Ma inj kêkinj têtj ñgacsênomi, ma sic sam têtj lau.

²⁰ Nac honj senj gitôm, ma ñgac-sênomi sic gênj ñadêlê sa sip gatop 12 e menjhu.

²¹ Lau nanj senj gênj dau, nanj si laungac ñanamba gitôm 5,000. Ma lauwhê ti balêkoc daêsam sêmbo sêwhiinj.

Yisu kêsêlênj mbo bu ñahô

(Mak 6:45-52; Jon 6:16-21)

²² Dinanj su, goc Yisu kêkinj ndê ñgacsênomi sêpi wanj bu sêmunj bu sêmbu sêpi bugictonj ñadanja sêndi. Ma inj dau gacgenj mbo, bu kêkinj lau sêlhô sêndi.

²³ Sêlhô si su, goc inj pi lôc tawasê gi bu tenj mbec. Nâsec sa, ma inj tawasê mbo.

²⁴ Magoc wanj dau sa awê tibalinj gi su, ma mbu ñadinda gêli bu sa e gic sip wanj.

²⁵ Têtj ôbwêc lôm, Yisu kêsêlênj mbo bu ñahô têtj ñac gi.

²⁶ Magoc têtj ndoc ñgacsênomi sêlic inj kêsêlênj mbo bu ñahô, nanj sêtôc dau ti sêmbwêc, ma sêsôm, "Êê! Nalau danj!"

²⁷ Goc Yisu sôm têtj ñac, "Atôc daôm dom! Nalôm pênj dônj, bu aô daunj dec."

²⁸ Goc Pita sôm, "Pômdau, bu am daôm dinanj, nanj goc sôm aô wansêlênj wambo bu ñahô watênj am waloc."

²⁹ Ma Yisu sôm, "Mwenj!" Goc Pita sip yêc wanj, ma kêsêlênj mbo bu ñahô têtj inj gi.

³⁰ Magoc mbu ñadinda kôm inj tôc dau atu ma inj kwê bu solonj tigenj. Goc inj mbwêc, "Pômdau, nem aô sa!"

³¹ Nğahô Yisu kêmatôc amba gi, hê inj sa ma sôm, "O am ñgac kêkinj whinj babalê-nga. Bocke ma am atac lu-lu tu anenj ñaclai-nga?"

³² Goc injlu sêpi wanj si, ma mbu timalô.

³³ Ma ñgacsênomi nanj sêndôc wanj sêpônj haduc ma sêmpinj inj ma sêsôm, "Yomandô, am Anôtô ndê Atul!"

Yisu gêm lau gêmbac sa yêc malac Gene-saret

(Mak 6:53-56; Jon 6:22-25)

³⁴ Sêlac wanj si e sêsoc baô yêc malac Gene-saret.

³⁵ Ma têtj ndoc lau malac-nga sêlic bu Yisu menj, nanj sêkênj ñawaê têtj gamenj ñamakê-nga honj, ma lau sêkôc si lau gêmbac honj sa sêtêtj inj sêmenj.

³⁶ Nac sêtenj bu sêmasac inj ndê ñakwê ñadali ñambwa, ma lau honj nanj sêmasac inj, nanj ñayham sa.

15

Gênj nanj kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga

(Mak 7:1-23)

¹ Têtj dinanj lau Palêsai ti kêdôhônjwaga yomsu-nga ñatô sêmenj akênj Jerusalem sêtêtj Yisu si, ma sêndac inj,

² "Tu sake-nga am nem ñgacsênomi sêkôm ñagôlinj nanj lau andô sic dulu têtj yac, nanj popoc? Têtj ndoc sênenj gênj, nanj sêngwasinj amba munj su dom."

³ Ma Yisu ô ñac si yom bocdec bu, "Ma bocke? Tu sake-nga mac atoc lau andô si ñagôlinj sa ma akôm Anôtô ndê yomsu popoc?"

⁴ Anôtô dau sôm, "Toc damam lu dinam sa," ma inj sôm tiyham bu, "Asa nanj sôm yom sac pi inj damba me dinda, nanj oc sêndic inj ndu."

⁵ Tigenj mac anjuc yomsu dau dom. Nğac danj ndê awa me gênj bu yêc bu nem damba lu dinda sa, magoc inj sôm têtj injlu, "Oc tôm dom bu wanem amlu sa, bu gênj dindêc aô wakênj ti da têtj Anôtô,"

⁶ goc mac alic ñayham bu inj toc damba sa dom. Bocdinanj mac asenj Anôtô ndê yom nanj sôm bu atoc damam lu dinam sa, nanj popoc, tu bu anjuc lau andô si ñagôlinj.

⁷ Mac lau atim yom lau-nga! Yom nanj propet Aisaya hoc asê munj su, nanj hêganônj mac solop. Inj sôm bu,

⁸ "Lau dindêc sêtoc aô sa ña whasuj ñambwa, tigenj ñac si ñalôm yêc danj dau-nga."

⁹ *Nac sem akiŋ aô ŋandô dom, ma yom nan sêndôhôn têt lau, nan ŋamalac si yomsu ŋambwa."*

¹⁰ Goc Yisu ta lau hoŋ ma sôm, "Aŋô ma anyalê ŋapep.

¹¹ Gêŋ daneŋ-ŋa nan sip ŋamalac whasuŋ, nan kôm ŋac ŋadômbwi sa yêc Anôtô anjô-ŋa dom. Tigen yom nan sa akêŋ ŋamalac whasuŋ, nan kôm ŋac ŋadômbwi sa."

¹² Têt dinan Yisu ndê ŋgacêŋomi sêtigasuc in ma sêsôm têt in, "Lau Palêsai sêŋô am nem yom dinan, dec kôm ŋac sêlic sac. Am kêyalê, me mba?"

¹³⁻¹⁴ Goc in sôm têt ŋac, "Ahêgo daôm tu ŋac-ŋa dom! Atec ŋac. Lau hoŋ nan danga wambu Daman undambê-ŋa ndê yom dom, nan sêtôm wahô nan in oc puc sa ti ŋawakac. Nac bu sêtôc sen têt lau ŋatô, magoc ŋac tandô pec. Ma ŋgac tapec dan bu wê tapec dan, inlu lu-lu oc sêpen sêsip sê."

¹⁵ Dec Pita sôm, "Gitôm bu am whê yom gôlin dinan ŋahu sa têt yac?"

¹⁶ Goc Yisu ndac, "Ma bocke? Têt nde mac oc anyalê?"

¹⁷ Alic! Gêŋ nan sip ŋamalac whasuŋ, nan sip in ŋatac ŋalôm gi, ma tiŋambu sa men tiyham.

¹⁸ Tigen yom sac nan sa ŋamalac whasuŋ, nan sa akêŋ in ndê ŋalôm, ma sac nan yêc ŋamalac ŋalôm, dec kôm in ŋadômbwi sa yêc Anôtô anjô-ŋa.

¹⁹ Gac sac, mêtê sêndic ŋamalac ndu-ŋa, mêtê mokaŋ-ŋa nan lau nan sem dau sa su, ma lau nan sem dau sa su dom, nan sêkôm, mêtê sênem kan gêŋ-ŋa, yom tasan, ma yom sêpu lau-ŋa,

²⁰ nan yêc ŋamalac ŋalôm, nan kôm ŋac ŋadômbwi sa. Tigen yac bu tanŋwasin aman dom ma daneŋ gêŋ, dec oc kôm yac ŋadômbwi sa yêc Anôtô anjô-ŋa dom."

*Awhê Kanan-ŋa kêŋ whin ŋaŋga
(Mak 7:24-30)*

²¹ Yisu hu malac dinan sin, ma in ti ndê ŋgacêŋomi sêtêt malac Taya ma Saidon ŋagamen ŋamakê-ŋa si.

²² Ma awhê Kanan-ŋa dan, nan ndôc gameŋ dinan, nan têt in men ma mbwêc, "O Pômdau, †Dawid ndê Atu, tamwalô aô. Nalau sac kêŋ ŋawapac atu têt aô atuŋwê, ma kôm in tisac."

²³ Yisu gêm dôŋ ma ô yom dan dom, goc ŋgacêŋomi sêtigasuc in ma sêsôm, "Kêŋ in lhô ndi, bu in kêkuc yac ma mbwêc yom ŋapan."

²⁴ Ma in sôm, "Awhê dau in awhê Israel-ŋa dom. Anôtô kêkin aô bu wanem lau Israel-ŋa sa, bu ŋac sêtôm domba nan singa su."

²⁵ Têt dinan awhê dau men pôŋ haduc têt in ma ndac tiyham, "Pômdau, nem aô sa."

²⁶ Ma Yisu sôm, "Solop dom bu dakôc balêkoc si gêŋ daneŋ-ŋa su ma tambalin têt giam sênen."

²⁷ Magoc awhê dau ô yom ma sôm, "Aêc Pômdau, tigen giam nan sêndôc ŋadau ndê tebo ŋapu, nan sen gêŋ ŋapopoc nan pen yêc tebo."

²⁸ Yisu ngô yom dinan ma sôm, "O awhê, am kêŋ whin ŋaŋga. Aô oc wakôm tôm am ndac." Ma têt acgatu ŋasawa dau dinan, awhê dau ndê atuŋwê ŋayham sa.

*Yisu gôlôm lau 4,000
(Mak 8:1-10)*

²⁹ Yisu kôlhô gi ma kêsêlêŋ whin ndê ŋgacêŋomi mbo Bugicton Galili-ŋa ŋamakê. Goc in pi lôc dan gi ma ndôc sic.

³⁰ Ma lau daêsam sêwê sêtêt in sêmen. Nac sêkôc lau gahi sac, lau tapec, lau bôlin, awha mba, ti lau gêmbac daêsam, ma sêkêŋ ŋac sêyêc Yisu anjô-ŋa. Ma in kôm ŋac hoŋ ŋayham sa.

³¹ Têt ndoc lau sêlic awha mba sêsôm yom asê, ma lau gahi sac ti lau bôlin sêŋsêlêŋ tiyham, ma tapec si tandô ŋawa sa, nan sêhêdaê ŋandô. Ma sêmpin Anôtô Israel-ŋa.

³² Yisu ta in ndê ŋgacêŋomi sêmen, goc sôm têt ŋac, "Aô tanwalô lau dindec, bu sêmbô sêwhin aô gitôm bêc tô su. Nac si gêŋ daneŋ-ŋa pacndê, ma aô gatec bu wakêŋ ŋac sêlhô sêndi ti gêŋ yô ŋac, mbo ŋac tagôlô yêc sen."

³³ Magoc ŋgac-êŋomi sêsôm, "Bocke? Gameŋ dec gameŋ sawa, ma danemlihi bolom yêc nde, bu dakêŋ têt ŋac sênen?"

³⁴ Ma Yisu ndac, "Mac nem bolom hiŋga ndôc?" Ma sêsôm, "Bolom 7 ma i mwambwa ŋatô."

³⁵ Goc Yisu sôm têt lau bu sêndôc sic.

³⁶ Dec in k ôc bolom 7 ma i sa ma gêm dange, p ô kôc-kôc, ma kêŋ têt ŋgacêŋomi, ma ŋac sic sam têt lau.

³⁷ Nac hoŋ sen e gitôm, ma tiŋambu ŋgac-êŋomi sic gêŋ nadêlê sa sip gatop 7 e menhu.

³⁸ Lau daêsam sen gêŋ dinan e gitôm. Nac si launŋac ŋanamba gitôm 4,000, ma lauwhê ti balêkoc sêmbô sêwhin.

³⁹ Tiŋambu Yisu kêŋ lau hoŋ sêlhô si, goc in ti ndê ŋgacêŋomi sêpi wan dan ma sêtêt malac Magadan ŋagamen si.

16

*Lau Palêsai sêndac gêŋ dalô
(Mak 8:11-13)*

¹ Lau Palêsai ti lau Sadiusi ŋatô sêtêt Yisu sêmen bu sêŋsahê in. Nac sêndac in bu kôm gêŋ dalô bu tôc asê bu in kôc ŋaclai yêc Anôtô ndê.

² Dec in sôm, "Mac bu alic umboŋ tikoc, goc mac asôm bu 'Ac oc pi ŋayham.'

³ Ma mac bu alic umboŋ tiyec, goc mac asôm, 'U oc ndic.' Mac alic gêŋ dalô umboŋ-ŋa dinan, ma anyalê ŋahu. Ma bocke dec

mac anyalê gêñ dalô daêsam nanj aô gakôm têtñ n̄sawa dindec, nanj n̄ahu dom?

⁴ Mac lau sac nanj apuc dômwêm Anötö, ma asa nem lêtñ bambalinj gitôm lau mock-ainj-nga. Mac anyalê gêñ dalô, tigenj Anötö oc kêtñ gêñ dalô tigenj têtñ mac alic, gitôm gêñ dalô nanj inj kôm pi Jona.” Yisu sôm yom dinanj su, goc hu nac sinj ma kôlhô gi.

Yisu puc lau Palêsai ti lau Sadiusi si giso asê

(Mak 8:14-21)

⁵ Têtñ ndoc Yisu ti ngacsênjomi sêmbu akêtñ bugictonj n̄adanja sêmênj, nanj ngacsênjomi sêkôc bolom dom, sêñlhinj dau sinj.

⁶ Ma Yisu sôm têtñ nac, “Ayob daôm n̄apep tu lau Palêsai ti lau Sadiusi si yist.”

⁷ Goc nac sem yomgalôm sêwhinj dandi ma sêsôm, “Inj sôm yom dinanj n̄ahu bu yac dakôc bolom dom.”

⁸ Magoc Yisu kêyalê nac si yom dau, dec sôm, “O mac lau nanj akêtñ whinj gwalec! Tu sake-nga mac am yomgalôm awhinj daôm, ma gauc gêm bu aô gasôm yom pi yist, n̄ahu bu mac nem bolom mba?”

⁹ Bocke mac nem gauc sa pi gêtñ honj nanj aô gakôm, nanj dom? Gauc nem bolom amanjanj nanj gakêtñ têtñ lau 5,000 senj. Tiñambu mac ahonj n̄adêlê sa sip gatop hinga?

¹⁰ Ma têtñ ndoc lau 4,000 senj bolom amanjanj n̄andôlu, nanj n̄adêlê sip gatop hinga?

¹¹ Aô gasôm yom pi bolom kainj dinanj dom, ma bocke dec mac anyalê anenj yom n̄ahu dom? Ayob daôm n̄apep pi lau Sadiusi ti lau Palêsai si yist.”

¹² Têtñ dinanj nac si gauc sa. Ma sêñyalê bu inj ndê yom hêganônj yist bolom-nga dom. Sêñyalê bu inj kêtñ puc nac bu sêyob dau pi yom nanj lau Sadiusi ti lau Palêsai sêndôhônj têtñ lau.

Pita hoc Yisu n̄ahu asê

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Yisu ti ndê ngacsênjomi sêhônj asê gamen nanj sêsam bu Sisaria Pilipai, ma inj ndac nac, “Lau sêsôm sake pi N̄amalac ndê Atu? Sêsôm bu inj asa?”

¹⁴ Ma sêsôm, “Lau n̄atô sêsôm bu am Jon, Ngac Kêku Lau-nga, ma n̄atô sêsôm bu am Elaija, ma n̄atô sêsôm bu am Jeremaya me propet akwa-kwa si danj.”

¹⁵ Goc Yisu ndac nac, “Ma mac daôm, mac asôm bu aô asa?”

¹⁶ Ma Saimon Pita ô yom ma sôm, “Am Mesaya, Anötö Tali N̄adau ndê Atu am.”

¹⁷ Dec Yisu sôm, “O Saimon, Jona ndê atu, aô awhanj hóc am, bu n̄amalac danj hoc yom

dau asê têtñ am dom. Damanj undambê-nga kêtñ gauc dinanj têtñ am.

¹⁸ Aô wasôm têtñ am, bu am Pita, ma aô wandic anenj gôlôwac dabunj sa sêlhac hoc dau n̄ahô.* Ma n̄aclai lambwam-nga gitôm dom bu ku nac dulu.

¹⁹ Ma aô wakêtñ ki têtñ am bu yob gatam lau sêsônj Anötö ndê gôlinj n̄apu-nga. Ma gêtñ bocke nanj am bu êmbwala su yêc nom, nanj wambwala su yêc undambê. Ma gêtñ bocke nanj am bu sô dôñ yêc nom, nanj wasô dôñ yêc undambê bocdinañ.”

²⁰ Yisu sôm yom dinanj su, goc gic yao inj ndê ngacsênjomi ti n̄anja, bu sêsôm asê têtñ lau bu inj Mesaya dau dom.

Yisu sôm gwananj bu inj oc hóc n̄andê

(Mak 8:31-33; Luk 9:22)

²¹ Têtñ têtñ dinanj Yisu gic hu sôm yom têtñ ndê ngacsênjomi, pi gêtñ nanj oc hóc asê inj. Inj whê sa bu inj gic waê bu têtñ Jerusalem ndi, ma lau bata Israel-nga ti dabunjsiga atu-tu, ma kêdôhônjwaga yomsu-nga oc sêkêtñ n̄awapac daêsam têtñ inj e lau sêndic inj ndu. Ma têtñ bêt titô-nga Anötö oc unj inj sa mbo tali tiyham.

²² Goc Pita kôc inj sa n̄asawa saunj gi, ma sôm inj bocdec bu, “Pômdau, mba! Tu Anötö-nga, oc mba! Gêtñ dinanj oc tap am sa dom andô!”

²³ Yisu kac dau kwi ma sôm têtñ Pita, “Sadanj, kôc daôm sa lhô su! Am gauc gêm bu lhac aô ahuc, a? Am kêyalê Anötö ndê lêtñ dom, am bu êmkuc n̄amalac si gauc n̄ambwa.”

Lau nanj sêñkuc Yisu oc sêhônj n̄awapac

(Mak 8:34-9:1; Luk 9:23-27)

²⁴ Goc inj sôm têtñ inj ndê ngac-sênjomi, “Asa nanj tac whinj bu êñkuc aô, nanj êñgwiniñ dau ma hóc ndê a gicso dau sa, ma êñkuc aô.

²⁵ Bu asa nanj tac whinj bu sap gêtñ nom-nga dôñ n̄apanj tu mbo tali-nga, nanj oc n̄inja. Magoc asa nanj bu hu gêtñ nom-nga sinj tu êñkuc aô-nga, nanj oc n̄inja dom.

²⁶ N̄amalac danj bu po gêtñ nom-nga honj sa, magoc inj dau gatu bu n̄inja, dec gêtñ nom-nga honj dinanj oc tôm dom bu nem inj sa. Gêtñ n̄ayham bocke yêc, nanj gitôm bu dakêtñ têtñ Anötö ô yac nenj gatunj?

²⁷ Tiñambu N̄amalac ndê Atu oc mbu menj ti Damba ndê n̄aclai ti n̄awasi undambê-nga, ma whinj anela honj. Têtñ dinanj inj oc kêtñ n̄agêyô têtñ n̄amalac honj tôm ndi, êñkuc mêtê nanj nac sêkôm.

²⁸ Aô wasôm yom n̄andô têtñ mac! Lau n̄atô nanj sêlhac dec, nanj oc gacgenj sêmbo tali e sêlic N̄amalac ndê Atu menj ti ndê n̄aclai nem gôlinj-nga.”

* **16:18:** Yêc Yom Grik Pita ndê n̄aê sêsam bu ‘Petros,’ ma hoc sêsam bu ‘petra.’ Lau n̄atô gauc gêm bu Yisu ndê yom pi hoc nanj inj ndê gôlôwac dabunj oc sêlhac n̄ahô, nanj hêganônj yom nanj Pita hoc asê pi Yisu. Bu Pita hoc yom asê ma sôm bu Yisu inj Mesaya, Anötö Atu, ma yom dau ti gôlôwac dabunj honj si yom sêkêtñ whinj-nga n̄ahu.

17

*Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ñawasi
(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)*

¹ Bêc 6 gînga su, goc Yisu kôc Pita, ma Jems lu asi Jon sêwhin in, ma ñac tawasê sêpi lôc baliñ dan si.

² Yêc dindê sêlic Yisu ndê ñamlic kain dan sa. In angô andô ñawê sa gitôm ac pô gamen, ma in ndê ñakwê ñawasi sêp sambuc.

³ Ma sêlic Moses lu Elaija sêhoc dau asê ma inlu sem yomgalôm sêwhin Yisu.

⁴ Goc Pita sôm têt Yisu, "Pômdau, ñayham kêlêc bu dambo dec. Am bu tac whin, goc aô wakwê bac tô bu mac ambo-ñga, am nem bac dan, Moses ndê dan, ma Elaija ndê bac dan."

⁵ In sôm yom dau mbo, ma dao ti ñawê atu dan sip men ma kêgatôc ñac ahuc. Ma awha dan sa yêc dao ñalôm, nan sôm, "Aô neñ atungac dau dindêc. Aô gatisambuc in, ma atac whin in ndu andô. Angô in ndê yom man!"

⁶ Têt ndoc ñgac-sêñomi tô sêñgô awha dinan, nan sêtôc dau ñalên sac, ma sêhu dau angô andô sip nom.

⁷ Magoc Yisu têt ñac gi, kêmasec ñac ma sôm, "Atisa ma atôc daôm dom."

⁸ Ma sêhóc tandô sa ma sêlic bu Yisu tawasê mbo.

*Gêndac pi Elaija
(Mak 9:11-13)*

⁹ Tinambu ñac sêsip akên lôc dau sêmen, ma Yisu kên yao ñac bocdec bu, "Andic min pi gên nan mac alic nan dom, e ñamalac ndê Atu tisa akên lau batê-nga."

¹⁰ Ma ñgacsêñomi tô dinan sêndac in bocdec bu, "Lau tSkraib nan sêndôhôn yomsu, nan sêsôm bu Elaija oc men hóc asê mun, ma tinambu Mesaya oc men. Yom dau ñahu bocke?"

¹¹ Goc Yisu ô yom ma sôm, "Elaija gic wê bu men ma êmasan gên hon tisolop.

¹² Ma aô wasôm têt mac, bu Elaija men su, tigen lau sênnyalê in dom. Ma sêkôm mêtê sac têt in tôm ñac atac whin. Ma ñalên tigen ñamalac ndê Atu oc sip ñac si amba, ma sêkên ñandê atu têt in."

¹³ Têt dinan ñac si gauc sa bu Yisu ndê yom pi Elaija hêganôn Jon, Ngac Kêku Lau-ñga.

*Yisu soc ñalau sac su yêc balê dan
(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43)*

¹⁴ Têt têt ñac sêmbu sêmen, nan sêtap lau ton atu sa, ma ñgac dan têt Yisu gi ma pôñ haduc.

¹⁵ Ma in sôm, "Pômdau, tamwalô anen balê ma nem in sa. In hóc ñawapac atu dan, ma ndoc daêsam kôm in titon e pen sip ya me bu.

¹⁶ Aô gakôc in gatên nem ñgac-sêñomi ga, magoc ñac sêtôm dom bu sêkôm in ñayham sa."

¹⁷ Ma Yisu sôm, "O mac lau sac! Aô gambo gawhin mac ñasawa hic baliñ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gên dan? Aô wambo wawhin mac tu wanem mac sa-nga ñapan dom! Mac nem akên whin mbasi. Akôc balê dau sa amen."

¹⁸ Goc Yisu hec yom ñalau sac nan mbo balê dau ñalôm, ma soc in sa awê gi, ma ñagahô en balê dau ñayham sa.

¹⁹ Tinambu ñgacsêñomi sêtên Yisu si, ma sêndac in gelec, "Tu sake-nga yac atôm dom bu asen ñalau sac dinan su?"

²⁰ Ma in ô yom ma sôm, "Mac atôm dom, bu mac akên whin Anôtô ndê ñaclai gitôm dom. Yomandô aô wasôm têt mac, bu mac nem akên whin bu nditôm gên sauñ andô dan, tôm soc ñamatu sauñ, dec oc tôm bu mac asôm têt lôc dan bu puc dau sa ma têt gamen wakuc ndi, goc lôc dau oc ndi. Akên whin, ma mac oc atôm bu akôm gên hon. [

²¹ Yac bu dasoc ñalau sac kain dinan su, goc gên ñamata-nga dahu gên danen-nga sin tu gauc nem Anôtô-nga, ma daten mbec ñanga.]"

*Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu ma tisa tiyham
(Mak 9:30-32; Luk 9:43-45)*

²² Tinambu Yisu ndê ñgac-sêñomi sêkac dau sa yêc gamen Galili-nga, ma in sôm têt ñac, "Tinambu oc sêkên ñamalac ndê Atu sip lau ñatô amba.

²³ Ñac oc sêndic in ndu, magoc têt bêt titô-nga Anôtô oc un in sa mbo tali tiyham." Yisu ndê yom dinan kôm ñgacsêñomi si ñalôm ñawapac ñandô.

Takis Lôm Dabun-nga

²⁴ Tinambu Yisu ti ndê ñgac-sêñomi sêhóc asê malac Kapenaom, ma lau nan sêkôc takis lôm dabun-nga,* nan sêtên Pita si ma sêndac in bocdec bu, "Bocke? Mac nem kêdôhônwaga oc kên mone nemlhi takis lôm dabun-nga, me mba?"

²⁵ Ma Pita sôm, "Hecen, in oc nemlhi."

Têt ndoc Pita sôc andu gi, nan in gic min yom dau têt Yisu dom, magoc Yisu dau ndac in, "Saimon, am gauc gêm sake? Kin nom-nga sêkôc takis yêc lau asa? Sêkôc yêc ñac dau si atui, me sêkôc yêc lau ñatô?"

²⁶ Goc Pita ô yom ma sôm, "Ñac sêkôc takis yêc lau ñatô." Ma Yisu sôm, "Bocdinan yomsu takis-nga hêganôn Kin ndê atui dom.

* **17:24:** Tôm yala tigen-tigen laungac Israel-nga hon nan si yala hóc gêlêc 20, nan semlhi takis lôm dabun-nga. Takis dau gitôm lau Grik si mone drakma lu, gitôm ñaôli nan sêkôc tu gwelen bêt lu-nga. Alic Eks 30:13; ma 38:26.

²⁷ Tigen yham dom bu ñac sêlic yac sac. Bocdinañ sa ndi ma kêñ gam yêc bugicton. Ma i ñamata-nga nañ am hê sa, nañ kac i dau whasuñ sa, ma am oc tap mone sa gitôm bu nemlhi hêclu neñ takis lôm dabuñ-nga. Kôc sa, ma kêñ têng ñac.”

18

Asa ti ñamalac ñamata-nga?
(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Têng ndoc dinañ ñgac-sêñomi sêtêng Yisu si, ma sêndac in bocdec bu, “Lau nañ sêmbô Anôtô ndê gôlin ñapu, nañ si asa ti ñamalac ñamata-nga?”

² Goc Yisu ta balêkoc saun dan men, ma kêñ in kalhac ñac ñalhu.

³ Ma in sôm, “Anem daôm kwi ma angwiniñ daôm e atôm balêkoc saun. Bu mba, nañ wasôm yom ñandô têng mac bu mac atôm dom bu asôc Anôtô ndê gôlin ñapu.

⁴ Asa nañ bu êngwiniñ dau nditôm balêkoc dindec, nañ ti ñamalac ñamata-nga yêc Anôtô ndê gôlin ñapu.

⁵ Ma asa nañ kôc balêkoc saun dan gitôm in dindec, nañ sa tu aneñ ñaê-nga, nañ gitôm in kôc aô dauñ sa.”

Puc pi lêtôm
(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁶ Ma Yisu sôm, “Ñamalac dan bu tim balêkoc saun dindec si dan nañ kêñ whin aô bu kôm mêtê sac, nañ kôm giso atu. Oc ñayham bu dasô hoc atu dan pi in kachu, ma tambalin in sip gwêc tim ndi, ma gwêc kô in mbac ndu. Ma boc-dinañ oc tôm dom bu in tim balêkoc dau, ma tinambu tap Anôtô ndê matôc sa.

⁷ “Aô wasôm têng mac, bu gêñ lêtôm-nga oc sêmen, ma sêkên ñawapac têng lau nom-nga. Tigen asa nañ bu kôc gêñ lêtôm-nga dan men, nañ oc tap Anôtô ndê matôc sa. Oyaé!

⁸ Bocdinañ am amam me gahim dan bu wê am bu kôm sac, goc tim kic. Oc ñayham bu am sôc undambê ma ndôc tamli ti amam gatuc me gahim gatuc, hóc gêlêc nañ am kôm sac ti lic sambuc e Anôtô tuc am sip ya nañ sa ñapañ, nañ ndi.

⁹ Ma am nem tanôm bu wê am bu kôm sac, goc kip sa ma êmbalin ñinga. Am bu mbo tamli ndôc undambê ti tanôm tigen, nañ hóc gêlêc am mbo ti tanôm lu ma kôm sac, dec tinambu Anôtô tuc am sip ya lambwam-nga ndi.”

Yom gôlin pi domba nañ ginga
(Luk 15:4-7)

¹⁰ “Ma ayob daôm ñapep bu alic lau saun dindec gitôm gêñ ñambwa dom. Aô wasôm têng mac, bu ñac si anela nañ sêmbô undambê,

nañ sêlhac Daman undambê-nga ndê angô andô-nga. [

¹¹ Ñamalac ndê Atu men bu nem lau nañ singa su, nañ si.]

¹² “Akôc gauc pi ñgac dan nañ yob domba 100. Têng ndoc domba dan bu êñsêlên bam-balin e ndi ñinga, nañ in oc kôm sake? In oc hu 99 sin sêmbô, ma sa ndi êñsalê dan nañ ginga.

¹³ Aô wasôm têng mac bu têng ndoc in tap sa, nañ in ndê atac ñayham tu domba tigen dinañ-nga oc hóc gêlêc in ndê atac ñayham pi 99 nañ sêmbô, nañ su.

¹⁴ Ma bocdinañ, mac nem Damam undambê-nga tec bu lau saun dan sêninga.”

Lên tamatôc asidôwai si yom-nga

¹⁵ “Am nem asidôwa dan bu kôm sac têng am, goc am tamwasêm têng in ndi, ma sôm in ndê giso asê têng in. In bu ngô am nem yom ma kac ndê ñalôm kwi, dec amlu apitigen tiyham ma ambo ti yom malô.

¹⁶ Magoc in bu ngô dom, dec kôm tôm yac neñ ñagôlin, nañ sôm bu yom nañ lau lu me tô sêpuc dôn, nañ dakôc sa ti yom ñandô. Bocdinañ kôc ñamalac tigen me lu sêwhin am, tu bu sêpuc am nem yom dôn-nga, ma atêng nem asidôwa dau andi.

¹⁷ Ma asidôwa dau bu sôc lau dinañ si yom ñapu dom, nañ sôm yom dau asê têng gôlôwac dabuñ hon. Ma in bu tec bu sôc gôlôwac dabuñ si yom ñapu, nañ goc alic in gitôm ñgac sambuc me ñgac kôc takis-nga nañ kêyalêc Anôtô dom.

¹⁸ “Aô wasôm yom ñandô têng mac. Gêñ bocke nañ mac ambwala su yêc nom, nañ wambwala su yêc undambê. Ma gêñ bocke nañ mac asô dôn yêc nom, nañ wasô dôn yêc undambê bocdinañ.

¹⁹ “Ma gêñ dan tiyham. Mac nem ñamalac lu me tô bu ñalôm tigen bu ateng gêñ dan têng Daman undambê-nga, nañ in oc kêñ têng mac.

²⁰ Nahu bu gamen bocke nañ mac nem ñamalac lu me tô akac daôm sa tu aneñ ñaê-nga, nañ aô oc wambo wawhin mac.”

Dasuc asidôwai si sac kwi man

²¹ Pita têng Yisu gi, ma ndac in bocdec bu, “Pômdau, sôm têng aô. Aneñ asidôwa dan bu kôm sac têng aô ñapañ, nañ wasuc in ndê sac kwi tidim hinga? Nditôm 7, me tidim hinga?”

²² Goc Yisu sôm, “Aô wasôm têng am, bu tidim 7 dom. Suc in ndê sac kwi tidim 77 ma hóc gêlêc. Sê sa dom!

²³ “Angô su nañ! Aô bu wawhê sa têng mac, lêng dasuc sac kwi-nga nañ gic waê lau nañ sêmbô Anôtô ndê gôlin ñapu. Kin dan mbo, ma in tac whin bu êmasa yom whin in ndê lau akin nañ si tốp yêc in.

* **18:24:** Lau Grik si mone nañ sêsam bu talent, nañ ñaôli atu andô - talent tigen gitôm K5-6,000. Bocdinañ ñgac dau ndê tốp hóc gêlêc 5 milien kina.

²⁴ In gic hu gwelen dau, ma sêkên ngac dan kalhac in angô-nga, nan ndê tốp atu andô, gitôm mone talent 10,000.*

²⁵ Ngac dinan gitôm dom bu ô ndê tốp, goc Kij dau sôm bu sêkên in ti in ndê awhê ma balêkoc ma in ndê gên honj bu lau sênemlhi ô tốp dau.

²⁶ Dec ngac akinj dau hu dau sip gi pôn haduc têt Kij, ma tenj in bocdec bu, 'Kên jasawa têt aô, ma waô gên honj!'

²⁷ Goc Kij tawalô in, ma hu yom tốp-nga sinj, ma kên in sa gi.

²⁸ "Tijen tinjambu ngac dau tap ngac akinj dan sa, nan ndê tốp saun yêc in, gitôm mone ðenarii 100.† In gôlô ngac dau dôn, hóc in sip kachu, ma sôm, 'Am ndic nem tốp têt aô!'

²⁹ Ma ngac dau hu dau sip gi pôn haduc ma tenj in bocdec bu, 'Kên jasawa têt aô ma waô nen tốp.'

³⁰ Tijen in tec, ma kên ngac dau ndóc gapocwalô e in ô tốp honj pacndê.

³¹ Lau akinj natô sêlic gên dinan, dec nalôm njawapac njandô, ma sêtên Kij si ma sic minj gên honj têt in.

³² Goc in ta ngac akinj dau ma sôm têt in, 'Am ngac sac! Am tenj aô bu tanjwalô am, dec aô gahu am nem yom tốp-nga sinj.

³³ Tu sake-nga am tamwalô ngac dinan dom, gitôm aô tanjwalô am?"

³⁴ Goc in tac njandê atu, ma kên ngac akinj dau têt lau gapocwalô-nga, bu sêndic in njamlic njandê ma ndóc gapocwalô e in ndic ndê tốp sambuc su."

³⁵ Yisu gic bata yom gôlinj dau, goc sôm, "Mac bocdinan, asuc nem asidôwai si sac kwi ma gauc nem tiyham dom. Bu mba, dec anej Damanj undambê-nga oc kôm têt ma gitôm Kij dinanj kôm têt ndê ngac akinj."

19

Anôtô tec bu awhê lu ngac sêhu dau sinj (Mak 10:1-12)

¹ Yisu sôm yom dau su, goc hu gamen Galili-nga sinj, ma têt gamen Judia-nga nan yêc Bu Jordan njadanga têt ac pi-nga, nan gi.

² Lau daesam sênkuc in, ma yêc gamen dinan in kôm nac si gêmbac njayham sa.

³ Ma lau Palêsai natô sêtên in si bu sêtin in, dec sêndac in bocdec bu, "Yom danj yêc, nan tôm bu ngac danj hu ndê awhê sinj, me mba? In oc êngili yomsu, me mba?"

⁴ Goc in sôm, "Mac anyalê Anôtô ndê yom nanj sêto yêc, me mba? Yom dau sôm bu, 'Têt têt njamata-nga Anôtô kêmasanj njamalac awhê ma ngac.'

⁵ Ma yom danj tiyham sôm, 'Tu dinanj-nga ngac danj oc hu damba lu dinda sinj, ma sap in ndê awhê dôn. Ma injlu sêti gên tijen.'

⁶ Yom dau whê sa bu injlu sêmbô sêtôm njamalac lu dom, injlu sêti gên tijen yêc Anôtô

angô-nga. Bocdinan yham dom andô bu njamalac sêkac gên nanj Anôtô dau kên pitigen, nan su."

⁷ Goc sêndac in, "Bocdinan dec tu sake-nga Moses to yomsu danj, nanj sôm bu ngac danj gitôm bu to bapia hu nawhê sinj-nga, goc hu in sinj?"

⁸ Ma Yisu ô yom bocdec bu, "Moses kêyalê bu mac nem njalôm njadandi, dec sôm bu ngac danj gitôm bu hu ndê awhê sinj. Tijen têt têt njamata-nga Anôtô kêmasanj njamalac awhê ma ngac tu bu sêhu dau sinj-nga dom.

⁹ Aô wasôm têt mac, bu yom tijen yêc bu ngac danj hu ndê awhê sinj, nanj awhê dau kôm mêtê mockainj-nga whin ngac danj. Ma ngac danj bu hu ndê awhê sinj tu gên dau-nga danj-nga, ma nem awhê wakuc, nanj kôm mêtê mockainj-nga yêc Anôtô angô-nga."

¹⁰ Têt dinanj Yisu ndê ngac-sêngomi sêsôm têt in, "Bu bocdinan, dec mboe oc njayham bu lau sênem dau dom, a? Oc njawapac atu bu awhê lu ngac sêsôc yom dau njapu."

¹¹ Magoc in sôm, "Mba! Anôtô kêmasanj awhê lu ngac bu sênem dau. Magoc lau tijen-tijen in kêmasanj nac bu sênem awhê me ngac dom.

¹² Laungac natô dindai sêkôc nac, nanj sêtôm dom bu sênem awhê. Ma laungac natô nanj sêsê nac bu sênem awhê dom. Ma natô sêkên dau sambuc tu gwelen njawaê njayham-nga tu bu sêpo Anôtô ndê gôlinj sa, ma tu dinanj-nga dec sem awhê dom. Am asa nanj gitôm bu kôc yom dindac sa ma sôc njapu, nanj kôc sa."

Yisu gêm mbec balêkoc

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Lau natô sêkôc si balêkoc sêtên Yisu si. Nac tac whin bu in kên amba sac nac, ma tenj mbec pi nac. Tijen njacsêngomi sêsôm dinda ti dambai.

¹⁴ Goc Yisu sôm, "Atec balêkoc sêtên aô sêmenj. Alhac nac ahuc dom, bu Anôtô ndê gôlinj gic lau nanj sêtôm balêkoc saunj dindac, nanj njawaê."

¹⁵ Ma in kên amba sac nac honj ma gêm mbec nac, goc tisa ma kôlhô gi.

Njac ti lêtôm

(Mak 10:17-22; Luk 18:18-23)

¹⁶ Ma ngac danj têt Yisu gi, ma ndac in bocdec bu, "Kêdôhônwaga, aô wakôm gên njayham bocke, dec tinjambu Anôtô oc kôc aô sa wandôc tanji yêc undambê?"

¹⁷ Yisu ô yom ma sôm, "Tu sake-nga am ndac aô bu gên sake in gên njayham? Anôtô tawasê in njayham. Am bu ndóc tamli yêc undambê, nanj danjam wambu yomsu nanj Anôtô kên têt Moses."

¹⁸ Goc ngac dau ndac, "Yomsu honj, me yomsu bocke?" Ma Yisu sôm, "Yomsu

† 18:28: Ngac dau ndê tốp gitôm K5-600.

bocdec bu, 'Ndic *ñamalac ndu dom. Kôm gêñ mockain-nga dom. Nem kanj gêñ dom. Sôm yom tasan pi lau dom.*

¹⁹ *Toc damam lu dinam sa,* 'ma 'Tac whin lau ñatô gitôm am tac whin daôm.' "

²⁰ Goc in sôm, "Yomsu hon dinan aô kakuc gambo. Ma gêñ sake yêc tu wakôm-nga?"

²¹ Ma Yisu sôm, "Am bu ti ngac gitên, nan sa ndi ma kêñ nem gêñ hon têt lau sênemlihi, ma kêñ ña-awa têt lau ñalôm sawa. Ma bocdinan dec êmyalê bu am nem awa ñandô yêc undambê. Ma tinjambu mwenj ma êmkuc aô."

²² Ngac dau in ndê yala daêsam dom, ma têt ndoc in ngô Yisu ndê yom dinan, goc in kôlhô ti ñalôm ñawapac gi. Nahu bu in ngac ti lêlôm.

Puc pi awa ti wapa

(Mak 10:23-31; Luk 18:24-30)

²³ Goc Yisu sôm têt ndê ngac-s êñomi, "Yomandô wasôm têt mac, b u lau ti lêlôm oc tôm dom bu sêsôc Anôtô ndê gôlinj ñapu ñagahô, ñahu bu ñac si awa ti wapa hê ñac kwi.

²⁴ Angô! Bôc atu dan gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ñalasê ñagahô hóc gêlêc ngac ti lêlôm dan, nan bu sôc Anôtô ndê gôlinj ñapu."

²⁵ Têt ndoc ngacsêñomi sêñgô yôm dinan dec sêhêdaê ñandô, ma sêndac Yisu, "Bu bocdinan dec asa oc tôm bu tap Anôtô ndê mwasiñ nem lau si-nga sa? Oc ñawapac atu!"

²⁶ Magoc Yisu tahê ñac ma sôm, "Gên nan ñamalac sêtôm dom bu sêkôm, nan Anôtô gitôm bu kôm."

²⁷ Ma Pita ô yom ma sôm, "Yac ahu gêñ hon sinj tu anjuc am-nga. Bocdinan yac oc atap mwasiñ bocke sa?"

²⁸ Dec Yisu sôm têt ñac hon, "Yomandô wasôm têt mac, bu têt ndoc ñambu-nga nan gêñ hon sêtiwakuc, nan ñamalac ndê Atu oc ndôc in ndê pônj Kin-nga ti ñac lai ma ñawasi atu. Ma mac lau nan anjuc aô, nan oc andôc pônj 12, ma anem gôlinj lau Israel-nga si tonj 12.

²⁹ Ma lau hon nan sêhu andu me damba lu dinda, me asidôwai ma balêkoc, me nom sinj tu aô-nga, nan Anôtô oc kêñ gêñ kainj dinan daêsam têt ñac ô. Ma tinjambu in oc kêñ ñac sêwêkainj gamenj sêndôc tali ñapanj-nga.

³⁰ "Magoc lau daêsam nan sêti lau ñamata-nga têt têm kwahic dec-nga, nan oc sêti lau ñambu-nga, ma lau ñambu-nga oc sêti lau ñamata-nga."

20

Yom gôlinj pi lau nan sem gwelenj yêc ôm wain-nga.

¹ Goc Yisu sôm, "Angô yom gôlinj dindec pi Anôtô ndê gôlinj, oc whê anej yom dinan sa. Ngac dan mbo, nan wêkainj ôm wain-nga atu dan. In tisa têt bêbêc ganduc ma sôc malac

lôm gi, ma kêsalê lau tu sênem gwelenj yêc in ndê ôm-nga.

² In tap lau ñatô sa, ma sôm bu in oc nemlihi ñac ña mone gitôm ñdenarias tigenj tu gwelenj bêc tigenj-nga. Goc in kêkinj ñac sêsôc in ndê ôm si.

³ Ma têt acgau gitôm 9 kilok, in sa gi gêlic lau ñatô sêlhac ñambwa sêlhac malac lôm.

⁴ Ma in sôm têt ñac, 'Andi akôm gwelenj yêc anej ôm wain-nga, ma aô oc wakênj ñaôli solop têt mac ô nem gwelenj.'

⁵ Goc sêsôc ôm si ma sem gwelenj. Ma in kôm bocdinan têt ac kalhac lhu ma têt 3 kilok telha-nga. In gi tap lau sa, ma kêkinj ñac si sêkôm gwelenj.

⁶ Ma têt 5 kilok telha-nga in sa gi tap lau ñatô sa, nan sêlhac ñambwa. Ma in sôm têt ñac, 'Tu sake-nga mac ambo ñambwa têt acsalô sambuc dindec?'

⁷ Ma sêsôm, 'Lau dan sêmenj sêkên gwelenj têt yac tu akôm-nga dom.' Goc in sôm, 'Mac andi anem gwelenj yêc anej ôm.'

⁸ "Têt ac gi sip, goc ôm ñadau sôm têt in ndê ngac ñamata-nga, 'M bwêc lau nan sem gwelenj sêmo, nan sêmenj, ma kêñ ñac si ñaôli têt ñac. Nemlihi lau nan sêmenj têt 5 kilok telha-nga nan munj, goc tinjambu nemlihi lau nan sêmenj têt bêbêc.'

⁹ Ma lau nan ñadau kôc ñac sa têt 5 kilok, nan sêkôc denarias tigenj-tigenj ti ñac si ñaôli tôm gi.

¹⁰ Tu dinan-nga dec lau nan sic hu gwelenj têt bêbêc, sêkên bata bu oc sêkôc ñaôli hóc gêlêc denarias tigenj su. Magoc ñac hon sêkôc denarias tigenj.

¹¹ Têt dinan ñac sic hu sêtucdinj ñadau,

¹² ma sêsôm, 'Lau nan sêmenj tinjambu, nan sem gwelenj gitôm ñasawa apê, ma yac am gwelenj atu ma ac pec yac acsalô sambuc dindec. Magoc yac hon akôc ñaôli kainj tigenj.'

¹³ Magoc ñadau sôm têt ñac si dan, 'O anej silip! Bocke dec am sôm bu aô gakôm gêñ so têt am? Bêbêc lec am gôlôc bu kôc denarias tigenj ti am nem ñaôli gwelenj-nga.

¹⁴ Boc-dinan kôc nem ñaôli sa, ma lhô ndi. Aô tac whin bu wakênj ñaôli têt lau ñambu-nga gitôm aô gakênj têt am.

¹⁵ Mone dindec anej gêñ, ma wakôm tôm aô atac whin. Bocke dec am gêlic sac bu aô ngac wamwasiñ lau-nga.' "

¹⁶ Goc Yisu sôm têt ndê ngac-sêñomi, "Bocdinan, lau ñambu-nga oc sêti lau ñamata-nga, ma lau ñamata-nga oc sêti lau ñambu-nga."

Yisu sôm tinjham bu in oc mbac ndu

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-33)

¹⁷ Tinjambu Yisu ma lau nan sêñkuc in, sêñsêlênj sêmo senj bu sêpi malac Jerusalem sêndi. Ma Yisu wê ngacsêñomi 12 sêsa si sêmo dau-nga, ma sôm têt ñac,

18 “Kwahic dec yac oc dapi malac Jerusalem dandi, ma ngac danj oc kênj Njamelac ndê Atu sip dabunj-siga atu-tu ti kédôhôngwaga yomsu-nga amba. Nac oc sêkic yom bu sêndic inj ndu,

19 ma sêkênj inj sip lau Rom-nga amba. Ma lau Rom-nga oc sêsu inj susu, ma sêndic inj njamlic njandê atu, goc sêndic inj ndu pi a gicso dau. Ma têng bêt titô-nga, Anötô oc unj inj sa mbo tali tiyham.”

Jems lu Jon bu sêhóc gêlêc njac-sênjomi njatô (Mak 10:35-45)

20 Têng ndoc dinanj Jems lu Jon dinda bu tenj gêng danj têng Yisu nem injlu awha, goc kôc Sebedi ndê atu lu dinanj sa sêtênj Yisu si, ma pônjaduc yêc inj angô-nga.

21 Ma Yisu ndac, “Am tac whinj sake?” Goc awê dau sôm, “Aô tac whinj bu am toc anenj atunj lu dindec sa, ma sôm bu injlu sêndôc sêwhinj am têng ndoc am ndôc nem pônj kinj-nga ma nem gôlinj lau. Kênj danj ndôc amam andô-nga, ma danj ndôc gasê-nga.”

22 Dec Yisu sôm têng injlu, “Amlu anyalê gêng nanj amlu andac, nanj dom. Amlu atôm bu anôm gêng sip lacihu njawapac-nga nanj aô wanôm, a?” Ma injlu sêsôm, “Aêc, alu atôm.”

23 Ma Yisu sôm, “Yomandô, amlu oc ahôc njawapac gitôm aô wahôc. Magoc aô dec oc wanjalinj lau sa bu sêndôc aô amanj andô-nga me gasê-nga, nanj dom. Anenj Damanj ti njadabu bu ênjalinj lau sa bu sêndôc dinanj.”

24 Têng ndoc njacsênjomi amanjlu sêngô yom dau njawaê, dec kôm njac atac njandê têng Jems lu Jon.

25 Goc Yisu mbwêc njac sêtênj inj si, ma sôm, “Mac anyalê bu lau sambuc si gôlinjwaga sêtoc dau sa têng njac si lau, ma njac si lau bata sêngwininj lau nanj sêmbo njac napu.

26 Tigenj mac ankuc njac si mêtê dau dom. Mba! Mac nem asa nanj tac whinj bu ti njamelac tiwaê yêc Anötô angô-nga, nanj nem akinj mac.

27 Aêc! Asa nanj bu ti mac nem njamelac njamata-nga, nanj êngwininj dau ma ti mac nem njac akinj jambwa.

28 Nalênj tigenj Njamelac ndê Atu menj bu lau sênem akinj inj dom. Inj menj bu nem akinj lau, ma bu kênj dau ti da bu nemlhi lau daêsam si sac njatôp.”

Yisu kôm njac tapec lu njayham sa (Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Têng ndoc Yisu ti inj ndê njac-sênjomi sêhu malac Jeriko sinj, nanj lau daêsam sênkuc inj.

30 Njac tapec lu sêndôc senj njamakê, ma sêngô njawaê bu Yisu kêsêlênj menj, goc sêmbwêc, “Pômdau, Dawid ndê Atu, tamwalô alu.”

31 Goc lau sêsôm injlu bu sênem dau dônj. Magoc injlu sêmbwêc ti nanjga, “Pômdau, Dawid ndê Atu, tamwalô alu.”

32 Yisu kwê dônj kalhac ma ta injlu sêmenj. Ma inj ndac, “Amlu atac whinj bu wakôm sake têng amlu?”

33 Ma sêo yom ma sêsôm, “Pômdau, alu atac whinj bu tanônj njayham sa.”

34 Dec Yisu tawalô injlu, ma kêmasêc injlu tandô. Ma njagahô injlu tandô njayham sa, ma sênkuc inj.

21

Yisu hôc asê Jerusalem

(Mak 11:1-10; Luk 19:29-38; Jon 12:12-15)

1 Njac sêsunj sa Jerusalem ma sêhóc asê malac Betpagi yêc Lôc Olib. Ma Yisu kêkinj ndê njacsênjomi si njac lu,

2 ma sôm têng injlu, “Amlu asôc malac dindê andi, ma amlu oc atap donjki dinda danj sa, nanj sêsô dônj kalhac, whinj donjki dau njatu. Anjgapwêc su, ma akôc sa atênj aô amenj.

3 Ma njamelac danj bu ndac amlu pi gêng dau, nanj asôm têng inj bu, ‘Pômdau tac whinj bu donjki lu dindec sênem inj sa,’ ma njagahô inj oc kênj donjki lu dau têng amlu.”

4 Nalênj dinanj dec yom nanj propet akwa danj sôm, nanj njandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec:

5 Asôm têng lau †Sayon-nga bu, “Alic su nanj! Mac nem Kinj têng mac menj. Inj njac malô, ma inj menj ndôc donjki njatu danj njahô.” [Sêk 9:9; Ais 62:11]

6 Ngacsênjom lu dinanj sêsôc malac si, ma sêkôm tôm Yisu sôm.

7 Sêwê donjki dinda lu njatu sêtênj Yisu si, ma sêkênj njac si njakwê awê-nga sac donjki, ma Yisu pi gi ndôc njahô.

8 Ma lau daêsam sêhê si njakwê yêc senj, ma sêhêako a njalauj ma sêkênj yêc senj.

9 Ma lau tonj atu nanj sêngsêlênj sêmunj Yisu, ti lau nanj sênkuc inj, nanj sêmbwêc, “Hosana têng Dawid ndê Atu. Anötô nem mbec inj nanj menj gêm Pômdau angô. Hosana têng Anötô lôlôc-nga.”

10 Têng ndoc Yisu sôc malac Jerusalem gi, nanj lau malac-nga honj gauc gêm yom daêsam ma sêndac, “Inj asa dê?”

11 Ma lau daêsam sêngô njac si yom ma sêsôm, “Inj Yisu, propet atu nanj menj akênj malac Nasaret yêc gamenj Galili-nga.”

Yisu soc lau su yêc lôm dabunj (Mak 11:15-18; Luk 19:45-46)

12 Yisu sôc lôm dabunj njabatêm-ndô gi, ma soc lau nanj sic dula gêng ti semlhi gêng, nanj su. Ma inj tac lau nanj sêo mone,* nanj si tebo

* 21:12: Lau sêmenj akênj gamenj balinj bu sêlic om atu-atu yêc malac Jerusalem, ma bu sêkênj da ya ti sêtoc Anötô sa yêc lôm dabunj. Njac gitôm dom bu sênemlhi gêng bu sêkênj ti da, me sênemlhi takis lôm dabunj-nga njamone akênj njac si gamenj, ma bocdinanj lau njatô sêkôm gwelenj yêc lôm dabunj ma sêo njac si mone njamone nanj gitôm bu sênemlhi gêng-nga.

sa, ma lau nanj sêkên balusi[†] tu lau sênemli-nga, nanj in kêbalip nac si gên honj ginja.

¹³ Ma in sôm, “Sêto Anôtô ndê yom yêc, nanj sôm, ‘Anej andu gic waê bu lau sêtey mbec sêmo-nga.’ Tigen mac akôm Anôtô ndê andu ti lau kanj si gamenj.”

¹⁴ Lau bôlinj ti lau tapec sêtên Yisu si yêc lôm dabunj namakê, ma in kôm nac nayham sa.

¹⁵ Ma balêkoc nanj sêmo gamenj dinanj, n anj sêmbwêc yom bocdec, “Hosana têt Dawid ndê Atu!” Magoc têt ndoc dabunjsiga atu-tu ma kédôhônjwaga yomsu-nga sêlic gên dalô nanj Yisu kôm, ma sêngô balêkoc dau si yom, dec kôm nac atac nandê atu.

¹⁶ Ma sêndac in, “Am ngô balêkoc dindec sêmbwêc yom so, me?” Ma in sôm, “Mba! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘Anôtô kêyalinj balêkoc ti lau saun sa, tu bu sêhoc inj ndê waê asê-nga.’”

¹⁷ Tinjambu Yisu hu nac sinj ma sa yêc malac Jerusalem gi, ma têt ôbwêc dinanj in yêc malac Betani.

Yisu pucbo a kinj danj
(Mak 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Têt bêtêc ganduc Yisu kêsêlênj bu mbu têt Jerusalem ndi, ma gên yô in.

¹⁹ Ma in gêlic a kinj danj kalhac senj namakê, goc têt a dau gi ma kêsalê a nandô. Tigen a dau nandô mba, in tap njalaunj nambwa sa. Dec in pucbo a dau ma sôm, “Am oc nem nandô tiyham dom!” Ma njagahô a dau mbac.

²⁰ Têt ndoc ngacsênjomi sêlic gên dau, dec sêhêdaê ma sêndac dandi, “Bocke dec a dindê mbac njagahô?”

²¹ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô wasôm yom nandô têt mac. Akênj whinj, ma atac lu-lu pi Anôtô ndê njac lai dom. Ma mac oc atôm bu akôm tôm nanj aô gakôm têt a dindê. Ma mac oc atôm bu akôm gên dalô atu-tu njatô whinj. Oc nditôm mac asôm têt lôc dindê bu, ‘Puc daôm sa, ma sip gwêc njalôm ndi,’ ma gên dau oc nandô sa.

²² Mac bu akênj whinj, goc gên nanj mac atenj têt Anôtô, nanj in oc kênj têt mac.”

Gêndac pi Yisu ndê njac lai njahu
(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³ Yisu têt lôm dabunj gi, ma kédôhônj lau mbo lôm namakê, ma dabunjsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêtênj in si. Ma sêndac in, “Am koc njac lai yêc nde, bu kôm gên honj nanj am kôm? Asa kênj têt am?”

²⁴ Ma in sôm, “Gên njamata-nga aô wakênj gêndac danj têt mac. Mac aô anenj yom munj, goc wasôm anenj njac lai njahu asê têt mac.

²⁵ Mac asôm têt aô, asa kênj njac lai têt Jon, dec in kêku lau? Anôtô kênj njac lai têt in, me mba?”

Goc nac sem yomgalôm pi Yisu ndê gêndac, ma sêsôm têt dandi, “Yac bu dasôm bu Anôtô kênj njac lai têt Jon, goc in oc ndac yac, ‘Tu sake-nga mac akênj whinj Jon dom?’”

²⁶ Magoc yac bu dasôm bu Jon kêku lau kêkuc njamalac nom-nga si gauc njambwa, dec lau oc sêkôm yac njayom, njahu bu sêlic Jon bu Anôtô ndê propet danj.”

²⁷ Bocdinañ sêsôm têt Yisu, “Yac anyalê dom.” Ma in sôm têt nac, “Ma bocdinañ aô wasôm anenj njac lai njahu asê têt mac dom.”

Yom gôlinj pi balê lu

²⁸ Goc Yisu sôm têt nac, “Akôc gauc pi yom dindêc. Ngac danj ti in ndê atu lu sêmo. Têt bêt danj in ndac balê danj bocdec bu, ‘Anej balê, kwahic dec aô bu wandac am bu sôc ôm wain-nga ndi ma nem gwelenj.’

²⁹ Ma balê dau sôm, ‘Mba, aô gatec!’ Tigen tinjambu in kac ndê njalôm kwi, ma sôc ôm gi ma gêm gwelenj.

³⁰ Ma damba gi tap balê tilu-nga sa, ma ndac in bu nem gwelenj ôm-nga. Ma in sôm, ‘Aêc, oc wandi.’ Tigen tinjambu in tec ma gi dom.”

³¹ Dec Yisu ndac nac, “Mac gauc gêm sake? Balê lu si asa kôm tôm damba tac whinj?” Ma sêsôm, “Balê njamata-nga.” Goc in sôm têt nac, “Yomandô aô wasôm têt mac. Lau nanj sêkôc takis ma lauwhê senj-nga sêsôc Anôtô ndê gôlinj njapu, sêhêc gêlêc mac lau dabunjsiga ti lau bata su.

³² Bu Jon hôc asê mac bu tôc lêt gitênj têt mac, tigen mac akênj whinj in dom. Lau nanj sêkôc takis ma lauwhê senj-nga sêkênj whinj in ndê yom ma sem dau kwi. Ma têt têt mac alic gên nanj lau dau sêkôm, nanj mac am daôm kwi dom, ma akênj whinj dom.”

Yom gôlinj pi lau sêyob ôm wain-nga
(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ Ma Yisu sôm, “Angô yom gôlinj danj tiyham. Ngac danj sô ôm wain-nga danj, sô tunj kêgihi, kêmasanj gamenj sêmasanj wain njakwi-nga, ma kwê andu baling danj, bu lau sêlhac ma sêtup lau kanj. Goc in kênj ôm dau têt lau njatô sêyob, ma kôlhô gi mbo gamenj danj.

³⁴ Têt ndoc sêhoñ ôm dau nandô sa-nga, nanj in kêkinj lau akinj njatô sêtênj lau sêyob ôm-nga si, bu sêkênj wain nandô njatô têt nac.

³⁵ Magoc nac sêlô lau akinj dau dônj. Sic njac akinj danj njamlic nandê, sic danj ndu, ma sêtuc danj njac hoc.

³⁶ Ma tinjambu ôm njadau kêkinj lau akinj tonj hic atu tiyham, magoc lau nanj sêyob in ndê ôm, nanj sêkôm mêtê kainj tigen têt nac.

³⁷ Tinjambu in kêkinj in ndê atungac têt nac gi, bu in gauc gêm bu nac oc sêtoc in ndê atu dau sa.

[†] 21:12: Lau njalôm sawa nanj gitôm dom bu sênemli domba bu sêkênj ti da, nanj semli balusi bu sêkênj ti da. (Alic Lev 5:7; 12:6; 14:22; ma Luk 2:22-24).

³⁸ Tigen têtj têtj lau sêyob ôm-nga sêlic nîdau ndê atu dau kêsêlêj menj, nanj sêsôm têtj dandi, 'Balê kêlê oc wêkainj ôm dindec ti ndê gêtj lêtj sêm. Bocdinaj dandic inj ndu, ma dakôc ôm dindec su ti yac nenj.'

³⁹ Goc sêlô inj dôj ma sêhê inj sa awê gi, ma sic inj ndu."

⁴⁰ Yisu gic bata yom gôlinj dau, ma ndac, "Têj ndoc ôm nîdau mbu menj, nanj inj oc kôm sake?"

⁴¹ Ma sêsôm têtj inj, "Ôm nîdau oc ndic lau sac dinaj ndu, ma kêtj ndê ôm têtj lau nîtô sêyob. Ma nîc oc sêkêtj ôm nîdô têtj inj têtj ndoc sêhonj nîdô sa-nga."

⁴² Goc Yisu sôm têtj nîc, "Gauc nem yom nanj sêto yêc bocdec bu, 'Hoc nanj lau sêkwê andu-nga sêtêc, nanj kwahic dec ti hoc namata-nga yêc andu dau. Pômdau kôm gêtj dau, ma yac alic nîyham.' Mac asam yom dau su, me mba?"

⁴³⁻⁴⁴ [*Asa nanj penj tu hoc dinaj-nga, nanj oc nînga, ma hoc dau bu penj pi namalac, dec oc sec inj popoc.*] Bocdinaj aô wasôm têtj mac, bu Anôtô oc senj mac su bu ayob lau nanj sêmbo inj ndê gôlinj nîpu, nanj tiyham dom. Ma inj oc ênyalinj lau nîtô sa bu sêyob inj ndê lau, nanj oc sêkôm gwelenj nîapep ma sênem nîdô nîyham."

⁴⁵ Dabunjsiga atu-tu ti lau Palêsai sêngô Yisu ndê yom gôlinj dinaj, ma sênjyalê bu yom dau hêganônj nîc.

⁴⁶ Dec sênsalê lêtj bu sêkôc inj dôj, magoc sêtôc lau, bu lau honj sêlic inj bu propet danj.

22

*Yom gôlinj pi mwasinj atu
(Luk 14:16-24)*

¹ Ma Yisu sôm yom gôlinj danj tiyham têtj nîc bocdec bu,

² "Nîlêj nanj Anôtô kêgalêm lau sa bu sêmbo inj ndê gôlinj nîpu, nanj bocdec. Kîj danj kêmasanj mwasinj atu danj tu inj ndê atunjac nanj bu nem awhê-nga.

³ Ma inj kêtj inj ndê lau akinj bu sêkêtj aherj lau nanj sic waê bu sênem mwasinj dau. Magoc nîc honj sêtêc bu sêmêj.

⁴ Goc inj kêtj lau akinj nîtô ma sôm, 'Mac asa andi asôm têtj lau nanj aô kagalêm nîc sa su, bu aô kamasanj gêtj honj pacndê su. Anêj lau sic makao tôp nîyham ndu su, bocdinaj dec amenj anêj mwasinj dau.'

⁵ Tigen lau honj sêtêc inj ndê yom dau, ma sêmbo si gêtj. Nîtô sêsôc ôm si, ma nîtô sem si gwelenj awa-nga.

⁶ Ma nîtô sêlô Kîj ndê lau akinj dôj, sêkôm nîtô nîyom, ma sic nîtô ndu.

⁷ Goc Kîj dau tac nîdê atu. Ma inj kêtj inj ndê lau sinj-nga ma nîc sic lau sac dinaj ndu. Ma sêkêtj ya gêtj nîc si malac honj su.

⁸ "Goc inj sôm têtj ndê lau akinj, 'Aô kamasanj gêtj honj su. Magoc aô galic lau nanj

aô kagalêm nîc sa, nanj gitôm dom bu sênem mwasinj dau.

⁹ Bocdinaj asa senj malac-nga andi, ma angalêm lau bocke nanj mac bu atap sa, nanj sa sêmêj ma sênem mwasinj dau.'

¹⁰ Goc nîc sêsa senj si ma sênsalê lau, ma sêhonj lau daêsam sa, lau nîyham ma lau sac sêwhinj sêmêj, e andu nîlôm atu sênem mwasinj-nga menjhu.

¹¹ "Têj ndoc Kîj menj bu lic inj ndê nîclenj dinaj, dec inj gêlic nîc danj nanj sôc nîkwê mwasinj-nga dom.

¹² Ma inj ndac, 'Bocce dec am sôc mwenj, magoc am sôc nîkwê mwasinj-nga dom?' Ma nîc dau ndê yom mba.

¹³ Goc Kîj sôm têtj inj ndê lau akinj, 'Mac asô inj ndê amba ti gahi dôj, ma atuc inj sa awê ndi mbo gamenj nîasec-nga. Yêc dê lau oc sêtanj atu ti lhô ênsinj pi dau.'

¹⁴ Goc Yisu gic bata yom dau ma sôm, "Anôtô kêgalêm lau daêsam sa, magoc inj oc kôc nîc honj sa dom."

*Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-nga
(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)*

¹⁵ Têj dinaj lau Palêsai sêsa si, ma sêmasanj yom bu sêtim Yisu bu sôm yom so danj.

¹⁶ Goc sênkinj nîc si lau nîtô sêwhinj lau Israel-nga nîtô nanj sêpuc Herod ma lau Rom-nga si gôlinj dôj, nanj sêtêj inj si, ma sêsôm têtj inj, "Kêdôhônjwaga, yêc anjyalê bu am nîc sôm yom nîdô-nga, ma bu am whê Anôtô ndê lêtj sa ti yom nîdô. Ma am gauc gêm lau si waê dom, magoc toc nîc honj sa nîlêj tigenj.

¹⁷ Boc-dinaj sôm asê têtj yac. Solop bu dakêj takis têtj †Sisa, me mba?"

¹⁸ Yisu kêtjêlê su bu nîc bu sêtim inj, dec sôm, "Mac lau daêtim-nga! Tu sake-nga mac bu atim aô?"

¹⁹ Atôc mone anemlhi takis-nga danj têtj aô." Goc sêkêtj denarias tigenj têtj inj.

²⁰ Ma inj ndac nîc, "Asa ndê nîgatu ti nîcê yêc mone dindec?"

²¹ Ma sêsôm, "Sisa ndê." Goc inj sôm, "Bocdinaj atoc Sisa sa nîc gêtj nanj gic inj nîwae, ma atoc Anôtô sa nîc gêtj nanj gic inj nîwae."

²² Têj ndoc sêngô Yisu ndê yom dinaj, nanj sêhêdê tu inj ndê gauc-nga, ma sêhu inj sinj ma sêlhô si.

*Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akêj lau batê-nga
(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)*

²³ Têj bêt dinaj lau nîtô akêj Sadiusi si tonj sêtêj Yisu si bu sêkêtj gêtjêdê têtj inj. Lau dau sêkêtj whinj bu dom lau batê oc sêtisa tiyham.

²⁴ Ma sêsôm têtj inj, "Kêdôhônjwaga, Moses to yom pi nîc nanj gêm awhê sa su magoc mbac ndu ma inj ndê balêkoc mba. Moses ndê yom sôm têtj yac bu nîc dau ndê asi

nem awhê sawa dau, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-nga.

²⁵ Têñ ndoc dan, asidôwa 7 sêmbô sêwhin yac. Ngac ñamata-nga gêm awhê sa magoc in mbac ndu ma balêkoc mba. Ma ngac tilu-nga gêm dôwa ndê awhê sawa.

²⁶ Magoc in mbac ndu, ma ñalêñ tigen ngac titô-nga sip e gi têt ngac ñambu-nga ñac sem awhê sawa, magoc sêmbac ndu ma balêkoc mba.

²⁷ Ma tiñambu awhê dau mbac ndu.

²⁸ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tiyham tôñ lau ñatô sêsôm, goc awhê dau oc ti asidôwa 7 dinan si asa nawhê? Bu ñac hoñ sem in su têt ndoc sêmbô tali."

²⁹ Goc Yisu ô yom ma sôm, "Mac akôc gauc so, bu mac anyalê Anôtô ndê yom ti in ndê ñaclai dom.

³⁰ Têt têt ñambu-nga nan lau batê sêtisa, nan lau oc sênem dau dom. Nac oc sêmbô sêtôm anela undambê-nga.

³¹ Ma yom dan tiyham tôc asê bu lau batê oc sêtisa. Gauc nem Anôtô dau ndê yom, nan mac asam su.

³² In sam dau bu Abraham, ma Aisak, ma Jakob si Anôtô. Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-nga Anôtô sam dau bu lau tô dinan si Anôtô? In lau batê si Anôtô dom, in lau tali si Anôtô."

³³ Ñalêñ dinan Yisu kêdôhôn lau, ma lau hoñ nan sêngô in ndê yom dinan sêhêdaê.

Yomsu ñamata-nga

(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Lau Sadiusi sêngô Yisu ndê yom dinan ma ñac si yom mba. Ma lau Palêsai sêngô gêt dau ñawaê, goc ñac si lau ñatô sêtêñ Yisu si.

³⁵ Nac si dan in gwalam akwa yomsu-nga ma in bu êñsahê Yisu dec ndac in bocdec bu,

³⁶ "Kêdôhôn-waga, yêc Moses ndê buku, yomsu bocke ti yomsu ñamata-nga?"

³⁷ Ma Yisu ô yom ma sôm, "Yomsu nan sôm, 'Am atac whin Pômdau am nem Anôtô, ti nem ñalôm sambuc, ma ti gatôm sambuc, ma ti nem gauc sambuc.'

³⁸ Yomsu dinan tiñamata ma hôc gêlêc yomsu ñatô hoñ su.

³⁹ Ma yomsu tilu-nga nan gitôm ñamata-nga, nan sôm, 'Atac whin nem asidôwai gitôm am atac whin daôm.'

⁴⁰ Yomsu lu dinan sêpiñ yom hoñ nan Moses ti lau propet sêto, nan dôn sêpitigen."

Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya

(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Lau ñatô akên Palêsai si toñ sêlhac dinan, dec Yisu ndac ñac,

⁴² "Mac asôm sake pi Mesaya? In asa ndê atungac?" Ma sêsôm têt in bu, "Mesaya in Dawid ndê Atu."

⁴³ Goc Yisu sôm, "Ma bocke Dawid dau sam Mesaya bu in dau ndê Pômdau? Nalau Dabun puc Dawid dôn, dec in to yom yêc bocdec bu,

⁴⁴ 'Anôtô sôm têt aneñ Pômdau, 'Am ndôc aô aman andô-nga e nditôm aô wakên nem ñacyo sêsôc am gahim ñapu.' "

⁴⁵ Bocdinan Dawid dau sam Mesaya bu Pômdau, ma bocke mac asam Mesaya bu Dawid ndê Atu?"

⁴⁶ Ma ñac si dan gitôm dom bu ô in ndê yom. Ma tiñambu lau hoñ sêtôc dau bu sêkên gêndac têt in tiyham.

23

Yisu pu lau bata Israel-nga

(Mak 12:38-39; Luk 13:34-35; 20:45-46)

¹ Goc Yisu sôm têt lau daêsam nan sêkac dau sa sêmbô, ma têt in ndê ngacsêñomi bu,

² "Lau Palêsai ti lau †Skraib sêndôhôn Anôtô ndê yomsu têt lau, tôñ Moses kôm têt têt ñamata-nga.

³ Bocdinan asôc ñac ñapu, ma angô ñac si yom. Magoc ankc ñac si mêtê dom, bu ñac lau sêtin yom lau-nga. Sêsôm yom ñayham-ñayham, magoc ñac dau sêñkuc si yom dau dom.

⁴ Ma yomsu daêsam nan sêkên têt lau, nan kên ñawapac atu têt ñac, magoc ñac dau sêkôm gêt dan tu sênem lau dau sa-nga dom.

⁵ "Ma gêt hoñ nan ñac sêkôm, nan sêkôm yêc lau si angô-nga tu sêtoc dau sa-nga. Yomsu ti apan nan sêkic pi dau, nan sêmasan atu-tu tu lau sêlic-nga, ma sêsôc ñakwê ti ñabala balin.*

⁶ Nac atac whin bu sêndôc lau tiwaê si pôn yêc lau si mwasin ñalôm, ma yêc lôñ wê-nga.

⁷ Nac tac whin bu lau sêhê mwalêc ñac yêc malac lôñ, ma bu lau hoñ sêtoc ñac sa ma sêsam ñac bu 'Kêdôhôn-waga.'

⁸ "Magoc ankc ñac si mêtê dom. Mac hoñ ambo nom atôm asidôwai, ma mac nem kêdôhôn-waga tigen mbo. Tu dinan-nga solop dom bu lau sêsam mac bu 'Kêdôhôn-waga.'

⁹ Ma asam lau nom-nga bu mac nem damami dom, bu mac nem Damam tigen mbo undambê.

¹⁰ Ma mac nem ñadau tigen mbo, nan Mesaya, dec solop dom bu lau sêsam mac bu ñac si ñadau.

¹¹ Asa nan gêm akin mac, nan ti ñamalac ñamata-nga yêc Anôtô angô-nga.

* **23:5:** Lau Palêsai sêto yomsu ñatô sip bapia ma sêkên sip apan saun, goc sêkic pi si sêbala ti amba têt ndoc sêten mbec. Nac gauc gêm bu Anôtô gic yomsu ñac bu sêkôm bocdinan - alic Eks 13:9, 16; Diut 6:4-9; ma 11:13-21. Ma sêsôc ñakwê ti ñabala bu sêtôc asê bu ñac lau sem akin Anôtô-nga - alic Nam 15:37-41. Magoc lau Palêsai ti lau Skraib sêmasan apan atu, ma ñakwê ti ñabala balin, tu bu sêtoc dau sa ma sêhêc gêlêc lau ñatô su-nga.

12 Bu asa nanj toc dau sa, nanj Anötö oc êngwiniñ in, ma asa nanj kêgwiniñ dau, nanj Anötö oc toc in sa.

13 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai! Mac lau atim yom lau-nga! Mac nem lêñ kalhac lau ahuc bu sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu dom. Mac daôm asôc in ñapu dom, ma lau nanj tac whin bu sêsôc in ñapu, nanj mac alhac ñac ahuc. [

14 Oyaê mac lau Skraib ti lau Palêsai, mac lau atim yom lau-nga. Mac aten mbec baliñ bu atoc daôm sa yêc lau si angô-nga, magoc têñ ndoc lau sêlic mac dom, nanj mac anjsau lauwê sawa bu angaho ñac si andu su. Tu dinan-nga Anötö oc kêñ ñagêyô sac sambuc têñ mac.]

15 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai! Mac lau atim yom lau-nga! Mac anjêlêñ sen baliñ yêc b aô ma yêc gwêc, bu atap sêñom danj sa tu êñkuc mac-nga. Mac Sadan ndê lau mac! Ma têñ ndoc mac ahê sêñom danj kêkuc mac, nanj mac akôm in ti Sadan ndê balêkoc danj, hóc gêlêc mac daôm su.

16 “Oyaê! Mac bu atôc senj têñ lau ñatô, magoc mac daôm tampec. Têñ ndoc lau sêsôm yom pi lôm dabunj tu bu sêpuc si yom dôn-nga, nanj mac asôm bu ñac si yom in yom ñambwa. Magoc têñ ndoc sêsôm yom pi gôlônj gol nanj yêc lôm dabunj tu bu sêpuc si yom dôn-nga, nanj mac asôm bu yom dau tidônj su, ma gitôm dom bu sêsên su.

17 Mac lau tampec, gauc mbasi. Gêñ sake hóc gêlêc su? Gol, me lôm dabunj nanj kôm gol dau ti gêñ dabunj?

18 Ma lau bu sêsôm yom pi alta nanj kalhac lôm dabunj tu bu sêpuc si yom dôn-nga, nanj mac asôm bu ñac si yom in yom ñambwa. Magoc ñac bu sêsôm yom pi da nanj kalhac alta ñahô, nanj mac asôm bu yom dau tidônj.

19 Mac lau tampec! Gêñ sake ti gêñ ñamata-nga? Da, me alta nanj kôm da dau ti dabunj?

20 Asa nanj sôm yom pi alta, nanj sôm pi alta ma pi gêñ honj nanj kalhac alta ñahô whin.

21 Ma asa nanj sôm yom pi lôm dabunj, nanj sôm pi lôm dau, ma pi Anötö nanj ti lôm dabunj ñadau, nanj whin.

22 Ma asa nanj sôm yom pi undambê, nanj sôm pi Anötö ndê pônj atu, ma pi Anötö nanj ndôc pônj ñahô, nanj whin.

23 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai. Mac lau atim yom lau-nga! Mac awê gêñ saun-saunj ôm-nga honj kôc gi tonj amanju, ma akêñ tonj danj ti da. Magoc mac ahu mêtê ñandô yomsu-nga sinj. Mêtê atu hêganônj mac tamwalô lau, ma amatôc lau si yom ñalêñ gitêñ, ma akôm nem yom ñandô sa. Mêtê honj dinan in gêñ atu! Solop bu mac akôm gêñ saun-saunj tôm yomsu sôm, magoc akôm gêñ atu-tu whin.

24 “Mac lau tampec nanj akôm bu atôc senj têñ lau ñatô. Mac atôm lau nanj sêhêgo dau bu sêngati gêñ golop atêc nanj poc bu ñahô, nanj sa, magoc gêñ ñadômbwi atu nanj poc bu dau ñalôm, nanj sêlic apu.

25 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom lau-nga! Mêtê tamgatu gêñ ti anenj gêñ ñawahô-nga hóc mac nem ñalôm ahuc. Bocdinanj mac atôm laciñ ti pele nanj sêngwasin ñadômbwê-nga ñambwa ñawasi sa.

26 O lau Palêsai, mac lau tampec! Gêñ ñamata-nga anjwasin laciñ ti pele ñalôm ñawasi sa, goc gêñ awê-nga oc ñawasi sa bocdinanj.

27 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom lau-nga! Mac atôm sêhê nanj sêsê pen pi gi e ñawasi sêp sambuc ma lau sêlic ñayham. Magoc yêc sêhê dau ñalôm lau batê si ñakwa ti gêñ mbôp menju.

28 Ma mac lau daôm bocdinanj. Lau sêlic gêñ awê-nga nanj mac akôm, dec gauc gêm bu mac lau gitêñ. Magoc yêc mac nem ñalôm, mêtê tasanj ma mêtê anjili yomsu-nga hóc mac ahuc.

29 “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom-nga! Mac amasanj sêhê ti gôlônj atu, tu bu atoc lau propet ti lau gitêñ nanj mac apami sic ndu munj su, nanj sa.

30 Ma mac asôm bu mac bu ambo têñ apami si têm, dec mac oc anjuc ñac si lêñ sêkêc propet dau si dac sinj-nga dom.

31 Mac nem yom dinanj tôte asê bu mac asa akêñ lau Israel-nga nanj sic lau propet ndu.

32 Bocdinanj dec mac akôm mêtê sac tôm apami sêkôm.

33 Mac mboc, ma mboc ñatui mac! Gitôm dom bu mac awê Anötö ndê matôc sa. Inj oc êñkinj mac asip lambwam andi.

34 “Angô! Aô wanjinj lau propet ma lau tiguauc, ma lau ñatô bu sêndôhônj mac. Magoc mac oc andic ñac lic ñandê yêc mac nem lôm wê-nga, ma ambulu ñac alom-alom malac. Ma ñac si lau ñatô mac oc andic ndu, ma andic ñatô pi a gicso dau sêndi.

35 Bocdinanj mac oc atap ñagêyô sa tu lau gitêñ honj si dac, nanj apami sêkêc sinj-nga. Abel inj ñgac ñamata-nga, ma Berekaya ndê atu Sekaria inj ñgac ñambu-nga.† Sekaria inj ñgac nanj sic ndu yêc lôm dabunj ma alta nanj kalhac lôm dau ñasactô, nanj ñalhu.

36 Yomandô wasôm têñ mac. Mac lau têm dindec-nga oc atap matôc sa pi lau honj dinanj si dac.

37 “O Jerusalem, Jerusalem. Mac ac Anötö ndê lau propet ndu, ma lau gitêñ nanj inj kêkinj têñ mac, nanj mac atuc ña hoc ndu. Ndoc daêsam aô tac whin bu wandic mac sa asôc Anötö ndê gôlinj ñapu tiyham, gitôm

† 23:35: Yisu sôm yom dinanj hêganônj lau gitêñ honj nanj lau Israel sic ndu, nanj sêto ñaminj yêc Yom Lêñsêm Akwa. Abel inj ñgac ñamata-nga - alic Gen 4:8, ma Sekaria inj ñgac ñambu-nga - alic 2 Kr 24:20-22.

mbac dalec dinda gic ntu sa sêsôc ñamakê ñapu. Tigen mac atec.

³⁸ Bocdinañ Anôtô oc hu mac ti mac nem andu sinj.

³⁹ Aô wasôm têtj mac, bu mac oc alic aô tiyham dom e mac asôm, 'Tampin Mesaya nanj menj gêm Pômdau anjô.' "

24

*Yisu sôm yom pi lôm dabun Jerusalem-nga
(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Yisu hu lôm dabun ñagamen sinj ma bu êñsêlêñ ndi, ma in ndê ñgacsêñomi sêtêñ in si. Ma sêsôm yom pi lôm dabun ma pi gêtj ñayham honj nanj lau sêkwê yêc gamen dinan.

² Magoc in sôm, "Mac alic gêtj honj dindec. Aô wasôm yom ñandô têtj mac, bu ñacyo oc sêsenj hoc honj dindec su e hoc danj ndôc hoc danj ñahô tiyham dom."

*Gêtj wapac têtj ñambu-nga-nga
(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)*

³ Tinjambu Yisu ndôc Lôc Olib, ma in ndê ñgacsêñomi tawasê sêtêñ in si, ma sêndac, "Sôm têtj yac, ñawapac nanj am sôm yom pi, nanj oc hôc asê Jerusalem têtj têtj bocke? Ma gêtj sake oc kêtj puc yac bu am oc mbu mwenj, ma bu bêtj ñambu-nga oc hôc asê?"

⁴ Goc in sôm, "Ayob daôm ñapep bu lau danj sêñsau mac dom."

⁵ Bu lau daêsam oc sêñsau bu sênem aô anjôñ ma sêsôm, 'Aô Mesaya dauñ dec!' Ma ñac oc sêñsau lau daêsam.

⁶ Ma têtj ndoc mac anjô ñawaê bu lau sic sinj têtj dau me sêmasan dau tu sêndic sinj-nga, nanj asô dom. Bu gêtj honj dinan gic waê bu menj hôc asê, magoc têtj ñambu-nga yêc dôn yêc.

⁷ Kinj nom-nga oc sêkêñ kisa dau, ma lau gamen danj oc sêndic sinj têtj lau gamen danj. Ma tôbôm ti tiyhô atu oc sêkôm gamen ñatô tisac.

⁸ Gêtj honj dinan oc ndic hu ñawapac têtj ñambu-nga-nga gitôm awhê nanj kêsahê balêkoc tunj in ma gêtj dau gic hu ñandê atu nanj in oc hôc tu kôc balêkoc-nga.

⁹ "Têtj ndoc dinan lau oc sêkôc mac dôn ma sêkôm mac ñayom, ma sêndic mac nem ñatô ndu. Lau nom-nga honj oc atac tec mac tu mac anjuc aô-nga.

¹⁰ Têtj têtj dinan lau daêsam oc sêhu si sêkêñ whin aô sinj, ma ñac oc sêhoc si lau ñatô asê ma sêtec dandi.

¹¹ Ma propet tasan daêsam oc sêhoc asê ma sêñsau lau daêsam.

¹² Mêtê sac oc êñsôwec tiatu e lau daêsam oc sêhu mêtê atac whin asidôwai-nga sinj.

¹³ Magoc asa nanj bu lhac ñanja ma hu aô sinj dom e ndê têtj pacndê, nanj oc tap Anôtô ndê mwasiñ nem in si-nga sa.

¹⁴ Ma bêtj ñambu-nga oc hôc asê dom, e lau sêhoc ñawaê ñayham pi Anôtô ndê gôlinj asê, tôm nom ñagamenj sambob, ma lau honj sêñgô su."

*Ñawapac gamen Judia-nga
(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)*

¹⁵ Ma Yisu gic têtj yom ma sôm, "Propet Daniel hoc yom asê gwanan su, pi gêtj sac sambuc* nanj lau oc sêkêñ lhac lôm dabun, nanj oc kôm gamen tisac." (Asa nanj sam yom dindec, nanj kôc gauc pi ñapep, bu ñahu yêc sinj dau.)

¹⁶ "Têtj ndoc mac alic gêtj sac dinan, nanj mac lau honj nanj ambo gamen Judia-nga alhô api gamenj lôc-nga andi.

¹⁷ Alhô ñagahô, ma gauc nem mac nem gêtj danj dom. Lau nanj sêndôc andu ñasactô, nanj sêsôc andu ñalôm bu sêkôc ñac si gêtj danj sa dom.

¹⁸ Ma ñac nanj sêmbo ôm, nanj bocdinañ. Sêkac dau kwi bu sêkôc si gêtj ñatô dom.

¹⁹ Oyaê. Lauwhê tidaê, ma ñac nanj sêkêñ su têtj balêkoc, nanj oc sêtap ñawapac atu sa têtj têtj dinan.

²⁰ Atenj mbec bu têtj ñawapac-nga dinan tap ma sa têtj ndoc uhô-nga me têtj bêtj Sabat-nga danj dom.

²¹ Bu ñawapac têtj dinan-nga oc hôc gêlêc ñawapac honj su. Têtj têtj ñamata-nga e menj têtj kwahic dec, ñawapac atu kain dinan danj hôc asê su dom. Ma tinjambu ñawapac kain dinan oc hôc asê tiyham dom.

²² Anôtô oc tawalô lau nanj in kêtjalinj ñac sa su, ma tu dinan-nga in oc kêtj têtj ñawapac-nga dau tiapê. Bu mba, ma têtj d au tibalinj, goc lau honj oc sêninga.

²³ "Têtj têtj dinan, lau danj bu sêsôm têtj mac bu, 'Alic, Mesaya dec menj,' me 'Mesaya dau dê,' nanj akêñ whin ñac dom.

²⁴ Bu lau nanj sêñsau bu ñac Mesaya, ma propet tasan oc sêhoc asê sêmên, ma sêkôm gêtj dalô atu-tu bu sêñsau lau. Ma ñac oc sêñsahê bu sêtim lau nanj Anôtô kêtjalinj ñac sa, nanj sêwhinj.

²⁵ Anjô ñapep, bu aô gasôm gêtj honj dindec têtj mac gwanan.

²⁶ Bocdinañ, lau bu sêsôm, 'Mesaya kêtj mbo gamen sawa,' nanj asa andi dom. Ma bu sêsôm, 'Mesaya kelec mbo andu danj ñalôm,' nanj akêñ whin dom.

²⁷ Namalac ndê Atu oc mbu menj ñagahô enj, gitôm sickac nanj gic hep tigenj, ma umbonj ñasawa sambuc ñawê sa.

* **24:15:** Alic Dan 9:27; 11:31; ma 12:11. Daniel ndê yom hêganôn anôtô tasan Seus ndê gwam nanj Antiokus Epipanes kêtj kalhac lôm dabun têtj yala 168BC. Yisu ndê yom têtj asê bu gêtj kain dinan oc hôc asê tiyham têtj têtj ñambu-nga. Lau ñatô gauc gêm bu yom dau hêganôn lau Rom-nga nanj senj lôm dabun popoc têtj yala 70AD. Ma lau ñatô gauc gêm bu yom dau hêganôn gêtj nanj sêto yom pi yêc 2 Tes 2:4; ma Rev 13:14-15.

²⁸ Mac bu alic macmpon sêngihi sêmbô, nan anyalê bu gêj dan mbac ndu yêc. Ma bocdinar gêj hon dindec kêj puc mac pi ndoc Namalac ndê Atu mbu men-nga.”

*Namalac ndê Atu ndê bêc mbu men-nga
(Mak 13:24-31; Luk 21:25-33)*

²⁹ “T êj ndoc njawapac-nga dinan pacndê, goc ac oc nem ganduc, ma ayô oc njawê sa dom. Gêj ti njac lai nan sêlhac umbon oc wiwic sa, ma tata oc sêpen akêj umbon.

³⁰ Têj ndoc dinan lau titon-titon nom-nga hon oc sêlic gêj dalô yêc umbon, nan kêj puc njac bu Namalac ndê Atu oc mbu men, ma njac hon oc sêtan dangibo atu. Ma njac oc sêlic Namalac ndê Atu dau men ndôc dao njahô ti njawasi ma njac lai atu.

³¹ Goc in oc êjkin in ndê ajela sêndic dahuc tan atu, ma sêsa sêtêj nom njabatin ti undambê njabatin hon, bu sêndic lau nan in kêyalin njac sa su, nan sa.

³² “Gauc nem a lan. Têj ndoc mac alic njalaun wakuc bu léc, nan anyalê bu ndoc ac-nga men kêpin.

³³ Ma bocdinar têt ndoc mac alic gêj nan aô gasôm yom pi, nan anyalê bu Namalac ndê Atu ndê bêc mbu men-nga men kêpin su, gitôm in men kalhac gatam nem andu-nga.

³⁴ Yomandô! Lau têt dinan-nga oc sêmbac ndu dom e gêj hon dinan hóc asê.

³⁵ Undambê ti nom oc nînga, magoc anen yom dan oc nînga dom. Gêj hon oc njandô sa tôm aô gasôm.”

Lau dan sênyalê Yisu ndê bêc mbu men-nga dom

(Luk 17:26-36)

³⁶ Ma Yisu sôm, “Namalac dan kêyalê bêc me acgatu nan Namalac ndê Atu oc mbu men, nan dom. Ajela undambê-nga sênyalê dom, ma Anôtô ndê Atu kêyalê dom. Damba tawasê kêyalê.

³⁷ Têj ndoc Namalac ndê Atu mbu men, nan lau oc sêmbô tôm lau sêmbô têt Noa ndê têt.

³⁸⁻³⁹ Têj ndoc dinan, lau sêjlin dau sin ma sen ti sênom gêj, ma sem dandi e Noa sôc wan gi, ma bu suj men ma sen njac hon su sinja. Ma lau nom-nga oc sêmbô njalêj tiger dinan, têt Namalac ndê Atu ndê bêc mbu men-nga.

⁴⁰ Njag lu oc sêkôm gwelen sêmbô ôm, ma Anôtô oc kôc inlu si dan sa, ma hu dan sinj.

⁴¹ Ma awhê lu oc sêndê gêj sêmbô, ma in oc kôc dan sa, ma hu dan sinj.

⁴² “Bocdinar amasan daôm njapen, bu mac am gauc bêc bocke mac nem Pômdau oc mbu men.

⁴³ Gauc nem yom dindec. Andu njadau dan, bu ênyalê ndoc nan njac kan dan oc men, nan in oc yob in ndê andu bu njac kan dau sôc men dom.

⁴⁴ Ma bocdinar, amasan daôm tôm bêc hon, bu Namalac ndê Atu oc mbu men têt ndoc nan mac akêj batam, nan dom.”

*Yom gôlin pi njac akin njayham ma sac
(Luk 12:42-46)*

⁴⁵ Ma Yisu sôm, “Njag akin njayham ma ti gauc, in njac kan bocdec. In ndê njadau bu lhô têt gamen dan ndi, goc in oc kêj in yob lau akin njatô, ma kêj gêj danen-nga têt njac tôm njandoc.

⁴⁶ Ma têt ndoc njadau mbu men, ma tap in sa kôm in ndê gwelen njapen mbo, nan in oc lic in njayham ma kôm njayham têt in.

⁴⁷ Yomandô! Njadau oc kêj in yob in ndê wapa hon.

⁴⁸ Magoc njac akin sac oc sôm têt dau, ‘Anen njadau oc mbu men njagahô dom.’

⁴⁹ Goc in oc ndic lau akin njatô, ma sa ndi nôm ti nen gêj whin lau nan sênom gêj êjin njac-nga njapan.

⁵⁰ Njadau oc mbu men hóc asê têt bêc ti acgatu nan njac akin dau kêj bata, nan dom.

⁵¹ Ma in oc kêj njagêyô sac sambuc têt in, ma soc in su ndi mbo whin lau sêtim yom lau-nga. Yêc dindê lau oc sênsahê njandê atu e sêtan ma lhô êjsin pi dau njapan.”

25

Yom gôlin pi lauwê akin amanlu

¹ Ma Yisu sôm yom gôlin dan bocdec bu, “Têt ndoc Namalac ndê Atu mbu men bu nem gôlin gêj hon, nan lau njatô oc sêmasan dau njapen, ma lau njatô oc mba. Oc tôm lauwê akin amanlu nan sêkôc si lam ma sêsa si bu sêhôn njac nem awhê-nga, nan sêkêj bata bu oc men.

² Njag si aman dan njac lauwê tigau, ma aman dan njac lauwê gauc mbasi.

³ Lauwê gauc mbasi dinan sêkôc si lam, magoc sêkôc buya njatô whin sêk.

⁴ Ma lauwê tigau sêkôc si lam, ma sêkôc buya njatô sip bu akôp tôhôn.

⁵ Njag sêhôn njac nem awhê-nga sêmbô, magoc in hóc asê njagahô dom e njac kwapac sa, ma sêyêc bêc.

⁶ “Timaninhu goc njac ahên-nga dan ta yom bocdec bu, ‘Oê! Njag dau men! Asa andi ma akôc in sa.’

⁷ Goc lauwê akin sêtisa, ma sêmasan njac si lam.

⁸ Ma aman dan gauc mbasi dinan sêndac lauwê tigau bocdec, ‘Akêj buya njatô têt yac, bu yac mba lam sêmbac.’

⁹ Magoc njac sêo yom ma sêsôm, ‘Mba! Mboe buya oc tôm yac hon dom. Magoc mac andi alic lau nan sêkêj buya tu lau sênemlihi-nga, ma anemlihi nem.’

¹⁰ Magoc têt ndoc sêlhô si bu sênemlihi buya, goc njac nem awhê-nga men hóc asê. Ma lauwê akin nan sêmasan dau gwanan,

nañ sêwhiñ in sêsôc in ndê gameñ si, bu sêner mwasin awêhê-nga. Goc in gic gatam ahuc.

¹¹ Tiñambu lauwhê akin gauc mbasi dinan sêmbu sêmen ma sêmbwêc, 'Nadau! Nadau! Lêc gatam su têt yac.'

¹² Magoc ñadau sôm, 'Mba! Aô wasôm yomandô bu kayalê mac dom!'"

¹³ Yisu gic bata yom gôlin dinan ma sôm, "Boc-dinan anem ali ma ayob daôm ñapep, bu mac anyalê bêc ti acgatu nañ aô oc wambu wamen, nañ dom."

*Yom gôlin pi mone gol
(Luk 19:12-27)*

¹⁴ Ma Yisu sôm yom gôlin dan tiyham pi têt ñambu-nga bocdec bu, "Ngac tiwaê dan bu sa têt gameñ baliñ dan ndi. Bocdinan in mbwêc in ndê lau akin, ma kêt ndê gêt ñatô têt ñac bu sêyob e in mbu men.

¹⁵ In kêt mone gol nañ sêsam bu talent* têt ñac, kêkuc ñac si licwalô ti ñac si gauc. In kêt talent amandan têt ñac dan, ma talent lu têt dan, ma talent tigen têt dan. Goc in hu ñac sin ma kôlhô gi.

¹⁶ Ma ñac akin nañ kôc mone amandan, nañ gi kôm gwelen pi mone dau e t ap mone amandan tiyham sa.

¹⁷ Ma in nañ kôc mone lu nañ kôm bocdinan, ma tap mone lu tiyham sa.

¹⁸ Magoc ñac nañ kôc mone tigen, nañ sa gi kwê sê dan ma sin ñadau ndê mone kwi yêc sê dau ñalôm.

¹⁹ "Ñasawa hic baliñ gi su, goc lau akin dinan si ñadau mbu men, ma bu ngô ñac si yom pi mone dau.

²⁰ Ma ñac nañ kôc mone amandan, nañ kôc amandan nañ in tap sa, nañ whiñ ma sôm, 'Pômdau, am kêt mone amandan têt aô gayob, ma lic, aô gakôc amandan tiyham.'

²¹ Goc ñadau sôm, 'O aneñ ñac ñayham, am kôm ñayham. Am yob gêt amandan ñapep, dec wakêt am yob gêt daêsam. Mwen ma mbo whiñ aô ti atac ñayham.'

²² Ma ñac akin nañ kôc mone lu, nañ men ma sôm, 'Pômdau, am kêt mone lu têt aô gayob, ma aô gakôc mone lu tiyham whiñ.'

²³ Ma ñadau sôm, 'O aneñ ñac akin ñayham, am kôm ñayham. Am yob gêt lu ñapep, dec wakêt am yob gêt daêsam. Mwen ma mbo whiñ aô ti atac ñayham.'

²⁴ "Têt dinan ñac nañ kôc mone tigen, nañ men ma sôm, 'Pômdau, aô kayalê bu am ñac lêtê-nga dom, ma bu am oc kêt batam bu ndic gêt ñandô sa yêc gameñ nañ am daôm kêbalip gêt ñawê me sô gêt dom.

²⁵ Bocdinan aô gatôc dauñ ma kasalê lêt bu am nem mone ñinga dom, dec gasa ga gasin kwi yêc nom ñalôm. Lic, gêt dau kelec.'

²⁶ Goc ñadau ô yom ma sôm, 'Am ñac sac solop! Am ñac oyom. Am kêyalê su bu aô oc

wandic gêt ñandô sa yêc gameñ nañ aô gasô gêt dom.

²⁷ Bocdinan am gitôm bu kêt aneñ mone têt lau sêyob mone-nga bu sêyob e aô wambu wamen, dec oc tôm bu sêkêt mone ñasec sac mone dau ñahô, ma aô wakôc hon sa.'

²⁸ Goc ñadau sôm têt in ndê lau ñatô, 'Akôc mone su yêc in, ma akêt têt ñac nañ kôc mone amanlu.

²⁹⁻³⁰ Ma atin ñac akin sac dindec sa awê ndi bu mbo gameñ ñasec-nga nañ lau sêtan, ma ñalhô êñsin pi dau. Bu asa nañ yob gêt nañ gakêt sip in amba, nañ ñapep, nañ wakêt gêt ñatô tiyham têt in whiñ, ma in ndê gêt oc ti daêsam. Magoc asa nañ yob ndê gêt ñapep dom, nañ wakôc in ndê gêt hon su."

Pômdau oc whê lau kôc têt bêc ñambu-nga

³¹ Goc Yisu sôm, "Têt ndoc ñamalac ndê Atu mbu men whiñ anjela hon, nañ in oc ndôc in ndê pôn kin-nga ti in ndê ñaclai ma ñawasi atu undambê-nga.

³² ñac oc sêndic ñamalac hon sa sêlhac in anjô-nga. Ma in oc whê ñac kôc gitôm ñac yob domba-nga, nañ whê in ndê domba ti naniñ kôc.

³³ In oc kêt domba sêlhac in amba andô-nga, ma naniñ sêlhac gasê-nga.

³⁴ "Dec Kin atu dau oc sôm têt lau nañ sêlhac in amba andô-nga, 'Amen mac lau nañ Daman gêlic mac ñayham. Ma andôc mac nem malam yêc gameñ undambê-nga, nañ Daman kêmasañ tu mac-nga têt ndoc in kêt undambê ma nom. Dinan ti mac nem gêt lêngsên.

³⁵ Yom dinan ña-ñandô in bocdec. Têt ndoc aô gêt yô aô, nañ mac akêt gêt aô gan. Ma têt ndoc bu yô aô, nañ mac akêt bu têt aô ganôm. Aô ñac apa, ma mac akôc aô sa ma ayob aô.

³⁶ Aneñ ñakwê mba, ma mac akêt têt aô. Aô gêmbac, ma mac am yaom aô. Aô gandôc gapocwalô, ma mac amen ac aô kesi.'

³⁷ "Ma têt dinan lau gitên oc sêo yom ma sêndac, 'Pômdau, bocke? Têt nde yac alic am gêt yô am me bu yô am, ma yac akêt gêt dander-nga me bu têt am?

³⁸ Ma têt nde yac alic am ñac apa, ma akôc am sa, me am pônâ ñakwê, ma akêt têt am?

³⁹ Ma têt nde yac alic am gêmbac me am ndôc gapocwalô, dec yac amen alic am?"

⁴⁰ Goc Kin atu dau oc ô yom ma sôm, 'Alic lau sêkêt whiñ-nga hon nañ sêti aneñ asin ti lhuñwêi. Yomandô wasôm têt mac, bu gêt bocke nañ mac akôm têt ñac si ñamalac tiwaê me ñamalac waê-mba dan, nañ gitôm mac akôm têt aô dauñ.'

⁴¹ "Goc in oc sôm têt lau nañ sêlhac in amba gasê-nga, 'Mac lau atap Anôtô ndê

* 25:15: Alic yom pi talent yêc Mat 18:24.

atac nhandê sa-nga! Alhõ su yêc aõ, asip ya nanj sa napan andi. Ya dau, Anõtõ kêmasan gic Sadanji ti in nê anjela sac njawaê.

⁴² Yom dinanji na-nandõ in bocdec. Aõ gênji yô aõ, magoc mac akênji gênji danenji-nga tênji aõ dom. Ma bu yô aõ, magoc mac akênji tênji aõ dom.

⁴³ Aõ ngac apa, magoc mac akôc aõ sa dom. Aõ gapônda njakwê, ma mac akênji tênji aõ dom. Aõ gêmbac, ma gandôc gapocwalô, magoc mac amenji alic aõ dom.'

⁴⁴ "Ma njac oc sêndac, 'Pômdau, bocke? Tênji nde yac alic am gênji yô am, bu yô am, am njac apa, am pônda njakwê, gêmbac kôm am, me am ndôc gapocwalô, ma yac am am sa dom?"

⁴⁵ Ma in oc sôm, 'Yomandô wasôm tênji mac, bu tênji ndoc mac alic anenji lau tiwaê me lau waêmba danji nanji pônda dau, magoc am in sa dom, nanji gitôm mac am aõ dauji sa dom.'

⁴⁶ "Tênji dinanji in oc ênkinji njac sêtênji gamenji sêhóc njandê-nga sêndi, bu sêmbo njapanji. Magoc lau gitênji in oc kôc njac sa sêndôc tali njapanji."

26

*Lau bata sêkic yom bu sêndic Yisu ndu
(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)*

¹ Yisu sôm yom honji dinanji su, goc sôm tênji in nê njacsênjomi,

² "Bêc lu yêc dônji yêc tu lau Israel-nga sêlic om atu †Pasowa-nga. Ma lau oc sêkênji Njamelac ndê Atu sip lau amba, bu sêndic in ndu pi a gicso dau."

³ Tênji ndoc dinanji dabunjsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sic dau sa sêmbo †dabunjsiga njamata-nga Kayapas ndê andu.

⁴ Ma njac sênsalê lênji bu sêkôc Yisu dônji gelec ma sêndic in ndu.

⁵ Magoc njac sêsôm, "Dakôm tênji Mwasinji Pasowa-nga njandoc dom, mbo lau daêsam nanji sêmbo Jerusalem tu Pasowa-nga, nanji oc sêlic ma sêli dau sa."

*Awhê danji gêm oso Yisu
(Mak 14:3, 9; Luk 7:36-50; Jon 12:1-8)*

⁶ Tinjambu Yisu mbo whinji ngac danji njâê Saimon yêc malac Betani. Munji-nga in njac ti gêmbac leprasi.

⁷ Yisu ndôc tebo, ma awhê danji menji kôc bu njamalu njayham nanji njâli atu sip kac danji, ma kêc pi in njagôlônji.

⁸ Yisu ndê njacsênjomi sêlic gênji dinanji ma tac njandê. Ma sêsôm tênji dandi, "Tu sake-nga in kêyainji gênji njamalu njayham dinanji?"

⁹ Gitôm bu dakênji tênji lau sênemlhi njawa-atu, goc dakênji tênji lau njâlôm sawa."

¹⁰ Yi su kêyalê bu njac sêsôm yom dinanji, goc sôm, "Akênji njawapac tênji in dom! In kôm gênji njayham kêlêc tênji aõ."

¹¹ Lau njâlôm sawa oc sêmbo sêwhinji mac njapanji. Tigenji aõ oc wambo wawhinji mac njapanji dom.

¹² In kêc gênji njamalu dec pi aõ, tôm in kêmasanji aõ nenji njamlic gwananji tu sênsuhunji aõ-nga.

¹³ Yomandô aõ wasôm tênji mac, bu tinjambu lau oc sêhoc njawaê njayham asê yêc gamenji honji, ma tênji dinanji njac oc sêsôm yom pi gênji nanji awhê dindêc kôm, ma lau oc gauc nem inji."

*Judas sôm tidônji bu hoc Yisu asê
(Mak 14:10-11; Luk 22:3-6)*

¹⁴ Tênji dinanji njacsênjomi 12 si danji, njac nanji sêsam bu Judas Iskeriot, nanji tênji dabunjsiga atu-tu gi,

¹⁵ ma ndac, "Aõ bu wahoc Yisu asê tênji mac, goc mac oc akênji sake tênji aõ?" Dec sêlic njayham ma semlhi in njamone silba 30.

¹⁶ Ma Judas gic hu kêsalê lênji tu bu hoc Yisu asê-nga.

*Sêmasanji Mwasinji Pasowa-nga
(Mak 14:12-16; Luk 22:7-13)*

¹⁷ Tênji †Mwasinji Bolom Yist Mba-nga njabêc njamata-nga, nanji njacsênjomi sêtênji Yisu si, ma sêndac in bocdec bu, "Am tac whinji bu yac amasanji gamenji tu danenji Mwasinji Pasowa-nga yêc nde?"

¹⁸ Goc in sôm yom pi njac malac Jerusalem-nga danji, ma kêkinji njac sêtênji in si ma sôm, "Asôc malac ma atênji njac dau andi, ma asôm tênji in, 'Yac mba kêdôhônjiwaga sôm bu in ndê têm menji kêpinji su. Ma in bu nenji Mwasinji Pasowa-nga whinji in ndê njacsênjomi yêc am nem andu.'"

¹⁹ Bocdinanji njacsênjomi sêkôm tôm in sôm tênji njac, ma sêmasanji Pasowa.

*Yisu sôm bu njac danji oc hoc in asê
(Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)*

²⁰ Tênji ôbwêc dinanji, Yisu ti ndê njacsênjomi 12 sêtênji andu dau si, ma sêndôc sêwhinji dau.

²¹ Njag seji gênji sêmbo, ma in sôm, "Yomandô aõ wasôm tênji mac bu mac nem danji oc hoc aõ asê."

²² Yom dau kôm njac sêsô ma njâlôm njawapac atu, ma njac tigenji-tigenji sêsôm tênji in, "Pômdau, mboe aõ, a?"

²³ Ma Yisu ô yom ma sôm, "In njac nanji alu anji gênji sip pele tigenji, nanji oc hoc aõ asê."

²⁴ Gênji dau oc njandô sa pi Njamelac ndê Atu, tôm yom nanji sêto yêc. Tigenji njac nanji bu hoc aõ asê, nanji oc tap njawapac atu sa, ma tu dinanji-nga in dinda bu kôc in dom, dec oc njayham."

²⁵ Goc Judas, nanji oc hoc in asê, nanji sôm, "Kêdôhônjiwaga, mboe aõ, a?" Ma Yisu sôm, "Tôm nanji am daôm sôm."

*Yisu gic hu Mwasinji Dabunji
(Mak 14:22-26; Luk 22:15-20)*

²⁶ Têñ ndoc ñac senj gêñ sêndôc, nanj Yisu kôc bolom, gêm dange ma pô kôc-kôc. Goc inj kêñ têtñ ñgac-sênjomi ma sôm, “Akôc loc ma anen. Aô nenj ñandô dau dec.”

²⁷ Goc inj kôc laclhu wain-nga danj ma gêm dange, ma kêñ têtñ ñac ma sôm, “Mac honj akôc loc anôm.”

²⁸ Anenjac dac wamatinj pwac-nga dau dec. Wakêc sinj tu wasuc lau daêsam si sac kwi-nga.

²⁹ Aô wasôm têtñ mac bu aô oc wanôm wain tiyham dom e wanôm wawhinj mac têtñ ndoc Damanj ndê gôlinj menj sa tiawê.”

³⁰ Tinjambu ñac sem wê danj ma sêsa sêtênj Lôc Olib si.

*Yisu sôm gwananj bu Pita oc sêc inj ahuc
(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)*

³¹ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Tu gêñ nanj oc hôc asê aô têtñ ôbwêc dindec-nga, dec mac honj oc ahu aô sinj, tôm yom nanj sêto yêc bocdec bu, ‘Aô wandic ñgac yob domba-nga, ma domba oc sêlhô babalip.’”

³² Magoc tinjambu aô oc watisa tiyham, ma wamunj mac watênj gamenj Galili-nga wandi.”

³³ Ma Pita ô yom ma sôm, “Lau honj bu sêhu am sinj, magoc aô oc wahu am sinj dom.”

³⁴ Goc Yisu sôm, “Aô wasôm yom ñandô têtñ am, têtñ ôbwêc dec am oc sêc aô ahuc tidim tô munj, nanj goc dalec oc tanj.”

³⁵ Magoc Pita sôm têtñ inj, “Mba! Gitôm sêndic aô ndu wawhinj am, aô oc wasêc am ahuc dom!” Ma ñgacsênjomi honj sêsôm yom kainj tigenj.

*Yisu tenj mbec mbo ôm Getsemani
(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)*

³⁶ Goc Yisu ti ndê ñgacsênjomi sêtênj gamenj nanj sêsam bu Getsemani, nanj si. Ma inj sôm têtñ ñac, “Andôc dec ma aô wasa dê wandi ma watenj mbec.”

³⁷ Goc inj kôc Pita, ma Sebedi ndê atu lu sêwhinj inj si. Têtñ ndoc dinanj inj ndê ñalôm ñawapac atu ma kedehe inj.

³⁸ Ma inj sôm têtñ ñac, “Aô nenj ñalôm kêsahê ñawapac atu, kêñ inj bu oc wambac ndu. Andôc dec ma anem ali awhinj aô.”

³⁹ Goc inj hu ñac sinj ma sa ahic gi, ma hu dau angô andô têtñ nom, ma tenj mbec bocdec bu, “Damanj, aô wandac am bu nditôm, nanj goc kôc laclhu ñawapac-nga dindec su yêc aô. Magoc êmkuc aô nenj atac whinj dom, kôm tôm am daôm nem atac whinj bu kôm.”

⁴⁰ Inj tenj mbec su, goc tisa ma mbu têtñ ñgacsênjomi tô dinanj gi, ma gêlic ñac sêyêc bêt sêyêc. Inj unj ñac sa, ma ndac Pita, “Bocke? Mac atôm dom bu anem ali awhinj aô gitôm acgatu ñasawa danj, a?

⁴¹ A nem ali, ma atenj mbec bu lêtôm tap mac sa dom. Mac nem gatôm lichalê, tigenj ñamlic kwapac.”

⁴² Goc inj sa gi ma tenj mbec tiyham ma sôm, “Damanj, am bu kôc ñawapac dindec su yêc aô dom, nanj aô wahôc, ma wakôm am nem yom ñandô sa.”

⁴³ Inj tenj mbec dau pacndê, ma mbu gi tiyham ma gêlic ñac sêyêc bêt sêyêc. Ñac tandô hê ñac sa ñandô.

⁴⁴ Dec inj hu ñac sinj ma sa gi tenj mbec tidim tô-nga, ma sôm yom tigenj dinanj tiyham.

⁴⁵ Pacndê, ma inj mbu têtñ ñgac-sênjomi gi, ma sôm têtñ ñac, “Tu sake-nga mac ayêc bêt ma anjwhanj daôm ñapan? Anjô su nanj! Sêhoc Ñamalac ndê Atu asê su, ma ndoc menj sa bu sêkênj inj sip lau sac amba.

⁴⁶ Atisa ma dandi, bu ñgac nanj hoc aô asê dec menj su.”

Sêkôc Yisu dôñ

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:1-11)

⁴⁷ Yisu sôm yom dinanj mbo, ma Judas, ñgacsênjomi 12 si danj, menj hôc asê whinj lau daêsam nanj sêkôc bienj balinj ti sinj. Dabunjsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sênkinj lau dau sêwhinj Judas.

⁴⁸ Judas kêñ puc ñac gwananj su bocdec bu, “Ñgac nanj mac anjâlê, nanj aô wangutô inj tu bu watôc inj asê, ma mac akôc inj dôñ.”

⁴⁹ Bocdinañ inj têtñ Yisu gi, ma sôm, “Ôbwêc, Kêdôhônjwaga,” ma ngutô inj.

⁵⁰ Ma Yisu sôm, “Anenj silip, gêñ nanj am gauc gêm bu kôm, nanj kôm.” Têtñ dinanj lau nanj sêwhinj Judas, nanj sêtênj Yisu si ma sêkôc inj dôñ.

⁵¹ Goc Yisu ndê ñgacsênjomi danj puc inj ndê bienj sa, ma pa dabunj-siga ñamata-nga ndê ñgac akinj ndê dangalaunj danj su.

⁵² Magoc Yisu sôm têtñ inj, “Kêñ nem bienj mbu sip ñapanj tiyham. Asa nanj kôc bienj sa tu ndic lau-nga, nanj oc sêndic inj ndu ña bienj.

⁵³ Anjâlê ñapep bu oc tôm bu aô watenj Damanj ma inj oc kêñ anjela tausen ma tausen sêmenj ñagahô ma sênem aô sa.

⁵⁴ Tigenj aô bu watenj bocdinañ, dec gêñ nanj sêto yêc munj su, nanj oc ñandô sa ñalênj nde?”

⁵⁵ Goc Yisu sôm têtñ lau daêsam dinanj, “Bocke dec mac akôc bienj ti wapa sinj-nga, ma asa amenj bu akôc aô dôñ gitôm ñgac kanj danj? Tôm bêt honj aô gandôc ti kadôhônj lau gambo lôm dabunj ñabatêmdô, magoc mac akôc aô dôñ dom.

⁵⁶ Tigenj gêñ honj dindec hôc asê bu kôm yom nanj lau propet sêto pi aô munj su, nanj ñandô sa.” Têtñ dinanj Yisu ndê ñgacsênjomi honj sêhu inj sinj ma sêlhô si.

Lau bata Israel-nga sêmatôc Yisu

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:12, 13, 19-24)

⁵⁷ Lau nanj sêndôhônj yomsu ti lau bata Israel-nga sêkac dau sa su ma sêhônj sêmbô

dabujsiga ñamata-nga Kayapas ndê andu. Ma lau nanj sêkôc Yisu dôn, nanj sêwê in sêtên andu dau si.

⁵⁸ Pita kêselên kêkuc Yisu mbo ahê e hôc asê dabujsiga ñamata-nga ndê andu. Goc in sôc gi ndôc andu ñatunlôm whin lau sin sêyob lôm dabuñ-nga ñatô, bu lic gên bocke oc hôc asê Yisu.

⁵⁹ Dabujsiga atu-tu ma lau bata honj nanj sêndôc †Sanedrin si tonj, nanj sênşalê yom tu sêngôlinj pi Yisu-nga ma sêkên in sip lau Rom-nga amba bu sêndic in ndu.

⁶⁰ Lau tasanj daêsam sêtisa ma sêsôm yom tasanj pi in, magoc yom ñandô bu sêngôlinj pi in, nanj sêtap danj sa dom. Tinjambu ñac si lu sêtisa,

⁶¹ ma sêsôm, “In ñgac dec sôm bu in gitôm bu senj Anôtô ndê lôm dabuñ su, ma kwê sa tiyham tôm bêt tö.”

⁶² Goc dabujsiga ñamata-nga tisa ma sôm têt Yisu, “Am ngô yom dê sêngôlinj pi am, me? Am bu ô yom, me mba?”

⁶³ Magoc Yisu gêm dôn. Ma dabujsiga dau sôm, “Sôm yom ñandô yêc Anôtô Tali angô-nga! Sôm asê têt yac bu am Mesaya, Anôtô ndê Atu, me mba?”

⁶⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Tôm nanj am sôm. Tigenj aô wasôm têt mac honj, tinjambu mac oc alic ñamalac ndê Atu ndôc Anôtô Ñaclai Ñadau ndê andô-nga, ma sip menj ndôc dao ñahô.”

⁶⁵ Têt ndoc dabujsiga ñamata-nga ngô yom dinanj, nanj tac ñandê atu dec kêt dau ndê ñakwê kic ma sôm, “In ndê yom pi dau dê sac sambuc. Mac honj angô su. Yac dapônda yom danj tu tangôlinj pi in-nga dom.

⁶⁶ Mac gauc gêm sake?” Ma sêo yom ma sêsôm, “In mbac ndu nanj.”

⁶⁷ Ma sêhê gasôp p i in angô andô, ma sêngulunj amba ma sêpên in. Ma lau ñatô sêtap in,

⁶⁸ ma sêsôm, “Am Mesaya, a? Am bu propet, dec sôm asê bu asa tap am?”

Pita sêc Yisu ahuc

(Mak 14:66-72; Luk 22:55-62; Jon 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Têt têt dinanj Pita ndôc andu dau ñamakê, ma awhê akinj danj têt in gi, ma sôm, “Am ñgac nanj kêkuc Yisu Galili-nga whin.”

⁷⁰ Magoc in pa dau yêc ñac honj angô-nga ma sôm, “Mba! Aô kayalê am nem yom ñahu dom.”

⁷¹ Goc in sa gi kalhac gatam. Ma bawhê danj gêlic in ma sôm têt lau, “In ñgac dê, in ñgac danj nanj kêkuc Yisu Nasaret-nga.”

⁷² Ma Pita pa dau tiyham ma sôm yom ñangja, “Yom ñandô! Aô kayalê in dom!”

⁷³ Nasawa saunj ma lau nanj sêlhac dinanj, sêtên Pita si ma sêsôm, “Lau nanj sênkuc in, nanj si danj am! Yomandô! Am sôm yom ña awha nanj gi tap lau Galili-nga dinanj si sa.”

⁷⁴ Goc in sôm, “Mba! A ô bu wasôm yom tasanj, nanj Anôtô ndic aô. Aô kayalê in dom andô!” Ma ñagahô dalec tanj.

⁷⁵ Dec Pita gauc gêm Yisu ndê yom bocdec, “Am oc sêc aô ahuc tidim tö, goc dalec oc tanj.” Goc in kôlhô sa awê gi, ma tanj dau ndu.

27

Sêwê Yisu têt Pailot gi

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jon 18:28-32)

¹ Têt bêtêc ganduc dabuñ-siga atu-tu ti lau bata Israel-nga honj si ñalôm pitigenj bu sêndic Yisu ndu.

² Goc sêsô in amba dôn, ma sêwê in gi ma sêkên in sip Pailot amba. Pailot in Rom si gôlinjwaga nanj gêm gôlinj gamenj Judia-nga.

Judas kinj dau ndu

³ Têt ndoc Judas gêlic gên dinanj, ma ngô bu sêsôm tidôn bu sêndic Yisu ndu, nanj in ñalôm ñawapac bu in hoc in asê. Goc in kên mone silba 30 dinanj mbu têt dabujsiga atu-tu ti lau bata gi.

⁴ Ma in sôm, “Aô gakôm so, bu aô gahoc ñgac gitên danj asê, ma oc sêkêc in ndê dac sinj.” Ma ñac sêo in awha ma sêsôm, “Tu sake-nga am sôm têt yac? Am daôm nem ñawapac!”

⁵ Dec Judas kêbaliñ mone dau yêc lôm dabuñ ñamakê, ma sa gi kinj dau ndu.

⁶ Ma lau dabujsiga dau sêsôm, “Dac hi mone dindec ahuc, ma yac bu dakên sip apa da-nga yêc lôm dabuñ, dec oc daso yomsu.”

⁷ Goc sêsôm yom tidôn bu sêkôc mone dau ma sênemlihi ñgac pec lôn-nga ndê nom danj, ma sênjyaliñ nom dau sa ti lau apa si ôm sêhó-nga.

⁸ Tu dinanj-nga lau têt dindec-nga sêsam gamenj dau bu ‘Nom ti Dac.’

⁹ Bocdinañ yom nanj propet Jeremaya sôm, nanj dec ñandô sa. Sêto yom dau yêc bocdec bu:

Lau Israel-nga sêkôc mone silba 30 nanj sênjyaliñ sa ti in ndê ñaôli, nanj sa,

¹⁰ ma semlihi ñgac pec lôn-nga ndê nom, tôm Pômdau kên yatu aô. [Sêk 11:12-13]

Pailot kêsu Yisu

(Mak 15:2-15; Luk 23:2-3, 18-25; Jon 18:29-19:16)

¹¹ Sêkên Yisu kalhac gôlinjwaga Pailot angô-nga, ma in ndac Yisu, “Am lau Israel si Kinj, a?” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Tôm nanj am daôm sôm.”

¹² Têt dinanj dabujsiga atu-tu ma lau bata Israel-nga sêngôlinj yom pi in, magoc in ô ñac si yom dom.

¹³ Goc Pailot ndac in, “Am ngô yom nanj sêngôlinj pi am, me mba?”

¹⁴ Magoc Yisu ô yom nanj sêngôlinj pi in, nanj danj dom. Ma tu dinanj-nga Pailot hêdaê ñandô.

¹⁵ Tôm yala hon, têt ndoc lau Israel sêndê Mwasiñ Pasowa-nga, nan Pailot kékuc lêt dan bocdec bu. Lau Israel-nga oc sêndac ngac gapocwalô-nga dan, dec in oc êngapwêc in su têt ngac.

¹⁶ Têt ndoc dinan ngac dan ndôc gapocwalô. In ndê nê Barabas, ma lau hon sênyalê bu in ngac sac sambuc.

¹⁷ Goc Pailot ndac lau daêsam dinan bu, “Mac atac whin bu wahu asa sin têt mac? Barabas, me Yisu nan sêsam bu Kilisi?”

¹⁸ Pailot kéalê bu lau dabunsiga dau sem lêmun Yisu nambwa, ma tu dinan-nga dec sêkên Yisu têt in. Bocdinan in gauc gêm bu êngapwêc Yisu su.

¹⁹ Ma gêt dan tiyham. Têt n doc Pailot ndôc in ndê pôn êmatôc yom-nga, nan in ndê awhê kên yom têt in bocdec bu, “Kôm gêt dan têt ngac gitên dinan dom, bu kwahic dec aô gayêc mbê pi in, nan kôm anen nâlôm jawapac nandô.”

²⁰ Magoc dabunsiga atu-tu ti lau bata sêli lau nâlôm sa, ma sêndac Pailot bu hu Barabas sin têt ngac, ma ndic Yisu ndu.

²¹ Dec Pailot ndac ngac tiyham, “Mac atac whin bu wahu ngac lu dec si asa sin têt mac?” Ma sêsôm, “Barabas!”

²² Goc in ndac, “Bocdinan aô wakôm sake têt Yisu nan sêsam bu Kilisi?” Ma ngac hon sêsôm bu, “Ndic in pi a gicso dau ndi.”

²³ Magoc Pailot ndac, “Tu sake-nga? In kôm giso bocke?” Tigen ngac sêmbwêc atu, “Ndic in pi a gicso dau!”

²⁴ Pailot kéalê bu ngac oc sêsôc in ndê yom nâp dom, ma ngac sêli dau sa nandô. Bocdinan in kôc bu, ma kêgwasiñ amba yêc ngac hon angô-nga, ma sôm, “Gêt dec sip mac amam. Aô wawêkain ngac dindec ndê dac ngagêyô wawhin mac dom.”

²⁵ Ma lau hon sêsôm, “In ndê dac ngagêyô men pi yac ti yac mba balêkoc.”

²⁶ Goc Pailot kêgapwêc Barabas su têt ngac, ma kên Yisu têt in ndê lau sin-nga bu sêhi in ngamlic nandê, ma sêndic in ndu pi a gicso dau.

*Lau sin-nga sêsu Yisu susu
(Mak 15:16-20; Jon 19:2-3)*

²⁷ Pailot ndê lau sin-nga sêwê Yisu sêsa Pailot ndê andu nâ-malac lôm si, goc sêta lau sin-nga hon sêkac sa sêmen, ma sênghi in ahuc.

²⁸ Sêkôc in ndê ngakwê baliñ su, ma sêkên in sôc ngakwê kokoc baliñ tôm kin sêsôc.

²⁹ Ma sêwhê wac kêm ma sêkên in uñ gitôm sunsun. Ma sêkên a dan in gêm kôm yêc amba andô-nga gitôm kin si tôte. Goc sêpôn haduc têt in, ma sêsu in susu ma sêsôm, “Eil Datoc lau Israel si kin dindec sa man!”

³⁰ Sêhê gasôp pi in, ma sêkôc a dau su yêc in, ma sic in pi ngagôlôn tidim daêsam.

³¹ Sêsu in susu pacndê, goc sêkac ngakwê dinan su, ma sêkên in sôc dau ndê ngakwê sa

tiyham. Goc sêwê in sêsa malac Jerusalem namakê si, bu sêndic in ndu pi a gicso dau.

Sic Yisu pi a gicso dau

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

³² Têt ndoc sêwê Yisu sêsa si, nan sêtap ngac apa dan sa, nan men akên malac Sairin. In ndê nê Saimon. Ma sêkac in bu êmbalan Yisu ndê a gicso dau.

³³ Ma ngac si e sêhêc asê gamen nan sêsam bu Golgota. (Nê dau danem kwi bu ‘Gamen Nakêcyha-nga.’)

³⁴ Lau sin-nga sêkên bu namakic sip laciñ dan whin wain, ma sêkên têt Yisu nôm. In kêsahê ma tec.

³⁵ Goc ngac sic in pi a gicso dau. Ma tiñambu sêwhê in ndê ngakwê kôc, ma sêpuc gapoc bu sêlic asa oc kôc ngakwê bocke.

³⁶ Pacndê su, goc sêndôc sic ma tatin in.

³⁷ Ma yom nan lau bata Israel-nga sêngôlin pi in, nan sêto ma sêkên kalhac a gicso dau nahô. Yom dau sôm bu, “Ngac dindec in Yisu, lau Israel-nga si Kin.”

³⁸ Têt bêt dinan ngac sic ngac kan lu sêpi a gicso dau sêwhin Yisu, dan kêgalên Yisu ndê andô-nga, ma dan kêgalên gasê-nga.

³⁹ Lau nan sênsêlên si sêmen sêndahin nâsu ma sêtan bôlê Yisu.

⁴⁰ Ma sêsôm, “Am ngac nan sôm bu sen lôm dabun su, ma kwê sa tiyham tôm bêt tô. Am bu Anôtô ndê Atu, nan goc nem daôm si ma sip mwen!”

⁴¹ Ma nâlên tigen dinan dabunsiga atu-tu ti lau nan sêndôhôn yomsu ma lau bata senjec in.

⁴² Ma sêsôm têt dau, “In gêm lau natô sa, magoc gitôm dom bu nem dau sa! In lau Israel-nga si Kin, a? In bu sip men akên a gicso dau men, dec yac oc dakên whin in.

⁴³ In kên whin Anôtô ma sam dau bu Anôtô ndê Atu. Anôtô bu tac whin in, dec oc nem in si.”

⁴⁴ Ma ngac kan lu nan sic inlu sêpi a gicso, nan sêsôm yom kain tigen dinan pi Yisu.

Yisu mbac ndu

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

⁴⁵ Têt ac kac lhu, nâsec atu gêm gamen sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-nga.

⁴⁶ Ma têt 3 kilok Yisu mbwêc awha atu, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Yom dau danem kwi bu ‘Anen Anôtô, anen Anôtô, tu sake-nga am hu aô sin?’)

⁴⁷ Lau nan sêlhac sêmpin, nan sêngô in nâpêp dom ma sêsôm, “In ta Elaija.”

⁴⁸ Ma ngac dan kêt gi ma kên sôwam dan sip wain namakic, goc sô dôñ pi a baliñ dan, ma puc pi Yisu whasun bu in nôm.

⁴⁹ Ma lau natô sêsôm, “Hu in sin ma dalic. Elaija oc men nem in sa, me mba?”

⁵⁰ Têñ dinan Yisu mbwêc awha atu tiyham, ma mbac ndu.

⁵¹ Têñ ndoc dinan po baliñ nan kègalên lôm dabun ñalôm, nan dau kic gi lu, kalhac ñahô-nga e gi têt ñapu-nga. Ma tiyhô gêm ma hoc atu-tu daêsam popoc.

⁵² Ma sêhô sêhôt kôc, ma lau dabun daêsam nan sêmbac ndu su, nan sêtisa sêmbô tali tiyham.

⁵³ Nac sêsa akên sêhôt sêmen, ma tiñambu têt ndoc Yisu tisa su, goc sêsoc malac dabun Jerusalem si, ma sêhoc dau asê têt lau daêsam sêlic.

⁵⁴ Têt ndoc ngac bata sin-nga ti in ndê lau nan sêyob Yisu sêmbô, nan sêlic tiyhô ti gêt hon dinan, dec sêtôt dau atu, ma sêsôm, “Yomandô! Ngac dec in Anôtô Atu!”

⁵⁵ Ma lauwêhê daêsam sêlhac ahê ma sêlic gêt hon dinan. Nac lauwêhê nan sêñkuc Yisu akên gamen Galili-nga sêmen, ma sem akîn in.

⁵⁶ Maria Magadala, ti Jems lu Joses dinda Maria, ma Sebedi nawhê (Jon lu Jems dinda) sêmbô sêwhin lauwêhê dinan.

Josep kên Yisu ndê ñamlan yêc hoc ñasun

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁵⁷ Lau nan sêñkuc Yisu, nan si dan in ngac ti lêlôm nan ndê ñaê Josep, ma in men akên malac Arimatiya. Têt telha dinan,

⁵⁸ in têt Pailot gi, ma ndac Yisu ndê ñamlan. Pailot gôlôc ma kên yom têt in ndê lau sin-nga bu sêhu Yisu ndê ñamlan sin têt Josep.

⁵⁹ Dec Josep sa gi, kôc Yisu ndê ñamlan ma kêpan si ña po ñawasi dan.

⁶⁰ Ma in kôc sa gi ma kên yêc in dau ndê sêhôt, nan sêlên gwanan su yêc hoc ñalôm. Ma Josep kêpi hoc atu dan gi ndôc sê awha ahuc, goc kôlhô gi.

⁶¹ Têt ndoc dinan Maria Magadala lu awhê dan ñaê Maria, sêndôc sêhôt ñamakê ma sêlic.

Lau sin-nga sêyob sêhôt

⁶² Sic Yisu pi a gicso dau têt bêt nan lau Israel sêmasan dau tu Sabat-nga, ma têt ñagalañsê dabunsga atu-tu ti lau Palêsai sêtên Pailot si.

⁶³ Ma sêsôm, “Ngac atu. Yac gauc gêm yom dan nan ngac tasan dau sôm têt ndoc in mbo tali. In sôm bu mbac ndu ma tiñambu bêt tô ninga in oc tisa tiyham.

⁶⁴ Bôc dinan ndic atu lau bu sêyob sêhôt e bêt tô ninga su. Mboe in ndê ngacsêñgomi oc sêmen ma sênem kan in ndê ñamlan, ma sêsôm têt lau bu in tisa su. In kêsau lau ma sôm bu in Mesaya dau, magoc ñac bu sêkôm tasan dau, oc hôc gêlêc tasan nan in kôm ñamata-nga, nan su.”

⁶⁵ Goc Pailot sôm têt ñac, “Akôc lau sin-nga sa andi, ma akên ñac sêyob sêhôt ñannga.”

⁶⁶ Goc sêsa si ma sêsap hoc nan ti gatam sêhôt-nga, nan dôn ñannga ña a ñakwi bu lau dan sêkac sa dom. Ma sêkên lau sin-nga sêyob.

28

Yisu tisa

(Mak 16:1-13; Luk 24:1-12)

¹ Bêt Sabat-nga men gi su, ma têt wake ñabêt ñamata-nga, Maria Magadala lu awhê dan ñaê Maria sêti têt bêtêc ganduc ma sêsa si bu sêlic sêhôt dau.

² Têt ndoc dinan tiyhô gêm atu, ma Pômdau ndê aŋela dan sip akên undambê men, ma kêpi hoc nan ndôc sê awha ahuc, nan su, goc pi gi ndôc ñahô.

³ In ndê ñawasi pô gamen gitôm sickac, ma in ndê ñakwê sêp sambuc.

⁴ Têt ndoc lau sin-nga sêlic in, nan sêtôt dau atu ma sêntitec. Ma ñac tagôlô ma sêhu dau sêyêc gitôm lau batê.

⁵ Ma aŋela dau sôm têt awhê lu, “Atôc daôm dom. Aô kayalê bu amlu aŋsalê Yisu nan sic in ndu pi a gicso dau.

⁶ In mbo lec dom. In tisa su tôm in sôm gwanan su. Amen alic gamen nan sêkên in yêc nan.

⁷ Goc ambu andi ñagahô, ma asôm têt in ndê ngacsêñgomi bu in tisa akên lau batê-nga su. Ma in oc mun mac ndi mbo gamen Galili-nga. Yêc dindê mac oc alic in. Kwahic dec aô gahoc yom dindêc asê têt amlu, ma amlu aŋô su.”

⁸ Têt ndoc dinan awhê lu dau sêlêhôt si bu sêkên ñawaê dau têt Yisu ndê ngacsêñgomi. Inlu si ti atac ñayham atu, magoc ñalôm lu-lu ma sêtôt dau. Sênti sêmbô sen,

⁹ ma ñagahô Yisu hoc dau asê têt inlu ma hê mwalêc inlu. Goc inlu sêtigasuc in ma sêhu dau sêyêc nom. Ma sêkôc in sip gahi ma sêmpin in.

¹⁰ Goc Yisu sôm têt inlu, “Atôc daôm dom. Andi ma asôm têt anen asidôwai hon bu sêtên Galili sêndi, ma ñac oc sêlic aô yêc dindê.”

Lau sin-nga sêsôm Yisu tisa ñawaê

¹¹ Têt ndoc nan awhê lu dinan sêmbô sen, nan lau sin-nga ñatô nan sêyob sêhôt dau, nan sêmbu sêtên Jerusalem si. Ma sêkên ñawaê têt dabunsga atu-tu, pi gêt hon nan sêlic.

¹² Goc lau dabunsga dau sêkac lau bata sa, ma sêmasan yom pi gêt dau. Nac sêmlhi lau sin-nga ña mone atu,

¹³ ma sêsôm têt ñac, “Mac asôm têt lau bu, ‘Têt ôbwêc yac ayêc bêt ayêc. Ma in ndê ngacsêñgomi sêmen, ma sem kan in ndê ñamlan.’

¹⁴ Ma Pailot bu ngô bu mac ayêc bêt, dec yac oc amasan yom awhin in, bu mac atap matôc sa dom.”

¹⁵ Bocdinaŋ lau siŋ-ŋga sêkôc mone dau sa, ma sêkôm tòm lau bata Israel-ŋga sêsôm têtŋ ŋac. Ma yom dau tiapa yêc lau Israel-ŋga ŋalôm, ma lau ŋatô sêsôm e meŋ têtŋ kwahic dec.

Yisu hoc dau asê têtŋ ŋgacsêŋomi

¹⁶ Têtŋ ndoc dinaŋ ŋgacsêŋomi 11 sêsa sêtêtŋ lôc naŋ yêc gameŋ Galili-ŋga si, gitôm Yisu sôm têtŋ ŋac muŋ su.

¹⁷ Têtŋ ndoc sêlic iŋ, naŋ sêpônŋ haduc ma sêmpin iŋ. Magoc ŋac si lau ŋatô atac lu-lu.

¹⁸ Goc Yisu tigasuc ŋac ma sôm, “Anötö kêŋ ŋac lai têtŋ aô pi gêŋ undambê ti nom-ŋga hoŋ.

¹⁹ Bocdinaŋ atêtŋ gameŋ hoŋ andi ma andôhônŋ lau e sêŋyalê aô ma sêkêŋ whiŋ aô. Aŋku ŋac anem Damba, Atu, ma Nalau Dabuŋ aŋô.

²⁰ Ma andôhônŋ ŋac bu daŋga wambu yom hoŋ naŋ aô gac atu mac. Ma aŋyalê pi ŋandô bu aô oc wambo wawhiŋ mac ŋapaŋ, e nom ŋatêm pacndê.”

Mak ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindec sa-nga

Mak in Yisu ndê ngacsêñomi 12 si dan dom, magoc in tiatu yêc Jerusalem ma gêlic gën hon nan Yisu kôm têng ndoc dinan. Tinjambu Mak kêsêlêñ whin Pita têng ndoc Pita gêm mêtê, ma to ñawaê ñayham pi Yisu kêkuc mêtê nan Pita gêm. Lau natô gauc gêm bu yom nan Mak to yêc 14:51-52 nan hêganôn in dau. Tinjambu in gêm Pol lu Banabas sa tu inlu si gwelen-nga. Alic yom natô pi in yêc Apo 12:12, 25; 13:5, 13; 15:36-39, ma yêc Kol 4:10 ma 2 Tim 4:11.

Mak to yom daêsam pi gwelen nan Yisu kôm, magoc yom daêsam nan Yisu sôm tu bu êndôhôn lau-nga, nan in to dom.

*Jon kêmasan Yisu ndê senj
(Mat 3:1-12; Luk 3:2-16)*

¹ Yom dindec gic hu ñawaê ñayham pi Anôtô ndê Atu Yisu Kilisi.

² Mun-nga, propet dan to yom nan Anôtô sôm têng in ndê Atu bocdec bu:

Aô wakên anen ngac ahen-nga mun am. In oc êmasan am nem senj. [Mal 3:1]

Ma propet Aisaya to Anôtô ndê yom pi ngac ahen-nga dau bocdec bu:

³ Namalac dan ta yom mbo gamen sawa bocdec bu, 'Amasan Pômdau ndê senj tisolop. Amasan nem ñalôm bu akôc in sa.' [Ais 40:3]

⁴ Yom dau ñandô sa pi Jon, Ngac Kêku Lau-nga, nan tinjambu hóc asê ma gêm mêtê mbo gamen sawa. In sôm têng lau bu sêlin sanju tu bu sêtoc asê bu sêkac si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac sin, dec Anôtô oc suc ñac si sac kwi.

⁵ Lau daêsam akên malac Jerusalem, ma akên malac hon yêc gamen Judia-nga, sêsa sêtên Jon si. Ñac sêhoc si sac asê, ma in kêku ñac yêc Bu Jordan.

⁶ Jon sôc ñakwê nan sêmasan ña kamel ñamlichu, ma kic pinjap yêc in ñampêbalê. Ma in gën gën bambalin gitôm wakô ma lêp.

⁷ In gêm mêtê ma sôm têng lau bocdec bu, "Ngac dan oc men ênkuc aô, nan ndê ñac lai hóc gëlêc aô nen su. Aô ngac ñambwa dec gitôm dom bu wati in ndê ngac akin nan pôn sic ma kêgapwêc in ndê atapa ñawalô.

⁸ Aô kaku mac ña bu ñambwa, tigen in oc ênku mac ña Ñalau Dabunj."

*Jon kêku Yisu
(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34)*

⁹ Têng têng dinan Yisu men akên malac Nasaret yêc gamen Galili-nga, ma hóc asê Jon. Ma Jon kêku in yêc Bu Jordan.

¹⁰ Têng ndoc Yisu pi akên bu men, in gêlic undambê kac sa, ma Ñalau Dabun gêm balusi anjô, ma sip têng in men.

¹¹ Goc awha dan sa akên undambê, nan sôm, "Aô Atungac atac whin-nga am. Aô gatisambuc am ñandô."

*Sadan kêsahê Yisu
(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)*

¹² Dinan su, goc Ñalau wê Yisu sa gamen sawa gi, ma in mbo tawasê.

¹³ Tôm béc 40 in mbo gamen sawa, ma Sadan kêsahê bu êntôm in. In mbo whin bôc gamen sawa-nga, ma anjela sem akin in.

Yisu gic hu in ndê gwelen

¹⁴ Tinjambu †Herod kêkin in ndê lau sin-nga bu sêkôc Jon dôñ, ma sêkên in ndôc gapocwalô. Têng têng dinan Yisu gêm mêtê ma hoc Anôtô ndê ñawaê ñayham asê têng lau yêc gamen Galili-nga.

¹⁵ In sôm, "Têm nan Anôtô kêyalin sa, nan men sa su. †Anôtô ndê gôlin men kêpin su. Bocdinan anem nem ñalôm kwi, ma akên whin Anôtô ndê ñawaê ñayham."

*Yisu mbwêc laungac hale tu sênkuc in-nga
(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11; Jon 1:35-42)*

¹⁶ Têng béc dan Yisu kêsêlêñ mbo Bugicton Galili ñamakê, ma gêlic Saimon lu asi Andru. Inlu ngac lu sêkôc i-nga, ma sem gwelen sêkên wasan sip bu sêmbo.

¹⁷ Ma Yisu sôm têng inlu, "Amlu amen anjuc aô, ma aô wakên amlu ahê ñamalac sêmen sênkuc aô, tôm nan kwahic dec amlu ahê i."

¹⁸ Ma ñagahô inlu sêtec si wasan yêc, ma sênkuc in.

¹⁹ In kêsêlêñ ñasawa sauñ, ma gêlic Sebedi ndê atu lu, Jems lu Jon. Sêndôc wan dan ma sêmasan si wasan nan kic.

²⁰ Yisu mbwêc inlu bu sêmen sênkuc in, goc sêhu damba Sebedi ti lau nan sêkôm gwelen sêwhin in, nan sin sêmbo wan, ma sênkuc Yisu.

*Yisu kêdôhôn lau ma soc ñalau sac yêc malac Kapenaom
(Luk 4:31-37)*

²¹ Yisu kôc lau hale dinan ma sênsêlêñ sêtên malac Kapenaom si. Sêhóc asê têng béc Sabat-nga dan, ma Yisu sôc tîlôm wê-nga gi, ma gic hu kêdôhôn lau.

²² Ma lau Kapenaom-nga sêhêdaê tu in ndê yom-nga, bu in kêdôhôn ñac gitôm kêdôhônwaga ti ñac lai atu, hóc gëlêc lau Israel si tîkêdôhônwaga yomsu-nga hon su.

²³ Ngac dan ndôc lôm wê-nga dinan, nan ñalau sac mbo in ndê ñalôm. In ta yom bocdec bu,

²⁴ "Ei! Yisu Nasaret-nga. Aô kayalê am, am ngac dabun nan Anôtô kêkin. Am bu kôm sake têng yac? Am mwen bu sen yac su, a?"

²⁵ Magoc Yisu hec yom ñalau sac ma sôm, "Am maman ma hu in sin!"

²⁶ Goc n̄alau sac k̄mwan̄ n̄gac dau ti n̄an̄ga ma hu in̄ sin̄ ti mbw̄ec atu.

²⁷ Tu dinan̄-n̄ga lau hon̄ s̄êh̄ed̄aê ma s̄end̄ac dandi, “Ḡên boc̄ke dec? In̄ k̄êd̄oh̄on̄ yac n̄a l̄ên wakuc ma ti n̄aclai atu. Ma in̄ k̄oc n̄aclai pi n̄alau sac whin̄, bu in̄ k̄ên yatu n̄ac, ma s̄êsoc in̄ nd̄e yom n̄apu.”

²⁸ Ma tin̄ambu lau sic min̄ yom pi ḡên dau, e n̄agah̄o en̄ in̄ nd̄e waê ḡêm gamen̄ Galili-n̄ga hon̄ ahuc.

*Yisu ḡêm lau ḡêmbac dāêsam sa
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-43)*

²⁹ N̄ac s̄êhu l̄ôm w̄ê-n̄ga dinan̄ sin̄, ma Sai-mon lu Andru s̄êk̄oc Yisu, Jems ma Jon ma s̄êt̄ên in̄lu si andu si.

³⁰ Saimon nd̄e lawaw̄ê ḡêmbac lic n̄and̄e ma ȳec andu dau n̄alôm, ma lau s̄êk̄ên n̄awaê t̄ên Yisu.

³¹ Bocdinan̄ Yisu t̄ên in̄ gi, k̄êm in̄ sip amba ma k̄ên in̄ sa. Ma ḡêmbac hu awh̄ê dau sin̄, ma in̄ ḡêm akin̄ n̄ac.

³² T̄ên telha dinan̄ t̄ên ndoc ac gi sip, nan̄ lau malac-n̄ga s̄êhon̄ lau ḡêmbac dāêsam ti lau nan̄ n̄alau sac s̄êmo si n̄alôm, ma s̄êk̄oc n̄ac s̄êt̄ên Yisu s̄êmen̄.*

³³ Lau malac-n̄ga hon̄ s̄êkac dau sa, s̄êmo andu dau n̄amak̄ê.

³⁴ Ma Yisu ḡêm lau ti ḡêmbac tidau-tidau dāêsam dinan̄ sa, ma soc n̄alau sac dāêsam su ȳec lau. Tigen̄ in̄ k̄ên yao n̄alau sac bu s̄êsôm in̄ as̄ê dom, n̄ahu bu n̄ac s̄ên̄yalê bu in̄ †Mesaya dau.

*Yisu hu malac Kapenaom sin̄
(Luk 4:42-44)*

³⁵ T̄ên n̄galan̄s̄ê ac pi men̄ su dom ma Yisu tisa ma hu malac dau sin̄. In̄ sa gi bu mbo tawas̄ê ma ten̄ mbec.

³⁶ Saimon ma lau n̄at̄o nan̄ s̄êwhin̄ in̄, nan̄ s̄êsa si bu s̄ên̄salê in̄.

³⁷ Ma t̄ên ndoc s̄êtap in̄ sa, nan̄ s̄êsôm t̄ên in̄ bu, “Lau hon̄ s̄ên̄salê am.”

³⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Aô oc wambo malac tigen̄ dinan̄ dom. Dalh̄o dat̄ên malac nan̄ s̄êyêc gamen̄ n̄amak̄ê-n̄ga dandi, bu wanem mêtê wambo dinan̄. Tu gwelen̄ dinan̄-n̄ga dec aô gamen̄.”

³⁹ Ma tin̄ambu in̄ k̄êsêl̄ên golom-golom malac hon̄ ȳec gamen̄ Galili-n̄ga. In̄ ḡêm mêtê mbo lau si l̄ôm w̄ê-n̄ga, ma soc n̄alau sac dāêsam su ȳec lau.

*Yisu kôm n̄gac ti ḡêmbac leprasi n̄ayham sa
(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)*

⁴⁰ T̄ên b̄êc dan̄, n̄gac ti ḡêmbac †leprasi dan̄ t̄ên Yisu gi. In̄ p̄ôn̄ haduc ma ten̄ Yisu bu nem in̄ sa. In̄ sôm, “Am bu tac whin̄, dec gitôm bu am oc kôm aô n̄amlic n̄awasi sa.”

⁴¹ Yisu tawalô in̄, dec k̄ematôc amba sa gi ma k̄emas̄ec in̄, ma sôm, “Aô atac whin̄, dec wasôm t̄ên am bu n̄amlic n̄awasi sa.”

⁴² Ma n̄agah̄o en̄ ḡêmbac dau hu in̄ sin̄, ma in̄ nd̄e n̄amlic n̄awasi sa.

⁴³⁻⁴⁴ Goc Yisu k̄ên in̄ t̄ên †dabun̄-siga gi, ma sôm ti n̄an̄ga t̄ên in̄, “Am n̄gô! Ḡên nan̄ kwahic dec h̄oc as̄ê am, nan̄ sôm as̄ê t̄ên lau dan̄ dom. Tigen̄ t̄ên dabun̄siga ndi, ma t̄oc daôm t̄ên in̄ bu lic bu am nem n̄amlic n̄awasi sa su. Ma k̄ên da tu am n̄amlic n̄awasi sa-n̄ga t̄ôm yomsu nan̄ Moses k̄ên t̄ên yac. Ma n̄alên̄ dinan̄ lau hon̄ oc s̄ên̄yalê bu am n̄amlic n̄ayham sa.”

⁴⁵ Ma n̄gac dau sa gi ma gic min̄ pi ḡên dau e yom dau tiapa. Tu dinan̄-n̄ga lau hon̄ takw̄ê Yisu, dec in̄ tec bu s̄oc malac dan̄ ȳec lhu. In̄ mbo gamen̄ n̄amak̄ê-n̄ga, magoc lau ak̄ên gamen̄ hon̄ s̄êwê s̄êt̄ên in̄ si n̄apan̄.

2

*Yisu kôm n̄gac bôlin̄ dan̄ n̄ayham sa
(Mat 9:1-8; Luk 5:18-26)*

¹ B̄êc n̄at̄o ginga su, goc Yisu s̄oc malac Kapenaom tin̄ham. Ma lau malac-n̄ga s̄ên̄gô n̄awaê bu in̄ mbu men̄ nd̄oc andu dan̄.

² Goc lau dāêsam s̄êkac dau sa, ma Yisu ḡêm mêtê n̄ac. Lau dāêsam and̄o s̄êkac sa e n̄asawa mba ȳec andu n̄alôm ma ȳec n̄asactô bocdinan̄.

³ Ma laun̄gac hale s̄êmbalan̄ n̄gac bôlin̄ dan̄ ȳec sac dan̄ s̄êmen̄, ma bu s̄êt̄ên Yisu s̄endi.

⁴ Magoc lau dāêsam dinan̄ sem gamen̄ ahuc, ma tu dinan̄-n̄ga dec n̄ac s̄êpi andu n̄apoc l̄ôl̄oc si, ma s̄êkac poc sa ma s̄êmasan̄ n̄alas̄ê dan̄ ȳec gamen̄ nan̄ Yisu kalhac, nan̄ n̄ahô-n̄ga. Goc s̄ên̄whan̄ sac ti n̄gac bôlin̄ sip t̄ên Yisu gi.

⁵ Yisu ḡêlic ḡên dinan̄ ma k̄êyalê bu n̄ac s̄êk̄ên whin̄ in̄, goc sôm t̄ên n̄gac bôlin̄, “An̄ên balê, kwahic dec aô wasuc am nem sac kwi.”

⁶ T̄ên ndoc dinan̄ k̄êd̄oh̄on̄waga yomsu-n̄ga n̄at̄o s̄end̄oc andu dau. S̄ên̄gô Yisu nd̄e yom dau, ma gauc ḡêm ȳec n̄ac si n̄alôm,

⁷ “An̄ot̄o tigen̄ gitôm bu suc sac kwi. Ma boc̄ke n̄gac dind̄ê sôm yom kain̄ dinan̄? In̄ nd̄e yom sac sambuc.”

⁸ Yisu k̄êyalê n̄agah̄o bu n̄ac gauc ḡêm yom bocdinan̄, dec in̄ sôm t̄ên n̄ac, “Tu sake-n̄ga mac gauc ḡêm yom bocdinan̄?”

⁹ Mac ak̄ên whin̄ dom bu an̄ên n̄aclai ȳec bu wasôm t̄ên n̄gac bôlin̄ dind̄ec bu wasuc in̄ nd̄e sac kwi. Bocdinan̄ aô wasôm t̄ên in̄, “Tisa, k̄oc nem mbô sa ma êms̄êl̄ên̄.”

¹⁰ Ma t̄ên t̄êm mac alic an̄ên yom dau n̄and̄o sa, dec an̄yalê bu An̄ot̄o k̄ên n̄aclai t̄ên †N̄amalac nd̄e Atu ȳec nom, bu suc n̄amalac si sac kwi whin̄.” Goc Yisu sôm t̄ên n̄gac bôlin̄,

* **1:32:** Lau Israel si yomsu Sabat-n̄ga gic yao lau bu s̄ên̄sêl̄ên̄ sen̄ balin̄ me s̄êkôm gwelen̄ t̄ên b̄êc Sabat-n̄ga dom. Magoc b̄êc Sabat-n̄ga n̄a-yao pacnd̄ê t̄ên ndoc ac gi sip. Tu dinan̄-n̄ga dec lau s̄êh̄on̄ e ac gi sip su, goc s̄êk̄oc si lau ḡêmbac s̄êt̄ên Yisu si.

11 “Aô wasôm têt am bu tisa, kôc nem mbô sa, ma lhô têt nem andu ndi.”

12 Ma ngac dau tisa yêc lau honj angô-nga, kôc ndê mbô sa ma kôlhô gi. Gêñ dau kôm lau honj sêhêdaê ñandô. Sêmpin Anôtô ma sêsôm, “Gêñ kainj dindec, yac alic danj su dom.”

*Yisu kêgalêm Liwai bu êñkuc inj
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)*

13 Tinjambu Yisu sa gi mbo bugictonj ñamak tiyham. Lau daêsam sêsa si sêñkuc inj, ma inj kêdôhônj ñac.

14 Ma tinjambu inj kêsêlên gi e gêlic †Liwai, Alpayas ndê atungac ndôc ndê mala kôc takis-nga. Goc Yisu sôm têt inj, “Êmkuc aô.” Ma Liwai tisa ma kêkuc inj.

15 Têt bêt danj Yisu ti inj ndê ngacsêñjomi senj gêñ sêndôc Liwai ndê andu. Ma lau sêkôc takis-nga ma lau daêsam nanj lau bata Israel-nga sêsam bu lau sac nanj sêndôc sêwhin ñac, bu lau kainj dinanj sêñkuc Yisu tôm bêt honj.

16 Ma lau †Palêsai si kêdôhônjwaga yomsu-nga ñatô sêlic bu Yisu gêñ gêñ ndôc whin lau takis-nga ti lau sac dinanj. Goc sêsôm têt inj ndê ngac-sêñjomi, “Tu sake-nga inj gêñ gêñ whin lau takis-nga ti lau sac?”

17 Yisu ngô yom dau, ma sôm têt ñac, “Lau nanj sêlic dau bu gêmbac mba, nanj oc sêñsalê dokta dom, magoc lau ti gêmbac oc sêñsalê dokta. Aô gameñ bu wangalêm lau nanj sêlic dau bu lau gitêt, nanj sa dom, aô gameñ bu wangalêm lau sac sa.”

*Yao gêñ danen-nga-nga
(Mat 9:14-15; Luk 5:33-35)*

18 Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê †sêñjomi ti lau Palêsai sêkên bêt ñatô bu sêñenj gêñ dom tu gauc nem Anôtô-nga, magoc Yisu ndê ngacsêñjomi sêkôm dom. Ma lau ñatô sêmenj ma sêndac Yisu bocdec bu, “Tu sake-nga Jon ndê sêñjomi ma lau Palêsai si sêñjomi sêhu gêñ danen-nga sinj tu gauc nem Anôtô-nga, magoc am nem ngacsêñjomi sêkôm dom?”

19 Goc Yisu sôm têt ñac, “Ngac nem awhê-nga danj bu êngalêm lau sa sêmbô sêwhin inj bu sêñenj mwasiñ nem awhê-nga, dec oc tôm dom bu sêhu gêñ danen-nga sinj têt ndoc ngac dau mbo whin ñac. Nalên tigen kwahic dec aô gambo gawhin anej ngacsêñjomi ma oc tôm dom bu sêhu gêñ danen-nga sinj.

20 Tigen ndoc oc menj nanj lau oc sêkôc aô su yêc ñac, ma têt ndoc dinanj ñac oc ñalôm ñawapac, ma sêñkuc lêt dahu gêñ danen-nga sinj-nga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêñ wakuc
(Mat 9:16-17; Luk 5:36-39)*

21 Ma Yisu sôm, “Yac dasi po wakuc pi ñakwê akwa nanj kic, nanj dom. Bu po wakuc oc hôc ñakwê akwa kic, ma gêñ dau oc tisac sambuc.

22 Ma têt ndoc lau s êmasanj wain wakuc, nanj sêkêc sip bêt ñamlic wain-nga akwa dom. Mba! Nac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôc ñamlic akwa kôc ma wê sa ñinga. Ma bêt ñamlic oc tisac bocdinanj. Wain wakuc dakêc sip bêt ñamlic wakuc.”

*Yisu inj Pômdau bêt Sabat-nga
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

23 Têt bêt Sabat-nga danj Yisu ti ndê †ngacsêñjomi sêñsêlên sêmbô lôcwha danj nanj gic ôm wit-nga danj kic. Ma inj ndê ngacsêñjomi sêkôc wit ñandô ñatô bu sêñenj.

24 Ma lau Palêsai ñatô sêlic gêñ dau ma sêsôm têt inj, “Lic gêñ nanj am nem ngacsêñjomi sêkôm. Tu sake-nga ñac sêkôm gwelen nanj yac nenj yomsu gic yao bu dakôm têt bêt Sabat-nga dom?”

25-26 Yisu ô ñac si yom ma sôm, “Gauc nem yom nanj sêto pi gêñ nanj Kin Dawid kôm. Mac asam su, me? Têt ndoc nanj Abiata inj †dabuñsiga ñamata-nga, nanj Dawid ti lau nanj sêwhin inj, nanj sêpônâ dau ma gêñ yô ñac. Goc Dawid sôc Anôtô ndê andu gi, ma gêñ bolom dabuñ nanj lau sêkên ti da, nanj Moses kên yao bu lau dabuñsiga tawasê oc sêñenj. Ma inj kên têt lau nanj sêmbô sêwhin inj, ma ñac senj. Magoc lau danj sêngôlinj yom pi Dawid ma sêsôm bu inj kêgili yomsu lec dom.”

27 Ma Yisu gic têt yom ma sôm, “Bocdi-nanj akôc gauc ñapap pi yomsu. Anôtô kên bêt Sabat-nga bu nem ñamalac sa. Inj kên ñamalac tu bêt Sabat-nga dom.

28 Ñamalac ndê Atu inj gêñ honj ñadau, ma inj Pômdau Sabat-nga whinj.”

3

Yisu kôm ngac amba balê ñayham sa têt bêt Sabat-nga

(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 Têt bêt danj tiyham Yisu sôc lôm wê-nga gi. Ma ngac amba tibalê danj ndôc.

2 Palêsai ñatô sêñsalê yom bu sêngôlinj pi Yisu, dec sêtup inj ñapap bu mboe inj oc kôm ngac dau ñayham sa têt bêt Sabat-nga, dec ñac oc sêsôm bu inj kêgili yomsu Sabat-nga.

3 Yisu sôm têt ñac nanj amba tibalê, “Tisa, ma lhac ñalhu whin aô.”

4 Dec inj ndac lau honj bocdec bu, “Gêñ bocke oc êngili yomsu Sabat-nga? Dakôm ñayham têt lau, me dakôm sac têt lau? Danem ñamalac sa, me datec ñac sêmbac ndu?” Magoc ñac honj sem dôj.

5 Inj tahê ñac ma tac ñandê sa, ma ñalôm ñawapac tu ñac si ñalôm ñadandi-nga. Goc inj sôm têt ñac dau, “Êmatôc amam.” Ma ñac dau kêmatôc amba, ma amba dau ñayham sa tiyham.

6 Têt dinanj lau Palêsai sêhu lôm wê-nga dau sinj ma sêsa si. Ma ñac sêndôc sêwhin lau

Israel-nga nan tac whin Herod ma lau Rom-nga si gôlin, ma nac hon sêkôc gauc pi lêh sêndic Yisu ndu-nga.

Yisu kédôhông lau ma kôm gêmbac nayaham sa

(Luk 6:17-19)

⁷ Yisu ti ndê ngacsêngomi sêtên bugictôn si, ma lau daêsam sênkuc nac. Nac lau akên gamen Galili-nga ma gamen Judia-nga,

⁸ ma akên malac Jerusalem ma akên gamen Judia ma Idumia-nga ma akên Bu Jordan nâdanga, ma akên malac Taya ma Saidon nâgamen. Lau daêsam dinan sêngô nawaê pi gên nan Yisu kôm, dec sêsa sêtên in si.

⁹ Yisu gêlic lau ton atu nan bu sêngapiñ in sa, dec sôm têt ndê ngacsêngomi bu sêmasan wan saun dan tu in pi ndi ndôc-nga.

¹⁰ In sôm yom dinan nahu bu in kôm lau gêmbac daêsam nayaham sa su e lau daêsam ti gêmbac sêkôm mwasac bu sêmasac in.

¹¹ Ma têt ndoc lau ti nâlau sac sêlic in, nan sêhu dau sêyêc in angô-nga, ma nâlau dau sêmbwêc yom asê bocdec bu, “Am Anôtô ndê Atu.”

¹² Tigen Yisu kên gic yao nanga bu sêsôm in nahu asê dom.

Yisu kêyalin ngacsêngomi 12 sa
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Tinambu Yisu pi lôc dan gi ma mbwêc lau nan in atac whin, nan sêtên in sêmen.

¹⁴ Goc in kêyalin nac si lau 12 sa, ma sam nac bu †Aposel, bu nac oc sêmbô sêwhin in, ma in oc kên nac sêsa sêndi bu sênem mêtê.

¹⁵ Ma in kên nâclai têt nac bu sêsoc nâlau sac su.

¹⁶ Aposel 12 nan Yisu kêyalin nac sa, nan bocdec: Saimon (nan in sam bu Pita),

¹⁷ Jems lu Jon (Sebedi ndê atu lu nan Yisu sam bu ‘wapap atui’),

¹⁸ Andru, Pilip, Batolomeas, Matyu, Tomas, Jems (Alpayas ndê atu), Tadaus, Saimon (nan sêsam bu ‘Ngac †Selot’),

¹⁹ ma Judas Iskeriot, ngac nan tinambu hoc Yisu asê.

Lau sêngihi Yisu ahuc napan

²⁰ Yisu sôc andu dan gi, magoc lau ton atu sêsap in dôn napan e nâsawa mba bu in ti ndê ngac-sêngomi sênen gên.

²¹ Gên dau nawaê tap Yisu dinda ti asii sa, dec nac sêsôm, “In ndê gauc tisac.” Bocdinar dec sêtên in si bu sêkôc in sa ndi.

Yisu ndê nâclai nahu
(Mat 12:22-32; Luk 11:14-22)

²² Têt têt dinan kédôhôngwaga yomsu-nga natô sêmen akên Jerusalem ma sêngôlin yom pi Yisu bocdec bu, “Nâlau sac si nâdau †Belse-bal gêm gôlin in, ma kên nâclai têt in bu soc nâlau sac su.”

²³ Goc Yisu mbwêc nac sêtigasuc in, ma ô nac si yom na yom gôlin dan bocdec bu, “Bocke ma Sadan oc soc Sadan?”

²⁴ Gôlinwaga dan ndê lau bu sêkên kisa dau, dec in ndê gôlin oc pacndê.

²⁵ Ma gôlôwac dan bu sêwhê dau kôc, dec oc sêlhac nanga dom.

²⁶ Ma Sadan bu kên kisa têt dau ma whê dau kôc, dec in oc lhac nanga dom, in ndê nâclai oc pacndê.

²⁷ Angô! Sadan in gitôm ngac ti licwalô atu, ma yac bu dasôc ngac ti licwalô atu dan ndê andu bu tangaho in ndê gên, nan gên nâmata-nga dasô in dôn, goc tangaho in ndê gên.

²⁸ “Yomandô aô wasôm têt mac. Nâmalac nan kac ndê nâlôm kwi ma hu ndê sac sin, nan Anôtô oc suc in ndê sac ti yom sac-sac hon kwi.

²⁹ Tigen nâmalac dan bu sôm yom sac pi Nâlau Dabun, nan Anôtô oc suc in ndê sac kwi dom andô. In kôm gên sac sambuc, ma in ndê giso oc yêc napan.”

³⁰ Yom hon dinan Yisu sôm, nahu bu nac sêsôm bu nâlau sac dan mbo in nâlôm.

Yisu dinda ti asii
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Têt têt dinan Yisu dinda ti ndê asii sêhóc asê andu dau. Sêlhac awê ma sêngin nâmalac dan sôc gi bu kôc in sa sa men.

³² Lau daêsam nan sêndôc sêngihi Yisu ahuc, nan sêsôm têt in bu, “Am dinam ti nem asimi dec sêmen sêlhac awê ma sêndac am.”

³³ Goc in ndac nac, “Anen dinan ti asini nan asa?”

³⁴ Ma in tahê lau nan sêndôc sêngihi in ahuc, ma sôm, “Anen dinan ti asini dau dindec.

³⁵ Bu lau nan dannga wambu Anôtô ndê yom, nan nac sêti aô asini ti lhuñwêi ma dinanin.”

4

Yom gôlin pi ngac kêbalip wit nâwhê
(Mat 13:1-12; Luk 8:4-8)

¹ Tinambu Yisu sa gi mbo bugictôn nâmakê, ma gic hu kédôhông lau tiyham. Ma lau sêwê-sêwê sêmen e ti ton atu andô. Tu dinan-nga in pi wan dan gi poc bugictôn kêpin baô, ma lau daêsam dinan sêlhac baô.

² Yisu sôm yom gôlin daêsam bu êndôhông lau dinan. In sôm yom gôlin dan têt nac bocdec bu,

³ “Angô! Ngac dan sa gi bu êmbalip wit nâwhê yêc in ndê ôm.

⁴ Têt ndoc in kêbalip gên dau, nan nâwhê natô sêpen sêsip sen, ma mbac sêsip sêmen ma sen su.

⁵ Ma nâwhê natô sêpen sêsip gamen hoc-hoc, nan nom ngac sac hoc nahô nambwa.

Njawhê dau sêsip nom njalôm gacgen si dom, dec sêpo sêpi sêmen njarahô.

⁶ Tigen tinjambu ac pec ngatôm ma gêm bôlinj. Nahu bu nom nayham mba tu njawakac sip ndi-nja.

⁷ Ma wit njawhê natô sêpen sêsip kwanj ti njakwa njalôm, ma kwanj lu wit sêpi sêwhinj dau e kwanj yarj wit ndu ma gêm njandô danj dom.

⁸ Ma wit njawhê natô sêpen sêsip nom nayham, ma tinjambu sem njandô daêsam, natô sem njandô 30, natô sem njandô 60, ma natô sem njandô 100.”

⁹ Goc Yisu sôm, “Asa bu danja-sunj yêc, nanj ngô anej yom.”

Yisu whê yom gôlinj wit njawhê-nja nahu sa (Mat 13:10-23; Luk 8:9-15)

¹⁰ Tinjambu lau daêsam sêmo dom, ma lau nanj sêmo sêwhinj Yisu, ti ngacsênomi 12 sêndac Yisu pi yom gôlinj dau nahu.

¹¹ Ma inj whê sa têng njac bocdec bu, “Anôtô ndê gôlinj njalênj nahu sip njalôm gi. Inj kêyalinj mac sa bu anyalê nahu dau, magoc lau nanj sêmo Anôtô ndê gôlinj njalôm dom, nanj wasôm yom têng njac nja yom gôlinj njambwa.

¹² Aisaya to yom pi lau kainj dinanj, nanj yêc bocdec bu:

Njac sêlic gêng nanj aô gakôm, nanj njapanj, magoc njac si gauc sa dom. Ma njac sêngô anej yom njapanj, magoc sêngyalê nahu dom.

Njac bu sêngyalê, dec oc tôm bu sênem dau kwi, ma Anôtô oc suc njac si sac kwi.”

[Ais 6:9-10]

¹³ Goc Yisu sôm têng njac, “Bocke dec mac anyalê yom gôlinj dinanj nahu dom? Bocd-inanj njalênj bocke mac oc anyalê yom gôlinj natô nahu?”

¹⁴ Angô! Yom pi njac nanj kêbalip wit njawhê, nanj hêganônj njac nanj hoc Anôtô ndê yom asê.

¹⁵ Ma yom pi wit njawhê nanj sêpen sêsip senj, nanj hêganônj lau nanj sêngô Anôtô ndê yom, magoc njagahô Sadanj menj ma kêgaho yom dau su yêc njac si njalôm.

¹⁶ Ma wit njawhê nanj sêpen sêsip gamej hoc-hoc, nanj hêganônj lau nanj sêngô A nôto ndê yom ma sêkôc sa njagahô ti atac njayham.

¹⁷ Tigen tôm wit nanj njawakac mbasi, nanj lau dau sêlhac njasawa baliinj dom. Têj ndoc sêtap njawapac sa, me lau sêkênj kisa njac tu Anôtô ndê yom-nja, nanj sêhu si sêkênj whinj sinj njagahô enj.

¹⁸ Ma wit njawhê nanj sêpen sêsip kwanj ti njakwa njalôm, nanj hêganônj lau nanj sêngô Anôtô ndê yom,

¹⁹ tigenj sêhêgo dau pi gêng nom-nja kêlêc, ma lêng atac whinj mone ti wapa nom-nja hê njac si gauc njapanj e kôm Anôtô ndê yom ahuc, ma njandô mbasi.

²⁰ Ma wit njawhê nanj sêpen sêsip nom njayham, ma sem njandô 30, me 60, me 100,

nanj hêganônj lau nanj sêngô Anôtô ndê yom, sêkôc sa e tidônj, ma sem njandô daêsam.”

Dasiñ lam njawê kwi dom (Luk 8:16-18)

²¹ Ma Yisu sôm têng njac, “Lam inj gêng pô gamej-nja, ma bocd-inanj yac tanjatôc nja suc ahuc me dasiñ kwi sôc sasac njapu dom. Mba! Tanjinj êngalênj njalhu bu njawê pô gamej.

²² Ma njalênj tigenj, yom nanj yêc sinj dau me njahu sip njalôm gi, nanj oc menj sa tiawê.

²³ Asa nanj dangasunj bu yêc, nanj ngô.”

²⁴ Ma inj gic têku yom ma sôm, “Akôc gauc njapap pi Anôtô ndê yom nanj mac angô. Mac bu atac whinj bu anyalê nahu, dec Anôtô oc kêj gauc têng mac, ma inj oc kôm mac nem gauc ênsowec tiatu.

²⁵ Bu asa nanj kôc Anôtô ndê yom sa sip ndê njalôm e tidônj, nanj Anôtô oc kêj gauc têng inj ênlêc. Magoc asa nanj kôc sa tidônj dom, nanj Anôtô oc kôc inj ndê yom honj su yêc inj.”

Yom gôlinj pi gêng njawhê nanj po pi menj

²⁶ Ma Yisu sôm, “Njalênj nanj Anôtô ndê gôlinj kêsôwec, nanj gitôm gêng njawhê nanj njamalac danj sô sip ndê ôm.

²⁷ Ma tinjambu inj yêc bêc ôbwêc ma tisa têng acsalô, ma njawhê dau po pi menj. Magoc njamalac dau kêyalê njalênj dom.

²⁸ Têng njamata-nja njawhê dau hóc nom kôc ma njagatôm pi menj, malô goc njamlha sa ma tinjambu gêm njandô.

²⁹ Magoc têng ndoc gêng njandô dau tilôwê inj oc ndic su, bu bêc sêhonj gêng njandô sa-nja menj sa.”

Yom gôlinj pi gêng njawhê saunj (Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)

³⁰ Ma Yisu sôm, “Aô wasôm yom gôlinj bocke tu bu wawhê njalênj nanj Anôtô ndê gôlinj kêsôwec, nanj sa? Aô wanem dôhônj pi gêng sake bu wawhê sa?”

³¹ Anôtô ndê gôlinj gitôm gêng njawhê saunj andô danj nanj dasô sip nom, gitôm a soc njawhê.

³² Gêng dau gêng saunj andô, tigenj yac bu dasô sip nom ndi, dec oc po tiatu e hóc gêlêc gêng ôm-nja honj su. Ma njasanj ac oc sêhê baliinj e mbac lôlôc-nja sêmenj sêhê si njaic yêc ayunj njayham dau.”

³³ Yom gôlinj kainj dinanj Yisu sôm têng lau njapanj. Inj kêdôhônj njac tôm njac si gauc.

³⁴ Yom honj nanj inj sôm têng njac, nanj inj sôm nja yom gôlinj. Ma têng têm nanj inj ti ndê njgacsênomi sêmo tawasê, nanj inj whê gêng honj sa têng njac.

Yisu kôm bu njamponj timalô (Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Têng acsalô dinanj kêpij bu njasec sa, nanj Yisu sôm têng inj ndê njgacsênomi, “Yac dalhô, dapi bugictonj njadanga dandi.”

³⁶ Goc sêhu lau toŋ atu dinan sin ma sêkôc Yisu whinŋ nac sêpi wanŋ danŋ ma sêlhô si. Ma wanŋ ŋatô sêlac sêwhinŋ.

³⁷ Sêlac si ma mbu puc atu ma gêli bu ŋamponŋ sa gic sip wanŋ e kêpiŋ bu wanŋ pac.

³⁸ Magoc Yisu tenŋ gwalim ma yêc bêc yêc wanŋku-ŋga. Ngacsêŋomi sêuŋ inŋ sa, ma sêsôm têtŋ inŋ, “Kêdôhônŋwaga, bocke? Am hêgo daôm dom bu yac oc dandinŋan, a?”

³⁹ Goc inŋ tisa, ma sôm yom ŋanŋa têtŋ mbu ti bu ŋamponŋ bocdec bu, “Nanŋ gitôm! Timalô!” Goc mbu timalô ma gamenŋ nanŋenŋ sa.

⁴⁰ Ma inŋ sôm têtŋ nac bu, “Tu sake-ŋga mac atôc daôm kêlêc? Bocke? Mac akêtŋ whinŋ aô dom, a?”

⁴¹ Magoc nac sêsô ti sêtôc dau ŋandô ma sêndac dandi, “Inŋ asa dec? Gêŋ honŋ sêsôc inŋ ndê yom ŋapu, ma mbu ti bu ŋamponŋ sêwhinŋ!”

5

*Yisu kôm ŋgac ti ŋalau sac ŋayham sa
(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)*

¹ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêhôn asê Bugictonŋ Galili-ŋga nadanŋa têtŋ gamenŋ ac pi-ŋga, ma sêsôc baô yêc lau Gerasa-ŋga si gamenŋ.

² Sêpi baô si, ma ŋgac danŋ nanŋ ŋalau sac mbo inŋ ndê ŋalôm, nanŋ sa akêtŋ ôm sêhôn-ŋga ma têtŋ Yisu gi.

³ Inŋ ŋgac dau êlêmê ndôc ôm sêhôn-ŋga, ma têtŋ daêsam lau sêŋsahê bu sêsô inŋ dônŋ ŋa wac me ŋa sen, magoc gitôm dom.

⁴ Têtŋ daêsam sêsô inŋ amba ti gahi dônŋ ŋa sen, magoc inŋ hê sen kic ma senŋ gapocwalô gahi-ŋga su. Lau danŋ sêtôm dom bu sêkôm inŋ timalô.

⁵ Têtŋ acsalô ti ôbwêc, inŋ mbo ôm sêhôn-ŋga ti gamenŋ ŋabaô, ma tanŋ asê ma kôc hoc ma tuc-tuc dau ŋamlic tisac.

⁶ Têtŋ têtŋ dinanŋ inŋ gêlic Yisu kalhac ahê, goc kêti gi ma pônŋ haduc yêc inŋ anŋô-ŋga.

⁷⁻⁸ Ma Yisu sôm têtŋ inŋ, “Nalau sac, am hu ŋgac dinanŋ sinŋ.” Dec ŋalau dau mbwêc atu ma sôm, “Yisu, Anôtô Naclai ti Nawasi Nadau ndê Atu, am bu kôm sake têtŋ aô? Tu Anôtô ndê ŋaê-ŋga, aô watenŋ am bu kôm aô ŋayom dom.”

⁹ Goc Yisu ndac inŋ, “Am nem ŋaê asa?” Ma ŋalau sac ô yom ma sôm, “Anenŋ ŋaê ‘Tonŋ Atu,’ bu yac ŋalau daêsam.”

¹⁰ Ma ŋalau dau tenŋ Yisu tidim daêsam, bu soc nac su yêc gamenŋ dinanŋ dom.

¹¹ Têtŋ têtŋ dinanŋ bôc tonŋ atu senŋ gêtŋ sêmbo lôc ŋapu yêc gamenŋ dinanŋ.

¹² Goc ŋalau sac sêtenŋ Yisu ma sêsôm, “Êmkinŋ yac atêtŋ bôc dindê andi, bu yac asôc bôc si ŋalôm.”

¹³ Yisu gôlôc goc ŋalau sac sêhu ŋgac dinanŋ sinŋ, ma sêsôc bôc ŋalôm si. Goc bôc honŋ sênti si e sêsip salic sac, ma sêsip bugictonŋ e bu kô nac sêmbac ndu. Bôc dau tonŋ atu, ŋanamba gitôm 2,000.

¹⁴ Goc lau sêyob bôc-ŋga sênti si, ma sic minŋ yom dinanŋ têtŋ lau nanŋ sêmbo malac atu ti gamenŋ ŋamakê-ŋga. Ma lau dau sêsa si bu sêlic gêtŋ nanŋ Yisu kôm.

¹⁵ Sêhôn asê inŋ ma sêlic ŋgac nanŋ Yisu soc ŋalau sac tonŋ atu dinanŋ su yêc inŋ, nanŋ ndôc ti gauc ŋawa ma sôc ŋakwê, dec nac sêtôc dau.

¹⁶ Ma lau nanŋ sêlic gêtŋ dau, nanŋ sic minŋ pi gêtŋ nanŋ Yisu kôm têtŋ ŋgac ti ŋalau sac, ma têtŋ bôc.

¹⁷ Goc lau gamenŋ dinanŋ-ŋga sêtenŋ Yisu ŋanŋa bu hu nac si gamenŋ sinŋ.

¹⁸ Têtŋ ndoc Yisu bu pi wanŋ ndi, nanŋ ŋgac nanŋ inŋ soc ŋalau sac su yêc inŋ, nanŋ tenŋ inŋ ŋanŋa bu whinŋ inŋ ndi.

¹⁹ Magoc Yisu sôm, “Mba! Am mbu têtŋ nem lau ndi, ma ndic minŋ têtŋ nac pi ŋalêŋ nanŋ Pômdau tawalô am, ma pi gêtŋ honŋ nanŋ inŋ kôm têtŋ am.”

²⁰ Goc ŋgac dau kôlhô gi, ma kêgihi gamenŋ nanŋ sêsam bu Dekapolis,* ma gic minŋ yom pi gêtŋ atu nanŋ Yisu kôm têtŋ inŋ. Ma lau honŋ sêhêdaê.

*Yisu kôm awhê lu ŋayham sa
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)*

²¹ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêpi wanŋ ma sêmbu sêpi bugictonŋ nadanŋa si. Ma têtŋ ndoc inŋ sip baô gi, nanŋ lau tonŋ atu sêkac sa e sêŋgihi inŋ ahuc.

²² Ma ŋgac danŋ ŋaê Jairas, nanŋ yob lau Israel-ŋga si lôm wê-ŋga yêc gamenŋ dinanŋ, nanŋ menŋ hôn asê. Inŋ gêlic Yisu goc hu dau sip nom yêc inŋ gahi-ŋga.

²³ Ma inŋ tenŋ inŋ ŋanŋa bocdec bu, “Anenŋ bawhê saunŋ gêmbac atu kêpiŋ bu oc mbac ndu. Aô tac whinŋ bu am mwenŋ, kêŋ amam sac inŋ tu bu inŋ mbac ndu dom, ma ŋayham sa tiyham.”

²⁴ Goc Yisu whinŋ inŋ gi.

Yisu kêsêlêŋ mbo, ma lau daêsam sêŋkuc inŋ ma sêŋgihi inŋ ahuc.

²⁵ Lau tonŋ dinanŋ si danŋ inŋ awhê nanŋ gêm dac naparŋ tôm yala 12.

²⁶ Inŋ kêsâlê dokta daêsam bu sênem inŋ sa, ma gêmlihi nac e inŋ ndê mone honŋ pacndê. Magoc nac sêtôm dom bu sênem inŋ sa. Inŋ hôn ŋandê atu tu nac-ŋga, ma gêmbac dau hôn gêlêc su.

²⁷⁻²⁸ Awhê dau ŋgô Yisu ŋawaê su, dec gauc gêm têtŋ dau bu, “Aô bu wamasec inŋ ndê ŋakwê, dec oc kôm aô ŋayham sa.” Tu dinanŋ-ŋga inŋ kêsêlêŋ yêc lau tonŋ atu ŋalôm kêkuc inŋ, ma kêmasec inŋ ndê ŋakwê.

* **5:20:** Dekapolis - ŋaê dinanŋ danem kwi bu ‘malac amanŋlu.’ Malac amanŋlu dinanŋ sêyêc Bugictonŋ Galili-ŋga ŋagamenŋ têtŋ ac pi-ŋga.

²⁹ Ma ñagahô enj in ndê dac sa tiyham dom, ma in kêsahê bu in ndê gëmbac pacndê su.

³⁰ Yisu kêyalê bu ñaclai sa yêc in, goc ñagahô in kac dau kwi yêc lau toñ atu ñalôm ma ndac, “Asa kêmasêc aô nen ñakwê?”

³¹ Magoc in ndê ñgacsêñomi sêd yom ma sêsôm, “Lic lau daêsam dindêc s êkôm am si. Bocke dec am ndac bu ñac si asa kêmasêc am?”

³² Magoc Yisu taso lau honj, ma kêsâlê ñamalac nanj kôm gën dau.

³³ Awê dau kêyalê bu in ñayham sa su, dec têt Yisu gi ma pôn haduc yêc in anjô-nga. In tôtec dau ti kêtitec mbo, ma hoc yom asê pi gën nanj in kôm.

³⁴ Goc Yisu sôm tenj in, “O anenj bawhê, am nem kêñ whin aô dec kôm am ñayham sa. Am ndi ti atac malô, kwahic dec am nem ñawapac pacndê su.”

³⁵ Yisu sôm yom dinanj mbo, ma lau ñatô sêmenj akên Jairas ndê andu, ma sêsôm têt in, “Am atômwê mbac ndu su. Tu sake-nga am bu kêñ ñawapac têt Kêdôhônj-waga? Sôm têt in bu menj dom.”

³⁶ Tigen Yisu hêgo dau tu ñac si yom-nga dom, ma sôm têt Jairas, “Tôtec daôm dom, kêñ whin.”

³⁷ Goc Yisu kalhac lau honj ahuc, ma kôc Pita, ma Jems lu ndê asidôwa Jon, ma sêwhin Jairas si.

³⁸ Sêñsêlênj si e sêhôt asê Jairas ndê andu, ma Yisu gêlic lau sêkôm ñanta atu, ñac sêhu dangibo asê ma sêtanj.

³⁹ Goc in sôc gi ma ndac ñac, “Mac akôm ñanta ti dangibo atu dindêc tu sake-nga? Bawhê dau mbac ndu dom, in yêc bêt nanj yêc.”

⁴⁰ Magoc ñac sêmbwac in. Yisu kêñ ñac sêsa awê si, ma kôc bawhê ñadamba lu dinda ti ñgacsêñomi tôte dinanj sêwhin in si, ma sêsôt ñalôm nanj bawhê yêc.

⁴¹ In kêmbawhê dau sip amba ma sôm têt in, “Talita, k umi.” (Yom Hibru dau danem kwi bu, ‘Bawhê saun, am tisa.’)

⁴² Ma ñagahô enj bawhê dau, nanj ndê yala ti 12, nanj tisa ma kêsêlênj. Ma lau honj nanj sêlic gën dau, nanj sêhêdaê ñandô.

⁴³ Magoc Yisu kêñ yao ñanja bu sêsôm gën dau asê têt lau ñatô dom. Ma in sôm bu sêkênj gën danenj-nga têt bawhê dau nenj.

6

*Yisu ndê lau sêkôt in sa dom
(Mat 13:54-58; Luk 4:16-30)*

¹ Yisu mbu têt in ndê malac-hu gi, ma in ndê ñgacsêñomi sêñkuc in.

² Têt bêt Sabat-nga danj in sôt lôm wê-nga gi, ma gic hu kêdôhônj lau. Ma lau daêsam nanj sêngô in ndê yom, nanj sêhêdaê ma sêsôm têt dandi, “Aluê! In ñgac dec tap gën honj dindêc sa yêc ndê? Asa kêñ gauc

atu-tu dinanj têt in, ma ñaclai tu kôm gën dalô-nga?

³ In yac nenj ñgac nanj munj-nga kôm gwelenj kapenta-nga. In Maria ndê atunjgac, ma Jems, Josep, Judas ma Saimon dôwa! Ma in ndê lhuwêi sêmbô sêwhin yac.” Ma ñac atac lu-lu tu in-nga.

⁴ Goc Yisu sôm têt ñac, “Lau honj sêtoc propet danj sa, tigen yêc in ndê malachu, in ndê asidôwai ma in dau ndê lau sêtoc in sa dom.”

⁵ Ma yêc gamenj dinanj in gitôm dom bu kôm gën dalô daêsam. In kêñ amba sac lau gëmbac tigen-tigen, ma kôm ñac ñayham sa.

⁶ Ma in hêdaê bu ñac sêkênj whin in dom.

Tiñambu in kêsêlênj golom-golom malac, ma kêdôhônj lau.

*Yisu kêkinj ñgacsêñomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Luk 9:1-5)*

⁷ Yisu mbwêc ndê ñgacsêñomi 12 sêtên in sêmenj, ma in kêkinj ñac lu-lu sêsa sêtên malac ñatô si, bu sênem mêtê lau. Ma in kêñ ñaclai têt ñac bu sêsôt ñalau sac su yêc lau.

⁸⁻⁹ In kêkinj ñac ti sôm yom têt ñac bocdec bu, “Ansêlênj andi, magoc akôc wapa daêsam dom. Asôc nem atapa ma akôc nem tôtec, dec tôtec. Ampwic hacgêlê dom, ma akôc gën danenj-nga me awa me ñakwê aô daôm-nga dom.

¹⁰ Têt ndoc mac asôt malac danj andi, ma lau sêkôt mac sa asôt ñac si andu, nanj ambo whin ñac e mac ahu malac dau sinj.

¹¹ Ma lau malac danj-nga bu sêkôt mac ti nem yom sa dom, goc atonj kop su yêc gahim têt ndoc mac ahu ñac sinj, bu atôt ñac si giso asê.”

¹² Goc ñac sêlhô si ma sem mêtê bu lau sênem si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac sinj.

¹³ Sêsôt ñalau sac daêsam su yêc lau, ma sêmbac olib ñakwi pi lau gëmbac daêsam ma sêkôm ñac ñayham sa.

*Herod gauc gêm yom daêsam pi Yisu
(Mat 14:1-2; Luk 9:7-9)*

¹⁴ Lau sic minj pi Yisu ñapanj e in ndê waê tiapa, ma Kin Herod ngô ñawaê pi in whin. Lau ñatô sêsôm bu, “Yisu in Jon, Ngac Kêku Lau-nga, nanj tisa akênj lau batê-nga, ma boc-dinanj in kôc ñaclai bu kôm gën dalô.”

¹⁵ Ma ñatô sêsôm, “Mba! In ñgac dec in propet Elaija nanj tisa akênj lau batê-nga.” Ma ñatô sêsôm, “Mba! In propet danj tôtec propet akwa-kwa.”

¹⁶ Magoc têt têt Herod ngô yom dinanj pi Yisu, nanj in sôm, “Ngac dê mboe Jon, ñgac nanj aô gatim in kachu kic, nanj tisa akênj lau batê-nga.”

*Herod gic Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndu
ñaminj
(Mat 14:3-12)*

¹⁷⁻¹⁸ Mun-nga, Herod kôc in asi Pilip ndê awhê Herodias ma gêm ti ndê awhê. Dec Jon hoc Herod ndê giso asê ma sôm têt in, “Am gêm nem asim ndê awhê, dec kôm gêt so sambuc.” Tu dinan-nga Herod kêkin ndê lau sin-nga bu sêkôc Jon dôj, ma sêkên in ndôc gapocwalô.

¹⁹ Tu Jon ndê yom-nga, Herodias êlêmê tac nandê têt in ma tac whin bu sêndic in ndu. Magoc in gitôm dom,

²⁰ bu Herod kêyalê bu Jon in ngac gitên ti dabun, dec tôte Jon ma yob in njapen. Herod tac whin bu ngô Jon ndê yom, magoc Jon ndê yom kôm in gauc gêm yom daêsam.

²¹ Tinambu Herodias tap lêt dan sa bu lau sêndic Jon ndu. Têt Herod ndê bêt dinda kôc in-nga, nan Herod ndê mwasi dan ma kêgalêm in ndê lau atu-tu, ti lau bata sin-nga, ma lau bata Galili-nga.

²² Nac sêndôc mwasi dan nâlôm ma Herodias atuwê sôc men ma têt wê. Gêt dau kôm Kin Herod ti ndê nacen hon atac njayham kêlêc. Goc in sôm têt bawhê dau, “Am ndac gêt bocke nan am atac whin, ma wakên têt am.”

²³ Ma in kêmatin yom têt in bocdec bu, “Gêt nan am bu ndac, nan aô wakên têt am, tôm aô wawhê nen wapa hon kôc ndi ton lu ma wakên ton dan têt am.”

²⁴ Goc bawhê dau sa gi ma ndac dinda, “Aô wandac gêt sake?” Ma dinda ô yom ma sôm, “Am ndac Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê ngagôlôn.”

²⁵ Goc bawhê dau kac dau kwi ma kêti mbu têt Kin Herod gi, ma sôm têt in bu, “Aô tac whin bu kwahic dec, am tim Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê kachu kic, goc kêkin in ndê ngagôlôn sip pele dan ma kêkin têt aô, bu walic pi tanôn bu in mbac ndu njandô.”

²⁶ Yom dau kôm Kin Herod nâlôm njawapac atu, tiger tu in kêmatin yom yêc nacen hon angô-nga, dec kôm tôm bawhê dau ndac.

²⁷ Ma ngagô in kêkin ngac dan bu ndic Jon ndu ma kôc in ngagôlôn mbu men. Ngac dau sôc gapocwalô gi, tim Jon ndê kachu kic,

²⁸ ma kêkin ngagôlôn sip pele dan. Goc kôc sa gi kêkin têt bawhê, ma bawhê kêkin têt dinda gêlic.

²⁹ Têt têt Jon ndê sênomi sêngô gêt dau njawaê, nan sêmen ma sêkôc in ndê njamlan sa, ma si sênsuhun.

Yisu ndê ngacsênomi sêmbu sêmen

³⁰ Ngacsênomi nan Yisu kêkin nac sêsa si, nan sêmbu sêtên in sêmen, ma sic min pi gêt hon nan sêkôm, ma yom nan sêndôhôn têt lau.

³¹ Têt têt dinan lau daêsam sêwê sêtên Yisu sêmen njapan, dec njasawa mba bu in ti ndê lau sênen gêt. Tu dinan-nga dec in sôm têt nac, “Mac tamwasêm awhin aô, ma yac

dasa gamej sawa dan dandi, ma tanjwan daun.”

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15)

³² Bocdinan nac sêpi wan dan bu sêlhô sêtên gamej sawa dan sêndi.

³³ Magoc lau daêsam sêlic nac sêpi wan ma sênjalê bu Yisu ti ndê lau. Bocdinan lau akên malac hon yêc gamej dinan sênkuc nac, sênti sêmbu baô ma sêhôt gêlêc nac.

³⁴ Têt têt Yisu ti ndê ngac-sênomi sêsôt baô si, in gêlic lau daêsam dinan ma tawalô nac, bu nac sêtôm domba nan si ngac yob nac-nga mba. Dec in gic hu kêdôhôn yom daêsam têt nac.

³⁵ Sêmbu e telha sa, goc Yisu ndê ngacsênomi sêtên in si ma sêsôm, “Gamej dindec gamej sawa, ma ac pacndê.

³⁶ Kên lau dau sêlhô sêtên malac ti gamej njamakê-nga sêndi, bu sênemli gêt sênen-nga.”

³⁷ Magoc Yisu sôm, “Mba! Mac daôm akên gêt têt nac sênen.” Ma nac sêô yom ma sêsôm, “Lau dindec nac lau daêsam andô! Yac bu anemli bolom na mone atu gitôm tdenarii 200, dec oc tôm bu nac hon sênen njagac-njagac. Yac akôm bocdinan, a?”

³⁸ Ma a in ndac, “Mac nem bolom hinga ndôc? Andî alic.” Ma nac si sêlic goc sêmbu sêmen ma sêsôm, “Yac mba bolom limdan, ma i lu sêndôc.”

³⁹ Goc Yisu sôm têt nac bu sêkên lau hon sêndôc sic titon-titon sêndôc kwan.

⁴⁰ Ma lau hon sêndôc sic titon-titon, ton natô gitôm lau 100, ma natô gitôm 50.

⁴¹ Goc Yisu kôc bolom limdan ma i lu sa, tatac undambê ma gêm mbec, goc pî bolom kôc-kôc, ma kêkin têt ngacsênomi bu sêndic sam têt lau. Goc in kôm bocdinan pi i lu.

⁴² Lau hon sen gêt e hôt nac dôj.

⁴³ Ma tinambu ngacsênomi sic bolom ti i njadêlê sa sip gatop 12 e menhu.

⁴⁴ Yisu gôlôm lau ton atu dinan, ma laungac nan sêmbu ton dau nâlôm ma sen gêt, nan si namba gitôm 5,000.

Yisu kêsêlên mbo bu njahô

(Mat 14:22-33; Jon 6:16-21)

⁴⁵ Têt têt dinan Yisu kêkin ndê ngacsênomi sêpi wan dan si, ma kêkin nac sêmun in sêpi bugicton njadanga, bu sêtên malac Betsaida sêndi. Ma in dau mbo baô bu kêkin lau ton atu dinan sêlhô si.

⁴⁶ In hu nac sin su, goc pi lôc dan gi bu ten mbec.

⁴⁷ Nases sa su, ma wan dau sa bugicton njahu, ma Yisu tawasê mbo baô.

⁴⁸ In gêlic ndê ngac-sênomi sêhêc wan njanga, bu mbu atu kêsêlên ma puc nac dôj. Têt ôbwêc lôm in kêsêlên mbo bu njahô, ma sa têt nac gi. In bu hôt gêlêc nac,

⁴⁹ magoc tēn ndoc sêlic in kêsêlêñ mbo bu ñahô, ñac gauc gêm bu sêlic ñalau dan. Ñac sêmbwêc atu,

⁵⁰ bu ñac hon sêlic in ma sêtôc dau. Magoc ñahô in sôm yom tēn ñac bu, “Ñalôm pēñ dōñ ma atôc daôm dom, bu aô dauñ dindeci!”

⁵¹ Goc in kêsêlêñ tēn ñac ma pi wan gi. Ma mbu timalô ma binôn sip. Ñac sêhêdaê ñandô,

⁵² ñahu bu ñac sêlic gēñ nan in kôm pi bolom ti i, magoc ñac si gauc sa dom pi in ndê ñaclai. Ñac si ñalôm ñadandi.

Yisu gêm lau gêmbac sa yêc malac Gene-saret

(Mat 14:34-36; Jon 6:22-25)

⁵³ Ñac sêhêc asê malac Genesaret yêc bug-ictor ñadanja, ma sêso wan dōñ.

⁵⁴ Ñac sêsip baô si ma ñahô lau sēñyalê bu Yisu.

⁵⁵ Goc sênti sêtēñ malac hon yêc gamen dinan, ma sêkēñ Yisu ñawaê. Ma tiñambu lau sêmbalan si lau gêmbac sêtēñ malac bocke nan sēngô bu Yisu mbo.

⁵⁶ Ma malac atu ti saun, me gamen ñamakê-nga bocke nan Yisu mbo, nan lau sêtoc si lau gêmbac sêyêc maket ñamala, ma sêtēñ Yisu bu ñac sêmasac in me bu sêmasac in ndê ñakwê ñambwa. Ma lau hon nan sêmasac in, nan ñamlic ñayham sa.

7

Gēñ nan kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga

(Mat 15:1-20)

¹ Lau Palêsai ti kêdôhôn-waga yomsu-nga ñatô akêñ Jerusalem sêtēñ Yisu si.

² Ma ñac sêlic bu in ndê ñgacsēñomi ñatô sēngwasin amba dom ma sen gēñ. Bocdi-nan ñac gauc gêm bu ñgac-sēñomi si amba ñadômbwi.

³ Ñac gauc gêm yom dinan, ñahu bu lau Palêsai ti lau Israel-nga daêsam sēñkuc mêtê nan lau andô sic dulu tēñ ñac, bu sēngwasin amba mun su, goc sēñen gēñ.

⁴ Ma tēñ ndoc sêmbu akêñ maket sēmen,* nan sēngwasin amba mun, goc sēñen gēñ. Ma ñac sēngwasin lacihu ti akôp ma suc, ma sēñkuc mêtê kain dinan daêsam, nan lau andô Israel-nga sic dulu tēñ ñac.

⁵ Bocdinan lau Palêsai ti kêdôhôn-waga yomsu-nga dinan sêndac Yisu, “Tu sake-nga am nem ñgac-sēñomi sēñkuc ñagôlin nan lau andô sic dulu tēñ yac, nan dom, ma sen gēñ ti amba ñadômbwi?”

⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Propet Aisaya hoc yom asê mun su, nan hêganôn mac lau

atim yom lau-nga solop. Yom dau sêto yêc bocdec bu:

Lau dindeci sêtoc aô sa ña whasun ñambwa, tigen ñac si ñalôm yêc dan dau-nga.

⁷ Ñac sem akin aô ñandô dom, ma yom nan sêndôhôn tēñ lau, nan ñamalac si yomsu ñambwa.” [Ais 29:13]

⁸ Goc Yisu gic tēku yom ma sôm, “Mac ahu Anôtô ndê yomsu sin, ma asap ñamalac ñambwa si ñagôlin dōñ.

⁹ Mac alic ñayham bu asap mac daôm nem ñagôlin dōñ, magoc atec Anôtô ndê yomsu, a?”

¹⁰ Bu Moses to Anôtô ndê yomsu bocdec bu, ‘Toc damam lu dinam sa.’ Ma in to yom dan whin bocdec bu, ‘Ñgac dan bu sôm yom sac pi in damba lu dinda, nan lau sêndic in ndu man.’

¹¹ Tigen mac andôhôn lau bu sēngili yomsu dinan. Ñamalac dan ndê awa me gēñ bu yêc bu nem damba lu dinda sa, magoc in bu ndic yau gēñ dau ma sôm tēñ inlu, ‘Gēñ nan bu nem amlu sa, nan gasam bu Koban.’ (Yom Koban dinan ñahu bu in kēyalin gēñ dau sa bu kēñ ti da tēñ Anôtô.)

¹² Tu dinan-nga in gēm in damba lu dinda sa dom, ma mac alic ñayham.

¹³ Nalēñ dinan mac asen Anôtô ndê yom popoc ma ankcuc lau andô si ñagôlin nan apami sic dulu tēñ mac. Mac akôm mêtê daêsam gitôm dinan.”

¹⁴ Goc Yisu ta lau hon sêtēñ in sēmen tiyham, ma sôm, “Mac lau hon, angô ma anyalê.

¹⁵⁻¹⁶ Gēñ hon nan yêc awê ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nan ñadan kôm in ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga dom. Magoc mêtê ti gauc sac nan men akêñ ñamalac ñalôm, nan kôm in ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga.”

¹⁷ Tiñambu Yisu hu lau dinan sin ma in ti ndê ñgacsēñomi sêso andu dan si. Goc sêndac in pi yom gôlin dinan ñahu.

¹⁸ Ma in ndac ñac, “Bocke dec mac atôm lau ñatô nan si gauc sa dom? Alic bu gēñ n an yêc awê, ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nan oc kôm in ñadômbwi sa dom.

¹⁹ Ñahu bu gēñ dinan sip in ñalôm ti gauc dom, magoc sip in ñatac ñalôm goc tiñambu sa men tiyham.” (Yisu ndê yom dinan tôc asê bu Anôtô gic yau gēñ danen-nga dan bu gēñ ñadômbwi dom.)

²⁰ Ma in gic tēku yom ma sôm, “Gēñ sac bocke nan sa yêc ñamalac si ñalôm me whasun, nan kôm in ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga.

²¹⁻²² Mêtê sac daêsam ñahu yêc ñamalac si ñalôm. Gauc sac, mêtê sēnem kan gēñ-nga, sêndic ñamalac ndu-nga, mêtê mockain-nga nan lau nan sem dau sa su, ma lau nan sem

* 7:4: Tēñ ndoc lau Palêsai ma lau †kraib sêmo maket, nan semli gēñ yêc lau Israel ñatô nan sêhêgo dau tu Moses ndê yomsu-nga dom, ma †lau gamen apa-nga nan sêmo maket ñamala. Ñac gauc gêm bu lau dau oc sêkôm ñac ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga, ma bocdinan sēngwasin amba tēñ ndoc sêmbu akêñ maket sēmen.

dau sa su dom nanj sêkôm, lêñ atac whin awa ti wapa-nga, mêtê sêlic lau sac-nga ti sêñsau lau-nga, mêtê sêñen gêñ jawahô-nga, mêtê ñalôm ñagalac-nga ti mêtê lêmun-nga, ma sêsôm yom sac-sac-nga, mêtê sêtoc dau sa-nga, ma lêñ gauc mbasi-nga.

²³ Mêtê sac kainj dinanj honj ñahu yêc ñamalac si ñalôm, ma kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga."

Awhê Kanan-nga danj kênj whin ñanga
(Mat 15:21-28)

²⁴ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu gamen dinanj sinj, ma sêtên gamen nanj yêc kêpin malac Taya ma sêsôc andu danj si. Inj tec bu lau danj sêñyalê gamen nanj inj mbo, magoc inj gitôm dom bu sinj dau.

²⁵⁻²⁶ Awhê danj mbo gamen dinanj, nanj ñalau sac danj mbo inj atuwê ñalôm. Inj awhê Grik-nga nanj dinda kôc inj yêc gamen Sairo-Pionisia-nga. Têñ ndoc awhê dau ngô ñawaê pi Yisu, nanj têtj inj gi, ma hu dau sip nom yêc inj gahi-nga. Ma inj tenj Yisu ñanga bu inj soc ñalau sac dau su yêc inj atuwê.

²⁷ Ma Yisu sôm têtj inj, "Gêñ ñamata-nga dakêñ gêñ danen-nga têtj balêkoc bu sêñen e hôc ñac dôñ. Solop dom bu dakôc balêkoc si gêñ danen-nga, ma tambalinj têtj giam sêñen."

²⁸ Magoc awhê dau ô yom ma sôm, "Yomandô Pômdau, magoc giam nanj sêndôc tebo ñapu, nanj senj gêñ ñapopoc nanj balêkoc sêñyainj sip nom."

²⁹ Goc Yisu sôm, "Tu am nem yom dinanj-nga dec aô wanem am sa. Am mbu ndi ma am oc lic bu ñalau sac dau hu am atômwê sinj su."

³⁰ Goc awhê dau mbu têtj ndê andu gi, ma tap sa bu ñalau sac dau hu inj atuwê sinj ma bawhê dau yêc béc yêc ndê mbô.

Ñgac awha mba ma dangasunj bic

³¹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu malac Taya ñagamenj sinj. Nac sêñsêlêñ sêmbo senj têtj malac Saidon goc sêtênj bugictonj Galili-nga, ma sêpi bugictonj ñadanja ma sêtênj gamen Dekapolis-nga si.

³² Yêc gamen dinanj lau ñatô sêkôc ñgac danj dangasunj bic ma awha mba ma sêtênj Yisu si, ma sêtenj inj bu kênj amba sac inj.

³³ Lau daêsam sêlhac dindê, goc Yisu kôc ñgac dau ma injlu sêsa ñasawa sauñ si sêlhac dau-nga. Ma inj kênj amba-atu sôc ñgac dau dangasunj, ma inj hu gasôp pi amba-atu ma kênj pi ñgac dau êmbala.

³⁴ Goc inj tatic undambê, sê awha atu, ma sôm têtj inj bu, "Epata." (Yom dau danem kwi bu 'Po asê'.)

³⁵ Ma ñagahô inj dangasunj po asê, êmbala tigolon, ma inj sôm yom yêc awê.

³⁶ Yisu gic yao lau bu sêndic minj pi gêñ dinanj têtj lau ñatô dom, magoc sêsôc inj ndê

yom ñapu dom. Inj gic yao ñac tidim daêsam, magoc ñac sic minj pi inj hôc gêlêc su.

³⁷ Ma lau honj nanj sêñgô, nanj sêhêdaê ñandô ma sêsôm, "Inj kôm gêñ honj ñapap enj, ma gitôm bu kôm lau dangasunj bic sêñgô yom, ma lau awha mba sêsôm yom asê."

8

Yisu gôlôm lau 4,000

(Mat 15:29-39)

¹ Têtj têtj dinanj lau daêsam sêkac sa tiyham e lau tonj atu sêmbo sêwhin Yisu. Inj gêlic bu ñac si gêñ sêñen-nga mba, goc ta ndê ñgacsêñomi sêtênj inj sêmenj, ma sôm têtj ñac bu,

² "Aô tanwalô lau dindec, bu sêmbo sêwhin aô gitôm béc tô su, ma ñac si gêñ sêñen-nga pacndê.

³ Ma aô bu wakêñ ñac sêlhô ti gêñ yô ñac, dec ñac oc tagôlô yêc senj. Nac si lau ñatô sêmenj akênj gamen balinj."

⁴ Magoc inj ndê ñgacsêñomi sêô inj ndê yom ma sêsôm, "Yac dambo gamen sawa, ma oc dakôc gêñ danen-nga y êc nde, nanj tôm bu lau honj dindec sêñen?"

⁵ Ma Yisu ndac ñac, "Mac nem bolom hinja ndôc?" Ma ñac sêsôm, "Yac mba bolom 7 sêndôc."

⁶ Goc Yisu sôm têtj lau bu sêndôc sic sêndôc nom. Ma inj kôc bolom 7 dinanj ma gêm dange, pô kôc-kôc, ma kênj têtj ndê ñgacsêñomi bu sêndic sam têtj lau, dec sic sam.

⁷ Ma ñac si i mwambwa ñatô sêndôc, nanj Yisu gêm mbec whin, ma sôm bu sêndic sam têtj lau.

⁸ Ma lau honj senj e hôc ñac dôñ, goc ñgacsêñomi sic ñadêlê sa sip gatop 7 e menju.

⁹ Laungac nanj senj gêñ dau, nanj si namba gitôm 4,000. Tinambu Yisu kênj ñac sêlhô si,

¹⁰ ma inj ti ndê ñgac-sêñomi sêpi wanj danj ma sêtênj gamen nanj sêsam bu Dalmanuta, nanj si.

Lau Palêsai sêndac Yisu bu kôm gêñ dalô
(Mat 16:1-4)

¹¹ Lau Palêsai ñatô sêtênj Yisu si, ma sic hu sêñsu inj. Nac bu sêñsahê inj, dec sêndac inj bu kôm gêñ dalô danj bu tôte asê bu inj kôc ñaclai yêc Anôtô ndê.

¹² Magoc Yisu h ulai ma sôm têtj ñac, "Tu sake-nga mac lau têtj dindec-nga anjalê gêñ dalô? Yomandô wasôm t êñ mac bu aô wakôm gêñ dalô tôm mac andac, nanj danj dom."

¹³ Goc inj hu ñac sinj ma pi wanj tiyham whin ndê ñgac-sêñomi ma sêlhô bu sêmbu sêpi bugictonj ñadanja sêndi.

Yisu puc lau Palêsai ti Herod si giso asê
(Mat 16:5-12)

¹⁴ Têtj ndoc ñgacsêñomi sêpi wanj dau si, nanj sêñlinj dau sinj bu sêkôc bolom ñatô, ma ñac si bolom tigenj yêc wanj dau ñalôm.

¹⁵ Ma Yisu sôm yom ti njanja têtj nja bu, “Ayob daôm napep pi lau Palêsai si yist ma Herod ndê yist.”

¹⁶ Ma nja sem yomgalôm sêwhin dandi ma sêsôm, “In sôm yom dinan nja bu yac nen bolom mbasi.”

¹⁷ Yisu kêyalê yom nan nja sêsôm, dec sôm têtj nja, “Tu sake-nja mac am yomgalôm ma gauc gêm bu yom nan aô gasôm pi yist, nan nja bu mac nem bolom mba? Bocke mac nem gauc sa pi gêtj hon nan aô gakôm, nan dom? Mac nem njalôm njadandi sa, a?

¹⁸ Tanôm yêc, magoc mac alic gêtj dan napep dom. Danjamsun yêc, magoc mac angô yom dom. Gauc nem gêtj nan aô gakôm su.

¹⁹ Têtj têtj nan aô gac sam bolom amandan têtj lau 5,000, nan mac ahon njadêlê sa sip gatop hinga?” Ma sêsôm, “Gatop 12.”

²⁰ Goc Yisu sôm, “Ma têtj têtj nan aô gac sam bolom 7 têtj lau 4,000, nan mac ahon njadêlê sa sip gatop hinga?” Ma sêsôm “Gatop 7.”

²¹ Goc in sôm têtj nja, “Ma bocke dec mac nem gauc sa su dom?”

Yisu kôm njac tapec njayham sa

²² Nja sêlac wan si e sêhôt asê malac Bet-saida. Ma lau njatô sêkôt njac tapec dan sêtên Yisu si, ma sêndac Yisu bu kêj amba sac in.

²³ Goc Yisu kêj in sip amba, ma wê in sa malac njamakê gi. In hê gasôp pi in tandô ma kêj amba sac in, ma ndac, “Am gêlic gêtj dan me mba?”

²⁴ Ma njac dau hôt tandô sa ma sôm, “Aêc, aô galic njamalac sênsêlên sêmbo, magoc galic njac njadanj-danj. Aô galic njac sêtôm a.”

²⁵ Goc Yisu kêj amba sac in tandô tiyham, ma in tandô po asê ma njayham sa. Ma in gêlic gêtj hon njawa njayham.

²⁶ Goc Yisu kêj in kôlhô gi ma sôm, “Am lhô solop têtj nem andu ndi. Mbu sôt malac dec ndi dom.”

Pita hoc Yisu nja bu asê

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Tinjambu Yisu ti ndê njac-sênjomi sêlhô bu sêtên malac njatô nan yêc kêpin Sisaria-Pilipai sêndi. Sênsêlên sêmbo sen ma Yisu ndac njac bocdec bu, “Lau sêsôm bu aô asa?”

²⁸ Ma njac sêsôm têtj in, “Lau njatô sêsôm bu am Jon, Ngac Kêku Lau-nja, ma njatô sêsôm bu am Elaija, ma njatô sêsôm bu am propet akwa-kwa si dan.”

²⁹ Dec in ndac nja, “Ma mac daôm, mac asôm bu aô asa?” Ma Pita ô in awha ma sôm, “Am Mesaya dau.”

³⁰ Goc Yisu gic yao nja bu sêsôm in asê têtj lau dan dom.

Yisu sôm gwanan bu in oc hôt njadê

(Mat 16:21-23; Luk 9:22)

³¹ Têtj têtj dinan Yisu gic hu kêdôhôn njac pi gêtj nan oc hôt asê Njamalac ndê Atu. In oc hôt njawapac daêsam, ma lau bata Israel-nja ti †dabunjsiga atu-tu ma lau nan sêndôhôn yomsu oc sêtêc in. Lau oc sêndic in ndu, ma tinjambu bêt tô njinga su in oc tisa tiyham.

³² In sôm yom dinan yêc awê, dec Pita kôc in sa njasawa saun gi, ma sôm in.

³³ Magoc Yisu kac dau kwi, tahê ndê njacsênjomi ma sôm Pita bocdec bu, “Sadan, kôc daôm sa lhô su! Bu am kêyalê Anôtô ndê lêtj dom, am bu êmkuc njamalac si gauc njambwa.”

Lau nan sênjuc Yisu oc sêhôt njawapac

(Mat 16:24-28; Luk 9:23-27)

³⁴ Goc in mbwêc ndê njac-sênjomi ti lau daêsam nan sênjuc in, nan sêtên in sêmên, ma sôm têtj nja, “Asa nan tac whin bu ênjuc aô, nan êngwinin dau ma hôt ndê a gicso dau sa, ma ênjuc aô.

³⁵ Bu asa nan tac whin bu sap gêtj nom-nja dôj njapan tu mbo tali-nja, nan oc njinga. Magoc asa nan bu hu gêtj nom-nja sin tu ênjuc aô-nja ma tu njawê njayham-nja, nan oc njinga dom.

³⁶ Njamalac dan bu po gêtj nom-nja hon sa, magoc in dau gatu bu njinga, dec gêtj nom-nja hon dinan oc tôm dom bu nem in sa.

³⁷ Bu gêtj njayham bocke yêc, nan gitôm bu dakên têtj Anôtô ô yac nen gatun?

³⁸ “Lau têtj dindec-nja njac lau sac, ma sêpuc dômbwê Anôtô ma sêsa si lêtj bambalin tôm lau mockain-nja. Asa nan kwahic dec maya tu aô ti anen yom-nja, nan Njamalac ndê Atu oc maya tu in-nja têtj ndoc nambu-nja nan in mbu men ti Damba Anôtô ndê njawasi, ma anjela dabun sêwhin.”

9

¹ Ma in sôm têtj nja, “Yomandô aô wasôm têtj mac! Lau njatô kwahic dec sêmbo, nan oc gacgen sêmbo tali e sêlic Anôtô ndê gôlin men sa tiawê ma ti njac lai atu.”

Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê njawasi

(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Bêt 6 ginja su goc Yisu kôc Pita, Jems ma Jon sêwhin in, ma njac tawasê sêpi lôc balin dan si. Têtj têtj dinan Yisu ndê njamlic kain dan sa, ma sêlic in ndê njawasi.

³ In ndê njakwê sêp sambuc ma njawasi atu, hôt gêlêc gêtj sêsêp nom-nja hon.

⁴ Ma sêlic Elaija lu Moses sêhoc dau asê, ma injlu sem yomgalôm sêwhin Yisu.

⁵ Goc Pita sôm têtj Yisu, “Kêdôhônjwaga, njayham kêlêc bu yac dambo lec. Yac oc akwê bac tô tu mac ambo-nja, am nem bac dan, Moses nde dan, ma Elaija ndê bac dan.”

⁶ Ngacsênjomi tô dinan sêtôt dau atu, ma bocdinan Pita gêm gauc yom tu sôm-nja.

⁷ Têtj dinan dao dan men kêgatôt njac ahuc, ma awha dan sa yêc dao njalôm, nan sôm, “Aô

nenj atungac dau dindec, nanj aõ atac whin ndu andõ. Angõ inj ndê yom manj."

⁸ Ma njagahõ njac tahê gamenj dau, ma sêlic bu Yisu tawasê mbo whinj njac.

*Gêndac pi Elaija
(Mat 17:10-13)*

⁹ Tinjambu njac sêsip akênj lôc dau sêmenj, ma Yisu kênj yao bu sêsôm yom pi gênj nanj sêlic yêc lôc, nanj asê dom e tòm Njamalac ndê Atu tisa akênj lau batê-nga.

¹⁰ Tu dinanj-nga njac sem yom dinanj ahuc yêc njac dau, magoc sem yomgalôm sêwhinj dandi njapanj pi gênj dau. Njahu bu Yisu ndê yom pi inj tisa akênj lau batê-nga, nanj sênjyalê njahu dom.

¹¹ Ma sêndac Yisu, "Lau Skraib nanj sêndôhônj yomsu, nanj sêsôm bu Elaija oc menj hôc asê munj, ma tinjambu Mesaya oc menj. Yom dau njahu bocke?"

¹²⁻¹³ Ma Yisu sôm, "Elaija gic waê bu hôc asê munj Mesaya, bu êmasanj gênj honj tisolop. Ma aõ wasôm têtj mac, bu Elaija menj hôc asê su. Ma lau sêkôm mêtê sac têtj inj tòm njac atac whinj, tòm Anõtô ndê yom nanj sêto yêc gwananj su. Ma yom nanj sêto yêc pi Njamalac ndê Atu nanj sôm bu inj gic waê bu hôc njandê atu, ma lau oc sêpu inj ma sêtec inj. Mac anjyalê yom dau njahu, me mba?"

*Yisu soc njalau sac su yêc balê danj
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)*

¹⁴ Yisu ma njac sêngi tòm tî dinanj sêsip akênj lôc dau sêmenj ma sêlic bu kêdôhônjwaga yomsu-nga njatô ma Yisu ndê njac sêngi njatô sêsôm dau sêmbo, ma lau tonj atu sênjgihi njac ahuc.

¹⁵ Têtj ndoc lau honj dinanj sêlic Yisu nanj sêhêdaê njandô, ma sênti sêtênj inj si ti sêhê mwalêc inj.

¹⁶ Ma Yisu ndac njac bu, "Mac asôm daôm pi yom bocke?"

¹⁷ Ma njamalac danj nanj mbo lau tonj atu njalôm, nanj ô yom ma sôm, "Kêdôhônjwaga, aõ gakôc anenj balê dindec gamenj, bu njalau sac danj mbo inj njalôm ma kôm inj awha mba.

¹⁸ Têm njatô njalau sac dau kôc inj dônj ma tuc inj sip nom gi, kôm inj whapwic sa ma senj lhô, ma inj amba ti gahi njanga sa. Aõ gandac am nem njac sêngi tòm bu sêsoc njalau dau su, magoc njac sêtôm dom."

¹⁹ Yisu ngô yom dau ma sôm, "O mac lau, aõ gambo gawhinj mac njasawa hic baliñ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gênj danj? Aõ wambo wawhinj mac njapanj dom! Mac nem akênj whinj mbasi. Akôc balê dau sa amenj."

²⁰ Dec sêkôc balê dau sêtênj Yisu sêmenj, ma têtj têtj njalau sac gêlic inj, nanj njagahõ inj kêmwananj balê dau ti njanga, goc tuc inj sip nom gi, ma inj kêpi ti whapwic sa yêc nom.

²¹ Goc Yisu ndac balê dau njadamba, "Njalau sac kôm inj bocdinanj tòm yala hinjaga?" Ma

damba sôm, "Inj mbo bocdinanj têtj têtj inj balêkoc saunj njapanj e kwahic dec.

²² Ma ndoc daêsam njalau sac dau tuc inj penj sip bu me sip ya, ma kôm bu ndic inj ndu ninja. Tigenj am bu nditôm, dec tamwalô alu ma nem alu sa."

²³ Goc Yisu sôm têtj inj, "Bocke dec am sôm têtj aõ, 'Am bu nditôm?' Mac bu akênj whinj, dec gênj honj oc nditôm."

²⁴ Ma njagahõ balê njadamba ta yom ma sôm, "Aõ gakênj whinj. Nem aõ sa bu wakênj whinj njanga."

²⁵ Yisu gêlic bu lau daêsam sênti sêmenj, dec hec yom njalau sac ma sôm, "Am njalau dangasunj bic ma awha mba-nga, aõ wandic atu am bu hu balê dindec sinj, ma sôc inj njalôm tiyham dom!"

²⁶ Goc njalau sac dau mbwêc asê ma kêmwananj balê dau njalênj sac, goc sa awê gi. Ma balê dau yêc gitôm njac batê danj, dec lau daêsam sêsôm, "Inj mbac ndu su."

²⁷ Tigenj Yisu kêm inj sip amba, kenj inj sa, ma inj tisa kalhac.

²⁸ Tinjambu Yisu sôc andu danj gi, ma inj ndê njac sêngi tòm sêndac inj gelec, "Bocke dec yac atôm dom bu asoc njalau dinanj su?"

²⁹ Ma inj sôm, "Mac bu asoc njalau kainj dinanj su, nanj atenj mbec njanga. Njalênj danj mba."

Yisu sôm tiyham bu inj oc mbac ndu ma tisa

(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

³⁰⁻³¹ Yisu ti ndê njac sêngi tòm sêhu gamenj dinanj sinj, ma sênsêlênj sêmbo gamenj Galili-nga. Yisu bu êndôhônj njac têtj têtj dinanj, dec tec bu lau sênjyalê gamenj nanj njac sêmbo. Inj sôm têtj njac, "Tinjambu oc sêkênj Njamalac ndê Atu sip lau njatô amba. Njac oc sêndic inj ndu, magoc têtj bêt tî njinga su, inj oc tisa tiyham."

³² Magoc njac si gauc sa pi inj ndê yom dom, ma sêtôc dau bu sêndac inj pi yom dau njahu.

Asa ti njamalac njamata-nga?

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Njac sênsêlênj e sêhêc asê malac Kape-naom, goc si sêndôc andu danj. Ma Yisu ndac njac, "Mac asenj daôm pi gênj sake yêc senj?"

³⁴ Magoc njac sem dônj, bu yêc senj njac sem yomgalôm sêwhinj dandi pi njac si asa inj njac njamata-nga.

³⁵ Yisu ndôc sic ma ta njac sêngi tòm 12 sêtênj inj si, ma sôm têtj njac, "A sa nanj bu ti njamalac njamata-nga yêc Anõtô angô-nga, nanj êngwiniñ dau ti njac njambu-nga, ma nem akinj lau honj."

³⁶ Goc inj kôc balêkoc saunj danj ma kênj inj kalhac njac njahu. Ma inj kêgape inj ma sôm,

³⁷ "Asa nanj bu kôc balêkoc saunj danj tòm inj dindec, nanj sa tu aõ nenj njac-nga, nanj gitôm inj kôc aõ danj sa. Ma asa nanj kôc aõ sa, nanj kôc aõ tanjasênj sa dom, magoc kôc Damanj nanj kênj aõ gamenj, nanj sa bocdinanj."

Lau nanj sêkôm gwelenj tu Yisu-nga, nanj sêwhê dau kôc dom
(Luk 9:49-50)

³⁸ Têñ bêc danj Jon sôm têñ Yisu bu, “Kêdôhôngwaga, yac alic ngac danj kôm gwelenj ma soc njalau sac su yêc lau na am nem naê. Yac ac yao in, bu in kêkuc am whin yac dom.”

³⁹ Magoc Yisu sôm, “Alhac in ahuc dom, bu njamalac nanj kôm gêñ dalô na anen naê, nanj gitôm dom bu kac ndê awha kwi njagahô, ma sôm yom sac pi aô.

⁴⁰ Asa nanj kêñ kisa yac dom, nanj yac nen danj.

⁴¹ Yomandô aô wasôm têñ mac bu asa nanj kôm gêñ saun danj bu nem mac sa tu mac anjuc aô Kilisi-nga, gitôm in kêñ bu lachlu danj têñ mac anôm, nanj Anôtô oc êñlhin in sinj dom. In oc kêñ nagêyô njayham têñ in.”

Puc pi lêtom
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² Ma Yisu sôm, “Njamalac danj bu tim balêkoc saun danj nanj kêñ whin aô bu kôm mêtê sac, nanj kôm giso atu. Oc njayham bu dasô hoc atu danj pi in kachu, ma tambalin in sip gwêc ndi ninga. Ma bocdinañ oc tôm dom bu in tim balêkoc dau, ma tinjambu tap Anôtô ndê matôc sa.

⁴³⁻⁴⁴ “Am amam bu kôm sac, nanj tim kic. Am bu tap undambê sa, ma ndôc tamli ti amam gatuc, nanj njayham hôc gêlêc am kôm sac na amam lu-lu e am sip ya lambwam-nga nanj sa njan, nanj ndi.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ma gahim bu kôm sac, nanj tim kic. A m bu tap undambê sa, ma ndôc tamli ti gahim gatuc, nanj njayham hôc gêlêc am kôm sac ti gahim lu-lu e Anôtô tuc am sip ya lambwam-nga nanj sa njan, nanj ndi.

⁴⁷ Ma am nem tanôm bu kôm sac, nanj kip sa. Am bu ndôc Anôtô ndê gameñ undambê-nga ti tanôm tigen, nanj njayham hôc gêlêc am kôm sac ti tanôm lu-lu e Anôtô tuc am sip lambwam ndi.

⁴⁸ Yêc gameñ dinanj lau oc sêhóc nandê njan, tôm yom nanj Aisaya to yêc bocdec bu, ‘Dombo oc mbac ndu dom, ma ya oc sa njan.’

⁴⁹ “Bocdinañ ayob daôm tu lêtom-nga, bu Anôtô oc kêñ ya êmbô lau honj,* gitôm lau sêkên gwêc so pi wata tu bu yêc njayham njasawa balin.

⁵⁰ Gwêc so dau in gêñ njayham, magoc njamakic bu ninga, oc dakôm njamakic sa tiyham njalêñ nde? Bocdinañ ambo lau nom-nga njalôm atôm gwêc so, ma ambo awhin daôm ti yom malô.”

* **9:49:** Yom nanj yêc njabatin ⁴⁹ nanj njahu yêc awê dom, magoc lau njatô gauc gêm bocdec bu. Anôtô tac whin bu lau sêkên whin Yisu-nga sêhu mêtê sac honj sinj ma sêsa lêñ gitên enj. Gêñ bocke nanj bu lhac njac ahuc tu sêtap gameñ undambê-nga sa, nanj sêhu sinj tôm yom nanj yêc njabatin ⁴³⁻⁴⁷ whê sa. Ma Anôtô oc kêñ ya êmbô lau gitôm lau sêpêc gol na ya tu bu njadômbwi ninga ma gol njawasi solop yêc.

10

Anôtô tec bu awhê lu ngac sêhu dau sinj
(Mat 19:1-12)

¹ Yisu ti ndê ngacsêñjomi sêhu gameñ dinanj sinj, ma sêtên gameñ Judia-nga si. Goc sêpi Bu Jordan njadanga nanj yêc têñ gameñ ac pi-nga, nanj si. Yêc gameñ dinanj lau daêsam sêkac sa tiyham ma sêtên in si, ma in kêkuc in ndê mêtê ma kêdôhông njac.

² Ma lau Palêsai njatô sêmenj ma bu sêtim Yisu, dec sêndac in bocdec bu, “Ngac danj bu hu ndê awhê sinj, nanj oc êngili yomsu, me mba?”

³ Ma Yisu ndac njac ô, “Moses to yomsu bocke?”

⁴ Goc sêsôm, “Moses sôm bu ngac danj gitôm bu to bapia hu nawhê sinj-nga, goc hu ndê awhê sinj.”

⁵ Ma Yisu sôm, “Aêc. Moses to yomsu dinanj tu mac nem njalôm njadandi-nga.

⁶ Magoc têñ têm Anôtô kêñ undambê ti nom, nanj in kêmasanj njamalac njac ti awhê.

⁷ Ma tu dinanj-nga ‘ngac danj oc hu damba lu dinda sinj, ma sap in nawhê dôñ,

⁸ ma inlu sêti gêñ tigen.’ Yom dau whê sa bu inlu sêmo sêtôm njamalac lu dom, inlu sêti gêñ tigen yêc Anôtô angô-nga.

⁹ Bocdinañ yham dom andô bu njamalac sêkac gêñ nanj Anôtô dau kêñ pitigen, nanj su.”

¹⁰ Tinjambu Yisu ti ndê ngac-sêñjomi sêndôc andu danj, ma sêndac in pi yom dinanj njahu.

¹¹ Ma in sôm, “Ngac nanj hu in ndê awhê sinj ma gêm awhê wakuc, nanj kôm gêñ mockainj-nga têñ in yêc Anôtô angô-nga.

¹² Ma awhê nanj hu nakwenj sinj ma gêm njac wakuc, nanj kôm gêñ mockainj-nga bocdinañ.”

Yisu gêm mbec balêkoc
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Têñ bêc danj lau sêhonj si balêkoc sêtên Yisu si, bu in kêñ amba sac njac. Magoc in ndê ngac-sêñjomi sêsôm dinda ti damba.

¹⁴ Têñ têm Yisu gêlic gêñ dau in tac nandê, ma sôm têñ njac, “Atec balêkoc dinanj sêtên aô sêmenj. Alhac njac ahuc dom, bu Anôtô ndê gôlinj gic lau nanj sêtôm balêkoc saun dindec, nanj njawaê.

¹⁵ Aô wasôm yomandô têñ mac bu asa nanj bu sôc Anôtô ndê gôlinj njapu gitôm balêkoc saun danj dom, nanj oc nditôm dom bu sôc ndi.”

¹⁶ Goc in kôc balêkoc dau sa ma kêgape njac. Ma in kêñ amba sac njac, ma gêm mbec njac.

Njac ti lêlôm
(Mat 19:16-22; Luk 18:18-23)

¹⁷ Yisu ti ma kêsêlêr mbo senj whin ndê ngacsêngomi. Ma ngac danj kêti menj ma pôn haduc yêc in angô-nga, ma ndac in bocdec bu, “Kêdôhôngwaga nayaham, aô wakôm bocke dec tinjamu Anôtô oc kôc aô sa wandôc tanji napan.”

¹⁸ Goc Yisu sôm têt in, “Tu sake-nga am sam aô bu nayaham? Anôtô tigen in nayaham.

¹⁹ Am kêyalê yomsu nanj Anôtô kêr têt Moses, *‘Ndic namalac ndu dom. Kôm gêt mock-air-nga dom. Nem kanj gêt dom. Sôm yom tasan pi lau dom. Êmsau lau bu kôc nac si gêt dom,’* ma *‘Toc damam lu dinam sa.’*”

²⁰ Ma in sôm, “Kêdôhôngwaga, aô kakuc yomsu hon dinan, têt ndoc aô gambo balê napan e kwahic dec.”

²¹ Yisu tahê in ma tac whin in kêtêc. Ma in sôm, “Gêt tigen yêc tu am kôm-nga. Am ndi, kêr am nem gêt hon têt lau sênemli, ma kêr na-awa têt lau nalôm sawa. Ma bocdinan am nem awa nandô oc yêc undambê. Ma tinjamu am mwenj ma êmkuc aô.”

²² Magoc têt têt ngac dau ngô Yisu ndê yom dinan in wec, ma kôlhô ti nalôm nwapac gi. Nahu bu in ngac ti lêtôm.

Puc pi awa ti wapa

(Mat 19:23-30; Luk 18:24-30)

²³ Goc Yisu tahê lau hon, ma sôm têt in ndê ngacsêngomi, “Lau ti lêtôm si awa ti wapa kalhac nac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anôtô ndê gôlin napan ngahô.”

²⁴ Nac sêngô in ndê yom dinan e sêhêdaê. Ma Yisu sôm têt nac tiyham, “O anen balêkoc atac whin-nga, namalac bu sêsôc Anôtô ndê gôlin napan, nanj gêt saun dom.

²⁵ Bôc atu danj gitôm kamel, oc tôm bu sôc so nalasê ngahô, hóc gêtêc ngac ti lêtôm danj bu sôc Anôtô ndê gôlin napan.”

²⁶ Yisu ndê ngac-sêngomi sêngô yom dinan ma sêhêdaê nandô. Ma sêsôm têt dandi, “Bu bocdinan dec asa oc tôm bu tap Anôtô ndê mwasiy nem lau si-nga sa? Oc nwapac atu!”

²⁷ Yisu tahê nac ma sôm, “Gêt nanj namalac sêtôm dom bu sêkôm, nanj Anôtô gitôm bu kôm, bu Anôtô gitôm bu kôm gêt hon.”

²⁸ Goc Pita sôm têt in, “Yac oc bocke? Yac ahu gêt hon sinj tu ankuc am-nga.”

²⁹ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô wasôm yomandô têt mac. Asa nanj bu hu andu, me asidôwai, me lhuwêi, me dinda lu damba, me balêkoc, me nom sinj tu aô-nga ma tu gwelen jawae nayaham-nga,

³⁰ nanj Anôtô oc kêr gêt kainj dinan daêsam têt in ô, têt ndoc in mbo nom. Ma in oc tap kisa ti nwapac sa tu aô-nga whin. Ma têt têt jambu-nga, Anôtô oc kôc in sa, ma kêr in ndôc tali napan yêc undambê.

³¹ Tigen lau daêsam nanj kwahic dec sêti lau namata-nga, nanj oc sêti lau jambu-nga, ma lau jambu-nga oc sêti lau namata-nga.”

Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu *(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Yisu wê in ndê ngacsêngomi ma sênsêlêr sêmbo senj bu sêtêr Jerusalem sêndi. In ndê ngac-sêngomi sênsêlêr ti sêhêdaê, ma lau natô nanj sênsêlêr sêwhin nac, nanj sêtôc dau.* Bocdinan Yisu kôc ngacsêngomi 12 sêsa si sêlhac dau-nga, ma sôm yom tiyham pi gêt nanj oc hóc asê in.

³³ In sôm, “Kwahic dec yac bu dapi malac Jerusalem dandi, ma ngac danj oc hoc Namalac ndê Atu asê ma kêr in sip dabunsiga atu-tu ti kêdôhôngwaga yomsu-nga amba. Nac oc sêkic yom bu sêndic in ndu, ma sêkêr in sip lau Rom-nga amba.

³⁴ Nac oc sêsu in susu, sêhê gasôp pi in, sêndic in namlic nandê ma sêndic in ndu. Magoc tinjamu bêt tô ninja su, goc in oc tisa tiyham.”

Jems lu Jon bu sêhêc gêtêc ngacsêngomi natô *(Mat 20:20-28)*

³⁵ Jems lu Jon, Sebedi ndê atungac lu, sêtêr Yisu si ma sêsôm, “Kêdôhôngwaga, alu atac whin gêt danj, ma bu andac am bu kôm gêt dau nandô sa.”

³⁶ Goc Yisu ndac, “Amlu atac whin bu aô wakôm sake?”

³⁷ Ma sêsôm, “Alu atac whin bu têt ndoc am ndôc nem pôn kin-nga ti jawasi atu, nanj am kêr alu andôc awhin am, danj ndôc amam andô-nga ma danj ndôc gasê-nga.”

³⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Amlu atôm bu anôm gêt sip lacihu nwapac-nga nanj aô wanôm, a? Ma atôm bu alin sanju† nanj aô oc waliy, a?”

³⁹ Ma inlu sêsôm, “Aêc, alu atôm.” Goc Yisu sôm, “Yomandô! Amlu oc anôm gêt sip lacihu tôm aô wanôm, ma alin sanju tôm nanj aô waliy.

⁴⁰ Magoc aô dec oc wanjalij lau sa bu sêndôc aô amanj andô-nga ti amanj gasê-nga, nanj dom. Anôtô ti natau bu ênyalij lau sa bu sêndôc dinan.”

⁴¹ Têt ndoc ngacsêngomi 10 sêngô yom dau jawae, nanj nac tac nandê têt Jems lu Jon.

⁴² Goc Yisu mbwêc nac sêtêr in si, ma sôm, “Mac anyalê bu lau sambuc si gôlinwaga sêtôc dau sa têt nac si lau, ma nac si lau bata sêngwinij lau nanj sêmbo nac napan.

⁴³ Tigen mac ankuc nac si mêtê dau dom. Mba! Mac nem asa bu ti namalac tiwaê yêc Anôtô angô-nga, nanj nem akinj mac.

* **10:32:** Lau nanj sênkuc Yisu nanj sêhêdaê ti sêtôc dau, nahu bu nac gac gêm yom nanj Yisu sôm têt nac su, pi gêt nanj oc hóc asê in têt têt in bu pi Jerusalem ndi. Alic Mak 8:31; ma 9:30. † **10:38:** Yisu ndê yom pi lacihu nanj in oc nôc, ma sanju nanj in oc lin, nanj nahu sip nwapac daêsam nanj oc hóc asê in.

⁴⁴ Aêc! Asa bu ti mac nem njamalac njamata-nga, nanj êngwiniŋ dau ma ti mac honj nem ngac akiŋ nambwa.

⁴⁵ Nahu bu lëŋ dau ti aneŋ lëŋ. Njamalac ndê Atu menj tu bu lau sênem akiŋ in-nga dom. Mba. In menj bu nem akiŋ lau, ma bu kën dau ti da bu nemlhi lau daêsam si sac njatôp.”

Yisu kôm ngac tapec Batimeas nayham sa (Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Yisu ti ndê ngacsêŋomi sêŋsêlëŋ e sêhôn asê malac Jeriko, ma lau tonj atu sêŋkuc nja. Tëŋ ndoc nja bu sêhu Jeriko siŋ, nanj sêtap ngac tapec danj sa, nanj ndôc seŋ njamakê ma tēŋ gēŋ. In Batimeas, ngac danj njaê Timeas ndê atunjaŋ.

⁴⁷ Tēŋ tēm in ngô bu Yisu Nasaret-nga kēsêlëŋ mbo seŋ, nanj gic hu mbwêc yom asê bocdec bu, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aô!”

⁴⁸ Goc lau daêsam sêhec yom in ma sêsôm bu in nem dôŋ. Magoc in mbwêc ti njaŋa, “Dawid ndê Atu, tamwalô aô.”

⁴⁹ Yisu ngô nja si yom ma kwê dôŋ kalhac, goc sôm tēŋ lau, “Mac asôm tēŋ in bu menj.” Goc sêta yom tēŋ ngac tapec dau ma sêsôm, “Tisa ti atac nayham! In ta am bu mwenj.”

⁵⁰ Goc ngac dau kac ndê njakwê andô-nga balin su yêc nom, ma tisa njagahô ma tēŋ Yisu gi.

⁵¹ Ma Yisu ndac in, “Am tac whin bu aô wakôm sake tēŋ am?” Ma ngac tapec dau sôm, “Kêdôhôn-waga, aô tac whin bu tanônj nayham sa.”

⁵² Goc Yisu sôm, “Am ndi! Am nem kēŋ whin aô dec kôm am nayham sa.” Ma njagahô in tandô njawa sa, ma in kēkuc Yisu mbo seŋ.

11

Yisu sôc Jerusalem gi

(Mat 21:1-9; Luk 19:28-40; Jon 12:12-15)

¹ Yisu ti ndê sêŋomi sêŋsêlëŋ sêhêganônj Jerusalem e sêsuŋ sa malac Betani ma malac Betpagi yêc Lôc Olib. Goc Yisu kēkin ndê ngacsêŋomi lu,

² ma sôm tēŋ inlu, “Asôc malac dindê andi, ma yêc dindê amlu oc atap donki danj sa, nanj sêsô dôŋ kalhac. In donki njaŋu wakuc, nanj njamalac danj ndôc njahô munj su dom. Anjapwêc su ma akôc sa amenj.

³ Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu anjapwêc donki dau, nanj asôm tēŋ nja bu, ‘Pômdau tac whin bu donki dindêc nem in sa njasawa sauŋ, goc in oc kēŋ mbu menj.’ ”

⁴ Bocdinan dec inlu sêsôc malac dau si ma sêtap donki danj sa, nanj lau sêsô dôŋ kalhac seŋ njadali k êpinj andu danj. Inlu bu sêŋjapwêc su,

⁵ ma lau njatô nanj sêlhac sêmpin, nanj sêndac inlu, “Amlu akôm sake, dec bu anjapwêc donki dau su?”

⁶ Ma inlu sêô nja si yom tôm Yisu sôm tēŋ inlu, dec sêhu donki dau siŋ tēŋ inlu.

⁷ Sêwê in sa sêtēŋ Yisu si, ma sêhu si njakwê awê-nga sac donki, goc Yisu pi gi ndôc njahô.

⁸ Ma lau daêsam sêhê si njakwê yêc seŋ. Ma lau njatô sêhêako a njalaun yêc seŋ njamakê ma sêkēŋ yêc seŋ.

⁹ Lau nanj sêmunj Yisu ti lau nanj sêŋkuc in, nanj sêmbwêc “Hosana! Anôtô nem mbec ngac nanj menj gêm Pômdau anjô.

¹⁰ Anôtô nem mbec in nanj menj bu puc aban Dawid ndê gôlin dôŋ. Hosana tēŋ Anôtô lôlôc-nga.”

¹¹ Yisu hôc asê Jerusalem, goc sôc lôm dabun njabatêmdô gi, ma gêlic gēŋ sambob nanj yêc dindê. Magoc ac gi su dec in ti ndê ngacsêŋomi 12 sêmbu sêsa malac Betani si bu sêyêc dindê.

Yisu pucbo a kinj danj

(Mat 21:18-19)

¹² Tēŋ bēbêc Yisu ti ndê ngac-s êŋomi sêhu Betani siŋ ma sêŋsêlëŋ sêmbu seŋ, ma gēŋ yô Yisu.

¹³ In gêlic a kinj danj nanj kalhac ahê, goc tēŋ a dau gi. Tēm dinan in tēm nanj a kinj sem njandô dom, magoc Yisu gêlic bu a dinan njalaun kēsôlô su dec kēŋ bata bu mboe kin njandô oc sêŋgalêŋ. Magoc njandô mbasi, in tap njalaun nambwa sa.

¹⁴ Goc in pucbo a dau ma sôm, “Lau danj oc sênen njandô yêc a dindêc tiyham dom.” Ma in ndê ngacsêŋomi sêŋgô yom dau.

Yisu soc lau su yêc lôm dabun

(Mat 21:12-17; Luk 19:45-46)

¹⁵ Yisu ti ndê sêŋomi sêŋsêlëŋ si e sêhôn asê Jerusalem, ma sêtēŋ lôm dabun si. Yêc lôm dabun njabatêmdô lau sêtidulu gēŋ ti semlhi gēŋ sêmbu, ma Yisu gic hu soc nja sêsa awê. In kac lau sêô mone-nga si tebo sa, ma kac lau nanj sêyob balusi bu lau sênemlhi,* nanj si pōŋ sa whin.

¹⁶ Ma in gic yao lau bu sêkôc wapa sêtidulu-nga sôc lôm dabun njagamenj tiyham dom.

¹⁷ Ma in kêdôhôn lau ma sôm, “Sêto Anôtô ndê yom yêc bocdec bu, ‘Aô neŋ andu gic waê bu lau akēŋ gamenj honj sêten mbec sêmbu-nga.’ Mac anjyalê yom dau, ma bocke dec mac akôm Anôtô ndê andu ti lau kanj si gamenj?”

¹⁸ Tinjambu dabunsiŋa atu-tu ma lau nanj sêndôhôn yomsu, nanj sêŋgô njawaê pi gēŋ nanj Yisu kôm, ma sêŋyalê bu lau sambob sêhêdaê tu in ndê yom-nga. Tu dinan-nga dec sêtôc Yisu, ma sêŋsalê lēŋ bu sêndic in ndu.

¹⁹ Yisu ti ndê ngac-sêŋomi sêmbu Jerusalem e ac gi sip, dec sêmbu sêsa si.

* 11:15: Alic yom njaŋu-nga (footnote) yêc Mat 21:12.

*Yom pi lêñ dakêñ whiñ ti daten mbec-nga
(Mat 21:20-22)*

²⁰ Ngalanjsê bêbêc Yisu ti ndê ngacsêñjomi sêñsêlêñ bu sêmbu sêtêñ Jerusalem sêñdi, ma sêhóc asê a kiñ nan Yisu pucbo. Nac sêlic bu a dau mbac, nasangac ti ñawakac hon tibasô.

²¹ Ma Pita gauc gêm Yisu ndê yom, dec sôm têtñ in, “Kêdôhônwaga, lic a kiñ nan am pucbo, nan mbac su.”

²² Goc Yisu ô yom ma sôm têtñ nac, “Akêñ whiñ Anôtô.

²³ Aô wasôm yomandô têtñ mac, bu asa nan bu sôm têtñ lôc dan bu, ‘Puc daôm sa ma sip gwêc ñalôm ndi,’ ma atac lu-lu dom magoc kêtñ whiñ bu Anôtô oc kôm yom dau ñandô sa, dec gêtñ dau oc ñandô sa.

²⁴ Boc-dinan aô bu wasôm têtñ mac bu gêtñ bocke nan mac bu atên Anôtô bu kêtñ têtñ mac, nan akêñ whiñ bu mac akôc su, ma aô wasôm yom ñandô, in oc kêtñ têtñ mac.

²⁵⁻²⁶ Ma têtñ ndoc mac bu atên mbec, ma bu gauc nem lau nan sêkôm sac têtñ mac, nan goc asuc nac si sac kwi. Ma mac nem Damam nan mbo undambê, oc suc mac nem sac kwi bocdinan.”

*Gêndac pi Yisu ndê ñaclai ñahu
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)*

²⁷ Yisu ti in ndê ngacsêñjomi sêhóc asê malac Jerusalem tiyham ma sêtêñ lôm dabun si. Yisu kêsêlêñ mbo lôm dabun ñabatêm-ndô, ma dabun-siga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-nga ma lau bata sêtigasuc in.

²⁸ Ma sêndac in, “Am kôc ñaclai yêc nde, bu kôm gêtñ hon nan am kôm? Asa kêtñ têtñ am?”

²⁹ Goc Yisu sôm têtñ nac, “Gêtñ ñamata-nga aô wakêñ gêndac dan têtñ mac. Mac bu aô anen yom, dec wasôm anen ñaclai ñahu asê têtñ mac.

³⁰ Asa kêtñ ñaclai têtñ Jon dec in kêtñ lau? Anôtô kêtñ ñaclai têtñ in, me mba? Asôm têtñ aô.”

³¹ Nac sem yomgalôm pi Yisu ndê gêndac, ma sêhôm têtñ dau, “Yac bu dasôm bu Anôtô kêtñ ñaclai têtñ Jon, goc Yisu oc ndac yac, ‘Tu sake-nga mac akêñ whiñ Jon dom?’

³² Magoc yac bu dasôm bu Jon kêtñ lau kêtñc ñamalac nom-nga si gauc ñambwa, goc lau oc sêlic yac sac.” Nac sêñyalê bu lau daêsam sêlic Jon bu propet dan, dec sêtôc dau.

³³ Bocdinan sêhôm têtñ Yisu, “Yac anyalê dom.” Ma in sôm têtñ nac, “Bocdinan aô wasôm anen ñaclai ñahu asê têtñ mac dom.”

12

*Yom gôlin pi lau sêyob ôm wain-nga
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)*

¹ Ma in gic hu yom gôlin dan ma sôm têtñ lau bata Israel-nga dinan, “Nac dan sô ôm wain-nga dan. In sô tun sa, kêmasan

gamen tu lau sêmasan wain ñakwi-nga, ma kwê andu baliñ dan bu lau sêlhac ma sêtíp lau kan. Tinambu in kêtñ ôm dau têtñ lau ñatô sêyob, ma kôlhô gi mbo gamen dan.

² Têtñ têtñ sêndic wain ñandô sa-nga, nan ñadau kêtñc ngac akin dan têtñ lau sêyob ôm-nga, tu bu sêkêtñ wain ñandô ñatô têtñ in.

³ Tigen nac sêlô in dôn, sic in ñamlic ñandê, ma sêkêtñ in kôlhô amba sawa gi.

⁴ Goc ñadau kêtñc ngac akin dan tiyham, tigen nac sic in pi ñagôlôn, ma sêkôm mêtê sac têtñ in.

⁵ Tinambu ñadau kêtñc ngac titô-nga, magoc nac sic in ndu. Ma in kêtñc lau daêsam tiyham, ma nac sic ñatô ñamlic ñandê, ma sic ñatô ndu.

⁶ Tinambu ngac tigen mbo, nan ñadau ndê atungac, nan in tac whiñ ndu andô. Goc ñadau kêtñc ndê atu dau têtñ nac gi, ma gauc gêm têtñ dau, ‘Lau nan sêyob anen ôm, nan oc sêtôc anen atungac dindac sa.’

⁷ Tigen têtñ têtñ ñadau ndê atu hóc asê, nan lau sêyob ôm-nga sêhôm têtñ dau, ‘Nac dinan in ñadau ndê atungac nan oc wêkain ôm dindac ti ndê gêtñ lêtñsêm. Bocdinan dandic in ndu ma dakôc ôm dindac su ti yac nen.’

⁸ Ma sêkôc atungac, sic in ndu ma sêtuc in sa awê gi.”

⁹ Goc Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm ñadau oc kôm sake têtñ lau nan sêyob in ndê ôm? In oc men ma ndic nac ndu, ma kêtñ ôm dau têtñ lau ñatô sêyob.

¹⁰ Gauc nem yom nan sêto yêc bocdec bu, ‘Hoc nan lau sêkwê andu-nga sêtec, nan kwahic ti hoc ñamata-nga yêc andu dau.

¹¹ Pômdau kôm gêtñ dau, ma yac alic ñayham.’ Mac asam yom dau su, me?”

¹² Têtñ dinan lau bata Israel-nga sêñyalê bu Yisu sôm yom gôlin dau hêganôn nac, dec sêñsalê lêtñ bu sêkôc in dôn. Magoc sêtôc lau ton atu nan sêmbu sêwhiñ Yisu, ma tu dinan-nga sêhu in sin ma sêlhô si.

*Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-nga
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)*

¹³ Tinambu lau bata dinan sêñsalê lêtñ bu sêtim Yisu bu sôm yom so dan. Nac sêñkin lau Palêsai ñatô sêwhiñ lau Israel-nga ñatô nan sêpuc Herod ma lau Rom-nga si gôlin dôn, nan sêtên Yisu si.

¹⁴ Nac sêhóc asê in ma sêhôm, “Kêdôhônwaga, yac anyalê bu am ngac sôm yom ñandô-nga. Am gauc gêm lau si waê dom, ma toc nac hon sa ñalên tigen. Ma am kêdôhôn Anôtô ndê lêtñ têtñ lau kêtñc yom ñandô solop. Kwahic dec yac bu andac am bu in solop bu yac dakêñ takis t êñ †Sisa, me mba? Yac oc danemlhi takis, me mba?”

¹⁵ Yisu ngô yom dau, tigen in kêtñyalê bu nac gauc gêm bu sêtim in, dec sôm, “Tu sake-nga mac bu atim aô? Akôc mone silba dan ma atôc têtñ aô.”

¹⁶ Goc sêkên mone dan têt in, ma in ndac nac, “Asa ndê ngatu ti naê yêc mone dindec?” Ma sêo yom ma sêsôm, “Sisa ndê.”

¹⁷ Dec Yisu sôm, “Bocdinañ atoc Sisa sa na gêñ nan gic in nawaê, ma atoc Anötö sa na gêñ nan gic in nawaê.” Nac sêngô Yisu ndê yom dau, ma sêhêdaê tu in ndê gauc-nga.

Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akên lau batê-nga

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-38)

¹⁸ Ma lau †Sadiusi natô sêtên Yisu si, bu sêkên gëndac dan têt in. Nac lau Israel si toñ dan, nan sêkên whin dom bu lau batê oc sêtisa tiyham.

¹⁹ Ma nac sêndac in bocdec bu, “Kêdôhôngwaga, Moses to yac neñ yomsu dan bocdec bu. Ngac dan bu ndê dôwa nem awhê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, nan ngac dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-nga.

²⁰ Têt ndoc dan asidôwai 7 sêmbo. Ngac namata-nga gêm awhê sa, magoc mbac ndu, ma balêkoc mba.

²¹ Goc in asi, ngac tilu-nga, gêm awhê sawa dau, magoc mbac ndu ma balêkoc mba. Ngac titô-nga bocdinañ,

²² ma asidôwa hale bocdinañ, hon sem awhê sawa dau sa, magoc sêmbac ndu, ma balêkoc mba. Ma tinambu awhê dau mbac ndu.

²³ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tôm lau natô sêsôm, dec awhê dau oc ti asidôwa asa ndê awhê? Bu asidôwai 7 dinañ hon sem awhê tiger dinañ su têt ndoc sêmbo tali.”*

²⁴ Ma Yisu sôm têt nac, “Mac akôc gauc so, bu mac anyalê Anötö ndê yom ti in ndê naclai dom.

²⁵ Têt têt lau batê sêtisa, nan lau oc sênem dau dom. Nac oc sêmbo sêtôm aña un-dambê-nga.

²⁶ Ma yom dan tiyham tôc asê bu lau batê oc sêtisa. Mac asam su yêc Moses ndê buku. Têt ndoc Moses gêlic ya golom a dan, nan Anötö sôm têt in bu, ‘*Aô Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö ma Jakob ndê Anötö.*

²⁷ Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-nga Anötö sam dau bu lau tô dinañ si Anötö? In lau batê si Anötö dom, in lau tali si Anötö. Mac nem gauc in so sambuc.”

Yomsu namata-nga

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Kêdôhôngwaga yomsu-nga dan kalhac whin lau nan sêkên danga Yisu ma lau Sadiusi si yom, ma in gêlic bu Yisu ô lau Sadiusi si yom napep. Bocdinañ in ndac Yisu, “Anötö ndê yomsu bocke ti yomsu namata-nga?”

²⁹ Ma Yisu sôm, “Yomsu namata-nga nan hôc gêlic yomsu hon nan bocdec, ‘*Mac lau*

Israel-nga angô! Pômdau yac neñ Anötö in Pômdau tigen.

³⁰ Atac whin Pômdau am nem Anötö ti am nem nalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc.’

³¹ Ma yomsu tilu-nga bocdec yêc, ‘*Atac whin lau menpañ am-nga, tôm am atac whin am daôm.*’ Yomsu lu dinañ sêhêc gêlic yomsu hon su.”

³² Goc kêdôhôngwaga yomsu-nga dau sôm têt Yisu, “Kêdôhôngwaga, am sôm solop. Yomandô, Anötö tigen mbo, ma anötö nandô dan mbo dom.

³³ Ma yac bu atac whin A nôtö ti neñ nalôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc, ma yac bu atac whin lau menpañ yac-nga tôm yac atac whin yac dauñ, nan hôc gêlic bu yac dakên wata ti da pi ya ndi, me bu dakên gêñ natô ti da.”

³⁴ Yisu gêlic bu ngac dau ô yom ti gauc nayham, dec sôm têt in, “Êmkuc gauc nayham dinañ dec am oc tôm bu mbo Anötö ndê gôlin nalôm.”

Yisu sôm yom dinañ, ma tinambu lau sêtöc bu sêkên gëndac têt in tiyham.

Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Yisu kêdôhông lau mbo lôm dabun namakê, ma ndac nac, “Bocke ma lau †Skraib sêsam Mesaya bu Dawid ndê Atu?

³⁶ Dawid dau hoc yom asê tôm Nalau Dabun puc in dôñ, ma to yom pi Mesaya bocdec bu, ‘*Anötö sôm têt aneñ Pômdau, “Am ndôc aô aman andô-nga e nditôm aô wakên nem nyacyo sêsôc am gahim napa.”*

³⁷ Dawid dau sam Mesaya bu in ndê Pômdau, ma bocke dec lau sêsam in bu Dawid ndê Atu?” Ma lau hon sêngô Yisu ndê yom ti atac nayham atu.

Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac

(Mat 23:1-7; Luk 20:45-47)

³⁸ Ma Yisu kêdôhông lau ma sôm, “Ayob daôm napep bu anyuk lau Skraib si gêbôm dom. Nac sêsôc nakwê baliñ ma sêñsêlên sêmbo malac lôm, bu nac atac whin bu lau sêtoc nac sa ma sêhê mwalêc nac.

³⁹ Nac atac whin bu sêndôc mala namata-nga yêc lôm wê-nga, ma sêndôc lau tiwaê si mala têt ndoc sênen mwasiñ.

⁴⁰ Yêc lau hon angô-nga lau dau sêten mbec baliñ. Magoc têt ndoc lau sêlic nac dom, nan sêñsau lauwhê sawa bu sêngaho nac si andu su. Anötö oc êmatôc nac, ma kên ngagêyô sac sambuc têt nac.”

Awhê tuc dan kên da danje

(Luk 21:1-4)

⁴¹ Tinambu Yisu ndôc sic ndôc lôm dabun njabatêmmndô kêpiñ apa nan lau sêkên si da

* **12:23:** Lau Sadiusi gauc gêm bu nac si gëndac dau tôc asê bu lau batê oc sêtisa tiyham dom.

sip-nga, ma tahê lau hon nanj sêkên si da sip apa dau. Lau ti lêlôm daêsam sêkên awa atu.

⁴² Tigen awhê tuc ñalôm sawa danj menj ma kên awa saun lu gitôm wan toea lu sip apa da-nga.

⁴³ Goc Yisu ta ndê ngac-sêngomi sêmenj ma sôm, “Yomandô, aô wasôm têt mac bu yêc Anôtô angô-nga awhê tuc ñalôm sawa dindec kên da nanj hóc gêlêc lau hon si da su.

⁴⁴ Nahu bu lau ti lêlôm honj sêkên si da, magoc ñac si awa daêsam gacgenj yêc ñac-nga. Magoc awhê dindec inj awhê ñalôm sawa, ma inj kên ndê gên honj ti da.”

13

*Yisu sôm yom pi lôm dabun Jerusalem-nga
(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Têt ndoc Yisu bu hu lôm dabun ñagamenj sinj, nanj inj ndê ngacsêngom danj sôm têt inj, “Kêdôhônwaga, lic hoc atu-tu ma andu ñayham kêlêc nanj sêkwê sa sêlhac dec.”

² Magoc Yisu ô yom ma sôm têt inj, “Am lic andu atu-tu ti lôm dabun dindec! Aô wasôm têt am, bu tinjambu ñacyo oc sêsenj hoc atu-tu honj dindec su e hoc danj oc ndôc hoc danj ñahô tiyham dom.”

*Gên wapac têt ñambu-nga-nga
(Mat 24:3-14; 10:17-22; Luk 21:7-19)*

³ Ñac sêsa sêtêt Lôc Olib si, ma tinjambu Pita, Jems, Jon ma Andru tawasê sêtêt Yisu si ma sêndôc angô têt lôm dabun yêc malac Jerusalem. Ma ñac sêndac inj bocdec bu,

⁴ “Sôm têt yac bu ñawapac nanj am sôm yom pi, nanj oc hóc asê Jerusalem têt têt bocke, ma gên sake oc kên puc yac bu têt dau menj kêpij?”

⁵ Goc Yisu sôm têt ñac, “Ayob daôm ñapep bu lau danj sênsau mac dom.

⁶ Bu lau daêsam oc sêmenj sênem aô anôñ ma sêsm, ‘Aô Mesaya dauñ dec,’ ma oc sênsau lau daêsam.

⁷ Ma têt ndoc mac angô ñawaê bu lau sic sinj têt dau me sêmasanj dau tu sêndic sinj-nga, nanj asô dom. Bu gên honj dinanj gic waê bu menj sa, m agoc têt ñambu-nga yêc dôn yêc.

⁸ Kinj nom-nga oc sêkên kisa dau, ma lau gamenj danj oc sêndic sinj têt lau gamenj danj. Tiyhò oc nem yêc gamenj honj, ma tóbôm oc sa. Gên honj dinanj oc ndic hu ñawapac têt ñambu-nga-nga, gitôm awhê nanj kêsahê balêkoc tunj inj ma gên dau gic hu ñandê atu nanj inj oc hóc tu kôc balêkoc-nga.

⁹⁻¹⁰ “Gên ñamata-nga lau oc sêhoc ñawaê ñayham asê têt lau sambob, ma têt dinanj têt ñambu-nga oc menj hóc asê. Ayob daôm ñapep. Lau oc sêwê mac atêt lau sêmatôc yom-nga andi, ma sêhi mac ña sô yêc lôm wê-nga. Tu aô-nga dec lau oc sêkên mac alhac gôlinjwaga ti kinj angô-nga, magoc ndoc dinanj ti têt bu mac ahoc yom ñandô asê têt ñac.

¹¹ Têt têt nanj sêkôc mac dôn ma sêwê mac atêt lau sêmatôc mac-nga andi, nanj ahêgo daôm tu yom asôm-nga dom. Asôm yom nanj Anôtô oc kên têt mac têt ndoc dinanj, bu mac daôm oc asôm yom dom, Ñalau Dabun oc sôm.

¹² “Têt ndoc ñawapac-nga dinanj, lau nanj sêkên whin dom oc sêhoc si asidôwai sêkên whin aô-nga asê bu sêndic ñac ndu, ma dambai oc sêkôm têt atui boc-dinanj. Balêkoc oc sêli dau sa têt damba ti dindai, ma sêkên ñac sêtêt lau bu sêndic ñac ndu.

¹³ Lau honj oc sêtec mac tu aô neñ ñaê-nga. Magoc asa nanj bu lhac ñannga ma hu aô sinj dom e ndê têt pacndê, nanj oc tap Anôtô ndê mwasinj nem inj si-nga sa.”

*Ñawapac gamenj Judia-nga
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)*

¹⁴ “Gên sac sambuc nanj oc kôm gamenj tisac, nanj lau oc sêkên lhac gamenj nanj gic inj ñawaê dom. (Asa nanj sam yom dindec, nanj kôc gauc ñapep, bu ñahu yêc sinj dau.) Mac lau asa nanj ambo gamenj Judia-nga ma alic gên dau, nanj honj alhò api gamenj lôc-nga andi.

¹⁵ Alhò ñagahô ma gauc nem mac nem gên danj dom. Lau nanj sêywhanj dau sêndôc andu ñasactô, nanj sêsôc andu ñalôm bu sêkôc si gên danj tóbôn dom.

¹⁶ Ma ñac nanj sêmbo ôm, nanj bocdinanj. Sêkac dau kwi bu sêkôc si gên ñatô dom.

¹⁷ Oyaê. Lauwhê tidaê, ma ñac nanj sêkên su têt balêkoc, nanj oc sêtap ñawapac atu sa têt têt dinanj.

¹⁸ Atenj mbec bu gên dinanj tap mac sa têt ndoc uhô-nga dom.

¹⁹ Nahu bu ñawapac ñandô nanj bu sa têt têt dinanj, nanj oc hóc gêlêc ñawapac honj nanj sêhóc asê nom têt têt nanj Anôtô kên undambê ti nom e kwahic dec, ma tinjambu oc sa bocdinanj tiyham dom.

²⁰ Magoc Pômdau oc kên ndoc dinanj tiapê tu bu nem lau nanj inj kêyalinj sa su, nanj sa-nga. Bu mba, goc lau honj oc sêninga.

²¹ “Têt ndoc dinanj ñgac danj bu sôm têt mac bu, ‘Alic, Mesaya dau dindec,’ me ‘Alic, Mesaya dau dindê,’ nanj akên whin ñac dom.

²² Lau nanj sênsau bu ñac Mesaya, ma propet tasanj oc sêmenj ma sêkôm gên dalô ti gên atu-tu bu sênsau lau. Ma ñac oc sênsahê bu sêtim lau nanj Anôtô kêyalinj ñac sa, nanj sêwhin.

²³ Aô gakên puc mac gwananj, ma bocdinanj ayob daôm ñapep.”

*Ñamalac ndê Atu ndê béc mbu menj-nga
(Mat 24:29-36; Luk 21:25-33)*

²⁴ Ma Yisu sôm, “Ndoc ñawapac-nga dinanj oc pacndê, ma tinjambu lau oc sêlic gên dalô atu-tu. Ac oc nem ganduc ma ayô oc ñawê tiyham dom.

²⁵ Ma tata oc sêperj akêj umbonj, ma gêj ti njaclai nanj sêlhac umbonj oc wiwic sa.

²⁶ Ma tinjambu lau oc sêlic Njamalac ndê Atu menj ndôc dao njahô ti ndê njaclai ma njawasi atu.

²⁷ Ma inj oc ênkinj ndê anjela sêsa sêtênj nom njabatinj ti undambê njabatinj honj sêndi, bu sêndic lau nanj inj kêyalinj njac sa su, nanj sa.

²⁸ “Gauc nem a lanj. Têj ndoc mac alic njalaunj wakuc bu lêc, nanj mac anyalê bu ndoc ac-njga menj kêpinj.

²⁹ Ma bocdina nj têtj ndoc mac alic gêj nanj aô gasôm yom pi, nanj hóc asê, dec anyalê bu Njamalac ndê Atu ndê bêt mbu menj njga menj kêpinj su, gitôm inj menj kalhac gatam.

³⁰ Yomandô! Lau têtj dina nj-njga oc sêningja dom e gêj honj dina nj hóc asê.

³¹ Undambê ti nom oc ningja, magoc anenj yom oc ningja dom. Gêj honj oc njandô sa tôm aô gasôm.”

Lau danj sênyalê Yisu ndê bêt mbu menj njga dom

(Mat 25:13-15)

³² Ma Yisu sôm, “Lau danj sênyalê bêt me acgatu nanj Njamalac ndê Atu oc mbu menj, nanj dom. Anjela undambê njga sênyalê dom, Anôtô ndê Atu kêyalê dom, Damanj tawasê kêyalê.

³³ Bocdina nj anem ali ma ayob daôm njapep! Mac am gauc têtj nanj bêt njambu njga dau oc menj sa.

³⁴ Gitôm andu njadau danj nanj bu sa ndi lic gamenj njatô. Inj hu ndê andu sinj ma kêj inj ndê lau akinj sêwêkainj si gwelenj têtj têtj. Ma inj oc sôm têtj njac yob gatam njga, bu inj nem ali ma tatinj gamenj njapep e inj mbu menj.

³⁵ Bocdina nj anem ali, bu mac anyalê ndoc nanj andu njadau oc mbu menj, nanj dom. Inj oc hóc asê têtj telha me timaninjhu, me dalec tanj, me bêt bêt ganduc, nanj mac anyalê dom.

³⁶ Ayob daôm njapep, mboe inj oc mbu menj njagahô, ma tap mac sa ayêc bêt ayêc.

³⁷ Yom nanj aô gasôm têtj mac, nanj dec wasôm têtj lau honj bocdina nj. Anem ali!”

14

Sêkic yom bu sêndic Yisu ndu

(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2)

¹ Lau Israel si †Mwasinj Pasowa ti †Mwasinj Bolom Yist Mba njga njandoc menj kêpinj, ma bêt lu yêc dôj yêc. Ma dabunjsiga atu-tu ti lau nanj sêndôhônj yomsu njga sênsalê lêtj danj bu sêkôc Yisu dôj gelec ma sêndic inj ndu.

² Tigenj sêhêgo dau ma sêsôm, “Dakôm têtj Mwasinj Pasowa njga njandoc dom, mboe lau daêsam nanj sêmbo Jerusalem tu om atu Pasowa njga, nanj oc sêlic ma sêli dau sa.”

Awhê danj gêm oso Yisu

(Mat 26:6-13; Luk 7:36-50; Jon 12:1-8)

³ Têtj têtj dina nj Yisu mbo malac Betani, ma gêj gêj ndôc whinj njac danj njê Saimon. Munj njga inj njac ti gêm bac leprasi. Yisu ndôc tebo ma awhê danj menj, nanj kôc bu njamalu njayham njatô atu sip kac danj. Inj kac gêj dau sa, ma kêt gêj malu dau pi Yisu ndê njagôlônj.

⁴ Lau njatô sêlic dec tac njandê têtj awhê dau, ma sêsôm, “Tu sake njga inj kêyalinj gêj njamalu dina nj?”

⁵ Gitôm bu dakênj têtj lau sênemlihi ma datap awa atu sa, ma dakênj têtj lau njalôm sawa. Njâtô dau oc hóc gêtêc njatô tu gwelenj yala sambuc njga su.” Ma sêhec yom inj njalênj sac.

⁶ Magoc Yisu sôm, “Ahu inj sinj ma akênj njawapac têtj inj dom. Inj kôm gêj njayham solop têtj aô.

⁷ Lau njalôm sawa oc sêmbo sêwhinj mac njapanj, ma bocdina nj dec têtj bocke mac bu atac whinj, nanj oc tôm bu mac anem njac sa. Tigenj aô oc wambo wawhinj mac njapanj dom.

⁸ Awhê dindec gitôm bu êmwasi nj aô njalênj dina nj, dec kôm. Inj kêt gêj njamalu pi aô, dec tôm inj kêmasanj aô nenj njamlic gwana nj tu sênsuhunj aô njga.

⁹ Yomandô aô wasôm têtj mac, bu tinjambu lau oc sêhoc njawaê njayham asê yêc gamenj honj, ma têtj dina nj njac oc sêsôm yom pi awhê dindec ma lau oc gauc nem inj.”

Judas sôm tidônj bu hoc Yisu asê

(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Têtj ndoc dina nj Judas Iskeriot, njgac sênomi 12 si danj, têtj dabunjsiga atu-tu gi ma sôm bu inj oc hoc Yisu asê têtj njac.

¹¹ Nac sêngô inj ndê yom ti atac njayham, ma sêsôm tidônj bu sênemlihi inj. Bocdina nj inj kêsalê lêtj tu bu hoc Yisu asê njga.

Yisu ndê njgac sênomi sêmasanj Mwasinj Pasowa njga

(Mat 26:17-19; Luk 22:7-13)

¹² Têtj Mwasinj Bolom Yist Mba njga njabêc njamata njga, bêt nanj lau Israel njga sic domba Pasowa njga ndu, nanj njgac sênomi sêsôm têtj Yisu bu, “Am tac whinj bu yac amasanj Mwasinj Pasowa bu am nenj whinj yac njga yêc nde?”

¹³ Dec Yisu kêkinj ndê njgac sênom lu ma sôm têtj injlu, “Asôc malac Jerusalem andi, ma amlu oc atap njac danj sa nanj kêbala nj bu lôj danj. Awhinj inj atênj inj ndê njadau ndê andu andi.

¹⁴ Ma asôm têtj andu njadau, ‘Alu mba kêtôhônjwaga ndac am tu andu njalôm njac lenj njga, bu inj ti ndê njgac sênomi bu sênenj Mwasinj Pasowa njga yêc am nem andu.’

¹⁵ Ma inj oc têtj njalôm atu danj yêc andu dau njahô njga têtj amlu. Tebo ti gêj honj tu yac danenj Mwasinj Pasowa njga yêc njalôm dau, goc amasanj gêj yêc dina nj.”

¹⁶ Goc sêhom lu dinan sêhoc malac si, ma sêtap gêh honj sa tòm Yisu sôm su, ma sêmasan Pasowa.

*Yisu sôm asê bu ngac danj oc hoc inj asê
(Mat 26:20-25; Luk 22:21-23)*

¹⁷ Têh ac gi su Yisu ti ngacsêhomi 12 sêtên andu dau si.

¹⁸ Nac sêndôc ti senj gêh sêmbo, ma Yisu sôm, “Yomandô aô wasôm têh mac, bu mac nem danj oc hoc aô asê. Ngac dau kwahic dec ndôc ma gêh gêh whin aô.”

¹⁹ Yom dau kôm nac sêsô, ma nalôm jawapac atu, ma nac tigen-tigen sêsôm têh inj, “Mboe aô, a? Mba!”

²⁰ Goc inj sôm têh nac, “Ngac dau inj mac lau 12 nem danj, ma kwahic dec alu anj gêh sip pele tigenj.

²¹ Gêh dau oc njandô sa pi Namalac ndê Atu, tôm yom nanj sêto yêc. Tigen ngac nanj hoc aô asê, nanj oc tap jawapac atu sa, ma tu dinan-nga inj dinda bu kôc inj dom, dec oc njayham.”

*Yisu gic hu Mwasinj Dabunj
(Mat 26:26-29; Luk 22:15-20)*

²² Têh têm nac senj gêh sêmbo, nanj Yisu kôc bolom, gêm mbec, pô kôc-kôc, ma gic sam têh nac. Ma inj sôm, “Akôc sa loc, aô nenj njandô dau dindec.”

²³ Ma inj kôc lachlu wain-nga danj ma gêm dange, goc kêh têh nac ma nac honj sênôm.

²⁴ Inj sôm têh nac, “Aô nenj dac wamatinj pwac-nga dau dec, nanj wakêc sinj tu lau daêsam-nga.

²⁵ Yomandô aô wasôm têh mac bu aô oc wanôm wain tiyham dom e Damanj ndê gôlinj menj sa tiawê, ma têh ndoc dinan aô wanôm tiyham.”

²⁶ Tinjambu nac sem wê danj, ma sêlhô sêsa sêtênj Lôc Olib si.

*Yisu sôm bu Pita oc sêc inj ahuc
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34)*

²⁷ Ma Yisu sôm têh nac, “Mac honj oc ahu aô sinj, tôm yom nanj sêto yêc bocdec bu, ‘Aô oc wasenj ngac yob domba-nga, ma domba oc sêlhô babalip.’

²⁸ Magoc tinjambu aô watisa tiyham, ma wamunj mac watênj gamej Galili-nga wandi.”

²⁹ Dec Pita sôm têh inj, “Nac honj bu sêhu am sinj, tigenj aô wahu am sinj dom.”

³⁰ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô wasôm yomandô bu ôbwêc dau dindec am oc sêc aô ahuc tidim tô su, goc dalec oc tanj tidim lu-nga.”

³¹ Tigenj Pita sôm yom ti njanga, “Mba! Gitôm sêndic aô ndu wawhinj am, aô oc wasêc am ahuc dom.” Ma nac honj sêsôm yom kainj tigenj.

*Yisu tenj mbec mbo ôm Getsemani
(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)*

³² Nac sêsa si e sêhoc asê ôm †olib-nga danj, ôm nanj sêsam bu Getsemani, ma Yisu sôm têh ndê ngacsêhomi, “Andôc dec ma aô watenj mbec.”

³³ Goc inj kôc Pita, Jems ma Jon sêwhin inj si, ma sêhu ngacsêhomi njatô sinj. Têh ndoc dinan Yisu ndê njalôm jawapac atu ma inj pô sim dau njandô.

³⁴ Inj sôm têh nac, “Aô nenj njalôm kêsahê jawapac atu, kêpinj bu oc wambac ndu. Mac andôc dec ma anem ali.”

³⁵ Goc inj hu nac sinj ma sa njasawa saunj gi. Inj hu dau sip nom gi ma tenj mbec, bu nditôm goc Anôtô nem inj sa bu ênjêc têm hóc njandê-nga nanj oc hóc asê inj.

³⁶ Inj sôm, “Damanj, O Damanj, am gitôm bu kôm gêh honj. Kôc lachlu jawapac-ij ga dindec su yêc aô. Magoc êmkuc aô nenj atac whinj dom, kôm tôm am daôm nem atac whinj bu kôm.”

³⁷ Inj tenj mbec su, dec mbu gi ma tap sa bu ngacsêhomi sêyêc bêc sêyêc. Goc inj unj nac sa ma sôm têh Pita, “Saimon, bocdec am yêc bêc? Am gitôm dom bu nem ali tôm acgatu njasawa tigenj, a?

³⁸ A nem ali ma atenj mbec bu lêtôm tap mac sa dom. Mac nem gatôm licbalê, tigenj njamlic kwapac.”

³⁹ Goc Yisu sa gi, ma tenj mbec tigenj dinanj tiyham.

⁴⁰ Pacndê, goc inj mbu gi ma gêlic nac sêyêc bêc, bu nac tandô hê nac sa njandô. Ma nac sêpônâ yom tu sêsôm têh inj-nga.

⁴¹ Goc inj gi ma tenj mbec tidim tô-nga. Ma têh ndoc inj mbu têh nac tiyham, nanj inj sôm, “Tu sake-nga mac ayêc bêc ti anjwhar daôm njapan? Gitôm! Ndoc menj hóc asê su bu sêhoc Namalac ndê Atu asê ma sêkênj inj sip lau sac amba.

⁴² Atisa ma dandi! Alic ngac nanj hoc aô asê dec menj su.”

Sêkôc Yisu dôh

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-11)

⁴³ Yisu sôm yom dinanj mbo, ma Judas, ngacsêhomi 12 si danj hóc asê whinj lau daêsam nanj sêhoc bienj ti sinj. †Dabunjsiga atu-tu ti kêdôhônjwaga yomsu-nga ma lau bata sênkinj lau tonj dinanj sêwhinj Judas sêmenj.

⁴⁴ Judas kêh puc lau d au gwananj su, ma sôm, “Ngac nanj mac anjسالê, nanj aô oc wanjutô inj bu watôc inj asê têh mac. Akôc inj dôh ma akênj lau sêyob inj, goc awê inj sa andi.”

⁴⁵ Bocdinanj têh ndoc Judas hóc asê, nanj inj têh Yisu solop gi ma sôm, “Kêdôhônjwaga,” ma ngutô inj.

⁴⁶ Dec lau nanj sêwhinj Judas, nanj sêkôc Yisu dôh.

⁴⁷ Yisu ndê lau sêlhac sêmpin in, ma ñac si dan puc ndê bien sa ma pa dabuñsiga atu ndê ñgac akin ndê dangalaun dan su.

⁴⁸ Goc Yisu sôm, “Bocke dec mac akôc bien ti gën sin-nga ma asa amen bu akôc aô dôn gitôm ñgac kan dan?”

⁴⁹ Tôm béc hon aô gambo gawhin mac ma kadôhôn lau yêc lôm dabun ñabatêmdô, magoc mac akôc aô dôn dom. Tigen gën nan magoc akôm kwahic dec, nan kôm Anôtô ndê yom nan sêto yêc, nan ñandô sa.”

⁵⁰ Têñ dinan Yisu ndê lau hon sêhu in sin ma sêlhô si.

⁵¹ Ngac batat dan kékuc Yisu ma mbo whin in ti ndê lau têt ôbwêc dinan, ma in puc po ñambwa. Lau sin bu sêlô in dôn,

⁵² tigen in hu ndê po sin yêc ñac si amba, ma kôlhô ñamlic ñambwa gi.

Lau bata Israel-nga sêmatôc Yisu

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:12, 13, 19-24)

⁵³ Dabuñsiga atu-tu Israel-nga, ti lau bata ma kédôhôn waga yomso-nga hon sêkac sa sêmo dabuñsiga ñamata-nga ndê andu. Ma lau nan sêkôc Yisu dôn sêwê in sêtên andu dau si.

⁵⁴ Pita kêsêlêñ kékuc Yisu mbo ahê, e gi sôc dabuñsiga ñamata-nga ndê andu ñatunlôm gi. Ma in ndôc sic whin lau sin sêyob lôm dabun-nga ñatô ma kêsulu ya.

⁵⁵ Dabuñsiga atu-tu ma lau bata hon nan sêndôc Sanedrin si ton, nan sênshalê yom bu sêngôlin pi Yisu ma sêkên in sip lau Rom-nga amba bu sêndic in ndu. Magoc sêtap yom dan sa dom.

⁵⁶ Bu lau daêsam sêtisa bu sêhoc yom tasan asê pi Yisu, magoc ñac hon si yom so dau.

⁵⁷ Tinambu lau ñatô sêtisa, ma sêkên yom tasan pi in bocdec bu,

⁵⁸ “Yac angô ñgac dau sôm, ‘Lôm dabun nan ñamalac sêkwê sa, nan aô oc wasen su. Ma têt béc titô-nga aô oc wakwê andu wakuc dan sa, nan gitôm andu nan ñamalac sêkwê, nan dom.’”

⁵⁹ Magoc ñac tigen-tigen si yom so dau tiyham.

⁶⁰ Goc dabuñsiga ñamata-nga tisa kalhac ñalhu, ma ndac Yisu, “Am ngô yom dê sêngôlin pi am, me? Am bu ô yom, me mba?”

⁶¹ Tigen Yisu gêm dau dôn ma ô yom dom. Goc dabuñsiga dau ndac in tiyham, “Am Mesaya dau, Anôtô Atungac, me mba?”

⁶² Ma Yisu sôm, “Aêc, aô daun dindec. Ma tinambu mac oc alic ñamalac ndê Atu ndôc Anôtô Naclai Nadau ndê amba andô-nga, ma sip men ndôc dao ñahô.”

⁶³ Têt ndoc dabuñsiga ñamata-nga ngô yom dinan, nan tac ñandê atu dec kéc dau ndê ñakwê kic ma sôm, “Yac dapônda yom dan tu tanngôlin pi in-nga dom.

⁶⁴ Yom nan in sôm pi dau, nan sac sambuc! Mac angô su, ma mac gauc gêm bocke?” Ma ñac hon sêsôm pitigen bu in mbac ndu.

⁶⁵ Lau ñatô sêhu gasôp pi in. Nac sêkic in tandô ahuc ña po, goc sêtap in ma sêsôm, “Am bu propet, nan sôm asê bu asa gic am.” Ma lau sin-nga sêkôc in sêsa si, ma sêhi in ña sô.

Pita sêc Yisu ahuc

(Mat 26:69-75; Luk 22:54-62; Jon 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Têt têt dinan Pita mbo andu dau ñamakê, ma dabuñsiga ñamata-nga ndê awhê akin dan kêsêlêñ men.

⁶⁷ In gêlic Pita kêsulu ya mbo, goc tahê in ma sôm, “Am ñgac nan kékuc Yisu Nasaret-nga whin.”

⁶⁸ Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba, aô kayalê am nem yom ñahu dom.” Dec in tisa gi kalhac kên tunlôm ñagatam.

⁶⁹ Malô goc awhê akin dau gêlic in tiyham, ma sôm yom kain tigen têt lau nan sêlhac sêmpin, “Alic ñgac kêlê. In Yisu ndê lau si dan.”

⁷⁰ Magoc Pita pa dau tiyham. Nasaawa saun ma lau nan sêlhac dindê, nan sêsôm, “Am ñgac Galili-nga. Yomandô, am ñac si dan.”

⁷¹ Magoc Pita sôm ti ñangga, “Mba! Aô bu wasôm yom tasan, nan goc Anôtô ndic aô. Aô kayalê ñgac nan mac asôm yom pi in, nan dom andô!”

⁷² Ma ñagahô dalec tan tilu-nga, dec Pita gauc gêm Yisu ndê yom bu in oc sêc in ahuc tidim tô su, goc dalec oc tan tidim lu-nga. Ma in tan dau ndu-ndu.

15

Pailot kêsulu Yisu

(Mat 27:11-26; Luk 23:2-3, 18-25; Jon 18:29-19:16)

¹ Têt bêbêc ganduc, dabuñsiga atu-tu ti lau bata ma lau nan sêndôhôn yomso ti lau ñSanedrin-nga hon si ñalôm tigen tu gën bocke bu sêkôm têt Yisu-nga. Goc sêsô in amba dôn ma sêwê in sêtên Pailot si.

² Ma Pailot ndac in, “Am lau Israel-nga si kin, a?” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Tôm nan am daôm sôm.”

³ Têt dinan dabuñsiga atu-tu sêngôlin yom daêsam pi in.

⁴ Dec Pailot ndac in tiyham, “Am oc ô ñac si yom, me mba? Nac sêngôlin yom daêsam pi am.”

⁵ Tigen Yisu ô yom dom, dec Pailot hêdaê.

⁶⁻⁷ Têt têt dinan ñgac dan ndôc gapocwalô, nan ndê ñaê Barabas. Mun-nga lau ñatô sêli dau sa têt lau Rom-nga nan sem gôlin lau Israel-nga, ma sic lau ñatô ndu. Magoc lau Rom-nga sêkôc ñac dôn ma sêkên ñac sêndôc gapocwalô. Ma Barabas in ñac si dan.

Tôm yala hon tēn ndoc lau Israel-nga si om atu Mwasin Pasowa-nga hōc asē, nan Pailot kēkuc lēn dan bocdec bu. Lau Israel-nga oc sēndac ngac gapocwalō-nga dan, dec in oc ēngapwēc in su tēn nac.

⁸ Lau daēsam nan sēkac dau sa tēn ndoc Pailot kēsahē Yisu, nan sēndac in bu ēngapwēc ngac gapocwalō-nga dan su ēnkuc ngagōlin dinan.

⁹⁻¹⁰ Pailot kēyalē bu dabuŋsiga atu-tu sem lēmun Yisu nambwa, ma tu dinan-nga dec sēwē Yisu sētēn in sēmēn. Bocdinan in gauc gēm bu ēngapwēc Yisu su, dec ndac nac, “Mac atac whin bu aō wahu Kin Israel-nga sin tēn mac, me mba?”

¹¹ Tigen dabuŋsiga atu-tu sēngalōm lau ton atu dinan e sēndac Pailot bu hu Barabas sin tēn nac.

¹² Goc Pailot ndac nac, “Bocdinan aō oc wakōm sake tēn ngac dindec, nan mac asam bu lau Israel-nga si Kin?”

¹³ Ma sēmbwēc, “Ndic in pi a gicso dau!”

¹⁴ Magoc Pailot ndac nac, “Tu sake-nga? In kōm giso bocke?” Magoc sēmbwēc ti njanja, “Ndic in pi a!”

¹⁵ P ailot bu kōm lau atac nayham sa, dec gōlōc bu ēngapwēc Barabas su tēn nac. Ma in kēkin Yisu tēn lau sin-nga bu sēhi in na sō, ma sēndic in ndu pi a gicso dau.

Lau sin-nga sēsū Yisu susu

(Mat 27:27-31; Jon 19:2-3)

¹⁶ Lau sin-nga sēwē Yisu sēsa Pailot ndē andu ŋamalacloŋ si, ma sēta yom bu lau sin-nga hon sēkac sa.

¹⁷ Goc sēkēn Yisu sōc ŋakwē kokoc baliŋ tōm kin sēsōc, ma sēwhē wac kēm ma sēkēn in un gitōm sunsun.

¹⁸ Goc nac sic hu sēmbwēc in, “Ei! Datoc lau Israel-nga si kin dindec sa man!”

¹⁹ Ma nac sēkōc a dan ma sic in pi ngagōlōn tidim daēsam, ma sēhē gasōp pi in. Sēpōn haduc tēn in, ma sēnsau bu sētoc in sa.

²⁰ Sēsū in susu pacndē, goc sēkōc ŋakwē baliŋ dinan su, ma sēkēn in sōc dau ndē ŋakwē sa tiyham. Ma sēwē in sēsa malac Jerusalem ŋamakē si, bu sēndic in ndu pi a gicso dau.

Sic Yisu pi a gicso dau

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

²¹ Lau sin-nga sēwē Yisu sēmbo sen, ma ngac dan kēsēlēn mbo sen akēn gamen ŋamakē-nga men. Ma sēkac in bu hōc Yisu ndē a gicso dau. Ngac dau ndē ŋaē Saimon. In Aleksanda lu Rupas damba, ma in ndē malachu Sairin.

²² Sēwē Yisu sēsa si e sēhōc asē gamen nan sēsam bu Golgota. (ŋaē dau danem kwi bu ‘Gamen ŋakēcyha-nga.’)

²³ Lau sin-nga bu sēkēn wain ti bu ŋamakic tēn Yisu nōm, magoc in tec.

²⁴ Bocdinan sēhu sin, ma sic in pi a gicso dau. Ma tinambu sēwhē in ndē ŋakwē kōc ma sēpuc gapoc bu sēlic asa oc kōc ŋakwē bocke.

²⁵ Nac sic in pi a gicso tēn bēbēc, acgatu gitōm 9 kilok.

²⁶ Ma yom nan lau bata Israel-nga sēngōlin pi in, nan sēto pi bapia dan, nan sōm, “Lau Israel-nga si Kin.”

²⁷⁻²⁸ Nac sic ngac sac lu pi a gicso dau sēwhin, dan kēgalēn Yisu amba andō-nga, ma dan kēgalēn gasē-nga.

²⁹ Lau nan sēnsēlēn si sēmēn, nan sēndahin ŋasu ma sētan bōlē Yisu. Sēsōm, “Ei. Am ngac nan sōm bu sen lōm dabuŋ su ma kwē sa tiyham tōm bēc tō.

³⁰ Dec sip akēn a gicso dau mwen, ma nem daōm sa!”

³¹ Ma dabuŋsiga atu-tu ti kēdōhōnwaga yomsu-nga bocdinan sēsū in susu ma sēsōm tēn dandi, “In gēm lau daēsam sa, tigen gitōm dom bu nem dau sa.

³² Yac bu alic Mesaya, lau Israel si kin dindec-nga, sip akēn a gicso dau men, dec yac oc akēn whin in.” Ma ngac lu nan sic pi a gicso sēwhin Yisu, nan sēsū in susu bocdinan.

Yisu mbac ndu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

³³ Tēn ac kalhac lhu, nasec atu gēm gamen sambuc ahuc e acgatu gitōm 3 kilok telha-nga.

³⁴ Ma tēn 3 kilok Yisu mbwēc awaha atu, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Yom dau danem kwi bu, ‘Aō nen Anōtō, aō nen Anōtō, tu sake-nga am hu aō sin?’)

³⁵ Lau nan sēlhac sēmpin, nan sēngō in napep dom ma sēsōm, “Anō, in ta propet Elaija.”

³⁶ Ma ngac dan kēti gi kēn sōwam dan sip wain ŋamakic, ma sō dōn pi a baliŋ dan. Goc in puc pi Yisu whasun bu in nōm ma sōm, “Dahu in sin ma dalic, Elaija oc sip men ma kōc in su, me mba.”

³⁷ Tēn tēm dinan Yisu mbwēc awaha atu ma mbac ndu.

³⁸ Ma tēn dinan po baliŋ nan kēgalēn lōm dabuŋ ŋalōm, nan dau kic gi lu, kalhac ŋahō ma gi tēn napu-nga.

³⁹ Ma ngac bata sin-nga nan kalhac Yisu anō-nga, nan gēlic in ndē mbac ndu ŋalēn, goc sōm, “Yomandō, ngac dindec in Anōtō ndē Atu.”

⁴⁰ Lauwhē natō sēlhac ahē ma sēlic gēn hon dinan. Maria Magadala lu Maria nan Jems saun lu Joses dinda, ma Salome sēmbo sēwhin nac.

⁴¹ Mun-nga, tēn tēm Yisu mbo gamen Galili-nga, nan lauwhē dinan sēnkuc in, ma sem akiŋ in. Ma lauwhē daēsam nan sēpi

Jerusalem sêwhin Yisu, nan sêlhac sêwhin nac.

Josep kên Yisu ndê namlan yêc hoc nasun
(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁴² Bêc nan sic Yisu ndu, nan lau Israel-nga si bêc sêmasan dau tu Sabat-nga.* Bocdinan têt telha,

⁴³ Ngac bata Israel-nga dan naê Josep gauc gêm bu ênsuhun Yisu namlan. Josep in ngac akên malac Arimatiya-nga, ma in lau Sanedrin-nga si ngac tiwaê dan nan kên bata Anôtô ndê gôlin bu men sa tiawê. In ndê nalôm pên dôg, dec têt Pailot gi ma ndac Yisu ndê namlan.

⁴⁴ Yom dau kôm Pailot sô, nahu bu in kêyalê dom bu Yisu mbac ndu su. Bocdinan in ta lau sin si ngac bata ma ndac in bu Yisu mbac ndu su, me mba.

⁴⁵ In tap sa bu Yisu mbac ndu su, dec gôlôc têt Josep bu kôc Yisu ndê namlan sa ndi ênsuhun.

⁴⁶ Josep kôc po nayham dan nan in gêmli mun su, goc sa gi ma kôc Yisu su yêc a gicso dau, ma kêpan in ahuc na po dau. Ma in kôc in sa gi ma kên in yêc sêhó nan lau sêlên gwanan su yêc hoc nalôm. Goc in kêpi hoc dan gi ndôc sê awha dau ahuc.

⁴⁷ Maria Magadala lu Joses dinda Maria sêlic Josep kên Yisu ndê namlan yêc hocsun dinan.

16

Yisu tisa

(Mat 28:1-10; Luk 24:1-12)

¹ Bêc Sabat-nga men gi su, goc Maria Magadala lu Jems dinda Maria, ma Salome semli gên malu bu sênem oso Yisu ndê namlan.

² Têt wake nabêc namata-nga dinan sêti têt bêbêc ganduc bu sêtên sêhó sêndi. Ac pi men su ma sênsêlên sêmbo sen,

³ ma sêndac dandi, “Asa oc nem yac sa ma êmpi hoc nan yêc sê awha, nan su?”

⁴ Tigen sêhóc tandô sa, ma sêlic hoc atu dau yêc sê awha dom.

⁵ Bocdinan dec sêsoc sêhó nalôm si. Sêlic ngac batac dan nan sôc nakwê sêsep, ma ndôc andô-nga, dec sêso ndandô.

⁶ Magoc ngac dau sôm, “Asô dom. Mac ansalê Yisu Nasaret-nga, nan sic in ndu pi a gicso dau. In yêc dec dom, in tisa su. Alic mala nan sêkên in yêc, nan sawa.

⁷ Magoc andi ma asôm têt in ndê sêngomi ma têt Pita bu in oc mun mac têt Galili ndi. Mac oc alic in yêc dindê, tôm yom nan in sôm têt mac mun su nan.”

* 15:42: Lau Israel sêsôm bu têt ndoc ac gi sip têt bêc nan mun bêc Sabat-nga, nan têt dau gi hoc bu bêc Sabat-nga. Bocdinan nac bu sênsuhun lau batê mun ac ndi sip.

⁸ Yom dinan kôm awhê lu dau sêntitec ti sêhêdaê ndandô. Sêsa akên sêhó, ma sêlê sênti si. Magoc sêtôc dau dec sêsôm yom têt namlac dan yêc sen dom.

⁹ Têt têt Yisu tisa têt Sonda bêbêc, in hoc dau asê ti-namata-nga têt Maria Magadala, awhê nan mun-nga in soc nalau sac 7 su yêc in nalôm.

¹⁰ Ma Maria gi ma sôm asê têt lau nan sênkuc Yisu, nan sêkôm dangibo ti sêtan sêmbo.

¹¹ Maria sôm têt nac bu in gênêc Yisu ma in mbo tali tiyham. Magoc nac sêkên whin dom.

¹² Tinambu Yisu ndê ngac-sêngom lu sêhu Jerusalem sin ma sênsêlên sêmbo sen, ma Yisu hoc dau asê têt inlu gitôm ngac ango batac dan.

¹³ Dec inlu sêmbu si ma sic min têt sêngomi natô, magoc nac sêkên whin inlu dom bocdinan.

Yisu kên gwelen têt lau nan sênkuc in

¹⁴ Tinambu ngacsêngomi 11 sen gên sêmbo sêwhin dau, ma Yisu hoc dau asê têt nac. Ma in sôm nac tu nac si nalôm nadandi-nga, bu sêkên whin lau nan sêlic in têt ndoc in tisa su, nan dom.

¹⁵ Goc in sôm têt nac, “Atôm nom ngamen sambob andi, ma ahoc nawêc nayham asê têt lau hon.

¹⁶ Lau nan sêkên whin ma sêlin sangu, nan oc sêtap Anôtô ndê mwasin nem nac si-nga sa. Magoc lau nan sêkên whin dom, nan oc sêtap in ndê matôc sa.

¹⁷ Ma Anôtô oc kên naclai têt lau nan sêkên whin, dec oc tôm bu sêkôm gên dalô bocdec bu. Nac oc sêkôm gwelen sênem aô anôn, ma sêsoc nalau sac su yêc lau. Nac oc sêsôm yom awha wakuc-nga nan sêndôhôn mun su dom.

¹⁸ Nac bu sêkôc mboc sac sip nac amba me sênom bu namalic, dec oc kôm nac sêtisac dom. Ma nac oc sêkên amba sac lau gêmbar, ma sêkôm nac nayham sa.”

¹⁹ Yisu sôm yom dinan têt nac su, goc Anôtô kôc in su yêc nom. In pi undambê gi, ma ndôc Anôtô ndê amba andô-nga.

²⁰ Ma in ndê sêngomi sêsa si, ma sêhoc nawêc nayham asê yêc gamen hon. Ma Pômdau mbo whin nac, ma kên naclai têt nac bu sêkôm gên dalô atu-tu tu bu puc yom nan sêhoc asê, nan dôg-nga.

Luk ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindec sa-nga

Luk in Yisu ndê ngacsênom dom, ma in ñgac Israel-nga dom. In ñgac Grik-nga, ma in dokta, ma bocdinañ tanyalê bu in ñgac tiguauc. Luk dau gêlic gên hon nan Yisu kôm, nan dom, magoc in kip yom hon sa yêc lau nan sêmbô sêwhin Yisu têt ndoc in gic hu ndê gwelen e in mbu pi undambê gi (1:1-4). Luk ndê ñawaê ñayham hêganôn Yisu ti in ndê gwelen, ma in to bapia dan tiyham (Aposel) pi gwelen nan lau aposel sêkôm ña Nalau Dabun ndê ñaclai.

Yêc in ndê yom ñamata-nga, Luk sôm bu in to yom têt ñgac atu dan ñaê Tiopilas. Ñaê dau danem kwi bu 'ñgac nan atac whin Anôtô.' Magoc in to tu ñgac tigen dinañ-nga dom, in to ndê ñawaê ñayham hêganôn lau nan lau Israel dom gitôm in dau, ma lau Israel-nga sêwhin. In tac whin bu ñac sênyalê bu Yisu, in lau Israel-nga si Mesaya, ma in men gic waê lau Israel-nga tawasê dom, magoc men bu ti lau hon si Pômdau, ma bu mbac ndu tu lau hon-nga. Ma bocdinañ Luk tac whin bu Yisu ndê ñawaê sa têt gameñ nom-nga hon, bu lau sêngô ma sêkên whin Yisu, dec oc sêtap Anôtô ndê mwasin nem ñac si-nga sa.

Yom Ñamata-nga

¹ O ñgac atu Tiopilas. Lau daêsam sênsahê bu sêto yom pi gên hon nan ñandô sa yêc yac mba gameñ.

² Ñac sêto sênkuc yom nan lau nan sêmbô sêwhin Yisu têt ndoc in gic hu ndê gwelen, nan sic dulu têt yac. Lau dau sêlic gên hon nan Yisu kôm pi tandô, dec sêhoc ñawaê ñayham asê pi gên dau.

³ Ma aô bocdinañ, gakiñ yom hon sa pi gên ñamata-nga ma men têt kwahic dec, ma galic ñayham bu wato sip bapia dindec ma wanñin têt am. Aô gato yom kakuc ñadênañ tôm gên hon nan hêc asê. Tu dinañ-nga O ñgac atu Tiopilas,

⁴ am oc êmyalê bu yom hon pi Yisu nan am ngô su, nan yom ñandô.

Jon, Ñgac Kêku Lau-nga ndê puc dinda kôc in-nga

⁵ Têt têt Kin †Herod gêm gôlin gameñ Judia-nga, nan †dabuñsiga dan mbo, in ndê

ñaê Sekaria. In kôm ndê gwelen whin dabuñsiga nan sêmbô dabuñsiga ñamata-nga Abaisa* ndê ton. Sekaria ndê awhê ndê ñaê Elisabet, ma in Aron† ndê wakuc dan, gitôm Sekaria dau.

⁶ Anôtô gêlic inlu sêsa lêt gitên yêc in angô-nga, sênsêlêt sênkuc Anôtô ndê yomsu ti ñagôlin ñalêt ñayham.

⁷ Inlu sêti awhê andô ma ñgac andô su, magoc balêkoc mba, bu Elisabet in awhê gapoc.

⁸ Têt têt dan Sekaria ndê ton si ndoc sênem akin Anôtô-nga hêc asê, ma in gêm ndê gwelen dabuñsiga-nga mbo Anôtô ndê lôm dabun yêc Jerusalem.

⁹ Ma gitôm dabuñsiga si mêtê, sêpuc gapoc gi sip Sekaria, bu sêc lôm dabun ñalôm ndi, ma kêt da ñamalu ñayham.

¹⁰ Ma têt ndoc in sêc gi bu kêt da ñamalu ñayham, nan lau Israel-nga hon nan sêkac sa tu s êtoc Anôtô sa-nga, nan sêten mbec sêlhac awê.

¹¹ Têt ndoc dinañ Pômdau ndê aña dan hoc dau asê têt Sekaria, ma kalhac alta da ñamalu-nga ña-ndô-nga.

¹² Têt ndoc Sekaria tandô pi aña dau, in sô ti têt dau ñandô.

¹³ Magoc aña sôm têt in, “Tôc daôm dom Sekaria, bu Pômdau ngô mbec nan am ten. Am nem awhê Elisabet oc kôc atôm ñgac dan, ma am oc sam in ndê ñaê bu Jon.

¹⁴ In oc kôm am atac ñayham atu, ma lau daêsam oc sêtisambuc tu dinda kôc in-nga,

¹⁵ bu in oc ti ñgac tiwaê yêc Pômdau angô-nga. In oc nôm wain me bu ñanga dom, magoc têt têt in yêc dinda atac ñalôm en, nan Nalau Dabun oc nem in ahuc, ma mbo whin in ñapan.

¹⁶ Ma têt ndoc in tiatu, nan in oc nem lau Israel-nga daêsam kwi, sêmbu sêsoc Pômdau ñac si Anôtô ñapu.

¹⁷ In oc ti propet ñanga ma ti ñaclai gitôm propet ñamata-nga Elaija. Ma in oc mun Pômdau, bu nem lau daêsam si ñalôm kwi. Dambai oc atac whin atui, ma lau dangapêc oc sêti lau ti gauc nan sêsa si lêt gitên. Ñalêt dinañ in oc êmasañ lau si ñalôm bu sêkôc Pômdau sa.”

¹⁸ Sekaria ngô aña ndê yom dinañ su, goc sôm têt in, “Alu atî awhê andô ma ñgac andô su. Boc-dinañ ñalêt bocce dec aô wanñalê bu am nem yom oc ñandô sa?”

¹⁹ Goc aña ô yom ma sôm, “Aô Gabriel nan galhac Pômdau angô-nga, ma in kêt in aô bu wahoc ñawaê ñayham dindec asê têt am.

* 1:5: Abaisa - dabuñsiga ñamata-nga dan nan mbo têt Kin Dawid ndê têt. Têt têt dinañ lau Israel si dabuñsiga sêwhê dau kôc ti ton 24 kêtuc dabuñsiga ñamata-nga si ñaê (1 Kr 24:7-19; ma Nia 12:11-17). Ma tiñambu sêkôm gwelen tôm ñaton 24 dinañ sêyô dau sêyô dau. Têt Yisu ndê têt, lau dabuñsiga daêsam sêndôc gameñ ñamakê-nga, ma sêpi Jerusalem tu sêkôm gwelen yêc †lôm dabun tôm ñac si ton si ndoc, ma tiñambu sêmbu sêtên si gameñ si (Luk 1:8, 23). Alic yom whê ñaê 'dabuñsiga' sa-nga yêc buku dindec ñambu-nga. † 1:5: Aron - lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga nan gêm akin Anôtô têt Moses ndê têt. Alic Eks 7:1-6; ma 28:1.

²⁰ Gêñ nanj aô gasôm yom pi, nanj oc ñandô sa tòm ñandoc. Tigenj am kêñ whiñj aô dom, ma bocdinañ am oc awham mba sa, ma sôm yom dom e gêñ honj dindec hóc asê su.”

²¹ Têñ dinañ lau nanj sêmba awê, nanj sêhônj Sekaria ma gauc gêm bu bocke ma inj mbo tiwandêc yêc lôm dabunj ñalôm.

²² Ma têtñ ndoc Sekaria mbu sa awê gi, nanj gitôm dom bu sôm yom, ma gic amba ñambwa têtñ ñac, dec ñac si gauc sa bu inj gêlic gêñ ñagatu danj yêc lôm dabunj ñalôm.

²³ Tinjambu inj ndê bêc gwelenj-nga pacndê, ma inj kôlhô mbu têtñ ndê malac gi.

²⁴ Ma inj ndê awhê Elisabet daê, dec timêtê dau ñapep, ma mbo têtñ mbo inlu si andu gitôm ayô amanñan. Elisabet sôm,

²⁵ “Pômdau kôm gêñ dindec ma gêm aô sa. Ñamata-nga aô gambo ti mayanj yêc lau angô-nga, bu aô awhê gapoc, tigenj kwahic dec Pômdau tawalô aô, ma kôc aô mayanj su.”

Yisu ndê puc dinda kôc inj-nga

²⁶ Elisabet daê gitôm ayô 6 su, goc Anôtô kêkinj añela Gabriel têtñ malac Nasaret nanj yêc gamenj Galili-nga,

²⁷ bu kêñ ahenj têtñ awhê akinj danj. Inj ndê ñaê Maria, ma lau sêhoc yom asê su bu Maria oc nem ñgac danj ñaê Josep, nanj Kinj Dawid ndê apangac danj.

²⁸ Añela dau têtñ Maria gi ma sôm, “O awhê nanj Anôtô tac whiñj am ndu andô, Pômdau whiñj am.”

²⁹ Yom dau kôm Maria sô ñandô, ma inj gauc gêm têtñ dau bu, “Inj awha gic aô tu sake-nga?”

³⁰ Goc añela sôm têtñ inj, “Tôc daôm dom Maria, bu Anôtô gêlic am ñayham kêlêc.

³¹ Am oc daêm ma kôc balêkoc ñgac danj, ma sam inj ndê ñaê bu Yisu.

³² Inj oc ti ñgac tiwaê, ma lau oc sêsam inj bu Anôtô Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê Atu. Pômdau Anôtô oc kêñ inj wêkainj apangac Dawid ndê pônj kinj-nga.

³³ Inj oc nem gôlinj †Jakob ndê wakuc lau Israel-nga, ma inj ndê gôlinj oc pacndê dom.”

³⁴ Goc Maria ndac añela dau bu, “Aô gayêc gawhiñj ñgac danj dom, ma bocdinañ yom dau oc ñandô sa ñalêñ bocke?”

³⁵ Ma añela ô yom ma sôm, “Ñalau Dabunj oc têtñ am menj, ma Anôtô, Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê ñaclai oc nem am ahuc. Tu dinañ-nga balêkoc dabunj nanj am oc kôc, nanj lau oc sêsam inj bu Anôtô ndê Atu.

³⁶ Ma am ngô! Elisabet, awhê andô nanj yêc am apami si ton, nanj daê ma oc kôc balêkoc danj. Sêsôm bu inj awhê gapoc, magoc kwahic inj daê tòm ayô 6 su.

³⁷ Bu gêñ danj yêc dom, nanj Anôtô gitôm dom bu kôm ñandô sa.”

³⁸ Ma Maria ô yom ma sôm, “Pômdau ndê awhê akinj aô. Bocdinañ, yom nanj am sôm,

nanj ñandô sa pi aô.” Maria sôm yom dinañ su, goc añela hu inj sinj.

Maria gic Elisabet kêsi

³⁹ Têtñ têtñ dinañ Maria kêmasanj dau, ma kêsêlêñ ñagahô têtñ malac danj yêc gamenj ñabaô Judia-nga gi.

⁴⁰ Inj hóc asê ma têtñ Sekaria ndê andu gi, ma ta Elisabet ndê ñaê.

⁴¹ Têtñ têtñ Elisabet ngô Maria ndê yom, nanj balêkoc nanj yêc inj ñalôm kwê soc ti ñangja, ma Ñalau Dabunj gêm Elisabet ahuc.

⁴² Ma inj sôm yom awha atu, “Anôtô toc am sa hóc gêlêc lauwhê sambob su, ma oc toc balêkoc nanj am oc kôc, nanj sa bocdinañ.

⁴³ Aô awhê bocke, dec am, anenj Pômdau dinda mwenj bu lic aô?

⁴⁴ Têtñ ndoc aô gangô am mbwêc aô, nanj balêkoc nanj yêc aô ñatac, nanj kwê soc ti atac ñayham.

⁴⁵ Am kêñ whiñj bu Pômdau ndê yom p i am oc ñandô sa, ma tu dinañ-nga am tap inj ndê mwasiñ sa!”

Maria po Anôtô ndê waê sa

⁴⁶⁻⁴⁷ Ma Maria sôm:

“Aô wapo Pômdau ndê waê sa ti anenj ñalôm sambuc, ma aô atac ñayham kêlêc tu Anôtô nanj gêm aô si-nga.

⁴⁸ Ñahu bu inj kêlhiñ inj ndê awhê akinj ñambwa, aô dec sinj dom. Têtñ kwahic dec ma ndi, lau honj oc sêsam aô bu awhê nanj Anôtô kêmwasiñ.

⁴⁹ Inj Ñangja Ñadau nanj kôm gêñ atu têtñ aô, ma inj ndê ñaê dabunj.

⁵⁰ Tôm têtñ sambob, inj tawalô lau honj nanj sêtoc inj ma sêtoc inj sa.

⁵¹ Inj amba ñangja kôm gêñ atu, ma lau nanj yom sêtoc dau sa-nga gêm ñac si ñalôm ahuc, nanj inj soc ñac su sêlhô têtñtêtñ.

⁵² Inj kêmasuc kinj nom-nga su yêc ñac si pônj kinj-nga, magoc lau nanj sêngwiniñ dau, nanj inj toc ñac sa.

⁵³ Inj kêmwasiñ lau ñalôm sawa ña gêñ ñayham-ñayham, magoc inj kêkinj lau ti lêlôm sêsa amba sawa si.

⁵⁴⁻⁵⁵ Inj gêm inj ndê lau akinj Israel-nga sa, ma tòm yom nanj inj gic bata têtñ abanj Abraham, ma têtñ inj ndê wakuc honj nanj sêñkuc inj, nanj inj tawalô ñac.”

⁵⁶ Maria kêpiñ Anôtô ma sôm yom dinañ su, goc mbo whiñj Elisabet gitôm ayô tô, ma tinjambu inj kôlhô mbu têtñ ndê malac gi.

Elisabet kôc Jon

⁵⁷ Elisabet ndê ndoc menj sa dec inj kôc balêkoc ñgac danj.

⁵⁸ Ma inj ndê dawai ti lau menpanj inj-nga sêngô bu Pômdau tawalô inj ñalêñ dinañ, ma ñac honj atac ñayham sêwhiñj inj.

⁵⁹ Têtñ balêkoc dau ndê bêc ti-8-nga, ñac honj sêmenj bu sêsê balê ndê ñamlic ñatô su sêñkuc

lau Israel-nga si t'pwac, ma nac tac whin bu sêkên damba Sekaria ndê naê pi in.

⁶⁰ Tigen in dinda sôm, "Mba! Dasam in ndê naê bu Jon."

⁶¹ Ma sêsôm têng in, "Yêc am nem dawam, ngac naê Jon dan mbo dom."

⁶² Ma nac sic amba têng damba bu sêngyalê naê bocke in tac whin.

⁶³ In kôm na amba bu sêkên tapele dan têng in, dec sêkên ma in to, "In ndê naê Jon," goc lau hon sêhêdaê.

⁶⁴ Ma ngahô in êmbala tigolon, ma in sôm yom asê ma kêpin Anôtô.

⁶⁵ Gêh dau kôm nac lau hon sêsô, ma lau nan sêmbô Judia ngamen lôc-nga, nan sem yom-galôm napan pi gêh hon dinan.

⁶⁶ Lau hon sêngô jawae, ma nac gauc gêm yom dau napan yêc nac si nalôm. Ma nac sêlic bu Pômdau ndê naclai tôc dau asê yêc balê dau, dec sêndac dandi, "In oc ti namalac kain bocke?"

Sekaria hoc yom asê gitôm propet

⁶⁷ Têng têng dinan Nalau Dabun gêm Jon ndê damba Sekaria ahuc, ma in hoc yom asê gitôm propet dan ma sôm,

⁶⁸ "Tampin Pômdau, yac lau Israel-nga nen Anôtô, bu in men bu nem in ndê lau si.

⁶⁹ In po ngac ti naclai dan sa yêc in ndê ngac akin Dawid ndê lau wakuc, nan gitôm bu nem yac si.

⁷⁰ Anôtô ndê propet dabun sêhoc yom asê pi gêh dau mun su, ma kwahic dec Anôtô kôm yom dau nandô sa.

⁷¹ In kêmasan lêng dinan, bu nem yac si yêc yac nen nacyo ti lau nan sêtec yac amba.

⁷² In tawalô yac, tôm in gic bata têng abanji, ma gauc gêm in ndê pwac dabun,

⁷³ nan in kêmatin tidôn whin aban Abraham.

⁷⁴ In oc nem yac si yêc yac nen nacyo amba, tu bu yac danem akin in ti atac pa su,

⁷⁵ ma tu bu tansêlên dasa lêng gitên ti dabun yêc in angô-nga tôm bêt hon.

⁷⁶ Ma Jon, anen balê, lau oc sêsam am bu 'Anôtô, Naclai ti Nawasi Ndadu ndê propet,' bu am oc mun Pômdau ma êmasan lau si nalôm tu sêkôc in sa-nga.

⁷⁷ Ma am oc whê Anôtô ndê lau si gauc sa pi lêng nan in oc suc nac si sac kwi tu bu nem nac si-nga.

⁷⁸ Yac nen Anôtô ndê lêng tawalô yac-nga, nan oc tôm ac nan pi ma kalhac umbon,

⁷⁹ ma pô lau nan sêndôc gamen nasec, ma lau nan sêmpin bu sêmbac ndu. In oc wê yac dasa sen bu datap yom malô sa."

⁸⁰ Tinambu balê dau tiatu, ma kêh ndê nalôm sambuc tu nem akin Anôtô-nga. Ma in mbo gamen sawa e tôm bêt nan in gic hu ndê gwelen, dec gêm mêtê kalhac lau Israel angô-nga.

2

Maria kôc Yisu

¹ Têng têng dinan t'Sisa Ogasta gic atu yom bu sêsê lau hon nan sêmbô Rom si gôlin napan, nan sa tu bu sênemli takis-nga.

² (Têng ndoc dinan Kirinios gêm gôlin gamen Siria-nga, ma gêh dinan ti têng namata-nga nan sêsê lau sa yêc in ndê gôlin napan.)

³ Bocdinan lau hon sêtên si malachu si, bu sêto si naê sip bapia sêsê nac sa-nga.

⁴ Josep in Dawid ndê wakuc dan, ma bocdinan in hu malac Nasaret yêc gamen Galili-nga sin, ma sip têng Dawid ndê malac yêc gamen Judia-nga gi, malac nan sêsam bu Betlehem.

⁵ Josep lu Maria sêwhin dau si bu sêkên si naê, bu sêhoc inlu si yom asê su bu oc sênem dau. Ma Maria daê mbo.

⁶ Têng ndoc inlu sêmbô Betlehem, nan Maria ndê bêt bu kôc balêkoc-nga hôc asê.

⁷ Josep lu Maria sêyêc bêt si mala, bu nasawa mbasi yêc andu nacen-nga. Ma yêc dê, Maria kôc in ndê balêkoc ngac namata-nga. Ma in kôm in si na po, ma kêh in yêc bêt si apa sênen gêh-nga.

Anjela sêhoc Yisu jawae asê

⁸ Têng ôbwêc dinan lau natô sêyob si domba sêmbô malac dau namakê.

⁹ Ma Anôtô ndê anjela dan hoc dau asê têng nac. Pômdau ndê jawê pô nac, ma sêtôc dau nandô.

¹⁰ Goc anjela dau sôm têng nac bu, "Atôc daôm dom! Aô bu wakên jawae nayham dan têng nac, nan oc kôm mac atac nayham atu. Ma jawae dindec gic waê lau hon.

¹¹ Mac nem ngac nem mac si-nga hôc asê têng bêt dau dindec. In dinda kôc in yêc Betlehem, malac nan sêsam bu Dawid ndê malac. In t'Mesaya dau nan Anôtô gic bata bu ênkin men, ma mac nem Pômdau dau.

¹² Atên Betlehem andi, ma mac oc anyalê balêkoc dau pi gêh bocdec bu. Sêkôm in si na po, ma sêkên in yêc bêt si apa sênen gêh-nga."

¹³ Ma ngahô anjela undambê-nga daêsam sêhoc dau asê sêwhin anjela dinan, ma sem wê sêmpin Anôtô bocdec bu,

¹⁴ "Anôtô ndê waê sa yêc lôlôc. Ma yom malô yêc nom, têng lau nan Anôtô gêlic nac nayham."

Lau sêyob domba-nga sêtên Betlehem si

¹⁵ Anjela sem wê dinan su, goc sêmbu sêpi undambê si. Ma lau sêyob domba-nga sêsôm têng dandi, "Ayôc! Datên Betlehem dandi, ma dalic gêh atu nan Pômdau ndê anjela sêhoc asê têng yac."

¹⁶ Goc sêngahic dau sêtên Betlehem si, ma sêtap Maria lu Josep sa, ma sêlic balêkoc dau yêc bêt si apa sênen gêh-nga.

¹⁷ Sêlic inj su goc sêsa si, ma sic minj yom nan anela hoc asê têtj nac pi balêkoc dau.

¹⁸ Ma lau honj nanj sêngô nac si yom, nan sêhêdaê nandô.

¹⁹ Magoc Maria gauc gêm yom honj napan yêc ndê nalôm.

²⁰ Ma lau sêyob domba-nga sêlhô sêmbu sêtên gamej sêyob domba-nga si. Sêmpinj Anôtô ma sêtoc inj ndê waê sa tu gêtj honj nanj sêngô ti sêlic, nanj gitôm anela sôm asê têtj nac.

Sêtoc Yisu yêc lôm dabunj

²¹ Têtj bêt 8 ginga su, sêsê balê ndê namlic natô su, kêtuc lau Israel-nga si pwac. Ma sêsam inj ndê n aê Yisu, tôm anela sam inj têtj ndoc inj kêtj puc Maria bu inj oc daê.

²² Muñ-nga, Moses to yomsu danj pi lauwhê Israel-nga nanj sêkôc balêkoc, nanj yêc bocdec bu. Sêhônj e bêt 40 pacndê, goc nac oc nawasi sa tiyham yêc Anôtô angô-nga. Bocdinañ têtj Maria ndê bêt 40 pacndê su, goc injlu Josep sêkôc Yisu sêtên lôm dabunj yêc malac Jerusalem si, bu sêtoc inj yêc Pômdau angô-nga.

²³ Sêkôm bocdinañ kêtuc Pômdau ndê yomsu nanj Moses to bocdec bu, “Asam balêkoc ngac mbêc honj bu dabunj yêc Pômdau angô-nga.”

²⁴ Ma têtj têtj dinañ injlu sêkên da bu Maria nawasi sa tiyham. Sêkênj da tôm Pômdau ndê yomsu, balusi lu me mbac saunj lu.

²⁵ Têtj têtj dinañ ngac danj naê Simeon mbo Jerusalem si. Inj ngac gitên ti dabunj, ma inj hôj ndoc bu Anôtô ênkinj inj ndê Mesaya bu nem lau Israel-nga si. Nalau Dabunj whinj inj tôm bêt honj,

²⁶ ma têtj ndoc danj, kêtj gauc têtj inj bu inj oc mbo tali e lic Mesaya nanj Pômdau gic bata.

²⁷ Ma Nalau Dabunj wê Simeon têtj lôm dabunj gi, têtj bêt nanj Yisu dinda lu damba sêkôc inj sêmênj bu sêkênj da sênkuc Moses ndê yomsu.

²⁸ Inj pê Yisu sa, goc kêpinj Anôtô ma sôm,

²⁹⁻³⁰ “O Pômdau atu, yom nanj am gic bata su, nanj kwahic dec nandô sa. Aô tanônj galic am nem tNgac Nem Lau Si-nga su, ma bocdinañ dec oc tôm bu am nem ngac akinj aô dec wambac ndu ti atac malô.

³¹ Am kêmasanj lêtj dindec yêc lau honj angô-nga.

³² Am nem nawê oc pô lau honj, bu têtj am asê têtj lau gamej apa-nga, ma bu po am nem lau Israel-nga si waê sa.”

³³ Simeon sôm yom dinañ pi Yisu, dec kôm Yisu dinda lu damba sêhêdaê.

³⁴ Goc Simeon gêm mbec nac, ma sôm têtj Yisu dinda Maria, “Anôtô kêyalinj balê dindec sa, ma tu inj-nga lau Israel-nga daêsam oc sêpenj, magoc daêsam nanj sêkênj whinj inj, nanj oc sêtap Anôtô ndê mwasinj sa. Inj menj bu têtj

Anôtô ndê lêtj asê têtj lau, magoc daêsam oc sêpu inj ti ndê yom,

³⁵ ma nalênj dinañ gauc nanj yêc lau daêsam si nalôm, nanj oc menj sa tiawê. Ma tu gêtj nanj oc hôc asê inj-nga, am daôm oc hôc nandê atu tôm bienj kunj am natê.”

³⁶ Propet awhê danj mbo lôm dabunj njabatêmdô. Inj ndê naê

Ana, ma inj damba inj Panuel, nanj yêc Aser ndê tonj.* Ana inj ti awhê andô su. Muñ-nga inj gêm ngac su ma injlu nakwenj sêmbu sêwhinj dau gitôm yala 7,

³⁷ goc nakwenj mbac ndu ma Ana ti awhê sawa ma mbo e inj ndê yala ti 84. Tôm acsalô ti ôbwêc honj inj gêm akinj Anôtô mbo lôm dabunj njabatêmdô, ma têtj daêsam inj hu gêtj danen-nga sinj tu nem dabunj dau ti tenj mbec njanga-nga.

³⁸ Têtj têtj têtj Simeon ndê yom pi Yisu pacndê, nanj Ana têtj nac gi, ma gêm danje Anôtô. Ma inj gic hu sôm yom pi balêkoc têtj lau honj nanj sêhônj ndoc nanj Anôtô oc nem lau Jerusalem ti Israel-nga si.

³⁹ Josep lu Maria sêkôm gêtj honj tôm Pômdau ndê yomsu sôm, goc sêmbu sêtên nac si malac Nasaret yêc gamej Galili-nga si.

⁴⁰ Ma Yisu tiatu ma ti balê ti licwalô. Ma gauc njayham ma Anôtô ndê mwasinj gêm inj ahuc.

Yisu mbo lôm dabunj

⁴¹ Tôm yala honj Maria lu Josep sêpi Jerusalem si, bu sêlic om atu tPasowa-nga.

⁴² Têtj Yisu ndê yala ti 12, nanj nac honj sêpi si, tôm injlu si gêbôm.

⁴³ Ma têtj ndoc Mwasinj Pasowa-nga pacndê, goc Maria lu Josep sêhu Jerusalem sinj bu sêmbu sêtênj injlu si malac sêndi. Yisu gacgenj mbo Jerusalem, magoc injlu sênyalê dom,

⁴⁴ bu sênsêlênj sêmbu senj sêwhinj lau tonj atu, dec senj gauc bu inj oc mbo lau tonj atu dinañ nalôm. Sêhu Jerusalem sinj sêsa si gitôm bêt danj, goc sênsalê inj yêc nac si lau.

⁴⁵ Sêtap inj sa dom, dec bêt tilu-nga injlu sêmbu sêtênj Je rusalem si, bu sênsalê inj.

⁴⁶ Sêhôt asê Jerusalem, ma njagalanj sêtap inj sa yêc lôm dabunj. Inj ndôc whinj lau nanj sêndôhônj mêtê, ma inj kêtj danga nac si yom. Ma inj ndac nac pi gêtj daêsam.

⁴⁷ Lau honj nanj sêngô inj, nanj sêhêdaê tu inj ndê gauc-nga, ma tu yom honj nanj inj ô têtj kêdôhônjwaga-nga.

⁴⁸ Têtj ndoc Maria lu Josep sêlic inj, nanj sêhêdaê. Ma Maria ndac inj, “Anenj balê, tu sake-nga am kôm gêtj dindec têtj alu damam? Alu anjalê am ti nalôm njawapac.”

⁴⁹ Ma Yisu ndac injlu, “Tu sake-nga amlu anjalê aô? Damanj ndê andu dindec, ma aô gac waê bu wambo dec.”

* 2:36: Aser - Jakob ndê atui 12 si danj. Lau Israel sêwhê dau kôt ti tonj 12 sênkuc apai 12 dinañ (alic Gen 35:26).

⁵⁰ Tigen ñac sênyalê in ndê yom ñahu dom.

⁵¹ Goc Yisu whin inlu, ma sêmbu sêtên malac Nasaret si, ma in danga wambu têt inlu ñapep. Ma in dinda gauc gêm yom hon dinan ñapan yêc ndê ñalôm.

⁵² Ma Yisu tiatu ma ti ñgac tiguauc, ma Anôtô ma ñamalac hon sêlic in ñayham.

3

Jon, Ñgac Kêku Lau-nga kêmasan Yisu ndê senj

(Mat 3:1-12; Mak 1:2-8)

¹ Tinjambu Taibirias ti lau Rom-nga si kinj atu,* ma têt in ndê yala ti-15-nga, nan in ndê la u bata bocdec sem gôlin lau Rom-nga si gameñ ñatô. Pontias Pailot gêm gôlin gameñ Judia-nga, †Herod Antipas gêm gôlin Galili, Herod ndê dôwa Pilip gêm gôlin Ituria ma Trakonitas, ma Lisaniyas gêm gôlin Abelin.

² Ma Anas lu Kayapas sêti l au Israel-nga si †dabunsiga ñamata-nga. Têt ndoc dinan Anôtô kêkin in ndê yom têt Jon, Sekaria ndê atungac nan mbo gameñ sawa.

³ Bocdinan Jon gic hu in ndê gwelen. In golom-golom malac hon nan yêc Bu Jordan ñamakê, ma gêm mêtê bu lau sêlin sanju tu bu sêtôc asê bu sêkac si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac sin, dec Anôtô oc suc ñac si sac kwi.

⁴ Propet Aisaya hoc yom asê pi Jon mun su, tôm in to yêc ndê buku bocdec bu:

Ñamalac dan ta yom yêc gameñ sawa bocdec bu, 'Amasan Pômdau ndê senj. Amasan nem ñalôm bu akôc in sa.

⁵ Busun hon oc sêti gameñ apa-pa, ma lôc ti ñabaô hon oc sêti gameñ gapon. Senj mbwê hon oc sêtisolop, ma senj hoc-hoc oc sêti senj ñayham.

⁶ Ma lau nom-nga hon oc sêlic Anôtô ndê lêt nem lau si-nga.' [Ais 40:3-5]

⁷ Ma tu dinan-nga Jon sôm têt lau daêsam nan sêsa si bu in ênku ñac, "Mac mboc ñatui mac! Tu sake-nga mac alhô amen? Mac akôc gauc pi Anôtô ndê atac ñandê nan lau propet sêkên puc yac bu oc men sa, dec gauc gêm bu amen ma alin busanju ñambwa, a?"

⁸ Angô! Akôm mêtê ñayham nan têt asê bu mac am daôm kwi yomandô. Asôm têt daôm dom, bu 'Abraham apai yac, ma tu dinan-nga Anôtô oc kôc yac sa.' Aô wasôm têt mac bu Anôtô gitôm bu nem hoc hon dindec kwi sêti Abraham atui sêô mac.

⁹ A hon nan sem ñandô ñayham dom, nan kwahic dec Anôtô kêkin ki ñamata têt ñawakac, ma in oc lêt su ma tuc pi ya ndi."

¹⁰ Lau tonj atu dinan sêngô Jon ndê yom ma sêndac in, "Bocdinan yac oc akôm sake?"

¹¹ Ma in ô yom ma sôm, "Tamwalô lau ñatô. Mac nem asa ndê ñakwê ñandô-nga lu bu sêyêc, nan kêkin dan têt lau nan si ñakwê

mbasi. Ma asa ndê gêt danen-nga yêc, nan nem lau nan sêpônâ dau, nan sa bocdinan."

¹² Lau sêkôc takis-nga ñatô sêsa si bu Jon ênku ñac, ma sêndac, "Kêdôhônwaga, yac oc akôm sake?"

¹³ Goc Jon sôm têt ñac, "Akôc takis ñapep, ma ahôc gêtêc dôhôn nan lau Rom-nga sêkên, nan dom!"

¹⁴ Ma lau sin-nga ñatô sêndac in, "Ma yac, oc akôm sake?" Ma in sôm, "Angôlin yom tasan pi lau, me akôm gêt ti ñaclai bu angaho ñac si mone me gêt dom. Akôc ñaôli gwelen-nga nan lau Rom-nga sêkên têt mac, ma tamgatu awa ñatô dom."

¹⁵ Têt têt dinan lau Israel-nga sêkên bata bu Anôtô oc ênkin in ndê Mesaya, ma lau hon nan sêngô Jon, nan sêhê gauc bu mboe in Mesaya dau.

¹⁶ Magoc Jon sôm têt lau hon, "Ñgac dan oc men hôc asê. In ndê ñaclai hôc gêtêc aô nen su. Aô ñgac ñambwa, gitôm dom bu wati in ndê ñgac akin nan kêgapwêc in ndê atapa ñawalô. Aô dec kaku mac ña bu ñambwa, tigen in oc ênku mac ña ñalau Dabun ti ya.

¹⁷ In men bu ênsahê lau, gitôm ñgac nan whê wit ñandô ti ñapa kôc, dec oc ndic ñandô sa sôc andu gêt ñandô-nga, ma tuc ñapa sip ya nan sa ñapan ndi."

¹⁸ Nalên dinan Jon hoc ñawaê ñayham asê têt lau, ma gêm la ñac ña yom ñanga daêsam.

¹⁹ Tinjambu Jon puc Kinj Herod ndê giso asê, bu Herod gêm in asi ndê awhê Herodias, ma kôm mêtê sac daêsam whin.

²⁰ Dec Herod gêm dau si, ma kôm giso dan tiyham bocdec bu, in kêkin Jon ndôc gapoc-walô.

Jon kêku Yisu

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11; Jon 1:32-34)

²¹ Têt têt nan Herod kêkin Jon ndôc gapoc-walô su dom, nan Yisu sa têt Jon gi, ma Jon kêku in whin. Tinjambu Yisu kalhac ma tenj mbec mbo, ma undambê kac sa,

²² ma ñalau Dabun gêm balusi angô, ma sip men sac Yisu ñahô. Ma awha dan sa akên undambê, nan sôm, "Aô nen Atungac atac whin-nga am. Aô gatisambuc am ñandô."

Yisu ndê apai si ñadênarj

(Mat 1:1-17)

²³ Yisu gic hu ndê gwelen têt in ndê yala gitôm 30. Ma in ndê apai bocdindec. Lau sêsam Yisu bu Josep atu. Ma Josep in Eli atu,

²⁴ nan Matat atu, nan Liwai atu, nan Melki atu, nan Yanai atu, nan Josep atu,

²⁵ nan Matatias atu, nan Amos atu, nan Nahum atu, nan Esli atu, nan Nagai atu,

²⁶ nan Mat atu, nan Matatias atu, nan Semin atu, nan Yosek atu, nan Yoda atu,

²⁷ nan Yoanan atu, nan Resa atu, nan Serubabel atu, nan Siltiel atu, nan Neri atu,

* 3:1: Kinj atu nan gêm gôlin gameñ Rom-nga hon nan sêsam bu †Sisa.

²⁸ naŋ Melki atu, naŋ Adi atu, naŋ Kosam atu, naŋ Elmadam atu, naŋ Er atu,

²⁹ naŋ Josua atu, naŋ Eliesa atu, naŋ Yorim atu, naŋ Matat atu, naŋ Liwai atu,

³⁰ naŋ Simeon atu, naŋ Juda atu, naŋ Josep atu, naŋ Yonam atu, naŋ Eliakim atu, naŋ Melea atu,

³¹ naŋ Mena atu, naŋ Matata atu, naŋ Natan atu, naŋ Dawid atu,

³² naŋ Jessi atu, naŋ Obed atu, naŋ Boas atu, naŋ Salmon atu, naŋ Nason atu,

³³ naŋ Aminadab atu, naŋ Ram atu, naŋ Hesron atu, naŋ Peres atu, naŋ Juda atu,

³⁴ naŋ Jakob atu, naŋ Aisak atu, naŋ Abraham atu, naŋ Tera atu, naŋ Naho atu,

³⁵ naŋ Serug atu, naŋ Reu atu, naŋ Peleg atu, naŋ Eber atu, naŋ Sela atu,

³⁶ naŋ Kenan atu, naŋ Apakad atu, naŋ Sem atu, naŋ Noa atu, naŋ Lamek atu,

³⁷ naŋ Metusela atu, naŋ Inok atu, naŋ Yared atu, naŋ Mahalalel atu, naŋ Kenan atu,

³⁸ naŋ Inos atu, naŋ Set atu, naŋ Adam atu, naŋ Anötö atu.

4

Sadaŋ kêtôm Yisu

(Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)

¹ Nalau Dabuŋ gêm Yisu ahuc ma in hu bu Jordan siŋ. Ma Nalau wê in bambalin mbo gamen sawa

² gitôm bêc 40. Yêc dindê Sadaŋ kêsahê bu êntôm in. Tôm bêc hoŋ dinaŋ Yisu gêŋ gêŋ danŋ dom, ma tiŋambu gêŋ yô in nŋandô.

³ Ma Sadaŋ sôm têt in, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinaŋ sôm têt hoc dindêc bu nem dau kwi ti bolom.”

⁴ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Mba! Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Gêŋ danêŋ-ŋga ŋambwa kêŋ lau sêndôc tali dom.’”

⁵ Goc Sadaŋ kôc in sa pi lôc balin danŋ gi, ma ŋagahô in tôc têt in gamen hoŋ naŋ kin nom-ŋga sem gôlin.

⁶⁻⁷ Ma in sôm, “Gêŋ hoŋ dindêc yêc aneŋ gôlin ŋapu. Ma gitôm bu wakêŋ têt asa naŋ aô atac whin naŋ. Am bu pôt hamduc têt aô, dec wakêŋ ŋaclai ti ŋawasi hoŋ dindêc têt am.”

⁸ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Mba! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pôt hamduc têt Pômdau am nem Anötö, ma nem akin in tigen.’”

⁹ Goc Sadaŋ wê in pi malac Jerusalem gi, ma kêŋ in kalhac lôc dabuŋ ŋapoc lôlôc, ma sôm têt in, “Am Anötö ndê Atu, a? Dec pwê sip akêŋ dec ndi.

¹⁰ Am oc tisac dom, bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pômdau oc êŋkin ndê aŋela bu sêyob am.

¹¹ Ŋac oc sêpê am sa lôlôc bu am tiŋ gahim pi hoc danŋ dom.’”

¹² Magoc Yisu ô yom bocdec bu, “Sêto yom yêc bu, ‘Êmsahê Pômdau am nem Anötö dom.’”

¹³ Nalêŋ dinaŋ Sadaŋ kêsahê lêt daêsam tu êntôm Yisu-ŋga. Ma tiŋambu in hu in siŋ ma kôlhô gi, bu hôŋ têt danŋ tiyham.

Yisu gic hu ndê gwelen yêc Galili

¹⁴ Nalau Dabuŋ ndê ŋaclai gêm Yisu ahuc, ma in mbu têt gamen Galili-ŋga gi. Ma ŋawaê pi in sa têt gamen ŋamakê-ŋga hoŋ gi.

¹⁵ In kêdôhôn lau yêc ŋac si lôm wê-ŋga, ma lau hoŋ sêmpin in.

Yisu ndê lau sêsoc in yêc ndê malac Nasaret

¹⁶ Tiŋambu Yisu hôc asê in ndê malachu Nasaret. Yêc dinaŋ in kêkuc ndê gêbôm, ma têt bêc †Sabat-ŋga in sôc lôm wê-ŋga gi. In tisa kalhac bu sam Anötö ndê mêtê,

¹⁷ ma sêkêŋ propet Aisaya ndê bapia tilhuŋ têt in. Yisu kac bapia dau sa, ma kêsalê yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

¹⁸ Pômdau kêŋ ndê Nalau gêm aô ahuc, dec kêyalin aô sa bu wasôm ŋawaê ŋayham asê têt lau ŋalôm sawa. In kêkin aô bu wasôm asê têt lau bu Anötö kêmasan lêt bu êŋgapwêc ŋac su yêc gapocwalô, ma bu kôm lau tapec si tandô po asê, bu wanem lau naŋ si ŋacyo sêŋgwiniŋ ŋac, naŋ sa,

¹⁹ ma bu wanem mêtê bu kwahic dec Pômdau kêyalin têt wakuc sa bu êmwasiŋ lau. [Ais 61:1-2]

²⁰ Yisu sam yom dau su, goc kêlhuŋ bapia dau sa tiyham, kêŋ mbu têt dabuŋwaga, ma ndôc sic. Lau hoŋ naŋ sêndôc lôm, naŋ tahê in,

²¹ dec in gic hu ndê yom ma sôm, “Yom naŋ mac angô, naŋ nŋandô sa têt acsalô dindêc.”

²² Lau hoŋ sem yomgalôm pi in ti sêlic in ŋayham, ma sêhêdaê tu in ndê yom ŋayham-ŋga. Ma sêsôm têt dandi, “In Josep ndê atuŋgac. Bocke ma in sôm yom kain dinaŋ?”

²³ Ma Yisu sôm têt ŋac, “Aô kayalê mac nem gauc. Mboe mac oc asôm yom gôlin dindêc têt aô, ‘Dokta, nem daôm sa.’ Gêŋ naŋ aô gakôm yêc malac Kapenaom, naŋ mac angô ŋawaê su, dec mac atac whin bu aô wakôm tiyham yêc dec, a?”

²⁴ Ma in sôm, “Yomandô! Yêc propet dan ndê malac, in ndê lau oc sêkôc in sa dom.

²⁵ Têt propet Elaija ndê têt, naŋ lauwhê sawa Israel-ŋga daêsam sêmbô. Têt ndoc dinaŋ u gic dom e tôm yala tô ma ayô 6, ma tôbôm atu gêm gamen ahuc.

²⁶ Tigen Anötö kêkin Elaija têt awhê sawa Israel-ŋga danŋ dom, magoc kêkin in bu nem awhê sawa danŋ sa yêc Sarepet, malac naŋ yêc Saidon ŋagamen.

²⁷ Ma têt propet Elaisa ndê têt, naŋ lau ti gêmbac †leprasi daêsam sêmbô lau Israel-ŋga ŋalôm. Tigen Elaisa kôm Israel si danŋ

ñayham sa dom. Inj gêm ngac Siria-nga Namman tawasê sa.”

²⁸ Yisu ndê yom dinanj kôm lau nanj sêndöc lôm wê-nga, atac ñandê atu.

²⁹ Sêtisâ ma sêsoc inj ma sêkôc inj sa sêtênj salic sac nanj yêc malac dau ñamakê, bu sêsuc inj sip ndi.

³⁰ Tigen inj kêsêlênj gic ñac kôc, ma kôlhô gi.

Yisu kêdôhônj lau ma soc ñalau sac yêc malac Kapenaom (Mak 1:21-28)

³¹ Tinjambu inj mbu têtj malac Kapenaom nanj yêc gamenj Galili-nga gi. Têtj bêtj Sabat-nga inj kêdôhônj lau.

³² Ñac sêhêdâe tu inj ndê yom-nga, bu inj kêdôhônj lau ti ñaclai atu.

³³ Ma ngac danj nanj ñalau sac mbo inj ñalôm, nanj ndôc lôm wê-nga dinanj. Inj mbwêc awha atu,

³⁴ “Ei! Yisu Nasaret-nga. Aô kayalê am, am ngac dabunj nanj Anôtô kêkinj. Am bu kôm sake têtj yac? Am mwenj bu senj yac su, a?”

³⁵ Magoc Yisu hec yom ñalau sac dau ma sôm, “Am mamanj ma hu inj sinj!” Goc ñalau sac kôm ngac dau penj sip nom gi yêc lau honj angô-nga, ma sa yêc inj, magoc kôm inj tisac dom.

³⁶ L au honj sêhêdâe tu gêtj dinanj-nga, ma sêsôm têtj dau, “Yom bocke nanj inj kêdôhônj? Inj gic atu yom ñanjan ma ti ñaclai têtj ñalau sac, ma soc ñac su!”

³⁷ Ma tinjambu lau sic minj pi Yisu e inj ndê waê gêm gamenj honj dinanj ahuc.

Yisu gêm lau gêmbac daêsam sa (Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Yisu tisa ma hu lôm wê-nga dau sinj, ma têtj Saimon ndê andu gi. Saimon ndê lawawê gêmbac lic ñandê atu, dec sêndac Yisu bu nem inj sa.

³⁹ Goc Yisu têtj inj gi, ma gic atu bu gêmbac dau hu inj sinj. Ma ñagahô awhê dau tisa ma gêm akinj ñac.

⁴⁰ Têtj telha dinanj ac gi sip su, goc lau sêkôc lau ti gêmbac honj sa akênj ñac si andu, ma sêtênj Yisu si. Inj kêtj amba sac ñac honj, ma kôm ñac ñayham sa.

⁴¹ Ma inj soc ñalau sac daêsam su, ma sêhu lau sinj ti sêmbwêc, “Am Anôtô ndê Atu.” Magoc inj hec yom ñac, ma kêtj yao bu ñac sêsôm inj asê dom, ñahu bu ñac sênjalê bu inj Mesaya dau.

Yisu hu malac Kapenaom sinj (Mak 1:35-39)

⁴² Têtj bêtjêc ganduc Yisu hu malac dau sinj, ma sa gi bu mbo tawasê. Ma lau malac-nga sêsa si bu sênjalê inj, ma têtj ndoc sêtap inj s a, nanj sêtenj inj bu hu ñac sinj dom.

⁴³ Magoc inj sôm têtj ñac, “Mba! Aô gac waê bu wasôm ñawaê ñayham pi †Anôtô ndê gôlinj

asê yêc malac ñatô whinj. Anôtô kêkinj aô tu gwelenj dinanj-nga.”

⁴⁴ Ma inj golom-golom malac nanj sêyêc gamenj Judia-nga, ma gêm mêtê tôm ñac si lôm wê-nga honj.

5

Yisu kêgalêm ñgacsênomi ñamata-nga (Mat 4:18-22; Mak 1:16-20; Jon 1:35-42)

¹ Têtj bêtj danj Yisu kalhac Bugictonj Genesaret* ñamakê. Ma lau daêsam sêkac sa ma sênghi inj ahuc tu bu sênghô Anôtô ndê yom nanj inj hoc asê.

² Yisu gêlic lau sêkôc i-nga ñatô sênghwasinj si wasanj sêmbô baô, ma ñac si wanj lu sêpoc sunj sa têtj baô.

³ Dec inj pi wanj danj gi, ma ndac wanj ñadau, ngac nanj sêsam bu Saimon, bu hêc wanj dau sa awê ñagec. Goc inj ndôc sic ndôc wanj, ma kêdôhônj lau nanj sêlhac baô.

⁴ Têtj têm Yisu gic bata inj ndê yom, nanj sôm têtj Saimon, “Hêc wanj sa bugictonj ñagaponj ndi, ma kêtj nem wasanj sip bu kôc i.”

⁵ Ma Saimon sôm, “O ngac atu, yac am gwelenj atu ôbwêc balinj, magoc akôc i danj dom. Magoc tu am sôm-nga, dec aô wakênj wasanj sip ndi.”

⁶ Goc Saimon ti ndê lau sêhêc wanj sêsa si, ma sêkênj wasanj sip gi. Ma sêkôc i daêsam andô e wasanj menju, kêpinj bu wasanj kic.

⁷ Bocdinanj ñac sic gayo ñac si silip ñatô nanj sêmbô wanj tilu-nga bu sêmenj ma sênem ñac sa. Goc ñac sic dulu i sip wanj lu-lu e menju, ma kêpinj bu wanj lu-lu sêpac.

⁸ Têtj ndoc Saimon Pita gêlic i daêsam dinan, nanj inj pônj haduc yêc Yisu gahi-nga ma sôm têtj inj, “Pômdau, hu aô sinj, bu aô ñac sac!”

⁹ Inj sôm yom dinan, ñahu bu inj ti lau honj nanj sêmbô sêwhinj inj, nanj sêhêdâe tu sêhê i daêsam dinanj-nga.

¹⁰ Ma Jems lu Jon, Sebedi ndê atunjanj lu nanj sêmbô wanj tilu-nga, nanj sêhêdâe boc-d inanj. Magoc Yisu sôm têtj Saimon, “Tôc daôm dom. Am ngac kôc i-nga, magoc kwahic dec ma ndi, am oc kôm gwenj bu kôc ñamalac sêmenj sênkuc aô.”

¹¹ Ma tinjambu sêsôc baô si goc sêhu gêtj honj sinj, ma sênkuc Yisu.

Yisu kôm ngac ti gêmbac leprasi ñayham sa (Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Yisu mbo malac atu danj, ma ngac danj nanj gêmbac leprasi gêm inj ndê ñamlic sambuc ahuc, nanj têtj inj gi. Têtj ndoc inj gêlic Yisu, nanj inj hu dau angô andô têtj nom, ma tenj inj, “Pômdau, am bu tac whinj, dec gitôm bu am oc kôm aô ñamlic ñawasi sa.”

* 5:1: Genesaret - Bugictonj Galili-nga ndê ñaê danj.

¹³ Goc Yisu kêmâtôc amba ma kêmasec in ma sôm, “Aô atac whin, dec wasôm têt am bu ñamlic ñawasi sa.” Ma ñagahô en gêmback leprasi hu in sin.

¹⁴ Goc Yisu kêt yao ma sôm, “Ndic min têt ñamalac dan dom, tigen têt dabunsga ndi, ma tôc daôm têt in bu lic bu am nem ñamlic ñawasi sa su. Ma kêt da tu am ñamlic ñawasi sa-nga tôm yomsu nan Moses kêt têt yac. Ma ñalên dinan lau hon oc sênjalê bu am ñamlic ñayham sa.”

¹⁵ Yisu bu kêt yao ngac dau, magoc ñawaê pi gêt nan Yisu kôm, nan gêm gameñ sambuc ahuc. Bocdinan lau daêsam sêtên in si ñapan, bu sêngô in ndê yom, ma bu in kôm ñac si gêmback ñayham sa.

¹⁶ Tigen têt ñatô in hu lau hon sin, ma sa gameñ sawa gi bu ten mbec.

*Yisu gêm ngac bôlin dan sa
(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)*

¹⁷ Têt béc dan Yisu kêdôhôn lau mbo andu dan. Ma lau †Palêsai ti kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô nan sêmen akên malac Galili-nga ti Ju dia-nga hon, ma akên Jerusalem, nan sêndôc sêsun sa têt in. Ma Pômdau ndê ñac lai gêm Yisu ahuc bu kôm lau gêmback ñayham sa.

¹⁸ Têt têt dinan lau ñatô sêmen sêmbalan ngac bôlin dan yêc sac, ma bu sêsôc andu dau sêndi, tu bu sêkên in yêc Yisu angô-nga.

¹⁹ Magoc lau daêsam sêngihi Yisu ahuc e ñasawa mba. Bocdinan ñac sêpi andu ñapoc lôlôc si, ma sêkac poc sa. Goc sênwhan sac ti ngac bôlin dau sip lau daêsam ñalhu, solop têt Yisu angô-nga gi.

²⁰ Yisu gêlic gêt dinan dec kêyalê bu ñac sêkên whin in, ma sôm têt ngac bôlin, “O ngac daôm, kwahic dec aô wasuc am nem sac kwi.”

²¹ Goc lau Palêsai ti lau nan sêndôhôn yomsu sic hu sem yom-galôm têt dau bocdec bu, “Ngac dindê in asa? In ndê yom sac sambuc! Anôtô tigen gitôm bu suc sac kwi!”

²² Yisu kêyalê ñac si gauc dinan ma ndac ñac, “Tu sake-nga mac gauc gêm yom bocdinan?”

²³ Mac akên whin dom bu anen ñac lai yêc bu wasôm têt ngac dau bu, “Aô wasuc am nem sac kwi.” Bocdinan aô wasôm têt in, “Tisa ma êmsêlên.”

²⁴ Ma têt ndoc mac alic anen yom dau ñandô sa, nan anyalê bu Anôtô kêt ñac lai têt †Ñamalac ndê Atu bu suc ñamalac si sac kwi yêc nom whin.”

Goc Yisu sôm têt ngac bôlin dau, “Tisa, kôc nem mbô sa, ma lhô têt nem andu ndi.”

²⁵ Ma ñagahô ngac dau kalhac ñac si angô-nga, kôc in ndê mbô sa, ma mbu têt ndê andu gi ti kêtin Anôtô.

²⁶ Ma lau hon sêhêdaê ñandô. Sêmpin Anôtô ma sêsôm, “Acsalô lec yac dalic gêt kain dan solop!”

*Yisu kêgalêm Liwai bu ênkuc in
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)*

²⁷ Tinambu Yisu sa awê gi ma gêlic ngac kôc takis-nga dan nan ndê ñaê Liwai, ndôc ndê mala kôc takis-nga. Ma Yisu sôm têt in, “Êmkuc aô!”

²⁸ Goc Liwai tisa, hu gêt hon sin yêc, ma kêkuc Yisu.

²⁹ Tinambu Liwai ndê mwasiñ atu dan tu Yisu-nga yêc in ndê andu. Ma lau sêkôc takis-nga daêsam, ma lau ñatô sêndôc tebo ma sên gêt sêwhin inlu Yisu.

³⁰ Ma lau Palêsai ti lau †Skraib ñatô nan sêmbô Palêsai si ton, nan sêlic gêt dau dec sêtuçdin ma sêsôm têt Yisu ndê ngacsênjomi, “Tu sake-nga mac an ti anôm gêt awhin lau sêkôc takis-nga ti lau sac ñatô?”

³¹ Ma Yisu dau ô ñac si yom ma sôm, “Lau nan sêlic dau bu gêmback mba, nan oc sênjalê dokta dom, magoc lau ti gêmback oc sênjalê dokta.

³² Aô gameñ bu wan galêm lau nan sêlic dau bu lau gitên, nan sa dom, aô gameñ bu wan galêm lau sac sa bu sênem dau kwi.”

*Yao gêt danen-nga-nga
(Mat 9:14-15; Mak 2:18-20)*

³³ Ma lau Palêsai ti lau Skraib dinan sêsôm têt in, “Ndoc daêsam Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê sênjomi sêhu gêt danen-nga sin ma sêten mbec, ma Palêsai si sênjomi sêkôm bocdinan. Magoc têt béc hon am nem ngacsênjomi sênôm ti sên gêt sêmbô.”

³⁴ Goc Yisu sôm, “Ngac nem awhê-nga dan bu êngalêm lau sa sêmbô sêwhin in bu sênên mwasiñ nem awhê-nga, dec oc têt dom bu dasôm têt ñac bu sêhu gêt danen-nga sin têt ndoc ngac dau mbo whin ñac.

³⁵ Nalên tigen aô gambo gawhin anen ngacsênjomi, ma tu dinan-nga dec sêhu gêt danen-nga sin dom. Tigen ndoc oc men, nan ñacyo oc sêkôc aô su yêc ñac, ma têt ndoc dinan ñac oc ñalôm ñawapac, ma sênkuc lêt dahu gêt danen-nga sin-nga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêt wakuc
(Mat 9:16-17; Mak 2:21-22)*

³⁶ Ma in sôm yom gôlin dan têt ñac bocdec bu, “Po akwa dan bu kic, dec yac dakêc po wakuc bu dasi pi po akwa dinan dom. Bu dakôm, oc tanyain po wakuc, ma po wakuc oc têt po akwa dom.

³⁷ Ma têt ndoc lau sêmasan wain wakuc, nan sêkêc sip bôc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba. Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôt ñamlic akwa kôc ma wê ninga. Ma bôc ñamlic oc tisac bocdinan.

³⁸ Mba. Wain wakuc dakêc sip bôc ñamlic wakuc.

³⁹ Ma lau nan sênôm wain akwa su, nan sêtec bu sênôm wain wakuc, bu sêsôm, 'Wain akwa, in nayaham.' "

6

Yisu in Pômdau bêc Sabat-nga
(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Têñ bêc Sabat-nga dan, Yisu kêsêlêñ mbo lôcwah nan gic ôm wit-nga dan kic, ma in ndê ngacsêñomi sêkôc wit nandô ma sêñsê napa goc sen nandô.

² Ma Palêsai natô sêlic gêñ dau ma sêndac, "Tu sake-nga mac akôm gwelen nan yac nen yomsu gic yao bu dakôm têñ bêc Sabat-nga dom?"

³ Ma Yisu ô yom ma sôm, "Gauc nem yom nan sêto yêc pi gêñ nan Kin Dawid kôm. Mac asam su, me? Têñ ndoc dan gêñ yô in ma lau nan sêwhin in,

⁴ dec in sôc Anôtô ndê andu gi, ma gêñ bolom dabun nan lau sêkên ti da, nan Moses kêñ yao bu dabunsga tawasê sênen. Ma in kêñ têñ lau nan sêmo sêwhin in ma nac sen. Magoc lau dan sêngôlin yom pi Dawid me sêsôm bu in kêgili yomsu lec dom."

⁵ Ma in sôm têñ nac, "Namalac ndê Atu in gêñ hon nadau, ma in Pômdau bêc Sabat-nga whin."

Yisu kôm ngac amba balê nayaham sa têñ bêc Sabat-nga

(Mat 12:9-24; Mak 3:1-6)

⁶ Têñ bêc Sabat-nga dan in sôc lôm wê-nga dan gi, ma kêdôhôn lau. Ma ngac dan nan ndê amba andô-nga tibalê nan ndôc.

⁷ Lau Palêsai ti lau nan sêndôhôn yomsu nan sêñsalê yom bu sêngôlin pi Yisu. Tu dinan-nga dec nac tatin in napep bu mboe in oc kôm ngac dau nayaham sa têñ bêc Sabat-nga, dec nac oc sêsôm bu in kêgili yomsu Sabat-nga.

⁸ Yisu kêyalê nac si gauc, ma sôm têñ ngac amba balê, "Tisa, ma lhac lau hon angô-nga." Ma in tisa kalhac.

⁹ Goc Yisu sôm têñ nac, "Aô bu wandac mac bu gêñ bocke oc êngili yomsu Sabat-nga? Dakôm nayaham têñ lau, me dakôm sac têñ lau? Danem namalac sa, me datec nac sêmbac ndu?"

¹⁰ In tahê nac hon, ma sôm têñ ngac dau, "Êmatôc amam." Goc ngac dau kêmatôc amba, ma amba dau nayaham sa tiyham.

¹¹ Magoc gêñ dau kôm lau Palêsai ti lau Skraib atac nandê atu, ma nac sem yomgalôm têñ dau pi Yisu, ma pi gêñ bocke bu sêkôm têñ in-nga.

Yisu kêyalin aposel 12 sa
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² Têñ bêc dan Yisu pi lôc dan gi bu ten mbec, ma tôm ôbwêc balin in ten mbec mbo.

¹³ Têñ galansê bêbêc in kêgalêm lau nan sênkuc in sêmen, ma kêyalin nac si lau 12 sa, ma sam nac bu lau †Aposel.

¹⁴ Lau Aposel dau si naê bocdec: Saimon, nan Yisu sam bu 'Pita,' lu asi Andru, ma Jems, Jon, Philip, Batolomeas,

¹⁵ Matyu, Tomas, Jems (nan Alpayas ndê atu), Saimon (nan sêsam bu 'Ngac †Selot'),

¹⁶ Judas (nan nadamba in ngac dan naê Jems), ma Judas Iskeriot nan tinambu oc hoc Yisu asê.

Yisu kêdôhôn lau ma kôm gêmbac nayaham sa

(Mak 3:7-12)

¹⁷ Yisu ti ndê ngacsêñomi sêsip akên lôc sêmen, ma Yisu kalhac gamen gapon. Ma †sêñomi daêsam nan sênkuc Yisu, nan sêkac sa su sêmo dinan. Ma lau ton atu akên malac Jerusalem ti malac gamen Judia-nga hon, ma lau akên gamen gwêc-nga nan yêc kêpin malac Taya ma Saidon, nan sêmen bu sêngô in ndê yom, ma bu in kôm nac si gêmbac nayaham sa.

¹⁸ Lau nan nalau sac sêmo nac si nalôm, nan Yisu kôm nac nayaham sa.

¹⁹ Ma lau hon sêhôn sôsôwec bu sêmasac in, nahu bu nalai sa yêc Yisu, ma kôm lau gêmbac hon nayaham sa.

Yisu ndê yom natô
(Mat 5:1-12)

²⁰ Yisu tahê in ndê ngacsêñomi ma sôm,

"Anôtô ndê mwasin gic waê mac lau nalôm sawa, bu in gêlic nayaham bu kôc mac sa andôc in ndê gôlin napa.

²¹ Anôtô ndê mwasin gic waê mac lau nan kwahic dec gêñ yô mac, bu in oc kêñ gêñ hôt mac dôñ-nga.

Anôtô ndê mwasin gic waê mac lau nan kwahic dec andôc ti tamsulu, bu in oc nem malô mac e ambwac.

²² Anôtô ndê mwasin gic waê mac lau nan sêtec mac ma sêtin mac, ma sêpu mac ti sêkôm nem waêm tisac tu mac ankc Namalac ndê Atu-nga.

²³ Ahêgo daôm dom têñ ndoc lau sêkôm bocdinan, tigen atê wê ti atac nayaham, bu Anôtô oc kêñ ngagêyô nayaham têñ mac yêc undambê. Ma gauc nem bu lau nan sêtec mac, nan si apai sêkôm nalên tigen dinan têñ Anôtô ndê lau propet namata-nga.

²⁴ Oyaê mac lau nan apo daôm sa na awa ti wapa daêsam. Mac atap nem mwasin nayaham sa têñ têm kwahic dec-nga, magoc gêñ dau oc tôm dom bu nem mac sa têñ têm nambu-nga.

²⁵ Oyaê mac lau nan an gêñ nawahô kwahic dec. Tinambu gêñ oc yô mac.

Oyaê mac lau nan ambwac kwahic dec. Tinambu mac oc atan dangibo atu ma andôc ti tamsulu.

²⁶ Oyaê mac lau nan lau hon sêmpin mac. Atac nayham tu gên dinan-nga dom, bu njalên tigen lau Israel-nga si apai sêmpin lau propet tasan.”

*Atac whin mac nem njacyo
(Mat 5:43-48)*

²⁷ Ma Yisu sôm têt lau dinan, “Anjô anen yom. Atac whin mac nem njacyo, ma akôm nayham têt lau nan sêtec mac.

²⁸ Anem mbec lau nan sêpucbo mac, ma ater mbec pi lau nan sêkôm sac têt mac.

²⁹ Ngac dan bu tap am sip alim andô danga, nan kên danga bu in ndic whin. Ngac dan bu kôc nem njakwê baliñ su yêc am, nan êmgamin nem njakwê njandô-nga dom magoc kên têt in whin.

³⁰ Ngac dan bu ndac gên dan, nan kên têt in. Ma ngac dan bu kôc am nem gên dan, nan ndac bu in kên mbu menj dom.

³¹ Mêtê nayham-nayham nan mac atac whin bu lau sêkôm têt mac, nan mac daôm akôm têt nac.

³² “Lau hon atac whin lau nan atac whin nac ô. Bocdinañ mac bu atac whin nem silip tawasê ma atac tec nem njacyo, dec mac nem mêtê hôc gëlêc lau sac si mêtê su dom.

³³ Ma lau hon sêkôm nayham têt lau nan sêkôm nayham têt nac ô, ma mac bu akôm bocdinañ, dec mac nem mêtê hôc gëlêc lau sac si mêtê su dom.

³⁴ Ma mac bu akên tôp têt mac nem silip, nan in gên atu dom. Mac anyalê su bu tinambu nac oc sêndic tôp dau. Lau sac sêkên tôp têt si silip, ma takwê bu nac sêndic tôp hon mbu menj.

³⁵ “Bocdinañ ayob daôm bu anjuc lau sac si mêtê dom. Atac whin nem njacyo, ma akôm nayham têt nac. Akên gên têt nac, ma ahêgo daôm dom pi ndoc bocke nac oc sêkên gên dau mbu menj-nga. Tu dinan-nga Anôtô, Naclai ti Njawi Njau oc kên njali nayham atu têt mac, ma sam mac bu in ndê atui awhê ma ngac. Bu Anôtô dau kêmwasin lau sac ma lau nan sem dange in dom, nan sêwhin.

³⁶ Bocdinañ tamwalô lau hon, tôm Damam undambê-nga tawalô lau.”

*Yom datoc asidôwai sa-nga
(Mat 7:1-5)*

³⁷ Ma Yisu sôm, “Anem dôhôn lau si lêt ti sakin tu bu alic lau njatô sac nambwa, me tu bu apu nac-nga dom. Mac bu akôm, dec Anôtô oc lic mac sac ma pu mac tu mac nem lêt ti sakin-nga boc-dinañ. Asuc lau si sac kwi, ma Anôtô oc suc mac nem kwi boc-dinañ.

³⁸ Têt ndoc mac bu anem lau njatô sa, nan akên gên têt nac ti nem njalôm sambuc, ma boc-dinañ Anôtô oc kên gên hôc gëlêc su têt mac e menjhu ma ênsalê mac ahuc. Bu Anôtô oc êmwasin mac, gitôm mac amwasin lau.”

³⁹ Ma Yisu sôm yom gôlin dan bocdec, “Ngac tapec gitôm bu wê tapec dan dom. Mba! Inlu lu-lu oc sêpen sêsip sê sêndi.

⁴⁰ Ma kwapuc dan oc hôc gëlêc gwalam akwa nan kêdôhôn in, nan dom. Magoc kwapuc hon nan sêndôhôn gên hon e tidôn nac, nan oc sêtôm nac si kêdôhônwaga.

⁴¹ “Tu sake-nga am hêgo daôm tu gên golop saun nan yêc nem asidôwa tandô, tigen gên golop atu nan yêc am daôm tanôm, nan am gêlic apu?

⁴² Ma bocke am oc sôm têt nem asidôwa, ‘Anen asidôwa, aô bu wakôc gên golop nan yêc am tanôm, nan sa,’ magoc gên golop atu nan pôc am daôm tanôm ahuc, nan am gêlic dom? Am ngac tim yom lau-nga! Gên namata-nga kôc gên golop sa yêc daôm tanôm e tanôm njawa sa, goc tinambu kôc gên golop saun nan yêc nem asidôwa tandô, nan sa.”

*Lau si mêtê whê nac sa bu nayham me sac
(Mat 7:16-19; 12:33-35)*

⁴³ Ma Yisu sôm, “A nayham dan oc nem njandô sac dom, ma a sac oc nem njandô nayham dom.

⁴⁴ Dalic njandô nan a tidau-tidau sem, ma bocdinañ yac tanyalê bu a nayham me sac. Gitôm dom bu dahin njandô nayham yêc a sac.

⁴⁵ Ma njalên tigen, yom nan lau sêsôm, nan tôc gên bocke nan hôc nac si njalôm ahuc, nan asê. Mêtê ti gauc nayham yêc lau nayham si njalôm, ma bocdinañ sêkôm mêtê nayham. Ma mêtê ti gauc sac yêc lau sac si njalôm, dec sêkôm sac.”

*Yom gôlin pi ngac sêkwê andu-nga lu
(Mat 7:24-27)*

⁴⁶ “Tu sake-nga mac asam aô bu, ‘Pômdau, Pômdau,’ tigen mac danam wambu anen yom dom?

⁴⁷ Namalac nan têt aô menj ma ngô anen yom, ma danga wambu yom dau, nan aô bu wawhê in sa têt mac.

⁴⁸ In gitôm ngac kwê andu-nga nan kwê sê baliñ sip nom njanga, ma kên hoc kégapiñ alhò dôñ têt ndoc in kêsuhun sip sê baliñ dinañ. Têt ndoc uhô-nga, bu hêc menj hôc pi andu dau, magoc andu dau kalhac njanga, bu in kwê njapep.

⁴⁹ Magoc namalac nan ngô anen yom ma danga wambu dom, nan gitôm ngac nan kwê andu, magoc kên alhò sip nom njalôm gi dom. Têt ndoc uhô-nga, bu hêc ma hêc pi ndê andu e njaghô enj andu dau ku sa ma tisac sambuc.”

7

*Ngac bata sin-nga dan kên whin njanga
(Mat 8:5-13)*

¹ Yisu gic bata yom nan in kêdôhôn têt lau tonj atu dinan, goc sôc malac Kapenaom gi.

² Ma ngac bata Rom-nga nan gêm gôlin lau sin-nga 100, nan mbo malac dau. In ndê ngac

akin dan nan in tac whin kêlêc, nan gêmbac e kêpin bu mbac ndu.

³ Ma in ngô Yisu nawaê, dec kêkin lau bata Israel-nga natô sêtên in si, bu sêndac in bu men ma kôm in ndê ngac akin nayaham sa.

⁴⁻⁵ Nac sêhóc asê têt Yisu, ma sêsôm têt in bu, “Ngac bata sin-nga dinan in ngac nayaham, ma in tac whin yac lau Israel-nga. In gêm yac sa tu akwê yac mba lôm wê-nga. Boc-dinan yac atên am bu nem in sa.”

⁶ Goc Yisu whin ngac gi. In men su sa têt andu, ma ngac bata sin-nga dau kêkin ndê silip natô bu sêsôm têt in, “Pômdau, ngac bata sin-nga dau sôm bu in tec bu kên nwapac têt am. In sôm bu am ngac tiwaê nan hóc gêlêc in su, dec in maya bu am têt in ndê andu ndi.

⁷ Tu dinan-nga in dau têt am men dom. Tigen in sôm bu in kêyalê su bu am ngac ti nâclai atu, ma bocdinan dec am gitôm bu sôm na awham nambwa, dec in ndê ngac akin oc nayaham sa.

⁸ Bu in dau danga wambu lau nan si nâclai hóc gêlêc in ndê, ma in ndê lau sin-nga danga wambu in. In bu sôm têt dan, ‘Am ndi,’ dec in oc ndi. Ma in bu sôm têt dan, ‘Mwen!’ dec in oc men. Ma in bu sôm têt ndê ngac akin bu kôm gêt dan, dec in oc kôm.”

⁹ Yisu ngô ngac bata sin-nga ndê yom dinan e hêdaê. In kac dau kwi ma sôm têt lau ton atu nan sênkuc in, “Aô wasôm têt mac bu yêc lau Israel-nga hon aô gatap nac si dan nan kên whin nanga gitôm ngac Rom-nga dinan, nan sa dom.”

¹⁰ Ma tinambu ngac bata sin-nga ndê lau sêmbu sêtên in ndê andu si, ma sêtap sa bu ngac akin dau nayaham sa su.

Yisu un ngac dan nan mbac ndu su, nan sa

¹¹ Bêc natô ginnga su, ma Yisu têt malac Nein gi, ma in ndê ngac-sênomi ti lau daêsam sêwhin in si.

¹² Têt têt in men kêpin malac dau ngatam, in gêlic lau natô sêsa sêmen, sêmbalan ngac batê dan bu sênsuhun in. Ngac batê dinan dinda in awhê sawa nan ndê balêkoc natô mbasi. Ma lau malac-nga daêsam sêwhin dinda sêsa sêmen.

¹³ Pômdau gêlic dinda, ma tawalô in nandô, goc sôm, “Am tan dom.”

¹⁴ Goc in têt nac gi, ma kêmasec sasac nan ngac batê yêc. Ma lau nan sêhóc sasac, nan sêlhac ten. Ma in sôm, “Anen balê, aô wasôm têt am bu tisa!”

¹⁵ Ma ngac dau tisa ndôc, ma gic hu sôm yom. Goc Yisu kên in mbu têt dinda gi.

¹⁶ Gêt dinan kôm lau hon sêtôc dau atu, ma nac sic hu sêmpin Anôtô. Natô sêsôm, “Propet atu dan hóc asê yac.” Ma natô sêsôm, “Anôtô kêlhin in ndê lau yac sin dom, in gêm yac sa.”

¹⁷ Ma tinambu nawaê pi gêt nan Yisu kôm, nan gêm gamej Judia-nga ma gamej njamakê-nga hon ahuc.

Yisu sôm yom pi Jon, Ngac Kêku Lau-nga (Mat 11:2-18)

¹⁸ Têt ndoc dinan Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndôc gapocwalô, ma in ndê sênomi sic min têt in pi gêt hon nan Yisu kôm. Goc Jon kêyalin in ndê sênomi lu sa,

¹⁹ ma kêkin inlu sêtên Yisu si, bu sêndac in, “Anôtô gic bata têt yac bu oc êkin Mesaya. Am daôm dinan, me yac oc akên batan ngac dan tiyham?”

²⁰⁻²¹ Têt ndoc ngac lu dinan sêhóc asê Yisu, in gêm gwelen mbo, ma kôm lau daêsam nayaham sa, lau gêmbac ma lau ti nalah sac. Ma in kôm lau tapec daêsam si tandô po asê. Ma inlu sêsôm têt in, “Jon, Ngac Kêku Lau-nga kêkin alu atên am amen, bu andac am bu am Mesaya dau, me yac oc akên batan ngac dan tiyham?”

²² Goc Yisu ô inlu si yom ma sôm, “Amlu ambu andi ma asôm yom têt Jon pi mêtê nan amlu angô aô gahoc asê, ma pi gêt nan amlu alic aô gakôm. Lau tapec sêlic gamej tiyham, lau bôlin sênsêlêng tiyham, lau ti gêmbac leprasi si namlac nawasi sa, lau dangasun bic sêngô yom tiyham, lau batê sêtisa, ma lau nalôm sawa sêngô nawaê nayaham.

²³ Angô! Lau nan atac lu-lu tu aô-nga dom, nan oc sêtap Anôtô ndê mwasin sa.”

²⁴ Ngac lu nan Jon kêkin, nan sêhu Yisu sin ma sêmbu si, goc Yisu sôm yom pi Jon têt lau ton atu, ma ndac nac bocdec bu, “Têt ndoc mac asa atên Jon yêc gamej sawa a, nan mac gauc gêm bu atap namlac kain bocce sa? Mac bu alic ngac gauc babalê, gitôm gakoc nan mbu kêwic, a?”

²⁵ Mac asa a bu alic ngac nan sôc nawkê nayaham, a? Mba! Lau nan sêsôc nawkê nayaham ma sen gêt nayaham, nan sêmba gamej nayaham gitôm kin si andu.

²⁶ B ocadinan dec aô bu wandac mac, bu mac asa a bu alic sake? Bu alic propet dan? Yomandô! In propet dan, ma in hóc gêlêc propet hon su.

²⁷ Propet akwa dan to yom nan Anôtô sôm têt Mesaya bocdec bu, ‘Aô wanjin anen ngac ahen-nga mun am, bu émasan am nem sen.’ Y om pi ngac ahen-nga dau hêganôn Jon solop.

²⁸ Namlac nan dinda nom-nga sêkôc nac, nan si dan hóc gêlêc Jon su dom. Tigen aô wasôm têt mac, bu lau hon nan sêsôc Anôtô ndê gôlin napa su, lau tiwaê, ma lau waêmba bocdinan, nan hon sêhóc gêlêc Jon su yêc Anôtô angô-nga.”

²⁹ Lau daêsam nan sêngô Yisu ndê yom dinan, ma lau sêkôc takis-nga sêwhin, nan sêtôc asê bu sêlic Anôtô ndê lêt bu lêt solop en. Nahu bu mun-nga, têt ndoc Jon gêm mêtê

ma kêku lau mbo, nanj sêkôc in ndê yom sa ma sêlin sanju.

³⁰ Tigen lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-nga sêkôc Jon ti in ndê yom sa dom, ma sêlin in ndê sanju dom, dec tôc asê bu sêtec Anôtô ndê lêng nanj Jon tôc têng nac.

³¹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Lau têng dindec-nga nac lau kainj bocke? Aô wanem dôhông pi gêng sake tu bu wawhê nac si lêng sa-nga?”

³² Nac sêtôm balêkoc nanj sêkôc whê sêmbo malac lôm, nanj sêtucdinj nac si silip natô ma sêsôm, “Têng ndoc nanj yac ac onj bu datê wê, nanj mac atec. Ma têng ndoc yac am wê dangibo-nga, nanj mac atec bu atan awhin.”

³³ Ma mac lau têng dindec-nga bocdinañ. Jon, Ngac Kêku Lau-nga menj ma gêng gêng ngayham dom, ma nôm wain dom, ma mac asôm bu nalau sac danj mbo in ndê nalôm.

³⁴ Ma Namalac ndê Atu menj hôc asê, ma gêng gêng ngayham ti nôm wain, ma mac asôm bu in ngac gêng gêng ti nôm wain njawahô-nga, ma inj hê silip têng lau sac ti lau sêkôc takis-nga. Bocdinañ, mac lau têng dindec-nga atôm balêkoc nanj sêkôm tô aninj napanj.

³⁵ Tigen Anôtô ndê gauc hôc gêlêc gêng honj, ma in ndê lau sênjalê bu in ndê lêng in lêng solop.”

*Awhê danj kêc bu namalu pi Yisu gahi
(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)*

³⁶ Palêsai danj naê Saimon kêgalêm Yisu bu nenj gêng whin in, dec Yisu sôc in ndê andu gi, ma ndêc tebo bu nenj gêng.

³⁷ Yêc malac dinañ, awhê sac danj mbo. Inj ngô njawaê bu Yisu ndôc Palêsai ndê andu dinañ, dec kôc bu namalu ngayham sip kac danj, ma têng andu dau gi.

³⁸ Inj pônj haduc yêc Yisu gahi-nga ma tanj, ma in ndê tasulu sip Yisu gahidômbwê. Goc inj punj Yisu gahi na kêclaun, ngutô inj gahi, ma mbac gêng malu dau pi inj gahi.

³⁹ Saimon gêlic gêng dau, ma gauc gêm yêc dau, “Ngac dindec inj bu propet danj, dec inj oc ênyalê bu awhê nanj kêmasêc inj, nanj awhê sac danj.”

⁴⁰ Yisu kêyalê yom nanj Saimon gauc gêm, goc sôm, “Saimon, aô bu wasôm yom danj têng am.” Ma Saimon ô yom ma sôm, “Kêdôhôngwaga, sôm.”

⁴¹ Goc Yisu sôm yom gôlinj danj bocdec bu, “Ngac lu sêkôc tôp yêc ngac ti lêlôm. Ngac danj ndê tôp gitôm ðdenarii 500 ma danj ndê tôp gitôm denarii 50.

⁴² Injlu si mone sêndic tôp-nga mbasi, dec inj hu injlu si tôp njayom sinj. Am gauc gêm bocke? Injlu si asa oc atac whin ngac dau hôc gêlêc?”

⁴³ Ma Saimon sôm, “Ngac nanj kôc tôp atu, nanj.” Ma Yisu sôm, “Am sôm solop.”

⁴⁴ Goc inj kac dau kwi, tahê awhê dinañ, ma sôm têng Saimon, “Aô gasôc am nem andu gamenj, magoc am kênj bu têng aô bu

wanjwasinj gahinj-nga tôm lau Israel-nga si gêbôm dom. Tigen lic awhê dec. Inj ndê tasulu kôm aô gahinj njamaim sa, ma inj punj aô gahinj na kêclaun.

⁴⁵ Am ngutô aô dom, tigenj awhê dec ngutô aô gahinj napanj.

⁴⁶ Am kêc olib njakwi pi aô njagôlôn dom, tigen inj kêc bu namalu pi aô gahinj.

⁴⁷ Bocdinañ aô wasôm têng am bu awhê dindec kêyalê bu Anôtô suc in ndê sac daêsam kwi, ma bocdinañ inj atac whin aô njandô. Tigen lau nanj gauc gêm bu nac si sac atu dom, nanj oc atac whin inj nanj bu suc nac si sac kwi, nanj njandô dom.”

⁴⁸ Ma Yisu sôm têng awhê dau, “Aô gasuc am nem sac kwi su.”

⁴⁹ Ma naclej natô nanj sêndôc sêwhin, nanj sêsôm têng dandi, “Ngac dindec inj ngac kainj bocke, dec inj suc sac kwi?”

⁵⁰ Tigen Yisu sôm têng awhê dau, “Am nem kênj whin gêm am si. Lhô ti atac malô ndi.”

8

Lauwhê daêsam sênjuk Yisu

¹ Tinjambu Yisu golom malac atu-tu ti saun- saun, ma gêm mêtê ma hoc njawaê ngayham asê pi Anôtô ndê gôlinj. Ma njagcsênjomi 12

² ti lauwhê daêsam sênsêlênj sêwhin inj. Lauwhê dinañ natô Yisu soc njalau sac su yêc nac, ma natô inj kôm nac si gêmbac ngayham sa. Nac si danj inj Maria Magadala, nanj Yisu soc njalau sac 7 su yêc inj.

³ Ma awhê danj inj Joana, nanj ndê akwenj Kusa yob Herod ndê andu. Maria lu Joana, ma Susana, ma lauwhê daêsam sênjuk Yisu ma sêkênj si awa ti wapa tu sênem inj ti ndê njagcsênjomi sa-nga.

*Yom gôlinj pi ngac kêbalip wit njawhê
(Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)*

⁴ Têng têng danj lau tonj atu sêtênj Yisu sêmenj, ma lau akênj malac honj yêc gamenj Galili-nga sêmbo sêwhin. Ma Yisu sôm yom gôlinj danj bocdec bu,

⁵ “Ngac danj sa gi bu êmbalip wit njawhê yêc ndê ôm, ma têng ndoc inj kêbalip gêng dau, nanj natô sêpenj sêsip sênj, dec lau sêkwê dônj ma mbac lôlôc-nga sêsip sêmenj ma sênj su.

⁶ Ma njawhê natô sêpenj sêsip gamenj hoc-hoc, ma têng têng sêpo sêpi sêmenj, nanj sem bôlinj, bu nom dau tibasô.

⁷ Njawhê natô sêpenj sêsip kwanj ti njakwa njalôm, ma têng ndoc sêpo sêpi sêmenj, nanj kwanj pi whin e yanj gêng dau ndu.

⁸ Ma njawhê natô sêpenj sêsip nom ngayham, ma sêpo sêpi sêmenj e sem njandô gitôm 100.” Yisu gic bata yom gôlinj dau, goc sôm, “Asa bu dangasunj yêc, nanj ngô anenj yom!”

*Yisu whê yom gôlinj wit njawhê-nga njahu sa
(Mat 13:10-23; Mak 4:10-20)*

⁹ Tinjambu Yisu ndê njagcsênjomi sêndac inj bu whê yom gôlinj dinañ njahu sa.

¹⁰ Ma in sôm, “Anötö ndê gôlinj ñalênj ñahu sip ñalôm gi. In kêyalinj mac sa bu anyalê ñahu dau, magoc aô wasôm yom têtj lau ñatô ña yom gôlinj ñambwa. Tôm yom nan sêto yêc, nan sôm, ‘*Ñac sêlic gêtj nan aô gakôm, nan ñapaj, magoc ñac si gauc sa dom. Ma ñac sêngô anenj yom ñapaj, tigenj ñac sênyalê ñahu dom.*’ ”

¹¹ Goc Yisu sôm, “Yom gôlinj dau ñahu bocdec. Yom pi wit ñawhê nan hêganônj Anötö ndê yom.

¹² Wit ñawhê nan sêpen sêsip senj, nan hêganônj lau nan sêngô Anötö ndê yom, magoc Sadañ menj ma kêgaho yom dau su yêc ñac si ñalôm, tu bu ñac sêkênj whinj dom, ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa dom.

¹³ Ma yom pi wit ñawhê nan sêpen sêsip gameñ hoc-hoc, nan hêganônj lau nan sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti atac ñayham, tigenj gitôm gêtj ñawhê nan ñawakac mba, dec lau dinanj sêkênj whinj ñasawa sauñ, magoc lêtôm menj ku ñac dulu.

¹⁴ Ma yom pi wit ñawhê nan sêpen sêsip kwanj ti ñakwa ñalôm, nan hêganônj lau nan sêngô Anötö ndê yom, magoc ñawapac ma mone ti gêtj ñayham-ñayham nom-nga gêm ñac si ñalôm ahuc, ma ñac si ñandô mbasi.

¹⁵ Tigenj wit ñawhê nan sêpen sêsip nom ñayham, nan hêganônj lau ti ñalôm ñawasi, nan sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa tidônj yêc si ñalôm, ma sêlhac ñanga ñapanj ma sem ñandô daêsam.”

Dasinj lam ñawê kwi dom
(Mak 4:21-25)

¹⁶ Ma Yisu sôm yom danj bocdec bu, “Yac datunj lam asê tu bu dasinj kwi sip lônj ñalôm, me dakênj sôc sasac ñapu dom. Mba! Tanjinj êngalênj ñalhu, bu lau nanj sêsôc sêmenj, nanj sêlic ñawê.

¹⁷ Ma ñalênj tigenj, yom nanj yêc sinj dau, ma yom nanj ñahu sip ñalôm gi, nanj oc menj sa tiawê.

¹⁸ “Bocdinanj akôc gauc ñapep pi Anötö ndê yom nanj mac angô. Asa nanj kôc Anötö ndê yom sa sip ndê ñalôm e tidônj, nanj Anötö oc kênj ñagauc daêsam têtj inj. Magoc asa nanj gauc gêm bu inj kôc Anötö ndê yom sa su, tigenj inj kôc sa tidônj dom, nanj Anötö oc kôc yom dau su yêc inj.”

Yisu dinda ti asii
(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Yisu ndôc andu danj, ma inj dinda ti asii sêmenj bu sêlic inj. Magoc lau daêsam sêmbo sêwhinj inj, ma gitôm dom bu sêtigasuc inj.

²⁰ Ma ñamalac danj sôm têtj Yisu, “Am dinam ti asimi sêmbo awê, ma ñac bu sêlic am.”

²¹ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Lau nanj sêngô Anötö ndê yom ma danga wambu ñapep, nanj sêti aô dinanj ti asinji.”

Yisu kôm bu ñamponj timalô
(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Têtj bêt danj Yisu sôm têtj inj ndê ñgacênyomi, “Dapi bugictonj ñadang dandi,” goc inj pi wanj danj whinj ñac, ma sêsa si.

²³ Sêlac wanj sêmbo, ma Yisu yêc bêt yêc. Ma mbu puc atu dec gêli bu sa ma ñamponj gic sip wanj e kêpinj bu wanj pac.

²⁴ Dec sêtênj Yisu si, sêunj inj sa ma sêsôm, “Ñadau, ñadau, yac oc dandinanj!” Ma Yisu tisa ma sôm yom ñanga têtj mbu ti bu ñamponj, dec ñamponj dau timalô, ma gameñ ñanenj sa.

²⁵ Ma Yisu sôm têtj ñac, “Tu sake-nga mac akênj whinj gwalec?” Ma ñac sêtôc dau ti sêhêdaê, ma sêsôm têtj dandi, “Ei! Inj ñgac dec asa? Inj gitôm bu kênj yatu gêtj honj, ma mbu ti bu ñamponj sêwhinj, ma sêsôc inj ndê yom ñapu!”

Yisu kôm ñgac ti ñalau sac ñayham sa
(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Sêlac e sêhôt asê lau Gerasa-nga si gameñ nanj yêc Bugictonj Galili-nga ñadang mbu têtj gameñ ac pi-nga.

²⁷ Yisu sip baô gi, ma ñgac danj akênj malac atu nanj yêc gameñ dinanj, nanj têtj inj menj. Inj ñgac nanj ñalau sac sêmbo inj ndê ñalôm. Ñasawa baliñ su ñgac dau sôc ñakwê dom, ma ndôc andu dom, magoc mbo ôm sêhôt-nga.

²⁸⁻²⁹ Ndôc daêsam ñalau sac sêkôc inj dônj, ma lau sênsahê bu sêdô inj amba ti gahi dônj ña sen ñangja ma sêyob inj. Magoc têm honj inj hê sen kic, ma ñalau sac sêwê inj sa gameñ sawa gi. Têtj ndôc inj gêlic Yisu menj, nanj inj mbwêc ma hu dau sip nom yêc inj angô-nga. Ma Yisu gic atu ñalau sac bu sêhu ñgac dau sinj, goc ñalau danj ta yom ti ñanga, “Yisu, Anötö Ñac lai ti Ñawasi Ñadau ndê Atu, am bu kôm sake têtj aô? Aô watenj am bu kôm aô ñayom dom!”

³⁰ Goc Yisu ndac ñalau sac, “Am nem ñaê asa?” Ñalau sac daêsam sêmbo ñgac dau ñalôm, ma tu dinanj-nga ñac si danj ô Yisu ndê yom ma sôm, “Anenj ñaê ‘Toñ Atu.’ ”

³¹ Ma ñalau sac h onj dinanj sêtenj Yisu tidim daêsam, bu ênkinj ñac sêsip sunj baliñ sac nanj sêsam bu Abis,* nanj sêndi dom.

³² Têtj têm dinanj bôt tonj atu senj gêtj sêmbo lôc ñapu yêc gameñ dinanj, ma ñalau dau sêtenj Yisu bu ênkinj ñac sêsôc bôt dinanj si ñalôm, ma Yisu gôlôc.

³³ Goc ñalau sac sêhu ñgac dinanj sinj ma sêsôc bôt si ñalôm si. Ma bôt honj sênti sêsip salic sac ma sêsip bugictonj ñalôm si, ma bu kô ñac sêmbac ndu.

³⁴ Têtj ndôc lau sêyob bôt-nga sêlic gêtj dau, nanj sêlhô si, ma sic minj pi gêtj dau têtj lau nanj sêmbo malac atu ti gameñ ñamakê-nga.

³⁵ Ma lau honj sêsa si bu sêlic gêtj nanj Yisu kôm. Têtj têm sêhôt asê inj, nanj sêlic ñgac nanj

* 8:31: Sunj baliñ sac (Abis) - alic Rev 9:1.

in soc njalau sac su yêc in, nan ndöc Yisu gahi-nga. Sêlic bu in ndê gauc njawa sa, ma in soc njakwê sa tiyham, dec sêtöc dandi.

³⁶ Lau nan sêlic gën dau, nan sic min têng nac pi njalên nan Yisu kôm njac ti njalau sac njayham sa.

³⁷ Ma lau Gerasa-nga hon sêndac Yisu bu hu nac sin, bu nac sêtöc dau atu. Goc Yisu pi wan ma bu lhö ndi.

³⁸ Ma njac nan njalau sac sêhu in sin, nan ten Yisu njanga bu whin in ndi, magoc Yisu kêkin in sa gi ma sôm,

³⁹ “Am mbu têng am nem andu ndi, ma ndic min gën hon nan Anötö kôm têng am.” Goc njac dau kölhö gi, ma gic min têng lau hon nan sêmbö malac atu dinan, pi gën atu nan Yisu kôm têng in.

*Yisu kôm awhê lu njayham sa
(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Lau daêsam sêhôn Yisu sêmbö gamen Galili-nga, ma têng têng in mbu akên bugicton njadanja men, nan sêkôc in sa ti atac njayham.

⁴¹ Ma njac bata dan, nan yob lôm wê-nga yêc gamen dinan, nan men hóc asê Yisu. In ndê njâê Jairas, ma in hu dau sip nom yêc Yisu angö-nga, ma ten in njanga bu têng in ndê andu ndi, ma nem in ndê atuwê sa.

⁴² Bu in ndê atuwê tigen, nan ndê yala gitôm 12, nan gëmbac atu e kêkin bu mbac ndu. Boddinan Yisu whin in gi.

In kêsêlên mbo sen, ma lau ton atu sêngihi in ahuc.

⁴³ Lau ton dinan si dan in awhê nan gêm dac napan tôm yala 12 su, magoc njamalac dan gitôm bu nem in sa dom.

⁴⁴ A whê dau men kêsêlên mbo Yisu njambu-nga, ma kêmasec in ndê njakwê sip njadali. Ma njagahô in ndê dac sa tiyham dom.

⁴⁵ Têng dinan Yisu ndac, “Asa kêmasec aô?” Lau dan sêsôm dau asê dom, ma Pita sôm, “Aneñ njadau, lau ton dindac sêwhin yac sêkôm am si.”

⁴⁶ Magoc Yisu sôm, “Njamalac dan kêmasec aô, bu aô kayalê bu aneñ njalai njatô sa gi.”

⁴⁷ Awhê dinan kêyalê bu in gitôm dom bu sin dau, dec tigasuc Yisu. In kêtitec, ma hu dau sip nom gi. Ma yêc lau hon angö-nga, in whê sa bu in kêmasec Yisu tu bu njayham sa-nga, ma bu têng ndoc in kêmasec in, nan njagahô in njayham sa.

⁴⁸ Ma Yisu sôm têng in, “O aneñ bawhê, am nem kêñ whin aô dec kôm am njayham sa. Am lhö ti atac malô ndi.”

⁴⁹ Yisu sôm yom dinan mbo, ma njac dan men akên Jairas ndê andu, ma sôm têng Jairas, “Am atômwê mbac ndu su, dec kêñ njawapac têng Kêdôhônwaga dau dom.”

⁵⁰ Yisu ngö yom dinan, magoc in sôm têng Jairas, “Töc daôm dom. Kên whin, ma in oc njayham sa.”

⁵¹⁻⁵³ Têng ndoc sêhóc asê Jairas ndê andu, nan sêlic lau daêsam sêhu dangibo asê ma sêtan sêmbö. Goc Yisu sôm, “Mac atan dom! In mbac ndu dom, in yêc bêc yêc.” Magoc nac sêmbwac in, bu sênjalê bu bawhê dau mbac ndu su. Tigen Yisu kalhac lau hon ahuc sêmbö awê, ma kôc Pita, Jems ma Jon, ma bawhê dau damba lu dinda, sêwhin in ma sêsöc andu si.

⁵⁴ Ma in kêm bawhê dau sip amba ma sôm, “Aneñ bawhê, tisa!”

⁵⁵ Goc bawhê dau tali sa tiyham, ma njagahô in tisa kalhac. Ma Yisu sôm bu sêkên gën danen-nga têng in.

⁵⁶ In damba lu dinda sêhêdaê, magoc Yisu gic yao bu sêndic min pi gën nan in kôm, nan dom.

9

*Yisu kêkin ngacsênomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Mak 6:7-11)*

¹ Yisu kêgalên ngacsênomi 12 sa sêpitigen, ma kêñ njalai ti licwalô têng nac gitôm bu sêsoc njalau sac su, ma sêkôm lau gëmbac njayham sa.

² Ma in kêkin nac bu sêsa sêndi ma sênem mêtê pi Anötö ndê gölin, ma bu sênem lau gëmbac sa.

³ In sôm têng nac, “Ansêlên amam sawa andi, akôc töc dom, ma akôc talhi, me bolom, me mone, me njakwê aô daôm-nga dom.

⁴ Têng têng mac asôc malac dan ma lau sêkôc mac sa asôc nac si andu, nan ambo whin nac e mac ahu malac dau sin.

⁵ Ma lau malac dan-nga bu sêkôc mac sa dom, nan aton kop su yêc gahim têng ndoc mac ahu nac sin, bu atôc nac si giso asê.”

⁶ Ngacsênomi sêngö yom dinan, goc sêsa si. Nac sênsêlên sêlom-sêlom malac ma sêhoc njawê njayham asê, ma sêkôm lau njayham sa yêc gamen hon.

*Herod ndac bata Yisu
(Mat 14:1-2; Mak 6:14-16)*

⁷ Têng ndoc dinan gölinwaga Galili-nga Herod ngö yom pi gën hon nan Yisu kôm. Ma in gauc gêm yom daêsam, bu lau njatô sêsôm bu Yisu in Jon, Nac Kêku Lau-nga nan tisa akên lau batê-nga.

⁸ Ma lau njatô sêsôm bu in propet akwa Elaija nan men hoc dau asê, ma njatô sêsôm bu in propet njamata-nga si dan, nan tisa akên lau batê-nga.

⁹ Tigen Herod sôm, “Aô gac atu, dec sêtim Jon ndê kachu kic su. Asa dec lau sic min pi in?” Ma in tac whin bu lic Yisu.

*Yisu gölôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Mak 6:32-44; Jon 6:1-15)*

¹⁰ Têng têng aposel 12 sêmbu sêmen, nan sic min têng Yisu pi gën hon nan sêkôm. Ma tinambu in kôc nac sa sêwhin in, ma nac tawasê sêtên malac Betsaida si.

¹¹ Magoc lau daësam sêngô njawê ma sêtên Yisu si. Ma in kôc njac sa, ma sôm yom têt njac pi Anôtô ndê gôlin, ma kôm njac si lau gêm bac njayham sa.

¹² Sêmbo e kêpin bu ac ndi sip, goc ngacsênjomi 12 sêtên in si ma sêsôm, "Gamen dindec yac dambo, nan gamen sawa. Bocd-inan êmkin lau ton dindec sêlhô sêtên malac ti gamen njamakê-nga sêndi, bu sênsalê gên sênen-nga ma gamen sêyêc bêc-nga."

¹³ Magoc Yisu sôm, "Mac akên gên têt njac sênen." Ma njac sêo yom ma sêsôm, "Yac mba gên danen-nga daësam dom. Bolom limdan ma i lu sêndôc. Bocke? Yac andi anemlhi gên bu lau hon sênen, a?"

¹⁴ Njac sêsôm yom dinan njahu bu lau ton dinan si laungac njanamba gitôm 5,000. Magoc Yisu sôm têt in ndê ngac-sênjomi, "Akên lau sêndôc sic titon-titon tôm 50."

¹⁵ Goc njac sêkôm gitôm in sôm, ma lau hon sêndôc sic.

¹⁶ Ma Yisu kôc bolom limdan ma i lu sa, tatic undambê, ma gêm danje, goc pô kôc-kôc, ma kên têt ngacsênjomi bu sêndic sam têt lau.

¹⁷ Lau hon sen gên e hôc njac dôh, ma tinambu ngacsênjomi sic gên njadêlê sa sip gatop 12 e menhu.

*Pita sôm Yisu njahu asê
(Mat 16:13-20; Mak 8:27-30)*

¹⁸ Têt ndoc dan Yisu ti in ndê ngacsênjomi sêmbo tawasê, ma in ten mbec mbo. Pacndê, goc in ndac njac, "Lau sêsôm bu aô asa?"

¹⁹ Ma sêsôm, "Lau njatô sêsôm bu am Jon, Njac Kêku Lau-nga, ma njatô sêsôm bu am Elaija, ma njatô sêsôm bu am propet njamata-nga si dan, nan tisa akên lau batê-nga."

²⁰ Goc Yisu ndac njac, "Ma mac daôm, mac asôm bu aô asa?" Ma Pita sôm, "Am Mesaya, nan Anôtô gic bata bu êkin menj."

²¹ Yisu ngô yom dau ma gic yao njac bu sêsôm asê têt lau dan dom e tinambu.

²² In sôm, "Njalac ndê Atu gic waê bu hôc njawapac daësam. Lau bata ti tdbabusiga atu-tu ma lau nan sêndôhôn yomsu oc sêtec in ma lau oc sêndic in ndu. Magoc têt bêc titô-nja Anôtô oc un in sa tiyham."

*Lau nan sênkuc Yisu oc sênhôc njawapac
(Mat 16:24-28; Mak 8:34-9:1)*

²³ Ma in sôm têt njac hon, "Asa nan tac whin bu ênkuc aô nan êngwinin dau, ma tôm bêc hon hôc ndê a gicso dau sa, ma ênkuc aô."

²⁴ Bu asa nan tac whin bu sap gên nom-nga dôh njapan tu mbo tali-nga, nan oc ninja. Magoc asa nan bu hu gên nom-nga sin tu ênkuc aô-nga, nan oc ninja dom.

²⁵ Njalac dan bu po gên nom-nga hon sa, magoc in dau gatu bu ninja, dec gên nom-nga hon dinan oc tôm dom bu nem in sa.

²⁶ Asa nan bu maya tu aô ti anen yom-nga, nan Njalac ndê Atu oc maya tu in-nga, têt

ndoc in mbu men ti in dau ndê njawasi, ma Damba ndê njawasi ma anjela dabun si njawasi whin.

²⁷ Ma aô wasôm bu yomandô, lau njatô kwahic dec sêmbo, nan oc gacgen sêmbo tali e sêlic Anôtô ndê gôlin men sa tiawê."

*Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê njawasi
(Mat 17:1-13; Mak 9:2-10)*

²⁸ Yisu sôm yom dinan su, ma bêc njatô gitôm 8 men gi su. Ma Yisu bu ten mbec, dec kôc Pita, Jon ma Jems sêwhin in ma sêpi lôc dan si.

²⁹ Ma têt têt Yisu ten mbec mbo, nan in ndê angô andô kain dan sa, ma in ndê njakwê njawasi sêp sambuc.

³⁰⁻³¹ Ma njac lu sêhôn asê ti njawasi atu, nan Moses lu Elaija, ma inlu sem yomgalôm sêwhin Yisu. Sêsôm yom pi gên nan oc hôc asê Yisu yêc malac Jerusalem têt ndoc men sa bu in hu nom dindec sinj.

³² Têt ndoc dinan, Pita ma njac lu nan sêwhin in, nan kwapac ma bêc yô njac, tiger njac tali sa ma sêlic Yisu ndê njawasi ti njac lu nan sêlhac sêwhin in.

³³ Têt têt Moses lu Elaija bu sêhu Yisu sinj, nan Pita sôm têt in, "Njatau, njayham kêlêc bu yac dambo dec. Yac oc akwê bac tô, am nem dan, Moses ndê dan, ma Elaija ndê bac dan." In sôm yom dinan, magoc in ndê gauc sa dom.

³⁴ In sôm yom dinan mbo, ma dao dan men ma kôm njac ahuc e ngacsênjomi tô dinan sêtoc dau atu.

³⁵ Ma awha dan sa yêc dao njalôm, nan sôm, "Aô nen atungac dau dindec, nan aô kayalin sa. Angô in ndê yom manj!"

³⁶ Sêngô su goc sêlic Yisu tawasê mbo. Tinambu njac sem yom dau ahuc yêc dau-nga, ma têt ndoc dinan sêsôm yom asê pi gên nan sêlic, nan dom.

*Yisu soc njalau sac su yêc balê dan
(Mat 17:14-21; Mak 9:14-29)*

³⁷ Têt galansê njac sêsip akên lôc dau sêmen, ma lau ton atu sêkac sa sêtên Yisu si.

³⁸ Njac si dan ta yom bocdec bu, "Kêdôhônwaga, aô gakôc anen atungac tiger dindec men, ma waten am bu nem in sa.

³⁹ Njalau sac dan mbo in njalôm, ma têt daësam kôc in dôh, m a kêmwanan in njanga e in mbwêc atu, ma whapwic sa. Njalau sac dau bu kôm in tisac, ma tec bu hu in sinj.

⁴⁰ Aô gaten am nem njac-sênjomi bu sêsoc njalau dau su, magoc njac sêtôm dom."

⁴¹ Goc Yisu sôm, "O mac lau sac. Mac nem akên whin mbasi! Aô gambo gawhin mac njasawa hic balin su, ma boke mac atôm dom bu akôm gên dan? Aô oc wambo wawhin mac tu wanem mac sa njapan-nga dom!" Ma Yisu sôm têt balê dau njadamba, "Kôc nem balê sa mwenj."

⁴² Têñ tēm balê dau kêsêlên men, nan njalau sac kôc in dôñ ma kêmwanan in. Tigen Yisu hec yom njalau sac, ma kôm balê dau njayham sa, ma kêñ in mbu têt in damba gi.

⁴³ Nalên dinan Yisu tôc Anôtô ndê ñac lai ti ñawasi atu asê, dec kôm lau hon sêhêdaê.

Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu ma tisa tiyham

(Mat 17:22-23; Mak 9:30-32)

Lau hon sêlhac ti sêhêdaê tu gêt hon nan Yisu kôm-nga, ma in sôm têt in ndê ñgacsêñomi,

⁴⁴ “Angô anen yom dindac ñapep! Tinjambu oc sêkên ñamalac ndê Atu sip lau ñatô amba.”

⁴⁵ Magoc ñac sêñyalê yom dau ñahu dom. Yom dau ñahu yêc sin dau têt ñac, ma sêtôc bu sêndac Yisu bu whê sa têt ñac.

Asa ti ñgac ñamata-nga

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Tinjambu Yisu ndê ñgac-sêñomi sêsen dau pi ñac si asa in ñgac ñamata-nga.

⁴⁷ Yisu kêyalê ñac si gauc, goc kôc balê saun dan ma kêñ in kalhac kêpin in,

⁴⁸ ma sôm têt ñac, “Asa nan kôc balê saun dan tôm in dindac sa tu anen ñaê-nga, nan kôc aô sa, ma asa nan kôc aô sa, nan kôc in nan kêkin aô gameñ, nan sa. Mac nem asa nan kêtwinin dau ma ti mac nem ñgac akin, nan ti ñgac ñamata-nga yêc Anôtô angô-nga.”

Lau nan sêkôm gwelen tu Yisu-nga, nan sêwhê dau kôc dom

(Mak 9:38-41)

⁴⁹ Ma Jon sôm, “Ñadau, yac alic ñgac dan kôm gwelen ma soc ñalau sac su yêc lau ña am nem ñaê. In kêtuc am whin yac dom, ma boc-dinan yac ac yao in bu kôm gwelen dau dom.”

⁵⁰ Tigen Yisu sôm, “A lhac in ahuc dom, bu asa nan kêñ kisa mac dom, nan mac nem dan.”

Lau gameñ Samaria-nga sêkôc Yisu sa dom

⁵¹ Ndoc men kêpin bu Yisu mbu pi undambê ndi, dec in kêmasan dau bu pi malac Jerusalem ndi.

⁵² In kêkin lau ahen-nga sêmun in, sêsôc lau †Samaria-nga si malac dan si, bu sêmasan gameñ tu in mbo-nga.

⁵³ Magoc lau Samaria-nga sêñyalê bu in kêsêlên hêganôn malac Jerusalem, ma tu dinan-nga dec sêkôc in sa dom.

⁵⁴ Jems lu Jon sêlic gêt dau, goc sêndac Yisu, “Pômdau, am bu sôm, dec yac oc angalêm ya sip akên undambê men, ma sen ñac su.”

⁵⁵ Tigen Yisu kac dau kwi, ma sôm inlu.

⁵⁶ Ma ñac hon sêlom malac dan si.

Lên tanhuc Yisu-nga

(Mat 8:18-22)

⁵⁷ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêñsêlên sêmbos sen ma ñgac dan sôm têt Yisu, “Aô bu wanhuc am, wawhin am watên gameñ bocke nan am oc ndi.”

⁵⁸ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Giam pôm si hocsun yêc, ma mbac lôlôc-nga si ñaic yêc, tigen ñamalac ndê Atu ndê mala yêc bêt-nga mba.”

⁵⁹ Ma in sôm têt ñgac dan, “Mwen êmkuc aô!” Magoc ñgac dau sôm, “Pômdau, gêt ñamata-nga aô wandi wambo wawhin anen lau e anshuhun daman su nan, ma tinjambu wambu wamen wanhuc am.”

⁶⁰ Ma Yisu sôm têt in, “Mba! Am êmkuc aô nan gêt ñamata-nga. Tec lau batê sêñsuhun lau batê. Tigen am ndi, ma hoc yom asê têt lau pi Anôtô ndê gôlin.”

⁶¹ Ma ñgac dan tiyham sôm, “Pômdau, aô bu wanhuc am, tigen gêt ñamata-nga wambu watên anen andu, ma wakam anen lau.”

⁶² Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Asa nan gic hu gwelen dan, tigen kac dau kwi ma hêgo gêt nan in hu sin su, nan gitôm dom bu nem gwelen mbo Anôtô ndê gôlin ñapu.”

10

Yisu kêkin sêñomi 72 sêsa si

¹ Tinjambu Pômdau kêyalin sêñomi 72 tiyham sa, bu êkin ñac lu-lu sêsa sêndi sêmun in, sêtên gameñ ti malac hon nan in atac whin bu ndic kêsi.

² Ma in sôm têt ñac, “Gêt ñandô daêsam yêc ôm, magoc lau sêndic gêt ñandô sa-nga daêsam dom. Bocdinan aten mbec têt ôm ñadau bu êkin lau gwelen-nga sêsôc in ndê ôm sêndi, ma sêndic gêt ñandô sa.

³ Kwahic dec aô bu wanhuc mac asa andi! Magoc ayob daôm ñapep, bu aô kakin mac bu asa andi atôm domba natu, nan sêtên giam pôm si gameñ sêndi.

⁴ Akôc talhi, me dalu, me atapa dom, ma anshêlên ñagahô andi. Ahê mwalêc lau yêc sen dom.

⁵ Têt ndoc mac bu asôc andu dan, nan asôm bu, ‘Yom malô têt lau andu dindac-nga.’

⁶ Andu ñadau bu ñgac yom malô-nga dom, dec mac nem mbec yom malô-nga oc gacgen yêc mac-nga. Ma andu ñadau bu ñgac yom malô-nga, dec in oc kôc mbec yom malô-nga dinan sa.

⁷ Ambo andu dinan, ma alom-alom andu dom. Anen ti anôm gêt bocke nan sêkên têt mac, nan ti mac nem ñaôli gwelen-nga. Mêtê solop bu lau gwelen-nga sêkôc ñaôli gwelen-nga.

⁸ “Têt tēm mac asôc malac dan, ma lau sêkôc mac sa, nan anen gêt danen-nga nan sêkên têt mac.

⁹ Akôm ñac si lau gêmbac njayham sa, ma asôm têt ñac, ‘Anôtô ndê gôlin men kêpin.’

¹⁰ Tigen mac bu asôc malac dan, ma sêkôc mac sa dom, nan goc alhac malac lôm ma asôm,

¹¹ Yac aton kop mac nem malac-nga su yêc yac mba gahin. Yac akên kop dindec mbu têt mac bu atôc nem mêtê sac asê. Tigen aňyalê bu Anôtô ndê gôlin men kêpin.

¹² Yomandô aô wasôm têt mac bu têt bêt Anôtô êmatôc lau-nga, nan lau malac dinan-nga oc sêtap ñagêyô sac andô sa, hôt gêlêc ñagêyô nan Anôtô oc kên têt lau sac malac Sodom-nga.

Yisu sôm yom pi lau nan sem dau kwi dom (Mat 11:20-24)

¹³ Yisu gic têt yom ma sôm, “Oyaê mac lau malac Korasin ma Betsaida-nga. Mac oc atap Anôtô ndê atac ñandê sa. †Lau apa nan sêndôc malac Taya ma Saidon, bu sêlic gêt dalô nan aô gakôm yêc mac aňôm-nga, dec oc tôm sênem dau kwi wandêc su, ma sêndôc ti sêtap si sac.

¹⁴ Tigen mac akôm dom, dec wasôm têt mac bu têt ndoc Anôtô êmatôc lau-nga, nan in oc kên ñagêyô sac sambuc têt mac, hôt gêlêc ñagêyô nan in oc kên têt lau Taya ti Saidon-nga, nan su.

¹⁵ “Ma mac lau Kapenaom-nga, mac gauc gêm bu mboe Anôtô oc kôc mac sa andôc undambê, a? Mba! In oc êmasuc mac su asip lambwam andi!”

¹⁶ Ma Yisu sôm têt sênomi 72 bu, “Asa nan kôc mac nem yom sa, nan gitôm in kôc aney yom sa. Ma asa nan tec mac, nan gitôm in tec aô bocdina. Ma asa nan tec aô, nan tec Daman nan kêkin aô gamen.” Yisu sôm yom dinan su, goc kêkin sênomi 72 sêsa si.

Sênomi 72 sêmbu sêmen

¹⁷ Tinambu sênomi 72 dinan sêmbu sêmen ti atac ñayham, ma sêsôm, “Pômdau, têt ndoc yac asôm am nem ñaê asê, nan gêt hon sêsôc yac mba yom ñapu, ma ñalau sac sêwhin.”

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Aô kayalê bu gêt nan mac akôm, nan ku Sadan ndê ñalac dula, e tôm in per akên undambê ñagahô ñambwa, tôm sickac hep tigen.

¹⁹ Aô gakên ñalac têt mac su, tôm bu akwê mboc ti gapingap dôn, ma bu ahôc gêlêc mac nem ñacyo Sadan ndê ñalac hon su. Gêt dan oc kôm mac atisac dom.

²⁰ Kwahic dec mac atac ñayham bu ñalau sac sêsôc mac nem yom ñapu. Tigen atac ñayham atu, bu Anôtô to mac nem ñaê sa yêc undambê.”

²¹ Têt ndoc dinan ñalau Dabun gêm Yisu ahuc, ma in tac ñayham atu, ma sôm, “O Daman, undambê ti nom ñadau. Aô wampin am bu am tôm nem yom ña-ñandô asê têt lau nan sênghwinin dau, ma sin kwi têt lau nan gauc gêm bu ñac lau tigauc ma sênyalê gêt hon. Aêc, Daman, am kôm bocdina kékuc am daôm nem atac whin.

²² “Daman kên gêt hon sip aô aman. Lau dan sênyalê Atu dom, Damba tawasê kêyalê in. Ma lau dan sênyalê Damba dom, tigen in ndê Atu kêyalê in, ma lau nan Atu dau atac whin bu têt in asê têt ñac, nan sênyalê Damba.”

²³ Ma in kac dau kwi ma sôm têt in ndê ñgac sênomi tawasê, “Atac ñayham tu mac alic gêt hon dindec-nga.

²⁴ Aô wasôm têt mac bu propet ti kin daêsam atac whin bu sêlic gêt nan mac alic su, magoc sêlic dom. Ma ñac atac whin bu sênghô yom nan mac aňgô su, magoc sênghô dom.”

Yom gôlin pi lau menpan yac-nga (Mat 22:34-40; Mak 12:28-31)

²⁵ Têt ndoc dan gwalam akwa yomsu-nga dan tisa bu ênsahê Yisu. Ma in ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aô wakôm sake, dec Anôtô oc kôc aô sa wambo tanli ñapan yêc undambê?”

²⁶ Ma Yisu sôm, “Am kêyalê yomsu hon nan Anôtô kên têt Moses. Ma yomsu dau sôm bu am kôm sake?”

²⁷ Goc ñgac dau sôm, “Yomsu dan sôm bu, ‘Atac whin Pômdau, am nem Anôtô, ti am nem ñalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti licwalô sambuc ma ti am nem gauc sambuc.’ Ma yomsu dan tiyham sôm bu, ‘Atac whin lau menpan am, tôm am tac whin am daôm.’”

²⁸ Ma Yisu sôm, “Am sôm solop. Kôm bocdina, dec am oc ndôc tamli ñapan.”

²⁹ Magoc ñgac dau gauc gêm bu têt asê bu in ñgac gitên, dec ndac Yisu, “Ma lau asa sêti aney lau menpan aô-nga?”

³⁰ Yisu ô in ndê yom ña yom gôlin dan bocdec bu, “Ñgac Israel-nga dan kêsêlên mbo sen akên Jerusalem ma bu sip têt malac Jeriko ndi, ma lau kan sêkôc in dôn. Ñac sêkôc in ndê ñakwê su, sic in tiscac e kêpin bu mbac ndu, goc sêhu in sin yêc ma sêlhô si.

³¹ Tinambu dabunsga Israel-nga dan kêsêlên mbo sen tigen dinan men, ma têt ndoc in gêlic ñgac dau, nan kêlêc in ma kôlhô gi.

³² Malô goc ñgac Israel-nga dan akên †Li-wai ndê ton men hôt asê, gêlic ñgac dau, ma kêlêc in ma kêsêlên gi.

³³ Tinambu ñgac Samaria-nga dan kêsêlên mbo sen dinan, men hôt asê, goc gêlic ñgac dau ma tawalô in.

³⁴ In têt in gi, kênghwinin in ndê gamboc ña olib ñakwi ti wain, goc kêpan. Ma in kên in ndôc in ndê donki ñahô, kôc in sa gi sôt andu ñaclen-nga dan, ma yob in.

³⁵ Galarjê bêtêc in kên mone denarii lu têt andu ñadau, ma sôm, ‘Nem yaom ñgac dindec. Ma mone dindec bu nditôm dom, goc wakên mone ñatô tiyham têt ndoc aô wambu wamen.’”

³⁶ Ma Yisu ndac, “Am gauc gêm bocke? Lau tō dinan si asa in ngac nan sip lau kan si amba, nan ndê ngac menpan in-nga?”

³⁷ Goc ngac yomsu-nga sôm, “Ngac dê, nan tawalô in.” Ma Yisu sôm, “Am ndi ma kôm bocdinan. Tamwalô lau hon ma nem nac sa.”

Mata lu Maria

³⁸ Yisu ti ndê ngacsênomi sênsêlên si e sêhac asê malac dan. Ma awhê dan, nan ndê naê Mata, kégalem Yisu bu nen gên yêc in ndê andu.

³⁹ Têj ndoc Yisu sôc gi ndôc, nan Mata ndê asiwê Maria ndôc sic kêpin Pômdau gahi-nga, bu ngô in ndê yom.

⁴⁰ Tigen Mata kôm gwelen atu tu ndê gên-nga. In têt Yisu men ma ndac, “Pômdau, aô tanwasên gakôm gwelen gambo! Aô asinwê lec gêm aô sa dom, ma am gêlic nayham, me? Sôm bu in nem aô sa.”

⁴¹ Magoc Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Mata, Mata, am hêgo daôm tu gên daêsam-nga.

⁴² Magoc lau hon sêpônda gên atu tigen. Maria tac whin gên nayham dau, ma lau dan oc sêtôm dom bu sêkôc su yêc in.”

11

Yom pi lêj daten mbec-nga

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Têj béc dan Yisu ten mbec mbo gamen dan. In ten mbec pacndê, ma in ndê ngac-sênom dan sôm têt in, “Pômdau, tôm Jon kédôhôn in ndê sênomi, dec êmdôhôn yac bu atên mbec.”

² Ma Yisu sôm, “Têj ndoc mac bu atên mbec, nan atên bocdec bu:

Daman, am nem naê lau sênem dabun man.

Mwen ti lau hon si Pômdau.

³ Tôm béc hon kêj yac mba gô têt yac.

⁴ Suc yac mba sac kwi, bu lau hon nan sêkôm sac têt yac, nan asuc si sac natôp kwi bocdinan.

Ma yob yac bu létôm tap yac sa dom.”

⁵⁻⁶ Ma in gic têt yom ma sôm, “Akôc gauc pi mac daôm nem lêj nan atên gên têt nem dawami. Mboe am nem nacên sen balin-nga dan men hôc asê têt ôbwêc, ma am pônda gên danen-nga bu kêj têt in. Ma têt timaninhu am bu têt am nem dawam dan ndi, ma sôm têt in, “Oê dawan, kêj gô natô têt aô bu wakên têt aô nen silip nan kwahic dec men hôc asê.”

⁷ Am gauc gêm bocke? Am dawam dinan oc ô nem yom yêc andu nalôm ma sôm, “Kêj jawapac têt aô dom! Aô gac gatam ahuc su, ma anen balêkoc sêyêc béc su. Gitôm dom bu watisa ma wakên gên dan têt am!” In oc sôm bocdinan, a?

⁸ Aô wasôm têt am, bu am nem dawam oc tisa ma kêj gên têt am, magoc in oc kêj tu am dawam in-nga dom. In oc kêj gên têt am tôm am ndac, nahu bu am pônda daôm ma mayam pac tu ndac in-nga.

⁹ “Bocdinan aô wasôm têt mac. Atên gên têt Anôtô, dec oc akôc nandô, ansalê in ti ndê lêj, ma oc atap sa, ma amati gatam, dec oc léc su têt mac.

¹⁰ Bu Anôtô kêj gên têt lau hon nan sêndac in, ma lau hon nan sênsalê in ti ndê lêj, nan oc sêtap sa, ma nac nan sêmati gatam, nan oc léc su têt nac.

¹¹ “Damba dan, bu atungac ten i, dec oc kêj mboc wên dan têt in dom.

¹² Ma atungac bu ndac mbac n agulu, goc damba oc kêj gapingap têt in dom.

¹³ Mac lau sac, tigen atoc nem balêkoc sa na gên nayham-nayham. Magoc Damam nan mbo undambê in gitên en, ma oc kêj Nalau Dabun têt lau nan sêten in.”

Yisu ndê naclai nahu

(Mat 12:22-32; Mak 3:23-27)

¹⁴ Têj ndoc dan Yisu soc nalau sac awha mba dan su yêc ngac dan. Têt têt nalau sac hu ngac awha mba dau sin, nan ngac dau gic hu sôm yom asê, ma lau ton atu nan sêlic, nan sêhêdaê.

¹⁵⁻¹⁶ Lau natô bu sênsahê Yisu, dec sêndac in bu kôm gên dalô dan bu tôc asê bu in kôc naclai yêc Anôtô ndê. Ma lau natô sêsôm, “Nalau sac si nâdau †Belsebal kêj naclai têt Yisu, ma bocdinan in soc nalau sac su.”

¹⁷ Yisu kêyalê nac si gauc, ma sôm, “Lau gamen dan bu sêwhê dau kôc, dec nac si nacyo oc sêsen nac su. Ma gôlôwac dan bu sêwhê dau kôc, dec nac oc sêlhac nanja dom, ma nac si nacyo oc sêku nac dulu.

¹⁸ Ma Sadan boc-dinan. In bu kêj kisa in ndê nalau sac, dec in ndê gôlin oc ninja. Bocke dec mac asôm bu aô gasoc nalau sac su na Belsebal ndê naclai.

¹⁹ Mac asôm bu aô gakôc naclai yêc Belsebal, dec gasoc nalau sac su. Ma bocke? Mac nem sênomi nan sem gwelen sêsoc nalau sac-nga sêwhin, nan mac angôlin yom dau pi nac whin, a? Nac oc sêlic mac nem yom bu so ma sêmatôc mac!

²⁰ Aô gasoc nalau sac na Anôtô ndê naclai, bocdinan anyalê bu Anôtô ndê naclai bu nem gôlin gên hon, nan hôc asê mac su.

²¹ “Sadan in gitôm ngac ti licwalô atu nan kôc in ndê wapa sin-nga, ma yob in ndê andu. Oc tôm dom bu lau sêngho ngac kain dinan ndê gên dan.

²² Tigen ngac ti licwalô atu nan hôc gêlêc in ndê bu ndic sin têt in ma ku in dulu, dec in oc kôc in ndê wapa sin-nga su, ma whê in ndê wapa hon kôc.

23 “Asa nanj kalhac whinj aō dom, nanj ti anenj njacyo. Ma asa nanj gic lau sa sêtenj aō sêmenj dom, nanj soc njac su yêc aō.”

*Njalau sac sênsalê mala nanj yêc njambwa
(Mat 12:43-45)*

24 “Tênj ndoc njalau sac danj sa yêc njamalac danj, nanj gitôm inj kêgihi mbo gamenj sawa ma kêsâlê mala ênjwhanj dau-nga. Tigenj tênj ndoc inj tap sa dom, nanj inj oc sôm tênj dau, ‘Aō wambu wandi wasôc andu nanj aō gahu sinj su.’

25 Ma inj oc mbu ndi, ma tap sa bu njamalac dau ndê njâlôm yêc njambwa, gitôm andu sawa nanj sêmasanj njawasi sa.

26 Dec inj oc sa ndi, kôc njalau sac 7 nanj sac sambuc sêhóc gêlêc inj su, nanj sêmenj, ma njac honj oc sêhóc andu dinanj sêndi ma sêmbô dinanj. Bocdinanj njawapac nanj tap njamalac dau sa, nanj hóc gêlêc njawapac njamata-nga-nja su.”

27 Yisu sôm yom dinanj, ma awhê danj yêc lau tonj atu njâlôm ta yom ma sôm, “Am dinam nanj kôc am ma kênj su am, nanj tap Anôtô ndê mwasiñ sa su.”

28 Ma Yisu sôm, “Lau nanj sêngô Anôtô ndê yom ma sêkôc sa ti danja wambu, nanj oc sêtap Anôtô ndê mwasiñ sa hóc gêlêc su.”

*Lau sêndac Yisu bu kôm gênj dalô
(Mat 12:38-42)*

29 Lau daêsam nanj sêmbô sêwhinj Yisu, nanj si tonj kêsôwec napanj. Ma inj sôm, “Lau têm dindec-nga njac lau sac. Sêndac gênj dalô, magoc Anôtô oc tôc gênj dalô tigenj tênj njac, tôm gênj dalô nanj inj kôm pi Jona.

30 Anôtô kêkinj Jona tênj lau Ninewa gitôm gênj dalô danj, ma njâlênj tigenj gênj nanj oc hóc asê Njamalac ndê Atu, nanj oc ti lau têm dindec-nga si gênj dalô.

31 “Munj-nga, Kwin Siba-nga* kêsêlênj serj balinj, bu ngô Kinj Solomon ndê yom ti gauc atu-tu. Ma kwahic dec ngac nanj hóc gêlêc Solomon su mbo dec, tigenj lau têm dindec-nga sêpu inj ndê yom. Tu dinanj-nga, kwin dau oc tisa akênj lau batê tênj ndoc Anôtô oc êmatôc lau, ma inj oc hoc lau têm dindec-nga si sac asê.

32 Ma njâlênj tigenj, tênj bêc njambu-nga lau Ninewa oc sêtisa sêwhinj lau têm kwahic dec-nga, ma njac oc sêhoc lau dindec si sac asê. Njahu bu lau Ninewa sêngô Jona ndê yom ma sem si njâlôm kwi. Ma kwahic dec, ngac nanj hóc gêlêc Jona su mbo dec, tigenj lau kwahic dec-nga sem dau kwi dom.”

*Njamalac si tandô gitôm ya njawê
(Mat 6:22-23)*

33 “Yac datunj lam asê tu bu dasinj kwi me tanjatôc ña suc ahuc dom. Mba! Dakênj

ênjalênj lhu, bu lau nanj sêsôc sêmenj nanj sêlic njawê.

34 “Am nem tanôm gitôm ya njawê nanj tôc serj tênj am. Bocdinanj am nem tanôm bu wê am sa lênj njayham, dec am oc gacgenj mbo njawê njâlôm. Magoc tanôm bu wê am sa lênj sac-nga, dec am gacgenj mbo njasec njâlôm.

35 Tu dinanj-nga dec yob daôm njapep bu njawê nanj yêc nem njâlôm, nanj mbac e njasec sa dom.

36 Ma am bu sap lênj njawê-nga dônj napanj, ma ndic ahê lênj njasec-nga, dec njawê oc nem am nem njâlôm sambuc ahuc, tôm lam danj pô am.”

Yisu pu lau Palêsai ti lau yomsu-nga

37 Yisu gic bata yom dinanj su, goc Palêsai danj kêgalênj inj bu nenj gênj whinj inj. Yisu sôc ngac dau ndê andu gi ma ndôc sic ndôc tebo.

38 Ma Palêsai dau hêdaê bu Yisu gênj gênj magoc kêgwasinj amba munj su dom.

39 Goc Pômdau sôm tênj inj, “Mac lau Palêsai atôm lacihi ti pele nanj sêngwasinj njadômbwê-nga njawasi sa, magoc njâlôm njadômbwi yêc dônj yêc. Bu mêtê tamgatu gênj ma mêtê sac hóc mac nem njâlôm ahuc.

40 Mac lau gauc mbasi-nga. Anôtô nanj kêmasanj njamalac njamlic ti gênj awê-nga nanj kêmasinj njâlôm-nga whinj.

41 Tamwalô lau njâlôm sawa, ma akênj nem njâlôm sambuc tu anem njac sa-nga, ma bocdinanj dec mac nem njamlic ti njâlôm whinj oc njawasi sa yêc Anôtô angô-nga.

42 “Oyaê. Mac lau Palêsai awhê nem gênj ôm-nja saunj-saunj honj kôc ti tonj amanlu, ma akênj tonj tigenj ti da tênj Anôtô. Mac akôm gênj saunj dinanj, tigenj mac ahu gênj atu sinj. Mac amatôc lau si yom njapep dom, ma atac whinj Anôtô su dom. Gênj saunj nanj mac akôm, inj njayham, magoc akôm yêc gênj atu-tu whinj bocdinanj.

43 Oyaê. Mac lau Palêsai atac whinj bu andôc lau tiwaê si pônj yêc lôm wê-nga, ma atac whinj bu lau sêtoc mac sa atôm lau tiwaê yêc malac lôm.

44 Oyaê. Tu mêtê sac nanj hóc mac nem njâlôm ahuc, dec mac atôm nom nanj sêngsuhunj ngac batê danj yêc njâlôm, ma lau sêngyalê dom ma sêngsêlênj sêmbô njahô.”

45 Gwalam akwa yomsu-nga danj ngô Yisu ndê yom dinanj ma sôm, “Kêdôhônjwaga, am sôm yom dinanj pi lau Palêsai, ma am pu yac lau yomsu-nga whinj.”

46 Ma Yisu sôm, “Oyaê. Mac lau yomsu-nga akênj yomsu daêsam tênj lau nanj kênj wapac njac njandô, tigenj mac daôm akôm gênj danj bu anem njac sa tu sêhóc njawapac dinanj-nga dom.

* 11:31: Kwahic dec dasam gamenj Siba-nga bu ‘Arabia.’ Minj pi Kwin Siba-nga sêto yêc 1 Kinj 10:1-13.

47 “Oyaê. Mac amasanj sêhô bu atoc propet akwa-kwa sa, magoc mac daôm apami sic propet dau ndu.

48 Bocdinaŋ mac atôc asê bu mac alic gêŋ naŋ apami sêkôm, naŋ bu ŋayham.

49 Anôtô kêyalê gêŋ hoŋ, dec hoc yom asê gwanan pi mac apami bocdec bu, ‘*Aô waykinj lau propet ma lau aposel sêtêŋ ŋac sêndi, magoc ŋac oc sêndic propet ŋatô ndu, ma sêkôm mêtê sac têtŋ ŋatô.*’

50 Bocdinaŋ mac lau têtŋ dindec-ŋga oc awêkainj ŋagêyô awhin apami, tu propet hoŋ si dac naŋ sêkêc sinj-ŋga, têtŋ têtŋ ŋamata-ŋga andô e meŋ.

51 Aêc, Abel inj ŋgac ŋamata-ŋga, ma Sekaria inj ŋgac ŋambu-ŋga, propet naŋ ŋac sic ndu yêc lôm dabuŋ, ma alta naŋ kalhac lôm dabuŋ ŋasactô, naŋ ŋalhu. Aêc, aô wasôm têtŋ mac, lau têtŋ kwahic dec-ŋga oc sêtap matôc sa pi lau hoŋ dinaŋ si dac.

52 “Oyaê. Lau daêsam takwê mac gwalam akwa yomsu-ŋga bu awhê Anôtô ti ndê lêtŋ sa têtŋ ŋac, magoc mac am ŋac sa ŋapep dom. Mac atôm lau naŋ sêyob ki gatam-ŋga, ma sêtêc bu sêkac sa têtŋ lau naŋ bu sêsôc sêndi. Mac daôm anyalê Anôtô ti asôc inj ŋapu dom, ma mac alhac lau naŋ bu sêŋyalê inj ti sêsôc inj ŋapu, naŋ ahuc.”

53 Yisu gic bata yom dinaŋ ma hu andu dau sinj. Ma lau Palêsai ti lau naŋ sêndôhôn yomsu, naŋ sic hu sêkêŋ kisa inj ŋandô. Ŋac sêndac inj pi gêŋ daêsam,

54 sêŋsahê bu sêtîm inj bu sôm yom giso, dec oc tôm bu sêmatôc inj.

12

*Yisu ndê yom ŋatô
(Mat 10:26-33)*

1 Têtŋ têtŋ dinaŋ lau daêsam andô, tausen ma t ausen, sêkôm mwasac bu sêtigasuc Yisu e sêŋgapiŋ dau sa. Ma Yisu sôm yom têtŋ inj ndê ŋgacêŋgomi bocdec bu, “Ayob daôm ŋapep bu lau Palêsai si mêtê sac lom mac dom. Ŋac sêsôm yom ŋayham magoc ŋac dau sêkôm ŋandô sa dom. Mêtê dau gitôm yist naŋ tôm bu nem bolom ahuc ŋagahô eŋ.

2 Gêŋ hoŋ naŋ lau sem ahuc, ma gêŋ hoŋ naŋ yêc sinj dau, naŋ oc meŋ sa tiawê.

3 Yom bocke naŋ mac asôm têtŋ daôm têtŋ ôbwêc, naŋ lau oc sêŋgô têtŋ acsalô. Ma yom naŋ mac asôm malô têtŋ daôm yêc andu ŋalôm, naŋ oc sêsôm asê yêc malac lôm.

4 Aneŋ lau mac angô. Atôc lau naŋ bu sêndic mac ndu-ŋga dom, bu tiŋambu ŋac sêtôm dom bu sêkôm gêŋ danj tiyham têtŋ mac.

5 Tigen aô wasôm têtŋ mac bu atôc Anôtô, ma asôc inj ŋapu. Bu têtŋ ndoc mac ambac ndu su, inj ndê ŋaclai yêc bu tuc mac asip lambwam andi. Aêc, aô wasôm têtŋ mac, atôc inj!

6 “Akôc gauc pi mbac kecsoc naŋ lau sêlic bu gêŋ ŋambwa. Tigen Anôtô oc êŋliŋj ŋac si danj sinj dom.

7 Ma Anôtô tac whin mac hôc gêlêc mbac saun-saun daêsam su. Yomandô! Anôtô kêyalê mac e pi sa, gitôm inj sê mac nem kêclaun hoŋ sa timala. Bocdinaŋ atôc daôm dom.

8 “Aô wasôm têtŋ mac bu asa naŋ sôm asê yêc lau angô-ŋga bu inj kêŋ whin aô, naŋ ŋamalac ndê Atu oc sôm ŋamalac dau ndê ŋaê asê yêc Anôtô ndê aŋela angô-ŋga.

9 Tigen asa naŋ sêc inj ndê kêŋ whin aô-ŋga ahuc yêc lau angô-ŋga, naŋ ŋamalac ndê Atu oc sêc inj ahuc yêc Anôtô ndê aŋela angô-ŋga bocdinaŋ.

10 Asa naŋ bu sôm yom sac pi ŋamalac ndê Atu, tigen tiŋambu kac ndê ŋalôm kwi, naŋ Anôtô oc suc inj ndê sac kwi. Tigen asa naŋ sôm yom sac sambuc pi ŋalau Dabuŋ, naŋ Anôtô oc suc inj ndê sac kwi dom.

11 “Tiŋambu lau oc sêkôm mac dônj tu mac akêŋ whin aô-ŋga. Ŋac oc sêwê mac atêŋ lau bata Israel-ŋga andi, bu sêmatôc mac yêc ŋac si lôm wê-ŋga. Ma ŋac oc sêkêŋ mac alhac gôliŋwaga ma lau ti ŋaclai angô-ŋga bocdinaŋ. Têtŋ ndoc dinaŋ, ahêgo daôm tu yom asôm ma aô têtŋ ŋac-ŋga dom.

12 Bu ŋalau Dabuŋ oc êndôhôn mac ma kêŋ yom têtŋ mac tu asôm-ŋga têtŋ ndoc dinaŋ.”

Yom gôliŋ pi ŋgac ti lêtôm

13 Ŋgac danj yêc lau tonj atu dinaŋ ŋalôm ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônwaga, sôm têtŋ aô dôwanj bu whê damanj ndê wapa lêtŋsêm kôc ma kêŋ ŋatô têtŋ aô.”

14 Magoc Yisu sôm, “Am ŋgô su naŋ. Anôtô kêyalin aô sa ti am nem ŋgac êmatôc yom-ŋga me ŋgac whê wapa kôc-ŋga dom.”

15 Goc inj sôm têtŋ lau hoŋ, “Ayob daôm ŋapep bu tamgatu wapa nom-ŋga dom. Bu ŋamalac si ŋahu sêmbô tali-ŋga sip awa ti wapa daêsam naŋ sic sa-ŋga, naŋ dom.”

16 Ma inj sôm yom gôliŋ danj têtŋ ŋac bocdec bu, “Ŋgac ti lêtôm danj mbo, ma gêŋ naŋ inj sô yêc ndê nom gêm ŋandô daêsam andô.

17 Dec inj gauc gêm têtŋ dau, ‘Aô wakôm sake? Aneŋ andu wakêŋ gêŋ ŋandô sôc-ŋga oc nditôm dom.’

18 Bocdinaŋ dec inj sôm, ‘Aô wakôm gêŋ bocdec. Aô wasen andu akwa-kwa hoŋ su, ma wakwê andu wakuc ŋatô naŋ atu andô. Ma yêc dinaŋ, aô wandic aneŋ gêŋ ŋandô ti wapa hoŋ sa.

19 Ma aô wasôm têtŋ daun, “Aô gac gêŋ ŋayham daêsam sa, gitôm bu oc wambo yala daêsam. Aô waywhanj daun, ma waneŋ ti wanôm gêŋ ma watisambuc.”

20 Magoc Anôtô sôm têtŋ inj, ‘Am ŋgac gauc mbasi-ŋga! Ôbwêc dec am oc mbwac ndu. Ma wapa naŋ am gic sa tu daôm-ŋga, naŋ oc ti asa ndê?’ ”

²¹ Goc Yisu sôm, "Lau hon nanj sic wapa daësam sa tu dau-nga, magoc sêmbô sêtôm lau njalôm sawa tu sênjalê Anötö ti ndê mêtê dom-nga, nanj lau gauc mbasi-nga bocdina-
nanj."

*Dahêgo dauj dom
(Mat 6:25-34)*

²² Ma Yisu sôm têtj in ndê ngacsênjomi, "Bocdina-
dec aô wasôm têtj mac, ahêgo daôm tu gêtj ane-
ne-nga, me tu njakwê asôc-nga dom.

²³ Bu Anötö kêtj mac ambo tamli, ma gêtj dina-
na- in gêtj atu. Gêtj dane-nga in gêtj atu dom. Ma Anötö kêtj mac nem njamlic njagêtj hon-
dina- in gêtj atu, ma njakwê asôc-nga in gêtj atu dom.

²⁴ "Akôc gauc pi mbac ko. Nac sêsô gêtj dom, ma sic gêtj njandô sa dom. Nac si andu gêtj njandô-nga mbasi, tigen Anötö gôlôm njac. Ma Anötö tac whin mac njamalac hôc gêlêc mbac hon su.

²⁵ Ma mac nem asa, bu hêgo dau dec oc tôm bu ndic têtj ndê têtj mbo tali-nga?

²⁶ Mac atôm dom bu akôm gêtj saun andô dina-
na- , bocdina- tu sake-nga mac ahêgo daôm pi gêtj njatô?

²⁷ "Ma akôc gauc pi njola njayham nanj sêpo sêlhac kwan njalôm. Sêkôm gwelen dom, ma sêmasa- njakwê dom, tigen aô wasôm têtj mac, bu Kin Solomon in sôc njakwê njayham andô, magoc in ndê gôlôn ti njawasi hôc gêlêc njola dina-
na- danj su dom.

²⁸ O mac lau nanj akêtj whin gwalec, angô! Kwan ti njola nom-nga sêlhac bêt daësam dom, ma lau oc sêkêtj ya ne- su, magoc Anötö kêtj gêtj dau ti njadalô njayham ma yob njapep. Ma bocdina- , anyalê bu yom njandô, Anötö oc yob mac ma kêtj njakwê têtj mac whin.

²⁹ Ahêgo daôm pi gêtj ane- ti anôm-nga dom, ma ambo ti njalôm njawapac dom.

³⁰ Lau sambuc nanj sênjalê Anötö dom, nanj sêhêgo dau pi gêtj kain dina-
na- , magoc Damam undambê-nga kêtjalê su bu mac apônda gêtj dau.

³¹ Ahêgo daôm tu gêtj dina-
na- , magoc akôm njanga bu atap malam sa yêc Anötö ndê gôlin njapu. Ma in oc yob mac tu gêtj nom-nga-nga whin.

³² O ane- lau, atôc daôm dom. Bu mac nem Damam undambê-nga tac whin bu ti mac nem Kin ma kôc mac sa andôc in ndê gôlin njapu."

*Tanjâlê awa njandô undambê-nga
(Mat 6:19-21)*

³³⁻³⁴ "Aô wasôm têtj mac, bu game-
na- bocke nanj mac nem awa yêc, nanj mac oc ahê gauc pi ma atac whin njapa- . Bocdina- akêtj nem wapa nom-nga têtj lau sênemlihi, ma akêtj nem awa tu anem lau njalôm sawa sa-
nga. Ma apo gêtj undambê-nga sa ti nem awa njandô, nanj oc yêc njayham njapa- . Lau kanj oc

sêtôm dom bu sênem kanj, ma gêtj danj oc kôm tisac dom."

*Tamasan dauj tu Pômdau mbu me-
nga (Mat 24:42-51)*

³⁵⁻³⁶ "Amasa- daôm njapep. Ambo atôm lau a-
kin nanj sêsôc njakwê gwelen-nga sa, ma sêtun si lam asê ma sêhôn si njadau bu mbu me-
na- akêtj mwasi- nem awhê-nga. Têtj ndoc njac si njadau mbu me-
na- ma êmati gatam, nanj njac oc sêkac gatam sa têtj in njagahô.

³⁷ Njadau bu mbu me-
na- ma tap lau a-
kin sa, nanj sêmasa- dau gwana- ma sêhôn in sêmbô, dec njac oc sêtap mwasi-
na- atu sa yêc in. Aô wasôm yomandô, njadau dau oc me-
na- , sôc njakwê tôm lau a-
kin sêsôc, kêtj njac sêndôc tebo, ma nem a-
kin njac.

³⁸ Njadau bu me-
na- têtj timani-
hu me têtj ôbwêc lôm, ma tap njac sa sem ali ma sêhôn in sêmbô, dec in oc êmwasi-
na- njac ênjêc.

³⁹ Tigen angô su nanj! Lau kanj sêkêtj puc pi ndoc sême-
na- nga dom. Andu njadau danj, bu ênjâlê ndoc nanj njac kanj danj oc me-
na- , dec in oc yob in ndê andu njapep bu njac kanj dina-
na- sôc me-
na- dom.

⁴⁰ Ma mac bocdina- , amasa- daôm njapep ma anem ali njapa- , bu njamalac ndê Atu oc mbu me-
na- têtj ndoc nanj mac akêtj batam, nanj dom."

⁴¹ Têtj dina-
na- Pita sôm, "Pômdau, am sôm yom gôlin dina-
na- bu yac ngacsênjomi angô, me bu lau hon sêngô?"

⁴² Ma Pômdau ô yom ma sôm, "Mac nem asa in gitôm njac a-
kin njayham ma ti gauc? Njac a-
kin kain dina-
na- ndê njadau bu lhô têtj game-
na- danj ndi, goc in oc kêtj in yob lau a-
kin njatô ma kêtj gêtj dane-
na- nga têtj njac tôm njandoc.

⁴³ Ma têtj ndoc njadau mbu me-
na- ma tap in sa kôm in ndê gwelen njapep mbo, nanj in oc lic in njayham ma kôm njayham têtj in.

⁴⁴ Yomandô! Njadau oc kêtj in yob in ndê wapa hon.

⁴⁵ Magoc njac a-
kin sac oc sôm têtj dau, 'Ane-
na- oc mbu me-
na- njagahô dom.' Goc in oc ndic lau a-
kin njatô, ma ne-
na- gêtj njawahô ti nôm wain e ênjin in.

⁴⁶ Njadau oc mbu me-
na- hôt asê têtj bêt ti acgatu nanj njac a-
kin dau kêtj bata, nanj dom. Ma in oc kêtj njagêyô sac sambuc têtj in, ma soc in su ndi bu mbo whin lau nanj dangapêc ma sêkêtj whin dom.

⁴⁷ "Njac a-
kin nanj kêtjalê gêtj nanj in ndê njadau tac whin bu in kôm, tigen tec bu kôm ma kêmasa-
na- dau dom, nanj oc tap njagêyô atu sa.

⁴⁸ Magoc njac a-
kin nanj kêtjalê gêtj nanj njadau tac whin bu in kôm, nanj dom, dec kôm mêtê sac nanj gic waê bu in tap njagêyô sa, nanj oc kôc njagêyô saun. Lau hon nanj sêtap mwasi-
na- sa yêc Anötö, nanj in takwê njac bu sêkôm gwelen njac mwasi-
na- dina-
na- e nem

ñandô. Ma ñac nan sêtap mwasiñ atu sa, nan inñ takwê ñandô daësam.”

*Lau oc sêwhê dau kôc tu Yisu-nga
(Mat 10:34-36)*

⁴⁹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Aô gasip nom gamen bu wakên ya ênsahê lau nom-nga, ma aô atac whiñ bu ya dau lom asê ñagahô.

⁵⁰ Aô dauñ oc wahôc ñawapac ti ñandê atu, nan gitôm busangu kainñ danñ tu waliñ-nga. Ma aô wapô sim dauñ ñandô e gêñ dau ñandô sa.

⁵¹ Gauc nem bu aô gamen bu wahê wamba lau dom. Mba! Tu aô-nga dec lau oc sêwhê dau kôc.

⁵² Têñ kwahic dec ma ndi, lau nan sêmbo andu danñ, nan oc sêwhê dau kôc tu aô-nga. Lau amañdanñ bu sêmbo, goc lu oc sêkên kisa tó, ma tó oc sêkên kisa lu.

⁵³ Tu aô-nga dec ñac oc sêwhê dau kôc. Damba lu atungac oc sêkên kisa dau, ma dinda lu atuwê oc sêkên kisa dau. Ma lawawê akwa lu lawawê wakuc oc sêkên kisa dau bocdinanñ.”

Tañyalé ndoc

⁵⁴ Ma Yisu sôm têtñ lau toñ atu, “Mac bu alic dao yec sambuc danñ puc pi menñ, dec mac asôm bu u oc ndic, ma u gic.

⁵⁵ Ma muasa bu êñsêlên, dec mac asôm bu gamen oc ñandê sa, ma gamen ñandê sa.

⁵⁶ Mac lau atim yom lau-nga! Mac alic gêñ dalô nom-nga ti umbon-nga ma mac atôm bu anyalé ndoc. Ma bocke dec mac alic gêñ honñ nanñ aô gakôm yêc nom, magoc mac nem gauc sa pi aô neñ ñahu lec dom.

⁵⁷ “Oc tôm bu mac anñsahê gêñ honñ tu bu anyalé lêtñ bocke inñ lêtñ gitên, magoc tu sake-nga mac akôm dom?”

⁵⁸ Angô! Am asa nanñ nem tôp bu yêc ñamalac danñ, ma inñ bu wê am têtñ ngac êmatôc yom-nga, nanñ goc êmsahê bu êmasañ yom whiñ inñ têtñ ndoc amlu anñsêlên ambo senñ. Ma bocdinanñ ngac dau oc kên am têtñ ngac êmatôc yom-nga dom. Bu mba, mboe ngac êmatôc yom-nga o c kên am têtñ ngac yob gapocwalô-nga, ma inñ oc kên am sôc gapocwalô ndi.

⁵⁹ Aô wasôm têtñ am bu am oc ndôc gapocwalô ñapanñ e am ndic nem tôp honñ pacndê.”

13

Danem dauñ kwi bu dandinanñ dom

¹ Têtñ ndoc dinanñ lau ñatô sêmbo sêwhiñ Yisu, ma ñac sic minñ yom pi lau Galili-nga ñatô. Lau dinanñ sic domba ndu bu sêkên ti da, ma gôlinwaga Pailot ndê lau sêmenñ ma sic ñac ndu ma sêngalunñ ñac si dac whiñ domba si dac.

² Yisu ngô ñac si yom dau, goc ndac, “Mac gauc gêm bocke? Lau Galili-nga dinanñ si sac

hóc gêlêc lau Galili-nga ñatô si sac su, ma bocdinanñ ñawapac dinanñ hóc asê ñac, a?

³ Aô wasôm, mba! Tigenñ mac bu anem nem ñalôm kwi dom, dec mac oc andinñam.

⁴ Gauc nem andu baliñ nanñ lau sêkwê yêc Siloam, nanñ ku sa ma sec lau 18. M ac gauc gêm bocke? Lau 18 dinanñ si sac hóc gêlêc lau Jerusalem-nga si sac, a?

⁵ Aô wasôm têtñ mac, mba! Tigenñ mac bu anem nem ñalôm kwi dom, dec mac honñ oc andinñam.”

⁶ Goc Yisu sôm yom gôlinñ danñ bocdec bu, “Yêc ngac danñ ndê ôm wain-nga, a kinñ danñ kalhac. Ma ngac dau gi kêsâlê a kinñ ñandô, magoc tap sa dom.

⁷ Dec inñ sôm têtñ ngac nanñ yob inñ ndê ôm, ‘Tôm yala tó aô gamenñ kasâlê ñandô yêc a kinñ dindec, ma gatap sa dom. Lêtñ dulu, bu a dau pôc gamenñ ahuc ma gêm ñandô dom.’

⁸ Tigenñ ngac yob ôm-nga sôm, ‘Aneñ ñadau, hu sinñ lhac yala danñ tuyham. Aô wandic gwelec ma wahôc nom pi ñahu.

⁹ Inñ bu nem ñandô têtñ yala wakuc, dec oc ñayham. Ma bu nem ñandô dom, nanñ goc am lêtñ dulu.’ ”

Yisu kôm awhê bôlinñ danñ ñayham sa têtñ bêc Sabat-nga

¹⁰ Têtñ bêc Sabat-nga danñ, Yisu kêdôhônñ lau mbo lôm wê-nga danñ.

¹¹ Ma awhê danñ mbo, nanñ ñalau sac kôm inñ ndôc bôlinñ tôm yala 18. Inñ kêsêlên kênkônñ ma gitôm dom bu inñ lhac solop.

¹² Yisu gêlic inñ ma ta inñ menñ, goc sôm, “O awhê daôm, aô bu wasenñ gêñ nanñ sô am dôn, nanñ su.”

¹³ Goc Yisu kên amba sac inñ, ma ñagahô inñ kalhac tisolop, ma kêpiñ Anôtô.

¹⁴ Tigenñ ngac bata nanñ yob lôm wê-nga dinanñ, inñ tac ñandê bu Yisu kôm awhê dinanñ ñayham sa têtñ bêc Sabat-nga. Dec inñ sôm têtñ lau, “Bêc 6 yêc bu danem gwelenñ. Mac bu atac whiñ bu ñayham sa, dec amenñ têtñ bêc Sabat-nga dom. Amenñ têtñ bêc 6 dinanñ ñadanñ.”

¹⁵ Magoc Pômdau ô inñ ndê yom ma sôm, “Mac lau atim yom lau-nga. Mac honñ akôm gwelenñ têtñ bêc Sabat-nga têtñ ndoc mac ambwala nem donñki ti makao su, ma awê ñac sêsa si bu sênôm bu.

¹⁶ Awhê dindec inñ Abraham ndê apawê danñ, ma Sadanñ sô inñ dônñ tôm yala 18 su. Tu sake-nga dec tambwala inñ su têtñ bêc Sabat-nga dom?”

¹⁷ Yisu ndê yom dau kôm inñ ndê ñacyo honñ maya atu. Tigenñ lau daësam atac ñayham pi gêñ ñayham honñ nanñ inñ kôm.

*Yom gôlinñ pi gêñ ñawhê saunñ
(Mat 13:31-32; Mak 4:30-32)*

¹⁸ Ma Yisu ndac lau dinanñ, “Anôtô ndê gôlinñ kêsôwec ñalênñ bocke? Aô wanem dôhônñ pi gêñ sake bu wawhê sa?

¹⁹ Anötö ndê gôlin gitôm ñawhê saunj andô danj, gitôm a soc ñawhê. Ngac danj kôc sa gi ma sô yêc ndê ôm, ma tinjambu gên dau po ti a atu, ma mbac lôlôc-nga sêmenj sêhê si ñaic yêc ñasanjac."

*Yom gôlin pi yist
(Mat 13:33)*

²⁰ Ma inj sôm yom gôlin danj tiyham bocdec bu, "Aô wanem dôhôn Anötö ndê gôlin pi gên sake bu wawhê sa?"

²¹ Aô wanem dôhôn pi yist, nanj awhê danj kênj sip plawa lônj atu danj ma kêgalunj. Ma ñasawa saunj enj yist dinanj kôm plawa honj sunj."

Gatam undambê-nga saunj andô

²² Tinjambu Yisu kêsêlênj hêganônj Jerusalem gi. Inj golom-golom malac atu-tu ti saunj-saunj honj, ma kêdôhônj lau.

²³ Ma ñamalac danj ndac inj, "Pômdau, Anötö oc kôc lau tigenj-tigenj sa sêndôc undambê, me lau daêsam?" Ma Yisu ô yom ma sôm têng lau,

²⁴ "Lau daêsam oc sêñsahê bu sêsôc gatam sêndi, magoc ñac oc sêtôm dom, bu gatam dau saunj andô. Bocdinanj akôm ñanjga bu asôc gatam dau andi.

²⁵ Andu ñadau bu tisa ma ndic gatam ahuc, dec mac oc alhac awê, amati gatam ma asôm, 'Pômdau, lêc gatam su têng yac.' Magoc inj oc sôm têng mac bu, 'Mac lau dinanj amenj akênj nde? Aô kayalê mac dom.'

²⁶ Ma mac oc asôm, 'Yac anj gênj ti anôm gênj awhinj am, ma am kêdôhônj lau yêc yac mba malac lôm.'

²⁷ Tigenj inj oc sôm, 'Mac lau dinanj amenj akênj nde? Aô kayalê mac dom. Alhô su yêc aô, mac lau akôm sac-nga!'

²⁸⁻²⁹ Têng têng ñambu-nga, mac oc alic Abraham, Aisak ma Jakob ti p ropet akwa-kwa honj sêndôc Anötö ndê gamenj undambê-nga. Ma lau oc sêmenj akênj nom ñabatijn honj, ma sênenj mwasinj atu yêc undambê. Magoc Anötö oc êmasuc mac su andi ambo gamenj ahôc ñandê-nga, ma yêc dinanj mac oc atanj, ma mac nem lhôm êñsinj pi dau.

³⁰ Anjô su nanj! Lau ñatô nanj kwahic dec sêti lau ñambu-nga, nanj oc sêti lau ñamata-nga, ma lau ñamata-nga oc sêti lau ñambu-nga."

Yisu tanj pi lau Jerusalem-nga

³¹ Têng ndoc dinanj lau Palêsai ñatô sêtênj Yisu sêmenj ma sêsôm, "Hu gamenj dindéc sinj ma lhô ndi, bu Herod tac whinj bu ndic am ndu."

³² Magoc Yisu sôm têng ñac, "Mac andi asôm têng Herod, giam pôm dinanj, 'Acsalô lec ma lañsê aô oc wasoc ñalau sac su, ma wakôm lau gêmbac ñayham sa. Ma têng béc titô-nga aô oc wandic dabijn anenj gwelenj.'

³³ Aô oc wakôm anenj gwelenj tôm béc ñatô, ma tinjambu aô watênj Jerusalem wandi. Mac lau Israel-nga ac propet daêsam ndu su yêc Jerusalem, ma bocdinanj dec aô gac waê bu wapi wandi wawhinj.

³⁴ "O Jerusalem, Jerusalem. Mac ac Anötö ndê lau propet ndu, ma lau gitênj nanj inj kêkinj têng mac, nanj mac atuc ña hoc ndu. Ndoc daêsam aô tac whinj bu wandic mac lau sa asôc Anötö ndê gôlinj ñapu tiyham, gitôm mbac dalec dinda gic ñatu sa sôc ñamakê ñapu. Tigenj mac atec.

³⁵ Bocdinanj Anötö oc hu mac ti nem andu sinj. Ma aô wasôm têng mac bu mac oc alic aô tiyham dom e mac asôm, 'Tampin Mesaya nanj menj gêm Pômdau anjô.' "

14

Yisu gêm ñgac ñamlic sunj danj sa

¹ Têng béc Sabat-nga danj, Yisu sôc ñgac bata danj ndê andu gi bu nenj gênj. Ngac bata dau inj lau Palêsai si danj, ma ñac si lau ñatô tatinj Yisu sêmbô.

² Yisu gêlic ñgac gêmbac danj ndôc, nanj amba ti gahi sunj.

³ Goc inj ndac lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-nga bocdec bu, "Yac bu dakôm lau ñayham sa têng béc Sabat-nga, dec oc tanjili yomsu Sabat-nga, me mba?"

⁴ Ñac sem dônj ma sêo yom danj dom, goc inj kêmasêc ñgac ti gêmbac dinanj, kôm inj ñayham sa, ma kênj inj kôlhô gi.

⁵ Ma inj ndac ñac, "Mac nem balê danj me donji danj bu penj sip sê ñalôm têng béc Sabat-nga, dec mac oc akôm sake? Mac oc ahê inj sa pi menj, me ahu inj sinj yêc?"

⁶ Ma ñac sêtôm dom bu sêo inj ndê yom.

Datoc dauj sa dom

⁷ Yisu gêlic bu lau nanj ñgac bata dau kêgalêm ñac sa bu sênenj gênj sêwhinj inj, nanj atac whinj bu sêndôc pônj nanj gic lau tiwaê ñawaê. Dec inj sôm yom gôlinj danj têng ñac bocdec bu,

⁸ "Lau bu sêkênj ahenj am bu nenj mwasinj nem awhê-nga, nanj ndi ndôc lau tiwaê si pônj dom. Mboe mwasinj ñadau kêgalêm ñgac tiwaê danj nanj hôc gêlêc am su.

⁹ Bu bocdinanj dec inj oc têng am menj ma sôm, 'Kênj pônj ñayham dindéc têng ñgac atu dindéc.' Ma am oc tisa ti mayam, ma ndi ndôc pônj ñambwa.

¹⁰ Boc-dinanj lau bu sêkênj ahenj am bu nenj mwasinj, nanj ndi ma ndôc pônj ñambwa. Ma mboe ñadau oc menj ma sôm têng am, 'Anenj silip, tisa ma mwenj ndôc pônj ñayham.' Ma bocdinanj inj oc po am nem waêm sa yêc ñaclenj honj anjô-nga.

¹¹ Nalênj tigenj, lau nanj sêtoc dau sa, nanj Anötö oc êngwininj ñac. Ma lau nanj sêngwininj dau, nanj Anötö oc toc ñac sa."

Tamwasinj lau ñalôm sawa

¹² Ma Yisu sôm têtj ngac bata dau, “Am bu ndê mwasinj bu lau sênej sêwhinj am, nanj kêtj ahenj nem silip ti asidôwai, me lau ti lêlôm nanj sêndôc am nem malac, nanj dom. Am bu kôm bocdinañ, dec tinjambu ñac oc sêkêtj ahenj am bu neñ gêtj whinj ñac, ma mwasinj dau ti am nem ñagêyô.

¹³ Têtj têtj am ndê mwasinj danj, nanj kêtj ahenj lau ñalôm sawa ti lau bôlinj ma lau tapeç.

¹⁴ Ma bocdinañ am oc tap Anôtô ndê mwasinj sa. Nahu bu lau dinañ sêtôm dom bu sêkêtj gêtj danj ô nem mwasinj têtj kwahic dec. Magoc têtj ndoc lau gitêtj sêtisa akêtj lau batê-nga, nanj Anôtô oc kêtj ñagêyô ñayham têtj am.”

*Yom gôlinj pi mwasinj atu
(Mat 22:1-14)*

¹⁵ Lau nanj serj gêtj sêwhinj Yisu, nanj si ngac danj ngô Yisu ndê yom dinañ ma sôm têtj inj, “Lau nanj bu sênej mwasinj atu yêc Anôtô ndê gamenj undambê-nga, nanj oc atac ñayham hôc gêlêc.”

¹⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Ngac danj kêmasanj mwasinj atu danj, ma kêtj ahenj lau daêsam.

¹⁷ Têtj mwasinj dau ñabêc inj kêkinj ngac akinj danj bu sôm têtj lau nanj inj kêgalêm ñac sa bu, ‘Amenj, bu aô kamasanj gêtj honj su.’

¹⁸ Tigenj ñac honj sêtec bu sêmenj, dec sêmasanj yom têtj inj. Ngac danj sôm, ‘Aô waloc dom, bu aô gamlhi nom danj su, ma kwahic dec aô bu wasa wandi walic. Aô watenj am bu hu aô sinj.’

¹⁹ Ma danj sôm, ‘Aô waloc dom, bu aô gamlhi makao amanju, ma kwahic dec aô bu wasa wandi ma wansahê ñac tu sêkôm gwelenj-nga. Watenj am bu hu aô sinj.’

²⁰ Ma danj tiyham sôm, ‘Kwahic dec aô gam awhê sa, bocdinañ gitôm dom bu waloc.’

²¹ Bocdinañ ngac akinj dau mbu gi ma gic minj yom dinañ têtj inj ndê ñadau. Ma yom dau kôm ñadau tac ñandê, dec inj kêkinj ndê ngac akinj tiyham ma sôm, ‘Ñagahô sôc malac atu ndi, ma kôc lau ñalôm sawa ti lau bôlinj ma lau tapeç sa sêmenj bu sênej aô neñ mwasinj.’

²² Ma ngac akinj kôm bocdinañ, goc mbu menj ma sôm, ‘Aneñ ñadau, aô gakôm gitôm am sôm, ma ñasawa yêc dôn yêc.’

²³ Dec ñadau sôm têtj inj, ‘Sa serj ma gamenj ñamakê-nga ndi, ma kac lau bu sêsôc sêmenj. Aô tac whinj bu aneñ andu menjhu.

²⁴ Yomandô aô wasôm têtj mac, bu lau nanj aô gakêtj ahenj têtj ñamata-nga, nanj si danj oc neñ aneñ mwasinj dom.’”

Lêñ tanjukuc Yisu-nga

²⁵ Lau daêsam sêñsêlêñ sêwhinj Yisu, ma inj kac dau kwi ma sôm têtj ñac,

²⁶ “Asa nanj têtj aô menj ma bu êñkuc aô, nanj atac whinj aô hôc gêlêc gêtj honj ndic ñawaê. Inj bu atac whinj damba me dinda, me inj nawhê ma balêkoc, me asidôwai ti lhuwêi, me inj dau ndê lêñ mbo-nga hôc gêlêc inj ndê atac whinj aô, dec oc tôm dom bu inj ti aneñ danj ma êñkuc aô.

²⁷ Asa nanj bu êñkuc aô, magoc tec bu hôc ndê a gicso dau, nanj gitôm dom bu êñkuc aô.

²⁸ “Mac nem danj bu kwê andu atu danj, nanj gêtj ñamata-nga inj oc ndôc sic ma kôc gauc pi inj ndê mone ti gêtj bu oc nditôm bu kwê andu dau sa, me mba.

²⁹ Inj bu kêtj alhô sip nom ndi, magoc ndic dabinj andu dom, dec lau nanj sêlic, nanj oc sêsu inj susu,

³⁰ ma sêsôm, ‘Ngac dindê gic hu kwê andu, magoc gitôm dom bu ndic dabinj.’

³¹ “Ma kinj danj bu sa ndi bu ndic sinj têtj kinj danj, dec gêtj ñamata-nga inj oc ndôc sic ma kôc gauc pi inj ndê lau sinj-nga 10,000, bu oc sêtôm bu sêhôt gêlêc kinj dinañ ndê lau sinj-nga 20,000, me mba.

³² Inj bu lic bu ñac sêtôm dom, dec inj oc êñkinj lau wamba-nga sêtêñ kinj dinañ têtj ndoc inj mbo ahê, bu sêsôm yom wamba-nga.

³³ “Bocdinañ akôc gauc ñapep munj su, goc amenj anjuk aô. Asa nanj tec bu hu inj ndê gêtj honj sinj tu aô-nga, nanj oc nditôm dom bu ti aô neñ danj.

³⁴ “Gwêc so inj gêtj ñayham, tigenj ñamakic bu ñinga, oc dakôm ñamakic sa tiyham ñalêñ nde?

³⁵ Gwêc so dau tisac su, ma boc-dinañ tambalinj sinj ñinga. Mac danjamsunj bu yêc, nanj anjô aneñ yom.”

15

*Yom gôlinj pi domba danj nanj ginja
(Mat 18:12-14)*

¹ Lau sêkôc takis-nga ma lau ñatô nanj lau Palêesai sêsam ñac bu lau sac, nanj daêsam sêtêñ Yisu si bu sêngô inj ndê yom.

² Ma lau Palêesai ti lau nanj sêndôhônj yomsu, nanj sêtucdinj Yisu ma sêsôm, “Ngac dau kôc lau sac sa, ma gêtj gêtj whinj ñac.”

³ Dec Yisu sôm yom gôlinj danj têtj ñac bocdec bu,

⁴ “Mac nem ngac danj bu yob domba 100, ma inj ndê domba danj bu ñinga, dec inj oc kôm sake? Inj oc hu 99 sinj sêmbô gamenj gapon, ma êñsalê domba nanj ginja su e inj tap sa.

⁵ Ma têtj ndoc inj tap sa, nanj inj oc hu sac bakêyac ti atac ñayham atu.

⁶ Ma inj oc mbu têtj ndê andu ndi, ma êñgalêm inj ndê lau menjanj inj-nga ti ndê silip, ma sôm têtj ñac, ‘Mac atac ñayham awhinj aô, bu aô gatap aneñ domba nanj ginja su, nanj sa.’

⁷ Aô wasôm têtj mac, bu ñalêj tigen dinan Anötö ti anjela undambê-nga oc atac ñayham atu tu ñamalac sac dan nan gêm ndê ñalôm kwi, hôc gëlêc atac ñayham tu lau gitêj 99 nan si yom me giso tu sênem dau kwi pi-nga mbasi.”

Yom gôlinj pi mone nanj ginga

⁸ Ma Yisu sôm, “Ma akôc gauc pi awhê dan, nanj ndê mone silba amanju sêndôc. Mone dan bu ñinga, dec inj oc tunj lam asê ma sê andu ña-basac sa, goc êjsalê ñapep e inj tap mone dau sa.

⁹ Têj ndoc inj tap sa su, nan inj oc êjgalêm inj ndê silip ti lau menpan inj-nga sêmenj sêpitigenj ma sôm, ‘Mac atac ñayham awhinj aô, bu aô gatap mone nanj ginga su, nanj sa.’

¹⁰ Aô wasôm têtj mac bu ñalêj tigen, Anötö ti anjela undambê-nga oc atac ñayham atu, têtj ndoc ñamalac kôm sac-nga danj gêm ndê ñalôm kwi.”

Yom gôlinj pi balê nanj ginga

¹¹ Ma Yisu gic têtju yom ma sôm, “Ngac danj mbo ma inj ndê atungac lu.

¹² Ma balê saunj sôm têtj damba, ‘Damanj, wapa lêngsêm nanj gic aô nawaê, nanj kênj têtj aô.’ Goc damba whê ndê wapa ti gênj honj kôc tu injlu-nga, ma kênj têtj balê saunj tôm inj ndac.

¹³ Nasawa saunj ma balê saunj dau gic inj ndê gênj honj sa, ma kôlhô têtj gamej baliñ danj gi. Ma yêc dindê inj kôm gênj honj tôm inj ndê atac whinj, ma kêyainj ndê awa ti gênj honj.

¹⁴ Têtj ndoc inj ndê mone honj pacndê, nanj tóbôm atu gêm gamej dinanj ahuc ma inj pônâ dau.

¹⁵ Goc inj têtj ngac atu danj yêc gamej dinanj gi, ma kêsalê gwelenj. Ma ngac dau kênj inj gôlôm inj ndê bôc.

¹⁶ Gênj yô inj ñandô, tigenj lau sêkênj gênj danj têtj inj tu nenj-nga dom, ma boc-dinanj inj gauc gêm bu nenj gênj nanj bôc senj.

¹⁷ Tinambu inj ndê gauc sa, ma inj sôm têtj dau, ‘Damanj ndê lau akinj sêpônâ gênj danenj-nga dom. Tigenj gênj yô aô ndu tôm bu wambac ndu-nga.

¹⁸ Aô walhō wambu watêj damanj wandi, ma wasôm, “Damanj, aô gakôm mêtê sac têtj Anötö ma têtj am.

¹⁹ Aô ngac sac, dec gitôm dom bu am sam aô bu am atômngac tiyham. Lic aô gitôm am nem ngac akinj danj.”

²⁰ Goc inj tisa ma mbu têtj damba gi.

“Inj kêsêlêj mbo senj, ma damba gêlic inj yêc ahê ma tawalô inj ñandô, dec kêtj têtj inj gi, gôlô inj dôj ma ngutô inj.

²¹ Magoc atungac sôm têtj inj, ‘Damanj, aô gakôm mêtê sac têtj Anötö ma têtj am. Aô ngac sac, dec gitôm dom bu am sam aô bu am atômngac tiyham.’

²² Tigenj damba sôm têtj inj ndê lau akinj, ‘Ñagahô, akôc ñakwê ñayham ti atapa bu inj sôc, ma akênj gôlônj amanjatu-nga sôc inj amba-atu.

²³ Ma akôc makao ñatu têtj ñayham danj, ma andic ndu. Yac oc dandê mwasiñ atu ti atac ñayham,

²⁴ bu yac gauc gêm bu anenj atungac dindec mbac ndu su, magoc kwahic dec dalic bu inj mbo tali. Inj ginga su, ma datap inj sa tiyham.’ Ma ñac honj atac ñayham.

²⁵ “Têtj ndoc dinanj balê dau dôwa kôm gwelenj mbo ôm, ma têtj ndoc inj mbu menj sunj sa andu, nanj inj ngô lau sêtê wê ti sêkôm atac ñayham atu.

²⁶ Goc inj mbwêc ngac akinj danj menj ma ndac inj bu, ‘Lau lê sêkôm ñanta ti atac ñayham tu sake-nga?’

²⁷ Ma inj sôm, ‘Am asim menj su ma inj mbo ñayham, ma bocdinanj dec damam gic makao têtj ñayham danj ndu, ma ndê mwasiñ atu.’

²⁸ Yom dau kôm dôwa tac ñandê atu, ma inj tec bu sôc balanj ñalôm ndi. Goc damba sa gi ma kêmwaneñ inj bu sôc ndi.

²⁹ Tigenj inj sôm têtj damba, ‘Yala nenj su aô gam akinj ti dananj wambu am. Tigenj am kênj naninj ñatu me gênj saunj danj têtj aô bu wandê mwasiñ tu anenj silip-nga dom.

³⁰ Kwahic dec am nem atômngac dinanj, nanj kêyainj am nem awa ti wapa whinj lauwhê senj-nga, nanj mbu menj ma am gic makao tu inj-nga.’

³¹ Magoc damba sôm, ‘Anenj balê, am mbo whinj aô ñapanj, ma anenj gênj honj ti am nem.

³² Tigenj am asim dindec nanj yac gauc gêm bu inj mbac ndu su, nanj mbo tali. Inj ginga su, ma datap inj sa tiyham. Bocdinanj inj lêtj solop bu yac atac ñayham atu ma dandê mwasiñ tu inj-nga.”

16

Yom gôlinj pi ngac yob wapa-nga

¹ Ma Yisu sôm yom gôlinj danj têtj ndê ngacêjngomi bocdec bu, “Ngac ti lêtôm danj mbo, ma lau sic minj têtj inj bu ngac nanj yob inj ndê gênj, nanj kêyainj inj ndê wapa daêsam.

² Dec inj ta ngac dau menj, ma sôm têtj inj, ‘Yom bocce dec gangô pi am lec. Kwahic dec am sa ndi ma sê gênj honj sa ma êmasanj bapia wapa-nga bu kênj têtj aô. Bu aô oc watinj am su yêc gwelenj yob anenj wapa-nga.’

³ Dec ngac yob wapa-nga sôm têtj dau, ‘Aô wakôm bocce? Aô nenj ñadau oc soc aô su yêc anenj gwelenj. Anenj licwalô gitôm dom bu wakôm gwelenj ôm-nga, ma aô mayanj bu watenj gênj.

⁴ Aô kayalê gênj nanj bu wakôm-nga, ma têtj ndoc ñadau tinj aô su yêc anenj gwelenj, dec lau oc sêkôc aô sa ma sênem yaom aô yêc ñac si andu.’

⁵ Bocdinañ in mbwêc lau nan si tôp yêc in ndê n̄adaw, nan tigen-tigen sêtên in sêmen. Goc in ndac ngac n̄amata-nga bocdec bu, 'Am nem tôp bocke yêc aô nen n̄adaw?'

⁶ Ma ngac dau sôm, 'Aneñ tôp gitôm olib n̄akwi sip lôn* 100.' Goc ngac yob wapa-nga sôm têt in, 'Am nem bapia tôp-nga kelec. Kôc sa, ndôc sic n̄agahô, ma to bu am nem tôp gitôm olib n̄akwi sip lôn 50.'

⁷ Goc in sôm têt ngac tilu-nga, 'Am nem tôp bocke yêc?' Ma ngac dau sôm têt in, 'Aneñ tôp gitôm bolom wit sip dalu atu-tu 100.' Goc ngac yob wapa-nga sôm, 'Kôc nem bapia tôp-nga, ma to bu am nem tôp gitôm dalu 80.'

⁸ "Goc n̄adaw kêpin ngac yob wapa-nga sac dinañ, bu in kôm gêt ti gauc. Lau sambuc sêkôc awa nom-nga ma sêhê silip n̄ac si lau. Nalên dinañ n̄ac sêkôm gêt ti gauc sêhêc gêlêc Anôtô ndê lau.

⁹ Awa nom dindec-nga hê lau daêsam si gauc tu sêkôm mêtê sac-nga. Magoc aô wasôm têt mac bu akôc nem awa nom-nga ma anem lau sa, ma nalên dinañ ahê silip têt daôm. Tiñambu awa dau oc n̄inga, magoc n̄ac oc sêkôc mac sa ti atac n̄ayham têt ndoc mac andôc undambê."

¹⁰ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, "Asa nan yob gêt saun n̄apap, nan oc yob gêt atu n̄apap bocdinañ. Ma asa nan yob gêt saun n̄apap dom, nan oc yob gêt atu n̄apap dom.

¹¹ Bocdinañ mac bu ayob awa nom-nga n̄apap dom, dec Anôtô oc kêñ awa n̄andô têt mac tu ayob-nga dom!

¹² Ma mac bu ayob lau n̄atô si gêt n̄apap dom, dec Anôtô oc kêñ gêt dan ti mac nem gêt dom!

¹³ "Namalac dan gitôm dom bu nem akin n̄adaw lu, bu in oc tec dan, ma atac whin dan, me oc sap dan dôñ ma pu dan. Ma mac bocdinañ, gitôm dom bu atoc Anôtô ma awa nom-nga lu-lu sa ti mac nem n̄adaw."

¹⁴ Yisu sôm yom dinañ, ma lau Palêsai n̄atô nan sênğô, nan sem tô in. Nahu bu n̄ac lau atac whin mone-nga.

¹⁵ Tigen Yisu sôm têt n̄ac, "Yêc n̄amalac arğô-nga, mac lau dinañ atoc daôm sa bu mac lau gitên, magoc Anôtô kêyalê mac nem n̄alôm su. Gêt nan mac lau nom-nga atoc sa bu gêt n̄ayham kêlêc, nan Anôtô gêlic gitôm gêt sac sambuc."

Yisu puc Anôtô ndê yomsu dôñ

¹⁶ Ma Yisu sôm, "Anôtô kêñ Moses ndê yomsu ti propet si yom bu lau sênkuc e Jon, Ngac Kêku Lau-nga hêc asê. Tên Jon ndê têt ma men, nan lau sêhoc n̄awaê asê pi Anôtô ndê gôlin. Ma lau daêsam sêkôm mwasac bu sêsôc Anôtô ndê gôlin n̄apu.

¹⁷ Gitôm bu undambê ti nom oc n̄inga, tigen gitôm dom bu Moses ndê yomsu n̄alhô atêc dan n̄inga.

¹⁸ Ngac dan bu hu nawhê sin ma nem awhê wakuc, nan kôm mêtê mockain-nga yêc Anôtô arğô-nga. Ma ngac nan gêm awhê nan hu ndê akwen sin, nan kôm mêtê mockain-nga bocdinañ."

Ngac ti lêlôm lu Lasarus

¹⁹ Ma Yisu sôm, "Ngac ti lêlôm dan mbo, nan sôc n̄akwê n̄ayham ma po dau sa n̄a gêt n̄ayham-n̄ayham tôm bêt honj.

²⁰ Ma yêc in ndê andu n̄amakê, ngac n̄alôm sawa dan ndôc, nan ndê n̄aê Lasarus. Gam-boc daêsam sem in n̄amlic ahuc,

²¹ ma giam sêmen ma sêndambwê gamboc dau. In gêt yô in, dec in takwê bu nen gêt n̄apopoc nan pen akên ngac ti lêlôm ndê tebo, magoc mba.

²² Têt bêt dan ngac n̄alôm sawa dinañ mbac ndu, ma n̄ela sêkôc in sa gi ndôc undambê whin Abraham. Ma ngac ti lêlôm mbac ndu bocdinañ, ma lau sênğuhun in.

²³ In sip lambwam gi ma kêsahê n̄andê atu, dec hêc tandô sa pi undambê, ma gêlic Abraham yêc ahê, ma Lasarus ndôc whin in.

²⁴ Goc in ta yom têt in ma sôm, 'Abañ Abraham, tamwalô aô! Êmkin Lasarus bu kêñ amba-atu sip bu ndi, ma men kêñ pi aô êmbalan. Ya dindec kôm aô n̄amlic n̄andê atu.'

²⁵ Tigen Abraham ô yom ma sôm, 'Aneñ balê, gauc nem ndoc am mbo tamli, nan am tap gêt n̄ayham-n̄ayham daêsam sa, magoc Lasarus mbo sac n̄apanj. Kwahic dec in mbo n̄ayham, ma am tap n̄andê atu sa.

²⁶ Ma gêt dan tiyham. Yêc hêclu n̄alhu, Anôtô kêñ n̄asawa atu dan, dec oc tôm dom bu lau sêtên am sêloc. Ma gitôm dom bu mac nem dan lom têt yac men.'

²⁷ Goc ngac dau sôm, 'Bocdinañ aô waten am abañ, êmkin Lasarus têt aô daman ndê andu ndi,

²⁸ ma kêñ puc aneñ asidôwai amanjan, bu sênem dau kwi tu bu sêmen ma sêhêc n̄andê yêc gameñ dindec dom.'

²⁹ Magoc Abraham sôm, 'Moses ma Propet si yom yêc bu kêñ puc n̄ac. Am nem asidôwai bu sêkên danga n̄ac si yom, dec oc tôm bu sênem dau kwi.'

³⁰ Ma ngac dau sôm, 'Mba, abañ Abraham! Lau batê si ngac dan bu mbu têt n̄ac ndi, dec n̄ac oc sêkac si n̄alôm kwi.'

³¹ Ma Abraham sôm, 'N̄ac bu sêkên whin yom nan Moses ma lau propet sêto, nan dom, dec n̄ac oc sêkên whin ngac nan tisa akên lau batê-nga, nan dom.' "

* 16:6: Lôn dinañ lôn atu - tigen-tigen gitôm 35-40 lita.

17

Yisu ndê yom ñatô

(Mat 18:6-7; Mak 9:42-48)

¹ Yisu sôm tɛn in ndê ngacsɛŋomi, “Gɛn lêtôm-nga oc sɛmɛn sêhóc asê. Tigen ñamalac asa nan bu kôc gɛn lêtôm-nga dan men, nan oc tap Anôtô ndê matôc sa. Oyaê.

² Oc ñayham bu dasô hoc atu dan pi in kachu, ma tambalin in sip gwêc ndi. Ma bocdinar oc tòm dom bu in êntôm anɛn lau saun si dan bu kôm mêtê sac, ma tinambu tap Anôtô ndê matôc sa.

³ “Bocdinar ayob daôm ñapep! Am nem asidôwa dan bu kôm sac, nan goc hec yom in. Ma in bu nem dau kwi, goc suc in ndê sac kwi.

⁴ In bu kôm sac tɛn am tidim 7 tɛn acsalô tigen, magoc tinambu kac ndê ñalôm kwi ma ndac am bu suc in ndê sac kwi, nan dec am suc in ndê sac kwi man.”

⁵ Ma lau aposel sêsôm tɛn Pômdau, “Nem yac sa bu akɛn whin ñanga.”

⁶ Goc in ô yom ma sôm, “Mac nem akɛn whin bu gɛn saun andô nditôm soc ñamatu saun dan, dec oc tòm bu mac asôm tɛn a atu dindec bu, ‘Puc daôm sa, ma sa ndi lhac gwêc ñagapon,’ ma a dau oc danga wambu mac.”

⁷ Ma Yisu sôm, “Akôc gauc pi ñgac akin nan gic nom me yob domba, ma mbu tɛn ñadau ndê andu tɛn telha. In ndê ñadau oc sôm tɛn in bu, ‘Mwen ñagahô, ndôc sic ma nen gɛn,’ a?”

⁸ Mba, in oc sôm, “Sôc ñakwê sakin-nga sa, ma êmasan gɛn bu wanen, ma nem akin aô e aô wanen ti wanôm gɛn pacndê. Goc tinambu am daôm nen ti nôm gɛn.”

⁹ Ma ñadau oc nem danje ñgac akin dau bu in danga wambu in ndê yom, a? Mba!

¹⁰ Ma mac bocdinar, tɛn ndoc mac akôm gɛn hon nan Anôtô gic atu mac, nan asôm, ‘Yac lau akin ñambwa. Yac akôm gɛn nan gic yac ñawaê enj.’”

Yisu kôm lau 10 ti gɛmbac leprasi ñayham sa

¹¹ Yisu kêsêlɛn hɛganôn malac Jerusalem gi, ma mbo sen nan yêc gamen Samaria ti Galili-nga ñabatin.

¹² In hóc asê malac dan, ma tap laungac 10 ti gɛmbac leprasi sa yêc malac dau ñamakê. Nac sêlhac ahê,

¹³ ma sêta in ña awha atu bocdec bu, “Ñadau Yisu, tamwalô yac!”

¹⁴ Yisu tahê ñac ma sôm, “Andi, ma atôc daôm tɛn lau dabuŋsiga.” Ma tɛn ndoc ñac sêlhô s i, nan sêlic bu ñac si ñamlic ñawasi sa.

¹⁵ Nac si dan gêlic bu in ñayham sa su, dec gic hu kêpin Anôtô ña awha atu, ma kac dau kwi ma mbu tɛn Yisu gi.

¹⁶ Nğac dau in ñgac gamen Samaria-nga, ma in hu dau sip nom yêc Yisu gahi-nga, ma gêm danje in.

¹⁷ Ma Yisu sôm, “Bocke? Mac lau 10 hon ñamlic ñayham sa, me? Bocdinar dec lau 9 sêmbo nde?”

¹⁸ Am ñgac Israel-nga dom, magoc am ñgac tigen dec mbu mwen ma kêpin Anôtô.”

¹⁹ Ma Yisu sôm tɛn in, “Tisa, ma lhô ndi. Am nem kɛn whin kôm am ñayham sa.”

Anôtô ndê gôlin ñapuc

²⁰ Tɛn bɛc dan lau Palêsai sêndac Yisu pi ndoc bocke Anôtô ndê gôlin oc men sa tiawê yêc nom. Ma Yisu sôm, “Tɛn ndoc Anôtô ndê gôlin men sa tiawê, nan oc tòm dom bu mac alic gɛn dan tu kɛn puc mac-nga.

²¹ Ma oc tòm dom bu lau sêsôm, ‘Alic gɛn dau kelec,’ me ‘Gɛn dau kêlê.’ Mba! Anôtô ndê gôlin men sa su, ma yêc mac ñalôm.”

Yisu ndê bɛc mbu men-nga

(Mat 24:37-44)

²² Ma in sôm tɛn in ndê ñgac-sɛŋomi, “Tɛm oc men sa, nan mac tamkwê bu alic ñamalac ndê Atu mbu men ma mbo whin mac tiyham, magoc mac oc alic in dom.

²³ Lau oc sɛŋsau bu in mbu men su, ma sêsôm in mbo gamen bocdê, me gamen bocdec. Magoc aŋgô ñac si yom dau dom, ma aŋkuc ñac dom.

²⁴ Bu tɛn ndoc ñamalac ndê Atu mbu men, nan in oc hóc asê ñagahô gitôm sickac hep tigen ma umbon ñasawa sambuc ñawê sa.

²⁵ Tigen gɛn ñamata-nga in oc hóc ñandê atu ma lau tɛm dindec-nga oc sêtec in.

²⁶ “Tɛm nan ñamalac ndê Atu oc mbu men, nan lau oc sêmbo tòm sêmbo tɛn Noa ndê tɛm.

²⁷ Tɛn ndoc dinan lau sen gɛn ti sênôm gɛn, ma laungac ti lauwhê sem dau e Noa sôc wan gi. Goc bu atu sun ma sen ñac hon su sinja.

²⁸ Ma oc kain tigen tòm Lot ndê tɛm, nan lau sen ti sênôm gɛn, semlhi gɛn ti sêkɛn gɛn bu lau semlhi, sêsô gɛn ñawhê ma sêkwê andu.

²⁹ Magoc tɛn bɛc Lot hu malac Sodom sin, nan ya ti tsolpa pen sip akɛn undambê ma sen lau Sodom-nga hon su.

³⁰ Ma lau oc sêmbo ñalɛn tigen dinan tɛn bɛc nan ñamalac ndê Atu mbu men ma hoc dau asê.

³¹ Tɛn bɛc dinan, oc tòm dom bu lau nan sêndôc andu ñasactô, nan sêsôc andu ñalôm sêndi bu sêkôc gɛn dan. Ma ñalɛn tigen, oc tòm dom bu lau nan sêmbo ôm, nan sêkac dau kwi bu sêkôc si gɛn dan.

³² Gauc nem gɛn nan hóc asê Lot ndê awhê!

³³ Asa nan tac whin bu sap gɛn nom-nga dôn ñapan tu mbo tali-nga, nan oc ñinga. Magoc asa nan hu sin tu ênkuc aô-nga, nan oc ñinga dom.

³⁴ Aô wasôm têtj mac, têtj bêc nanj Njamac ndê Atu mbu mej, nanj njamac lu oc sêyêc andu danj, ma Anôtô oc kôc injlu si danj, ma hu danj sinj.

³⁵⁻³⁶ Ma awhê lu oc sêndê gêtj sêmbo, ma Anôtô oc kôc danj, ma hu danj sinj."

³⁷ Yisu ndê ngacsêngomi sêngô yom dau su, goc sêndac inj, "Pômdau, gêtj dinanj oc hôc asê yêc nde?" Ma Yisu sôm, "Yac bu dalic macmonj sêngihi sêmbo, nanj tanyalê bu gêtj mbôp danj yêc."

18

Yom gôlinj pi lêtj datenj mbec-nga

¹ Ma Yisu sôm yom gôlinj danj têtj inj ndê ngac-sêngomi, ma kêdôhônj njac bu sêtenj mbec tôm bêc honj, ma takwê bu sêtap njandô sa ma sêhu sinj dom.

² Inj sôm, "Ngac êmatôc yom-nga danj mbo malac atu danj. Inj toc Anôtô dom, ma toc njamac danj sa dom.

³ Ma awhê sawa danj ndôc malac dinanj, ma inj têtj ngac êmatôc yom-nga dau gi njapanj, ma sôm, 'Njamac danj kêtj njawapac têtj aô. Nem aô sa ma êmatôc alu mba yom.'

⁴ Inj ndac tidim daêsam magoc ngac dau tec bu nem inj sa e tinjambu inj sôm têtj dau, 'Aô gatôc Anôtô dom, ma gatoc njamac sa dom,

⁵ tigenj awhê sawa dindêc ndac aô njapanj, ma bocdinanj aô wanem inj sa ma wamatôc inj ndê yom. Aô bu wakôm dom, dec inj oc mej njapanj e kôm aô lic kam sa.' "

⁶ Ma Pômdau sôm têtj ndê ngac-sêngomi, "Ngac êmatôc yom-nga dau inj ngac gitênj dom, magoc inj sôm bu nem awhê sawa dinanj sa.

⁷ Mac lau nanj Anôtô kêyalinj mac sa ati inj ndê, nanj atenj mbec têtj inj alsalô ti ôbwêc, mac gauc gêm sake? Anôtô oc tec bu ngô mac nem mbec ma nem mac sa, a?

⁸ Mba! Aô wasôm têtj mac bu inj oc nem mac sa njagahô. Tigenj, têtj ndoc Njamac ndê Atu mbu mej, nanj inj oc tap lau njatô sa, nanj sêsap si sêkênj whinj inj-nga dônj sêmbo, me mba?"

Yom gôlinj pi Palêsai ma ngac kôc takis-nga danj

⁹ Yisu kêyalê bu lau njatô nanj sêkênj danja inj, nanj sêtoc dau sa bu lau gitênj ma sêpu lau njatô. Bocdinanj inj sôm yom gôlinj danj bocdec bu.

¹⁰ "Ngac lu sêtênj lôm dabunj si, bu sêtenj mbec. Injlu si danj inj Palêsai, ma ngac danj inj ngac kôc takis-nga.

¹¹ Palêsai dau tisa kalhac, ma tenj mbec tu dau-nga bocdec bu, 'Anôtô, aô wanem danje am bu aô gatôm lau njatô nanj lau sac, nanj dom. Aô gatôm lau kanj dom, me lau nanj sêkôm mêtê sac me mêtê mockaij-nga dom. Ma yomandô, aô gatôm ngac kôc takis-nga dindê dom.

¹² Yêc wake honj njalôm aô gahu gêtj danenj-nga sinj tidim lu tu gauc nem am-nga. Aô gawhê nenj awa ti wapa honj kôc gi tonj amanlu, ma gakênj tonj danj ti da têtj am.'

¹³ Palêsai tenj mbec bocdinanj, tigenj ngac kôc takis-nga kalhac ahê. Inj hôc tandô sa têtj undambê dom, magoc wec ti njalôm njawapac ma tenj mbec bocdec bu, 'Anôtô, tamwalô aô ngac sac dec.' "

¹⁴ Goc Yisu sôm, "Aô wasôm têtj mac bu Anôtô gêlic ngac kôc takis-nga dinanj ti ngac gitênj, ma Palêsai dinanj mba. Nahu bu asa nanj po dau ndê waê sa, nanj Anôtô oc êngwininj inj, ma asa nanj kêgwininj dau, nanj Anôtô oc toc inj sa."

Yisu gêm mbec balêkoc saunj

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Têtj bêc danj lau sêkôc si balêkoc saunj sêtênj Yisu sêmenj, bu inj kêtj amba sac njac. Inj ndê ngac-sêngomi sêlic e sêsôm dinda ti dambai.

¹⁶ Tigenj Yisu mbwêc njac sêmenj ma sôm, "Atec balêkoc dinanj sêtênj aô sêmenj, ma alhac njac ahuc dom. Bu Anôtô ndê gôlinj gic lau nanj sêtôm balêkoc saunj-saunj dindê, nanj njawaê.

¹⁷ Aô wasôm yom njandô têtj mac, bu asa nanj bu sôc Anôtô ndê gôlinj njapu nditôm balêkoc saunj danj dom, nanj oc nditôm dom bu sôc ndi."

Ngac bata ti lêlôm

(Mat 19:16-22; Mak 10:17-22)

¹⁸ Ma ngac bata Israel-nga danj ndac Yisu, "Kêdôhônjwaga njayham, aô wakôm sake, dec tinjambu Anôtô oc kôc aô sa wambo tanji yêc undambê?"

¹⁹ Ma Yisu sôm, "Tu sake-nga am sam aô bu njayham? Anôtô tawasê inj njayham.

²⁰ Am kêyalê Moses ndê yomsu, 'Kôm gêtj mockaij-nga dom. Ndic njamac ndu dom. Nem kanj gêtj dom. Sôm yom tasanj pi lau dom,' ma 'Toc damam lu dinam sa.' "

²¹ Ma ngac dau sôm, "Aô kakuc yomsu honj dinanj têtj ndoc aô gambo balê njapanj e kwahic dec."

²² Yisu ngô yom dinanj ma sôm têtj inj, "Am pônda gêtj tigenj. Kêtj am nem wapa honj têtj lau sênemlihi, ma ndic sam njawa têtj lau njalôm sawa. Ma bocdinanj am nem awa njandô oc yêc undambê. Ma tinjambu mwenj ma êmkuc aô."

²³ Magoc ngac dau ngô Yisu ndê yom e njalôm njawapac, njahu bu inj ngac ti wapa daêsam.

Puc pi awa ti wapa

(Mat 19:23-30; Mak 10:23-31)

²⁴ Yisu tahê inj ma sôm, "Lau ti lêlôm si awa ti wapa kalhac njac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anôtô ndê gôlinj njapu njagahô.

²⁵ Bôc atu dan gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ñalasê ñagahô hôc gêlêc ñgac ti lêlôm dan bu sôc Anôtô ndê gôlin ñapu su.”

²⁶ Lau nan sêngô yom dau sêsôm, “Bu bocdinar dec asa oc tôm bu tap Anôtô ndê mwasin nem lau si-nga sa? Oc ñawapac atu!”

²⁷ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Gên nan ñamalac sêtôm dom bu sêkôm, nan Anôtô gitôm bu kôm.”

²⁸ Ma Pita sôm têt in, “Yac oc bocke? Yac ahu mba andu ti gên hon sin tu ankc am-nga.”

²⁹ Ma Yisu sôm têt in, “Aô wasôm yom ñandô têt mac bu asa nan bu hu andu, me awê, me asidôwai, me damba lu dinda, me balêkoc sin tu ênkuc aô-nga,

³⁰ nan Anôtô oc kên gên kain dinan daêsam têt in ô, têt têt in mbo nom. Ma têt têt in jambu-nga, Anôtô oc kên in sa ma kên in ndôc tali ñapan yêc undambê.”

*Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu
(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)*

³¹ Yisu kôc ngacsênômi 12 sa sêsa si sêmbo dau-nga, ma sôm têt ñac bu, “Kwahic dec yac bu dapi Jerusalem dandi, ma gên hon nan lau propet sêto pi ñamalac ndê Atu, nan oc ñandô sa.

³² Lau oc sêkên in sip lau Rom-nga amba, ma ñac oc sêsu in susu, sêkôm in ñayom, sêhê gasôp pi in, sêtap in, ma sêndic in ndu.

³³ Magoc in oc tisa tiyham têt bêt titô-nga.”

³⁴ Tigen ñac sênjalê yom dau ñahu dom. Ñahu yêc sin dau têt ñac, ma ñac si gauc sa pi Yisu ndê yom dau dom.

*Yisu kôm ñgac tapec tandô po asê
(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)*

³⁵ Yisu ma lau nan sênkc in sênksêlên e sêsun sa malac Jeriko. Ma yêc sen ñamakê ñgac tapec dan ndôc ma têt gên.

³⁶ Ñgac dau ngô bu lau daêsam sênksêlên sêmbo sen, goc ndac gên dau ñahu.

³⁷ Ma lau sêsôm têt in bu Yisu Nasaret-nga kêsêlên mbo sen men.

³⁸ Goc in mbwêc, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aô!”

³⁹ Lau nan sênksêlên sêmun Yisu sêhec yom ñgac tapec dau, ma sêsôm têt in bu nem dôc. Magoc in mbwêc ti ñanga, “Dawid ndê Atu, tamwalô aô!”

⁴⁰ Yisu kwê dôc kalhac, ma sôm têt lau bu sêkôc ñgac dau sêtên in sêmen. Ma têt ndoc in tigasuc Yisu, nan Yisu ndac in,

⁴¹ “Am tac whin bu aô wakôm sake têt am?” Ma in sôm, “Pômdau, aô tac whin bu tanôn ñayham sa.”

⁴² Goc Yisu sôm têt in, “Tanôm ñayham sa! Am nem kên whin kôm am ñayham sa.”

⁴³ Ma ñagahô en in tandô ñayham sa, ma in kêkc Yisu ma kên in Anôtô. Ma lau hon nan sêlic gên dinan, nan sêmpin Anôtô bocdinar.

19

Yisu lu Sakias

¹ Yisu sôc malac Jeriko gi, ma bu ênsêlên gacgen sa ndi.

² Ma ñgac dan mbo, nan sêsam in ndê ñaê bu Sakias. In ñgac bata kôc takis-nga, ma in dau ndê mone daêsam.

³ In tac whin bu lic Yisu pi ñandô, magoc in gitôm dom, bu in ñgac apê, ma lau daêsam sênghihi Yisu ahuc.

⁴ Tu dinan-nga in kêtî mun gi, ma pi a kin dan, bu lic Yisu nan kêsêlên mbo sen men.

⁵ Têt ndoc Yisu hôc asê a dinan ñapu, nan tatak ma sôm têt in, “Sakias, sip mwen ñagahô! Acsalô dec aô wambo am nem andu wawhin am.”

⁶ Goc ñagahô Sakias sip nom ma kôc Yisu sa ti atac ñayham, ma sêtên in ndê andu si.

⁷ Magoc lau hon nan sêlic gên dau sêtucin ma sêsôm, “Yisu bu ndic ñgac sac dan kêsî!”

⁸ Têt ndoc sêmbo Sakias ndê andu, nan ñgac dau tisa ma sôm têt Yisu, “Pômdau lic! Kwahic dec aô wawhê anen wapa hon kôc ndi ton lu, ma wakên ton dan têt lau ñalôm sawa. Ma lau nan aô kasau ñac ma gakôc ñac si mone, nan aô waô mone dau tidim hale têt ñac.”

⁹ Dec Yisu sôm, “Acsalô lec Anôtô ndê mwasin nem lau si-nga men pi lau andu dindec-nga. Bu ñgac dindec in Abraham ndê apangac dan whin.

¹⁰ Ñamalac ndê Atu men bu ênsalê lau nan sinja su, ma bu nem ñac si.”

*Yom gôlin pi mone gol
(Mat 25:14-30)*

¹¹ Lau nan sêngô Yisu ndê yom dinan, nan sêlic bu in sun sa têt Jerusalem, ma sêkên bata bu têt ndoc in hôc asê, nan Anôtô ndê gôlin oc men sa tiawê, ma Yisu oc ti lau Israel-nga si kin. Bocdinar Yisu gic hu sôm yom gôlin dan têt ñac.

¹² In sôm, “Ñgac ti waê atu dan kêmasan dau bu têt gamen balin dan ndi, bu yêc dindê kin atu oc kên ñaclai têt in bu nem gôlin lau yêc in dau ndê gamen. Ma tinambu in oc mbu men.

¹³ Boc-dinar in kêgalêm in ndê lau akin amanlu sa, ma kên mone gol dan nan sêsam bu ‘maina’ têt ñac tôm gi.* Ma in sôm têt ñac, ‘Akôc mone dec sa, ma akôm gwelen pi e nditôm aô wambu warnen.’

¹⁴ Magoc in ndê lau sêtec in, ma sêkên lau ahen-nga ñatô sênkc in bu sêsôm têt kin atu bu, ‘Yac atec ñgac dec bu nem gôlin yac.’

* **19:13:** Maina tigen gitôm †denarii 100, nan gitôm ñaôli gwelen bêt 100-nga.

¹⁵ Magoc kin atu ngô ñac si yom dom ma kên ñac lai têt ñac dau bu nem gôlin lau, goc in mbu têt in ndê gameñ gi. In hóc asê su, goc kên yom bu in ndê lau akin nan in kên mone têt ñac, nan sêtên in sêndi. In bu lic ñac sêkôm gwelen bocke pi mone dau.

¹⁶ “Ngac akin ñamata-nga men ma sôm, ‘Aneñ ñadau, aô gakôm gwelen pi am nem mone tigen, ma gatap mone amanlu tiyham sa.’

¹⁷ Ma ñadau sôm, ‘Aneñ ñac akin, am kôm ñayham! Am yob gêt saun dindéc ñapep, ma kwahic dec aô wakên am nem gôlin malac amanlu.’

¹⁸ “Ma ñac tilu-nga men ma sôm, ‘Ñadau, aô gakôm gwelen pi am nem mone tigen, ma gatap mone amanlan tiyham sa.’

¹⁹ Ma ñadau sôm têt in, ‘Kwahic dec aô wakên am nem gôlin malac amanlan.’

²⁰ “Ma lau akin dau si dan men ma sôm, ‘Ñadau, am nem mone gol tigen kelec. Aô kapan si ñapep.

²¹ Aô gatôc am, bu am ñac lélê-nga dom. Am kên batam bu kôc gêt ñandô yêc lau nan am kên gêt têt ñac dom. Ma am gic gêt ñandô sa yêc gameñ nan am sô gêt ñawhê dom.’

²² Goc ñadau sôm têt in, ‘Am ñac akin sac! Aô wamatôc am wan kuc yom nan am daôm sôm. Am kêyalê bu aô ñac lélê-nga dom, ma bu aô gakên batan bu wakôc gêt yêc lau nan aô gakên gêt têt ñac dom, ma bu wandic gêt ñandô sa yêc gameñ nan gasô gêt dom.

²³ Tu sake-nga am kôm gwelen pi aneñ mone dom? Oc tôm bu am kên aneñ mone têt lau sêyob mone-nga bu sêyob e aô wambu wamen, dec oc tôm bu sêkên mone ñagec sac mone dau ñahô ma aô wakôc hên sa.’

²⁴ “Ma in sôm têt lau nan sêlhac sêmpin, ‘Akôc in ndê mone tigen dinan su, ma akên têt ñac akin nan kôc mone amanlu.’

²⁵ Magoc ñac sêsôm, ‘Ñadau, in kôc mone amanlu su!’

²⁶ Goc ñadau sôm, ‘Aô wasôm têt mac bu asa nan yob gêt nan aô gakên sip in amba, nan ñapep, nan wakên gêt ñatô tiyham têt in whin. Tigen asa nan yob ndê gêt ñapep dom, nan aô wakôc in ndê gêt hon su.

²⁷ Ma angô! Aneñ ñacyo nan sêtec bu aô wanem gôlin ñac, nan akôc ñac sêmen, ma andic ñac ndu yêc aô anjên-nga.’ ”

Yisu hóc asê Jerusalem

(Mat 21:1-9; Mak 11:1-10; Jon 12:12-15)

²⁸ Yisu sôm yom dinan su, ma kêsêlên hêganôn Jerusalem gi, ma in ndê sêñomi sênkuc in.

²⁹ In kêsêlên gi e kêpin malac lu nan sêsam bu Betpagi ma Betani, malac lu nan sêyêc Lôc Olib. Ma in kêkin ndê ñgacsêñom lu

³⁰ ma sôm têt inlu, “Asôc malac dindê andi, ma amlu oc atap donki dan sa, nan

sêsô dôn kalhac. In donki ñatu wakuc, nan ñamalac dan ndôc ñahô mun su dom. Anjapwêc su ma akôc sa amen.

³¹ Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu bu anjapwêc in su, goc asôm têt ñac bu, ‘Pômdau tac whin bu donki dindéc nem in sa.’ ”

³² Boc-dinan ñgac lu dinan sêsôc malac dau si, ma sêtap donki dau sa tôm Yisu sôm.

³³ Sênjapwêc donki sêmbo, ma ñadai sêndac inlu bu, “Amlu anjapwêc in tu sake-nga?”

³⁴ Ma sêsôm, “Pômdau tac whin bu donki dindéc nem in sa.”

³⁵ Inlu sêwê donki dau sêtên Yisu si, ma sêkên ñac si ñakwê awê-nga sac donki, ma sêkên in pi gi ndôc ñahô.

³⁶ Yisu ndôc donki ma kêsêlên gi, ma lau sêhê si ñakwê yêc sen.

³⁷ In kêsêlên gi e hóc asê gameñ nan sen sip akên Lôc Olib, goc sêñomi ton atu nan sêñkuc in, nan sêmbwêc ti atac ñayham atu, ma sêmpin Anôtô pi gêt dalô nan sêlic.

³⁸ Sêsôm, “Anôtô nem mbec kin nan men gêm Pômdau angô. Yom malô yêc undambê, ma Anôtô ndê waê sa yêc lôlôc!”

³⁹ Palêsai ñatô sêmbo sêwhin lau daêsam dinan, ma sêsôm têt Yisu, “Kêdôhôn waga, hec yom am nem sêñomi, bu ñac si yom so.”

⁴⁰ Ma Yisu sôm têt ñac, “Angô! Sêñomi bu sênem dôn, goc hoc dindéc oc sêmbwêc asê!”

⁴¹ Yisu kêsêlên gi e hóc tandô sa pi malac atu Jerusalem, dec tan pi malac dau.

⁴² In sôm, “Tôm ñasawa baliñ su e men têt acsalô lec aô tac whin bu mac lau Jerusalem-nga anyalê lên nan oc tôm bu kên mac ambo ti atac malô. Tigen mac nem ñalôm ñadandi ma kwahic dec lên dau yêc sin dau têt mac.

⁴³ Têm oc men sa, nan nem ñacyo oc sêñgili mac ahuc ma sêñgili tunbôm ma sêsôc nem malac sêloc.

⁴⁴ Ñac oc sêndic mac ti nem balêkoc hon ndu, m a sêsen malac dindéc su e hoc dan ndôc hoc dan ñahô tiyham dom. Ñac oc sêkôm bocdinan, ñahu bu Anôtô têt mac men bu nem mac sa, magoc mac anyalê dom.”

Yisu soc lau su yêc lôm dabun

(Mat 21:12-17; Mak 11:15-17)

⁴⁵ Têt ndoc Yisu hóc asê Jerusalem, nan in kêsêlên gi e sôc lôm dabun ñabatêmdô gi. Ma in soc lau nan sêkên gêt bu lau sênemlhi, nan sêsa awê.

⁴⁶ In sôm têt ñac, “Sêto Anôtô ndê yom yêc bocdec bu, ‘Aneñ andu gic waê bu lau sêten mbec sêmbo-nga,’ magoc mac akôm Anôtô ndê andu ti lau kan si gameñ.”

⁴⁷ Tôm bêc hon in kêdôhôn lau mbo lôm dabun ñabatêmdô. Ma dabun sêsa atu-tu ti

lau †Skraib nan sêndôhôn yomsu, ma lau bata Israel-nga sênsalê lén bu sêndic in ndu.

⁴⁸ Magoc sêtap lén dan sa dom, bu lau hon atac whin bu sêngô in ndê yom, ma sêsap in dôn napan.

20

*Gêndac pi Yisu ndê njaclai nahu
(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)*

¹ Têj tēm dinan Yisu kêdôhôn lau, ma gêm mêtê pi njaawê nayham mbo lôm dabun. Ma dabunsga atu-tu ti lau Skraib ma lau bata Israel-nga sêtên in si,

² ma sêsôm, “Sôm têtj yac. Am kôc njaclai yêc nde, bu kôm gêtj hon nan am kôm? Asa kêtj têtj am?”

³ Ma in sôm, “Gêtj namata-nga aô bu wakêtj gêndac dan têtj mac. Asôm têtj aô,

⁴ asa kêtj njaclai têtj Jon dec in kêtj lau? Anôtô kêtj njaclai têtj in, me mba?”

⁵ Nac sem yomgalôm têtj dau pi Yisu ndê gêndac ma sêsôm, “Yac bu dasôm bu, ‘Anôtô kêtj njaclai têtj Jon,’ dec in oc ndac yac, ‘Tu sake-nga mac akêtj whin Jon dom?”

⁶ Magoc yac bu dasôm bu Jon kêtj lau kêtjuc njamalac nom-nga si gauc nambwa, dec lau hon oc sêtuc yac na hoc dambac ndu, bu nac sêlic Jon bu Anôtô ndê propet dan.”

⁷ Bocdinan sêsôm têtj Yisu bu sênjalê Jon ndê njaclai nahu dom.

⁸ Ma Yisu sôm têtj nac, “Ma bocdinan aô wasôm anej njaclai nahu asê têtj mac dom.”

*Yom gôlin pi lau sêyob ôm wain-nga
(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)*

⁹ Ma Yisu sôm yom gôlin dan têtj lau dau bocdec bu, “Ngac dan sô ôm wain-nga dan, ma kêtj têtj lau natô bu sêyob. Goc in têtj gamej dan gi ma mbo nasawa balin.

¹⁰ Têtj ndoc sêhon wain nandô sa-nga, in kêtj ngac akin dan têtj lau nan sêyob in ndê ôm, nan gi, bu sêkêtj wain nandô natô têtj in. Tigen nac sic in, ma sêkêtj in kôlhô amba sawa gi.

¹¹ Goc njaau kêtj ngac akin dan tiyham, magoc nac sic in ma sêkôm mêtê sac têtj in, ma sêkêtj in kôlhô amba sawa gi.

¹² Ma in kêtj ngac titô-nga têtj nac gi, magoc nac sic in basô, ma sêmasuc in sa awê gi.

¹³ Goc ôm wain-nga njaau sôm, ‘Aô wakôm sake? Aô wanjin anej balê, nan aô atac whin in ndu andô. Mboe nac oc sêtoc in sa.’

¹⁴ Tigen têtj tēm lau sêyob ôm-nga sêlic njaau ndê atu kêsêlên menj, nan sêsôm têtj dandi, ‘Nadau ndê atungac dê oc wêkain ôm dindec. Dandic in ndu ma dakôc ôm dindec su ti yac nen.’

¹⁵ Ma sêmasuc in yêc ôm wain-nga, ma sic in ndu.”

Ma Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm njaau oc kôm sake têtj nac?”

¹⁶ In oc menj ma ndic lau sêyob ôm-nga ndu, ma kêtj ndê ôm têtj lau natô sêyob.” Lau nan sêngô yom dinan sêsôm, “Mba! Bocdinan dom!”

¹⁷ Magoc Yisu tahê nac ma sôm, “Gauc nem yom nan sêto yêc bocdec bu, ‘Hoc nan lau sêkwê andu-nga sêtêc, nan kwahic ti hoc namata-nga yêc andu dau.’ Mac anyalê yom dau nahu, me mba?”

¹⁸ Lau hon nan sêtin gahi pi hoc dinan e sêpen, nan oc sênina, ma hoc dau bu pen pi namalac dan, dec oc sec in popoc.”

¹⁹ Lau Skraib ti dabunsga atu-tu sênjalê bu Yisu ndê yom gôlin dinan hêganôn nac, dec nac atac whin bu sêkôc in dôn naghô en. Magoc nac sêtôc lau nan sêmbo sêwhin in, dec sêkôm dom.

*Lau bu sêtin Yisu pi yom takis-nga
(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)*

²⁰ Ma lau bata Israel-nga dinan tatin Yisu napep, ma sêkêtj lau natô bu sêtin in. Lau sêtin Yisu-nga dinan sênsau bu nac tac whin bu sêngô in ndê yom. Tigen sêkêtj danga bu mboe sêngô in sôm yom so dan, dec nac oc sêkêtj in sip gôlinwaga Rom-nga ndê amba, bu êmatôc in.

²¹ Ma nac sêsôm têtj in bu, “Kêdôhônwaga, yac anyalê bu am sôm yom ma kêdôhôn lau nalên gitên. Am toc lau hon sa nalên tigen, ma kêdôhôn Anôtô ndê lén têtj lau kêtjuc yom nandô.

²² Kwahic dec yac bu andac am bu in solop bu yac dakêtj takis têtj Sisa, me mba?”

²³ Yisu kêyalê bu nac gauc gêm bu sêtin in, dec sôm têtj nac,

²⁴ “Atôc mone silba dan têtj aô.” Ma in ndac, “Asa ndê nagatu ti naê yêc mone dindec?”

²⁵ Ma nac sêsôm, “Sisa ndê.” Goc Yisu sôm têtj nac, “Bocdinan atoc Sisa sa na gêtj nan gic in njaawê, ma atoc Anôtô sa na gêtj nan gic in njaawê.”

²⁶ Nalên dinan nac sênsahê bu sêtin in bu sôm yom so dan yêc lau hon angô-nga, magoc sêtôm dom. Sêhêdaê tu in ndê yom ti gauc-nga, ma nac si yom mba bu sêsôm ô.

*Lau Sadiusi bu sêtin Yisu pi yom datisa
akêtj lau batê-nga*

(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ Têtj dinan lau †Sadiusi natô sêtên Yisu si. Nac lau Israel-nga si ton dan, nan sêkêtj whin bu lau batê oc sêtisa tiyham dom. Ma nac sêkêtj gêndac dan têtj Yisu bocdec bu,

²⁸ “Kêdôhônwaga, Moses to yac nen yomsu dan bocdec bu. Ngac dan bu ndê dôwa nem awhê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, nan ngac dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-nga.

²⁹ Têtj tēm dan, asidôwai 7 sêmbo. Ngac namata-nga gêm awhê sa, magoc in mbac ndu ma in ndê balêkoc mba.

³⁰⁻³¹ Ma ngac tilu-nga gêm awhê sawa dau, tigen mbac ndu ma balêkoc mba. Nalên tigen ngac titô-nga e têng ngac ti-7-nga hon sem awhê sawa dau magoc sêmbac ndu ma balêkoc mba.

³² Ma tinjambu awhê dau mbac ndu.

³³ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tòm lau natô sêsôm, dec awhê dau oc ti asa ndê awhê? Bu asidôwai 7 dinan hon sem in su têng ndoc sêmbo tali."

³⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm têng nac, "Lau têng dindec-nga sem dau,

³⁵ tigen têng têng njambu-nga, lau nan Anôtô oc lic bu lau gitên ma uŋ nac sa bu sêndôc tali yêc undambê, nan oc sênem dau dom.

³⁶ Ma oc tòm dom bu nac sêmbac ndu tiyham, bu nac oc sêmbo sêtôm anjela. Lau nan Anôtô uŋ sa sêndôc undambê, nan oc sêti in ndê balêkoc.

³⁷ Ma Moses dau tôc asê bu lau batê oc sêtisa. Gauc nem yom nan in to pi ndoc in gêlic ya golom sa a dan. Têng ndoc dinan in sam Pômdau bu Abraham ndê Anôtô, Aisak ndê Anôtô, ma Jakob ndê Anôtô.

³⁸ Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-nga Anôtô sam dau bu lau tô dinan si Anôtô? Anôtô in lau batê si Anôtô dom, in lau tali si Anôtô, bu lau hon si nahu sêmbo tali-nga yêc Anôtô."

³⁹ Lau †Skraib natô sêngô Yisu ndê yom dau ma sêsôm, "Kêdôhông-waga, am nem yom njayham!"

⁴⁰ Ma tinjambu lau sêtôc dau bu sêkên gêngac têng Yisu tiyham.

Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Ma Yisu sôm têng nac, "Bocke ma lau sêsôm bu Mesaya in Dawid ndê Atu?

⁴² Dawid dau to yom yêc Buku Wê-nga bocdec bu, 'Anôtô sôm têng anen Pômdau, 'Am ndôc aô aman andô-nga,

⁴³ e nditôm aô wakên nem njacyo sêsôc am gahim napa."

⁴⁴ Bocdinan Dawid dau sam Mesaya bu Pômdau, ma bocke dec lau sêsôm bu Mesaya in Dawid ndê Atu?"

Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac

(Mat 23:1-7; Mak 12:38-40)

⁴⁵ Ma yêc lau hon dinan si angô-nga, Yisu sôm têng in ndê ngacsênjomi,

⁴⁶ "Ayob daôm njapen bu anjuc lau Skraib si gêbôm dom. Nac sêsôc njakwê balin ma sênsêlên sêmbo malac lôm, bu nac atac whin bu lau sêtoc nac sa ma sêhê mwalêc nac. Nac atac whin bu sêndôc mala njamata-nga yêc lôm wê-nga, ma lau tiwaê si mala têng ndoc sênen mwasiŋ-nga.

⁴⁷ Yêc lau hon angô-nga, sêten mbec balin, magoc têng ndoc lau sêlic nac dom, nan sênsau lauhê sawa bu sêngaho nac si andu su.

Anôtô oc êmatôc nac ma kêŋ ngagêyô sac andô têng nac."

21

Awhê tuc dan kêŋ da danje

(Mak 12:41-44)

¹ Yisu hôc tandô sa ma gêlic lau ti lêlôm sêkên si da sip apa da-nga nan kalhac lôm dabun njamakê.

² Ma in gêlic awhê tuc njalôm sawa dan kêŋ awa saun lu gitôm wan toea lu sip apa da-nga.

³ Ma in sôm, "Aô wasôm yomandô têng mac, bu yêc Anôtô angô-nga awhê tuc njalôm sawa dindec kêŋ da hôc gêlêc lau hon si da su.

⁴ Nahu bu lau ti lêlôm sêkên si da, magoc nac si awa daêsam gacgen yêc nac-nga. Tigen awhê dindec in awhê njalôm sawa, ma in kêŋ in ndê gêng hon ti da."

Yisu sôm yom pi lôm dabun Jerusalem-nga

(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)

⁵ Yisu ndê ngacsênjomi natô sêsôm yom pi hoc njayham-njayham ma gôlôn njayham nan lau natô sêkên bu sêngôlôn lôm dabun. Magoc Yisu sôm,

⁶ "Ndoc oc men sa, nan gêng njayham hon nan kwahic dec mac alic yêc gamen dindec, nan oc ninga. Nacyo oc sêsen hoc hon su, ma hoc dan oc ndôc hoc dan njahô tiyham dom."

Gêng wapac têng njambu-nga-nga

(Mat 24:3-14; 10:17-22; Mak 13:3-13)

⁷ Ma Yisu ndê ngacsênjomi sêndac in, "Kêdôhôngwaga, njawapac nan am sôm yom pi, nan oc hôc asê Jerusalem têng têng bocke? Ma gêng sake oc kêŋ puc yac bu têng dau men kêpiŋ?"

⁸ Ma Yisu sôm, "Ayob daôm njapen bu lau sênsau mac dom. Lau daêsam oc sêmen sênem aô anjôn ma sêsôm, 'Aô Mesaya dau,' ma 'Têm dau men kêpiŋ.' Anjuc nac dom!

⁹ Ma têng têng mac angô njawaê bu lau sic sin têng dau, me lau sêli dau sa, nan atôc daôm dom. Bu gêng hon dinan gic waê bu men sa mun, magoc têng njambu-nga yêc dôn yêc."

¹⁰ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, "Kin nom-nga oc sêkên kisa dau, ma lau akên gamen dan oc sêndic sin têng lau akên gamen dan.

¹¹ Tiyhó oc nem atu, ma tôbôm ti gêmbac atu-tu oc sêhóc asê gamen natô. Lau oc sêlic gêng dalô atu-tu yêc umbon, ma gêng atu-tu nan oc kôm nac sêtôc dau atu.

¹² "Gêng njamata-nga, lau oc sêkên kisa mac, ma sêkôc mac dôn. Tu mac akên whin aô-nga, dec lau oc sêmatôc mac yêc lôm wê-nga, ma sêkên mac andôc gapocwalô. Ma nac oc sêkên mac alhac kin ti gôlinwaga angô-nga bu sêmatôc mac.

¹³ Ndoc dinan in mac nem têng bu asôm yom asê pi aô.

¹⁴ Ahêgo daôm tu yom asôm-nga dom,

¹⁵ bu aô daun oc wanem mac sa, ma wakên yom ti gauc têt mac. Ma mac nem njacyo oc sêtom dom bu sêo mac nem yom me sêsen mac nem yom.

¹⁶ Dinami ti damami, ma asidôwai ma silip nan sêkên whin dom, nan oc sêhoc mac nem lau njatô asê, ma sêndic njatô ndu.

¹⁷ Tu aô nga dec lau hon oc sêtec mac.

¹⁸ Tigen Anôtô oc yob mac e nem kêclaur njandô dan nunga dom.

¹⁹ Magoc alhac nunga ma ahu aô sinj dom, ma Anôtô oc kôc mac sa andôc tamli napan yêc undambê."

Nawapac gamej Judia-nga

(Mat 24:15-28; Mak 13:14-23)

²⁰ "Têt ndoc mac alic lau sinj-nga sêngihi Jerusalem ahuc, nan dec anyalê bu njasawa saun ma njac oc sêsen malac atu dau su.

²¹ Têt ndoc dinan, mac lau nan ambo gamej Judia-nga nan alhê njagahô api gamej lôc-nga andi. Lau nan sêmo Jerusalem, nan sêhu malac dau sinj, ma lau nan sêmo gamej njamakê-nga nan sêsoc malac atu dau tiyham dom.

²² Yom hon nan lau propet sêhoc asê gwanan pi njagêyô nan oc tap lau nom-nga sa, nan oc njandô sa têt têt dinan.

²³ Oyaê. Lauwhê nan daê ma lauwhê nan sêkên su têt balêkoc, nan oc sêtap nawapac atu sa têt têt dinan. Nawapac atu oc hôc asê nom, ma lau Israel-nga oc sênsahê njacyo si atac njandê.

²⁴ Lau gamej apa-nga oc sêndic lau Israel-nga njatô ndu na bien bali, ma sêngaho njatô su ma sêwê njac sêtên lau apa si gamej sêndi sêtom lau gapocwalô-nga. Anôtô kêmatin têt bu lau gamej apa-nga sêngwini lau Jerusalem-nga, ma njac oc sêkôm e têt dau pacndê."

Namalac ndê Atu ndê bêt mbu men-nga

(Mat 24:29-36; Mak 13:24-31)

²⁵ "Lau oc sêlic gêt dalô ac-nga ti ayô-nga ma tata-nga. Ma yêc nom, gwêc oc li dau sa atu, ma kôm lau si gauc êngsôma ma njalôm njawapac atu.

²⁶ Gêt ti njac lai nan sêlhac umbon oc wiwic sa, ma tu dinan-nga lau oc sêtoc dau e njac tagôlo ma sêhêgo dau tu gêt bocke nan oc hôc asê nom-nga.

²⁷ Têt ndoc dinan lau oc sêlic Namalac ndê Atu mbu men ndôc dao njahô ti njac lai ma njawasi atu.

²⁸ Têt ndoc gêt kainj dinan bu men sa, nan atisa ma tamtac, bu mac nem ndoc bu atap Anôtô ndê mwasi nem mac si-nga na njandô sa, nan men kêpin."

²⁹ Ma Yisu sôm yom gôlinj dan bocdec, "Gauc nem a lanj ma a njatô.

³⁰ Têt ndoc mac alic njalauj wakuc bu lêt, nan mac anyalê bu ndoc ac-nga men kêpin.

³¹ Ma bocdinan têt ndoc mac alic gêt nan aô gasôm yom pi, nan hôc asê, dec anyalê bu ndoc men kêpin bu Anôtô ndê gôlinj men sa tiawê.

³² Yomandô! Lau têt dinan-nga oc sêmbac ndu dom e gêt hon dinan hôc asê.

³³ Undambê ti nom oc nunga, tigen anen yom dan oc nunga dom."

Danem ali

³⁴⁻³⁵ Ma Yisu sôm, "Oc tôm dom bu njamalac dan ênjêlc bêt jambu-nga dau. Bocdinan dec amasan daôm njapep ma anem ali. Ayob bu anôm gêt êninj mac-nga ma anen gêt njawahô me apô sim daôm tu njawapac nom-nga ênjêlc dom, bu mboe gêt dau oc hê nem gauc dôg têt têt bêt jambu-nga dau men sa. Bu bêt dau oc hôc asê mac njagahô, tôm bêt dan sip akô sep enj.

³⁶ Anem ali ma aten mbec bu Anôtô kênj licwalô têt mac bu njawapac hon nan oc sêhoc asê, nan ku mac dulu dom, ma bu mac oc atôm bu alhac Namalac ndê Atu angô-nga ti mayam pac."

³⁷ Têt njasawa dinan Yisu kêdôhôn lau mbo lôm dabun njabatêmdô têt acsalô, ma in sa gi yêc Lôc Olib têt ôbwêc.

³⁸ Tôm bêt hon lau daêsam sêtên lôm dabun si têt bêtêc ganduc, bu njac atac whin bu sêngô Yisu ndê yom.

22

Judas sôm tidôn bu hoc Yisu asê

(Mat 26:14-16; Mak 14:10-11)

¹ Lau Israel si Mwasi Bolom Yist Mba-nga nan lau sêsam bu Mwasi Pasowa-nga, nan men kêpin.

² Ma dabunsiga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-nga sênsalê lêt bu sêndic Yisu ndu gelec, njahu bu sêtoc lau.

³ Têt ndoc dinan Sada sip Judas ndê njalôm. In njac nan sêsam bu Iskeriot, ma in njacsêngomi 12 si dan.

⁴ In têt dabunsiga atu-tu ti lau sinj-nga nan sêyob lôm dabun, nan gi, ma njac sem yomgalôm pi lêt tu Judas hoc Yisu asê têt njac-nga.

⁵ Goc njac atac njayham, ma sêsom tidôn bu sênemli in na mone.

⁶ Judas gôloc ma kêsalê ndoc bocke nan lau daêsam oc sêmo sêwhin Yisu dom, dec oc tôm bu in hoc Yisu asê.

Yisu ndê njacsêngomi sêmasan Mwasi Pasowa-nga

(Mat 26:17-19; Mak 14:12-16)

⁷ Mwasi Bolom Yist Mba-nga njabêc nan lau Israel sic domba Pasowa-nga ndu, nan men hôc asê.

⁸ Ma Yisu kêkin Pita lu Jon ma sôm, "Amlu andi ma amasan Mwasi Pasowa-nga bu danen."

⁹ Ma sêndac inj, “Am tac whinj bu alu amasan Pasowa yêc nde?”

¹⁰ Ma Yisu sôm têt injlu, “Asôc Jerusalem andi, ma amlu oc atap ngac dan sa, nan hóc bu lôn dan. Anjuk inj atêj inj ndê ndau ndê andu andi,

¹¹ ma asôm têt andu ndau, ‘Alu mba kêdôhôngwaga ndac am pi nalôm naclej-nga, bu inj ti ndê ngacsêngomi bu sênej Mwasinj Pasowa-nga yêc am nem andu.’

¹² Ma inj oc tôc nalôm atu dan yêc andu dau nahô-nga têt amlu. Tebo ti gêt honj tu yac danen Mwasinj Pasowa-nga yêc nalôm dinan, goc amlu amasan gêt yêc nalôm dinan.”

¹³ Goc injlu sêsoç Jerusalem si ma sêtap gêt honj sa gitôm Yisu sôm têt injlu, ma sêmasanj mwasinj Pasowa-nga.

Yisu gic hu Mwasinj Dabun

(Mat 26:26-29; Mak 14:22-26)

¹⁴ Têt ôbwêc dinan, Yisu ndôc tebo whinj lau aposel bu sênej Mwasinj Pasowa-nga.

¹⁵ Ma inj sôm têt nac, “Nasawa sau injlô oc wahôc ndandê atu, magoc aô atac whinj bu wanen Mwasinj Pasowa-nga dindec wawhinj mac munj.

¹⁶ Bu aô wasôm têt mac, aô wanen Mwasinj Pasowa-nga tiyham dom e Anôtô ndê gôlinj menj sa tiawê, ma Pasowa dau njandô menj sa.”

¹⁷ Goc inj kôc lacihu wain-nga dan, gêm dange ma sôm, “Akôc ma akên lom têt daôm.

¹⁸ Aô wasôm têt mac bu aô oc wanôm wain tiyham dom e Anôtô ndê gôlinj menj sa tiawê.”

¹⁹ Ma inj kôc bolom, gêm dange ma pô kôc, goc gic sam têt nac ma sôm, “Aô nej njandô dau dec, nan gakênj tu mac-nga. Anen gêt dindec tu bu gauc nem aô-nga.”

²⁰ Nac senj gêt pacndê, goc nalênj tigen inj kôc lacihu wain-nga dan ma sôm, “Lacihu dindec ti dôhông pwac wakuc anen dac-nga, nan wakêc sinj tu mac-nga.

²¹ Tigenj anjô! Ngac nan bu hoc aô asê, nan gêt gêt ndôc tebo whinj aô.

²² Bu gêt nan oc hóc asê Namalac ndê Atu, nan kékuc lêt nan Anôtô kemasanj gwananj su, tigen ngac nan hoc aô asê, nan oc tap ngâyêdô atu sa. Oyaêl!”

²³ Goc nac honj sêndac dandi pi nac si asa oc kôm gêt dau.

Asa ti ngac namata-nga

(Mat 20:25-28; 19:28; Mak 10:42-45)

²⁴ Ma têt ndoc dinan ngac-sêngomi sêsenj dau bu nac si asa ti ngac namata-nga.

²⁵ Goc Yisu sôm têt nac, “Lau sambuc si kinj sêtoc dau sa têt nac si lau, ma lau nan sem gôlinj lau, nan sêsam dau bu lau namata-nga.

²⁶ Magoc mac anjuk mêtê kainj dinan dom. Mac nem asa inj ngac tiwaê, nan êngwininj dau ti ngac waêmba. Ma asa inj ngac namata-nga, nan ti ngac akinj nambwa.

²⁷ Mac gauc gêm bocke? Ngac nan ndôc tebo, ma nac nan gêm akinj inj, nan injlu si asa ti ngac namata-nga? Yêc namalac anjô-nga, ngac nan ndôc tebo inj ngac namata-nga. Tigen aô gambo gawhinj mac gitôm ngac akinj.

²⁸ “Ndoc bocke nan njawapac me kisa tap aô sa su, nan mac ahu aô sinj dom.

²⁹ Bocdinan tinjambu aô wakênj mac anem gôlinj lau, gitôm Damanj kênj nac lai tu wanem gôlinj-nga sip aô dauj amanj.

³⁰ Ma mac oc anenj ti anôm gêt awhinj aô yêc gamej undambê-nga, ma mac oc andôc pônj atu ma amatôc Israel si lau njatonj 12.”

Yisu sôm bu Pita oc sêc inj ahuc

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31)

³¹ Ma Yisu gic têt yom ma sôm, “Saimon, Saimon, Sada njac bu ênsahê mac nem akênj whinj bu gêt njandô me mba, gitôm lau sêwhê wit njapa ti njandô kôc.

³² Tigen aô gatenj mbec tu am-nga Saimon, bu am oc hu nem kênj whinj sinj dom. Ma tinjambu têt têt am nem daôm kwi, nan puc nem asidôwai dôj.”

³³ Dec Pita sôm, “Pômdau, tôc nac sêkênj hêclu dasôc gapocwalô, me sêndic hêclu ndu, aô wahu am sinj dom.”

³⁴ Ma Yisu sôm, “Pita, aô wasôm têt am, ôbwêc dec am oc sêc aô ahuc tidim tô, ma tinjambu dalec oc tanj.”

Ngacsêngomi oc sêtap kisa sa

³⁵ Goc Yisu ndac nac, “Têt ndoc aô kakinj mac asa a bu anem mêtê lau, nan mac akôc talhi mone-nga, ti gata, ma atapa dom. Têt ndoc dinan mac apônda daôm, me mba?” Ma nac sêsoç, “Mba.”

³⁶ Goc Yisu sôm, “Kwahic dec ma ndi, mac nem talhi mone-nga me gata bu yêc, nan akôc sa. Ma mac nem bienj bali nj mbasi, dec akênj nem njakwê awê-nga têt lau sênemlihi, goc akôc nj-awa ma anemlihi bienj bali nj danj.

³⁷ Bu sêto yom dan yêc bocdec bu, ‘Sêlic inj gitôm lau sac si danj.’ Yom dau hêganônj aô, ma gic waê bu njandô sa. Yomandô, yom nan sêto pi aô, nan oc njandô sa.”

³⁸ Ma ngacsêngomi sêsoç, “Pômdau lic! Bienj bali nj lu dec sêyêc.” Ma Yisu sôm, “Gitôm.”

Yisu tenj mbec yêc Lôc Olib

(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Yisu ti ndê ngacsêngomi sêhu malac Jerusalem sinj, ma sêsa sêtênj Lôc Olib si. Têt daêsam su sêkac sa sêmbo gamej dinan.

⁴⁰ Inj hóc asê ma sôm têt nac, “Aten mbec bu lêtôm tap mac sa dom.”

⁴¹ Goc inj hu nac sinj ma sa njasawa sau nj gi, pônj haduc ma tenj mbec bocdec bu,

⁴² “Damanj, am bu tac whinj, dec kôc lacihu njawapac-nga dindec su yêc aô. Tigen êmkuc anenj tac whinj dom, kôm tôc am daôm nem atac whinj bu kôm.”

⁴³ Ma anjela undambê-nga danj hoc dau asê têtj in, ma kôm inj licwalô sa.

⁴⁴ Yisu pô sim dau njanô, ma tenj mbec nanja, ma inj ndê wahenj kêc sip nom gitôm dac.

⁴⁵ Inj tenj mbec su, goc tisa ma mbu têtj in ndê ngacsêjomi gi, ma gêlic bu nac sêyêc bêt sêyêc. Nac si njalôm njawapac kôm nac kwapac.

⁴⁶ Ma inj unj nac sa goc ndac nac, “Tu sake-nga mac ayêc bêt ayêc? Atisa mac atenj mbec bu lêtôm tap mac sa dom.”

Sêkôc Yisu dôn

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-52; Jon 18:1-11)

⁴⁷ Yisu sôm yom dau mbo, ma ngacsêjomi 12 si danj, nanj sêsam bu Judas, nanj hôt asê ma wê lau tonj atu sêwhin inj. Inj kêsêlênj têtj Yisu bu ngutô inj,

⁴⁸ magoc Yisu ndac inj, “Judas, bocke? Am bu ngutô Njmalac ndê Atu tu bu hoc inj asê, a?”

⁴⁹ Lau nanj sêmbo sêwhin Yisu, nanj sêlic gêtj nanj bu hôt asê ma sêndac, “Pômdau, yac andic nac na bien, a?”

⁵⁰ Ma nac si danj puc ndê bien sa ma pa dabunj-siga njamata-nga ndê ngac akinj ndê dangalaunj andô-nga su.

⁵¹ Magoc Yisu sôm, “Akôm bocdinanj dom!” Ma inj kêmasec ngac dau ndê dangalaunj, ma kôm inj njayham sa.

⁵² Goc Yisu sôm têtj dabunsiga atu-tu ti lau bata, ma lau sinj sêyob lôm dabunj-nga, nanj sêmênj bu sêkôc inj dôn, “Bocke dec mac akôc bien ti gêtj sinj-nga ma asa amênj bu akôc aô dôn gitôm ngac kanj danj?”

⁵³ Tôm bêt honj aô gambo gawhinj mac yêc lôm dabunj njagamenj, ma mac akôc aô dôn dom. Tigenj kwahic dec ti mac nem ndoc, ma njac lai njasec-nga gêm gôlinj mac.”

Pita sêc Yisu ahuc

(Mat 26:69-75; Mak 14:66-72; Jon 18:15-18, 25-27)

⁵⁴ Nac sêkôc Yisu dôn, ma sêwê inj sêtênj dabunsiga njamata-nga ndê andu si. Ma Pita kêkuc nac mbo ahê.

⁵⁵ Yêc dabunsiga dau ndê andu njatunlôm, lau njatô sêkôm ya golom asê, goc sêndôc sêwhinj dau ma sêjnsulu. Ma Pita gi ndôc sic whinj nac.

⁵⁶ Awhê akinj danj gêlic Pita ndôc ya njawê, goc tahê inj ma sôm, “Inj ngac dindec inj kêkuc Yisu whinj.”

⁵⁷ Tig enj Pita pa dau ma sôm, “Awhê! Aô kayalê inj dom!”

⁵⁸ Njasawa saunj ma njamalac danj gêlic inj ma sôm, “Am lau nanj sênjuc inj, nanj si njac danj!” Ma Pita ô yom ma sôm, “Am ngac, mba!”

⁵⁹ Acgatu njasawa danj menj gi su, ma njamalac danj tiyham sôm ti nanja, “Ngac dindec inj kêkuc Yisu whinj! Yomandô! Bu inj ngac Galili-nga.”

⁶⁰ Magoc Pita sôm, “O ngac daôm! Aô kayalê yom nanj am sôm, nanj njahu dom!” Inj sôm yom dinanj mbo, ma mbac dalec tanj.

⁶¹ Ma Pômdau kac dau kwi ma tahê Pita, ma Pita gauc gêm yom nanj Pômdau sôm têtj inj bocdec bu, “Ôbwêc dindec am oc sêc aô ahuc tidim tô, ma tinjambu mbac dalec oc tanj.”

⁶² Goc inj sa awê gi, ma tanj dau ndu.

Lau sinj-nga sêsu Yisu susu

(Mat 26:67-68; Mak 14:65)

⁶³⁻⁶⁴ Lau sinj-nga nanj sêkôc Yisu dôn, nanj sic hu sêsu inj susu. Sêkic inj tandô ahuc na po, goc sêtap inj ma sêndac, “Am bu propet, dec sôm asê bu asa dec tap am?”

⁶⁵ Ma sêpu inj ti sêngwini inj na yom sac daêsam.

Lau bata Israel-nga sêmâtôc Yisu

(Mat 26:63-68; Mak 14:61-65)

⁶⁶ Têtj bêtêc ganduc lau bata Israel-nga, ma dabunsiga atu-tu ti lau Skraib sêkac sa sêpitigenj, ma sêkênj Yisu kalhac nac angô-nga. Nac sêsôm têtj inj,

⁶⁷ “Am bu Mesaya dau, dec sôm têtj yaci!” Ma Yisu sôm têtj nac, “Aô bu wasôm, dec mac oc akênj whinj aô dom,

⁶⁸ ma aô bu wakênj gêndac danj têtj mac, dec mac oc aô anenj yom dom.

⁶⁹ Tigenj, têtj kwahic dec ma ndi, Njmalac ndê Atu oc ndôc Anôtô Njclai Njatau ndê amba andô-nga.”

⁷⁰ Ma nac honj sêsôm, “Bocdinanj, am sôm bu am Anôtô ndê Atu, a?” Ma Yisu sôm, “Mac asôm solop bu aô dauj dindec.”

⁷¹ Goc sêsôm têtj dandi, “Yac dangô yom nanj inj dau sôm su. Dapônda yom danj tu tanjôlinj pi inj-nga dom.”

23

Pailot kêsu Yisu

(Mat 27:11-26; Mak 15:2-15; Jon 18:29-19:16)

¹ Goc lau honj dinanj sêtisa ma sêwê Yisu sêtênj Pailot si.

² Ma nac sêngôlinj yom pi inj, ma sêsôm, “Ngac dindec gêli lau Israel-nga njalôm sa. Inj sôm bu lau sêkênj takis têtj Sisa dom, ma inj toc dau sa ma sam dau bu Mesaya, kinj nanj lau Israel-nga sêkênj bata.”

³ Goc Pailot ndac Yisu bocdec bu, “Am lau Israel-nga si kinj, a?” Ma Yisu sôm, “Tôm nanj am daôm sôm.”

⁴ Dec Pailot sôm asê têtj dabunsiga atu-tu ti lau honj, “Aô gatap ngac dindec ndê giso danj sa dom, bu tamatôc inj pi-nga.”

⁵ Tigenj nac sêsôm ti nanja, “Inj kêdôhônj lau ma gêli nac si njalôm sa yêc gamenj Judia-nga honj. Inj gic hu yêc gamenj Galili-nga ma kôm njapanj e menj têtj gamenj dindec.”

Pailot kêkinj Yisu têtj Herod Antipas

⁶ Têñ ndoc Pailot ngô yom dinan, nan in ndac nac bu Yisu in ngac Galili-nga, me mba.

⁷ Ma in tap sa bu in ngac Galili-nga, dec kêkin in têtñ Herod gi. Herod in ngac nan gêm gôlin gameñ Galili-nga, ma in mbo malac Jerusalem têtñ têtñ dinan.

⁸ Têtñ têtñ Herod gêlic Yisu, nan in tac nayham atu, bu nasawa baliñ su in tac whin bu lic in. In ngô nawê pi Yisu su, ma kêñ bata bu lic in kôm gêtñ dalô dan.

⁹ In kêñ gëndac daêsam têtñ Yisu, magoc Yisu ô yom dom.

¹⁰ Têtñ dinan dabunsga atu-tu ti lau Skraib sêtis ma sêngôlin yom pi in ti nanğa.

¹¹ Goc Herod ti lau sin-nga sêsu Yisu susu ma sêngwiniñ in. Sêkên in sôc nakwê baliñ gitôm kin sêsôc, ma sênkin in mbu têtñ Pailot gi.

¹² Mun-nga Herod lu Pailot sêkên kisa dau, magoc acsalô dinan inlu sêhê silip dandi.

Pailot bu êngapwêc Yisu

¹³ Pailot mbwêc dabunsga atu-tu ti lau bata ma lau Israel-nga natô sêpitigen,

¹⁴ ma sôm têtñ nac, “Mac akôc ngac dau atên aô amen, ma asôm bu in gêli lau nalôm sa. Aô kasahê in yêc mac anôm-nga, ma gatap sa bu yom nan mac angôlin pi in, nan nahu mba.

¹⁵ Ma Herod bocdinan, bu in kêkin in mbu têtñ yac men. Bocdinan wasôm têtñ mac bu ngac dau kôm giso dan dom bu dandic in ndu.

¹⁶⁻¹⁷ Tu dinan-nga aô wakên anen lau sêhi in na sô, ma sêhi in sin lhô ndi.”

¹⁸ Magoc nac sêmbwêc atu sêwhin dau bu, “Kôc in sa ma ndic in ndu! Ma hu Barabas sin têtñ yac.”

¹⁹ Barabas in ngac nan ndôc gapocwalô têtñ ndoc dinan, bu in kêgili lau bu sêndic sin, ma in gic lau natô ndu.

²⁰ Magoc Pailot tac whin bu êngapwêc Yisu su, dec sôm yom nanğa tiyham bu nem nac si ndu.

²¹ Magoc nac sêmbwêc yom napan, “Ndic in pi a gicso dau! Ndic in pi a!”

²² Goc Pailot sôm têtñ nac tidim tō-nga, “Tu sake-nga? In kôm giso bocke? Aô gatap yom dan sa pi in dom, bu dandic in ndu. Bocdinan aô wakên anen lau sin-nga sêndic in namlic nandê, ma wahu in sin.”

²³ Tigen nac sêmbwêc hóc ahuc napan, bu sêndic in pi a gicso dau. Ma sêmbwêc yom dau e Pailot sôc napa.

²⁴ In gôlôc ma sôm têtñ lau sin-nga bu sêkôm gitôm lau dau si yom.

²⁵ Barabas, nac sin-sêlêc nan ndôc gapocwalô tu in gic lau ndu-nga, nan sêngapwêc in su tôm lau sêndac. Magoc Yisu, nan sêtec, nan Pailot kêkin in têtñ lau sin-nga bu sêndic in ndu.

Sic Yisu pi a gicso dau

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

²⁶ Nac sêwê Yisu sêsa si, ma yêc sen sêtap ngac dan nê Saimon sa. In ngac malac Sairin-nga,* ma in kêsêlêñ mbo sen akên gameñ namakê-nga bu têtñ Jerusalem ndi. Lau sin-nga sêkôc Saimon ma sêkên in kêbalan a gicso dau kêkuc Yisu.

²⁷ Lau daêsam sênkuc Yisu si, ma lauwhê natô sêwhin nac, sêhu danjibo asê pi in ma sêtan.

²⁸ Goc Yisu kac dau kwi ma sôm têtñ nac, “Mac lauwhê Jerusalem-nga, atan aô dom! Tigen atan tu daôm-nga, ma tu mac nem balêkoc-nga.

²⁹ Bu ndoc nawapac-nga oc men sa, nan mac oc asôm bu in gêtñ nayham bu lauwhê natô nac lauwhê gapoc ma sêkôc balêkoc me sêkên su têtñ balêkoc dom.

³⁰ Têtñ ndoc dinan, lau oc tac whin bu lôc dan tip men ma êngatôc nac si.

³¹ Gên nan kwahic dec sêkôm têtñ aô, nan gitôm sêkên ya gêtñ a batat. Bocdinan ahêgo daôm pi gêtñ nac oc sêkôm tinambu-nga, oc nditôm sêkên ya nen a basô.”

³² Lau sin-nga sêwê ngac sac lu sêwhin Yisu, bu sêndic inlu ndu sêwhin in.

³³ Nac sêsa si e sêhóc asê gameñ nan sêsam bu Nakêcyha, ma yêc dinde nac sic Yisu pi a gicso dau. Ma sic ngac sac lu sêpi a gicso sêwhin Yisu, dan kêgalên andô-nga, ma dan kêgalên gasê-nga.

³⁴ Têtñ dinan Yisu ten mbec ma sôm, “Daman, suc anen nacyo si sac kwi, bu nac sênjalê gêtñ nan sêkôm, nan dom.” Tinambu lau sin-nga sêpuc gapoc bu sêlic nac si asa oc kôc Yisu ndê nakwê.

³⁵ Lau daêsam sêlhac ma tahê Yisu, ma lau bata Israel-nga bocdinan. Sêlhac ti sem tō in ma sêsôm, “In gêm lau natô sa. In bu Mesaya nan Anôtô kêyalin sa, nan nem dau si man.”

³⁶ Ma lau sin-nga sêtigasuc ma sêsu in susu boc-dinan. Sêkên wain namakic têtñ in,

³⁷ ma sêsôm, “Am bu lau Israel-nga si kin, nan goc nem daôm si.”

³⁸ Nac sêto yom kallah in ndê a gicso dau nahô, nan sôm, ‘Lau Israel-nga si Kin indec.’

³⁹ Ngac sac dan nan kêgalên a gicso dau kêpin Yisu, nan su in susu ma sôm, “Am Mesaya dau, a? Bocdinan dec nem daôm si, ma nem alu si awhin!”

⁴⁰ Tigen ngac sac tilu-nga hec yom in, ma ndac, “Am tōc Anôtô, me mba? Yac lau tō dakôc ngâyê tigen.

⁴¹ Hêclu dakôc ngâyê solop, bu hêclu dakôm sac. Magoc ngac dindec kôm giso dan dom.”

⁴² Goc in sôm têtñ Yisu, “Yisu, têtñ ndoc am ndôc nem pôn kin-nga, nan gauc nem aô.”

* 23:26: Sairin - malac dan nan yêc Not (North) Afrika.

⁴³ Ma Yisu ô yom ma sôm têtj in, “Aô wasôm yomandô têtj am bu acsalô lec am oc ndôc †Paradais whin aô.”

Yisu mbac ndu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-39; Jon 19:28-30)

⁴⁴ Têtj ac kalhac lhu, nasec gêm gamen sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-nga,

⁴⁵ bu ac gêm ganduc. Ma po baliñ nanj kégâlêñ lôm dabun ñalôm, nanj dau kic gi lu.

⁴⁶ Têtj ndoc dinanj Yisu mbwêc awha atu ma sôm, “Damanj, aô gakêñ ananj gatuñ sip am amam!” Inj sôm yom dinanj su, goc mbac ndu.

⁴⁷ Ngac bata sinj-nga gêlic gêtj honj dinanj, ma kêpiñ Anôtô ma sôm, “Yomandô! Ngac dindec inj ngac gitêñ!”

⁴⁸ Ma lau daêsam nanj sêkac sa su bu sêlic lau sinj-nga sic Yisu pi a gicso dau, nanj sêlic gêtj honj dinanj e kôm ñac si ñalôm ñawapac, dec sêndahin ñasu ma sêlhô si.

⁴⁹ Ma lau honj nanj sênjalê Yisu, ma lauwhê nanj sênkuc inj akêñ gamen Galili-nga, nanj sêlhac ahê ma sêlic gêtj dinanj.

Josep kêñ Yisu ndê ñamlanj yêc hoc ñasun

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Ngac danj mbo, nanj ndê ñaê Josep. Inj ndê malac Arimatiya yêc gamen Judia-nga, ma inj ngac ñayham ma gitên nanj kêñ bata Anôtô ndê gôlin bu men sa tiawê. Inj lau †Sanedrin-nga si danj, tigen inj ñalôm whin yom nanj ñac sêkic pi Yisu bu sêndic inj ndu, ti gêtj nanj sêkôm têtj in, nanj dom.

⁵² Têtj telha dinanj inj têtj Pailot gi, ma ndac Yisu ndê ñamlanj.

⁵³ Goc inj kôc inj su yêc a gicso dau, kêpan inj ña po ñayham danj, ma kêñ inj yêc sêhò danj. Lau sêlêñ sêhò dinanj gwanan su yêc hoc danj ñalôm, ma sêkêñ ngac batê danj yêc sêhò dau munj su dom.

⁵⁴⁻⁵⁵ Lauwhê nanj munj-nga sênslêlêñ sêwhin Yisu têtj ndoc inj men akêñ gamen Galili-nga, nanj sênkuc Josep si, ma sêlic sêhò dinanj ti gamen nanj Josep kêñ Yisu ndê ñamlanj yêc nanj. Tigen bêt dinanj inj lau Israel si bêt sêmasanj dau tu sêlic om-nga, ma ndoc Sabat-nga menj kêpiñ.

⁵⁶ Bocdinañ lauwhê dinanj sêmbu sêtêñ si andu si, ma sêmasanj bu ñamalu ti gêtj ñatô bu sênem oso Yisu. Ma têtj bêt Sabat-nga, ñac sênghwanj dau tôm yomsu Sabat-nga sôm.

24

Yisu tisa

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-13)

¹ Sabat menj gi su, ma têtj wake ñabêc ñamata-nga, goc lauwhê dinanj sêti têtj bêtêc ganduc. Sêkôc gêtj ñamalu nanj sêmasanj su, ma sêsa sêtêñ sêhò dau si.

² Ma sêlic bu hoc atu nanj Josep kêpi gi tinj sê awha, nanj ndôc ñamala dom.

³ Dec sêsôc si, magoc sêtap Pômdau Yisu ndê ñamlanj sa dom.

⁴ Sêlhac ma sêhêdaê, ma ngac lu ti ñakwê ñawasi atu, sêhoc dau asê ma sêlhac sêwhin ñac.

⁵ Dec lauwhê sêtôc dau, ma sêwec angô andô têtj nom. Ma ngac lu sêsôm têtj ñac, “Tu sake-nga mac anjalê inj nanj mbo tali, yêc lau batê si mala?”

⁶ Inj mbo lec dom, inj tisa su. Gauc nem yom nanj inj sôm têtj mac munj su, têtj têtj inj mbo gamen Galili-nga.

⁷ Inj sôm bu lau oc sêhoc ñamalac ndê Atu asê ma sêkêñ inj sip lau sac si amba, ma ñac oc sêndic inj pi a gicso dau, ma têtj bêt titô-nga inj oc tisa tiyham.”

⁸ Goc lauwhê dinanj gauc gêm yom nanj Yisu sôm munj su.

⁹ Ma ñac sêhu sêhò dau sinj ma sêmbu sêtêñ Jerusalem si, ma sic minj yom honj dinanj têtj ngacsênjom 11, ma têtj lau honj nanj munj-nga sênkuc Yisu.

¹⁰ Lauwhê dau si ñaê bocdec. Maria Magadala, Joana, ma Jems dinda Maria, ma lauwhê ñatô sêwhin. Ñac sic minj têtj lau aposel,

¹¹ magoc aposel sêngô yom dau gitôm yom ñambwa, ma sêkêñ whin dom.

¹² Goc Pita tisa ma kêti têtj sêhò gi. Inj wec bu tôte gwanin sêhò ñalôm, dec inj gêlic po ñambwa nanj yêc. Goc inj kôlhô gi ma gauc gêm yom daêsam pi gêtj honj dinanj.

Yisu hoc dau asê têtj ngacsênjom lu

¹³ Têtj bêt tigen dinanj ngac-sênjom lu sênslêlêñ sêmbu senj bu sêtêñ malac Emeyas sêndi. Senj akêñ Jerusalem têtj Emeyas, nanj ñasawa gitôm kilometa 11.

¹⁴ Injl sem yomgalôm têtj dandi, pi gêtj honj nanj hóc asê têtj têtj dinanj.

¹⁵ Sênslêlêñ ti sem yomgalôm sêmbu, ma Yisu dau menj kêsêlêñ whin injlu.

¹⁶ Tigen Anôtô kôm injlu tandô ñalêñ kainj danj sa, dec sênjalê inj dom.

¹⁷ Ma inj sôm têtj injlu, “Yom bocke dec amlu asôm têtj daôm ma anjalêñ ambo senj?” Goc injlu sêkwê dôñ sêlhac, ma sêwec.

¹⁸ Ma injlu si danj nanj sêsam bu Kliopas ô yom ma sôm, “Ñaclej honj nanj sêmbu Jerusalem têtj têtj dindec, nanj sênjalê gêtj nanj hóc asê. Bocke dec am kêyalê dom?”

¹⁹ Ma Yisu ndac, “Gên sake?” Ma sêsôm têtj inj, “Gên nanj hóc asê Yisu Nasaret-nga. Ngac dau inj propet danj, ma inj kôm gêtj ma sôm yom ti ñaclai atu yêc Anôtô ma ñamalac honj angô-nga.

²⁰⁻²¹ Ma yac akêñ batanj su, bu mboe inj Mesaya nanj Anôtô oc êñkinj bu êngaho lau Israel-nga su yêc lau Rom-nga amba. Tigen

yac mba dabun-siga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêkên in têng lau Rom-nga bu sêmatôc in, ma nac sêkic yom bu in mbac ndu, ma sic in pi a gicso dau. Gêh hon dinan hóc asê in, ma kwahic dec bêc tō ginga su.

²² Ma bêbêc lec yac mba lauwhê natô sêsôm yom nan kôm yac hon asô. Têng bêbêc ganduc, nac sêtên sêhō si,

²³ magoc sêtap in ndê namlan sa dom. Sêmbu sêmen, ma sêsôm bu aŋela sêhoc dau asê têng nac, ma sêsôm têng nac bu Yisu mbo tali.

²⁴ Lau natô nan sêmbu sêwhin yac, nan sêsa sêtên sêhō si, ma sêtap gêh hon sa tōm lauwhê dau sêsôm, magoc sêlic Yisu dom."

²⁵ Goc Yisu sôm têng inlu, "O mac lau! Mac nem gauc sa dom. Lau propet sêhoc yom asê pi gêh hon dinan gwanan su, magoc mac akên whin gwalec!

²⁶ Sêhoc yom asê ma sêsôm bu Mesaya gic waê bu hóc nŋawapac hon dinan, ma tinjambu tap in ndê nŋawasi sa."

²⁷ Ma Yisu whê inlu si gauc sa pi yom hon nan Moses ti lau propet sêto hêganōh in, e in whê Anōtō ndê yom hon nan sêto gwanan pi in, nan sa têng inlu.

²⁸ Nac sêsun sa malac Emeyas, ma Yisu kôm bu hu inlu sin, ma ênsêlên gacgen ndi.

²⁹ Magoc sêten in ti nŋanga, ma sêsôm, "Mbo whin alu, bu ac pacndê ma saun oc ôbwêc sa."

³⁰ Dec Yisu sôc malac dau gi, bu mbo whin inlu. Ma têng ndoc sêndôc sic bu sênen gêh, nan Yisu kôc bolom sa, gêm danŋe ma pō kôc, goc kên têng inlu.

³¹ Ma inlu si tandô nŋawa sa, dec sênŋalê in. Ma nŋagahô en Yisu anŋô mba.

³² Ma inlu sêsôm têng dandi, "Yomandô. Têng ndoc in sôm yom têng hêclu yêc sen, ma whê Anōtō ndê yom nan sêto yêc, nan sa, dec kôm hêclu nêh nŋalôm kac hêclu nandô."

³³ Goc inlu sêtisa nŋagahô, ma sêlhô sêmbu sêtên Jerusalem si. Ma sêtap nŋacsêŋomi 11 sa, ti lau natô nan sêmbu sêwhin nac.

³⁴ Ma nŋacsêŋomi sêsôm têng inlu, "Pômdau tisa yomandô, ma in hoc dau asê têng Sai-mon!"

³⁵ Goc inlu sic min yom pi gêh nan hóc asê yêc sen, ma bu inlu sênŋalê Yisu têng ndoc in pō bolom kôc.

Yisu hoc dau asê têng sêŋomi hon

³⁶ Sêsôm yom dinan sêmbu, ma Yisu hoc dau asê ma kalhac nac anŋô-nga, ma sôm têng nac, "Yom malô whin mac."

³⁷ Nac sêso ti sêtôc dandi nandô, bu nac gauc gêm bu sêlic nŋalau dan.

³⁸ Ma in sôm têng nac, "Tu sake-nga mac nem nŋalôm nŋawapac, ma gauc gêm yom daêsam?"

³⁹ Alic aman ti gahinapa, bu aô daun din-dec. Amasec aô, ma alic. Nalau si nŋamsôm ti nŋakwa mbasi, magoc alic aô nen."

⁴⁰ In sôm yom dinan, goc tōc amba ti gahinapa têng nac.

⁴¹ Nac atac nŋayham babalec, magoc nac gauc gêm yom daêsam, ma atac lu-lu bu gêh nan hóc asê, nan gêh nandô, me mba. Goc in ndac nac, "Mac nem gêh danen-nga ndôc?"

⁴² Ma sêkên i tō dan nan sêpec su, nan têng in.

⁴³ Ma in kôc su, ma gêh yêc nac si anŋô-nga.

⁴⁴ Goc in sôm têng nac, "Gauc nem bu aô gasôm yom têng mac mun su, pi gêh nan kwahic dec nandô sa. Têng ndoc aô gambo gawhin mac, nan gawhê sa bu gêh hon nan sêto pi aô yêc Moses ma lau propet si bapia tilhun, ma yêc Buku Wê-nga, nan gic waê bu nandô sa."

⁴⁵ Ma in whê nac si gauc sa pi Anōtō ndê yom hon nan sêto yêc.

⁴⁶ In sôm têng nac, "Sêto yom pi Mesaya bu in oc hóc nandê atu ma mbac ndu, ma têng bêc titô-nga in oc tisa ma mbo tali tiyham.

⁴⁷ Ma sêto bu lau oc sênem mêtê tu in ndê nŋaê-nga, ma sêsôm têng lau bu sêkac si nŋalôm kwi, dec Anōtō oc suc nac si sac kwi. Nac oc sêndic hu sênem mêtê dau yêc malac Jerusalem, ma tinjambu mêtê dau oc sa têng lau gamen apa-nga hon.

⁴⁸ Gêh hon dindêc mac alic gatô su, dec oc ahoc yom nandô asê pi gêh dau awhin.

⁴⁹ Ma alic! Aô oc wakên gêh nan anen Daman gic bata su, nan têng mac. Bocdinan ambo malac dindêc e Anōtô kên in ndê nŋaclai nem mac ahuc."

Yisu pi undambê gi

⁵⁰ Tinjambu Yisu wê nac sêsa sêtên gamen nan yêc kêpin malac Betani si. Yêc dinan in hóc amba sa, ma gêm mbec nac.

⁵¹ Ma têng têng in gêm mbec nac mbo, nan in hu nac sin, ma Anōtô kôc in sa pi undambê gi.

⁵² Dec nac sêpôn haduc ma sêmpin in. Ma sêlhô sêmbu sêtên Jerusalem si ti atac nŋayham atu.

⁵³ Ma tōm bêc hon, sêkac sa sêmbu lôm dabun nŋabatêmdô, ma sêhoc Anōtô ndê waê asê.

Jon ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindec sa-nga

Jon in Yisu ndê ngacsêñomi 12 si dan, nan kêsêlêñ whin Yisu ma mbo whin in tòm in ndê bêc mbo nom-nga hon, ma bocdinar dec ngô yom hon nan in kédôhôn ma gêlic gwelêñ nan in kôm. Yêc 13:24, 19:26, 20:2 ma 21:7, Jon to yom pi ngacsêñom dan, nan Yisu atac whin ñandô. Lau daêsam sêñyalê bu yom dau hêganôn Jon dau, magoc in tec bu tõe dau tiawê.

Lau ñatô sêsam Jon ndê bapia bu 'Buku Gêñ Dalô-nga,' bu in to yom pi gêñ dalô atu-tu nan Yisu kôm. In to yom pi gêñ dalô hon nan Yisu kôm, nan dom. In to yom pi gêñ nan bu whê Yisu sa bu Mesaya nan Anôtô gic bata bu êñkin têt in ndê lau Israel-nga. Jon dau whê ndê bapia ñahu sa bocdec bu:

Yom pi gêñ dalô indec, nan yêc tu bu mac asam ma akêñ whin bu Yisu in Mesaya, Anôtô ndê Atu. Ma tu mac akêñ whin in ndê ñaê-nga, dec mac oc atap sen ambo tamli-nga sa. (20:31)

Jon sam Yisu bu Anôtô ndê Yom Dau nan mbo titêm-titêm, nan men ti ñamalac. In mbo whin Damba Anôtô têt ñamata-nga, ma in Anôtô dau (1:1). Bocdinar lau nan sêñyalê Yisu tidôn, nan gitôm sêñyalê ti sêlic in Damba dau whin (1:18; 8:19; 14:7). Jon tac whin bu lau nan sêsam in ndê bapia sêtap sen dandôc tanli-nga sa. Ma sen dau datap sa yêc Yisu tawasê, tòm yom nan Yisu sôm pi dau, ma Jon to yêc (14:6) bocdec bu:

Aô tanwasêñ gati sen bu ñamalac sêtêt Daman sêndi, ma sen dan yêc dom.

Yisu Kilisi Nahu

¹ Têt têt ñamata-nga nom sambuc indec mbasi, nan Yisu nan dasam bu Yom Dau, in mbo. In mbo whin Anôtô, ma in Anôtô dau.

² In mbo whin Anôtô têt têt ñamata-nga.

³ Gêñ hon nan yêc, nan in dau kêt, ma gêñ dan hôte asê ña lêt dan dom.

⁴ Yac nen dambo tanli ñahu in dau, ma in dau ti ñamalac nom-nga si Nawê.

⁵ Nawê dau pò gamen ñasec, ma ñasec gitôm dom bu kôm nawê dau ahuc.

⁶ Anôtô kêkin ngac ahen-nga dan men, nan ndê ñaê Jon.

⁷ In men bu hoc yom ñandô asê pi Nawê dau, tu bu lau hon nan sêngô in ndê yom, nan sêkêt whin Nawê dau.

⁸⁻⁹ Jon in Nawê dau dom, tigen in men bu hoc yom asê pi Nawê ñandô dau, nan oc men êñkuc in bu pò ñamalac hon.

¹⁰ Nom sambuc indec Anôtô kêt ña in, tigen têt ndoc in hôte asê, nan lau nom-nga sêñyalê in dom.

¹¹ In ti nom sambuc indec ñadau, magoc têt ndoc in men, nan in ndê lau Israel-nga sêkôt in sa dom.

¹² Magoc lau hon nan sêkôt in sa, ma sêkêt whin in, nan Anôtô gêlic ñayham ma kôte ñac sa sêti in ndê balêkoc.

¹³ Sêti in ndê balêkoc ña lêt tòm lau nom-nga si lêt sêkwê balêkoc asê-nga dom, me tu ñamalac dau si gauc gêm me atac whin-nga dom. Mba! Anôtô dau kôm ñac sêtiwakuc dec sêti in ndê balêkoc.

¹⁴ In nan dasam bu Yom Dau sip nom men ti ñamalac, ma mbo whin yac. In men akêt Damba Anôtô, ma Damba ndê mwasin ti yom ñandô gêm in ahuc. In Anôtô ndê Atu tigen, dec wêkain ñac lai ti ñawasi atu, ma yac alic in ndê ñac lai ti ñawasi dau, nan su.

¹⁵ Jon hoc yom asê pi in gwanan su bocdec bu, "Ngac dan oc êñkuc aô, nan hôte gêlêc aô su, ñahu bu in mbo wandêc su mbo." Ma têt ndoc in hôte asê, nan Jon sôm bu, "In ngac dau dinan dec gahoc yom asê pi in gwanan su."

¹⁶⁻¹⁷ Mun-nga Anôtô kêmwasin lau Israel-nga ña yomsu nan in kêt têt Moses. Magoc kwahic dec Yisu Kilisi men, ma Anôtô ndê mwasin gêm in ahuc sambuc, dec yac hon datap mwasin ti yom ñandô sa hôte gêlêc su, yêc Yisu.

¹⁸ Ñamalac dan gêlic Anôtô su dom. Magoc in ndê Atu tigen Yisu †Kilisi, nan mbo kêpin Anôtô dau, in dau in Anôtô, nan sip nom men ti ñamalac, ma whê Damba Anôtô sa têt yac, dec tanyalê in.

Lau sêndac bata Jon, Ngac Kêku Lau-nga

¹⁹⁻²⁰ Têt ndoc Jon kêku lau mbo, nan lau bata Israel-nga sêkin †dabunsiga ñatô ti lau †Liwai ñatô akêt Jerusalem sêtêt in si, ma sêndac in bu, "Am asa?" Jon sêc yom dan ahuc dom, in sôm yom yêc awê bu, "Aô †Mesaya dom."

²¹ Dec ñac sêndac in, "Bocdinar dec am asa? Am Elaija, a?" Ma in sôm, "Mba!" Goc sêndac, "Am propet gitôm Moses nan Anôtô gic bata bu êñkin men, a?" Ma in sôm, "Mba!"

²² Bocdinar sêsôm têt in, "Dec sôm daôm asê têt yac bu am asa. Yac bu akêt ñawaê têt lau nan sêkin yac amen nan."

²³ Jon ô ñac si sêndac ña propet Aisaya ndê yom dan, ma sôm, "Ñamalac nan ta yom yêc gamen sawa bu, 'Amasan Pômdau ndê sen tisolop,' nan aô dauñ dec."

²⁴ Lau Palêsai ñatô sêmo sêwhin lau nan lau bata sêkin sêtêt Jon si.

²⁵ Sêngô Jon ndê yom dau, dec sêndac in bocdec bu, "Am daôm sôm bu am Mesaya dom, ma bu am Elaija dom, ma propet atu dau dom. Ma bocdec dec am kêku lau mbo?"

²⁶⁻²⁷ Ma Jon sôm, “Aô dec kaku lau ña bu, magoc ngac ña oc ênkuc aô, nan hóc gêlêc aô su. Aô dec ngac ñambwa, gitôm dom bu wati in ndê ngac akin bu wangapwêc in ndê atapa ñawalô. Ngac dau kwahic dec mbo mac ñalhu, magoc mac anyalê in dom.”

²⁸ Jon kêku lau mbo malac ñaê Betani, nan yêc Bu Jordan ñadanğa mbu têt ac pi-ña. Ma gêt hon ñinan hóc asê yêc gameñ ñinan.

Yisu in Anôtô ndê Domba

²⁹ Bêc ña tiyham ma Jon gêlic Yisu kêsêlêñ têt in men, ma sôm, “Alic ngac dêl in †Anôtô ndê Domba, nan Anôtô kêñ bu kôc ñamalac si sac su.”

³⁰ In ngac dau nan aô gasôm yom pi in mun su, bu ngac ña oc ênkuc aô men, nan hóc gêlêc aô su, bu in mbo wandêc su mbo.

³¹ Mun-ña aô ñaun nen gauc sa pi in dom, tigen kwahic dec aô gameñ kaku lau ña bu, tu bu watôc in asê têt lau Israel-ña.”

³²⁻³³ Jon sôm yom ñinan su, goc gic têt yom ma whê yom sa bocdec bu, “Yomandô. Mun-ña aô ñaun nen gauc sa pi in dom, tigen Anôtô nan kêkin aô bu wanğu lau ña bu, nan sôm têt aô bu, ‘Am oc lic Ñalau Dabuñ sip têt ngac ña men. Ma ngac dau ñinan oc ênku lau ña Ñalau Dabuñ.’ Tiñambu aô galic Ñalau Dabuñ gêm balusi angô ma sip akên undambê têt ngac dindêc men ma mbo whin in.”

³⁴ Aô tanôn galic gêt ñinan hóc asê ngac dau su, ma tu ñinan-ña kwahic dec gahoc yom asê pi in, ma gasôm asê têt mac bu in Anôtô ndê Atu.”

Yisu ndê ngacsêñomi ñamata-ña

³⁵ Ñagalañsê Jon mbo bu dau ñadali ma in ndê ñngacsêñom lu sêmbo sêwhin in.

³⁶ Yisu kêsêlêñ men, ma Jon tahê in ma sôm, “Kec, Anôtô ndê Domba dê.”

³⁷ Têt ndoc ngacsêñom lu sêngô Jon ndê yom ñinan, nan sêhu in sin ma sênkuc Yisu.

³⁸ Yisu kac dau kwi ma gêlic bu inlu sênkuc in, dec ndac, “Bocke dec amlu anku aô?” Goc inlu sêsôm, “Rabai, am yêc nde?” (Ñaê †Rabai ñanem kwi bu ‘Kêdôhôn-waga.’)

³⁹ Ma in sôm, “Amen ma alic.” Goc inlu sêñsêlêñ sêwhin in si, ma sêlic gameñ nan in yêc. Sêhóc asê têt telha, acgatu gitôm 4 kilok, ma bocdinan dec sêmbo sêwhin in.

⁴⁰ Ngac lu nan sêngô Jon ndê yom ma sênkuc Yisu, nan si ña in Andru, Saimon Pita ndê asi.

⁴¹ Ñagahô in gi tap dôwa Saimon sa, ma sôm têt in, “Yac atap †Mesaya sa su.” (Yom Mesaya dau ñanem kwi bu Kilisi.)

⁴² Goc in wê Saimon s a têt Yisu gi. Yisu tahê in ma sôm, “Am Saimon, Jon ndê atu.

Kwahic dec aô wasam am bu Kepas.” (Ñaê dau* sem kwi sip Yom Grik bu Pita.)

Yisu kêgalêñ Pilip lu Natanael sa

⁴³⁻⁴⁴ Têt ñagalañsê Yisu tisa ma gi tap ngac ñaê Pilip sa. Pilip in ngac akên malac Betsaida yêc gameñ Galili-ña. Malac dau Pita lu Andru si malachu whin. Yisu gauc gêm bu têt Galili ndi, dec sôm têt Pilip, “Mwen êmkuc aô.”

⁴⁵ Goc Pilip gi tap ngac ñaê Natanael sa, ma sôm têt in bu, “Mesaya nan Moses ti lau propet sêto yom pi in mun su, nan yac atap in sa su. In Josep ndê atu Yisu akên malac Nasaret.”

⁴⁶ Natanael ngô su goc ndac, “Nasaret? Gêt ñayham bocke oc men akên malac ñambwa ñinan?” Dec Pilip sôm, “Mwen ma lic.”

⁴⁷ Yisu gêlic Natanael têt in men, ma sôm yom pi in bocdec bu, “Yomandô! In ngac Israel-ña nan yom tasan ña yêc in ndê ñalôm dom.”

⁴⁸ Dec Natanael ndac in, “Am kêyalê aô ñalên bocke?” Ma Yisu sôm têt in, “Pilip mbwêc am dom en, ma aô galic am ndôc a atu ña ñahu.”

⁴⁹ Natanael ô yom ma sôm, “Kêdôhôn-waga, am Anôtô ndê Atu. Am yac lau Israel-ña mba Kin.”

⁵⁰ Ma Yisu ô yom ma sôm têt in, “Aô gasôm bu galic am yêc a ña ñahu ma tu ñinan-ña dec am kêñ whin. Am oc lic gêt atu-tu hóc gêlêc in ñinan su.”

⁵¹ Ma in gic têt yom ma sôm, “Yom ñandô aô wasôm têt mac. Tiñambu mac oc alic undambê kac sa, ma †Ñamalac ndê Atu oc ti sen bu Anôtô ndê aña sêsi sêpi-ña.”

2

Yisu gêm bu kwi ti wain

¹ Bêc lu gi su ma lau yêc malac Kana nan yêc gameñ Galili-ña sêndê mwasiñ tu ngac ña bu nem awhê-ña. Yisu dinda mbo whin ña, ma

² sêkên ahen Yisu ti ndê ngacsêñomi bu sênen mwasiñ dau sêwhin.

³ Ma lau sen ti sênôm gêt sêmbo e wain pacndê. Dec Yisu dinda sôm têt in bu, “Ñac si wain pacndê su.”

⁴ Goc Yisu sôm têt in, “O awhê! Tu sake-ña am sôm têt aô? Anen ndoc men sa su dom.”

⁵ Tigen Yisu dinda sôm têt lau akin bu, “Gêt bocke nan in bu sôm têt mac, nan akôm.”

⁶ Yêc mwasiñ dau ñamala, lôn bu-ña 6 sêlhac. Lôn ñinan atu andô, tigen-tigen gitôm 100 lita, ma sic waê lau Israel-ña si mêtê sêngwasiñ dau ñawasi sa yêc Anôtô angô-ña.

* 1:42: Ñaê ‘Kepas’ nan Yisu kêñ têt Pita, in Yom †Hibru ña, nan ñanem kwi bu ‘hoc.’ Alic Yisu ndê yom yêc Mat 16:18.

⁷ Ma Yisu sôm têtj lau akin, “Akêtj bu sip lônj hoj dinan e menhu.”

⁸ Sêtac bu sip e menhu su, goc inj sôm têtj nac, “Angati sa ma akêtj têtj mwasiñ njadau êñsahê.” Ma sêkôm gitôm inj sôm.

⁹ Mwasiñ njadau kêsahê bu nanj Yisu gêm kwi ti wain, ma kêyalê dom bu menj akêtj nde. Tigen lau akin nanj sêtac bu sip lônj, nanj dec sêñyalê. Mwasiñ njadau kêsahê su, goc mbwêc njac gêm awhê-nja menj, ma sôm têtj inj,

¹⁰ “Lau hoj sêkêtj wain nayham têtj lau sênôm munj e tac nayham sa, goc sêkêtj wain njambwa kékuc. Tu sake-nja am kégamiñ wain nayham kalhac e tinjambu?”

¹¹ Yisu kôm gêtj dalô ñamata-nja dinan yêc malac Kana, nanj yêc gameñ Galili-nja. Gêtj dau têtj inj ndê njawasi ti ñaclai asê, ma inj ndê ngacsêñjomi sêkêtj whiñ inj.

¹² Ma tinjambu Yisu lu dinda ma asii ti ngacsêñjomi sêsip malac Kapenaom si, ma sêmo bêtj ñatô.

*Yisu soc lau su yêc lôm dabuj
(Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)*

¹³ Têtj têtj dinan lau Israel-nja si om atu †Mwasiñ Pasowa-nja menj kêtj. Tu dinan-nja Yisu pi Jerusalem gi.

¹⁴ Inj hôc asê su, ma yêc lôm dabuj ñabatêmdô, inj gêtj lau sêhoj makao ti domba ma balusi bu lau sênemlihi, ma lau ñatô sêndôc tebo bu sêdô lau apa si mone ña lau Israel-nja si mone.

¹⁵ Dec inj gêm bocbiñ wac ti po ma kêbulu ñac sêsa awê si, ma kêbulu makao ti domba sêwhiñ. Ma inj tac lau sêdô mone-nja si tebo sa, ma kêbalip njac si mone babalip.

¹⁶ Goc inj hec yom lau balusi-nja ma sôm têtj nac, “Akôc nem balusi dinan asa awê andi! Damanj ndê andu yêc bu lau sênemlihi gêtj sêmo-nja dom. Mac akôm sac sambuc!”

¹⁷ Têtj dinan inj ndê ngacsêñjomi gauc gêm Anôtô ndê yom danj nanj sêto yêc bocdec bu:

Aô nenj atac whiñ tu am nem andu-nja, mbô aô nenj ñalôm sa ñapan. [BW 69:9]

¹⁸ Ma lau bata Israel-nja sêndac Yisu ma sêsôm, “Asa kêtj ñaclai têtj am bu kôm gêtj dinan? Kôm gêtj dalô danj bu têtj am nem ñaclai ñahu asê têtj yac.”

¹⁹ Yisu ô ñac sî awa ma sôm, “Aseñ lôm dabuj dindec su, ma aô oc wakwê sa tiyham nditôm bêtj têtj.”

²⁰ Goc sêsôm, “Munj-nja lau sêkôm gwelenj sêkwê lôm dabuj dindec-nja gitôm yala 46. Ma bocke dec am gauc gêm bu am gitôm bu kwê sa têtj bêtj têtj?”

²¹ Sêsôm yom dinan bu ñac sêñyalê dom bu lôm dabuj nanj inj sôm yom pi, nanj inj dau.

²² T injambu, têtj ndoc Yisu tisa akêtj lau batê-nja, nanj inj ndê sêñjomi gauc gêm inj ndê yom dinan. Ma têtj dinan sêkêtj whiñ yom nanj inj sôm, ma sêkêtj whiñ Anôtô ndê yom

nanj sêto yêc munj su, pi inj ndê mbac ndu ma tisa-nja.

²³ Yisu mbo Jerusalem têtj Om Pasowa-nja, ma lau daêsam sêlic gêtj dalô hoj nanj inj kôm, dec sêkêtj whiñ inj.

²⁴⁻²⁵ Tigen Yisu kêyalê ñamalac si gauc ti yom hoj nanj yêc ñac si ñalôm. Inj pônâ ñamalac si yom pi dau dom. Ma tu dinan-nja inj whê dau sa sambuc têtj ñamalac danj dom.

3

Yisu lu Nikodemas

¹ Lau Israel si njac bata danj mbo Jerusalem, nanj ndê ñaê Nikodemas. Inj mbo lau †Palêsai si tonj, ma inj lau bata †Sanedrin-nja si danj whiñ.

² Têtj ôbwêc danj, Nikodemas têtj Yisu gi, ma sôm têtj inj, “O Kêdôhônjwaga. Yac alic gêtj dalô hoj nanj am kôm, dec anyalê bu am kêdôhônjwaga danj nanj Anôtô kêtj menj. Ñahu bu Anôtô bu mbo whiñ ñamalac danj dom, dec oc têtj dom bu ñamalac dau kôm gêtj dalô gitôm nanj am kôm.”

³ Ma Yisu ô inj ndê yom ma sôm, “Yom ñandô andô wasôm têtj am. Ñamalac danj bu tiwakuc tiyham dom, dec oc têtj dom bu inj mbo †Anôtô ndê gôlinj ñapu.”

⁴ Goc Nikodemas sôm têtj inj, “Ñamalac andô danj oc tiwakuc ñalêñ bocke? Oc têtj bu sip dinda atac ñalôm ma dinda kôt inj tiyham, me?”

⁵ Ma Yisu sôm, “Aô wasôm yom ñandô têtj am. Ñamalac danj bu tiwakuc ña bu ma ña Ñalau Dabuj dom, dec oc nditôm dom bu mbo Anôtô ndê gôlinj ñapu.

⁶ Ñamalac sêkwê ñamalac asê, magoc Ñalau tigen gêtjôm bu kôm ñamalac danj tiwakuc ma kêtj ñalôm wakuc têtj inj.

⁷ Aô gasôm têtj am bu mac atiwakuc tiyham ña ñaclai undambê-nja manj. Am sô tu yom dinan-nja dom.

⁸ Mbu kêsêlêñ kékuc Anôtô ndê atac whiñ. Am gitôm bu ngô ñakêcsia, tigen am kêyalê mbu ñahu me mbu ñapwê dom. Ma Ñalau Dabuj ndê gwelenj kôm lau sêtiwakuc-nja, nanj kainj tigenj.”

⁹ Nikodemas ngô yom dinan, dec ndac Yisu, “Aluê! Yom dinan oc ñandô sa ñalêñ bocke?”

¹⁰ Ma Yisu sôm, “Am lau Israel si kêdôhônjwaga mêtê-nja danj, ma bocke dec am kêyalê yom dindec ñahu dom?”

¹¹ Aô wasôm yom ñandô têtj am. Gêtj nanj aô ti lau nanj sêñkuc aô nanj anyalê, dec yac asôm asê. Ma yac ahoc yom ñandô asê pi gêtj nanj yac alic su. Magoc mac akôt yac mba yom sa dom.

¹² Aô gasôm yom têtj mac pi gêtj nom-nja, magoc mac akêtj whiñ dom. Ma aô bu wasôm yom têtj mac pi gêtj undambê-nja, dec oc akêtj whiñ ñalêñ bocke?

¹³ Namalac dan pi undambê gi bu ênyalê gêñ undambê-nga dom, tigen Namalac ndê Atu, nan sip akên undambê men, nan kêyalê.

¹⁴ Mun-nga, têng ndoc lau Israel-nga sêmbô gamen sawa, nan Moses gic mboc ngatu * pi a, ma hóc sa pi lôlôc gi. Ma nâlên tigen, lau oc sêndic Namalac ndê Atu pi a, ma sêhóc in sa pi lôlôc ndi. Lêng dinan gic in njawê,

¹⁵ tu bu lau hon nan sêkên whin in, nan oc sêtap sen sêndôc tali napan-nga sa.

¹⁶ “Bu Anôtô atac whin lau nom-nga ndu andô, dec kên ndê Atu tigen mbac ndu tu nac-nga, bu lau hon nan sêkên whin in, nan oc sêninnga dom, magoc sêtap sen sêndôc tali-nga sa.

¹⁷ Anôtô kên ndê Atu sip nom men bu êmatôc lau dom, magoc kên in men bu ti lêng nem lau si-nga.

¹⁸ Lau nan sêkên whin in, nan oc sêtap Anôtô ndê matôc sa dom. Magoc lau nan sêkên whin dom, nan gitôm sêmatin dau si yom tidôn su bu oc sêtap Anôtô ndê matôc sa, nahu bu nac sêkên whin Anôtô ndê Atu tigen dom.

¹⁹ Ma nac si matôc dau nahu bocdec bu. Nawê nandô sip nom men, tigen sêtec nawê dau ma atac whin lêng nasec-nga, ma sêsap mêtê sac dôn napan.

²⁰ Lau hon nan sêkôm mêtê sac, nan sêtec bu nawê dau pô nac si mêtê sac e yêc awê, ma tu dinan-nga sêtigasuc nawê dau dom.

²¹ Magoc lau nan sênkuc yom nandô, nan sêtên nawê sêmen ma gacgen sêmbô dinan. Ma tu dinan-nga lau hon sêlic yêc awê bu nac sêkôm mêtê nayaham tôm Anôtô kên njaclai têng nac.”

Jon sôm yom pi Yisu

²² Dinan su, goc Yisu ti in ndê ngacsênjomi sêhu Jerusalem sin, ma sêsa si sêmbô gamen njamakê-nga yêc gamen Judia-nga. Ma yêc dindê in mbo whin nac ma sênku lau.

²³ Têng ndoc dinan Jon mbo malac Aenon, nan yêc sun sa têng Salim. Bu ngapong nayaham poc gamen dinan, ma tu dinan-nga Jon mbo dinan, ma kêku lau nan sêtên in si.

²⁴ Têng ndoc dinan Jon mbo awê, sêkên in ndôc gapocwalô su dom.

²⁵ Ma Jon ndê sênjomi natô ma ngac bata Israel-nga dan sêsen dau pi lêng lau sênngwasin dau njawasi sa yêc Anôtô angô-nga.

²⁶ Dec sêtên Jon si, ma sêsôm, “Kêdôhônwaga, mun-nga am hoc yom asê pi Yisu, têng ndoc in hóc asê am yêc Bu Jordan njadanga. Kwahic dec yac angô bu lau hon sêtên in si, bu in ênku nac.”

²⁷ Jon ô nac si yom ma sôm, “Ahêgo daôm dom! Alu Yisu lu-lu akôm mba gwelen gitôm Anôtô dau kên sip alu aman.

²⁸ Mac anjalê yom hon nan aô gasôm têng mac su. Aô gasôm bu aô dau Mesaya dom, magoc Anôtô kêkin aô gamun in gamen.

²⁹ Lau hon bu sêtên Yisu sêndi, dec oc solop. Bu nac gitôm awhê nan sêmatin in ndê yom bu nem ngac, ma Yisu in gitôm ngac nem awhê-nga dau. Aô gitôm ngac dau ndê silip, nan atac nayaham kêlêc têng ndoc ngac nem awhê-nga hóc asê bu nem ndê awhê sa. Ma bocdinan kwahic dec aô nen atac nayaham tu Yisu-nga gêm aô ahuc sambuc.

³⁰ Ma in solop bu kwahic dec Yisu ndê wâe tiatu, ma anen wâên tisaun.

³¹ In sip akên undambê men, dec hóc gêlêc lau hon su. Aô dec, aô namalac nom-nga ma aô nen nahu yêc nom, ma bocdinan gasôm yom tôm namalac nom-nga. Magoc in sip akên undambê men,

³² ma sôm yom nandô pi gêñ nan in gêlic ti ngô su yêc undambê. Magoc lau daêsam sêkôc in ndê yom sa dom.

³³ Namalac bocke nan kôc in ndê yom sa, nan tôc asê bu in gêlic Anôtô ndê yom bu yom nandô en.

³⁴ Nahu bu in nan Anôtô kêkin sip nom men, nan sôm Anôtô dau ndê yom asê. Ma Anôtô kêgamin in ndê Nalau têng in dom.

³⁵ Damba tac whin in ndê Atu kêlêc, dec kên gêñ hon sip in amba.

³⁶ Ma asa nan kên whin Atu, nan Anôtô gic bata su, bu in oc mbo tali napan. Tigen asa nan kôc in sa dom, nan Anôtô ndê atac nandê yêc in dôn yêc, dec in oc lic undambê dom.”

4

Yisu lu awhê Samaria-nga dan

¹⁻² Têng ndoc dinan Yisu mbo whin in ndê ngacsênjomi, ma nac sênku lau. In dau kêku lau dan dom. Magoc lau Palêsai sêngô njawê bu Yisu kêku lau daêsam, ma bu lau daêsam nan êlêmê sênkuc in, nan sêhóc gêlêc Jon ndê sênjomi su. Yisu kêyalê bu lau Palêsai sêngô njawê dinan, ma bu sêkên kisa in,

³ ma bocdinan dec in hu gamen Judia-nga sin, bu mbu têng Galili ndi.

⁴ Yisu gauc gêm tidôn bu ho sen nan gic lau Samaria-nga si gamen kôc, dec in ti ndê ngac-sênjomi sênsêlên sêmbô sen dinan.

⁵ Nac sênsêlên e sêsun sa lau Samaria si malac atu dan nê Sika. Malac dau yêc kêpin nom njasawa dan nan mun-nga andô, Jakob kên têng in ndê atu Josep.

⁶ Ma sê nan Jakob kwê tu sêtap bu sa-nga, nan yêc malac dau njamakê. Yisu ti ndê ngacsênjomi sêhóc asê sê bu-nga dau têng ac kac lhu, ma sênsêlên sen balin su e Yisu kwapac sa, dec in ndôc sic ndôc dinan.

⁷⁻⁸ Ma in ndê ngacsênjomi sêhu in sin ma sêhóc malac dau si, bu sênsalê gêñ sênen-nga.

* 3:14: Yom pi mboc ngatu nan Moses kên pi a dan, nan asam yêc Nam 21:4-9.

Malô goc awhê Samaria-nga danj sa menj bu têt bu. Ma Yisu sôm têt inj, “Gitôm bu am kêñ bu têt aô wanôm?”

⁹ Goc awhê dau ô yom bocdec bu, “Bocke dec am ngac Israel-nga ndac aô awhê Samaria-nga bu wakênj bu têt am nôm?” (Inj sôm yom dinanj, njahu bu lau Israel m a lau Samaria-nga sêtec dandi ma sêmbo ahê dau.)

¹⁰ Ma Yisu sôm, “Kwahic dec aô gandac bu têt am. Am bu êmyalê aô nen njahu, ma mwasiñ nanj Anôtô kêñ njambwa, dec am oc ndac bu têt aô, ma aô wakênj bu nanj oc kêñ njamalac sêndôc tali, nanj têt am.”

¹¹ Awhê dau ngô yom dinanj, goc sôm, “O njadaw. Bu tali-nga nanj am sôm yom pi, nanj am oc kôc yêc nde? Bu am nem laclhu êmgati bu sa-nga mba, ma sê bu-nga dindec balinj andô.

¹² Abanj Jakob ti ndê atui, ma inj ndê makao ti domba hoñ sênôm bu yêc dec. Ma bocke? Am nem bu bocke yêc, nanj hôc gêlêc inj dindec nanj Jakob kêñ têt yac, nanj su?”

¹³ Dec Yisu sôm têt inj, “Lau hoñ nanj sênôm bu nom-nga, nanj bu oc yô njac tiyham.

¹⁴ Magoc lau nanj sênôm bu nanj aô wakênj têt njac, nanj bu oc yô njac tiyham dom. Mba. Bu nanj aô wakênj têt njac, nanj oc ti bubata nanj êmbulup pi njac si njalôm, ma njac oc sêndôc tali njapanj.”

¹⁵ Têt dinanj awhê dau sôm, “O njadaw, kêñ bu dinanj têt aô. Ma bocdinanj dec bu oc yô aô tiyham dom, ma wasa wamenj tôm bêt hoñ bu watê bu yêc sê bu-nga dindec tiyham dom.”

¹⁶ Goc Yisu sôm têt inj, “Am mbu ndi ma ta nem akwej, ma amlu ambu amenj.”

¹⁷ Ma awhê dau sôm, “Anej akwej mba.” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Am sôm solop bu am nem akwej mba.

¹⁸ Bu am gêm ngac amandanj su, magoc sêhu am sinj. Ma njac nanj kwahic dec am mbo whinj inj, nanj ti am nem akwej dom. Am sôm yom njandô.”

¹⁹ Têt dinanj awhê dau sôm, “Njadaw, aô g alic bu am propet danj.

²⁰ Mun-nga yac lau Samaria-nga mba abanj sem akinj Anôtô yêc lôc dindec. Tigenj mac lau Israel-nga asôm bu gameñ tigenj yêc tu lau sênem akinj Anôtô-nga, nanj yêc Jerusalem.”

²¹ Goc Yisu sôm, “O awhê! Aô wasôm yom njandô têt am. Ndoc oc menj sa, nanj lau nanj sem akinj Anôtô oc sêhêgo dau dom bu sênem akinj inj sêmbo lôc dindec, me bu sêmbo Jerusalem.

²² Mac lau S amaria-nga am akinj Anôtô, magoc mac anyalê inj dom. A nôtô gic bata bu Mesaya oc sa yêc yac lau Israel-nga, ma tu dinanj-nga yac anyalê inj nanj yac am akinj.

²³ Yomandô! Ndoc nanj bu menj sa, nanj kwahic dec menj su, dec lau nanj sem akinj Anôtô njalênj solop, nanj oc sênem akinj inj ti

Njalau Dabunj ndê njac lai, ma ti lêt yom njandô-nga. Damanj Anôtô dau kêsâlê lau nanj sem akinj inj njalênj bocdinanj.

²⁴ Inj dau inj njalau, dec njalênj tigenj yêc bu lau sênem akinj inj, nanj sênem akinj inj ti Njalau Dabunj ndê njac lai, ma ti lêt yom njandô-nga.”

²⁵ Goc awhê dau sôm, “Aô kayalê bu Mesaya nanj sêsam bu Kilisi oc menj. Ma têt njdoc inj menj, nanj inj oc whê gêt hoñ sa têt yac.”

²⁶ Ma Yisu sôm, “Aô Mesaya dauñ gasôm yom têt am.”

²⁷ Têt dinanj Yisu ndê ngac-sênjomi sêmbu sêmenj, ma sêlic bu inj sôm yom whinj awhê danj, dec sêhê gauc njambwa. Magoc njac si danj sôm yom dom. Sêndac inj bu bocke ma inj sôm yom têt awhê dau lec dom. Ma sêndac awhê dau bu inj tac whinj gêt sake lec dom.

²⁸ Awhê dau hu inj ndê lôñ bu-nga sinj kalhac, ma mbu sôc malac gi. Ma inj sôm têt inj ndê lau,

²⁹ “Amenj ma alic njac danj! Inj kêyalê gêt hoñ nanj aô gakôm, ma sôm asê têt aô. Oc mboe inj Mesaya dau?”

³⁰ Goc njac sêhu malac dau sinj ma sêsa si bu sêlic Yisu.

³¹ Têt njdoc awhê dau mbu sôc malac gi, nanj njgacsênjomi sêsôm têt Yisu, “Kêdôhônjwaga, yac akôc gêt tu am nenj-nga.”

³² Magoc inj sôm têt njac, “Aô nenj gêt danenj-nga yêc, nanj mac anyalê dom.”

³³ Goc sêndac dandi bu, “Mboe lau danj sêkênj gêt danenj-nga têt inj su, me?”

³⁴ Ma Yisu sôm têt njac, “Aô dananj wambu inj nanj kêñj aô gameñ, ma wandic dabinj inj ndê gwelenj. Anej gêt danenj-nga dau dinanj.

³⁵ Anjô su nanj. Têt njdoc mac asô gêt njawhê sip ôm, nanj mac asôm bu, ‘Ayô hale su goc yac oc dandic gêt njandô sa.’ Tigenj aô wasôm têt mac, bu ahôc nem tanôm sa, ma alic bu gêt njandô ôm-nga mbêc su.

³⁶ Ma kwahic dec njac gic gêt njandô sa-nga kôm inj ndê gwelenj mbo. Ma gêt njandô nanj inj gic sa, nanj lau nanj sêkênj whinj ma sêtap senj sêmbo tali-nga sa. Tu dinanj-nga inj nanj sô gêt njawhê, lu inj nanj gic njandô sa, nanj lu- lu atac njayham sa sêwhinj dau.

³⁷ Yom gôlinj danj yêc bocdec, ‘Njamalac danj sô gêt njawhê, ma danj tiyham gic gêt njandô sa.’ Yom dau inj yom njandô, ma hêganônj gwelenj njawê njayham-nga whinj.

³⁸ Bu aô kakinj mac bu andic gêt njandô sa yêc ôm nanj mac asô dom. Lau njatô sêkôm gwelenj atu tu sêsô gêt-nga, dec mac atap njac si gwelenj njajandô sa.”

Lau Samaria-nga daêsam sêkênj whinj Yisu

³⁹ Têt njdoc awhê Samaria-nga dinanj sôm yom asê pi Yisu têt lau malac-nga bu, “Inj sôm gêt hoñ nanj aô gakôm su, nanj asê têt aô,” nanj lau Samaria-nga daêsam sêkênj whinj Yisu.

⁴⁰ Ma tēn ndoc sêsa sêtēn in si, nan sêten in napan bu mbo whin nac. Dec in mbo whin nac gitôm bêc lu.

⁴¹ In sôm yom whin lau malac-nga ma lau daêsam tiyham sêkên whin in.

⁴² Ma sêsôm tēn awhê dinan, “Tēn namata-nga yac angô yom nan am sôm pi in, dec akên whin in. Magoc kwahic dec yac angô in dau ndê yom, ma yac anyalê pi nandô, bu in ngac nan Anôtô kêkin bu nem lau nom-nga si.”

Yisu hôc asê gameŋ Galili-nga

⁴³ Bêc lu dinan pacndê su, goc Yisu tisa ma kêsêlên gi e hôc asê gameŋ Galili-nga.

⁴⁴ Muŋ-nga in sôm asê bu yêc propet dan ndê gameŋ, in ndê lau oc sêtoc in sa dom.

⁴⁵ Magoc tēn ndoc in hôc asê Galili, nan lau dinan sêkôc in sa ti atac nayaham. Nahu bu nac sêmo Jerusalem tēn ndoc Pasowa-nga, ma sêlic gēn hon nan in kôm yêc dindê.

Yisu kôm balê dan nayaham sa

(Mat 8:5-13; Luk 7:1-10)

⁴⁶ Tēn tēm Yisu mbo gameŋ Galili-nga, nan in sôc malac Kana gi tiyham, malac nan muŋ-nga in gēm bu kwi ti wain. Tēn ndoc dinan ngac bata Rom-nga dan mbo malac Kapenaom, ma in ndê atungac gēmbac yêc.

⁴⁷ Balê dau gēmbac atu e kêpin bu mbac ndu. Ma ngac bata dau ngô nawaê bu Yisu men akên gameŋ Judia-nga ma hôc asê Galili. Tu dinan-nga dec in tēn in gi, ma ndac in bu tēn malac Kapenaom ndi, ma kôm balê dau nayaham sa.

⁴⁸ Dec Yisu sôm, “O mac lau! Mac bu alic gēn dalô atu-tu dom, dec oc akên whin dom.”

⁴⁹ Magoc ngac bata dau ten in tiyham ma sôm, “O nădau, mwen năgahô! Bu mba, anen balê oc mbac ndu.”

⁵⁰ Goc Yisu sôm tēn in, “Am ndi, am atôm oc mbo tali.” Ma ngac dau kêŋ whin Yisu ndê yom, ma kôlhô gi.

⁵¹ Tēn tēm in kêsêlên mbo sen, nan in ndê lau akin natô sêsa akên Kapenaom sêmen ma sêtap in sa. Ma sêsôm tēn in bu, “Am nem balê nayaham sa su.”

⁵² Dec in ndac nac bu, “Acatu năsawa bocke ma balê dau nayaham sa?” Ma nac sêsôm tēn in, “Alhabêc, tēn ac ho dau, nan gēmbac hu in sin ma in namlic nălhuc sa.”

⁵³ Tēn dinan damba ndê gauc sa bu acgatu năsawa dinan en, dec Yisu sôm tēn in bu, “Am atôm oc mbo tali.” Ma in ti in ndê lau hon nan sêndôc sêwhin in, nan sêkên whin bu Yisu in Mesaya dau.

⁵⁴ Gēn dalô tilu-nga nan Yisu kôm yêc malac Kana, nan namin dau dinan. Yisu kôm gēn dau tēn tēm in hu gameŋ Judia-nga sin, ma mbo tēn gameŋ Galili-nga gi.

5

Yisu gēm ngac bôlin dan sa

¹ Tinambu lau Israel-nga si mwasiŋ atu dan năbêc hôc asê, ma Yisu mbo pi Jerusalem gi.

² Yêc Jerusalem, bu naton atêc dan, nan sêwhê na hoc ahuc, nan poc kêpin malac dau năgatam nan sêsam bu Gatam Domba-nga. Sêsam bu naton dau năê yêc Yom †Hibru bu Betesda, ma andu selep amandān sêlhac nămakê.

³ Ma yêc dinan lau gēmbac daêsam sêyêc, lau tapec, lau bôlin ma lau năsac natô. [

⁴ Tôm tēm natô Pômdau ndê aŋela dan oc sip men ma kôm bu dau li sa. Lau gēmbac sêhôn tēm dinan, ma asa nan sip bu dau tinamata, nan oc nayaham sa.]

⁵ Năc si dan in ngac bôlin nan gēmbac gitôm yala 38.

⁶ Tēn ndoc Yisu kêsêlên mbo gameŋ dinan, in gêlic ngac bôlin dau, ma kêyalê bu in gēmbac yêc năsawa hic baliŋ su, goc ndac in, “Am tac whin bu am nayaham sa, me?”

⁷ Ma ngac bôlin dau sôm, “O nădau! Aô gahôn tēm nan bu dindê năli sa, magoc nămalac dan mba bu nem aô sa. Ma aô bu wasip bu wandi, tigen nămalac dan êlêmê hôc gêlêc aô su.”

⁸ Goc Yisu sôm tēn in, “Tisa! Ma hôc nem mbô sa, ma êmsêlên.”

⁹ Ma năgahô ngac dau nayaham sa, goc hôc ndê mbô sa ma kêsêlên gi.

Yisu kôm gēn dinan tēn bêc †Sabat-nga dan.

¹⁰ Ma tu dinan-nga lau bata Israel-nga sêsôm tēn ngac nan Yisu kôm nayaham sa bu, “Acsalô lec in bêc Sabat-nga. Yac nen yomsu gic yao yac bu dakôm gwelen tēn bêc Sabat-nga dom, ma bocke dec am kôc nem mbô ma kêsêlên.”

¹¹ Magoc in sôm, “Ngac nan kôm aô nayaham sa, nan sôm tēn aô bu, ‘Hôc nem mbô sa, ma êmsêlên.’ ”

¹² Ma sêndac in, “Ngac nan sôm tēn am bu am hôc nem mbô sa ma êmsêlên, nan asa?”

¹³ Tigen ngac dau kêyalê dom. Nahu bu tēn ndoc Yisu kôm in nayaham sa, nan lau daêsam sêmo, ma Yisu kêdahin dau su sip nac nălôm ma kôlhô gi.

¹⁴ T inambu Yisu tap in sa tiyham mbo lôm dabuŋ, ma sôm tēn in, “Am ngô su nan! Am nayaham sa su. Dec yob daôm bu kôm sac tiyham dom, mboe năwapac atu dan nan hôc gêlêc in dinan su, nan tap am sa tinambu.”

¹⁵ Ma tēn dinan ngac dau sa gi ma kêŋ năwaê tēn lau bata Israel-nga, bu ngac nan kôm in nayaham sa, nan Yisu.

Lau bata Israel-nga sêkên kisa Yisu

¹⁶ Lau bata Israel-nga sêlic bu Yisu kôm gēn kain dinan tēn bêc Sabat-nga natô, ma tu dinan-nga sic hu sêkên kisa in.

¹⁷ Dec in sôm tēn nac, “Daman kôm in ndê gwelen napan, tēn tēm namata-nga e men

têñ kwahic dec. Bocdinañ aõ oc wanem gwelen.”

¹⁸Têñ ñamata-nga lau bata Israel-nga sêkên kisa Yisu bu in sôc yomso Sabat-nga ñapu dom. Ma têñ ndoc sêngô in ndê yom dinañ, nañ sêkôm ñanga bu sêndic in ndu. Sêsôm, “In sam Anötô bu in Damba ma bocdinañ in bu po dau ndê waê sa nditôm Anötô dau.”

Anötô kêñ ñalai têñ in ndê Atu

¹⁹Goc Yisu sôm têñ ñac, “Aõ wasôm yom ñandô têñ mac. Oc tôm dom bu Anötô ndê Atu kôm gêñ dan êñkuc dau ndê atac whin. Mba! Gêñ bocke nañ Atu gêlic Damba kôm, nañ dec in kôm. Bu Atu kôm gêñ hon gitôm Damba kôm.

²⁰Damba atac whin Atu kêlêc, ma tõe gêñ hon nañ in dau kôm, nañ asê têñ in. Ma aõ wasôm têñ mac bu Damba oc hoc gêñ atu-tu asê têñ Atu bu kôm, nañ hõe gêlêc gêñ nañ in kôm, nañ su. Ma têñ tøm mac alic gêñ dau, nañ mac oc asõ.

²¹Tôm Damba uñ lau batê sa ma kêñ ñac sêmbo tali, nañ in ndê Atu dec kêñ lau nañ in atac whin ñac, nañ sêmbo tali boc-dinañ.

²²Ma gêñ dan tiyham. Damba oc êñsahê lau dan dom. In kêñ ñalai têñ in ndê Atu bu êñsahê lau pi ñac si mêtê.

²³Ma tu dinañ-nga lau hon nañ sêtoc Atu ndê waê sa, nañ sêtoc Damba ndê waê sa bocdinañ. Magoc asa nañ toc Atu sa dom, nañ toc Damba nañ kêkin in men, nañ sa dom.

²⁴“Aõ wasôm yom ñandô têñ mac, bu asa nañ kõe aney yom sa, ma kêñ whin in nañ kêkin aõ gameñ, nañ oc tap matõe sa dom. In hu sen mbac ndu-nga sin su, ma tap sen mbo tali ñapan-nga sa.

²⁵Yomandô dec wasôm têñ mac. Tøm nañ Anötô gic bata, nañ kwahic dec men su, dec lau nañ sêmbo sen sêmbac ndu-nga, nañ oc sêngô Anötô ndê Atu awha. Ma ñac nañ sêngô ma danja wambu, nañ oc sêmbo tali.

²⁶Tali ñahu yêc Damba dau, ma in kêñ tali ñahu têñ in ndê Atu whin.

²⁷Ma in kêñ ñalai têñ in bu êñsahê ñamalac, bu in ñamalac ndê Atu.

²⁸Asõ tu yom dindec-nga dom. Ndoc oc men, nañ lau hon nañ sêmbac ndu su, nañ oc sêngô Atu ndê awha,

²⁹ma sêtisa akên lau batê-nga. Lau nañ sêkôm ñayham, nañ oc sêtisa ma sêtap Anötô ndê gameñ sêndoc tali ñapan-nga sa. Magoc lau nañ sêkôm sac, nañ oc sêtisa ma sêtap matõe sa.

³⁰“Oc tøm dom bu aõ wakôm gêñ dan tanwasên. Ma aõ oc wanjahê ma wamatõe lau wanjuc aõ dauñ neñ gauc dom. Mba! Aõ wamatõe lau wanjuc yom nañ Daman, nañ kêkin aõ gameñ, nañ sôm têñ aõ. Ma aõ oc wakôm gêñ dau wanjuc lêm gitên, ñahu bu aõ gakôm gêñ dan tu aney atac whin-nga dom,

aõ gakôm gêñ hon kakuc Daman ndê atac whin.”

Gêñ nañ whê Yisu ndê ñahu sa

³¹“Aõ bu wahoc yom asê pi dauñ, dec mac oc asôm bu aney yom ñandô mba, ma akên whin dom.

³²Magoc Daman hoc yom asê bu whê aney ñahu sa, ma aõ kayalê bu in ndê yom in yom ñandô.

³³Jon, Ngac Kêku Lau-nga sôm yom ñandô asê pi aõ whin, têñ tøm mac ankin lau sêtên in si.

³⁴Aõ gapõnda yom nañ ñamalac sêhoc asê pi aõ, nañ dom. Tigen kwahic dec aõ gasôm yom pi Jon, bu mboe mac akên whin yom nañ in sôm pi aõ, dec atap Anötô ndê mwasin nem mac si-nga sa.

³⁵Jon mbo gitôm ya ñawê nañ pô gameñ, ma gitôm ñasawa apê mac atisambuc in ndê ñawê.

³⁶“Magoc gêñ ñatô sêpuñ yom ñandô pi aõ dõn, nañ hõe gêlêc Jon ndê yom pi aõ. Alic gwelen nañ aõ gakôm gambo. Daman dau kêñ gwelen dinañ sip aõ aman tu bu wandic dabin, ma gwelen dau tõe asê bu in kêkin aõ gameñ.

³⁷Ma Daman dau, nañ kêkin aõ gameñ, nañ hoc yom asê pi aõ. Magoc mac lau daôm anjõ in ndê awha dom, ma mac alic in anjõ su dom.

³⁸Ma in ndê yom yêc mac nem ñalôm dom, ñahu bu in kêkin aõ gameñ, magoc mac akên whin aõ dom.

³⁹Mac asam Anötô ndê yom nañ sêto yêc, nañ ñapan, tu bu akip yom hon ñahu sa. Ñahu bu mac gauc gêm bu mac oc atap sen andoc tamli-nga sa yêc yom dau ñalôm. Yom dau dinañ hêganõñ aõ, ma whê aney ñahu sa,

⁴⁰tigen mac atec bu atên aõ amen, ma atap sen andoc tamli-nga dau sa.

⁴¹“Aõ gameñ bu ñamalac sêpo aõ neñ waên sa dom.

⁴²Magoc aõ kayalê mac su, dec galic bu Anötô ndê atac whin yêc mac nem ñalôm dom.

⁴³Aõ gameñ gam Daman anjõ, tigen mac akõe aõ sa dom. Magoc ñamalac dan nañ men tu dau-nga, nañ mac akõe in sa ñagahõ en.

⁴⁴Mac atac whin bu atap waêm sa yêc mac daôm nem lau, magoc akôm bu atap waêm sa yêc Anötô tigen ndê dom. Ma bocdinañ, mac oc akên whin aõ ñalên bocke?

⁴⁵Gauc nem bu aõ dauñ oc wasôm mac nem giso asê yêc Daman anjõ-nga dom. Mba! Mac akên batam bu yomso nañ Moses to, nañ oc ti mac nem sen andoc tamli ñapan-nga, tigen yomso dau oc tõe nem giso asê.

⁴⁶Ñahu bu Moses dau to yom pi aõ, ma mac bu akên whin in, dec oc akên whin aõ.

47 Tigen mac akêñ whiñ yom nan in to, nan dom, ma bocdinañ mac oc akêñ whiñ aneñ yom ñalêñ nde? Oc tòm dom!”

6

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Tiñambu Yisu kôc ndê ñgac-sêñomi sa ma sic Bugicton Galili-nga kic ma sêpi danja si. (Bugicton dau sêsam ñaê dan bu Taibirias.)

2 Ma lau daêsam sêñkuc in si, ñahu bu ñac sêlic gêñ dalô nan in kôm têtñ ndoc in kôm lau gêm bac ñayham sa.

3-4 Têtñ têtñ dinañ lau Israel si om atu Mwasin Pasowa-nga menj kêpiñ tiyham. Yêc bugicton ñadanga, Yisu pi lôc dan gi ma ndôc sic whiñ in ndê ñgacsêñomi.

5 Ma in hôt tandô sa ma gêlic lau daêsam nan sêwê sêmenj, goc sôm têtñ Pilip, “Danemli gêñ daneñ-nga yêc nde, bu dakêñ têtñ lau daêsam dindec sênen?”

6 In dau kêyalê gêñ nan in bu kôm, nan su, magoc sôm yom dinañ bu êñsahê Pilip.

7 Ma Pilip ô yom ma sôm, “Oc tòm dom andô! Mone atu gitôm tdenarii 200 bu ndôc, ma dakôc mone dau ma danemli gêñ daneñ-nga, tigen oc tòm dom bu lau daêsam dindec sênen ñagac-ñagac.”

8 Têtñ dinañ Yisu ndê ñgacsêñom dan, Saimon Pita ndê asi Andru, sôm têtñ Yisu,

9 “Balê dan mbo, nan kôc bolom aman dan ma i lu. Tigen gêñ dinañ oc nditôm lau hon dindec dom andô!”

10 Goc Yisu sôm, “Mac asôm têtñ lau bu sêndôc sic.” Kwan daêsam yêc gameñ dinañ, ma lau hon sêndôc sic sêndôc kwan. Lau ton dinañ si laungac gitôm 5,000.

11 Ma Yisu kôc bolom ma gêm dange, goc kêñ têtñ lau nan sêndôc dinañ, bu sêndic sam têtñ dandi. Ma in gêm mbec i lu ma kêñ têtñ ñac bocdinañ, ma ñac senj tòm si atac whiñ.

12 Ñac senj e hôt ñac dôn, goc in sôm têtñ ñgacsêñomi, “Mac andic ñadêlê hon sa, bu tanyainj gêñ dan dom.”

13 Bolom aman dan ma i lu dinañ, lau senj e gitôm, ma ñgacsêñomi sic ñadêlê sa sip gatop 12 e menju.

14 Lau sêlic gêñ dalô atu nan Yisu kôm, goc sêsôm têtñ dau, “Yomandô! Propet atu nan dakêñ batan bu sip nom menj, nan ñgac dau dindec, me?”

15 Têtñ dinañ Yisu kêyalê bu ñac gauc gêm bu sêkôm ñanga bu sêkôc in sa ma sêkêñ in ti ñac si kinj. Dec in kêdahin dau su, ma kôlhô tawasê pi lôc dan gi.

Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô

(Mat 14:22-33; Mak 6:47-51)

16 Têtñ ac gi sip, Yisu ndê ñgacsêñomi sêmbu sêtêñ bugicton si.

17 Ñac bu sêndic bu kic ma sêmbu sêtêñ malac Kapenaom sêndi, dec sêpi wan dan ma sêsa si. Ñasec sa su, magoc Yisu menj hôt asê ñac su dom.

18-19 Ñac sêhêc wan sêsa ñasawa baliñ gitôm 5 kilometa, ma mbu puc ñadinda e gêli bu ñampon sa. Têtñ dinañ sêlic Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô menj kêpiñ wan, dec sêtôc dau atu.

20 Magoc in sôm têtñ ñac, “Atôc daôm dom! Bu aô dauñ dindec.”

21 Goc sêkôc in pi wan ti atac ñayham, ma ñagahô sêhôt asê baô yêc Kapenaom.

22-23 Têtñ ñagalanjê, lau daêsam nan sêmbu sêwhiñ Pômdau têtñ ndoc in gêm dange bolom ma kêñ têtñ ñac senj, nan gacgen sêmbu bugicton ñadanga. Ñac sêñyalê bu wan tigen dinañ ñgacsêñomi sêpi ma sêlhô si, ma bu Yisu pi wan dau whiñ ñac dom. Malô goc wan ñatô akêñ malac Taibirias sêmenj sêsôc baô yêc dinañ.

24 Ñac sêlic su bu Yisu ti in ndê ñgacsêñomi sêmbu dom, dec sêpi wan dau, ma sêtêñ malac Kapenaom si bu sêñsalê Yisu.

Yisu in bolom kêñ ñamalac sêndôc tali-nga

25 Ñac sic bugicton kic, ma sêtap Yisu sa, goc sêsôm, “Kêdôhônjwaga, am mwenj têtñ nde?”

26 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Yom ñandô aô wasôm têtñ mac. Aô gakôm gêñ dalô nan tòm bu whê mac nem gauc sa pi aô neñ ñahu. Magoc mac anjalê aô ma atac whiñ bu ambo awhiñ aô tu gêñ dinañ-nga dom. Mba. Mac atac whiñ bu ambo awhiñ aô, ñahu bu aô gakêñ bolom têtñ mac anj e hôt mac dôn.

27 Akôm mwasac bu atap gêñ daneñ-nga nan gic waê bu ñinga, nan sa lec dom. Mba! Akôm mwasac bu atap gêñ daneñ-nga nan oc kêñ mac ambo tamli ñapan, nan sa. Ma gêñ dau ñamalac ndê Atu oc kêñ têtñ mac, bu Damba Anôtô kêyalin in sa su, ma kêñ ñaclai têtñ in bu kôm gêñ dau.”

28 Goc ñac sêndac in, “Gitôm bu am whê sa têtñ yac, gêñ nan Anôtô atac whiñ bu yac akôm?”

29 Ma Yisu sôm, “Anôtô ndê atac whiñ ñandô bu mac akôm gêñ bocdec. Akêñ whiñ ñgac nan in kêkin in menj.”

30-31 Goc ñac sêsôm, “Mun-nga yac mba abanji sêmbu gameñ sawa ma senj mana ti ñac si gêñ daneñ-nga, tòm yom nan sêto yêc bocdec, ‘In kêñ bolom undambê-nga têtñ ñac senj.’ Kwahic dec yac bu andac am bu kôm gêñ dalô kain tigen. Yac bu alic, dec yac oc akêñ whiñ am.”

32 Goc Yisu sôm, “Mac gauc gêm bu Moses kêñ bolom undambê-nga têtñ mac. Magoc aô wasôm yom ñandô têtñ mac bu aneñ Daman oc kêñ bolom ñandô undambê-nga têtñ mac.”

33 Ma Anôtô ndê bolom dau dec, in nan sip akêñ undambê menj ma kêñ lau nom-nga sêndôc tali ñapanj.”

³⁴ Lau sêngô Yisu ndê yom dau, goc sêsôm têtj in, "Pômdau, kwahic dec ma ndi, yac atac whin bu am kêj bolom dau dinan têtj yac."

³⁵ Goc Yisu sôm, "Bolom nan kêj ñamalac sêndôc tali, nan aô dauj dec. Lau nan sêtêtj aô sêmen, nan gêtj oc yô ñac tiyham dom. Ma lau nan sêkêtj whin aô, nan bu oc yô ñac tiyham dom."

³⁶ Tigen tôm aô gasôm têtj mac su, mac alic aô su, magoc akêtj whin aô dom.

³⁷ Lau bocke nan Daman kêj têtj aô, nan honj oc sêtêtj aô sêmen. Ma lau nan sêtêtj aô sêmen, nan oc tôm dom bu wasoc ñac si dan su.

³⁸ Aô gasip akêtj undambê gamen, bu wakôm gêtj tôm aô dauj nenj atac whin dom. Mba! Aô gasip gamen, bu wakôm gêtj tôm Daman nan kêkin aô gamen, nan ndê atac whin.

³⁹ Ma Daman atac whin bu aô wayob ñamalac honj nan in kêj têtj aô, bu ñac si dan ñinga dom. Aô wauj ñac honj sa têtj bêtj ñambu-nga.

⁴⁰ Daman ndê atac whin bocdec bu, lau honj nan sênyalê in ndê Atu, ma sêkêtj whin in, nan oc sêtap senj sêndôc tali-nga sa, ma aô wauj ñac sa têtj bêtj ñambu-nga."

⁴¹ Têtj ndoc nan lau bata Israel-nga sêngô Yisu sôm bu in bolom nan sip akêtj undambê menj, nan sêli awha sa pi in.

⁴² Ñac sêsôm têtj dandi, "Ñgac dindec in Yisu, Josep ndê atungac. Yac tanjalê in dinda lu damba. Bocke ma kwahic dec in sôm têtj yac bu in sip akêtj undambê menj?"

⁴³ Dec Yisu sôm, "Ali awham sa têtj daôm dom!"

⁴⁴ Lau dan gitôm dom bu sêtêtj aô sêmen ñambwa. Daman nan kêkin aô gamen, nan bu kac ñac si gauc kwi, dec oc tôm bu sêtêtj aô sêmen. Ma aô oc wauj ñac sêtisa têtj bêtj ñambu-nga.

⁴⁵ Sêto propet akwa dan ndê yom yêc bocdec bu, 'Anôtô oc êndôhônj ñamalac honj.' Bocdinan dec angô. Lau honj nan sêkêtj danja Daman ndê yom ma in kêdôhônj ñac, nan oc sêtêtj aô sêmen.

⁴⁶ Yom dau sôm bu Anôtô oc êndôhônj lau, magoc ñamalac danj gêlic Daman su dom. Anôtô ndê Atu nan mbo whin in ma sip nom menj, in tigen gêlic in.

⁴⁷ Ma aô wasôm yom ñandô. Asa nan kêj whin Atu, nan tap senj ndôc tali ñapanj-nga sa su.

⁴⁸ Bolom kêj ñamalac sêndôc tali-nga, nan aô dauj dindec.

⁴⁹ Mac nem apami senj mana yêc gamen sawa, magoc tinambu ñac honj sêmbac ndu.

⁵⁰ Tigen bolom nan sip akêtj undambê menj, in bolom kainj danj. Ñamalac danj bu nenj, dec oc ñinga dom.

⁵¹ Ma bolom tali-nga nan sip akêtj undambê menj, nan aô dauj dec. Ñamalac danj bu nenj bolom dindec, dec oc ndôc tali ñapanj. Ma bolom dau dinan aô nenj ñamsôm, nan aô oc wakêtj bu lau honj nan sêkêtj whin aô, nan oc sêndôc tali ñapanj."

⁵² Têtj dinan lau bata Israel-nga sêsenj dandi ñandô, ma sêsôm têtj dau, "Bocke ma ñgac dindec sôm bu kêj in ndê ñamsôm têtj yac danen?"

⁵³ Ma Yisu sôm têtj ñac, "Yomandô aô wasôm têtj mac. Mac bu anenj Ñamalac ndê Atu ndê ñamsôm ti anôm in ndê dac dom, dec oc tôm dom bu mac atap senj andôc tamli-nga sa.

⁵⁴ Asa nan bu nenj aô nenj ñamsôm, ma nôm anenj dac, nan tap senj ndôc tali ñapanj-nga sa su.* Ma aô oc wauj in sa têtj bêtj ñambu-nga.

⁵⁵ Bu aô nenj ñamsôm ti gêtj anenj-nga ñandô, ma aô nenj dac ti gêtj anôm-nga ñandô.

⁵⁶ Asa nan bu nenj aô nenj ñamsôm, ma nôm aô nenj dac, nan gêtj dau oc pinj alu dônj anem damin dauj. In oc mbo aô ñalôm, ma aô wambo in ndê ñalôm.

⁵⁷ Tali ñahu yêc Daman nan kêkin aô gamen, ma aô dauj gambo tanli tu in-nga. Bocdinan asa nan kôc aô sa ti in ndê gêtj danen-nga ñandô, nan oc mbo tali tu aô-nga.

⁵⁸ Mac damami senj mana, magoc tinambu sêmbac ndu. Bolom nan sip akêtj u ndambê menj, nan aô dauj dindec. Ma asa nan bu nenj bolom dindec, nan oc mbo tali ñapanj."

⁵⁹ Yisu sôm yom honj dinan têtj ndoc in kêdôhônj lau mbo lôm wê-nga yêc malac Kapenaom.

Yisu ndê sêngomi ñatô sêhu in sin

⁶⁰ Têtj ndoc sêngô Yisu ndê yom dinan, goc in ndê tsêngomi daêsam sêsôm, "Aluê! Yom dinan ñawapac ñandô! Asa gitôm bu oc kôc sa ma ênyalê?"

⁶¹ Yisu kêyalê bu in ndê sêngomi sêtuçdinj tu in ndê yom-nga, dec sôm, "Yom dindec kêj wapac mac, a?"

⁶² Bocdinan, têtj ndoc mac alic Ñamalac ndê Atu mbu pi gamen nan in mbo têtj ñamata-nga ndi, nan mac oc akêtj whin, me oc kêj wapac mac ênjêc?

⁶³ Ñamalac si gauc me licwalô oc tôm dom bu kêj ñac sêndôc tali. Ñalau tigen kêj ñamalac sêndôc tali ñapanj. Ma yom nan aô

* 6:54: Lau ñatô gauc gêm bu yom pi Yisu ndê ñamsôm ti dac hêganônj Mwasinj Dabun. Tigen ñabatijn 53 whê sa bu asa nan nenj Yisu ndê ñamsôm ma nôm in ndê dac dom, nan oc tôm dom bu tap senj ndôc tali-nga sa. Bocdinan yom dau bu hêganônj Mwasinj Dabun, dec lau nan senj dom, nan oc sêtôm dom bu sêtap Anôtô ndê mwasinj sêndôc tali-nga sa bocdinan. Gauc dinan in so. Pômdau kêj in ndê Mwasinj Dabun bu puc yac dônj, ma ti senj datap undambê sa-nga dom. Ñamalac nan gêtj Mwasinj Dabun dom, magoc kêj whin Yisu, nan oc ndôc tali. Ñalên tigen yêc bu datap senj dambo tanli ñapanj-nga sa, nan dakêtj whin Yisu.

gasôm têtj mac, nanj Nalau tigenj oc whê mac nem gauc sa e anyalê, ma bocdinañ atap senj andôc tamli napanj-nga sa.

⁶⁴ Magoc mac nem lau natô sêkêñ whinj aô dom.” (Yisu sôm yom dinanj bu inj kêyalê gwananj lau natô nanj sêkêñ whinj inj dom, ma ngac nanj oc hoc inj asê.)

⁶⁵ Ma inj gic têtj yom ma sôm, “Tu dinanj-nga dec aô gasôm bu lau danj sêtôm dom bu sêtêñ aô sêmenj nambwa. Damanj bu kêñ njaclai têtj nac, dec oc tôm.”

⁶⁶ Têtj dinanj Yisu ndê sêñomi daêsam sêhu inj sinj ma sêñkuc inj tiyham dom.

⁶⁷ Goc inj ndac inj ndê ñ gacsêñomi 12 bu, “Ma bocke? Mac bu ahu aô sinj awhinj, a?”

⁶⁸ Ma Saimon Pita sôm, “Pômdu, yac oc atêñ asa andi? Am tamwasêñ sôm yom nanj tôm bu kêñ yac andôc tanli napanj.

⁶⁹ Yac anyalê ma akêñ whinj bu am Anôtô ndê ngac dabunj am.”

⁷⁰ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Aô dauñ kay-alinj mac lau 12 sa. Magoc aô kayalê su bu mac nem ngac danj ti Sadanj ndê su.”

⁷¹ Inj sôm yom dinanj pi Judas, Saimon Iskeriot ndê atunjac. Bu Judas inj ngacsêñomi 12 si danj, nanj tinambu hoc Yisu asê.

7

Yisu ndê asii sêkêñ whinj inj dom

¹ Tinambu Yisu kêsêlêñ golom-golom malac nanj sêyêc gamenj Galili-nga. Inj mbo ahê gamenj Judia-nga, bu inj kêyalê bu lau bata Israel-nga nanj sêmbo gamenj dinanj, nanj atac whinj bu sêndic inj ndu.

² Têtj ndoc lau Israel si tMwasinj atu Lôm Bac-nga menj kêpiñ, nanj

³ Yisu ndê asii sêsôm, “Yac gauc gêm bu nayham bu am sip têtj gamenj Judia-nga ndi. Bu am nem sêñomi natô sêmbo dindê, dec kôm gêñ dalô bu nac sêlic.

⁴ Namalac danj bu kôm dau ti ngac tiwaê, nanj sinj dau dom. Am kôm gêñ dalô daêsam, bocdinañ tôte daôm asê têtj namalac honj.”

⁵ Yisu ndê asii sêsôm yom dinanj, nahu bu sêkêñ whinj inj dom.

⁶⁻⁸ Dec Yisu sôm têtj inj ndê asii, “Aô oc wasip gamenj Judia-nga wandi dom, bu anerj ndoc yêc dôn yêc. Lau sac nom-nga sêtec aô, bu aô êlêmé gahoc yom asê pi gêñ giso honj nanj nac sêkôm. Magoc lau nom-nga sêtec mac dom, ma bocdinañ mac api Jerusalem andi, tu Mwasinj dinanj-nga. Mac atôm bu akôm gêñ têtj têtj bocke nanj mac atac whinj, magoc anerj têtj hôte asê su dom.”

⁹ Yisu sôm yom dinanj su, ma gacgenj mbo Galili.

¹⁰ Tigenj têtj ndoc inj ndê asii sêpi Jerusalem si bu sêlic om atu Lôm Bac-nga, nanj inj kêkuc nac gi. Magoc inj sinj dau bu lau sêlic inj dom.

¹¹ Lau bata Israel-nga nanj sêmbo Jerusalem tu Mwasinj dinanj-nga, nanj taso inj ma sêndac, “Ngac dinanj mbo nde?”

¹² Ma lau daêsam nanj sêmbo malac dinanj, nanj sic yom sec têtj dandi pi Yisu. Natô sêsôm, “Inj ngac nayham.” Ma natô sêsôm, “Mba! Inj kêsau lau.”

¹³ Magoc namalac danj sôm yom pi Yisu yêc awê dom, bu sêtôt lau bata Israel-nga.

Yisu kêdôhônj lau

¹⁴ Bêc natô ginja su ma Mwasinj Lôm Bac-nga gi sa njalhu. Ma têtj dinanj, Yisu sôt lôm dabunj nbatêmdô gi, ma gic hu kêdôhônj lau.

¹⁵ Inj ndê yom kôm lau bata Israel-nga sêhêdaê ma sêsôm, “Ngac dindec sôt lôm dom, ma bocke dec inj kêdôhônj lau na yom ti gauc atu-tu?”

¹⁶ Ma Yisu sôm, “Aô kadôhônj aô dauñ nenj yom dom, magoc inj nanj kêkinj aô gamenj, nanj ndê yom.

¹⁷ Lau nanj atac whinj bu danja wambu Anôtô, nanj oc sênyalê bu yom honj nanj aô kadôhônj, nanj menj akêñ Anôtô ndê, ma aô nenj yom dom.

¹⁸ Asa nanj sôm dau ndê yom, nanj bu po dau ndê waê sa. Magoc aô bu wapo inj nanj kêkinj aô gamenj, nanj ndê waê sa. Aô kasau dom, aô gasôm yom njandô.

¹⁹ Moses kêñ yomsu têtj mac, magoc mac nem danj danja wambu napep dom. Tu sake-nga mac asôm bu aô kagili yomsu, dec atac whinj bu andic aô ndu?”

²⁰ Goc lau natô sêsôm, “Asa tac whinj bu ndic am ndu? Nalau sac danj oc sip am nem njalôm su!”

²¹ Ma Yisu sôm têtj nac, “Aô gakôm gêñ dalô danj têtj bêc Sabat-nga, ma mac honj asô.

²² Mac angôlinj yom pi aô ma asôm bu aô kagili y omsu Sabat-nga, magoc mac daôm akôm gwelenj têtj bêc Sabat-nga. Mac anjuc tîpwac asê balê si namlic natô su-nga, tôm Moses to ma gic dulu têtj mac. (Pwac dau Anôtô kêñ têtj Moses dom, magoc kêmwatiñ têtj abanj munj su.) Mac asê balê si namlic têtj nac si bêc ti-8-nga, ma bocdinañ balê natô mac asê nac têtj bêc Sabat-nga.

²³ Mac alic nayham bu akôm gêñ dau têtj Sabat tu bu angili Moses ndê yomsu dom. Aô dec gakôm namalac danj ndê namlic sambuc nayham sa têtj bêc Sabat-nga, ma bocdinañ tu sake-nga mac atac njandê têtj aô?

²⁴ Alic gêñ awê-nga nambwa tu amatôt yom-nga dom! Akôc gauc napep pi gêñ njalôm-nga whinj.”

Lau sêndac bata Yisu

²⁵ Têtj ndoc dinanj lau Jerusalem-nga natô sêsôm, “Ngac dindec inj ngac nanj lau bata sêñsalê lêtj tu bu sêndic inj ndu-nga.

²⁶ Tigenj alic! Inj sôm yom mbo awê, magoc lau bata sêsôm yom danj têtj inj dom. Bocke?

M boe ñac sêkêñ whiñ bu in Mesaya dau, me?

²⁷ Tigen yac anyalê ñgac dindéc ndê malachu. Ma têtñ ndoc Mesaya oc menñ, nanñ lau danñ oc sênjalê gameñ nanñ in menñ akêñ, nanñ dom.”

²⁸ Yisu kêdôhônñ lau mbo lôm dabunñ ñabatêmdô têtñ têtñ dinanñ, ma inñ ta yom bocdec bu, “Mac lau dinanñ gauc gêm bu mac anyalê aô, ma bu mac anyalê a ô neñ malachu, a? Aô gameñ ña aô dauñ neñ ñac lai dom. Aô Damanñ kêkinñ aô gameñ, ma inñ Anôtô ñandô, magoc mac anyalê inñ dom.”

²⁹ Aô dec kayalê inñ, bu munñ-ña aô gambo gawhiñ inñ, ma kwahic dec inñ kêkinñ aô gameñ.”

³⁰ Têtñ dinanñ ñac sênşahê bu sêkôc inñ dônñ, tigen inñ ndê ndoc yêc dônñ yêc, dec lau danñ gitôm dom bu sêkêñ amba pi inñ.

³¹ Magoc lau daêsam yêc tonñ atu dinanñ sêkêñ whiñ inñ ma sêsôm, “Yac akêñ batanñ Mesaya, ma akêñ whiñ bu têtñ ndoc inñ menñ, nanñ inñ oc kôm gêtñ dalô daêsam. Tigenñ asa gitôm bu kôm gêtñ dalô atu-tu nanñ sêhóc gêlêc gêtñ dalô daêsam nanñ ñgac dindéc kôm, nanñ su?”

Lau Palêsai ti dabunñsiga atu-tu sêkôm bu sêkôc Yisu dônñ

³² Lau Palêsai sênşô bu lau sem yomgalôm pi Yisu ma sêkôc gauc kainñ dinanñ pi inñ. Goc ñdabunñsiga atu-tu ti lau Palêsai sênşkinñ lau sinñ-ña ñatô nanñ sêyob lôm dabunñ, bu sêkôc inñ dônñ.

³³ Têtñ dinanñ Yisu sôm, “Aô wambo wawhiñ mac ñasawa saunñ, goc walhō wambu watên inñ nanñ kêkinñ aô gameñ, nanñ wandi.

³⁴ Mac oc anşalê aô, magoc oc atap aô sa dom, ma mac atôm dom bu anşuc aô atên gameñ nanñ aô oc wambo.”

³⁵ Goc lau Israel-ña sêsôm têtñ dandi, “Ñgac dindéc oc mbo nde, dec yac oc datôm dom bu datap inñ sa? Mboe inñ oc ndi mbo whiñ yac neñ lau Israel-ña ñatô, nanñ sêndôc lau Grik si gameñ ma êndôhônñ lau Grik yêc dindê?

³⁶ Inñ sôm bu yac oc tanşalê inñ, magoc oc datap inñ sa dom, ma bu yac datôm dom bu datên gameñ nanñ inñ oc mbo, nanñ dandi. Yom dau ñahu bocke?”

Yisu sôm yom pi Nalau Dabunñ

³⁷ Têtñ Mwasinñ Lôm Bac-ña ñabêc atu ñambu-ña, nanñ Yisu tisa kalhac ma mbwêc awha atu bocdec bu, “Am asa nanñ bu yô am, nanñ têtñ aô mwenñ, ma nôm.

³⁸ Tôm Anôtô ndê yom nanñ sêto yêc, nanñ sôm, asa nanñ kêtñ whiñ aô, nanñ bu tali-ña oc êmbulup pi inñ ndê ñalôm.”

³⁹ Yisu ndê yom dinanñ hêganônñ Nalau Dabunñ, nanñ tinambu Anôtô oc kêtñ têtñ lau nanñ sêkêñ whiñ Yisu. (Têtñ têtñ dinanñ, Anôtô kêtñ Nalau Dabunñ têtñ lau su dom, ñahu bu Yisu ndê têtñ tu tap inñ ndê ñawasi sa-ña yêc dônñ yêc.)

Lau sêsênñ dau pi Yisu

⁴⁰ Têtñ ndoc Yisu sôm yom dau, nanñ lau ñatô sêsôm, “Yomandô! Ñgac dindéc inñ propet atu gitôm Moses, nanñ Anôtô gic bata bu êñkinñ menñ.”

⁴¹ Ma ñatô sêsôm, “Mba! Inñ Mesaya dau!” Magoc lau ñatô sêsôm, “Mba! Bu Mesaya oc menñ akêñ gameñ Galili-ña dom.

⁴² Anôtô ndê yom nanñ sêto yêc, nanñ sôm bu Mesaya oc menñ sa yêc Kinñ Dawid ndê wakuc, ma yêc Dawid ndê malac Betlehem.”

⁴³ Bocdinanñ lau sêsênñ dau pi Yisu.

⁴⁴ Lau ñatô tac whiñ bu sêkôc inñ dônñ, magoc ñamalac danñ gitôm dom bu kêtñ amba pi inñ.

Lau bata Israel-ña sêkêñ whiñ Yisu dom

⁴⁵ Tinambu lau sinñ lôm dabunñ-ña sêmbu sêtênñ dabunñsiga atu-tu ti lau Palêsai si. Ma ñac sêndac lau sinñ-ña dau bocdec bu, “Bocke ma mac akôc Yisu dônñ dom?”

⁴⁶ Goc lau sinñ-ña sêto yom ma sêsôm, “Ñamalac nanñ sôm yom gitôm ñgac dinanñ, nanñ yac anşô danñ su dom.”

⁴⁷ Goc lau Palêsai sêsôm, “Mboe inñ kêsau mac awhiñ, a?

⁴⁸ Alic bu yac lau Palêsai ma lau bata mba danñ kêtñ whiñ bu inñ Mesaya dau dom. Mba andô!

⁴⁹ Tigenñ lau ñambwa-ñambwa, nanñ si gauc sa dom pi Anôtô ndê yom nanñ sêto yêc, nanñ sêkêñ whiñ inñ. Anôtô ndê atac ñandê pi ñaci!”

⁵⁰ Lau bata dinanñ si danñ inñ Nikodemas, ñgac nanñ munñ-ña gi gêlic Yisu. Têtñ ndoc inñ ngô ñac si yom dinanñ, dec sôm têtñ ñac bu,

⁵¹ “Yac neñ yomsu gic yao bu dakic yom tu tamatôc ñamalac danñ-ña ñambwa dom! Gêtñ ñamata-ña danşô inñ dau ndê yom, ma dakip yom sa pi gêtñ nanñ inñ kôm.”

⁵² Magoc ñac sêsôm, “Mboe am bu ti inñ ndê ñgacênjom danñ whiñ ñac lau Galili-ña dinanñ, a? Am ndi ma kip ñahu sa yêc Anôtô ndê yom, ma am oc tap sa bu propet danñ oc menñ akêñ gameñ Galili-ña dom.”

[Yisu tawalô awhê sac danñ]*

⁵³ Dinanñ su, ma lau honñ sêlhô têtñtênñ ma sêmbu sêtênñ ñac si andu si.

8

¹ Goc Yisu hu malac Jerusalem sinñ ma sa gi mbo Lôc Olib.

² Têtñ ñagalanşê bêbêc, inñ mbo sôc Jerusalem gi, ma mbo lôm dabunñ

* 7:52: Yom nanñ yêc 7:53-8:11 nanñ yêc bapia akwa ñatô dom.

ñabatêmdô. Ma lau daêsam sêwê sêtêñ in ñamen, dec in ndôc sic ma kêdôhôn ñac.

³ Ma lau nanj sêndôhôn yom su ti lau Palêsai sêwê awhê ñan sêtêñ in sêmen, nanj sêtap in sa têtñ ndoc in kôm mêtê mockain-ña. Ma sêkêtñ a whê dau kalhac lau honj angô-ña.

⁴ Ma sêsôm têtñ Yisu, “Kêdôhôn waga, sêtap awhê dindec sa kôm mêtê mockain-ña.

⁵ Moses to yom su bu datuc lauwhê kain dindec ña hoc ndu. Bocdinanj sôm bu yac oc dakôm sake?”

⁶ Ñac bu sêtin in ña gêndac dinan, sêñsalê yom ñan bu sêñgôlin pi in. Magoc Yisu pôn sic gi ndôc, ma gic hu to yom yêc nom ña amba-atu.

⁷ Goc ñac sêñsu in e in tisa ma sôm têtñ ñac, “Mac nem asa bu ndê sac mbasi, nanj ti ñgac ñamata-ña bu kôc hoc ma tuc pi awhê dindec.”

⁸ Goc in pôn sic tiyham ma to yom yêc nom.

⁹ Têtñ dinan lau nanj sêñgô Yisu ndê yom sic hu sêlô tigen-tigen. Lau atu-tu sêlô sêmun, goc lau ñatô sêñkuc e Yisu tawasê mbo, ma awhê dau kalhac in angô-ña.

¹⁰ Dec Yisu tisa ma ndac in, “O awhê! Ma lau dau nde? Asa dec mbo bu êñgôlin yom pi am ma êmatôc am?”

¹¹ Ma in sôm, “O ñadau, lau mba!” Goc Yisu sôm, “Ma bocdinanj aô wamatôc am dom whin. Magoc am lhô ndi, ma hu nem mêtê sac sinj.”]

Yisu in Ñawê Nom-ña

¹² Tinjambu Yisu sôm yom têtñ lau bocdec bu, “Aô ñawê nom-ña. Asa nanj bu êñkuc aô, nanj oc sa senj ñasec-ña tiyham dom. In oc êñsêlêñ mbo ñawê nanj tôc senj ndôc tali-ña asê.”

¹³ Magoc lau Palêsai sêsôm têtñ in, “Am tamwasêm hoc yom asê pi daôm. Tu dinan-ña dec yac oc akôc am nem yom sa dom.”

¹⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô bu wahoc daun nenj yom asê, dec anenj yom dau in yom ñandô. Ñahu bu aô kayalê gameñ nanj aô gameñ akêñ nanj, ma gameñ nde nanj wambu wandi. Tigenj mac anyalê gameñ dinanj dom.

¹⁵ Mac anjahê ti amatôc lau anjuc ñamalac si gauc. Magoc aô dec wamatôc ñamalac ñan gêtôm mac akôm, nanj dom.

¹⁶ Aô bu wamatôc lau, dec anenj yom honj in yom ñandô, ñahu bu aô tanwasêñ dom. Daman nanj kêkinj aô, nanj mbo whin aô.

¹⁷ Mac daôm nem yom su sôm bu ñgac lu bu sêpuc si yom dôn bu yom ñandô, dec mac oc akôc yom dau sa.

¹⁸ Kwahic dec aô gahoc yom asê tu daun-ña, ma Daman nanj kêkinj aô, nanj dec puc anenj yom dôn. Bocdinanj tu sake-ña mac akôc anenj yom sa dom?”

¹⁹ Goc sêndac in, “Am Damam nde?” Ma Yisu sôm, “Mac anyalê aô dom, ma mac anyalê Daman dom bocdinan. Mac bu anyalê aô, dec oc tôm bu mac anyalê Daman whin.”

²⁰ Yisu sôm yom dinan têtñ ndoc in kêdôhôn lau mbo kêpinj apa nanj lau sêkêtñ si da sip-ña yêc lôm dabunj ñamakê. Magoc lau ñan sêkôc in dôn dom, bu in ndê ndoc hôc asê su dom.

Yisu ndê ñahu yêc nom dom

²¹ Ma Yisu sôm tiyham têtñ lau Palêsai, “Aô oc wahu mac sinj, ma mac oc anjalê aô. Magoc gameñ nanj aô bu wandi, nanj mac atôm dom bu andi. Mac oc ambac ndu ti nem sac tôhôn.”

²² Goc lau bata dinan sêsôm têtñ dandi, “In dau sôm bu gameñ nanj in oc ndi, nanj yac datôm dom bu dandi. Bocke? In oc ndic dau ndu, a?”

²³ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Anenj ñahu yêc lôlôc. Mac lau nom dindec-ña, magoc aô nenj ñahu yêc nom dindec dom.

²⁴ Aô gasôm têtñ mac su, bu mac oc ambac ndu ti nem sac tôhôn. Aô wasôm yom ñandô têtñ mac, bu mac bu akêñ whin yom nanj aô gawhê sa pi daun, nanj dom, dec mac oc ambac ndu ti mac nem sac.”

²⁵ Goc ñac sêndac, “Am asa?” Ma in sôm, “Oc tôm bu mac anyalê su, bu têtñ ñamata-ña e menj, aô gawhê daun sa têtñ mac.

²⁶ Yom daêsam yêc bu wasôm pi mac bu watôc nem giso asê. Magoc yom honj nanj aô gangô yêc in nanj kêkinj aô gameñ, nanj dec wasôm asê têtñ lau nom-ña. Ma in ndê yom in yom ñandô enj.”

²⁷ Ñac sênyalê dom bu in sôm yom dau pi in Damba.

²⁸ Goc in sôm, “Têtñ ndoc mac asunj Ñamalac ndê Atu sa yêc nom, nanj mac oc anyalê bu aô daun dec Mesaya dau, ma aô gakôm gêtñ ñan kakuc aô tanwasêñ nenj gauc dom. Mba. Yom honj nanj aô gasôm, nanj Daman dau kêñ têtñ aô.

²⁹ In dau kêkinj aô gameñ, ma in oc tec aô bu wambo tanwasêñ dom. In mbo whin aô ñapan. Ñahu bu aô gakôm gêtñ honj tôm in atac whin.”

³⁰ Yisu sôm yom dinan, ma lau daêsam nanj sêñgô, nanj sêkêtñ whin in.

Yom ñandô oc êñgapwêc yac su

³¹ Ma Yisu sôm têtñ lau Israel-ña nanj sêkêtñ whin in, “Mac bu asap anenj yom dôn ma ñanjam wambu, dec mac ati anenj sêñomi ñandô.

³² Ma mac oc anyalê yom ñandô, ma yom ñandô dau oc êñgapwêc mac su bu ambo atôm lau akinj ñambwa tiyham dom.”

³³ Goc ñac sêsôm, “Abraham ndê wakuc yac. Ma yac am akiñ lau ñan dom. Bocd-inañ am sôm bu êngapwêc yac su yêc sakin bocke?”

³⁴ Goc Yisu ô yom bocdec bu, “Aô wasôm yom ñandô. Asa nañ sap mêtê sac dôn, nañ ñgac me awhê akiñ mêtê sac-ñga.

³⁵ Ma ñgac akiñ ñambwa oc wêkain ñadau ndê gên ñan, me mbo in ndê andu ñapañ dom. Mba! ñadau ndê atu solop oc wêkain gên ma mbo ñapañ.

³⁶ Magoc Anôtô ndê Atu bu êngapwêc mac su, dec mac oc ambo atôm lau akiñ ñambwa tiyham dom andô.

³⁷ “Aô kayalê su, bu Abraham ndê wakuc mac. Tigen mac akôm bu andic aô ndu, ñahu bu mac akôc aney yom sa sip nem ñalôm su dom.

³⁸ Aô gasôm yom asê pi gên nañ Damanj tôte asê têng aô, magoc mac akôm mêtê ankuc yom nañ mac daôm damam sôm têng mac.”

³⁹ Ma ñac sêsôm tiyham, “Yac daman in Abraham.” Magoc Yisu sôm, “Mac bu Abraham atui mac, dec mac oc asa lêng gitên gitôm in dau ndê.

⁴⁰ Tigen aô gasôm yom ñandô gitôm aô gangô yêc Anôtô, ma mac akôm bu andic aô ndu. Abraham oc kôm gên kain dinan dom.

⁴¹ Mac ankuc Abraham ndê lêng dom, dec tôte asê bu mac nem damam in ñgac ñan dau-ñga ñan.” Magoc ñac sêsôm, “Yac lau ñasawa-ñga dom. Yac mba daman tigen in Anôtô dau.”

⁴² Têng dinan Yisu sôm, “Anôtô bu ti mac nem damam, dec mac oc atac whiñ aô. ñahu bu aô gameñ akên Anôtô, dec gambo lec. Aô gameñ tu dau-ñga dom, magoc Anôtô dau kên in aô gameñ.

⁴³ Mac atôm dom bu angô aney yom, ma bocdinañ mac anyalê aney yom ñahu dom.

⁴⁴ Mac nem damam in Sadan, ma mac akôm tôm in atac whiñ. Têng têng ñamata-ñga e men, in sa lêng ndic ñamalac ndu-ñga. In sap yom ñandô dôn dom, bu yom ñandô ñan yêc in ndê ñalôm dom. In tasan-nda, ma yom tasan ñadamba in. In sôm yom kêkuc in dau ndê awha solop, ma yom hon nañ in sôm, nañ yom tasan.

⁴⁵ Tigen aô dec gasôm yom ñandô en, ma tu dinan-ñga mac akên whiñ aney yom dom.

⁴⁶ Mac nem asa gitôm bu tôte aney giso ñan asê? Aô gasôm yom ñandô, ma tu sake-ñga mac akên whiñ aô dom?

⁴⁷ Anôtô ndê atui ñandô sêngô in ndê yom ma ñan ñambwa. Magoc mac angô in ndê yom dom, dec tôte asê bu mac ati in ndê atui ñandô dom.”

⁴⁸ Têng dinan lau bata Israel-ñga sêsôm, “Yac asôm solop bu am gitôm lau Samaria-ñga nañ si gauc sa pi Anôtô dom, ma bu ñalau sac ñan mbo am nem ñalôm.”

⁴⁹ Magoc Yisu sôm, “Mba! ñalau sac mbo aô nen ñalôm dom. Mac atoc aney waên sa dom, magoc aô bu wapo Damanj ndê waê sa.

⁵⁰ Aô kasalê dauñ nen waên dom, magoc Anôtô oc po aney waên sa. Ma in oc êmatôc gên hon.

⁵¹ Aô wasôm yom ñandô têng mac, bu asa nañ ngô aney yom ma ñan ñambwa, nañ oc ñinga dom, magoc in oc mbo tali ñapañ.”

⁵² Goc lau bata Israel-ñga sêsôm têng in, “Kwahic dec yac anyalê pi ñandô bu ñalau sac ñan mbo am nem ñalôm. Abraham ma lau propet sêmbac ndu, tigen am sôm bu asa nañ ngô am nem yom ma ñan ñambwa, nañ oc ñinga dom.

⁵³ Am asa dec toc daôm sa? Am gauc gêm bu am hôc gêlêc daman Abraham su, a? Yac anyalê bu in mbac ndu su, ma lau propet boc-dinan.”

⁵⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô dauñ bu wapo dauñ nen waên sa, dec waên dau ti gên ñambwa-ñga. Magoc aô Damanj, nañ mac asam bu mac nem Anôtô, nañ po aney waên sa.

⁵⁵ M agoc mac anyalê in dom. Aô dec kayalê in, ma ñan ñambwa in ndê yom. Aô bu wasôm bu kayalê in dom, dec aô ñgac tasan gitôm mac lau tasan.

⁵⁶ Mac nem damam Abraham atac ñayham sa kêlêc, bu in kên bata bu lic aney béc wahôc asê-ñga. Ma in gêlic su ma tisambuc.”

⁵⁷ Goc lau bata Israel-ñga sêsôm têng in, “Am nem yala tap 50 sa su dom. Ma bocke dec am sôm bu am gêlic Abraham su?”

⁵⁸ Ma Yisu sôm, “Yomandô! Ndôc nañ Abraham dinda kôc in su dom, nañ aô gambo.”

⁵⁹ Têng têng ñac sêngô yom d inañ, goc sêkôc hoc sa bu sêuc in, magoc Yisu sin dau, ma kêdahiñ dau su yêc lôm dabun ñagamenj.

9

Yisu kôm ñgac tapec ñan tandô po asê

¹ Yisu kêsêlêñ gi, ma gêlic ñgac tapec ñan. ñgac dau in tandô pec têng ndoc in dinda kôc in ma menj.

² Ma Yisu ndê ñgac sêngomi sêndac in bocdec bu, “Kêdôhôn-waga, ñgac dinan tapec tu in dau ndê sac-ñga, me tu dinda lu damba si sac-ñga?”

³ Goc Yisu sôm, “In tapec tu in dau ndê sac-ñga, me tu dinda lu damba si sac-ñga dom. Magoc dinda kôc in ti tapec tu bu kwahic dec lau sêlic Anôtô ndê gwelenj ti ñalci nem in sa-ñga.

⁴⁻⁵ Aô gambo nom gatôm lau nom-ñga si ñawê, ma kwahic dec ti têng ñawê-ñga. Ma

bocdinaŋ kwahic dec yac oc dakôm Anötö naŋ kêkinj aô gameŋ, naŋ ndê gwelenj. Têm ŋasec-ŋga oc meŋ hóc asê, ma têtj dinaŋ lau daŋ oc sêtoŋ dom bu sêkôm gwelenj.”

⁶ Inj sôm yom dinaŋ su, goc hê gasôp sip nom, kêyalinj whinj nom, ma sê pi ŋgac tapec tandô.

⁷ Ma inj sôm têtj inj, “Am ndi êmgwasinj anôm sip bu gapoŋ Siloam.” (Ŋaê Siloam dau danem kwi bu ‘Kêkinj.’) Goc inj kôlhô gi kêgwasiŋ angô, ma inj tandô ŋayham sa. Ma inj mbu têtj ndê andu gi.

⁸ Ma inj ndê lau menpaŋ inj-ŋga, ti lau naŋ sêŋyalê bu muŋ-ŋga inj ŋgac teŋ gêtj-ŋga, n anj sêso ma sêndac dandi, “Inj ŋgac naŋ muŋ-ŋga ndôc ma teŋ gêtj, a?”

⁹ Ma lau ŋatô sêsôm, “Inj ŋgac dau dinaŋ,” Magoc ŋatô sêsôm, “Mba! Inj ŋgac daŋ dau-ŋga, naŋ angô gi tap ŋgac teŋ gêtj-ŋga dinaŋ ndê angô sa.” Magoc ŋgac dau sôm, “Aô ŋgac dauŋ dec.”

¹⁰ Goc sêndac inj, “Ma bocke dec am nem tanôm ŋayham sa?”

¹¹ Ma inj sôm, “Ŋgac naŋ sêsam inj bu Yisu, naŋ kêyalinj sachalê, ma kêŋ pi aô tanôm, goc kêkinj aô bu wanŋwasinj anôm andô sip bu Siloam. Bocdinaŋ aô ga kagwasinj dauŋ, dec tanôm ŋayham sa.”

¹² Ma sêndac, “Ŋgac dinaŋ mbo nde?” Goc inj sôm, “Aô kayalê dom.”

Lau Palêsai sêkip yom sa pi ŋgac naŋ tandô po asê

¹³⁻¹⁴ Yisu kêyalinj sachalê ma kôm ŋgac tapec dinaŋ tandô po asê têtj bêc Sabat-ŋga daŋ. Ma tiŋambul au sêwê ŋgac dau sêtêtj lau Palêsai si.

¹⁵ Têtj ndoc lau Palêsai sêlic inj, naŋ sêndac inj bu, “Am tanôm po asê ŋalêŋ bocke?” Ma inj ô yom ma sôm, “Ŋgac dinaŋ kêŋ sachalê pi aô tanôm, ma aô kagwasinj dec tanôm po asê.”

¹⁶ Goc Palêsai ŋatô sêsôm yom pi Yisu bocdec bu, “Ŋgac dinaŋ kêgijil yomsu Sabat-ŋga, dec tanyalê bu inj meŋ akêtj Anötö dom.” Magoc Palêsai ŋatô sêsôm, “Ŋgac sac oc tôŋ dom bu kôm gêtj dalô kainj dinaŋ.”

¹⁷ Boc-dinaŋ ŋac si yom so dau, ma sêndac ŋgac dau tiyham, “Am ŋgac daôm, am ŋgac naŋ inj kôm am nem tanôm po asê, ma bocdinaŋ am sôm sake pi inj?” Ma inj sôm, “Inj propet daŋ.”

¹⁸ Magoc lau bata Israel-ŋga dinaŋ sêkêtj whinj dom bu muŋ-ŋga inj tapec ma kwahic dec tandô ŋayham sa. Bocdinaŋ sêkêtj yom têtj inj dinda lu damba bu sêmenj.

¹⁹ Ma sêndac injlu, “Ŋgac dindec inj amlu atômŋgac naŋ amlu asôm bu dinda kôc inj ti tapec, a? Bocke ma kwahic dec inj tandô ŋayham sa?”

²⁰ Ma injlu sêsôm, “Aêc! Alu anyalê bu inj alu mba balê, ma bu alu akôc inj ti tapec.

²¹ Magoc inj tandô po asê ŋalêŋ bocke ma asa kôm inj tandô ŋayham sa, naŋ alu anyalê dom. Mac andac inj dau. Inj ti ŋgac atu su, ma gitôm bu sôm dau ndê yom.”

²² Injlu sêŋyalê bu lau bata Israel-ŋga sêkic yom bu ŋac oc sêtinj lau naŋ sêkêtj whinj bu Yisu inj Mesaya, naŋ su yêc gôlôwac Israel-ŋga, ma bocdinaŋ injlu sêtôc ŋac.

²³ Tu dinaŋ-ŋga sêsôm yom bocdec, “Inj ti ŋgac atu su. Mac andac inj dau!”

²⁴ Goc ŋac sêmbwêc ŋgac dau tiyham, ma sêsôm, “Toc Anötö sa ma sôm yom ŋandô. Yac anyalê bu ŋgac dinaŋ inj ŋgac sac.”

²⁵ Ma inj ô yom bocdec bu, “Inj bu ŋgac sac me inj ŋgac gitêtj, aô kayalê dom. Gêtj tigenj aô kayalê. Muŋ-ŋga aô ŋgac tapec, ma kwahic dec aô tanôm po asê.”

²⁶ Goc sêndac inj, “Inj kôm gêtj sake têtj am? Inj kôm am tanôm ŋayham sa ŋalêŋ bocke? Sôm asê têtj yac.”

²⁷ Ma inj sôm, “Aô gasôm têtj mac su, magoc mac akôc anej yom sa dom. Tu sake-ŋga mac bu angô tiyham? Mboe mac atac whinj bu ati inj ndê sêŋomi awhinj, a?”

²⁸ Têtj dinaŋ sêpu inj ma sêsôm, “Mba! Am daôm ti ŋgac dinaŋ ndê ŋgacsêŋom! Moses ndê sêŋomi yac.

²⁹ Yac anyalê bu Anötö kêŋ inj ndê yom têtj Moses, magoc ŋgac dinaŋ ti inj ndê ŋahu, yac anyalê dom.”

³⁰ Goc ŋgac dau sôm, “Gêtj kainj daŋ solop! Mac asôm bu mac anyalê inj ndê ŋahu dom. Tigenj alic su naŋ! Inj kôm aô tanôm po asê.

³¹ Yac tanyalê bu Anötö oc kêŋ danŋa têtj lau sac dom. Mba! Inj kêŋ danŋa lau gitêtj naŋ sêŋkuc inj ndê yom.

³² Yac dangô daŋ muŋ su dom, bu ŋamalac daŋ kôm ŋgac naŋ dinda kôc inj ti tapec, naŋ tandô po asê. Mba sambuc!

³³ Ŋgac dinaŋ bu meŋ akêtj Anötö dom, dec oc tôŋ dom bu inj kôm gêtj daŋ.”

³⁴ Ŋac sêŋgô inj ndê yom dinaŋ, dec gêli ŋac si ŋalôm sa ŋandô. Ma sêsôm, “Am bu êmdôhôn yac, a? Sac gêm am ahuc têtj ndoc dinam kôc am!” Goc sêtinj inj sa awê gi.

Lau naŋ sêkêtj whinj Yisu dom, naŋ sêtoŋ lau tapec

³⁵ Têtj ndoc Yisu ŋgô ŋawaê bu lau Palêsai sêtinj ŋgac dau su, naŋ inj kêsalê inj e tap inj sa, ma ndac inj, “Am kêŋ whinj ŋamalac ndê Atu, me mba?”

³⁶ Ma inj ô yom ma sôm, “O ŋadau! ŋamalac ndê Atu inj asa? Sôm têtj aô, goc aô wakêtj whinj inj.”

³⁷ Goc Yisu sôm, “Am gêlic inj su. Aô ŋgac dauŋ dec, naŋ gasôm yom têtj am.”

³⁸ Ma inj sôm, “Pômdau, aô gakêtj whinj am.” Goc inj pôn haduc têtj Yisu.

³⁹ Ma Yisu sôm, “Aô gasip nom gameŋ ma lau oc sêtap matôc sa tu aô-ŋga. Lau tapec oc sêti lau tandô ŋayham, ma lau naŋ gauc gêm

bu ñac lau tandô ñayham, nanj oc sêtom lau tapec.”

⁴⁰ Lau Palêsai ñatô sêmbo sêwhin, ma sêngô Yisu ndê yom dinan ma sêndac, “Bocke? Am sôm bu yac tanpec awhin, a?”

⁴¹ Ma in sôm, “Mac bu lau tampec, dec mac nem giso mba. Mac asôm bu mac lau tanôm ñayham, magoc mac akênj whin aô dom. Tu dinan-nga dec mac nem giso gacgen yêc mac-nga.”

10

Yom gôlinj pi ñgac yob domba-nga

¹ Ma Yisu sôm, “Yom ñandô aô wasôm têtj mac, bu ñgac nanj sôc domba si tunlôm yêc gatam dom, magoc kégili tunj bambalinj bu sôc ndi, nanj ñgac kanj-nda.

² Magoc ñgac nanj sôc domba si tunlôm yêc gatam solop, nanj ñgac yob domba-nga ñandô.

³ Ñgac nanj yob gatam oc lêc gatam su têtj in, ma domba sênjalê in awha. In oc ta domba tigen-tigen si ñaê, ma wê ñac sêsa sêndi.

⁴ Têtj ndoc in kôc in ndê domba honj sêsa si, nanj in kêsêlêj munj ma ñac sênjuk in, bu ñac sênjalê in awha.

⁵ Tigenj ñac oc sênjuk ñgac apa danj dom. Mba! Ñac oc sêlhô bambalinj yêc in, bu sênjalê in awha dom!”

⁶ Yisu sôm yom gôlinj dinan, magoc ñac sênjalê in ndê yom ñahu dom.

Yisu in gatam domba-nga

⁷ Bocdinanj Yisu sôm tiyham, “Yom ñandô aô wasôm têtj mac! Aô gatôm gatam tu domba sêdôc si tunlôm sêndi-nga.

⁸ Kêdôhônjwaga tasanj honj nanj sêhôn asê sêmunj aô, nanj lau kanj. Magoc domba sêkênj danja ñac dom.

⁹ Aô gatam, ma domba nanj sêdôc yêc aô, nanj oc sêtap Anôtô ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa. Ñac oc sêdôc sêsa, ma sêtap gêtj sênenj-nga ñayham sa.

¹⁰ Ñgac kanj menj bu nem kanj ti ndic ndu ma senj popoc. In ndê gwelenj dau dinan. Tigenj aô gamenj bu wamasanj lêtj bu lau sêtap Anôtô ndê mwasiñ sêndôc tali-nga sa, ma mwasiñ dau oc ênsalê ñac ahuc.”

Yisu in Nadau yob domba-nga ñayham

¹¹ “Aô ñgac wayob domba-nga ñayham. Ñgac yob domba-nga ñayham oc kêtj dau sambuc e nditôm in mbac ndu bu nem in ndê domba sa.

¹² Magoc ñgac nanj yob domba tu tap ñaôli sa-nga, nanj gitôm ñgac nanj yob dau ndê domba, nanj dom. In bu lic giam sac danj menj, dec in oc hu domba sinj ma lhô ndi. Goc giam sac oc senj domba ma sêlhô bambalinj.

¹³ Ñgac dinan oc lhô ndi, bu in gêm gwelenj tu awa-nga ñambwa, ma hêgo dau tu domba-nga dom.

¹⁴⁻¹⁵ “Aô ñgac wayob domba-nga ñayham. Gitôm Damanj kênjalê aô, ma aô kayalê Damanj, bocdinanj aô kayalê anenj domba, ma anenj domba sênjalê aô. Ma wakênj dauj sambuc e nditôm wambac ndu bu wanem ñac sa.

¹⁶ Ma anenj domba ñatô sêmbo, nanj sêmbo sêwhin domba tonj dindec dom. Aô wandic ñac sa sêmenj sêmbo sêwhin domba dindec, ma ñac oc sêti tonj tigen. Ñac si ñadau tigen aô dec wayob ñac, ma ñac honj oc sêkênj danja aô awhan.

¹⁷ “Damanj tac whin aô, bu aô wakênj dauj gacgenj wambac ndu, ma tinjambu aô watisa tiyham.

¹⁸ Ñamalac danj oc kôc tanli ñahu su yêc aô dom. Aô dauj oc wahu tanli ñahu sinj tôm aô dauj atac whin. Anôtô kêtj ñaclai têtj aô bu aô dauj wahu sinj, ma bu aô dauj wakôc sa tiyham. Damanj gic atu yom dau dinan.”

¹⁹ Lau bata Israel-nga sêngô yom dinan ma sêwhê dau kôc ti sêsenj dandi tiyham.

²⁰ Lau daêsam sêdôm, “Ñalau sac danj mbo in ndê ñalôm ma kôm in ndê gauc timboloc. Anjô in ndê yom dom!”

²¹ Magoc lau ñatô sêdôm, “Ñgac ti ñalau sac oc sôm yom kairj dinan dom. Ma ñalau sac oc kôm ñgac tapec tandô po asê dom!”

Lau bata Israel-nga sêtiñ Yisu su

²² Têtj ndoc uhô-nga, lau Israel-nga si tMwasiñ Sic Gawî Lôm-nga hôc asê Jerusalem.

²³ Yisu kêsêlêj mbo lôm dabunj ñabatêmdô, mbo gamenj nanj sêsam bu Solomon ndê Batêm.

²⁴ Ma lau bata Israel-nga sêkac sa sêngihi in ahuc, ma sêdôm, “Ñasawa baliñ lec yac atac lu-lu tu am-nga. Bocdinanj dec sôm yom yêc awê têtj yac. Am Mesaya dau, me mba?”

²⁵ Ma Yisu sôm, “Aô gasôm têtj mac su, magoc mac akênj whin aô dom. Ma aô gakôm gêtj dalô gam Damanj anjô. Gêtj dau punj yom ñandô pi aô dôñ, ma whê anenj ñahu sa tiawê.

²⁶ Magoc mac akênj whin aô dom, ñahu bu mac ati aô nenj domba dom.

²⁷ Anenj domba sêkênj danja aô awhan. Aô kayalê ñac, ma ñac sênjuk aô.

²⁸ Aô oc wakênj ñac sêndôc tali ñapanj ma oc tôm dom bu ñac sêniñga têtj têm ñambu-nga dom. Ma lau danj sêtôm dom bu sênghahô ñac su yêc aô aman.

²⁹ Damanj kêtj anenj domba têtj aô, ma gêtj danj hôc gêlêc in su dom. Bocdinanj lau danj sêtôm dom bu sênghahô ñac su yêc Damanj amba.

³⁰ Alu Damanj ati gêtj tigenj.”

³¹ Têtj dinanj lau bata sêkôc hoc sa tiyham bu sêtuc in.

³² Magoc in sôm têtj ñac, “Mac bu atuc aô ña hoc tu gêtj dalô bocke-nga? Bu aô gatôc

gêñ ñayham daêsam têtj mac, tòm nanj Daman kêñ têtj aô.”

³³ Ma ñac sêô yom ma sêsôm, “Yac bu atuc am tu gêñ dan nanj am kôm-nga dom. Mba! Am ñamalac danj, magoc toc daôm sa bu nditôm Anötô dau. Am nem yom dinanj sac sambuc, ma tu dinanj-nga yac bu atuc am ña hoc.”

³⁴ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Mac anyalê yom nanj Anötô dau sôm pi lau bata Israel-nga ñatô, nanj sêto yêc mac nem Buku Yomsu-nga* bocdec bu, ‘Aô *gasam mac bu anötôi*.’

³⁵ Angô su nanj! Anötô kêñ in ndê yom têtj lau nom-nga dinanj, ma sam ñac bu anötôi. Ma gitôm dom bu dasen Anötô ndê yom danj su.

³⁶ Ma aô bocke? Damanj dau kêyalinj aô sa ma kêkinj aô gasip nom gameñ. Bocdinanj tu sake-nga mac asôm bu anenj yom sac sambuc, têtj ndoc aô gasôm bu aô Anötô ndê Atu?

³⁷ Aô bu wakôm Damanj ndê gwelenj nanj kêñ sip aô amanj, nanj dom, nanj akêñ whinj aô dom.

³⁸ Tigenj aô gakôm Damanj ndê gwelenj, ma bocdinanj dec mac bu akêñ whinj anenj yom dom, tigenj akêñ whinj tu gêñ nanj aô gakôm-nga. Ma bocdinanj mac oc anyalê pi ñandô bu Damanj mbo aô ñalôm, ma aô gambo inj ñalôm.”

³⁹ Têtj dinanj sêñsahê tiyham bu sêkôc inj dônj, magoc ñac gitôm dom, ma inj kôlhô gi.

⁴⁰ Ma inj pi Bu Jordan ñadanga gi, ma mbo gameñ nanj munj-nga Jon kêku lau mbo.

⁴¹ Lau daêsam sêsa sêtêtj inj si, ma sêsôm têtj dau, “Jon kôm gêñ dalô danj dom. Magoc yom honj nanj inj sôm pi ñac dindec, nanj yom ñandô.”

⁴² Ma lau daêsam sêkêñ whinj Yisu yêc gameñ dinanj.

11

Lasarus mbac ndu

¹⁻² Ngac danj ñaê Lasarus mbo malac Betani. Ma inj ndê lhuwê lu sêmbo, danj ndê ñaê Mata, ma danj ñaê Maria, avhê nanj tinjambu tac bu ñamalu ñayham pi Pômdau gahi, ma punj ña inj kêclauñ. Têtj béc danj Lasarus gêmbar.

³ Goc Maria lu Mata sêkêñ yom têtj Yisu bocdec bu, “Pômdau, ñac nanj am atac whinj dec gêmbar.”

⁴ Yisu ngô yom dau ma sôm, “Inj gêmbar tu bu mbac ndu ñambwa-nga dom. Inj gêmbar bu tôte Anötô ndê ñaclai ti waê asê, ma bu Anötô ndê Atu tap waê sa whinj.”

⁵ Yisu tac whinj Maria lu Mata ma Lasarus.

⁶ Tigenj têtj ndoc inj ngô ñawaê bu Lasarus gêmbar, nanj inj têtj inj gi ñagahô dom. Inj gacgenj mbo gameñ dinanj gitôm béc lu.

⁷ Goc inj sôm têtj inj ndê ñgacsêñomi, “Dalhô dambu datêñ gameñ Judia-nga dandi.”

⁸ Magoc ñac sêsôm, “Kêdôhônjwaga, mba! Ñasawa apê lec lau bata Israel-nga nanj sêmbo dindê, nanj tac whinj bu sêtuc am ña hoc. Bocke dec am bu mbu ndi tiyham?”

⁹ Ma Yisu ô yom ña yom gôlinj danj, ma sôm, “Têtj béc honj ac pô gameñ gitôm acgatu ñasawa 12, ma tinjambu ñasec sa. Ñamalac danj bu êñsêlêñ têtj ndoc ac-nga, dec inj oc tinj gahi dom, bu inj gêlic ñawê nom dindec-nga.”

¹⁰ Magoc inj bu êñsêlêñ têtj ôbwêc, dec inj oc tinj gahi, bu inj ndê ñawê mba.”

¹¹ Goc Yisu gic têtj yom ma sôm, “Yac neñ silip Lasarus yêc béc. Aô watêñ inj wandi bu wauñ inj sa.”

¹² Ma ñgacsêñomi sêsôm, “Pômdau, inj bu yêc béc yêc, dec inj dau oc ñayham sa.”

¹³ Ñac gauc gêm bu Yisu sôm bu Lasarus mbo tali ma yêc béc, magoc inj ndê yom dau ñahu bu Lasarus mbac ndu su.

¹⁴ Goc Yisu sôm yom yêc awê têtj ñac bu, “Lasarus mbac ndu.

¹⁵ Tu mac-nga dec aô atac ñayham bu aô gambo g awhinj inj dom, bu kwahic dec mac oc akêñ whinj tu gêñ nanj aô bu wakôm-nga. Bocdinanj yac datêñ inj dandi.”

¹⁶ Ma Tomas, ñgacsêñom nanj sêsam bu Lôcnpônj, nanj sôm têtj ñgacsêñomi ñatô, “Ayôc! Dawhinj inj dandi, ma dambac ndu dawhinj inj.”

Yisu inj yac neñ datisa ti dambo tanjñ ñahu

¹⁷ Yisu hôc asê gameñ Judia-nga ma tap sa bu sêkêñ Lasarus ndê ñamlanj yêc hocsunj danj gitôm béc hale su.

¹⁸ Malac Betani yêc sunj sa têtj Jerusalem, senj ñasawa gitôm kilometa tôte.

¹⁹ Ma lau Israel-nga daêsam sêsa akêñ Jerusalem sêmênj, ma sêndôc sêwhinj Mata lu Maria, bu sênem malô inlu tu lhungac hu inlu sinj-nga.

²⁰ Mata ngô bu Yisu kêsêlêñ menj, goc sa gi bu lic inj, magoc Maria ndôc andu.

²¹ Têtj ndoc Mata hôc asê Yisu, nanj inj sôm têtj inj, “O Pômdau, am bu mbo, dec aô lhungac oc mbac ndu dom.

²² Magoc kwahic dec am mwenj hôc asê su, ma aô kayalê bu gêtj bocke nanj am bu ndac têtj Anötô, nanj inj oc kôm.”

²³ Ma Yisu sôm, “Am lhômñgac oc tisa ma mbo tali tiyham.”

²⁴ Dec Mata ô yom ma sôm, “Aêc! Aô kayalê bu inj oc tisa têtj béc ñambu-nga nanj lau batê honj oc sêtisa.”

* **10:34:** Yom dau yêc Buku Wê-nga 82:6 (alic footnote yêc Jon 15:25). Anötô dau kêñ ñaclai têtj kinj ti gôlinjwaga bu sênem gôlinj sêmbo nom, ma bocdinanj inj sam ñac bu anötôi. Ma têtj ñatô inj sam ñac bu Anötô atui - alic BW 2:7 ma 82:6.

²⁵ Goc Yisu sôm, “Njamalac si sêtisa ma sêmbo tali njahu, nanj aô daun. Asa nanj kênj whinj aô ma mbac ndu su, nanj oc mbo tali tiyham.

²⁶ Ma asa nanj mbo tali ma kênj whinj aô, nanj oc ninga têtj têtj nambu-nga dom, inj oc gacgenj mbo tali. Am kênj whinj yom dindec, me mba?”

²⁷ Ma Mata sôm, “Aêc Pômdau! Aô gakênj whinj bu am Mesaya, ma Anôtô ndê Atu nanj inj gic bata bu ênkînj sip nom menj.”

²⁸ Mata sôm yom dinanj su, goc mbu gi ma ta Maria têtj inj menj. Ma inj sôm têtj inj, “Kêdôhônjwaga menj su, ma inj ndac am.”

²⁹ Maria ngô su, goc tisa njagahô bu sa têtj Yisu ndi.

³⁰ Têtj ndoc dinanj Yisu hôc asê Betani su dom, inj gacgenj mbo gamenj nanj Mata hôc pi inj.

³¹ Lau Israel-nga nanj sêmbo andu sêwhinj Maria tu bu sênem malô inj, nanj sêlic inj tisa njagahô ma kôlhô gi. Nac gauc gêm bu inj oc têtj sêhô ndi bu tanj lhungac mbo dindê, ma bocdinanj sêsa si ma sênjuc inj.

³² Têtj ndoc Maria hôc asê gamenj nanj Yisu mbo ma gêlic inj, nanj inj hu dau sip nom yêc inj gahi-nga, ma sôm, “O Pômdau, am bu mbo, dec aô lhungac oc mbac ndu dom.”

³³ Yisu gêlic Maria tanj, ma gêlic lau Israel-nga nanj sêwhinj inj, nanj sêtanj bocdinanj, dec kêsahê njawapac atu yêc ndê njalôm.

³⁴ Ma inj ndac, “Mac anjshunj inj yêc nde?” Ma sêsôm, “Mwenj Pômdau, ma lic.”

³⁵ Têtj dinanj Yisu tasulu sa.

³⁶ Ma lau Israel-nga dinanj sêsôm, “Alic, inj atac whinj Lasarus ndu andô.”

³⁷ Magoc njatô sêsôm, “Inj kôm ngac tapec tandô po asê. Bocke dec inj kôm Lasarus njayham sa dom, ma inj mbac ndu?”

Yisu unj Lasarus sa

³⁸ Têtj dinanj Yisu ndê njalôm njawapac atu tiyham, ma inj kêsêlênj têtj sêhô gi. Nac sêkênj ngac batê dau ndê njamlanj yêc hocsunj danj, ma sêmpi hoc danj gi ndôc sê awha ahuc.

³⁹ Têtj ndoc Yisu hôc asê, nanj inj sôm têtj lau nanj sêwhinj inj bu, “Mac ampi hoc dau sa.” Magoc ngac batê ndê lhuwê Mata sôm, “Pômdau! Inj yêc gitôm bêt hale su. Oc njamaninj sa su.”

⁴⁰ Dec Yisu sôm, “Aô gasôm têtj am su, bu kênj whinj, dec am oc lic Anôtô ndê njalai ti njawasi.”

⁴¹ Inj sôm yom dinanj su, goc lau sêmpi hoc dau sa. Ma Yisu tatac undambê ma sôm, “Damanj, aô wanem dange am, bu am ngô anenj yom.

⁴² Aô kayalê bu am kênj danjam aô njapanj, magoc kwahic dec aô bu wanem dange am, bu lau nanj sêlhac dec oc sêngô anenj yom, ma sêkênj whinj bu am kêkinj aô gamenj.”

⁴³ Goc inj mbwêc awha atu, “Lasarus! Sa mwenj!”

⁴⁴ Dec Lasarus sa menj, ma po nanj sêmpanj inj gahi ti amba, ma po danj nanj sêhi pi inj njagôlônj, nanj gacgenj sêyêc inj. Ma Yisu sôm têtj nac, “Akôc po su yêc inj, ma akênj inj lhô ndi.”

Lau bata sêkic yom bu sêndic Yisu ndu

⁴⁵ Tu gêtj atu dinanj-nga dec lau Israel-nga daêsam nanj sêmbo sêwhinj Maria ma sêlic gêtj nanj Yisu kôm, nanj sêkênj whinj inj.

⁴⁶ Magoc njatô sêlênj lau Palêsai si, ma sic minj pi gêtj nanj Yisu kôm.

⁴⁷ Goc dabunjsiga atu-tu ti lau Palêsai sêmbwêc lau tSanedrin-nga sêpitigenj, ma sêndac njac, “Yac oc dakôm gêtj sake? Ngac dinanj kôm gêtj dalô daêsam.

⁴⁸ Yac bu dalhac inj ahuc dom, dec lau honj oc sêkênj whinj bu inj Mesaya dau. Ma lau Rom-nga oc sêmenj ma sêsenj yac nenj gamenj danem akinj Anôtô-nga ti yac lau Israel-nga honj su.”

⁴⁹ Têtj yala dinanj Kayapas inj t̄dabunjsiga njamata-nga. Ma inj sôm têtj lau Sanedrin-nga, “Mac nem gauc sa dom!

⁵⁰ Inj mbac ndu manj! Yham dom bu lau Israel-nga honj sêninjga. Ngac tigerj bu mbac ndu ô lau honj, nanj oc njayham hôc gêlêc su.”

⁵¹ Kayapas sôm yom dinanj nj inj dau ndê gauc dom. Magoc têtj yala dinanj inj dabunjsiga njamata-nga, dec inj sôm yom dau gitôm propet danj. Ma yom dau njahu bocdec bu. Yisu oc mbac ndu tu lau Israel-nga honj.

⁵² Ma tu njac tawasê-nga dom. Inj oc mbac ndu tu Anôtô ndê lau honj nanj sêmbo gamenj nom-nga tidau-tidau, tu bu ndic njac honj sa sêpitigenj.

⁵³ Bocdinanj têtj bêt dinanj lau bata Israel-nga dinanj sic hu sênjâlê lêtj bu sêndic Yisu ndu.

⁵⁴ Ma tu dinanj-nga Yisu kêsêlênj mbo awê yêc lau Israel-nga njalôm dom. Inj kôlhô gi mbo malac Eprayim, nanj yêc gamenj sawa njamakê. Ma inj ndê njac sêngomi sêmbo gamenj dinanj sêwhinj inj.

⁵⁵ Têtj ndoc lau Israel si om atu Mwasinj Pasowa-nga menj kêpij, n anj lau daêsam yêc gamenj njamakê-nga sêpi Jerusalem si. Nac bu sênjuc lau Israel si lêtj sêmasanj dau njawasi sa yêc Anôtô angô-nga munj su nanj goc Pasowa njabêc hôc asê.

⁵⁶ Ma njac sênjâlê Yisu njapanj. Têtj ndoc sêkac sa sêmbo lôm dabunj, nanj sêndac dandi, “Mac gauc gêm bocke? Inj oc menj tu Mwasinj Pasowa-nga, me mba?”

⁵⁷ Tigerj dabunjsiga atu-tu ti lau Palêsai sic atu lau bu asa bu tap gamenj nanj Yisu mbo, nanj sa, nanj kênj njawaê têtj njac, ma njac oc sêkôc inj dôj.

12

Maria gêm oso Yisu

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Luk 7:37-38)

¹ Bêc 6 yêc dôŋ yêc bu Mwasin Pasowa-nga hôc asê, ma Yisu têt mac Betani gi. Lasarus, ngac nan in un sa akên lau batê-nga, nan mbo malac dinan.

² Ma yêc Lasarus ndê andu, nac sêndê mwasin tu Yisu-nga. Lasarus ti lau ntô sen gêt sêndôc sêwhin in, ma Mata gêm akin nac mbo.

³ Goc Maria men, kôc a nakwi namalu nayham nan naôli atu sip kac dan, ma kêc pi Yisu gahi. Goc in pun in gahi na in dau kêclauŋ. Ma gêt dau namalu hôŋ dau sa ma gêm andu nalôm ahuc.

⁴ Têt dinan Judas Iskariot, ngacsêŋom nan tinambu hoc Yisu asê, nan sôm,

⁵ “Bu namalu nayham dindec naôli atu, gitôm denarii 300 nan dakôc ti naôli tu gwelen yala sambuc-nga. Tu sake-nga awhê dec kêyain? Gitôm bu dakên têt lau sênemlihi, ma dakên na-awa tu danem lau nalôm sawa sa-nga.”

⁶ Judas sôm yom dinan, magoc in gauc gêm lau nalôm sawa dom. In sôm yom dinan nahu bu in ngac kan-nda. In yob ngac-sêŋomi si talhi mone-nga, ma gêm kan mone ntô bu nem dau sa.

⁷ Magoc Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Mac alhac awhê dindec ahuc dom. In yob gêt dau napan e kwahic dec, gic waê bêc sênsuhun aô-nga.

⁸ Lau nalôm sawa oc sêmbô sêwhin mac napan. Tigen aô oc wambo wawhin mac napan dom.”

Lau dabunŋisa sêkic yom pi Lasarus

⁹ Têt ndoc dinan lau Jerusalem-nga daêsam sêngô nawaê bu Yisu mbo malac Betani, dec sêsa si bu sêlic in. Ma nac bu sêlic Lasarus, ngac nan Yisu un sa yêc lau batê-nga, nan whin.

¹⁰ Tu dinan-nga dabunŋisa atu-tu Israel-nga sêkic yom bu sêndic Lasarus ndu whin.

¹¹ Nahu bu lau Israel-nga daêsam sêhu nac sin ma sêkên whin Yisu tu Lasarus-nga.

Yisu sôc malac Jerusalem gi

(Mat 21:4-9; Mak 11:7-10; Luk 19:35-38)

¹² Têt ngalanŋê lau daêsam nan sêmbô Jerusalem tu Mwasin Pasowa-nga sêngô nawaê bu Yisu kêsêlên mbo sen bu têt Jerusalem men.

¹³ Bocdinan nac sêsa si bu sêkôc in sa. Sêhôt tômtôm nalaun ma sêmbwêc, “Hosana! Tampin in nan men gêm Pômdau angô. Tampin lau Israel-nga si Kin.”

¹⁴ Yisu kêsêlên men ndôc donki natu dan nahô, ma nalên dinan propet akwa dan ndê yom nandô sa. Yom dau yêc bocdec bu:

¹⁵ O mac lau †Sayon-nga, atôc daôm dom. Alic mac nem Kin têt mac men, ndôc donki natu nahô. *[Sek 9:9]*

¹⁶ Yisu ndê ngacsêŋomi sêlic gêt hon dinan, magoc nac sênyalê nahu dom. Tigen tinambu, têt ndoc Yisu tisa ti nawasi atu, nan sênyalê bu yom dau, nan sêto mun su, nan hêganôn Yisu, ma tu dinan-nga lau sêkôm gêt dinan têt in.

¹⁷ L au daêsam nan sêmbô sêwhin Yisu têt ndoc in mbwêc Lasarus ma un in sa akên lau batê-nga, nan sic min pi in napan.

¹⁸ Bocdinan lau daêsam sêngô nawaê bu Yisu kôm gêt dalô atu dinan, ma sêsa si bu sêlic in têt bêc dinan.

¹⁹ Ma têt têt lau Palêsai sêlic gêt dau, nan sêsôm têt dandi, “Alic, yac nen yom hon nandô mbaŋi. Yac oc dalhac in ahuc nalên bocke? Lau hon oc sêŋkuc in!”

Yisu sôm gwanan bu in oc mbac ndu

²⁰ Lau Grik ntô sêmbô sêwhin lau nan sêpi malac Jerusalem tu sênem akin Anôtô-nga têt om atu Pasowa-nga.

²¹ Lau Grik dinan sêtên Pilip, ngacsêŋom nan men akên malac Betsaida yêc gameŋ Galili-nga, ma sêsôm têt in bu, “O ngac atu, yac bu alic Yisu.”

²² Dec Pilip gi sôm yom dau têt Andru, ma inlu si sêsôm têt Yisu.

²³ Yisu ngô yom dau goc sôm yom gôlin dan bocdec bu, “Ndoc men sa bu Namalac ndê Atu tap in ndê waê atu sa.

²⁴ Aô wasôm yomandô têt mac. Gêt nawaê dan bu sêso sip nom ndi dom, dec gêt tigen dau oc gacgen yêc. Magoc gêt dau bu dasô sip nom nalôm ndi, dec oc tibalê ma nina, magoc tinambu oc po pi men ma nem nandô daêsam tiyham.

²⁵ Asa nan tac whin bu sap gêt nom-nga dôŋ napan tu mbo tali-nga, nan oc nina. Magoc asa nan bu hu gêt nom dindec-nga sin tu êŋkuc aô-nga, nan tap sen ndôc tali têt têt nambu-nga-nga sa.

²⁶ Asa nan gauc gêm bu nem akin aô, nan men êŋkuc aô. Ma gameŋ nan aô oc wambo, nan in nan gêm akin aô, nan oc mbo bocdinan. Lau hon nan sem akin aô, nan Daman oc toc nac sa.

²⁷ “Kwahic dec aô nen nalôm kedehe aô nandô. Tigen aô wandac Daman bu êŋgaho aô su yêc ndoc nawapac-nga dindec dom. Mba! Tu gêt dau dindec-nga dec aô gameŋ.

²⁸ Daman, aô wasa lêt dindec tu bu wapo nem waêm sa.”

Yisu sôm yom dinan, ma awha dan sa akên undambê bocdec bu, “Aô gatap waên sa tu am-nga su, ma watap sa tiyham.”

²⁹ Lau daêsam nan sêmbô gameŋ dinan sêngô nakêcsia dau, ma ntô sêsôm bu wapap gic. Ma ntô sêsôm bu anela dan sôm yom têt Yisu.

³⁰ Magoc Yisu sôm, “Awha dinan sa tu aö-nga dom, magoc sa tu mac-nga.

³¹ Kwahic dec ti ndoc Anötö êmatôc lau nom dindec-nga. Ma in oc êmasuc nom dindec nãdau su.*

³² Magoc têng ndoc sêndic aö pi a ma sêsur aö sa yêc nom, nan aö oc wahê ñamalac akên gameñ hon sêtêng aö sêmen.”

³³ Yisu sôm yom dinan bu tôle ñalên nan in oc mbac ndu, nan asê.

³⁴ Ma lau dinan sêo in awha ma sêsôm, “Sêto yom yêc buku yomsu-nga, nan sôm bu Mesaya oc mbo ñapan. Ma bocke dec am sôm bu ñac oc sêsur ñamalac ndê Atu sa? ñamalac ndê Atu dau in asa?”

³⁵ Goc Yisu sôm, “Ya ñawê oc mbo whin mac ñasawa sauñ, ma boc-dinan anjêlên ambo ñawê dau ñalôm, bu ñasec nem mac ahuc dom. Lau nan sêñsêlên sêmbo ñasec ñalôm, nan sem gauc gameñ nan oc sêndi nan.

³⁶ Akên whin ñawê dau nan kwahic dec mbo whin mac, ma mac oc ati lau ñawê-nga.” Yisu sôm yom dau su, goc hu ñac sin, ma sin dau têng ñac.

Lau daêsam sêkên whin Yisu dom

³⁷ Yisu kôm gêng dalô daêsam yêc lau Israel anjê-nga, magoc daêsam sêkên whin dom bu in Mesaya dau.

³⁸ Ma bocdinan yom nan propet Aisaya to mun su, nan ñandô sa. Yom dau yêc bocdec: Pômdau, ñac si asa kên whin yom nan yac ahoc asê?

Ma ñac si asa ndê gauc sa pi am nem ñalai atu, nan am tôle tiawê? [Ais 53:1]

³⁹ Bocdinan Anötö ndê propet Aisaya tôle asê gwanan bu lau dinan sêtôm dom bu sêkên whin. Ma in to yom dan tiyham bocdec bu:

⁴⁰ Pômdau kôm ñac si tandô tipec, ma ñac si ñalôm ñadandi. Bocdinan gitôm dom bu sêlic ña tandô, ma sênjalê yêc ñac si ñalôm. Ma gitôm dom bu ñac sênem dau kwi, ma wakôm ñac ñayham sa tiyham. [Ais 6:10]

⁴¹ Aisaya to yom dau, ñahu bu in gêlic Yisu ndê ñawasi su, ma bocdinan dec sôm yom asê pi in.

⁴² Yom dau yêc bocdinan, magoc lau Israel-nga daêsam sêkên whin Yisu, ma ñac si lau bata ñatô sêwhin. Tigen ñac sêtôle si sêkên whin in tiawê dom, ñahu bu ñac sêtôle bu lau Palêsai oc sêtin ñac su yêc gôlôwac Israel-nga.

⁴³ Ñac atac whin bu ñamalac sêlic ñac ñayham ma sêken waê têng ñac, hôle gêlêc bu sêtap waê sa yêc Anötö.

⁴⁴ Ma Yisu sôm yom awha atu, “Asa nan kên whin aö, nan kên whin aö tanwasên dom. In kên whin in nan kên aö gameñ, nan whin.

⁴⁵ Ma asa nan gêlic aö, nan gêlic in nan kên aö gameñ, nan bocdinan.

⁴⁶ Aö gahôle asê nom gitôm ya ñawê, bu lau hon nan sêkên whin aö, nan oc sêmbo ñasec dom.

⁴⁷ Asa nan ngô anen yom magoc danga wambu dom, nan aö dauñ oc wamatôle in dom. Bu aö gameñ bu wamatôle lau nom-nga dom, magoc bu wanem ñac si.

⁴⁸ Lau hon nan sêkôle aö ti anen yom sa dom, nan oc sêtap matôle sa têng béc jambu-nga. Ma ñac si matôle ñahu sip ñac sêkôle anen yom sa dom.

⁴⁹ Bu aö gasôm dauñ nen yom dom. Daman nan kên aö gameñ, nan gic atu yom hon tu wasôm asê-nga.

⁵⁰ Ma aö kayalê bu yom nan in gic atu, nan ti ñamalac si sen sêndôle tali ñapan-nga. Bocdinan anjalê bu yom hon nan aö gasôm, nan kêkuc yom nan Daman dau kên têng aö.”

13

Yisu kêngwasin ñgacsênjomi gahi

¹ Lau Israel-nga si om atu mwasin Pasowa-nga men kênpiñ, ma Yisu kênjalê bu ndoc men hôle asê su, bu in hu nom dindec sin ma mbu têng Damba ndi. In atac whin in dau ndê lau nan sêmbo nom, ma in bu tôle asê tiawê, ñalên nan in atac whin ñac ndu andô.

² In ti ndê ñgacsênjomi sêndôle sêwhin dau bu sênen gêng, ma Judas Iskeriot, Saimon ndê atungac, mbo whin ñac. Sadan sip in ndê ñalôm mun su, ma kên gauc têng in bu hoc Yisu asê.

³ Yisu kênjalê bu Damba kên gêng hon sip in amba, ma bu in men akên Anötö, ma oc mbu têng in ndi.

⁴ Bocdinan in tisa yêc tebo, kac in ndê ñakwê awê-nga su, ma kic po dapun dauñ-nga dan pi in ñampê.

⁵ Goc in tac bu sip suc dan, ma gic hu kêngwasin ñgacsênjomi gahi, ma pun ña po nan in kic pi ñampêbalê.

⁶ In têng Saimon Pita men, ma Pita ndac, “Pômdau, am bu êmgwasin aö gahin whin, a?”

* **12:31:** Yisu sôm bu Anötö oc êmasuc nom dindec nãdau su. Têng ndoc Yisu mbac ndu ma tisa tiyham, in ku Sadan ndê ñalai dulu-alic Jon 16:33; Kol 2:15; Hib 2:15; ma 1 Jon 3:8. Yisu ku in dulu su yomandô, magoc Anötö kên ñasawa têng Sadan ma in kôm in ndê gwelen yêc nom - alic Epe 2:2; 2 Kor 4:4; ma 1 Jon 5:19. Bocdinan lau nan sêkên whin sic waê bu sêlhac ñannga ma sêndic sin têng Sadan, (Jon 17:15; Epe 6:10-18) ma Anötö kên ñalai têng ñac bu sêku in dulu (Rom 16:20). Têng béc jambu-nga, Anötö oc sen Sadan ti in ndê anjela ti lau sac su ma in ndê ñalai oc pacndê sambuc (Rev 20:2-3, 10).

7 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Kwahic dec am nem gauc sa dom pi gêñ nanj aô gakôm gambo, tigenj tinjambu am oc êmyalê.”

8 Magoc Pita sôm, “Mba! Am êmgwasinj aô gahinj dom andô!” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô bu wangwasinj am dom, dec am oc ti anenj danj dom.”

9 Dec Pita sôm, “Bocdinañ Pômdau, êmgwasinj aô gahinj njambwa dom, magoc amanj ti nagôlôn whinj!”

10 Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Njmalac nanj gêlinj bu su, nanj tinjambu êngwasinj gahi njambwa, dec inj ndê njamlic sambuc njawasi sa. Aô wasôm têt mac lau dinañ bu mac njawasi sa su, magoc mac honj dom.”

11 Yisu kêyalê ngac nanj oc hoc inj asê, ma tu dinañ-nga sôm bu njac honj njawasi dom.

12 Yisu kêgwasinj njac honj gahi pacndê, dec sôc inj ndê njakwê awê-nga sa tiyham, ma mbu gi ndôc ndê mala. Ma inj ndac, “Mac anyalê gêt nanj aô gakôm têt mac, nanj njahu, me mba?”

13 Inj solop bu mac asam aô bu ‘Kêdôhônjwaga,’ ma ‘Pômdau,’ bu aô daunj dindec.

14 Ma kwahic dec aô, mac nem kêdôhônjwaga ma Pômdau, kagwasinj mac gahim. Ma aô wasôm têt mac, bu angwasinj nem asidôwai si gahi bocdinañ.

15 Aô gatôc njadônj têt mac, bu mac alic ma akôm tôm aô gakôm têt mac.

16 Aô wasôm yom njandô, bu ngac akinj danj hôc gêlêc inj ndê njadau dom, ma njac ahênj-nga hôc gêlêc inj nanj kêkinj inj, nanj dom.

17 Kwahic dec aô gawhê gêt dindec sa ma mac anyalê, ma mac bu akôm njandô sa, dec oc atap Anôtô ndê mwasinj sa.”

Yisu sôm ngac hoc inj asê-nga asê

18 Ma Yisu sôm, “Aô gasôm yom dindec pi mac honj dom, bu aô kayalê lau nanj aô kayalinj njac sa. Tigenj yom danj nanj sêto yêc, nanj oc njandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec bu, ‘Njac nanj gêt gêt whinj aô, nanj kêñ kisa aô.’

19 Aô gasôm yom asê gwananj pi gêt dau, bu têt têt gêt dau hôc asê, nanj mac oc akênj whinj bu aô Mesaya dau.

20 Aô wasôm yom njandô têt mac, bu asa nanj kôc njamalac nanj aô kakinj inj, nanj sa, nanj kôc aô daunj sa. Ma asa nanj kôc aô sa, nanj kôc inj nanj kêkinj aô gamenj, nanj sa.”

21 Yisu sôm yom dinañ su, ma inj ndê njalôm njawapac njandô, dec sôm, “Yomandô aô wasôm têt mac, bu ngac danj mbo dec, nanj oc hoc aô asê.”

22 Yisu ndê ngacsênjomi sênjô yom dinañ ma tahê dandi, bu njac sem gauc bu ngac nanj inj sôm yom pi, inj asa.

23 Ngacsênjomi nanj Yisu tac whinj ndu andô, nanj ndôc gi panj Yisu.

24 Dec Saimon Pita gic amba têt inj, ma sôm, “Am ndac inj bu inj sôm yom pi asa.”

25 Goc ngacsênjomi dau têt sac Yisu, ma ndac, “Pômdau, asa?”

26 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Njac nanj aô wapuc bolom dindec sip sulu ma wakênj têt inj.” Goc inj puc bolom sip sulu ma kêñ têt Judas Iskeriot, Saimon atungac.

27 Judas kôc bolom dau su, ma njagahô Sadañ sip inj ndê njalôm. Ma Yisu sôm têt inj, “Sa ndi, ma gêt nanj am gauc gêm bu kôm, nanj kôm njagahô.”

28 Lau honj nanj sêndôc tebo, nanj sênjô yom nanj Yisu sôm têt Judas, magoc sênjyalê njahu dom.

29 Judas inj ngac nanj yob njac si talhi mone-nga, ma bocdinañ dec ngacsênjomi njatô gauc gêm bu Yisu kêkinj inj sa gi bu nemlhi gêt tu Mwasinj Pasowa-nga, me bu kêñ gêt têt lau njalôm sawa.

30 Judas gêt bolom nanj Yisu kêñ têt inj, ma sa awê gi. Ma gamenj njasec sa.

Yomsu wakuc

31 Judas sa gi su, ma Yisu sôm, “Kwahic dec Njmalac ndê Atu oc tap inj ndê waê sa, ma inj oc po Anôtô ndê waê sa whinj.

32 Ma Anôtô oc kêñ dau ndê njawasi têt ndê Atungac bu po Atu ndê waê sa. Ma inj oc po ndê waê sa njagahô enj.

33 “O anenj lau hac. Aô wambo wawhinj mac njasawa saunj enj. Tinjambu mac oc anjalê aô, tigenj tôm aô gasôm têt lau bata Israel-nga su, dec wasôm têt mac bu gamenj nanj aô bu wandi, nanj mac atôm dom bu amenj.

34 Kwahic dec aô wakênj yomsu wakuc têt mac bocdec bu. Akênj nem atac whinj lom daôm. Tôm aô atac whinj mac, dec mac atac whinj nem asidôwai bocdinañ.

35 Ma têt ndôc lau honj sêlic mac nem mêtê atac whinj daôm-nga, dec njac oc sênjyalê pi njandô bu anenj ngacsênjomi mac.”

Yisu sôm asê bu Pita oc sêc inj ahuc

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Goc Saimon Pita ndac inj bu, “Pômdau, am oc mbo nde?” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Gamenj nanj aô oc wandi, nanj am gitôm dom bu êmkuc aô kwahic dec. Magoc tinjambu am oc êmkuc aô mwenj.”

37 Goc Pita ndac, “Pômdau, tu sake-nga am sôm bu kwahic dec aô gatôm dom bu wangkuc am? Aô wakênj daunj sambuc e nditôm wambac ndu tu am-nga.”

38 Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am gauc gêm bu am gitôm bu mbwac ndu tu aô-nga, a? Aô wasôm yomandô têt am, bu ôbwêc dau dindec am oc sêc aô ahuc tidim tô munj, goc dalec oc tanj.”

14

Yisu ti senj datênj inj Damba-nga

¹ Ma Yisu sôm têt ndê ngacsêngomi, “Ambo ti nem ñalôm ñawapac dom. Akêñ whiñ Anötö, ma akêñ whiñ aô bocdinañ.

² Ñalôm daêsam yêc Damañ ndê andu. Bu mba, oc wasôm yom dindec asê têt mac dom. Aô watêñ Damañ ndê andu dau wandi, bu wamasañ mac nem malam.

³ Aêc, aô oc wandi, ma wamasañ nem malam, ma tiñambu aô wambu wameñ ma wakôc mac sa bu amenj andöc gameñ dinañ awhiñ aô.

⁴ Mac anyalê señ têt gameñ nañ aô oc wandi.”

⁵ Magoc Tomas sôm têt in, “Pômdau, yac am gauc gameñ nañ am oc ndi, ma bocdinañ ñalêñ bocke dec yac oc anyalê señ bu atêñ gameñ dau andi?”

⁶ Ma Yisu sôm, “Aô dauñ gati señ, ma yom ñandô ti mac andöc tamli ñahu yêc aô. Aô tañwasêñ gati señ bu ñamalac sêtêñ Damañ sêndi, ma señ dañ yêc dom.

⁷ Mac bu anyalê aô ñapep, dec oc anyalê Damañ whiñ. Ma kwahic dec ma ndi, mac anyalê in, ma mac alic in su.”

⁸ Goc Pilip sôm, “Pômdau, tôc Damam têt yac, nañ goc nditôm.”

⁹ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “O Pilip, aô gambo gawhiñ mac ñasawa baliñ su, ma bocke am kêyalê aô dom? Tu sake-nga am sôm têt aô bu watôc Damañ têt mac? Aô wasôm têt am, bu asa nañ gêlic aô su, nañ gêlic Damañ su bocdinañ.

¹⁰ Aô gasôm su, bu aô gambo Damañ ñalôm, ma in mbo aô ñalôm. Mac akêñ whiñ yom dau, me mba? Yom nañ aô gasôm, nañ aô tañwasêñ neñ yom dom. Damañ nañ mbo aô ñalôm, nañ kôm in ndê gweleñ ña aô.

¹¹ Aô gasôm bu aô gambo Damañ ñalôm, ma in mbo aô ñalôm. Akêñ whiñ aneñ yom dinañ. Magoc mac bu akêñ whiñ aneñ yom dom, dec gauc nem gêt atu-tu nañ aô gakôm ña Damañ ndê ñaclai, ma akêñ whiñ tu gêt dinañ-nga.

¹² Aô wasôm yom ñandô têt mac, bu asa nañ kêñ whiñ aô, nañ oc kôm gêt atu-tu gitôm aô gakôm. Ma in oc kôm gêt atu-tu nañ hóc gêlêc in dinañ su. Ñahu bu kwahic dec aô watêñ Damañ wandi.

¹³ Ma aô wakôm gêt bocke nañ mac atenj tu aneñ ñaê-nga, ma ñalêñ dinañ aô wapo Damañ ndê waê sa.

¹⁴ Atenj gêt tu aneñ ñaê-nga, ma aô wakôm gêt dau ñandô sa.”

Yisu gic bata bu êñkin Ñalau Dabuñ

¹⁵ Ma Yisu sôm, “Mac bu atac whiñ aô, dec dañam wambu aneñ yom.

¹⁶⁻¹⁷ Ma aô wandac Damañ, ma in oc kêñ Ñalau Yom ñandô-nga bu meñ mbo whiñ mac ñapañ enj. In oc puc mac dôñ ti nem mac awham ô aô. Lau sac nom-nga oc sêkôc in sa dom, bu ñac sêtôm dom bu sêlic in me

sêñyalê in. Tigeñ mac anyalê in, bu in mbo whiñ mac, ma oc mbo mac nem ñalôm.

¹⁸ Aô wahu mac siñ bu ambo atôm mosibu dom. Mba! Aô dauñ watêñ mac waloc.

¹⁹ “Ñasawa saun ma lau nom-nga oc sêlic aô tiyham dom, tigeñ mac oc alic aô. Ñahu bu aô oc watisa tiyham ma wambo tañli, ma tu dinañ-nga dec oc nditôm bu mac ambo tamli ñapañ awhiñ.

²⁰ Têt têt dinañ, mac oc anyalê bu aô gambo Damañ ñalôm, ma mac ambo aô ñalôm, ma aô gambo mac ñalôm.

²¹ Asa nañ kôc aneñ yomsu sa yêc in ndê ñalôm ma dañga wambu, nañ tôc asê bu in atac whiñ aô ñandô, ma Damañ oc atac whiñ in bocdinañ. Ma aô dauñ oc atac whiñ in, ma watôc dauñ asê têt in.”

²² Goc ngacsêngom dañ ñaê Judas sôm, “Pômdau, tu sake-nga am sôm bu tôc daôm asê têt yac, magoc têt lau nom-nga hoñ dom?” (Ngacsêngom dinañ in Judas Iskeriot dom.)

²³ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Asa nañ atac whiñ aô, nañ oc dañga wambu aneñ yom. Ma Damañ oc atac whiñ in ma alu oc atêñ in aloc ma ambo awhiñ in.

²⁴ Yom nañ aô gasôm asê têt mac, nañ aô dauñ neñ yom dom. Damañ nañ kêñ aô gameñ, nañ ndê yom. Tigeñ lau nom-nga nañ atac whiñ aô dom, nañ dañga wambu aneñ yom dau dom.

²⁵ “K wahic dec aô gambo gawhiñ mac ma gasôm yom hoñ dindec têt mac.

²⁶ Magoc tiñambu, Damañ oc êñkin Ñalau Dabuñ nem aô anjêñ têt mac loc bu nem mac sa. In oc êndôhôn mac pi gêt hoñ, ma kêñ mac gauc nem yom hoñ nañ aô gasôm têt mac su.

²⁷ Aô wakêñ aneñ yom malô têt mac bu yêc mac ñapañ, dec ambo ti atac malô. Bu yom malô nañ aô oc wakêñ têt mac, nañ hóc gêlêc lau nom-nga si su. Bocdinañ ahêgo daôm dom, ma atôc daôm dom.

²⁸ “Aô gasôm têt mac bu aô oc wahu mac siñ, ma tiñambu oc wambu wameñ tiyham. Ma mac bu atac whiñ aô, dec mac oc atac ñayham bu aô watêñ Damañ wandi, bu Damañ hóc gêlêc aô su.

²⁹ Kwahic dec aô gasôm yom dindec têt mac gwanan, bu tiñambu têt ndoc aneñ yom dau ñandô sa, nañ goc mac oc akêñ whiñ aô.

³⁰ “Ndoc tiapê, dec gitôm dom bu wasôm yom daêsam têt mac. Ñahu bu nom dindec ñadau kêñ in bu meñ. In dau ndê ñaclai mba bu kôm gêt dañ têt aô.

³¹ Magoc aô wakôm gêt hoñ nditôm Damañ gic atu aô, ma ñalêñ dinañ dec lau nom-nga oc sêñyalê bu aô atac whiñ Damañ. Bocdinañ atisa ma dalhô.”

15

Yisu gêm dôhôn dau pi a wain

¹ Ma Yisu sôm, “Aô a wain ñandô,* ma Daman ti ôm wain-nga ñadau.

² A wain ñasanğac hoñ nañ sêlhac wain ñahu aô dauñ ma sem ñandô dom, nañ Daman oc so kic. Ma ñasanğac nañ sem ñandô, nañ in oc ndic sêli bu kôm ñawasi sa ma nem ñandô daêsam.

³ Ma ñalêñ tiger, yom nañ aô gasôm têt mac su, nañ kôm mac nem ñalôm ñawasi sa su.

⁴ Asap aô dôñ, ma aô wasap mac dôñ bocdinañ. A wain ñasanğac dan bu sap ñahu dôñ dom, dec oc tôm dom bu nem ñandô yêc dau-nga. Ma mac bocdinañ. Mac bu asap aô dôñ dom, dec oc tôm dom bu mac anem ñandô.

⁵ Aô gatôm a w ain ñahu, ma mac atôm ñasanğac. Asa nañ sap aô dôñ, ma aô wasap in dôñ, nañ oc nem ñandô daêsam. Mac bu asap aô dôñ dom, dec oc atôm bu akôm gêt ñayham dan dom.

⁶ Asa nañ sap aô dôñ dom, nañ gitôm ñasanğac nañ kegwelec sip nom ma tibasô. Ma ñasanğac kairi dinañ oc sêhoñ sa ma sêkên pi ya ndi ma ya neñ su.

⁷ “Mac bu asap aô dôñ, ma bu akôc aneñ yom sa tidôn yêc nem ñalôm, dec gêt bocke nañ mac bu atac whin, nañ aten têt Anôtô, ma in oc kêt têt mac.

⁸ Asap aô dôñ ma anem ñandô daêsam, dec oc whê mac sa bu aneñ ñgacsênomi ñandô, ma ñalêñ dinañ mac oc apo Daman ndê waê sa.

⁹ Aô atac whin mac, gitôm Daman atac whin aô. Kwahic dec ambo aneñ atac whin ñalôm.

¹⁰ Aô danan wambu yom hoñ nañ Daman gic atu aô, ma aô gambo in ndê atac whin ñalôm. Ma mac bu danam wambu yom nañ aô gac atu mac, dec mac oc ambo aneñ atac whin ñalôm.

¹¹ “Aô gasôm yom dindec têt mac, tu bu aneñ atac ñayham nem mac nem ñalôm ahuc. Ma aneñ atac ñayham oc êñsalê mac ahuc.

¹² Aneñ yomsu dau dec, bu mac atac whin nem asidôwai, gitôm aô atac whin mac.

¹³ Ñamalac nañ kên dau sambuc ma mbac ndu ô in ndê asidôwa, nañ ndê mêtê atac whin-nga hôc gêtêc lau hoñ si su.

¹⁴ “Mac bu anğuc aô neñ yomsu ma akên nem atac whin lom daôm, nañ mac ati aneñ lau atac whin-nga.

¹⁵ Ñadau dan oc sôm gêt hoñ asê têt in ndê lau akiñ dom. Magoc gêt hoñ nañ aô ganğô yêc Daman, nañ aô gawhê sa têt mac su. Tu dinañ-nga aô wasam mac bu lau akiñ tiyham dom, magoc aô wasam mac bu aô neñ lau atac whin-nga.

¹⁶ Mac anğuc aô tu daôm nem gauc-nga dom. Mba! Aô dauñ kayaliñ mac sa, ma kakiñ mac bu asa andi ma anem ñandô daêsam, nañ oc yêc ñapan. Ma têt ndoc dinañ, gêt sake nañ mac aten têt Daman anem aô anôn, nañ in oc kêt têt mac.

¹⁷ Aô neñ yomsu dau bocdec bu, atac whin mac nem asidôwai andic ñawaê.”

Lau nom-nga atac tec Yisu ndê lau

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Têt ndoc lau sac nom-nga atac tec mac, nañ gauc nem bu ñac sêtec aô muñ su.

¹⁹ Mac bu anğuc lau nom-nga si mêtê, dec lau nom-nga oc atac whin mac, ñahu bu ñac atac whin ñac dau si lau. Magoc mac ambo atôm lau nom-nga dom, bu aô kayaliñ mac sa su yêc ñac, ma tu dinañ-nga dec ñac oc sêtec mac.

²⁰ Gauc nem yom nañ aô gasôm têt mac bocdec bu, ‘Ñgac akiñ dan oc hôc gêtêc in ndê ñadau dom.’ Lau nom-nga sêkên kisa aô, ma oc sêkên kisa mac bocdinañ. Ñac sêkôc aneñ yom sa dom, ma bocdinañ ñac oc sêkôc mac nem yom sa dom.

²¹ Ñac oc sêkôm gêt hoñ dinañ têt mac tu mac akên whin aô-nga, ñahu bu ñac sênjalê in nañ kêt in aô gameñ, nañ dom.

²² “Aô bu wameñ ma wahoc neñ yom asê têt ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sênğô aneñ yom hoñ su ma sêkên whin dom, dec ñalêñ mba bu sêmasañ yom têt Anôtô tu ñac si giso-nga.

²³ Asa nañ atac tec aô, nañ atac tec Daman whin.

²⁴ Aô gakôm gêt dalô yêc ñac si anğô-nga, nañ ñamalac dan gitôm dom bu kôm. Aô bu watôc têt ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sêlic su, ma sêkên whin aô dom. Mba! Ñac sêtec aô, ma sêtec Daman whin.

²⁵ Ma bocdinañ Anôtô ndê yom nañ sêto yêc ñac si buku yomsu-nga,† nañ dec ñandô sa. Yom dau sôm bu, ‘*Ñac atac tec aô ñambwa.*’

²⁶ “Tiñambu, aô wanğin Ñalau men bu puc mac dôñ ma nem mac awham sa. In Ñalau nañ sa akên Daman, ma sôm yom ñandô en. Ma têt ndoc in men, nañ in oc hoc yom ñandô asê pi aô.

²⁷ Ma mac oc ahoc yom ñandô asê pi aô bocdinañ, b u mac ambo awhin aô têt ñamata-nga e men têt dec.

* **15:1:** Yêc Yom Lêñsêm Akwa Anôtô gêm dôhôn lau Israel-nga pi a wain - alic BW 80:8-16, Ais 5:1-7; ma Jer 2:21. Magoc ndoc daêsam lau Israel sêso Anôtô ndê mêtê. Yisu gêm dôhôn dau pi a wain, ma sôm bu in a wain ñandô. † **15:25:** Yom dau yêc BW 35:19, 69:4. Têm ñatô lau Israel sêsam Anôtô ndê yom nañ kwahic dec dasam bu Yom Lêñsêm Akwa nañ bu ‘Buku Yomsu-nga.’ Magoc ñaê ‘Buku Yomsu-nga’ dau hêganôn buku amanđan nañ Moses to (Genesis, Eksodas, Levitikas, Namba ma Diuteronomi).

16

¹ “Aô gasôm yom hoj dindec têt mac bu wapuc mac dôj, bu ahu nem akêt whij aô sinj dom têt ndoc mac atap kisa sa.

² Lau Israel-nga oc sêmasuc mac su yêc gôlôwac Israel-nga. Ndoc oc men, nanj lau oc sêndic mac nem lau njatô ndu, ma njac oc gauc nem bu sêkôm gêt njayham tu sênem akinj Anôtô-nga.

³ Nac sênjalê Damanj dom, ma sênjalê aô dom, ma tu dinan-nga dec njac oc sêkôm bocdinan têt mac.

⁴ Magoc kwahic dec aô gasôm yom dindec têt mac, bu têt ndoc gêt dau hôc asê mac, nanj gauc nem bu aô gakêt puc mac gwanan su.”

Nalau Dabun ndê gwelenj

“Aô gasôm yom dinan asê têt mac munj su dom, njahu bu aô gambo gawhinj mac.

⁵ Magoc kwahic dec aô oc wahu mac sinj, ma wambu watêt in nanj kêkinj aô gamen, nanj wandi. Ma bocke dec mac nem danj ndac aô pi gamenj wandi-nga dom?

⁶ Tigenj tu aô gasôm bu wahu mac sinj-nga, dec kayalê bu mac nem njalôm njawapac njandô.

⁷ Aô wasôm yom njandô têt mac, bu aô bu wahu mac sinj dec oc wanem mac sa. Aô bu wahu mac sinj dom, goc Nalau Nem Mac Sa-nga oc têt mac menj dom. Magoc aô bu wandi, dec aô wanjinj in têt mac menj.

⁸ Ma têt ndoc in menj, nanj in oc tôc lau nom-nga si giso asê tiawê pi sac, ma pi lêg gitênj, ma pi Anôtô ndê matôc.

⁹ Inj oc tôc njac si sac njahu asê, nanj sip njac sêkêt whij aô dom.

¹⁰ Ma inj oc tôc asê bu lau nom-nga sênjalê Anôtô ndê lêg gitênj dom, bu aô oc watêt Damanj wandi, ma mac oc alic aô tiyham dom.*

¹¹ Ma inj oc tôc asê bu Anôtô oc êmatôc sac hoj, tôc kwahic dec inj oc êmatôc nom dindec njadaw.

¹² “Yom daêsam yêc bu wasôm têt mac, magoc mac atôm dom bu akôc sa.

¹³ Magoc têt ndoc Nalau Yom Njandô-nga menj su, nanj in oc nem mac sa bu anyalê yom njandô hoj. Nahu bu inj oc sôm dau ndê yom asê dom, magoc yom hoj nanj in ngô yêc alu Damanj, nanj dec inj oc hoc asê. Ma inj oc kênj puc mac pi gêt nanj oc hôc asê tinjambu.

¹⁴ Nalau Dabunj oc po anenj waênj sa, njahu bu inj oc kôc aô dauj nenj yom, ma hoc asê têt mac.

¹⁵ Damanj ndê gêt hoj ti aô nenj, ma tu dinan-nga dec gasôm têt mac bu gêt hoj nanj Nalau oc hoc asê têt mac, nanj menj akêt aô nenj.”

Njalôm njawapac oc nem dau kwi ti atac njayham

¹⁶ Goc Yisu sôm, “Nasawa saunj mac oc alic aô dom, ma njasawa saunj mac oc alic aô tiyham.”

¹⁷ Yisu sôm yom dinan, goc inj ndê njacsênjomi sem yomgalôm, ma njatô sêsôm têt dandi, “Yom bocke dec inj sôm bu njasawa saunj yac oc dalic inj dom, ma njasawa saunj yac oc dalic inj tiyham? Ma inj sôm bu inj oc têt Damba ndi.”

¹⁸ Goc sêndac dandi njapanj bu, “Inj ndê yom dinan pi njasawa saunj, nanj njahu bocke? Yac tanjalê inj ndê yom njahu dom.”

¹⁹ Yisu kêyalê bu njac bu sêndac inj pi yom dau, dec sôm têt njac, “Aô gasôm bu njasawa saunj mac oc alic aô dom, ma njasawa saunj mac oc alic aô tiyham. Tu sake-nga mac am yomgalôm pi yom dau?

²⁰ Yomandô aô wasôm têt mac, bu têt ndoc aô wahu mac sinj, nanj mac oc ahu dangibo asê ma atanj, magoc lau sac nom-nga oc atac njayham sa. Mac oc ambo ti nem njalôm njawapac, magoc tinjambu mac nem njalôm njawapac oc nem dau kwi ti atac njayham.

²¹ Oc nditôm awhê tidaê nanj ndê ndoc menj sa bu kôc balêkoc-nga. Inj njalôm njawapac bu inj kêsahê njandê atu. Tigenj têt ndoc inj kôc balêkoc dau su, nanj inj oc gauc nem njandê dau tiyham dom, bu inj atac njayham sa bu inj ndê balêkoc hôc asê su.

²² Ma mac bocdinan, kwahic dec mac ambo ti njalôm njawapac, magoc tinjambu aô walic mac tiyham, ma têt ndoc dinan, mac oc atac njayham atu. Ma lau danj oc sêkôc atac njayham su yêc mac dom.

²³ Têt têt dinan mac oc andac aô pi gêt danj tiyham dom. Yomandô aô wasôm têt mac, bu gêt sake nanj mac atenj têt Damanj tu anenj njê-nga, nanj inj oc kênj têt mac.

²⁴ Têt njamata-nga e menj têt kwahic dec, mac atenj gêt danj tu anenj njê-nga dom. Kwahic dec ma ndi, nanj atenj gêt tu anenj njê-nga. Ma Anôtô oc kênj têt mac, ma mac oc atisambuc njandô.”

Yisu ku njac lai nom-nga dulu

²⁵ “Gêt hoj dinan aô gasôm têt mac na yom gôlinj. Magoc têt oc menj sa, nanj aô oc wasôm yom têt mac na yom gôlinj dom. Aô oc wasôm yom yêc awê têt mac pi Damanj.

* **16:10:** Yom dau njahu yêc awê dom. Lau njatô gauc gêm bu yom dau njahu bocdec bu. Lau nom-nga sêtec Yisu ma sêkic yom bu sêndic inj ndu. Nac si gauc sa dom, ma sêlic inj gitôm njac sac danj. Magoc Anôtô unj inj sa, ma kôc inj sa pi undambê gi, dec tôc asê bu Yisu inj njac gitênj. Bocdinan Nalau Dabun oc tôc asê bu lau nom-nga si gauc sa pi Yisu dom. Ma lau njatô gauc gêm bu yom dau njahu bocdec. Yisu oc pi undambê ndi ma gitôm dom bu êndôhônj lau nom-nga pi lêg gitênj tiyham, dec Nalau oc menj bu whê njac si gauc sa pi mêtê sac ma mêtê gitênj.

²⁶ Têñ ndoc dinarj mac oc atenj gêñ tu anenj ñaê-nga. Aô wasôm têtñ mac, bu aô daun oc wanem mac awham têtñ Damanj lec dom. Mac daôm atenj nem mbec solop têtñ inj,

²⁷ bu inj atac whinj mac. Aêc! Damanj Anôtô atac whinj mac, ñahu bu mac atac whinj aô, ma akêtñ whinj bu inj kêkinj aô gamenj.

²⁸ Aô gambo gawhinj Damanj munj su, dec gasip nom gamenj. Ma kwahic dec aô bu wahu nom sinj ma wambu watên inj wandi.”

²⁹ Têtñ dinarj Yisu ndê ñgac-sêñomi sêsôm têtñ inj, “Kwahic dec am sôm yom yêc awê, ma sôm ña yom gôlinj dom.

³⁰ Ma kwahic dec yac anyalê bu am kêyalê gêñ honj. Ma lau sêkênj gëndac têtñ am dom magoc am kêyalê ñac si gauc ti yom honj munj. Tu dinarj-nga dec yac akêtñ whinj bu am mwenj akêtñ Anôtô ndê.”

³¹ Goc Yisu sôm têtñ ñac, “Kwahic dec mac akêtñ whinj, a?

³² Aô wasôm têtñ mac, bu ndoc oc menj sa, ma kwahic dec menj kêpinj su, nanj mac honj oc ahu aô sinj ma alhò têtñtên. Magoc aô oc wambo tanjwasênj dom, bu Damanj oc mbo whinj aô.

³³ Aô gasôm yom honj dindec têtñ mac bu wapuc mac dôñ bu ambo ti atac malô tu aô-nga. Yêc nom mac oc atap ñawapac sa, magoc ambo ti nem ñalôm pênj dôñ, bu aô gaku ñaclai nom-nga dulu su.”

17

Yisu tenj mbec tu inj dau-nga

¹ Yisu sôm yom dinarj su, goc tatic undambê, ma tenj mbec bocdec bu, “Damanj, anenj ndoc hôc asê su. Po am Atôm, aô dec neñ waênj sa, ma ñalênj dinarj aô oc wapo am nem waêm sa.

² Am kêñ ñaclai têtñ aô pi ñamalac honj, tu bu wakêtñ lau honj nanj am kêñ têtñ aô, nanj sêmbo tali ñapanj.

³ Ma ñac si ñahu sêmbo tali ñapanj-nga dau bocdec bu, sêñyalê am Anôtô ñandô tigenj, ma sêñyalê aô, Yisu Kilisi nanj am kêkinj aô gamenj.

⁴ “Aô gac dabinj gwelenj nanj am kêñ sip aô amanj, ma tu dinarj-nga dec aô gapo nem waêm sa yêc nom.

⁵ Têtñ ñamata-nga nom dindec mbasi, nanj aô dec gambo gawhinj am ma hêclu dawêkainj ñawasi atu dawhinj daunj. Kwahic dec Damanj, aô wandac am bu kôc aô sa bu wambo wawhinj am tiyham ti ñawasi atu dau.”

Yisu tenj mbec tu inj ndê ñgacsêñomi-nga

⁶ Ma Yisu sôm, “O Damanj, am kêyalinj am nem lau sa yêc nom, ma kêñ ñac sêsip aô amanj. Aô gatôc am asê têtñ ñac su, ma ñac danga wambu am nem yom.

⁷ Ma kwahic dec ñac sêñyalê bu gêñ honj nanj aô gakôm, nanj ñahu am daôm, ma am kêñ sip aô amanj bu wakôm-nga.

⁸ Bu yom nanj am kêñ têtñ aô, nanj aô gasôm asê têtñ ñac, ma sêkôc sa. Ma ñac sêñyalê pi ñandô bu munj-nga aô gambo gawhinj am, ma sêkênj whinj bu am daôm kêkinj aô gamenj.

⁹ Kwahic dec aô bu watenj mbec tu ñac-nga. Aô watenj tu lau nom-nga honj-nga dom, magoc aô watenj tu am nem lau honj, nanj am kêñ sip aô amanj-nga.

¹⁰ Anenj lau honj sêti am nem, ma am nem lau honj sêti aô neñ. Ma aô gatap waênj sa tu ñac-nga.

¹¹ Anenj têtñ wambo nom-nga pacndê, ma malô aô oc watênj am waloc. Magoc ñac oc gacgenj sêmbo nom. O Damanj dabunj, aô bu watenj am bu yob lau dinarj ña am nem ñaê ña-ñaclai atu nanj am gêlic ñayham bu kêñ têtñ aô. Yob ñac bu sêpinj dau dôñ sêti gêñ tigenj, gitôm hêclu dati gêñ tigenj.

¹² Têtñ ndoc aô gambo gawhinj ñac, nanj aô gayob ñ ac ñapep ña am nem ñaê ña-ñaclai nanj am kêñ têtñ aô. Ma bocdinanj ñac si danj ginja dom. Ngac tigenj nanj gic waê bu penj, nanj tawasê oc ninga, bu kôm yom nanj sêto yêc, nanj ñandô sa.

¹³ “Malô aô oc watênj am waloc. Tigenj kwahic dec aô gambo nom ma gasôm yom honj dinarj asê têtñ anenj lau, tu bu anenj atac ñayham nem ñac ahuc, ma kôm ñac sêtisambuc.

¹⁴ Aô gakênj am nem yom têtñ ñac, ma lau sac nom-nga atac tec ñac. Sêtec ñac ñahu bu ñac si mala ñandô yêc nom dom, gitôm aô daun neñ malanj ñandô yêc nom dom.

¹⁵ Aô watenj am bu kôc ñac su yêc nom dom, magoc aô watenj am bu yob ñac tu ñgac sac Sadanj-nga.

¹⁶ ñac si mala ñandô yêc nom dom, gitôm aô neñ malanj ñandô yêc nom dom.

¹⁷ Damanj, am nem yom inj yom ñandô enj. Kêñ nem yom ñandô sip ñac si ñalôm bu kôm ñac sêti lau dabunj ñandô.

¹⁸ Tôm am kêkinj aô gasip nom gamenj, dec aô wanjinj ñac sêsa sêndi sêmbo lau nom-nga ñalôm.

¹⁹ Kwahic dec aô gam dabunj daunj bu wandic bata am nem lêtñ nem lau si-nga, ma ñalênj dau dinarj dec oc tôñ bu ñac dau sêti am nem lau dabunj.”

Yisu tenj mbec tu lau honj nanj oc sêkênj whinj inj-nga

²⁰ “Aô watenj mbec tu lau nanj kwahic dec sêñyalê aô, nanj tawasê-nga dom. Aô watenj mbec tu lau honj nanj sêngô yom nanj ñac oc sêhoc asê pi aô, ma sêkênj whinj aô-nga sêwhinj.

²¹ Kêñ ñac honj sêmbo ti ñalôm ma gauc tigenj, gitôm hêclu dati gêñ tigenj, am mbo aô ñalôm, ma aô gambo am ñalôm. Pwinj ñac

honj dõn sênem damin hêclu, ma bocdinar têt ndoc lau nom-nga sêlic nac sêpin dau dõn ti njalôm tigenj, dec nac honj oc sêkêj whin bu am kêkin aõ gamenj.

²² Am nem njaclai ti njawasi nanj am kêj têtj aõ, nanj dec aõ gakêj têtj nac, bu nac oc sêti gêtj tigenj gitôm hêclu dati gêtj tigenj.

²³ Am mbo aõ njalôm, ma aõ wambo nac njalôm, tu bu wapij nac dõn bu sêmbo ti njalôm ma gauc tigenj. Ma bocdinar lau nom-nga oc sênjalê bu am kêkin aõ gamenj, ma bu am atac whin nac gitôm am atac whin aõ.

²⁴ “Damanj, aõ tac whin bu lau honj nanj am kêj nac sêsip aõ amanj, nanj sêwhin aõ sêmer ma sêmbo gamenj nanj aõ oc wambo. Dec nac oc sêlic njawasi atu nanj am kêj têtj aõ. Bu munj-nga, nom dindec mbasi, nanj am atac whin aõ ndu andõ, dec kêj njawasi dau têtj aõ.

²⁵ O Damanj gitêtj, lau nom-nga sênjalê am dom. Tigenj aõ kayalê am, ma lau dindec sênjalê bu am kêkin aõ gamenj.

²⁶ Aõ gatõc am asê têtj nac, ma watõc am asê njapanj. Ma tu dinanj-nga dec am nem atac whin aõ-nga oc yêc nac si njalôm. Ma aõ daun oc wambo nac si njalôm wawhinj.”

18

Sêkõc Yisu dõn

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Yisu tenj mbec dau pacndê, goc inj ti ndê ngacsênjomi sêhu Jerusalem sinj, ma sêpi Busunj Kidron-nga njadanja si. Ma sêsõc ôm tolib-nga danj nanj yêc dinanj.

² Judas, ngac nanj hoc Yisu asê, nanj kêyalê ôm dinanj, bu ndoc daêsam Yisu ti ngacsênjomi sêkac sa sêmbo dindê.

³ Bocdinar têtj ôbwêc dinanj inj kêkuc nac, ma sa têtj ôm dau gi. Inj wê lau sinj Rom-nga tonj danj ma lau sinj-nga lôm dabun-nga njatõ nanj dabunjsiga atu-tu ti lau Palêsai sênkinj. Nac sênsêlêj ti sêhõc dawenj ti lam, ma wapa sinj-nga, ma sêhõc asê ôm dinanj.

⁴ Yisu kêyalê gêtj honj nanj oc hõc asê inj, goc sa gi ma ndac nac bu, “Mac anjalê asa?”

⁵ Ma nac sêsôm, “Yac anjalê Yisu Nasaret-nga.” Dec Yisu sôm, “Aõ daun dindec.” (Têtj ndoc dinanj, Judas, ngac hoc inj asê-nga, kalhac whin lau dinanj.)

⁶ Têtj ndoc nac sêngõ Yisu ndê yom bu, “Aõ daun dindec,” goc nac honj sêyu dau su ma sêpenj sêsip nom si.

⁷ Ma inj ndac tiyham, “Mac anjalê asa?” Ma sêsôm, “Yisu Nasaret-nga.”

⁸ Goc inj ô yom ma sôm, “Aõ gasôm su, bu aõ daun dindec. Mac asôm bu mac anjalê aõ, ma bocdinar atec anenj lau dindec sêlhõ sêndi.”

⁹ Yisu sôm yom dau tu bu nem inj ndê ngacsênjomi si-nga. Ma tu dinanj-nga yom nanj inj sôm munj su bocdec bu, “Aõ oc wayob njamalac honj nanj Damanj kêj têtj aõ, bu nac si danj njinga dom,” nanj dec njandõ sa.

¹⁰ Saimon Pita kôc inj ndê bien balijsa, ma pa dabunjsiga njamata-nga ndê ngac akinj ndê dangalaun andõ-nga su. Ngac akinj dau ndê njê Malkus.

¹¹ Magoc Yisu sôm têtj Pita, “Kêj nem bien mbu sip njapanj ndi. Damanj kêj laci hu njawapac-nga dindec têtj aõ, ma aõ gac waê bu wanôm.”

Sêwê Yisu sêtêtj Anas si

(Mat 26:57)

¹² Goc ngac bata sinj-nga ti ndê lau sinj, ma lau sinj sêyob lôm dabun-nga nanj lau bata Israel-nga sênkinj, nanj sêkõc Yisu ma sêsõc inj amba dõn.

¹³ Goc sêwê inj sêtêtj Kayapas lawa Anas ndê andu si. Kayapas, inj lau Israel si dabunjsiga njamata-nga têtj têtj dinanj.

¹⁴ Inj ngac nanj munj-nga sôm asê têtj lau bata Israel-nga, bu oc njayham bu ngac tigenj mbac ndu ô lau honj.

Pita sêc Yisu ahuc

(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Sêwê Yisu sêtêtj dabunjsiga njamata-nga ndê andu, ma sêsõc tunjôm nanj kêgihi andu dau, nanj si. Ma Saimon Pita lu ngacsênjom danj sênkuc. Ngacsênjom dau dabunjsiga njamata-nga kêyalê inj tidõn, ma bocdinar dec inj kêkuc Yisu ma gacgenj sôt tunjôm dau gi.

¹⁶ Magoc Pita sôt gi dom, inj kalhac awê kêpin gatam. Dec ngacsênjom nanj dabunjsiga njamata-nga kêyalê, nanj mbu gi ma sôm yom pi Pita whin awhê akinj nanj yob gatam, goc kôc Pita sôt gi.

¹⁷ Ma awhê akinj dinanj ndac Pita bocdec, “Ma bocke? Am Yisu ndê ngacsênjom danj whin, a?” Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba! Aõ dom!”

¹⁸ Têtj ôbwêc dinanj gamenj njalhuc sa, dec lau akinj ti lau sinj lôm dabun-nga sêkôm ya golom asê goc sêlhac sêngihi ma sênsulu. Ma Pita gi kalhac whin nac ma kêsulu ya.

Dabunjsiga Anas kêsu Yisu

(Mat 26:59-68; Mak 14:55-65; Luk 22:63-71)

¹⁹ Têtj dinanj, dabunjsiga njamata-nga Anas* kêsu Yisu pi inj ndê sênjomi, ma pi yom nanj inj kêdõhõnj têtj lau.

²⁰ Ma Yisu sôm, “Aõ gasôm anenj yom honj yêc awê. Aõ kadõhõnj lau gambo nac si lôm wê-nga ma yêc lôm dabunj Jerusalem-nga,

* **18:19:** Anas - Munj-nga lau Israel-nga sênjalinj Anas sa ti nac si dabunjsiga njamata-nga. Têtj yala AD15 lau Rom-nga sêkõc inj su yêc gwelen dau. Tinjambu Kayapas inj lau Israel si dabunjsiga njamata-nga, magoc lau Israel daêsam êlêmê sêsam Anas bu dabunjsiga njamata-nga whinj.

gamen nan lau Israel-nga hon êlêmê sêkac dau sa sêmbu nan. Ma aô gasêc yom dan ahuc dom.

²¹ Bocdinan tu sake-nga am kêsu aô? Ndac lau nan sêngô aney yom. Nac hon sênjalê yom nan aô gasôm.”

²² Têj ndoc Yisu sôm yom dinan, goc ngac sinj lôm dabun-nga nan kalhac kêpin in, nan tap in sip ali andô ma sôm, “Toc dabunsiga atu sa, ma ô in ndê yom bocdinan dom!”

²³ Dec Yisu sôm, “Yom nan aô gasôm, nan bu yom so, nan goc sôm têj aô. Magoc aô gasôm yom so dan dom, ma tu sake-nga dec am tap aô?”

²⁴ Têj dinan Anas kêkin Yisu têj dabunsiga namata-nga Kayapas gi. Ma wac nan sêsô in amba dôj, nan gacgen yêc.

Pita sêc Yisu ahuc tiyham

(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Saimon Pita kêsulu ya mbo, ma namalac dan ndac in, “Am ngac dau ndê ngacsênjom dan, me?” Ma Pita pa dau ma sôm, “Mba!”

²⁶ Dabunsiga namata-nga ndê ngac akin dan mbo gamen dinan. In ngac nan Pita pa in ndê dangalau su, nan ndê têngac. Ma in sôm têj Pita, “Ma bocke? Aô galic am kalhac whin ngac dinan yêc ôm olib-nga. Yomandô, me?”

²⁷ Magoc Pita pa dau tiyham, ma ngahô enj dalec dan gic hu tanj.

Pailot kêsahê Yisu

(Mat 27:11-18, 20-23; Mak 15:2-15; Luk 23:2, 3, 18-25)

²⁸ Ôbwêc pacndê, ma têj bêbêc ganduc lau bata Israel-nga sêhu Kayapas ndê andu sinj ma sêwê Yisu sêtên gôlinwaga Rom-nga ndê andu si. Lau bata Israel-nga dinan sêsôc andu dau dom, sêtôc dau ma gauc gêm bu oc kôm nac ngadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga, dec oc tôm dom bu sênên Mwasin Pasowa-nga.[†]

²⁹ Bocdinan Pailot, ngac nan gêm gôlin gamen Judia-nga sa têj nac gi, ma ndac nac, “Mac asôm bu ngac dindec kôm giso bocke?”

³⁰ Ma sêô yom ma sêsôm, “In bu ndê giso mbasi, dec yac oc akôc in atên am amen lec dom.”

³¹ Dec Pailot sôm, “Mac daôm akôc in sa andi, ma amatôc in ênkuc mac daôm nem yomsu.” Magoc nac sêsôm, “Mba! Bu mac lau Rom-nga akên yao bu yac lau Israel-nga andic namalac dan ndu dom.”

[†] **18:28:** Lau Israel-nga si yomsu dan sôm bu nac bu sênem dabun dau, dec nac sêmbu ahê têj tiau gamen apa-nga. Nahu bu lau gamen apa-nga sênkuc Anôtô ndê yomsu dom, ma lau Israel-nga bu sêmbu sêmpin nac, dec oc kôm nac ngadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga. Pailot in ngac Rom-nga dan, ma lau gamen apa-nga daêsam sêmbu in ndê andu, ma tu dinan-nga lau bata Israel-nga sêtec bu sêsôc in ndê andu. [‡] **18:32:** Yisu sôm bu lau oc sêsun in sa yêc nom - alic Jon 12:32-33; 3:14; ma 8:28. Lau Israel-nga sêtec lau sac na hoc ndu, magoc lau Rom-nga sêndic lau sac pi a gisoc dau ma tu dinan-nga Yisu sôm bu nac oc sêsun in sa akên nom.

³² Nalên dinan dec Yisu ndê yom pi lên nan in oc mbac ndu,[‡] nan ngandô sa.

³³ Têj dinan Pailot hu nac sinj ma sôc andu gi, goc ta Yisu sôc gi ma ndac in, “Am lau Israel-nga si Kin, a?”

³⁴ Ma Yisu ô yom bocdec bu, “Am sôm yom dinan tôm am daôm nem gauc, me lau ngatô sêsôm yom dau pi aô?”

³⁵ Ma Pailot sôm, “Aô ngac Israel-nga dom! Am daôm nem lau ti dabunsiga atu-tu Israel-nga sêkên am têj aô mwenj. Am kôm gên giso bocke?”

³⁶ Dec Yisu sôm, “Aney gôlin kin-nga gitôm kin nom dindec-nga si gôlin dom. Aô bu wanem gôlin gamen nom-nga dan, dec oc tôm bu aney lau akin sêyob aô ma sêndic sinj bu lau bata Israel-nga sêkôc aô dôj dom. Magoc aô ney gôlin nahu yêc nom dindec dom.”

³⁷ Goc Pailot sôm, “Bocdinan, am sôm bu am kin dan, a?” Ma Yisu sôm, “Am daôm sôm bu aô kin dan. Aney dinan kôc aô, ma aô gahôc asê nom tu gên tigenj-nga, nan tu wahoc yom ngandô asê-nga. Ma lau hon nan atac whin yom ngandô, nan sêkôc aney yom sa.”

³⁸ Pailot ngô yom dau goc ndac, “Ma yom bocke in yom ngandô?”

In sôm yom dinan su, goc sa têj lau bata Israel-nga gi, ma sôm tiyham têj nac, “Aô gatap yom dan bu tamatôc in pi-nga, nan sa dom.

³⁹ Magoc mac nem mêtê dan yêc, bu wahu gapocwalô dan sinj têj mac têj Mwasin Pasowa-nga ngandoc. Mac atac whin bu aô wahu ngac dindec, nan sêsam bu Kin Israel-nga, nan sinj têj mac, me mba?”

⁴⁰ Magoc sêmbwêc, “Mba! In dom! Hu Barabas sinj têj yac.” Barabas in lau nan sêngilî sinj têj lau Rom-nga, nan si danj.

19

Sêsôm tidôn bu sêndic Yisu ndu

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

¹ Goc Pailot kêj Yisu têj lau sinj-nga bu sêhi in na sô.

² Ma sênsau bu sêtoc in sa. Sêwhê wac kêm ma sêkên in un gitôm sunsun, ma sêkên in sôc njakwê kokoc gitôm kin si njakwê.

³ Goc sêsôc sêsa sêlhac in angô-nga ma sêmbwêc, “Ei! Datoc lau Israel si Kin dindec sa manj!” Ma sêtap in sip ali andô.

⁴ Ma Pailot sa menj tiyham ma sôm têj lau bata bu, “Angô su nanj! Aô ney lau sinj-nga oc

sêkôc in sa têt mac men. Ma bocdinañ dec anyalê bu aô gatap yom dan sa pi in dom.”

⁵ Goc sêkôc Yisu sa men, ti sursun wac kêm ma njawê kokoc. Ma Pailot sôm, “Alic ngac dau dec.”

⁶ Têt ndoc dabunsga atu-tu ma lau sinj lôm dabun-nga sêlic in, nanj sêmbwêc, “Ndic in pi a gicso dau! Ndic in pi a!” Magoc Pailot sôm, “Mba! Aô gatap yom dan sa pi in dom. Mac daôm akôc in sa andi ma andic in pi a.”

⁷ Ma lau bata Israel-nga sêsôm, “In toc dau sa ma sam dau bu Anôtô ndê Atu! Ma tu yom sac dinañ-nga, yac mba yomso sôm bu in mbac ndu manj.”

⁸ Pailot ngô yom dinañ ma tõe dau njandô.

⁹ Goc in kôc Yisu mbu sôc andu njalôm gi, ma ndac in, “Am mwenj akêñ nde?” Magoc Yisu gêm dôñ.

¹⁰ Ma Pailot sôm têt in, “Bocke am ô anenj yom dom? Anenj njac lai yêc bu wanjapwêc am su, me bu wandic am pi a gicso dau ndi. Am kêyalê, a?”

¹¹ Dec Yisu ô yom ma sôm, “Anôtô bu kêñ têt am dom, dec am oc tôm dom bu kôm gêñ danj têt aô. Bocdinañ dabunsga nanj kêñ aô gasip am amam, nanj kôm giso hôc gêlêc am nem su.”

¹² Pailot ngô yom dinañ, dec kêsalê lêt bu hu Yisu sinj. Magoc lau bata Israel-nga sêmbwêc njapanj ma sêsôm, “Asa nanj toc dau sa bu in kinj dan, nanj kôm bu hôc gêlêc Sisa, lau Rom-nga si kinj. Bocdinañ am bu hu ngac dindec sinj, nanj am Sisa ndê silip dom.”

¹³⁻¹⁴ Bêc dinañ in bêc lau Israel-nga sêmasanj Mwasinj Pasowa-nga, ma ac kalhac lhu su. Têt ndoc Pailot ngô lau bata Israel-nga si yom dinañ, nanj dec in kôc Yisu sa awê têt gameñ nanj sêsam bu Senj Hoc nanj gi. (Yêc Yom †Hibru sêsam gameñ dau bu Gabata.) Yêc dinañ, Pailot ndôc sic ndôc in ndê pônj êmatôc yom-nga, ma sôm têt lau bata Israel-nga bu, “Alic mac nem kinj dindec!”

¹⁵ Tigenj ngac sêmbwêc, “Kôc in sa ndi! Kôc in sa ndi! Ndic in pi a gicso dau!” Dec Pailot ndac, “Mac atac whin bu aô wandic nem Kinj pi a gicso dau ndi, a?” Ma dabunsga atu-tu sêo yom ma sêsôm, “In yac mba kinj dom! Sisa tigenj in yac mba kinj.”

¹⁶ Têt dinañ Pailot sôc ngac si yom njapu, ma kêñ Yisu têt ngac bu lau sinj-nga sêndic in pi a gicso dau ndi.

Lau sinj-nga sic Yisu pi a gicso dau

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

¹⁷ Sêkêt Yisu hôc dau ndê a gicso dau, ma sêwê in sêsa gameñ nanj sêsam bu Gameñ Njakêcyha-nga si. Yêc Yom Hibru sêsam gameñ dau bu Golgota.

¹⁸ Ma yêc dinañ, ngac sic in pi a gicso dau gi. Ma ngac sic ngac lu sêpi a sêwhin, danj kêgalênj andô-nga ma danj kêgalênj gasê-nga.

¹⁹ Pailot sôm bu sêto yom pi bapia danj ma sêndic pi a gicso dau njahô-nga. Bapia dau sôm, “Yisu Nasaret-nga. Lau Israel-nga si Kinj.”

²⁰ Sêto yom dau nj lau Israel, ti lau Rom-nga ma lau Grik-nga si awha. Gameñ dinañ yêc surj sa têt malac Jerusalem, dec lau Israel-nga daêsam sêlic bapia dau.

²¹ Boc-dinañ dabunsga atu-tu Israel-nga sêtuudinj ma sêsôm têt Pailot, “Am to, ‘Lau Israel-nga si Kinj,’ ma yac alic yham dom! Am bu to, ‘Ngac dindec sam dau bu lau Israel-nga si kinj,’ dec oc solop.”

²² Magoc in ô yom ma sôm, “Aô gato yom dinañ, ma oc yêc bocdinañ.”

²³ Têt ndoc lau sinj-nga sic Yisu pi a gicso dau, nanj sêkôc in ndê njakwê su. Nac lau hale, ma sêwhê njakwê awê-nga kôc gi tonj hale, ma sêkôc sa tôm gi. Magoc ngac sic sam in ndê njakwê njalôm-nga dom. Njakwê dau njayham andô, sêsê dom, sêwhê sambuc ti po baliñ yêc njasu ma sip têt gahi.

²⁴ Bocdinañ lau sinj-nga sêsôm têt dandi, “Dakêc po dau kic dom. Dapuc gapoc ma yac neñ danj kôc po sambuc.” Nac sêkôm bocdinañ, dec yom danj nanj sêto yêc, nanj njandô sa. Yom dau bocdec bu:

Nac sêwhê anenj njakwê kôc têt dandi, ma sêpuc gapoc tu anenj njakwê-nga. [BW 22:18]

²⁵ Têt ndoc dinañ Yisu dinda lu asiwê danj, ma Klopas ndê awhê Maria lu Maria Magadala sêlhac sêmpinj a gicso dau.

²⁶ Ma Yisu gêlic in dinda kalhac whin ngac-sêñom nanj in atac whin njandô, dec in sôm têt dinda, “O dinañ. Lic nem atômngac dinañ.”

²⁷ Ma in sôm têt ngacsêñom dau bu, “Lic am dinam dinañ.” Ma têt bêc dinañ ma gi, ngacsêñom dau kôc Yisu dinda sa ndôc in ndê andu.

Yisu mbac ndu

(Mat 27:48, 50; Mak 15:36-37; Luk 23:36)

²⁸ Yisu kêyalê bu in gic dabinj gêñ honj su. Ma tu yom danj nanj sêto yêc, nanj njandô sa-nga, dec in sôm, “Aô buyô aô.”

²⁹ Lôn wain njamakic-nga danj kalhac gameñ dinañ, ma ngac sinj-nga danj kôc sôwam danj ma kêñ sip wain. Goc in sô pi a baliñ danj, ma hôc sa pi têt Yisu whasun gi.

³⁰ In nôm su ma sôm, “Aô neñ gwelenj honj pacndê su.” Goc in wec, ma mbac ndu.

³¹ Têt bêc dinañ lau Israel-nga sêmasanj dau tu bêc Sabat-nga, ma Sabat lanjê-nga in njac si om atu danj. Nac sêtec bu lau batê sêngalênj a gicso dau têt bêc atu dinañ, bocdinañ dec lau bata sêndac Pailot bu lau sinj-nga sêtuc lau dau si gahi dulu tu bu sêmbac ndu njagahô-nga, goc sêkôc ngac si njamlanj su ma sêngsuhunj.

³² Pailot gôlôc su, dec lau sin-nga sê têtj ngac dan nanj sic pi a gicso dau whinj Yisu nanj si, ma sê tuc inj gahi dulu. Goc nac sê tuc ngac tilu-nga gahi dulu boc-dinanj.

³³ Tigenj têtj têtj sê têtj Yisu si, nanj sêlic bu inj mbac ndu su, dec sic inj gahi dulu dom.

³⁴ Magoc ngac sin-nga danj kôc inj ndê kêm ma kunj Yisu sip nabi, ma ngahô dac ti bu kês sa menj.

³⁵ (Ngac nanj gêlic gêtj honj dinanj su, nanj dec sôm asê, ma inj ndê yom inj yom nandô. Inj dau kêyalê bu inj ndê yom inj yom nandô, ma inj sôm asê bu mac akêj whinj boc-dinanj.)

³⁶ Gêj dinanj hôc asê, dec yom lu nanj sêto yêc, nanj nandô sa.

Yom danj yêc bocdec bu:

Nac oc sê tuc inj ndê njakwa danj dulu dom.
[BW 34:20]

³⁷ Ma yom danj tiyham yêc bocdec:

Nac oc sêlhac ma tahê ngac nanj sêkun inj nanj.
[Sek 12:10]

Sêkêj Yisu ndê njamlanj yêc hoc njasuj

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Ngac danj mbo, nanj sêsam bu Josep, ma inj menj akêj malac A rimatiya. Inj kêtj whinj Yisu, magoc sêc dau ahuc, bu inj tôc lau bata Israel-nga. Têtj telha dinanj inj têtj Pailot gi ma ndac Yisu ndê njamlanj. Pailot gôlôc, dec Josep sa gi ma kôc Yisu ndê njamlanj su yêc a gicso dau.

³⁹ Ma Nikodemus gêm inj sa. Nikodemus inj ngac bata Israel-nga nanj munj-nga gi gêlic Yisu têtj ôbwêc danj. Inj kôc a njakwi ti gêtj njamalu nanj sêngalun whinj dau su, nanj gitôm 30 kilogram, ma whinj Josep gi.

⁴⁰ Injlu sêkôc Yisu ndê njamlanj, ma sem oso nj gêtj njamalu, goc sêhi ahuc nj po njayham. Sêkôm gêtj dau kêkuc lau Israel-nga si gêbôm sênjuhunj lau batê-nga.

⁴¹ Ôm danj yêc sunj sa têtj gamej nanj lau sinj-nga sic Yisu pi a gicso dau. Ma sêhô danj yêc ôm dau njâlôm, nanj lau sêlêj gwananj su yêc hoc njâlôm, ma sêkêj ngac batê danj yêc hoc njasuj dau munj su dom.

⁴² Boc-dinanj sênjuhunj Yisu njamlanj yêc hoc-sunj dinanj, njahu bu bêt dinanj inj bêt lau Israel-nga sêmasanj dau tu Sabat-nga, ma hoc-sunj dau yêc kêpinj.

20

Yisu tisa

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-10)

¹ Bêt Sabat-nga menj gi su, ma têtj wake njabêc njamata-nga Maria Magadala tisa têtj bêt bêt ganduc, ma sa têtj sêhô gi. Inj gêlic bu hoc atu nanj sêkêj ndôc sê awha, nanj ndôc njamala dom.

² Goc inj kêtj mbu têtj Saimon Pita lu njacsêjnom nanj Yisu atac whinj nandô, nanj gi, ma sôm têtj injlu, "Oyaê! Nac sêkôc Pômdau

ndê njamlanj su yêc sêhô, ma yac am gauc gamej nanj sêkêj inj yêc."

³ Goc Pita lu njacsêjnom dinanj sêti bu sê têtj sêhô sêndi.

⁴ Injlu sênti si, ma njacsêjnom dinanj hôc gêlêc Pita su ma hôc asê munj.

⁵ Inj sôc gi dom, magoc inj wec ma tôc gwaninj, ma gêlic po nanj sêhi pi Yisu ndê njamlanj, nanj yêc njamala.

⁶ Saimon Pita kêkuc menj hôc asê ma gacgenj sôc hocsunj dau njâlôm gi. Inj gêlic po nanj yêc,

⁷ ma po nanj sêhi pi Yisu njagôlônj. Po dinanj yêc dau-nga, magoc yêc bambalinj dom, yêc gitôm sêtip sa njapep.

⁸ Goc ngac-sêjnom nanj hôc asê sêhô munj, nanj sôc gi whinj. Inj gêlic po njambwa, dec kêtj whinj bu Yisu tisa su yomandô.

⁹ (Munj-nga e menj têtj têtj dinanj, nanj njac si gauc sa dom pi yom honj nanj sêto yêc bu Yisu oc tisa akêj lau batê-nga.)

Yisu hoc dau asê têtj Maria Magadala

¹⁰ Dinanj su ma njacsêjnom lu dinanj sêlhô sêmbu sê têtj si andu si.

¹¹ Magoc Maria Magadala nanj mbu menj su, nanj gacgenj kalhac sêhô njamakê ma tanj. Inj wec bu tôc gwaninj sêhô njâlôm,

¹² ma inj gêlic anjela lu ti njakwê sê sêp sêndôc gamej nanj munj-nga Yisu yêc, danj ndôc njagôlônj-nga, ma danj ndôc gahi-nga.

¹³ Ma sêndac inj, "O awhê! Am tanj tu sake-nga?" Ma inj ô yom ma sôm, "Lau sêkôc anenj Pômdau ndê njamlanj su, ma aô gam gauc gamej nanj sêkêj inj yêc nanj."

¹⁴ Inj sôm yom dinanj su, dec tagêlic ma gêlic Yisu, magoc kêyalê dom bu inj Yisu.

¹⁵ Ma Yisu sôm, "Awhê! Am tanj tu sake-nga? Am kêsalê asa?" Maria gauc gêm bu inj ngac nanj yob ôm dau, dec sôm, "O njadau, am bu kôc inj ndê njamlanj su, goc sôm asê têtj aô bu am kêtj inj yêc gamej bocke, ma yac oc andi akôc inj sa."

¹⁶ Têtj dinanj Yisu sôm têtj inj, "Maria." Goc Maria kac dau kwi ma mbwêc nj Yom Hibru, "Raboni!" (Yom dau danem kwi bu 'Kêdôhônjwaga'.)

¹⁷ Inj kêgape Yisu dôj njanga, magoc inj sôm, "Am êmasac aô njapanj dom, bu aô gatêj Damanj ga su dom. Magoc am mbu ndi, ma sôm têtj anenj asidôwai bu aô oc wambu watêj anenj Damanj, ma mac nem Damam. Inj aô nenj Anôtô, ma mac nem Anôtô."

¹⁸ Goc Maria Magadala kôlhô têtj Yisu ndê sêjnomi gi, ma sôm têtj njac bu, "Pômdau tisa ma aô galic inj su!" Ma yom honj nanj Yisu sôm têtj inj, nanj inj gic minj têtj njac.

Yisu hoc dau asê têtj ndê sêjnomi

¹⁹ Têtj wake njabêc njamata-nga dinanj njabêc, sêjnomi sêmbu andu danj njâlôm sêwhinj dau. Nac sic gatam ahuc njanga, bu sê têtj lau bata Israel-nga. Sêmbu dinanj, ma

Yisu hoc dau asê kalhac ñac ñalhu, ma sôm, “Yom malô whiñ mac!”

²⁰ In sôm yom dinan su, goc tôc in amba ma ñabi têtñ ñac sêlic. Ma ñac honñ atac ñayham atu tu sêlic Pômdau-nga.

²¹ Ma in sôm tiyham, “Yom malô whiñ mac! Tôm Daman kêtñ aô gasip nom gameñ, nan kwahic dec wanñ mac asa andi.”

²² Dec in yu wayahô pi ñac ma sôm, “Akôc Nalau Dabun sa loc.

²³ Aô wakên ñaclai têtñ mac bu asuc ñamalac si sac kwi. Ñac nanñ mac asuc ñac si sac kwi, nanñ Anôtô suc ñac si sac kwi bocdinan. Ma ñac nanñ mac asuc si sac kwi dom, nanñ si sac oc gacgen yêc ñac-nga.”

Yisu hoc dau asê têtñ Tomas

²⁴ Têtñ ndoc ñamata-nga nanñ Yisu hoc dau asê têtñ in ndê sêñomi, nanñ Tomas mbo whiñ ñac dom. In ñgacsêñomi 12 si dan nanñ sêsam bu Lômpôn.

²⁵ Tinambu sêñomi ñatô sêsôm têtñ in bu, “Yac alic Pômdau sul!” Magoc in sôm, “Aô gakên whiñ dom! Aô bu walic bôlêm ñamala yêc in amba, ma wakên aô amanatu sip ñamala dau, ma sôc kêm ñamala yêc in ñabi, dec aô oc wakên whiñ.”

²⁶ Wake dan ginga su, ma Yisu ndê sêñomi sêmbo andu dau tiyham, ma Tomas mbo whiñ ñac. Ñac sic gatam ahuc ñannga sa, magoc Yisu menñ kalhac ñac ñalhu. Ma in sôm, “Yom malô whiñ mac!”

²⁷ Ma in sôm têtñ Tomas, “Lic aô aman, ma kên amam-atu sip dec, ma kên amam-atu sôc aneñ ñabi. Hu nem atac lu-lu sin, ma kên whiñ.”

²⁸ Dec Tomas sôm, “Aneñ Pômdau, ma aneñ Anôtô am!”

²⁹ Goc Yisu sôm têtñ in, “Am gêlic aô su, dec kên whiñ. Aô awhañ hóc lau nanñ sêlic pi tandô dom, magoc sêkên whiñ, bu ñac oc sêtap Anôtô ndê mwasin sa.”

Jon ndê bapia ñahu

³⁰ Yisu kôm gên dalô daêsam yêc in ndê sêñomi angô-nga, nanñ ñamin yêc bapia dindec dom.

³¹ Magoc yom pi gên dalô nanñ sêto sip bapia dindec, nanñ yêc tu bu mac asam ma akên whiñ bu Yisu in Mesaya, Anôtô ndê Atu. Ma tu mac akên whiñ in ndê ñaê-nga, dec mac oc atap senñ ambo tamli-nga sa.

21

Ñgacsêñomi sêhê i daêsam

¹ Tinambu Yisu hoc dau asê têtñ ñgacsêñomi tiyham, yêc Bugicton Taibirias* ñamakê. Ma ñamin dau dindec.

² Saimon Pita, ma Tomas nanñ sêsam bu Lômpôn, Natanael nanñ menñ akên malac

Kana yêc Galili, Sebedi ndê atu lu, ma ñgacsêñom lu tiyham sêmbo sêwhiñ ñac.

³ Ma Pita sôm têtñ ñac, “Aô bu wasa wandi wakôc i.” Ma ñac sêsôm, “Ayôc, yac awhiñ am daloc.” Bocdinan ñac honñ sêpi wanñ dan ma sêsa si bu sêkên wasan. Magoc têtñ ôbwêc dinan, sêkôc i danñ dom.

⁴ Têtñ bêtêc ganduc Yisu kalhac baô, tigen ñac sêñyalê dom bu in Yisu.

⁵ Ma in hê mwalêc ñac ma sôm, “Aê mac lau. Mac akôc i ñatô, me mba?” Ma sêsôm, “Mba!”

⁶ Dec in sôm têtñ ñac, “Akên wasan sip andô-nga, ma mac oc atap i ñatô sa.” Bocdinan ñac sêkên wasan sip gi ma sêkôc i daêsam andô, dec gitôm dom bu sêhê sa.

⁷ Têtñ dinan ñgacsêñom nanñ Yisu atac whiñ kêtêc, nanñ sôm têtñ Pita bu, “Kec, Pômdau dau dê.” Saimon Pita ngô yom dau, goc ñagahô in kôc ndê ñakwê awê-nga sa, hi pi dau, ma pwê sip bu gi, ma bu têtñ Yisu ndi.

⁸ Wanñ dau poc kêtñ baô, ñasawa gitôm 90 mita, ma ñgacsêñomi ñatô sêhêc wanñ ma sêhê wasan ti i sêñkuc Pita.

⁹ Ñac sêhêc asê baô, ma sêlic i sa ya ñanda, ma bolom ñatô.

¹⁰ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Akôc i ñatô sa yêc wasan amên.”

¹¹ Goc Saimon Pita têtñ wanñ gi, kêtgapwêc wasan su, goc sêhê pi baô gi. I atu-atu daêsam sêyêc wasan, nanñ sêse sa gitôm 153, magoc wasan dau kic dom.

¹² Ñac honñ sêtôc bu sêndac in bu, “Am asa?” Magoc yêc ñac si ñalôm sêñyalê bu in Pômdau. Ma Yisu sôm, “Amen ma aneñ gên bêtêc-nga.”

¹³ Dec in kêsêlên gi ma kôc i ti bolom sa, ma kên têtñ ñac.

¹⁴ Dinan ti têtñ titô-nga nanñ Yisu hoc dau asê têtñ ndê ñgacsêñomi têtñ ndoc Anôtô unñ in sa akên lau batê-nga.

Yisu ndê yom têtñ Pita

¹⁵ Ñac senñ gên pacndê, goc Yisu sôm têtñ Saimon Pita, “Saimon, Jon ndê atu. Am tac whiñ aô ñandô, hóc gêtêc lau dindec si atac whiñ aô su, me?” Ma in sôm, “Aêc Pômdau! Am kêtalê bu aô atac whiñ am.” Dec Yisu sôm, “Bocdinan lôm aneñ domba.”

¹⁶ Ma Yisu ndac in tiyham bu, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiñ aô ñandô, me?” Ma in ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, am kêtalê bu aô atac whiñ am.” Dec Yisu sôm, “Yob aneñ domba.”

¹⁷ Ma in ndac tidim titô-nga, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiñ aô ñandô, me?” Pita ndê ñalôm ñawapac bu Yisu ndac yom tigen dinan têtñ in tidim tô, ma in sôm, “Pômdau, am kêtalê gên honñ. Am kêtalê bu aô atac whiñ am kêtêc.” Goc Yisu sôm, “Lôm aneñ domba.

* 21:1: Taibirias - Bugicton Galili-nga ndê ñaê dan.

¹⁸ Aô wasôm yom ñandô têtj am. Têtj ndoc am mbo balê, nan am kêmasan daôm, ma kêsêlêtj têtj gamen bocke nan am daôm atac whin bu ndi. Tiger tinambu, têtj ndoc am ti ñamalac andô, nan am oc êmatôc amam, ma lau dan oc sêsô am nem pinkap dôj, ma sêwê am têtj gamen nan am atac whin dom bu ndi-nga nan.”

¹⁹ Yisu sôm yom dinan gwanan pi Pita ndê mbac ndu ñalêtj, nan oc po Anôtô ndê waê sa. Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Êmkuc aô!”

Yisu lu ñgacsêjyom nan in atac whin

²⁰ Têtj dinan Pita kac dau kwi ma gêlic ñgacsêjyom nan Yisu atac whin in ñandô, nan kékuc inlu. (In ñgac dinan têtj ndoc ñac sen Pasowa, nan ndôc gi pan Pômdau, ma ndac in bu asa oc hoc in asê.)

²¹ Têtj ndoc Pita gêlic in, nan goc in ndac Yisu, “Pômdau, ñgac dê oc bocke?”

²² Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am êmkuc aô ma hêgo daôm pi in dom. Aô bu wakên in mbo tali e wambu wamen, nan aô nen gên.”

²³ Tinambu sêjyomi ñatô sêngô yom dau ñawaê, ma ñatô gauc gêm bu ñgacsêjyom dinan oc mbac ndu dom. Magoc Yisu ndê yom hêganôn ñgacsêjyom dau mbo tali-ñgalec dom. In sôm bu, “Aô bu wakên in mbo tali e wambu wamen, nan aô nen gên.”

Yom ndic bata-nga

²⁴ In ñgacsêjyom dau dinan dec hoc yom hon dindec asê, ma to sip bapia dindec. Ma yac anyalê bu in ndê yom in yom ñandô en.

²⁵ Yisu kôm gên daêsam ma daêsam andô nan ñamin yêc bapia dindec dom. Yac bu anjahê bu ato yom sip bapia, pi gên hon nan Yisu kôm, mboe yom dau oc nem bapia nom-nga hon ahuc.

Aposel si gwelen Yom whê bapia dindéc sa-nga

Luk to in ndê buku tilu-nga dindéc, ma gic têku yom nan in to yêc in ndê nawaê nayham. Alic yom natô pi Luk yêc 'Yom whê Luk ndê nawaê nayham sa-nga.'

Yêc buku dindéc, Luk to yom pi lêñ nan nawaê nayham sa tiapa yêc gameñ nan lau Rom-nga sem gôlin. Sêsam buku dindéc bu 'Aposel si Gwelen,' magoc lau natô sêsôm bu 'Nalau Dabun ndê Gwelen.' Nahu bu gêñ hon nan aposel sêkôm, nan sêkôm ña Nalau dau ndê ñaclai. Têñ ndoc Yisu bu hu nom dindéc sin ma mbu pi undambê ndi, nan sôm têt in ndê lau bu sêhu malac Jerusalem sin dom, e sêtap mwasiñ nan Anôtô gic bata têt ñac, nan sa. Yom dau hêganôn in ndê Nalau Dabun (1:4). Ma tinambu in sôm têt ñac bu sêhoc yom ñandô asê pi in yêc Jerusalem, ma yêc gameñ Judia-nga ma gameñ Samaria-nga, e yom dau sa têt nom ñagameñ hon (1:8).

Luk whê sa bu lau aposel sêkôm gêñ dalô daêsam bu puc ñac si yom dôñ, tu bu lau sêlic ti sêngô, ma sêkin whiñ Yisu-nga. Ma in to yom daêsam pi Saul, nan tinambu sêsam bu Pol, ma pi ñalên nan Anôtô gêm in kwi, ma kêyalin in sa bu hoc nawaê nayham asê têt lau gameñ apa-nga nan lau Israel dom.

Yisu gic bata Nalau Dabun

¹ O Tiopilas, yêc aneñ buku ñamata-nga aô gato yom pi gêñ hon nan Yisu gic hu bu kôm ti kêdôhôn têt lau.

²⁻³ Aneñ yom nan gato, nan men têt béc nan Anôtô kôc in su pi undambê gi. In hóc ñandê ma mbac ndu su, ma tinambu tisa ma hoc dau asê têt lau taposel nan in kêyalin ñac sa su. Tôm béc 40 in mbo whiñ ñac ma tôc dau têt ñac sêlic, e sênyalê pi ñandô bu in tisa ma mbo tali tiyham yom ñandô. Têt ñasawa dinan Yisu whê yom sa têt ñac pi †Anôtô ndê gôlin ma pi gwelen nan bu sêkôm-nga, ma Nalau Dabun pun yom dau dôñ yêc ñac si ñalôm.

⁴ Têt béc dan in gêñ gêñ mbo whiñ ñac, ma in kêñ yatu ñac bocdec bu, "Mac ahu Jerusalem sin dom, magoc ahôn e atap mwasiñ nan Daman gic bata bu kêñ men,

nan sa. Aô gasôm yom pi mwasiñ dau mun su.

⁵ Mun-nga Jon kêku lau ña bu, magoc béc men kêpiñ bu Anôtô êñku mac ña Nalau Dabun."

⁶ Têt têt dan Yisu mbo whiñ ndê aposel, ma sêdac in bocdec bu, "Pômdau, bocke? Kwahic dec am oc êmgaho yac lau Israel-nga su yêc lau Rom-nga si gôlin ñapu, ma ti kin ma nem gôlin yac, me mba?"

⁷ Ma in ô yom ma sôm, "Gêñ bocke nan bu hóc asê lau Israel-nga, ma natêm ti ñabêc, nan Daman Anôtô ti ñadau ma kêyalin sa su, ma in oc tôc asê têt mac dom.

⁸ Magoc têt ndoc Nalau Dabun men ma nem mac ahuc, dec oc kêñ ñaclai têt mac, ma mac oc ahoc yom ñandô asê pi aô yêc Jerusalem, ma yêc gameñ Judia-nga ma gameñ Samaria-nga, e yom dau tiapa nem nom ñagameñ hon ahuc."

Yisu pi undambê gi

⁹ Yisu sôm yom dinan su, goc Anôtô kôc in sa pi lôlôc gi e sôc dao ñalôm, dec sêlic in apu.

¹⁰ In pi gi ma ñac tatic umbon sêlhac, ma sep en ñgac lu ti ñakwê sêsêp sêmen sêlhac sêwhiñ ñac.

¹¹ Ma inlu sêsôm, "Mac launçac Galili-nga. Tu ake-nga dec alhac tamtac undambê? Kwahic dec Anôtô kôc Yisu su yêc mac, ma tinambu in oc mbu men tiyham ñalên tigen tôm nan alic in pi gi."

Sênyalin Matias sa ti aposel ô Judas su

¹² Dinan su, goc sêhu Lôc Olib sin ma sêmbu sêtên Jerusalem si. Lôc dau kalhac kêpiñ Jerusalem, sen ñasawa gitôm kilometa tigen.*

¹³ Têt ndoc sêhóc asê su, nan sêtên ñac si andu sêmbô-nga si, ma sêpi ñalôm ñahô-nga si. Lau dau si ñaê bocdec: Pita lu Jon, ma Jems lu Andru, Pilip lu Tomas, ma Batolomeas lu Matyu, Alpayas atungac nan ndê ñaê Jems, ma Saimon (nan sêsam bu 'Ñgac †Selot'), ma Jems† atungac Judas.

¹⁴ Yisu dinda Maria, ti in ndê asii, ma lauwhê natô sêmbô sêwhiñ ñac. Ñac hon sêpiñ dau dôñ ti ñalôm tigen, ma sêten mbec sêwhiñ dandi tôm béc hon.

¹⁵ Têt béc dan lau sêkên whiñ-nga gitôm lau 120 sêkac sa sêmbô sêwhiñ dau. Ma Pita tisa kalhac ñalhu, ma sôm,

¹⁶⁻¹⁷ "O asidôwai hac. Mac anyalê Judas, ñgac nan wê lau nan sêkôc Yisu dôñ. In yac lau aposel 12 mba dan, ma wêkain gwelen whiñ yac. Mun-nga andô, Nalau Dabun

* **1:12:** Yom nan Luk to, nan sôm bu sen nan yêc Lôc Olib ma malac Jerusalem ñasawa, nan gitôm sen †Sabat-nga dan. Lau andô Israel-nga sêmasan ñagôlin daêsam nan hêganôn yomsu béc Sabat-nga, bu tôc asê gêñ nan lau Israel-nga gitôm bu sêkôm têt béc Sabat-nga, ma gêñ bocke nan sêlic bu gwelen. Ñagôlin Sabat-nga dan sôm bu lau sêtôm bu sêñsêlên sêsa sen ñasawa gitôm kilometa tigen têt béc Sabat-nga. Lau bu sêñsêlên sêhóc gêlêc kilometa tigen, dec ñac oc sêsôm bu sêkôm gwelen, ma sêngili yomsu Sabat-nga. † **1:13:** Luk to ñaê Jems tidim tô, magoc ñaê dau ñgac tigen ndê dom, ñac lau tô.

hoc yom asê sa akêñ Dawid whasuñ, nañ hoganôn Judas. Ma yom dau gic waê bu ñandô sa.”

¹⁸ (Tu Judas ndê mêtê sac hoc Yisu asê-nga, dec lau semlhi in, ma in kôc ñaôli dau ma gi gêmlhi nom dan. Yêc dinan in peñ sip gi, e gambo hôc kôc ma ñatac wê.

¹⁹ Lau Jerusalem-nga sêngô ñawaê, ma sêsam nom dau yêc si awha-nga bu Akel-dama, nañ danem kwi bu ‘Nom ti Dac.’)

²⁰ “Yom nañ Dawid hoc asê pi Judas, nañ sêto yêc Buku Wê-nga bocdec bu, *‘In ndê gameñ tigasauñ man, ma lau dan oc sêmo dom.’* Ma sêto dan tiyham bocdec bu, *‘Ñamalac dan oc ti ñgac bata ma kôc in ndê gwelen ô in su.’*

²¹ Sêto yom dau yêc bocdinan, dec aô gauc gêm bu yac tanyalin ñgac dan sa ô Judas su. Gauc nem lau hoñ nañ sêmo sêwhin yac tôm béc hoñ nañ Pômdau Yisu mbo yac ñasawa.

²² Lau nañ sêmo têt Jon, ñgac Kêku Lau-nga ndê têt e men têt ndoc Yisu pi undambê gi. Yac tanyalin ñgac si dan sa, bu hoc Yisu tisa ñawaê asê whin yac.”

²³ Goc sênjalin ñgac lu sa, dan ndê ñaê Matias, ma dan ñaê Josep, nañ sêsam in ndê ñaê dan bu Basabas, ma in ndê ñaê dan tiyham bu Justus.

²⁴ Ma sêten mbec bocdec bu, “O Pômdau. Am kêyalê ñamalac hoñ si ñalôm. Tôc ñgac lu dau si asa nañ am kêyalin sa su, nañ asê têt yac.

²⁵ In oc kôm gwelen nañ am kêñ sip lau aposel amba, nañ Judas bu sin ma kôlhô têt gameñ nañ gic in ñawaê, nañ gi.”

²⁶ Goc sêpuc gapoc e gi sip Matias. Ma bocdinan in ti aposel dan whin ñgac lau 11.

2

Ñalau Dabuñ sip men

¹ Têt Om †Pentikos ñac hoñ sêmo sêwhin dau.

² Ma ñgahô en ñakêcia gitôm mbu puc ñadinda men akêñ undambê, ma gêm andu nañ ñgac sêndôc, nañ ahuc.

³ Ma sêlic gêt gitôm yawahô men ma whê dau kôc-kôc, goc gi sac ñac ñagôlôn têt têt ñgac yu ña-êmbala.

⁴ Ma Ñalau Dabuñ gêm ñac hoñ ahuc e sêsôm lau apa awha nañ sênjalê mun su dom, tôm Ñalau Dabuñ hôc ñac awha sa.

⁵ Têt têt dinan lau daêsam sêmo Jerusalem, nañ sêmen akêñ nom ñagamen hoñ. Ñac lau Israel-nga nañ sem akin Anôtô ma sêtoc in sa.

⁶ Ñac sêngô lau nañ Ñalau Dabuñ gêm ñac ahuc, nañ sêsôm ñac awha têt têt, goc sêsô ñandô ma sêkac sa sêtigasuc.

⁷ Ñac sêhêdaê ñandô, ma sêsôm têt dandi, “Aluê! Ñac lau dé sêsôm yom sêmo dé, nañ lau Galili-nga me?”

⁸ Ma bocke dec dan gô ñac sêsôm yac awha têt têt, tôm dinan sêkôc yac ma dasôm?

⁹ Yac lau nañ dambo dec, nañ amen a kêñ Pata, Midia ma Elam, ma akêñ Mesopotemia, Judia, Kapadosia, Pontus ma Esia,

¹⁰⁻¹¹ ma akêñ Prigia ti Pampilia, Isip ma Libia kêpiñ Sairin, ma akêñ Krit ma Arabia ma akêñ malac Rom. Yac lau Israel-nga, ma lau apa nañ sênkuc lau Israel-nga si sakin tu sêmen akin Anôtô-nga. Bocke ma kwahic dec dan gô lau Galili-nga dindê sêsôm yom asê yêc yac dauñ awha têt têt, pi gêt dalô nañ Anôtô kôm!”

¹² Gêt dau kôm ñac sêhêdaê ti gauc gêm yom daêsam, ma sêndac dandi, “Gêt dindêc ñahu bocke?”

¹³ Magoc lau ñatô sêsu lau aposel susu ma sêsôm, “Mboe sênôm wain ma kêpiñ ñac.”

Pita whê Ñalau ndê gwelen sa

¹⁴ Têt dinan Pita ti aposel 11 sêtisa ma in hôc awha sa ma sôm têt lau daêsam dinan, “Mac lau Israel-nga ti mac hoñ nañ andôc Jerusalem. Akêñ danam ñapep ma aô wawhê gêt dindêc ñahu sa têt mac.

¹⁵ Mac lau ñatô gauc gêm bu wain kêpiñ lau dindêc, a? Aô wasôm têt mac bu mba! Bu ac kwahic pi men.

¹⁶ Magoc yom nañ propet Joel to mun su, nañ dec ñandô sa.

¹⁷ Joel to Anôtô ndê yom dau bocdec bu:

Tinjambo aô wakêñ anen Ñalau sip lau hoñ si ñalôm, e atômñgaci ti atômwêi sêsôm yom asê sêtôm lau propet. Ñalau oc kôm mac nem balêkoc wakuc tandô kain dan sa e sêlic gêt ñagatu, ma Ñalau dau oc suñ mbê têt lau andô.

¹⁸ Têt têt dinan aô wakêñ anen Ñalau têt anen lau akin awhê ma ñgac hoñ. Ma ñac oc sêsôm yom asê sêtôm propet.

¹⁹ Aô wakôm gêt dalô yêc umbon ma yêc nom bocdinan, gêt dalô dac ti ya ma yawasu-nga.

²⁰ Ac oc nem ganduc, ma ayô oc tikoc nditôm dac. Ma tinjambo béc atu oc men sa, nañ Pômdau mbu men ti ñawasi atu.

²¹ Ma têt dinan lau hoñ nañ sêta Pômdau ndê ñaê, nañ Anôtô oc nem ñac si.” [Joel 2:28-32]

²² Goc Pita sôm, “Mac lau Israel-nga, an gô anen yom dindêc pi Yisu Nasaret-nga. In ñgac nañ Anôtô whê sa têt mac ña gêt dalô tidau-tidau. Mac anyalê su, bu in kôm gêt dau yêc mac anôm-nga.

²³ Ma tu lêt nañ Anôtô gauc gêm tidôn gwanan su-nga, dec Judas hoc Yisu asê ma kêñ in sip mac amam. Ma mac akêñ in têt lau Rom-nga nañ sêsôc Anôtô ndê yomsu ñapu dom, bu sêndic in pi a gicso dau, dec tôm mac daôm ac in ñu.

²⁴ Tigen gitôm dom bu ñaclair dambac ndu-nga ku in dlu. Anötö kôc in ndê ñandê mbac ndu-nga su yêc in, ma un in sa akên lau batê-nga.

²⁵ Dawid to yom pi Yisu bocdec bu:

Aô galic Pômdau kalhac aô anôn-nga ñapañ. Aô oc wantitec dom, bu in mbo aô aman andô-nga.

²⁶ Tu dinan-nga dec aô atac ñayham sa, ma gasôm yom ñayham-ñayham. Aô gauc gêm anen ñamlic, ma gakên batan

²⁷ bu am oc tec aô wayêc sêhò ñapañ dom. Mba! Am oc tec am nem ñgac dabun e in ñamlic tibalê dom.

²⁸ Am tõe sen wandôc tanli-nga asê têt aô, ma oc kên aô walhac am anôm-nga ti atac ñayham atu. [BW 16:8-11]

²⁹ O asidôwai hac. Aban Dawid sôm yom dinan pi in dau dom. Yac tanyalê bu in mbac ndu su ma sêñsuhun in. Ma in ndê sêhò yêc gameñ dindê e meñ têt kwahic dec.

³⁰ Magoc Anötö gic bata têt in bu kên in ndê wakuc dan ndôc in ndê pôn kin-nga. Dawid dau kêyalê yom dinan tidôn, ñahu bu in propet dan.

³¹ Ma gên nan oc hôte asê tinambu-nga, nan in kêyalê gwanan su. Tu dinan-nga in sôm yom dinan pi †Mesaya, ma sôm bu Anötö oc tec in yêc sêhò dom, ma in ndê ñamlic oc tibalê dom. Mba! Mesaya tisa su.

³² Anötö un Yisu sa mbo tali tiyham, ma in ndê lau yac alic su dec asôm asê.

³³ Kwahic dec Anötö toc in sa ndôc in amba andô-nga, ma in kên Ñalau Dabun têt yac tøm Damba gic bata. Gên nan mac alic ti angô têt acsalô lec, nan Ñalau dau ndê gwelen ña-ñandô.

³⁴ “Ma Dawid dau pi undambê gi dom, magoc in to yom yêc bocdec bu, ‘Anötö sôm têt anen Pômdau, “Am ndôc aô aman andô-nga

³⁵ e nditôm aô wakên nem ñacyo sêsôc am gahim ñapu.”

³⁶ In to yom dau hêganôn Yisu. Bocdinan mac lau Israel-nga hon angô. Anyalê pi ñandô, bu Yisu nan mac ac in ndu pi a gicso dau gi, nan Anötö toc in sa ti Pômdau, ma tõe asê bu in Mesaya dau.”

³⁷ Pita ndê yom hon dinan kun lau dau si ñalom ñandô, dec sêsôm têt in ti lau aposel ñatô bu, “O asidôwai, yac dec oc akôm bocke?”

³⁸ Ma Pita ô yom ma sôm, “Mac hon anem nem ñalom kwi ma alin sango tu Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, tu bu Anötö suc mac nem sac kwi-nga. Ma mac oc akôc mwasin nan Anötö gic bata, nan Ñalau Dabun dau.

³⁹ Bu in gic bata Ñalau Dabun gic waê lau hon nan Pômdau yac neñ Anötö kêgalêm ñac sa. Gên dau gic waê mac ti mac nem balêkoc, ma lau hon nan kwahic dec sêmo ahê ma tinambu oc sêkên whin Yisu nan.”

⁴⁰ Tinambu Pita sôm yom daêsam ti gêm la ñac, ma kac ñac bocdec bu, “Anem daôm kwi têt Anötö bu nem mac si, dec mac oc andinjam awhin lau sac nan kwahic dec sêmo nem, nan dom.”

⁴¹ Ma têtêc dau dinan lau nan sêkên whin sêti daêsam, bu lau gitôm 3,000 sêkôc Pita ndê yom sa ma sêlin busangu.

Lau sêkên whin-nga si lêt

⁴² Tøm bêt hon lau sêkên whin-nga sêpin dau dôn ti sêkên danga yom nan aposel sêndôhôn têt ñac, ma ñac sêten mbec ti sen gên sêwhin dau.

⁴³ Aposel sêkôm gên atu-tu ti gên dalô daêsam, e lau Jerusalem-nga hon sêhêdaê.

⁴⁴ Lau hon nan sêkên whin, nan sêndôc tiger ma sêyob si gên hon sêwhin dau.

⁴⁵ Ñac si lau ñatô bu sêpônâ dau, dec asidôwai ñatô oc sêkên si wapa ñatô ti gên têt lau semli, goc sic sam ña-awa bu sênem lau nan sêpônâ dau, nan sa.

⁴⁶ Tøm bêt hon sêkac dau sa sêmo lôm dabun ñabatêmdô, ma yêc ñac si andu ñac sen gên sêwhin dau ti atac ñayham, ma sêsôc Anötö ñapu ti si ñalom sambuc.

⁴⁷ Ñac sêmpin Anötö ma lau hon sêlic ñac ñayham dec sêtoc ñac sa. Ma tøm bêt hon Pômdau kôm lau wakuc sêkên whin, dec kôm gôlôwak dabun Jerusalem-nga kêsôwec tiatu.

3

Pita kôm ñgac bôlin ñayham sa

¹ Têt bêt dan Pita lu Jon sêñsêlên bu sêtên lôm dabun sêndi, têt acgatu gitôm 3 kilok telha-nga, nan lau Israel si tøm sêten mbec-nga dan.

² Ma ñgac dan mbo, nan dinda kôc in tigahi tigolon. Tøm bêt hon lau sêmbalan in si, sêkên in ndôc lôm dabun ñagameñ kêpin gamat dan nan sêsam bu Gamat Ñayham, ma in ten gên têt lau nan sêsôc sêsa.

³ Têt ndoc in gêlic Pita lu Jon sêmen bu sêsôc sêndi, nan in ten mone têt inlu.

⁴ Pita lu Jon tahê in, ma Pita sôm têt in, “Tamhê alu.”

⁵ Dec ñgac dau tahê inlu, ma kên bata bu oc sêkên gên têt in.

⁶ Goc Pita sôm têt in, “Aô neñ awa silba me gol bu wakên têt am-nga mbasi, magoc gên nan yêc aô, nan oc wakên. Tu Yisu Kilisi Nasaret-nga ndê ñaê-nga aô wasôm têt am bu êmsêlên!”

⁷ Ma Pita kêm in têt amba andô-nga, ken in sa, ma ñagahô ñambwa in ndê hapa ti hagwam ñayham sa.

⁸ In pwê gi kalhac e kêsêlên, goc sôc lôm dabun ñabatêmdô whin inlu gi. Ma in kêsêlên ti pwê-pwê ma kêpin Anötö.

⁹ Lau hon nan sêlic in kêsêlên ti kêpin Anötö,

¹⁰ nanj sênjalê bu inŋ ngac tenj gêŋ-nga nanj mun-nga ndôc lôm dabunŋ nasactô yêc gatam nanj sêsam bu Gatam Njajham. Ma sêhêdê ti sêsenj amba njandô tu inŋ njajham sa-nga.

Pita gêm mêtê mbo lôm dabunŋ njabatêmdô

¹¹ Pita lu Jon sêlhac lôm dabunŋ njabatêmdô yêc gamenŋ nanj sêsam bu Solomon ndê Batêm, ma ngac tenj gêŋ-nga dau sap inŋlu dôŋ njapanj. Ma lau honj nanj sêlic gêŋ dau sêsô, ma sênti sêtêŋ inŋlu si.

¹² Pita tahê nac ma sôm, “Mac lau Israel-nga! Tu sake-nga mac asô tu gêŋ dindec-nga ma tamhê alu njanga? Mac gauc gêm bocke? Alu mba njac lai ti mêtê gitêŋ dec kôm inŋ ngac dinanŋ njajham sa ma kêsêlêŋ, a? Wasôm têtŋ mac, mba!

¹³ Abraham lu Aisak ma Jakob si Anôtô, yac nenj abanji si Anôtô, kôm gêŋ dindec tu bu po inŋ ndê ngac akinŋ Yisu ndê waê sa. Mac daôm akêŋ inŋ sip lau Rom-nga amba ma sêndic inŋ ndu. Pailot dau gauc gêm tidôŋ bu êngapwêc Yisu su, magoc mac atôc asê têtŋ Pailot bu mac atec Yisu.

¹⁴ Inŋ ngac dabunŋ ti gitêŋ, magoc mac atec inŋ, ma atenŋ Pailot bu êngapwêc ngac nanj gic njamalac ndu, nanj su têtŋ mac.

¹⁵ Magoc ngac nanj ti yac nenj dandôc tanli-nga njahu, nanj mac ac inŋ ndu. Tigenŋ Anôtô unŋ inŋ sa akêŋ lau batê-nga. Yac alic inŋ tisa su, dec asôm asê bu yomandô.

¹⁶ Alic ngac dindec. Mac anjalê bu mun-nga inŋ ngac bôlinŋ. Kwahic dec inŋ gahi njajham sa tu Yisu ndê njê-nga, naê nanj yac akêŋ whinŋ. Yomandô! Inŋ njajham sa sambuc tu Yisu ndê njê-nga ma tu yac akêŋ whinŋ Yisu-nga.

¹⁷ “O asidôwai hac! Aô kayalê su bu mac ti nem lau bata Israel-nga nem gauc sa pi Yisu ndê njahu dom, dec mac ac inŋ ndu.

¹⁸ Magoc lau propet honj sêhoc Anôtô ndê yom asê gwananŋ su, bu inŋ ndê Mesaya oc hôc njandê. Ma kwahic dec nac si yom dau njandô sa pi gêŋ nanj mac akôm.

¹⁹ Tu dinanŋ-nga dec wasôm têtŋ mac bu apu daôm ma anem daôm kwi. Ma bocdinanŋ dec Anôtô oc suc mac nem sac kwi.

²⁰ Ma Pômdau ndê mwasiŋ oc puc mac nem gatôm dôŋ. Ma Anôtô oc kêtŋ Mesaya nanj inŋ kêyalinŋ sa gwananŋ su, nanj Yisu dau, nanj mbu têtŋ mac menj.

²¹ Inŋ oc mbo undambê e tôm Anôtô kôm gêŋ honj tiwakuc tiyham, tôm inŋ hoc asê mun-nga na inŋ ndê propet dabunŋ honj wha-sunŋ.

²² Bu Moses to yom bocdec bu, *‘Pômdau mac nem Anôtô, oc ênyalinŋ ngac darŋ sa yêc lau Israel-nga, bu ti mac nem propet nditôm aô dauŋ. Ma yom honj nanj inŋ sôm, nanj mac asôc njapu manj.*

²³ *Lau nanj sêkêŋ danŋa propet dinanŋ ndê yom dom, nanj Anôtô oc tinŋ nac su yêc inŋ ndê lau njatonj.*

²⁴ Moses to yom dinanŋ, ma Samuel ti propet honj nanj sêŋkuc inŋ, nanj sêhoc yom asê gwananŋ su pi gêŋ nanj hôc asê têtŋ têtŋ dindec.

²⁵ Yom nanj lau propet sêhoc asê têtŋ abanji, nanj mac atap na-ndô sa su. Ma pwac nanj Anôtô kêmatinŋ whinŋ abanji, nanj bocdinanŋ. Bu Anôtô sôm têtŋ Abraham bu, *‘Lau nom-nga honj oc sêtap mbec njamwasinŋ sa yêc am nem wakuc.*

²⁶ Ma kwahic dec Anôtô kêtŋ ndê ngac akinŋ-nga menj. Inŋ têtŋ mac lau Israel-nga munj, bu nem mac kwi ma ahu nem mêtê sac sinj. Ma mac bu akôm bocdinanŋ, dec oc atap inŋ ndê mbec njamwasinŋ sa.”

4

Sêkêŋ Pita lu Jon sêndôc gapocwalô

¹ Pita lu Jon sêsôm yom têtŋ lau sêmbo, ma lau †dabunŋ-siga ti lau sinj sêyob lôm dabunŋ-nga si ngac bata, ma lau †sadiusi njatô sêtêŋ inŋlu si.

² Nac sêngô bu Pita lu Jon sêndôhônŋ lau ma sêsôm têtŋ nac bu Yisu tisa su, ma bu inŋ ti lau si njahu sêtisa akêŋ lau batê-nga. Ma inŋlu si yom dau kôm nac atac njandê.

³ Tu dinanŋ-nga sêkôc inŋlu dôŋ, tigenŋ njasec sa su, dec sêŋlahi inŋlu ahuc bu sêndôc e bêtêc.

⁴ Magoc lau daêsam nanj sêngô yom nanj Pita lu Jon sêsôm, nanj sêkêŋ whinŋ yom dau. Nac lau dau si launŋac njambwa si namba gitôm 5,000.

⁵ Galaŋsê bêtêc lau bata ma lau andô ti lau nanj sêndôhônŋ yomsu sêkac sa yêc Jerusalem.

⁶ Ma †dabunŋsiga njamata-nga Anas, ma Kayapas lu Jon ma Aleksanda ti lau njatô yêc dabunŋsiga njamata-nga ndê gôlôwac, nanj sêmbo sêwhinŋ nac.

⁷ Sêkôc Pita lu Jon sêmenŋ sêlhac nac anŋô-nga, goc sêŋsu inŋlu bocdec bu, “Amlu akôm gêŋ dindec am asa anŋô, me akôc asa ndê njac lai dec akôm?”

⁸ Têtŋ dinanŋ Njatau Dabunŋ gêm Pita ahuc, dec sôm têtŋ nac bu, “O mac lau bata ti lau andô Israel-nga!

⁹ Kwahic dec mac bu anŋsu alu pi mwasiŋ nanj akôm têtŋ ngac bôlinŋ dindec. Ma andac alu pi lêtŋ inŋ njajham sa-nga.

¹⁰ Mac lau bata, ti mac lau Israel-nga honj anŋô! Ngac dindec kalhac mac anôm-nga, nanj njamlic njajham sa su tu Yisu Kilisi ndê njê-nga. Inŋ ngac Nasaret-nga nanj mac ac inŋ ndu pi a gicso dau. Magoc Anôtô unŋ inŋ sa akêŋ lau batê-nga ma mbo tali tiyham.

¹¹ Sêto yom pi Yisu nanj yêc bocdec bu, *‘Hoc nanj mac lau akwê andu-nga alic sac ma atec ndôc, nanj kwahic dec ti hoc njamata-nga yêc andu dau.*

¹² Angô! Sen tigen yêc bu yac lau nom-nga datap Anôtö ndê mwasin nem yac si-nga sa, nan datap sa tu Yisu ndê ñaê-ñ ga. Ñaê dan yêc nan gitôm bu nem yac si-nga yêc dom. Mba andô!”

¹³ Lau bata sêngô yom dinan, ma sênnyalê bu Pita lu Jon sêsôc lôm mêtê-nga dan dom, magoc sênnyalê bu mun-nga inlu sêmbo sêwhin Yisu napan. Ma ñac sêhêdaê bu inlu sêô lau si yom ti atac pa su.

¹⁴ Magoc ñgac bôlin nan ñamlic ñayham sa, nan kalhac whin inlu, ma tu dinan-nga ñac si yom mba bu sêsôm.

¹⁵ Bocdinan sic atu inlu bu sêhu ñac lau †Sanedrin-nga sin ma sêkên ñasawa têt ñac bu sêsôm yom pi inlu.

¹⁶ Goc sêsôm têt dau bu, “Yac oc dakôm sake têt ñgac lu dindê? Lau Jerusalem-nga hon sêlic gêt dalô atu nan inlu sêkôm su, ma yac oc dasêc ahuc nditôm dom.

¹⁷ Lau hon bu sêngô ñawaê pi gêt dindec, dec oc yham dom. Bocdinan dakên yao ñannga têt inlu, bu sêsôm yom pi Yisu ma sêsam in ndê ñaê têt lau tiyham dom.”

¹⁸ Goc sêmbwêc inlu sêmbu sêmen, ma sic yao inlu bu sêsôm yom ti sêndôhôn lau tu Yisu ndê ñaê-nga tiyham dom.

¹⁹ Magoc Pita lu Jon sêô ñac awha bocdec bu, “Mac gauc gêm bocke? Oc solop yêc Anôtö angô-nga bu alu asôc mac nem yom ñapu, ma danan wambu Anôtö dom, a?”

²⁰ Mba! Alu atôm dom bu angapic whansuñ tu gêt nan alic ti angô-nga.”

²¹⁻²² Lau bata sic yomsu inlu tiyham, goc sêkên inlu sêsa si. Ñac sêtôm dom bu sêtap lêt sêmatôc inlu-nga dan sa. Nahu bu lau hon sêmpin Anôtö tu in kôm ñgac nan ndôc bôlin yala daêsam su, nan ñayham sa. Bu ñgac dau ndôc bôlin napan e ndê yala gi tap 40 sa.

Lau sêkên whin-nga sêten mbec

²³ Sêngapwêc Pita lu Jon su, ma inlu sêmbu sêtên lau sêkên whin-ñ ga si, ma sic min yom nan †dabun-siga atu-tu ti lau bata sêsôm têt inlu.

²⁴ Sêngô su, goc ñac hon sêten mbec têt Anôtö bocdec, “O Naclai Nâdau Pômdau, am nan kên undambê ti nom ma gwêc ti gêt hon nan sêmbo ñalôm.

²⁵ Am daôm kên Nalau Dabun hôc aban Dawid awha sa ma in sôm, ‘Tu sake-nga lau nom-nga sêli dau sa ma sêkic yom nan ñandô mba?’

²⁶ Ma kin ti gôlinwaga sêkac dau sa ma sêmatin yom pitigen bu sêsen Pômdau lu Mesaya nan in kêtalin sa, nan su.’

²⁷ Dawid ndê yom dau ñandô sa yêc malac atu dindec. Bu †Herod lu Pontias Pailot, ma lau sin gameñ apa-nga, ma lau bata Israel-nga sêkên si gauc pitigen bu sêsen am nem ñgac akin-nga dabun Yisu nan am kêtalin in sa ti Mesaya, nan su.

²⁸ Gêt nan am, Naclai Nâdau gauc gêm tidôn su, nan dec sêkôm ñandô sa.

²⁹ O Pômdau, lau dinan sêsôm yom daêsam bu sêlhac yac ahuc. Magoc yac atên am bu puc yac dôn bu ahoc am nem mêtê asê ti atac pa su.

³⁰ Kên nem ñaclai têt yac bu akôm am nem gwelen ma akôm lau gêmbac ñayham sa, ma akôm gêt dalô tidau-tidau tu am nem ñgac akin-nga dabun Yisu ndê ñaê-nga.”

³¹ Sêten mbec dinan su, goc gameñ nan sêkac sa sêndôc nan kêtac dau. Ma Nalau Dabun gêm ñac hon ahuc, ma ñac sic hu sêsôm Anôtö ndê mêtê asê ti atac pa su.

Lau sêkên whin-nga sêwêkain gêt ton tigen

³² Lau sêkên whin-nga hon sêkên si ñalôm ti gauc pitigen. Ma ñac si dan gêlic ndê gêt tôm in dau ndê dom. Hon sêwêkain gêt ton tigen.

³³ Lau aposel sêhoc Pômdau Yisu tisa ñawaê asê ti ñaclai en, ma Anôtö ndê mwasin kêsâlê ñac hon ahuc sambuc.

³⁴ Ñac si dan pônâ dau tu gêt dan-nga dom. Nahu bu lau nan sêwêkain nom me andu, nan sêkên si gêt têt lau semlhi. Goc sêkôc ña-awa sa si,

³⁵ ma sêkên têt aposel sêyob. Ma lau aposel sic sam gêt dau têt lau sêpônâ dau-nga tôm gi.

³⁶ Ma ñgac dan mbo, nan men akên nduc Saipras. In †Liwai ndê wakuc dan, ma in ndê ñaê Josep. Magoc aposel sêsam in bu Banabas, nan danem kwi bu ñgac puc lau dôn-nga.

³⁷ Ñgac dau ndê nom dan y êc, dec kên têt lau semlhi, ma kôc ña-awa men kên têt lau aposel.

5

Ananias lu Sapaira

¹ Ñgac dan ñaê Ananias lu in nawhê Sapaira sêmbo, ma inlu sêkên si nom dan têt lau semlhi.

² Nom dau ña-awa danga Ananias kêtamin yêc in-nga, ma in nawhê Sapaira kêtalê. Ma ñadannga nan Ananias kên têt lau aposel, ma kêsau bu nom dau ñalôli sambuc dinan.

³ Têt ndoc Pita gêlic awa dau, nan sôm têt in bu, “Ananias, bocke dec Sadan gêm am nem ñalôm ahuc e am gauc gêm bu êñsau Nalau Dabun, ma kêtamin nom ña-awa ñatô yêc am-nga?”

⁴ Mun-nga am daôm ti ñadau nem nom, ma têt ndoc am kên têt lau semlhi su, nan am ti ñadau ña-awa dau bocdinan. Magoc am kên ñadannga têt yac ma kêsau bu nom dau ñalôli sambuc dinan. Bocke dec am gauc gêm bu kôm gêt boc-dinan? Am kêsau ñamalac dom, am kêsau Anôtö goc.”

⁵ Têt têt Ananias ngô yom dinan, dec in hu dau sip nom gi ma mbac ndu yêc. Ma lau

hon nanj sêngô gên dau nawaê, nanj sêtôc dau nandô.

⁶ Lau batac natô sêtên Ananias si, sêmpar in ndê namlan ahuc ma sêkôc sa si sênsuhun.

⁷ Nasawa gitôm acgatu tō ginga su, goc ngac dau nawhê menj ma gêm gauc gên nanj kôm in nakwen.

⁸ Ma Pita tōc mone dau tēn in, goc ndac, “Lau semlhi amlu nam akwen nem nom dan, ma naôli dau dindec, me?” Ma awhê dau sôm bu, “Aêc, gên dau dindec.”

⁹ Dec Pita sôm, “Bocke dec amlu nem nalôm pitigen bu anisahê Pômdau ndê Nalau? Lic su nanj, lau nanj sênsuhun nam akwen dec kwahic sêlhac andu njasactô, bu sêmbalan am sa ndi whin.”

¹⁰ Ma ngagahô nambwa awhê dau ku sa yêc Pita gahi-nga ma mbac ndu. Ma lau batac sêôc si ma sêlic bu in mbac ndu su, dec sêkôc in sa si ma sênsuhun in whin nakwen.

¹¹ Ma lau sêkên whin-nga honj, ti lau natô nanj sêngô gên dau nawaê, nanj honj sêsô ma sêtôc dau nandô.

Aposel sêkôm gên dalô daêsam

¹² Tēn nasawa dinan lau aposel sêkôm gên dalô ti gēn atu-tu daêsam yêc lau sêkên whin-nga si tonj nalôm. Ma lau sêkên whin-nga êlēmê sêkac dau sa sêmbô lôm dabun yêc gamen nanj lau sêsam bu Solomon ndê Batēm.

¹³ Lau honj sêlic nac nayham ma sêtoc nac sa, tigen tu lau bata Israel-nga dec sêtôc dau bu sêlhac sêwhin nac.

¹⁴ Magoc laungac ti lauwhê daêsam sic hu sêkên whin Pômdau, dec lau sêkên whin-nga si namba kêsôwec tiatu napanj.

¹⁵ Tu gēn atu-tu nanj lau aposel sêkôm-nga, dec lau sêhonj si lau gēmbac sêsa malac lôm sêmen ma sêkên nac sêyêc sac ti mbô. Nac sêkên bata bu Pita oc ênsêlên menj ma êmasac lau gēmbac me mboe ac kên in ndê gatu nem ayunj lau gēmbac ma kôm nac nayham sa.

¹⁶ Ma lau daêsam akên malac nanj sêyêc Jerusalem namakê, nanj sêhonj lau gēmbac ti lau nanj nalau sac sêkôm nac sêtisac, nanj sêmen ma lau aposel sêkôm nac honj nayham sa.

Sêkên aposel sêndôc gapocwalô tiyham

¹⁷ Tēn dinan dabunsiga namata-nga ti in ndê lau honj akên Sadiusi si tonj sem lēmuj lau aposel nandô.

¹⁸ Tu dinan-nga dec sêkôc nac dôj ma sêkên nac sêndôc gapocwalô.

¹⁹ Tigen tēn ôbwêc Pômdau ndê anjela gêlêc andu gapocwalô-nga ngatam su ma wê nac sêsa si.

²⁰ Ma in sôm tēn nac bu, “Andi alhac lôm dabun njabatêmdô, ma ahoc yom asê timala enj tēn lau, pi lau sêkên whin-nga si lēn wakuc.”

²¹ Sêngô anjela ndê yom dinan su, dec bēbêc ganduc sêtên lôm dabun si ma sic hu sêndôhônj lau.

Tēn ndoc dinan dabunsiga namata-nga ti in ndê lau sêmbwêc lau bata Sanedrin-nga honj sa sêpitigen bu sêmatoc aposel si yom. Goc sêngin lau natô sêtên gapocwalô si bu sêkôc lau aposel sa sêmen.

²² Magoc tēn ndoc lau dau sêhōc asê gapocwalô, nanj sêlic bu aposel angô mba. Goc sêmbu si ma sêsôm bu,

²³ “Yac a alic bu sênglahi gatam ahuc napep ma lau sêyob gatam sêlhac. Dec yac alêc gatam su magoc alic bu nac sêndôc dom.”

²⁴ Lau sinj sêyob lôm dabun-nga si ngac bata, ma dabunsiga atu-tu sêngô yom dau e sêpōnda gauc.

²⁵ Sêhê gauc sêmbô ma ngac danj menj ma sôm tēn nac bu, “Alic su nanj! Laungac nanj mac akên nac sêndôc gapocwalô, nanj kwahic dec sêlhac lôm dabun namakê ma sêndôhônj lau sêmbô.”

²⁶ Goc lau sinj-nga nanj sêyob lôm dabun ti nac si ngac bata sêtên lôm dabun si, ma sêkôc aposel sa sêmen. Nac sêwê nac malô ma sênsahic nac dom, nahu bu sêtôc dau bu lau nanj sêtoc aposel sa, nanj oc sêtuc nac na hoc.

²⁷ Sêwê aposel sêmen ma sêkên nac sêlhac lau Sanedrin-nga angô-nga bu dabunsiga namata-nga ênsu nac.

²⁸ In sôm tēn nac bu, “Yac ac yao mac nanja bu andôhônj lau pi ngac dinan ma asôm in ndê naê asê tiyham dom. Magoc mac nem yom pi in gêm Jerusalem ahuc su. Mac bu ahê namalac dinan ndê dac menj pi yac, a?”

²⁹ Dec Pita ti aposel sêô in awha ma sêsôm bu, “Yac dananj wambu Anôtô ndê yom hōc gêlêc namalac si yom su, ac nawaê.

³⁰ Mac daôm ac Yisu ndu pi a, tigen abanj si Anôtô unj in sa mbo tali tiyham.

³¹ Ma Anôtô toc in sa ma kên in ndôc in ndê andô-nga ti Kinj, ma ti Nadau Nem Lau Si-nga. In kôm bocdinan, nahu bu in bu kên nasawa tēn lau Israel-nga bu sêkac si nalôm kwi, dec in oc suc nac si sac kwi.

³² Yom dinan yac alic nandô su, dec asôm asê. Ma Nalau Dabun punj yom dau dôj bocdinan. In Nalau nanj Anôtô kên tēn lau nanj danja wambu in napep.”

³³ Lau bata Israel-nga dinan sêngô aposel si yom dau e gêli nac nalôm sa sac andô, ma nac tac whin bu sêndic aposel ndu.

³⁴ Tigen lau Sanedrin-nga si ngac bata danj tisa bu lhac nac ahuc. In Palêsai danj naê Gamaliel, nanj kêdôhônj yomsu, ma lau honj sêtoc in sa. In gic atu yom bu sêkên aposel sêsa awê sêndi sêmbô nasawa saunj.

³⁵ Goc in sôm tēn lau bata honj, “Mac lau Israel-nga, akôc gauc napep pi gēn nanj mac bu akôm tēn lau dinan.

³⁶ Gauc nem Teudas, ngac nanj nasawa apê gi su toc dau sa bu ngac tiwaê. Magoc lau sinj

Rom-nga sic in ndu, ma lau 400 nanj sêmbu sêwhin in, nanj sêmbulu nac sêlhô têtên si. Ma in ndê gwelen honj hê su.

³⁷ Ma têtên têtên sêse lau sa tu bu sênemlihi takis-nga, nanj ngac Galili-nga danj naê Judas tisa. In gêli lau tonj danj sa bu sêkên kisa lau Rom-nga. Magoc in ginja bocdinan, ma in ndê lau honj sêlhô têtên.

³⁸ Bocdinan kwahic dec aô b u wasôm anej nalom asê têtên mac. Ahu lau aposel dindê sinj ma akênj nac sêlhô sêndi. Nac si gwelen bu menj akênj namalac nambwa si, gitôm Teudas lu Judas si gwelen, dec oc tôm dom bu nem nandô.

³⁹ Tigenj nac si gwelen bu menj akênj Anôtô ndê, dec oc atôm dom bu alhac nac ahuc. Ma mac bu akênj kisa nac, dec mac oc akênj kisa Anôtô dau.”

⁴⁰ Lau bata honj sêngô in ndê yom ma sêsôc napu. Nac sêmbwêc aposel sêsôc sêmenj ma sêkên lau sinj-nga sêhi nac na sô. Ma sêkên yao bu sênem mêtê pi Yisu tiyham dom, goc sêkênj nac sêsa si.

⁴¹ Aposel sêhu lau bata Sanedrin-nga sinj, ma sêsa si ti atac nayham atu. Nahu bu Anôtô kênj nac sêhóc nawapac ti nandê tu Yisu ndê naê-nga, dec toc nac sa.

⁴² Ma tôm bêt honj sêndôhônj lau sêmbu lôm dabunj nabatêmdô, ma sêndôhônj lau sêlom-sêlom andu. Ma sêhoc njawê nayham asê njapanj ma sêsôm bu Yisu in Mesaya dau.

6

Sênjyalin lau 7 sa bu sêndic sam gênj danenj-nga

¹ Lau sêkênj whin Yisu-nga si tonj kêsôwec njapanj. Magoc têtên têtên dinanj nawapac danj hóc asê. Yêc tonj dau nalom lau Israel-nga nanj sêsôm lau Grik awha, nanj sêtuudinj lau Israel-nga nanj sêsôm Yom tHibru. Nahu bu tôm bêt honj lau sic sam gênj danenj-nga têtên lau nanj sêpônâ dau, magoc tandô tonj lauwhê sawa nanj sêsôm Yom Grik.

² Tu dinanj-nga aposel 12 sêmbwêc lau sêkênj whin-nga honj sêpitigenj, ma sêsôm, “Yham dom bu yac ahu Anôtô ndê gwelen njawê nayham-nga sinj tu ayob gwelen andic sam gênj-nga.

³ Bocdinanj asidôwai, anyalinj laungac 7 sa yêc tonj dindec nalom, nanj lau tiguauc ma Nalau Dabunj gêm nac ahuc. Ma lau dinanj yac oc dakênj nac sêyob gwelen dindec.

⁴ Ma yac daunj oc akôm gwelenj anem mêtê ti atenj mbec-nga njapanj.”

⁵ Lau honj sêngô nac si gauc dinanj ma sêlic nayham. Bocdinanj nac sênjyalin lau 7 sa, nanj si naê bocdec. Steven, in ngac nanj Nalau Dabunj gêm in ahuc ma kênj whin njanja, ma Pilip, Prokoras, Nikanor, Timon, Pamenas, ma Nikolas nanj ndê malachu Antiok. Nikolas in ngac Israel-nga dom, magoc munj-nga

in gêm dau kwi ma gêm akin Anôtô kêkuc lau Israel-nga si sakinj akwa.

⁶ Nac sêkênj lau 7 dau sêlhac aposel angô-nga, ma aposel sêtenj mbec ma sêkênj amba sac nac.

⁷ Tênj njasawa dinanj Anôtô ndê mêtê tiapa, ma lau Jerusalem-nga daêsam sêkênj whin Yisu. Ma dabunjsiga Israel-nga daêsam sêkênj whin bocdinanj.

Sêkôc Steven dôj

⁸ Steven in ngac nanj Anôtô ndê mwasinj ti njac lai gêm in ahuc, ma kôm gênj atu-atu ti gênj dalô mbo lau nalom.

⁹ Magoc lau akênj lau Israel-nga si tonj danj sic hu sêkênj kisa in. Nac lau dinanj sêmenj akênj malac Sairin ti Aleksandria ma akênj gamenj Silisia ti Esia-nga. Munj-nga nac lau akinj nambwa, magoc tinjambu si njadaui sêhu nac sinj yêc si sakinj, ma êlêmê sêkac sa sêmbu dau si lôm wê-nga danj. Nac sêpu Steven ti in ndê yom.

¹⁰ Magoc tu Steven ndê gauc ti yom nanj Nalau Dabunj kênj têtên in-nga, dec nac sêtôm dom bu sêku in ndê yom dulu.

¹¹ Tu dinanj-nga nac sêkôc lau njatô ma sêkic yom gelec sêwhin nac, bu nac oc sêtisa ma sêngôlinj yom pi Steven bocdec bu, “Yac angô Steven sôm yom sac-sac pi Moses ma pi Anôtô.”

¹² Goc nac sêsôm yom dau e gêli lau honj si nalom sa, ma lau bata ti lau nanj sêndôhônj yomsu-nga sêwhin. Goc sêkôc in dôj ma sêwê in e sêkênj in kalhac lau Sanedrin-nga si angô-nga.

¹³ Goc sêkênj lau tasanj njatô sêtisa ma sêsôm, “In ngac dindec sôm yom njapanj bu êngwininj yac nenj lôm dabunj ma Anôtô ndê yomsu.

¹⁴ Yac angô in sôm bu Yisu Nasaret-nga oc senj gamenj dindec su, ma kênj njagôlinj wakuc ô mêtê nanj Moses gic dulu têtên yac.”

¹⁵ Tênj dinanj lau honj nanj sêndôc Sanedrin si tonj, nanj tahê Steven, ma sêlic bu in ndê angô andô njawasi gitôm anela danj ndê.

7

Steven sôm yom têtên lau Sanedrin-nga

¹ Ma dabunjsiga njamata-nga ndac in bu, “Yom dindec nanj sêngôlinj pi am, nanj yom njandô, me mba?”

² Ma Steven ô yom ma sôm, “Asidôwai ti damanji. Angô su nanj! Munj-nga lê abanj Abraham ndôc Mesopotemia, in têtên malac Haran gi su dom, ma Anôtô Njwê Njatau hoc dau asê têtên in.

³ Ma sôm têtên in, ‘Hu nem gamenj ti am nem lau sinj, ma têtên gamenj danj nanj aô bu watôc têtên am, nanj ndi.’

⁴ Bocdinanj in hu lau Saldi si gamenj sinj, ma sa gi ndôc Haran. Tinjambu in damba mbac ndu su, goc Anôtô kêkinj Abraham

bu tēn gameŋ dindec naŋ kwahic dec mac andōc, naŋ meŋ.

⁵ Tigeŋ iŋ kēŋ nom tēŋ Abraham wēkaiŋ yēc gameŋ dindec dom. Mba, Abraham dau tap nom sauŋ dan sa dom! Tēŋ ndoc dinaŋ Abraham ndē balēkoc mba, magoc Anōtō kēmatiŋ yom tidōŋ tēŋ iŋ, bu iŋ ti iŋ ndē lau wakuc oc sēwēkaiŋ gameŋ dau.

⁶ Ma Anōtō sōm tēŋ iŋ bu, ‘Am nem wakuc oc sēhu gameŋ dindec siŋ ma sēndōc sētōm lau apa yēc lau dan si gameŋ. Ma ŋac oc sēnem akiŋ lau dau, ma lau dau oc sēkōm ŋac ŋayom nditōm yala 400.

⁷ Magoc tiŋambu aō oc wakēŋ ŋagēyō tēŋ lau gameŋ dinaŋ-ŋa naŋ sem akiŋ ŋac, ma am nem wakuc oc sēhu gameŋ dinaŋ siŋ ma sēmbu sēmeŋ sēnem akiŋ aō yēc gameŋ dindec.’

⁸ Ma Anōtō kēŋ tɔpwac sēsē launŋac si ŋamlic ŋatō su-ŋa tēŋ Abraham. Tiŋambu Abraham kwē ndē atunŋac Aisak asē, ma sē iŋ ndē ŋamlic ŋatō su tēŋ iŋ ndē bēc ti-8-ŋa. Aisak dau kwē Jakob asē, ma Jakob kwē yac neŋ abanji 12 asē, naŋ sēti yac neŋ gōlōwac Israel-ŋa toŋ 12 si ŋahu.

⁹ Josep iŋ abanji 12 si dan, magoc dōwai sem lēmun iŋ, dec sēkēŋ iŋ tēŋ lau semlhi. Ma lau dau sēkōc iŋ sa sēsip gameŋ Isip-ŋa si, ma iŋ mbo gameŋ dinaŋ tōm ŋac akiŋ ŋambwa dan. Magoc Anōtō mbo whiŋ Josep,

¹⁰ dec gēm iŋ si yēc ŋawapac bocke naŋ tap iŋ sa. Iŋ kēŋ gauc ŋayham-ŋayham tēŋ iŋ dec lau Isip-ŋa si kiŋ Parao gēlic iŋ ŋayham, ma kēŋ iŋ gēm gōliŋ gēŋ hoŋ yēc iŋ ndē andu kiŋ-ŋa, ma gameŋ Isip-ŋa sambuc.

¹¹ Tiŋambu tōbōm gēm Isip ma Kanan ahuc e lau sēhōc ŋawapac atu, ma abanji sēpōnda gēŋ sēneŋ-ŋa.

¹² Jakob ŋgō ŋawaē bu gēŋ daneŋ-ŋa yēc Isip, dec kēkiŋ ndē atui sēsip Isip si. Tēm ŋamata-ŋa dinaŋ sēsip si ma semlhi gēŋ daneŋ-ŋa, ma sēmbu sēmeŋ.

¹³ Tiŋambu iŋ kēkiŋ ŋac sēsip Isip si tiyham, ma tēŋ dinaŋ Josep sōm dau asē tēŋ ndē asidōwai, ma Parao ŋgō ŋawaē pi Josep ndē gōlōwac.

¹⁴ Goc Josep kēkiŋ yom tēŋ iŋ damba Jakob ti iŋ ndē lau ŋatō, bu ŋac hoŋ sēsip Isip sētēŋ iŋ sēndi. ŋac lau dinaŋ lau 75.

¹⁵ Bocdinaŋ Jakob ti yac neŋ abanji sēsip Isip si, ma sēndōc e sēmbac ndu sēyēc gameŋ dinaŋ.

¹⁶ Ma tiŋambu ŋac si lau wakuc sēkōc ŋac si ŋakwa su yēc Isip bu sēŋsuhun ŋac yēc malac Sekem, sēyēc sēhō naŋ Abraham gēmli su yēc Hamō ndē atui.

¹⁷ “Tiŋambu, ndoc meŋ kēpiŋ bu yom naŋ Anōtō gic bata tēŋ Abraham, naŋ ŋandō sa. Tēŋ tēm dinaŋ lau Israel-ŋa naŋ sēndōc Isip, naŋ sēti daēsam ŋandō.

¹⁸ Magoc kiŋ wakuc dan gēm gōliŋ Isip, naŋ kēyalē Josep dom.

¹⁹ Iŋ yob yac neŋ abanji solop dom, ma kēŋ ŋawapac atu tēŋ ŋac. Iŋ gic yomsu ŋac bu sēmbaliŋ balēkoc wakuc hoŋ siŋ sēninga.

²⁰ Tēŋ ndoc dinaŋ Moses dinda kōc iŋ, ma Anōtō gēlic iŋ ŋayham. ŋac sēlōm iŋ sēmbō damba ndē andu gitōm ayō tō.

²¹ Tiŋambu sēkōc iŋ sa si ma sēsip iŋ, ma malō goc Parao ndē atuwē tap iŋ sa ma gōlōm iŋ ti ndē balēkoc.

²² Ma bocdinaŋ dec Moses sōc lōm bapia ma kēdōhōŋ lau Isip-ŋa si gauc hoŋ. Ma iŋ ti ŋgac ŋanŋa tu sōm yom ma kōm gwelen-ŋa.

²³ Iŋ mbo e iŋ ndē yala ti 40 su, ma bēc dan iŋ gauc gēm bu sa ndi lic ndē asidōwai Israel-ŋa.

²⁴ Tēŋ ndoc dinaŋ iŋ gēlic ŋgac Isip-ŋa dan kōm ŋgac Israel-ŋa dan ŋayom. Dec iŋ gic ŋgac Isip-ŋa dinaŋ ndu bu nem iŋ ndē asidōwa dinaŋ si.

²⁵ Iŋ gauc gēm bu mboe iŋ ndē asidōwai oc sēŋyalē bu Anōtō kēyalin iŋ sa bu nem ŋac sa, magoc mba. ŋac sem gauc.

²⁶ ŋagalaŋsē iŋ sa gi tiyham ma gēlic Israel lu sic dau sēmbō. Iŋ bu nem malō iŋlu, dec sōm, ‘Amlu asidōwa, ma tu sake-ŋa dec akēŋ kisa daōm?’

²⁷ Magoc ŋgac lu dau si dan, naŋ bu kōm ndē asidōwa tisac, naŋ suc Moses sa gi, ma sōm, ‘Asa kēŋ am bu nem gōliŋ ma ēmatōc yac?’

²⁸ Bocke? Am bu ndic aō ndu gitōm am gic ŋgac Isip-ŋa dan tēŋ alhabēc, a’?

²⁹ “Tēŋ ndoc Moses ŋgō yom dinaŋ, naŋ iŋ kōlhō tēŋ gameŋ Midian-ŋa gi, ma ndōc dinaŋ gitōm ŋgac apa. Ma yēc dinaŋ iŋ gēm awhē sa ma kwē balēkoc ŋgac lu asē.

³⁰ Yala 40 giŋga su, goc aŋela dan hoc dau asē tēŋ iŋ ŋalēŋ bocdec. Moses mbo Lōc tɔSainai yēc gameŋ sawa, ma gēlic y aŋawahō golom sa a sauŋ dan.

³¹ Gēŋ dau kōm iŋ sō ma gauc gēm yom daēsam. Iŋ tigasuc gi bu lic gēŋ dau, dec ŋgō Pōmdau awha sa tēŋ iŋ meŋ bocdec bu,

³² ‘Am apami Abraham lu Aisak ma Jakob si Anōtō aō.’ Moses ŋgō yom dau e kētitec ŋandō ma tōc dau bu hōc tandō sa ma lic tiyham.

³³ Goc Pōmdau sōm tēŋ iŋ, ‘Kōc nem atapa su yēc gahim, bu gameŋ naŋ am kalhac, naŋ gameŋ dabun.

³⁴ Aō galic su bu aō neŋ lau sēmbō sac yēc Isip. Aō gaŋgō ŋac si dangi, madec gasip gameŋ bu wanŋaho ŋac su yēc ŋawapac dau. Bocdinaŋ kwahic dec aō oc wanŋiŋ am mbu tēŋ Isip ndi.’ ”

³⁵ Steven gic miŋ yom dinaŋ, goc sōm, “Aō wasōm tēŋ mac, bu Moses iŋ ŋgac dau, naŋ muŋ-ŋa lau Israel-ŋa sētēc iŋ ti sēsōm iŋ bocdec bu, ‘Asa kēŋ am bu nem gōliŋ ti ēmatōc yac?’ Tigeŋ Anōtō dau ndē aŋela hoc dau asē tēŋ iŋ yēc a sauŋ dinaŋ, ma kēkiŋ iŋ

bu nem gôlinj lau Israel-nga ma kôc nac su yêc gamej Isip-nga.

³⁶ Bocdinañ inj kôc nac sêsa akêñ Isip sêmenj. Têñ ndoc dinañ inj kôm gêñ dalô ti gêñ atu-tu daêsam yêc gamej Isip-nga, ma yêc gwêc nañ sêsam bu Gwêc Koc. Ma inj kôm gêñ dalô tidau-tidau yêc gamej sawa tôm yala 40.

³⁷ “Inj Moses dau dinañ goc sôm têñ lau Israel-nga bu, ‘Anôtô oc tôte ngac dan yêc mac nem toñ ñalôm, ti propet nditôm aô daun.’

³⁸ Moses mbo whin lau Israel-nga têñ ndoc sêmbô gamej sawa. Inj kalhac anjela nañ sôm yom têñ inj yêc Lôt Sainai, ma yac neñ abanji ñalhu, bu kôc Pômdau ndê yom dandôc tanli-nga ma kêñ têñ lau Israel-nga. Ma lau dau sic yom dau dulu e menj têñ yac.

³⁹ Magoc yac neñ abanji sêtec bu sêsôc inj ñapu. Nac sêpu inj ma nac si ñalôm gauc gêm gamej Isip-nga ñapanj, e nac atac whin bu sêmbu sêndi.

⁴⁰ Têñ ndoc Moses mbo Lôt Sainai ñasawa baliñ, nañ nac sêsôm têñ Aron bu, ‘Inj ngac Moses dinañ, kôc yac sa asa yêc Isip amenj, ma kwahic dec yac am gauc gêñ bocke hóc asê inj. Bocdinañ êmasañ anôtôi gwam bu sêwê yac.’

⁴¹ Têñ ndoc dinañ nac sêmasañ makao ñagatu ti gwam, goc sêndê mwasinj atu danj tu bu sêtec gêñ dau sa-nga. Nac sêkêñ da têñ gwam dau, ma atac ñayham kêlêc pi gêñ nañ nac dau amba sêmasañ.

⁴² Tu dinañ-nga dec Anôtô puc dômbwê nac ma hu nac sinj bu sênem akinj tata ti gêñ umboñ-nga. Lau propet sêto yom pi nac si mêtê dau bocdec bu:

O mac lau Israel-nga. Yala 40 dinañ mac ambo gamej sawa, nañ mac akêñ nem gêñ danj ti da têñ aô dom. Mba!

⁴³ Mac êlêmê ambalanj bac po danj tu anem akinj mac nem anôtô tasanj Molek-nga. Ma mac am akinj tata danj ñaê Repa ti mac nem anôtô, ma apônj hamduc têñ anôtôi gwam daêsam nañ mac amasanj. Tu dinañ-nga aô watinj mac su andi andôc gamej Babilon-nga ñadanja tôm lau gapocwalô-nga. [Amos 5:25-27]

⁴⁴ Yêc gamej sawa, Anôtô whê sa ti tôte lêt têñ Moses bu lau Israel-nga sêmasañ ñbac dabun danj ti nac si gamej sênem akinj inj-nga, nañ sêkêñ ñapa yomsu-nga yêc ñalôm. Inj kêmasañ gêñ dau tôm Anôtô tôte asê têñ inj, ma abanji sêmbalanj gêñ dau whin nac, têñ ndoc nac sêñsêlêñ si.

⁴⁵ Nalêñ dau dinañ Anôtô kêñ ndê bac dabun têñ lau Israel-nga yêc gamej sawa. Tinjambu Anôtô soc lau nañ sêndôc gamej Kanan-nga su, bu kêñ gamej dau têñ nac. Ma têñ ndoc Josua wê nac sêsôc gamej Kanan-nga si, nañ sêmbalanj bac dabun dau whin nac. Ma bac dau kalhac whin nac e Dawid ndê têm.

⁴⁶ Anôtô gêlic Dawid ñayham, ma Dawid tac whinj bu kwê lôm danj sa ti Jakob ndê Anôtô ndê andu ñandô.

⁴⁷ Magoc Dawid kwê andu dau dom, inj ndê atungac Solomon kwê andu dau sa.

⁴⁸ Tigenj kwahic dec aô wasôm têñ mac bu Anôtô Ñaclai ti Nawasi Ndadu, inj ndôc andu nañ ñamalac sêkwê, nañ dom. Tôm yom nañ propet Aisaya to bocdec bu:

⁴⁹ Pômdau sôm, ‘Undambê ti anenj pôn kinj-nga, ma gamej nom-nga ti gamej gahinj lhac-nga. Bocdinañ mac oc akwê andu kainj bocke tu bu wandôc-nga? Me amasanj gamej bocke tu wanjwanj daun-nga?’

⁵⁰ Bu aô daun gakêñ gêñ honj dinañ.” [Ais 66:1-2]

⁵¹ Têñ dinañ Steven sôm têñ nac lau Sanedrin-nga bu, “Mac lau ñalôm ñadandi-nga. Mac am daôm kwi dom, ma mac nem danjamsuj kwa ñanga. Mac nem mêtê gitôm apami si. Mac êlêmê atec Nalau Dabun ndê gwelêñ.

⁵² Mac nem apami sêkêñ kisa propet honj nañ Anôtô kêkinj. Ma propet nañ sêhoc yom asê pi ngac gitêñ nem lau si-nga nañ Anôtô oc êñkinj menj, nañ apami sic nac ndu. Ngac gitêñ dau menj su, magoc mac akêñ inj sip lau Rom-nga amba ma ac inj ndu.

⁵³ O mac lau daôm! Mac daôm akôc Anôtô ndê yomsu nañ anjela sêkêñ têñ abanji, nañ su, tigenj asôc ñapu dom!”

Sêtec Steven ña hoc mbac ndu

⁵⁴ Têñ ndoc lau Sanedrin-nga sêngô Steven ndê yom dinañ, nañ nac atac ñandê atu ma sêsenj lhô tu inj-nga.

⁵⁵ Magoc Nalau Dabun gêm Steven dau ahuc, ma inj tatic undambê ma gêlic Anôtô ndê ñawasi, ma Yisu kalhac Anôtô amba andô-nga.

⁵⁶ Dec inj sôm, “Alic su nañ! Aô galic undambê kac sa ma ñamalac ndê Atu kalhac Anôtô ndê amba andô-nga.”

⁵⁷ Nac sêngô yom dinañ goc sêpôc dangasuj ahuc, ma sêmbwêc atu pi gi. Nac sênti sêtên inj si,

⁵⁸ ma sêtinj inj sa malac ñamakê gi, ma sic hu sêtic inj ña hoc. Lau nañ sêngôlinj yom pi Steven, nañ sêkac si ñakwê bambalinj su, ma sêkêñ têñ ngac wakuc danj ñaê Saul bu yob.

⁵⁹ Nac sêtic hoc pi Steven sêmbô, ma inj tenj mbec têñ Pômdau bocdec, “O Pômdau Yisu, kôc anenj gatunj sa loc.”

⁶⁰ Goc inj penj ña haduc-nga sip gi ma mbwêc atu bu, “Pômdau, gauc nem sac nañ lau sêkôm têñ aô, nañ dom.” Inj sôm su, goc mbac ndu.

8

¹⁻² Saul gêlic Steven mbac ndu ma atac ñayham tu gêñ nañ lau dau sêkôm têñ inj-nga.

Ma tinjambu lau sêkên whin njannga-nga njatô sênsuhun Steven na sêtan inj.

Saul ma lau Israel-nga sêkên kisa lau nan sêkên whin Yisu

Tên béc dau dinan lau sic hu sêkên kisa njannga tên lau sêkên whin-nga nan sêmbo Jerusalem. Tu dinan-nga nac si lau daésam sêhu Jerusalem sin ma sêlhô têtên sêtên gamen Judia ti Samaria-nga si. Magoc lau aposel sêhu Jerusalem sin dom.

³Ma Saul bocdinan gic hu bu sen lau sêkên whin Yisu-nga. In kêsâlê nac tôm andu, goc hê nac sêsa si ma kên nac sêndôc gapocwalô, laungac sêkên whin-nga, ma lauwhê bocdinan.

Pilip gêm mêtê mbo Samaria

⁴Lau sêkên whin-nga nan sêhu Jerusalem sin ma sêlhô têtên, nan sêhoc nawaê nayham pi Yisu asê, yêc malac hon nan sêhóc asê nan.

⁵Pilip tên malac atu dan yêc gamen Samaria-nga gi, ma gêm mêtê yêc dindê ma whê sa bu Yisu in Mesaya dau.

⁶Lau daésam sêngô Pilip ndê yom ti sêlic gên dalô nan in kôm, dec sêkên danga in ndê yom njapep.

⁷Pilip soc njalau sac daésam su sêsa yêc lau ti sêmbwêc atu. Ma in kôm lau bôlin daésam njayham sa.

⁸Tu dinan-nga lau daésam yêc malac atu dinan atac njayham atu.

Saimon, ngac balô

⁹Ngac dan mbo malac dinan, nan ndê njaê Saimon. Tôm njasawa baling in pec balô ti kôm gên atu-tu e lau gamen Samaria-nga hon sêhêdaê. In toc dau sa bu in ngac tiwaê.

¹⁰L au atu-tu ma lau njambwa hon tatin Saimon njapan. Nac sêsôm, “Anôtô ndê njac lai nan dasam bu Njannga Atu, nan puc ngac dindê dôj.”

¹¹Ma lau daésam tatin in njapan, bu sêhêdaê tu gên atu-tu nan in kôm njasawa hic su nan-nga.

¹²Magoc sêhu sin tên ndoc sêngô nawaê njayham pi Anôtô ndê gôlin ma pi Yisu Kilisi, nan Pilip hoc asê. Laungac ti lauwhê daésam sêkên whin in ndê yom, ma sêlin sanngu.

¹³Ma Saimon dau kên whin ma gêlin sanngu whin. In gêlic gên dalô ti gên atu-tu nan Pilip kôm, dec hêdaê njandô ma kêkuc in njapan.

¹⁴Tên ndoc lau aposel nan sêmbo Jerusalem sêngô nawaê bu lau Samaria-nga sêkôc Anôtô ndê yom sa, nan sêngin Pita lu Jon sêtên nac si.

¹⁵Inlu sêhóc asê nac su, goc sêten mbec bu Pômdau kên ndê Njalau Dabun pi nac hon.

¹⁶Tên ndoc lau Samaria-nga dinan sêkên whin, nan sêlin sangu tu Pômdau Yisu ndê njaê-nga, magoc Njalau Dabun sip men pi nac si dan dom. Tu dinan-nga dec Pita lu Jon sêten mbec pi nac.

¹⁷Sêten mbec su ma sêkên amba sac nac, goc Njalau Dabun men gêm nac ahuc.

¹⁸Saimon gêlic bu tên ndoc aposel lu sêkên amba sac lau dau, nan Njalau Dabun men pi nac, dec gauc gêm bu nemlhi njac lai dau yêc inlu.

¹⁹In ndac inlu bocdec bu, “Akên njac lai dinan lom aô. Ma bocdinan asa nan bu wakên aman sac in, nan oc kôc Njalau Dabun.”

²⁰Magoc Pita ô yom ma sôm, “Bocke? Am gauc gêm bu nemlhi Anôtô ndê mwasin njamone, a? Am oc ninjam, ti nem mone hon!”

²¹Am wêkain gwelen dindê whin yac dom. Nahu bu gauc nan yêc am nem njalôm, nan Anôtô gêlic bu solop dom.

²²Kac nem njalôm kwi ma hu mêtê sac dinan sin. Ma ten mbec tên Pômdau bu suc am nem giso kwi pi gauc sac nan yêc nem njalôm.

²³Aô galic su bu am gêm lêmun Anôtô ndê njac lai e am njalôm gêli sa, ma sac njac lai sô am dôj njapan.”

²⁴Saimon ngô Pita ndê yom dinan, goc sôm, “Gitôm bu am ten mbec tên Pômdau tu aô-nga, ma bocdinan gên nan am sôm yom pi, nan oc tap aô sa dom.”

²⁵Pita lu Jon sêhoc Pômdau ndê yom asê ti sem mêtê lau su, goc sêlhô bu sêmbu sêtên Jerusalem sêndi. Ma yêc sen njasawa, nan sêsôm njawaê njayham asê yêc malac daésam nan sêyêc gamen Samaria-nga.

Pilip lu ngac Itiopia-nga

²⁶Tên ndoc dinan Pômdau kêkin ndê anela dan tên Pilip gi, ma sôm tên in bu, “Êmasan daôm, goc sa ndi ma êmsêlên êmkuc sen akên Jerusalem nan sip tên malac Gasa, sen nan gic gamen sawa kic.”

²⁷Bocdinan Pilip tisa ma kêsêlên gi. Ma yêc sen dinan in tap ngac Itiopia-nga dan sa, nan béc njatô su mbo Jerusalem bu lic om, ma bu mbu tên ndê gamen ndi. In ngac tiwaê nan yob lau Itiopia-nga si Kwin Kandis ndê awa hon, nan mun-nga sêsip in ndê njamatu sa.*

²⁸Tên ndoc Pilip tap in sa yêc sen, nan ngac dau ndôc ndê kaleta, ma sam propet Aisaya ndê buku.

²⁹Dec Njalau Dabun sôm tên Pilip, “Am tigasuc kaleta ma êmkuc ngac dindê.”

³⁰Goc Pilip kêtî tên kaleta gi ma ngô bu ngac dau sam propet Aisaya ndê yom asê. Dec Pilip ndac in, “Am sam yom dinan ma kêyalê nahu, me mba?”

* 8:27: Mun-nga lau si gêbôm dan yêc bu laungac akin nan sêyob Kin si andu me wapa me lauwhê, nan sêsip njac njamatu sa. Laungac kain dinan sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Eunuch’ (Yunok).

³¹ Ma in sôm, “Namalac dan bu whê sa têtj aô dom, dec oc wanyalê bocke?” Ma in ndac Pilip bu pi kaleta ma ndôc whin in.

³² In ngô bu ngac dau sam Aisaya ndê yom bocdec bu:

Nac sêwê in bu sêndic in ndu gitôm domba. Ma in gêm dau dôtj tôm domba nan sêngapin namlilhu, magoc tan dom.

³³ Nac sêngwinin in, ma sêmatôc in ndê yom gi solop dom.

Nac sic in ndu, ma bocdinan in ndê wakuc mba. [Ais 53:7-8]

³⁴ Ma ngac dau ndac Pilip, “Gitôm bu am whê sa têtj aô bu propet sôm yom dinan pi in dau, me pi namalac dan?”

³⁵ Goc Pilip whê yom hon sa têtj in, gic hu yêc Aisaya ndê yom dinan e sôm nawaê nayaham pi Yisu têtj in. Ma ngac dau kêtj whin Yisu.

³⁶⁻³⁷ Nac si e sêhóc asê bu dan poc sen namakê. Ma ngac dau sôm, “Lic bu dê poc. Gitôm bu aô wali in busangu, me mba?”

³⁸ Goc in sôm têtj ngac nan gêm gôlin kaleta bu kêtj kaleta lhac. Ma inlu Pilip sêsip bu si ma Pilip kêtj in.

³⁹ Têtj ndoc nan sêpi akêtj bu sêmen, nan Pômdau ndê Nalau kôc Pilip su sep tigen. Ma ngac dau gêlic in tiyham dom, magoc kôlhô ti atac nayaham gi.

⁴⁰ Ma Nalau kôc Pilip sa gi kêtj in mbo malac Asotas. Ma in kêsêlên golom-golom malac, ma sôm nawaê nayaham asê e hóc asê malac Sisaria.

9

Pômdau gêm Saul kwi

¹ Têtj nasawa dinan Saul kêtj kisa lau sêkên whin Pômdau-nga napan. In sôm nannga bu in oc kôm nac nayom ma ndic nac ndu. In têtj dabunsga namata-nga gi,

² ma ndac in bu to bapia puc in dôtj-nga, bu têtj lau bata nan sêyob lau Israel si lôm wê-nga yêc malac Damaskas. Bapia dau kêtj naclai têtj Saul bu kôc laungac ti lauwê Damaskas-nga nan sêkên whin Yisu, nan dôtj, ma wê nac sa sêtên Jerusalem sêndi bu sêmatôc nac.

³ In kôc bapia dau su ma kêsêlên e gi kêtj in Damaskas. Ma ngahô nambwa jawê atu dan akêtj undambê men pô game in nan in mbo.

⁴ In pen sip nom ma ngô awha dan ta in bocdec bu, “Saul, Saul, tu sake-nga am kêtj kisa aô?”

⁵ Goc Saul ô yom ma ndac, “O nêadu, am asa?” Ma awha dau sôm, “Aô Yisu daun, dec am kêtj kisa.

⁶ Am tisa ma sôc malac atu dê ndi. Ma gêtj bocke nan aô tac whin bu am kôm-nga, nan aô oc wan in lau bu sêwhê sa têtj am yêc dindê.”

⁷ Lau nan sêmba sen sêwhin Saul, nan sêlhac ti sem dau dôtj. Nac sêngô nakêcsia dau, magoc sêlic namalac dan dom.

⁸ Têtj ndoc Saul tisa kalhac, nan kac tandô sa magoc gitôm dom bu lic game in. Bocdinan lau dinan sêkên in sip amba, ma sêwê in sêhóc malac Damaskas si.

⁹ Gitôm bêtj têtj in mbo tapec, ma gêtj ti nôm gêtj dan dom.

¹⁰ Ngac kêtj whin Yisu-nga dan mbo Damaskas, nan ndê naê Ananias. Ma Pômdau hoc dau asê têtj in na mbê, ma ta in bu, “Ananias!” Ma in ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, bocke?”

¹¹ Goc Pômdau sôm têtj in, “Am sa sen nan sêsam bu Sen Solop ma têtj Judas ndê andu ndi, ma am oc tap ngac dan sa, nan ndê naê Saul akêtj malac Tasis. Ngac dau ten mbec mbo dinan.

¹² Aô gatôc têtj in su na mbê bu namalac dan naê Ananias oc têtj in ndi, kêtj amba sac in, ma kôm in tandô po asê tiyham.”

¹³ Ananias ngô yom dinan ma sôm, “Pômdau. Aô ganjô ngac dinan nawaê su. In ngac nan kêtj nawapac atu têtj am nem lau dabur nan sêmba Jerusalem.

¹⁴ Ma dabunsga atu-tu sêkên naclai têtj in bu têtj malac dindec men, ma kôc lau nan sêtoc am nem naê sa, nan dôtj.”

¹⁵ Magoc Pômdau ô Ananias ndê yom ma sôm, “Am ndi, ma hêgo daôm dom! Aô kayalin ngac dau sa su, bu hoc yom asê pi anen naê têtj lau game in apa-nga ti nac si kin, ma têtj lau Israel-nga sêwhin.

¹⁶ Ma nawapac ti nandê nan in oc hóc tu anen naê-nga, nan aô oc watôc têtj in.”

¹⁷ Goc Ananias têtj andu dau gi. In sôc gi, goc kêtj amba sac Saul ma sôm, “Anen asidôwa Saul. Pômdau Yisu nan hoc dau asê têtj am yêc sen têtj malac dindec, nan kêtj in aô gatê am game in. In kêtj in aô bu wakôm nem tanôm po asê, ma bu Nalau Dabur nem am ahuc.”

¹⁸ Ma ngahô gêtj gitôm i ngala pen akêtj Saul tandô, ma in gêlic game in tiyham. In tisa ma Ananias kêtj in.

¹⁹ Ma tinambu in gêtj gêtj e hóc in dôtj.

Saul gêm mêtê mbo Damaskas

Saul mbo Damaskas whin lau sêkên whin-nga gitôm bêtj natô.

²⁰ Ma têtj têtj dau dinan in gic hu gêm mêtê lau yêc lau Israel si lôm wê-nga, ma hoc asê têtj nac bu Yisu in Anôtô Atu.

²¹ Ma lau hon nan sêngô in ndê yom, nan sêhêdaê ma sêndac dandi, “Ngac nan kêtj kisa lau Jerusalem-nga nan sêtoc Yisu ndê naê sa, in ngac dau dindec me? Ma in têtj yac mba malac dec men, bu kôc lau sêkên whin Yisu-nga dôtj ma wê nac sêtên dabunsga atu-tu sêndi bu sêmatôc nac.”

²² Tigen Saul sôm yom njanja ma in ndê naclai kêsôwec. In tôte asê têt lau Israel-nga nanj sêndôc Damaskas, bu yom andô, Yisu in lau Israel si Mesaya dau. Ma lau nanj sêkên whin Yisu dom, nanj sêtôm dom bu sêo in ndê yom.

²³ Saul mbo malac Damaskas e bêc daêsam ginga su, ma lau Israel-nga natô sêkic yom bu sênsalê lêt bu sêndic in ndu.

²⁴ Ma Saul ngô yom dau njaawê. Tôm acsalô ti ôbwêc nac sêkên lau sêtip gatam malac-nga njapet bu sêkôc in dôj ma sêndic in ndu.

²⁵ Magoc lau nanj s êlhac sêwhin Saul ti sênkuc in, nanj sem in sa bu lhô ndi. Têt ôbwêc danj sêkên in sip sambec atu danj, ma sêjwhan in sip akên gatam saun danj yêc malac dau natunbôm e gi sip nom ma kôlhô gi.

Saul mbo Jerusalem

²⁶ Tinambu Saul mbu têt Jerusalem gi, ma gauc gêm bu mbo whin lau sêkên whin Yisu-nga nanj sêmbô dinan. Magoc nac sêkên whin dom bu in gêm dau kwi su ma kên whin Yisu, dec nac honj sêtôc in.

²⁷ Magoc Banabas wê in sôc gi kalhac aposel anjô-nga. Ma in whê sa bu Pômdau hoc dau asê ma sôm yom têt Saul yêc senj, ma tinambu in kalhac njanja ma gêm mêtê pi Yisu ti atac pa su yêc malac Damaskas.

²⁸ Banabas ndê yom gêm malô lau Jerusalem-nga si njalôm, dec Saul mbo whin nac, ma sôc sa yêc lhu, ma hoc yom asê pi Pômdau Yisu ti atac pa su enj.

²⁹ In sôm yom whin lau Israel-nga natô nanj sêsôm awha Grik, ma kêsahê bu whê nac si gauc sa pi Yisu. Magoc nac sêtec in ndê yom, ma bu sêndic in ndu.

³⁰ Yom dau njaawê tap lau sêkên whin-nga sa, dec sêkôc in whin nac sêsip malac Sisaria si, ma sêjkin in têt malac Tasis gi.

³¹ Têt nasawa dinan lau sêhu si kisa têt lau sêkên whin-nga sinj. Ma lau sêkên whin-nga yêc gamen Judia ti Galili ma Samaria-nga sêndôc ti yom malô. Anôtô kên Nalau Dabun bu puc nac dôj ma nem nac sa. Ma sêsôc Pômdau njapu ti sêtôc in sa, ma nac si tonj kêsôwec tiatu njanj.

Pita kôm ngac bôlin danj nayham sa

³² Têt têt dinan Pita kêsêlên golom-golom malac ma gêm mêtê lau. Têt bêc danj in sôc malac Lida gi, bu ndic lau sêkên whin Yisu-nga kêsî.

³³ Yêc malac dau in tap ngac danj naê Aenias sa. In ngac bôlin ma yêc mbô napan gitôm yala 8 su.

³⁴ Ma Pita sôm têt in, “Aenias. Yisu Kilisi kôm am nayham sa. Tisa ma tip nem mbô sa.” Ma njagahô Aenias tisa kalhac.

³⁵ Ma têt ndoc lau nanj sêndôc malac Lida ti malac Saron sêlic bu in nayham sa, dec nac honj sem si njalôm kwi ma sêkên whin Pômdau.

Pita unj awhê batê danj sa

³⁶ Têt têt dinan awhê kên whin-nga danj ndôc malac Jopa. In ndê naê Tabita, nanj yêc lau Grik awha bu Dokas. In awhê nanj kôm mêtê nayham-nayham, ma gêm lau njalôm sawa sa njalên daêsam.

³⁷ Magoc Dokas tap gêmbac atu sa e in mbac ndu. Goc lau sêngwasin in ndê namlan ma sêkên yêc andu njalôm njahô-nga danj.

³⁸ Malac Jopa dau yêc kên malac Lida, ma têt têt lau sêkên whin-nga yêc malac Jopa sêngô bu Pita mbo Lida, nanj sêjkin ngac lu sêtên in si, ma sêten in njanja bu mbu têt Jopa whin inlu ndi.

³⁹ Pita whin inlu gi e hôte asê Jopa, ma sêwê in pi andu njalôm njahô-nga dinan gi. Lauwhê sawa daêsam sêmbô ti sêtan Dokas. Nac sêngihi Pita ahuc ma sêtôc njakwê bambalin ti njakwê natô nanj Dokas kêmasan têt ndoc in mbo tali, nanj têt Pita.

⁴⁰ Goc in kên nac honj sêsa awê si, ma pôn haduc ma têt mbec. In kac dau kwi bu lic awhê batê dinan, ma sôm, “Tabita, am tisa!” Ma awhê dau tali sa e gêlic Pita, ma yêc dau sa menj ndôc.

⁴¹ Goc Pita kêm in sip amba ma kenj in sa kalhac. Ma in mbwêc lauwhê sawa dinan ti lau sêkên whin-nga natô sêsôc sêmenj, ma tôte têt nac bu awhê dau mbo tali tiyham.

⁴² Ma gêt dau njaawê tiapa yêc malac Jopa, e lau daêsam sêkên whin Pômdau.

⁴³ Ma Pita mbo Jopa bêc natô, whin ngac danj naê Saimon. In ngac kôm gwelenj kêmasanj bôt njamlic-nga.

10

Anôtô kêkin anjela danj têt Konelias

¹ Yêc malac Sisaria ngac danj mbo, nanj ndê naê Konelias. In ngac bata sinj-nga nanj yob lau sinj-nga tonj danj yêc lau sinj Rom-nga si tonj atu nanj sêsam bu Itali Natonj.*

² In ti ndê gôlôwac honj sêtôc Anôtô sa ma sêsôc in njapu njapet. In tenj mbec têt Anôtô tôm bêc honj, ma kên ndê awa daêsam bu nem lau Israel-nga nanj sêpônda dau, nanj sa.

³ Têt bêc danj, acgatu gitôm 3 kilok telha-nga, nanj Anôtô tôte gêt njagatu danj têt in. In gatu gêlic Anôtô ndê anjela danj têt in menj ma ta in bu, “Konelias!”

* 10:1: Lau Rom-nga si ngac bata nanj yob lau sinj-nga gitôm 100, nanj sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Centurion’ (Senturion). Konelias in senturion danj. Lau sinj-nga gitôm 600 sêmbô Itali Natonj njalôm, ma sêsam tonj atu gitôm Itali Natonj yêc Yom Inglis bu ‘Regiment.’ Ma nac sêkên Regiment natonj 10 sêpitigen sêti tonj atu, nanj sêsam bu ‘Legion’ (lau sinj-nga gitôm 6,000).

⁴ Goc Konelias tahê in ti tõe dau atu, ma ndac, “Põmdau, bocke?” Ma anjela dau sòm, “Mbec hon nan am ten, ti mwasi nan am kên tên lau njalòm sawa, nan Anõtò gêlic gitòm da nayham nan in gauc gêm njapaj.

⁵ Kwahic dec in kên yom tên am bocdec bu. Êmkin lau natò sêtên malac Jopa sêndi, bu sêkôc ngac dan jaê Saimon mbu tên am men. Ngac dau ndê jaê dan sêsam bu Pita.

⁶ In mbo whin in ndê wakanngac dan jaê Saimon, nan kôm gwelen bôc njamlic-nga, ma in ndê andu kalhac gwêc dali.”

⁷ Anjela sòm yom dau pacndê su, goc hu in sin. Dec Konelias ta in ndê ngac akin lu ma in ndê ngac sin-nga dan sêmen. Ngac sin-nga dau gêm in sa tòm bêc hon, ma in toc Anõtò sa.

⁸ Konelias gic min tên nac pi yom hon nan anjela sòm tên in, goc kêkin nac sêtên malac Jopa si.

Pita gêlic gên ngatu dan

⁹ Galansê nac sênsêlên sêmbo sen ma tên ac kalhac lhu, nan sêsun sa malac atu Jopa. Tên tèm dinan, Pita pi andu gi bu ten mbec.

¹⁰ In mbo e gên yô in dec tac whin bu nen gên. Lau sêmasan in ndê gên sêmbo, ma Pita gatu kain dan sa.

¹¹ In gêlic undambê kac sa, ma gên gitòm po atu dan nan sêsô wac sip njakêcsu hale, nan sênwhan sip nom men yêc in angô-nga.

¹² Ma in gêlic bôc tidau-tidau ma gên nan sênsêlên na njatac pu-nga, ti mbac lôlôc-nga sêmbo po dau njalòm.

¹³ Goc awha dan sòm tên in bocdec bu, “Pita, tisa ndic ma nen.”

¹⁴ Magoc in ô yom ma sòm, “Põmdau, mba andô! Moses ndê yomsu gic yao gên dau ma sòm bu in gên njadômbwi, ma bocdinan aô whansun gêm gauc sambuc.”

¹⁵ Dec awha dau sòm tiyham, “Anõtò bu sòm bu gên dan in njawasi, dec am sòm bu gên njadômbwi dom.”

¹⁶ Gên hon dinan hóc asê in tidim tõe su, goc po dau pi undambê gi tiyham.

¹⁷ Tên ndoc dinan Pita ndê gauc sa bu in gêlic gên ngatu dan, goc in ndoc ma kôc gauc pi gên dau nahu. Tên ndoc dinan, lau nan Konelias kêkin, nan sêtap Saimon ndê andu sa, ma sêlhac andu dau njatam.

¹⁸ Ma sêta yom ma sêndac bu Saimon nan sêsam bu Pita, nan mbo andu dau, me mba.

¹⁹ Pita hê gauc pi gên nan in gatu gêlic nan mbo, ma Njalu Dabun sòm tên in, “Saimon, lau tõe sênsalê am.

²⁰ Tisa ma sip nom ndi, ma whin nac ndi. Hêgo daôm bu nac lau gamen apa-nga lec dom, bu aô daun kakin nac sêmen.”

²¹ Goc Pita sip gi ma sòm tên lau dinan, “Njamalac nan mac anjalê ambo, nan aô daun dec. Mac amen tu sake-nga?”

²² Ma nac sêsôm, “Ngac bata sin-nga Konelias kêkin yac amen. In ngac gitên toc Anõtò sa-nga, ma lau Israel-nga hon nan sêmbo malac Sisaria, nan sêlic in nayham. Anjela dabun dan sòm tên in bu êngalêm am sa tên in ndê andu ndi, bu am sòm yom natò tên in.”

²³ Pita ngô nac si yom dinan su, goc kôc nac sêsôc andu dau si bu sêmbo sêwhin in tên ôbwêc dinan.

Pita gêm mête tên Konelias ti ndê lau

Tên galansê Pita ti akên malac Jopa whin lau dau, ma lau sêkên whin-nga natò akên Jopa sêwhin nac si.

²⁴ Bêc dan tiyham sêhóc asê Sisaria. Konelias kên bata nac, dec mbwêc in ndê dawai ti ndê silip hon sêkac sa sêpitigen.

²⁵ Tên ndoc Pita bu sôc in ndê andu ndi, nan Konelias tên in gi, ma hu dau yêc in gahi-nga bu toc in sa.

²⁶ Magoc Pita sòm, “Am kôm bocdinan dom! Tisa, bu aô daun njamalac njambwa.”

²⁷ Inlu sem yomgalôm ma sêsôc andu dau si, ma Pita gêlic lau ton atu sêndôc andu njalòm.

²⁸ Dec in sòm tên nac, “Mac anyalê bu yac lau Israel-nga mba yomsu gic yao yac bu andic ahê lau nan lau Israel dom, ma ati njacên nac d om. Tiger Anõtò tõe asê tên aô bu wapu njamalac dan bu njadômbwi me sac dom.

²⁹ Bocdinan tên ndoc mac ankin lau bu sêngalêm aô sa, nan aô gasôm yom dan dom, ma gawhin nac gamen. Ma kwahic dec, gitòm bu mac asôm asê tên aô, nahu bocke dec mac anjalêm aô sa gamen?”

³⁰ Goc Konelias ô yom ma sòm, “Bêc hale su, aô gambo andu ti gaten mbec tên acgatu gitòm kwahic dec-nga, tên 3 kilok telha-nga. Ma njagôh njamalac dan ti njakwê njawasi atu hóc asê kalhac aô anjên-nga.

³¹ Ma in sòm tên aô bu, ‘Konelias, Anõtò ngô am nem mbec, ma gauc gêm mwasi nan am kên tên lau njalòm sawa.

³² Kwahic dec êmkin lau natò sêtên malac Jopa sêndi, ma sêkôc ngac dan jaê Saimon nan sêsam bu Pita, nan men. In ti njacên in ndê wakanngac jaê Saimon ma ndôc whin in. Ngac kêmasan bôc njamlic-nga dinan ndê andu kalhac gwêc njadali.’

³³ Aô gangô su, goc njagôh kakin lau natò sêtên am sêloc, ma nayham bu am mwen su. Kwahic dec yac hon dambo Anõtò angô-nga, ma yac bu angô yom bocke nan Põmdau gic atu am bu sòm tên yac.”

³⁴ Goc Pita gic hu yom ma sòm, “Kwahic dec aô kayalê pi nandô bu Anõtò toc lau ton dan sa, hóc gêlêc ton natò su dom.

³⁵ Yomandô! Lau akên lau njaton nom-nga hon nan sêtôc in ma sêkôm mête nayham ma solop, nan in oc kôc nac sa.

³⁶ Anötö kêñ ndê ñawaê ñayham têt lau Israel, ma yom dau hêganôn Yisu Kilisi, nan ti lau Israel ma lau gamen apa-nga hon si Pômdau, ma whê lêt nan datap yom malô sa tu in-nga, nan sa. Mac anğô ñawaê dau su.

³⁷ Mac anyalê gêt hon nan hóc asê gamen Judia-nga, têt ndoc Jon gêm mêtê ma kêku lau mbo Galili e men têt dec.

³⁸ Anötö kêñ in ndê ñaclai atu ti Nalau Dabun gêm Yisu Nasaret-nga ahuc, dec kêyalin in sa tu kôm gwelen-nga. Ma Anötö whin in, dec in gêm lau sa yêc gamen daêsam, ma kôm lau hon nan Sadan ndê ñaclai kégwinin ñac dôn, nan ñayham sa tiyham.

³⁹ Yac ambo awhin in, ma alic gêt hon nan in kôm yêc lau Israel si gamen ma yêc Jerusalem. Nac sic in ndu pi a,

⁴⁰ magoc têt bêt titô-nga Anötö un in sa akên lau batê-nga, ma kôm bu lau daêsam sêlic in.

⁴¹ Lau hon sêlic in dom, magoc yac lau nan an ti anôm gêt awhin Yisu têt ndoc in tisa ma mbo whin yac tiyham, nan Anötö kêyalin yac sa bu ahoc in ndê tisa ñawaê asê.

⁴² Ma Anötö gic atu yac bu anem mêtê lau, ma bu ahoc yom asê bu in kêyalin Yisu dau sa su, bu ênsahê lau tali ti lau batê hon têt bêt ñambu-nga.

⁴³ Ma propet akwa hon bocdinan sêhoc yom asê pi in. Nac sêto bu lau hon nan sêkên whin in, nan Anötö oc suc ñac si sac kwi tu in ndê ñaê-nga.”

⁴⁴ Pita sôm yom dau mbo, ma Nalau Dabun gêm lau hon nan sêngô in ndê yom, nan ahuc.

⁴⁵ Ma lau Israel-nga nan sêkên whin Yisu ma sêmo sêwhin Pita, nan sêhêdaê ñandô bu sêlic Anötö kêmwasin lau nan sêmo lau Israel si ton dom, nan ña Nalau Dabun.

⁴⁶ Bu ñac sêngô ñac lau dau sêsôm yom awha wakuc-nga ti sêmpin Anötö, tôm Nalau Dabun hóc ñac awha sa. Dec Pita sôm têt lau Israel-nga dinan,

⁴⁷ “Anötö kêñ Nalau Dabun têt lau gamen apa-nga dindoc tôm in kên têt yac lau Israel-nga. Bocdinan ñayham bu ñac sêlin busangu.”

⁴⁸ Goc in kên yatu bu sênku ñac tu Yisu Kilisi ndê ñaê-nga. Ma tinambu lau dinan sêndac Pita bu mbo whin ñac tôm bêt ñatô.

11

Pita gic min lau gamen apa-nga si yom têt lau Jerusalem-nga

¹ Lau aposel ti lau sêkên whin Yisu-nga nan sêmo gamen Judia-nga, nan sêngô ñawaê bu lau nan Israel dom, nan sêkôc Anötö ndê yom sa sêwhin.

² Magoc têt ndoc Pita hu Sisaria sin ma mbu têt Jerusalem gi, nan lau ñatô sêsôm in. Nac lau Israel-nga nan sêkên whin Pômdau,

ma sêsap lau Israel-nga si sakin akwa ma pwac sêsê ñamlic ñatô su-nga dôn. Ma ñac sêsôm Pita bocdec bu,

³ “Bocke am sôc lau nan sênkuc yac nen mêtê dasê ñamlic-nga dom, nan si andu, ma gêt gêt whin ñac?”

⁴ Dec Pita gic hu whê sa timala têt ñac, gêt hon nan hóc asê in, ma sôm,

⁵ “Têt bêt dan aô gaten mbec gambo malac Jopa, e gatun kain dan sa ma galic gêt ñagatu dan. Galic gêt gitôm po atu dan, nan sêsô wac sip ñakêcsu hale, ma sênwhan sip akên undambê têt aô men.

⁶ Aô gatôc gwanin ma galic bôc nom-nga tidau-tidau, bôc salen-nga ti gêt nan sênsêlên ña ñatac pu-nga, ma mbac lôlôc-nga.

⁷ Dinan su, goc gangô awha dan sôm têt aô bocdec bu, ‘Pita! Tisa ndic ma nen.’

⁸ Magoc aô gaô yom ma gasôm, ‘Pômdau, mba andô! Moses ndê yomso gic yao gêt dau ma sôm bu in gêt ñadômbwi, ma aô whansun gêm gauc sambuc.’

⁹ Ma awha dau sa akên undambê tiyham ma sôm, ‘Anötö bu sôm bu gêt dan in gêt ñawasi, dec am sôm bu ñadômbwi dom.’

¹⁰ Gêt hon dinan hóc asê aô tidim tô su, goc Pômdau kôc mbu pi undambê gi tiyham.

¹¹ Ma têt ndoc dinan laungac tô sêhóc asê andu nan aô gambo. Ñamalac dan kêkin ñac sêtên aô sêmen akên malac Sisaria.

¹² Nalau Dabun sôm têt aô bu wahêgo daun tu ñac lau gamen apa-nga lec dom, ma kac aô bu wawhin ñac wandi, dec aô gawhin ñac ga. Ma asidôwai 6 akên Jopa sêwhin yac si. Yac ahôc asê ma asôc ñamalac dau ndê andu a.

¹³ Ma in gic min têt yac bu anêla dan hoc dau asê têt in yêc ndê andu, ma sôm yom têt in bocdec bu, ‘Êmkin lau sêtên malac Jopa sêndi ma sêkôc Saimon nan sêsam bu Pita, nan men.

¹⁴ In oc whê yom sa têt mac, pi lêt nan am ti nem lau hon atap Anötö ndê mwasin nem mac si ambo tamli ñapan-nga sa.’

¹⁵ “Bocdinan aô gac hu bu wasôm yom têt ñac, ma têt ndoc dau dinan Nalau Dabun gêm ñac ahuc tôm in men pi yac têt ñamata-nga.

¹⁶ Ma têt dinan aô gauc gêm Pômdau ndê yom bocdec bu, ‘Jon kêku lau ña bu, tigen Anötö oc ênku mac ña Nalau Dabun.’

¹⁷ Lau dinan sêkên whin Pômdau Yisu Kilisi tôm yac lau Israel-nga dakên whin, ma bocdinan dec Anötö kêmwasin ñac ña Nalau Dabun tôm in kôm têt yac. Anötö dau ndê lêt dinan, ma aô asa dec bu walhac ahuc?”

¹⁸ Lau Israel-nga dau sêngô Pita ndê yom dinan e ñac si yom mba, ma sêmpin Anötö ma sêsôm, “Kwahic dec yac tanyalê bu lau hon nan sem dau kwi, nan oc sêtap Anötö ndê mwasin sêndôc tali ñapan-nga sa. Yac

lau Israel-nga, ma lau nanj sêmbô Israel si tonj dom, nanj sêwhinj.”

Lau sêkênj whinj Yisu yêc malac Antiok

¹⁹ Tênj ndoc lau Israel-nga sic Steven ndu, nanj sic hu sêkênj kisa lau sêkênj whinj-nga e njac si daêsam sêhu Jerusalem sinj ma sêlhô têtjênj. Natô sêtênj gamenj Pionisia-nga ti nduc Saipras, ma natô sêtênj malac Antiok si. Yêc gamenj bocke nanj sêhóc asê, nanj sêhoc njawaê njayham asê, magoc sêsôm têtj lau Israel-nga tawasê.

²⁰ Magoc lau natô nanj sêhu Jerusalem sinj, nanj si malachu Sairin ma nduc Saipras, nanj sêtênj Antiok si, ma sic hu sêsôm njawaê njayham pi Pômdau Yisu têtj lau Grik sêwhinj lau Israel-nga yêc malac dinanj.

²¹ Ma Pômdau gêm mbec gwelenj dau e lau daêsam njandô sem dau kwi ma sêkênj whinj Pômdau.

²² Tinjambu lau Jerusalem-nga nanj sêkênj whinj Yisu, nanj sêngô gênj dau njawaê, dec sênkinj Banabas têtj Antiok gi.

²³⁻²⁴ Banabas inj njac njayham nanj Nalau Dabunj gêm inj ahuc ma kênj whinj njanga. Têtj ndoc inj hóc asê Antiok, nanj gêlic bu lau daêsam sêtap Anôtô ndê mwasiñ sa ma sêkênj whinj Yisu. Dec inj tac njayham atu, ma kégili njac bu sêsap Pômdau dônj, ma sêkênj whinj inj ti si njalôm sambuc. Ma têtj ndoc dinanj lau daêsam sêngô Banabas ndê yom ma sêkênj whinj Pômdau.

²⁵ Malô goc Banabas têtj malac atu Tasis gi ma kêsâlê Saul.

²⁶ Inj tap inj sa su, goc kôc inj sa, ma injlu sêmbu sêtênj Antiok si. Ma injlu sêkôm gwelenj yêc gôlôwac dabunj njalôm, sêndôhônj lau daêsam gitôm yala sambuc danj. Malac Antiok ti malac njamata-nga nanj lau sic hu sêsam lau sêkênj whinj-nga bu Kilisi ndê lau.

²⁷ Têtj njasawa dinanj propet natô akênj Jerusalem sêsip Antiok si.

²⁸ Ma Nalau Dabunj kac njac si njac danj njê Agabus, dec tisa yêc lau sêkênj whinj-nga angô-nga, ma hoc yom asê bu tinjambu tóbôm atu oc nem gamenj nanj lau Rom sem gôlinj, nanj ahuc sambuc. (Ma inj ndê yom dau njandô sa têtj ndoc Klaudias ti kinj Rom-nga.)

²⁹ Tu dinanj-nga lau nanj sêkênj whinj Yisu sêkôc gauc pi lêtj bu sênem asidôwai nanj sêndôc gamenj Judia-nga, nanj sa. Njac tigenj-tigenj sic awa sa tôm Anôtô kêmwasinj njac,

³⁰ ma sêkênj têtj Banabas lu Saul bu sêkôc sa sêndi, ma sêkênj têtj lau sêkênj whinj-nga si lau bata nanj sêmbô Jerusalem.

12

Lau sêkênj whinj-nga sêtap kisa atu sa

¹ Têtj ndoc dinanj Kinj †Herod gauc gêm tidônj bu kênj kisa lau sêkênj whinj-nga, ma kôc njac si lau natô dônj.

² Inj gic atu inj ndê lau sinj, dec sic Jon ndê dôwa Jems ndu njâ bienj balinj.

³ Inj gêlic bu gênj dinanj kôm lau Israel-nga atac njayham sa, dec inj sôm bu inj ndê lau sinj-nga sêkôc Pita dônj, têtj têtj lau Israel-nga sêlic om atu †Mwasinj Bolom Yist Mba-nga.

⁴ Bocdinanj lau sinj-nga sêkôc Pita dônj ma sêkênj inj ndôc gapocwalô. Ma sêkênj lau sinj-nga tonj hale sêyob inj sêô dau sêô dau, ma njac hale sêmbu tonj tigenj-tigenj njalôm. Herod gauc gêm bu kênj inj ndôc dinanj e lau Israel si Mwasiñ Bolom Yist Mba-nga ti †Pasowa-nga pacndê, goc kôc inj sa ma êmatôc inj yêc lau angô-nga.

⁵ Bocdinanj Pita ndôc gapocwalô, magoc lau sêkênj whinj-nga honj nanj sêmbô Jerusalem, nanj sêtênj mbec njanga tu inj-nga têtj Anôtô.

Pômdau ndê anjela gêm Pita sa

⁶ Têtj ôbwêc danj Pita yêc bêc yêc gapocwalô, ma Herod kêmatinj yom tidônj su bu êmatôc inj têtj lañsê. Sêô inj amba dônj njâ sen lu, ma gi sêso pi njac sinj-nga lu. Ma lau sinj-nga natô sêlhac sêyob gatam.

⁷ Ma njagahô njambwa Pômdau ndê anjela danj hóc asê, ma njawê pô gapocwalô njalôm. Inj tonj Pita sip nabi e tali sa, ma sôm têtj inj, “Njagahô! Tisa!” Goc sen nanj sêso inj amba dônj, nanj tigolonj ma penj sip gi.

⁸ Ma anjela sôm, “Êmasanj daôm. Kic nem pinjkap dônj ma sôc nem atapa ti njakwê balinj sa, goc êmkuc aô.” Pita kôm gitôm inj sôm,

⁹ ma kékuc anjela dau. Inj gauc gêm bu gênj nanj anjela kôm, nanj gitôm mbê danj, ma kâyâlê dom bu gênj dau inj gênj njandô.

¹⁰ Injlu sênjêlc njac sinj-nga lu nanj sêyob andu dau e sêhóc asê gatam nanj sa malac lôm. Gatam dau gêlêc dau su, ma sêsa awê si. Injlu sênjêlênj sêsa senj danj, ma sep tigenj anjela hu inj sinj.

¹¹ Tinj dinanj Pita ndê gauc sa ma sôm têtj dau, “Kwahic dec aô kayâlê tidônj bu Pômdau kênj ndê anjela bu ênjgaho aô su yêc Herod amba, bu gênj nanj lau Israel-nga gauc gêm bu sêkôm têtj aô, nanj oc njandô sa dom.”

¹² Inj kâyâlê gênj dau pi njandô, goc sa têtj awhê danj njê Maria ndê andu gi. Maria inj Jon, †njgacsênjom nanj sêsam bu Mak, nanj dinda. Ma têtj ôbwêc dinanj lau daêsam sêkac sa sêmbô Maria ndê andu bu sêtênj mbec.

¹³ Pita hóc asê ma kêmati gatam. Ma awhê akinj danj njê Roda sa gi bu lic asa kêmati gatam.

¹⁴ Inj ngô inj awha dec kâyâlê bu Pita, dec tac njayham sa atu ma kêlhinj gatam sinj kêtî mbu gi ma sôm têtj lau bu, “Pita dê kalhac gatam!”

¹⁵ Magoc njac sêkênj whinj dom, ma sêsôm têtj inj bu, “Am nem gauc kênj sônj!” Goc inj sôm yom pi Pita njapanj e njac sêsôm, “Mboe inj ndê anjela, me?”

¹⁶ Sêkôc gauc dinan sêmbu, ma Pita gacgen kêmati gatam kalhac. Malô ma sêlêc gatam su têtj in e sêlic in ma sêsô nândô.

¹⁷ Pita gic amba bu sênem dau dôn, goc gic min yom pi nalêj nan Pômdau kôc in su yêc gapocwalô. Ma in sôm, “Mac andi ma asôm asê têtj Jems ma asidôwai nâtô.” Goc in hu nac sin ma sa gi.

¹⁸ Têtj bêtêc lau sin-nga nan sêyob gapocwalô sêlic bu Pita angô mba. Gêj dau gêli nac nalôm sa nândô, ma nac gauc gêm yom daêsam pi in bu oc mbo nde.

¹⁹ Ma Herod ngô nawaê, dec kêj lau sêjnsalê in e gimba. Goc in kêsu lau sin-nga nan sêyob Pita, ma gic atu bu sêndic nac ndu.

Pômdau gic Herod ndu

Tinjambu Herod hu gamen Judia-nga sin ma sa têtj malac Sisaria gi bu mbo bêt nâtô.

²⁰ Tôm nasaawa hic balin nagec gi su, nan yom nwapac nâtô yêc Herod ma lau malac Taya ma Saidon-nga nalhu, dec in gêlic nac sac. Magoc têtj têtj in mbo malac Sisaria, nan lau dau nalôm tigen ma gauc gêm bu sêhê wamba in tiyham. Nahu bu nac sêmbu Herod ndê gôlin napa ma lau gamen dinan-nga takwê Herod tôm yala hon, bu nem nac sa na gêj danen-nga nâtô. Tu dinan-nga sêmasan yom whin Blastus, ngac nan yob Herod ndê andu, ma semli in bu nem nac awha têtj Herod. Ma sic ndoc bu sêmasan yom wamba-nga dau whin Herod.

²¹ Têtj bêtêc dau Herod sôc ndê njakwê ti njawasi kin-nga sa, goc ndôc ndê pôn ma sôm ndê yom daêsam asê têtj lau malac lu dinan-nga.

²² Nac sêngô su ma sêmbwêc, “Kec! Awha dindêc njamalac njambwa ndê awha dom, anôtô dan ndê awha.”

²³ Herod ngô nac si yom dinan, dec toc dau sa kêlêc ma kêj waê têtj Anôtô dom. Ma tu dinan-nga Pômdau ndê anjela gic in ma kôm in gêmbac atu. Dombo sem in ahuc ma sen in e mbac ndu.

²⁴ Têtj têtj dinan ma kêsêlêj men, nan lau sem mêtê napan e Anôtô ndê yom tiapa, ma lau daêsam sêkêj whin.

²⁵ Banabas lu Saul sic bata si gwelen yêc malac Jerusalem, goc sêmbu sêtêj Antiok si. Ma sêkôc Jon, nac nan sêsam in ndê nê dan bu Mak, nan whin inlu gi.

13

Sem mbec Banabas lu Saul bu sêkôm gwelen

¹ Lau propet ti kêdôhôn-waga bocdec sêmbu m alac Antiok ma sêkôm gwelen yêc gôlôwac dabun nalôm. Banabas lu Saimon nan sêsam bu Naiga, Lusias akêj malac

Sairin, Saul ma Manaen (nan tiatu whin tHerod Antipas têtj ndoc inlu sêmbu balê).

² Têtj bêtêc dan nac lau dau sêmbu sêwhin dau ma sêhu gêj danen-nga sin tu sêtoc Pômdau sa-nga. Ma Nalau Dabun sôm têtj nac bu, “Aô kayalin Banabas lu Saul sa bu sêkôm gwelen nawaê njayham-nga. Bocdinan anem mbec inlu ma ankin inlu sêsa sêndi ma sêkôm gwelen dau.”

³ Lau dau sêngô su, goc sêhu gêj danen-nga sin ti sêten mbec nasaawa dan tiyham, ma sêkêj amba sac Saul lu Banabas, ma sêjkin inlu sêsa si.

Saul lu Banabas sêmbu nduc Saipras

⁴ Nalêj dinan Nalau Dabun kêkin Saul lu Banabas, dec inlu sêtêj malac Selusia si, ma sêpi wan dan ma sêsa nduc Saipras si.

⁵ Nac sêsôc baô yêc malac Salamis, ma sêsôc lau Israel si lôm wê-nga yêc dindê, ma sem mêtê lau ti sêhoc Anôtô ndê yom asê. Ma Jon mbo whin inlu bu nem inlu sa.

⁶ Tinjambu sêjsêlêj ma sêhoc nawaê njayham asê yêc nduc Saipras njagamen hon e sêhêc asê malac Papos. Yêc dinan sêtap propet tasan dan sa nan kôm gwelen mbectoma-nga whin. In ngac Israel-nga dan ma in ndê nê Ba-Jisas.

⁷ In gêm akin ngac Rom-nga nan gêm gôlin nduc Saipras, nan ndê nê Segias Polas. Gôlinwaga dau in ngac tigau, dec kêgalêm Banabas lu Saul sa, bu in tac whin bu sêwhê Anôtô ndê yom sa têtj in.

⁸ Magoc Ba-Jisas kôm bu êngwinin ti kêj kisa inlu, ma tac whin bu kac gôlinwaga dau kwi bu kêj whin Pômdau dom. (Ba-Jisas ndê nê dan Elimas, nan danem kwi bu Mbectoma.)

⁹ Têtj ndoc dinan Nalau Dabun gêm Saul, nan sêsam bu Pol ahuc, ma in tahê Elimas ma sôm,

¹⁰ “Am Sadan atu am! Am kêj kisa lêtj gitêj hon, ma sac ti mêtê tasan gêm am ahuc. Am bu kôm Pômdau ndê lêtj solop ênsôn.

¹¹ Kwahic dec am oc êmsahê Pômdau ndê njalai. Am oc tampec sa ma tôm bêt nâtô am oc lic gamen ti ac nawaê tiyham dom.” Ma njagahô nasec gêm ngac dau tandô ahuc, ma in kêsêlêj kêsa ma kêsalê njamalac dan bu kêj in amba ma wê in.

¹² Segias Polas hêdaê tu Saul lu Banabas si yom pi Pômdau-nga, ma têtj ndoc in gêlic gêj nan hêc asê Elimas, nan in kêj whin Yisu.

Pol gêm mêtê mbo Antiok

¹³ Pol lu Banabas ma Mak sêhu Papos sin ma sêpi wan dan, ma sêlac sêtêj malac Pega nan yêc gamen Pampilia-nga si. Yêc gamen dinan Jon hu inlu sin ma mbu têtj Jerusalem gi.

* **13:14:** Malac lu nê Antiok sêyêc. Dan yêc gamen Siria-nga - alic Apo 13:1; ma 14:26. Ma dan yêc gamen Pisidia-nga (alic map).

¹⁴ Goc inlu sêhu Pega sin ma sêtêy malac Antiok nan yêc gamey Pisidia-nga,* nan si. Têy bêc Sabat-nga sêôc lau Israel si lôm wê-nga si, ma sêndôc sic.

¹⁵ Sêngô Anôtô ndê yom nan sêsam yêc Buku Yomsu-nga ti Propet si Buku, goc lau bata lôm wê-nga-nga sêkêy yom têt inlu ma sêsôm, "Asidôwa lu. Amlu nem yom bu yêc bu apuc lau dindêc dôy, dec asôm asê têt yac."

¹⁶ Goc Pol tisa kalhac, ma gic amba têt lau bu sênem dau dôy, goc sôm, "Mac lau Israel-nga ti mac lau apa nan atoc Anôtô sa. Angô su nan!"

¹⁷ Yac lau Israel-nga mba Anôtô kêyalin yac mba abanji sa. Ma tiñambu in kôm ñac si wakuc nan sêndôc gamey Isip-nga, n añ sêti lau toñ atu. Ma têt ndoc in kôm ñac su yêc Isip, nan kôm gêt in ñaclai atu daêsam.

¹⁸ Tiñambu ñac sêkôm mêtê wachuc daêsam tôm yala 40 nan sêmbo gamey sawa, magoc Anôtô hu ñac sin dom.

¹⁹ T inñambu in ku lau toñ 7 dula yêc gamey Kanan-nga, ma kêy ñac si gamey têt lau Israel-nga sêwêkainj.

²⁰ Gêt honj dinanj hóc asê yêc yala 450 ñalôm. Tiñambu in kêy lau sêmatôc yom-nga sêyob lau Israel-nga e menj têt propet Samuel ndê têt.

²¹ Têt ndoc dinanj lau dau sêndac kinj dan bu nem gôlinj ñac, ma Anôtô kêy Saul, nan ndê damba Kis akêy Benjamin ndê toñ. Saul gêm gôlinj tôm yala 40,

²² goc Anôtô kôc in su ma kêy Dawid ti kinj ô in su. Ma in sôm yom pi Dawid bocdec bu, 'Aô galic Jessi ndê atu Dawid bu ñac nan ndê ñalôm ti gauc tap anej atac whinj sa, ma oc kôm gêt honj tôm aô atac whinj.'

²³ Anôtô kêyalin ñgac nem lau si-nga Yisu sa yêc Dawid dau ndê wakuc, têt in gic bata munj su, ma kêy in hóc asê Israel.

²⁴ Yisu gic hu ndê gwelenj su dom, ma Jon gêm mêtê têt lau Israel-nga honj bu sênem si ñalôm kwi ma sêlinj busanjgu.

²⁵ Têt ndoc Jon ndê gwelenj kêpinj bu pac-ndê, nan in sôm têt lau bu, 'Mac gauc gêm bu aô asa? Ngac nan Anôtô gic bata bu ti mac nem Mesaya, nan aô dom. Mba! Magoc in oc menj ênkuc aô. In ñgac tiwaê ma aô ñgac ñambwa, gitôm dom bu wati in ndê ñgac akinj tu wanjgapwêc in ndê atapa ñawalô su-nga.'

²⁶ "O asidôwai. Mac lau Israel-nga nan asa akêy abanj Abraham, ti mac lau nan ambo lau Israel si toñ dom magoc atoc Anôtô sa. Njawaê dindêc pi Anôtô ndê lêt nem lau si-nga, nan in kêy gic waê yac honj.

²⁷ Lau Israel Jerusalem-nga ti ñac si lau bata sêsam propet akwa-kwa si yom asê yêc ñac si lôm wê-nga tôm bêc Sabat-nga honj. Magoc têt têt Yisu hóc asê, nan sênjalê dom bu in Mesaya dau, ma sêkic yom bu sêndic in

ndu. Ñac sênjalê dom bu lêt bocdinanj dec kôm yom nan lau propet dau sêhoc asê pi Mesaya, nan ñandô sa.

²⁸ Ñac sêtap yom giso danj sa pi Yisu tu bu sêndic in ndu-nga lec dom, magoc sêndac Pailot bu ndic in ndu.

²⁹ Ñac si lêt dinanj dec kôm yom honj nan sêto pi Yisu munj su, nan ñandô sa. Pailot ndê lau sic Yisu ndu su, goc lau sêkôc in su yêc a gicso ma sêkên in ndê ñamlanj yêc sêhô.

³⁰ Magoc Anôtô in in sa akêy lau batê-nga.

³¹ Ma tôm bêc daêsam in mbo whinj lau nan sênsêlêy sêwhinj in têt ndoc in gic hu ndê gwelenj yêc Galili e lau sic in ndu yêc Jerusalem. Ñac lau dau sêlic in tisa su yomandô, madec sêsôm asê têt lau honj.

³²⁻³³ Kwahic dec yac asôm njawaê ñayham asê têt mac bocdec bu, Anôtô in Yisu sa akêy lau batê-nga. Ma bocdinanj dec yom nan in gic bata têt abanj, nan kwahic dec in kôm ñandô sa têt abanj si lau wakuc yac dec. Tôm yom nan sêto yêc Wê tilu-nga yêc Buku Wê-nga bocdec bu, '*Acsalô lec am ti aô neñ atunjac solop, ma aô gati am Damam.*'

³⁴ Anôtô in in sa akêy lau batê-nga bu in ñamlac tibalê dom. Bu mba, dec oc tôm dom bu sêto yom bocdec bu, '*Pwac dabun nan aô kamatinj gawhinj Dawid, nanj tidônj su, ma mac oc atap pwac dau ña-mwasinj sa.*'

³⁵ Ma yom dau Dawid to yêc bocdec, '*Am oc hu nem Ngac Dabun sinj bu tibalê dom.*'

³⁶ Angô su nan! Dawid to yom dinanj hêganônj in dau dom. Bu têt ndoc Dawid gic bata gwelenj nan Anôtô kêy sip in amba, nan Dawid mbac ndu whinj lau têt dinanj-nga, ma sênsuhunj in whinj ndê apai. Ma in ndê ñamlanj tibalê su.

³⁷ Tigen Yisu, nan Anôtô in in sa akêy lau batê-nga, nan ndê ñamlanj tibalê dom.

³⁸ "Bocdinanj anej asidôwai hac, angô. Aô tac whinj bu mac anyalê njapêp bu yom nan yac ahoc asê têt mac, nan bu whê mac nem gauc sa pi lêt bu Anôtô suc mac nem sac kwi tu Yisu-nga.

³⁹ Mac nem danj gitôm dom bu ênkuc yomsu honj nan Moses to e Anôtô lic in bu ñamalac gitên. Mba andô! Tigen kwahic dec lau nan sêkên whinj Yisu, nan Anôtô gêlic ñac bu lau gitên tu in-nga.

⁴⁰ Ayob daôm bu atec njawaê ñayham dindêc dom, tu bu yom nan lau propet sêsôm, nan ñandô sa pi mac dom. Yom dau bocdec:

⁴¹ Alic su nan mac lau apu yom ti atanj bôlê-nga. Kwahic dec aô oc wakôm gêt atu danj, nan lau bu sêsôm asê têt mac, dec oc akêy whinj dom! Mac alic ti ahêdaêm, magoc oc andinjam!" [Hab 1:5]

⁴² Pol gic bata in ndê yom dinanj, ma inlu Banabas bu sêhu lôm wê-nga sinj sêsa awê sêndi. Ma lau sêndac inlu bu sêmbu sêmenj têt

Sabat nambu-nga, ma sêsôm yom tiyham pi gêñ hoñ dinan.

⁴³ Lau bata lôm wê-nga sêkên gôlôwac sêsa si su, ma lau daêsam sêñkuc Pol lu Banabas. Lau ñatô ñac lau Israel-nga, ma lau ñatô ñac lau gamen apa-nga nan sêñkuc lau Israel si sakin sênem akin Anôtô-nga. Ma Pol lu Banabas sem yomgalôm sêwhin ñac, ma sem la ñac bu takwê Anôtô ndê mwasin tu bu puc ñac si sêkên whin dön tòm béc hoñ.

⁴⁴ Sabat dan tiyham hôc asê, ma lau daêsam andô sêkac dau sa bu sêngô Pômdau ndê yom. Kêpin bu lau malac-nga hoñ sêmen sêpitigen.

⁴⁵ Tigen lau Israel-nga ñatô sêlic ton atu dinan ma sem lêmun ñandô. Bocdinan ñac atac ñandê ma sêsôm yom sac-sac daêsam bu sêngwinin Pol ti ndê yom.

⁴⁶ Magoc inlu Banabas sêlhac ti atac pa su ma sêo ñac si yom ma sêsôm, “Anôtô kêkin alu bu asôm in ndê yom asê têt mac lau Israel-nga mun. Magoc mac atec in ndê yom. Mac atec bu atap sen andôc tamli-nga sa, a? Tu dinan-nga dec alu oc ahu mac sin, ma atên lau nan lau Israel dom, nan andi.

⁴⁷ Pômdau dau gic atu alu bu akôm bocdinan, tòm yom nan Aisaya to pi Anôtô ndê ñgac akin bocdec bu:

Aô wanjin am gitôm ñawê bu têt lau nan lau Israel dom, nan ndi. Ma am oc sôm ñawaê ñayham asê pi anen lêt wanem lau si-nga e tiapa yêc gamen hoñ.” [Ais 49:6]

⁴⁸ Lau gamen apa-nga dinan sêngô yom dau, ma ñac atac ñayham sa ma sêtoc Pômdau ndê yom sa. Ma lau hoñ nan Pômdau kêyalin ñac sa su bu sêtap sen sêndôc tali-nga sa, nan sêkên whin.

⁴⁹ Ma Pômdau ndê yom gi tiapa gêm gamen hoñ dinan ahuc.

⁵⁰ Magoc yêc malac dinan lau Israel-nga ñatô sêngil lau bata ti lauwhê tiwaê nan sêmbo gôlôwac Israel-nga ñalôm, ma sêkên kisa Pol lu Banabas ma sêmasuc inlu su yêc ñac si gamen.

⁵¹ Bocdinan inlu sêton kop su yêc si gahi bu têt lau dau si giso asê, ma sêtên malac Aikoniam si.

⁵² Ma Anôtô kên Nalau Dabun gêm lau malac Antiok-nga nan sêkên whin Yisu, nan ahuc, ma sêmbo ti atac ñayham ñapan.

14

Pol lu Banabas sem mêtê sêmbo malac Aikoniam

¹ Pol lu Banabas sêhóc asê malac Aikoniam, ma sêñkuc si gêbôm ma sêsôc lau Israel si lôm wê-nga si. Ma yêc dinan inlu sem mêtê ñalên ñayham e lau daêsam sêkên whin Yisu, lau Israel-nga ma lau gamen apa-nga sêwhin.

² Magoc lau Israel-nga nan sêkôc inlu si yom sa ti sêkên whin dom, nan sêngil lau gamen apa-nga e sêlic lau sêkên whin-nga sac.

³ Tu dinan-nga Pol lu Banabas sêmbo malac Aikoniam ñasawa hic baliñ, ma sêlhac ñanga tu bu sêwhê Pômdau ndê yom sa-nga. Ma Pômdau kên ñac lai têt inlu bu sêkôm gêt dalô ti gêt atu-tu, tu bu pun yom nan inlu sêhoc asê pi in ndê mwasin, nan dön.

⁴ Gêt dau kôm lau malac-nga sêwhê dau kôc, ñatô sêlhac sêwhin lau Israel-nga, ma ñatô sêlhac sêwhin aposel lu dinan.

⁵ Têt dinan lau Israel-nga ma lau gamen apa-nga nan sêkên kisa inlu, nan sêkic yom sêwhin ñac si lau bata bu sêkôm inlu ñayom ma sêtuc inlu ña hoc ndu.

⁶⁻⁷ Tigen inlu sêngô ñapuc, ma bocdinan dec sêlhô sêtên gamen Likonia-nga si. Ma yêc gamen dinan, inlu sêkôm gwelen ñawaê ñayham-nga yêc malac Listra ma malac Derbi ma yêc ñagamen ñamakê-nga.

Pol lu Banabas sêtên malac Listra si

⁸ Yêc malac Listra ñgac bôlin dan mbo, nan gahi lu-lu tibalê. Dinda kôc in bocdinan, ma in kêsêlên dan dom.

⁹ Têt béc dan in ndôc gamen nan Pol gêm mêtê mbo, ma ngô in ndê yom. Pol tahê in e kêyalê bu in kên whin Pômdau ñanga tòm bu kôm in ñayham sa.

¹⁰ Dec Pol ta yom ña awha atu ma sôm, “Tisa lhaci!” Ma ñagahô ñambwa ñgac dau tisa ma kêsêlên.

¹¹ Lau Likonia-nga sêlic gêt nan Pol kôm, dec sêmbwêc yêc dau awha-nga ma sêsôm, “Kec, anôtô sem ñamalac angô ma sêsip sêtên yac sêmen.”

¹² Ma sêhê ñaê Seus pi Banabas kêkuc ñac si anôtô ñamata-nga ndê ñaê. Ma sêsam Pol bu Hermes, kêkuc ñac si anôtô apa dan ñaê, ñahu bu in ñgac sôm yom-nga.

¹³ Lau malac dinan-nga si lôm tu sênem akin ñac si anôtô apa Seus, nan kalhac kêpin malac dau ñagatam. Ma anôtô apa Seus ndê dabunsga dan, ti ñac lau malac-nga atac whin bu sêkên gêt pi ya ti da têt Pol lu Banabas. Dec in kôc makao gapoc ñatô ma gêt ñatô tu sêngôlôn makao ma sêkên ti da-nga, ma ñac hoñ sêkac dau sa sêmbo malac dau ñasactô.

¹⁴ Magoc têt ndoc aposel lu sêngô gêt dinan ñawaê, nan sêkac si ñakwê kic bu sêtôc asê bu sêlic gêt dau so sambuc. Ma sêsa ñalhu si, ma sêmbwêc yom bocdec bu,

¹⁵ “Ei! Mac akôm in dinan tu ake-nga? Alu ñamalac atôm mac, ma amen bu asôm ñawaê ñayham asê têt mac. Alu bu asôm têt mac bu ahu nem anôtôi tasan hoñ sin ma anem daôm kwi ma anem akin Anôtô Tali Ndadu, nan kêmasan undambê ti nom ma gwêc ti gêt hoñ.

¹⁶ Mun-ŋ ga in kên ŋasawa tên lau nom-ŋa hon bu sêkôm gên tòm si atac whin.

¹⁷ Magoc in kêmwasin lau nom-ŋa napan bu whê nac si gauc sa pi in. In kên u gic akên umbon, dec mac nem ôm sem nandô daêsam. In kên gên danen-ŋa daêsam tên mac, ti gên ŋayham-ŋayham tu bu kôm mac atac ŋayham-ŋga.”

¹⁸ Inlu sêwhê gên hon dinan sa tên lau dau, magoc lau natô si gauc sa dom, ma sêkôm ŋanŋa bu sêkên da tên inlu.

¹⁹ Tên dinan lau Israel-ŋa natô nan sêmen akên malac Antiok ma Aikoniam, nan sêsôm yom daêsam tên lau e sêkac si ñalôm kwi ma sêlic Pol lu Banabas sac. Dec sêtuc Pol ŋa hoc e gauc gêm bu in mbac ndu su, goc sêhê in sa malac ñamakê gi.

²⁰ Magoc lau sêkên whin Yisu-ŋa natô sêsa si sêngihi in a huc, dec in tisa ma mbu sôc malac Listra gi. Ma ñagalanê inlu Banabas sêlhô sêtên malac Derbi si.

Pol lu Banabas sêmbu sêtên Antiok si

²¹ Inlu sêsôm ñawaê ŋayham asê yêc malac atu Derbi, e lau daêsam sêkên whin Pômdau. Tinambu inlu sêmbu si, ma sic lau sêkên whin-ŋa kêsi yêc malac Listra, Aikoniam, ma Antiok yêc gamen Pisidia-ŋa.

²² Sêpuc lau sêkên whin-ŋa dôn bu sêlhac ŋanŋa ma sêhu si sêkên whin sin dom. Sêsôm tên ŋac bu, “Yac bu dambo Anôtô ndê gôlin ŋapu, nan in gên saun dom. Dalhac ŋanŋa ma dahôc ñawapac dandic ñawaê.”

²³ Ma yêc lau sêkên whin-ŋa naton hon nan inlu sic kêsi, nan Pol lu Banabas sênŋalin lau bata sa bu sêyob ton tigen-tigen. Inlu sem mbec lau bata dau ma sêkên ŋac sêsip Pômdau, nan ŋac hon sêkên whin in, nan amba. Ma ŋac hon sêhu gên danen-ŋa sin tu bu sêten mbec-ŋa, ma sêndac Pômdau bu puc lau bata dau dôn.

²⁴ Inlu sic gamen Pisidia-ŋa kêsi su, goc sêtên gamen Pampilia-ŋa si.

²⁵ Yêc dinan sêhoc ñawaê ŋayham asê yêc malac Pega, ma tinambu sêsa malac Atalia si.

²⁶ Ma yêc Atalia sêpi wan dan, ma sêmbu sêtên malac Antiok nan yêc gamen Siria-ŋa si. Mun-ŋa lau yêc malac d au sênŋalin inlu sa ma sêten Anôtô bu êmwasin inlu tu gwelen nan kwahic dec inlu sic bata su-ŋa.

²⁷ Sêhôt asê su goc sêkac lau sêkên whin-ŋa hon sa, ma sic min gên hon nan Anôtô gêm inlu sa bu sêkôm. Ma sêsôm asê tên ŋac bu kwahic dec Anôtô gêlêc gatam su tên lau nan lau Israel dom, dec nac si lau daêsam sêkên whin Yisu.

²⁸ Ma inlu sêmbu sêwhin lau sêkên whin-ŋa yêc malac Antiok ñasawa balin.

15

Lau atu-tu sêkac sa sêmbu Jerusalem

¹ Lau sêkên whin-ŋa natô akên gamen Judia-ŋ ga sêhôt asê Antiok, ma sêndôhôn yom tên lau sêkên whin-ŋa nan lau Israel dom, nan bocdec bu, “Mac bu asê nem laungac si ñamlic natô su anŋuc pwac nan Moses to yom pi, nan dom, dec oc tòm dom bu Anôtô nem mac si.”

² Tu yom dinan-ŋa dec kisa atu yêc Pol lu Banabas ma lau gamen Judia-ŋa dinan ñasawa, ma sêsen dau napan pi yom dau. Bocdinan lau sêkên whin-ŋa sênŋalin Pol lu Banabas ma lau sêkên whin-ŋa natô sa, ma sênŋin ŋac bu sêpi Jerusalem sêndi ma sêngô lau aposel ti lau bata si gauc pi yom dau.

³ Sênŋin ŋac si su, ma tên ndoc Pol ti lau dau sênsêlên sêmbu sen, nan sic min tên lau sêkên whin-ŋa yêc gamen Pionisia ti Samaria-ŋa, pi nac si gwelen tên lau nan lau Israel dom. Sêwhê sa bu lau apa daêsam sêkac si ñalôm kwi ma sêkên whin Pômdau. Ma yom dau kôm lau sêkên whin-ŋa hon atac ŋayham atu.

⁴ Ma tên ndoc sêhôt asê Jerusalem, nan lau sêkên whin-ŋa ti aposel ma lau bata sêkôc ŋac sa. Ma inlu sic min gên hon nan Anôtô gêm inlu sa bu sêkôm.

⁵ Tên dinan lau Palêlai natô nan sêkên whin Yisu, nan sêtisa ma sêsôm, “Yac gauc gêm tidôn bu dandic atu bu lau gamen apa-ŋa nan sêkên whin Yisu, nan sêsê laungac si ñamlic natô su ma sêsôc Moses ndê yomsu ŋapu.”

⁶ Goc sêkac lau aposel ti lau bata hon sa sêpitigen bu sêkôc gauc pi yom dau.

⁷ Sêsôm yom ñasawa balin su, goc Pita tisa ma sôm, “Asidôwai, gauc nem gên nan Anôtô kôm tên lau gamen apa-ŋa natô, tên têm dê gi su. Mac anyalê su bu in gêlic ŋayham bu ŋac sêngô ñawaê ŋayham sa aô dauŋ whansun, ma sêkên whin.”

⁸ Anôtô nan kêyalê ñamalac hon si ñalôm, nan kên Ñalau Dabun tên ŋac tòm in kên tên yac, dec tôte asê bu in ndê mwasin gic ŋac ñawaê whin.

⁹ In kêmasan ŋac si ñalôm ñawasi sa tu ŋac si sêkên whin-ŋa, gitôm in kôm tên yac. Gên dau whê sa bu in gêlic yac hon bu lau kain tigen.

¹⁰ Magoc in kôc ŋac sa tu sênŋuc Moses ndê yomsu-ŋa dom. Yomsu dau kên ñawapac tên yac ti daman, nan datôm dom bu dahôc. Bocke dec mac bu akên ñawapac dau sac lau gamen apa-ŋa nan sêkên whin, nan si bakêyac? Mac bu akôm bocdinan dec oc anŋahê Anôtô, ma mboe oc kôm in atac ñandê. Ma mac oc alhac in ndê lên nem lau si-ŋa ahuc.

¹¹ Magoc yac dakên whin bu Anôtô gêm yac lau Israel-ŋa si tu mwasin nan datap sa ñambwa yêc Pômdau Yisu-ŋa. Ma ŋac lau dindê bocdinan.”

¹² Ma tēj dinan Banabas lu Pol sic min yom pi gēn dalô ti gēn atu-tu nan Anôtô gēm inlu sa bu sêkôm yêc lau gamen apa-nga nalom. Ma lau hon nan sêkac sa sêndôc, nan sem dôg ma sêkên danga inlu si yom.

¹³ Inlu si yom pacndê, goc Jems sôm yom asê bocdec bu, “Asidôwai, angô anen yom.

¹⁴ Pita whê sa tēj yac su pi gēn nan Anôtô kôm bu kôc lau gamen apa-nga nātô sa sêti in ndê.

¹⁵ Gēn dau kēkuc yom nan propet dan to mun su bocdec bu:

¹⁶ Pômdau sôm, “Tinjambu aô oc wambu wamen, ma wapuc Dawid ndê gôlin kin-nga dôg tiyham. Dawid ndê gôlin dau kwahic dec tisac gitôm andu nan tiakwa su, magoc aô oc wakwê sa tiyham.

¹⁷ Nalêj dinan dec wamasan lēn bu lau sēnsalê aô, ma sêtigasuc aô tiyham. Ma lau gamen apa-nga nan gahê anen j aê pi nac, nan sêwhin.’ Pômdau, nan oc kôm gēn dau nandô sa, nan ndê yom dau dinan.

¹⁸ In kēmasan lēn dau gwanan su.” [Amos 9:11-12]

¹⁹ Goc Jems sôm, “Bocdinan aô gauc gēm bu lau gamen apa-nga nan sêkac si nalom kwi ma sêsoc Anôtô ndê gôlin napu, nan oc dakên njawapac tēj nac dom.

²⁰ Mba! Dato bapia tēj nac, ma dakên puc nac bu sēnen gēn danen-nga nan lau sêkên ti da tēj anôtô gwam, nan dom, bu gēn dau nādômbwi yêc Anôtô angô-nga. Danem la nac bu sêkôm mêtê mockain-nga dom, ma sēnen bôc nan sêkin ndu ma wata ti dac nan dom.

²¹ Yom dau dinan. Moses ndê yom, nan oc sēnyalê su, ma bocdinan dato yom pi dom. Bu lau sem mêtê pi Moses ndê yom yêc malac atu-tu hon gitôm yala daêsam su, ma sêsam in ndê buku yêc nac si lôm wê-nga tôm bêc Sabat-nga hon.”

Sêto bapia tēj lau gamen apa-nga

²² Tēj dinan lau aposel ti lau bata, ma lau sêkên whin-nga hon si nalom tigen, bu sēnyalin nac si lau nātô sa, bu sêtên Antiok sêwhin Pol lu Banabas sêndi. Nac s ēnyalin lau sêkên whin-nga si ngac bata lu sa, nan Judas, nan sêsam in ndê nêc dan bu Basabas, lu Sailas.

²³ Ma sêto bapia dan bu inlu sêkôc tôhôn, nan sôm yom bocdec bu:

Yac atu bapia dindêc tēj mac lau gamen apa-nga nan akên whin Pômdau, yêc malac Antiok ma gamen Siria-nga ti Silisia-nga. Mac nem asidôwai yac lau aposel ti lau bata lec, akôm acsalô njayham tēj mac.

²⁴ Yac atap sa bu yac mba lau nātô sêhōc asê mac, ma sêkôm mac nem nalom njawapac tu nac si yom pi mêtê dasê

laungac namlic-nga. Yac ankin lau dau sêtên mac sêloc dom.

²⁵ Bocdinan yac hon gauc gēm tidôn bu anyalin lau nātô sa ma ankin nac sêtên mac sêloc sêwhin yac mba silip njayham lu, nan Pol lu Banabas.

²⁶ Inlu sêkên dau sambuc bu sêhoc Pômdau Yisu Kilisi ndê nêwae njayham asê, ma sêtôc dau dom bu sêmbac ndu tu in ndê nêc-nga.

²⁷ Ma kwahic dec yac ankin Judas lu Sailas sêwhin inlu sêtên mac sêloc, bu sêpuc yom bapia dindêc-nga dôg.

²⁸ Yac bu akên njawapac tēj mac dom, tigen bu anem la mac. Ma yac akên whin bu Nalau Dabun oc puc yac mba yom dau dôg. Yom dau bocdec.

²⁹ Anen gēn danen-nga nan lau sêkên ti da tēj anôtô gwam, nan dom. Anen bôc nan sêkin ndu ma wata ti dac, nan dom. Ma akôm mêtê mockain-nga dom. Ayob daôm bu ambo ahê gēn dau, nan dec oc akôm mêtê njayham. Yom dau dinan. Acsalô njayham tēj mac hon.

³⁰ Sêto bapia dau su, goc sênkin lau dau sêtên Antiok si. Ma yêc dindê, nac sêkac lau sêkên whin-nga sa, ma sêkên bapia dau tēj nac.

³¹ Lau sêkên whin-nga sêsam, dec puc nac dôg ma kôm nac atac njayham sa.

³² Judas lu Sailas dau propet lu, ma sêsom yom ti sêkên gauc njayham daêsam tēj lau sêkên whin-nga, bu sêpuc nac dôg.

³³ Sêmbô sêwhin nac bêc nātô, goc lau sêkên whin-nga sem mbec inlu nê yom malô, ma sênkin inlu sêmbu sêtên gôlôwac dabun Jerusalem-nga, nan sênkin inlu sêmen, nan si tiyham. [

³⁴ Magoc Sailas gauc gēm bu mbo malac Antiok.]

³⁵ Ma Pol lu Banabas sêmbô malac Antiok, ma inlu sêwhin lau daêsam, sêmbô ti sêndôhôn lau ma sêhoc Pômdau ndê yom asê.

Pol lu Banabas sêhu dau sinj

³⁶ Tinjambu Pol sôm yom tēj Banabas bocdec bu, “Aô gauc gēm bu hêclu dambu datên malac hon nan mun-nga dahoc Pômdau ndê yom asê dambo, nan dandi. Dandic lau kési yêc dindê, ma dalic bu nac sêmbô nalên bocke.”

³⁷ Banabas tac whin bu sêkôc Jon nan sêsam in ndê nêc dan bu Mak, nan whin inlu ndi.

³⁸ Magoc Pol gêlic gauc dau bu yham dom. Nahu bu mun-nga Jon hu inlu ma inlu si gwelen sinj yêc gamen Pampilia-nga.

³⁹ Tu yom dinan-nga Pol lu Banabas sêsen dau e sêhu dau sinj. Banabas kôc Mak ma inlu sêpi war dan ma sêtên nduc Saipras si.

⁴⁰ Magoc Pol kēyalin Sailas sa bu ênsêlên whin in ndi. Asidôwai Antiok-nga sem mbec

inlu ma sêten Pômdau bu puc inlu dôŋ ɲa in ndê mwasiŋ, ma tiŋambu inlu sêlhô si.

⁴¹ Ma inlu sic gameŋ Siria ti Silisia-ɲga kêsi ma sêpuc lau sêkêŋ whiŋ-ɲga dôŋ yêc gameŋ dinan.

16

Timoti kôm gwelen whiŋ Pol lu Sailas

¹ Pol lu Sailas sêhôt asê malac Derbi, ma tiŋambu sêtêŋ malac Listra si. Yêc malac dinan ɲgac kêŋ whiŋ-ɲga dan ɲaê Timoti mbo. In dinda in awhê Israel-ɲga dan nan kêŋ whiŋ Pômdau, ma Timoti damba in ɲgac Gri-ɲga.

² Lau sêkêŋ whiŋ-ɲga nan sêmbô malac Listra ma Aikoniom sêlic Timoti bu ɲgac ɲayham ma sêmpin in.

³ Pol tac whiŋ bu Timoti êŋsêlêŋ ti kôm gwelen whiŋ in. Tigen in kêyalê bu lau Israel-ɲga hon nan sêmbô gameŋ dinan, nan sênyalê bu Timoti damba in ɲgac Gri-ɲga. Tu dinan-ɲga in sê Timoti ndê ɲamlic ɲatô su.

⁴ Tiŋambu sêŋsêlêŋ sêlom-sêlom malac, ma sêhoc yom nan lau bata ti lau aposel sêmatin tidôŋ yêc Jerusalem, nan asê têŋ lau sêkêŋ whiŋ-ɲga bu sêŋkuc.

⁵ Nalêŋ dau dinan Anôtô puc lau si sêkêŋ whiŋ dôŋ yêc malac hon dinan, ma tôm bêc hon lau sêkêŋ whiŋ-ɲga si ton kêsôwec tiatu.

Pol yêc mbê pi ɲgac Masedonia-ɲga

⁶ Nalau Dabuŋ kalhac Pol ti lau nan sêwhiŋ in ahuc, bu sênem mêtê yêc gameŋ Esia-ɲga têŋ ɲasawa dinan dom. Bocdinan dec ɲac gacgeŋ sêmbô gameŋ Prigia ti Galesia-ɲga, ma sêkôm gwelen sêmbô dinan.

⁷ Têŋ ndoc sêhôt asê gameŋ Misia-ɲga ɲabatin, ma bu sêsôt malac Bitinia sêndi, nan Yisu ndê Nalau kalhac ɲac ahuc tiyham.

⁸ Bocdinan sêhôt gêlêc gameŋ Misia-ɲga ma sêsip malac Troas si.

⁹ Têŋ ôbwêc dinan Pol yêc mbê ma gêlic ɲgac dan akêŋ gameŋ Masedonia-ɲga meŋ kalhac in angô-ɲga, ma teŋ in bocdec bu, “Têŋ Masedonia mweŋ ma nem yac sa.”

¹⁰ Pol yêc mbê dau su ma whê sa têŋ yac* e anyalê bu Anôtô mbwêc yac bu anem mêtê têŋ lau Masedonia-ɲga. Bocdinan dec yac aŋsahic dauŋ bu atêŋ lau dau andi.

Lidia kôc Pol ndê yom sa ma kêŋ whiŋ Yisu.

¹¹ Yac api wan yêc Troas ma solop atêŋ nduc Samotres a, ma ɲagalan sê yac ahu nduc dau siŋ ma asôt baô yêc malac Niapolis.

¹² Goc yac aŋsêlêŋ atêŋ malac Pilipai a a mbo bêc ɲatô. Malac dau ti gameŋ

Masedonia-ɲga ɲa-malac atu, ma lau Rom-ɲga nan sem gôlin gameŋ dau, nan sêndôc malac dinan.

¹³ Têŋ Sabat dan yac ahu malac dau siŋ, ma asa atêŋ bu dan yêc malac dau ɲamakê a. Yac gauc gêm bu mboe gameŋ dinan, in lau ɲatô si gameŋ sêten mbec-ɲga. Ma yac atap lauwhê ɲatô sa, nan sêkac sa sêmbô dindê, dec andôc sic ma ac hu asôm yom têŋ ɲac.

¹⁴ Lauwhê nan sêŋgô yom dau, nan si dan in Lidia. In awhê tidulu po ɲadalô-ɲga, nan meŋ akêŋ malac Tayatira, ma in awhê toc Anôtô sa-ɲga. Têŋ ndoc in ɲgô Pol ndê yom, nan Pômdau kac in ndê ɲalôm bu kôc yom dau sa ma kêŋ whiŋ Yisu.

¹⁵ Dec Lidia ti lau hon nan sêndôc in ndê andu nan sêlin sangan. Ma tiŋambu in sôm têŋ yac, “Mac bu alic aô gitôm awhê nan kêŋ whiŋ Pômdau, dec amen ambo anen andu.” Ma in piŋkap yac ɲapan e yac awhiŋ in a.

Pol lu Sailas sêndôc gapocwalô

¹⁶ Têŋ ndoc dan yac bu atêŋ gameŋ nan lau sêten mbec sêmbô, nan andi, ma awhê dan meŋ tap yac sa. In awhê akiŋ ɲambwa dan, ma ɲalau dan mbo whiŋ in ma hoc yom asê pi gêŋ nan oc meŋ sa tiŋambu. Lau daêsam êlêmê sêtêŋ in si, bu in whê yom sa pi gêŋ nan oc hôc asê ɲac têŋ têm ɲambu-ɲga. Ma awhê dau ndê ɲadaui sêtap awa atu sa tu in-ɲga.

¹⁷ Têŋ têm dinan yac aŋsêlêŋ awhiŋ Pol, ma awhê dau kêkuc yac ma mbwêc bocdec bu, “Lau dindec sem akiŋ Anôtô ɲawasi ti ɲaclai ɲadau, ma sêwhê yom sa pi lêŋ Anôtô nem mac si andôc tamli ɲapan-ɲga.”

¹⁸ Tôm bêc daêsam in kôm boc-dinan e mbô Pol ɲalôm sa. Goc in kac dau kwi ma sôm têŋ ɲalau bu, “Tu Yisu Kilisi ndê ɲaê-ɲga, dec wandic atu am bu sa yêc awhê dinan.” Ma ɲagahô eŋ ɲalau hu awhê dau siŋ.

¹⁹ Têŋ ndoc dinan awhê dau ndê ɲadaui sênyalê bu ɲac si lêŋ sêkôc awa-ɲga pacndê. Dec sêlô Pol lu Sailas dôŋ ma sêhê inlu sa sêsôt malac lôm sêtêŋ lau atu-tu si.

²⁰ Sêkêŋ inlu sêlhac lau sêmatôc yom-ɲga si angô-ɲga, ma sêsôm, “ɲgac lu dindec inlu ɲgac Israel-ɲga. Ma sêmeŋ bu sêli lau malac-ɲga si ɲalôm sa.

²¹ Bu inlu sêkac lau bu sêŋkuc mêtê ɲatô nan yac lau Rom-ɲga bu tan kuc, dec oc so yac neŋ ɲagôlin.”

²² Awhê akiŋ dau ndê ɲadaui sêŋgôlin yom dinan pi Pol lu Sailas, ma lau malac-ɲga sêpuc yom dau dôŋ. Bocdinan lau sêmatôc yom-ɲga sêkêŋ yatu bu sêkac inlu si ɲakwê su ma sêhi inlu ɲa sô.

* **16:10:** Yêc ɲabatin 10 Luk to yom ‘yac,’ dec tôc asê bu in dau mbo whiŋ Pol têŋ ndoc dinan e tôm ndoc sêtêŋ malac Pilipai si - yêc ɲabatin 19 in to ‘yac’ tiyham dom. In kôm ɲalêŋ tigen yêc Apo 20:5–21:18; ma 27:1–28:16.

²³ Sêhi inlu ɲa sô sac andô, goc sêkên inlu sêndôc gapocwalô. Ma sêsôm yom ɲanga têtɲ ɲgac nan yob gapocwalô bu yob inlu ɲapep.

²⁴ In ɲô yom dau su dec kêtɲ inlu sêndôc ɲalôm dan, nan yêc andu gapocwalô-ɲga dau ɲa-ɲalôm andô. Ma in sô inlu gahi dôn gêm damin a.

²⁵ Timaninɲu Pol lu Sailas sêten mbec ti sem wê sêmpin Anôtô, ma lau gapocwalô-ɲga ɲatô sêkên danɲa inlu.

²⁶ Sem wê sêmbo ma t iyhô atu gêm dec andu gapocwalô-ɲga wiwiw sa. Ma gatam gapocwalô-ɲga hon sêlêc dau su, ma sen gapocwalô-ɲga suc yêc lau hon.

²⁷ Têtɲ têtɲ dinan ɲgac yob gapocwalô-ɲga tali sa ma gêlic bu gatam hon kac sa su. In gauc gêm bu lau hon oc sêlhô si su, dec púc in ndê bien baliɲ sa bu kun dau ndu.

²⁸ Magoc Pol mbwêc, “Kôm daôm ɲayom dom. Yac hon kelec ambol!”

²⁹ Goc ɲadau sôm bu lau sêtɲ ya sa sêmen, ma sôc gapocwalô gi. In hu dau sip nom yêc Pol lu Sailas gahi-ɲga, ma tôtec dau ti kêtitec ɲandô.

³⁰ Malô goc in wê inlu sêsa awê si ma ndac inlu, “O ɲgac atu lu. Aô wakôm sake bu watap sen wandôc tanɲi-ɲga sa?”

³¹ Ma inlu sêo yom ma sêsôm, “Kêtɲ whin Pômdau Yisu, dec am oc tap Anôtô ndê mwasin nem am si-ɲga sa. Am ti am nem lau hon nan ambo nem andu, nan asa lêtɲ tigen dinan.”

³²⁻³³ Têtɲ ôbwêc dinan ɲgac yob andu gapocwalô-ɲga kôc inlu ma kêgwasin inlu gamboc. Ma inlu sêwhê Pômdau ndê yom sa têtɲ in ti lau hon nan sêmbo in ndê andu. Ma in ti ndê lau hon sêlin sangi.

³⁴ Tinambu in kôc inlu sêsôc in ndê andu si ma kêtɲ gêtɲ danen-ɲga inlu sen. In tac ɲayham atu bu in ti ndê lau hon kwahic dec sêkên whin Anôtô.

³⁵ T êɲ galaɲsê bêtêc lau sêmatôc yom-ɲga sêɲkin lau sin-ɲga ɲatô sêtên ɲgac yob gapocwalô-ɲga si, bu sêsôm têtɲ in bu êɲgapwêc Pol lu Sailas su.

³⁶ ɲgac nan yob andu gapocwalô-ɲga ɲô yom dau, goc sôm têtɲ Pol, “Lau sêmatôc yom-ɲga sêkên yom men bu wanɲapwêc amlu Sailas su yêc gapocwalô. Bocdinan amlu alhô andi ti yom malô.”

³⁷ Magoc Pol sôm têtɲ lau s in-ɲga dinan, “Alu ɲgac Israel-ɲga, magoc alu ɲgac Rom-ɲga† awhin. Sêmatôc alu mba yom ɲapep dom, ma sic alu yêc lau hon anɲô-ɲga e sêkên alu andôc dec. Ma bocke dec ɲac bu sêhu alu sin gelec alhô andi? Mba! ɲac dau sêmen ma sêwê alu asa andi.”

³⁸ Lau sin-ɲga dinan sêmbu si ma sic min yom dau têtɲ lau sêmatôc yom-ɲga. ɲac sêngô bu Pol lu Sailas inlu ɲgac Rom-ɲga sêtôm ɲac, dec ɲac sêtôt dau atu.

³⁹ Goc ɲac sêtên gapocwalô si ma sêkôm bu sênen malô inlu si ɲalôm. Sêkôc inlu su yêc andu gapocwalô-ɲga, ma sêwê inlu sêsa si. Ma sêndac inlu bu sêhu malac dau sin.

⁴⁰ Têtɲ ndoc Pol lu Sailas sêhu gapocwalô sin, nan inlu sêtên Lidia ndê andu si. Sêkac lau sêkên whin-ɲga hon sa, ma sêsôm yom ɲayham daêsam tu sêpuc ɲac dôn-ɲga. Ma tinambu sêhu ɲac sin.

17

Lau sêkên kisa Pol lu Sailas yêc Tesalonika

¹ Inlu sêɲsêlên si sêsa sen têtɲ malac Ampipolis ma Apolonia, ma gacgen si e sêhôt asê Tesalonika. Yêc malac dinan lau Israel si lôm wê-ɲga dan kalhac.

² Pol kêkuc in ndê mêtê, ma têtɲ Sabat sôc lôm wê-ɲga dau gi. Ma gitôm Sabat tôte in gêm yomgalôm whin lau yêc dindê, bu whê ɲac si gauc sa pi Anôtô ndê yom daêsam nan sêto yêc mun su nan.

³ In whê sa ma tôte asê bu Mesaya gic wê bu hôt ɲandê e mbac ndu, ma tisa akên lau batê-ɲga ma mbo tali tiyham. Dec in sôm têtɲ ɲac, “Kwahic dec aô wasôm têtɲ mac bu Yisu in Mesaya dau. Yom ɲandô!”

⁴ Lau Israel-ɲga ɲatô sêkên whin ma sêlhac sêwhin Pol lu Sailas. Ma lau Grik-ɲga daêsam nan sêtoc Anôtô sa, nan sêkên whin, ma lauwhê tiwaê daêsam bocdinan.

⁵ Magoc lau Israel-ɲga ɲatô sem lêmun Pol lu Sailas, dec sêsôc malac lôm si, ma sêkac lau sac ɲatô sa sêpitigen, ma sêngil ɲac tu bu sêndic hu kisa. ɲac sêɲyalê bu Pol lu Sailas sêyêc Jason ndê andu, dec sênti sêtên andu dau si, bu sêhê inlu sêsa sêmen.

⁶ Magoc sêtap inlu sa dom, ma bocdinan sêkôc Jason ti lau sêkên whin-ɲga ɲatô ma sêkên ɲac sêlhac lau bata malac-ɲga anɲô-ɲga. Ma sêsôm ɲa awha atu, “Lau nan sêli lau ɲalôm sa yêc gamen hon, nan kwahic dec sêmen sêkôm yêc yac nen malac.

⁷ Ma Jason, ɲac dindêc, in kôc ɲac sa sêmbo in ndê andu. ɲac sêsôc †Sisa ndê ɲagôlin ɲapu dom, ma ɲac hon sêsôm bu kin dan tiyham mbo, nan ndê ɲaê Yisu.”

⁸ Lau bata ti lau ton dinan ma lau malac-ɲga hon sêngô yom dinan e gêli ɲac si ɲalôm sa ɲandô.

⁹ Goc sêsôm bu Jason ti in ndê lau sênemli dau su yêc gapocwalô. Semli su goc sêkên ɲac sêlhô si.

† 16:37: Yom dau ɲahu sêsôm yêc Yom Inglis bu ‘citizenship.’ Pol whê inlu Sailas sa bu citizen Israel-ɲga, ma citizen Rom-ɲga whin. Lau Rom si ɲagôlin dan kêtɲ yao bu sêhi citizen Rom-ɲga dom, bocdinan gêtɲ nan sêkôm têtɲ inlu Sailas, nan gêtɲ so. Alic yom ɲatô yêc Apo 22:25-29.

Pol lu Sailas sêten malac Berea si

¹⁰ Lau sêkên whin-nga yêc Tesalonika sêhôn e nasec sa su, goc sênkin Pol lu Sailas sêlhô sêten malac Berea si. Sêhôn asê su sêmbo malac dinan, ma sêsôn lau Israel si lôm wê-nga si ma sem mêtê.

¹¹ Lau Berea-nga nac lau si mêtê nayham hôc gêlêc lau Tesalonika-nga si mêtê. Sêkên danja napep têt Pol lu Sailas si yom pi Yisu, ma sêkôn sa ti atac whin. Ma tôm bêc hon sem dôhôn yom dau whin Anôtô ndê yom nan sêto mun su yêc nan. Nac bu sênyalê inlu si yom bu yom nandô me mba.

¹² Ma lau Israel-nga daêsam sêkên whin Yisu, ma yêc lau Grik-nga, lauwê tiwaê ma laungac daêsam sêkên whin bocdinan.

¹³ Malô goc lau Israel-nga yêc malac Tesalonika sêngô nawaê bu Pol gêm Anôtô ndê mêtê têt lau mbo Berea. Dec nac sêten Berea si, bu sêli lau nalôm sa bu sêkên kisa Pol lu Sailas.

¹⁴ Tu dinan-nga lau sêkên whin-nga sênkin Pol kôlhô têt malac dan yêc gamen gwêc-nga gi. Magoc Sailas lu Timoti gacgen sêmbo malac Berea.

¹⁵ Lau nan sêhon Pol ma sêsa sen sêwhin in, nan sêkôn in sêsip malac Athens si. Goc Pol kêkin nac sêmbu si, ma sôm bu sêkên yom têt Sailas lu Timoti bu sêten in sêmen njagahô.

Pol gêm mêtê yêc Athens

¹⁶ Pol hôn inlu mbo Athens, ma gêlic anôtôi gwam daêsam sêlhac malac lôm, dec kôm in njalôm njawapac.

¹⁷ Bocdinan in sôc lôm wê-nga gi ma gêm yomgalôm whin lau Israel ti lau Grik-nga nan sêtoc Anôtô sa. Ma tôm bêc hon in sôc malac lôm gi tap lau natô sa, ma whê Anôtô ndê yom sa têt nac bocdinan.

¹⁸ Yêc Athens lau natô sêmbo, nan êlêmê sem yomgalôm pi gêt hon nahu sêwhin dau. Sêsam nac bu lau Epikuria ma lau Stoik. Têt ndoc nac si lau natô sêngô Pol sôm nawaê nayham asê pi Yisu, ma pi lêt datisa akên lau batê-nga, nan nac sic hu sêsen in ndê gauc ti yom natô. Lau natô sêsôm, “Nac dindêc sôm yom daêsam napan, nahu bocke?” Ma natô sêsôm, “Mboe in bu nem yac nen gauc kwi tu bu dakên whin anôtôi apa-nga.”

¹⁹ Bocdinan dec sêwê in sêten gamen nan sêsam bu Areopagas, gamen nan lau nan sêkip gêt nahu sa-nga êlêmê sêcac sa sêmbo. Nac sêkên Pol kalhac lau Areopagas-nga angô-nga, ma sêndac in bocdec bu, “Gitôm bu am whê yom wakuc nan am kêdôhôn têt lau, nan sa têt yac?”

²⁰ Yac angô am nem yom tôm yom wakuc andô dan, ma yac bu anyalê yom dau nahu.”

²¹ Lau Athens ti lau apa hon nan sêndôc malac dinan, nan sêmbo tu sêngô yom ti sênem yomgalôm napan pi gauc wakuc bocke nan hôc asê nac-nga. Nac si gwelen

dan mba. Tu dinan-nga dec nac bu sêngô Pol ndê yom.

²² Ma Pol tisa kalhac lau angô-nga yêc Areopagas, ma sôm, “O mac lau Athens-nga. Aô kayalê bu mac akôm gêt daêsam tu bu anem akin anôtôi nom-nga.

²³ Bu aô kasêlên ti gatôc gwanin gêt hon nan mac amasan tu anem akin mac nem anôtôi-nga. Ma aô gatap alta dan sa, nan mac ato yom pi bocdec bu, ‘Anôtô nan yac tam gauc, nan ndê alta.’ Anôtô nan mac am akin magoc am gauc in, nan kwahic dec aô oc wawê in sa têt mac.

²⁴ In Anôtô, nan kêt nom ti gêt hon, ma in undambê ti nom ndau. Ma bocdinan in ndôc lôm dabun nan njamalac amba sêmasan, nan dom.

²⁵ Ma gêt nan njamalac sêmasan, nan oc nem in sa njalê bocke? Bu in pônâ gêt dan dom. Ma in dau kêt wayahô têt njamalac bu sêmbo tali ma kêt gêt hon bocdinan.

²⁶ In kêt njamalac njamata-nga mbo nom e kwahic dec lau titon-titon hon sêsa akên ngac tigen dinan, ma sem nom njagamen sambob ahuc. Lau titon-titon hon si gamen njabatin, nan Anôtô kêtalin sa gwanan su, ma têt bu lau ton tigen-tigen si njalai tiatu ma tisaun, nan kêmatin tidôn gwanan su bocdinan.

²⁷ Anôtô kôm gêt hon dinan tu bu lau sêlic, ma sênjalê in e sêtap in sa. Magoc in mbo balin têt yac lau tigen-tigen dom.

²⁸ Tôm yom njagac dan nan mac daôm nem ngac dan to mun su, nan sôm, ‘Tu Anôtô ndê njalai-nga dec yac dambo tanli ma tanjêlên, ma yac nen nahu yêc sip in-nga.’ Ma mac nem ngac dan tiyham to yom njagac dan bocdec bu, ‘Yac dati in ndê balêkoc.’

²⁹ Yac dati in ndê balêkoc ma bocdinan yac bu gauc nem bu in gitôm gol me silba me hoc me jagatu dan, nan njamalac sêmasan tôm nac si gauc, nan dec yac gauc gêm yom so pi in.

³⁰ Mun-nga lau daêsam gauc gêm yom bocdinan, bu sênjalê Anôtô dom. Magoc in kêt njagêyô têt nac dom. Tigen kwahic dec in gic atu bu lau hon sênem dau kwi.

³¹ Bu in kêtalin bêt dan sa bu êmatôc lau nom-nga hon, ma in oc kôm gêt dau ênkuc in ndê lêt gitên. Ma in kêtalin njac dan sa bu kôm gwelen dau. In un njac dau sa akên lau batê-nga, dec têt gêt dau tiawê têt lau hon sêlic.”

³² Têt ndoc sêngô Pol ndê yom pi lau sêtisa akên lau batê-nga, nan lau natô sêpu in. Magoc lau natô sêsôm, “Yac bu angô am nem yom pi gêt dinan tiyham.”

³³ Ma têt dinan Pol tisa ma hu lau nan sêndôc Areopagas, nan sin.

³⁴ Lau natô sênkuc Pol ma sêkên whin Yisu. Nac si dan in Dionisias, nan mun-nga ndôc whin lau nan sêcac sa yêc Areopagas. Ma awê dan naê Damaris ma lau natô sêkên whin bocdinan.

18

Pol mbo malac Korin

¹ Tiñambu Pol hu Atens sinj ma tēj malac Korin gi.

² Yēc dinan in tap ngac Israel-nga dan sa, nan ndē ñaē Akwila. In dinda kōc in yēc gameñ Pontus-nga, ma mun-nga inlu ndē awhē Prisila sēndōc malac Rom yēc gameñ Itali-nga. Magoc tiñambu Kin Klaudias kēj yatu bu lau Israel-nga hon sēhu malac Rom sinj, dec inlu Prisila sēlhō si sēmbō malac Korin. Tēj ndoc Pol hōc asē, nan gi gēlic inlu.

³ Akwila lu Prisila i nlu awhē lu ngac sēkōc bōc ñamlic ma po ma sēsi pitiger tu sēmasañ bac-nga. Pol kēyalē gwelenj dau tidōñ whin, bocdinañ dec mbo whin inlu, ma sēkōm gwelenj sēwhin dau.

⁴ Pol tac whin bu lau I srael ma lau Grik nan sēmbō Korin sēkēj whin Pōmdau, dec tōm bēc Sabat-nga honj sōc lōm wē-nga gi, ma gēm yomgalōm whin ñac.

⁵ Tēj ndoc Sailas lu Timoti sēmenj akēj gameñ Masedonia-nga, nan Pol kēj dau sambuc tu gwelenj nem mētē lau-nga. In hoc yom asē tēj lau Israel-nga ma sōm tēj ñac bu Yisu in Mesaya dau.

⁶ Magoc lau Israel-nga sēkēj whin Pol ndē yom dom, ma sēli awha sa tēj in. Bocdinañ in kēgolon kop su yēc ndē ñakwē bu tōc ñac si giso asē, ma sōm, “Mac atec Anōtō ndē yom, dec awēkaiñ daōm nem ñagēyō. Aō dom. Kwahic dec wahu mac lau Israel-nga sinj, ma wakōm gwelenj tēj lau nan lau Israel dom.”

⁷ Goc Pol hu lōm wē-nga sinj, ma sa gi mbo Titius Justus ndē andu. In ngac gameñ apa-nga nanj gēm akinj Anōtō, ma in ndē andu kalhac kēpiñ lōm wē-nga.

⁸ Ma ngac bata lōm wē-nga danj ñaē Krispas, ti lau hon nanj sēmbō in ndē andu, nanj sēkēj whin Pōmdau. Ma lau Korin-nga daēsam nanj sēngō Pol ndē yom, nanj sēkēj whin Yisu ma sēlinj sangū.

⁹ Tēj òbwēc danj Pol yēc mbē, ma gēlic Pōmdau sōm yom tēj in bocdec bu, “Tōc daōm dom. Sōm anenj yom asē ñapañ, ma nem daōm dōñ dom.

¹⁰ Bu aō gambo gawhinj am, ma oc tōm dom bu lau danj sēkēj sac am. Bu yēc malac dindec, anenj lau daēsam sēmbō.”

¹¹ Bocdinañ Pol mbo Korin tōm yala tiger ma ayō 6, ma kēdōhōñ Anōtō ndē yom tēj lau.

¹² Tēj ndoc nanj Galio gēm gōlinj gameñ Akaya-nga, nanj lau Israel-nga nanj sēndōc malac Korin, nanj sēkēj si ñalōm pitiger bu sēkēj kisa Pol. Ma sēkēj in kalhac Galio angō-nga bu ēmatōc in ndē yom.

¹³ Ma ñac sēsōm, “Ngac dindec kēdōhōñ lau bu sēnem akinj Anōtō ña lēñ nanj so yac mba yomsu.”

¹⁴ Pol kac awha sa bu sōm yom, m agoc Galio dau ô lau Israel si yom ma sōm, “O mac lau Israel-nga! Mac nem yom dec bu hēganōñ sac atu danj, me gēj nanj so ñagōlinj Rom-nga, dec wanjō.

¹⁵ Magoc yom nanj mac asōm pi ngac dindec, nanj hēganōñ mac daōm nem yom ti ñaē ñatō ma yomsu Israel-nga. Bocdinañ mac daōm amasanj. Aō oc wamatōc yom kainj dinañ dom.”

¹⁶ Dec in soc ñac su yēc andu matōc-nga.

¹⁷ Ma lau honj sēkōc Sostene, ngac bata nanj yob lau Israel-nga si lōm wē-nga yēc malac Korin, nanj dōñ, ma sic in yēc lau matōc-nga angō-nga. Ma Galio gēlic, magoc kōm tōm gēm gauc.

Pol mbo tēj Antiok gi

¹⁸ Pol mbo malac Korin tēm baliñ ñagec, goc hu lau sēkēj whin-nga sinj ma tēj malac Kenkria gi, bu kōc wanj ma mbu tēj gameñ Siria-nga ndi. Ma Prisila lu Akwila sēwhin in si. Mun-nga Pol gic bata yom danj tēj Anōtō, ma tu dinañ-ñ ga tēj ndoc sēmbō malac Kenkria, nanj kēj kēclauñ sēngapiñ tiapē. Pacndē su, goc ñac sēpi wanj ma sēlhō si.

¹⁹⁻²⁰ Sētēj malac Epesas si, ma Pol sōc lōm wē-nga gi, ma gēm yomgalōm whin lau Israel-nga. Ma ñac sēndac in bu mbo whin ñac tēm ñatō tiyham, magoc in gōlōc tēj ñac dom. In hu Prisila lu Akwila sinj sēmbō sēwhin ñac.

²¹ Ma tēj ndoc in pi wanj gi, nanj kēmatinj yom tēj lau Epesas-nga bocdec bu, “Anōtō bu lic ñayham, dec aō wambu watēj mac wamenj tiyham.” Goc wanj dau hu Epesas sinj ma sa gi.

²² Wanj dau kēsēlēj e hōc asē malac Sis-aria, goc Pol sip baō gi. Ma in pi Jerusalem gi ma gic lau sēkēj whin-nga kēsī yēc dinañ. Ma tiñambu in tēj malac Antiok gi.

²³ In mbo Antiok ñasawa saunj, goc kēsēlēj tēj gameñ Prigia ma Galesia-nga gi. Yēc dindē in golom-golom malac ma puc lau sēkēj whin-nga dōñ bu sēlhac ñanga.

Apolos ndē minj

²⁴ Tēj ñasawa dinañ ngac danj ñaē Apolos hōc asē malac Epesas. In ngac Israel-nga nanj ndē malachu Aleksandria, ma in ngac tigauc ma kēyalē Anōtō ndē yom nanj sēto munj su yēc, nanj tidōñ.

²⁵ Lau ñatō sēndōhōñ in pi Pōmdau Yisu su, ma bocdinañ in kēj ndē ñalōm ti gauc sambuc bu ēndōhōñ lau pi Yisu ma whē in ndē yom sa ñapep. Magoc in kēyalē busangu ñalēj tiger, nanj Jon ndē lēñ ēñku lau tu sēnem dau kwi-nga.

²⁶ Yēc Epesas Apolos sōc lōm wē-nga gi, ma gēm mētē ti ñanga. Prisila lu Akwila sēngō in ndē yom, dec sēngalēm in tēj inlu si andu

gi, ma sêwhê yom ñatô sa têng in e in kêyalê Anôtô ndê lêng nem lau si-nga ñapep enj.

²⁷ Tiñambu Apolos bu têng gameñ Akaya-nga ndi, dec lau sêkên whin-nga yêc malac Epesas sêpuc in ndê ñalôm dôñ. Ma sêto bapia têng lau Akaya-nga nan sêtap Anôtô ndê mwasiñ sa ma sêkên whin Yisu, ma sêten ñac bu sêkôc Apolos sa. Ma têng ndoc in hôc asê, nan in mbo whin lau sêkên whin-nga dinan, ma gêm ñac sa ñandô.

²⁸ Bu in kalhac ñanga ma ô lau Israel-nga si yom yêc lau hoñ angô-nga, ma whê Anôtô ndê yom nan sêto yêc, nan sa, bu tôc asê bu Yisu in Mesaya dau.

19

Pol mbu têng malac Epesas gi

¹ Têng ndoc Apolos mbo Korin, nan Pol hu gameñ Prigia ti Galesia-nga sin, ma kêsêlêng ho sen lôc-nga nan sa têng malac Epesas gi. In hôc asê Epesas, ma tap lau sêkên whin-nga ñatô sa.

² Ma in ndac ñac bocdec bu, “Têng ndoc mac akên whin tiwakuc, nan mac akôc Nalau Dabun su, me mba?” Ma sêo yom ma sêsôm, “Mba. Yac akôc Nalau Dabun su dom, ma angô yom dan pi in dom.”

³ Dec Pol ndac, “Mac alin busangu kain bocke?” Ma sêsôm bu, “Yac alin busangu ñalên gitôm Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê.”

⁴ Goc Pol sôm, “Jon kêku lau nan sem dau kwi, ma sôm têng ñac bu sêkên whin ñac nan oc menj êñkuc in, nan Yisu.”

⁵ Nac sêngô Pol ndê yom dinan goc sêlin busangu tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga.

⁶ Ma têng ndoc Pol hu amba sac ñac, nan Nalau Dabun gêm ñac ahuc, dec sêsôm yom sem lau apa awha, ma sêhoc yom asê gitôm lau propet.

⁷ Lau nan gên dau hôc asê têng ñac, nan laungac 12.

⁸ Pol mbo malac Epesas ñasawa gitôm ayô tô, ma sôc lôm wê-nga napan. Ma yêc dindê in gêlên yom dôñ bu whê Anôtô ndê gôlin ñahu sa têng lau.

⁹ Magoc lau ñatô si ñalôm ñadandi ma sêkôc Pol ndê yom sa dom. Ma yêc lau hoñ angô-nga sêpu sen nan Pol whê sa têng ñac. Goc Pol hu ñac sin ma kôc lau sêkên whin-nga su yêc lôm wê-nga. Ma tôc béc hoñ in gêm mêtê ñac mbo Tiranus ndê andu lau sêkac sa-nga.

¹⁰ In kôm bocdinan tôc yala lu e lau Israel ti Grik-nga hoñ nan sêmbô gameñ Esia-nga, nan sêngô Pômdau ndê ñawaê.

¹¹ Anôtô kên ñaclai têng Pol ma kôm gên dalô atu-tu daêsam.

¹² In kôc ñaclai atu, gitôm in bu êmasac po wahen-nga ti ñakwê awê-nga ma ñaclai dau

oc lom ndi. Ma lau bu sêkôc po dau, ma sêkên sac lau gêmbac ti lau nan ñalau sac sêmbô ñac si ñalôm, dec oc kôm ñac ñayham sa.

Skiwa atui

¹³ Lau Israel-nga ñatô sêkôm gwelen sêsoc ñalau sac yêc lau. Ma ñac sic hu sêsôm Pômdau Yisu ndê ñaê asê têng ndoc sêkôm gwelen dau. Nac sêkên yatu ñalau sac bocdec bu, “Am sa mwen, tu Yisu, nan Pol gêm mêtê pi in, nan ndê ñaê-nga.”

¹⁴ Ma Israel si dabunsiga a tu dan ñaê Skiwa ndê atui 7 sêkôm gwelen dau sêwhin.

¹⁵ Magoc têng béc dan ñalau sac dan ô ñac si yom ma sôm, “Yisu lu Pol aô kayalê inlu su, magoc mac lau dinan aô kayalê mac dom!”

¹⁶ Goc ñac ti ñalau sac dinan gic ñac e ku ñac dulu, ma gic ñac basô-basô e sêlin dac sac andô ma sênti sêsa akên andu dau ñamlic ñambwa-ñambwa si.

Mêtê kêsôwec yêc Esia

¹⁷ Têng ndoc lau Israel ti lau Grik-nga nan sêndôc Epesas nan sêngô gên dau ñawaê, nan sêtoc dau atu, ma lau hoñ sêtoc Pômdau Yisu ndê ñaê sa.

¹⁸ Ma lau daêsam nan sic hu sêkên whin Yisu su, magoc sêsap si mêtê akwa dôñ, nan sêtisa sêlhac lau hoñ angô-nga ma sêhoc si sac asê.

¹⁹ Lau mbectoma-nga ñatô sêkôc si bapia mbec-nga ma sêkên pitigen yêc lau angô-nga, goc sêpec ya gên. Bapia mbec-nga dinan ñaôli atu-tu. Nac bu sêkên hoñ têng lau sênemlihi, dec oc sêtap awa sa gitôm mone silba 50,000.*

²⁰ Nalên dinan dec Pômdau ndê yom tiapa, ma kôm gwelen ti ñaclai yêc lau sêkên whin-nga si ñalôm.

²¹ Gên hoñ dinan hôc asê su, goc Pol gauc gêm bu têng gameñ Masedonia ti Akaya-nga ndi, ma tiñambu mbu têng malac Jerusalem ndi. In sôm, “Aô watên Jerusalem wandi, ma tiñambu wandic malac Rom kêsi whin.”

²² Ma in kêkin Timoti lu Erastas, ñac lu nan sêkôm gwelen sêwhin in, nan sêmun in sêtên Masedonia si. Ma in dau gacgen mbo ñasawa saun mbo gameñ Esia-nga.

Lau sêli dau sa yêc Epesas

²³ Têng ñasawa dinan lau sêli dau sa ñandô pi sen nan lau sêkên whin-nga sêñkuc.

²⁴ Ngac nan gic hu gên dau nan ndê ñaê Dimitrias. In ñac nan pec silba ma kêmasan ti alta me gên ñatô bu lau sêkên lhac si andu bu sênem akin anôtô gwam awhê nan sêsam bu Atemis. Ma in ti lau ñatô sêtap awa daêsam sa yêc gwelen dinan.

* **19:19:** Mone silba dinan sêsam bu drakma, ma drakma tigen gitôm ñaôli gwelen béc tigen-nga. 50,000 drakma dinan ñaôli atu andô, oc hôc gêlêc PNG si mone K500,000. Lau ñatô sêkên whin bu yom nan lau mbectoma sêto pi bapia dau, nan kên ñaclai atu têng ñac, dec semlihi bapia dau ña ñaôli atu.

²⁵ Inj kêgalêm lau dau sa, sêwhin lau ñatô nanj sêkôm gwelen kajin tigen, ma sôm têtj ñac, “Mac lau! Anğô su nanj. Mac anyalê bu yac datap awa atu sa tu gwelen dindêc-nga.

²⁶ Magoc mac alic ti anğô ñawaê pi gêtj nanj Pol kôm. Inj ñgac nanj sôm têtj lau bu gwam nanj ñamalac amba sêmasan, nanj anôtô ñandô dom. Ma inj gêm lau daêsam si ñalôm kwi bu sêhu sakin anôtô gwam-nga sinj. Inj kôm yêc malac Epesas ma saun inj ndê yom oc nem gamenj Esia-nga sambuc ahuc.

²⁷ Gêtj dau oc kôm lau sêlic yac nenj gwelen sac, ma lôm nanj lau sem akinj Atemis sêmbo, nanj oc sêlic tôm gêtj ñambwa. Ma anôtô awhê dau, nanj lau sem akinj yêc gamenj Esia-nga ma tôm nom ñagamenj honj, nanj ndê waê oc ninja.”

²⁸ Lau sêngô Dimitrias ndê yom ma gêli ñac si ñalôm sa e sic hu sêmbwêc, “Lau Epesas-nga si anôtô Atemis, inj anôtô tiwaê!”

²⁹ Malô goc lau malac-nga honj nanj sêkac sa, nanj sêli dau sa. Ñac sêkôc Gaius lu Aristakus, ñgac lu akêtj Masedonia nanj êlêmê sênsêlêj sêwhin Pol, nanj dôj, ma ñac honj sênti sêtêj gamenj lau sêkac dau sa-nga, nanj si.

³⁰ Pol tac whin bu sôm yom têtj lau dau, magoc lau sêkêj whin-nga sêlhac inj ahuc.

³¹ Ma lau bata Rom-nga ñatô nanj sêmbo gamenj dinanj, nanj Pol ndê silip, nanj sêkêj yom têtj inj, ma sêten inj bu têtj gamenj dinanj ndi dom.

³² Lau honj nanj sêkac dau sa sêmbo, nanj si gauc kêjsônj. Ñac honj sêmbwêc yom tidauidau. Ma ñac si daêsam sem gauc ñahu bocke dec sêkac sa sêmbo dinanj.

³³ Lau Israel-nga sêtin ñac si ñgac bata danj ñaê Aleksanda sa ñalhu gi, bu sôm yom ma nem malô lau Epesas-nga ñalôm tu ñac lau Israel-nga. Lau daêsam sêmbwêc yom ñagauc têtj inj, dec inj gic amba bu sênem dau dôj ma sêngô inj ndê yom.

³⁴ Magoc lau sêlic bu inj ñgac Israel-nga danj, dec honj sêmbwêc ña awha atu tôm acgatu ñasawa lu bu, “Lau Epesas-nga si anôtô Atemis, inj anôtô tiwaê! Inj anôtô tiwaê!”

³⁵ Têtj dinanj ñgac bata Epesas-nga danj tisa ma sôm lau honj mamanj. Inj ñgac nanj to yom nanj lau bata malac dinanj-nga sêmatinj tidônj, ma yob ñac si bapia. Ma inj sôm, “Mac lau Epesas-nga, bocke? Lau nom-nga honj sênjalê bu mac ayob anôtô awhê atu Atemis ndê lôm, ti hoc nanj penj sip akêtj umbonj, nanj lau sêtoc sa tôm Atemis ndê ñagatu.

³⁶ Gêtj honj dinanj tôc dau yêc awê su, bocdinañ anem daôm dôj ma ayob daôm bu akôm gêtj honj ti gauc enj.

³⁷ Mac akôc ñgac lu dinanj dôj, ma awê injlu sêsoc sêmenj, magoc sêsu yac nenj anôtô awhê susu dom, ma sem kanj gêtj danj yêc inj ndê lôm dom.

³⁸ Yac nenj andu sêmatôc yom-nga dê sêlhac, ma lau sêmatôc yom-nga sêmbo. Dimitrias ti lau sêpec silba-nga nanj si yom bu yêc asa, nanj dec sêkôc inj solop sêtêj lau dau sêndi.

³⁹ Kwahic dec mac nem yom ñatô bu yêc, nanj akêtj têtj lau sêmatôc yom-nga bu sêmatôc.

⁴⁰ Ayob daôm ñapep! Tu gêtj nanj mac akôm têtj acsalô lec-nga, dec gitôm bu mac daôm alhac lau dau anğô-nga, ma oc atap matôc sa pi mêtê ali lau sa-nga. Gêtj dau bu hóc asê, dec oc tôm dom bu mac amasanj yom têtj ñgac êmatôc yom-nga. Bu gêtj nanj mac akôm, nanj ñahu ñayham mbasi.”

⁴¹ Inj sôm yom dinanj su, goc kêkinj lau sêlhô têtjtêtj.

20

Pol kôm gwelenj mbo Masedonia ma gamenj Grik-nga

¹ Nantinj atu dau pacndê, goc Pol kêgalêm lau Epesas-nga nanj sêkêj whinj Yisus, nanj sa sêpitigenj. Inj sôm yom bu puc ñac dôj ma êngili ñac bu sêlhac ñanğa, goc ponj ñac ma ti bu têtj Masedonia ndi.

² Inj gi hóc asê su, ma kôm gwelenj golom-golom malac. Inj gêm mêtê ti sôm yom daêsam tu bu puc lau si sêkêj whinj dôj-nga, ma inj kôm ñapanj e hóc asê gamenj Grik-nga.

³ Inj mbo dindê gitôm ayô tô ma bu pi wanj danj bu mbu têtj gamenj Siria-nga ndi. Magoc têtj ndoc dinanj lau Israel-nga ñatô sêkic yom bu sêpi wanj sêwhinj sêndi, ma sêkôm inj ñayom. Pol ngô ñapuc, dec inj pi wanj gi dom, magoc mbu sôc gamenj Masedonia-nga gi tiyham.

⁴ Laungac nanj sêkôm gwelenj sêwhinj inj, nanj si ñaê bocdec. Sopate, inj Piriut atungac akêtj malac Berea, Aristakus lu Sekundus akêtj malac Tesalonika, Gaius akêtj Derbi, ma Tikikus lu Tropimus akêtj gamenj Esia-nga, ma Timoti.

⁵ Lau honj dinanj sêmunj si sêhônj yac sêmbo malac Troas.

⁶ Ma yac ambo malac Pilipai e lau Israel si Mwasinj Bolom Yist Mba-nga pacndê, goc akôc wanj danj bu atêj Troas andi. Wanj dau kêsêlêj mbo gwêc ñasawa gitôm bêc amanjanj su, goc yac ahôc asê Troas ma atap lau dinanj sa. Ma yac ambo malac dinanj tôm wake sambuc danj.

Pol unj Yutikas sa

⁷⁻⁹ Têtj Sonda ôbwêc lau sêkêj whinj-nga sêpitigenj bu sênenj mwasinj dabunj. Yac akac sa ambo andu baliñ danj, andôc ñalôm ñahô titô-nga ma lau sêkêj lam daêsam sêngalêj. Pol gauc gêm bu hu Troas sinj têtj lanjê, ma bocdinañ gêm mêtê baliñ e timaniñhu. Balê wakuc danj ñaê Yutikas ndôc gatam atu ma kêj danğa Pol ndê yom e bêc ku inj dulu. Inj

yêc bêc kêlhiñ dau sin, ma gacgen perñ sip nom gi akêñ ñalôm ñahô-nga dinan. Lau sêsip si bu sêkôc in sa, magoc sêlic bu in mbac ndu su.

¹⁰ Magoc Pol sip gi, hu dau sac balê dau ñahô ma kégape in dôñ. Ma in sôm têtñ lau, “Mac ahêgo daôm dom. In tali.”

¹¹ Goc in mbu pi andu ñalôm ñahô-nga tiyham gi. Ma in pô bolom kôc ma ñac serñ mwasiñ dabuñ. Ma in gic têtñ in ndê yom tiyham e bêbêc, goc hu ñac sin ma kôlhô gi.

¹² Ma balê nan Pol uñ in sa mbo tali tiyham, nan lau sêkôc in mbu têtñ in ndê andu gi ti atac ñayham atu.

Pol têtñ malac Miletus gi

¹³ Pol gauc gêm bu êñsêlêñ ho serñ têtñ malac Asos ndi, ma sôm têtñ yac bu api wan dan andi atap in sa yêc dindê.

¹⁴ Yac a ahôc asê ma in tap yac sa yêc Asos. Ma yac akôc in pi wan whiñ yac, goc atêñ malac Mitilene a.

¹⁵ Ñagalañsê yac ahu malac dau sin ma alac e a gi apoc ampiñ nduc Kios. Têtñ bêbêc yac alac atêñ nduc Samos a, ma ñagalañsê ahôc asê malac Miletus.

¹⁶ P ol tac whiñ bu lic Om †Pentikos-nga yêc Jerusalem. Tu dinan-nga in gauc gêm bu yac andi ñagahô, ahôc gêlêc malac Epesas, ma ambo gamen Esia-nga ñasawa baliñ dom.

Pol gic yomsu lau bata Epesas-nga

¹⁷ Têtñ ndoc yac ambo Miletus, nan Pol kêñ yom têtñ lau sêkêñ whiñ-nga yêc malac Epesas, ma kêgalêm ñac si lau bata sa sêtêñ in sêmen.

¹⁸ Ñac sêhôt asê ma in sôm yom têtñ ñac bocdec bu, “Mac anyalê anen lêtñ hon nan gakôm tôm bêc hon nan gambo gawhiñ mac, têtñ bêc ñamata-nga nan gahôt asê gamen Esia-nga ñapan e men têtñ kwahic dec.

¹⁹ Lau Israel-nga sêkêñ kisa aô ñapan dec sêkêñ ñawapac atu têtñ aô. Tigen aô kagwiniñ dauñ ma gam akiñ Pômdau ti tanjsulu tu mac-nga.

²⁰ Mac anyalê bu yom bocke nan gitôm bu nem mac sa, nan aô gasêc ahuc têtñ mac dom. Aô gasôm yom hon asê timala en. Aô kadôhôn mac yêc lhu, ma kadôhôn mac yêc mac nem andu tôm gi.

²¹ Aô gahoc yom asê têtñ lau Israel ti lau Grik su, bu sênem dau kwi ma sêsôt Anôtô ñapu, ma sêkêñ whiñ yac nen Pômdau Yisu.

²² Kwahic dec Ñalau Dabuñ kac aô bu watêñ Jerusalem wandi. Magoc aô kayalê gêtñ bocke nan oc hôt asê aô yêc dindê, nan dom.

²³ Gêtñ tigen dec kayalê su, bu yêc malac hon Ñalau Dabuñ kêñ puc aô bu ñawapac oc sêtap aô sa, ma aô oc wandôc gapocwalô.

²⁴ Tigen aô gatôc ti gahêgo dauñ pi gêtñ dau dom. Aô galic dauñ ñamlic gitôm gêtñ ñambwa-nga. Anen gauc atu bu walhac

ñanğa e wandic dabiñ gwelen nan Pômdau Yisu kêñ têtñ aô. Ma gwelen dau bocdec bu, aô oc wahoc ñawaê ñayham asê pi Anôtô ndê mwasiñ.

²⁵ Mac lau hon nan gahoc yom pi Anôtô n dê gôlin asê têtñ mac su, nan angô. Kwahic dec aô kayalê bu mac nem dan oc lic aô anôn tiyham dom.

²⁶ Boc-dinan dec wasôm asê têtñ mac, bu ñamalac asa nan tec Anôtô ndê yom, nan aô oc wawêkain in ndê ñagêyô dom.

²⁷ Bu aô gawhê Anôtô ndê lêtñ hon sa têtñ mac su, yom dan sin dau yêc-nga dom.

²⁸ “Mac lau dindê, ayob daôm ti lau sêkêñ whiñ-nga hon ñapep. Bu Anôtô gêmliñ in ndê lau hon su ña in dau ndê dac, ma Ñalau Dabuñ dau kêyalin mac sa bu ayob ñac. Boc-dinan ayob Anôtô ndê domba ñapep.

²⁹ Aô kayalê bu têtñ ndoc aô wahu mac sin, nan kêdôhôn waga tasan oc sêmen gitôm giam pôm nan sêsôt sêmen bu sêsen domba.

³⁰ Ma mac daôm nem lau ñatô oc sêtisa, ma sênem yom ñandô kwi ti yom tasan, bu sêñsôn lau ñatô si gauc e sêhu mac ti yom ñandô sin ma sêñkuc ñac.

³¹ Boddinan anem ali ñapan. Gauc nem bu tôm yala sambuc tō aô gakêñ puc mac tôm ac ma ôbwêc hon ti tanjsulu en.

³² “Kwahic dec aô wakêñ mac asip Anôtô amba. Asap yom pi in ndê mwasiñ atu dôñ ñapan. Bu yom dau gitôm bu oc puc mac dôñ alhac ñanğa e awêkain malam yêc undambê awhiñ lau dabuñ hon.

³³ Aô tanjkwê lau dan bu sênem aô sa ña gol me silba me ñakwê dom.

³⁴ Mac anyalê bu aô dauñ aman gakôm gwelen tu watap gêtñ sa bu nem aô ti lau nan sêkôm gwelen sêwhiñ aô, nan sa.

³⁵ Gwelen hon nan aô gakôm nan tôc asê têtñ mac bu dakôm gwelen atu kain dinan ñapan bu danem lau ñasac sa dandic ñawaê. Gauc nem yom nan Pômdau Yisu dau sôm bocdec bu, “Dakêñ gêtñ têtñ lau oc êmwasiñ ñac hôt gêlêc lau sêkêñ gêtñ têtñ yac, nan su.”

³⁶ Pol gic bata ndê yom goc pôn haduc whiñ ñac hon, ma ten mbec.

³⁷ Goc ñac hon sêngape in dôñ ti sêngutô in, ma sêtan in.

³⁸ Pacndê, goc sêhon in sêsa wan si. Ñac si ñalôm ñawapac atu pi in ndê yom nan sôm bu ñac oc sêlic in angô tiyham dom.

21

Pol hôt asê gamen Siria-nga

¹ Yac ahu ñac sin ma api wan a tiyham, ma wan dau sa hêganôn nduc dan ñaê Kos, nan solop gi. Ñagalañsê wan dau kôc yac atêñ malac Rodes, ma a e wan sôt malac Patara.

² Yêc dindê yac atap wan dan sa, nan bu têtñ gamen Pionisia-nga ndi, dec apwê gi alom ma wan dau hu Patara sin.

³ Yac alac e alic nduc Saipras poc ñalôm-nga, ma anjêc ambo awê-nga ma anti e asôc malac Taya yêc gameñ Siria-nga, ma asip baô a. Wan dau kôc wapa malac dinan-nga ñatô.

⁴ Yêc malac Taya yac atap lau sêkên whin-nga sa, ma ambo awhin ñac tôm bêc 7. Nalau Dabun kên puc ñac dec ñac bu sêlhac Pol ahuc bu têtñ Jerusalem ndi dom.

⁵ Magoc bêc 7 dinan su, goc yac ahu ñac sin bu api wan tiyham. Lau sêkên whin-nga ti ñac si lauwhêi ma balêkoc hon sêhon yac asa gwêc a, ma yêc dindê yac apôn handuc ma atên mbec awhin daun.

⁶ Goc yac akam daun ma ahu daun sin. Yac api wan ma ñac sêlhô sêmbu si.

⁷ Wan dau sa akên Taya ma kêti e hóc asê malac Tolemai. Yêc dindê yac atap lau sêkên whin-nga sa ma ambo awhin ñac tôm bêc tigen.

⁸ Nagalanjê yac api wan tiyham ma alac e asôc malac Sisaria. Ma yac asip baô a ma ayêc awhin ñgac ahen-nga dan ñaê Pilip. Mun-nga sênjalin lau 7 sa bu sêndic sam gên daneñ-nga, ma Pilip in ñac si dan.

⁹ In ndê atuwêi hale sêmbu, nan sem ngac sa su dom, ma Anôtô kêmwasin ñac hon bu sêhoc yom asê sêtôm propet.

¹⁰ Yac ambo awhin ñac bêc ñatô su, goc propet dan ñaê Agabus sip akên gameñ Judia-nga men.

¹¹ In têtñ yac men, goc kôc Pol ndê pinjap su, ma sô in dau amba ti ga hi dôn. Ma in sôm, “Nalau Dabun sôm bu ñalên tigen lau Israel-nga nan sêmbu malac Jerusalem, nan oc sêso pinjap dindêc ñadau dôn, ma sêkên in sip lau Rom-nga amba.”

¹² Têtñ ndoc yac angô yom dau, nan yac ac yao Pol bu pi Jerusalem ndi dom.

¹³ Magoc in ô yom ma sôm, “Tu sake-nga dec mac atan tu aô-nga, ma bu akôm aô ñalôm ndi lu? Ñac bu sêso aô dôn me sêndic aô ndu yêc Jerusalem tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga, nan gitôm.”

¹⁴ Yac alic bu in oc sôc yac mba yom ñapu dom, dec ahu sin ma asôm, “Gên nan Pômdau tac whin bu hóc asê, nan ñandô sa.”

Pol mbo Jerusalem

¹⁵ Dinan su, goc yac amasan daun ma api Jerusalem a.

¹⁶ Lau sêkên whin-nga ñatô akên Sisaria sêwhin yac, ma sêwê yac atên Nason ndê andu a, bu ambo dindê. Nason in ñgac akên nduc Saipras, ma in lau ñamata-nga nan sêkên whin Yisu, nan si dan.

¹⁷ Têtñ ndoc yac ahôc asê Jerusalem, nan asidôwai sêkôc yac sa ti atac ñayham.

¹⁸ Nagalanjê dec Pol ti yac hon a alic Jems, ma lau bata hon sêkac dau sa sêmbu Jems ndê andu.

¹⁹ Pol kam ñac, goc gic min yom pi in ndê gwelen yêc lau apa si gameñ, ma pi gên hon nan Anôtô kôm bu puc gwelen dau dôn.

²⁰ Ñac sêngô yom dau su ma sêmpin Anôtô. Magoc sêsôm têtñ Pol, “O asidôwa. Lic su nan. Yêc dec, lau Israel-nga daêsam andô sêkên whin Yisu, magoc sêsap Moses ndê yomsu hon dôn ñapan.

²¹ Ma ñac sêngô ñawaê bu am kédôhôn lau Israel-nga nan sêndôc lau apa si gameñ, bu sêhu Moses ndê yomsu sin. Sêngô bu am sôm têtñ ñac bu sêhu yac nen mêtê dasê balêi si ñamlic ñatô su-nga, ti yac nen gêbôm ñatô sin.

²² Bocdinan kwahic dec yac oc dakôm bocke? Ñac oc sêngô ñawaê bu am mwen su.

²³ D ec yac gauc gêm bu am kôm b ocdec. Yac mba lau hale dec sêmbu, nan sêmatin yom tu bu sênem dabun dau-nga.*

²⁴ Bocdinan am kôc lau dau sa ma êmkuc yac lau Israel-nga nen lêtñ tamasan daun ñawasi sa yêc Anôtô angô-nga, ma nem dabun daôm whin ñac. Nem ñac sa ma nemlhi gên bocke nan sêpônda bu sêndic dabun yom nan sêmatin têtñ Anôtô, ma sêngalin ñac kêclauñ su. Kôm bocdinan dec lau Jerusalem-nga oc sênjyalê bu yom nan sêngô pi am, nan ñahu mbasi. Ñac oc sêlic bu am daôm sap yac nen yomsu dôn ma sa lêtñ hon ñapep.

²⁵ Ma yom nan yac tamatin pi lau gameñ apa-nga nan sêkên whin Yisu, ma dato sip bapia ma dakên têtñ ñac su, nan dec yac oc dasen su dom. Yac dato têtñ ñac bu sênên gên daneñ-nga nan lau sêkên ti da têtñ anôtô gwam nan dom, ma dac ma wata ti dac, nan sênên dan dom bocdinan. Ma dato bu sêkôm mêtê mockain-nga dom.”

²⁶ Têtñ galanjê Pol kôc lau hale dinan sa, goc gic hu têtñ tu bu êmasan dau ñawasi sa yêc Anôtô angô-nga, ma kêkuc lêtñ sênem dabun dau-nga whin ñac. Goc in sôc lôm dabun gi bu kên ñawaê têtñ dabunsa pi bêc bocke ñac si ndoc sênem dabun dau-nga oc pacndê, ma ñac tigen-tigen oc sêkên si da.

Sêkôc Pol dôn

²⁷ Pol ndê bêc 7 bu êmasan dau ñawasi sa-nga kêpin bu pacndê, ma lau Israel-nga ñatô akên gameñ Esia-nga sêlic in yêc lôm dabun. Goc sêli lau hon ñalôm sa bu sêkôc in dôn.

²⁸ Ñac sêmbwêc, “Mac lau Israel-nga, amen anem yac sa. Alic ngac dec. In ngac nan kédôhôn lau tôm gameñ hon, ma pu yac lau Israel-nga ti yac nen yomsu, ma

* 21:23: Yom nan lau dinan sêmatin tidôn, nan sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Nazirite Vow.’ Lau nan sêmatin yom dau, nan sêtimêtê dau ñapep ti sem dabun dau tu bu sênem akin Anôtô, e yom dau ñatêm pacndê. Ñac oc sêngapin si kêclauñ dom e têtñ dau pacndê, dec sêngalin kêclauñ hon su ma sêkên da ñatô yêc lôm dabun. Alic Nam 6:1-21.

pu gameŋ dindec whiŋ. Ma gêŋ daŋ tiyham. In kôc lau Grik ñatô sêšôc lôm dabuŋ ñabatêmdô sêmen, dec kôm gameŋ dabuŋ dindec ñadômbwi sa.”

²⁹ Ñac sêšôm yom dinaŋ ñahu bu muŋ-ŋga sêlic ŋgac Epesas-ŋga daŋ ñaê Tropimus, mbo malac Jerusalem whiŋ Pol. Ma ñac gauc gêm bu mboe Pol kôc in têtŋ lôm dabuŋ gi.

³⁰ Têtŋ dinaŋ lau malac-ŋga hoŋ sêli dau sa ñandô ma sic dau sa sêpitigen yêc lôm dabuŋ ñabatêmdô. Ñac sêkôc Pol dôtŋ ma sêhê in sa awê gi, goc lau sic gameŋ dau ñagatam ahuc.

³¹ Ñac sêkôm bu sêndic in ndu sêmo, ma lau siŋ Rom-ŋga si ñadau ñgô ñawaê bu lau malac Jerusalem-ŋga hoŋ sêli dau sa.

³² Goc ñagahô in kôc lau siŋ-ŋga ti ñac si lau bata ñatô, ma sênti sêtêtŋ lau toŋ dinaŋ si. Ma têtŋ ndoc lau dau sêlic ŋgac bata ti in ndê lau siŋ-ŋga, naŋ sic Pol tiyham dom.

³³ Goc lau siŋ si ñadau kôc ndê lau ma sêkôc Pol dôtŋ, ma in gic atu bu sêšô in dôtŋ ña sen lu. Goc in ndac lau bu in asa, ma in kôm sac bocke.

³⁴ Lau yêc toŋ atu ñalôm sêmbwêc yom tidau-tidau, dec ñgac dau kêyalê bu in gitôm dom bu tap gêtŋ dau ñahu sa. Goc in gic atu bu sêkôc Pol sêtêtŋ lau siŋ-ŋga si gameŋ sêndi.

³⁵ Têtŋ ndoc sêhôt asê tunbôm ña-têc naŋ yêc gameŋ dau ñsactô, naŋ lau sêkôm mwasac ñaŋga bu sêndic Pol ndu. Tu dinaŋ-ŋga lau siŋ-ŋga sêhôt in sa lôlôc bu sêkôc in sôt ñac si gameŋ sêndi.

³⁶ Ma lau toŋ atu naŋ sêŋkuc, naŋ sêmbwêc ñapaŋ, “Ndic in ndu! Ndic in ndu!”

³⁷ Lau siŋ-ŋga bu sêkôc Pol sôt ñac si gameŋ ñalôm ndi, magoc in ndac ñac si ñadau bocdec bu, “Gitôm bu wasôm yom daŋ têtŋ am, me?” Ma ñgac dau ndac, “Am kêyalê yom Grik, a?”

³⁸ Aô gam gauc bu am ñgac Isip-ŋga naŋ ndoc dê giŋga su, gic nem lau gitôm 4,000 sa yêc gameŋ sawa, ma kêgilî ñac bu sêndic siŋ têtŋ lau Rom-ŋga.”

³⁹ Magoc Pol sôm, “Mba! Aô ñgac Israel-ŋga daŋ, ma aneŋ malac Tasis yêc gameŋ Silisia-ŋga. In malac ñambwa dom, malac tiwaê. Kwahic dec aô bu wandac am gitôm bu wasôm yom têtŋ lau dindec, me mba?”

⁴⁰ Lau siŋ-ŋga si ñadau gôlôc, dec Pol kac dau kwi kalhac têtŋ, ma gic amba têtŋ lau bu sênem dau dôtŋ. Ma têtŋ ndoc gameŋ ñaŋeŋ sa, naŋ gic hu sôm yom têtŋ ñac ña Yom †Hibru.

22

Pol sôm yom têtŋ lau Jerusalem-ŋga.

¹ In sôm, “O asidôwai ti damani. Akêŋ daŋam ma aô waô yom naŋ lau sêŋgôliŋ pi aô.”

² Ñac sêŋgô in sôm yom têtŋ ñac yêc ñac dau si awha, naŋ Yom Hibru, dec lau hoŋ sem dau dôtŋ ma sêhê daŋga in. Goc in sôm,

³ “Aô ñgac Israel-ŋga. Dinaŋ kôc aô yêc gameŋ Silisia-ŋga, ma aneŋ malachu Tasis. Magoc aô gatiatu yêc malac atu dindec, ma kadôhôn abani si yomsu hoŋ ñapep eŋ gambo Gamaliel ñapu. Aô gayêm dauŋ su ñandô tu wanem akiŋ Anôtô-ŋga tôm kwahic dec mac daôm gauc gêm bu akôm.

⁴ Aô gakêŋ kisa lau naŋ sêŋkuc lêtŋ wakuc dindec, ma gakêŋ lauwhê ma ñgac sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga daêsam sêšôc gapocwalô, ma gac atu bu lau sêndic ñatô ndu.

⁵ Dabuŋsiga ñamata-ŋga ti lau bata hoŋ sêŋyalê aneŋ gwelen dinaŋ. Ñac lau dinaŋ sêto bapia puc aô dôtŋ-ŋga têtŋ lau bata Israel-ŋga naŋ sêmo malac Damaskas. Têtŋ bêt daŋ aô kasêlêŋ gambo seŋ bu wasip Damaskas wandi, bu wakôc lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga yêc dindê sa sêtêtŋ Jerusalem sêmen, bu sêkêŋ ñandê têtŋ ñac.

⁶ Aô kasêlêŋ e têtŋ ac kac lhu gasuŋ sa Damaskas, ma sep tigen ñawê undambê-ŋga atu daŋ pô aô.

⁷ Dec gapeŋ gasip nom ma gaŋgô awha daŋ sôm yom têtŋ aô bu, ‘Saul, Saul, tu sake-ŋga am kêŋ kisa aô?’

⁸ Ma aô gandac bu, ‘O ñadau, am asa?’ Goc awha dau ô yom ma sôm, ‘Aô Yisu Nasaret-ŋga naŋ am kêŋ kisa.’

⁹ Lau naŋ sêwhiŋ aô naŋ sêlic ñawê dau ma sêŋgô awha, magoc sêŋyalê yom naŋ Yisu sôm têtŋ aô, naŋ dom.

¹⁰ Ma aô gandac, ‘Pômdau, aô wakôm sake?’ Ma in sôm, ‘Tisa, ma sôt Damaskas ndi. Ma gêŋ bocke naŋ aô tac whiŋ bu am kôm-ŋga, naŋ aô oc waŋkiŋ lau bu sêwhê sa têtŋ am yêc dindê.’

¹¹ “Ñawê dau kôm aô tanôn tipec, bocdi-naŋ dec lau naŋ sêwhiŋ aô sêhê aô aman, ma sêwê aô gasôc Damaskas ga.

¹² Ma ñgac daŋ ñaê Ananias meŋ gêlic aô. In ñgac naŋ sa ndê lêtŋ hoŋ kêkuc yomsu Israel-ŋga ñapep, ma lau Israel Damaskas-ŋga hoŋ sêtoc in sa.

¹³ In kalhac kêpiŋ aô ma sôm, ‘Asidôwa Saul, tanôm ñawa sa!’ Ma têtŋ ndoc dinaŋ eŋ aô tanôn ñayham sa e galic in.

¹⁴ Ma in sôm, ‘Damani si Anôtô kêyalin am sa bu êmyalê in ndê atac whiŋ, ma bu lic ñgac gitêŋ Yisu dau, ma bu ñgô yom yêc in dau whasuŋ.

¹⁵ Ma am oc hoc yom ñandô pi in asê têtŋ lau hoŋ, ma sôm yom asê pi gêtŋ hoŋ naŋ am gêlic ti ñgô su.

¹⁶ Ma kwahic dec am hôŋ sake? Tisa ma liŋ busaŋgu tu Yisu ndê ñaê-ŋga bu êŋgwasiŋ am nem sac hoŋ su.’

¹⁷ “Têtŋ ndoc aô gambu gatêŋ Jerusalem gameŋ, naŋ gateŋ mbec gambo lôm dabuŋ e gatun kaiŋ daŋ sa.

¹⁸ Ma galic Pômdau Yisu sôm yom têtj aô bocdec bu, ‘Nagahô, hu Jerusalem sin kwahic dec, bu lau dec oc sêkôc yom nanj am hoc asê pi aô, nanj sa dom.’

¹⁹ Dec aô gaô yom ma gasôm, ‘Pômdau, lau dindec sênjalê bu mun-nga aô kasalê lau sêkêtj whin am-nga tôm lôm wê-nga honj, bu wandic nac ma wakêtj nac sêndôc gapoc-walô.

²⁰ Ma têtj ndoc nanj lau sêkêc Steven ndê dac sinj tu inj hoc yom asê pi am-nga, nanj aô galhac ma galic ti atac njayham. Ma gayob lau nanj sêtuc inj na hoc, nanj si njakwê.’

²¹ Goc Pômdau sôm têtj aô, ‘Ndi! Aô oc wanjinj am sa yêc lau Israel si gamej, bu têtj lau apa si gamej ndi.’ ”

²² Lau honj sêngô Pol ndê yom ti sem dau dôj e inj sôm yom dinanj. Dec sêli awha sa ma sêmbwêc, “Inj gitôm bu mbo tali-nga dom. Ndic inj ndu ningai!”

²³ Nac sêmbwêc ti sêkac si njakwê andô-nga su ma sêmbalip kop pi lôlôc gi sêmbô.

²⁴ Dec lau sinj-nga si njadau kênj yatu nac bu sêkôc Pol sôc nac si gamej ndi. Inj sôm bu sêhi inj na sô, ma sêjsu inj tu bu sêtap sa bu njahu bocke dec lau sêmbwêc inj nalênj bocdinaj.

²⁵ Sêsô inj amba ti gahi dôj pi a bu sêhi inj, dec Pol sôm têtj ngac bata nanj yob lau sinj-nga torj danj, nanj bocdec bu, “Bocke? Mac bu ahi ngac Rom-nga danj, nanj atap giso danj sa yêc inj dom, nanj dec oc angili Rom si njagôlinj, me mba?”

²⁶ Ngac dau ngô Pol ndê yom, dec têtj lau sinj-nga si njadau gi ma sôm têtj inj bu, “Am oc kôm sake, bu ngac dindê inj ngac Rom-nga?”

²⁷ Goc ngac dau têtj Pol gi ma ndac inj, “Sôm asê têtj aô. Am ngac Rom-nga, me mba?” Ma Pol sôm, “Aêc.”

²⁸ Dec lau sinj-nga si njadau sôm, “Aô gahu awa atu sinj dec gamlhi anej bapia bu wati ngac Rom-nga.” Magoc Pol sôm, “Aô damanj inj ngac Rom-nga, ma bocdinaj dec aô ngac Rom-nga gawhinj.”

²⁹ Yom dau kôm ngac dau sô njandô, bu inj kôc Pol ma sô inj dôj, magoc kênjalê dom bu inj ngac Rom-nga. Ma lau nanj bu sêjsu Pol, nanj njagahô sêkac dau su yêc inj.

Pol kalhac lau bata Israel-nga angô-nga

³⁰ Lau sinj-nga si njadau bu tap sa bu njahu bocke dec lau Israel-nga sêngôlinj yom pi Pol. Bocdinaj njagalanjê bêtêc inj kênj yatu bu lau dabunjsiga ti lau bata Sanedrin-nga honj sêkac dau sa, goc kôc Pol su yêc lau sinj-nga si gamej, ma kênj inj kalhac nac angô-nga.

23

¹ Pol tahê lau Sanedrin-ng a honj ma sôm, “O anej asidôwai. Aô nej atac pa su pi lêtj honj nanj gasa tu wanem akinj Anôtô-nga njapanj, e menj têtj acsalô lec galhac mac anjôm-nga.”

² Dabunjsiga njamata-nga njaê Ananias ngô yom dinanj, dec sôm têtj lau nanj sêlhac sêmpinj Pol bu sêtap inj sôc tôkwa.

³ Goc Pol sôm têtj inj, “Anôtô oc ndic am ô! Bocke dec am ndôc tu êmatôc aô ênjuc yomsu Israel-nga, magoc am daôm sôm lau sêtap aô dec kêgili yomsu dau? Am gitôm a nanj njadômbwê-nga njawasi, magoc njalôm-nga sop wenj sa.”

⁴ Lau nanj sêlhac sêmpinj Pol sêsôm têtj inj bu, “Bocke dec am sôm yom sac-sac pi Anôtô ndê dabunjsiga njamata-nga?”

⁵ Ma Pol ô yom ma sôm, “Asidôwai. Aô kayalê dom bu inj dabunjsiga njamata-nga. Bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘Sôm yom sac pi ngac nanj gêm gôlinj nem lau, nanj dom.’ ”

⁶ Pol kênjalê bu lau Sanedrin-nga njatô nac lau Palêsai, ma njatô nac lau Sadiusi. Tu dinanj-nga dec inj mbwêc yom têtj nac bocdec bu, “Anej asidôwai angô. Aô damanj inj Palêsai danj, ma aô bocdinaj. Aô gakêtj whin bu yac oc datisa akênj lau batê-nga. Ma kwahic dec nac bu sêmatôc aô tu yom dinanj-nga.”

⁷ Têtj ndoc inj sôm yom dinanj, dec lau Sanedrin-nga sêwhê dau kôc, ma lau Sadiusi ti lau Palêsai sêsenj dau.

⁸ Sêsenj dau njahu bu lau Sadiusi sêkêtj whin dom bu lau batê oc sêtisa tiyham, ma sêsôm bu anjela ma njalau danj sêmbô dom. Magoc lau Palêsai sêkêtj whin gêtj honj dinanj.

⁹ Bocdinaj lau dau sêli dau sa njalênj sac. Ma Palêsai njatô nanj sêndôhônj yomsu, nanj sêtisa ma sêsôm yom ti njanga, “Yac atap giso danj sa yêc ngac dindêc dom. Mboe anjela me njalau danj kênj yom nanj inj êlêmê hoc asê têtj lau, nanj têtj inj.”

¹⁰ Kêpinj bu sinj hóc asê, dec lau sinj-nga si njadau tôc bu mboe lau oc sêkac Pol kôc ndi lu. Bocdinaj inj kêkinj inj ndê lau sinj-nga bu sêsa sêndi ti njanga ma sêngaho Pol su yêc lau dinanj, ma sêkôc inj mbu têtj nac si gamej ndi tiyham.

¹¹ Têtj ôbwêc Pômdau hoc dau asê têtj Pol ma sôm, “Hêgo daôm dom, puc daôm dôj! Am hoc yom asê pi aô su yêc Jerusalem, ma am oc kôm bocdinaj yêc malac Rom whinj.”

Lau Israel-nga sêkic yom bu sêndic Pol ndu

¹² Galanjê bêtêc lau Israel-nga njatô sêkic yom bu sêndic Pol ndu. Ma sêmatinj pwac têtj dau bu oc sênenj me sênom gêtj dom e inj mbac ndu su.

¹³ Lauangac nanj bu sêkôm gêtj dau nanj si namba hóc gêlêc 40 su.

¹⁴ Nac sêtênj dabunjsiga atu-tu ti lau bata njatô si, ma sêsôm, “Yac amatinj pwac bu anej gêtj dom e andic Pol ndu su nanj.

¹⁵ Bocdinaj yac gauc gêm bu mac awhinj lau Sanedrin-nga andac lau sinj si njadau bu hu Pol sinj têtj mac, bu andac inj pi gêtj njatô tiyham. Ma yac oc asinj ambo senj bu têtj

ndoc sêwê in sêsa sêmen, nan yac andic in ndu.”

¹⁶ Pol lhuwê atungac ngô gêñ dau nawae, dec sôc lau sin-nga si gamen têtj Pol gi ma sôm asê têtj in.

¹⁷ Pol ngô su dec ta ngac nan yob lau sin-nga toñ dan ma sôm têtj in, “Kôc balê dindec têtj mac nem n̄adau ndi. In kôc yom dan bu sôm têtj in.”

¹⁸ Goc ngac sin-nga dinan wê balê dau têtj nac si n̄adau gi ma sôm, “Pol, ngac nan ndôc gapocwalô, nan ndac aô bu wakôc balê dindec têtj am men, bu in kôc yom dan bu sôm têtj am.”

¹⁹ Ngac dau kêmbalê dau sa ma inlu sêsa ahic si, ma in ndac in bu, “Am kôc yom bocke bu sôm têtj aô?”

²⁰ Goc balê dau sôm, “Lau Israel-nga sêkic yom bu sêndac am bu êmkin Pol ndi lhac lau Sanedrin-nga angô-nga têtj lanjsê, bu nac tac whin bu sêndac in tu yom natô-nga.”

²¹ Ngô nac si yom dom, bu nac si lau hôc g êlêc 40 sem nenen sêhôn in sêmbu sen. Lau dau sêsôm tidôn su bu sênen ma sênôm gêñ dom e sêndic in ndu. Nac kwahic dec sêmasan dau sêmbu, sêhôn bu am lôc têtj nac si yom.”

²² L au sin-nga si n̄adau n̄ gô balê dau ndê yom su, goc kêkin in sa gi ma gic yomsu in bocdec bu, “Sôm têtj lau dan dom bu am mwenj kêñ nawae dindec têtj aô.”

Sêkôc Pol têtj malac Sisaria gi

²³ Goc in ta ndê ngac lu nan sêyob lau sin-nga toñ lu nan sêtên in sêmen, ma sôm têtj inlu bu, “Andic lau sin-nga tômb 200 sa, ma lau sin sêndôc hosi-nga 70, ma lau sin kêmb-nga 200 sêwhin. Asôm bu sêmasan dau bu sêtên malac Sisaria sêndi têtj 9 kilok ôbwêc dindec.

²⁴ Amasan hosi tu Pol ndôc nahô-nga, ma ayob in napep e akên in sip gôlinwaga Rom-nga Filiks amba.”

²⁵ Ma ngac atu dau to bapia dan bocdec:

²⁶ Aô Klaudias Lisias dec gato têtj am ngac atu gôlinwaga Filiks. Acsalô n̄ayham am.

²⁷ Lau Israel-nga sêkôc ngac dindec dôn ma bu sêndic in ndu. Magoc aô gatap sa bu in ngac Rom-nga dan, dec aô ti nen lau sin-nga angaho in su yêc nac amba.

²⁸ Aô bu watap yom nan sêngôlin pi in, nan nahu sa, dec gakên in kalhac lau Israel si lau bata Sanedrin-nga angô-nga bu sênsahê in.

²⁹ Aô gatap sa bu yom nan sêngôlin pi in, nan hêganôn lau Israel-nga si yomsu. Magoc aô gatap yom dan sa gitôm bu yac andic in ndu me akên in ndôc gapocwalô-nga dom.

³⁰ Malô aô gangô nawae bu lau natô sêkic yom gelec bu sêndic in ndu. Bocdinan dec aô kakin in têtj am goloc n̄agahô, bu am êmatôc in ndê yom. Ma aô gac a tu lau nan sêngôlin yom pi in, bu sêwhê yom dau sa têtj am.

³¹ In to yom dau su, goc kêñ bapia sip inlu amba, ma inlu sic lau sin-nga sa ma sêkôm tômb in gic atu nac. Têtj ôbwêc dau dinan sêkôc Pol whin nac, ma sêsa sêtên malac Antipatris si.

³² Galansê bêbêc lau sin-nga nan sênsêlên sêmbu nom, nan sêlhô sêmbu sêtên si gamen yêc Jerusalem si. Ma lau sin-nga nan sêndôc hosi sêhôn Pol sa si.

³³ Têtj ndoc sêhôn asê Sisaria, nan sêkên Pol ti bapia dau têtj gôlinwaga Filiks.

³⁴ Ma in sam bapia dau, goc ndac Pol bu in ngac gamen bocke-nga. Ma tap sa bu in ngac gamen Silisia-nga.

³⁵ Goc sôm, “Aô oc wangô am nem yom, têtj ndoc lau nan sêngôlin yom pi am, nan sêhôn asê.” Goc in kêñ yatu in ndê lau bu sêyob Pol yêc andu atu nan mun-nga Kin Herod kwê sa nan.

24

Pol kalhac Filiks angô-nga

¹ Bêc 5 ginga su, goc dabun̄siga n̄amata-nga Ananias ti lau bata Israel-nga natô sêsip malac Sisaria si, bu sêkên yom nan sêngôlin pi Pol, têtj gôlinwaga Filiks. Ma sêkôc ngac dan n̄aê Tetulus whin nac, bu nem nac awha têtj Filiks.

²⁻³ Lau sêkôc Pol sôc men, goc Tetulus gic hu sôm ndê yom têtj Filiks bocdec bu, “O ngac n̄ayham kêlêc Filiks. Am gêm gôlin yac napep, dec yac ambo n̄ayham ma ti yom malô n̄asawa baliñ su. Am ngac tigua dec kêmasan lêtj wakuc n̄ayham natô, nan lau gamen dindec-nga kwahic dec sêñkuc sêmbu. Yac ti mba lau hoñ nan sêmbu am nem gôlin n̄apu, nan bu anem dange am n̄apan.

⁴ Aô bu wanyaiñ am nem têtj dom, ma bu wakôm am lic n̄akam sa dom. Bocdinan wandac am bu ngô yac mba yom apê lec.

⁵ Ngac dindec in ngac êngilî lau-nga, ma gêli lau Israel-nga n̄alôm sa tômb gamen hoñ. In lau toñ nan sêñkuc yom so pi ngac Nasaret-nga dinan, nan si ngac n̄amata-nga.

⁶⁻⁷ Ma gêñ dan whin. In bu kôm mêtê nan toc yac mba lôm dabun sa bu gamen dabun dom. Tu dinan-nga dec yac akôc in dôn.*

⁸ Am daôm bu kip in sa, dec am oc tap sa bu yom hoñ nan yac angôlin pi in, nan yomandô.”

* **24:6-7:** Yêc bapia akwa n̄andô nan n̄abatin 6b ma ndi têtj 8a sêmbu dom. Lau atu-tu gauc gêm bu lau natô sêto n̄abatin 6b-8a tinambu-nga. Yom dau yêc bocdec bu: ... ma yac bu amatôc in êñkuc yac mba yomsu. vs7 Magoc lau sin-nga si n̄adau Lisias ti ndê lau sin-nga daêsam sêmen sêngaho in su yêc yac aman. vs8 Ma Lisias gic atu bu lau nan sêngôlin yom pi in, nan sêmen sêsôm asê têtj am.

⁹ Tetulus sôm in ndê yom dinan, goc lau Israel-nga hon nan sêwhin in, nan sêpuc in ndê yom dôñ ma sêsôm bu yomandô.

¹⁰ Goc gôlinwaga Filiks tôte amba têtj Pol bu sôm ndê yom, dec Pol sôm, “Aô kayalê bu am gêm gôlin gameñ indec ma kêmatôc lau si yom tòm yala natô su. Bocdinar aô atac nayham bu wasôm aneñ yom têtj am ma waô yom nan sêngôlin pi aô.

¹¹ Am bu ndac lau natô, dec am oc tap sa ngahô bu bêc 12 gi su, nan gapi Jerusalem ga, tu bu watoc Anôtô sa-nga.

¹² Lau nan sêngôlin yom pi aô, nan sênyalê su bu aô gakôm mêtê sac dan dom. Aô gasôm ñamalac dan yêc lôm dabuñ dom, ma gali lau ñalôm sa yêc lau Israel si lôm wê-nga me yêc malac Jerusalem ñalôm dom.

¹³ Bocdinar yom nan sêngôlin pi aô, nan ñac gitôm dom bu oc sêtôt asê bu yomandô.

¹⁴ Magoc yom ñandô tigen dec wasôm asê têtj am bocdec bu. Aô gam akin damanji si Anôtô kakuc lêtj wakuc tòm lau sêkêtj whin Yisu-nga sêñkuc. Lau dinan sêlic lêtj dau bu lêtj so. Magoc aô gakêtj whin yom hon nan kêkuc Moses ndê yomsu ti yom hon nan lau propet sêto mun su.

¹⁵ Ma gakêtj batan bu Anôtô oc uñ lau gitêtj ma lau sac hon sa akêtj lau batê-nga tòm ñac lau dindê sêkêtj whin.

¹⁶ Nalêtj dinan dec aô kasahê bu wasa neñ lêtj hon solop en tu bu walhac ti neñ atac pa su yêc Anôtô ti ñamalac angô-nga.

¹⁷ Aô gahu Jerusalem sin yala neñ su, ma kwahic dec gambu gatêtj Jerusalem ga, bu wanem aneñ lau Israel-nga si lau ñalôm sawa sa, ma bu wakêtj da têtj Anôtô.

¹⁸ Aô kakuc lau Israel-nga si lêtj sêmasan dau ñawasi sa yêc Anôtô angô-nga mun su, goc gasôt lôm dabuñ ga bu wakêtj neñ da. Ma têtj ndoc dinan lau Israel-nga natô akêtj gameñ Esia-nga sêlic aô. Aô gac lau ton atu sa dom, ma gali lau ñalôm sa bu sêkôm kisa dom.

¹⁹ Nac lau Esia-nga dau sic hu sêngôlin yom pi aô, ma bocdinar ñac bu gauc nem bu aô gakôm giso, dec ñac dau sêmeñ ma sêsôm asê têtj am.

²⁰ Bu mba, goc sôm têtj lau Israel-nga nan kwahic sêmo dec, bu sêtôt asê têtj am, giso bocke nan lau Israel si lau bata Sanedrin-nga sêtap sa yêc aô.

²¹ Mboe ñac sêlic aô sac ma sêkêtj aô galhac am anôm-nga bu êmatôt aô, pi yom tigen nan aô gambwêc têtj ñac bocdec bu, “Aô gakêtj whin bu yac oc datisa akêtj lau batê-nga.”

²² Filiks ngô ti kêyalê yom daêsam su pi lau sêkêtj whin Yisu-nga si lêtj wakuc. Bocdinar dec in gic bata yom, ma sôm têtj lau Israel-nga nan sêmeñ akêtj Jerusalem, “Têtj ndoc lau sin-nga si ñadau Lisias meñ akêtj Jerusalem, nan aô oc wasôm aneñ gauc asê pi mac nem yom.”

²³ Goc in gic atu ngac nan yob lau sin-nga ton dan, bu sêyob Pol ñapep, magoc sêsô in dôñ dom. Ma in sôm têtj in bu kêtj ñasawa têtj Pol ndê lau nan bu sêndic in kêsi ti sênem in sa, ma lhac ñac ahuc dom.

Sêyob Pol sêmo Sisaria

²⁴ Bêc natô ginga su, dec Filiks lu nawhê Drusila, nan awhê Israel-nga dan, sêngalêm Pol bu sêngô in whê yom sa pi lau sêkêtj whin Yisu Kilisi-nga si lêtj.

²⁵ Pol gêm yomgalôm whin inlu ma sôm yom ñasawa hic balin, pi lêtj nan lau sêti lau gitêtj, ma sêtimêtê dau ñapep, ma pi Anôtô ndê bêc êmatôt lau-nga nan oc meñ sa. Yom dau kôm Filiks tôte dau sa, dec sôm, “Nan gitôm, am lhô mbu ndi. Têtj ndoc aô bu walic ñasawa nayham dan, nan wakêtj yom am tiyham.”

²⁶ Ma tinambu in kêgalêm Pol ti gêm yomgalôm whin in tidim daêsam, bu in kêtj bata bu Pol oc kêtj awa têtj in, bu nemlhi dau su yêc gapocwalô.

²⁷ Filiks bu kôm lau Israel-nga sêlic in nayham, dec kêtj Pol ndôc gapocwalô ñapep. Yala lu ginga su, goc Pokias Festus ti gôlinwaga ô Filiks su.

25

Pol kalhac Festus angô-nga

¹ Têtj ndoc Festus hôc asê bu nem gôlin gameñ dinan, nan in mbo malac Sisaria tòm bêc tôte en, goc pi Jerusalem gi.

² Ma yêc dindê dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêpitigen, ma yom nan sêngôlin pi Pol su, nan sêhoc asê têtj Festus.

³ Nac sêndac bu in bu lic ñac nayham, dec kêtj Pol mbu pi Jerusalem ndi. Nac sêndac gêtj dau, ñahu bu ñac sêmatin yom tidôtj su gelec, bu sêkêtj lau natô sêsijn sêmo sen bu sêndic Pol ndu.

⁴ Magoc Festus ô yom ma sôm, “Pol dê sêyob sêmo Sisaria, ma malô goc aô dauñ oc wambu watêtj malac dinan wandi.

⁵ Mac asôm bu in kôm giso, dec akêtj nem lau bata natô sêwhin aô, bu sêsôm mac nem yom pi in asê têtj aô yêc dindê.”

⁶ Festus mbo Jerusalem bêc 8 me 10 su, goc sip Sisaria gi. Ma têtj ñagalanê in gi ndôc in ndê pôtj êmatôt yom-nga, ma gic atu bu sêkôt Pol meñ lhac in angô-nga.

⁷ Têtj ndoc Pol hôc asê, nan lau Israel-nga nan sêmeñ akêtj malac Jerusalem, nan sêlhac sêngihi in ahuc, ma sêsôm bu in kôm giso atu. Sêngôlin yom daêsam pi in, magoc gitôm dom bu sêtôt ñandô asê.

⁸ Goc Pol sôm ndê yom asê bocdec bu, “Aô gakôm giso dan pilôm dabuñ dom, ma kagili lau Israel si yomsu, me Sisa ndê ñagôlin dan dom.”

⁹ Festus tac whin bu lau Israel-nga sêlic in nayham, dec ndac Pol, “Am gêlic nayham bu

pwi Jerusalem ndi, ma aõ wañsahê ñac si yom pi am yêc dindê, me mba?”

¹⁰ Ma Pol sôm, “Mba. Aõ ñgac Rom-nga, ma am ndôc nem pôn êmatôc yom-nga g êm Sisa anjô. Bocdinañ êmatôc yom nañ sêngôlin pi aõ yêc dindec nañ. Am kêyalê tidôn su bu aõ gakôm giso danj têtj lau Israel-nga dom.

¹¹ Aõ bu wakôm giso danj nañ gic waê bu wambac ndu, nañ dec ndic aõ ndu. Magoc yom nañ lau Israel-nga dindec sêngôlin pi aõ, nañ bu ñandô mba, dec solop dom bu am kêñ aõ wasip ñac amba. Sisa dau goc êmatôc anej yom yêc malac Rom!”

¹² Têtj dinañ Festus gêm yomgalôm whin lau atu-tu nañ sêmbo in ndê gôlinj napu, goc sôm têtj Pol, “Am ndac bu Sisa êmatôc nem yom. Bocdinañ dec am oc têtj Sisa ndi.”

Festus lu Kinj Agripa sem yomgalôm pi Pol

¹³ Bêc ñatô ginga su, goc Kinj Agripa* lu lhuwê Berenis sêhóc asê Sisaria bu sêti ñaclen Festus.

¹⁴ Inlu sêmbo sêwhin in bêc daêsam su, goc Festus gic min pi Pol ma sôm têtj Kinj Agripa, “Ñgac danj mbo dec, nañ Filiks kêñ ndôc gapocwalô napan e menj têtj kwahic dec.

¹⁵ Têtj ndoc aõ gapi Jerusalem ga, nañ dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêngôlinj yom pi in, ma sêndac aõ bu walôc bu in mbac ndu.

¹⁶ Aõ gawhê sa têtj ñac bu yac lau Rom-nga nej mêtê bocdec bu. Dandic ñamalac danj ndu dom e dakên ñasawa têtj in bu lhac lau nañ sêngôlinj yom pi in, nañ anjô-nga, ma in ô ñac si yom su nañ.

¹⁷ Têtj ndoc ñac si lau ñatô sêsip akên Jerusalem sêwhin aõ, nañ gahôn bêc daêsam dom. Aõ gahóc asê, ma galañsê bêbêc aõ gac atu anej lau bu sêkôc ñgac dau sôc menj lhac anej pôn wamatôc yom-nga ña-ndô-nga.

¹⁸ Lau dau sêtisa bu sêngôlinj yom pi in, ma aõ gauc gêm bu ñac oc sêto in ndê giso ñandô danj asê. Magoc mba!

¹⁹ Ñac sêsôm yom pi ñac dau si mêtê sênem akin si anôtô-nga, nañ ñac gauc gêm bu Pol kêkuc dom. Ma sêlic in sac pi ñgac batê danj ñaê Yisu, nañ Pol sôm bu tisa akên lau batê-nga ma mbo tali tiyham.

²⁰ Aõ gapônda dauñ tu lêtj wamatôc yom kainj dinañ-nga. Bocdinañ aõ gasôm têtj Pol bu in bu tac whin bu pi Jerusalem ndi, dec yac oc amatôc in ndê yom yêc dindê.

²¹ Magoc Pol tec ma ndac bu Sisa dau êmatôc in ndê yom, dec aõ gac atu bu anej lau sêyob in e wanjin in têtj Sisa ndi.”

²² Goc Agripa sôm têtj Festus, “Aõ dauñ atac whin bu wangô ñamalac dau ndê yom.” Ma Festus sôm, “Bocdinañ, lañsê nañ am ngô in ndê yom.”

Pol kalhac Agripa anjô-nga

²³ Têtj galañsê Agripa lu Berenis sêsôc si gôlinj kinj-nga sa, goc sêsôc andu sêngô yom-nga ñalôm si sêndôc. Ma lau bata sinj-nga ti lau bata malac-nga hoñ sêwhin inlu. Goc Festus kêñ yatu bu sêkôc Pol sôc menj.

²⁴ Ma in sôm, “Kinj Agripa ti mac lau hoñ nañ ambo dindec. Alic in ñgac dec. Lau Israel-nga hoñ sêteñ aõ yêc Jerusalem ma yêc malac Sisaria dindec, bu walôc bu in mbac ndu.

²⁵ Magoc aõ gatap in ndê giso danj sa, nañ gitôm bu dandic in ndu-nga dom. Ma in dau ndac bu Sisa êmatôc in ndê yom, madec aõ bu wanjin in têtj Rom ndi.

²⁶ Ma kwahic dec aõ bu wato bapia danj têtj Sisa, magoc aõ kayalê yom ñandô danj bu wato pi ñgac dindec-nga dom. Tu dinañ-nga Kinj Agripa, aõ gakên in kalhac am ti mac lau hoñ anôm-nga, bu dakip yom hoñ sa, ma datap yom ñandô danj sa, nañ tôm bu wato têtj Sisa.

²⁷ Yac bu tanjin ñamalac g apocwalô-nga danj têtj Sisa, magoc dawhê in ndê giso ñahu sa whin dom, oc solop dom.”

26

Pol whê dau sa têtj Agripa

¹ Têtj dinañ Kinj Agripa sôm têtj Pol, “Aõ wakên ñasawa bu am sôm yom tu daôm-nga.” Goc Pol hóc amba sa têtj lau, ma gic hu sôm in ndê yom bocdec bu,

² “Kinj Agripa, kwahic dec aõ bu waô yom hoñ nañ lau Israel-nga sêngôlinj pi aõ. Ma aõ atac ñayham bu wasôm asê walhac am anôm-nga.

³ Gêñ atu danj whin bocdec bu, lau Israel-nga si mêtê ti yom nañ sêwhê dau kôc pi, nañ am kêyalê tidôn su. Bocdinañ aõ wandac am bu kêñ ñasawa hic balin têtj aõ bu wasôm nej yom hoñ asê.

⁴ Lau Israel-nga hoñ sênyalê anej lêtj têtj ndoc gambo balê-nga yêc dauñ nej gameñ, ma lêtj nañ gasa têtj ndoc gambo Jerusalem, nañ bocdinañ.

⁵ Lau Palêsai ñac lau nañ sem akin Anôtô ñanga sêhóc gêlêc lau Israel-nga ñatô su. Ma oc tôm bu lau dinañ nañ sênyalê aõ têm balin su, nañ sêwhê sa bu aõ kakuc lau Palêsai si lêtj dinañ. Magoc sêsôm asê dom.

⁶ Aõ gakên batan gên nañ Anôtô gic bata têtj damanji, ma tu dinañ-nga kwahic dec sêkêñ aõ galhac am anôm-nga.

⁷ Yac lau Israel-nga mba tonj 12 sem akin Anôtô acsalô ti ôbwêc, ma sêkên bata bu sêlic gên nañ Anôtô gic bata, nañ ñandô sa. O kin, aõ wasôm têtj am bu lau Israel-nga sêkên kisa aõ tu gên dinañ-nga enj.

* **25:13:** Kinj Agripa gêm gôlinj gameñ danj yêc bugictonj Galili-nga ñamakê, ma ndôc malac Sisaria Pilipai. In †Herod Agripa I (Apo 12:1-23) ndê atungac.

⁸ Yac akêñ batan bu Anötö oc uñ lau batê sa tiyham, ma bocke dec mac lau ñatô asô ti gauc gêm bu gên dau oc tòm dom bu ñandô sa?

⁹ “Muñ-nga lê aô daun gauc gêm tidôn ma galic ñayham bu wakôm gên daësam tu wakên kisa lau nan sêkên whiñ Yisu Nasaret-nga.

¹⁰ Ma gên dau dinan dec gakôm yêc Jerusalem. Dabunsga atu-tu sêlic ñayham ma sêlôc têtj aô bu wakôc lau sêkên whiñ-nga daësam dôn, ma wakên ñac sêndôc gapocwalô. Ma têtj ndoc sic ñac si lau ñatô ndu, nan aô galhac gawhiñ ñac ma galic ñayham.

¹¹ Tôm têtj daësam aô galom-galom lôm wê-nga hon ma kasalê lau sêkên whiñ Yisu-nga bu wakên ñagêyô têtj ñac. Aô gauc gêm bu wakên ñandê têtj ñac e sêsôm yom sac sambuc.* Aô atac tec ñac ñandô, bocdinan kasêlêñ gatên lau gamen apa-nga si malac atu-tu bu wakên kisa têtj Yisu ndê lau.

¹²⁻¹³ “O kin, têtj bêc dan dabun-si ga atu-tu sênjyalin aô sa ma sênkin aô bu wasip malac Damaskas wandi. Aô kasêlêñ gambo sen, ma têtj ac kalhac lhu ñawê atu dau sip akên undambê ma pô aô ti lau nan sêwhiñ aô.

¹⁴ Yac hon apen asip nom, ma aô gangô awha dan sôm yom têtj aô yêc Yom Hibru bocdec bu, ‘Saul, Saul, tu sake-nga am kêñ kisa aô? Am gitôm bôc nan gêli dau sa têtj ñadau ndê gôlin dec tap ñandê sa.’

¹⁵ Têtj ndoc dinan aô gandac, ‘O ñadau, am asa?’ Ma in ô yom ma sôm, ‘Aô Yisu, nan am kêñ kisa.

¹⁶ Kwahic dec tisa. Aô gahoc daun asê têtj am, ma kayalin am sa bu nem akin aô. Ma gên nan am kêyalê pi aô, ti gên nan watôc têtj am, nan am oc hoc asê têtj lau.

¹⁷ Aô wanğaho am su yêc lau Israel-nga amba, ma yêc lau nan lau Israel dom, nan si amba whiñ. Kwahic dec wanğin am têtj lau gamen apa-nga dinan ndi.

¹⁸ Am oc kôm ñac tandô po asê e sêkac dau kwi ma sêhu sen ñasec-nga ma Sadan ndê gôlin sin, ma sêsa sen ñawê-nga ma sêsôc Anötö ndê gôlin napu. Ma lau nan sêkac si ñalôm kwi, nan dec Anötö oc suc ñac si sac kwi, ma kêñ ñac sêwêkain gamen sêndôc tali ñapan-nga sêwhiñ lau nan sêti lau dabun tu ñac si sêkên whiñ aô-nga.’

¹⁹ “O kin Agripa. Aô galic Yisu hoc dau asê akên undambê, ma aô gangô in ndê yom dec gasôc ñapu.

²⁰ Aô gam mêtê lau bu sênem dau kwi ma sêsôc Anötö napu, ma sêkôm mêtê gitên bu sêtôc asê bu ñac sem dau kwi ñandô. Aô gac hu yêc malac Damaskas, ma malô goc gam

mêtê yêc Jerusalem, ma yêc gamen Judia-nga hon e gatên lau apa si gamen whiñ.

²¹ Tu dinan-nga dec lau Israel-nga sêkôc aô dôn yêc lôm dabun, ma bu sêndic aô ndu.

²² Magoc Anötö yob aô ñapep e men têtj acsalô dindec aô galhac am anôm-nga. Ma kwahic dec aô wasôm asê têtj lau hon, lau tiwaê ma lau waêmba sêwhiñ, bu yom hon nan aô gahoc asê pi Yisu, nan ñadan so yom nan Moses ma lau propet sêhoc asê gwanan su pi gên nan oc hoc asê, nan dom.

²³ Ñac sêsôm bu Mesaya oc hoc ñandê e mbac ndu, ma tinambu in oc ti ñgac ñamata-nga bu tisa akên lau batê-nga, ma hoc yom asê pi Anötö ndê lêtj nem lau si sêmbô tali-nga têtj in ndê lau Israel-nga, ma têtj lau nan lau Israel dom, nan sêwhiñ. Yom dau oc tòm ñawê bu pô gamen ñasec-nga.”

²⁴ Pol whê ndê yom sa mbo, ma Festus mbwêc in awha ahuc ma sôm, “Pol, am nem yom in yom solop dom. Yom daësam nan sêndôhôn têtj am, nan kôm am nem gauc kêñsôn.”

²⁵ Magoc Pol ô yom ma sôm, “O ñgac atu Festus, aô nen gauc kêñsôn dom. Anen yom in yom solop ma yom ñandô.

²⁶ Gên hon dindec hoc asê yêc lhu, ma bocdinan dec kin Agripa gitôm dom bu nem gauc gên dau. Yomandô! In kêyalê gên hon dindec su, ma bocdinan aô gasôm nen yom asê têtj in yêc awê.

²⁷ Kin Agripa, am kêñ whiñ lau propet si yom pi Mesaya, me mba? Aô gauc gêm bu am oc kêñ whiñ su.”

²⁸ Dec Agripa sôm têtj Pol, “Am gauc gêm bu ñasawa apê lec am oc kac anen ñalôm kwi bu wakên whiñ Yisu, a?”

²⁹ Ma Pol ô yom ma sôm, “Aô bu wasôm yom ñasawa apê me ñasawa balin, aô oc atac whiñ gên tigen. Aô waten mbec pi am ti mac lau hon nan angô anen yom dindec, bu Anötö kôm mac hon andi atôm aô ma akên whiñ Yisu, magoc bu kôm mac atôm aô tu gandôc gapocwalô-nga lec dom.”

³⁰ Pol sôm in ndê yom men têtj dinan, goc Kin Agripa tisa, ma gôlinwaga Festus ti Berenis ma lau hon nan sêndôc sêwhiñ in, nan sêtisa bocdinan.

³¹ Ñac sêhu andu dau sin, ma sem yomgalôm têtj dau ma sêsôm, “Ñgac dindec kôm giso dan nan tòm bu sêndic in ndu me sêkên in ndôc gapocwalô-nga lec dom.”

³² Ma Agripa sôm têtj Festus, “Oc tòm bu yac dahu ñgac dindec sin lhô ndi, tiger in dau ndac bu Sisa êmatôc in ndê yom.”

* **26:11:** Yom sac sambuc - yêc Yom Inglis sêsam bu ‘blasphemy’. Lau ñatô gauc gêm bu Pol ndê yom dau ñahu bu in bu kêñ ñandê têtj lau sêkên whiñ-nga e sêhu si sêkên whiñ sin ma sêpu Yisu. Ma lau ñatô gauc gêm bu lau sêkên whiñ-nga bu sêl hac ñanğa ma sêsôm bu Yisu in Anötö ndê Atu, dec Pol ti lau Israel-nga oc sêlic yom dau bu yom sac sambuc gitôm bu sêndic ñac ndu. Alic yom ñatô yêc Mat 26:63-66.

27

Pol tēn malac Rom gi

¹ Ma tiŋambu sēsôm tidôn bu sêkên Pol ti lau gapocwalô-nga nātô sêpi wan dan, ma sênkin nac sêtên malac Rom nan yêc gamen Itali-nga sêndi. Sêkên nac sêsip ngac sin-nga dan amba, nan ndê nê Julias, nan ti ngac bata sin-nga nan yob Sisa ndê lau sin-nga ton dan.

² Dec nac sêpi wan si, ma alu ngac dan nê Aristakus akên malac Tesalonika yêc gamen Masedonia-nga api awhin, ma yac asa a. Wan dau men akên malac Adramitiam ma gic wê bu ênsêlên sôc malac nātô nan sêyêc gamen Esia-nga.

³ Nagalanjê wan dau sôc baô yêc malac Saidon. Julias tawalô Pol dec kên in sip baô gi bu ndic in ndê silip kêsî tu bu sêpuc in dôn nê gên nātô-nga.

⁴ Tiŋambu yac api wan dau ma asa a tiyham. Yac bu ahôc gêlêc nduc Saipras, tigen mbu nadinna puc wan dôn, dec yac angihî aho yêc nduc nādômbwê-nga.

⁵ Goc wan dau kêsêlên mbo gwêc sawa, ma gi e ahôc gêlêc gamen Silisia-nga ma gamen Pampilia-nga su, ma gacgen a asôc malac Maira yêc gamen Lisia-nga.

⁶ Ma yêc dindê ngac bata sin-nga dau tap wan dan sa, nan men akên Aleksandria ma bu tēn Itali ndi. Dec in kên yac a alom.

⁷ Magoc wan dau kêtî ngahô dom. Yac ambo gwêc njasawa bêc daêsam, e a ampin malac Naidas. Mbu nadinna puc yac dôn napan, bocdinaŋ dec akac wan kwi anôn gêm nduc Krit nê awê-nga, ma anti a e ampin malac dan nê Salomone.

⁸ Wan kêsêlên ti nwapac e ahôc asê sôc nan sêsam bu Salan Nayaham, nan yêc kêpin malac Lasea.

⁹ Bêc daêsam giŋga su ma lau Israel si om atu nan sêhu gên danen-nga sin, nan pacndê su, dec yac anyalê bu oc asip tēm sac tu dalac wan-nga nālôm. Bocdinaŋ Pol kên puc lau wan-nga ma sôm,

¹⁰ “Mac lau, aô kayalê su bu oc dasip njasac nālôm e wan ti wapa hon oc sêninŋa, ma mboe yac dauŋ dawhin.”

¹¹ Magoc ngac bata sin-nga dau kên danŋa Pol ndê yom dom. In sôc ngac nem gôlin wan-nga ti wan natau si yom napa.

¹² Sôc dinaŋ gitôm dom bu wan poc nayaham tēn ndoc uhô-nga. Bocdinaŋ dec lau wan-nga daêsam sêsôm yom pitigen bu sêsa tiyham ma sênsahê bu sêlac sêtên malac Pioniks sêndi, ma wan poc dindê e tēm nayaham men sa. Yêc malac Pioniks, nduc Krit pôc mbu ahuc, ma bocdinaŋ sôc nan yêc malac dinaŋ in sôc nayaham tu wan sêpoc-nga tēn tēm uhô-nga.

Mbu nadinna

¹³ Yac ahôn e bêc dan mbu lilic kêsêlên nayaham, ma bocdinaŋ nac gauc gêm bu sêtap tēm nayaham sa bu sêlom malac Pioniks. Nac sêhê anga sa ma sêlac sênkuc baô Krit-nga si.

¹⁴ Nasawa baliŋ dom ma mbu sac dan puc nanga akên baô-nga mbu sa tēn gwêc sawa-nga.

¹⁵ Wan dau sip mbu dinda nālôm e tôm dom bu yac alac anŋuc baô-nga. Bocdinaŋ yac am wan kwi kêsêlên kêkuc mbu.

¹⁶ Mbu soc yac e nduc sauŋ dan nê Kauda pôc mbu ahuc nagec. Yac bu ahê wan nê gômbwa pi lôlôc men, magoc akôm wapac-wapac bu mbu puc nadinna sac andô.

¹⁷ Lau sêhê gômbwa sa pi lôlôc men su, goc sêkic po pi wan atu nampê bu suc dom. Nac sêtôc dau bu mbu oc soc yac napan e wan ndi lôc pi gangac yêc Sirtis, dec sêlêc lac su ma sêkên anga gwêc-nga sip gi bu ten wan dôn ênti timalô, ma sêkên wan dau tam mbo.

¹⁸ Tēn bêc tilu-nga mbu ti gwêc gic pi wan sac andô, dec lau wan-nga sêtôc dau atu ma sic hu sêmbaliŋ wapa nātô sin sip gwêc.

¹⁹ Bêc titô-nga sêhêc wan nêlac ti po ma wapa wan-nga nātô sa ma sêmbaliŋ sin sip gwêc gi.

²⁰ Tigen mbu dau timalô dom e bêc daêsam yac alic ac ti tata dom. Ma yac hon mba gauc tigen bu oc andinaŋ.

²¹ Lau wan-nga sen gên dan tôm bêc daêsam su, goc Pol tisa ma sôm, “Mac lau, aô gakên puc mac mun su, bu ahu nduc Krit sin dom, magoc mac asôc anen yom napa dom. Mac bu angô anen yom dau, dec gitôm dom bu atap nwapac dindêc sa, ma gên dan oc ninga dom.

²² Magoc kwahic dec wasôm tēn mac bu nem nālôm pên dôn, bu mac nem dan oc ninga dom. Wan tigen dec oc ninga.

²³ Aô Anôtô ndê ngac dan, ma gam akin in napan. Alhabêc ôbwêc in kêkin ndê anêla dan men kalhac whin aô.

²⁴ Ma sôm tēn aô, ‘Pol, am tôte daôm dom. Am oc lhac Sisa angô-nga bu in êmatôc nem yom. Ma tu am-nga, Anôtô oc kên lau hon nan sêmba wan sêwhin am, nan sêmba tali.’

²⁵ Bocdinaŋ mac lau, nem nālôm pên dôn, bu aô gakên whin Anôtô bu yom dau oc nandô sa, tôm in ndê anêla sôm tēn aô.

²⁶ Wan oc ndi lôc pi nduc dan, tigen yac oc dandinaŋ dom.”

Wan gôlôc pi nduc

²⁷ Mbu tam yac napan ambo Gwêc Adria-nga. Tēn bêc ti-14-nga ma timaninhu goc lau wan-nga sênsahê bu yac asuŋ sa baô.

²⁸ Sem dôhôn gwêc naganon ma sêtap sa b u naganon gitôm 37 mîta. Nasawa sauŋ sem dôhôn tiyham ma sêtap sa bu naganon gitôm 27 mîta.

²⁹ Nac sêtoç bu wan oc popoc pi hoc, bocdinañ sêmbaliñ anğa hale sip wan ku-nga, ma sêkên bata bu lan sê ñğahô.

³⁰ Lau sêyob wan-nga gauc gêm bu sêhu wan ti lau ñatô sin, dec sêkôm bu sêkên gômbwa sip gwêc ndi, sênsau bu oc sêkên anğa ñatô sip yêc wan ñampê-nga.

³¹ Magoc Pol sôm têt ñğac bata ti ndê lau sin-nga bu, "Lau dinañ bu sêhu wan sin, dec mac oc andiñam."

³² Tu dinañ-nga lau sin-nga sêtim wac kic yêc g ômbwa, ma sêkên pen sip gwêc gi.

³³ Têt bêtêc ganduc Pol sôm têt lau bu sênêñ gêt. In sôm, "Bêc 14 giñga su lec mac ayob wan ñapañ e mac añ gêt dan dom.

³⁴ Kwahic dec aô wasôm têt mac bu gêt dan oc kôm mac ñayom dom, mac hoñ oc ambo tamli. Bocdinañ dec anen gêt bu puc mac dôt."

³⁵ In sôm yom dinañ su, goc kôc bolom ma gêm danğe Anôtô yêc ñac hoñ anğô-nga, goc pô kôc ma gêt.

³⁶ Dec lau hoñ si ñalôm timalô ma sen gêt sêwhiñ.

³⁷ Yac lau nan ambo wan, nan mba namba gitôm 276.

³⁸ Lau hoñ sen gêt hôc ñac dôt, goc sêmbaliñ bolom batoc sip gwêc gi bu kôm wan tilo.

³⁹ Têt ndoc gameñ ñawê sa nan sêlic baô, tigen sem gauc gameñ dau. Sêlic sôc ti gangac apa ñayham, dec gauc gêm bu sêkên wan ndi pi baô yêc dindê.

⁴⁰ Nac sêtim anğa ñawac kic sip gwêc giñga, ma sêngapwêc wac nan sô gôliñ dôt, nan su. Goc sêso lac wan ñatôkwa-nga sa, bu mbu pen lac ma kôc yac api baô andi.

⁴¹ Magoc wan dau kêt gi gôlôc pi gangac ñabaô dan yêc gwêc lôm e gacgen ñanğa sa. Ma gwêc dinda gic pi wan ñambu-nga e kac popoc.

⁴² Têt ndoc dinañ lau sin-nga sêkic yom bu sêndic lau gapocwalô-nga hoñ ndu, bu sêsip gwêc ma sêlhô sêndi dom.

⁴³ Magoc ñac si ñğac bata bu nem Pol sa, dec kalhac ñac ahuc bu sêkôm si yom ñandô sa d om. In kêt yatu bu lau nan sênkôc tidôt nan sêpwê sêsip gwêc ma sêmun sêsoç baô sêndi.

⁴⁴ Ma in kêt yatu bu lau ñatô sêsac apa wan-nga ñatô nan gwêc gic popoc. Ma ñalên dinañ dec lau hoñ sêhôt asê baô ti lic sambuc.

28

Pol mbo nduc Malta

¹ Yac hoñ api baô ti lic sambuc, ma malô atap sa bu nduc dau ñaê sêsam bu Malta.

² Ma lau nduc-nga sêkôc yac hoñ sa ma sêyob ti sêmwasiñ yac ñalên ñayham. Têt ndoc dinañ u gic ma gameñ ñalhuc atu, bocdinañ sêkôm ya golom bu yac ahen daun.

³ Pol tap a basô ti gap bu kêt pi ya ndi, magoc mboc sac dan yêc gap ñalôm, ma têt ndoc kêsahê ya ñandê, dec sa bu lhô ndi ma sen Pol sip amba.

⁴ Lau malachu sêlic mboc dau kesenêñ Pol amba dôt gacgen kêgalên, dec sêsoç têt dau bu, "Ñğac dê mboe in ñğac gic ñamalac ndu-nga, dec in wêkain ñagêyô atu. Gitôm bu gwêc kô in ndu su, magoc kwahic dec in oc wê sa dom."

⁵ Tigen Pol kêbalip mboc dau sip ya gi, ma gêt dan kôm in dom.

⁶ Lau dau sêkên bata bu in amba oc sun me ñğahô in oc hudau sip ndi mbac ndu. Magoc sêhôn ñasawa baliñ e sêlic gêt dan hôc asê in dom. Bocdinañ dec ñac gauc gêm bu mboe in oc anôtô dan.

⁷ Ñğac dan ñaê Publias gêm gôliñ nduc dinañ, ma in wêkain ndê gameñ dan yêc kêpiñ baô nan wan popoc kalhac. In kôc yac sa a andôc in ndê andu, ma yob yac ñapep gitôm bêc tô.

⁸ Têt ndoc dinañ Publias damba gêmbac yêc, ñamlic ñamahom ti kêc dau. Pol sôc gi gêlic in, ma têt mbec ti kêt amba sac in, ma kôm in ñayham sa.

⁹ Ma têt ndoc lau nduc-nga sêlic gêt dinañ, nan sêhoñ si lau gêmbac hoñ sêtêt Pol sêmen, ma in kôm ñac ñayham sa tiyham.

¹⁰ Ma ñac sêtoc yac sa ñalên ñayham daêsam. Ma têt ndoc yac bu api wan ma alhô andi, nan sêkên gêt hoñ bu puc yac dôt ambo gwêc ñasawa-nga têt yac.

Pol hôc asê Rom

¹¹ Yac ambo nduc dau tôc ayô tô su, goc api lau malac Aleksandria-nga si wan dan. Wan dau poc nduc dinañ têt ndoc uhô-nga ma hôñ têt ñayham, ma yêc ñatôkwa-nga sêlên ñac si anôtô gwam lu si anğô, dan sêsam ñaê Kasto, ma dan ñaê Polaks. Yac ahu gameñ dau sin,

¹² ma alac e ahôc asê malac Sairakyus ma ambo dinañ tôc bêc tô.

¹³ Goc ahu malac dau sin ma alac tiyham e a asôc malac Regiam. Têt galañsê mbu ñayham dan pen lac ñapep, dec kêt yac alac bêc tigen a asôc sôc yêc malac Puteoli, ma asip baô a.

¹⁴ Yêc dinañ yac atap lau sêkên whiñ Yisu-nga ñatô sa, ma sêkôc yac sa a ambo awhiñ ñac gitôm bêc 7. Ma tiñambu yac an sêlên bu atên malac Rom andi.

¹⁵ Lau sêkên whiñ-nga yêc malac Rom sêngô ñawaê bu yac an sêlên ambo sen, dec sêsa sêmen bu sêkôc yac sa. Ñatô sêtap yac sa yêc Apias ndê gameñ sêtidulu gêt-nga, ma ñatô sêtap yac sa yêc gameñ nan sêsam bu Andu Nacên-nga Tô. Têt ndoc Pol gêlic lau sêkên whiñ-nga dinañ, nan in atac pa su ma gêm danğe Anôtô.

¹⁶ Yac honj anjêlêj a, e ahôc asê Rom su, goc sêkêj nasawa têtj Pol bu ndôc andu danj, ma sêkêj ngac sinj-nga danj yob inj.

Pol gêm mêtê mbo Rom

¹⁷ Bêc tở gînga su, goc Pol kêgalêm lau bata Israel-nga nanj sêndôc Rom, nanj sa sêpitigenj, ma sôm têtj nac, “Aneñ asidôwai Israel-nga, aô gakôm gêtj so danj têtj yac neñ lau Israel-nga dom. Ma gakôm gêtj danj nanj so abanji si gêbôm, nanj dom. Magoc sêkôc aô dônj yêc Jerusalem ma sêkêj aô gasip gôlinjwaga Rom-nga ti inj ndê lau sinj-nga amba.

¹⁸ Ma lau Rom-nga dau sênsahê aô e sêtap sa bu aô gakôm gêtj giso danj nanj tôm bu sêndic aô ndu-nga, nanj dom. Dec nac bu sêhu aô sinj walhê wandi.

¹⁹ Magoc lau Israel-nga sêtec, ma sêli awha sa e aneñ lêtj danj mbasi, dec aô gandac bu Sisa ngô aneñ yom. Tigerj aô gakôm tu galic nac sac-nga dom, me tu bu wanjgôlinj yom pi nac-nga dom.

²⁰ Acsalô lec aô kagalêm mac sa amênj, bu anjô aneñ yom pi gêtj honj dinanj. Mac alic bu sêsô aô dônj na sen dindêc, magoc aô gakôm gêtj sac danj dom. Gêtj tigenj gakôm, nanj gakêj batanj gêtj nanj lau Israel dau sêkêj bata.”

²¹ Lau Israel-nga dinanj sêngô Pol ndê yom ma sêsôm, “Lau nanj sêndôc gameñ Judia-nga nanj sêto bapia danj têtj yac, nanj hêganônj am dom. Ma asidôwai Israel-nga akêj gameñ dinanj, nanj sêtêj yac sêmenj, nanj sêsôm yom sac danj pi am dom.

²² Magoc yac anyalê bu yêc gameñ honj lau sêpu lêtj nanj lau sêkêj whinj Yisu-nga sêñkuc. Bocdinañ yac bu anjô am nem gauc ti yom pi lêtj dau.”

²³ Goc sêkêj bêc danj bu sêkac sa sêwhinj Pol tiyham.

Ma têtj bêc dau nac sêkac sa sêmbo andu nanj Pol yêc nanj, ma lau Israel-nga hîc daêsam sêmenj sêwhinj, dec ti tonj atu. Têtj bêbêc napanj e telha Pol sôm yom têtj nac. Inj tôte Anôtô ndê gôlinj nahu asê têtj nac. Ma inj whê Moses ti lau propet si yom sa bu kôm nac sênyalê bu Yisu inj Mesaya dau.

²⁴ Lau natô sêngô inj ndê yom ma sêkêj whinj, magoc natô sêkêj whinj dom.

²⁵ Nac sêsenj dau pi inj ndê yom, ma bocdinañ Pol sôm ndê yom jambu-nga têtj nac, ma tinjambu sêlhô têtjtêtj. Ma yom jambu-nga nanj inj sôm têtj nac nanj sôm bocdec bu, “Yom dindêc nanj Nalau Dabunj sôm têtj mac apami, nanj yom nandô ma hêganônj mac solop. Propet Aisaya hoc yom dau asê bocdec bu:

²⁶ Am têtj lau dindê ndi ma sôm têtj nac, ‘Mac anjô aneñ yom napanj, magoc anyalê nahu dom. Mac alic gêtj nanj aô gakôm, nanj napanj, tigenj mac nem gauc sa dom.’

²⁷ Bu lau dau si nâlôm nandandi sa. Nac si dangasunj hóc ahuc, ma sêpôc si tandô ahuc. Bu bocdinañ dom, dec oc tôm tandô sêlic, dangasunj sêngô, ma sênyalê aô tidônj yêc nac si nâlôm e sênem dau kwi ma wakôm nac nayham sa.” [Ais 6:9-10]

²⁸ Goc Pol sôm, “Bocdinañ anyalê bu Anôtô kêkinj nawaê nayham pi inj ndê lêtj nem lau sinj-nga nanj mac atec, nanj têtj lau gameñ apa-nga. Ma nac lau dau oc sêngô ti sêkôc sa.” [

²⁹ Inj sôm su goc lau Israel-nga sêlhô si, ma sêsenj dau pi inj ndê yom.]

³⁰ Tinjambu Pol mbo malac Rom gitôm yala lu. Ma tôm nasawa dinanj, inj gêmlihi namalac danj ndê andu danj tu ndôc-nga, ma inj kôc lau daêsam sa yêc andu dau, nanj sêmenj bu sêndic inj kêsi.

³¹ Inj gêm mêtê pi Anôtô ndê gôlinj ma kêdôhônj lau pi Pômdau Yisu Kilisi. Inj kôm gêtj dau ti atac pa su, ma lau danj sêlhac inj ahuc dom.

Pol ndê bapia têng lau Rom-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Pol to bapia dindec têng lau sêkên whin-nga nan sêndôc malac atu Rom. In to têng ndoc in mbo malac Korin, ma kên têng awhê dan ñaê Pibi (16:2) bu kôc sa ndi ma kên têng lau malac Rom-nga. Pol tac whin bu ndic lau Rom-nga kêsî, ma in to bapia dindec mun, bu whê mêtê nan in gêm, nan ñahu sa.

Lau natô gauc gêm bu Pol to 1:18-32 hêganôn lau gameñ apa-nga, ma in to 2:1-29 hêganôn in dau ndê lau Israel-nga. In tôtec yêc awê bu yac lau hon dakôm sac, ma tu yac neñ sac-nga, dec yac hon dawêkain serj dambac ndu-nga. Magoc Anôtô kêmasan lêng bu suc lau nom-nga si sac kwi, ma asa nan bu kên whin gêng atu nan Yisu Kilisi kôm tu yac-nga, nan Anôtô sam in bu ñamalac gitên.

Ma Pol bu whê sa bu Anôtô sam yac bu lau gitên ñambwa dom, magoc in kên Ñalau Dabun têng yac tu bu kôm yac dati lau wakuc nan danan wambu Anôtô, ma dasa neñ lêng gitên ti dabun. Bocdinañ Pol to yom pi lêng ñayham tu dasa-nga, ma dapin daun dôñ ma dahu mêtê sac sin. Yêc lôcwêha (sapta) 9-11 Pol tôtec asê bu in ñalôm ñawapac pi in dau ndê lau Israel-nga nan sêkên whin dom, ma in tac whin ñandô bu sêkên whin Yisu.

Pol gic hu ndê yom têng lau Rom-nga

¹ Aô Pol, Yisu Kilisi ndê ñgac akin, gato bapia dindec. Anôtô kêgalêm aô sa gati in ndê ñaposel, ma kêyalin aô sa bu wahoc in ndê ñawaê ñayham asê.

² Ñawaê ñayham dau Anôtô kêmatin tidôn mun su, ma in ndê propet sêhoc asê, ma sêto sip Buku Dabun.

³⁻⁴ Ma yom dau hêganôn in ndê Atu Yisu Kilisi, yac neñ Pômdau. In ti ñamalac nan sa akên Kin Dawid ndê ton. Ma tinambu Anôtô un in sa akên lau batê-nga ña Ñalau Dabun ndê ñaclai, dec tôtec asê tiawê bu in Anôtô Atu.

⁵ Ma Yisu Kilisi dau kêyalin yac sa ma kêmwasin yac bu ati aposel tu in ndê ñaê-nga, dec kêkin yac bu angalêm lau sa yêc gameñ hon bu s êkên whin in, ma tu dinan-nga dec danja wambu in ndê yom.

⁶ Ma galem dau têng mac lau Rom-nga bu ati Yisu Kilisi ndê lau bocdinañ.

⁷ Aô gato bapia dindec têng mac lau Rom-nga hon nan Anôtô tac whin mac, ma kêgalêm mac sa ati in ndê lau dabun.

Mwasin ti yom malô têng mac hon akên Daman Anôtô, lu Pômdau Yisu Kilisi.

Pol gauc gêm bu ndic lau Rom-nga kêsî

⁸ Gêng ñamata-nga aô wasôm têng mac bu tôm bêc hon, aô gaten mbec tu Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, ma gam danje anen Anôtô tu mac hon-nga. Nahu bu yêc gameñ hon lau sêngô mac nem akên whin ñawaê.

⁹ Ma Anôtô nan aô gam akin ti anen ñalôm sambuc, ma gahoc in Atu ndê ñawaê ñayham asê, nan kêyalê bu yomandô aô gauc gêm mac ñapan,

¹⁰ têng têng hon nan gaten mbec. Nasawa balin su, aô atac whin bu wandic mac kêsî, ma kwahic dec aô gaten mbec têng Anôtô bu lic aô neñ gauc dinan ñayham, ma léc gatam su têng aô bu watên mac waloc.

¹¹ Bu aô atac whin ñandô bu walic mac, tu bu wakên Ñalau Dabun ndê mwasin ñatô lom mac bu puc mac dôñ.

¹² Ma têng ndoc yac dambo dawhin daun, nan mac nem akên whin ma aô neñ gakên whin, oc pin yac hon dôñ bu dalhac ñanja.

¹³ O asidôwai, aô atac whin bu mac anyalê bu têng daêsam aô gauc gêm bu watên mac waloc, magoc gêng daêsam kalhac aô ahuc e men têng kwahic dec. Aô gam mêtê yêc lau apa si gameñ ñatô, ma anen gwelen dau gêm ñandô su. Boc-dinan aô gauc gêm bu wakôm gwelen kain tigen wawhin mac e gwelen dau ñandô sa yêc mac-nga whin.

¹⁴ Gwelen dau gic aô ñawaê bu wanem mêtê lau Grik ti lau nan lau Grik dom, ma lau ti gauc ma lau gauc mba sêwhin.

¹⁵ Tu dinan-nga dec aô neñ ñalôm kac aô bu wanem mêtê mac lau Rom-nga awhin.

Anôtô ndê ñawaê ñayham ti ñaclai

¹⁶ Bu aô mayan tu Anôtô ndê ñawaê ñayham-nga dom. Nahu bu Anôtô ndê ñaclai yêc yom dau, bu nem lau nan bu sêkên whin, nan si. In gic bata têng lau Israel-nga mun, ma têng lau nan lau Israel dom, nan tinambu.

¹⁷ Ñawaê ñayham dau ndê ñaclai yêc bu nem lau si, ñahu bu ñawaê dau tôtec lêng nan Anôtô kên bu ñamalac sêti lau gitên, nan asê. Lêng dau lêng dakên whin-nga, ma ñalên dan mba. Tôm yom nan propet akwa dan to yêc bocdec bu:

Lau gitên oc sêndôc tali tu si sêkên whin-
nga. [Hab
2:4]

Ñamalac hon sêkôm giso

¹⁸ Anôtô nan ndôc undambê, kwahic dec tôtec in ndê ñalôm asê têng yac.* In tac ñandê têng lau nan sêpuc dômbwê in, ma sêkôm mêtê sac. Ñac si mêtê sac kégwinin yom ñandô dôñ.

* 1:18: Têng ndoc Yisu mbac ndu pi a gicso dau, nan tôtec asê bu Anôtô tac ñandê tu ñamalac si sac-nga. Magoc tu Yisu hóc ñandê dau ô lau nom-nga su, dec tôtec asê bu in tac whin lau nom-nga hon ma tec bu dan ñanja. Alic Rom 2:4; 3:26; 8:3; ma Jon 3:16.

¹⁹ Gitôm bu lau nom-nga sênyalê yom ñandô pi Anötö, bu gën nan in kôm, nan whê in sa tiawê têtj ñac su.

²⁰ Lau dan sêlic Anötö su dom, yomandô! Tigen têtj ndoc in kêtj undambê ti nom e men têtj kwahic dec, nan sêlic gën hon nan in kêtj. Ma gën dau whê in ndê ñahu sa ma tôte in ndê ñalai atu nan yêc titêm-titêm, nan asê tiawê. Tu dinan-nga dec ñamalac dan oc tôm dom bu pa dau ma sôm bu in gêm gauc Anötö.

²¹ Lau nom-nga sênyalê bu Anötö dê mbo, magoc sêtoc in sa ti ñac si Anötö, ma sem danje in tu gën dan-nga dom. Ñac sêhê gauc pi yom ñambwa-ñambwa daêsam e ñasac kôm ñac si ñalôm ahuc.

²² Ñac sêtoc dau sa bu ñac lau ti gauc, magoc ñac lau gauc mbasi.

²³ Ñac sêtec bu sênem akin Anötö nan mbo titêm-titêm, magoc sem akin gën nan gic waê bu ñinga. Ñac sêhu Anötö ti ndê ñawasi atu sin, ma sem akin gwam nan ñac dau sêmasan sem ñamalac anjô, mbac anjô, bôc anjô, ma mboc anjô.

²⁴ Tu dinan-nga dec Anötö hu ñac sin bu sêkôm mêtê ñalôm ñagalac-nga tôm si atac whin. Ma sêkôm mêtê ñadômbwi pi dau ñamlic gitôm gën ñambwa-nga.

²⁵ Ñac sêpuc dômbwê Anötö ndê yom ñandô, ma yom tasan gêm ñac si ñalôm ahuc. Ñac sêtec bu sênem akin Anötö nan kêtj gën hon, ma sêhu in sin ma sem akin gën nan in kêtj. Magoc in gën hon ñadau, ma ñayham bu yac tamin in tôm bêt hon. Yomandô!

²⁶ Tu ñamalac si giso-nga, dec Anötö hu ñac sin bu sêkôm gën mayan-nga tôm ñac si ñalôm ñagalac kêtjil ñac. Ñac si lauwhê sêhu lauwhê ti ñac si lêtj solop sêmbô sêwhin daun-nga sin, ma sêsa lêtj so.

²⁷ Ma ñalêtj tigen laungac sêhu lauwhê ti ñac si lêtj solop sin ma mêtê atac ñagalac pi dandi-nga gêm ñac ahuc sambuc. Laungac sêkôm mêtê mayan-nga sêwhin laungac, ma tu dinan-nga sêtap ñagêyô nan gic mêtê sac kain dinan ñawaê, nan sa yêc dau si ñamlic.

²⁸ Ñamalac sêlic ñayham bu s êpuc dômbwê Anötö, ma tu dinan-nga in hu ñac sin e ñac si gauc timboloc, ma sêkôm mêtê nan gic ñamalac ñawaê dom.

²⁹ Mêtê sac tidau-tidau gêm ñac si ñalôm ahuc. Ñac sêkôm mêtê gitôm mêtê wec ma mêtê mayan-nga, ñac tagatu gën, ñac sêlic lau ñatô sac, sic ñamalac ndu, sêngalôm lau, sêkôm gën daêsam bu sêtim lau ma sênsau ñac, ma sêsec lau.

³⁰ Ñac sêngôlin yom pi lau, atac tec Anötö, ma sêpu lau ñatô. Sêpo dau ti sêtoc dau sa, sêkôc gauc pi lêtj sac ñapan, ma ñac dangapêc ñawahô têtj dinda ti dambai.

³¹ Ñac lau gauc mbasi-nga, ma yom bocke nan sêsôm, nan sêkôm ñandô sa dom. Ñac

lau ñalôm ñadandi-nga nan atac tec lau ma tawalô ñac dom.

³² Lau sac dau sênyalê bu Anötö sôm tidôtj su bu lau nan sêkôm mêtê sac kain bocd-inan, oc sêmbac ndu. Tigen ñac sêkôm sac sêsin su enj. Ma gën dan whin bocdec bu, lau ñatô nan sêkôm mêtê sac tôm ñac dau sêkôm, nan sêlic ñac ñayham.

2

Anötö ndê lêtj êmatôc lau-nga

¹⁻³ Yac tanyalê bu têtj ndoc Anötö êmatôc lau nan sêkôm sac kain dinan, dec in oc êmatôc ñac ênkuc yom ñandô pi ñac. Bocd-inan dec am asa nan kêtjil yom pi lau ñatô, ma sam ñac bu lau sêkôm sac-nga, nan êmyalê bu am kêtjil yom pi daôm whin, bu am ñamalac kôm sac-nga whin. Ma am oc tôm dom bu êmasan yom têtj Anötö tu daôm nem sac-nga ma lhô su in ndê matôc.

⁴ Am ngô su nan! Anötö tawalô yac ndu andô, dec kôc ndê ñalôm dôj ma kêmatôc yac ñagahô dom. Am gêlic in ndê lêtj dinan bu gën ñambwa, a? Bocke? Am kêtjil dom bu Anötö kôm gën dinan tu bu kêtj ñasawa têtj yac bu danem daun kwi-nga, a?

⁵ Magoc am nem ñalôm ñadandi ma am tec bu nem daôm kwi. Tu dinan-nga am daôm gic Anötö ndê atac ñandê sa tu daôm-nga, ma oc yêc tôm bêt ñambu-nga nan Anötö dau oc tôte in ndê matôc gitêtj ma in ndê atac ñandê asê.

⁶ Têtj bêt dinan, in oc kêtj ñagêyô têtj lau hon ênkuc ñac tigen-tigen si mêtê.

⁷ Lau nan sêsap mêtê ñayham dôj ñapan ma takwê bu sêtap Anötö ndê mwasin sêndôc tali ñapan-nga ma ñawasi ti waê atu sa, nan Anötö oc kêtj ñac sêndôc tali ñapan.

⁸ Magoc lau nan sêkôm gën hon tu sêpo dau sa-nga, ma sêtec yom ñandô ma sêsap mêtê sac dôj, nan oc sêtap Anötö ndê atac ñandê sa.

⁹⁻¹⁰ Aê! Lau hon nan sêkôm mêtê sac, nan oc sêtap ñawapac ti ñasac sa. Tigen lau nan sêkôm mêtê ñayham, nan oc sêtap ñawasi ti waê ñayham ma yom malô sa. Oc ñandô sa pi lau Israel-nga sêmun, goc lau nan lau Israel dom, nan sênkuc.

¹¹ Bu têtj ndoc Anötö oc ênsahê lau pi ñac si mêtê, nan in oc toc lau ton dan sa hôc gêtêc lau ton dan dom.

¹² Bu lau hon nan sêkôm sac, nan oc sêtap Anötö ndê matôc sa. Lau nan lau Israel-nga dom, nan sêkôc Moses ndê yomsu sa dom, nan oc sêtap matôc sa tu yomsu-nga dom, ñac dau si giso oc tin ñac su. Ma lau Israel-nga nan sêkôc Moses ndê yomsu sa, ma sêkôm mêtê sac, nan oc sêtap Anötö ndê matôc sa ênkuc yomsu dau.

¹³ Bu Anötö oc sam ñamalac dan bu ñamalac gitêtj tu in ngô yomsu-nga ñambwa lec dom.

Tigenj ñamalac nanj sôc yomsu dau ñapu ma danga wambu ñapep enj, nanj Anötö oc sam inj bu ñamalac gitêj.*

¹⁴ Magoc lau nanj lau Israel dom, nanj sêkôc Anötö ndê yomsu sa dom, nanj ñalêj bocke? Ñac bu sêkôm mêtê ñayham nanj tôm yomsu whê sa, dec tôte asê bu ñac dau si yomsu yêc bocdinañ.

¹⁵ Ma tôte asê bu lêtj gitêj tôm yomsu whê sa têtj yac, nanj yêc ñac si ñalôm. Ma ñac dau sêkôm bu sênshahê si lêtj ma sênjalê yêc ñac si ñalôm, mêtê bocke nanj sêkôm solop, ma mêtê bocke nanj sêkôm so.

¹⁶ Yom honj dindêc ñahu oc tiawê têtj bêt nanj Anötö oc kêtj Yisu Kilisi êñshahê lau honj, êñkuc ñac si yom nanj yêc sinj dau yêc ñac si ñalôm. Nawaê ñayham nanj aô gahoc asê, nanj whê gêtj honj dinañ sa.

Lau Israel-nga ma Moses ndê yomsu

¹⁷ Mac lau nanj ambo gameñ bocke, ma asam daôm bu lau Israel-nga, angô su nanj. Mac gauc gêm bu Anötö oc kôc mac sa tu mac akôc Moses ndê yomsu su-nga, a? Mac atoc daôm sa bu mac ati Anötö ndê lau, a?

¹⁸ Bocke? Mac anjalê lêtj nanj Anötö tac whin, ma gauc gêm bu mac ahôc gêtjêc lau ñatô tu mac anjalê yomsu-nga, a?

¹⁹⁻²⁰ Mac gauc gêm bu yomsu whê mac nem gauc sa pi yom ñandô, dec tac whin bu andôhôn lau wakuc ti lau gauc mba, a? Mac bu awê lau nanj tandô pec, me alic daôm gitôm ya ñawê bu pô lau nanj sêmbo ñasec ñalôm, a?

²¹ Mac andôhôn lau ñatô, ma bocke dec andôhôn daôm dom? Mac am mêtê lau bu sênem kanj gêtj dom. Mac daôm akôm, me mba?

²² Mac asôm têtj lau bu sêkôm mêtê mock-ainj-nga dom, ma mac daôm? Mac atac tec gwam, magoc têtj ñatô mac asôc lôm nanj lau sem akinj gwam sêmbo, ma am kanj gêtj, me mba?

²³ Mac atoc daôm sa tu akôc yomsu su-nga, magoc têtj ndoc mac angili yomsu, dec mac akôm Anötö ndê waê tisac.

²⁴ Tôm yom nanj sêto yêc, nanj sôm:

Lau gameñ apa-nga sêpu Anötö ndê ñaê tu mac nem lêtj sac-nga. [Ais 52:5]

²⁵ Am ñgac nanj sêsê am nem ñamlic ñatô su kêtjêc lau Israel-nga si t̄pwac, nanj ngô. Am bu danjam wambu yomsu honj, dec gêtj nanj sêkôm têtj am ñamlic, nanj gêtj ti ñahu ñayham. Magoc am bu êngili yomsu, dec gêtj nanj sêkôm têtj am, oc nditôm gêtj ñambwa. Yêc Anötö angô-nga am oc tôm ñgac t̄gameñ apa-nga nanj sêsê inj ñamlic ñatô su dom.

²⁶ Ma lau nanj sêsê ñac si ñamlic ñatô su dom, magoc sêkôm mêtê ñayham tôm yomsu

whê sa, nanj Anötö oc lic ñac gitôm lau nanj sêsê ñac si ñamlic ñatô su.

²⁷ Ma ñgac nanj sêsê inj dom, magoc kôm gêtj nanj kêtjêc yomsu, nanj oc puc am nem giso asê. Ñahu bu am daôm kôc yomsu su, ma kêtjêc pwac sêsê ñamlic-nga, magoc am ñgac êngili yomsu-nga.

²⁸ Lau si ñahu sêti lau Israel-nga ñandô sip gêtj ñamlic-nga dom. Ma pwac sêsê ñamlic-nga nanj ñahu andô hêganônj gêtj nanj sêkôm têtj ñamlic, nanj dom.

²⁹ Mba! Lau nanj sêmasanj si ñalôm ñapep yêc Anötö angô-nga, nanj sêti lau Israel-nga ñandô. Ma pwac sêsê ñamlic-nga ña-ñahu andô, nanj yomsu nanj sêto sip bapia, nanj oc tôm dom bu kôm ñandô sa. Magoc gwelenj nanj Ñalau kôm mbo ñamalac si ñalôm, nanj kôm pwac dau ña-ñahu andô ñandô sa. Ñamalac kainj dinañ hêgo dau bu tap ndê waê sa yêc lau nom-nga dom, tigenj inj tap waê sa yêc Anötö dau.

3

Mêtê sac oc tôm dom bu nem ñandô ñayham

¹ Bocdinañ lau Israel-nga sêtap mwasiñ bocke sa tu sêti lau Israel-nga, nanj hôt gêtjêc lau ñatô si mwasiñ su? Ma ñac si pwac sêsê ñamlic ñatô su-nga oc nem ñac sa ñalêj bocke?

² Angô! Lau Israel-nga sêtap mwasiñ tidau-tidau sa. Gêtj ñamata-nga ñac lau dau dinañ Anötö kêtj inj ndê yom sip ñac apai amba.

³ Magoc lau Israel-nga ñatô bu sêkên whin Anötö dom, dec mac gauc gêm bocke? Tu ñac si sêkên whin dom-nga, dec Anötö oc hu yom nanj inj gic bata su, nanj sinj, me?

⁴ Mba andô! Tôm bu ñamalac honj sêti lau sênsau tasan-nga, magoc Anötö oc tôm dom bu senj yom danj nanj inj kêmatinj tidônj, nanj su. Tôm yom nanj sêto yêc, nanj sôm:

Yom honj nanj am sôm, nanj oc sêlic bu yom ñandô enj.

Ma lau bu sênshahê am, dec oc tôm dom bu sêtap am nem giso danj sa. [BW 51:4]

⁵ Lau ñatô gauc gêm gauc ñambwa ma sêsôm yom bocdec bu, “Yac neñ lêtj sac-nga tôte Anötö ndê lêtj gitêj asê yêc awê, dec tu sake-nga inj atac ñandê têtj yac? Inj bu kêtj ñagêyô têtj yac, dec oc solop dom.”

⁶ Gauc dinañ inj so sambuc! Bu bocdinañ, goc Anötö oc êmatôc lau nom-nga ñalêj ndê?

⁷ Ma lau ñatô sêsôm, “Aneñ yom tasan tôte Anötö ndê yom ñandô asê tiawê e lau sêhoc inj ndê waê asê ñapanj. Bocdinañ tu sake-nga inj gêtjêc aô gitôm ñgac sac danj ma kic aneñ yom bu watap matôc sa?”

⁸ Oyaê, angô su nanj! Yom bu bocdinañ, dec gitôm bu dasôm, “Yac dakôm sac tu bu

* 2:13: Tiñambu Pol tôte asê tiawê bu ñamalac danj oc tôm dom bu êñkuc yomsu honj timala e Anötö lic inj bu ñamalac gitêj - alic Rom 3:20, 23.

sac nem nandô nayaham-nga." Magoc bocdinan-nga dom. Lau natô sêjsau ma sêngôlin yom pi yac lau aposel ma sêsôm bu yom nalhô dinan sa yac whansun. Oc sêtap ngagêyô sac sa tu nac si yom tasan dinan-nga.

Namalac gitên dan mbo dom

⁹ Bocke, yac lau Israel-nga mba lên nan asa ambo Anôtô angô-nga, nan hôc gêlêc lau natô si su, me? Mba andô! Tôm yac asôm su bocdec bu, lau Israel-nga ma lau apa hon sêmbô sac na-naclai napu.

¹⁰ Tôm yom nan sêto yêc nan sôm:

Namalac gitên dan mbo dom andô.

¹¹ Ma namalac dan kêyalê Anôtô, me kôm mwasac tu bu ti in ndê gên-nga lec dom.

¹² Lau hon sêpuc dômbwê Anôtô e sêti gên napopoc-nga. Namalac gitên dan mbo dom. Mba andô! [BW 14:1-3; 53:1-3; Ekl 7:20]

¹³ Nac si whasun sac sambuc, gitôm gên batê nan sêjsuhun si dom, ma nasu pôm gamej kwi. Ma nac lau sêsôm yom tasan-nga. Yom nan sa nac tôkwa, nan gitôm mboc namalic sac. [BW 5:9; 140:3]

¹⁴ Nac sêpucbo lau nawahô, ma yom namakic gêm nac si whasun ahuc. [BW 10:7]

¹⁵ Nac lau hôp-hôp tu sêkêc dac sin-nga.

¹⁶ Ma gamej bocke nan sêmbô, nan sêkôm tisac ma sêkên nawayac tên lau.

¹⁷ Nac sênjalê lên yom malô-nga dom. [Ais 59:7-8]

¹⁸ Ma nac sêtôc Anôtô dan dom. [BW 36:1]

¹⁹ Yac tanyalê bu Moses ndê yomsu hon hêganôn lau nan sêmbô yomsu dau napu. Tu dinan-nga lau hon si yom mba, ma nac hon sic waê bu sêtap Anôtô ndê matôc sa.

²⁰ B oc dinan namalac dan mbo dom, nan tôm bu êmasan yomsu sambob napap e Anôtô lic in bu namalac gitên. Mba! Magoc Moses ndê yomsu tôc yac nen sac asê tên yac.

Yac dati lau gitên tu yac nen dakên whin-nga

²¹ Kwahic dec Anôtô tôc lên dati lau gitên-nga asê, nan nahu sip yomsu dom. Moses ti lau propet sêto yom pi lên dau mun su.

²² Lau hon nan sêkên whin Yisu Kilisi, nan sêtap lên dau sa su, ma Anôtô gêlic nac bu lau gitên. Lên tigen dinan gic waê lau Israel-nga ti lau sambob.

²³ Nahu bu yac hon yac lau dakôm sac-nga, ma tu yac nen sac-nga, dec gitôm dom bu datigasuc Anôtô ti in ndê njawasi atu.

²⁴ Magoc yac hon datôm bu dati lau gitên tu gwelen nan Yisu Kilisi kôm tu nem yac si-nga. Anôtô kêmasan lên dinan bu êmwasiin yac nambwa enj.

²⁵ In kên Yisu gitôm da bu hôc nandê ô yac nen sac ngagêyô, ma dakên whin bu dac nan in kêc sin, nan hê wamba yac su tên Anôtô. Nalên dinan in tôc asê bu in Anôtô gitên. Bu in gêlic sac gitôm gên nambwa dom, magoc

lau nan sêkôm sac mun-nga, nan in hê nac si yom dôj. Ma in kôc ndê nalôm dôj

²⁶ e in kên lau hon si sac ngagêyô pi Yisu. Bocdinan kwahic dec Anôtô tôc asê bu in dau in gitên, ma in kêmasan lên bu sam lau nan sêkên whin Yisu, nan bu lau gitên.

²⁷ Bocdinan namalac dan gitôm dom bu toc dau sa. Nahu bu Anôtô oc lic namalac dan bu namalac gitên tu lên yomsu-nga dom, magoc tu lên dakên whin Yisu-nga.

²⁸ Mêtê nan yac ahoc asê, nan sôm bu yac dati lau gitên tu yac nen dakên whin-nga, ma tu yac nen sak in tanjuc yomsu-nga dom.

²⁹ Bocke? Anôtô in lau Israel-nga tawasê si Anôtô, me? Mba! In lau Israel-nga si Anôtô, ma lau gamej apa-nga si Anôtô bocdinan.

³⁰ Bu Anôtô tigen dê mbo, nan sam lau hon nan sêkên whin Yisu bu lau gitên, lau nan sênjuc pwac sêsê namlic natô-nga, ma lau nan sênjuc pwac dau dom bocdinan.

³¹ Magoc mac gauc gêm bocke? Yac asôm yom pi lên dakên whin-nga tu bu asen Moses ndê yomsu su-nga, me? Aô wasôm tên mac, mba andô! Yac apuc yomsu dau dôj.

4

Abraham kên whin Anôtô dec ti ngac gitên

¹ Gauc nem aban Abraham ndê lên, oc whê gên sake sa tên yac?

² Anôtô sam Abraham bu ngac gitên tu gên nan in dau kôm-nga, a? Bu bocdinan, dec oc tôm bu Abraham toc dau sa. Magoc Anôtô gêlic in nalên bocdinan dom.

³ Bu sêto yom yêc, nan sôm bocdec bu:

Abraham kên whin Anôtô, ma tu dinan-nga Anôtô gêlic in bu ngac gitên. [Gen 15:6]

⁴ Ngac nan kôm gwelen nan kôc in ndê nãoli sa tôm mwasin nambwa dom. In tap nãoli dau sa tu in kôm gwelen-nga.

⁵ Magoc asa nan bu kên whin Anôtô, dec Anôtô oc êmwasiin in nambwa ma lic in bu namalac gitên. In tap mwasin dau sa tu in kôm gwelen dan-nga dom, magoc tap sa nambwa tu in ndê kên whin-nga. Anôtô dau kêmasan lên bu lau sac sêti lau gitên.

⁶ Kin Dawid sôm yom kain tigen pi namalac nan Anôtô kêmwasiin ma sam in bu namalac gitên, nan tap mwasin dau sa nambwa, ma tu gwelen nan in kôm-nga dom. Dawid to yom ma whê namalac kain dinan ndê nahu atac nayaham-nga sa bocdec bu:

⁷ Mac lau nan Anôtô suc mac nem sac kwi ma hu njayom sin, nan atac nayaham sa.

⁸ Ma am asa nan Anôtô suc nem giso kwi ma oc gauc nem tiyham dom, nan atac nayaham sa bocdinan. [BW 32:1-2]

⁹ Mac gauc gêm bocke? Yom dau gic waê lau Israel-nga nan sênjuc pwac sêsê namlic natô su-nga, nan tawasê, me gic waê lau nan sênjuc pwac dau dom, nan sêwhin? Yac

asôm su, bu Anötö gêlic Abraham bu ngac gitên tu in ndê kên whin-nga.

¹⁰ Bocke? Sêsê Abraham ndê ñamlic ñatô su, dec Anötö gêlic in bu ngac gitên, me? Wasôm mba. Anötö sam in bu ngac gitên mun su.

¹¹ Têñ tēm sêsê Abraham su dom, nan in kên whin, dec Anötö sam in bu ngac gitên. Ma tinambu Anötö kêmatin pwac sêsê ñamlic-nga tēñ in, gitôm dôhôn dan, bu puc yom pi in ti ngac gitên tu kên whin-nga, nan dôñ. Bocdinan Abraham in ti lau gamen apa-nga nan sêsê ñac dom magoc sêkên whin, nan hon si damba. Ma tōm Anötö sam Abraham bu ngac gitên, goc ñalên tiger Anötö oc sam lau dau bu lau gitên.

¹² Ma lau Israel-nga nan sênkuc pwac sêsê ñamlic-nga, nan bu sêkên whin, dec Abraham ti ñac si damba bocdinan. Bu ñac lau dau sênkuc Abraham ndê lēñ kên whin-nga, nan in kēkuc tēñ tēm sêsê in su dom.

¹³ Anötö gēm mbec Abraham ma gic bata yom tēñ in ti in ndê lau wakuc, bu ñac oc sêwêkain nom sambuc. Ñac sêtap mbec dau ña-ñandô sa tu lēñ sêkên whin-nga nan kôm ñac sêti lau gitên yêc Anötö anğô-nga, ma tu sênkuc yomsu-nga dom.

¹⁴ Lau bu sêtap Anötö ndê mbec ñamwasin sa tu sênkuc yomsu-nga, dec lēñ dakên whin-nga gitôm gēñ ñambwa, ma mwasiñ nan Anötö gic bata bu kên tēñ Abraham, nan gitôm gēñ ñambwa bocdinan.

¹⁵ Nahu bu lau hon nan sêngili Moses ndê yomsu ma sêkôm sac, nan sic waê bu oc sêtap Anötö ndê atac ñandê sa. Yomsu bu mba, goc yom tanğili yomsu-nga mba bocdinan.

¹⁶ Ma bocdinan lau nan sêkên whin, nan sêtap yom nan Anötö gic bata tēñ Abraham, nan ña-ñandô sa gitôm mwasiñ ñambwa. Ma Anötö puc yom nan in gic bata tēñ Abraham ndê lau wakuc, nan dôñ. In puc dôñ tēñ lau Israel-nga nan sêkôc in ndê yomsu sa, nan tawasê dom, magoc puc dôñ tēñ lau nan sênkuc Abraham ndê lēñ kên whin-nga sêwhin. Tu dinan-nga Abraham ti yac hon nen daman.

¹⁷ Tōm yom nan Anötö sôm tēñ Abraham, nan sêto yêc bocdec bu:

Aô wakôm am ti lau ton daêsam si damba. [Gen 17:5]

Bocdinan Abraham nan kên whin Anötö, nan ti yac hon nen daman yêc Anötö anğô-nga.

Ma Anötö, in Anötö nan ndê ñac lai atu yêc bu un lau batê sa sêmbô tali tiyham, ma bu sôm yom ña awha goc gēñ nan yêc dom, nan men hōc asê.

¹⁸ Abraham takwê gēñ nan lau hon gauc gēm bu tōm dom bu oc ñandô sa. Ma Anötö tōc tata hon tēñ Abraham goc sôm tēñ in bu:

Am nem wakuc oc sêtōm dinan. [Gen 15:5]

Abraham kên whin Anötö, dec kôm in ti lau ton daêsam si damba.

¹⁹ Abraham kēyalê bu in ndê yala ti 100 su, ma in ndê licwalô pacndê su. Ma in kēyalê bu Sara ndê tēm kôc balêkoc-nga pacndê. Tigen in kôc in ndê kên whin dôñ ñanga,

²⁰ ma atac lu-lu dom pi gēñ nan Anötö gic bata tēñ in. In kên whin ñanga, ma po Anötö ndê waê sa.

²¹ In kēyalê tidôn bu Anötö ndê ñac lai yêc bu kôm gēñ nan in gic bata, nan ñandô sa.

²²⁻²³ Tu dinan-nga dec sêto yom yêc bocdec bu:

Anötö gêlic in bu ngac gitên. [Gen 15:6]

Yom dau sêto tu Abraham tawasê-nga dom.

²⁴ Sêto tu yac lau nan dakên whin Anötö nan un yac nen Pômdau Yisu sa yêc lau batê-nga. Tu yac nen dakên whin-nga, dec Anötö oc lic yac bu lau gitên bocdinan.

²⁵ Anötö kên Yisu mbac ndu tu yac nen sac-nga, ma un in sa tiyham dec kēmasan lēñ bu dati lau gitên.

5

Dati lau gitên ña-ñandô

¹ Bocdinan, tu yac nen dakên whin-nga, dec Anötö gêlic yac bu lau gitên. Ma tu yac nen Pômdau Yisu Kilisi-nga, dec dambo Anötö anğô-nga ti atac pa su en.

² Yisu gêlic gamam su tēñ yac bu dambo Anötö ndê mwasiñ ñalôm, tu yac nen dakên whin-nga. Yac datap mwasiñ dau sa su, ma bocdinan dec dambo ti atac ñayham tu gēñ nan dakên batan dambo, nan bu oc datap Anötö ndê ñawasi sa.

³ Ma gēñ dan tiyham. Ñawapac bocke nan dahôc tu dakên whin Yisu-nga, nan dahôc ti atac ñayham bocdinan. Bu yac tanyalê bu gēñ wapac nan pi yac, nan gēm yac sa bu dalhac ñanga.

⁴ Ma yac bu dati lau dalhac ñanga-nga, dec tōc asê bu yac lau nan datôm bu dahôc gêlêc saê. Ma tu yac dahôc gêlêc saê-nga, dec puc yac dôñ bu dakên batan gēñ nan Anötö gic bata.

⁵ Ma yac nen dakên batan oc ñandô mbasi dom, ma bocdinan yac oc mayan daun dom. Bu yac tanyalê Anötö ndê mêtê atac whin yac-nga su, tu Nalau Dabun nan in kên sip yac nen ñalôm-nga.

Yisu Kilisi hê wamba Anötö tu yac-nga

⁶ Tēñ tēm yac tanyalê Anötö su dom, ma licwalô mba tu danem daun sa-nga, nan Anötö kêkin Yisu bu mbac ndu tu yac-nga, tōm tēm nan in dau kēyalin sa su.

⁷ Lau dan oc sêmbac ndu tu ñamalac gitên dan-nga dom. Me mac gauc gēm bocke?

Njmalac danj oc tòm bu puc dau dôn ma mbac ndu tu njmalac njayham danj-nga, me mba?

⁸ Tigen Kilisi mbac ndu tu yac lau dakôm sac-nga. Ma njalên dinanj dec Anôtô tîc in ndê atac whin yac asê.

⁹ Kwahic dec yac lau nanj dakên whin Yisu, nanj dati lau gitên tu dac nanj in kéc sinj-nga. Ma bocdinañ yac tanyalê tidôn bu Yisu oc nem yac sa, têt ndoc Anôtô êñsahê lau honj-nga. Ma yac oc datap Anôtô ndê atac njandê sa dom.

¹⁰ Munj-nga yac neñ sac kôm yac dambo datôm Anôtô ndê njacyo, magoc inj hê wamba yac na inj ndê Atu ndê mbac ndu. Kwahic dec inj hê wamba yac su, ma inj ndê Atu mbo tali tiyham, dec tanyalê bu yomandô, inj oc nem yac si têt béc njambu-nga.

¹¹ Ma gêt danj whin bocdec bu. Tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi hê wamba yac têt Anôtô-nga, dec yac dambo ti atac njayham atu, tu dati Anôtô ndê lau-nga.

Adam ti dambac ndu njahu, ma Yisu ti dandöc tanjli njahu

¹² Sac hôc asê nom tu njmalac tigenj-nga. Ma lêt dambac ndu-nga hôc asê nom tu sac-nga. Lau nom-nga honj sêkôm sac, ma tu dinanj-nga njac sêmbac ndu.

¹³ Sac hôc asê nom munj su, ma tinjambu Anôtô kêt inj ndê yomsu têt Moses. Ma yomsu bu mba, goc njalên mba bu Anôtô hê lau si yom dôn tu sêngili yomsu-nga.

¹⁴ Bocdinañ lau nanj sênkuc Adam e meñ têt têt nanj Anôtô kêt yomsu têt Moses, nanj sêngili Moses ndê yomsu dau njadan dom. Magoc Anôtô gic yomsu njac njamata-nga Adam, ma inj kêt yomsu dau. Ma lau nanj sênkuc Adam, nanj sêmbac ndu tu sêwêkainj inj ndê sac njagêyô-nga. Njag njamata-nga Adam inj tòm dôhôn nanj danem dôhôn whin njac nanj meñ sa kêtuc inj.

¹⁵ Lau daêsam sêmbac ndu tu njac tigenj ndê sac-nga. Magoc Anôtô ndê mwasiñ nanj kêt njambwa têt lau tu njac tigenj Yisu Kilisi-nga, nanj gêm lau daêsam sa kêtêc. Bocdinañ gêt lu dinanj, Anôtô ndê mwasiñ ma Adam ndê sac, nanj sêtôm dau dom.

¹⁶ Yomandô, Anôtô ndê mwasiñ hôc gêtêc njac tigenj ndê sac. Bu njac tigenj ndê sac hê Anôtô ndê matôc pi lau daêsam, magoc lau sac daêsam sêti lau gitên tu Anôtô ndê mwasiñ-nga.

¹⁷ Tu njac tigenj ndê sac-nga, dec njac lai dambac ndu-nga gêm gôlinj lau nom-nga honj. Magoc tu njac tigenj Yisu Kilisi-nga, lau nanj sêtap Anôtô ndê mwasiñ sêti lau gitên-nga sa, nanj oc sêmba tali ma sênem gôlinj sêwhin inj têt têt njambu-nga.

¹⁸ Bocdinañ, lau honj sic waê bu sêtap matôc sa tu sac tigenj dinanj-nga. Magoc lau honj nanj sêkêt whin, nanj sêti lau gitên ma

sêtap mwasiñ dandöc tanjli-nga sa, tu gwelenj gitên tigen nanj Yisu Kilisi kôm-nga.

¹⁹ B u njac tigenj danjapêc têt Anôtô, dec lau daêsam sêti lau sêkôm sac-nga. Magoc njac tigenj danja wambu Anôtô, dec kêmasanj lêt bu lau daêsam oc tòm bu sêti lau gitên.

²⁰ Lau honj sêwêkainj Adam ndê sac njagêyô, magoc Anôtô kêt ndê yomsu têt lau tu bu sênjalê si sac-nga. Magoc têt ndoc lau si sac kêsôwec tiatu, nanj Anôtô ndê mwasiñ suc sac kwi-nga kêsôwec tiatu andô hóc gêtêc sac su.

²¹ Têt njamata-nga sac gêm gôlinj lau honj ma tu dinanj-nga njac sêmbac ndu. Ma njalên tigenj kwahic dec Anôtô ndê mwasiñ gêm gôlinj lau nanj sêkêt whin ma sêti lau gitên, ma kêt njac sêndöc tali njapanj tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga.

6

Dapuc dômwên sac tu Kilisi-nga

¹ Mac gauc gêm bocke? Yac dakôm sac njapanj bu Anôtô ndê mwasiñ suc sac kwi-nga êñsôwec tiatu njapanj, me?

² Mba andô! Yac dahu mêtê sac sinj su, gitôm lau batê nanj sêhu gêt nom-nga sinj.

³ Angô. Busangu nanj pinj yac dôn tam daminj Yisu Kilisi, nanj pinj yac dôn tam daminj inj ndê mbac ndu whin. Mac anyalê yom dau, me mba?

⁴ Mac anyalê bu Yisu Kilisi mbac ndu ma sêñsuhun inj. Ma busangu nanj yac dalinj su, nanj gitôm Anôtô kêsuhun yac dawhinj Yisu Kilisi. Ma tu dinanj-nga tòm Damanj unj Yisu sa akên lau batê-nga na inj ndê njac lai ti njawasi atu, dec kwahic dec inj gêtêc yac gitôm lau nanj sêtisa tiyham, ma bocdinañ tansêlêt ti dasa neñ lêt tiwakuc.

⁵ Busangu nanj dalinj, nanj pinj yac dôn tam daminj Yisu ndê mbac ndu, dec tòm yac dambac ndu dawhinj inj. Ma pinj yac dôn tam daminj inj ndê tisa akên lau batê-nga bocdinañ.

⁶ Tu dinanj-nga dec anyalê njapê bu yac neñ njalôm akwa sac-nga, nanj Anôtô gic pi a gicso dau whin Yisu, tu bu njalôm akwa nem gôlinj yac dom, ma dambo datôm lau akin mêtê sac-nga tiyham dom.

⁷ Bu yac dambac ndu dawhinj Kilisi su, ma asa nanj mbac ndu su, nanj Anôtô kêtgapwêc inj su yêc sac na-njac lai.

⁸ Yac dambac ndu su dawhinj Kilisi, ma bocdinañ yac dakêt whin bu yac oc dambo tanjli dawhinj inj.

⁹ Njahu bu yac tanyalê bu Anôtô unj Kilisi sa akên lau batê-nga, ma tu dinanj-nga tòm dom bu inj mbac ndu tiyham. Njac lai dambac ndu-nga oc êñgwininj inj tiyham dom.

¹⁰ Bu inj mbac ndu, ma inj ndê mbac ndu tigenj dinanj gêmli lau honj si sac njatôp. Ma

kwahic dec in mbo tali tiyham, ma mbo tali tu bu po Anötö ndê waê sa-nga.

¹¹ Nalên tigen akôc gauc pi daôm bocdec bu, mac ahu mêtê sac sin su, gitôm lau batê sêhu gêh nom-nga sin. Ma kwahic Anötö piñ mac dôh am damin Yisu Kilisi, dec mac ambo tamli awhin in, tu bu apo Anötö ndê waê sa-nga.

¹² Sac tac whin bu ti nem njadai, ma hê mac bu akôm mêtê sac njapin. Bocdinañ ayob daôm bu sac nem gôlin mac nem njamlic njagên dan dom.

¹³ Ayob tanôm ti amam ma njamlic njagên hon bu sênem akin sac dom. Magoc akên daôm sambuc têt Anötö, atôm lau nan sêtisa akên lau batê-nga ma sêmbo tali. Ma akên nem njamlic njagên hon tu anem akin Anötö-nga, ma akôm mêtê gitên en.

¹⁴ Bu in solop dom bu sac ti njadai mac tiyham. Nahu bu mac ambo yomsu njapu tôm mun-nga lê dom, kwahic dec mac ambo Anötö ndê mwasiñ njapu.

Dati Anötö ndê lau akin lêt gitên-nga

¹⁵ Mac gauc gêm bocke? Yac dambo yomsu njapu dom, magoc dambo Anötö ndê mwasiñ njapu. Bocdinañ yac oc dakôm sac njapin, a? Aô wasôm têt mac, mba andô!

¹⁶ Anjô su nan. Gêh bocke nan mac asôc njapu, nan ti nem njadai. Sac bu ti nem njadai, dec mac oc awêkain sen ambac ndu-nga. Magoc mac bu akên Anötö ti nem njadai ma danjam wambu in, dec mac oc ati lau gitên. Mac anyalê yom dau, me mba?

¹⁷ Mun-nga mac ati mêtê sac ndê lau akin njambwa. Magoc danem danje Anötö bu kwahic dec mac akên nem njalôm sambuc bu danjam wambu yom nan yac andôhôn mac, ma akôc sa su.

¹⁸ Kilisi kégapwêc mac su yêc sac na-ñaclai, ma mac ac waê bu asa Anötö ndê lêt gitên, gitôm lau akin sic waê bu danja wambu si njadai.

¹⁹ Mac nem gauc sa pi lau sêkên whin-nga si lêt wakuc dom, dec aô gam dôhôn pi lau akin njambwa ti njadai nom-nga si lêt, bu wawhê sa yêc awê têt mac. Mun-nga mac akên nem amam ti gahim ma mac nem gêh hon tu sênem akin mêtê sac ma mêtê njadômbwi-nga. Magoc kwahic dec akên nem gêh hon bu ati lau akin nan sêsa lêt gitên en, e ati lau dabun.

²⁰ Têt ndoc mac ambo atôm lau akin mêtê sac-nga, nan mac ac ahê lêt gitên gacgen.

²¹ Mun-nga lê mac atap njandô njayham bocke sa tu lêt nan kwahic dec kên maya mac nan-nga? Lêt sac-nga dau nan na-ñandô dambac ndu goc.

²² Magoc kwahic dec Kilisi kégapwêc mac su yêc mêtê sac, ma mac ati Anötö ndê lau akin. Ma sakin wakuc dindec na-ñandô, nan mac ati lau dabun ma oc andôc tamli njapin.

²³ Bu njalôl nan gic waê lau nan sêsa lêt sac-nga, nan sêmbac ndu. Magoc mwasiñ nan Anötö bu kên njambwa têt yac lau nan dakên whin, nan dandôc tanli njapin, tu yac nen Pômdau Yisu Kilisi-nga.

7

Pol whê yomsu, ma Nalau Dabun si gôlin sa

¹ O asidôwai, mac lau nan anyalê yomsu tidôn. Mac anyalê su bu yomsu hêganôn lau têt ndoc sêmbo tali en.

² Akôc gauc pi yomsu lauwhê ti ngac sênem dau-nga. Awhê dan bu nem ngac sa su, nan goc yomsu dau sô inlu nakwen dôh, tôm têt nakwen mbo tali. Magoc in nakwen bu mbac ndu, goc awhê dau mbo yomsu dau ndê gôlin njapu tiyham dom.

³ In bu nem ngac wakuc têt têt nakwen mbo tali dôh mbo, nan dasam in bu awhê kôm mockain-nga. Magoc in nakwen bu mbac ndu, goc yomsu sô inlu dôh-nga pacndê, ma in bu nem ngac wakuc, goc dasam in bu awhê mockain-nga dom.

⁴ Ma njalên tigen anen asidôwai, tu Anötö piñ mac dôh am damin Kilisi-nga, dec tôm mac ambac ndu su, ma ambo yomsu ndê gôlin njapu tiyham dom. Ma kwahic dec mac atap nem njadai wakuc sa, nan Anötö un in sa akên lau batê-nga. Tu dinan-nga dec yac danem njandô njayham tu Anötö-nga dandic njawê.

⁵ Bu têt ndoc yac dakên whin su dom, nan yac nen njalôm akwa gêm gôlin yac. Ma mêtê sac nan yomsu sôm bu dakôm dom, nan njalôm akwa kac yac bu dakôm. Ma mêtê dau na-ñandô nan dawêkain sen dambac ndu-nga.

⁶ Magoc kwahic dec yac dambac ndu su ma dahu gêh nan sô yac dôh, nan sin. Kilisi kégapwêc yac su yêc yomsu akwa nan sêto su yêc, ma kwahic dec tam akin Anötö ma tanjuc lêt wakuc nan Nalau Dabun têt têt yac.

Moses ndê yomsu têt sac asê tiawê

⁷ Bocdinañ dasôm yom bocke pi yomsu? Yomsu in gêh sac me? Mbasi andô! Yomsu bu yêc dom, dec aô oc wanjalê mêtê sac njalên nde? Yomsu dan sôm bu, "Tamgatu gêh dom." Ma tu dinan-nga dec aô kayalê bu mêtê tanjatu gêh-nga in mêtê sac.

⁸ Magoc sac kêsâlê lêt bu êngil anen njalôm e tanjatu gêh njapin, ma yomsu njayao têt lêt dau têt sac. Yomsu bu mba, goc sac na-ñaclai dau oc pacndê bocdinañ.

⁹ Mun-nga aô kayalê yomsu dom, ma gambo njayham ma gauc gêm sac dom. Magoc têt ndoc aô kadôhôn yomsu, nan sac na-ñaclai tisa ti nanja e aô kayalê bu gawêkain sen wambac ndu-nga.

¹⁰ Aô gatap sa bu yomsu honj nanj Anötö kênj tu bu wê lau sêsa senj sêmbô tali-nga, nanj wê aô gasa senj wambac ndu-nga.

¹¹ Nahu bu yomsu dau kênj njasawa têtj sac, dec sôc menj e ndê njaclai tim aô, ma wê aô gasa senj wambac ndu-nga.

¹² Bocdinañ dasôm sake? Dasôm bu yomsu dau inj sac, a? Mba! Nagoñin honj nanj Moses to, nanj gêtj dabunj. Ma Anötö ndê yomsu honj, nanj gêtj dabunj, ma gitêtj, ma njañham.

¹³ Mac gauc gêm bocke? Gêtj njañham dinañ wê aô gasa senj wambac ndu-nga? Mba andô! Magoc tu yomsu-nga dec aô kayalê bu gakôm sac ma gawêkainj senj wambac ndu-nga. Ma yomsu dau têtj asê bu mêtê sac inj gêtj sac sambuc.

Njalôm akwa ndê lêtj so Nalau Dabunj ndê lêtj

¹⁴ Yac tanjalê bu Anötö ndê yomsu inj Nalau Dabunj ndê gêtj. Magoc anej njalôm akwa kêtj Nalau ndê lêtj dom, dec aô gati ngac akinj mêtê sac-nga.

¹⁵ Bu gêtj nanj aô gakôm, nanj kayalê dom. Mêtê nanj aô tac whin bu wakôm, nanj gakôm dom. Magoc mêtê nanj aô atac tec, nanj gakôm njañ.

¹⁶ Mêtê sac nanj gakôm, nanj yomsu dau sôm bu mêtê so. Ma tu aô daunj atac tec mêtê sac nanj gakôm-nga, dec galic bu yomsu inj solop ma njañham.

¹⁷ Bocdinañ dec aô daunj gakôm gêtj dau dom, magoc sac nanj yêc anej njalôm, dec kêtjilí aô bu wakôm gêtj dau.

¹⁸ Aô kayalê bu gêtj njañham danj yêc anej njalôm akwa dom. Bu aô tac whin bu wakôm mêtê njañham, magoc aô gakôm dom.

¹⁹ Bu aô gakôm mêtê nanj aô atac whin bu wakôm, nanj dom, magoc mêtê nanj aô atac tec bu wakôm, nanj dec aô gakôm njañ.

²⁰ Ma tu gakôm gêtj nanj aô atac tec bu wakôm-nga, goc wasôm bu aô daunj gakôm gêtj dau dom, magoc sac nanj yêc anej njalôm, dec kêtjilí aô bu wakôm gêtj dau.

²¹ Bocdinañ aô gatap nagoñin bocdec sa yêc anej njalôm. Aô bu wakôm mêtê njañham, magoc sac kêtj aô ahuc njañ.

²² Bu yêc anej gatuñ aô galic Anötö ndê yomsu gitôm gêtj atac whin-nga.

²³ Magoc aô kasahê bu nagoñin dau-nga danj gêm gôlinj yêc anej njañlic, ma bu wê aô amanj ti gahin ma anej gêtj honj bu sêkôm sac njañ. Nagoñin sac-nga dau gic sinj têtj nagoñin njañham nanj aô gauc gêm bu wakôm, ma kêtjwinin aô dôtj gitôm ngac gapocwalô-nga.

²⁴⁻²⁵ Bocdinañ aô wasôm yom bocdec bu. Anej gauc gêm bu wati ngac akinj nanj sôc Anötö ndê yomsu njañ, magoc anej njalôm akwa gêm akinj nagoñin sac-nga njañ. Oyaê, asa oc êñgaho aô ngac sac dec su, yêc njalôm

akwa nanj wêkainj senj wambac ndu-nga? Magoc kwahic dec Anötö kêtjaho aô su, ma tu dinañ-nga dec wanem danje inj tu yac nenj Pômdau Yisu Kilisi-nga.

8

Dambo tanli tu Nalau Dabunj-nga

¹ Bocdinañ dec yac lau nanj Anötö pinj yac dôtj tam damin Yisu Kilisi, nanj kwahic dec tanjalê bu yac oc datap matôt sa dom andô.

² Nahu bu Nalau gêm gôlinj yac, ma kênj yac dambo tanli tu Yisu Kilisi-nga, ma kêtjapwêc yac su yêc njaclai sac ti dambac ndu-nga nanj munj-nga gêm gôlinj yac.

³ Tu yac nenj njalôm akwa-nga, dec gitôm dom bu tanjuc Anötö ndê yomsu. Ma bocdinañ yomsu dau gitôm dom bu kôm yac dati lau gitêtj. Magoc Anötö kêtjamasanj lêtj bu kôm yac dati lau gitêtj bocdec bu. Inj kêtjin inj ndê Atu tigerj menj mbo nom ti njañmalac tôm lau sac nom-nga. Ma kênj inj ti da tu yac nenj sac-nga. Njalên dinañ Anötö kênj njañmalac honj si sac njañgêyô pi ndê Atu ma kêtjmatôt inj gitôm njañmalac sac danj.

⁴ Inj kôm gêtj dau, tu bu yac dasa nenj lêtj tanjuc njalôm akwa dom, magoc dasa nenj lêtj tôm Nalau Dabunj gêm gôlinj yac, dec dakôm mêtê gitêtj enj, tôm yomsu têtj têtj yac.

⁵ Lau nanj sêsa si lêtj sêñkuc njalôm akwa, nanj gauc gêm mêtê nanj njalôm akwa kôm, nanj njañ. Magoc lau nanj sêsa si lêtj tôm Nalau Dabunj gêm gôlinj njañ, nanj gauc gêm mêtê nanj Nalau tac whin bu sêkôm, nanj njañ.

⁶ Njañmalac nanj ndê gauc sap mêtê njalôm akwa-nga dôtj njañ, nanj gacgenj mbo senj mbac ndu-nga. Magoc asa nanj ndê gauc sap mêtê nanj Nalau Dabunj tac whin, nanj dôtj njañ, nanj mbo senj ndôtj tali-nga ma tap yom malô sa.

⁷ Bu gauc njalôm akwa-nga, inj êlêmê kênj kisa têtj Anötö, nahu bu inj sôc Anötö ndê yomsu njañ dom, ma bu gauc nem bu sôc njañ, dec oc tôm dom.

⁸ Lau nanj si njalôm akwa gêm gôlinj njañ, nanj oc tôm dom bu Anötö lic njañ njañham.

⁹ Magoc njalôm akwa gêm gôlinj mac dom, Anötö ndê Nalau mbo mac nem njalôm ma gêm gôlinj mac. Kilisi ndê Nalau bu mbo mac nem njalôm dom, dec mac ati Kilisi ndê gêtj dom.

¹⁰ Mac nem njañlic wêkainj senj ambac ndu-nga tu mac akôm sac-nga. Magoc Kilisi mbo mac nem njalôm ma Anötö gêtj mac bu lau gitêtj, ma tu dinañ-nga dec mac nem gatôm wêkainj senj ambo tamli-nga.

¹¹ Anötö nanj unj Yisu Kilisi sa akêtj lau batê-nga, nanj ndê Nalau mbo nem njalôm, ma bocdinañ dec Anötö oc unj mac nem njañlic nanj wêkainj senj ambac ndu-nga, nanj sa mbo tali tiyham tu inj ndê Nalau-nga.

Nalau Dabun kôm yac dati Anötö ndê balêkoc

¹² Bocdinaŋ asidôwai, lêŋ wakuc yêc naŋ gic yac ŋawaê bu taŋkuc-ŋga, ma dasa lêŋ ŋalôm akwa-ŋga tiyham dom.

¹³ Ŋahu bu asa naŋ sa lêŋ dinaŋ, oc mbac ndu. Magoc mac bu apuc dômwêŋ mêtê ŋalôm akwa-ŋga ŋa Nalau ndê ŋaclai, dec mac oc ambo tamli.

¹⁴ Bu lau naŋ Anötö ndê Nalau gêm gôlinŋ ŋac, naŋ sêti Anötö ndê balêkoc.

¹⁵ Mac akôc Nalau dau su, ma inŋ kôm mac ati lau akiŋ naŋ atôc nem ŋadau, naŋ dom. Mba! Nalau dau kôm mac ati Anötö ndê atui awêhê ma ŋgac, ma tôm bu ata Anötö bocdec bu, “Daman, Daman.”

¹⁶ Ma Nalau dau gêm yac neŋ gatunŋ sa, dec tanjalê bu dati Anötö ndê balêkoc, yomandô.

¹⁷ Ma yac bu dati Anötö ndê balêkoc, dec yac oc dawêkaiŋ Anötö ndê gêŋ lêŋsêŋ dawhiŋ Kilisi. Yomandô! Yac bu taŋkuc Kilisi ndê lêŋ hôc ŋandê-ŋga, dec oc datap ŋawasi sa dawhiŋ inŋ bocdinaŋ.

Ŋawasi naŋ oc meŋ sa têtê têtê ŋambu-ŋga

¹⁸ Têŋ ndoc aô gakôc gauc pi waêŋ ŋayham ti ŋawasi naŋ yac oc datap sa têtê têtê ŋambu-ŋga, naŋ galic gêŋ wapac hoŋ naŋ kwahic dec dahôc dambo nom, naŋ gitôm gêŋ sauŋ.

¹⁹ Bu gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêtê yêc nom, naŋ sêŋbo sêtôm yac lau naŋ dakêŋ batanŋ ma dahôŋ têtê naŋ Anötö oc têtê inŋ ndê balêkoc asê tiawê.

²⁰ Bu gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêtê, naŋ sêtisac sêwhiŋ yac ŋamalac. Gêŋ dau si atac whiŋ lêŋ bocdinaŋ dom, magoc têtê ndoc Anötö pucbo nom tu ŋamalac si sac-ŋga, naŋ inŋ ndê yom kêtê sac gêŋ hoŋ. Magoc yac dakêŋ batanŋ

²¹ bu tiŋambu Anötö oc êŋgapwêc gêŋ hoŋ su yêc lêŋ sêtisac-ŋga. Ma têtê têtê dinaŋ ŋawapac dau oc êŋgwininŋ yac lau naŋ dati Anötö ndê balêkoc, me gêŋ danŋ naŋ Anötö kêtê, naŋ tiyham dom, ma yac ti gêŋ hoŋ oc dambo ŋayham ma ti ŋawasi enŋ.

²² Yac tanjalê bu têtê têtê ŋamata-ŋga e meŋ, gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêtê, naŋ sêhóc ŋawapac gitôm awêhê naŋ bu kôc balêkoc, dec kêsahê ŋandê ma taŋ.

²³ Ma ŋawapac dau kêtêgwininŋ gêŋ nom-ŋga tawasê dom, magoc kêtêgwininŋ yac ŋamalac whiŋ, dec dambo ti danŋi yêc neŋ ŋalôm. Yomandô yac dakôc Nalau Dabun su gitôm gêŋ ŋandô mbêc ŋayham. Tigenŋ gêŋ ŋatô naŋ Anötö gic bata bocdec bu, inŋ oc kôc yac sa dambo dawhiŋ inŋ datôm inŋ ndê balêkoc, ma nem yac si yêc ŋawapac nom-ŋga, naŋ ŋandô sa su dom. Bocdinaŋ kwahic dec yac dahôŋ ti dakêŋ batanŋ gêŋ ŋayham naŋ oc meŋ sa.

²⁴ Têŋ ndoc yac dakêŋ whiŋ ma datap Anötö ndê mwasiŋ nem yac si-ŋga sa, naŋ yac dakêŋ batanŋ bu oc datap gêŋ dinaŋ sa

whiŋ. Magoc yac neŋ dakêŋ batanŋ ŋahu sip gêŋ naŋ datap sa su, naŋ dom. Yac bu datap sa su, dec yac oc dakêŋ batanŋ dom.

²⁵ Kwahic dec yac dakêŋ batanŋ gêŋ naŋ dalic su dom, ma dahôŋ dambo ti atac pa su enŋ.

Nalau Dabun gêm yac sa tu datenŋ mbec-ŋga

²⁶ Ma gêŋ danŋ whiŋ bocdec bu. Nalau Dabun oc nem yac sa têtê ndoc yac bu datenŋ mbec magoc dapônda dauŋ tu gêŋ naŋ gic waê bu datenŋ mbec pi-ŋga. Nalau dau oc nem yac awhanŋ têtê Anötö, pi danŋi naŋ yêc yac neŋ ŋalôm, naŋ tôm dom bu yac dauŋ dasôm asê.

²⁷ Ma Anötö naŋ kêyalê ŋamalac si ŋalôm e pi sa, naŋ oc ngô mbec dau, ŋahu bu inŋlu ndê Nalau sêkôm si gêŋ hoŋ ŋa gauc tigenŋ. Ma Nalau dau têtê mbec tu lau dabunŋ-ŋga, kêkuc Anötö ndê atac whiŋ solop.

Gêŋ danŋ gitôm dom bu kac yac su yêc Anötö ndê atac whiŋ

²⁸ Ma yac lau naŋ Anötö kêgalêm yac sa dati inŋ ndê lau, tôm inŋ dau gauc gêm tidôŋ, naŋ tanjalê bu inŋ gêm gôlinŋ gêŋ hoŋ, bu ti yac lau naŋ atac whiŋ inŋ, naŋ neŋ ŋayham.

²⁹ Bu yac dahôc asê nom su dom, magoc Anötö kêyalê yac munŋ su, ma kêyalinŋ yac sa bu oc datôm inŋ Atunŋac dau. Ma bocdinaŋ inŋ ndê Atunŋac ti ŋgac mbêc, ma yac dati inŋ asiŋ ti lhuwêi daêsam.

³⁰ Ma yac lau naŋ inŋ kêyalinŋ yac sa gwananŋ su, naŋ inŋ kêgalêm yac, ma kêmasanŋ lêŋ tu dati lau gitênŋ ma datap inŋ ndê ŋawasi sa-ŋga.

³¹ Bocdinaŋ dasôm sake pi gêŋ hoŋ naŋ Anötö kôm tu yac-ŋga? Yac bu dambo Anötö ndê mwasiŋ ŋapu, dec ŋacyo bocke oc ku yac dulu?

³² Inŋ kêtêgaminŋ inŋ dau ndê Atu têtê yac dom, magoc kêtêŋ inŋ meŋ mbac ndu tu yac hoŋ-ŋga. Ma bocdinaŋ dec tôm dom bu inŋ êŋgaminŋ gêŋ danŋ têtê yac, inŋ oc êmwasiŋ yac ŋa gêŋ bocke naŋ dapônda naŋ.

³³ Inŋ dau kêyalinŋ yac sa, ma punŋ yac dôŋ ma sam yac bu lau gitênŋ. Tu dinaŋ-ŋga dec asa gitôm bu oc êŋgôlinŋ yom danŋ pi yac têtê inŋ?

³⁴ Ma asa gitôm bu oc êmatôc yac ma seŋ yac su? Ŋalên mba. Ŋahu bu Yisu Kilisi naŋ mbac ndu ma Anötö uŋ inŋ sa mbo tali tiyham, naŋ ndôc Anötö ndê amba andô-ŋga, ma gêm yac awhanŋ têtê inŋ.

³⁵⁻³⁶ Ma asa oc tôm bu êŋgaho yac su yêc Kilisi ndê atac whiŋ ŋalôm? Ŋawapac daêsam sêyêc, tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Tôm bêt hoŋ lau tac whiŋ bu sêndic yac ndu tu am-ŋga.

Ŋac sêlic yac datôm domba bu sêndic ndu-ŋga.

44:22]

[BW

Yac bu dahôc n̄awapac me n̄andê, ma lau bu sêkên kisa yac me sêndic yac n̄a bien, me yac bu dapônda gên danen-n̄ga me n̄akwê, me yac bu datap gên ti n̄aclai nan̄ bu sen̄ yac su-n̄ga sa, goc gên dinan̄ n̄adan̄ oc tòm dom bu êngaho yac su yêc Kilisi ndê atac whin̄ n̄alôm.

³⁷ Mba andô! Tu Kilisi nan̄ atac whin̄ yac-n̄ga, nan̄ dec gên hon̄ dinan̄ n̄adan̄ oc tòm dom bu ku yac dulu.

³⁸⁻³⁹ Aêc! Aô kayalê tidôn̄ bu gên dan̄ oc tòm dom bu kac yac su yêc Anôtô ndê atac whin̄, nan̄ datap sa tu yac nen̄ Pômdau Yisu Kilisi-n̄ga. Mba! Yac bu dambac ndu me dambo tan̄li, yac bu dapi lôc baliñ me dasip gwêc n̄alôm dandi, tigen̄ oc tòm dom bu daso Anôtô ndê atac whin̄. Ma an̄ela me n̄alau sac me gên kwahic dec-n̄ga me gên nan̄ oc men̄ sa tin̄ambu-n̄ga, me n̄aclai tidau-tidau me gên hon̄ nan̄ Anôtô kên̄, nan̄ n̄adan̄ oc tòm dom bu kac yac su yêc Anôtô ndê atac whin̄.

9

Pol tawalô lau Israel-n̄ga nan̄ sêkên whin̄ Yisu dom

¹ Tu Kilisi nan̄ aô gakên whin̄-n̄ga, dec aô wasôm yom n̄andô tên̄ mac. Aô oc wan̄sau mac dom. Ma yêc anen̄ n̄alôm, nan̄ N̄alau Dabun̄ gêm gôlin̄, dec kayalê tidôn̄ bu anen̄ yom in̄ yom n̄andô en̄.

² Aô wasôm tên̄ mac bu anen̄ n̄alôm n̄awapac n̄apan̄ ma kasahê n̄andê atu, tu lau Israel-n̄ga daêsam nan̄ sêkên whin̄ Kilisi dom-n̄ga.

³ Lau dau anen̄ asidôwai ti l̄hun̄wêi Israel-n̄ga, nan̄ yac mba n̄ahu tigen̄. Ma aô tac whin̄ ndu andô bu n̄ac lau dau sêkên whin̄ Kilisi. Aêc, tòm Anôtô êmasuc aô su yêc Kilisi-n̄ga, me lic aô gitôm n̄gac sac sambuc, magoc lên̄ dau bu nem n̄ac sa tu sêkên whin̄ Yisu-n̄ga, dec aô oc walic n̄ayham bu wahôc n̄awapac dau.

⁴ Lau Israel-n̄ga dinan̄ Anôtô kêyalin̄ n̄ac sa bu sêti in̄ ndê lau, ma hoc in̄ ndê n̄awasi asê tên̄ n̄ac. In̄ kêmatin̄ pwac whin̄ n̄ac si apai, ma gic bata gên̄ n̄ayham daêsam tu nem n̄ac sa-n̄ga. In̄ kên̄ yomsu ti sakin̄ lôm dabun̄-n̄ga tên̄ n̄ac.

⁵ Nac hon̄ sêsa akên̄ apai nan̄ Anôtô dau kêyalin̄ sa sêti in̄ ndê lau. Ma lau Israel-n̄ga si †Mesaya dau men̄ sa akên̄ apai dinan̄ si dac n̄apu. Kilisi dau dinan̄ in̄ Anôtô n̄andô ma gên̄ hon̄ n̄adau, dec gic waê bu tampin̄ in̄ tòm béc hon̄. Yomandô!

Anôtô ndê lên̄ ênyalin̄ lau sa-n̄ga

⁶ Anôtô gic bata mwasin̄ hon̄ dinan̄ tên̄ lau Israel-n̄ga. Magoc tu n̄ac si daêsam sêkên whin̄ Yisu dom-n̄ga, dec dasôm bu Anôtô ndê yom dau n̄andô mba lec dom. Mba! N̄ahu bu lau hon̄ nan̄ sêsa akên̄ †Jakob, nan̄ sêti lau Israel-n̄ga n̄andô, nan̄ Anôtô kêyalin̄ n̄ac sa, nan̄ dom.

⁷ Ma n̄alên̄ tigen̄, lau hon̄ nan̄ sêsa akên̄ Abraham, nan̄ dasam n̄ac bu Abraham atu n̄andô dom. Tôm yom nan̄ Anôtô sôm tên̄ Abraham bocdec bu:

Lau oc sêsam lau wakuc nan̄ sêsa akên̄ Aisak bu am nem gôlôwac n̄andô. [Gen 21:12]

⁸ Yom dau n̄ahu bocdec bu, Ismael lu Aisak lu-lu sêsa akên̄ Abraham. Magoc Ismael ti ndê lau wakuc sêti lau Israel-n̄ga n̄andô, nan̄ Anôtô sam bu in̄ ndê atui, nan̄ dom. Magoc Aisak ti ndê lau wakuc nan̄ Anôtô kêmatin̄ pwac hêganôn̄ n̄ac, nan̄ in̄ gêlic n̄ac tòm Abraham ndê atui solop.

⁹ Bu Anôtô kêmatin̄ pwac tên̄ Abraham bocdec bu:

Tên̄ yala dan̄ ninga goc aô wambu wamen̄, ma am nem awhê Sara oc kôc nem atôm̄n̄gac dan̄ su. [Gen 18:10, 14]

¹⁰ Ma gauc nem balêkoc lôc̄mpôn̄ nan̄ Rebeka kôc. In̄lu si damba tigen̄, yac mba aban̄ Aisak.

¹¹⁻¹² Magoc Rebeka kôc in̄lu su dom, ma sêkôm gên̄ n̄ayham me sac dan̄ su dom, nan̄ Anôtô kêyalin̄ in̄lu si dan̄ sa gwanan̄. In̄ sôm yom tên̄ Rebeka bocdec bu:

N̄gac atu oc nem akin̄ n̄gac saun̄. [Gen 25:23]

Anôtô kôm gên̄ dau kêkuc in̄ ndê lên̄ ênyalin̄ lau sa-n̄ga tòm in̄ dau gauc gêm, ma tu gwelen̄ nan̄ n̄ac dau sêkôm nan̄-n̄ga dom.

¹³ Sêto Anôtô ndê yom dan̄ tiyham pi balê lu dau bocdec bu:

Aô atac whin̄ Jakob, magoc atac tec Iso. [Mal 1:2-3]

¹⁴ Bocdinan̄ oc dasôm sake? Dasôm bu Anôtô ndê lên̄ ênyalin̄ lau sa-n̄ga in̄ solop dom, me? Mba andô!

¹⁵ Bu in̄ sôm yom tên̄ Moses bocdec bu:

Aô oc tan̄walô lau nan̄ aô atac whin̄ bu tan̄walô n̄ac. Ma aô oc atac apu lau nan̄ aô atac whin̄ bu atac apu n̄ac. [Eks 33:19]

¹⁶ Bocdinan̄ Anôtô kêyalin̄ lau sa tu n̄ac dau si atac whin̄ me n̄ac si gwelen̄-n̄ga dom, magoc tu in̄ dau ndê tawalô-n̄ga.

¹⁷ Ma gên̄ dan̄ tiyham. Sêto yom nan̄ Anôtô sôm tên̄ Parao yêc bocdec bu:

Aô gakên̄ am ti kin̄ bu watôc anen̄ n̄aclai asê pi gên̄ nan̄ wakôm tên̄ am, ma bu anen̄ n̄aê n̄awaê sa ma nem nom n̄agamen̄ sambuc ahuc. [Eks 9:16]

¹⁸ N̄alên̄ dinan̄ Anôtô tawalô lau nan̄ in̄ tac whin̄ bu tawalô, ma lau nan̄ in̄ tac whin̄ bu kôm n̄ac si n̄alôm n̄adandi, nan̄ kôm n̄adandi sa.

¹⁹ Ma mboe mac nem dan̄ oc sôm yom tên̄ aô bocdec bu, “Lên̄ dau bu bocdinan̄, dec tu sake-n̄ga Anôtô puc yac nen̄ giso asê? Bu Anôtô kêmasan̄ lên̄ hon̄ tidôn̄ tòm in̄ gauc gêm, dec asa gitôm bu sa lên̄ dau-n̄ga dan̄?”

²⁰ Magoc aô wasôm tên̄ am n̄amalac bocke nan̄ gauc gêm bu sôm yom kain̄ dinan̄ pi

Anötö. Bocke ma lõn andõ danj oc sôm tẽn ñamalac nanj kemasanj inj ma ndac, “Tu sake-nga am kemasanj aõ kainj dindec?”

²¹ Yom dau solop dom. Bu ñamalac kemasanj lõn-nga dau inj ti ñadau. Ma inj gitõm bu kõi nomdac ma emasanj gẽn ñayham tiwaẽ danj, me gẽn ñambwa waẽmba danj, tõm inj dau gauc gêm.

²² Ma ñalẽn tigerj Anötö inj ñadau, ma tõm bu kõi tõm inj atac whinj. Lau nanj sêkõm sac si waẽ bu sêninja, ma Anötö bu tõc ndẽ atac ñandẽ ti inj ndẽ ñaclai asẽ tẽn ñac, dec oc tõm. Ma inj bu gauc nem bu kõi ndẽ ñalõm dõn, ma hẽ yom malõ sa tẽn ñac, dec oc tõm bocdinañ.

²³ Inj bu ênkuc lẽn yom malõ-nga dinanj, dec inj oc kõi tu bu tõc inj ndẽ ñawasi atu asẽ tẽn lau nanj sic waẽ bu sêtap inj ndẽ tawalõ sa-nga. Lau dau inj kãyaliñ ñac sa gwananj su, bu sêwêkainj inj ndẽ ñawasi.

²⁴ Yom dau hêganõn yac lau nanj Anötö kêgalêm yac sa, lau Israel, ma lau nanj lau Israel dom, nanj bocdinañ.

²⁵ Tõm Anötö ndẽ yom nanj propet Hosea to bocdec bu:

Lau nanj anenj lau dom, nanj aõ oc wasam ñac bu anenj lau. Ma bawhẽ nanj mun-nga aõ atac whinj inj dom, nanj aõ oc wasam inj bu anenj bawhẽ atac whinj-nga.

²⁶ Ma yêc gamen tigerj nanj mun-nga aõ gasõm tẽn ñac bu, “Anenj lau mac dom,” nanj lau oc sêsam ñac bu, “Anötö Tali Ñadau ndẽ balêkoc.” [Hos 2:23; 1:10]

²⁷ Ma propet Aisaya hoc yom asẽ pi lau Israel-nga bocdec bu:

Lau Israel-nga ñac lau daẽsam ñandõ, gitõm ganjac gwêc-nga. Magoc Põmdau oc nem honj si dom, oc kõi ñandõlu enj sa.

²⁸ Bu yom nanj Põmdau kêmatiñ tidõn, nanj inj oc kõi ñandõ sa yêc nom, ma ndic dabinj ñagahõ enj. [Ais 10:22-23]

²⁹ Ma tõm yom danj tiyham nanj Aisaya hoc asẽ munj su:

Põmdau Ñaclai Ñadau bu hu yac nenj lau wakuc ñatõ sinj gacgenj sêmbo dom, dec oc dandinanj gitõm malac Sodoma ma Gomora. [Ais 1:9]

Lau Israel-nga sêkẽn whinj dom, dec sêti lau gitẽn dom

³⁰ Bocdinañ oc dasõm sake pi Anötö ndẽ lẽn ênyaliñ lau sa-nga? Lau nanj lau Israel dom, nanj sêkõm gwelenj tu sênjalẽ lẽn gitẽn-nga dom, magoc sêtap sa tu sêkẽn whinj gwelenj nanj Yisu kõi tu ñac-nga.

³¹ Ma lau Israel-nga sênjalẽ lẽn gitẽn yêc yomsu ñalõm, magoc sêtap sa dom.

³² Ma sêtap sa dom, ñahu bu ñac sêkẽn whinj gwelenj nanj Yisu kõi tu ñac-nga, nanj dom. Ñac gauc gêm bu ñac oc sêti lau gitẽn,

tu ñac dau si gwelenj-nga, ma bocdinañ ñac sêtõm lau nanj sêtinj gahi pi hoc ma sêpenj.

³³ Tõm yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Alic su nanj! Aõ gakẽn hoc danj kalhac Lõi †Sayon, nanj lau daẽsam oc sêtinj gahi pi ma sêpenj. Magoc asa nanj kẽn whinj inj, nanj oc maya dau dom. [Ais 28:16; 8:14]

10

¹ O asidõwai. Aõ tac whinj ñandõ ma gatenj mbec tẽn Anötö, bu lau Israel-nga nanj sêkẽn whinj Yisu dom, nanj oc sêkẽn whinj dec sêtap Anötö ndẽ mwasiñ nem ñac si-nga sa.

² A õ wasõm yomandõ bu lau dau sêyêm dau su bu sêsa Anötö ndẽ lẽn. Ñac sêkõm gẽn dau, magoc ñac si gauc sa pi yom ñandõ dom.

³ Ñahu bu ñac gauc gêm bu sêtõc ñac dau si lẽn asẽ tõm lẽn gitẽn. Magoc ñac sem gauc lẽn nanj Anötö kemasanj bu sam yac bu lau gitẽn, dec sêsõc lẽn dau ñapu dom.

⁴ Bu Kilisi dau ndẽ lẽn gitẽn gic bata yomsu honj, dec lau honj nanj sêkẽn whinj Yisu, nanj Anötö gêlic ñac bu lau gitẽn.

Anötö ndẽ lẽn nem lau si-nga

⁵ Lẽn bu lau sêti lau gitẽn tu sênkuc yomsu-nga, nanj Moses whẽ sa bocdec bu:

Asa nanj bu ênkuc yomsu honj ñapen enj, nanj oc ndõc tali tu yomsu-nga. [Lev 18:5]

⁶⁻⁷ Magoc ñamalac danj oc tõm bu t i ñamalac gitẽn tu inj kêkuc yomsu-nga lec dom. Lẽn dati lau gitẽn tu yac nenj dakẽn whinj-nga, nanj menj sa tiawẽ su. Tõm yom danj nanj sêto yêc bocdec bu:

Akõi gauc daẽsam pi asa oc pi undambê ndi, me sip lambwam ndi dom. [Diut 30:13]

Bocdinañ yac dapõnda ñamalac danj bu pi undambê ndi bu kõi Kilisi sa sip menj, me bu sip lambwam ndi bu kõi inj su akẽn lau batê-nga dom, tu bu datap yom pi lẽn dakẽn whinj-nga ñahu sa. Mba!

⁸ Bu yom pi lẽn dakẽn whinj-nga dec yac ahoc asẽ tẽn mac su, tõm yom nanj sêto yêc, nanj sôm bocdec bu:

Yom dau sinj dau tẽn mac dom, bu mac akõi sa sip nem ñalõm su, ma mac asõm ambo. [Diut 30:14]

⁹ Ma yom dau bocdec bu. Am bu kẽn whinj ti nem ñalõm sambuc bu Anötö unj Yisu sa akẽn lau batê-nga, ma whamsunj hoc yom asẽ bu Yisu inj am nem Põmdau, dec Anötö oc nem am si.

¹⁰ Bu yêc am nem ñalõm nanj am kẽn whinj, dec Anötö gêlic am bu ñamalac gitẽn, ma yêc am nem whamsunj am hoc nem kẽn whinj Yisu-nga asẽ, dec Anötö gêm am si.

¹¹ Tõm Anötö ndẽ yom nanj sêto yêc nanj sôm:

Asa nanj kẽn whinj inj, nanj oc maya dau dom. [Ais 28:16]

¹² Bu Anötö gêlic lau Israel ma lau nan lau Israel dom, nan ñalên tigen. Pômdau tigen dec ti lau hon si Pômdau, ma lau hon nan sêta in ndê ñaê, nan in oc êmwasiñ nac ñandô.

¹³ Tôm yom nan propet Joel to yêc bocdec bu:

Lau hon nan sêta Pômdau ndê ñaê, nan Anötö oc nem nac si. [Joel 2:32]

¹⁴ Magoc lau nan sêkên whin Yisu su dom, nan oc sêta in ndê ñaê ñalên bocke? Nac bu sêngô in ñawaê dom, dec oc sêkên whin ñalên bocke? Ma lau bu sêhoc ñawaê ñayham asê têtñ nac dom, dec oc sêngô ñalên bocke?

¹⁵ Ma lau bu sênkin lau ahen-nga sêsa sêndi dom, dec ñawaê ñayham dau oc hóc asê lau dau ñalên bocke? Tôm yom nan sêto yêc nan sôm:

Lau nan sêngô ñawaê ñayham, nan oc sêtisambuc lau ahen-nga nan sênsêlên sêmen tu sêhoc ñawaê dau asê-nga. [Ais 52:7]

¹⁶⁻¹⁷ Bocdinañ yac nen dakên whin ñahu sip dangô ñawaê ñayham, ma yom pi Kilisi ti ñawaê ñayham ñahu. Magoc lau Israel-nga hon sêkôc ñawaê ñayham sa dom. Tôm Aisaya to:

O Pômdau, lau dan sêkên whin yom nan yac ahoc asê, nan dom. [Ais 53:1a]

¹⁸ Mac gauc gêm bocke? Lau Israel-nga sêngô ñawaê ñayham su, me mba? Aêc, nac sêngô su, tôm yom nan sêto yêc, nan sôm bocdec bu:

Yom dau sa têtñ nom ñabatin hon, ma lau sêngô yêc nom ñagamen sambob. [BW 19:4]

¹⁹⁻²¹ Ma gêndac dan tiyham bocdec bu, lau Israel-nga sênnyalê yom nan sêngô su, me mba? Gauc nem Anötö ndê yom, nan Aisaya to pi lau Israel-nga bocdec bu:

Tôm bêc hon aô kamatôc aman tu wakôc lau dau sa-nga, magoc nac lau dangapêc ma nac si ñalôm ñadandi. [Ais 65:2]

Lau Israel-nga sêtec bu sêkôc ñawaê ñayham sa, ma bocdinañ yom dau sa têtñ lau gamen apa-nga gi. Yom nan Anötö sôm têtñ lau Israel-nga, nan whê gêtñ dau sa, tôm Moses to yêc bocdec bu:

Aô oc watoc lau waêmba sa, e kôm mac anem lêmuñ nac. Ma watoc lau gauc mbasi-nga sa, e kôm mac atac ñandê. [Diut 32:31]

Ma Aisaya dau sôm yom yêc awê bocdec bu:

Lau nan sênnyalê aô dom, nan sêtap aô sa. Ma gatôc daun asê têtñ lau nan sêndac aô dom nan. [Ais 65:1]

11

Anötö puc dômbwê in ndê lau Israel-nga dom

¹ Bocdinañ aô bu wandac mac bocdec bu. Mac gauc gêm bu Anötö puc dômbwê in ndê lau Israel-nga, me? Aô wasôm mba andô, bu aô daun ñgac Israel-nga, ma Abraham ndê wakuc dan, nan gasa akên Benjamin ndê ton.

² Anötö puc dômbwê in ndê lau nan in kêtñ nac sa gwanan su, nan dom. Gauc nem yom nan sêto yêc pi Elaija, têtñ ndoc in pu lau Israel-nga têtñ Anötö, ma sôm yom bocdec bu:

³ Pômdau, nac sic am nem lau propet ndu, ma sêsen alta nan lau sem akin am sêmo, nan su. Aô tanwasên dec gasôc am ñapu, ma nac bu sêndic aô ndu. [1 Kij 19:10, 14]

⁴ Gauc nem yom nan Anötö ô têtñ in bocdec bu:

Aô gasin anen lau 7,000 sêmo lau Israel-nga ñalôm, nan sêpôn haduc têtñ anötö tasan Baal dom. [1 Kij 19:18]

⁵ Ñalên tigen kwahic dec lau ton dan sêmo lau Israel-nga ñalôm, nan Anötö kêtñ nac sa sêti in ndê, kêtñ in ndê lêtñ êmwasiñ lau ñambwa-nga.

⁶ Nac sêtap Anötö ndê mwasiñ sa tu nac dau si sakin-nga dom. Anötö bu ênyalin nac sa tu nac si sakin-nga, dec yom nan dasôm pi in ndê lêtñ êmwasiñ lau ñambwa-nga, nan oc yom ñandô dom.

⁷ Bocdinañ oc dasôm sake? Lau Israel-nga sêkôm mwasac bu sêti lau gitên yêc Anötö ango-nga, magoc gitôm dom. Magoc nac si lau nan Anötö dau kêtñ nac sa, nan sêtap lêtñ sêti lau gitên-nga sa. Ma nac si lau natô, Anötö kôm nac si ñalôm ñadandi sa,

⁸ tôm yom nan sêto yêc bocdec bu:

Anötö kên nasac kôm nac si ñalôm ahuc, ma in kôm nac si tandô tipec ma nac si dangasun hóc ahuc. Ma nac sêmo bocdinañ napan e men têtñ kwahic dec. [Diut 29:4; Ais 29:10]

⁹ Ma Dawid to yom bocdec bu:

Mwasiñ nan nac bu sênen-nga, nan oc kac dau kwi ma kên sac nac, gitôm huc me akô bu kôc nac dôñ-nga, ma gitôm hoc sêtñ gahi pi-nga, ma gitôm ñagêyô sac bu kên wapac nac.

¹⁰ Anötö kôm nac si tandô tipec, e sêlic gamen apu. Ma in kên nac sêhóc ñawapac napan e dômbwêkwa mbwê-alô. [BW 69:22-23]

Lau apa sêtap mwasiñ sa tu lau Israel-nga

¹¹ Aô bu wakên gêndac dan tiyham. Mac gauc gêm bu lau Israel-nga sêpen e singa gacgen, me mba? Aô wasôm têtñ mac bu mba andô. Magoc tu lau Israel si giso-nga, dec lau nan lau Israel dom, nan sêtap Anötö ndê lêtñ nem lau si-nga sa. Ma gêtñ dau oc kôm lau Israel-nga sênem lêmuñ lau apa dau.

¹² Magoc ñac si giso dau ti senj bu lau apa honj sêtap Anötö ndê mwasinj sa hóc gêlêc. Ma ñac lau Israel-nga dau bu sêkac dau kwi ma sêkêñ whinj Yisu, dec lau daêsam andô oc sêtap Anötö ndê mwasinj sa êñlêc, ñac lau Israel-nga dau, ma lau gameñ apa-nga sêwhinj.

¹³ Aô gato yom dindec têt mac lau nanj lau Israel dom. Anötö kêyalinj aô sa gati aposel tu bu wahoc ñawaê ñayham asê têt mac-nga. Ma aô atac ñayham atu tu anej gwelenj dindec-nga.

¹⁴ Nahu bu mboe anej asidôwai Israel-nga ñatô oc sênem lêmunj Anötö ndê mwasinj nanj mac atap sa, e kôm ñac sênem dau kwi ma sêtap lêtj Anötö nem ñac si-nga sa sêwhinj.

¹⁵ Kwahic dec ñac sêkôc ñawaê ñayham pi Yisu sa dom, ma tu dinanj-nga dec lau gameñ apa-nga honj sêngô ñawaê nanj hê wamba ñac têtj Anötö. Magoc lau Israel-nga bu sêkôc ñawaê ñayham dau sa ma sêkêñ whinj Yisu, dec ñac oc sêtôm lau nanj sêtisa akêñ lau batê-nga.

¹⁶ Gêñ ñandô mbêc nanj dakêñ ti da têtj Anötö nanj gêtj dabun, ma oc kôm gêtj ñandô ñambu-nga honj ti dabun. Ma Anötö bu lic a danj ñawakac bu dabun, dec inj oc lic a dau ñasañgac honj bu dabun bocdinanj.*

Pol gêm dôhônj lau Israel pi a olib

¹⁷ Lau Israel-nga gitôm a tolib malac-nga nanj Anötö tim ñasañgac ñatô kic. Ma mac lau nanj lau Israel dom, mac atôm a olib salenj-nga ñasili. Ma Anötö kôc mac, ma ôlô mac dôñ pi a olib malac-nga dau ñampê, awhinj a dau ñasañgac ñatô, bu atap ñakwi ñayham sa yêc a olib dinanj ñawakac.

¹⁸ Bocdinanj atoc daôm sa tu mac akôc a ñasañgac nanj singa su, nanj si mala-nga dom. Mac bu akôm bocdinanj, dec gauc nem bu mac akêñ ñannga têtj a olib dau dom, magoc mac daôm akôc ñannga yêc a olib ñawakac.

¹⁹ Ma mboe mac gauc gêm bu Anötö tim ñasañgac ñatô su, tu bu kôc mac sa aô ñac su.

²⁰ Yom dau inj yomandô, tigenj gauc nem bocdec bu, Anötö kôc mac sa tu mac akêñ whinj Yisu-nga, ma tim ñac su bu ñac sêkêñ whinj dom. Bocdinanj atoc daôm sa dom, magoc atôc Anötö.

²¹ Bu a dau ñasañgac solop nanj Anötö tim ñatô su. Ma inj gitôm bu oc tim mac su bocdinanj.

²² Tu dinanj-nga dec anyalê tidônj bu Anötö inj Anötö êmwasiñ lau-nga, ma inj Anötö kêtj ñagêyô têtj lau-nga whinj. Inj kêtj ñagêyô têtj lau nanj sêpen, magoc kêmwasinj mac. Asap inj ndê mwasinj dinanj dôñ. Bu mba, dec inj oc tim mac su.

²³ Ma lau Israel-nga dinanj bu sêkac dau kwi ma sêkêñ whinj Yisu, dec Anötö oc kôc ñac sa, ma inj gitôm bu kêtj ñac sêmbu sêndi sêsap a olib dau dôñ tiyham.

²⁴ Bu mac a olib malac-nga ñasañgac solop dom, magoc Anötö kôc mac yêc a olib salenj-nga, ma kêtj mac ati a olib malac-nga ñasañgac. Bocdinanj oc ñawapac dom bu inj kôc a dau ñasañgac solop, ma kêtj ñac sêlhac si a ñampê solop tiyham.

Anötö tawalô lau honj

²⁵ O asidôwai. Yom dindec ñahu sip ñalôm gi, ma aô tac whinj bu mac anyalê ñapap. Ma bocdinanj oc tôm dom bu mac atoc daôm sa. Anötö kôm lau Israel-nga si ñalôm ñadandi sa, bu sêmbu bocdinanj e lau gameñ apa-nga honj nanj Anötö kêgalêm ñac sa, nanj sêmenj sêsôc Anötö ndê gôlinj ñapu su nanj.

²⁶ Ma ñalêñ dinanj dec Anötö oc nem lau Israel-nga honj si, tôm yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Ñac nem lau si-nga oc menj sa akêñ Lôc Sayon. Ma inj oc nem Jakob ndê wakuc kwi sêhu mêtê sac sinj.

²⁷ Ma aô wamatinj anej pwac whinj ñac, têtj têtj nanj aô oc wasuc ñac si sac kwi. [Ais 59:20-21]

²⁸ Lau Israel-nga sêti Anötö ndê ñacyo, ñahu bu sêkôc ñawaê ñayham pi Yisu sa dom. Ma tu dinanj-nga ñawaê dau golom mac. Magoc Anötö kêyalinj ñac sa gwananj su, dec tac whinj ñac tu abanj Israel-nga.

²⁹ Bu galem ti mwasinj nanj Anötö gic bata têtj lau, nanj inj oc tôm dom bu senj su.

³⁰⁻³¹ Munj-nga mac lau gameñ apa-nga danjampêc têtj Anötö. Magoc kwahic dec lau Israel-nga danjapêc têtj Anötö, dec mac atap inj ndê tawalô sa. Ma tu dinanj-nga ñac lau Israel-nga nanj kwahic dec danjapêc têtj Anötö, nanj tinjambu oc sêtap inj ndê tawalô sa sêwhinj.

³² Bu Anötö sam lau honj bu lau danjapêc-nga. Inj tôc gêtj dau tiawê, dec lau honj nanj bu sênem dandi kwi, nanj inj oc tawalô ñac.

Datoc Anötö ndê waê sa

³³ Oyaê. Anötö ndê mwasinj ti inj ndê gauc inj gêtj atu andô, ma inj kêyalê gêtj honj e pi sa timala enj. Asa oc nditôm bu ênyalê inj ndê lêtj me yom nanj tidônj yêc inj-nga?

³⁴ Asa kêyalê Pômdau ndê gauc, me gitôm bu kêtj gauc têtj inj? [Ais 40:13]

³⁵ Ma asa tôm bu kêtj gêtj ñayham danj têtj Anötö, dec Anötö oc kêtj gêtj têtj inj ô? [Job 41:11]

³⁶ Bu gêtj honj sa akêñ inj ndê, ma inj ti gêtj honj ñahu ma ti gêtj honj ñadau bocdinanj. Datoc inj ndê waê sa titêm-titêm. Yomandô.

* **11:16:** Yom dau inj gitôm yom gôlinj danj. Yom pi gêtj ñandô mbêc ma a ñawakac, nanj hêganônj lau Israel-nga si apai. Pol bu tôc asê bu Anötö kôc lau Israel-nga si apai sa ma gêlic ñac bu lau dabun, ma ñac si lau wakuc bu sêkêñ whinj Yisu, dec inj oc lic ñac bu lau dabun ñalêñ tigenj.

12

Dasa neŋ lēŋ wakuc dawhiŋ Kilisi

¹ O asidōwai. Gauc nem yom hoŋ naŋ aō gasōm tu gawhê Anötö ndê tawalô sa tēŋ mac-ŋga naŋ. Dec akēŋ daōm sambuc bu anem akiŋ Anötö tōm mac nem bēc ambo tamli-ŋga hoŋ. Akēŋ daōm sambuc atōm da tali ma dabuŋ, naŋ oc ndic Anötö tandô ŋayham. Mac nem lēŋ ŋandô anŋkuc ŋalau Dabuŋ tu anem akiŋ Anötö-ŋga dau dinan.

² Anŋsêlêŋ ti asa nem lēŋ atōm lau nom dindec-ŋga dom, magoc ati lau wakuc tōm Anötö kêŋ gauc wakuc tēŋ mac. Ma bocdinaŋ mac oc atōm bu anŋsahê gēŋ hoŋ, ma anŋyalê mêtê gitêŋ, ma mêtê ŋawasi ma mêtê naŋ oc ndic Anötö tandô ŋayham, naŋ inŋ atac whiŋ bu yac dakôm.

Anötö kēmwasinŋ yac ŋalêŋ tēŋtēŋ

³ Tōm Anötö ndê mwasinŋ puc aō dōŋ, dec wasōm tēŋ mac hoŋ tēŋtēŋ ndi, bu atoc daōm sa êŋlêc dom, magoc akôc gauc ŋapep pi daōm. Bu mac hoŋ akēŋ whiŋ Yisu tōm mwasinŋ naŋ Anötö dau gic sam tēŋ mac ŋalêŋ tēŋtēŋ.

⁴ Yac tanyalê bu ŋamalac danŋ inŋ ŋamlic tigen, magoc ŋagêŋ daēsam sêyêc inŋ ndê ŋamlic tigen dinan. Ma gēŋ dau sêwêkainŋ gwelenŋ tēŋtēŋ.

⁵ Ma ŋalêŋ tigen dinan, yac lau daēsam naŋ dakêŋ whiŋ Kilisi su, naŋ dati Yisu ndê gôlôwac dabuŋ tigen, ma yac tigen-tigen dambo tu danem lau hoŋ naŋ sêmbô gôlôwac dabuŋ ŋalôm, naŋ sa.

⁶ Yac dawêkainŋ mwasinŋ dakôm gwelenŋ-ŋga tēŋtēŋ, tōm Anötö kēmwasinŋ yac ŋalêŋ. Asa naŋ tap mwasinŋ hoc yom asê tōm propet-ŋga sa, naŋ kôm tōm inŋ ndê kêŋ whiŋ tōc asê.

⁷ Asa naŋ tap mwasinŋ nem akiŋ gôlôwac-ŋga sa, naŋ nem akiŋ man. Ma inŋ naŋ tap mwasinŋ sa bu êndôhōŋ Anötö ndê yom tēŋ lau, naŋ bocdinaŋ.

⁸ Asa naŋ tap mwasinŋ sôm yom ŋayham-ŋayham tu puc lau dōŋ-ŋga sa, naŋ kôm. Ma asa naŋ Anötö ndê mwasinŋ kac inŋ bu kêŋ gēŋ tu nem lau ŋalôm sawa sa-ŋga, naŋ kêŋ ti ndê ŋalôm sambuc. Asa naŋ tap mwasinŋ bu nem gôlinŋ gôlôwac-ŋga sa, naŋ kôm ti lichalê, ma inŋ naŋ tap mwasinŋ tawalô lau-ŋga sa, naŋ tawalô lau ti atac ŋayham.

Mêtê atac whiŋ-ŋga

⁹ Mêtê atac whiŋ-ŋga inŋ gēŋ dasōm ŋambwa-ŋga dom. Dakôm ŋandô sa ŋalêŋ bocdec. Yac atac tec mêtê sac ma dasap mêtê ŋayham dōŋ.

¹⁰ Dakêŋ neŋ ŋalôm sambuc tu atac whiŋ asidōwai-ŋga, ma datoc ŋac sa hôc gêlêc dauŋ dandic ŋawaê.

¹¹ Dakêŋ dauŋ sambuc tu danem akiŋ Pômdau-ŋga, ma dakôm ti ŋalôm lu-lu dom.

¹² Gêŋ naŋ dakêŋ batan bu Anötö kôm, naŋ dahōŋ ti atac ŋayham, dalhac ŋanŋa tu dahôc ŋawapac-ŋga ti neŋ atac pa su, ma dasap mêtê datenŋ mbec-ŋga dōŋ ŋapan.

¹³ Dakêŋ gēŋ tu danem Anötö ndê lau dabuŋ naŋ sêpōnda dau, naŋ sa-ŋga, ma dandic ya ŋac.

¹⁴ Lau naŋ sêkêŋ kisa mac, naŋ apucbo ŋac dom, magoc andac Anötö bu nem mbec ŋac.

¹⁵ Lau bu sêkôm atac ŋayham, dec atac ŋayham awhiŋ ŋac. Ma lau bu sêtan, naŋ atan awhiŋ ŋac.

¹⁶ Apiŋ daōm dōŋ ti ŋalôm tigen. Atoc daōm sa me alic daōm bu lau ti gauc atu-tu dom, magoc atac whiŋ lau waêmba ma ambo ahê ŋac dom.

¹⁷ Akôm mêtê sac ô sac naŋ sêkôm tēŋ mac, naŋ dom. Ayob daōm ŋapep bu akôm mêtê naŋ lau hoŋ sêlic bu ŋayham eŋ.

¹⁸ Anŋsahê bu nditôm, dec ambo awhiŋ lau ti yom malô eŋ, ma mac daōm akôm gēŋ danŋ bu asenŋ yom malô su dom.

¹⁹ O aneŋ asidōwai, akêŋ ŋagêyô ô sac dom, magoc akêŋ lau naŋ sêkôm sac tēŋ mac sêsip Anötö amba e sêtan inŋ dau ndê atac ŋandê sa. Bu sêto yom danŋ yêc, naŋ sôm bocdec bu:

Pômdau sôm, “Gwelenŋ sac ŋagêyô-ŋga yêc aō amanŋ, ma aō dauŋ oc wakêŋ.” [Diut 32:35]

²⁰ Akêŋ ŋagêyô dom, magoc akôm tōm yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Am nem ŋacyo bu gēŋ yô inŋ, naŋ kêŋ gēŋ inŋ neŋ. Inŋ bu bu yô inŋ, naŋ kêŋ bu inŋ nôm. Am bu kôm bocdinaŋ, dec oc kôm inŋ maya dau ŋalêŋ sac. [Prov 25:21-22]

²¹ Ayob bu sac lu mac dulo dom, magoc akôm mêtê ŋayham eŋ e aku sac dulu.

13

Dasôc gôlinŋwaga ŋapu

¹ Gôlinŋwaga hoŋ naŋ sem gôlinŋ sêmbô nom, naŋ si ŋaclai ŋahu yêc Anötö, ma inŋ dau kêŋ ŋasawa tēŋ ŋac bu sênem gôlinŋ. Ŋac si danŋ hôc asê ŋambwa dom. Bocdinaŋ lau hoŋ sêsôc ŋac ŋapu sêndic ŋawaê.

² Asa naŋ tec bu sôc gôlinŋwaga ŋapu, naŋ tec gôlinŋ naŋ Anötö dau kêŋ, ma inŋ oc tap matôc sa.

³ Gôlinŋwaga si ŋaclai yêc bu sêmatôc lau, magoc ŋac si matôc dau gic waê lau naŋ sêkôm mêtê ŋayham, naŋ dom, gic waê lau naŋ sêkôm mêtê sac. Tu dinan-ŋga dec akôm mêtê ŋayham eŋ, ma gôlinŋwaga oc sêlic mac ŋayham, ma mac oc atôc daōm tu gôlinŋwaga si matôc-ŋga dom.

⁴ Ŋahu bu ŋac sêti Anötö ndê lau akiŋ bu sêyob yac dambo ŋayham-ŋga. Magoc mac bu akôm mêtê sac, naŋ atôc daōm, bu ŋac sêkôc ŋaclai bu sêmatôc lau, ma ŋaclai dau inŋ gēŋ ŋambwa dom. Ŋac Anötö ndê lau akiŋ naŋ

sêo in su sêmbô nom, bu sêkên ngagêyô têng lau nan sêkôm mêtê sac nan.

⁵ Tu dinan-nga dec dasôc gôlinwaga npapu. Nahu bu nac si naci lai yêc bu sêmatôc yac. Ma gêng dan whin bocdec bu. Tanjalê yêc nen jalôm bu dasôc nac npapu, in lêng solop.

⁶ Gôlinwaga dinan sêkên si têm tu sênem gôlin tôm Anôtô ndê lau akiñ, ma tu dinan-nga dec in solop bu mac akên takis bu anemlihi nac.

⁷ Aê! Gêng bocke nan mac ac waê bu akên, nan akên. Takis me mone bocke nan mac ac waê bu akên, nan akên. Lau nan sic waê bu mac atoc nac sa, nan dec atoc nac sa, ma lau ti naci lai, nan asôc nac npapu napep.

Mêtê atac whin asidôwai-nga

⁸ Ayob daôm bu tôp dan yêc mac-nga dom. Tôp tigen yêc mac-nga, nan bu akên nem atac whin lom daôm. Bu asa nan tac whin in ndê asidôwa, nan kôm Anôtô ndê yomsu hon njandô sa.

⁹ Bu yomsu nan Moses to bocdec bu, “*Kôm gêng mockain-nga dom. Ndic namalac ndu dom. Nem kan gêng dom,*” ma “*Tamgatu gêng dom,*” ma yomsu natô hon, nan nahu sip yomsu tigen dindêc, “*Atac whin lau menpan am-nga gitôm am atac whin daôm.*”

¹⁰ Asa nan kêkuc mêtê atac whin-nga, nan oc kôm lau menpan in-nga nayom dom. Bocdinan mêtê atac whin lau-nga kôm yomsu hon njandô sa.

Bêc nambu-nga men kêpin

¹¹ Asap mêtê atac whin-nga dôn napan, bu mac anyalê têm kwahic dec-nga su. Têng ndoc dakên whin tiwakuc, nan dalic bu bêc datap Anôtô ndê mwasiñ nem yac si-nga na-njandô sa, nan yêc ahê dôn yêc. Magoc kwahic dec bêc dau men kêpin su. Bocdinan ayêc bêc dom, anem ali.

¹² Ôbwêc pacndê su, ma kêpin bu lansê. Bocdinan dahu mêtê nasêc-nga hon sin, ma dasap mêtê nawê-nga dôn, gitôm dakôc wapa dandic sin-nga sa.

¹³ Tanjêlên ti dasa nen lêng napep, nditôm lau nan sêmbô nawê jalôm. Dakôm mêtê sac atac ngalac-nga me danôm gêng ênin yac-nga dom. Dasa lêng mockain-nga ma dakôm mêtê mayan-nga dom. Ma dahu mêtê atac njandê-nga ma mêtê lêmur-nga hon sin.

¹⁴ Anjêlên ti asa nem lêng anjuc Pômdau Yisu Kilisi, gitôm mac asôc in ti nem nakwê. Ma mac nem jalôm akwa bu êngilî mac bu akôm sac, nan goc asôc npapu me akôm njandô sa dom.

14

Yom pi lau nan sêkên whin nanga dom

¹ Lau nan si sêkên whin nanga dom, nan akôc nac sa, ma alic nac sac pi yom ma pi lêng nan Pômdau tôc tiawê têng yac dom, nan dom.

² Lau natô sêkên whin nanga dec sen gêng hon. Magoc lau natô sêkên whin nanga dom, dec sêkên yao wata ma sen dom.

³ Am asa nan gêlic gêng hon nayham tu nen-nga, nan pu lau nan sêtec wata, nan dom. Ma am asa nan gêng wata dom, nan pu lau nan sen wata, nan dom. Bu Anôtô kôc lau dau sa su.

⁴ Am asa dec gauc gêm bu êmatôc namalac dan ndê ngac akiñ? Ngac akiñ dau ndê nadau oc ênsahê in ndê lêng, ma sôm bu in lhac, me in pen. Ma in oc lhac, nahu bu Pômdau gitôm bu puc in dôn.

⁵ Ma yom dan tiyham. Lau natô sêtec bêc dan sa bu bêc dabun hôc gêlic bêc natô su. Ma lau natô sêlic bêc hon tôm dau. Magoc njalên solop bu lau hon sêkôc gauc pi lêng sênem akiñ Anôtô-nga, ma sêkôm tôm nac dau si jalôm kac nac.

⁶ Lau nan sêtec bêc natô sa kêlêc, nan sêkôm tu sêtec Pômdau sa-nga. Ma lau nan sen wata, nan sem danje Anôtô, dec sen gêng dau ma sêtec Pômdau sa. Ma nac nan sen wata dom, nan sêkên yao gêng dau tu sêtec Pômdau sa-nga. Ma nac bocdinan sem danje Anôtô.

⁷ Bu yêc yac lau dakên whin Yisu-nga jalôm, nan namalac dan ti nadau dau tu in ndê têm mbo tali-nga, me tu ndê têm mbac ndu-nga dom.

⁸ Yac bu dambo tanli me dambac ndu, nan dambo tu dapô Pômdau ndê waê sa-nga. Yomandô. Yac bu dambo tanli me dambac ndu, nan dati Pômdau ndê lau.

⁹ Killisi mbac ndu ma tisa mbo tali tiyham, tu bu ti lau batê si Pômdau, ma lau tali si Pômdau bocdinan.

¹⁰ Ma bocdinan tu sake-nga mac alic nem asidôwai sac, me apu nac tu yom nambwa-nambwa-nga? Yac tanjalê su bu yac hon oc dalhac Anôtô angô-nga têng in ndê bêc êmatôc lau-nga.

¹¹ Tôm yom nan sêto yêc bocdec bu:

Pômdau sôm, “Tôm aô gambo tanli yomandô, dec anyalê pi njandô bu lau hon oc sêpôn haduc têng aô, ma sêhoc si yom asê yêc Anôtô angô-nga.” [Ais 45:23]

¹² Yom dau tôc asê tiawê bu yac tigen-tigen oc dalhac Anôtô angô-nga, bu dawhê daun nen lêng sa têng in.

Mêtê atac whin-nga oc kôm asidôwa dan pen dom

¹³ Tu dinan-nga dec danem dôhôn daun nen lêng whin asidôwai si lêng tu dapu nac-nga dom. Ma dayob bu dakôm gêng dan, nan oc tôm bu lhac asidôwa dan ahuc e in so Anôtô ndê lêng, nan dom.

¹⁴ Aô gakên whin Pômdau Yisu, dec whê anen gauc sa, ma kayalê tidôn bu gêng hon in nayham yêc Anôtô angô-nga. Magoc namalac

dan bu kênj whin bu gên dan in njadômbwi yêc Anôtô angô-nga ma kênj yao bu nenj dom, goc gên dau njadômbwi yêc njamalac dau angô-nga.

¹⁵ Magoc mac bu anenj gên dan nanj kôm nem asidôwa dan ndê njalôm nwapac, dec mac atôc mêtê atac whin-nga tên in dom. Ayob daôm bu mac nem lên anenj gên-nga kôm nem asidôwa nanj Kilisi mbac ndu tu in-nga, nanj ndê kênj whin tisac dom.

¹⁶ Akôm gên honj ti gauc, ma bocdinau lau danj oc sêtom dom bu sêpu gên nanj mac alic nayaham.

¹⁷ Lên nanj dambo †Anôtô ndê gôlinj napa, nanj nahu hêganônj gên danen ti danôm-nga dom. Magoc dambo Anôtô ndê gôlinj napa nahu sip dasa lên gitên, ma dambo ti yom malô ma ti atac nayaham nanj Nalau Dabunj puŋ dôn sip yac nenj njalôm têtên.

¹⁸ Asa nanj bu nem akin Kilisi ênkuc lên dinan, nanj Anôtô oc lic in nayaham, ma lau nom-nga sêwhin oc sêmpin in.

¹⁹ Bocdinau dasap lên yom malô-nga dôn, ma dakôm gên honj tu dapuc asidôwai honj dôn ma dalhac nanja.

²⁰ Akôm Anôtô ndê gwelenj popoc tu yom pi gên danen-nga-nga dom. Gên honj in nayaham tu danen-nga, magoc yac bu dakôm njamalac danj ndê kênj whin tisac tu gên nanj tanj-nga, dec dakôm giso.

²¹ Mac bu anenj wata me anôm wain me akôm gên natô nanj kôm nem asidôwa danj ndê kênj whin tisac, nanj nayaham bu mac ahu gên dau sinj yêc-nga.

²² Yom bocke nanj am kênj whin pi gên honj dinan, nanj kôc dôn yêc amlu Anôtô nalhu. Asa nanj kôc gauc napep pi gên honj dinan e kôm giso dom, nanj oc tap Anôtô ndê mwasiŋ sa.

²³ Magoc njamalac nanj gên gên ma njalôm lu-lu pi gên dau, nanj kékuc lên kênj whin-nga dom, ma oc tap Anôtô ndê matôc sa. Lên bocke nanj am kênj whin bu lên solop yêc Anôtô angô-nga, nanj kôm. Gên bocke nanj am kôm ti atac lu-lu, nanj sac.

15

Dakôm gên honj tu danem asidôwai sa-nga

¹ Yac lau nanj dakên whin nanja, nanj dahôc nwapac dawhin lau nanj sêkên whin babalê, tu bu danem nac sa-nga dandic njawaê. Dakôm gên tu dapo dauŋ sa-nga dom.

² Yac lau tigen-tigen dakôm mêtê nayaham tên lau menpan yac-nga tu danem nac sa-nga, ma tu dapuc nac dôn-nga.

³ Gauc nem Kilisi. In kôm gên danj tu dau ndê atac whin-nga dom, magoc kôm gên honj kékuc Anôtô ndê atac whin. Ma tu dinan-nga dec sêpu in, tôm yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Lau nanj sêpu am, nanj sêpu aô bocdinau.
[BW 69:9]

⁴ Anôtô ndê yom honj nanj sêto yêc munj su, nanj Anôtô kênj bu êndôhôn yac. Ma yom dau oc puc yac dôn bu dalhac nanja, ma êngilî yac bu dahu nandô nayaham nanj dakên batanj dambo, nanj sinj dom.

⁵ Anôtô nanj puc mac dôn ma kêgilî mac bu alhac nanja, nanj pinj mac honj dôn tu anjukc Yisu Kilisi-nga.

⁶ Ma nalên dinan in oc kênj mac ambo ti nem njalôm tigen, ma awham pitigen ma ahoc yac nenj Pômdau Yisu Kilisi ndê Damba Anôtô ndê waê asê.

Njawaê nayaham gic lau Israel-nga ma lau apa honj njawaê

⁷ Bocdinau akôc lau sêkên whin Yisu-nga honj sa, tôm Kilisi dau kôc mac sa. Nalên dinan mac oc apo Anôtô ndê waê sa.

⁸ Aô wasôm tên mac bu Kilisi menj gitôm lau Israel-nga si ngac akin, bu kôm yom nanj Anôtô gic bata tên abanj Israel-nga, nanj nandô sa.

⁹ Ma lau nanj lau Israel dom, nanj oc sêmpin Anôtô tu in ndê mêtê tawalô lau-nga. Gitôm yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Tu dinan-nga aô wampin am tên ndoc aô wambo wawhin lau gameŋ apa-nga. Wanem wê tu watoc am nem nê as-nga. [BW 18:49]

¹⁰ Ma yom danj tiyham yêc bocdec bu:

Mac lau gameŋ apa-nga, atac nayaham awhin Anôtô ndê lau Israel-nga. [Diut 32:43]

¹¹ Ma danj tiyham:

Mac lau gameŋ apa-nga honj ampin Pômdau. Ma mac lau honj anem wê atoc in sa-nga. [BW 117:1]

¹² Ma Aisaya to yom bocdec bu:

Nasili danj oc puc pi menj yêc Jessi ndê njawakac. Ma in oc tisa bu nem gôlinj lau nom-nga honj. Ma lau nanj lau Israel dom, nanj oc sêkên bata bu in nem nac si. [Ais 11:10]

¹³ Aô watenj Anôtô, nanj ti gên nayaham honj nanj yac dakên batanj, nanj nahu, bu kênj atac nayaham ti yom malô nem mac ahuc tu mac nem akên whin Yisu Kilisi-nga. Ma bocdinau Nalau Dabunj ndê njac lai oc puc mac dôn bu alhac ti atac pa su, ma ahônj gên nandô nayaham nanj mac akên batam ambo.

Pol ndê gwelenj njawaê nayaham-nga

¹⁴ O anenj asidôwai. Yêc anenj njalôm aô gakên whin nanja bu mac akôm mêtê nayaham enj, ma mac anjalê yom nandô tidôn, e mac atôm bu andôhôn tên daôm.

¹⁵ Tu Anôtô ndê mwasiŋ nanj kênj tên aô-nga, dec gato yom pi gên natô ti nanja tên mac, tu bu wawhê mac nem gauc sa, ma gauc nem yom dau tiyham.

¹⁶ Aêc. Anôtô kêmwasin aô, dec kêyalin aô sa bu wanem akin Yisu Kilisi tôm dabunjsiga,

bu wahoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê têtj lau gamen apa-nga. Ma tu anen gwelen dindec-nga dec lau gamen apa-nga nan sêkên whin Yisu, nan oc sêti lau dabun ña Nalau Dabun ndê ñaclai, ma ñac oc sêtom da nan Anötö gélic ñayham.

¹⁷ Bocdinañ dec anen ñahu gapo daun sa tu gwelen nan gakôm tu Anötö-nga, nan Yisu Kilisi dau.

¹⁸ Aô gatec bu wasôm yom pi gêtj nan aô daun gakôm, tiger wasôm yom pi gêtj hon nan Kilisi dau kôm. Aô gahoc ñawaê ñayham asê têtj lau gamen apa-nga, ma sêlic gêtj daésam nan aô gakôm. Magoc Kilisi dau gêm ñac si ñalôm kwi e ñac danga wambu Anötö.

¹⁹ In ndê Nalau Dabun kên ñaclai têtj aô bu wakôm gêtj dalô ti gêtj atu-tu daésam. Bocdinañ aô gahoc ñawaê ñayham pi Kilisi asê timala en, yêc malac Jerusalem ma yêc gamen hon e men têtj gamen Ilirikum-nga.

²⁰ Aô gatec bu wakwê andu pi lhac alhô nan ñamalac dan kêsuhun mun su. Bocdinañ têtj ñamata-nga e men, aô atac whin bu wasôm ñawaê ñayham asê têtj lau nan dangasun sambuc Kilisi ndê ñaê-nga.

²¹ Tôm yom dan nan sêto mun su pi Kilisi bocdec bu:

Lau nan sêngô in ñawaê dan dom, nan oc sêlic in. Ma ñac nan sêngô yom pi in su dom, nan oc sênyalê in. [Ais 52:15]

Pol gauc gêm bu ndic lau malac Rom-nga kêsî

²² Tu gwelen dinan hê aô dôñ napan-nga, dec gitôm dom bu watên mac waloc.

²³ Yala daésam gi su, aô ñalôm kac aô bu walic mac. Ma kwahic dec anen gwelen pacndê yêc gamen dindec.

²⁴ Bocdinañ aô gauc gêm bu watên gamen Spein-nga wandi, ma têtj ndoc wanêsêlên wandi, nan dec gauc gêm bu walic mac têtj ndoc dinan. Aô tac whin ñandô bu wambo wawhin mac tôc bêtj ñatô, ma gakên batan bu tinambu mac oc anem aô sa bu watên Spein wandi.

²⁵ Magoc gêtj ñamata-nga aô kwahic dec bu wapi Jerusalem wandi, bu wanem lau sêkên whin-nga sa yêc dinde.

²⁶ Bu lau gamen Masedonia ti Akaya-nga sêlic ñayham bu sêdic awa sa bu sênem lau sêkên whin-nga nan sêpônda dau yêc malac Jerusalem, nan sa.

²⁷ Ñac sêlic ñayham bu sêkôm bocdinañ, ma lêtj dau in solop. Ñahu bu lau gamen apa-nga si tôp yêc lau Israel-nga. Ñac sêtap mwasiñ nem ñac si gatu sa-nga sa tu Kilisi-nga, nan men akên lau Israel-nga si ton. Bocdinañ solop bu ñac sêkên si awa nom-nga ñatô, bu sênem lau Israel-nga nan sêpônda dau, nan sa, ma sêo si tôp.

²⁸ Têtj ndoc gwelen dindec pacndê su, ma wakên awa dindec sip lau Jerusalem-nga amba su, nan goc watên Spein wandi. Ma têtj têtj dinan wamen walic mac.

²⁹ Ma aô gakên whin bu têtj ndoc waloc wambo wawhin mac, nan Kilisi oc êmwasiñ yac hon êñlêc.

³⁰ Tu yac nen Pômdau Yisu Kilisi-nga, ma tu mêtê atac whin-nga nan Nalau kên têtj yac, dec water mac bu alhac awhin aô, ma dahôc ñawapac ñawaê ñayham-nga dawhin daun. Ma aten mbec têtj Anötö tu aô-nga.

³¹ Aten mbec bu Anötö êngaho aô su yêc lau gamen Judia-nga nan sêkên whin Yisu dom, nan amba. Ma aten mbec bu gwelen nan gakôm bu wanem lau sêkên whin-nga sa yêc malac Jerusalem, nan oc sêkôc sa ti atac ñayham.

³² Ma Anötö bu lic ñayham, dec tinambu watên mac waloc ti atac ñayham, ma wanwhan daun wawhin mac e licwalô sa tiyham.

³³ Anötö Yom Malô Nâdau whin mac sam-bob. Yomandô.

16

Pol kên acsalô têtj in ndê silip nan sêmbo malac Rom

¹ Yac nen lhuñwê kên whin Yisu-nga dan gêm akin gôlôwac dabun yêc malac Kenkria, nan ndê ñaê Pibi. Aô bu wawhê in sa têtj mac bu in awhê ñayham.

² In gêm lau daésam sa, ma gêm aô sa whin, ma bocdinañ dec wandac mac bu akôc in sa tu Pômdau ndê ñaê-nga, ankc Anötö ndê lau dabun si lêtj solop. Ma anem in sa tu gêtj bocke nan pônda dau-nga.

³ Akên anen acsalô ñayham têtj Prisila lu Akwila, awhê lu ñac nan sêkôm gwelen sem akin Yisu Kilisi-nga sêmbo malac Rom, tôc aô gakôm gambo gamen dindec.

⁴ Mun-nga inlu sêkên dau sambuc tu sênem aô sa-nga, ma sêhêgo dau bu sêmbac ndu tu aô-nga dom. Tu dinan-nga aô bu wanem dange inlu, ma gôlôwac dabun hon yêc lau apa si gamen, nan sem dange inlu sêwhin.

⁵ Ma wandac mac bu akên acsalô têtj lau sêkên whin-nga hon nan sêkac dau sa bu sêlic om yêc inlu si andu, nan sêwhin. Ma akên anen acsalô têtj Epenetus, anen ñamalac atac whin-nga, nan ti ñac ñamata-nga bu kên whin Yisu yêc gamen Esia-nga.

⁶ Asôm anen acsalô têtj Maria nan kôm gwelen atu tu nem mac sa-nga.

⁷ Ma akên acsalô têtj Andronikus lu Junias, nan yac asa akên aban tiger, ma mun-nga andôc gapoc-walô awhin daun. Inlu awhê lu ñac tiwaê yêc aposel si ton ñalôm. Ma inlu sêkên whin Kilisi sêmun aô.

⁸ Asôm acsalô têtj Ampliatus, ñac kên whin Pômdau-nga nan aô atac whin kêtêc.

⁹ Ma asôm acsalô têtj Urbanus, nanj alu am akinj Kilisi awhinj daun, ma têtj Stakis anenj ngac tac whin-nga danj.

¹⁰ Ma têtj Apeles nanj hôc jawapac daêsam tu Kilisi-nga, magoc kalhac nanja ma hu ndê kêtj whinj sinj dom. Ma akôm acsalô têtj lau hoj nanj sêmbo Aristobalus ndê andu,

¹¹ Ma têtj Herodion, anenj natô danj. Ma têtj lau nanj sêmbo Nasisis ndê andu, nanj sêkêtj whinj Pômdau.

¹² Ma akôm acsalô têtj Tripena lu Tripasa, awhê lu nanj sem gwelenj nanja tu Pômdau-nga. Ma têtj Pesis, awhê nanj aô atac whinj kêtj, nanj kôm gwelenj nanja tu Pômdau-nga whinj.

¹³ Akôm acsalô têtj Rupas nanj Pômdau kêyalin in sa, ma têtj in dinda nanj yob aô gitôm anenj dinanj solop.

¹⁴ Ma asôm acsalô têtj Asinjkretus, Plegon, Hemes, Patrobas, Hemas ma asidôwai nanj sêmbo sêwhinj nac.

¹⁵ Ma têtj Pilologus, Julia, Nereus lu lhuwê, ma Olimpasi ti lau sêkêtj whin-nga hoj nanj sêmbo sêwhinj nac.

¹⁶ Akam daôm* anjkuc Anôtô ndê lau dabun si lêtj. Kilisi ndê gôlôwac dabun toj tigen-tigen yêc gamej dindec, nanj sêkêtj si acsalô najham têtj mac sêwhinj.

Pol puc lau Rom-nga dôtj bu sêlhac nanja

¹⁷ O asidôwai, aô watenj mac bu ayob daôm têtj lau nanj si mêtê kôm lau sêwhê dau kôc-kôc, ma sêsôm yom nanj so yom nandô nanj mac akôc sa su, bu nac si yom dau kôm lau si sêkêtj whinj tisac. Andic ahê lau kainj dinanj.

¹⁸ Bu nac sem akinj yac ney Pômdau Kilisi dom, magoc sêkôm tu dau-nga. Nac sêmbac-sêmbac yom lau, ma sêsôm yom najham-najham bu sêngsau lau gauc babalê, nanj sêtôm dom bu sêngyalê yom nahu.

¹⁹ Lau hoj sêngô jawawê bu mac danjam wambu Kilisi ndê yom, ma bocdinanj aô atac najham atu tu mac-nga. Magoc aô wanem la mac, bu ati lau ti gauc tu lêtj najham-nga, ma andic ahê mêtê sac hoj.

²⁰ Anôtô Yom Malô Nadau nasawa sau nj oc ku Sadanj dulu, ma kêtj inj sôc mac gahim najpu. Yac ney Pômdau Yisu ndê mwasinj têtj mac.

Lau natô sêkêtj si acsalô têtj lau Rom-nga

²¹ Timoti, nanj kôm gwelenj whinj aô, nanj kêtj ndê acsalô najham têtj mac. Ma Lusias, Jason ma Sosipata, lau nanj yac asa yêc abun tigen, nanj sêwhinj.

²² (Ma aô Tetius, nanj gato Pol ndê yom sip bapia dindec, nanj wasôm acsalô têtj mac tu Pômdau-nga.)

²³ Ma Gaius, nanj kôc aô Pol ti lau sêkêtj whin-nga malac dindec-nga sa, ma kêtj ndê andu ti yac mba gamej akac sa ambo-nga, nanj kôm ndê acsalô têtj mac whinj. Ma Erastas, ngac nanj yob malac dindec si ganom mone-nga, lu yac mba asidôwa Kwatus, sêkôm si acsalô têtj mac bocdinanj. [

²⁴ Yac ney Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasinj têtj mac hoj. Yomandô.]

Pol tenj mbec êmpin Anôtô-nga

²⁵ Tampin Anôtô dandic jawawê. Bu jawawê najham nanj aô gahoc asê, ma mêtê nanj sem pi Yisu Kilisi, nanj Anôtô gitôm bu punj dôtj yêc mac nem njalôm e kôm mac akêtj whinj ma alhac nanja. Anôtô ndê lêtj nem lau si-nga yêc sinj dau nasawa balin su.

²⁶ Propet akwa sêto yom pi lêtj dau munj su, ma kwahic dec Anôtô nanj mbo titêmitê, nanj gic atu lau bu sêhoc yom dau asê tiawê, e lau nom-nga sambob sêkêtj whinj, ma danja wambu inj.

²⁷ Dahoc Anôtô tigenj, gauc ti gauc Nahu, nanj ndê waê sa tôm têtj hoj, tu Yisu Kilisi-nga. Yomandô.

* **16:16:** Yêc inj ndê bapia, Pol to yom ma sôm têtj lau Rom-nga bu sêngutô dau nj lêtj dabun. Mêtê dau bu tôc asê bu nac hoj sêmbo ti njalôm tigenj ma atac whinj dau. Alic yom kainj tigenj yêc bapia natô - 1 Kor 16:20; 2 Kor 13:12; 1 Tes 5:26; ma 1 Pit 5:14. Mêtê dau kêkuc lau Israel-nga si gêbôm, magoc lau Papua Niugini-nga si mêtê nanj êlêmê sêkôm, nanj sêkam dau.

Pol ndê bapia ñamata-nga tẽn lau Korin-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol in ñgac ñamata-nga bu hoc ñawaê ñayham asê tẽn lau yêc malac Korin, ma in kôm gwelen mbo malac dau ñasawa hic baliñ ma kédôhôn lau nan sic hu sêkên whin Yisu (Apo 19:1-17).

Tinambu Pol mbo whin ñac dom, ma ngô ñawaê pi ñawapac daêsam nan hôc asê lau sêkên whin-nga, ma ñac sêto bapia tẽn in ma sêndac in bu whê yom ñatô sa. Tu dinan-nga dec in to bapia dindéc tẽn ñac, tẽn tẽn in dau mbo malac Epesas. Ñawapac ñatô nan in to yom pi, nan lau sêsa lên mockain-nga, sêwhê dandi kôc-kôc, sen Mwasin Dabun ña lên so, sêkôc gauc so pi yom datisa akên lau batê-nga, ma sênjalê yom pi ñalau Dabun ndê mwasin ñapep dom. Ma ñac sêtoc mwasin sêsôm yom awha wakuc-nga sa hôc gélêc mwasin hon.

Pol to yom dindéc tẽn lau Korin-nga, tigen yom daêsam hêganôn lau sêkên whin-nga hon, ma gitôm bu puc yac dôn bu datimêtê dau ñapep ma dasap mêtê ñayham dôn.

Pol ndê yom ñamata-nga

¹ Aô Pol, nan Anôtô kêgalêm aô sa kêkuc in ndê atac whin dec gati Yisu Kilisi ndê ñaposel. Alu yac nen asidôwa Sostene ato bapia dindéc

² tẽn Anôtô ndê gôlôwac dabun yêc malac Korin. Alu ato tẽn mac lau hon nan ati lau dabun, ñahu bu Anôtô pin mac dôn am damin Yisu Kilisi. Aêc, Anôtô kêgalêm mac sa bu ati in ndê lau dabun, awhin lau akên gamen hon, nan sêtoc yac nen Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê sa. Yisu tigen ti yac nen Pômdau, ma ñac si Pômdau bocdinan.

³ Mwasin ti yom malô tẽn mac, akên Damani Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi.

Pol gêm danje Anôtô tu in ndê mwasin-nga

⁴ Tôm béc hon aô gam danje anen Anôtô, tu mwasin nan in kên tẽn mac tu mac nem akên whin Yisu Kilisi-nga.

⁵ Yomandô. Tu mac ati Kilisi ndê lau-nga, dec Anôtô ndê mwasin kêsâlê mac ahuc, ma gêm mac sa bu anyalê Anôtô ndê yom ma asôm yom dau asê.

⁶ Ma ñalên dinan Anôtô ndê mwasin pun ñawaê nan yac ahoc asê pi Kilisi, nan ñahu sip ñalôm gi, nan dôn yêc mac nem ñalôm.

⁷ Tu dinan-nga tẽn tẽn dindéc nan mac hon ambo ti tamkwê ñandô bu alic béc nan Anôtô oc hoc yac nen Pômdau Yisu Kilisi asê,

nan mac apônda ñalau Dabun ndê mwasin dan dom.

⁸ Ma Anôtô oc puc mac dôn bu alhac ñanğa e béc nan yac nen Pômdau Yisu Kilisi mbu men, dec mac oc alhac in angô-nga ti nem yom me giso mbasi.

⁹ Anôtô nan kêgalêm mac sa bu pin mac dôn anem damin in ndê Atu Yisu Kilisi, yac nen Pômdau, nan gic bata bu yob mac ñalên dinan. Ma yom hon nan in gic bata tẽn yac, nan oc kôm ñandô sa.

Yham dom bu Kilisi ndê lau sêwhê dau kôc

¹⁰ O asidôwai. Yac nen Pômdau Yisu Kilisi kêkin aô bu wanem gwelen ñawaê ñayham-nga wanem in angô, ma tu dinan-nga dec aô bu w anem la mac bocdec bu. Ahu nem mêtê awhê daôm kôc-kôc-nga sin! Apiñ daôm dôn ma ambo ti ñalôm tigen bu mac nem yom ti gauc dan so dau dom.

¹¹ O asidôwai. Aô gasôm yom dinan ñahu bu Klowe ndê lau ñatô sêkên puc aô bu mac nem lau ñatô sêsen dandi e sêwhê dandi kôc-kôc.

¹² Aô gangô bu mac nem lau ñatô sêsôm bu sênkuc aô Pol, ma ñatô sêsôm bu sênkuc Apolos, ma ñatô sênkuc Pita, ma ñatô sêsôm bu sênkuc Kilisi.

¹³ Oyaê! Mac gauc gêm sake? Kilisi whê dau kôc, a? Lau sic aô Pol lec ndu pi a gicso dau bu nem mac sa, a? Mac alin busangu tu aô nen ñaê-nga, a?

¹⁴ Aô gam danje Anôtô bu aô kaku mac nem lau daêsam dom. Aô kaku Krispas lu Gaius.

¹⁵ Tu dinan-nga dec oc tôm dom bu ñamalac dan sôm bu mac alin busangu tu anen ñaê-nga.

¹⁶ Yomandô aô kaku lau nan sêmbo Stepanas ndê andu sêwhin, magoc ñac lau dinan en. Aô bu wanğu mac nem lau ñatô whin, dec kalhin sin su.

¹⁷ Kilisi kêkin aô bu wanğu lau dom, magoc in kêkin aô bu wanem mêtê. Ma ñawaê nan gahoc asê pi Kilisi ndê mbac ndu pi a gicso dau, nan yom ti ñaclai atu. Bocdinan aô tanğwê gac atu-tu nom-nga bu nem aô sa tu wanem mêtê-nga dom. Mba! Aô gatec bu wakôm a gicso dau ndê ñaclai ti gên ñambwa.

Kilisi tôc Anôtô ndê ñaclai ti gauc atu asê

¹⁸ Aô gasôm yom dinan, ñahu bu ñawaê pi Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau, tôc Anôtô ndê ñaclai asê tẽn yac lau nan in bu nem yac si. Magoc lau nan sic waê bu sêninğa, nan sêngô yom pi a gicso dau gitôm yom gauc mbasi-nga.

¹⁹ Bu sêto Anôtô ndê yom dan yêc bocdec bu:

Lau ti gauc atu-tu nom-nga, ma ñac nan gauc gêm bu sênjalê gên hon ñahu, nan

wasenɲ ɲac si gauc su, ma watôc asê bu gêɲ ɲambwa. [Ais 29:14]

²⁰ Bocdinaɲ, mac lau tiguaɲ ma gwalam akwa ma mac lau nom-ɲga naɲ aɲsahê bu akip gêɲ hoɲ ɲahu sa, mac nem gauc dau ɲandô nde? Anôtô tôc asê bu ɲamalac si gauc atu-tu nom-ɲga, in gitôm gêɲ gauc mbasi-ɲga.

²¹ Ma in tôc in ndê gauc atu asê bocdec bu. In kôm bu lau nom-ɲga sêtôm dom bu sêɲyalê in ɲa ɲac dau si gauc. Ma in ndê ɲawaê ɲayham naɲ yac ahoc asê, naɲ lau nom-ɲga sêlic bu yom gauc mbasi-ɲga. Tigen Anôtô dau gêlic ɲayham bu nem lau naɲ sêkêɲ whin ɲawaê dau, naɲ si.

²² Lau Israel-ɲga takwê bu sêlic gêɲ dalô. ɲac bu sêlic, dec oc sêkêɲ whin. Ma lau Grik sêɲsalê yom ti gauc atu, bu sêɲgô dec oc sêkêɲ whin.

²³ Magoc yac mba mêtê hêganônɲ Kilisi ti in ndê mbac ndu pi a gicso dau. Yom dau kêkuc gêɲ naɲ lau Israel-ɲga takwê, naɲ dom, ma bocdinaɲ dec sêkêɲ whin dom. Ma lau Grik sêlic gitôm yom gauc mbasi-ɲga.

²⁴ Magoc lau Israel ti lau Grik bocke naɲ Anôtô kêgalêm ɲac sa sêti in ndê, naɲ sêkôc yac mba yom pi Kilisi sa, ma sêɲyalê bu in Anôtô ndê ɲaclai ti gauc ɲahu.

²⁵ Bu gauc naɲ Anôtô kêkuc, dec kêmasaɲ lêtɲ bu Yisu sip nom menɲ ma mbac ndu pi a gicso dau, naɲ lau sêlic bu lêtɲ gauc mbasi-ɲga. Magoc Anôtô ndê gauc dau hôc gêlêc ɲamalac si gauc atu-tu hoɲ. Ma Anôtô ndê lêtɲ dinaɲ, lau sêlic bu lêtɲ ɲaclai mba-ɲga, magoc hôc gêlêc ɲamalac hoɲ si ɲaclai su.

²⁶ O asidôwai, akôc gauc pi daôm. Têɲ ndoc mac aɲgô ɲawaê ɲayham tiwakuc ma atap Anôtô ndê galem sa, naɲ mac ambo atôm lau tiguaɲ me lau ti ɲaclai atu, me lau tiwaê? Mba!

²⁷ Anôtô tac whin bu êɲyalin lau naɲ lau nom-ɲga sêlic bu lau gauc mbasi-ɲga, ma lau ɲaclai mba-ɲga, naɲ sa, tu bu kôm lau tiguaɲ ma lau tiɲaclai maya sa têtɲ bêtɲ ɲambu-ɲga.

²⁸ Lau naɲ lau nom-ɲga sêpu ma sêlic bu lau waêmba ma lau ɲambwa, naɲ Anôtô kêyalin ɲac sa, tu bu êɲgwiniɲ lau naɲ sêtoc dau sa-ɲga.

²⁹ Tu dinaɲ-ɲga dec gitôm dom bu lau dan sêɲgiyaɲ dau sa yêc Anôtô aɲgô-ɲga.

³⁰ Bu Anôtô dau pin yac dôɲ tam damin Yisu Kilisi, naɲ ti yac neɲ gauc ɲahu. Ma Kilisi dau ti yac neɲ ɲahu dati lau gitêɲ ti lau dabuɲ-ɲga, ma in ti ɲahu Anôtô gêm yac si-ɲga.

³¹ Bocdinaɲ, aɲkuc yom naɲ sêto yêc, naɲ sôm bocdec bu:

Asa naɲ bu po dau sa, naɲ po dau sa tu Pômdau-ɲga eɲ. [Jer 9:24]

2

Pol gêm mêtê ɲa inɲ dau ndê gauc ti licwalô dom

¹ O asidôwai, gauc nem têtɲ ɲamata-ɲga naɲ aô gahôc asê mac. Têɲ ndoc dinaɲ aô gahêgo dauɲ pi yom ɲayham-ɲayham me yom ti gauc atu-tu tu bu wawhê Anôtô ndê yom sa têtɲ mac-ɲga dom. Mba!

² Aô gahu yom pi gêɲ daêsam sinɲ, ɲahu bu aô gauc gêm tidônɲ bu wasôm yom pi Yisu Kilisi tawasê, ma pi in ndê mbac ndu pi a gicso dau.

³ Têɲ têtɲ aô gahôc asê mac, naɲ aô gamenɲ tôm ɲgac ti licwalô dom. Aô gatôc dauɲ ma katitec ɲandô tu gwelenɲ naɲ Anôtô kêɲ sip aô aman-ɲga.

⁴ Ma aô gam mêtê ti gasôm yom têtɲ mac kakuc gauc atu-tu nom-ɲga tu wambac yom mac-ɲga dom. Aô gasôm anenɲ yom ma Anôtô ndê ɲalau tôc in ndê ɲaclai asê bu puc anenɲ yom dôɲ.

⁵ ɲalêɲ dinaɲ mac nem akêɲ whin ɲahu sip anenɲ gauc me ɲamalac si gauc dom, magoc sip Anôtô ndê ɲaclai.

ɲalau tôc Anôtô ndê gauc atu asê

⁶ Bocdinaɲ, têtɲ ndoc yac bu anem mêtê, naɲ taɲkwê gauc atu-tu nom-ɲga tu puc yac mba yom dôɲ-ɲga dom. Mba. Magoc yac bu ambo awhin lau naɲ sêkêɲ whin ɲanga, naɲ dec oc tôm bu yac asôm yom ti gauc atu-tu têtɲ ɲac. Magoc yom dau kêkuc lau nom-ɲga si gauc, me gôlinɲwaga têtɲ dindec-ɲga naɲ oc sêɲinga, naɲ si gauc dom.

⁷ Mba. Yom naɲ yac ahoc asê, naɲ kêkuc Anôtô ndê gauc, ma hêganônɲ lêtɲ naɲ in kêmasaɲ muɲ-ɲga andô lê, tu bu nem yac lau naɲ dakêɲ whin Yisu, naɲ si, ma datap in ndê ɲawasi sa. Lêtɲ dau kêkuc in ndê gauc atu, naɲ ɲahu sip ɲalôm gi, ma yêc sinɲ dau têtɲ lau nom-ɲga.

⁸ Gôlinɲwaga têtɲ dindec-ɲga dan sêɲyalê lêtɲ dau ɲahu dom. ɲac bu sêɲyalê, dec oc tôm dom bu sêkic yom bu sêndic Pômdau ɲawasi ɲadau ndu pi a gicso dau.

⁹ Magoc ɲac sêɲyalê dom. Tôm Anôtô ndê yom naɲ sêto yêc muɲ su, naɲ whê sa bocdec bu:

Gêɲ ɲayham naɲ Anôtô kêmasaɲ gwananɲ tu lau naɲ atac whin in-ɲga, naɲ lau dan sêlic dom, dan sêɲgô ɲawaê dom, ma lau dan sêɲyalê dom. [Ais 64:4]

¹⁰ Tigen Anôtô ndê ɲalau tôc gêɲ dau asê têtɲ yac. Bu ɲalau dau kip gêɲ hoɲ ɲahu sa, ma kêyalê gêɲ hoɲ. Ma in kêyalê Anôtô ndê gauc atu-tu, naɲ ɲahu sip ɲalôm gi, naɲ whin.

¹¹ Aɲgô! Asa gitôm bu êɲyalê yom naɲ ɲamalac dan gauc gêm yêc ndê ɲalôm? Lau dan sêɲyalê dom, magoc ɲamalac dau ndê ɲalau kêyalê in ndê gauc. Ma bocdinaɲ lau dan sêɲyalê Anôtô dau ndê gauc dom, magoc Anôtô ndê ɲalau tawasê kêyalê.

¹² Anötö tac whin bu yac tanyalê mwasin nan in kên tén yac nambwa. Tu dinan-nga dec nhalau nan in kên tén yac, nan nhalau nom-nga dan dom, magoc in dau ndê Nalau.

¹³ Ma yac ahoc yom asê pi Anötö ndê mwasin dau. Magoc yac asôm yom ankuc gauc atu-tu nan lau nom-nga sêtoc sa, nan dom. Yac asôm asê tôm Nalau Dabun kêdôhôn yac. Yom nandô pi gwelen nan Anötö kôm tu yac nen gatu-nga, nan yac asôm asê tén lau nan Nalau Dabun mbo nac si nhalôm, ankuc yom ti gauc nan Nalau dau kên tén yac.

¹⁴ Magoc lau nan Anötö ndê Nalau mbo nac si nhalôm dom, nan oc sêtom dom bu sêkôc yom nan Nalau dau kêdôhôn yac, nan sa. Nahu bu nac sêlic gên dau gitôm gên gauc mbasi-nga, ma tôm dom bu sênnyalê. Nalên tigen nan tôm bu sênnyalê, nan Nalau Dabun whê nac si gauc sa.

¹⁵ Bocdinar yac lau nan dakôc Nalau Dabun sa su, nan datôm bu tansahê ti tanyalê gên hon nahu. Magoc lau nan sêkôc Nalau sa su dom, nan sêtom dom bu sênnyalê yac nen nahu.

¹⁶ Gauc nem Anötö ndê yom dan, nan sêto yêc bocdec bu:

Asa kényalê Pômdau ndê gauc, ma asa gitôm bu êndôhôn in? [Ais 40:13]

Lau nom-nga dan sênnyalê dom, magoc yac tanyalê, nahu bu Nalau Dabun tôc Kilisi ndê gauc asê tén yac.

3

Lau Korin-nga sêkên whin gwalec

¹ O asidôwai hac. Tén ndoc aô gambo gawhin mac, nan aô gasôm yom tén mac tôm gasôm tén lau nom-nga nan Nalau Dabun gêm gôlin nac dom. Nahu bu mac atôm balêkoc dedec tu nem lén akên whin Kilisi-nga.

² Yom nan aô gasôm tén mac, nan tôm aô gakên mac anôm su nambwa. Bu mac atôm balêkoc dedec nan sêtom dom bu sênen gên nanga. Ma kwahic dec aô galic bu mac ambo bocdinar napan.

³ Nahu bu tôm béc hon mac am lêmun ti asen daôm napan. Mac asap lén nom-nga dôn napan, dec tôc asê bu mac ankuc lén nhalôm akwa-nga, ma Nalau Dabun gêm gôlin mac nem lén dom.

⁴ Bu mac awêhê daôm kôc-kôc, ma mac nem lau natô sêsôm bu sênkuc aô Pol, ma natô sêsôm bu sênkuc Apolos. Mac nem gauc dinan in gauc nom-nga nambwa.

Aposel sem gwelen sêtom lau akin nambwa

⁵ Aô bu wandac mac bu Apolos in asa? Ma aô Pol dec aô asa? Angô su nan. Yac lau akin nambwa, nan ahoc Pômdau nawaê asê, ma tu nawaê dinan-nga dec mac akên whin in. Yac akôm mba gwelen tén tén tôm in kên tén yac.

⁶ Aô d auñ gatôm ngac nan sô gên nawaê sip nom. Ma Apolos in gitôm ngac nan kêsôwê bu sip gên nawaê nan aô gasô. Magoc Anötö dau kôm gên dau po pi men.

⁷ Bocdinar atoc ngac nan sô gên, me ngac nan kêsôwê bu, nan sa dom, bu alu ngac akin nambwa. Atoc Anötö sa, bu in kôm gên po tiatu.

⁸ Namalac nan sô gên nawaê, ma namalac kêsôwê bu sip-nga, inlu lu-lu si gwelen nahu tigen. Ma Anötö oc kên naôli tén inlu, ênkuc gwelen nan inlu sêkôm.

⁹ Gwelen nawaê nayham-nga nan yac akôm ambo mac nhalôm, nan gitôm yac akôm gwelen yêc yac mba om tén tén dom. Mba. Bu mac hon atôm Anötö ndê om tigen, ma yac atôm in ndê lau akin nan akôm gwelen yêc om dau.

Gôlôwac dabun sêtom Anötö ndê andu

Ma mac atôm Anötö ndê andu nan in bu kwê sa.

¹⁰ Tôm Anötö ndê mwasin puc aô dôn dec aô gam mêtê mac. Aô gakôm gwelen dinan gitôm gwalam akwa kwê andu-nga, nan kêsuhun alhô sip nom gi. Ma lau natô nan sem gwelen mêtê-nga sênkuc aô, nan sêtom lau nan sic dan ti lêlôm ma akin kwa pi alhô nan aô kasuhun mun su. Mac lau asa nan bu akôm gwelen tu andic dabin andu dau-nga, nan ayob daôm bu akôm gwelen dau napep en.

¹¹ Bu Yisu Kilisi tawasê in ti yac nen dakên whin nahu. Kilisi dau gitôm alhô nan Anötö kên bu lau sêkwê andu pi-nga, ma alhô nandô dan yêc dom.

¹² Lau natô sêkôm gwelen nayham tu bu sêkwê andu sa pi alhô dau, nan gitôm sêkwê andu na gol me silba me hoc nayham. Magoc lau natô sêkôm gwelen bambalin, nan gitôm sêkwê andu na gên nambwa gitôm kwan me a babalê.

¹³ Tén béc nambu-nga Anötö oc ênsahê lau tigen-tigen si gwelen na ya, ma ya oc tôc nac si gwelen na-nandô asê tiawê.

¹⁴ Nac nan sêkôm gwelen nayham, nan si gwelen na-nandô oc gacgen yêc. Ya oc nen su dom, ma nac oc sêtap si naôli sa.

¹⁵ Magoc nac nan sêkôm gwelen bambalin, nan ya oc ênsahê nac si gwelen na nen hon su nanga. Nac lau dau oc sêwê sa yêc yawahô, magoc nac si gwelen nandô dan oc gacgen yêc dom.

Lau sêkên whin-nga si nahu yêc nom dom

¹⁶ O lauhac! Mac atôm Anötö ndê lôm dabun, ma Anötö ndê Nalau mbo mac nem nhalôm. Mac anyalê yom dinan, me mba?

¹⁷ Yomandô, mac atôm Anötö ndê lôm, ma lôm dau in gên dabun. Tu dinan-nga asa nan kôm Anötö ndê andu dabun tisac, nan Anötö oc kôm in tisac bocdinar.

18-20 Anjsau daôm pi gauc nan lau nom-nga sêlic bu gauc atu-tu, nan dom. Bu gauc nan lau nom-nga a sêlic bu gauc atu-tu, nan Anôtô gêlic tòm gêñ gauc mbasi-nga. Tòm yom nan sêto yêc, nan sôm bocdec bu:

Gauc atu-tu nan ñamalac sêtoc dau sa pi, nan Anôtô oc nem kwi ti ñac si akô bu sêsip sêndi-nga. [Job 5:13]

Ma yom dan tiyham sêto yêc bocdec bu:

Pômdau kêyalê gauc nan lau nom-nga sêtoc sa ti gauc atu-tu, ma in gêlic gitôm gêñ ñandô mbasi-nga. [BW 94:11]

Bocdinan, mac nem asa nan gauc gêm bu in ñamalac ti gauc atu-tu pi gêñ nom-nga, magoc kêyalê Anôtô dom, nan hu gauc nom-nga sin, ma ti ñamalac gauc mbasi-nga. Ma ñalên dinan dec oc tòm bu in ti ñamalac tigauc yêc Anôtô anjô-nga.

²¹ Bocdinan dec atoc daôm sa tu anjuc aô Pol, me Apolos, me ñamalac dan-nga dom! Bu gêñ ñayham hon nan tòm bu po mac sa, nan men akên Anôtô tigen.

²² In kêkin aô Pol, lu Apolos ma Pita atôm lau akin, tu bu anem mac sa-nga. Ma mac nem gameñ ambo-nga ti nem tèm ambo tamli-nga ma tèm ambac ndu-nga, gêñ nan kwahic dec sêmbo ti gêñ nan oc sêhoc asê tinambu, gêñ hon dinan Anôtô ti ñadau ma kêñ têt mac bu nem mac sa.

²³ Ma Anôtô tigen pin mac dôn am damin Kilisi, ma Kilisi ndê ñahu yêc Anôtô dau.

4

Lau aposel si gwelen ti sakin

¹ Bocdinan, alic yac atôm Kilisi ndê lau akin ñambwa, nan in gêlic yac atôm bu akôm in ndê gwelen, dec kêñ Anôtô ndê yom nan ñahu sip ñalôm gi, nan sip yac aman.

² Ma yac hon tanjalê su, bu yac neñ ñadau bu kêñ gwelen sip yac aman, nan dayob ñapep dandic ñawaê.

³⁻⁴ Bocdinan in lêt solop bu yac datôc gwanin yac neñ gwelen ti sakin tu bu tanjahê bu yac akôm ñapep me mba. Aô neñ atac pa su pi gwelen nan Anôtô kêñ sip aô aman. Tigen yom dinan whê aô sa bu aô ngac akin gitên lec dom. Aô gahêgo daun tu gauc bocke mac akôc, me lau ñatô sêkôc, me aô daun gakôc pi aneñ sakin-nga lec dom. Bu Pômdau tawasê ti ñadau bu êñjahê aô-nga.

⁵ Bocdinan gauc nem bu anjahê lau pi ñac si lêt ti sakin ñagahô dom, ahôn Pômdau ndê bêt bu mbu men-nga. Têt dinan gêñ nan sin dau yêc ñasec ñalôm, ma gauc hon nan yêc ñamalac si ñalôm, nan Pômdau dau oc hoc asê tiawê. Ma têt dinan lau hon nan sic waê bu sêtap waê sa, nan oc sêtap sa akên Anôtô tòm ndi.

⁶ O asidôwai hac. Aô gato yom dinan pi lau Apolos gitôm yom gôlin dan, tu bu wawhê mac nem gauc sa-nga. Aô bu wandôhôn

yom ñalhô dan têt mac, nan sêsôm bocdec bu, “Ayob bu akôm gêñ dan so Anôtô ndê yom nan sêto yêc, nan dom.” Mac bu anyalê yom dau ñahu, dec oc tòm dom bu mac atoc ñamalac dan sa hôt gêlêc dan su.

⁷ Am asa nan toc daôm sa, nan ngô. Asa sôm bu am hôt gêlêc lau ñatô? Ma am nem gêñ sake yêc, nan am tap sa yêc Anôtô ndê dom? Ma am nem gauc ti gêñ ñayham hon bu men akên Anôtô, dec tu sake-nga am toc daôm sa bu am nem gêñ hon ñahu am daôm?

⁸ Bocke? Anôtô ndê mwasin kêsalê mac ahuc su, a? Mac gauc gêm bu mac atôm lau ti lêtôm Anôtô ndê mwasin-nga, a? Mac atap tèm ñambu-nga sa su, dec andôc atôm kin ma kwin ma am gôlin awhin Kilisi, magoc yac hic lec mba, a? Oyaê! Tèm dau bu men sa su, dec oc ñayham kêlêc, ma bocdinan dec oc tòm bu yac hon danem gôlin dawhin daun. Magoc mba!

⁹ Bu yac lau aposel ambo nom atôm lau waêmba nan atinambu lau hon, ma atôm lau nan sêkic yom bu sêndic ñac ndu. Aô gauc gêm bu Anôtô kêgwiniñ yac ma kêñ yac ambo bocdinan atôm dôhôn bu lau hon ma anjela sêwhin sêlic.

¹⁰ Tu Kilisi-nga dec lau nom-nga sêlic yac atôm lau gauc mbasi-nga. Magoc yêc Kilisi ndê lau ñalôm, mac apo daôm sa bu ati lau ti gauc atu-tu, a? Yac lau licwalô mba, magoc mac lau ti licwalô atu, a? Bocke dec mac lau ti waêm, magoc yac hic lec lau waên mba?

¹¹ Ñasawa baliñ su e men têt kwahic dec, yac ahôt ñawapac daêsam. Gêñ yô yac, bu yô yac, yac mba ñakwê mbasi, lau sic yac, ma yac mba gameñ andôc-nga mbasi.

¹² Yac aman am gwelen atu tu akôm kwan daun-nga. Lau sêpu yac, tigen yac am mbec ñac ô. Sêkên kisa yac, magoc ahôt ti atac pa su.

¹³ Lau sêsec yac, magoc yac asôm yom malô ô. Sêlic yac atôm gêñ ñapopoc nom-nga ñambwa. Ñawapac kain dinan yac ahôt ñapan.

¹⁴ Aô gato yom dinan tu bu wakôm mac mayam daôm-nga dom. Mba. Aô galic mac tòm aneñ balêkoc atac whin-nga, ma tu dinan-nga dec gato tu wakên puc mac-nga.

¹⁵ Yêc Kilisi ndê gôlôwac dabun ñalôm, lau daêsam sêmbo, nan sêtôm bu sêndôhôn mac. Tigen tòm dom bu mac alic ñac tòm damami. Magoc aô galic daun tòm mac damam, ñahu bu mac akên whin Yisu Kilisi tu ñawaê ñayham nan aô gahoc asê pi in-nga.

¹⁶ Tu dinan-nga dec wanjilî mac bu anjuc aneñ lêt.

¹⁷ Ma bocdinan dec aô bu wanjin Timoti têt mac loc. In sap Pômdau dôn ñanga en, ma in aneñ balê atac whin-nga solop. Aneñ yom ti lêt hon nan gasa tu kakuc Yisu Kilisi-nga, nan in oc whê sa bu kêñ gauc mac. Ma in oc êndôhôn mac êñkuc mêtê nan aô gam,

ma yom nanj aô daun kadôhông têtj gôlôwac dabun yêc gamenj honj.

¹⁸ Mac nem lau natô sêtoc dau sa kêlêc ma sêpu aô ti anenj yom, nahu bu nac gauc gêm bu aô oc watêj mac waloc dom.

¹⁹ Tigen Pômdau bu lic nayham, dec nasawa saun ej aô oc waloc. Ma aô oc wakip lau nanj sêtoc dau sa, nanj si yom nahu sa. Ma gêtj danj whin, nanj oc wanyalê njaclai bocke dec puc nac dôn.

²⁰ Bu lau nanj Anôtô gêm gôlinj nac, nanj sêsôm yom nambwa dom, magoc Anôtô ndê njaclai puc nac si yom dôn.

²¹ Bocke? Mac atac whin bu aô waloc ma wamatôc mac tôm damba nanj hi in ndê balêkoc nja sô, me mac atac whin bu aô waloc ma wanjuc mêtê atac whin-nga ti lêtj yom malô-nga?

5

Yom pi ngac mockainj-nga

¹ Lau daêsam sêngô njawê pi ngac mockainj-nga danj nanj mbo mac nem gôlôwac dabun njalôm. Yac gauc gêm bu lau sambuc sêkôm mêtê sac, magoc nac oc sêkôm mêtê sac sambuc gitôm ngac dinanj kôm, nanj dom. In gêm awhê nanj in damba gêm munj su.

² Bocke? Mac atac daôm sa ma alic mêtê dau njayham, a? Oc tôm bu in ndê mêtê kôm mac nem njalôm njawapac ma mayam daôm atu, e atin in su yêc gôlôwac dabun njalôm. Magoc tu sake-nga mac akôm dom?

³ Kwahic dec aô gambo ahê mac, magoc anenj njalôm sambuc yêc whin mac. Ma aô gauc gêm lêtj tamatôc ngac dau-nga gwananj su, gitôm aô daun gambo gawhinj mac ma yac tamatôc in.

⁴ Tu yac nenj Pômdau Yisu ndê njê-nga, aô wasôm têtj mac bu akac daôm sa ma amatôc giso dau. Anyalê bu Pômdau Yisu ndê njaclai yêc mac, ma anenj njalôm sambuc yêc whin mac bocdina.

⁵ Atin ngac dau su yêc gôlôwac dabun njalôm, ma akêj in mbu sip Sadanj ndê gôlinj njapu. Nalêj dinanj dec mboe in oc nem dau kwi ma hu ndê mêtê njalôm akwa-nga sinj. Ma bocdina dec têtj Pômdau ndê bêc êmatôc lau-nga, in ndê gatu oc ninja dom.

⁶ Mac atac daôm sa yham dom. Gauc nem yist. Mac anyalê su bu yist njagec oc ênsôwec malô-malô yêc bolom njalôm e nem bolom sambuc ahuc. Ma mêtê sac gitôm bu ênsôwec yêc gôlôwac dabun njalôm gitôm yist.

⁷ Tu dinanj-nga dec atin ngac mockainj-nga dinanj su yêc gôlôwac dabun njalôm, bu in ndê mêtê njalôm akwa-nga gitôm yist. Ma bocdina dec mac oc ambo atôm bolom wakuc yist mbasi-nga. Bu Kilisi, nanj sic ndu gitôm Domba + Pasowa-nga, nanj kêgaho mac su yêc lêtj njalôm akwa-nga, dec mac ati lau wakuc su.

⁸ Bocdina dec atec yist akwa nanj nahu sip mêtê sac, tôm lau Israel-nga nanj sêkôc yist honj su yêc nac si andu têtj ndoc Pasowa-nga. Ma asa nem lêtj tiwakuc, tu bu andi atôm bolom yist mba-nga, nanj nahu hêganônj lêtj njawasi ma lêtj yom njandô-nga.

⁹ Aô gato bapia danj têtj mac munj su, ma gasôm têtj mac bu andic ahê lau mockainj-nga.

¹⁰ Aô gato yom dau hêganônj lau sambuc dom. Aô gato hêganônj lau nanj sêmbo gôlôwac dabun njalôm, nanj sêkôm sac. Nahu bu lau sambuc si lêtj mockainj-nga me mêtê sênenj gêtj njawahô-nga me mêtê sênsau lau tu sêngaho nac si gêtj-nga me lêtj sênenj akinj gwam-nga, nanj gêm nom ahuc sambuc. Ma aô bu wasôm têtj mac bu andic ahê lau sambuc ti nac si lêtj sac, dec oc tôm dom bu mac atap nasawa danj sa yêc nom tu ambo-nga.

¹¹ Aô gasôm têtj mac bu andic ahê njamalac bocke nanj sam dau bu njamalac kêj whin-nga, magoc kôm sac njapan. Mac nem asa nanj kôm mêtê mockainj-nga, me gêtj gêtj njawahô, me gêm akinj gwam, me sôm yom sac-sac, me nôm gêtj e kêjinj in, me kêsau lau bu êngaho nac si gêtj, nanj andic ahê in njapep. Andôc awhin in, ma anenj gêtj awhin in dom.

¹²⁻¹³ Gwelenj tamatôc lau nanj sêmbo gôlôwac dabun njalôm dom, nanj gic waê yac dom. Anôtô dau oc êmatôc nac. Magoc lau nanj sêmbo gôlôwac dabun njalôm bu sêkôm sac, dec in yac nenj gwelenj bu tamatôc nac. Akôm tôm yom nanj sêto yêc, nanj sôm bu:

Njamalac bocke nanj kôm sac, nanj atin in su yêc mac nem tonj njalôm. [Diut 17:7]

6

Lêtj tamatôc njawapac-nga

¹ Tu sake-nga dec mac akêj lau sêkêj whin-nga si yom têtj ngac êmatôc yom-nga nanj kêj whin dom, bu êmatôc? Yom danj bu yêc njamalac sêkêj whin-nga lu njasawa, dec mac daôm amasanj.

² Anyalê tidônj! Têtj ndoc Yisu mbu menj, nanj Anôtô oc kêj gwelenj sip i nj ndê lau dabun amba, bu sêmatôc lau nom-nga. Gwelenj dau in gwelenj atu andô, ma yom nanj kwahic dec yêc lau sêkêj whin-nga njasawa, nanj gitôm gêtj saun. Boc-dina dec mac atôm bu amatôc.

³ Ma anyalê gêtj atu danj tiyham. Yac oc tamatôc njela sac si yom whin. Bocdina têtj têtj kwahic dec-nga yac datôm bu tamatôc yom bocke nanj yêc yac njasawa.

⁴ Tu dinanj-nga dec yom bu yêc mac nem njamalac lu njasawa, nanj tu sake-nga mac akêj têtj lau nanj si njê mba yêc gôlôwac dabun njalôm, bu sêmatôc? Mac daôm atôm dom bu amatôc, a?

⁵ Aô gato y om dindec bu wakôm mac mayam daôm. Bocke? Yêc mac nem gôlôwac dabun̄ ñalôm, ñamalac tiguaç nan̄ gitôm bu êmatôc lau sêkên whin̄-nga si yom, nan̄ dan̄ mbo dom, a?

⁶⁻⁷ Bocke dec mac nem dan̄ kên in̄ ndê asidôwa dan̄ kalhac lau nan̄ sêkên whin̄ dom, nan̄ angô-nga, tu bu sêmatôc in̄lu si yom-nga? Tu mac akôm bocdinañ-nga dec ku mac nem lêñ an̄kuc Kilisi-nga dulu su. Mac nem lau sêkên whin̄-nga ñatô bu sêkôm sac têt mac, me sêsôm yom tasan̄ bu sêngaho mac nem gêt ñatô su, dec wasôm têt mac bu ahu gêt dau sin̄ têt ñac ma ahôc ñawapac dau!

⁸ Magoc mac akôm dom. Mac daôm akôm sac têt daôm, ma angaho nem asidôwai si gêt su.

Lau sac oc sêtap undambê sa dom

⁹ Angô ma anyalê! Lau nan̄ sêkôm mêtê sac, nan̄ si dan̄ oc wêkain̄ ndê mala yêc Anôtô ndê gameñ undambê-nga dom. Akôc gauc ñapep ma an̄sau daôm dom! Lau nan̄ sêkôm mêtê mockain̄-nga ñalên̄ tidau-tidau nan̄ so pwac nan̄ Anôtô kêmatin̄ tidôn̄ tu lauwê ma laungac sênem dandi-nga, laungac nan̄ sêkên ñac têt laungac ñatô, lau nan̄ sem akin̄ gwam,

¹⁰ lau kan̄, lau nan̄ sen̄ gêt ñawahô, lau nan̄ sênôm gêt e kênin̄ ñac, lau nan̄ sêsôm yom sac-sac, lau nan̄ sênsau lau tu sêngaho ñac si gêt-nga, lau kain̄ dinañ si dan̄ oc wêkain̄ ndê mala yêc Anôtô ndê gameñ dom.

¹¹ Muñ-nga mac nem lau ñatô sêsa lêñ sac bocdinañ. Tigen̄ kwahic dec yac nen̄ Anôtô kôm gwelen̄ pi mac ña in̄ ndê Ñalau Dabun̄. In̄ kêtwasin̄ mac nem sac hon̄ su gin̄ga, ma kôm mac ati lau dabun̄ ma lau gitên̄ tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê-nga.

¹² Mac nem lau ñatô sêsôm yom bocdec bu, “Gêt hon̄ gitôm bu yac dakôm. Yao dan̄ yêc dom.” Magoc aô wasôm têt mac bu gêt hon̄ oc nem yac sa dom. Yomandô, gêt hon̄ gitôm bu yac dakôm, ma yao dan̄ yêc dom. Magoc aô daun̄ gatec bu gêt dan̄ nem gôlin̄ aô.

¹³ Ma mac nem lau ñatô sêsôm bu, “Anôtô kên̄ gêt danean̄-nga tu ñatac-nga, ma kên̄ ñatac tu gêt danean̄-nga-nga. Magoc in̄ oc sen̄ gêt danean̄-nga ma ñatac lu-lu su sên̄inga.” Tu ñac si yom dinañ-nga dec sêlic si ñamlic tôm gêt ñambwa-nga ma sêkên si ñamlic bambalin̄ tu sêkôm mêtê mockain̄-nga tidau-tidau. Magoc angô! Anôtô kêmasan̄ yac ne ñ ñamlic tu danem akin̄ Pômdau-nga, ma Pômdau ndê gwelen̄ nem yac si-nga gic waê yac gatun̄ tigen̄ dom, magoc gic waê yac nen̄ ñamlic whin̄.

¹⁴ Anôtô ndê ñaclair un̄ Pômdau sa akên̄ lau batê-nga, ma oc un̄ yac sa ti ñamlic sambuc bocdinañ.

¹⁵ Angô su nan̄! Mac nem akên̄ whin̄ pin̄ mac dôñ am damin̄ Kilisi, dec kôm mac nem ñamlic ti in̄ ndê ñandô ñadanga dan̄. Mac anyalê yom dindec, me mba? Ma bocke dec mac alic ñayham bu akôc Kilisi ndê ñandô ñadanga ma asap pi awhê mockain̄-nga? Lêñ dau sac sambuc!

¹⁶ Ngac dan̄ bu yêc whin̄ awhê mockain̄-nga dan̄, nan̄ in̄lu sêti ñamlic tigen̄. Mac anyalê, me mba? Gauc nem Anôtô ndê yom nan̄ sêto yêc bocdec bu:

In̄lu oc sêti gêt tigen̄. [Gen 2:24]

¹⁷ Magoc asa nan̄ sap Pômdau dôñ, nan̄ Ñalau pin̄ in̄lu dôñ sêti gêt tigen̄.

¹⁸ Bocdinañ alhó su yêc mêtê mockain̄-nga. Bu asa nan̄ kôm mêtê mockain̄-nga nan̄ kôm mêtê sac têt dau ñamlic, bu mêtê dau kêtayin̄ in̄ ndê ñamlic hôc gêlêc mêtê sac ñatô nan̄ in̄ bu kôm.

¹⁹ Angô! Anôtô kên̄ Ñalau Dabun̄ têt mac lau tigen̄-tigen̄ ma in̄ mbo nem ñalôm, dec mac nem ñamlic gitôm Ñalau ndê lôm dabun̄. Anyalê, me mba? Mac ñadau daôm dom.

²⁰ Mba! Anôtô gêmlihi mac su ati in̄ ndê, ña ñaôli atu. Tu dinañ-nga dec ayob nem ñamlic ñapep, tu bu gêt hon̄ nan̄ mac akôm, nan̄ oc po Anôtô ndê waê sa.

7

Yom pi lauwê ti laungac sênem dandi-nga

¹ Kwahic dec aô bu waô yom ñatô nan̄ mac ato sip nem bapia. Mac ato yom pi mac nem gauc bocdec bu, lauwê ma ngac bu sênem dau dom, dec oc ñayham.

² Gauc dinañ in̄ ñayham, magoc lêñ mockain̄-nga kêsôwec tiatu yêc nom, ma tu dinañ-nga dec wasôm têt mac bu in̄ lêñ ñayham kêlêc bu lauwê sênem ngac sa, ma laungac sênem awhê sa.

³ Ma ngac dan̄ êngamin̄ dau têt ndê awhê dom, ma awhê êngamin̄ dau têt ndê akwen̄ dom.

⁴ Bu awhê dan̄ ti ñadau dau ndê ñamlic tawasê dom, in̄ nakwen̄ ti ñadau whin̄. Ma ngac dan̄ ti ñadau dau ndê ñamlic tawasê dom, in̄ ndê awhê ti ñadau whin̄.

⁵ Bocdinañ awhê lu ngac sêngamin̄ dau têt dandi dom, mboe in̄lu si dan̄ ndê ñalôm kac in̄ e Sadan̄ êntôm in̄ bu kôm mêtê mockain̄-nga. In̄lu bu si ñalôm pitigen̄ bu sêmbo ahê dau ñasawa sauñ bu sênem dabun̄ dau tu sêten̄ mbec-nga, dec oc tôm. Magoc têt t êm dau pacndê, nan̄ sêmbo sêwhin̄ dau tiyham.

⁶ Aô gauc gêm bu in̄ lêñ ñayham bu lauwê ma ngac sênem dau, ma tu dinañ-nga dec gawhê yom dau sa têt mac. Magoc aô gato tu bu wandic yomsu lauwê ma ngac hon̄ bu sênem dau-nga lec dom.

⁷ Aô tac whin̄ bu lau hon̄ sêmbo sêtôm aô dec gambo. Tigen̄ Anôtô gic sam in̄ ndê mwasin̄ tidau-tidau têt ñamalac tigen̄-tigen̄

tôm gi. Yac honj dawêkainj mwasiñ kainj tigenj dom.

⁸ Aô bu wasôm yom pi laungac sawa, ma lauwhê sawa. Nac bu sênem awhê me ngac wakud dom, ma sêmbo sêtôm aô gambo, dec oc njayham.

⁹ Magoc ngac bu sênsahê bu sêtôm dom bu sêtîmêtê dau tu lêng njalôm njagalac-nga, nanj inj oc njayham hôc gêlêc bu lauwhê sawa sênem ngac sa, ma laungac sawa sênem awhê sa tiyham.

¹⁰ Aô bu wakênj ngâôlinj danj têng lauwhê ma ngac nanj sem dau sa su. Aô tanwasênj nenj yom dom, bu Pômdau dau kênj ngâôlinj bocdec bu, awhê danj hu ndê akwenj sinj dom.

¹¹ Magoc inj bu hu ndê akwenj sinj, nanj nem ngac wakud dom. Inj ênsahê bu êmasanj yom whinj nakwenj tiyham ma mbu ndi mbo whinj inj. Bu mba, nanj inj mbo tawasê. Ma ngâôlinj tigenj dinanj gic waê laungac bocdinanj. Ngac danj hu ndê awhê sinj dom.

¹² Ma aô bu wasôm yom têng mac honj, pi awhê lu ngac nanj sem dau sa su, magoc danj kênj whinj, ma danj kênj whinj dom. Yom dindec Pômdau sôm têng aô dom, aô dauj gauc gêm bu inj lêng njayham dec bu wasôm têng mac. Ngac kênj whinj-nga danj bu ndê awhê kênj whinj dom, magoc awhê dau tac whinj bu mbo whinj inj, nanj ngac dau hu inj sinj dom.

¹³ Ma awhê kênj whinj-nga danj bu nakwenj kênj whinj dom, magoc ngac dau tac whinj bu mbo whinj inj, nanj awhê dau hu nakwenj sinj dom.

¹⁴ Nahu bu Anôtô oc lic injlu si sem dau-nga bu njadômbwi tu injlu si danj kênj whinj dom-nga lec dom. Mba. Tu awhê me ngac nanj kênj whinj-nga, dec Anôtô gêlic injlu si sem dau-nga dinanj tôm gêng dabuj. Bu bocdinanj dom, dec Anôtô oc lic balêkoc nanj injlu sêkwê asê bu njadômbwi. Magoc mba. Inj gêlic injlu si balêkoc bu dabuj tu inj nanj kênj whinj-nga.

¹⁵⁻¹⁶ Bocdinanj inj lêng njayham bu lauwhê ma ngac kainj dinanj nanj sem dau su, nanj sêhu dandi sinj dom. Bu mboe am awhê nanj kênj whinj, oc ti lêng bu am nem akwenj nanj kênj whinj dom, nanj oc tap Anôtô ndê mwasiñ nem inj si-nga sa. Ma am ngac nanj kênj whinj, mboe am oc ti lêng bu Anôtô nem am nem awhê nanj kênj whinj dom, nanj si. Asa kâyalê? Magoc yom dau inj bu ti balan njanja tu lauwhê ma laungac sêhu dandi sinj-nga dom. Bu Anôtô kêngalêm yac sa bu dambo ti yom malô. Bocdinanj ngac nanj kênj whinj dom bu tac whinj bu hu ndê awhê kênj whinj-nga sinj, nanj dec alhac inj ahuc dom. Ma awhê nanj kênj whinj dom, nanj bocdinanj.

Anôtô ndê galem, ma lêng dambo-nga

¹⁷ Aô gakênj ngâôlinj danj têng gôlôwac dabuj honj nanj gam mêtê nac su, nanj hêganônj yom honj dindec, ma ngâôlinj dau bocdec bu.

Pômdau dau kêmasanj njamalac si lêng têngtêng su, ma njalêng bocce nanj njamalac danj mbo têng ndoc Anôtô ndê galem tap inj sa, nanj inj gauc nem bu hu sinj dom.

¹⁸ Anôtô bu êngalêm ngac nanj sêsê inj ndê njamlic natô su kékuc lau Israel-nga si pwac, nanj sa, nanj goc sêc gêng dau ahuc dom. Inj bu êngalêm ngac danj sa nanj sêsê inj su dom, nanj goc sêsê inj dom.

¹⁹ Yac bu dasê laungac me dasê nac dom, inj gêng njandô dom. Gêng njandô dau bocdec bu, yac dananj wambu Anôtô ndê yom honj nanj.

²⁰ Njalêng bocce nanj lau sêmbo têng ndoc Anôtô kêngalêm nac sa, nanj sêsap dônj njapanj.

²¹ Am bu awhê me ngac akiñ njambwa têng têng Anôtô ndê galem tap am sa, nanj goc hêgo daôm dom. Am bu tap lêng danj sa bu nem njadau êngapwêc am su, dec oc tôm, magoc inj gêng atu dom.

²² Bu awhê me ngac akiñ njambwa nanj Pômdau kêngalêm inj sa, nanj Pômdau kêngapwêc inj su yêc sakinj mêtê sac-nga. Ma am asa nanj gêm akiñ lau danj dom, magoc Pômdau kêngalêm am sa, nanj goc anyalê njapep bu kwahic dec am ti Kilisi ndê awhê me ngac akiñ.

²³ Kilisi gêmlihi mac su na njadôli atu. Tu dinanj-nga dec anyalê njapep bu njamalac nom-nga danj ti mac nem njadau njandô dom.

²⁴ O asidôwai hac! Njalêng bocce nanj mac ambo têng ndoc Anôtô ndê galem tap mac sa, nanj gauc nem bu akôm njapanj ambo Anôtô angô-nga.

Yom pi lau nanj sem dandi sa su dom

²⁵ Aô bu wasôm yom pi lau wakud nanj sem dau sa su dom. Pômdau kênj ngâôlinj danj têng aô hêganônj nac dom. Magoc inj ndê mwasiñ puc aô dônj, dec akênj whinj aô ma akôc yom dindec sa.

²⁶ Tu lau sêkênj kisa njanja têng yac lau dakênj whinj-nga têng têng dindec-nga, dec aô gauc gêm lêng njayham bocdec bu, lau nanj sem dau sa su dom, nanj sêmbo bocdinanj.

²⁷ Am ngac nanj sêhoc am nem yom asê su bu nem awhê danj, nanj êmsalê lêng tu hu yom dau sinj-nga dom. Ma am ngac nanj sêhoc am nem yom asê su dom, nanj êmsalê awhê tu nem-nga dom.

²⁸ Magoc am asa nanj gauc gêm tidônj bu nem awhê me ngac, nanj am kôm sac dom. Tigenj lau nanj sem dau sa su, nanj oc sêhoc njawapac yêc nom dindec, ma aô gatec bu mac atap njawapac sa atôm nac, dec gasôm yom dinanj.

Danem akiñ Pômdau ti nenj njalôm sambuc

²⁹ O asidôwai, aô wasôm têng mac bu têng tiapê su. Bocdinanj têng kwahic dec ma ndi, nanj ambo bocdec. Laungac nanj sem awhê sa su, nanj sêmbo tôm sem awhê sa dom.

³⁰ Lau nanj sêtanj danjgibo, nanj sêmbo tôm sêtanj dom. Lau nanj atac njayham, nanj sêmbo

tôm ñac atac ñayham dom. Lau nanj semlhi gën, nanj sëmbo tômbô ñac si wapa mbasi.

³¹ Ma lau nanj sêkôm gwelenj pi gën nom-nga, nanj gauc nem gën ñac ênlêc dom. Yom dau ñahu bu nom kwahic dec-nga oc yêc ñapanj dom, oc ñinga.*

³² Aô tac whinj bu mac ayêm daôm su tu gën nom-nga-nga lec dom. Lauñgac nanj sem awhê sa su dom, nanj oc sêyêm dau su tu sêkôm Pômdau ndê gwelenj-nga, ma bu sêkôm gën nanj gic Pômdau tandô ñayham.

³³ Magoc laungac nanj sem awhê sa su, nanj oc sêyêm dau su tu gën nom-nga-nga, tu bu sêkôm ñac si lauwheî atac ñayham sa.

³⁴ Bocdinañ sêyêm dau su tu Pômdau tigenj-nga dom, magoc sêkôm ti ñalôm lu-lu. Nalên tigenj, lauwheî akin me lauwheî bocke nanj sem ñgac sa dom, nanj oc sêyêm dau su tu sêkôm Pômdau ndê gwelenj-nga, ma pi lêng bu sêtimêtê dau si ñamlic ti gatu ñapep. Magoc lauwheî nanj sem ñgac sa su, nanj sêyêm dau su tu gën nom-nga-nga tu bu sêkôm nakwenj atac ñayham sa.

³⁵ Aô gato yom dindec tu bu wanjwinj mac-nga dom. Aô gato bu wanem mac sa, ma bu mac asa lêng ñayham ma anem akinj Pômdau ti nem ñalôm sambuc, ma ahê gauc pi gën nom-nga ênlêc dom.

Yom ñatô pi lauwheî ma laungac si lêng

³⁶ Aô bu wasôm yom pi ñgac nanj sêhoc injlu awhê akinj ñac si yom asê bu sênem dau, magoc injlu sem dau sa su dom. Ngac dau bu ndê ñalôm kac inj ma tac whinj ñandô bu nem awhê dau, dec inj kôm sac dom. Akên injlu sênem dau.

³⁷ Magoc ñgac dau bu gauc nem tidôñ yêc inj ndê ñalôm bu nem inj ndê awhê akinj dinañ dom, nanj inj kôm gën ñayham. Inj bu nditôm bu nem gôlinj dau ndê lêng, dec kôm tômbô inj ndê ñalôm gauc gêm tidôñ. Ñamalac ñac gitôm dom bu kac inj.

³⁸ Bocdinañ ñgac nanj gêm ndê awhê sa, nanj kôm mêtê ñayham, ma inj nanj gêm awhê sa dom, nanj kôm mêtê ñayham hóc gêlêc su.

³⁹ Awhê nanj gêm ñgac sa su, nanj injlu si yom sênem dau-nga pinj injlu dôñ e inj nakwenj mbac ndu. Inj nakwenj bu mbac ndu, ma awhê dau tac whinj bu nem ñgac ñac tiyham, nanj yao mbasi. Oc tômbô bu inj nem ñgac kên whinj-nga bocke nanj inj tac whinj, magoc gitôm dom bu nem ñgac nanj kên whinj Pômdau dom.

* **7:31:** Yom nanj Pol sôm yêc ñabatinj 29-31 nanj ñahu bocdec, yac neñ ñahu andô dambo nom-nga nanj sip gën nom-nga dom. Inj sôm bu laungac nanj sem awhê sa su, nanj sêmbo tômbô sem awhê sa dom. Magoc inj sôm tu bu laungac sêpu si awhêi me sêpuc dômbwê ñac lec dom. Mba. Inj bu whê sa bu danem ñac, me datan dangibo, me dambo ti atac ñayham, me datidulu gën, me dakôm gwelenj pi gën nom-nga, nanj ti yac neñ ñahu andô dambo nom-nga dom. Dakên whinj Pômdau ti danem akinj inj, nanj inj gën atu. * **8:1:** Têñ têm dinañ lau ñac sêhoc sem akinj anôtô gwam. Nac sêkên wata ti da pi alta gwam-nga, ma tinjambo senj ñatô, ma ñatô sêkên sa maket. Lau Korin-nga ñatô gauc gêm bu yao ñac kalthac ñac ahuc tu sênem wata kainj dinañ dom, ma sêto yom têt Pol ma sêndac inj pi gën dau.

⁴⁰ Magoc aô dauñ gauc gêm bu awhê tac dau bu mbo tawasê, dec oc êmwasiñ inj ênlêc. Aô dauñ neñ gauc dinañ, ma Anôtô ndê ñalau, nanj mac asôm bu gêm gôlinj mac, nanj mbo aneñ ñalôm whinj, dec puc aneñ gauc dôñ.

8

Gën danañ-nga nanj lau sêkên ti da têt anôtô gwam

¹ Mac ato yom ñatô pi gën danañ-nga nanj lau sêkên ti da têt anôtô gwam.* Tômbô mac asôm, yac honj datap gauc sa su. Magoc yac bu dakôm gën nanj tanyalê bu yao ñac kalthac yac ahuc bu dakôm-nga dom, dec tanjuc lêng dapo dauñ sa-nga. Yac bu dakôm gën nanj tôc asê bu yac atac whinj neñ asidôwai, ma bu dapo ñac sa, nanj inj lêng ñayham kêlêc.

² Asa nanj toc dau sa bu inj ñamalac ti gauc atu, nanj tap sa gitôm su dom.

³ Magoc asa nanj tac whinj Anôtô, nanj Anôtô kênalê inj.

⁴ Yom dinañ bu whê yom dec kwahic aô bu wasôm pi gën danañ-nga nanj sêkên ti da têt gwam, nanj sa. Yac tanyalê bu Anôtô ñandô tigenj dec mbo, ma gwam inj gën ñambwa nom-nga.

⁵ Lau nanj sêkên whinj dom, nanj sêtoc gën ñac sêhoc sa ti ñac si anôtô ma pômdau. Nac sem akinj gën nom-nga ma gën undambê-nga ma sêhoc bu ñac si anôtô.

⁶ Magoc yac lau dakên whinj-nga datoc Anôtô tigenj sa. Inj Damañ nanj kên gën honj, ma yac dati inj ndê. Ma Pômdau tigenj mbo. Inj Yisu Kilisi, nanj Anôtô kên gën honj ña inj, ma ti yac neñ ñahu dambo tanli-nga.

⁷ Tigenj lau honj si gauc sa ñapep pi gën nanj lau sêkên ti da têt gwam, nanj dom. Lau sêkên whinj-nga ñatô munj-nga sem akinj gwam, ma sêhu sinj su, magoc lêng dau kalthac ñac si gauc ñapanj. Bocdinañ kwahic dec ñac bu sênem gën danañ-nga nanj lau sêkên ti da têt gwam, dec oc kôm ñac si ñalôm lu-lu bu mboe sêkôm sac.

⁸ Magoc Anôtô oc lic yac ñayham me sac tu gën danañ-nga-nga dom. Yac bu danañ me danañ dom, nanj lêng ñac hóc gêlêc ñac su dom.

⁹ Magoc ayob ñapep bu gën nanj mac alic tômbô bu akôm, nanj kôm ñamalac ñac, nanj ndê ñalôm lu-lu pi gën dau, nanj ndê kên whinj tisac dom.

¹⁰ Am asa nanj kɛyālɛ bu yao danj kalhac am ahuc dom bu nenj gɛnj ndɔc lɔm sɛnem akinj gwam-nga, nanj ngɔ. Namalac kɛnj whinj-nga danj nanj ndɛ gauc sa njapɛp pi gɛnj dau dom, nanj bu lic am nenj gɛnj ndɔc dindɛ, dec oc mboɛ inj ndɛ njalɔm oc pɛnj dɔnj bu nenj gɛnj nanj sɛkɛnj ti da tɛnj gwam, nanj whinj am.

¹¹⁻¹² Am nem gauc sa njapɛp, magoc am nem lɛnj dinanj inj s o. Nahu bu mboɛ tinambu namalac dinanj oc njalɔm njawapac pi gɛnj nanj inj kɔm e kɔm inj ndɛ kɛnj whinj tisac ma sa lɛnj ninja-nga. Kilisi mbac ndu su bu nem am nem asidɔwa dinanj, nanj ndɛ gauc babalɛ, nanj si-nga, ma bocdinanj gɛnj nanj am kɔm tɛnj inj, nanj tɔm am kɔm sac tɛnj Kilisi dau.

¹³ Bocdinanj aɔ nenj lɛnj wanɛnj wata-nga bu wɛ anɛnj asidɔwa danj sa sɛnj sac-nga, dec wanɛnj gɛnj dau tiyham dom andɔ. Nahu bu aɔ gatec bu wakɔm anɛnj asidɔwa danj ndɛ kɛnj whinj tisac.

9

Pol whɛ dau sa bu aposɛl njandɔ

¹ Aɔ gambo namalac danj njapu dom, ma aɔ aposɛl njandɔ. Aɔ galic yac nenj Pɔmdau Yisu pi tanɔnj solop. Ma mac daɔm ati lau akɛnj whinj-nga, tu mɛtɛ nanj aɔ gam pi Pɔmdau tɛnj mac-nga. Yom honj dinanj inj yom njandɔ, me?

² Lau njatɔ sɛlic aɔ gitɔm aposɛl si danj dom, ma mac bocke? Oc tɔm dom bu mac andac batam aɔ. Nahu bu mac ati lau akɛnj whinj Kilisi-nga tu njawɛ njayham nanj aɔ gahoc asɛ tɛnj mac-nga, ma gɛnj dau tɔc asɛ bu aɔ Pɔmdau ndɛ aposɛl njandɔ.

³ Mac lau nanj andac batam aɔ bu aposɛl njandɔ me mba, nanj anjɔl!

⁴ Aɔ ti lau nanj sɛkɔm gwɛlenj njawɛ njayham-nga sɛwhinj aɔ, nanj bu tanjkwɛ lau bu sɛpuc yac dɔnj ɲa gɛnj anɛnj ti anɔm-nga ɔ yac mba gwɛlenj, dec yac akɔm so, a?

⁵⁻⁶ Mac gauc gɛm bocke? Inj solop bu alu Banabas tanjwasɛnj anɛm gwɛlenj tu akɔm kwanj daun-nga, magoc aposɛl njatɔ takwɛ lau tu sɛnem ɲac sa-nga, a? Ma yac bu akɔc mba lauwɛɛi nanj sɛkɛnj whinj sɛnsɛlɛnj sɛwhinj yac, ma tanjkwɛ lau bu sɛkɛnj gɛnj sɛpuc ɲac dɔnj sɛwhinj yac-nga, nanj inj lɛnj so, a? Mac anjyalɛ su bu Pita ma lau aposɛl njatɔ ma Pɔmdau ndɛ asii sɛkɔc si lauwɛɛi sɛnsɛlɛnj sɛwhinj ɲac.

⁷ Ngac sinj-nga bocke gɛmlhi dau tu gwɛlenj ndic sinj-nga? Ma namalac nanj sɔ gɛnj njawɛ, nanj inj lɛnj solop bu inj nenj gɛnj dau ɲa-njandɔ, me? Ma namalac nanj yob domba ma naninj, nanj bu nɔm su njagɛc ɔ inj ndɛ gwɛlenj dinanj, nanj so me?

⁸ Aɔ gasɔm yom pi namalac si lɛnj gwɛlenj-nga njatɔ bu wawɛ gɛnj dau sa. Magoc Anɔtɔ ndɛ yom whɛ gɛnj dau sa whinj.

⁹ Bu yomsu danj nanj Moses to, nanj sɔm bu:

Tɛnj ndoc mac akɛnj makao sɛkɔm gwɛlenj bolom-nga, nanj asɔ ɲac tɔkwa ahuc dom. Sɛnenj bolom njatɔ ɔ ɲac si gwɛlenj. [Diut 25:4]

Mac gauc gɛm bu Anɔtɔ kɛnj yom dau gic waɛ makao njambwa, a?

¹⁰ Inj kɛnj yom dau gic yac namalac njawɛ solop. Yomandɔ! Moses to yom dau tu yac-nga. Bu namalac nanj sɔ gɛnj njawɛ, ma namalac nanj gic gɛnj njandɔ sa, nanj lu-lu sɛkɛnj bata bu oc sɛnenj gɛnj njandɔ.

¹¹ Ma yac lau aposɛl bocdinanj. Yac akɔm gwɛlenj tu mac gatɔm-nga, tɔm lau nanj sɛsɔ gɛnj njawɛ sip ɔm. Ma yac bu tanjkwɛ gɛnj njatɔ yɛc mac tu bu puc yac dɔnj-nga, dec tu sake-nga mac alic sac?

¹² Lau njatɔ sɛkɔm gwɛlenj tɛnj mac ma sɛkac mac bu akɛnj gɛnj puc ɲac dɔnj-nga. Ma yac atɔm bu andac mac bu anɛm yac sa hɔc gɛlɛc su. Yac atɔm, magoc yac akɔm dom. Mba! Yac atɛc bu gɛnj danj lhac yac mba gwɛlenj pi Kilisi ndɛ njawɛ njayham ahuc. Ma tu dinanj-nga dec yac alic njayham bu ahɔc njawapac daɛsam.

¹³ Ma gɛnj danj tiyham. Mac anjyalɛ su bu lau nanj sem akinj Anɔtɔ sɛmbo lɔm dabunj, nanj sɛtap gɛnj danɛnj-nga sa yɛc gɛnj danɛnj-nga nanj lau sɛkɛnj ti da pi alta yɛc lɔm dabunj.

¹⁴ Ma Pɔmdau dau gic atu yom kainj tigenj, ma tɔc asɛ bu inj lɛnj solop bu lau nanj sɛhɔc njawɛ njayham asɛ, nanj sɛtap gɛnj puc ɲac dɔnj-nga sa yɛc lau nanj sɛkɔc njawɛ dau sa.

¹⁵ Bocdinanj, aɔ gatɔm bu wakɛnj batanj gɛnj puc aɔ dɔnj-nga, magoc gakɔm dom. Ma yom nanj kwahic d ec aɔ gato, nanj gato tu bu wandac mac bu anɛm aɔ sa-nga lec dom. Mba! Aɔ bu gɛnj yɔ aɔ e wambac ndu, nanj njayham hɔc gɛlɛc bu wandac gɛnj puc aɔ dɔnj-nga yɛc lau njapanj, e sɛtɛc bu sɛngɔ njawɛ njayham. Aɔ gapo daunj sa tu anɛnj lɛnj dinanj-nga, ma aɔ bu wasa lɛnj danj dau-nga, dec anɛnj nahu wapo daunj sa-nga oc mbasi.

¹⁶ Magoc aɔ oc wapo daunj waɛnj sa tu gwɛlenj njawɛ njayham-nga dom, nahu bu Anɔtɔ kɛnj gwɛlenj dau sip aɔ amanj, dec anɛnj njalɔm kac aɔ njandɔ bu wakɔm. Ma aɔ bu wahoc njawɛ njayham asɛ dom, dec oc kɛnj wapac aɔ sac sambuc.

¹⁷ Bu aɔ gakɔm gwɛlenj dau tu aɔ daunj gauc gɛm tidɔnj bu wakɔm-nga lec dom. Bu bocdinanj dec oc tɔm bu tanjkwɛ bu wakɔc njalɔ ɔ anɛnj gwɛlenj. Magoc aɔ gakɔm gwɛlenj dau tu Anɔtɔ-nga, bu inj dau kɛyalinj aɔ sa gac waɛ gwɛlenj dau.

¹⁸ Bocdinanj aɔ oc tanjkwɛ njalɔ bocke? Gɛnj nanj yac lau ahɛnj-nga atɔm bu tanjkwɛ, nanj aɔ oc wahu sinj. Aɔ tac whinj bu tɛnj ndoc wahoc njawɛ njayham asɛ tɛnj lau, nanj wakɛnj tɛnj ɲac njambwa. Lɛnj dinanj ti anɛnj njalɔ.

¹⁹ Bu aɔ gambo namalac danj njapu dom, magoc aɔ galic njayham bu wati lau honj si njac akinj njambwa, tu bu wanjashɛ bu wanɛm

lau daësam kwi bu sêkêñ whiñ Kilisi ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa.

²⁰ Têñ ndoc nan aô gambo gawhiñ lau Israel-nga, nan aô kasahê bu wambo watôm ñac si dan, tu bu wanem ñac si daësam kwi e sêkêñ whiñ Kilisi. Aô gambo Moses ndê yomsu dan ñapu dom, tigen têñ tèm aô gambo gawhiñ lau nan sêmbo yomsu ñapu, nan aô kasahê bu wambo watôm ñac si dan, tu bu wanem ñac si lau daësam kwi tu Kilisi-nga.

²¹ Ma têñ ndoc aô gambo gawhiñ flau gameñ apa-nga nan sêkôc Moses ndê yomsu sa dom, nan kasahê bu wambo watôm ñac si dan, tu bu wanem ñac si lau daësam kwi tu Kilisi-nga. (Aô gatec Anötö ndê yomsu dom, magoc aô gambo Kilisi ndê yomsu ñapu.)

²² Têñ ndoc aô gambo gawhiñ lau nan sêkêñ whiñ gwalec, nan aô kasahê bu wambo watôm ñac sêmbo, tu bu wanem ñac si daësam kwi sêkêñ whiñ Kilisi.* Aô kakuc lêt daësam têñ ndoc gambo lau tidau-tidau si toñ ñalôm, ma gakôm gêñ hon tu bu wanem lau ñatô kwi-nga.

²³ Aô gakôm gêñ hon dinan tu ñawâe ñayham-nga, tu bu lau daësam sêtap ñamwasiñ sa sêwhiñ aô.

²⁴ Gauc nem lau nan sênti tu sêhóc gégêlêc dandi-nga. Ñac hon sênti, magoc ñamalac tigen oc hóc gélêc ma tap ñamalac ñamata-nga ndê ñaôli sa. Asa nem lêt akêñ whiñ-nga atôm ñamalac nan kêtî hóc gélêc lau ñatô, tu bu atap nem ñaôli ñayham sa-nga.

²⁵ Lau hon nan bu sênti, nan sêtimêtê dau ñapep tu bu sêtap ñaôli sa-nga, magoc ñaôli dau oc yêc ñapan dom. Yac lau dakêñ whiñ-nga tanti tu bu datap ñaôli yêc ñapan-nga sa.

²⁶ Bocdinañ, aô daun gasa neñ lêt wanem akin Anötö-nga gitôm ñgac nan kêtî bambalin, nan dom. Ma aô gac siñ gatôm ñgac nan kêbalin amba ñambwa-ñambwa, nan dom.

²⁷ Mba! Aô gac siñ ñannga têñ ñalôm akwa bu watimêtê daun ma wayob daun neñ lêt ñapep enj. Aô bu wakôm bocdinañ dom, dec mêtê nan aô gam têt lau ñatô, nan aô daun oc waso ñamwasiñ.

10

Lau Israel si mêtê sac kêñ puc yac

¹ O asidôwai. Aô atac whiñ bu mac akôc gauc ñapep pi gêñ nan tap abanji Israel-nga sa. Ñac hon sêñsêlêñ sêwhiñ Moses sêmbo Anötö ndê dao ñapu, ma sêlom gwêc sêwhiñ dau si.

² Ñac sêmbo sêwhiñ Moses yêc gwêc ti dao dinan, dec gitôm sêlîñ busanji kain dan, nan piñ ñac hon dôn sem damiñ in.

³ Ñac hon señ gêñ danen-nga kain tigen, nan Anötö kêñ ña in ndê ñaclai atu.

⁴ Ma ñac hon sênom bu kain tigen nan Anötö ndê ñaclai kêñ sa akêñ hoc. Hoc dinan in Kilisi dau, nan kêsêlêñ whiñ ñac têñ ndoc sêmbo gameñ sawa.

⁵ Anjô ñapep! Lau dau hon sêtap Anötö ndê mwasiñ sa, tigen ñac si lau daësam sêsa si lêt sic in tandô dom, dec in gic ñac ndu yêc gameñ sawa.

⁶ Gêñ hon dinan ñandô sa gitôm dôhôn bu kêñ puc yac. Abanji Israel-nga dinan si ñalôm sap mêtê sac dôn ñapan, ma bocdinañ dayob daun bu tanjuc ñac si lêt dom.

⁷ Ñac si lau ñatô sem akin anötöi gwam têt tèm sêmbo gameñ sawa. Sêto yom pi ñac, nan yêc bocdec bu:

Lau dau sêndôc sic bu sênen ti sênom gêñ, ma sêtisa bu sêtê wê ma sêkôm mêtê ñalôm ñagalac-nga tidau-tidau. [Eks 32:6]

Bocdinañ ayob daôm ñapep bu anjuc ñac si lêt sênem akin gwam-nga dom.

⁸ Ma akôm mêtê mockain-nga tôm ñac si lau ñatô sêkôm, nan dom. Bu Anötö gic ñac si lau 23,000 ndu têt bêt tigen.

⁹ Ma gauc nem ñac si lau ñatô nan sêñsahê Pômdau, ma in kêñ mboc sac sêsen ñac ndu. Bocdinañ gauc nem bu akôm sac ma anjahê Pômdau dom.

¹⁰ Ma atucdiñ tôm ñac si lau ñatô sêkôm, nan dom. Ñac sêtucdiñ, dec Anötö kêkîñ anjela señ lau su-nga gic ñac ndu.

¹¹ Anjô su nan. Bêt ñambu-nga meñ kêpiñ su. Ma gêñ hon nan hóc asê abanji, ma sêto ñayom sa yêc, nan gitôm dôhôn bu kêñ puc yac lau tèm kwahic dec-nga, bu tanjuc ñac si lêt dom.

¹² Bocdinañ am asa nan gauc gêm bu am kalhac ñannga, nan yob daôm bu pwen dom!

¹³ Lêtôm bocke nan mac anjahê, nan tap lau hon sa bocdinañ. In gêñ wakuc dom. Magoc Anötö oc hu mac siñ me tec mac dom. In oc yob mac bu lêtôm nan hóc gélêc nem licwalô su, nan ñadan tap mac sa dom. Magoc lêtôm bu meñ, dec in oc êmasan lêt bu mac alhô su yêc lêtôm dau, ma puc mac dôn bu alhac ñannga ma aku sa dom.

Sakin mwasiñ dabun-nga ma sakin gwam-nga

¹⁴ Bocdinañ anen lau atac whiñ-nga, anjô! Alhô su yêc sakin gwam-nga.

* 9:22: Pol tôte asê tiawê bu in mbo yomsu ñapu dom, magoc têñ ndoc in mbo whiñ lau nan atac lu-lu pi gêñ ñatô, dec in hu gêñ nan in kêyalê bu yao mba, nan siñ tu bu êñsôn ñac-nga dom. Gauc nem yom nan in to pi wata nan lau sêkêñ ti da têñ gwam yêc 1 Kor 8:1-13. Pol ndê ñalôm ñawapac tu neñ gêñ dinan-nga dom, tigen lau ñatô bu gauc nem yom daësam pi gêñ dau, dec in oc hu siñ têt in mbo whiñ ñac, tu bu kôm ñac si sêkêñ whiñ tisac dom-nga.

¹⁵ Mac lau tiguauc, ma bocdinaŋ anjahê anen yom ma alic, in yom nandô.

¹⁶ Têŋ ndoc yac danen mwasiŋ dabuŋ, naŋ tam mbec laclhu wain-nga goc danôm, ma gêŋ dau piŋ yac dôŋ tam damiŋ Kilisi ndê dac. Ma têŋ ndoc yac taŋ bolom mwasiŋ dabuŋ-nga naŋ dapô kôc-kôc, dec gêŋ dau piŋ yac dôŋ tam damiŋ Kilisi ndê nandô. Yom dindec in yom nandô, me?

¹⁷ Yac lau daêsam taŋ yêc bolom tigen, dec gêŋ dau piŋ yac hoŋ dôŋ dati gêŋ tigen.

¹⁸ Gauc nem lau Israel-nga naŋ sen gêŋ danen-nga naŋ lau sêkêŋ ti da pi alta. Lau hoŋ naŋ sen gêŋ dau, naŋ gêŋ dau piŋ nac dôŋ sem damiŋ alta dinan nâdau.

¹⁹ Aô gasôm yom dau tu bu watôc asê bu gwam in gêŋ nandô lec dom, me da naŋ lau sêkêŋ pi alta tu sênem akiŋ gwam dan-nga, in gêŋ nandô lec dom. Mba andô!

²⁰ Magoc gêŋ naŋ lau sambuc sêkêŋ ti da, naŋ sêkêŋ ti da têŋ Anôtô dom, sêkêŋ tu sênem akiŋ nâlau sac-nga. Ma aô gatec bu mac anen gêŋ naŋ oc piŋ mac dôŋ anem damiŋ nâlau sac.

²¹ Gitôm dom andô bu mac anôm gêŋ yêc laclhu naŋ piŋ mac dôŋ am damiŋ Pômdau, ma tiŋambu andi anôm yêc laclhu naŋ oc piŋ mac dôŋ anem damiŋ nâlau sac whiŋ. Gitôm dom andô bu mac anen Pômdau ndê mwasiŋ, ma anen mwasiŋ naŋ lau sen tu sêtoc nâlau sac sa-nga whiŋ.

²² Yac bu dakôm, dec oc dakôm Pômdau tac nandê sa, bu in gêŋ lêmun in ndê gêŋ. Mac gauc gêŋ bocke? Yac neŋ l icwalô hóc gêlêc in ndê, dec datôm bu taŋlêc in ndê atac nandê, a?

Dakôm neŋ gêŋ hoŋ tu dapo Anôtô waê sa-nga

²³ Mac nem lau natô sêsôm yom dan bocdec bu, “Gêŋ hoŋ gitôm bu yac dakôm. Yao dan yêc dom.” Tigen aô wasôm têŋ mac bu gêŋ hoŋ oc êmwasiŋ yac dom. Yomandô, gêŋ hoŋ gitôm bu yac dakôm, ma yao dan yêc dom, magoc gêŋ hoŋ oc puc yac dôŋ dom.

²⁴ Ayob daôm bu akôm gêŋ hoŋ tu apo daôm sa-nga dom, magoc akôm tu bu amwasiŋ lau natô-nga.

²⁵ Wata naŋ mac amlhi yêc maket nâmalâ, naŋ anen ti atac lu-lu dom, anen ti atac pa su enj.

²⁶ Bu sêto yom yêc bocdec:

Nom sambuc, ma gêŋ nom-nga hoŋ, naŋ Pômdau ndê gêŋ. [BW 24:1]

²⁷ Nâmalac naŋ kêŋ whiŋ dom, naŋ bu êngalêm mac bu anen gêŋ awhiŋ in, ma mac bu atac whiŋ bu andi, naŋ andi. Ma gêŋ hoŋ naŋ in bu kêŋ têŋ mac, naŋ anen ti atac lu-lu dom. Anen ti atac pa su.

²⁸⁻²⁹ Magoc ngac dan bu lic mac ma sôm bu, “Ei! Wata dinan sêkêŋ ti da têŋ gwam muŋ su,” naŋ anen dom. Mac daôm aŋyalê

ŋapep ma atôm bu anen ti atac pa su, magoc tu ngac naŋ kêŋ puc mac-nga, dec anen dom, bu aŋsôn in ndê gauc dom. Lau naŋ sêkêŋ whiŋ nânga, naŋ sênyalê bu gêŋ hoŋ naŋ Anôtô kêŋ têŋ yac tu danen-nga, naŋ yao dan kalhac ahuc dom. Magoc yac bu danen gêŋ naŋ sêkêŋ ti da têŋ gwam, dec mboe nâmalac naŋ kêŋ whiŋ gwalec, naŋ ndê gauc sa ŋapep pi gêŋ dau dom, naŋ oc pu yac neŋ lêŋ yao mbasi-nga dinan.

³⁰ Yac bu danen gêŋ, naŋ danem danŋe Anôtô muŋ, ma aô gatec bu lau sêpu yac tu gêŋ danen-nga naŋ yac tam danŋe Anôtô muŋ su ma taŋ-nga.

³¹ Bocdinaŋ, gêŋ hoŋ naŋ mac bu anen ti anôm ma akôm, naŋ akôm nâlêŋ nâyaham naŋ tôm bu po Anôtô ndê waê sa.

³² Gauc nem lau hoŋ, lau Israel me lau Grik, ma lau hoŋ naŋ sêmbô Anôtô ndê gôlôwac dabuŋ nâlôm, ma ayob nem lêŋ hoŋ ŋapep, bu akôm lau dan si sêkêŋ whiŋ tisac dom.

³³ Aô dauŋ neŋ lêŋ dinan. Aô gayob neŋ lêŋ hoŋ bu ndic lau hoŋ tandô nâyaham. Aô gakôm tu bu wamwasiŋ dauŋ-nga dom, magoc gakôm tu bu wanem lau daêsam sa bu sêtap Anôtô ndê mwasiŋ nem nac si-nga sa.

11

¹ Aŋkuc anen lêŋ dinan, tôm aô dauŋ kakuc Kilisi ndê.

Ŋagôlîŋ lauwhê ma laungac sêlic om-nga

² Aô wampiŋ mac bu mac gauc gêŋ aô ŋapaŋ, ma mêtê naŋ aô kadôhôn ti gac dulu têŋ mac, naŋ mac asap dôŋ ŋapaŋ.

³ Magoc aô bu mac aŋyalê ŋapep bu Anôtô in Kilisi ndê ŋagôlôn, ma Kilisi in laungac si ŋagôlôn, ma laungac sêti lauwhê si ŋagôlôn.

⁴ Ngac asa naŋ ten mbec me hoc yom asê gitôm propet, magoc uŋ gêŋ dan kôm in ndê ŋagôlôn ahuc, naŋ toc in ndê ŋagôlôn Kilisi sa ŋapep dom.

⁵ Ma awhê asa naŋ ten mbec me hoc yom asê gitôm propet, magoc uŋ gêŋ dan kôm in ndê ŋagôlôn ahuc dom, naŋ kôm in ndê ŋagôlôn naŋ in nakwen maya sa. Awhê dau in gitôm awhê naŋ sêŋgalin kêclauŋ hoŋ su giŋga, naŋ lau sêlic tôm gêŋ mayan-nga.

⁶ Bocdinaŋ, awhê asa naŋ tec bu uŋ gêŋ tin ŋagôlôn, naŋ aŋgapin in ndê kêclauŋ hoŋ su nînga. In bu maya tu aŋgapin in kêclauŋ su-nga, dec êŋkuc lauwhê si lêŋ solop, ma uŋ gêŋ dan kôm ndê ŋagôlôn ahuc.

⁷ Nahu bu in lêŋ solop bu laungac sêuŋ gêŋ tin ŋagôlôn dom, bu Anôtô kêmasaŋ nac bu sênem in angô sêmbô nom, ma sêtôc in ndê waê asê. Ma in lêŋ solop bu lauwhê sêuŋ gêŋ kôm si ŋagôlôn ahuc, bu nac sêtôc si laungac si waê asê.

⁸ Bu tēn ndoc Anötö kêmasan gēn hoŋ, naŋ ŋgac sa akēn awhê dom, magoc awhê sa akēn ŋgac.

⁹ Ma Anötö kêŋ ŋgac tu awhê-ŋga dom, in kêŋ awhê tu ŋgac-ŋga.

¹⁰ Tu dinan-ŋga, ma tu aŋela-ŋga, dec solop bu lauwê sēuŋ gēn tu bu sêtoç asê bu sēsôç si ŋagôlōŋ ŋapu.

¹¹ Magoc yêc yac lau naŋ dakēn whin Pômdau-ŋga, naŋ mac lauwê ambo tu daôm-ŋga dom, ma mac laungac ambo tu daôm-ŋga dom bocdinan.

¹² Bu awhê ŋamata-ŋga sa akēn ŋgac, ma tiŋambu laungac sêsa akēn lauwê. Ma gēn hoŋ meŋ akēn Anötö.

¹³ Akôç gauc ŋapep pi lauwê naŋ sēten mbec tēn Anötö magoc sēuŋ gēn dom. Mac aŋyalê dom bu in lēŋ so, a?

¹⁴ Ŋamalac si lēŋ sēmbô-ŋga toç sake asê pi gēn dindec? Ŋgac dan bu ndê kêclaun baliŋ, dec dasôm sake? Dalic gitôm gēn mayan-ŋga. Yomandô, me?

¹⁵ Ma awhê dan bu ndê kêclaun baliŋ, naŋ dasôm sake? Dasôm bu gēn dau po in ndê waê sa. Bu Anötö kêŋ kêclaun baliŋ tēn lauwê bu êngatôç ŋac si ŋagôlōŋ ahuc.

¹⁶ Lau dan bu sēsen yom dec ma sēsôç ŋapu dom, dec wasôm tēn ŋac bu yac ma Anötö ndê gôlôwac dabuŋ hoŋ taŋkuc lēŋ tigen dindec, ma lēŋ dan tiyham yêc dom.

Lau Korin-ŋga seŋ Mwasin Dabuŋ ŋa lēŋ so

¹⁷ A ô bu wasôm yom pi mac nem lēŋ akac daôm sa tu alic om-ŋga. Aô wampin mac pi lēŋ dinan dom, magoc wandic yomsu mac. Mac nem lēŋ dau so, ma gēm gôlôwac dabuŋ sa dom.

¹⁸ Gēn ŋamata-ŋga aô gaŋgô ŋawaê bu tēn ndoc mac akac daôm sa, naŋ mac awhê daôm kôç-kôç. Ma aô gauc gēm bu ŋawaê naŋ gaŋgô, naŋ yom tasan dom, magoc yom ŋandô.

¹⁹ In solop dom bu mac awhê daôm kôç-kôç êŋkuc gēn nom-ŋga, magoc mac nem lēŋ ti sakin bu whê mac kôç-kôç ma toç asê bu lau nde sêkēŋ whin ŋaŋga ma lau nde sêkēŋ whin gwalec, dec in lēŋ solop.

²⁰ Tēn tēm mac akac daôm sa bu aneŋ Pômdau ndê Mwasin, naŋ mac gauc gēm bu aŋ ŋapep. Magoc aô wasôm bu gēn naŋ mac aŋ, naŋ Pômdau ndê Mwasin dom.

²¹ Bu tēn ndoc mac bu aneŋ gēn, naŋ mac hoŋ aŋ tēntēn e lau ŋatô gēn yô ŋac, magoc lau ŋatô sēnôm gēn e kêŋin ŋac.

²² Bocke? Mac nem andu sêlhac dom, a? Gitôm bu mac aneŋ ti anôm gēn yêc

nem andu muŋ su, goc akac daôm sa. Mac nem lēŋ aneŋ Mwasin Dabuŋ-ŋga toç asê bu mac apu nem asidôwai naŋ sēmbô Anötö ndê gôlôwac dabuŋ ŋalôm, ma alic ŋayham bu akôm lau ŋalôm sawa maya sa. Aô wasôm yom bocke tēn mac? Mac gauc gēm bu aô wampin mac pi gēn dinan, a? Mba andô!

Pômdau ndê yom pi Mwasin Dabuŋ (Mat 26:26-28; Mak 14:22-24; Luk 22:17-20)

²³ Bu yom naŋ aô gac dulu tēn mac pi Mwasin Dabuŋ, naŋ Pômdau dau kêŋ tēn aô bocdec bu. Tēn ôbwêc naŋ Judas hoc Pômdau Yisu asê, naŋ Yisu kôç bolom sa,

²⁴ gēm danŋe Anötö, ma pô kôç goc sôm, “Aô neŋ ŋandô dau dec, naŋ wakēŋ tu mac-ŋga. Aneŋ gēn dindec tu bu gauc nem aô-ŋga.”

²⁵ Ŋac seŋ gēn danen-ŋga su, ma ŋalēŋ tigen in kôç lachhu wain-ŋga dan ma sôm, “In dindec aneŋ dac, naŋ aô wakêc sin tu wamatin pwac wakuc-ŋga. Tēm hoŋ naŋ mac bu anôm wain mwasin dindec-ŋga tiyham, naŋ akôm tu bu gauc nem aô-ŋga.”

²⁶ Gauc nem Pômdau ndê yom dinan ŋapep, bu tēm bocke naŋ mac bu aneŋ bolom ti anôm wain Mwasin Dabuŋ-ŋga tiyham e in mbu meŋ, naŋ gitôm mac ahoc in ndê mbac ndu ŋawaê asê.

Danen Mwasin Dabuŋ ŋambwa dom

²⁷ Bocdinan dec asa naŋ bu neŋ bolom dau me nôm yêc Pômdau ndê lachhu, magoc gauc gēm ŋahu ti toç sa ŋapep dom, naŋ kôm giso pi Pômdau ndê ŋandô ti dac.

²⁸ Lau tigen-tigen hoŋ sêtoç gwanin dau si lēŋ muŋ su, goc sēnen bolom ti sēnôm yêc lachhu.

²⁹ Ŋahu bu asa naŋ bu neŋ ti nôm magoc in ndê gauc sa ŋapep pi Pômdau ndê ŋandô dom,* naŋ oc tap Anötö ndê matôç sa tu in ndê lēŋ neŋ Mwasin Dabuŋ-ŋga.

³⁰ Tu dinan-ŋga dec mac nem lau daêsam licwalô mbasi ma gēmbac kôm ŋac, ma ŋatô sēmbac ndu su.

³¹ Yac bu taŋsahê dauŋ ŋapep, dec oc datap Pômdau ndê matôç kain dinan sa dom.

³² Magoc Pômdau kêŋ ŋawapac tēn yac ti kêmatôç yac tu bu danem dauŋ kwi e dandinan dawhiŋ lau sac nom-ŋga dom.

³³ Bocdinan aneŋ asidôwai, aŋgô ŋapep. Tēn ndoc mac akac daôm sa bu aneŋ Mwasin Dabuŋ, naŋ ayob bu akôm ŋalēŋ naŋ toç asidôwai hoŋ sa ŋapep.

³⁴ Ŋamalac dan bu gēn yô in basô, naŋ neŋ gēn yêc ndê andu muŋ. Ma bocdinan tēn ndoc mac akac sa, naŋ oc tôm dom bu atap

* **11:29:** Lau ŋatô gauc gēm bu Pol ndê yom pi ‘Pômdau ndê ŋandô’ hēganôn gôlôwac dabuŋ (tôm in to yêc 1 Kor 10:17), dec Pol to bu kêŋ puc lau naŋ seŋ Mwasin Dabuŋ magoc sêtoç si asidôwai sa ŋapep dom (11:17-22). Ma lau ŋatô gauc gēm bu yom dau hēganôn Yisu dau ndê ŋandô (1 Kor 10:16), dec Pol to bu kêŋ puc lau naŋ sêlic sac gitôm gēn ŋambwa ma seŋ Mwasin Dabuŋ, bu lau dau sēnyalê dom bu gēn dau pin ŋac dôŋ sem damin Yisu ndê ŋandô.

Pômdau ndê matôc sa tu akôm gêñ bambalin-nga. Gauc nem yom dinan, ma têtñ ndoc aô watêtñ mac waloc, nan oc wawhê gêñ ntatô sa têtñ mac tiyham.

12

Nalau Dabun ndê Mwasin Nalôm-nga

¹ O asidôwai, yêc mac nem bapia, mac ato yom ntatô pi Nalau Dabun ndê mwasin, ma kwahic dec aô bu wato yom bu wawhê mac nem gauc sa napep.

² Mac anyalê ñalên nan Sadañ gêm gôlin mac nem gauc têtñ têtñ mac akên whin su dom, ma wê mac asa lêtñ anem akin anôtô gwam awha mba-nga.

³ Tu dinan-nga dec mac oc atôm bu anyalê yom nan aô bu wasôm têtñ mac bocdec bu. Anôtô ndê Nalau bu nem gôlin ñamalac dan ndê whasun, dec in oc tôm dom bu sôm bu, “Aô wapucbo Yisu.” Ma ñamalac nan Nalau Dabun gêm gôlin in dom, nan oc tôm dom bu hoc yom asê ma sôm bu, “Yisu in Pômdau.”

⁴ Yac datap mwasin tidau-tidau sa, magoc menj akên Nalau tigen.

⁵ Ma yac tam akin Pômdau ñalên tidau-tidau, magoc tam akin Pômdau tigen.

⁶ Ma yac dakôm gwelen tidau-tidau tu danem akin Anôtô-nga, magoc Anôtô tigen kôm gwelen yêc yac hon nen ñalôm, ma kên ñalclai têtñ yac bu dakôm gêñ dau.

⁷ Ma gêñ hon nan lau tigen-tigen sêkôm ña Nalau ndê ñalclai, nan Anôtô kên tu bu êmwasin yac lau hon nan dambo gôlôwac dabun ñalôm, ma puc yac hon dôn.

⁸ Nalau Dabun kên yom ti gauc têtñ ñamalac dan bu hoc asê têtñ gôlôwac dabun. Ma Nalau tigen dinan kên gauc têtñ ñamalac dan tiyham, bu ênyalê gêñ nan nahu sip ñalôm gi, ma sôm asê têtñ lau.

⁹ Ñamalac dan oc tap mwasin kên whin nanja-nga sa, ma dan tiyham oc tap mwasin kôm lau ti gembac ñayham sa-nga yêc Nalau tigen dinan.

¹⁰ Ñamalac dan oc kôc ñalclai bu kôm gêñ dalô, ma dan oc kôc mwasin tu hoc yom asê tôm lau propet-nga. Dan tiyham oc kôc mwasin bu ênyalê bu lau nan sêhoc yom asê, nan Nalau Dabun gêm gôlin ñac, me ñalau dan dau-nga dan gêm gôlin ñac. Ma dan oc kôc mwasin bu sôm yom awha wakuc-nga nan in kêtalê mun su dom. Ma ñamalac dan tiyham oc tap mwasin sa bu ênyalê yom awha wakuc-nga kain dinan ma nem kwi.

¹¹ Gwelen tidau-tidau hon dinan menj akên Nalau tigen dinan, nan gic sam in ndê mwasin ti ñalclai têtñ lau tigen-tigen tôm in dau gêlic ñayham.

Lau sêkên whin-nga sêti gôlôwac dabun tigen

¹² Alic su nan. Ñamalac dan ndê ñandô tigen, magoc in amba ti gahi ma tandô ma

ñagên daêsam. Magoc gêñ hon dinan sêyêc têtñtên dom, sêyêc ñandô tigen dinan. Ma ñalên tigen, yac lau nan dambo Kilisi ndê gôlôwac dabun ñalôm, nan dati ñandô tigen.

¹³ Bu Anôtô kêku yac ña Nalau Dabun ma pin yac dôn dati gôlôwac dabun tigen. Yac nen lau ntatô lau Israel-nga, ma ntatô ñac lau gamen apa-nga. Ntato sem akin ñadaui nom-nga, ma ntato sem akin dom. Magoc yac hon dakôc Nalau tigen sip yac nen ñalôm têtñtên.

¹⁴ Ma ñamalac dan ndê ñandô ñagên hon kain tigen dom. Gên tidau-tidau sêyêc ñandô tigen dinan.

¹⁵ In ndê gahi bu sôm bu, “Aô amba dom, bocdinan gati ñandô ñagên dan dom,” dec yom dau oc kac gahi dau su yêc ñandô dinan dom.

¹⁶ Me in ndê dangasun bu sôm bu, “Aô tandô dom, bocdinan gati ñandô ñagên dan dom,” dec yom dau oc kac dangasun su yêc in ndê ñandô dom.

¹⁷ Ma gêñ hon nan sêyêc yac nen ñandô bu tanôn hon, dec oc dangô yom ñalên bocke? Ma gêñ hon nan sêyêc yac nen ñandô bu danjanun hon, dec oc dangu gêñ ñamalau ñalên nde?

¹⁸ Magoc yac nen ñandô in bocdinan dom. Anôtô dau kêmasan yac nen ñandô ñagên tidau-tidau hon tôm in dau gêlic ñayham.

¹⁹ Ma yac nen ñandô ñagên hon bu kain tigen, dec yac oc dambo ñalên bocke? Oc tôm dom bu dambo.

²⁰ Magoc yac ñagên daêsam sêyêc ñandô tigen dinan ñalôm, dec dambo ñayham.

²¹ Oc tôm dom bu tandô sôm têtñ amba, “Am bu mbo dom, aô wambo ñayham en.” Ma tôm dom bu ñagôlôn sôm têtñ gahi, “Am bu mbo dom, oc wambo ñayham en.”

²² Mba andô! Yac ñagên ntatô dalic bu gêñ licwalô mba, tigen gêñ dau bu yêc dom, dec oc dambo ñayham dom.

²³ Ma ñandô ñagên ntatô nan dalic bu gêñ waêmbe, nan datoc sa têtñ ndoc dakôm ahuc ña po. Ma ñagên nan dalic bu gêñ mayan-nga, nan dakôm ahuc ti dayob napep.

²⁴ Magoc ñagên ntatô nan dalic bu gêñ ñayham tu lau sêlic-nga, nan sêpônâ gôlôn dom, ma dakôm ahuc dom. Anôtô dau kêmasan yac ñagên hon dinan, ma toc gêñ jambwa-ñambwa sa kêtêc.

²⁵ In kêmasan ñamalac ñalên dinan tu bu ñagên hon sênem ñandô tigen dinan sa, ma sêwhê dau kôc-kôc dom.

²⁶ Yac ñagên dan bu ênsahê ñandê, dec ñagên hon oc sênsahê ñandê sêwhin. Ma ñagên dan bu tap waê sa, dec ñagên hon oc atac ñayham sêwhin.

²⁷ Angô su nan! Mac lau tigen-tigen hon ati Kilisi ndê ñandô tigen, nan gôlôwac dabun.

²⁸ Ma Anôtô kêtalin lau sa yêc gôlôwac dabun ñalôm bocdec bu. Lau ñamata-nga ñac lau aposel, lau tilu-nga lau propet, ma

lau titö-nga in kên nac bu sêndôhôn gôlôwac dabun. Ma in kêmwasin lau natô bu sêkôm gêñ dalô, natô sêkôm lau gêmbac nayham sa, natô bu sênem lau sa, ma natô bu sênem gôlin gôlôwac dabun. Ma natô sêtap mwasin sêsôm yom awha wakuc-nga sa.

²⁹ Mac gauc gêm bocke? In kêmwasin lau honj tu bu sêti aposel, a? Nac honj sêti propet, a? Nac honj kêdôhônwaga, a? Honj sêkôm gêñ dalô, a?

³⁰ Nac honj sêtap mwasin sêkôm gêmbac nayham sa-nga, a? Nac honj sêkôm mwasin sêsôm yom awha wakuc-nga me sênem yom awha wakuc kwi-nga, a? Mba andô!

³¹ Bocdinar dec aô wasôm têt mac, bu tamkwê mwasin nandô nan oc nem lau honj sa êñlêc. Ma lêt nan kwahic dec aô bu watôc têt mac nan hóc gêlêc lêt honj su.

13

Mêtê nandô atac whin-nga

¹ Aô bu watôm bu wasôm ñamalac si yom ma aña si yom, magoc mêtê atac whin-nga m ba yêc aô, nan aô gatôm genjelenj me on nan tar nambwa.

² Ma aô bu wahoc yom asê gitôm propet, ma bu wanyalê gêñ honj nan nahu sip ñalôm gi, ma watap gauc atu sa pi gêñ honj, ma bu wakên whin ñanga tôm bu wasôm têt lôt dan bu puc dau sa ma lom gameñ wakuc ndi, tigen mêtê atac whin-nga mba yêc aô, dec aô gatôm gêñ nambwa.

³ Ma aô bu wakên anenj gêñ honj tu wanem lau ñalôm sawa sa-nga, me wakên daun sam-buc tu gwelenj ñawaê nayham-nga e tôm ñacyo sêkên ya nenj aô su, magoc mêtê atac whin-nga bu mba yêc aô, dec oc tôm dom bu wapo daun sa tu gêñ honj dinanj ñadan-nga.

⁴ Mêtê atac whin-nga nandô nahu bocdec. Ñamalac nan mêtê atac whin-nga kêsâlê in ahuc, nan kôc ndê ñalôm dôn, ma kêmwasin lau. In gêm lêmunj lau natô dom, ma sôm yom toc dau sa-nga me po dau sa nambwa dom.

⁵ In kôm gêñ mayan-nga dom, gauc gêm gêñ tu êmwasin dau-nga kêlêc dom, ma atac nandê ñagahô dom. Ma in hê yom dôn pi sac nan lau sêkôm têt in, nan dom.

⁶ Mêtê nanj so lêt gitên, nan ñadanj oc kôm in atac nayham dom, magoc in oc atac nayham tu lau honj nan sênkuc yom nandô-nga.

⁷ In oc hóc kisa ti atac pa su. In oc hu in ndê kên whin ti gêñ bocke nan in takwê, nan sinj dom, ma ñawapac danj oc ku in dulu dom.

⁸ Mêtê atac whin-nga oc yêc ñapanj. Magoc mêtê dahoc yom asê gitôm propet-nga oc pacndê. Ma mêtê dasôm yom awha wakuc-nga ma gauc pi gêñ nanj nahu sip ñalôm gi, nanj oc sêninja.

⁹ Nahu bu têt têt kwahic dec-nga yac tanjalê gêñ honj timala dom, ma yom nanj lau propet sêhoc asê, nanj têt gêñ honj asê timala dom.

¹⁰ Magoc têt ndoc Yisu mbu menj, nanj in oc ndic dabunj gêñ honj, ma mêtê honj nanj kwahic dec dakôm timala dom, nanj oc pacndê.

¹¹ Têt têt nanj aô gambo balê, nanj gasôm yom gitôm balê, ma kayalê gêñ gitôm balê, ma kakôc gauc gitôm balê. Magoc têt ndoc aô gati ngac su, nanj gahu balêkoc si mêtê sinj.

¹² Kwahic dec yac tanjalê gêñ honj yêc awê dom, gitôm datôc gwanin sip busunôm* ñadaun-dauñ danj. Magoc têt têt nambu-nga yac oc dalic gêñ honj yêc awê enj. Kwahic dec aô kayalê gêñ timala dom, magoc tinjambu aô oc wanyalê gêñ honj timala, tôm Anôtô kèyalê aô e pi sa timala enj têt kwahic dec.

¹³ Mêtê atu têt kwahic dec sêyêc, mêtê dakên whin-nga, mêtê dakên batan-nga, ma mêtê atac whin-nga. Magoc mêtê atac whin-nga tinjamata mêtê honj.

14

Tamkwê mwasin nanj tôm bu puc gôlôwac dabun dôn

¹ Bocdinar asap mêtê atac whin-nga dôn, ma tamkwê ñalau Dabun ndê mwasin tidau-tidau. Ma tamkwê mwasin bu ahoc yom asê nditôm lau propet hóc gêlêc mwasin natô su.

² Bu ñalau ndê mwasin dasôm yom awha wakuc-nga in gêñ ñamata-nga dom. Ñamalac nanj sôm yom awha wakuc-nga, nanj ndê yom yêc in ma Anôtô ñasawa, ma lau danj oc s ênyalê dom. In sôm yom nanj nahu yêc sinj dau, tôm ñalau Dabun kac in.

³ Magoc ñamalac nanj hoc yom asê gitôm propet, nanj ndê yom gitôm bu po gôlôwac dabun sa, ma êngili nac bu sêlhac ñanga ma nem malô nac si ñalôm.

⁴ Ñamalac nanj sôm yom awha wakuc-nga, nanj ndê yom dau gêm in tawasê sa, magoc ñamalac nanj hoc yom asê gitôm propet, nanj ndê yom oc tôm bu po gôlôwac dabun honj sa.

⁵ Aô tac whin bu mac honj asôm yom awha wakuc-nga, tigen aô tac whin kêlêc bu mac ahoc yom asê atôm propet. Bu ñamalac nanj hoc yom asê gitôm propet, nanj ndê mwasin hóc gêlêc in nanj sôm yom awha wakuc, nanj ndê su. Magoc ñamalac danj bu mbo mac nem gôlôwac dabun ñalôm, nanj kôm mwasin bu nem yom awha wakuc-nga kwi têt mac, dec yom dau oc tôm bu nem mac sa, tôm yom nanj ñamalac hoc asê gitôm propet.

Mwasin dasôm yom awha wakuc-nga nahu

⁶ O asidôwai, angô su nanj. Aô bu watênj mac waloc, ma wasôm yom têt mac na awha

* **13:12:** Busunôm - lau natô sêsam bu glas tasalagatu, ma yêc Yom Inglis sêsôm bu 'mirror.'

wakuc danj, dec oc wanem mac sa ñalêñ bocke? Ti geñ aô bu waloc ma Ñalau Dabun kên yom têt aô, tu bu wahoc asê têt mac, me tu wawhê nem gauc sa me wandôhôn mac-nga me wahoc asê gitôm propet, dec anen yom dau oc nem mac sa.

⁷ Akôc gauc pi gêt nanj dakôc tu danem wê sip-nga, gitôm gasuc me gita. Ñamalac danj bu yu me ndic ñapep dom, dec asa oc tôm bu êñyalê wê dau ñawa?

⁸ Ma ñgac ndic dahuc-nga bu ndic ñapep dom, dec asa oc êmasanj dau tu ndic sinj-nga?

⁹ Ma mac lau nanj asôm yom awha wakuc-nga yêc gôlôwac dabun ñalôm, nanj bocdinanj. Bu yom kainj dinanj ñahu yêc awê dom, ma lau oc sênjalê ñalêñ bocke? Mac oc asôm yom dau tôm gêt ñakêcsia ñambwa-ñambwa.

¹⁰ Lau nom-nga si awha têtêtêt daêsam yêc, ma lau nanj sêsôm dau si awha, nanj sênjalê ñahu.

¹¹ Ñgac danj bu sôm dau ndê awha ma aô bu wanjalê ñahu dom, dec aô walic inj gitôm ñgac apa, ma inj oc lic aô bu ñgac apa bocdinanj.

¹² Ma yêc mac-nga bocdinanj. Mac tamkwê Ñalau Dabun ndê mwasiñ, bocdinanj dec tamkwê mwasiñ nanj tôm bu po gôlôwac dabun sa, nanj hôc gêlêc mwasiñ ñatô, tu bu akôm gôlôwac dabun êñsôwec tiatu.

¹³ Bocdinanj dec ñamalac nanj sôm yom awha wakuc-nga, nanj tenj mbec bu Anôtô kên mwasiñ nem yom dau kwi-nga têt inj whin manj.

¹⁴ Bu têt ndoc aô gatenj mbec ña yom awha wakuc-nga, nanj aô daun nej gatuñ tenj mbec, magoc anen gauc kêkuc mbec dau dom.

¹⁵ Bocdinanj aô oc wakôm sake? Aô watenj mbec ña awha wakuc nanj anen gatuñ kêyalê, ma watenj mbec ña aô daun nej awhan nanj kayalê ñahu, nanj whin. Aô wanem wê awha wakuc nanj anen gatuñ kêyalê, ma wanem wê ña daun nej awhan nanj kayalê ñahu, nanj whin.

¹⁶ Am bu êmpinj Anôtô ña yom awha w akuc-nga, tôm nem gatôm kêyalê, ma ñamalac danj bu mbo gôlôwac dabun ñalôm nanj kêyalê awha dau dom, dec inj oc tôm dom bu sôm, “Yomandô,” têt ndoc am gic bata nem yom. Ñahu bu inj gêm gauc yom nanj am sôm.

¹⁷ Am daôm gêm d anje Anôtô ñapep, magoc am nem yom gêm ñamalac dinanj sa dom.

¹⁸ Aô gam danje Anôtô bu inj kên mwasiñ wasôm yom awha wakuc-nga têt aô hôc gêlêc mac honj su.

¹⁹ Magoc têt têt nanj aô gambo gôlôwac dabun ñalôm, nanj aô tac whin bu wasôm yom nanj lau honj sênjalê, tu bu wandôhôn ñac-nga. Aô bu wasôm yom ñalhô amanjan nanj ñahu yêc awê, nanj hôc gêlêc bu wasôm yom awha wakuc-nga ñalhô 10,000, nanj lau honj sênjalê ñahu dom.

²⁰ O asidôwai hac. Akôc gauc ñapep, atôm lau atu-tu. Akôc gauc atôm balêkoc saun dom. Ambo atôm balêkoc dedec tu gêt tigen-nga, nanj tu ambo ahê lêt sac-nga.

²¹ Gauc nem yom nanj Pômdau sôm, nanj sêto yêc bocdec bu:

Aô wanjin lau apa sênem aô awhan ma wakên puc lau dindêc ña lau apa dau awha. Magoc ñac oc sêkên danga aô dom, tôm sêkên danga anen yom munj su dom. [Ais 28:11-12]

²² Pômdau kên lau nanj sêsôm yom awha apa gitôm gêt dalô kainj danj, bu kên puc lau Israel-nga nanj sêkên whin inj dom. Ma mwasiñ dasôm yom awha wakuc-nga inj kainj tigenj. Anôtô kên gitôm gêt dalô tu lau nanj sêkên whin dom-nga. Inj kên tu lau sêkên whin-nga-nga dom. Magoc mwasiñ dahoc yom asê tôm propet-nga, nanj inj kên tu lau sêkên whin-nga-nga. Inj kên tu lau nanj sêkên whin dom nanj-nga dom.*

²³ Bocdinanj, mac lau akên whin-nga bu akac daôm sa ma mac honj bu asôm yom awha wakuc-nga, ma lau ñatô nanj sêkên whin dom me si gauc sa pi gêt dau dom, nanj bu sêmbo sêwhin mac, dec ñac oc sêsôm sake? Ñac oc sêsôm bu mac nem gauc kêñsônj.

²⁴ Magoc mac honj bu ahoc yom asê atôm propet têt ndoc lau kainj dinanj sêmbo sêwhin mac, dec mac nem yom oc kunj ñac si ñalôm e sênjalê bu sic waê bu sêtap matôc sa tu ñac si mêtê sac-nga.

²⁵ Ma yom pi ñac si mêtê sac, nanj ñac gauc gêm bu sêsinj yêc ñac si ñalôm, nanj mac nem yom oc puc asê tiawê. Ma bocdinanj ñac oc sêpôn haduc angô andô têt nom ma sêtoc Anôtô sa. Ma ñac oc sêsôm asê bu, “Anôtô mbo whin mac, yomandô!”

Pol whê ñagôlin om-nga sa

²⁶ Bocdinanj asidôwai, têt ndoc mac akac daôm sa tu alic om-nga, nanj lau ñatô sêkôc wê sêmênj, lau ñatô sêkôc yom bu sêndôhônj lau, lau ñatô sêkôc yom nanj Ñalau Dabun hoc asê têt ñac, ñatô sêsôm yom awha wakuc-nga, ma ñatô sênem yom awha wakuc-nga dau kwi. Gêt honj nanj mac bu akôm, nanj akôm tu apuc gôlôwac dabun honj dôñ-nga.

²⁷ Lau bu sêsôm yom awha wakuc-nga, dec lu me tô sêsôm goc tôm. Danj sôm e pacndê,

* **14:22:** Aisaya ndê yom, nanj Pol to yêc ñabatinj 21, nanj hêganônj lau apa nanj Pômdau kêkinj bu sêngwiniñ lau Israel-nga nanj sêsôc inj ñapu ti sêkên whin inj dom. Pol gêm dôhônj lau apa awha, nanj lau Israel si ñacyo dinanj sêsôm, ma mwasiñ dasôm yom awha wakuc-nga. Lau Israel-nga sêkac si ñalôm kwi tu lau apa si yom-nga dom, ma Pol bu tôte asê bu ñalêñ tigenj, yom awha wakuc oc nem lau nanj sêkên whin dom, nanj sa dom, me kac si ñalôm kwi e sêti lau sêkên whin-nga dom. Ñabatinj 23 whê gêt dau sa tiawê.

goc n̄amalac tilu-n̄ga s̄om nd̄e. Ma n̄amalac dan̄ nem n̄ac si yom dau kwi-man̄.

²⁸ Magoc n̄amalac nem y om dau kwi-n̄ga dan̄ bu mbo dom, goc n̄amalac nan̄ tac whiñ bu s̄om y om awha wakuc-n̄ga nem dau d̄oñ ȳec ḡol̄owac dabuñ n̄al̄om. T̄om bu iñ s̄om iñ nd̄e yom awha wakuc-n̄ga t̄eñ ndoc iñ mbo tawas̄e, ma yom dau ȳec iñ ma An̄ot̄o n̄asawa.

²⁹ Ma lau bu s̄ehoc yom as̄e s̄et̄om propet ȳec ḡol̄owac dabuñ n̄al̄om, dec lu me t̄o s̄ehoc yom as̄e, ma lau hoñ s̄ek̄eñ dan̄ga n̄apep ma s̄eñsah̄e yom dau.

³⁰ N̄amalac dan̄ bu nd̄oc mac n̄al̄om, ma N̄alau Dabuñ bu hoc yom dan̄ as̄e t̄eñ iñ, dec n̄amalac nan̄ s̄om yom mbo, nan̄ hu siñ ma k̄eñ n̄asawa t̄eñ n̄amalac dinan̄ bu s̄om yom dau as̄e.

³¹ Git̄om bu mac hoñ ahoc yom as̄e at̄om propet āo dāom āo dāom, bu and̄oh̄oñ ti apuc ḡol̄owac dabuñ hoñ d̄oñ.

³² Lau nan̄ s̄etap m̄wasin̄ sa bu s̄ehoc yom as̄e s̄et̄om propet, nan̄ s̄et̄om bu s̄enem ḡolin̄ dau si l̄eñ s̄ehoc yom dau as̄e-n̄ga.

³³ Bu An̄ot̄o tec bu iñ nd̄e lau s̄ek̄om ḡeñ bambalin̄. Iñ An̄ot̄o yom mal̄o-n̄ga.

An̄ot̄o nd̄e ḡol̄owac dabuñ hoñ s̄eñkuc l̄eñ tigen bocdec bu.

³⁴ T̄eñ ndoc mac akac sa tu alic om-n̄ga, nan̄ lauwh̄e s̄es̄om yom dom sic n̄awāe. N̄ac s̄es̄oc lauñgac n̄apu t̄om yomsu s̄om, ma s̄enem dau d̄oñ.

³⁵ Awh̄e dan̄ bu nḡo yom dan̄ nan̄ iñ k̄eñal̄e n̄ahu dom, nan̄ nem dau d̄oñ e om pacnd̄e, ma ndac nakweñ t̄eñ ndoc iñlu s̄embo si andu. Iñ bu s̄om yom ȳec ḡol̄owac dabuñ n̄al̄om, nan̄ ḡeñ mayan̄-n̄ga.

³⁶ Mac lau Korin-n̄ga bu atec aneñ yom dindec, goc wandac mac bocdec bu. An̄ot̄o k̄eñ nd̄e yom t̄eñ mac tamwas̄em, me k̄eñ t̄eñ mac muñ bu andic dulu t̄eñ lau n̄at̄o, a?

³⁷ Asa nan̄ gauc ḡem bu iñ propet dan̄, me tap N̄alau Dabuñ nd̄e m̄wasin̄ sa k̄el̄ec, nan̄ eñyal̄e bu yom nan̄ gato t̄eñ mac, nan̄ P̄om̄dau dau nd̄e yatu.

³⁸ N̄amalac dan̄ bu k̄oc aneñ yom sa dom, nan̄ P̄om̄dau oc k̄oc iñ sa dom.

³⁹ Bocdinan̄ aneñ asid̄owai, tamkw̄e m̄wasin̄ bu ahoc yom as̄e at̄om lau propet, ma alhac lau nan̄ s̄es̄om yom awha wakuc-n̄ga, nan̄ ahuc dom.

⁴⁰ Magoc t̄eñ ndoc mac bu alic om, nan̄ ak̄om ḡeñ hoñ n̄apep ma an̄kuc l̄eñ solop.

15

Pol puc yom nan̄ iñ hoc as̄e pi Ȳisu, nan̄ d̄oñ

¹ O asid̄owai, āo bu wawh̄e mac nem gauc sa tiyham pi n̄awāe n̄ayham nan̄ gahoc as̄e t̄eñ mac muñ su. Mac ak̄oc n̄awāe dau sa, ma ti mac nem ak̄eñ whiñ n̄ahu.

² N̄awāe n̄ayham nan̄ gahoc as̄e t̄eñ mac, nan̄ t̄oc l̄eñ An̄ot̄o nem mac si-n̄ga as̄e, ma bocdinan̄ dec asap d̄oñ n̄apan̄. Mac bu asap d̄oñ dom, dec mac nem ak̄eñ whiñ oc tisac ma n̄and̄o mbasi.

³ Bu yom nan̄ gac dulu t̄eñ mac, nan̄ k̄ekuc yom nan̄ āo dauñ gan̄ḡo muñ su. Ma yom nan̄ atu ma tiñamata aneñ yom hoñ, nan̄ bocdec bu. Kilisi mbac ndu tu yac neñ sac-n̄ga, t̄om yom nan̄ s̄eto ȳec, nan̄ s̄om.

⁴ Lau s̄eñsuhun̄ iñ, ma t̄eñ b̄ec tit̄o-n̄ga An̄ot̄o uñ iñ sa, t̄om s̄eto ȳec nan̄.

⁵ Goc iñ hoc dau as̄e t̄eñ Pita, ma t̄eñ lau n̄at̄o nan̄ s̄embo n̄ngacs̄eñgomi 12 si toñ.

⁶ Ma tiñambu iñ hoc dau as̄e t̄eñ asid̄owai toñ atu nan̄ s̄embo s̄ewhiñ dau. N̄ac lau dāesam, s̄eh̄oc ḡel̄ec 500 su. Kwahic dec n̄ac si lau n̄at̄o s̄embac ndu su, magoc dāesam gacgen̄ s̄embo tali.

⁷ Tiñambu iñ hoc dau as̄e t̄eñ Jems ma t̄eñ lau aposel hoñ.

⁸ Ma tiñambu and̄o iñ hoc dau as̄e t̄eñ āo dauñ, nan̄ gati aposel git̄om bal̄ekoc nan̄ dinda k̄oc so nd̄e t̄em.

⁹ Bu āo galic dauñ t̄om lau aposel si ngac n̄ambu-n̄ga solop. S̄esam āo bu aposel, magoc āo ngac n̄ayham dom bu s̄eh̄e n̄āe aposel pi āo. N̄ahu bu muñ-n̄ga l̄e āo gak̄eñ kisa An̄ot̄o nd̄e lau s̄ek̄eñ whiñ-n̄ga.

¹⁰ Magoc tu An̄ot̄o k̄emwasin̄ āo-n̄ga, dec āo gati aposel, ma iñ nd̄e m̄wasin̄ dau meñ n̄ambwa dom. Mba! Bu āo gak̄om gwelen̄ gahoc ḡel̄ec Kilisi nd̄e aposel hoñ su. Magoc āo dauñ gak̄om dom. An̄ot̄o nd̄e m̄wasin̄ puc āo d̄oñ, dec k̄eñ n̄aclai t̄eñ āo bu wak̄om gwelen̄.

¹¹ Bocdinan̄ anyal̄e n̄apep bu yom nan̄ āo gahoc as̄e pi Kilisi, ma aposel hoñ s̄ehoc as̄e, iñ yom tigen̄. Ma yom dau ti mac nem ak̄eñ whiñ n̄ahu.

Lau bat̄e oc s̄etisa

¹² Yac am m̄et̄e ma ahoc as̄e bu An̄ot̄o uñ Kilisi sa ak̄eñ lau bat̄e-n̄ga. Ma bocdinan̄ bocde dec mac nem lau n̄at̄o s̄es̄om bu lau bat̄e oc s̄etisa dom?

¹³ Anḡol̄! Iñ bu yom n̄and̄o bu lau bat̄e s̄et̄om dom bu s̄etisa, dec t̄om dom bu Kilisi dau tisa ma mbo tali tiyham bocdinan̄.

¹⁴ Ma Kilisi bu tisa su dom, dec m̄et̄e nan̄ yac am, nan̄ oc n̄ahu mbasi, ma mac nem ak̄eñ whiñ n̄ahu mbasi bocdinan̄.

¹⁵ Ma ḡeñ dan̄ tiyham. Yac lau aposel am m̄et̄e ma as̄om bu An̄ot̄o uñ Kilisi sa ak̄eñ lau bat̄e-n̄ga. Magoc mac as̄om bu lau bat̄e oc s̄etisa dom. Mac nem yom bu yom n̄and̄o, dec m̄et̄e nan̄ yac ahoc as̄e pi An̄ot̄o, nan̄ yom tasan̄.

¹⁶ Bu lau bat̄e bu s̄etisa dom, dec Kilisi dau tisa su dom.

¹⁷ Ma in bu yom nandô bu Anôtô uŋ Kilisi sa su dom, dec mac nem akêŋ whin oc nandô mbasi, ma mac nem sac gacgeŋ yêc mac-nga.

¹⁸ Ma Anôtô bu uŋ Kilisi sa su dom, dec lau nan sêkêŋ whin Yisu ma sêmbac ndu su, nan gacgeŋ singa su.

¹⁹ Tu Kilisi-nga dec yac dakêŋ batan bu Anôtô oc uŋ yac hon sa têtêŋ têtêŋ nambu-nga. Yom dau bu yom nandô dom, dec gêŋ nan dakêŋ batan, nan gêŋ têtêŋ kwahic dec-nga nambwa ma nandô mbasi têtêŋ têtêŋ nambu-nga. Ma lau hon oc sêpu yac ma sêlic yac têtêŋ lau gauc mbasi-nga.

²⁰ Magoc Anôtô uŋ Kilisi sa akêŋ lau batêŋ-nga yomandô. In gitôm lau hon nan sêmbac ndu su, nan si ngac mbêc.

²¹ Namalac tigen ti dambac ndu nahu. Ma namalac tigen ti datisa akêŋ lau batêŋ-nga nahu.

²² Yomandô! Tu Adam-nga dec yac hon dawêkainj senj dambac ndu-nga. Magoc tu Kilisi-nga dec lau nan sêkêŋ whin in, nan sêwêkainj senj sêmba tali-nga.

²³ Tigen lau nan sêmbac ndu, nan oc sêtisa têtêŋ nandoc. Kilisi tisa mun, gitôm gêŋ nandô mbêc. Ma têtêŋ ndoc in mbu menj, nan lau nan sêti in ndê, nan oc sêtisa.

²⁴ Têŋ dinanj in oc ndic bata têtêŋ kwahic dec-nga, ma in oc senj nêclai ti ngôlinj honj su, ma kêtêŋ gêŋ hon sip Damanj Anôtô amba bu nem gôlinj.

²⁵ Bu Kilisi gic waê bu nem gôlinj e in kêtêŋ in ndê njacyo honj sêsôc in gahi njapu.

²⁶ Ma njacyo nambu-nga nan in oc senj su, nan nêclai dambac ndu-nga.

²⁷ Sêto yom yêc bocdec bu:

In kêtêŋ gêŋ honj sêsôc in gahi njapu. [BW 8:6]

Yom dinanj pi 'gêŋ honj,' nan hêganôŋ Anôtô dom, bu Anôtô dau kêtêŋ nêclai têtêŋ Kilisi pi gêŋ honj.

²⁸ Tigen têtêŋ ndoc Anôtô ndê Atu dau kêtêŋ gêŋ honj sêsôc in ndê gôlinj njapu su, nan goc in dau oc sôt Anôtô njapu. Ma bocdinanj Anôtô tigen oc ti njadau ma nem gôlinj gêŋ honj.

²⁹ Anôtô oc uŋ lau batê sa têtêŋ têtêŋ nambu-nga, yomandô. Bu bocdinanj dom, dec tu sake-nga lau natô sêlinj sangju tu lau nan sêmbac ndu su-nga?*

³⁰ Ma gauc nem yac lau aposel. Tu sake-nga yac ahôc njawapac ti kisa njapanj tu gwelenj njawaê njayham-nga?

³¹ O asidôwai. Aô gapo mac nem waêm sa tu mac nem akêŋ whin yac nenj Pômdau Yisu Kilisi-nga. Mac anyalê bu yom dau in yom nandô, dec anyalê bu yom dec in yom nandô

bocdinanj. Lau sêkôm bu sêndic aô ndu têtêŋ bêtêŋ honj.

³² Yêc malac Epesas lau sêkêŋ kisa aô gitôm bêtêŋ sac, magoc aô gac sinj têtêŋ nac ti njanja. Magoc lau batê bu sêtisa dom, têtêŋ mac nem lau natô sêsôm, dec aô nenj gwelenj njawaê njayham-nga in namalac nambwa si gêŋ, ma oc nem aô sa danj dom. Bu bocdinanj dec dakôm têtêŋ yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Gauc nem gêŋ danenj ti danôm-nga enj, bu njasawa apê enj yac oc dambac ndu ma dandinanj. [Ais 22:13]

³³ Ayob daôm bu lau sêŋsau mac dom. Gauc nem yom nanj sêsôm bocdec bu, "Mac bu ambo awhin lau nanj sêkôm mêtê sac, dec mêtê sac dau oc kôm mac nem mêtê njayham tisac whinj."

³⁴ Aô wasôm têtêŋ mac bu mayam daôm, bu mac nem lau natô sêsa si lêtêŋ gitôm sem gauc Anôtô ma sêsap mêtê sac dôŋ njapanj. Bocdinanj akôc gauc njapep ma ahu mêtê sac sinj gacgeŋ.

Lau oc sêtisa ti namlic kainj bocke?

³⁵ Mboe mac nem lau natô oc sêndac, "Anôtô oc uŋ lau batê sa njalêŋ bocke?" me "Lau batê oc sêtisa ti namlic kainj bocke?"

³⁶ Yom dau in yom gauc mbasi-nga. Angô! Gêŋ nanj mac asô sip nom, nanj bu tibalê dom, dec oc po pi menj dom.

³⁷ Mac bu asô gêŋ namatu gitôm yangom me gêŋ njawhê natô, dec mac asô gêŋ dau njagatôm nanj oc po pi menj tinambu, nanj dom, magoc asô namatu nambwa sip nom.

³⁸ Ma Anôtô dau kêtêŋ gêŋ njagatôm têtêŋ njawhê têtêŋ in dau kêmasanj su. In kêtêŋ njagatôm tidau-tidau têtêŋ gêŋ njawhê tigen-tigenj.

³⁹ Ma njagatôm ti namlic nanj in kêtêŋ têtêŋ honj, nanj sêtôm dau d om. In kêtêŋ namalac si namlic kainj danj, ma bêtêŋ si kainj danj, ma mbac ti i bocdinanj.

⁴⁰ Gêŋ undambê-nga sêmba ti njac si njawasi kainj danj, ma gêŋ nom-nga sêmba ti njac si njawasi kainj danj bocdinanj.

⁴¹ Ac ti ayô ma tata honj si njawasi têtêŋ. Ma tata honj si njawasi gitôm dau dom.

⁴² Ma têtêŋ ndoc lau batê sêtisa, nanj oc njalêŋ kainj tigenj. Lau batê nanj tanjuhunj sip nom, nanj si namlic in gêŋ têtêŋ kwahic dec-nga, ma têtêŋ dom bu yêc njapanj. Magoc Anôtô oc uŋ sa ma nem kwi ti gêŋ yêc njapanj-nga.

⁴³ Gêŋ nanj tanjuhunj in gêŋ waêm, magoc Anôtô oc uŋ sa ma kôm ti gêŋ tiwaê. Tanjuhunj gêŋ nêclai mba, magoc Anôtô oc uŋ sa ti nêclai.

* 15:29: Mêtê dau nahu yêc awê dom, magoc Pol ndê yom têtêŋ asê bu lau Korin natô sêlinj sangju tu njac si lau nanj sêmbac ndu-nga. Mboe lau batê dinanj sêkêŋ whin Yisu su, magoc sêlinj busangju su dom têtêŋ ndoc sêmba tali, ma tu dinanj-nga dec lau natô sêlinj sangju tu njac-nga. Pol sôm bu mêtê dinanj in solop me so dom, magoc in sôm yom pi mêtê dau tu bu puc in ndê yom pi lau batê sêtisa-nga nanj dôŋ.

⁴⁴ Bu yac tan̄suhun̄ ŋamlic nom-ŋga, magoc Anötö oc un̄ sa ti ŋamlic wakuc undambê-ŋga. Yac tan̄yalê bu ŋamlic nom-ŋga dec yêc, ma ŋamlic undambê-ŋga yêc bocdinan̄.

⁴⁵ Anötö kêmasan̄ ŋamalac si ŋamlic nom-ŋga, tòm yom nan̄ sêto yêc bocdec bu:

Ŋgac ŋamata-ŋga Adam in̄ ti gêŋ tali. [Gen 2:7]

Ma Adam ŋambu-ŋga, nan̄ Kilisi dau, nan̄ tisa ti ŋamlic undambê-ŋga. Ma yac oc dambo tan̄li tu in̄-ŋga, ma datap nen̄ ŋamlic wakuc undambê-ŋga sa, tòm in̄ ndê.

⁴⁶ Yac dakôc ŋamlic undambê-ŋga mun̄ dom, magoc dakôc ŋamlic nom-ŋga mun̄, ma tin̄ambu oc datap ŋamlic undambê-ŋga sa.

⁴⁷ Ŋamalac ŋamata-ŋga men̄ akêŋ nom. Magoc ŋamalac tilu-ŋga men̄ akêŋ undambê.

⁴⁸⁻⁴⁹ Kwahic dec yac hon̄ dambo datôm ŋamalac nom-ŋga ŋamata-ŋga dinan̄. Dinan̄ sêkôc yac bu dambo datôm ŋamalac nom-ŋga dinan̄. Magoc lau nan̄ sêmbo undambê, nan̄ sêmbo sêtôm ŋamalac undambê-ŋga, ma tin̄ambu yac oc datiwakuc, ma dambo datôm ŋamalac undambê-ŋga.

⁵⁰ Bocdinan̄ anen̄ asidôwai, aô wasôm têtŋ mac bu yac datôm dom bu dasôc Anötö ndê gamen̄ undambê-ŋga ti nen̄ ŋamlic têtŋ kwahic dec-ŋga. Bu yac nen̄ dac ti ŋamsôm in̄ gêtŋ yêc ŋapan̄-ŋga dom, ma tòm dom bu wêkaiŋ gamen̄ dandôc tan̄li ŋapan̄-ŋga.

⁵¹ Aô bu wasôm yom ŋahu atu dan̄ têtŋ mac an̄gô. Yac hon̄ oc dambac ndu dom, magoc Anötö oc nem yac hon̄ kwi ma kêŋ ŋamlic wakuc têtŋ yac.

⁵² Têtŋ bêtŋ ŋambu-ŋga dahuc oc tan̄, ma sep tigen̄ lau batê oc sêtisa ti ŋamlic wakuc sêndôc tali ŋapan̄-ŋga. Ma Anötö oc nem yac lau nan̄ dambo tan̄li, nan̄ kwi dawhin̄, ma kêŋ ŋamlic wakuc têtŋ yac.

⁵³⁻⁵⁴ Bu ŋamlic nom-ŋga oc tòm dom bu yêc ŋapan̄, ma gic waê bu nin̄ga. Bocdinan̄ têtŋ bêtŋ ŋambu-ŋga Anötö oc nem ŋamlic nom-ŋga kwi ti gêtŋ yêc ŋapan̄-ŋga, nan̄ tòm dom bu nin̄ga. Gauc nem yom nan̄ sêto yêc bocdec bu:

Anötö ku ŋaclai dambac ndu-ŋga dulu su, ma pacndê sambuc. [Ais 25:8]

Yom dau oc ñandô sa têtŋ bêtŋ ŋambu-ŋga.

⁵⁵ O ŋaclai dambac ndu-ŋga, am oc ku yac dulu ŋalên̄ bocke? Am nem ŋamalac ndic yac ndu-ŋga yêc nde? [Hos 13:14]

⁵⁶ Ŋamalac nan̄ wê yac dasa sen̄ dambac ndu-ŋga, nan̄ mêtê sac. Ma yomsu kêŋ ŋaclai têtŋ mêtê sac.

⁵⁷ Magoc danem dan̄ge Anötö nan̄ ku yac nen̄ ŋacyo dulu tu yac nen̄ Pômdau Yîsu Kilisi-ŋga.

⁵⁸ Bocdinan̄, anen̄ asidôwai atac whin̄-ŋga, alhac ŋanga ma ayob daôm bu gêtŋ dan̄ ku mac dulu dom. Akêŋ nem ŋalôm sambuc tu Pômdau ndê gwelen̄-ŋga. Bu mac an̄yalê

su bu gêtŋ bocke nan̄ mac akôm tu Pômdau-ŋga, nan̄ gêtŋ ñandô mbasi-ŋga dom. Oc nem ñandô!

16

Sêkêŋ da bu sênem lau sêkêŋ whin̄-ŋga ñatô sa

¹ Aô wasôm yom pi awa nan̄ mac bu andic sa bu anem Anötö ndê lau dabun̄ Jerusalem-ŋga sa. Akôm tòm yom nan̄ aô gasôm têtŋ gôlôwac dabun̄ nan̄ sêmbo gamen̄ Galesia-ŋga, nan̄ su.

² Tòm wake ŋabêc ŋamata-ŋga sambob, mac tigen̄-tigen̄ andic nem awa da-ŋga sa tòm awa nan̄ mac tigen̄-tigen̄ atap sa yêc wake dinan̄ ŋalôm. Andic sa gwanan̄ ma akêŋ ndôc. Ma têtŋ ndoc aô wahôc asê mac yêc malac Korin, nan̄ oc wakêŋ ŋawapac têtŋ mac bu andic sa têtŋ têtŋ dinan̄-ŋga dom.

³ An̄yalin̄ lau ñatô sa nan̄ mac alic ŋayham bu sêkôc mac nem da dau, ma sêkêŋ têtŋ gôlôwac dabun̄ Jerusalem-ŋga. Ma têtŋ ndoc aô wahôc asê mac, nan̄ wato bapia puc ŋac dôn-ŋga ma wan̄kin̄ ŋac sêndi.

⁴ Ma aô bu walic tòm bu aô dauŋ watêtŋ Jerusalem wandi, goc yac an̄sêlên̄ awhin̄ dauŋ.

Pol ti lau ñatô oc sêndic lau Korin kêsi

⁵ Aô gauc gêm bu wandic lau gamen̄ Masedonia-ŋga kêsi, ma tin̄ambu watêtŋ mac waloc.

⁶ Aô bu wambo wawhin̄ mac ŋasawa balin̄, mboe aô oc wambo e ndoc uhô-ŋga pacndê. Ma bocdinan̄ oc tòm bu mac anem aô sa tu sen̄ bocke nan̄ wasa tin̄ambu-ŋga.

⁷ Aô gakêŋ batan̄ bu Pômdau oc kêŋ ŋasawa balin̄ têtŋ aô tu wambo wawhin̄ mac-ŋga. Magoc aô bu waloc ŋagahô, d ec oc tòm dom bu wambo wawhin̄ mac ŋasawa balin̄.

⁸ Kwahic dec aô oc gacgen̄ wambo malac Epesas e Om †Pentikos-ŋga pacndê.

⁹ Ŋahu bu Pômdau gêlêc gatam su bu wakôm gwelen̄ atu dan̄ yêc dindec e ñandô sa. Ma gêtŋ dan̄ whin̄, nan̄ lau daêsam sêkêŋ kisa aô yêc dec.

¹⁰ Timoti bu hôc asê mac, nan̄ goc akôc in̄ sa ti yom malô, tu bu in̄ mbo whin̄ mac ti atac pa su en̄. Ŋahu bu in̄ kôm Pômdau ndê gwelen̄ tòm aô gakôm.

¹¹ Alic bu lau dan̄ sêtêc in̄ me sêpu in̄ dom. Ma têtŋ ndoc in̄ bu mbu têtŋ aô men̄, nan̄ an̄kin̄ in̄ lhô men̄ ti yom malô. Aô gakêŋ batan̄ bu ŋasawa saun̄ Timoti ma asidôwai ñatô oc sêmbu sêtêtŋ aô sêmen̄.

¹² Yom pi yac nen̄ asidôwa Apolos wasôm bocdec bu. Aô gaten̄ in̄ tidim daêsam bu ênsêlên̄ whin̄ asidôwai ñatô ma têtŋ mac loc. Kwahic dec in̄ sôm bu in̄ oc loc dom, magoc têtŋ ndoc in̄ tap ŋasawa ŋayham dan̄ sa, nan̄ in̄ oc loc.

Yom ŋambu-ŋga

¹³ Anem ali, asap nem mêtê akêṇ whiṇ-nga dōṇ ṇapaṇ, ma alhac ṇaṅga ti nem ṇalôm pēṇ dōṇ.

¹⁴ Ma akôm nem gēṇ hoṇ ti mêtê atac whiṇ-ṇga.

¹⁵ O asidōwai. Mac aṇyalê bu Stepanas ma lau hoṇ naṇ sêmbo iṇ ndê andu, naṇ sêti lau ṇamata-ṇga tu sêkêṇ whiṇ Yisu-ṇga yêc mac nem gameṇ Akaya-ṇga. Ma ṇac sêkêṇ si ṇalôm sambuc tu sênem akiṇ Anötö ndê lau dabuṇ-ṇga. Kwahic dec aô bu wandac mac bocdec bu.

¹⁶ Lau kaiṇ dinaṇ, ma lau asa naṇ sêlhac sêwhiṇ ṇac ma sêkôm gwelen ṇawaê ṇayham-ṇga, naṇ asôc ṇac ṇapu.

¹⁷ Têṇ ndoc Stepanas lu Fotunatas ma Akayakus sêmen akêṇ Korin ma sêhóc asê aô, naṇ sêkôm aô atac ṇayham atu. Ṇahu bu ṇac sêkôc mac hoṇ aṇôm sêtêṇ aô sêmen.

¹⁸ Ṇac sêkôm aô neṇ ṇalôm tigahô, tôm sêkôm mac nem ṇalôm tigahô tēṇ tēm sêmbo sêwhiṇ mac. Tu dinaṇ-ṇga dec wasôm tēṇ mac bu atoc lau kaiṇ dinaṇ sa ṇapep.

Pol ti lau ṇatô sêkôm acsalô tēṇ lau Korin-

ṇga

¹⁹ Gôlôwac dabuṇ titon-titon hoṇ naṇ sêmbo gameṇ Esia-ṇga dindec, naṇ sêkêṇ si acsalô ṇayham tēṇ mac hoṇ. Ma Akwila lu Prisila ti gôlôwac dabuṇ naṇ sêkac sa yêc iṇlu si andu, naṇ sêkêṇ acsalô ṇayham ti atac whiṇ tēṇ mac tu Pômdau-ṇga.

²⁰ Ma asidōwai hoṇ naṇ sêmbo gameṇ dindec sêkêṇ acsalô tēṇ mac bocdinaṇ. Mac hoṇ akam daôm, aṇkuc Anötö ndê lau dabuṇ si lêṇ.

²¹ Aô Pol gato yom dindec ṇa dauṇ aman tu bu wakêṇ aneṇ acsalô tēṇ mac-ṇga.

²² Ṇamalac daṇ bu atac tec Pômdau, naṇ Anötö pucho iṇ. O Pômdau, mbu mwen!

²³ Pômdau Yisu ndê mwasin tēṇ mac.

²⁴ Aô bu wakêṇ aneṇ atac whiṇ tēṇ mac lau akêṇ whiṇ Yisu Kilisi-ṇga hoṇ.

Pol ndê bapia tilu-nga têng lau Korin-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol to bapia dindéc têng ndoc in mbo gameŋ Masedonia-nga. In tap sa bu aposel tasanŋ natô sêkôm gwelen sêmbô malac Korin, ma sêndôhôn yom tasanŋ têng lau sêkên whin-nga, ma sêpu Pol dau ma sêsôm bu in aposel nandô dom. Bocdinaŋ Pol to bapia dindéc têng nac bu whê dau sa bu in aposel nandô, ma bu puc lau Korin-nga dôŋ tu bu sêsôc lau tasanŋ dinaŋ si yom năpu dom. Tinambu in kêninŋ Taitus têng nac gi bu lic nac sêmbô nălên bocke, ma Taitus mbu menŋ ma sôm têng Pol bu lau Korin-nga daêsam sêsôc in ndê yom năpu, ma sem dau kwi.

Pol to bapia dindéc ma tôc asê bu inŋ tac năyham kêlêc tu ngô Taitus ndê năwaê pi lau Korin-nga. Ma in whê in ndê lêng tu ndic nac kêsî-nga sa. In sôm têng nac bu sêmatôc aposel tasanŋ dinaŋ, ma sêmatôc nac dau si lau nanŋ sêkôm mêtê sac, nanŋ sêwhinŋ. Ma in to yom pi nac si gwelen sic awa sa-nga tu sênem lau Jerusalem-nga nanŋ sêpônâ dau, nanŋ sa-nga.

Yom nămata-nga

¹ Aô Pol, nanŋ gati Yisu Kilisi ndê taposel kêkuc Anôtô ndê atac whinŋ, gambo gawhinŋ yac nenŋ asidôwa Timoti, ma alu ato bapia dindéc têng Anôtô ndê gôlôwac dabunŋ yêc malac Korin, ma têng Anôtô ndê lau dabunŋ honŋ yêc gameŋ Akaya-nga.

² Mwasinŋ ti yom malô akênŋ Damanŋ Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi têng mac.

Anôtô gêm malô ndê lau

³⁻⁴ Tampinŋ Anôtô, yac nenŋ Pômdau Yisu Kilisi Damba. In Damanŋ nanŋ tawalô ti gêm malô yac yêc năwapac honŋ-nga. Ma tu dinaŋ-nga dec yac atôm bu anem malô lau nanŋ năwapac tidau-tidau tap nac sa, nălênŋ tigenŋ tôm Anôtô dau kôm têng yac.

⁵ Năhu bu năwapac ti nandê tôm Kilisi hôc, nanŋ kêsâlê yac ahuc tu yac am akinŋ in-nga. Magoc tu Kilisi-nga, dec Anôtô ndê mwasinŋ nem malô yac-nga kêsâlê yac ahuc bocdinaŋ.

⁶ Têng ndoc bocke năwapac tap yac sa, nanŋ alic năyham bu ahôc tu bu anem malô mac-nga, ma tu mac atap Anôtô ndê mwasinŋ nem mac si-nga sa. Ma têng ndoc Anôtô gêm malô yac, nanŋ mwasinŋ dau golom mac bocdinaŋ, ma gêm mac sa bu alhac năŋga ti nem atac pa su, ma ahôc năwapac kainŋ tigenŋ tôm yac ahôc.

⁷ Yac anŋalê bu mac ahôc năwapac awhinŋ yac, ma Anôtô oc nem malô mac ti puc mac dôŋ awhinŋ yac bocdinaŋ. Tu dinaŋ-nga dec

yac atac lu-lu tu mac nem akênŋ whinŋ-nga dom.

Aposel sêhôt năwapac daêsam

⁸ O asidôwai. Anŋalê pi nandô enŋ bu yac ahôc năwapac atu-tu daêsam yêc gameŋ Esia-nga. Gênŋ dinaŋ kêgwiniŋ yac nandô ma hôc gêlêc yac mba licwalô su e yac gauc gêm bu oc senŋ yac su andinaŋ.

⁹ Yomandô! Yac gauc gêm bu yac mba têm ambo tanŋli-nga pacndê têng ndoc dinaŋ. Magoc mba. Wapac dau tap yac sa bu êndôhônŋ yac bu tanŋkwê yac dauŋ mba licwalô dom, magoc tanŋkwê Anôtô nanŋ tôm bu unŋ lau batê sa, nanŋ ndê năclai.

¹⁰ Yac gauc gêm bu năwapac dinaŋ oc ku yac dula, magoc Anôtô kêgaho yac su. Ma yac akênŋ whinŋ ti tanŋkwê inŋ bu nem yac sa nălênŋ tigenŋ dinaŋ năpanŋ.

¹¹ Ma yac akênŋ whinŋ bu mbec nanŋ mac atenŋ, nanŋ oc nem yac sa bocdinaŋ. Têng ndoc năwapac bu tap yac sa tiyham, nanŋ Anôtô oc nem yac sa tu mac nem mbec-nga. Ma lau daêsam nanŋ sêlic gênŋ dau, nanŋ oc sênem danŋe Anôtô tu inŋ ndê mwasinŋ nanŋ kênŋ têng yac-nga.

Pol kênŋ ndê têm ndic lau Korin kêsî-nga pi ahic

¹² Anŋô su nanŋ. Lêng ti sakinŋ nanŋ yac akôm ambo nom, nanŋ akôm anŋkuc gauc nom-nga danŋ dom. Mba. Yêc yac mba nălôm yac akênŋ whinŋ bu yac asa mba lêng tôm Anôtô atac whinŋ enŋ. Yac akôm gwelenŋ honŋ ti mba nălôm ma gauc sambuc, ma asa lêng năwasi enŋ, tôm Anôtô ndê mwasinŋ puc yac dôŋ. Ma têng ndoc yac ambo awhinŋ mac, nanŋ yac anŋkuc lêng tigenŋ dinaŋ. Lêng dau ti yac mba năhu apo dauŋ sa-nga.

¹³⁻¹⁴ Lau natô sêsôm bu yom honŋ nanŋ yac ato têng mac, nanŋ năhu yêc awê dom, ma mac atôm dom bu asam ma anŋalê. Magoc mba. Kwahic dec mac anŋalê yac ti mba gwelenŋ năhu năpêp su dom. Magoc yac akênŋ batanŋ bu mac oc anŋalê yac pi nandô enŋ. Ma bocdinaŋ yac oc ati mac nem năhu apo daôm sa-nga, ma mac oc ati yac mba năhu apo dauŋ sa-nga têng ndoc Pômdau Yisu mbu menŋ.

¹⁵⁻¹⁶ Aneŋ nălôm pêŋ dôŋ pi mac, dec galic năyham ma kamasanŋ nenŋ lêng bu wandic mac kêsî tidim lu. Aô gauc gêm bu wandic mac kêsî têng ndoc watênŋ gameŋ Masedonia-nga wandi. Ma têng ndoc wambu akênŋ gameŋ dinaŋ wamenŋ, nanŋ gauc gêm bu oc walic mac tiyham. Nălênŋ dinaŋ oc tôm bu wanem mac sa tidim lu, ma tinambu dec oc tôm bu mac anŋinŋ aô watênŋ gameŋ Judia-nga wandi.

¹⁷ Magoc tu aô gac mac kêsî dom têng ndoc gambu akênŋ gameŋ Masedonia-nga, dec mac gauc gêm bocke? Aô kamasanŋ lêng dinaŋ gitôm gênŋ nămbwa-nga, a? Me aô gasôm “Aêc, aô waloc,” ma năsawa saunŋ

gakac awhan kwi, ma gasôm bu “Mba, aô oc waloc dom,” kakuc lau nom-nga si lêng, a?

¹⁸ Angô su nan. Anôtô in Yom Nandô Ndadu, ma bocdinaŋ yac lau nan am akiŋ in, nan atôm dom bu anŋau mac atôm lau nan sêsôm “Aêc,” ma ŋasawa sauŋ sêkac si ŋalôm kwi tiyham, ma sêsôm “Mba.”

¹⁹ Bu ŋawaê ŋayham nan alu Sailas ma Tim-oti ahoc asê têng mac pi Anôtô ndê Atu Yisu Kilisi, nan tôle asê bu Anôtô gôlôc tidôn bu kôc yac sa, ma sôm “Aêc” têng yac tu Kilisi-nga. Ma in gitôm dom bu sôm “Aêc” têng mac, ma ŋagahô kac ndê awha kwi, ma sôm “Mba.”

²⁰ Bu gêng hon nan Anôtô gic bata, nan in oc kôm ŋandô sa ma sôm “Aêc” têng yac tu Kilisi-nga. Ma tu Yisu Kilisi-nga dasôm “Yomandô” tu Anôtô ndê yom-nga, ma datoc in ndê waê sa.

²¹ Anôtô dau puc mac ma yac dôn, bu dasap nen dakên whin Yisu Kilisi dôn ŋapaŋ. In kêyalin yac sa dati in ndê.

²² Ma in kên ndê Nalau Dabuŋ sip yac nen ŋalôm tôm gêng ŋandô mbêc. Ma tu dinaŋ-nga yac tanyalê bu mwasin hon nan in gic bata bu kên têng yac, nan in oc kôm ŋandô sa. Ma Nalau dau ti Anôtô ndê ŋadalô nan tôle asê bu in ndê lau yac.

²³ Angô su nan. Aô gambu gatên malac Korin dom, ŋahu bu mac asap nem lêng giso ŋatô dôn ambo, ma aô gatec bu waloc ma wakôm mac nem ŋalôm ŋawapac andô tu wamatôc mac-nga. Anôtô kêyalê aneŋ ŋalôm, ma aô wasôm yêc in angô-nga bu yom dau in yom ŋandô.

²⁴ Aô gasôm yom pi mac nem lêng giso tu bu yac ati mac nem akên whin ŋadaui lec dom. Mba. Mac tigen-tigen alhac Anôtô angô-nga tu daôm nem akên whin-nga. Ma yac akôm gwelen awhin mac tu bu mac asa nem lêng ŋapep e ambo ti atac ŋayham enj.

2

¹ Tu dinaŋ-nga dec aô gauc gêm tidôn bu wambu watên mac waloc dom, ŋahu bu aô gatec bu yac dambo ti ŋalôm ŋawapac tiyham tu wamatôc mac-nga.

² Ma aô bu wakôm mac ŋalôm ŋawapac, dec asa mbo bu kôm aô atac ŋayham? Bu mac lau daôm dinaŋ ati aneŋ atac ŋayham ŋahu.

³ Tu dinaŋ-nga dec aô gac mac kêsi tôm aô gasôm su, nan dom, magoc gato bapia dan têng mac. Ma aô gakên batan bu mac oc asôc aneŋ yom dau ŋapu. Ma bocdinaŋ têng ndoc aô bu watên mac waloc, nan ŋawapac dan oc yêc yac ŋasawa dom, ma gêng dau oc kôm aô atac ŋayham. Ma aô gakên whin bu mac hon oc atac ŋayham awhin aô.

⁴ Yom dau aô kayalê bu yom ŋaŋga, ma aô gato ti tanŋulu enj, ma kasahê ŋawapac ti ŋandê atu yêc nen ŋalôm. Aô gato tu bu wakên ŋawapac têng mac-nga dom, magoc tu bu watôc asê bu aô atac whin mac ndu andô.

Pol sôm bu sêsuc ŋac si ŋamalac dan ndê sac kwi

⁵ Mac nem ŋgac dan kôm aô ŋayom, ma gêng dau kên ŋawapac têng aô tanwasên dom. Aô gatec bu wasôm yom daêsam pi gêng dau, tigen aô wasôm têng mac bu in kên wapac mac hon bocdinaŋ.

⁶ Magoc kwahic dec in pu dau, dec aô wasôm têng mac bu lêng bocke nan gôlôwac dabuŋ sêsôm tidôn tu sêmatôc in-nga, nan gitôm.

⁷ Aô gatec bu in mbo ti ŋalôm ŋawapac atu ŋapaŋ, ma bocdinaŋ asuc in ndê sac kwi, ma anem malô in ndê ŋalôm.

⁸ Aô atac whin bu mac akôm bocdinaŋ, tu bu atôc asê têng in bu mac atac whin in.

⁹ Yom nan aô gato pi ŋgac dinaŋ, nan gato tu bu wanŋahê mac bu oc asôc aneŋ yom hon ŋapu, me mba.

¹⁰ Mac bu asuc ŋamalac dinaŋ ndê giso kwi, dec aô wasuc in ndê sac kwi bocdinaŋ. Bu giso bocke nan in kôm têng aô, nan Kilisi kêyalê bu aô gasuc kwi, ma aô gakôm bocdinaŋ tu bu wanem mac sa tu lêng amatôc giso-nga ti apiŋ daôm dôn-nga.

¹¹ Aô gatec bu mac akên ŋasawa têng Sadan bu sen lêng dapiŋ dauŋ dôn-nga su. Bu yac tanyalê Sadan ndê lêng hon su.

Pol tac whin bu lic Taitus

¹² Têng ndoc aô gatên malac Troas ga, nan galic bu Pômdau gêlêc gatam su têng aô bu wahoc Kilisi ndê ŋawaê ŋayham asê yêc gamen dinaŋ.

¹³ Magoc aneŋ ŋalôm gi lu gi lu, ŋahu bu aô gatap aneŋ asidôwa Taitus sa yêc malac dinaŋ dom. Tu dinaŋ-nga aô gahu lau malac dinaŋ-nga sin, ma gatên gamen Masedonia-nga ga.

Pol whê lau aposel si gwelen sa

¹⁴ Magoc aô bu wanem danŋe Anôtô, ŋahu bu in wê yac lau nan dakên whin Kilisi, gitôm ŋgac sinŋêlêc ti ndê lau sin-nga nan sêku si ŋacyo hon dulu. Ma wanem danŋe in bu lau daêsam sêtap gauc sa pi Kilisi, tu gwelen nan in kên sip yac aman-nga. Ma gauc pi Kilisi dau, in gitôm gêng malu ŋayham nan ŋamalu pôm gamen kwi.

¹⁵⁻¹⁶ Bu Anôtô gêlic yac atôm gêng malu ŋayham, tu yac mba gwelen ahoc ŋawaê ŋayham asê pi Kilisi-nga. Lau nan sêkôc ŋawaê dau sa ma sêtap sen sêndôc tali-nga sa, nan sêlic yac ti mba gwelen tôm sênggu gêng ŋamalu ŋayham. Magoc lau nan sêkôc sa dom dec sic waê bu sêninga, nan sêtec yac ti mba gwelen tôm sênggu gêng mbôp ŋasu. Gwelen ŋawaê ŋayham-nga dau in gwelen atu andô, ma yac nen asa gitôm bu kôm?

¹⁷ Magoc tu Anôtô puc yac dôn-nga, dec yac atôm bu akôm. Ma yac akôm tôm lau daêsam nan sêkôm tu sêtap awa sa-nga lec dom. Mba. Yac anyalê tidôn bu Anôtô kêyalin

yac sa ma piñ yac dôn am damiñ Kilisi, dec akôm gwelenj ñawaê ñayham-nga ti ñalôm ñawasi ambo inñ angô-nga.

3

Lau Korin-nga si lêñ whê Pol ndê gwelenj sa

¹ Mac gauc gêm bu yac asôm yom dindec tu bu atoc dauñ sa-nga, a? Mba. Lau ñatô sêkôc bapia whê ñac sa tu sêkôm gwelenj-nga. Magoc yac atôm lau dinanj dom. Yac ahêgo dauñ bu akôc bapia danj bu whê yac sa têt mac, me bu mac ato bapia whê yac sa têt lau ñatô-nga dom. Mba.

² Nahu bu mac daôm atôm bapia whê yac sa-nga, nanj sêto yêc yac mba ñalôm. Ma têt ndoc lau sêlic mac nem lêñ ti sakinj, nanj tôm ñac sêsam bapia dau, ma sênyalê bu yac aposel ñandô.

³ Kwahic dec mac ati Kilisi ndê lau tu yac mba gwelenj-nga. Ma têt ndoc lau sêlic mac asa nem lêñ tiwakuc, nanj tôm sêlic bapia whê yac sa têt ñac-nga. Ma mac atôm bapia nanj sêto ña kêlêpê me atôm Moses ndê yomsu nanj Anôtô to pi hoc, nanj dom. Mba! Mac atôm bapia nanj Anôtô Tali Njatau ndê Njalau to, ma inñ to sip ñamalac si ñalôm.

Pwac wakuc oc kêt yac dandôc tanli

⁴ Tu Kilisi-nga dec yac akêt whiñ bu mac oc asap nem lêñ ti sakinj ñayham dinanj dôn ñapanj. Bocdinañ yac ambo ti atac pa su tu mac-nga yêc Anôtô angô-nga.

⁵ Yac bu atoc dauñ sa ma asôm bu yac dauñ atôm bu akôm Anôtô ndê gwelenj lec dom. Mba. Tigenj tu Anôtô kêt ñanja têt yac-nga, dec yac atôm bu akôm.

⁶ Aêc! Tu ñaclai nanj Anôtô dau kêt têt yac-nga, dec yac atôm bu anem akinj inñ, ma ati lau akinj pwac wakuc-nga. Ma pwac wakuc dau, inñ gitôm pwac akwa yomsu-nga dom. Bu lau danj sêtôm dom bu sêñkuc pwac yomsu-nga ñapep, ma bocdinañ pwac dau têt asê bu tac waê bu dambac ndu. Tigenj pwac wakuc nanj hêganônj Njalau ndê gwelenj, nanj oc nem yac sa bu dandôc tanli.

Pwac wakuc hêc gêlêc pwac akwa su

⁷ Angô su nanj. Pwac akwa nanj Anôtô to pi hoc ma kêt têt Moses, nanj menj ti Anôtô ndê ñawasi. Ñawasi dau gêm Moses ahuc dec lau Israel-nga danj sêtôm dom bu sêlic inñ angô andô solop e ñawasi dau hê su. Pwac dau menj ti ñawasi, magoc sakinj pwac akwa-nga dau ña-ñandô, nanj dambac ndu.*

⁸ Tigenj sakinj pwac wakuc-nga, nanj Njalau Dabunj gêm gôlinj, nanj ndê ñawasi hêc gêlêc su.

⁹ Pwac yomsu-nga ña-ñandô nanj datap Anôtô ndê matôc sa. Tigenj pwac wakuc ña-ñandô nanj dati lau gitêt tu Njalau Dabunj ndê gwelenj-nga. Bocdinañ pwac wakuc ndê ñawasi hêc gêlêc pwac akwa ndê su.

¹⁰ Pwac akwa menj ti ñawasi, tigenj yac bu danem dôhônj pwac akwa dau whiñ pwac wakuc, oc dalic gitôm gêt ñawasi mba, bu pwac wakuc ndê ñawasi hêc gêlêc su.

¹¹ Ñawasi nanj gêm Moses ahuc têt ndoc inñ kêt pwac akwa, nanj yêc balinj dom ma hê su, magoc pwac wakuc ndê ñawasi inñ atu andô, ma oc pacndê dom.

¹² Bocdinañ yac akêt batanj pwac wakuc ña-ñandô, ma akôm mba gwelenj ti atac pa su.

¹³ Ma yac akôm Anôtô ndê ñawasi ahuc tôm Moses kôm, nanj dom. Bu têt ndoc Anôtô ndê ñawasi gêm Moses ahuc, nanj inñ kôm angô andô ahuc ña po, bu lau Israel-nga sêlic inñ angô andô dom e ñawasi dau hê su.

¹⁴⁻¹⁵ Magoc lau dau si gauc ti ñalôm ñadandi, ma ñac gauc gêm bu pwac yomsu-nga nanj Anôtô kêt sip Moses amba, nanj ti lêñ Anôtô nem ñac si-nga. Têt ndoc sêsam pwac yomsu-nga dinanj, nanj sênyalê ñahu andô dom, tôm po danj kôm ñac si ñalôm ahuc. Ma têt Moses ndê têt e menj têt kwahic dec, po dau gacgenj yêc. Nalêñ tigenj yêc bu po dau ñinga yêc ñac si ñalôm, nanj sêkêt whiñ Kilisi, dec inñ oc kac po dau su.

¹⁶ Yomandô. Asa nanj gêm ndê ñalôm kwi ma kêt whiñ Pômdau, nanj Pômdau dau oc kac po dau su yêc inñ.

¹⁷ Pômdau inñ Njalau, ma Pômdau ndê Njalau bu mbo whiñ yac, dec inñ oc êngapwêc yac su yêc gapocwalô yomsu-nga.

¹⁸ Kwahic dec po danj kôm yac anônj andô ahuc gitôm Moses dom, magoc yac lau dakêt whiñ-nga honj datôc Pômdau ndê ñawasi asê tiawê gitôm busunôm. Ma ñawasi dau oc hê su dom, magoc oc tiatu-tiatu ndi. Nahu bu Pômdau ndê Njalau gêm gwelenj yêc yac nenj ñalôm ñapanj, tu bu kôm yac dati-wakuc.

4

Ñawaê ñayham gitôm ya ñawê

¹ Anôtô tawalô yac ma kêt sakinj pwac wakuc-nga sip yac aman, ma tu inñ tawalô yac-nga dec yac atôm dom bu ahu gwelenj dau sinj têt ndoc ñawapac tap yac sa.

² Mba. Mêtê mayanj-nga nanj lau sêkôm sêsijn-sêsijn sêmbô, nanj yac ac ahê su. Yac angalunj yom danj whiñ Anôtô ndê yom, me anjau lau danj bu sêkêt whiñ-nga lec dom. Mba. Yac ahoc yomandô asê yêc awê. Ma ñalêñ dinanj, lau oc sênyalê yêc ñac si ñalôm,

* 3:7: Yom dau ñahu bocdec bu. Yac bu gauc nem bu danem akinj Anôtô tanjuk lêñ pwac yomsu-nga, dec oc tôm dom bu dati lau gitêt ma datap senj dandôc tanli-nga sa. Bu ñamalac danj oc tôm dom bu êñkuc yomsu honj ñapep, ma bocdinañ lêñ yomsu-nga oc tôm dom bu kêt yac dandôc tanli. Alic yom ñatô yêc Rom 3:20; Gal 2:16; ma jem 2:10.

bu yac akôm mba gwelenj solop ambo Anötö angô-nga.

³ Lau natô sêngô nawaê nayham nan yac ahoc asê, magoc sêkênj whinj dom, gitôm gêj danj kôm nac si gauc ti nalôm ahuc, ma bocdinañ nac gacgenj sêmbô senj sêninga-nga.

⁴ Anötö tasanj têtîm dindec-nga, nanj Sadanj dau, inj kênj nasac atu pôc lau nanj sêkênj whinj dom, nanj si gauc ahuc. Ma nac gitôm dom bu sêkôc nawaê nayham sa. Bocdinañ dec sênyalê Kilisi ndê nawasi dom. Ma sênyalê Anötö ndê nawasi dom bocdinañ, bu Kilisi gêm Anötö dau angô bu tôc Anötö asê têtîj yac.

⁵ Angô su nanj. Yac am mêtê hêganônj daunj dom. Mba. Yac am mêtê pi Yisu Kilisi, ma akac lau bu sêkôc inj sa ti nac si Pômdau. Ma yac am akinj mac atôm lau akinj, tu bu apo Yisu ndê waê sa-nga.

⁶ Anötö inj Nawê Nadau nanj sôm, “Nawê sa ma pô gamenj nasac,” têtîj ndoc inj kênj undambê ti nom. Ma inj kênj ndê nawê pô yac neñ nalôm tu bu tanjalê inj ndê nawasi atu-nga. Ma nawasi atu dau, nanj dalic yêc Kilisi, nanj gêm Anötö angô têtîj yac.

Anötö kênj ndê nawaê nayham têtîj lau licwalô mba bu sêhoc asê

⁷ Yac daunj mba licwalô gitôm dom bu akôm gwelenj nawaê nayham-nga, tigenj Anötö kênj gwelenj dau sip yac amanj. Inj ndê lêtîj dinañ gitôm inj kênj gêj naloî atu danj sip gêj nambwa-nga gitôm lôn-si. Inj kôm bocdinañ dec tôc asê bu naclai puc gwelenj dau dôñ-nga, nanj hóc gêlêc naclai honj su, nanj menj akênj inj ndê.

⁸ Nawapac daêsam sêyêc, magoc kêgwininj yac dom. Yac anjalê lêtîj bu anjêc nawapac daêsam dinañ napanj, magoc kôm yac atac tec mba gwelenj dom.

⁹ Daêsam sêkênj kisa yac, magoc yac anyalê bu Anötö mbo whinj yac ma tôm dom bu hu yac sinj. Sêpu ti sêkôm yac nayom, magoc sêsenj yac su dom.

¹⁰⁻¹¹ Yac akôm gwelenj tu Yisu-nga, ma tu dinañ-nga dec lau sêkôm bu sêndic yac ndu, magoc mba, yac ambo tanli. Yac ahôc nandê ti nawapac napanj, nanj tôc asê bu yac anjuc Yisu ndê lêtîj mbac ndu-nga. Magoc gêj dau ku yac dulu dom, tu bu tôc asê bu Yisu mbo tali tiyham ma kênj naclai têtîj yac bu akôm gwelenj.

¹² Bocdinañ, tu gwelenj nawaê nayham-nga dec yac ahôc nawapac atu napanj, tôm bu ndic yac ndu, magoc mac atap Anötö ndê naclai kênj mac andôc tamli-nga sa.

¹³ Sêto yom danj yêc bocdec bu:

Aô gakênj whinj Pômdau, dec gahoc inj ndê waê asê. [BW 116:10]

Ma yac anjuc gauc tigenj dinañ. Yac akênj whinj Pômdau, dec ahoc inj ndê waê asê.

¹⁴ Ma yac anyalê bu Anötö, nanj unj Pômdau Yisu Kilisi sa akênj lau batê-nga, nanj oc unj yac sa awhinj Yisu bocdinañ, ma kênj yac alhac inj angô-nga awhinj mac.

¹⁵ Yac alic nayham bu ahôc nawapac tu bu anem mac sa-nga. Ma tu yac mba gwelenj-nga, dec Anötö ndê mwasinj oc ênsalê mac nem lau daêsam ahuc, ma mac oc anem dange Anötö ênjêc e inj ndê waê tiatu ma tiapa.

¹⁶ Tu dinañ-nga yac atôm dom bu ahu gwelenj dau sinj têtîj ndoc nawapac tap yac sa. Yomandô. Yêc awê-nga yac neñ namlic tiakwa ma tisac, magoc yêc nalôm-nga Anötö kôm yac atiwakuc tôm bêtîj honj.

¹⁷ Bu nawapac nanj yac ahôc, nanj yac alic gitôm gêj nambwa têtîj apê-nga. Ma tu yac ahôc nawapac dinañ-nga, dec oc atap Anötö ndê nawasi atu sa. Ma nawasi dau oc pacndê dom, magoc oc yêc titêj-titêj, ma inj gêj nandô hóc gêlêc nawapac honj dinañ su.

¹⁸ Bocdinañ yac tanjkwê gêj nom-nga nanj tanônj alic su, nanj dom, nahu bu gêj dau oc ninjga. Magoc yac akênj batanj gêj nanj yac tanônj alic su dom, bu gêj dau oc yêc napanj ma pacndê dom.

5

Yac neñ namlic nom-nga oc pô dau su ti wakuc

¹ Yac neñ namlic nom-nga gitôm bac batac, ma inj bu tisac, dec yac tanjalê bu Anötö kêmasanj yac neñ namlic wakuc undambê-nga, nanj gitôm andu nandô nanj oc lhac napanj. Andu nandô dau gitôm andu me bac têtîj apê-nga nanj namalac sêkwê, nanj dom.

² Ma yac neñ namlic nom-nga gitôm yac neñ njakwê têtîj dindec-nga. Magoc tu gêj wapac nom dindec-nga, dec yac atac whinj ndu andô bu dasôc neñ namlic wakuc undambê-nga ti njakwê, dec yac tam awhanj su bu datap gêj dau sa.

³ Ma yac bu dasôc njakwê undambê-nga dau sa, dec oc ti yac neñ njakwê nandô, ma oc dambo namlic nambwa dom.

⁴ Têtîj ndoc namlic nom-nga ti yac neñ bac, nanj dahôc nawapac napanj, ma bocdinañ tam awhanj su bu datap neñ namlic wakuc undambê-nga sa. Yac atac tec namlic dindec dom, magoc yac atac whinj ndu andô bu namlic têtîj dindec-nga nanj gitôm dom bu yêc napanj, nanj pô dau su ti gêj wakuc nanj oc yêc napanj.

⁵ Anötö kêmasanj yac tac waê gêj dau solop. Ma inj kênj Nalau Dabunj têtîj yac gitôm gêj nandô mbêc, nanj tôc asê bu gêj nandô nanj inj gic bata bu kênj têtîj yac tinjambu, nanj oc nandô sa bocdinañ.

⁶ Tu dinañ-nga dec yac ambo ti atac pa su enj. Yac anyalê bu têtîj honj nanj yac ambo nom ma namlic nom-nga ti yac mba njakwê,

nañ yac ambo awhin Pômdau yêc undambê dom.

⁷ Bu gêñ nañ Anötö gic bata bu kêñ têtñ yac tinjambu, nañ yac alic ña-ñandô su dom, magoc akêñ whin bu oc ñandô sa.

⁸ Yac atac pa su ma alic ñayham bu ambo ti ñamlic nom dindéc-nga, tiger, oc ñayham hôc gêlêc bu ahu ñamlic dau sin, ma andi ambo awhin Pômdau.

⁹ Boddinan yac bu ambo nom dindéc me ahu sin, nañ yac tankwê ñandô tigen, nañ bu asa mba lêtñ ndic Pômdau tandô ñayham enj.

¹⁰ Nahu bu tinjambu yac honj oc dalhac Kilisi angô-nga bu êmatôc yac. Inj oc kêñ ñagêyô têtñ yac êñkuc gêñ ñayham me sac bocke nañ dakôm têtñ ndoc dambo nom dindéc.

Pol whê ndê gwelenj nahu sa

¹¹ Yac anyalê gêñ dau su, dec atoc Pômdau sa ti asôc inj ñapu, ma tu dinan-nga dec yac am mêtê lau ma akac ñac bu sênem dau kwi. Yac mba lêtñ ti sakin nahu yêc awê têtñ Anötö, ma aô gakêñ batan bu mac oc anyalê yac mba lêtñ ti sakin nahu boddinan.

¹² Yac ato yom dindéc tiyham tu bu atoc daun sa têtñ mac-nga dom. Mba. Yac atac whin bu mac anyalê yac mba gauc ti ñalôm tidôn, ma boddinan mac oc alic yac ñayham. Ma oc tôm bu mac apo yac mba waên sa têtñ lau nañ sêpu yac. Bu lau dau sêkôc gauc nom-nga ñambwa ma sêtoc gêñ awê-nga sa hôc gêlêc gêñ ñalôm-nga.

¹³ Magoc yac ahêgo daun tu lau nañ sêsôm bu yac mba gauc kêñsôn, nañ dom. Bu gêñ nañ yac akôm, nañ akôm tu Anötö-nga. Ma yac akôm ti mba gauc ñawa, tu bu anem mac sa-nga.

¹⁴ Kilisi ndê atac whin kêtñil yac bu ahoc ñawaê ñayham asê têtñ lau. Bu yac akêñ whin bu ñgac tigen mbac ndu ô lau honj, dec gitôm lau honj sêmbac ndu.

¹⁵ Aêc! Kilisi mbac ndu tu lau honj-nga, tu bu lau nañ sêmba tali nañ sênkuc dau si atac whin dom, magoc sênkuc inj nañ mbac ndu tu ñac-nga ma tisa ma mbo tali tiyham, nañ ndê atac whin.

Kilisi hê wamba yac têtñ Anötö

¹⁶ Mun-nga yac alic Kilisi gitôm ñamalac nom-nga ñambwa, magoc kwahic dec yac akôc gauc kain dinan tiyham dom. Ma ñalêtñ tigen kwahic dec yac ahêgo daun pi gêñ awê-nga dom têtñ ndoc yac akôc gauc pi lau nom-nga.

¹⁷ Bu ñamalac bocke nañ kêñ whin Kilisi, nañ yac anyalê bu Anötö kôm inj tiwakuc su. Inj bu lêtñ akwa sin, ma sa ndê lêtñ tiwakuc.

¹⁸ Anötö dau kôm gêñ honj dinan ñandô sa. Yac neñ sac kac yac su yêc Anötö, magoc inj kêtñ Kilisi sip nom men ma mbac ndu tu yac neñ sac-nga, dec hê wamba yac têtñ

Anötö, ma kêmasan lêtñ bu datigasuc inj tiyham. Ma inj kêñ ñawaê ñayham pi inj ndê lêtñ dinan sip yac aman, bu ahoc asê têtñ lau.

¹⁹ Ma ñawaê ñayham dau bocdec. Anötö kêtñ Kilisi sip nom men, ma tu Kilisi-nga dec suc lau nom-nga si sac kwi, ma kêmasan lêtñ bu sêmba sêtêtñ inj sêndi. Ma inj kêñ gwelenj têtñ yac bu ahoc ñawaê dau asê têtñ lau nom-nga.

²⁰ Tu dinan-nga dec yac akôm gwelenj dau am Kilisi angô, gitôm Anötö dau sôm ndê yom têtñ mac sa yac whansun. Ma yac aten mac am Kilisi angô, bu gauc nem yom pi gwelenj atu nañ Kilisi kôm tu bu suc mac nem sac kwi ma hê wamba mac têtñ Anötö-nga, ma akôc yom dau sa.

²¹ Alic su nañ. Kilisi ndê sac mbasi, magoc Anötö kêñ yac neñ sac ñagêyô honj pi inj, tu bu nem yac sa-nga. Ma tu dinan-nga asa nañ kêñ whin Kilisi, nañ Anötö gêlic inj bu ñamalac gitênj.

6

¹⁻² Anötö sôm yom bocdec bu:

Têm nañ aô galic ñayham bu wamwasinj mac-nga, dec gangô mac nem yom. Ma têtñ bêc nañ kamatin tidôn bu wanem mac si, nañ gam mac sa. [Ais 49:8]

Aô wasôm têtñ mac bu têm kwahic dec-nga inj Anötö ndê têm êmwasiñ ti nem yac si-nga. Tu dinan-nga yac lau nañ akôm gwelenj awhin Anötö, nañ aten mac bu akôc Anötö ndê mwasiñ ñambwa dom.

Pol hôc ñawapac tu gwelenj ñawaê ñayham-nga

³ Yac atec bu lau ña sêpu yac mba gwelenj ñawaê ñayham-nga e sêtec Anötö ndê yom. Tu dinan-nga dec yac ayob mba lêtñ bu akôm giso ña dom.

⁴ Gêñ nañ yac akôm, nañ whê sa bu yac Anötö ndê lau akin. Yac ahôc ñawapac ti anjahê ñandê tidau-tidau kêtwininj yac, tiger ahu mba gwelenj sin dom, akôm ti atac pa su enj.

⁵ Lau sic yac, sêkên yac andôc gapocwalô, ma sêli dau sa tu yac-nga. Yac akôm gwelenj atu, ma têm daêsam gêñ yô yac, ma yac ayêc bêc tanôn dom.

⁶ Magoc gwelenj atu nañ yac akôm, nañ akôm ti mba ñalôm ñawasi, ma ti gauc ñawa, akôc mba ñalôm dôñ ma akôm mêtê ñayham têtñ lau honj. Nalau Dabun gêm gôlinj yac, ma yac asap mêtê atac whin lau-nga dôñ napanj.

⁷ Yac akôm gwelenj dau ña Anötö ndê ñaclai, ma asôm yom ñandô enj. Ma yac asap lêtñ gitênj dôñ, gitôm yac akôc wapa sin-nga yêc aman ña lu-lu bu andic sinj.

⁸ Lau ñatô sênyalê bu yac aposel ñandô, ma sêmpinj yac ma sem ñawaê sa pi gwelenj nañ yac akôm. Ma ñatô sêpu ma sêngôlinj yom

pi yac ti mba gwelen, ma sêsôm bu yac lau tasan.

⁹ Ntô sênjalê yac, ma ntô sem gauc yac. Yac ahôc nwapac npanj tòm bu ambac ndu, magoc mba, yac ambo tanli. Lau sic yac, magoc sic yac ndu dom.

¹⁰ Gêñ honj dinanj gitôm bu kôm yac njalôm nwapac, magoc ambo ti atac njayham npanj. Yac atôm lau njalôm sawa, tigen yac am lau daêsam sa sêti lau ti lêlôm tu sêtap Anôtô ndê mwasiñ sa-nga. Yac awêkainj gêñ nom-nga danj dom, magoc tu Kilisi-nga dec yac awêkainj gêñ honj tu puc yac gatunj dôñ-nga.

Pol tenj lau Korin-nga bu sêtôc si atac whin asê

¹¹ Yac asôm mba yom honj tiawê têt mac lau Korin-nga, ma akêñ mba njalôm sambuc têt mac.

¹² Yac atôc têt mac bu yac atac whin mac, tigen mac atôc nem atac whin yac-nga asê su dom.

¹³ Aô galic mac atôm anen balêkoc, dec watenj mac bu akêñ nem njalôm sambuc têt yac, tòm yac akôm têt mac.

Pol kênj puc lau Korin-nga pi lau nanj sêkên whin dom

¹⁴ Angô su nanj. Lau gitên ti lau njawê-nga oc sêwêkainj gêñ danj sêwhin lau nasec-nga ti lau sac-nga dom. Tu dinanj-nga yac lau nanj dakênj whin Yisu, nanj dayob bu dandic sônj daun dawhinj lau nanj sêkênj whin dom, nanj dom.

¹⁵ Yomandô! Kilisi lu Belial* oc tòm dom bu sêkênj si njalôm pitigenj tu gêñ danj-nga. Ma ngac nanj kênj whin ma ngac nanj kênj whin dom, inlu si gauc kainj tigenj dom.

¹⁶ Ma lau nanj sem akin Anôtô bu sêndic sônj dau sêwhinj lau nanj sem akin anôtôi gwam, nanj inj gêñ so sambuc. Bu yac lau dakênj whin-nga datôm Anôtô Tali Ndadu ndê lôm dabunj. Anôtô dau sôm yom pi ndê lau bocdec bu:

Aô oc wansêlênj ti wambo wawhinj nac. Aô wati nac si Anôtô, ma nac oc sêti anen lau. [Lev 26:12]

¹⁷ Tu dinanj-nga dec andic ahê lau nanj sêsap mêtê sac dôñ npanj, tòm Pômdau ndê yom nanj sêto yêc bocdec bu:

Ahu nac sinj ma andic ahê nac. Amasec gêñ njadômbwi danj dom, ma aô oc wakôc mac sa. [Ais 52:11]

¹⁸ Ma Pômdau, Nac lai Ndadu kêmatinj yom tidônj bocdec bu:

Aô oc wati mac Damam, ma mac ati anen balêkoc ngac ti awhê. [2 Sam 7:14]

7

¹ O anen lau atac whin-nga. Anôtô kêmatinj yom tidônj bu kôc yac sa nalênj dinanj, ma tu dinanj-nga dec danem dabunj daun, ma

dandic ahê gêñ honj nanj oc kôm yac nen njamlic ma gatunj njadômbwi sa yêc inj angô-nga. Yomandô! Yac bu datôc Anôtô ti datoc inj sa napep, dec dandic dabinj daun e dasa nen lêt dabunj enj.

Lau Korin-nga si njawaê kôm Pol tac njayham

² Yac atenj mac bu gauc nem yac yêc mac nem njalôm ti atac njayham enj. Angô su nanj. Yac akôm mêtê sac têt lau dom, yac anjônj lau si gauc dom, ma yac ambac-ambac yom lau tu bu akôc nac si gêñ-nga dom. Mba.

³ Gauc nem bu aô gato yom dinanj tu bu wamatôc mac-nga dom. Tôm aô gasôm têt mac munj su, bu yac akêñ mba njalôm ti atac whinj têt mac. Yac atac whinj mac kêlêc, dec yac bu ambo tanli me ambac ndu awhinj mac, oc njayham.

⁴ Aô gasôm anen yom honj hanj têt mac, njahu bu aô gakênj whinj bu mac oc akôc sa. Ma aô gatoc mac nem waêm sa yêc lau ntô angô-nga. Mac nem njawaê kôm aô lic pi ma njalôm tighô. Nwapac daêsam kêsalê yac ahuc, magoc yac gauc gêm mac, dec kôm yac atac njayham atu andô.

⁵ Têt ndoc yac ahôc asê gamenj Masedonia-nga, nanj nwapac daêsam tap yac sa. Lau sêkênj kisa yac nandô, ma yêc yac mba njalôm atôc daunj atu. Tu dinanj-nga dec njasawa mba bu yac anjwhanj daunj.

⁶ Magoc Anôtô, nanj gêm malô lau ti njalôm nwapac, nanj kêkinj Taitus mbu têt yac, dec kôm yac mba njalôm tighô.

⁷ Ma Taitus gic minj pi mac, ma whê sa bu mac nem lêt gêm malô inj ndê njalôm. Inj sôm bu mac anjyalê nem giso ma apu daôm, ma whê sa bu mac gauc gêm aô npanj, ma tamkwê bu alic aô tuyham. Bocdinañ yac mba njalôm tighô tu alic inj-nga, ma tu angô inj ndê yom pi mac-nga. Yom honj dinanj kôm aô atac njayham atu andô.

⁸⁻⁹ Têt ndoc aô gangô bu bapia nanj gato têt mac, nanj kôm mac nem njalôm nwapac, dec kasahê yham dom tu gakênj bapia dau têt mac-nga. Magoc anen bapia kênj wapac mac npanj dom, ma boc-dinañ kwahic dec aô atac njayham pi gêñ dau. Aô atac njayham tu gakênj nwapac têt mac-nga dom, magoc tu nwapac dau whê nem gauc sa pi nem giso e am daôm kwi. Nalênj dinanj dec nwapac nanj aô gakênj têt mac, nanj kêkuc Anôtô ndê atac whinj. Ma yom nanj yac ato têt mac, nanj kôm mac atisac dom, magoc gêm mac sa.

¹⁰ Têm ntô Anôtô gêlic njayham bu yac dahôc nwapac tu bu yac tanjalê yac nen sac ma danem daunj kwi-nga. Nwapac kainj dinanj oc dalic sac dom, njahu bu inj gêm yac sa tu datap Anôtô ndê mwasiñ nem yac si-nga sa. Yac bu dahôc nwapac nom-nga njambwa ma danem daunj kwi dom, dec yac oc gacgenj dambo lêt dandinanj-nga.

* 6:15: Belial - Sadañ ndê njaê danj.

¹¹ Mac anyalê su bu ñalôm ñawapac nanj mac anjahê, nanj kékuc Anötö ndê atac whin, ma gêm ñandô bocdec. Têñ ndoc aneñ bapia whê mac nem gauc sa pi nem giso, dec kôm mac asô ma atôc daôm. Ma bocdinañ mac akêñ ñanga pi lêñ bu amatôc giso dinañ, ma amasanj tisolop. Mac akêñ daôm sambuc tu akôm bocdinañ, tu bu atôc asê bu mac atec lêñ sac. Gêñ honj nanj mac akôm tu amatôc gêñ dau-nga, nanj tôte asê bu giso danj yêc mac-nga dom.

¹² Yêc aneñ bapia aô gato yom pi ñamalac nanj kôm giso, ma gato pi ñamalac nanj giso dau kênj wapac in. Magoc bapia dau in ñahu andô dinañ dom. Aô gato tu bu watôc asê yêc awê, bu mac akêñ daôm sambuc tu asôc yac mba yom ñapu yêc Anötö anğô-nga.

¹³ Yac anğô ñawaê bu mac am daôm kwi ma akôm gêñ honj dinañ, dec kôm yac mba ñalôm tighô. Ma gêñ danj whin kôm yac atac ñayham, nanj Taitus gic minj bu têtñ ndoc in hôte asê mac, nanj mac akôm in sa ti atac ñayham, dec kôm in ndê ñalôm timalô.

¹⁴ Mun-nga aô gatoc mac nem waêm sa têtñ Taitus. Ma kwahic dec in kêyalê bu yom nanj aô gasôm pi mac in yomandô, dec kôm aô mayan dauñ dom. Mac anyalê bu yom honj nanj yac asôm têtñ mac, in yomandô en, ma ñalêñ tigenj yom nanj yac asôm tu ampinj mac-nga, nanj Taitus tap sa bu yomandô bocdinañ.

¹⁵ Têtñ ndoc in hôte asê mac, nanj mac akôm in sa ñalêñ ñayham, ma in gêlic bu mac apu daôm ti atôc Anötö, dec asôc yac mba yom ñapu. Bocdinañ ndoc bocke in gauc gêm mac nem lêñ dinañ, dec kôm in atac whin mac kêlêc su.

¹⁶ Ma aô Pol gangô su bu mac anjuk lêñ solop, dec gakêñ whin bu mac oc asap lêñ dinañ dônj ñapanj. Ma tu dinañ-nga aô atac ñayham atu.

8

Lau Korin-nga sic awa sa tu sênem lau sêkênj whin-nga ñatô sa

¹ O asidôwai. Yac bu awhê mac nem gauc sa pi lêñ nanj Anötö ndê mwasinj gêm ñandô yêc lau sêkênj whin-nga nanj sêmbo gamenj Masedonia-nga.

² Ñac lau ñalôm sawa, ma ñawapac atu-tu daêsam kêgwininj ñac, magoc sêmbo ti atac ñayham ma sic awa daêsam sa tu sênem lau sêkênj whin-nga ñatô sa-nga.

³ Aô wasôm yomandô têtñ mac, bu awa honj nanj sêtap sa, nanj sêkênj. Magoc awa tigenj dinañ dom. In nanj bu yob ñac-nga, nanj sêkênj ñatô gi whin. Yac akac ñac bu sêkôm bocdinañ dom. Mba.

⁴ Ñac dau sêlic gwelenj dinañ bu gêñ ñayham kêlêc, dec sêtenj yac ñapanj bu sênem gwelenj dau sêwhinj gôlôwac dabunj ñatô, tu

bu sênem Anötö ndê lau dabunj Jerusalem-nga nanj sêpônda dau, nanj sa.

⁵ Gêñ ñamata-nga ñac sêkênj si ñalôm sambuc têtñ Pômdau, ma têtñ yac bocdinañ. Lêñ dau kékuc Anötö ndê atac whin. Yac gauc gêm bu Anötö ndê mwasinj oc nem ñandô yêc ñac, magoc tanjkwê ñandô atu kainj dinañ dom.

⁶ Têtñ têtñ Taitus mbo whinj mac, nanj inj gic hu gwelenj dinañ ma mac ac awa ñatô sa su. Tu dinañ-nga yac akac in bu mbu têtñ mac loc, ma kôm gwelenj dau whinj mac e pacndê.

⁷ Yac anyalê su bu mac akôm nem gêñ honj ñalêñ ñayham. Mac akêñ whinj ñanga, asôm yom ñayham, ma anyalê ñawaê ñayham ñapep. Mac akêñ daôm sambuc tu anem akinj Anötö-nga, ma mac atac whinj yac kêlêc. Bocdinañ akôm gwelenj andic awa sa-nga dinañ anjuk nem lêñ ñayham dinañ.

⁸ Aô bu wakac mac bu akôm gêñ dinañ dom. Mba. Aô bu walic bu mac nem mêtê atac whin-nga in mêtê ñandô nanj tap lau sêkênj whin-nga ñatô si sa, me mba.

⁹ Bu mac anyalê Pômdau Yisu Kilisi ndê lêñ êmwasiñ yac-nga. Inj gêñ honj ñadau, magoc in hu in ndê ñaclai ti ñawasi atu honj sin, ma sip nom menj gitôm ñamalac ñambwa. Inj kôm dau gitôm ñac ñalôm sawa, tu bu mac atap Anötö ndê mwasinj nem mac si-nga sa, dec ati lau ti lêlôm.

¹⁰ Têtñ yala akwa mac lau ñamata-nga bu atôc asê bu mac atac whinj ndu andô bu anem lau Jerusalem-nga sa, ma mac ac awa ñatô sa. Kwahic dec aô bu watôc aneñ gauc têtñ mac pi lêñ ñayham bu andic bata gwelenj dau-nga.

¹¹ Mac ac hu gwelenj dau ti atac ñayham atu, ma bocdinañ kwahic dec andic bata gwelenj dau ñalêñ tigenj, ma ti nem ñalôm sambuc en. Mac bu atôm bu akêñ awa atu, dec akêñ. Ma bu mba, nanj akêñ tôm Anötö kêmwasiñ mac.

¹² Bu lau ñalôm sawa oc tôm dom bu sêkênj atu. Bocdinañ gêñ bocke nanj mac atôm bu akêñ, nanj akêñ ti atac whin ma ti nem ñalôm sambuc, dec Anötö oc lic ñayham.

¹³ Yac bu akac mac bu akêñ gêñ daêsam bu anem lau ñatô sa, e mac daôm ati lau ñalôm sawa lec dom. Mba. Yac atac whin bu Anötö ndê mwasinj nem yac honj sa tôm ndi.

¹⁴ Kwahic dec mac atap gêñ daêsam sa, ma bocdinañ mac atôm bu anem lau nanj sêpônda dau, nanj sa. Ma mboe tinambu ñac oc sêtap daêsam sa, ma sênem mac sa têtñ ndoc mac apônda daôm. Ñalêñ dinañ dec Anötö ndê mwasinj oc nem yac honj sa tôm ndi.

¹⁵ Gauc nem lau Israel-nga nanj sic ñmana sa yêc gamenj sawa, tôm sêto yêc bocdec bu: Lau nanj sic gêñ ñagec sa, nanj sêpônda dau dom, ma lau nanj sic gêñ daêsam sa, nanj si gêñ hôte gêlêc dom. [Eks 16:18]

Taitus ti lau natô oc sêtenj malac Korin sêndi

¹⁶ Aô gam danje Anôtô bu in kên gauc sip Taitus ndê nalôm bu nem mac sa, gitôm in kên gauc kain tigen têt aô.

¹⁷ Bu yac andac Taitus bu mbu têt mac loc, ma in gêlic nayham. Magoc in oc loc tu yac andac in-nga lec dom. In dau atac whin nandô bu lic mac tiyham.

¹⁸ Ma yac ney asidôwa dan, nan lau sêkên whin-nga hon yêc gamej dindêc sêmpin in tu in ndê gwelen nawaê nayham-nga, nan yac bu ankin in whin Taitus loc.

¹⁹ In ngac dinan, gôlôwac dabun sênynalin in sa bu ênsêlên whin yac, ma yac akôc awa nan lau sêkên whin-nga sic sa, ma akên têt lau Jerusalem-nga. Gwelen dau, yac akôm tu bu atoc Pômdau sa-nga, ma bu atôc asê bu yac atac whin bu anem lau nalôm sawa sa.

²⁰ Magoc yac atec bu lau dan sêngôlin yom pi yac tu awa dinan-nga.

²¹ Bocdinan dec yac ayob daun napep bu akôm giso dan yêc Pômdau me yêc nmalac angô-nga dom.

²² Ma yac bu ankin yac ney asidôwa dan tiyham têt mac loc, whin ngac lu dinan. Gêh hon nan yac akên sip in amba, nan kôm napep erj, dec tôc asê bu in kên ndê nalôm sambuc tu nem akin Anôtô-nga. In ngô nawaê pi mac su, dec kôm in ndê atac pa su, ma in atac whin bu têt mac loc.

²³ Lau natô bu sêndac bata lau tô dinan, dec awhê sa têt nac bu Taitus kôm gwelen nawaê nayham-nga whin aô, dec galic nayham bu wanjin in têt mac loc bu nem akin mac. Ma awhê sa bu asidôwai lu dinan sem gôlôwac dabun hon angô, ma sêkôm gwelen nanga bu sêkôm Kilisi ndê waê tiapa.

²⁴ Bocdinan têt ndoc yac ney asidôwai tô dinan sêhôt asê mac, nan akôc nac sa napep, tu bu atôc nem mêtê atac whin-nga yêc awê têt nac. Ma lau sêkên whin-nga hon oc sênynalê bu yac apo mac waêm sa nambwa dom.

9

Yom natô pi gwelen sêndic awa sa-nga

¹ Oc tôm dom bu wato yom daêsam pi mac nem gwelen andic awa sa tu anem Anôtô ndê lau dabun sa-nga.

² Nahu bu aô kayalê su bu mac atac whin ndu andô bu akôm gêh dau, ma tu dinan-nga dec gapo mac nem waêm sa têt lau Masedonia-nga. Aô gasôm têt nac bocdec bu, “Nac lau gamej Akaya-nga dinan, nac atac whin nandô bu sênem yac ney asidôwai sa, ma sic hu gwelen sêndic awa sa-nga têt yala akwa.” Lau Masedonia-nga sêngô mac nem nawaê dec kêgilî nac si daêsam bu sêndic awa natô sa sêwhin.

³ Magoc aô bu wanjin yac ney asidôwai tô dinan sêtênj mac sêloc, bu sênem mac sa bu

andic bata gwelen awa-nga dinan gwanan. Nahu bu yac apo mac waêm sa ma asôm bu mac atac whin gwelen dau, ma mac bu akôm yac mba yom nandô sa dom, dec oc yham dom.

⁴ Lau Masedonia-nga natô bu sêwhin aô sêloc, ma sêlic bu mac akôm gêh dau nandô sa dom, dec oc kên maya mac. Ma oc kên maya aô bocdinan, bu aô gakên whin bu mac oc akôm, magoc akôm dom.

⁵ Tu dinan-nga aô galic nayham bu wanjin asidôwai tô dinan sêmunj aô, bu sêndic bata gwelen dau sêwhin mac. Mac asôm tidôh bu andic awa sa tu amwasin lau nalôm sawa, bocdinan akôm. Aô gatec bu wahôt asê ma wakac mac bu andic dabun gêh dau. Bu bocdinan, mac oc akên ti nem nalôm sambuc dom. Andic sa gwanan, ma ti nem nalôm sambuc.

Dakên gêh ti nalôm sambuc erj

⁶ Gauc nem yom bocdec bu. Asa nan sô gêh nawhê daêsam, nan oc tap nandô daêsam sa. Ma asa nan sô gêh nandôlu, nan oc tap nandô daêsam sa dom. Yom dau hêganôh lêt dakên gêh-nga.

⁷ Anôtô tac whin lau nan sêkên gêh ti si nalôm sambuc. Yac bu dakên ti atac lu-lu, me tu sêkac yac-nga, dec oc tap Anôtô ndê atac whin sa dom. Bocdinan in lêt solop bu yac tigen-tigen dakên gêh tôm yac ney nalôm kac yac.

⁸ Ma Anôtô dau gitôm bu êmwasiy mac na gêh daêsam. Ma bocdinan bêt hon mac oc apônda daôm tu gêh dan-nga dom, ma oc atôm bu akôm gêh daêsam tu anem lau natô sa-nga.

⁹ Gauc nem yom pi ngac mwasiy, nan sêto yêc bocdec bu:

In gic sam in ndê gêh bu êmwasiy lau nalôm sawa. Ma in ndê lêt gitên na-nandô oc yêc napan. [BW 112:9]

¹⁰ Gauc nem bu Anôtô, nan kên gêh nawhê têt lau sêsô gêh-nga, ma kên gô têt lau tu sênem-nga, nan gitôm bu kên gêh daêsam têt mac tu amwasin lau nalôm sawa-nga. Ma in oc kôm mac nem lêt gitên anem lau sa-nga nem nandô daêsam.

¹¹ Anôtô oc êmwasiy mac na gêh daêsam, ma mac oc atôm bu anem lau sa ênlêc. Ma lau daêsam oc sênem danje Anôtô tu awa nan mac ac sa bu yac akên têt lau Jerusalem-nga nan sêpônda dau.

¹² Yomandô. Awa nan mac bu andic sa, nan oc nem Anôtô ndê lau dabun nan sêpônda dau, nan sa. Ma gêh atu dan whin. Lau daêsam oc atac nayham atu ma sênem danje Anôtô ênlêc tu mac-nga.

¹³ Mac ahoc yom asê ma asôm bu mac akên whin nawaê nayham pi Kilisi, ma bu danam wambu in. Ma gêh nan mac akên bu anem lau Jerusalem-nga dinan ma lau

natô sa-nga, nan tôte asê bu mac nem yom in yomandô. Ma lau dau oc sêmpin Anôtô tu mac nem lêng ti sakin dinan-nga.

¹⁴ Nac oc sênjalê bu Anôtô ndê mwasin kôm gwelen yêc mac nem nalôm. Ma nac oc atac whin mac nandô ma gauc nem mac napan yêc nac si mbec nalôm.

¹⁵ Oyaê. Mwasin nan Anôtô kên têng yac nambwa in gêng atu andô, hóc gêlêc gêng hon su. Tu dinan-nga danem danje in napan.

10

Pol whê ndê lêng sa

¹ Lau natô sêsec aô ma sêsôm yom bocdec bu, “Pol, in ngac kain dan. Têng ndoc in mbo whin mac, nan in tôte dau bu sôm yom ti nanga têng mac, magoc têng ndoc in hu mac sin, nan in ndê nalôm pên dôh ma to yom nanga sip in ndê bapia têng mac.” Aô Pol bu wan-kuc Kilisi ndê lêng malô kêngwinin dau-nga, ma wandac mac bu mac akôc gauc kain tigen pi aô, me mba?

² Aô watên mac bu akôc gauc pi yom dau, ma amasan nem nalôm tisolop mun su nan. Ma bocdinan têng ndoc aô watên mac waloc, nan gêng dan oc yêc bu wasôm yom nanga pi-nga dom. Tigen aô bu waloc ma watap sa bu lau natô gauc gêm bu yac an-kuc lau nom-nga si mêtê, dec aô oc wakên gêli nac dom.

³ Yomandô yac ambo nom, magoc yac ac sin tôm lau nom-nga sic dom.

⁴ Ma yac mba wapa sin-nga in gitôm lau nom-nga si wapa sêndic sin-nga dom. Mba. Yac akôc Anôtô dau ndê naclai bu andic sin, ma bu asen njacyo si tunbôm nanga hon su.

⁵ Gauc ti yom tasan hon, ma lau hon nan sêtoc dau sa ma sêkên kisa Anôtô, ma sêlhac lau ahuc tu bu sênjalê Anôtô ti ndê yom dom, nan yac akôc Anôtô ndê naclai bu asen nac su. Gauc sac-sac hon, nan yac akwê dôh yêc-nga, tu bu akên gauc hon sôc Kilisi napan-nga.

⁶ Têng ndoc yac aloc, nan yac oc akên ngagêyô têng lau dangapêc-nga hon. Bocdinan kwahic dec yac asôm têng mac bu amasan nem nalôm, ma asôc Kilisi ndê yom ti yac mba yom hon napan.

⁷ Mac nem lau natô sêtoc dau sa, ma gauc gêm bu nac tawasê sêti Kilisi ndê. Am bu namlac kain dinan, dec wasôm têng am bu kôc gauc napep pi gêng nan yêc awê, ma am oc êmyalê bu yac ati Kilisi ndê, atôm am.

⁸ Ma mboe mac gauc gêm bu têm daêsam yac apo daun mba waên sa tu naclai nan Kilisi kên têng yac, dec kêyalin yac sa ati aposel. Aô oc mayan daun tu yom dinan-nga dom. Nahu bu Kilisi kên naclai dau têng yac tu bu an-gwinin mac-nga dom, magoc tu bu apuc mac dôh-nga.

⁹ Anen bapia natô, nan gato têng mac mun su, nan nahu dau dinan. Aô gato tu wakôm mac atôc daôm-nga dom.

¹⁰ Bu lau natô sêsôm yom pi aô bocdec bu, “Pol to yom nanga daêsam sip in ndê bapia, tu kên wapac yac-nga. Tigen têng têm in dau men kalhac yac anjôn-nga, nan dalic in gitôm ngac ti naclai atu dom, ma in sôm yom nanga dom.”

¹¹ Mac lau nan asôm yom kain dinan pi yac, nan ayob daôm. Bu têng ndoc yac bu ahôc asê mac, nan mac oc alic bu gêng nan yac oc akôm, nan oc ênkuc yom nan ato sip bapia.

Pol ndê nahu po dau waê sa-nga

¹² Yac atec bu atoc daun sa tôm aposel tasan sêkôm, me anem dôhôn mba lêng ma nac si lêng. Bu aposel tasan dinan sêtoc dau sa, ma gauc gêm bu lau dan si lêng gi tap nac si sa dom. Ma bocdinan nac sem dôhôn dau si lêng whin nac dau si lêng. Nac si gauc dinan solop dom.

¹³ Yac atôm dom bu apo daun mba waên sa tôm nac lau dau sêkôm, magoc apo daun sa tu gwelen nan Anôtô kên têng yac-nga. Bu Anôtô dau kêyalin gamen sa bu yac akôm gwelen njawaê njayham-nga ambo, ma yac akôm gwelen dau e akôm yêc mac nem gamen whin.

¹⁴ Yomandô. Yac akôm gwelen ma ahoc njawaê njayham pi Kilisi asê e men têng mac nem gamen. Yac bu akôm bocdinan dom, dec oc tôm dom bu yac apo daun sa tu mba gwelen-nga.

¹⁵ Ma yac atec bu apo daun sa tu gwelen nan lau natô sêkôm-nga. Yac akên batan bu mac nem akên whin oc êngsôwec tiatu, ma tu dinan-nga gwelen nan yac akôm awhin mac, nan na-ndô oc êngsôwec tiatu bocdinan.

¹⁶ Nalên dinan yac oc atôm bu anem mêtê lau natô, nan si gamen yêc mac nem na-nambu-nga. Yac bu anem mêtê lau wakuc, nahu bu yac atec bu apo daun sa pi lau natô si gwelen na-ndô.

¹⁷ Anen lêng wapo daun sa-nga kêkuc Anôtô ndê yom nan sêto yêc bocdec bu:

Asa nan bu po dau sa, nan po dau sa tu Pômdau-nga en. [Jer 9:24]

¹⁸ Bu namlac nan po dau sa tu dau ndê lêng-nga, nan Anôtô gêlic bu yham dom. Magoc namlac nan Pômdau po in sa, nan Anôtô oc lic in njayham.

11

Pol ndê puc pi aposel tasan

¹ Mboe lau natô sêlic anen yom gitôm yom gauc mbasi-nga. Magoc aô bu wasôm yom natô tiyham, ma gakên whin bu mac oc alic aô sac dom.

² Bu Anôtô kac anen nalôm bu wanem lêmun mac, ma wayob mac ati Kilisi ndê lau

solop. Aô galic mac atôm aô atuñwê ñayham dan, nan kamatin yom whin ñgac dan bu nem. Tu dinan-nga dec gakôc gauc ñanga pi in bu wayob in ñapep bu sa ndê lêt ñawasi ma mbo whin ñgac dan dom e nem ndê ñgac solop. Ma ñgac dau in Kilisi.

³ Kwahic dec mac asap Kilisi dôñ ti nem ñalôm ñawasi. Tigen aô gatôc dauñ bu mboe lau tasan ñatô oc sêmen ma sêtim yom mac bu ahu mac nem lêt dinanñ sin, tôm mboc tasan ñadau men ma tim yom Ewa.

⁴ Bocke? Lau ñatô bu sêhóc asê mac ma sênem mêtê pi Yisu, magoc ñac si yom pi in so yom ñandô nan yac ahoc asê pi in, dec mac oc akôm sake? Aô gatôc dauñ bu mboe mac oc gauc nem yom daêsam dom, oc akôc ñac si yom sa ñagahô en. Mac akôc ñalau Dabuñ su, magoc lau ñatô bu sêmen ma sêkac mac bu akôc ñalau dan dau-nga, me sêhoc ñawaê ñayham asê nan so yac mba, dec aô gatôc dauñ bu mboe mac oc akôc sa en.

⁵ Mac alic lau tasan dinanñ bu aposel ñandô, a? Ñac si asa hóc gêlêc aô su?

⁶ Aô ñgac ñayham tu wasôm yom ti gauc atu-tu-nga dom, magoc aô kayalê Anôtô ti ndê yom. Ma gêt hon nan aô gakôm, nan tu bu wawhê Anôtô ti ndê yom sa tiawê têt mac.

⁷ Têt ndoc aô gahoc Anôtô ndê ñawaê ñayham asê têt mac, nan aô tanjkwê mac dom, magoc kagwinin dauñ ma gakôm gwelenñ tu wakôm kwan dauñ-nga. Aô kakuc lêt dau, tu bu watoc mac sa ma wanem mac sa-nga. Bocke? Anet lêt dinanñ in so, a?

⁸ Gôlôwac dabuñ gamenñ ñatô-nga sêkên gêt tu sêpuc aô dôñ-nga. Nalên dinanñ gitôm aô gam kan ñac si gêt tu wanem akin mac-nga.

⁹ Ma têt ndoc aô gambo gawhin mac ma gapônda gêt dan, nan gateñ mac nem ñamalac dan bu nem aô sa dom. Magoc asidôwai nan sêmen akên Masedonia sem aô sa. Aô gayob nen lêt hon tu bu wakên ñawapac têt mac dom, ma oc wanjuc lêt tigen dinanñ.

¹⁰⁻¹¹ Mac gauc gêm bocke? Aô kakuc lêt dinanñ ñahu bu aô tac whin mac dom, a? Mba! Anôtô dau kêyalê bu aô atac whin mac ndu andô. Aô gapo dauñ sa tu anet lêt gakôm gwelen ñaôli mbasi-nga, ma gwelen bocke nan aô bu wakôm wawhin mac lau gamen Akaya-nga, nan wanjuc lêt tigen dinanñ ñapan. Kilisi dau ndê yom ñandô yêt anet ñalôm, dec gasôm yom dau.

¹² Aô tanjkwê mac bu anemlhi aô tu gwelen ñawaê ñayham-nga dom, ma oc wakôm bocdinanñ ñapan. Aô gatec bu wakên ñasawa têt lau nan sêkôm gwelenñ tu sêkôc awa-nga, bu sêtoc

dau sa ma sêsôm bu ñac si lêt gwelen-nga gi tap yac mba sa.

¹³ Lau kain dinanñ, ñac aposel tasan. Ñac si gwelen ñandô bu sêtim yom lau. Bu ñac sêsin si mêtê tasan kwi, ma sem Kilisi ndê aposel ñandô angô.

¹⁴ Asô tu anet yom dinanñ-nga dom, bu Sadan dau mun apu lêt tasan dinanñ ma gêm anela ñawê-nga angô.

¹⁵ Bocdinanñ in ndê lau akin bu sênem lau gitên nan sem akin Anôtô, nan angô, dec oc kôm yac dasô dom. Magoc tinambu ñac oc sêtap ñagêyo sa tu si lêt sac dinanñ-nga.

Pol hóc ñawapac daêsam

¹⁶ Aô waten mac tiyham bu alic aô tôm ñgac gauc mba-nga dom. Magoc aô bu wapo dauñ sa pi ahic tiyham tôm ñac lau tasan dinanñ sêkôm. Ma mac bu alic anet yom gitôm ñgac gauc mba-nga ndê, nan akôc aô sa tôm mac akôc lau gauc mba dinanñ sa.

¹⁷ Aô kayalê bu yom nan aô bu wasôm tu wapo dauñ sa-nga, nan kêkuc Pômdau ndê lêt dom, magoc aô gasôm kakuc lau gauc mbasi si lêt.

¹⁸ Aêc. Lau tasan dinanñ sêñkuc lêt nom-nga ma sêpo dau waê sa, dec aô bu wapo dauñ sa bocdinanñ.

¹⁹ Mac lau ti gauc atu, a? Bocke dec mac alic ñayham bu akôc lau gauc mbasi-nga sa sêmbo sêwhin mac?

²⁰ Yomandô. Ñac lau tasan dinanñ sêñgwinin mac e ati lau akin ñambwa, sêmbac yom mac bu sêñgaho mac nem gêt su, sêñsôn mac nem gauc e asôc ñac ñapu, sêtoc dau sa têt mac, ma sêhóc mac mayam su, tigen mac akôc ñac sa.

²¹ Mac gauc gêm bocke? Yac mayan dauñ bu yac lau licwalô mba dec anjuc lau dau si lêt dom, a? Lau gauc mbasi-nga dinanñ sêpo dau sa tu ñac si lêt-nga ti atac pa su. Bocdinanñ kwahic dec aô bu wanjuc ñac si lêt dinanñ wawhin.

²² Ñac sêpo dau sa bu ñac lau †Hibru, a? Aô Hibru bocdinanñ. Ñac lau Israel-nga, a? Aô bocdinanñ. Ñac Abraham ndê wakuc ñac? Aô bocdinanñ.

²³ Ñac sêsôm bu ñac sem akin Kilisi, a? Aô kayalê bu mac oc alic anet yom tôm ñgac ñagulu kêñsôn dan ndê, magoc aô wasôm têt mac bu aô gam akin Kilisi ma gakôm gwelen ñawaê ñayham-nga gahóc gêlêc ñac su. Lau sêkên aô gandôc gapocwalô, sic aô basô, ma têt daêsam kêpin bu wambac ndu tu gam akin Kilisi-nga. Ma ñac lau dau? Mba.

²⁴ Lau bata Israel-nga sêmatôc aô tidim 5, ma tôm têt matôc-nga 5 dinanñ sêhi aô tidim 39* ña po nan sem bocbin.

* 11:24: Lau Israel-nga si yomsu dan (Diut 25:3) sôm bu sêhi ñamalac giso ña-po sêhóc gêlêc tidim 40 dom. Bocdinanñ lau bata Israel-nga bu sêmatôc ñamalac dan, nan sêhi in tidim 39 bu sêngili yomsu dau ñadôhôn dom.

²⁵ Nac sic aô na sô tidim tō. Sêduc aô na-hoc tidim tigen. Aô gapac waŋ tidim tō, ma gapoc gwêc sawa tōm ôbwêc dan ma acsalô dan.

²⁶ Aô ga gamen ga gamen napan ma gandôc sic ten dom. Ma nwapac natô nan gahôc whin, nan bocdec. Aô galom bu hêc nasambac atu, ma gambo gwêc têt têt sac. Lau kan sêkôm aô nayom, ma aô gatap kisa sa yêc aô daun nen lau Israel-nga ma yêc tlaui gamen apa-nga, ma yêc lau malac atu-tu-nga ma lau malac saun-saun-nga, ma yêc asidôwai tasan bocdinan. Gêŋ hon dinan gitôm bu sen aô su, magoc mba.

²⁷ Aô gakôm gwelen ti gahôc nwapac atu napan. Têt daêsam aô gayêc bêc napep dom, gêŋ yô a ô, bu yô aô, gambo namlic nhaluc, ma gapônda njakwê.

²⁸ Wapac hon dinan kêsalê aô ahuc. Ma gêŋ dan tiyham kêŋ wapac aô tōm bêc hon, nan bocdec bu. Aô gitôm dom bu wanlhin lau sêkên whin Kilisi-nga dan sin, tigen gauc gêm nac napan.

²⁹ Namalac dan bu ndê kêŋ whin nanja dom, dec oc wahêgo daun tu in-nga e anen licwalô pacndê. Ma gêŋ lêtôm-nga bu kôm namalac dan per sip sac nalôm, dec aô oc atac nandê pi gêŋ dinan.

³⁰ Aô gatec bu wapo daun sa, magoc aô bu wakôm, dec wasôm yom pi gêŋ nan tōc asê bu aô ngac licwalô mba-nga.

³¹ Anôtô kêyalê bu aô kasau dom. In Pômdau Yisu Damba, ma yac tac waê bu tampin in tōm bêc hon.

³² Têt ndoc aô gambo malac Damaskas, nan gôlinwaga nan yob malac dau mbo Kin Aretus napa, nan gic atu in ndê lau sin-nga bu sêyob gatam malac-nga hon tu sêkôc aô dōŋ-nga.

³³ Magoc mba. Asidôwai sêkên aô gasip sambec sô dan, ma sêŋwhan aô gasip yêc gatam atu dan yêc malac dau natunbôm njadômbwê-nga ma galhō ga.

12

Pol gêlic undambê nagatu

¹ Mêtê dapo daun waên sa-nga oc kêŋ nayham dan têt yac dom. Magoc anen nalôm kac aô, dec oc wapo daun sa ma wandic têt yom, ma wasôm yom pi gêŋ nagatu, ma pi gêŋ natô nan Pômdau hoc asê têt aô.

²⁻³ Aô kayalê ngac kêŋ whin Kilisi-nga dan. Yala 14 gi su, Anôtô kôc in sa pi lôlôc solop têt in yêc undambê gi. Anôtô kôc in ti namlic sambuc me kôc in gatu nambwa, aô gam gauc. Anôtô tawasê kêyalê.

⁴ Ma Anôtô tōc gamen tParadais-nga têt in. In ngô yom pi gêŋ atu-tu natô nan in gitôm dom bu w hê sa, ma Anôtô gic yao in bu sôm asê dom.

⁵ Aô oc wapo namalac kain dinan waê sa, magoc aô bu wapo daun sa, dec wasôm yom pi gêŋ tigen, nan bu watôc asê bu aô ngac licwalô mba.

⁶ Gêŋ natô yêc bu wapo daun sa pi-nga, ma aô bu wakôm, dec oc watôm ngac gauc mbasi-nga dom. Nahu bu anen yom in yomandô. Magoc aô watoc daun sa pi gêŋ dinan dom. Lau bu sêmpin aô tu lêt nan sêlic aô gasa-nga, ma tu yom nandô nan gahoc asê-nga, dec oc solop.

Anôtô kêmwasin lau licwalô mba, bu tōc in ndê nlaclai asê

⁷ Yomandô Anôtô tōc gêŋ atu têt aô. Magoc in tec bu aô wapo daun sa pi gêŋ dau. Tu dinan-nga in kêŋ nasawa têt Sadan bu êŋkin in ndê anela dan bu êŋgwinin aô na gêŋ wapac namlic-nga dan. Gêŋ dau kêŋ nandê têt aô gitôm gêŋ njakwa kun aô.

⁸ Aô gateŋ mbec nanja têt Pômdau ma gandac in tidim tō bu kôc gêŋ wapac dau su yêc aô.

⁹ Magoc in sôm têt aô bu, “Mba. Anen mwasin gitôm bu puc am dōŋ ma hōc nwapac dinan. Bu aô oc wamwasin lau licwalô mba, bu watôc anen nlaclai asê.” Tu dinan-nga aô Pol oc wapo daun sa tu nwapac bocce nan kêŋgwinin aô e kôm aô licwalô mba. Nalên dinan aô oc tankwê Kilisi bu kêŋ in ndê nlaclai tu nem aô sa-nga.

¹⁰ Tu dinan-nga aô bu wambo licwalô mba, me lau bu sêpu aô ma sêkên kisa aô, aô bu wapônda daun, me aô bu wahôc nwapac tidau-tidau tu Kilisi-nga, dec wahôc ti atac nayham. Bu têt ndoc aô kasahê licwalô tōm dom, nan tankwê Kilisi ndê nlaclai bu puc aô dōŋ ma walhac nanja.

Pol tac whin lau Korin-nga

¹¹ Aô galic daun gitôm ngac nambwa-nga dan, magoc aposel tasan nan mac atoc nac sa, nan si asa hōc gêlêc aô su? Oc tōm bu mac apo aô waên sa, magoc mba. Mac akôm dom, ma tu dinan-nga dec aô kakuc lau gauc mbasi-nga si lêt ma gapo daun sa têt mac.

¹² Têt têt aô gambo gawhin mac, nan aô gakôm gêŋ nan aposel nandô sic waê bu sêkôm. Aô gakôm gêŋ dalô, gêŋ atu-tu ma gêŋ ti nlaclai atu daêsam.

¹³ Bocdinan mac gauc gêm bu aô gakôm gêŋ sake têt gôlôwac dabun natô, nan gakôm têt mac dom? Mboe mac alic aô sac bu gandac mac bu akên gêŋ tu anem aô sa-nga dom, a? Bu bocdinan, dec waten mac bu asuc anen sac kwi.

¹⁴ Kwahic dec aô kamasan daun bu wandic mac kêsi tidim tō-nga. Magoc aô waloc tu bu wakôc mac nem gêŋ dan-nga dom. Bu gêŋ nan aô tac whin, nan mac nem wapa ti mone dom, magoc mac daôm. Y omandô. Aô bu wakên wapac mac dom, bu aô gatôm mac damam, ma solop dom bu

balêkoc sêkên gêñ tu sêlôm damba ti dindai-nga. Damba ti dindai bu sêkên gêñ tu sêlôm si balêkoc-nga, dec oc solop.

¹⁵ Boc-dinan aô galic nayham bu wakên neñ gêñ honj tu wanem mac sa-nga, e wakên daun sambuc tu mac-nga whin. Nalên dinan aô bu watôc asê bu aô atac whin mac ndu andô, ma mac bu atac whin aô gwalec, oc nayham me mba?

¹⁶ Mac bu atac whin aô me atac whin aô dom, magoc mac anyalê su bu aô gakên jawapac danj têt mac dom. Magoc mboe lau nanj sêkên kisa aô, nanj oc sêsôm bu aô kasalê lêt bu wajsau mac ma malô wakôc mac nem gêñ njatô-nga.

¹⁷ Mac gauc gêm bu aô kakinj anej lau njatô sêtên mac sêloc, bu sêngaho mac nem gêñ njatô su tu aô-nga, a?

¹⁸ Aô gandac Taitus bu têt mac loc, ma kakinj yac neñ asidôwa danj whin inj. Ma Taitus kôc mac nem gêñ bocke, a? Mba andô. Alu akôc gauc tigen ma asa lêt tigen, nanj akôm gwelenj njaôli mbasi-nga.

Pol gêm la lau Korin-nga

¹⁹ Mac gauc gêm bu yac asôm yom honj dinan tu bu alhac daun ahuc, a? Mba. Yac akên whin Kilisi, ma asôm mba yom honj yêc awê têt mac yêc Anôtô angô-nga. Ma gêñ honj nanj yac akôm, nanj akôm tu bu apuc yac mba lau atac whin-nga mac dônj alhac nanja-nga.

²⁰ Aô gatôc daun bu mboe aô waloc ma watap sa bu mac nem la u njatô sêsap mêtê sac dônj sêmbo. Bocke? Mac nem lau njatô sêsôm dau, me sem lêmurj dau, a? Lau njatô atac njandê têt dau, sêwhê dau kôc-kôc, sêpu si asidôwai ma sêsec gamej, sêtoc dau sa, me sêli dau sa, a? Aô bu waloc ma walic bu mac nem lau njatô sêñkuc lêt nanj aô atac whin dom, dec aô oc wanjkuc lêt matôc-nga nanj mac oc atac whin dom.

²¹ Munj-nga, mac nem lau daêsam sêkôm mêtê mockainj-nga ti atac njagalac-nga tidau-tidau. Aô gasôm têt njac bu sênem dau kwi ma sêhu lêt sac dinan sinj. Kwahic dec aô gatôc daun bu mboe aô wambu waloc, ma walic bu njac sêsap lêt dinan dônj napanj sêmbo. Bu bocdinanj, dec mêtê sac dau oc kên jawapac aô, ma anej Anôtô oc kên aô mayanj daunj atu tu mac-nga.

13

Pol oc kên gêli lau nanj sêkôm sac, nanj dom

¹ Nasawa saunj aô oc wandic mac kêsi tidim têt-nga. Ma aô bu wamatôc mac nem lau njatô, dec aô oc wanjkuc njagôlinj solop tamatôc lau giso-nga, nanj sêto yêc bocdec bu:

Namalac tigen bu êngôlinj yom pi njac danj, dec oc tôm dom bu dakôc inj ndê yom sa.

Namalac lu me têt bu sêpuc yom dau dônj, dec dalic bu yomandô. [Diut 19:15]

² Têt ndoc aô gac mac kêsi tidim lu-nga, nanj gasôm têt lau nanj sêkôm mêtê sac bu sêhu sinj. Ma aô gakên puc mac bu têt ndoc aô bu wambu waloc, ma watap sa bu lau dau sêsap si lêt dinan dônj napanj sêmbo, dec oc wakên matôc nanja têt njac, ma têt lau njatô nanj sêkôm sac, nanj bocdinanj. Kwahic dec aô gambo ahê, magoc ndoc kêpinj bu wambu waloc, dec wakên puc mac pi gêñ tigen dinanj tiyham.

³ Mac nem lau njatô sêndac aô bu w atôc gêñ danj têt mac, nanj oc whê sa bu aô gasôm yom gam Kilisi angô. Bocdinanj ayob daôm njapep, bu aô oc wamatôc lau sêkôm mêtê sac-nga honj ti nanja. Kilisi dau bu mbo whin mac, dec oc kên gêli mac dom, inj oc kôm mêtê nanja kainj tigen.

⁴ Yomandô. Lau sic Kilisi pi a gicso dau gitôm njac licwalô mba. Magoc Anôtô ndê njac lai unj inj sa ma kên inj mbo tali napanj. Ma yac lau nanj mba akên whin pinj yac dônj am daminj Kilisi, nanj lau licwalô mbasi bocdinanj. Magoc Anôtô ndê njac lai kên yac ambo tanji awhin inj, tu bu anem akinj mac-nga.

Pol gêm la lau Korin-nga tiyham

⁵⁻⁶ Mac bu andac batam yac bu aposel njandô me mba, dec atôc gwaninj daôm nem lêt. Mac anyalê su bu njamalac nanj kên whin dom, nanj Kilisi mbo inj ndê njalôm dom. Bocdinanj mac bu alic bu mac akên whin ambo, ma Yisu Kilisi mbo nem njalôm, dec anyalê bu yac mba gwelenj njandô dinanj, ma whê yac sa bu aposel njandô.

⁷ Yac atenj mbec têt Anôtô bu puc mac dônj ma akôm sac danj dom. Yac atac whin bu mac asa lêt gitên, tu bu mac nem lêt têt asê bu yac aposel njandô lec dom. Mba. Lau njatô bu gauc nem bu yac aposel tasanj, nanj inj gêñ njambwa. Yac mba mbec dinanj njahuh andô, nanj yac atac whin bu Anôtô puc mac dônj bu anjkuc lêt gitên ej.

⁸ Lau bu sêsap lêt yom njandô-nga dônj, dec oc tôm dom bu yac akôm gêñ ti njac lai tu amatôc njac-nga. Magoc lau nanj sêñkuc lêt yom njandô-nga dom, nanj yac akôm gêñ ti njac lai tu bu amatôc njac-nga e sêhu si giso sinj.

⁹ Bocdinanj mac bu alhac nanja ma asap yom njandô dônj, dec oc tôm dom bu yac atôc mba njac lai têt mac, magoc yac oc atac nayham atu tu mac nem lêt nayham-nga. Ma yac atenj mbec bu mac lau akên whin-nga asa nem lêt honj njapep ej.

¹⁰ Aô gato yom honj dinanj bu wakên puc mac bu ahu nem mêtê s ac honj sinj munj, bu têt ndoc aô bu wahôc asê, nanj gatec bu wamatôc mac njac lai nanj Pômdau kên têt aô. Bu inj kêyalinj aô sa ma kên njac lai têt aô bu

wapuc mac dôḡ, ma tu bu waṅḡwiniṅ mac-
ṅga dom.

Pol ndê yom ṅambu-ṅga

¹¹ O asidôwai, aô bu wandic bata bapia
dindec, dec bu wakôm neṅ acsalô têtḡ mac
hoṅ. Anṣahê ṅaṅga bu andic dabiṅ nem lêṅ
akêṅ whiṅ-ṅga hoṅ tisolop. Anen yom hoṅ
dindec puc mac dôḡ. Akêṅ nem gauc ti
ṅalôm pitigeṅ, ma ambo awhiṅ daôm ti yom
malô. Akôm bocdinaṅ, ma Anötö, naṅ Atac
Whiṅ ti Yom Malô Ṇadau, naṅ oc mbo whiṅ
mac.

¹² Akam daôm aṅkuc gôlôwac dabuṅ si lêṅ.

¹³ Anötö ndê lau dabuṅ hoṅ naṅ sêmbo
gameṅ Masedonia-ṅga indec, naṅ sêkôm si
acsalô ṅayham têtḡ mac.

¹⁴ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasinṅ ti Anötö
ndê atac whiṅ puc mac dôḡ, ma Ṇalau Dabuṅ
piṅ mac hoṅ dôḡ ṅapaṅ.

Pol ndê bapia tɛ̃n lau Galasia-nga Yom whê bapia dindɛc sa-nga

Aposel Pol to bapia dindɛc tɛ̃n lau sêkɛ̃n whiŋ-nga nan sɛ̃mbo gamɛ̃n Galesia-nga. Muŋ-nga in dau kɛ̃sɛ̃lɛ̃n tɔ̃m malac ma hoc ɲawaɛ ɲayham asɛ̃ tɛ̃n lau Galesia-nga, dec lau sic hu sêkɛ̃n whiŋ Yisu (Apo 13:14-14:23).

Tiŋambu lau Israel-nga ɲatô sêhɔc asɛ̃ gôlɔ̃wac dabuŋ Galesia-nga, ma sɛ̃ɲsɔ̃n lau sêkɛ̃n whiŋ Yisu-nga si gauc pi lɛ̃n sɛ̃ti lau gitɛ̃n yɛ̃c Anôto angô-nga. ɲac lau nan sɛ̃sap lau Israel-nga si sakin akwa dɔ̃n, ma sêkac lau Galesia-nga bu sɛ̃ɲkuc pwac sɛ̃sɛ̃ launɲac si ɲamlic ɲatô su-nga, ma sɛ̃sɔc Moses ndê yomsu hoŋ ɲapu. ɲac sɛ̃sɔm bu lau sêkɛ̃n whiŋ Yisu-nga nan lau Israel dom, nan bu sêkɔm bɔcɔdinaŋ dom, dec oc tɔ̃m dom bu Anôto kɔc ɲac sa me lic ɲac bu lau gitɛ̃n. Ma lau dau sɛ̃pu Pol ma sɛ̃sɔm bu in aposel ɲandô dom, ɲahu bu in kac lau gamɛ̃n apa-nga bu sɛ̃ɲkuc Israel si sakin akwa dom.

Tu dinaŋ-nga Pol to bapia dindɛc tu bu whê dau sa bu in aposel ɲandô, nan Yisu Kilisi lu Anôto sɛ̃ɲyalin in sa (1:1), ma gɛ̃m mêtɛ̃ tɔ̃m Yisu dau hoc asɛ̃ tɛ̃n in (1:12). Ma in bu puc lau sêkɛ̃n whiŋ-nga dɔ̃n bu sɛ̃sɔc lau tasan dinaŋ si yom ɲapu dom. In sɔm bu ɲawaɛ ɲayham tigen in yom ɲandô, ma ɲawaɛ dau tɔc asɛ̃ tiawê bu lau sɛ̃ti lau gitɛ̃n tu ɲac si sêkɛ̃n whiŋ-nga, ma tu sɛ̃ɲkuc yomsu-nga lec dom. Yɛ̃c lôcwha 5 - 6 in to yom ɲatô tu bu puc lau dɔ̃n bu sêkɛ̃n whiŋ ɲaŋga, sɛ̃sap mêtɛ̃ atac whiŋ-nga dɔ̃n, ma sɛ̃pin dau dɔ̃n ɲapɛ̃. Lau nan Nalau Dabuŋ gɛ̃m gôlin ɲac, nan oc sêhu mêtɛ̃ sac sin, ma sêkɔm mêtɛ̃ ɲayham ɛ̃n (5:16-26).

Pol ndê yom ɲamata-nga

¹⁻² Aô Pol, ma asidôwai nan sɛ̃mbo sêwhiŋ aô, ato bapia dindɛc tɛ̃n Kilisi ndê gôlɔ̃wac dabuŋ hoŋ yɛ̃c gamɛ̃n Galesia-nga. Aô gati ɲaposel magoc ɲamalac dan kɛ̃yalin aô sa, me lau toŋ dan sɛ̃ɲkin aô bu wati aposel dom. Mba. Yisu Kilisi lu in Damba Anôto nan un in sa akɛ̃n lau batê-nga, nan dec sɛ̃ɲyalin aô sa ti sɛ̃ɲkin aô.

³ Mwasiŋ ti yom malô tɛ̃n mac akɛ̃n yac neŋ Daman Anôto lu Pômdau Yisu Kilisi.

⁴ Yisu kɛ̃n dau mbac ndu tu yac neŋ sac-nga, bu ɛ̃ngaho yac su yɛ̃c mêtɛ̃ sac nan gɛ̃m nom dindɛc ahuc. Lɛ̃n dau Daman Anôto gauc gɛ̃m tidôŋ ma tac whiŋ bu Yisu kôm ɲandô sa.

⁵ Bɔcɔdinaŋ datoc Anôto ndê waɛ sa tɔ̃m tɛ̃m sambob dandic ɲawaɛ. Yomandô!

Pol kɛ̃n puc lau bu sɛ̃ɲkuc ɲawaɛ ɲayham tigen

⁶ Tu Kilisi-nga dec Anôto kɛ̃mwasiŋ mac, ma kɛ̃galɛ̃m mac sa ati in ndê lau. Magoc ɲagahô ɛ̃n, mac ahu in ti ɲawaɛ ɲayham nan aposel sem, nan sin, ma ɲɲkuc yom wakuc. Mac nem lɛ̃n dinaŋ kôm aô gahêdaɛ̃n.

⁷ Yom nan mac ɲɲkuc, nan yom ɲandô dom. Mboe lau ɲatô sɛ̃ɲsɔ̃n mac nem gauc ma sɛ̃ɲsahê bu sɛ̃ɲsɔ̃n ɲawaɛ ɲayham pi Kilisi whiŋ.

⁸ Angô su nan! Yac dauŋ me aŋela undambê-nga dan, me asa bu tɛ̃n mac meŋ ma nem mêtɛ̃ wakuc, nan so mêtɛ̃ nan muŋ-nga yac ahoc asɛ̃ tɛ̃n mac, nan oc tap Anôto ndê atac ɲandê sa.

⁹ Aêc! Yac asôm su, ma aô wasôm tiyham. Asa nan bu hoc mêtɛ̃ asɛ̃ tɛ̃n mac nan so yac lau aposel mba mêtɛ̃ nan mac akôc sa su, nan oc tap Anôto ndê atac ɲandê sa.

¹⁰ Mac gauc gɛ̃m sake? Aô gato yom dindɛc tu bu lau sɛ̃lic aô ɲayham ma sɛ̃mpin aô-nga, me tu bu Anôto lic aô ɲayham-nga? Angô! Aô bu wakôm tu ɲamalac-nga, dec aô Kilisi ndê ɲgac akiŋ dom.

Pol whê sa bu in Anôto ndê aposel ɲandô

¹¹ O asidôwai, aô bu wawhê sa tɛ̃n mac bu mêtɛ̃ nan gahoc asɛ̃ tɛ̃n mac, nan ɲamalac si yom dom.

¹² Bu ɲamalac dan kɛ̃n tɛ̃n aô me kêdôhôn aô dom, magoc Yisu Kilisi hoc asɛ̃ tɛ̃n aô.

¹³⁻¹⁴ Mac angô aô ɲawaɛ su, dec anyalê bu muŋ-nga lê aô gam akiŋ Anôto kakuc lau Israel-nga si sakin akwa. Aô gasa ɲac si lɛ̃n dau gahôc gɛ̃lɛc ɲac si daɛ̃sam nan si yala gitôm aô neŋ. Ma gayɛ̃m dauŋ su tu wanɲkuc abanɲ Israel-nga si ɲagôlin. Ma mac angô bu aô gakɛ̃n kisa ɲaŋga tɛ̃n Anôto ndê gôlɔ̃wac dabuŋ nan sêkɛ̃n whiŋ Yisu, ma gakôm bu wasɛ̃n ɲac su.

¹⁵ Magoc Anôto kɛ̃yalin aô sa gwanan su, tɛ̃n tɛ̃m aô gambo dinaŋ atac ɲalôm ɛ̃n, ma tu in ndê lɛ̃n ɛ̃mwasiŋ lau-nga dec kɛ̃galɛ̃m aô sa bu wanem akiŋ in. Ma tiŋambu in gɛ̃lic ɲayham

¹⁶ bu hoc in ndê Atu Yisu asɛ̃ tɛ̃n aô, tu bu wasôm in ndê ɲawaɛ ɲayham asɛ̃ tɛ̃n lau nan lau Israel dom. Tɛ̃n dinaŋ aô gasôm yom gawhiŋ lau ɲatô dom.

¹⁷ Ma aô gapi Jerusalem bu walic lau nan sɛ̃ti aposel sɛ̃muŋ aô, nan dom. Mba. Aô gatɛ̃n gamɛ̃n Arabia-nga ga, ma tiŋambu gambu gatɛ̃n malac Damaskas.

¹⁸ Aô gambo malac dinaŋ yala tɔ̃ su, goc gapi Jerusalem ga bu walic Pita, ma gambo gawhiŋ in tɔ̃m bɛc 15.

¹⁹ Aô galic Pômdau asi Jems, magoc galic aposel ɲatô dom.

²⁰ Aô wasôm yɛ̃c Anôto angô-nga bu yom nan kwahic dec gato, nan yom tasan dom.

²¹ Tiñambu aô gatên gameñ Siria ma Silisia-nga ga.

²² Gôlôwac dabuñ gameñ Judia-nga nan sêkên whiñ Kilisi, nan sêlic aô anôñ andô dom.

²³ Magoc sêngô ñawaê pi aô bocdec bu, “Ñgac nan mun-nga kêñ kisa têt yac, kwahic dec kôm gwelen ma gêm mêtê pi lêt dakên whiñ-nga nan mun-nga in kôm bu sen su.”

²⁴ Bocdinan sêmpiñ Anôtô tu in gêm aô kwi-nga.

2

Lau aposel Jerusalem-nga sêkôc Pol sa

¹ Yala 14 giñga su goc gapi Jerusalem ga tiyham, ma gakôc Banabas lu Taitus sêwhiñ aô.

² Anôtô dau hoc yom dan asê têt aô ma kac aô, dec gapi Jerusalem ga têt ndoc dinan. Ma ñawaê ñayham nan gahoc asê têt tlaw gameñ apa-nga, nan aô gawhê sa yêc Jerusalem. Aô gawhê sa têt lau hon dom, magoc gawhê sa têt lau sêkên whiñ-nga si lau bata. Aô gatec bu lau sêpu gwelen nan gakôm, me sêsôm bu aô gakôm ñambwa, ma tu dinan-nga dec gawhê dauñ sa têt ñac lau dau.

³ Ñac sênyalê bu Taitus nan whiñ aô têt têt dinan, in ngac Grik-nga. Magoc sêkac yac bu asê in ndê ñamlic ñatô êñkuc lau Israel-nga si pwac nan dom.

⁴ Yom hon dinan hôt asê, ñahu bu lau ñatô sênsau bu sêti yac mba asidôwai ma sêmber sêmbo sêwhiñ yac bu sêtip lêt ti sakin nan yac andôhôn têt lau gameñ apa-nga. Yisu Kilisi kêgapwêc yac su yêc sakin yomsu-nga, magoc ñac lau tasan dinan sêkôm bu sêkac yac kwi ma ankc lêt yomsu-nga tiyham atôm lau akin ñambwa.

⁵ Tigen yac alhac ñannga ma asôc ñac ñapu dan dom, ñahu bu yac atac whiñ bu mac lau Galesia-nga anyalê yom ñandô pi ñawaê ñayham, ma asap dôn ñapan.

⁶ Aô kayalê bu Anôtô toc ñamalac dan sa hôt gêlêc dan su dom. Tu dinan-nga dec gahêgo dauñ dom têt ndoc nan gawhê dauñ sa têt lau nan gôlôwac dabuñ Jerusalem-nga sêtoc sa sêti ñac si lau bata. Ma ñac sêsôm yom dan bu sêmatôc ñawaê ñayham nan gam yêc lau apa si gameñ, nan dom.

⁷ Mba! Ñac sêlic bu Anôtô kêñ ñawaê ñayham sip aô aman bu wahoc asê têt lau nan lau Israel dom, tôm in kêñ sip Pita amba bu hoc asê têt lau Israel-nga.

⁸ Bu Anôtô kêñ ñaclai têt Pita ma kêyalin in sa ti lau Israel-nga si aposel, ma kêñ ñaclai têt aô bocdinan, ma kêyalin aô sa gati lau gameñ apa-nga si aposel.

⁹ Lau sêkên whiñ-nga yêc Jerusalem sêtoc Jems, Pita ma Jon sa sêti ñac si ñagôlôn. Ma têt ndoc lau tô dinan sêlic bu aô gatap Anôtô

ndê mwasiñ sa su, dec sêkam alu Banabas tu bu sêtoc asê bu ñac sêkôc alu ti alu mba yom sa. Ma ñac si ñalôm pitigen bu yac akôm gwelen ñawaê ñayham-nga awhiñ lau gameñ apa-nga, ma ñac sêkôm sêwhiñ lau Israel-nga.

¹⁰ Ñac sêndac gêt tigen, nan bu yac gauc nem ñac si lau nan sêpônâ dau. Ma gêt dau aô gauc gêm tidôn su bu wakôm.

Pol sôm Pita yêc malac Antiok

¹¹ Tiñambu aô gambo malac Antiok, ma Pita men mbo malac dau whiñ. Magoc malô aô galic yêc awê bu in kôm gêt dan, nan so yom ñandô ñawaê ñayham-nga. Ma tu dinan-nga dec aô gasôm yom sêmbalan-nga solop têt in.

¹² Bu têt ndoc in hôt asê Antiok tiwakuc, nan in kôm mêtê solop. In ndôc ti gêt gêt whiñ lau sêkên whiñ-nga nan lau Israel dom, dec têt asê bu in hêgo dau tu Moses ndê yomsu-nga dom. Magoc tiñambu lau Israel-nga ñatô nan sem gwelen sêwhiñ Jems, nan sêhôt asê malac Antiok. Pita kêyalê bu ñac sêsap Moses ndê yomsu dôn ma ñac bu sêkac lau gameñ apa-nga bu sêñkuc lau Israel-nga si ṭpwac sêsê laungac ñamlic ñatô su-nga. Tu dinan-nga dec in têt dau ma kêdahin dau su yêc lau nan lau Israel dom. In ndê lêt dau in lêt giso.

¹³ Ma lau sêkên whiñ-nga Israel-nga ñatô nan sêmbo malac Antiok, nan sêñkuc in ma sêsa lêt tasan dinan sêwhiñ, e lêt dau hê Banabas kwi whiñ.

¹⁴ Têt ndoc aô galic bu ñac si mêtê dau so yom ñandô ñawaê ñayham-nga, dec gasôm yom têt Pita yêc ñac hon anô-nga bocdec bu, “Am ngac Israel-nga, magoc têt ndoc am mwen hôt asê malac Antiok, nan am mbo whiñ lau nan lau Israel dom, ma hêgo daôm tu Israel-nga si yomsu-nga dom. Magoc malô am kac nem ñalôm kwi ma kôm gitôm am gêlic Moses ndê yomsu gitôm gêt atu, ma hu lau dau sin ma mbo ahê ñac. Bocke? Kwahic dec am bu kac lau gameñ apa-nga bu sêsôc lau Israel-nga si ñagôlin ñapu, a?”

Lêt tigen yêc bu dati lau gitên, nan dakên whiñ

¹⁵ Ma aô gasôm têt Pita, “Yac lau Israel-nga êlêmê dasam lau gameñ apa-nga bu lau sac, bu ñac sêñkuc Moses ndê yomsu dom. Magoc hêclu nen ñahu yêc lau gameñ apa-nga dom. Mba. Dinan sêkôc hêclu dambo lau Israel-nga nan dakôc Moses ndê yomsu, nan ñalôm.

¹⁶ Magoc yac tanyalê su bu ñamalac dan oc ti ñamalac gitên yêc Anôtô anô-nga tu in kêkuc lêt yomsu-nga dom. Mba, oc tôm dom. Magoc tu ñamalac dan kêñ whiñ Yisu Kilisi-nga, dec Anôtô gêlic in bu ñamalac gitên. Sen tigen dinan gic lau hon ñawaê, yac lau Israel-nga, ma lau gameñ apa-nga bocdinan. Tankc lêt dakên whiñ Yisu Kilisi-nga

tu bu dati lau gitên tu lêng dinan-nga, ma tu tanjuc lêng yomsu-nga lec dom."

¹⁷ Kwahic dec yac tanjuc lêng dakên whin Kilisi-nga tu bu dati lau gitên-nga. Mboe lau natô oc sêsam yac bu lau sac tu yac tanjuc lêng yomsu-nga tiyham dom. Magoc yac oc dasôm sake? Lêng dakên whin Kilisi-nga kên njasawa têng yac tu dakôm sac-nga, a? Aô wasôm, mba andô!

¹⁸ Mun-nga aô kasahê bu wati ngac gitên tu kakuc yomsu-nga, magoc kwahic dec gahu lêng dau sin su. Aô bu wambu wandi wasôc yomsu nâpu tiyham, dec oc tôle gêng tigen asê têng aô, nan bu aô ngac kagili yomsu-nga.

¹⁹ Bu sakin yomsu-nga tôle asê têng aô bu gawêkainj seŋ wambac ndu-nga, ma bocdinan dec aô tanjwê lêng yomsu-nga bu nem aô sa tiyham lec dom. Yomandô. Aô gahu lêng yomsu-nga sin, tu bu wanem akin Anôtô tôle anen bêc honj wambo tanli-nga. Anôtô dau pinj aô dôŋ gam damin Kilisi gitôm gambac ndu pi a gicso dau gawhinj in.

²⁰ Ma kwahic dec anen nahu gambo tanli-nga sip aô dauŋ dom, magoc gambo tanli tu Kilisi nan tisa mbo tali tiyham ma mbo anen nalom nan-nga. Ma tôle bêc honj nan wambo tanli wambo nom lec, nan wasa lêng tigen bocdec bu, wakên whin Anôtô Atu nan tac whin aô ma kên dau tu aô-nga.

²¹ Aô galic Anôtô ndê mwasinj gitôm gêng nambwa dom. Mba. Nahu bu namlac danj gitôm dom bu ti namlac gitên tu in kékuc yomsu-nga. Bu bocdinan, dec Kilisi ndê mbac ndu nan oc nahu mbasi.

3

Lêng yomsu-nga ma lêng dakên whin-nga

¹ O mac lau Galesia-nga, mac lau gauc mba. Yac awhê yom honj pi Yisu Kilisi sa yêc awê têng mac, e tôle mac daôm tanôm alic inj mbac ndu pi a gicso dau. Magoc asa dec meŋ ma kêŋsôn mac nem gauc?

² Aô bu wakên gêngac têng mac pi yom tigen bocdec bu, mac anjuc yomsu dec Anôtô kên Nalau Dabun têng mac, me mac akên whin njawê nŋayham pi Kilisi, nan mac anjô su, dec inj kên Nalau têng mac?

³⁻⁴ Bocke ma kwahic dec mac nem gauc tisac? Têng ndoc mac akên whin tiwakuc, nanj mac asa nem lêng ti Nalau Dabun ndê nŋalai, ma ahu lêng yomsu-nga sin. Tu dinan-nga lau nanj sêsap yomsu dôŋ, nanj sêkên kisa mac. Tu sake-nga kwahic dec mac bu ambu asôc yomsu nâpu tiyham, ma gauc gêm bu Anôtô oc kôle mac sa tu gêng nanj mac daôm akôm tu anjuc yomsu-nga. Mac bu akôm bocdinan, dec kisa atu nanj mac ahôc têng nŋamata-nga, nanj nahu mbasi.

⁵ Anjô! Anôtô kên ndê Nalau Dabun têng mac ma kôm gêng dalô daêsam yêc mac anjôm-nga. Inj kôm gêng dau tu mac anjuc yomsu-nga, me tu mac akên whin yom pi Kilisi, nanj mac anjô su-nga?

⁶ Gauc nem Abraham. Inj kên whin Anôtô, ma tu dinan-nga Anôtô gêlic inj bu ngac gitên.

⁷ Bocdinan anjyalê bu lau honj nanj sêŋkuc lêng sêkên whin-nga, nanj Anôtô gêlic nŋac sêtôm Abraham ndê lau wakuc.

⁸ Yom nanj sêto yêc, nanj tôle asê gwanan bu Anôtô oc lic lau nanj lau Israel dom, nanj bu lau gitên, tu nŋac si sêkên whin-nga. Anôtô sôm njawê nŋayham dau asê têng Abraham gwanan su bocdec bu:

Lau nom-nga honj oc sêtap anen mbec nŋamwasinj sa yêc am. [Gen 12:3]

⁹ Abraham kên whin, dec tap Anôtô ndê mbec nŋamwasinj sa. Ma bocdinan lau honj nanj sêkên whin, nanj oc sêtap mbec dau nŋamwasinj sa sêwhin Abraham.

¹⁰ Magoc lau honj nanj gauc gêm bu nŋac oc sêti lau gitên tu sêŋkuc yomsu-nga, nanj oc sêtap Anôtô ndê tac nŋandê sa, tôle yom danj nanj sêto yêc, nanj sôm bocdec bu:

Asa nanj kékuc yomsu honj nanj sêto sip buku yomsu-nga, nanj napep ma timala dom, nanj oc tap Anôtô ndê tac nŋandê sa. [Diut 27:26]

¹¹ Ma yom danj tiyham sêto yêc bocdec bu: Lau gitên oc sêndôc tali tu nŋac si sêkên whin-nga. [Hab 2:4]

Yom dau tôle asê tiawê bu namlac danj oc ti namlac gitên yêc Anôtô anjô-nga tu inj kékuc yomsu-nga dom.

¹² Lêng yomsu-nga sôm bu namlac nanj tôle bu sa ndê lêng êŋkuc yomsu honj napep enj, nanj oc ndôc tali. Magoc lêng yomsu-nga dinanj so lêng dakên whin-nga.

¹³ Asa nanj takwê lêng yomsu-nga bu nem in sa, nanj gic waê bu tap Anôtô ndê atac nŋandê sa. Magoc Kilisi kêngaho yac su yêc lêng datap atac nŋandê dinan sa-nga. Inj dau hôc Anôtô ndê atac nŋandê tu yac-nga, tôle yom nanj sêto pi lau sac, nanj yêc bocdec bu:

Lau honj nanj sêkên nŋac sêŋgalên a, nanj dalic nŋac gitôm lau nanj sêtap Anôtô ndê tac nŋandê sa. [Diut 21:23]

¹⁴ Yisu Kilisi hôc nŋandê dinanj tu bu lau nanj lau Israel dom, nanj dec oc sêtap Abraham ndê mbec nŋamwasinj sa sêwhin lau Israel-nga. Ma yac honj oc dakôle Nalau Dabun, nanj Anôtô gic bata su, nanj sa tu yac nenj dakên whin Yisu-nga.

Pwac yomsu-nga, ma pwac mwasinj-nga

¹⁵ O asidôwai, wanem dôhônj pi namlac si lêng bu wawhê gêng dau sa. Pwac nanj namlac lu sêmatinj tidônj su, nanj oc tôle dom bu nŋac danj ndic têku, me seŋ su. Ma Anôtô ndê pwac bocdinan.

¹⁶ In gic bata yom têt Abraham ma sôm bocdec bu, “*Aô oc wanem mbec am ti nem wakuc.*” Yom nan in sôm pi Abraham ndê wakuc, nan hêganôn lau daêsam dom, magoc hêganôn Abraham ndê ngac wakuc tigen, nan Kilisi dau.

¹⁷ Aô wasôm têt mac bu Anôtô gic bata yom dau têt Abraham mun su, ma tinambu yala 430 ginja su, dec in kên ndê yomsu têt lau Israel-nga. Magoc yomsu dau sen pwac mwasiñ-nga nan Anôtô kêmatin whin Abraham, nan su dom.

¹⁸ Lau bu sêtap Anôtô ndê mwasiñ sa tu sênku yomsu-nga, nan dec lèn dau kékuc yom nan Anôtô gic bata têt Abraham, nan dom. Magoc bocdinañ dom. Bu Anôtô gic bata yom têt Abraham ma sôm bu êmwasiñ in nambwa.

¹⁹ Bocdinañ Anôtô kên yomsu nahu bocke? In kên tu bu tôc namlac si sac asê-nga, bu lhac e Abraham ndê wakuc nan Anôtô gic bata yom pi in, nan hoc asê. Ma gên dan tiyham. Anela sêkôc Anôtô ndê yomsu ma sêkên têt ngac nahu-nga dan, nan Moses.

²⁰ Ngac nahu-nga dau kôm gwelen mbo Anôtô ma lau Israel-nga nahu ma kôc yomsu. Magoc pwac mwasiñ-nga nan Anôtô kêmatin whin Abraham, nan in dau kên solop têt in, ma ngac nahu-nga mbasi.

Yomsu oc tôc yac nen sac asê, ma wê yac datên Kilisi dandi

²¹ Bocdinañ wandac mac bocdec bu, yomsu sen mwasiñ nan Anôtô gic bata tidôn bu kên têt Abraham nan su, me? Wasôm têt mac bu mba andô. Yac bu datôm bu datap sen dandôc tanli-nga sa yêc yomsu, dec yomsu dau oc ti yac nen sen dati lau gitên-nga.

²² Magoc oc tôm dom. Anôtô ndê yom nan sêto yêc, nan whê sa bu lau nom-nga hon sêndôc gapocwalô sac-nga. Nalên dinañ mwasiñ nan Anôtô gic bata, nan hêganôn lên dakên whin-nga, ma datap mwasiñ dau sa tu dakên whin Yisu Kilisi-nga.

²³ Mun-nga, lên dakên whin-nga dinañ men sa tiawê su dom. Têt têt dinañ yac dambo datôm lau gapocwalô-nga nan yomsu sô yac dôn, bu dambo bocdinañ e Anôtô tôc lên dakên whin-nga asê tiawê.

²⁴ Anôtô kên yomsu bu nem gôlin yac ma tôc yac nen sac asê, goc wê yac datên Kilisi dandi, bu datap lên dati lau gitên-nga sa tu yac nen dakên whin in-nga.

²⁵ Ma kwahic dec lên dakên whin-nga men sa su, dec dambo yomsu nahu tiyham dom.

Dati Anôtô atuwêi ti ngac

²⁶ Mac hon ati Anôtô ndê balêkoc tu mac nem akên whin Yisu Kilisi-nga.

²⁷ Bu mac hon nan alin busangu, nan gên dau pin mac dôn am damin Kilisi, tôm mac asôc in ti nem njakwê.

²⁸ Ma Anôtô kôc mac sa kékuc mac nem nahu nom-nga dom. Mba. Mac bu lau Israel-nga, me lau apa, lau akin nambwa me lau nan dau sêmbo si gên, lauwhê me laungac, tigen anyalê bu Anôtô kôc yac hon sa tu yac nen dakên whin Yisu Kilisi-nga, nan pin yac hon dôn dapitigen.

²⁹ Ma mac lau asa nan ati Kilisi ndê, nan ati Abraham ndê lau wakuc bocdinañ, ma awêkain mwasiñ nan Anôtô gic bata têt Abraham.

4

¹ Aô wawhê gên dau sa têt mac bocdec bu. Balê nan damba gic bata bu kên ndê wapa lênsem têt in, nan oc wêkain gên dau yomandô. Magoc damba bu mbac ndu têt ndoc in mbo balê, dec in oc kôc wapa dau sep dom, ma in oc mbo gitôm damba ndê ngac akin nambwa dan.

² Ma lau natô oc sêyob in ti ndê wapa lênsem e in ndê yala gitôm nan damba sôm tidôn gwanan su.

³ Ma yac bocdinañ. Mun-nga yac dakên whin su dom, nan dambo datôm balêkoc saun, ma datôm lau akin nambwa nan dambo yomsu ti ngôlin nom-nga nahu.

⁴ Magoc têt ndoc nan Anôtô sôm gwanan su, nan men sa, goc in kên ndê Atungac men mbo nom. In dinda kôc in ti namlac nom-nga nan mbo yomsu nahu,

⁵ bu êngapwêc yac lau nan dambo yomsu nahu, nan su, ma yac dati Anôtô ndê balêkoc.

⁶ Ma Anôtô kên ndê Atu ndê Nalau sip yac hon nen nalom, dec tôc asê bu mac lau gamen apa-nga ati Anôtô ndê balêkoc awhin yac lau Israel-nga. Ma Nalau dau gêm yac sa dec data Anôtô ti atac pa su, ma dasam in bu, “Daman, Daman.”

⁷ Bocdinañ kwahic dec yac lau akin tiyham dom, magoc yac Anôtô ndê balêkoc solop. Ma yac dati Anôtô ndê balêkoc, dec dawêkain gên lênsem nan gic waê in ndê balêkoc.

Pol nalom nawapac tu lau Galesia-nga

⁸ Mun-nga mac am gauc Anôtô, ma am akin gên nom-nga nambwa nan Anôtô nandô dom.

⁹ Magoc kwahic dec mac anyalê Anôtô, ma gên atu dan whin bocdec bu, Anôtô dau kyalê mac su. Ma bocke dec mac bu akac daôm kwi, ma ambu andi asôc yomsu nahu, dec ambo atôm lau akin tiyham? Bu yomsu hon, nan ngôlin nom-nga nambwa nan najaclai ti nandô mbasi.

¹⁰ Tu sake-nga mac bu anjuk ngôlin nambwa nan hêganôn bêc ti ayô, ma yala ti têt natô?

¹¹ Aô gatôc dau tu mac-nga bu mboe gwelen nan aô gakôm têt mac, nan oc nandô mbasi.

¹² O asidôwai. Muñ-nga mac lau apa ambo yomsu ñapu dom, ma aô gahu lêng yomsu-nga sinj tu bu wambo watôm mac. Magoc kwahic dec lau ñatô sêñsau mac, dec mac ambo atôm lau akind tiyham tu yomsu-nga. Bocdinañ dec watenñ mac bu ahu lêng dinañ sinj ma ambo atôm aô. Ma alic aô ñayham tôm muñ-nga nañ aô gambo gawhiñ mac, nañ mac akôm aô sac dom.

¹³ Têñ têm dinañ gëmbac kôm aô, dec gambo tenj gawhiñ mac, ma gahoc ñawaê ñayham asê têtñ mac. Mac anyalê gêtñ dau su.

¹⁴ Aneñ gëmbac dau kên ñawapac têtñ mac bu ayob aô, magoc mac apu aô me alic aô sac dom. Mba. Mac akôc aô sa gitôm Anôtô ndê anjela danj, me tôm mac akôc Yisu Kilisi dau sa.

¹⁵ Têñ ndoc dinañ mac atac whiñ bu anem aô sa êñlêc, e tôm mac bu akip nem tanôm ñakôp sa ma akênj têtñ aô. Yomandô. Magoc kwahic dec mac nem atac ñayham tu aô-nga ginjga su.

¹⁶ Bocke? Tu aô gasôm yom ñandô asê têtñ mac-nga, dec kwahic mac alic aô tôm nem ñacyo, a?

¹⁷ Ñac lau tasan dinañ sêkôm ñannga bu sêkac mac kwi asôc yomsu ñapu tiyham. Magoc sêkôm tu mac atap ñandô ñayham danj sa-nga dom. Ñac atac whiñ bu mac ahu aô sinj ma akênj daôm sambuc tu anjuc ñac-nga.

¹⁸ Iñ lêng ñayham bu mac akênj daôm sambuc tu bu akôm gêtñ nañ ñahu ñayham yêc. Ma aô bu wambo wawhiñ mac, me aô bu wambo dom, magoc akôm bocdinañ ñapanj.

¹⁹ O aneñ balêkoc awhê ma ñgac. Kwahic dec aô kasahê ñandê atu tiyham tu mac-nga, gitôm awhê nañ balêkoc tunj inj. Ñahu bu aô tac whiñ ndu andô bu Kilisi ndê yom tidônj yêc mac nem ñalôm, e andi atôm inj dau.

²⁰ Aô neñ ñalôm ñawapac atu tu mac-nga, ma senj danj bu hôc pi aô, dec aô atac whiñ kêlêc bu wambo wawhiñ mac, ma wasôm yom ñayham-ñayham têtñ mac, ô yom ñannga nañ kwahic dec gato têtñ mac.

Sara lu Haga sêti ñadôhôn

²¹ Mac lau nañ atac whiñ bu ambo yomsu ñapu, aô bu wandac mac bocdec bu. Mac anyalê senj nañ yomsu bu wê mac atênj andi, me mba?

²² Gauc nem yom nañ sêto yêc pi balêkoc ñgac lu nañ Abraham kwê asê. Balê danj dinda Haga inj awhê akind ñambwa, ma balê danj dinda Sara inj awhê akind dom, inj Abraham nawhê solop.

* **4:27:** Aisaya to yom dau pi malac Jerusalem têtñ ndoc ñacyo sêñgaho lau Israel-nga su ma sêkôc ñac sa si sêndôc gamen Babilon-nga gitôm lau gapocwalô-nga. Aisaya gêlic bu malac dau tigasán, dec gêm dôhônj pi awhê gapoc. Pol kôc Aisaya ndê yom ma to sip inj ndê bapia têtñ lau Galesia-nga bu whê yom nañ inj to pi malac Jerusalem lu, nañ sa. Yom pi awhê nañ gêm ñgac sa su, nañ hêganônj lau Israel-nga ma malac Jerusalem akwa. Ma yom pi awhê gapoc nañ oc tap balêkoc daêsam sa, nañ hêganônj lau sêkênj whiñ Yisu-nga nañ oc sêndôc malac Jerusalem wakuc.

²³ Haga kôc balêkoc kêkuc ñamalac nom-nga si lêng ñambwa. Magoc Sara kôc balêkoc kêkuc yom nañ Anôtô gic bata têtñ Abraham.

²⁴⁻²⁵ Gêtñ dau inj gitôm yom gôlinj danj, bu awhê lu dinañ sêti pwac lu ñadôhônj. Haga ti dôhônj pwac akwa yomsu-nga nañ Anôtô kêmatinj yêc Lôc †Sainai yêc gamen Arabia-nga. Ma balêkoc pwac dinañ-nga sêti lau akind ñambwa tôm Haga. Ma Haga ti dôhônj malac Jerusalem têm dindec-nga, bu malac dau ti ndê lau sêmbo sêtôm lau akind ñambwa bocdinañ.

²⁶ Magoc Sara ti dôhônj malac Jerusalem wakuc nañ yêc undambê, ma inj gitôm yac neñ dinañ ñandô nañ awhê akind ñambwa dom.

²⁷ Bu sêto yom danj yêc bocdec bu:

Am awhê gapoc nañ kôc balêkoc dom, atac ñayham sa. Am nañ kêsahê balêkoc tunj am dom, nañ mbwêc ti atac ñayham. Bu kwahic dec am mbo gitôm awhê nañ balêkoc mba, magoc tinjambu am oc tap nem balêkoc sa hôc gêtêc awhê nañ gêm ñgac sa, nañ su.* [Ais 54:1]

²⁸ Aneñ asidôwai. Tu Kilisi-nga dec mac ati balêkoc pwac mwasinj-nga gitôm Aisak, balêkoc nañ hôc asê kêkuc yom nañ Anôtô gic bata têtñ Abraham.

²⁹ Muñ-nga Ismael, balêkoc nañ hôc asê kêkuc ñamalac si lêng, nañ kênj kisa Aisak, nañ hôc asê ña Ñalau Dabun ndê ñaclai. Ma kwahic dec mac anjahê kisa ñalên kainj tigenj yêc lau nañ sêsap lêng yomsu-nga dôñ.

³⁰ Magoc gauc nem yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Kênj awhê akind lu inj atunjgac sêlhô sêndi, bu awhê akind ndê balê dau oc wêkainj wapa lêngsêm ñatô whiñ ñadauwê ndê atunjgac dom. [Gen 21:10]

³¹ Bocdinañ asidôwai, akôc gauc ñannga bocdec bu. Yac awhê akind Haga ndê balêkoc dom, magoc yac ñadauwê Sara ndê balêkoc solop.

5

Dasap lêng dakênj whiñ-nga dôñ, bu Kilisi kêgapwêc yac su yêc lêng yomsu-nga

¹ Kilisi kêgapwêc yac su dec dambo datôm lau akind ñambwa tiyham dom. Bocdinañ alhac ñannga, ma ayob daôm bu wapac lêng yomsu-nga êngwinj mac e ati lau akind tiyham dom.

² Aô Pol wasôm têtñ mac bu asa nañ gauc gêm bu ti ñgac gitênj tu inj kêkuc yomsu sêsê

laungac namlic natô su-nga, nan Kilisi gitôm dom bu oc nem in sa.

³ Aô wasôm tiyham têt mac, bu asa nan sôc yomsu tigen dinan naru, nan ênkuc yomsu hon bocdinar ndic nawaê.

⁴ Mac lau nan gauc gêm bu ati lau gitên tu ankuc yomsu-nga, nan akac daôm su yêc Kilisi ma yêc Anôtô ndê mwasin.

⁵ Nahu bu Anôtô gêlic yac tôm lau gitên tu yac nen dakên whin-nga. Ma Nalau Dabun puc yac dôn bu dahôn ti dakên batan gêt dau na-ndand.

⁶ Bu yac lau nan dati Yisu Kilisi ndê, nan tanyalê bu lêt yomsu-nga dan oc nem yac sa ndand dom. Nac bu sêsê yac namlic natô su, me sêsê yac dom, nan dalic tôm gêt nambwa. Gêt tigen yac dalic bu gêt atu, nan dakên whin Kilisi. Ma yac nen mêtê atac whin nen asidôwai-nga têt yac nen dakên whin asê.

⁷ Mun-nga lê, mac asa nem lêt akên whin-nga napen en, atôm lau nan sênti nanga. Tigen asa kalhac mac ahuc e ahu yom ndand sin?

⁸ Lau nan sêlhac mac ahuc, nan sêmer akên Anôtô nan kêgalêm mac sa, nan ndê dom.

⁹ Ayob daôm napen têt lau kain dinan, bu yom nan nac sêndôhôn, nan gitôm yist nan sêkên sip bolom nalôm ma kôm gwelen malô-malô e gêm bolom sambuc ahuc.

¹⁰ Tu Kilisi pin yac hon dôn-nga, dec gakên whin bu mac oc akôc anen yom dindec sa, ma atec yom bambalin hon. Ma asa nan bu lhac mac ahuc ma ênsôn mac nem gauc, nan oc tap in ndê gwelen dau nagêyô sa.

¹¹ O asidôwai, lau natô sêngôlin yom pi aô ma sêsôm bu aô gam mêtê ma gapuc yomsu sêsê namlic natô su-nga dôn. Angô su nan. Aô bu wapuc yomsu dau dôn, dec tu sake-nga lau Israel-nga nan sêsap yomsu dôn, nan sêkên kisa aô? Ma aô bu wapuc yomsu dau dôn, dec yom nan yac ahoc asê pi Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau, nan dec oc wakôm nditôm yom nambwa. Yom pi Yisu ndê mbac ndu, nan gitôm hoc nan lau Israel-nga daêsam sêtin gahi pi-nga.

¹² Oc nayham bu lau nan sêngilî mac bu ankuc yomsu sêsê namlic natô su-nga, nan sêtim dandi namlic sambuc kic-kic.

¹³ O anen asidôwai. Anôtô kêgalêm mac sa bu ambo atôm lau akin yomsu-nga dom. Tigen in ndê galem dinan kên nasawa têt mac bu akôm sac tôm nalôm akwa kêgilî mac dom. Mba! Anem akin asidôwai ti ankuc mêtê atac whin-nga.

¹⁴ Bu yomsu hon sôc yomsu tigen naru, nan yêc bocdec bu, “Am atac whin lau menpar am, gitôm am atac whin daôm.”

¹⁵ Magoc mac bu alic daôm sac-sac me awê daôm kôc-kôc, dec lêt dinan gitôm bu oc sen mac su andinam.

¹⁶ Bocdinar wasôm têt mac bu asa nem lêt tôm Nalau Dabun gêm gôlin mac, dec oc tôm dom bu akôm mêtê nalôm akwa-nga ndand sa.

¹⁷ Bu mêtê nan mac nem nalôm akwa bu êngilî mac bu akôm, ma mêtê nan Nalau tac whin bu mac akôm, nan sêtôm dau dom. Nahu bu mac nem nalôm akwa ma Nalau Dabun sic sin têt dandi, tu bu sênem gôlin mac-nga. Tu dinan-nga dec mac atôm dom bu akôm tôm mac daôm atac whin. Mac oc ankuc nalôm akwa ndê ngôlin, me Nalau Dabun oc nem gôlin mac.

¹⁸ Magoc Nalau bu nem gôlin mac, dec mac ambo yomsu naru tiyham dom.

¹⁹ Lau nan nalôm akwa gêm gôlin nac, nan si mêtê sac-sac têt dau yêc awê. Nac sêkôm mêtê mockain-nga, mêtê nadômbwi, ma mêtê atac ngalac-nga.

²⁰ Nac sem akin anôtô tasan, sêpec balô, sêkên kisa lau, sêngilî sin, tagatu gêt, nac lau atac ndand-nga, ma sêpo dau sa hóc gêlêc. Nac si lêt kôm lau sêlic dau sac-sac e sêwhê dau kôc.

²¹ Nac sem lêmun lau natô si gêt, ma êlêmê sen asam ti sênôm gêt ênin nac-nga, ma sêkôm mêtê sac tidau-tidau bocdinar. Aô wakên puc mac, tôm gakên puc mac su, bu lau nan sêsa lêt kain dinan, nan oc sêwêkain si mala yêc Anôtô ndê gamen undambê-nga dom andô.

²² Magoc lau nan Nalau Dabun gêm gôlin nac, nan sêsa lêt bocdec bu. Nac atac whin lau, sêmo ti atac nayham, ma sêsa si lêt ti yom malô, sêkôc si nalôm dôn pi lêt agwa-agwa hon, nac tawalô lau, sêkôm mêtê nayham en, ma gwelen bocke nan sêsôm bu sêkôm, nan sêkôm ndand sa.

²³ Nac sêtoc dau sa dom, ma sêtimêtê dau napen. Mêtê kain dinan so yomsu dan dom.

²⁴ Ma yac lau nan dati Yisu Kilisi ndê, nan dahu mêtê atac ngalac-nga ti mêtê sac hon nan men akên nalôm akwa, nan sin, tôm yac tac nalôm akwa ndu pi a gicso dau gi.

²⁵ Yac oc dandôc tanli tu Nalau Dabun ndê gwelen-nga, dec dakên Nalau ti gôlin yac nen lêt hon.

²⁶ Datoc daun sa dom, ma danem lêmun asidôwai ti dali nac nalôm sa dom.

6

Lêt nayham natô

¹ O asidôwai, mac bu anyalê bu mac nem dan kôm sac, dec mac lau nan Nalau Dabun gêm gwelen nanga yêc nem nalôm, nan anshê bu anem in sa. Akôm lêt malô en têt in, e in nem dau kwi ma sa Pômdau ndê lêt tiyham. Magoc ayob daôm bu lêtôm tap mac sa whin dom.

² Dahôc asidôwai si n̄awapac dawhin̄ n̄ac, ma n̄alêñ dinan̄ yac oc dakôm Kilisi ndê yomsu atac whin̄ asidôwai-n̄ga n̄andô sa.

³ Bu asa nan̄ toc dau sa bu in̄ n̄amalac tiwaê hôc gêlêc ndê asidôwai su, nan̄ kêsau dau. In̄ n̄amalac waêm̄ba.

⁴ Anem dôhôn̄ daôm nem lêñ pi asidôwai n̄atô si lêñ tu bu apo daôm sa-n̄ga dom. Mba. Mac tigen-tigen̄ akôm gwelen̄ bocke nan̄ Anôtô kên̄ sip mac amam, nan̄ n̄apep en̄, dec oc ti mac nem n̄ahu apo daôm sa-n̄ga.

⁵ Bu Anôtô gic sam gwelen̄ ti sakin̄ tidau-tidau tên̄ yac tigen-tigen̄ bu dawêkain̄, ma bocdinan̄ dakôc sa tôm ndi, ma dakôm n̄apep.

⁶ Asa nan̄ bu ndôc n̄amalac dan̄ n̄apu tu êndôhôn̄ Anôtô ndê yom-n̄ga, nan̄ goc êmwasin̄ in̄ ndê kêdôhôn̄waga dau n̄a gên̄ n̄ayham-n̄ayham n̄atô ndic n̄awaê.

Anôtô oc kên̄ n̄agêyô tên̄ lau êñkuc n̄ac si mêtê têtên̄

⁷ Akôc gauc n̄apep pi yom dindec. Mac atôm dom bu an̄sau Anôtô ma asin̄ gên̄ dan̄ tên̄ in̄. Mba! Bu gên̄ n̄andô nan̄ datap sa yêc yac nen̄ ôm, nan̄ kêkuc gên̄ n̄awhê nan̄ dasô mun̄.

⁸ Am bu kôm mêtê êñkuc lêñ n̄alôm akwa-n̄ga, nan̄ gitôm am sô gên̄ n̄awhê sac yêc ôm, ma am oc tap n̄andô sac sa. Am oc nin̄am tu n̄alôm akwa-n̄ga. Magoc am bu kôm mêtê êñkuc N̄alau Dabun̄ ndê atac whin̄, nan̄ gitôm am sô gên̄ n̄awhê n̄ayham. Ma am oc tap n̄andô n̄ayham sa bocdec bu, N̄alau dau oc kên̄ am ndôc tamli n̄apan̄.

⁹ Yac dakôm mêtê n̄ayham dasin̄ su, ma lic n̄akam dom. Yac bu dahu sin̄ dom, dec oc datap n̄andô n̄ayham sa tôm n̄andoc.

¹⁰ Tu dinan̄-n̄ga têm hon̄ nan̄ Anôtô kên̄ tên̄ yac, nan̄ dakôm mêtê n̄ayham tên̄ lau hon̄. Ma dakôm hôc gêlêc tên̄ lau sêkên̄ whin̄ Kilisi-n̄ga.

Yac datiwakuc in̄ gên̄ atu

¹¹ Alic yom n̄alhô atu-tu dindec nan̄ aô dauñ aman̄ gato tên̄ mac.

¹² Lau nan̄ sêkac mac bu asôc yomsu sêsê n̄amlic-n̄ga n̄apu, nan̄ sêkôm gên̄ dau n̄ahu bu sêtec bu sêtap kisa sa tu Kilisi ndê a gicso-n̄ga. N̄ac atac whin̄ bu lau Israel-n̄ga nan̄ sêkên̄ whin̄ Kilisi dom, nan̄ sêlic n̄ac n̄ayham.

¹³ Bu n̄ac lau dau sêsôc yomsu sêsê n̄amlic-n̄ga n̄apu su, magoc n̄ac sêñkuc Anôtô ndê yomsu n̄atô hon̄ dom. N̄ac sêkac mac bu an̄kuc yomsu sêsê n̄amlic-n̄ga, tu bu sêtoc dau sa pi gên̄ nan̄ sêkôm tên̄ mac nem n̄amlic-n̄ga n̄ambwa.

¹⁴ Magoc aô oc watoc dauñ sa pi gên̄ tigen, nan̄ gên̄ atu nan̄ Pômdau Yisu Kilisi kôm tên̄ ndoc in̄ mbac ndu pi a gicso dau. Bu gên̄ dau gêm aô sa bu wahu mêtê ti lêñ nom-n̄ga hon̄ sin̄, tôm aô gac pi a gicso gi. Ma n̄alêñ dinan̄ tôm aô dauñ gambac ndu pi a gicso dau gawhin̄.

¹⁵ Mac lau nan̄ sêsê mac nem n̄amlic n̄atô su, ma mac lau nan̄ sêsê mac dom, an̄yalê bu gên̄ dau in̄ gên̄ n̄ambwa. Gên̄ atu tigen bocdec yêc, nan̄ bu dati lau wakuc tu Yisu Kilisi-n̄ga.

¹⁶ Pômdau ndê yom malô ti tawalô tên̄ mac hon̄ nan̄ an̄kuc n̄agôlin̄ wakuc dindec. Mac atôm Anôtô ndê lau Israel-n̄ga wakuc.

¹⁷ Aô gatec bu n̄amalac dan̄ kên̄ n̄awapac tên̄ aô pi yom kain̄ dindec tiyham. Lau sic aô ma sêkên̄ gôc daêsam tên̄ aô tu kakuc Yisu-n̄ga, nan̄ whê aô sa bu in̄ ndê n̄gac akin̄.

¹⁸ O anen̄ asidôwai. Mwasin̄ akên̄ yac nen̄ Pômdau Yisu Kilisi puc mac gatôm dôñ. Yomandô.

Pol ndê bapia têng lau Epesas-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Epesas in malac tiwaê dan yêc gamen Esia-nga, ma Luk to yom pi Pol ndê gwelen yêc malac Epesas yêc Apo 18:18-21, ma 19:1-41. Lau daêsam gauc gêm bu Pol to bapia dindec têng gôlôwac dabun malac Epesas-nga têng ndoc in ndôc gapocwalô ndôc malac Rom, ma gauc gêm bu in to bapia dau têng lau Epesas-nga tawasê dom, magoc gitôm bapia nan gic waê lau sêkên whin-nga hon bu puc nac dôn.

Yêc lôcwha (sapta) 1-3 Pol to yom pi mwasin ti njaclai atu nan Anôtô gic bata têng lau sêkên whin-nga, ma pi lêng nan in gauc gêm tidôn mun su bu pin gêng undambê-nga ti gêng nom-nga hon dôn pigen, ma kên Yisu ti nagôlôn (1:10). Yisu ndê gwelen gic lau Israel-nga ma lau gamen apa-nga, nan nawaê bocdinar. Nac hon sêtap Anôtô ndê mwasin nem nac si-nga sa tu nac si sêkên whin-nga, gitôm mwasin nambwa (2:8-10).

Yêc lôcwha 4-6 Pol to yom ma gêm la lau sêkên whin-nga pi lêng nayham tu sêsa-nga, ma tu sêmo sêwhin dandi-nga, ma tu sêlhac nangja ma sêndic sin têng Sadan-nga.

Pol gic hu ndê bapia têng lau Epesas-nga

¹ Aô Pol, nan gati Yisu Kilisi ndê taposel kékuc Anôtô ndê atac whin, gato bapia dindec têng lau dabun malac Epesas-nga, mac lau nan akên whin Yisu Kilisi.

² Mwasin ti yom malô têng mac akên Daman Anôtô, lu Pômdau Yisu Kilisi.

Mwasin nalôm-nga nan datap sa tu Kilisi-nga

³ Tampin Anôtô, yac nen Pômdau Yisu Kilisi Damba, nan kêmwasin yac lau nan dakên whin Kilisi, na Nalau Dabun ndê mwasin nalôm-nga tidau-tidau, nan nahu yêc undambê.

⁴ Bu têng ndoc in kên undambê ti nom su dom, nan in kêyalin yac sa gwanan su, bu pin yac dôn danem damin Kilisi, ma bu dati lau dabun ma dambo in angô-nga ti nen giso mbasi. In tac whin yac ndu andô,

⁵ dec kêyalin yac sa gwanan su, ma kêmasan lêng bu kôc yac sa dati in ndê balêkoc, tu Yisu Kilisi-nga. Lêng dau kékuc in ndê atac whin, ma in gêlic nayham bu kôm nandô sa,

⁶ tu bu yac dapo Anôtô ndê waê sa tiatu, tu mwasin atu nan datap sa nambwa, tu in ndê Atungac nan in atac whin kêlêc-nga.

⁷ Yac lau nan dakên whin Yisu Kilisi, nan Anôtô suc yac nen sac kwi ma gêmli yac nen sac natôp, na Kilisi ndê dac. Anôtô in

mwasin ti mwasin Nadau, dec kôm gêng dau nandô sa.

⁸ In ndê mwasin kêsâlê yac ahuc, ma kên gauc nayham-nayham têng yac bu tanyalê in ti ndê yom-nga.

⁹ Ma lêng nan Anôtô gauc gêm tidôn mun su, ma gêlic nayham bu Kilisi kôm nandô sa, nan yêc sin dau têng têng namata-nga andô e men, magoc kwahic dec Anôtô hoc asê têng yac.

¹⁰ Lêng dau bocdec. Anôtô tac whin bu pin gêng undambê-nga ti gêng nom-nga hon dôn sêsoc nagôlôn tigen napu, ma nagôlôn dau in Kilisi. Ma gêng dau oc nandô sa têng ndoc nan Anôtô kêmatin tidôn.

¹¹ Lêng hon nan Anôtô gauc gêm tidôn, nan kôm nandô sa kékuc in dau ndê atac whin. Ma têng têng namata-nga andô, in gauc gêm tidôn bu ênyalin yac lau nan ambo Israel si ton nalôm nan sa, bu pin yac dôn anem damin Kilisi.

¹² Anôtô kôm gêng dau, bu yac lau nan ati lau namata-nga bu akên batan bu atap Anôtô ndê mwasin nem yac si-nga sa tu Kilisi-nga, nan oc ambo tu ampin in, ma tu apo in ndê waê sa-nga.

¹³ Ma mac flau gamen apa-nga bocdinar. Anôtô pin mac dôn am damin Kilisi awhin yac lau Israel-nga, têng ndoc mac angô yom nandô nawaê nayham-nga, nan whê Anôtô ndê lêng nem mac si-nga sa. Ma têng ndoc mac akên whin, nan Anôtô kên Nalau Dabun nan in gic bata mun su, bu ti mac nem nandalô bu tôc asê bu mac ati Kilisi ndê lau.

¹⁴ Nalau dau, Anôtô kên têng yac gitôm gêng nandô mbêc, tu bu tôc asê bu mwasin hon nan in gic bata bu dawêkain tinambu, nan oc datap sa yomandô. Anôtô gêmli yac su dati in ndê, ma gêng dau na-nandô yac oc datap sa têng bêc nambu-nga. Tu dinan-nga tampin Anôtô ma dapo in ndê waê sa.

Pol ten mbec tu lau Epesas-nga

¹⁵ Aô gangô nawaê bu mac akên whin Pômdau Yisu Kilisi nangja, ma atac whin lau dabun hon. Ma tu dinan-nga dec,

¹⁶ aô gaten mbec ma gam danje Anôtô tu mac-nga tôc bêc hon.

¹⁷ Yêc anen mbec hon nalôm, aô gaten yac nen Pômdau Yisu Kilisi Damba, Nawasi Nadau Anôtô, bu in ndê Nalau kên gauc nayham têng mac, ma whê Anôtô ndê yom sa têng mac e anyalê in tidôn andô.

¹⁸ Ma aô gaten whin bu Anôtô whê mac nem gauc sa e anyalê sôc nalôm ndi, mwasin ti nawasi atu nan in kêgalêm mac sa bu awêkain awhin in ndê lau dabun hon, nan mac tamkwê ambo.

¹⁹ Ma aô gaten mbec bu mac anyalê Anôtô ndê njaclai nan hêc gêlêc njaclai hon su, nan in kên bu nem yac lau dakên whin-nga sa. Anôtô ndê njaclai atu tigen dinan,

²⁰ Uñ Kilisi sa akênj lau batê-nga, ma kênj in ndôc in dau amba andô-nga yêc undambê.

²¹ Ma Kilisi ndôc Anôtô ndê andô-nga, dec hóc gêlêc kin ti gôlinwaga ma ñaclai ti ñanja hon nan sêmbô undambê me sêmbô nom, ma in hóc gêlêc ñaê ti waê hon nan sêtoc sa têtj têtj kwahic dec-nga ma têtj têtj ñambu-nga bocdinañ.

²² Ma Anôtô kênj gêtj hon sêsôc Kilisi gahi ñapu, ma kêtjalin in sa ti gôlôwac dabun si ñagôlôn bu nem gôlin gêtj hon.

²³ Gôlôwac dabun dau ti Kilisi ndê ñandô. Ma Kilisi ndê mwasin ti ñaclai nan gêm gamen hon ahuc, nan kêsâlê gôlôwac dabun ahuc.

2

Kilisi ti yac neñ dandôc tanli ñahu

¹ Mun-nga, mac akênj whin Kilisi su dom, nan mac atôm lau batê yêc Anôtô angô-nga, bu mac asa lêtj giso ma akôm sac ñapan.

² Mac asa nem lêtj dinañ anjuk lau nom-nga si mêtê sac, ma Sadan, nan gêm gôlin in ndê gamen yêc umbon ñasawa, nan ti mac nem ñadau. Ma kwahic dec in kôm gwelen ñapan, mbo lau nan dangapêc têtj Anôtô, nan ñalôm.

³ Mun-nga, yac hon dasa lêtj dananpêc-nga dawhin ñac. Ma mêtê atac ñagalac-nga ti gauc sac-sac hon nan menj akênj ñalôm akwa, nan yac dakôm su. Tu dinañ-nga yac tac waê bu datap Anôtô ndê atac ñandê sa tôm ñac lau dinañ.

⁴ Magoc Anôtô in Tawalô ñadau ma tac whin yac ndu andô, ma tu dinañ-nga dec,

⁵ in kêmwasin yac ma gêm yac si. Mwasin dau in kênj têtj yac ñambwa enj. Têtj ndoc dinañ yac gacgen dambo datôm lau batê tu yac neñ sac-nga, magoc in kêmasan lêtj tu suc yac neñ sac dau kwi-nga ma pinj yac dôñ danem damin Kilisi, ma ñalên dinañ kwahic dec dambo tanli ñandô dawhin Kilisi.

⁶ Anôtô uñ Yisu Kilisi sa ma kênj in ndôc undambê, ma tu in pinj yac dôñ tam damin Kilisi-nga, dec tôm in uñ yac sa ma kênj yac dandôc undambê dawhin Kilisi bocdinañ.

⁷ In kôm gêtj hon dinañ ñahu bu in tac whin bu têtj mwasin atu nan in kênj têtj yac tu Yisu Kilisi-nga, nan asê tiawê têtj lau hon têtj têtj hon nan oc menj sa. Mwasin atu dau hóc gêlêc gêtj hon su.

⁸ Bu Anôtô gêm yac si nan ñahu andô in ndê mwasin nan kênj ñambwa têtj yac, ma datap sa tu yac neñ dakên whin-nga. Ma yac neñ dakên whin ñahu yêc yac-nga dom, magoc ñahu yêc Anôtô ndê mwasin.

⁹ In gêm yac si tu yac neñ gwelen ñayham dan-nga dom. Tu dinañ-nga ñalên mba bu ñamalac dan toc dau sa.

¹⁰ Bu Anôtô dau ndê gwelen pinj yac dôñ tam damin Kilisi, ma kôm yac dati lau

wakuc bu dakôm mêtê ñayham tidau-tidau nan in kêmasan gwanan su tu bu dakôm-nga.

Kilisi pinj lau hon dôñ

¹¹ Kwahic dec mac lau apa nan dinami sêkôc mac yêc Israel-nga si tonj ñalôm dom, nan atap Anôtô ndê mwasin atu sa su. Bocdinañ aô bu wandac mac bu gauc nem lêtj nan mac ambo mun-nga lê. Lau Israel-nga nan sêñkuc ṭpwac sêsê ñamlic ñatô su-nga, nan sêpu mac ma sêsam mac bu lau sambuc, ñahu bu mac anjuk pwac dinañ dom. Pwac dau hêganôn ñamlic ñambwa, ma in gêtj nan ñamalac amba ñambwa kôm.

¹² Gauc nem bu têtj ndoc dinañ mac awêkain gêtj dan awhin Anôtô ndê lau Israel-nga dom. Pwac hon nan Anôtô kêmatin whin lau Israel-nga tu êmwasin ñac-nga, nan ñadan gic mac ñawaê dom. Mac akênj batam ñandô ñayham nan Anôtô gic bata têtj lau Israel-nga, nan dan dom, ma gacgen ambo ahê A nôto dau. Tu dinañ-nga mac ambo ahê Kilisi dau whin.

¹³ Magoc mac lau nan mun-nga ambo ahê Anôtô, kwahic dec mac ati Yisu Kilisi ndê lau. Anôtô kêmasan lêtj bu mac atigasuc in, tu dac nan Kilisi kêtj sin-nga.

¹⁴ Bu kwahic dec yac lau hon datap yom malô sa su tu Kilisi-nga. Mun-nga lau Israel-nga ma lau apa sêlic dandi sac-sac, gitôm tunbôm atu kalhac ñac ñalhu ma whê ñac kôc. Magoc Kilisi senj tunbôm dau su ginja, ma kênj lau tonj lu dau sêpitigenj.

¹⁵ Tunbôm dau in lau Israel-nga si yomsu, ma têtj ndoc Kilisi mbac ndu, nan in kêmasan senj wakuc tu lau sêtigasuc Anôtô-nga, nan hóc gêlêc yomsu ti ña-ñagôlin hon su. In kôm gêtj dau bu hê wamba tonj lu dau e sêti tonj wakuc ma tonj tigenj tu ñac si sêkên whin in-nga.

¹⁶ Ma tonj lu nan in kênj pitigenj, nan in mbac ndu pi a gicso dau, bu hê wamba tonj tigenj dinañ têtj Anôtô. Ma ñac si mêtê sêkên kisa dandi-nga, nan in gic ndu pi a gicso dau whin.

¹⁷ Bocdinañ Kilisi menj ma kênj ñawaê ñayham yom malô-nga têtj mac lau apa nan ambo ahê Anôtô, ma têtj yac lau Israel-nga nan ambo ahê in dom.

¹⁸ Ma ñalau tigenj wê yac lau Israel-nga ti mac lau apa hon datigasuc Daman Anôtô, tu gwelen nan Kilisi kôm-nga.

¹⁹ Tu dinañ-nga dec Anôtô gêlic mac atôm lau apa tiyham dom. Magoc mac ati in ndê lau solop, ma lau dabun, awhin yac lau Israel-nga. Yac hon datôm andu tigenj nan in bu kwê sa.

²⁰ Yêc andu dau lau propet ti aposel sêtôm dan ti lêtôm, ma Yisu Kilisi dau gitôm andu ña-alhò.

²¹ Ma Anôtô pinj yac hon dôñ tam damin Kilisi, datôm andu ña-gênj lêtôm hon, nan in

gic dôn pi sac alhô ma danj ti lêlôm. Ma in gêm gwelenj bu ndic têku andu dau tiatu njapanj e ti lôm dabunj atu tu Pômdau-nga.

²² Yom dau hêganônj mac lau apa awhinj. Anôtô pinj mac dôn awhinj yac lau Israel-nga tam daminj Kilisi, ma datôm andu nanj Anôtô ndê Njalu ndôc njalôm.

3

Pol gêm akinj lau apa

¹ Nalênj dinanj Anôtô kêmwasinj mac lau apa, ma tu dinanj-nga dec aô Pol, gati Yisu Kilisi ndê ngac gapocwalô-nga tu wanem gwelenj ma wanem mac sa bu atap mwasinj dau sa.

² Mac angô njawaê su, pi lênj nanj Anôtô kêmasanj tu bu êmwasinj mac lau gamenj apa-nga, dec kêyalinj aô sa bu wahoc yom dau asê ténj mac.

³ Bu yom pi Anôtô ndê lénj nem lau si-nga, nanj munj-nga yêc sinj dau, nanj in hoc asê ténj aô. Aô gato bapia njalhô apê ténj mac pi gênj dau su.

⁴ Ma bapia nanj kwahic dec gato, nanj bu whê nem gauc sa pi Kilisi ndê gwelenj nanj njahu yêc sinj dau, nanj Anôtô hoc asê ténj aô.

⁵ Yom pi Kilisi dau in tiawê ténj lau njamata-nga dom. Magoc kwahic dec Njalu Dabun hoc asê ténj Anôtô ndê aposel dabunj ma ténj lau propet.

⁶ Ma yom nanj munj-nga yêc sinj dau nanj bocdec bu, mwasinj njayham honj nanj Anôtô gic bata bu kênj ténj yac, nanj mac lau apa awêkainj awhinj yac lau Israel-nga, ma yac honj dati tonj tiger. Asa nanj kênj whinj Yisu Kilisi, nanj oc tap mwasinj dau sa, tôm njawaê njayham whê sa ténj yac.

⁷ Anôtô kêmwasinj aô ma puc aô dôn nj in ndê njac lai atu, ma bocdinanj dec gati in ndê njagc akinj bu wahoc njawaê njayham dau asê.

⁸ Aô gati Anôtô ndê lau dabunj honj si njagc njambu-nga, tigenj in kêmwasinj ma kêkinj aô bu wahoc njawaê njayham asê ténj mac lau apa, pi mwasinj atu nanj datap sa yêc Kilisi. Mwasinj dau atu andô, njahu sip njalôm gi ma pi lôlôc gi, ma hôc gélêc njamalac si gauc atu-tu honj.

⁹ Ma in kêkinj aô bu wawhê lau honj si gauc sa pi Anôtô ndê lénj nem lau si-nga, nanj têm hic baliñ su yêc sinj dau yêc Anôtô nanj kênj undambê ti nom ma gênj honj.

¹⁰ Magoc kwahic dec Anôtô tac whinj bu njac lai ti gôlinj honj nanj sêmbo undambê ma sêmbo umboñ njasawa, nanj oc sênyalê in ndê gauc atu-tu. In pinj lau apa ma lau Israel-nga dôn sêti gôlôwac dabunj tigenj, ma lénj dinanj tôc in ndê gauc asê tiawê.

¹¹ Lénj dau in gauc gêm tidônj munj su, ma kwahic dec yac nenj Pômdau Yisu Kilisi kôm njandô sa.

¹² Tu dakênj whinj ti dasap Kilisi dôn-nga, dec gênj danj kalhac yac ahuc bu datênj Anôtô

dandi-nga dom, ma datigasuc inj ti atac pa su.

¹³ Bocdinanj aô watenj mac bu ahêgo daôm dom tu njawapac honj nanj gahôc tu mac-nga, bu gahôc tu bu mac ati lau tiwaê yêc Anôtô angô-nga.

Pol ténj mbec tu lau Epesas-nga

¹⁴⁻¹⁵ Tu gênj honj dinanj-nga, dec aô gapônj hanjuc ténj Damanj Anôtô, nanj gêlic njayham bu hê ndê njac pi lau undambê ti nom-nga honj nanj sêkênj whinj Kilisi, ma sam njac bu in ndê balêkoc.

¹⁶ Ma aô gatenj Mwasinj Njalu Anôtô, bu kênj ndê Njalu sip nem njalôm, bu puc mac dôn nj in ndê njac lai atu.

¹⁷ Ma gatenj inj bu kênj Kilisi ndôc nem njalôm tu mac nem akênj whinj-nga. Ma mêtê atac whinj-nga puc mac dôn bu alhac njanga, tôm a nanj njawakac gacgenj sip nom njalôm gi.

¹⁸⁻¹⁹ Kilisi ndê atac whinj yac in gênj atu andô, nanj tôm dom bu danem dôhôn, ma njahu hôc gélêc gauc nom-nga honj su. Magoc aô gatenj Anôtô bu kênj njac lai ti gauc ténj mac bu anyalê Kilisi ndê atac whinj, awhinj lau dabunj honj. Aô gatenj mbec pi gênj honj dinanj, tu bu mac ati lau gwalam akwa akênj whinj-nga nanj Anôtô ti ndê mwasinj ti njawasi ma njac lai atu nem mac honj ahuc.

²⁰ Anôtô ndê njac lai, nanj gêm gwelenj yêc yac nenj njalôm, nanj njac lai atu andô. Yac datôm dom bu gauc nem me datenj gênj danj, nanj in ndê njac lai oc tôm dom bu kôm njandô sa njaghô enj.

²¹ Tu dinanj-nga yac lau nanj dambo gôlôwac dabunj njalôm, ma yac nenj wakuc honj nanj bu sênkuc yac, nanj dahoc Anôtô ndê waê asê tu Yisu Kilisi-nga, tôm têm honj ndi. Yomandô.

4

Yac gôlôwac dabunj dapinj daunj dônj dati Kilisi ndê njandô

¹ Nalênj dinanj Anôtô tac whinj mac ma kêgalêm mac sa bu ati in ndê lau dabunj. Tu dinanj-nga dec aô, nanj gati Pômdau ndê ngac gapocwalô-nga, wangilî mac bu asa nem lénj gitênj ti dabunj, anjuc in ndê galem dau.

² Akôm nem gênj honj ti angwininj daôm, ma ti lénj malô. Akôc nem njalôm dônj, ma giso bocke nanj asidôwai bu sêkôm ténj mac, nanj asuc kwi ma akôc njac sa bu atôc nem mêtê atac whinj-nga asê.

³ Ayob bu gênj danj senj Njalu Dabunj ndê gwelenj pinj mac dônj-nga su dom. Ma bocdinanj in ndê yom malô oc pinj mac honj dônj bu ambo ti nem njalôm tigenj.

⁴ Yac dati Kilisi ndê njandô tigenj, ma Njalu tigenj mbo yac tigenj-tigenj nenj njalôm. Ma tu Anôtô kêgalêm mac sa awhinj yac-nga, dec yac honj tanjkwê mwasinj atu tigenj.

⁵ Tam akih Pômdau tigen, dakên whin yom nandô tigen, ma busangu tigen pin yac hon dôh tam damin Yisu Kilisi.

⁶ Anôtô tigen ti yac lau dakên whin-nga hon Daman, ma in gêm gôlin yac. In mbo yac hon nalôm, ma puc yac dôh bu dakôm in ndê gwelen.

Kilisi kêmwasin yac tu bu dapo gôlôwac dabun sa-nga

⁷ Ma Anôtô kêmwasin yac tigen-tigen nga mwasin nalôm-nga tidau-tidau, tôm Kilisi gic sam têng yac nambwa.

⁸ Tôm Anôtô ndê yom dan, nan sêto yêc bocdec bu:

In ku ndê nacyo dulu ma wê nac gitôm lau gapocwalô-nga, goc pi lolôc gi ma kêmwasin lau na gêh nayham-nayham, nan kên têng nac nambwa. [BW 68:18]

⁹ Yom dau sôm bu in pi lolôc gi, dec whê sa bu in sip nom men mun.

¹⁰ Ma in ngac tigen dinan, nan sip nom men, nan mbu pi lolôc gi mbo gameh namata-nga andô yêc undambê, tu bu nem gôlin gêh hon ma êmwasin in ndê lau hon ênglêc.

¹¹ Ma bocdinan in kêyalin in ndê lau natô sa sêti aposel, natô sêti propet, natô sêti lau ahen-nga, natô sêti nacsa kin, ma natô bu sêndôhôn Anôtô ndê mêtê.

¹² In kêmwasin ti kêyalin nac sa bu sêndôhôn ma sêpuc Anôtô ndê lau dabun dôh e nac hon sêkôm sakin tidau-tidau tu bu sêpo gôlôwac dabun, nan sêti Kilisi ndê nandô, nan sa-nga.

¹³ Ma yac hon dakôm nen sakin tidau-tidau e yac nen dakên whin ti gauc tanyalê Anôtô ndê Atu-nga êngsôwec tiatu ma pin yac hon dôh pitigen. Ma nalên dinan yac oc dati lau gwalam akwa dakên whin-nga ma dasa nen lêng gitên en tôm Kilisi dau.

¹⁴ Ma bocdinan yac oc dambo datôm balêkoc tiyham dom. Ma lau nan sêndôhôn yom tasan ma sênsalê lêng bu sêtim yac ma sêkôm yac nen dakên whin tisac, nan oc sêtôm dom bu sêkôm yac atac lu-lu tôm gakoc nan mbu kêyôc, me agatê nan gwêc nampôn kênin gi ma men.

¹⁵ Magoc yac oc dati lau nan dalhac nanga ma dasap yom nandô ti mêtê atac whin-nga dôh en. Ma dakôm gêh hon datôm lau gwalam akwa nan dasap yac nen nagôlôn tigen, nan Kilisi dôh.

¹⁶ Bu in dau pin yac hon dôh dati in ndê nandô, ma kêmwasin yac tigen-tigen tu bu danem akih asidôwai-nga ma dasap mêtê atac whin-nga dôh. Ma nalên dinan gôlôwac dabun oc êngsôwec tiatu-tiatu ndi.

Dasa nen lêng tiwakuc

¹⁷ Tu dinan-nga dec aô bu wasôm yom têng mac wanem Pômdau angô, ma wakac mac bu ambu atên lêng akwa tiyham dom. Ambo atôm lau nan dangasun sambuc nawae

nayham ma sêsap gauc ti lêng nandô mba-nga dôh napan, nan dom.

¹⁸ Nasac kôm nac si gauc ahuc. Ma sêsa lêng gauc mbasi-nga tu nac si nalôm nadandi-nga, dec kalhac nac ahuc bu sêtap Anôtô ndê lêng sêndôc tali-nga sa dom.

¹⁹ Nac maya dau dan dom, ma sêkên dau sambuc têng lêng nalôm ngalac-nga. Nac si nalôm kac nac bu sêkôm mêtê nadômbwi tidau-tidau napan, ma nac atac whin awa ti wapa hôc gêlêc.

²⁰ Magoc têng ndoc mac angô nawae nayham pi Kilisi, nan sêndôhôn mac bu asa lêng kain dinan dom.

²¹ Mac angô yom pi Yisu ma akên whin in, ma sêndôhôn mac sêngkuc yom nandô nan nahu yêc in.

²² Sêndôhôn mac su bu ahu lêng nalôm akwa-nga nan mun-nga asa ambo, nan sin. Bu lêng dau kêgilî mac bu asa lêng tasan nalôm ngalac-nga, nan kôm mac nem lêng ambo-nga tisac, ma ac waê bu andinam.

²³ Ma sêndôhôn mac bu ankuc gauc wakuc nan Anôtô ndê Nalau kên sip nem nalôm, dec asa nem lêng tiwakuc.

²⁴ Asa lêng nalôm wakuc-nga tôm mac asôc nem nakwê wakuc sa. Anôtô dau kên nalôm wakuc têng yac, nan in kêmasan tu bu datôm in dau, ma tanhuc in ndê yom nandô ti dasa nen lêng dabun ma gitên en.

²⁵ Tu dinan-nga ahu yom tasan hon sin, ma asôm yom nandô en awhin daôm. Bu yac hon dambo datôm Kilisi ndê nandô tigen, ma yac bu tarsau nen asidôwai, dec oc sen yac nen lêng dapin daun dôh-nga popoc.

²⁶ Mac bu atac nandê, nan ayob daôm bu akôm sac dom. Yom atac nandê-nga bu lhac mac nasawa, nan amasan têng acsalô dau dinan, mun su nan ac ndi sip.

²⁷ Akên nasawa têng Sadan bu êntôm mac dom.

²⁸ Am asa nan gêm kan gêh, nan hu sin ma kôm gwelen nayham na amam bu nem daôm sa, ma nem lau nan sêpônda dau, nan sa sêwhin.

²⁹ Ayob nem whamsun têng yom sac-sac hon. Asôm yom nayham en, nan tôm bu nem asidôwai sa ma puc nac dôh, ma mac nem yom oc êmwasin lau nan sêngô.

³⁰ Ayob daôm bu asa lêng gitên ti dabun en, bu akên nawapac têng Nalau Dabun dom. Bu Anôtô kên ndê Nalau dau têng mac ti nem nadalô, bu tôc asê bu mac ati in ndê, ma bu wê mac asa nem lêng gitên ti dabun en, e in kôc mac sa têng béc nambu-nga, awhin lau hon nan in gêmlihi nac su sêti in ndê.

³¹ Yom dalic daun sac-nga, yom atac nandê-nga, mêtê dali daun sa ti dasôm daun-nga, ma yom datigasac lau-nga, mêtê kain dinan hon nan ahu sin sambuc.

³² Ma ambo ti atac whin nem asidôwai hon, ma tamwalô nac ti anem nac sa. Ma

asuc sac nan asidôwai bu sêkôm têt mac, nan kwi, tòm Anötö suc mac nem sac kwi tu Kilisi-nga.

5

¹ Bocdinan asa nem lêt ankc Anötö ndê, atôm in ndê balêkoc atac whin-nga.

² Ma asa nem lêt ti atac whin asidôwai hon, tòm Kilisi tac whin yac ma kêt dau sambuc ti da tu yac-nga, nan Anötö gêt gitôm da nmalu nham.

³ Ayob daôm bu mêtê kain bocdec dan yêc mac nasawa dom. Mêtê mockain-nga, mêtê nâdômbwi tidau-tidau ma lau si mêtê sêpo awa ti wapa sa tu dau-nga. Bu lêt bocdinan gic lau nan sêti Anötö ndê lau dabun, nan nawaê dom.

⁴ Ma yom sac-sac ti yom gauc mbasi-nga ma yom mayan-nga bocdinan gic waê lau dabun dom. Magoc yom danem danje Anötö ti danem danje yac ney asidôwai-nga dec gic yac nawaê solop.

⁵ Bu mac anyalê pi nandô bu Anötö oc kôc lau kain bocdec sa dom. Lau mockain-nga, lau nan sêsa lêt nâdômbwi, ma lau nan sêkêt awa ti wapa nom-nga kalhac si gauc namata napan, nan gitôm nac sem akin anötöi gwam. Lau nan sêsa lêt kain dinan, nan oc sêwêkain si mala yêc Kilisi ma Anötö ndê gamey undambê-nga dom andô.

⁶ Ayob daôm bu lau tasan si yom nambwa-nambwa ênsau mac pi lêt sac-sac dinan dom. Anyalê napep bu lau dangapêc nan sêsa lêt sac-nga, nan oc sêtap Anötö ndê atac nandê sa.

⁷ Tu dinan-nga andic sôn daôm awhin nac dom.

⁸ Bu mun-nga mac asa lêt nasac-nga, magoc kwahic dec mac akêt whin Pômdau dec ati balêkoc gamey nawê-nga. Bocdinan asa lêt nawê-nga en andic nawaê.

⁹ Ma lêt nawê-nga na-nandô bocdec, dakôm mêtê nham tidau-tidau, dasa lêt gitêt, ma dasap yom nandô dôn.

¹⁰ Bocdinan akôc gauc pi mêtê bocke nan gic Pômdau tandô nham.

¹¹ Andic ahê lau nan sêsap mêtê nasac-nga, nan nandô nham mbasi, nan dôn. Asa lêt nawê-nga en, tu bu atôc asê tiawê bu nac si mêtê dau in sac sambuc.

¹² Bu mêtê nan lau sac sêkôm sêsin-sêsin sêmo, nan bu dasôm yom pi, dec oc kêt maya yac atu andô.

¹³ Magoc Anötö ndê nawê pô gêt hon dinan, ma têt gêt nan yêc sin dau, nan nahu asê tiawê.

¹⁴ Tu dinan-nga sêsom yom gôlin dan pi namalac nan sap mêtê sac dôn napan, nan yêc bocdec bu, "Am ngac nan yêc bêt yêc, tampo sa ma tisa! Tisa akêt lau batê-nga, ma Kilisi ndê nawê pô am."

¹⁵ Bocdinan dec ayob daôm bu asa lêt gauc mbasi-nga dom, magoc asa nem lêt ti gauc en.

¹⁶ Akôc gauc bu akôm mêtê nham en, tòm nem têt ambo tamli-nga hon, bu yac dambo têt sac-nga nâlôm.

¹⁷ Tu dinan-nga ambo ti nem gauc nawa ma anyalê lêt nan Pômdau tac whin bu dakôm-nga.

¹⁸ Anôm gêt ênin mac-nga dom, bu lau nan sêsa lêt dinan sênyain dau ti si gêt hon. Magoc akêt nem nâlôm sambuc têt Nalau Dabun bu nem mac ahuc.

¹⁹ Ma bocdinan asôm yom nham-nham têt daôm tu apuc daôm dôn-nga, tòm mac atap sa yêc Buku Wê-nga ti Wê Dabun ma wê nan Nalau dau kêt têt mac. Anem wê, ma gauc nem wê tu ampin Pômdau-nga yêc nem nâlôm têt bêt hon.

²⁰ Ma gêt hon nan Daman Anötö kêt têt mac, nan anem danje in napan, tu yac ney Pômdau Yisu Kilisi ndê nê-nga.

²¹ Asôm nem asidôwai nahu tu bu atôc asê bu mac atoc Kilisi sa-nga.

Pol to yom pi lauwhê ma ngac

²² Mac lauwhê tigen-tigen asôm nem ngaci nahu tòm asôm Pômdau dau nahu.

²³ Nahu bu laungac sêti lauwhê si ngôlôn, nâlên tigen tòm Kilisi ti gôlôwac dabun nan in gêm nac si ma sêti in ndê nandô, nan si ngôlôn.

²⁴ Bocdinan tòm gôlôwac dabun sêsoc Kilisi nahu, dec mac lauwhê asôm nem ngaci nahu tu gêt hon-nga.

²⁵ Ma mac laungac, atac whin nem awhê, nâlên tigen tòm Kilisi tac whin gôlôwac dabun dec kêt ndê dac sin ma mbac ndu tu nac-nga.

²⁶ In kôm gêt dau tu bu êngwasin nac si sac hon su e sêti lau dabun, ma busanji ti Anötö ndê yom kôm gêt dau nandô sa.

²⁷ Ma in bu kêt gôlôwac dabun sêlhac in angô-nga tòm lau dabun ti nawasi atu, nan giso me mêtê sac me yom dan yêc nac-nga dom.

²⁸ Nâlên tigen dinan mac laungac atac whin nem lauwhê andic nawaê. Atac whin nac tòm mac atac whin daôm nem namlic. Asa nan tac whin ndê awhê, nan gitôm in atac whin dau.

²⁹⁻³⁰ Bu namalac dan oc tec in dau ndê namlic dom, magoc yob ti gêm yaom napep tòm Kilisi kôm têt yac lau nan dati in ndê nandô, nan gôlôwac dabun.

³¹ Anötö sôm yom pi lauwhê ma ngac, tòm sêto yêc bocdec bu:

Tu dinan-nga dec ngac dan oc hu damba lu dinda sin, ma sap in nawhê dôn, ma inlu sêti gêt tigen. [Gen 2:24]

³² Yom pi lauwê ma ngac, aô gam dôhôn whin yom pi Kilisi ma gôlôwac dabun, ma yom dau nahu sip nâlôm gi.

³³ Magoc aô wasôm têng mac laungac tigen-tigen, bu atac whin nem awhêi tôm mac atac whin daôm. Ma mac lauwê hon atoc nem ngaci sa.

6

Damba ti dindai ma balêkoc si yom natô

¹ Mac balêkoc, danam wambu dinam ti damami tu Pômdau-nga, bu lêng dau in lêng gitên.

² Bu Anôtô ndê yomsu nan sôm bu, “*Toc damam lu dinam sa*,” nan yomsu namata-nga nan Anôtô gic bata yom dan whin bocdec bu,

³ “*Kôm bocdina, dec aô wanem mbec am nem lêng hon, ma wandic têku nem têm mbo tamli yêc nom-nga.*”

⁴ Mac dambai, ayob daôm bu akôm nem balêkoc atac nandê dom. Magoc tôm têm hon nan sêmo sêwhin mac, nan andôhôn ti anem la ngac nâlên solop nan gic Pômdau ndê lau jawae, e sêtiatu.

Lau akin ma nadaui si yom

⁵ Mac lau akin, danam wambu nem nadaui nom-nga, ma atoc ngac sa ti asôc ngac nahu napep. Akôm ti nem nâlôm sambuc, tôm mac am akin Kilisi dau.

⁶⁻⁷ Ma gauc nem bu akôm tu bu nem nadaui sêlic mac nayham-nga nambwa lec dom. Mba. Mac nem nadaui bu sêmo sêwhin mac, me sêmo dom, magoc anem akin napep en. Anem akin ngac ti nem nâlôm sambuc, bu Anôtô tac whin bu mac akôm bocdina. Akôm tôm mac am akin Kilisi dau, ma tôm mac am akin lau nom-nga tawasê dom.

⁸ Bu mac anyalê su, bu lau hon oc sêtap si ngagêyô sa yêc Pômdau, tu gên nayham bocke nan sêkôm-nga. Lau nan sem akin nadaui, ma lau nan sêkôm gwelen tu dau-nga, nan sêwhin.

⁹ Ma mac nadaui, ayob nem lau akin nâlên nayham en. Asôm yom matôc-nga tu bu akac nem lau akin tu sêkôm gwelen-nga, nan dom. Bu mac anyalê su bu Pômdau, nan ti mac nem Nadau ma ngac si Nadau whin, nan mbo undambê, ma in oc toc namalac dan sa hóc gêlêc dan dom, in oc êngsahê yac hon ngac saê tigen.

Dandic sin ti Anôtô ndê naci

¹⁰ Ane yom nambu-nga bocdec. Tamkwê Pômdau ti ndê naci atu bu puc mac dôg alhac nanga.

¹¹ Asôc Anôtô ndê wapa sin-nga hon sa, dec oc tôm bu mac alhac nanga ma aku Sadan ndê lêng tasan ti saê hon dulu.

¹² Bu yac lau dakên whin-nga ney ngacyo dec namalac nom-nga dom. Mba! Yac tac sin têng gôlin ti naci hon nan sêmo Sadan nahu.

Yomandô! Yac tac sin têng Sadan ma têng in ndê nalu sac nan sêmo umbon nasawa, ma sem gôlin lau sac têng têm nasec-nga dindêc.

¹³ Tu dinan-nga asôc Anôtô ndê wapa sin-nga hon sa, bu alhac nanga ma andic sin têng ndoc mac nem ngacyo sac hóc asê mac. Ma nâlên dinan ngacyo dau ndê lêng dan oc tôm dom bu kôm mac aku sa.

¹⁴ Bocdina alhac nanga. Asap yom nandô dôg napan bu puc mac dôg, gitôm pinkep nan lau sin-nga sêkic pi ngac si nampêbalê. Ayob daôm bu asa lêng gitên en, gitôm lau sin-nga sêyob si napan nanga wapa sin-nga.

¹⁵ Amasan daôm napep tu ahoc jawae nayham yom malô-nga asê, tôm lau sin-nga sêsôc atapa sa bu sêmasan dau tu sêngsêlên-nga.

¹⁶ Ma asap nem akên whin dôg nanga tôm têm hon, bu yob mac têng Sadan, gitôm lau sin-nga si lautuc nan tin ngac, ma si ngacyo si sôp ti ya hon ndu.

¹⁷ Gauc nem napan bu Anôtô gêm mac si su, ma yom dau oc yob mac nem gauc gitôm gulun ain nan lau sin-nga sêun tin ngagôlôn. Ma Anôtô ndê yom tidôn yêc mac, bu yom dau ti Nalau Dabun ndê bien balin bu andic sin-nga.

¹⁸ Akôc wapa sin-nga hon dinan, ma atên mbec têng Anôtô ti Nalau Dabun ndê naci, ma andac in bu nem mac sa tôm têm hon. Anem ali, alhac nanga, ma atên mbec tu lau dabun-nga tôm béc hon.

¹⁹⁻²⁰ Ma atên mbec tu aô-nga whin. Anôtô kêyalin aô sa bu wahoc jawae nayham asê pi in ndê lêng nem lau si-nga, nan mun-nga yêc sin dau. Atên mbec bu Anôtô puc aô dôg ma kên yom ti gauc têng aô bu wawê jawae dau nahu sa napep en, ma ti ney atac pa su, tôm in ndê atac whin. Kwahic dec aô gandôc gapocwalô tu aô ney gwelen jawae nayham-nga dinan.

Pol gic bata ndê yom

²¹ Tikikus, yac ney asidôwa atac whin-nga, ma Pômdau ndê ngac akin nandô, nan oc têng mac loc, bu ndic min anen yom ti gwelen jawae hon têng mac.

²² Aô wanjin in têng mac loc, tu bu ndic min yac mba yom hon têng mac, ma bu êngilî mac bu alhac nanga.

²³ Daman Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi sêpuc mac asidôwai hon dôg, bu asap mêtê atac whin ti akên whin-nga dôg nanga, ma ambo ti yom malô.

²⁴ Anôtô ndê mwasin nem mac lau hon nan atac whin yac ney Pômdau Yisu Kilisi, nan ahuc tôm têm hon ndi.

Pol ndê bapia têt lau Pilipai-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol gic lau nan sêmbô malac Pilipai kési ma hoc ñawaê ñayham asê têt ñac, tòm dasam yêc Aposel 16:12-40. Tinambu in ndóc gapocwalô yêc malac Rom, ma têt ndoc dinan in to bapia dindéc têt lau nan sêkên whin Yisu yêc malac Pilipai.

Malac Pilipai in malac tiwaê, ma lau Rom-nga daêsam sêndóc dinan tu sênem gôlin gameñ Masedonia-nga. Luk whê sa yêc Apo 16:13 bu têt ndoc Pol bu hoc ñawaê ñayham asê yêc malac Pilipai, nan in gauc gêm bu tap lau nan sêtoc Anôtô sa yêc malac dau ñamakê. Tu dinan-nga lau ñatô gauc gêm bu mboe lau Israel-nga si lôm wê-nga ñan kalhac malac Pilipai têt têt dinan dom, bu Pol sôc lau Israel-nga si lôm wê-nga yêc malac hon tu bu nem mêtê-nga.

Pol to bapia dindéc tu bu têt in ndê atac ñayham ñahu asê, ma bu nem dange lau Pilipai tu gêt nan sêkên têt in tu sênem in sa-nga. Ma in whê in ndê lêt nan mbo-nga, nan sa têt ñac, ma gic min pi in ndê gwelen. In kac lau Pilipai bu sêlhac ñannga, ma gêt ñayham me sac bocke bu hóc asê ñac, nan sêmbô ti atac ñayham ñapan. Ma in kêt puc ñac pi kédôhônwaga tasan.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Pol lu Timoti, nan am akin Yisu Kilisi, ato bapia dindéc têt mac lau nan akên whin Yisu Kilisi yêc malac atu Pilipai. Alu ato têt gôlôwac dabun si ñagôlôn, ma têt lau nan sem akin gôlôwac dabun, ma têt Anôtô ndê lau dabun hon.

² Mwasiñ ti yom malô akên yac neñ Daman Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi têt mac.

Pol ten mbec ti gêm dange Anôtô

³ Têt hon nan aô gauc gêm mac, nan gam dange aneñ Anôtô tu mac-nga.

⁴ Tòm béc hon aô gateñ mbec têt Anôtô tu mac hon-nga, ma gakôm ti atac ñayham atu.

⁵ Ñahu bu têt têt mac akên whin tiwakuc e meñ têt kwahic dec, nan mac apuc aneñ gwelen ñawaê ñayham-nga dôn ñapan.

⁶ Ma aô gakên whin bu Anôtô, nan gic hu in ndê gwelen ñayham yêc mac nem ñalôm, nan oc ndic dabin gwelen dau ma puc mac dôn e Yisu Kilisi mbu meñ.

⁷ Aô gakôc gauc bocdinan pi mac hon gac ñawaê, ñahu bu aô tac whin mac ma gauc gêm mac ñapan. Mac awêkain Anôtô ndê mwasiñ awhin aô, ma alhac awhin aô ñapan. Mac alhac awhin aô têt têt nan aô gandôc gapocwalô, ma têt têt nan galhac

tu wapuc ñawaê ñayham dôn ma wawhê sa bu yom ñandô-nga, nan bocdinan.

⁸ Ma aô wasôm yom ñandô yêc Anôtô anğô-nga, bu aô atac whin mac ndu andô, tòm Yisu Kilisi dau tac whin ti tawalô mac.

⁹ Ma aô gateñ mbec bu Anôtô kôm mac nem gauc anyalê in-nga ti anyalê lêt ñayham ma sac-nga êñsôwec tiatu. Ma gauc dinan oc puc mac nem mêtê atac whin-nga dôn e êñsôwec tiatu bocdinan.

¹⁰ Ma bocdinan mac oc atôm bu anjahê gêt hon ma anyalê sac ma ñayham. Asap ñayham dôn ñapan ma bocdinan têt Kilisi ndê béc mbu meñ-nga, nan mac oc atôm bu alhac in anğô-nga ti nem ñalôm ñawasi ma nem giso mbasi.

¹¹ Ma ñalên dinan dec mêtê gitên oc ti mac nem akên whin Yisu Kilisi ña-ñandô. Ma mac nem lêt gitên dinan oc po Anôtô ndê waê sa, ma lau daêsam oc sêmpin in tu mac-nga.

Pol ndê ñahu mbo tali-nga yêc Kilisi

¹² O asidôwai, aô atac whin bu mac anyalê ñapep bu ñawapac nan hóc asê aô, nan kalhac ñawaê ñayham ahuc dom, magoc gêm gwelen ñawaê ñayham-nga sa.

¹³ Bu lau hon nan sêmbô Sisa ndê andu kin-nga, ma lau hon yêc malac atu dindéc, nan sênjalê bu aô gandôc gapocwalô tu Kilisi-nga.

¹⁴ Ma aô neñ gandôc gapocwalô puc asidôwai sêkên whin Pômdau-nga daêsam dôn bu sêlhac ñannga ma sêhoc Anôtô ndê yom asê ti atac pa su, hóc gêlêc ñamata-nga lê su.

¹⁵ Asidôwai ñatô sêkôc gauc ñayham pi aô ma tu dinan-nga dec sêhoc Kilisi ndê ñawaê asê. Ma ñatô sêhoc ñawaê ñayham asê bu ñac sem lêmun aô ma sêkôm tu bu sêhoc gêlêc aô-nga.

¹⁶⁻¹⁷ Ñac si ñahu sem Kilisi ñawaê sa-nga solop dom, ma sêkôm tu sêpo dau sa-nga ma tu sêkên ñawapac atu têt aô, pi sac aneñ ñawapac gapocwalô-nga ñahô. Magoc asidôwai ñayham sêlhac sêwhin aô, ñahu bu ñac atac whin aô, ma sênjalê bu aô gandôc gapocwalô tu aneñ gwelen wapuc ñawaê ñayham dôn-nga.

¹⁸ Aô wasôm sake? Ñac si ñahu sêkôm gwelen-nga bu ñayham me sac, nan gêt atu dom. Tiger aô galic gêt atu ñan, nan bocdec bu, Kilisi ndê ñawaê tiapa, ma gêt dau kôm aô atac ñayham atu. Ma aô wambo ti atac ñayham ñapan.

¹⁹ Ñahu bu aô kayalê tidôn bu Yisu Kilisi ndê Nalau, ma mbec nan mac atên, nan lu-lu oc sênem aô sa yêc ñawapac gapocwalô-nga.

²⁰ Aô tac whin ma gakên batan bu aô oc mayan tu gêt ñan-nga dom, magoc aô bu walhac ti neñ atac pa su, ma wapo Kilisi ndê waê sa, tòm aô gakôm ñapan e meñ têt kwahic dec. Aô bu wambo tanli me aô bu

wambac ndu, magoc gêṇ atu tigen yêc, nan bu wapo Kilisi ndê waê sa.

²¹ Aô bu wambo tanli, dec wambo tu wapo Kilisi ndê waê sa-nga en, ma bu wambac ndu, dec wandi wambo wawhin in, nan oc êmwasiṇ aô êṇlêc.

²² Magoc aô bu wambo tanli, dec oc nditôm bu gwelen nan in kên sip aô aman, nan oc ṇandô sa. Aô galic seṇ lu dinan, magoc kayalê lêṇ bu wasa-nga, nan dom.

²³ Seṇ lu dinan kôm aô neṇ ṇalôm gi lu. Aô tac whin bu wahu nom dindêc siṇ, wandi wambo wawhin Kilisi. Seṇ dau ṇayham kêlêc.

²⁴ Tigen aneṇ ṇalôm kac aô bu wanem mac sa, ma bocdinaṇ aô bu wambo tanli, nan dec oc êmwasiṇ mac êṇlêc.

²⁵ Aô gakêṇ whin bu aô wambo nom wawhin mac hon tu bu wapuc mac nem akêṇ whin dôṇ, e alhac ṇaṅga ma ti atac ṇayham atu tu nem akêṇ whin-nga.

²⁶ Ma tu gêṇ hon dinan-nga, dec mac oc apo Yisu Kilisi ndê waê sa êṇlêc, ma atac ṇayham atu tu aô wambu wameṇ ma wambo wawhin mac tiyham-nga.

²⁷ Yom atu dec wasôm têṇ mac. Ayob daôm bu asa nem lêṇ hon anṅuc lêṇ gitêṇ, nan gic lau nan sêkêṇ whin Kilisi ndê ṇawaê ṇayham, nan ṇawaê. Ma bocdinaṇ aô bu waloc ma walic mac tiyham, me bu wanḡo ṇawaê ṇambwa pi mac, goc wanṇalê bu mac hon apin daôm dôṇ, ma ambo ti nem ṇalôm tigen, ma alhac ṇaṅga tu apuc ṇawaê ṇayham, nan mac akêṇ whin, nan dôṇ.

²⁸ Ma aô oc wanṇalê bu mac atôc daôm tu lau nan sêkêṇ kisa mac-nga dom. Gêṇ dau oc tôc asê bu mac atap Anôtô ndê mwasiṇ nem mac si-nga sa su, ma lau nan sêkêṇ kisa mac, nan siṇ waê bu Anôtô seṇ ṇac su sêṇinga.

²⁹ Anḡo su nan. Anôtô kêmwasiṇ mac tu Yisu Kilisi-nga. Tu dinan-nga dec mac akêṇ whin Yisu, ma gêṇ dan whin bocdec bu, mac ahôc ṇawapac tu in-nga whin.

³⁰ Ṇawapac kain tigen mac alic aô gahôc mun-nga, ma kwahic dec mac anḡo bu gahôc ṇapaṇ gambo, nan kwahic dec tap mac sa su bocdinaṇ.

2

Lau sêkêṇ whin-nga si lêṇ

¹ Mac ati Kilisi ndê lau, dec gêm mac sa, me mba? In ndê atac whin mac-nga kêgîli mac bu atac whin nem asidôwai, me mba? Ṇalau Dabuṇ kên mac nem ṇalôm pitigen, me mba? Mac nem akêṇ whin Kilisi kêgîli mac bu tamwalô nem asidôwai ti anem ṇac sa, me mba?

² Bu bocdinaṇ, dec wandac mac bu ambo ti nem gauc pitigen, ma ti nem ṇalôm tigen, ma asap mêtê atac whin asidôwai-nga dôṇ

ṇapaṇ. Ambo bocdinaṇ, dec mac oc akôm aô atac ṇayham êṇlêc.

³ Mac lau tigen-tigen gauc nem daôm êṇlêc dom ma atoc daôm sa dom, magoc anḡwiniṇ daôm ma atoc nem asidôwai sa hôc gêlêc daôm.

⁴ Akôc gauc pi lêṇ anem daôm sa-nga ṇapaṇ dom, magoc akôc gauc pi lêṇ anem asidôwai sa-nga.

Kilisi kêḡwiniṇ dau, ma Anôtô toc in sa

⁵ Akôc gauc kain tigen dinan bu in kêkuc Yisu Kilisi dau ndê lêṇ.

⁶ Bu Kilisi in Anôtô ṇandô. Tigen in gauc gêm bu kôc ṇaclai ti ṇawasi atu tôm Anôtô dau ndê, nan dôṇ ma mbo gitôm Anôtô dau ṇapaṇ dom.

⁷ In gêlic ṇayham bu hu gêṇ undambê-nga hon dinan siṇ, ma ti ṇgac akin ṇambwa. In meṇ mbo nom, ma lau nom-nga sêlic in gitôm ṇac dau si dan.

⁸ In kêḡwiniṇ dau ma danga wambu têṇ Damba e tôm in mbac ndu. Yomandô. In mbac ndu pi a gicso dau gitôm ṇgac sac dan.

⁹ Tu in ndê lêṇ hon dinan-nga dec Anôtô toc in sa kêlêc, ma kên ṇaê ti waê têṇ in nan hôt gêlêc ṇaê ti waê hon su.

¹⁰ Ma tu dinan-nga anela ma ṇamalac ti gêṇ hon nan sêmo undambê ma sêmo nom me nom ṇalôm, nan oc sêtoc Yisu ndê ṇaê sa ma sêpôn haduc têṇ in.

¹¹ Ma ṇac hon oc sêhoc yom asê ma sêsôm asê bu yomandô, Yisu Kilisi in Pômdau. Ma ṇalêṇ dinan ṇac oc sêtoc Daman Anôtô ndê waê sa.

Lau sêkêṇ whin-nga sêtôm ṇawê nom-nga

¹² O aneṇ lau atac whin-nga. Têṇ têm aô gambo gawhin mac, nan aô galic bu mac danam wambu Anôtô ṇapep. Ma kwahic dec aô g ambo gawhin mac dom, ma gangô ṇawaê bu mac akôm bocdinaṇ hôt gêlêc ṇamata-nga su. Asap nem lêṇ dinan dôṇ ṇapaṇ andic ṇawaê. Atoc Anôtô sa ma atôc in, ma asa nem lêṇ hon tôm in atac whin. Ma ṇalêṇ dinan in ndê mwasiṇ nem mac si-nga, nan mac atap sa su, nan oc ti gêṇ ṇandô mbasi-nga dom.

¹³ Bu Anôtô dau ndê ṇaclai gêm gwelen yêc mac nem ṇalôm, tu bu kôm mac atac tec lêṇ bocke nan so in ndê atac whin. Ma ṇaclai dau oc nem mac sa bu asa nem lêṇ anṅuc in ndê atac whin.

¹⁴ Gêṇ hon nan mac bu akôm, nan ayob daôm bu atucdin me asen daôm pi dom.

¹⁵ Ma ṇalêṇ dinan mac oc ambo ti nem ṇalôm ṇawasi ma giso mbasi. Bu mac ati Anôtô atui awhê ma ṇgac, ma ambo nom ambo lau sac nan si lêṇ dan solop dom, nan ṇalôm. Magoc mac akôm mêtê solop en andic ṇawaê, bu ambo lau dau ṇalôm atôm ya ṇawê nan pô gamen têṇ ôbwêc.

¹⁶ Ma ñalêñ dinan oc nem lau dau sa tu bu sênyalê yom ñandô nan tîc serj dandôc tanñ-nga asê, nan mac asap dôñ ambo. Ma tu dinan-nga gwelen nan gakôm yêc mac-nga oc ñandô mbasi dom, ma têtñ ndoc Kilisi mbu menj, nan mac oc ati anenñ ñahu wapo daun sa-nga.

¹⁷⁻¹⁸ Gwelen ti sakin nan ti mac nem akêñ whinñ ña-ñandô, nan gitôm da ñayham nan mac akêñ têtñ Anôtô. Ma lau Rom-nga bu sêkic yom bu sêkêc anenñ dac sinj, dec oc tîm da danñ tiyham nan sêkêc sac mac nem da dau ñahô. Tiger aô nenñ atac ñayham tu mac-nga oc pacndê dom, aô oc wambo ti atac ñayham enj. Ma mac bocdinanñ, ambo ti nem atac ñayham awhinñ aô.

Pol bu êñkin Timoti têtñ Pilipai ndi

¹⁹ Pômdau Yisu bu lic ñayham, dec gakêñ batanñ bu ñasawa saunñ aô oc wanñkin Timoti têtñ mac loc. Aô atac whinñ bu wanğô ñawaê pi mac, oc kôm anenñ ñalôm tigahô.

²⁰ Aô bu wanñkin inñ, ñahu bu ñamalac danñ tîm inñ mbo dom, nan kênñ ndê ñalôm sambuc tu nem yaom mac-nga.

²¹ Bu lau daêsam gauc gêm Yisu Kilisi ndê gwelenñ hîc gêlêc dom, magoc gauc gêm dau si gêtñ hîc gêlêc su.

²² Magoc Timoti ndê lêtñ ti sakin ña-ñandô ñayham mac alic su, ma anyalê bu inñ gêm akinñ aô gitôm inñ dau damba, tu puc gwelenñ ñawaê ñayham-nga dôñ.

²³ Bocdinanñ têtñ ndoc aô bu walic serj bocke ñac oc sêkôm têtñ aô, nan aô gauc gêm bu wanñkin inñ têtñ mac loc ñagahô.

²⁴ Ma aô gakêñ whinñ bu Pômdau dau oc nem aô sa, ma ñasawa saunñ aô daun oc watêñ mac waloc bocdinanñ.

Pol sôm bu êñkin Epaprodaitas têtñ ñac ndi

²⁵ Mun-nga mac angô bu aô gandôc ti ñawapac, dec anñkin Epaprodaitas bu nem aô sa. Inñ gêm gwelen whinñ aô gitôm anenñ asidôwa ñandô, ma kalhac gitôm ñgac sinj-nga ñayham tu kôm gwelenñ ñawaê ñayham-nga. Kwahic dec aô gauc gêm tidôñ bu wanñkin inñ mbu têtñ mac loc ñagahô.

²⁶ Inñ tac whinñ ñandô bu lic mac honñ tiyham, ma inñ kêyalê bu mac angô ñawaê pi inñ ndê gêm bac, dec kôm inñ ñalôm ñawapac tu mac-nga.

²⁷ Bu gêm bac dau kôm inñ yham dom, kêpinñ bu inñ mbac ndu. Tiger Anôtô tawalô inñ ma kôm inñ ñayham sa. Ma Anôtô tawalô aô bocdinanñ, bu Epaprodaitas bu mbac ndu ma hu aô sinj, dec oc kênñ ñawapac atu danñ tiyham têtñ aô.

²⁸ Tu dinanñ-nga dec anenñ ñalôm kac aô bu wanñkin inñ mbu têtñ mac loc, ma mac oc atac ñayham bu alic inñ tiyham, ma anenñ ñalôm ñawapac oc tigahô bocdinanñ.

²⁹ Tu Pômdau-nga dec akôc inñ sa ti atac ñayham atu têtñ ndoc inñ hîc asê mac. Aô

wasôm têtñ mac bu atoc inñ ma lau nan sêtôm inñ, nan sa ñapep.

³⁰ Bu inñ kêñ dau sambuc ma tîc dau dom bu mbac ndu tu Kilisi ndê gwelen-nga. Bu inñ gêm akinñ aô gêm mac honñ anôm, e kêpinñ bu inñ mbac ndu.

3

Ñahu andô dati lau gitêñ yêc Anôtô angô-ñga

¹ A nenñ asidôwai, aô bu wasôm yom ñatô têtñ mac whinñ bocdec bu. Ambo ti atac ñayham ñapanñ tu mac ati Pômdau ndê lau-nga. Yom nan kwahic dec aô bu wato, nan gato kainñ tiger têtñ mac munñ su, magoc aô galic ñayham bu wato tiyham, tu bu wapuc mac dôñ bu yom tasanñ kôm mac nem akêñ whinñ tisac dom.

² Ayob daôm ñapep têtñ lau sac nan sêkac mac bu asôc ñpwac sêsê laungac ñamlic ñatô su-nga ñapu. Ñac sêtôm giam pôm ma atac whinñ bu sêkôm mac nem ñamlic tisac ñambwa.

³ Ñac gauc gêm bu pwac sêsê ñamlic-nga dinanñ kôm ñac sêti Anôtô ndê lau solop. Magoc mba. Pwac dinanñ ña-ñahu andô hêganônñ yac lau nanñ tam akinñ Anôtô tîm Ñalau Dabunñ gêm gôlinñ yac. Yac nenñ ñahu dapô daunñ sa-nga sip gêtñ nanñ ñamalac ñambwa sêkôm têtñ yac ñamlic, nanñ dom, magoc sip gwelenñ nanñ Yisu Kilisi kôm yêc yac nenñ ñalôm-nga.

Kilisi tigenñ ti Pol ndê ñahu po dau sa-nga

⁴ Lau ñatô gauc gêm bu Anôtô oc kîc ñac sa tu gêtñ ñamlic-nga. Oc tîm bu wapo daunñ sa pi gêtñ kainñ dinanñ whinñ, ma aô bu wakôm dec anenñ ñahu wapo daunñ sa-nga hîc gêlêc lau honñ si su.

⁵ Bu sêsê anenñ ñamlic ñatô su têtñ anenñ bêc ti-8-nga kêkuc lau Israel-nga si pwac. Aô Israel si danñ, nanñ gasa akêñ Benjamin ndê tonñ. Aô kayalê abanñ si yom Hibru ti gêbôm honñ. Aô kakuc lau Palêsai si lêtñ sêsôc Moses ndê yomsu honñ ñapu-nga.

⁶ Aô gakêñ daunñ sambuc tu gêtñ bocke nanñ gakôm, tîm nanñ munñ-nga gakêñ kisa lau sêkênñ whinñ Yisu-nga ti nenñ ñalôm sambuc. Ma yêc ñamalac angô-nga aô gatôm ñgac gitêñ tu kakuc Moses ndê yomsu honñ ñapep-nga.

⁷ Mun-nga aô gapo daunñ sa ma gauc gêm bu Anôtô oc kîc aô sa tu gêtñ dinanñ-nga, tigenñ kwahic dec aô kayalê Kilisi, dec tanñkwê gêtñ dinanñ ñadanñ bu nem aô sa tiyham lec dom.

⁸ Yomandô. Kwahic dec aô gatap mwasinñ atu andô sa, tu kayalê Yisu Kilisi-nga, ma tu anenñ Pômdau inñ-nga. Ma aô tanñkwê inñ tiger bu nem aô sa. Tu dinanñ-nga dec galic gêtñ ñatô honñ gitôm gêtñ ñambwa ma gêtñ ñagolop, ma gahu sinñ su tu bu Kilisi tigenñ ti anenñ ñahu gapo daunñ sa-nga.

⁹ Aô bu wasap Kilisi tawasê dôñ ñanğa, ñahu bu Anôtô kîc aô sa ma gêlêc aô gitôm

ngac gitêñ tu gakêñ whiñ Kilisi-nga, ma tu kakuc lêñ yomsu-nga dom. Yomandô. Anötô kêmwasin aö ñambwa, dec sam aö bu ngac gitêñ tu gakêñ whiñ Kilisi-nga.

¹⁰ Aö tac whiñ bu wanyalê Kilisi ti Anötô ndê ñaclai atu, nan uñ Kilisi sa akêñ lau batê-nga. Ma wan̄kuc in̄ ndê lêñ hóc ñandê ti mbac ndu-nga.

¹¹ Ma aö gakêñ batan̄ bu oc wan̄kuc in̄ ndê lêñ tisa akêñ lau batê-nga bocdinan̄.

Polyêm dau su ñandô tu bu êñkuc Kilisi-nga

¹² Ñalêñ dinan̄ aö tac whiñ ndu andô bu wanyalê Kilisi ti wan̄kuc in̄-nga, tigen aö wasôm bu aö gac dabin̄ nen̄ lêñ hon̄ tu wan̄kuc in̄-nga su lec dom. Mba. Magoc Yisu Kilisi kôc aö dôn̄ ma gêm aö k wi tu bu wati in̄ ndê, ma tu dinan̄-nga dec aö gayêm dauñ su tu bu wanyalê ti wan̄kuc in̄ ñapen̄ en̄, gakôm gitôm ngac nan̄ kêtî ñan̄ga bu tap in̄ ndê ñaôli sa.

¹³ Asidôwai, aö kayalê bu aö gac dabin̄ lêñ dau su dom. Magoc aö gakôm gêñ tigen bocdec bu, aö wan̄lhin̄ gêñ nan̄ yêc aö dômwêñ-mbu nan̄ sin̄, ma wakôm ñan̄ga bu wakôc gêñ nan̄ yêc aö an̄ôn̄ ndô-nga,

¹⁴ gitôm ngac nan̄ kêtî ñan̄ga ma gêm nenen̄ bu hóc asê batin̄ pacndê-nga ma tap ndê ñaôli sa. Ma ñaôli nan̄ aö gayêm dauñ su bu wakôc, ma Anötô kêgalêm aö sa ma pin̄ aö dôn̄ gam damin̄ Yisu Kilisi tu bu watap sa-nga, nan̄ mwasin̄ dandôc tan̄li yêc undambê-nga.

Dasa nen̄ lêñ bambalin̄ dom

¹⁵ Yac lau nan̄ dati gwalam akwa dakêñ whiñ-nga, nan̄ tan̄kuc gauc tigen dinan̄ dandic ñawaê. Ma mac bu gauc nem yom ñatô so anen̄, nan̄ Anötô oc tôc tiawê têt mac.

¹⁶ Magoc lêñ nan̄ Anötô tôc têt yac lau dakêñ whiñ-nga su, nan̄ dasa dandic ñawaê.

¹⁷ O asidôwai. Anen̄ lêñ ti mac hon̄ nem dôhôn̄ an̄kuc-nga. Ma tamtin̄ lau nan̄ sêñkuc aö nen̄ lêñ, ma an̄kuc ñac bocdinan̄.

¹⁸ Aö gasôm yom dinan̄, ñahu bu lau daêsam sêsa si lêñ bambalin̄, dec tôc asê bu sêlic Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau gitôm gêñ ñambwa, ma sêtôm ñacyo yom ñandô-nga. Aö gasôm yom dau têt mac têt ñatô su, ma kwahic dec wasôm tiyham ti tan̄sulu en̄.

¹⁹ Lau kain̄ dinan̄ sic waê bu sêñinga. Ñac gauc gêm gêñ nom-nga gitôm gêñ danen̄ ti danôm-nga kêlêc, ma bocdinan̄ dec gêñ dau ti ñac si pômdau. Magoc gêñ nan̄ sêlic bu ñayham ma sêtoc dau sa pi, nan̄ dalic bu gêñ mayan̄-nga.

²⁰ Yac nen̄ malan̄ ñandô yêc undambê. Ma yac dakêñ batan̄ ti dahôn̄ yac nen̄ †Ñgac Nem

Yac Si-nga bu mbu akêñ undambê men̄, nan̄ Pômdau Yisu Kilisi dau.

²¹ In̄ kôc ñaclai atu gitôm bu kên̄ gêñ hon̄ sêsôc in̄ ndê gôlin̄ ñapu, ma in̄ oc nem yac nen̄ ñamlic waêm̄ba kwi ti ñamlic wakuc ma ti ñawasi atu, ña ñaclai tigen dinan̄.

4

Pol gêm la lau Pilipai

¹ Tu dinan̄-nga dec anen̄ asidôwai, aö wasôm têt mac bu alhac ñan̄ga ti asap nem akêñ whiñ Pômdau dôn̄. Aö atac whiñ mac ndu andô, ma gakêñ batan̄ bu walic mac tiyham. Anen̄ gwelen̄ ña-ñaôli ñayham ti nen̄ atac ñayham ñahu, nan̄ mac daôm.

² Aö gan̄gô bu mac nem awhê lu, nan̄ Yuodia lu Sintike sêsen̄ dau. Aö bu wasôm têt in̄lu bu sêmasan̄ yom nan̄ yêc in̄lu ñasawa, ma sêmbo ti si ñaôm tigen tu in̄lu sêkên̄ whiñ Pômdau-nga.

³ Ma anen̄ silip ñayham Sisigus,* aö bu wandac am bu nem awhê lu dinan̄ sa, ñahu bu mun̄-nga in̄lu sem gwelen̄ tu sêpuc ñawaê ñayham dôn̄-nga sêwhiñ aö ma Klemen ti anen̄ asidôwai ñatô, nan̄ si ñaê hon̄ yêc Anötô ndê Buku Tan̄li-nga.

⁴ Tu mac ati Pômdau ndê lau-nga dec wasôm têt mac bu ambo ti atac ñayham ñapan̄. Aö wasôm tiyham bu ambo ti atac ñayham ñapan̄.

⁵ Asap lêñ malô dôn̄ tu bu lau hon̄ sêñyalê bu yac lau dakêñ whiñ-nga nen̄ mêtê dau dinan̄. Gauc nem bu ndoc kêpin̄ bu Pômdau mbu men̄.

⁶ Ahêgo daôm tu gêñ dan̄-nga dom. Nawapac bocke nan̄ tap mac sa, nan̄ atôc têt Anötô sip nem mbec ñaôm, ma andac in̄ bu nem mac sa. Ma anem dan̄ge in̄ tu gêñ hon̄-nga.

⁷ Ma Anötô ndê yom malô oc nem mac lau nan̄ in̄ pin̄ mac dôn̄ am damin̄ Yisu Kilisi, nan̄ ahuc, ma nem gôlin̄ mac nem gauc ti ñaôm. Bu Anötô ndê yom malô in̄ gêñ atu andô, hóc gêlêc ñamalac hon̄ si gauc.

⁸ O anen̄ asidôwai. Aö wasôm yom dan̄ tiyham. Yom bocke nan̄ yomandô, ma gêñ bocke nan̄ gêñ tiwaê ma gêñ solop ma ñawasi, gêñ nan̄ gic lau hon̄ tandô ñayham, ma gêñ ñayham datoc sa-nga, ma mêtê ti yom ma gauc hon̄ nan̄ gitêñ en̄, nan̄ wasôm têt mac bu gauc nem lhac nem gauc ñapan̄.

⁹ L êñ ti sakin̄ bocke nan̄ aö kadôhôn̄ ti gac dulu têt mac, me mac angô y êc aö me alic aö gakôm, nan̄ akôm andic ñawaê. Ma Yom Malô Ñadau Anötô dau oc mbo whiñ mac.

Pol gêm dan̄ge lau Pilipai

* **4:3** Sisigus - yom dau yêc Yom Grik, ma danem kwi bu 'ñamalac nan̄ kôm gwelen̄ whiñ ndê silip.' Lau ñatô gauc gêm bu yom dau in̄ ngac Pilipai-nga dan̄ ndê ñaê, ma lau ñatô gauc gêm bu in̄ ñaê dom, magoc Pol to yom dau hêganôn̄ ñamalac dan̄ nan̄ kôm gwelen̄ whiñ in̄.

¹⁰ Muŋ-nga mac am aõ sa, magoc ŋasawa lè e meŋ tēŋ kwahic dec, mac atap seŋ daŋ sa tu anem aõ sa tiyham-nga dom. Kwahic dec mac gauc gēm aõ ma aŋkiŋ gēŋ tu anem aõ sa-nga, ma gēŋ dinaŋ kôm aõ atac ŋayham atu, ma kapiŋ Pômdau tu mac am aõ sa-nga.

¹¹⁻¹² Aõ gato yom dinaŋ tu gapônda dauŋ-nga dom. Mba. Aõ kayalê tēm gapônda dauŋ-nga, ma kayalê tēm gandôc mwasiŋ ŋalôm-nga. Aõ bu neŋ gēŋ mba ma gēŋ yô aõ, me bu neŋ gēŋ daēsam ma waneŋ hôc aõ dôŋ, tigeŋ wahêgo dauŋ dom. Nahu bu aõ kadôhôn dauŋ su bu ŋayham me sac bocke bu tap aõ sa, naŋ aõ oc wambo ti atac ŋayham eŋ.

¹³ Kilisi kēŋ ŋaclai tēŋ aõ bu wakôm gēŋ hon, ma tu dinaŋ-nga dec aõ gatôm bu wambo ti atac ŋayham eŋ.

¹⁴ Bocdinaŋ, aõ bu wapônda dauŋ, dec wambo ti atac ŋayham eŋ, magoc mac akôm mêtê ŋayham ma gauc gēm aneŋ ŋawapac dec aŋkiŋ gēŋ tu anem aõ sa-nga.

¹⁵⁻¹⁶ Mac lau Pilipai-nga anyalê su bu tēŋ ndoc mac aŋgô ŋawaê ŋayham tiwakuc, ma aõ galom malac atu Tesalonika, naŋ mac aŋkiŋ gēŋ tu anem aõ sa-nga tēm ŋatô. Ma tēŋ tēm naŋ gahu mac nem gameŋ Masedonia-nga siŋ, naŋ gôlôwac dabuŋ malac ŋatô-nga sêkēŋ gēŋ daŋ tu sēnem aõ sa-nga dom. Mac tamwasēm.

¹⁷ Aõ tac whiŋ bu mac asap nem mêtê akēŋ gēŋ-nga dinaŋ dôŋ ŋapaŋ. Aõ gasôm yom dau tu bu wakac mac bu akēŋ gēŋ tēŋ aõ-nga lec dom, magoc aõ kayalê bu mac bu asap nem lēŋ amwasiŋ aõ ma lau ŋatô-nga dôŋ, dec lēŋ dau oc êmwasiŋ mac hôc gêlêc su ô.

¹⁸ Kwahic dec aõ gapônda gēŋ daŋ dom. Gēŋ naŋ mac aŋkiŋ tēŋ aõ ma Epaprodaitas kēŋ tēŋ aõ gēm mac aŋôm, naŋ daēsam ŋandô dec gēm aõ sa kêlêc. Gēŋ dau gitôm da ŋamalu ŋayham naŋ Anôtô tac whiŋ, ma gic iŋ tandô ŋayham.

¹⁹ Anôtô, naŋ yob aõ ŋapaŋ, iŋ Mwasiŋ ti Nawasi atu Nadau, ma Yisu Kilisi ti nahu datap iŋ ndê mwasiŋ atu sa-nga. Ma aõ kayalê bu gēŋ bocke naŋ mac apônda, naŋ yêc iŋ ndê mwasiŋ atu ŋalôm, ma iŋ oc kēŋ tēŋ mac.

²⁰ Bocdinaŋ dapo Damaŋ Anôtô ndê waê sa tôm tēm hon ndi. Yomandô.

Pol gic bata iŋ ndê bapia

²¹ Akēŋ aneŋ acsalô tēŋ lau dabuŋ hon naŋ sêkēŋ whiŋ Yisu Kilisi yêc malac Pilipai. Asidôwai naŋ sêmbo sêwhiŋ aõ, naŋ sêkēŋ si acsalô tēŋ mac bocdinaŋ.

²² Ma Anôtô ndê lau dabuŋ hon naŋ sêmbo malac dindec, naŋ boc-dinaŋ. Ma lau sêkēŋ whiŋ-nga naŋ sem gwelen sêmbo Sisa ndê andu, naŋ gauc gēm mac hôc gêlêc.

²³ Mwasiŋ akēŋ Pômdau Yisu Kilisi puc mac nem gatôm dôŋ.

Pol ndê bapia tɛn lau Kolosi-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Malac Kolosi yêc gamen Esia-nga, magoc Pol dau in gêm mêtê yêc malac Kolosi dom. Tɛn ndoc in gêm mêtê mbo malac Epesas, nan ngac Kolosi-nga dan naê Epapras ngô ma kɛn whin, ma tinambu Epapras mbu gi hoc nawaê nayham asê yêc ndê malachu Kolosi (1:7; 4:12), ma lau natô sic hu sêkɛn whin Yisu. Tinambu Epapras ndôc gapocwalô whin Pol (Pilemon 23), ma gic min tɛn Pol pi lau sêkɛn whin-nga yêc malac Kolosi.

Pol to bapia dindec ma sôm tɛn lau Kolosi-nga bu in gêm dange Anôtô tu nac si sêkɛn whin-nga, ma in tɔc lɛn nayham daêsam tɛn lau sêkɛn whin-nga tu sɛnkuc-nga. Ma in to yom natô bu whê lau Kolosi si gauc sa pi yom nandô. Nahu bu lau natô sɛnsôn nac pi lau nom-nga si lɛn natô (2:4, 8, 16-23), ma nac sêtoc Kilisi sa napep dom, ma bocdina in tɔc asê bu Anôtô kɛn gɛn hon sêsôc Kilisi napu (1:15-20; 2:9-15).

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, nan gati Yisu Kilisi ndê aposel kékuc Anôtô ndê atac whin, lu yac nen asidôwa Timoti ato bapia dindec.

² Ato tɛn mac asidôwai nan andôc malac atu Kolosi, mac lau dabun nan akɛn whin Kilisi. Mwasin ti yom malô akɛn Daman Anôtô tɛn mac.

Pol tɛn mbec tu lau Kolosi-nga

³ Tôm bɛc hon yac atɛn mbec tɛn Anôtô, yac nen Pômdau Yisu Kilisi Damba, ma am dange in tu mac-nga.

⁴ Nahu bu yac angô nawaê bu mac akɛn whin Yisu Kilisi nanga, ma atac whin Anôtô ndê lau dabun hon.

⁵ Mac nem akɛn whin ti atac whin nahu sip mwasin atu nan mac akɛn batam ambo, nan Anôtô po sa gwanan tu mac-nga yêc undambê. Yom pi gɛn dau mac angô mun su, tɛn ndoc sêhoc yom nandô nawaê nayham-nga asê tɛn mac.

⁶ Nawaê nayham dau tɛn mac men, ma mac angô ti anyalê yom nandô pi Anôtô ndê mwasin atu. Tɛn ndoc mac angô tiwakuc e men tɛn kwahic dec, nan nawaê nayham dau gêm nandô ma tiapa yêc mac nem gamen. Ma nalɛn tiger in gêm nandô ma tiapa ma gêm gamen nan lau Rom-nga sem gôlin, nan ahuc.

⁷ Nawaê dau Epapras kédôhôn tɛn mac. In yac nen ngac atac whin-nga nan gêm gwelen whin yac, ma ngac akin nandô nan gêm akin Kilisi tu mac-nga.

⁸ Ma in gic min tɛn yac pi mac nem lɛn atac whin asidôwai-nga nan Nalau Dabun kɛn tɛn mac.

⁹ Tu dinan-nga tɛn bɛc namata-nga nan yac angô mac nem nawaê e men tɛn kwahic dec, nan yac atɛn mbec tu mac-nga napan. Yac andac Anôtô bu kɛn gauc tɛn mac e anyalê Nalau Dabun ndê lɛn tidôn. Ma nalɛn dinan mac oc anyalê lɛn nan Anôtô tac whin bu yac dasa-nga, nan napep en.

¹⁰ Yac atɛn mbec bu mac asa nem lɛn gitɛn, bu tɔc asê bu mac ati Pômdau ndê lau, ma in oc lɛc mac nem lɛn hon ndic in tandô nayham. Yac atɛn mbec bu mac nem akɛn whin oc nem nandô nayham yêc gwelen hon nan mac akôm, ma bu mac nem gauc anyalê Anôtô-nga ênsôwec tiatu.

¹¹ Anôtô ndê naclai ti nawasi atu kɛn nanga tɛn mac bu akôm gɛn hon, ma nwapac bu tap mac sa, dec mac atôm bu alhac nanga ma ahôc ti atac pa su. Ma ambo ti atac nayham,

¹² ma anem dange Daman Anôtô, nan gic dabin mac e atôm bu awêkain in ndê gamen nawaê-nga awhin in ndê lau dabun hon.

¹³ In kégaho yac su yêc naclai nasac-nga, ma kɛn yac dambo in ndê Atu nan in atac whin nandô, nan ndê gôlin napu.

¹⁴ Ma Anôtô kêmwasin yac, dec gêmlihi yac ti kégapwêc yac su yêc sakɛn mêtê sac-nga, ma suc yac nen sac kwi. Ma datap mwasin atu dau sa yêc in ndê Atu dau.

Kilisi ti ndê gwelen

¹⁵ Lau dan sêlic Anôtô dom, magoc in Atu Kilisi gêm in angô ma tɔc in asê tɛn yac. In tinamata gɛn hon nan Anôtô kɛn.

¹⁶ Bu gɛn undambê-nga ti gɛn nom-nga hon nan Anôtô kɛn, nan kɛn na Kilisi. Gɛn nan dalic na tanôn, ma gɛn nan tôm dom bu dalic na tanôn, gitôm anela me nalau me gôlin ma naclai tidau-tidau, gɛn hon dinan Anôtô kɛn na Kilisi ma kɛn tu Kilisi-nga.

¹⁷ In tinamata gɛn hon, ma gɛn hon si nahu sêmbo-nga yêc in.

¹⁸ Ma in gêm gôlin gôlôwac dabun. In ti ngôlôg, ma gôlôwac dabun sêti in ndê nandô. Ma in mun gôlôwac dabun bu ti ngac namata-nga bu tisa akɛn lau batê-nga. Ma bocdina gɛn dan hôc gélêc in su dom.

¹⁹ Bu Anôtô gélêc nayham bu kɛn dau sambuc sip Atungac nalôm ma mbo whin in.

²⁰ Ma in kɛkin Atu dau sip nom men bu hê wamba namalac ma gɛn nom-nga ti gɛn undambê-nga hon tɛn Anôtô. Ma kwahic dec namalac sêtôm bu sêmbo Anôtô angô-nga ti yom malô, tu Atungac ndê dac nan kɛc sin pi a gicso-nga.

²¹ Mun-nga, mac ambo ahê tɛn Anôtô. Mac ambo atôm in ndê nacyo tu gauc ti mêtê sac-sac nan yêc mac-nga.

²² Magoc in dau kêmasan lɛn bu Kilisi sip nom men ti namalac ma mbac ndu, tu bu hê

wamba mac tɛ̃n Anõtö tiyham. Ma in tac whin bu kɛ̃n mac alhac in angô-nga atôm lau dabun nan nem giso ti yom mbasi.

²³ Mac bu alhac ti akɛ̃n whin nanga ma akɛ̃n batam Anõtö ndê mwasiñ nan nawaê nayaham tɔc asê tɛ̃n mac, ma ahu sin dom, dec mac oc atap mwasiñ dau sa. Nawaê nayaham dau mac angô su, ma sêhoc asê yêc gamen hon nan yêc lau Rom si gôlin napa, nan bocdinañ. Ma aô Pol gati ngac akin nawaê nayaham dau-nga.

Pol whê ndê gwelen nawaê nayaham-nga sa

²⁴ Nandê bocke nan aô gahôc tu wapuc mac nem akɛ̃n whin dôn-nga, nan gahôc ti atac nayaham en. Ma aô kayalê bu aô gac waê bu wahôc nandê napañ, tu gwelen nan aô gakôm tu bu wapo Kilisi ndê nandô, nan gôlôwac dabun sa-nga. M agoc aô oc wahôc e wandic dabin gɛ̃n hon nan Kilisi kêyalin sa bu wahôc.

²⁵ Aô gakôm gwelen gam akin gôlôwac dabun, kakuc lɛ̃n nan Anõtö dau kêmasan dec kêyalin aô sa tu mac-nga, ma kêkin aô bu wahoc nawaê nayaham asê e Anõtö ndê yom tiapa yêc gamen hon.

²⁶ Tɛ̃n namata-nga e men, yom pi Anõtö ndê lɛ̃n nem lau si-nga, nan nahu yêc sin dau tɛ̃n lau nom-nga. Magoc kwahic dec in tɔc asê tiawê tɛ̃n in ndê lau dabun.

²⁷ In tac whin bu lau dabun sɛ̃nyalê yom nan mun-nga yêc sin dau, nan bocdec bu. In bu êmwasiñ mac tlaw gamen apa-nga bu atap in ndê nawasi atu sa, dec kɛ̃n Kilisi sip nem njalôm. Ma gɛ̃n dinañ ti mac nem nahu akɛ̃n batam bu atap in ndê nawasi sa-nga.

²⁸ Yac ahoc Kilisi ndê nawaê nayaham asê, ma Anõtö kɛ̃n gauc nayaham tɛ̃n yac bu akɛ̃n puc ti andôhôn lau sêkɛ̃n whin-nga hon. Ma yac akôm bocdinañ tu bu andic dabin nac hon e akɛ̃n nac sêlhac Anõtö angô-nga sêtôm lau gwalam akwa sêkɛ̃n whin Kilisi-nga.

²⁹ Ma aô gakôm gwelen ti gahôc nandê atu, tu bu wakôm gɛ̃n dau nandô sa-nga, na Kilisi dau ndê njaclai nan gɛ̃m gwelen nanga yêc aô nen njalôm.

2

¹ Aô gawhê nen gwelen sa tɛ̃n mac, nahu bu aô atac whin bu mac anyalê bu aô gayêñ daun su nandô tu mac-nga, ma tu lau Laodisia-nga, ma tu lau sêkɛ̃n whin-nga hon nan sêlic aô anôn dom-nga, nan bocdinañ.

² Aô tac whin bu mêtê atac whin-nga pin mac hon dôn, ma puc mac dôn bu alhac nanga. Ma yom pi Anõtö ndê lɛ̃n nem lau si-nga nan mun-nga yêc sin dau, nan aô tac whin bu mac anyalê tidôn andô, e kôm mac alhac ti akɛ̃n whin nanga en. Yom dau hêganôn Kilisi.

³ Bu yom ti gauc nan atu andô ma tôm bu êmwasiñ yac-nga, nan Anõtö gɛ̃m ahuc yêc in-nga.

⁴ Aô gawhê yom hon dinañ sa tɛ̃n mac, nahu bu aô gateg bu lau natô sêmbac yom mac ma sɛ̃nsau mac.

⁵ Bu aô daun gambo gawhin mac dom, tigen yêc anen njalôm aô gauc gɛ̃m mac napañ. Ma aô atac nayaham atu, bu kayalê bu mac akɛ̃n whin Kilisi nanga, ma asa nem lɛ̃n hon napep.

Dasa nen lɛ̃n tiwakuc tu Kilisi-nga

⁶ Mac akôc Yisu Kilisi sa su ti mac nem Pômdau, dec akɛ̃n in tinamata nem lɛ̃n hon.

⁷ Akôc nanga yêc in tôm a nan nawaac gacgen sip nom njalôm gi. Ma in ndê njaclai po mac nem akɛ̃n whin sa bu alhac nanga, alhac yom nandô nan sêndôhôn tɛ̃n mac, nan nahlô. Ma yom anem dange Anõtö-nga nem mac ahuc tôm bɛc hon.

⁸ Ayob daôm napep bu lau tasan si yom nambwa-nambwa ênsôn mac nem gauc ma êngaho mac su yêc yom nandô e ati lau gapocwalô-nga lec dom. Nac si yom dau nahu kêkuc abungaci si lɛ̃n ti mêtê nom-nga nambwa, ma men akɛ̃n Kilisi ndê dom.

⁹ Bu Anõtö kɛ̃n dau sambuc sip Kilisi njalôm, ma men mbo nom gitôm njalac.

¹⁰ Kilisi dau in gôlin ti njaclai hon n dau. Ma tu mac nem akɛ̃n whin pin mac dôn am damin in-nga, dec Anõtö ndê mwasiñ gɛ̃m mac ahuc.

¹¹ Kilisi kôm lau Israel-nga si tɔpwac sêse namlic natô su-nga nandô sa pi mac lau nan ati in ndê. Gɛ̃n dau hôc asê kêkuc njalac si lɛ̃n sêse namlic-nga dom, magoc Kilisi dau kôm gwelen yêc mac nem njalôm gitôm in sê mac nem mêtê sac njalôm akwa-nga su ginga.

¹² Busanngu nan mac alin, nan pin mac dôn am damin Kilisi, tôm sɛ̃nsuhon mac awhin in, ma Anõtö un gac sa awhin in. Gɛ̃n dau nandô sa tu mac akɛ̃n whin Anõtö, nan un Kilisi dau sa akɛ̃n lau batê-nga, nan ndê njaclai.

¹³ Mun-nga, mac ambo atôm lau batê tu mac nem sac-nga, ma tu mac asap mêtê njalôm akwa-nga dôn napañ-nga. Tigen Anõtö suc mac nem sac hon kwi, ma kôm mac ati lau ambo tamli tiyham-nga awhin Kilisi.

¹⁴ Tu yac tangili Anõtö ndê yomsu-nga, dec yac datôm lau nan si bapia tɔp-nga yêc, ma datôm dom bu dandic tɔp dau, dec tac waê bu datap matôc sa. Magoc Anõtö kôc bapia tɔp-nga dau su yêc yac, ma gic pi a gicso dau whin Kilisi.

¹⁵ Ma Kilisi ndê mbac ndu pi a gicso dau ti lɛ̃n bu Anõtö ku Sadan ti ndê nalam ma njaclai sac hon dulu, gitôm ngac bata sin-nga nan kôc nacyo si wapa sin-nga hon su, ma wê nac gitôm lau gapocwalô-nga bu tɔc asê tiawê bu nac si njaclai pacndê sambuc.

Yom pi ñagôlin nom-nga

¹⁶ Tu dinan-nga dec lau ñatô bu sêngôlin yom pi mac tu gën nanj anj ti anôm-nga, me tu om nanj lau sêlic tòm wake me ayô me yala-nga a, me tu bêc Sabat-nga, nanj angô ñac si yom dom.

¹⁷ Bu gën honj dinan gitôm gën ñagatu ñambwa nanj dalic munj su, ma tinambu ñandô menj hôc asê. Ma ñandô dau, nanj Kilisi.

¹⁸ Lau ñatô sêngkuc lêng ñalôm akwa-nga ma sêtoc dau sa tu ñac si lêng sem akinj Kilisi-nga. Ñac sêsôm bu sêpu dau ñandô, ma sem akinj anjela kêkuc gën ñatô nanj sêyêc mbê ma sêlic. Lau kainj dinan b u sêpu mac ma sêsôm bu mac nem a kêñ whin inj gën ñandô mbasi-nga, dec akôc ñac si yom sa dom.

¹⁹ Bu lau kainj dinan sêsap Kilisi, nanj ti gôlôwac dabunj honj si ñagôlinj, nanj dôñ dom. Inj tawasê pinj yac honj dôñ dapitigenj, ma gôlôwac d abunj kêsôwec ña ñaclai nanj Anôtô dau kêñ.

²⁰ Angô su nanj. Têñ ndoc ñamalac d anj mbac ndu, nanj ñagôlinj ti ñaclai nom-nga gêm gôlinj inj tiyham dom. Ma tu Anôtô pinj mac dôñ am daminj Kilisi-nga, dec tòm mac ambac ndu awhin inj. Bocdinanj ti sake-nga mac ambo atôm lau nanj sêhêgo dau pi ñagôlinj nom-nga?

²¹ Lau kainj dinan sic yao gën tidau-tidau ma sêsôm bocdec bu, “Akôc dom, anenj ti anôm dom, ma amasec dom.”

²² Yom kainj dinan kêkuc gauc ti ñagôlinj nanj lau nom-nga sêndôhônj, ma hêganônj gën têm kwahic dec-nga nanj tanj ti danôm ma gën dau menj ginja.

²³ Lau nanj sêsôc ñagôlinj kainj dinan ñapu, nanj sêngkuc gauc ñamalac-nga tu lêng sênem akinj Anôtô-nga ti sêngwininj dau-nga ma lêng sêkênj wapac pi dau ñamlic-nga. Sêtoc lêng dau sa gitôm lêng ti gauc atu, ma gauc gêm bu oc ndic Pômdau tandô ñayham. Magoc mba. Lêng dau hêganônj gën awê-nga ñambwa, ma oc tòm dom bu nem ñac si ñalôm kwi e sêhu lêng ñalôm ñagalac-nga sinj.

3

Kilisi ti yac neñ dambo tanjli ñahu

¹ Anôtô unj mac sa awhinj Kilisi, ma kwahic dec inj ndôc Anôtô ndê andô-nga yêc undambê. Tu dinan-nga dec asa nem lêng ti tamkwê gën undambê-nga enj.

² Gauc nem gën nom-nga êñlêc dom. Gauc nem gën undambê-nga hôc gêlêc.

³ Bu mac ambac ndu su awhinj Kilisi, ma mac nem ñahu ñ andô ambo tamli awhinj Kilisi-nga, nanj yêc sinj dau yêc Anôtô-nga.

⁴ Têñ ndoc mac nem tamli ñahu Kilisi dau menj hôc asê, nanj Anôtô oc tõe mac nem lêng ambo tamli-nga asê tiawê, ma mac oc alhac awhinj Kilisi ti ñawasi atu.

Lêng ñalôm akwa-nga

⁵ Bocdinanj ahu mêtê sac honj nanj menj akênj ñalôm akwa, nanj sinj. Mêtê dau gitôm mac nem ñacyo danj nanj kalhac senj andôc tamli-nga ahuc, bocdinanj andic inj ndu. Mêtê kainj bocdec ahu honj sinj, mêtê mock-aiñ-nga, mêtê ñadômbwi, ma mêtê sac-sac ñalôm ñagalac-nga. Ma ayob daôm bu anjuc lau nanj sêkênj awa ti wapa nom-nga kalhac si gauc ñamata ñapanj, nanj dom. Bu lêng dau gitôm ñac sem akinj anôtô gwam.

⁶ Lau honj nanj sêsa lêng kainj dinan, oc sêtap Anôtô ndê atac ñandê sa.

⁷ Munj-nga, mac daôm akôc gauc tòm ñac lau dinanj sêkôc, ma anjuc ñac si mêtê sac.

⁸ Magoc kwahic dec ahu mêtê sac honj sinj. Atac ñandê têng lau me alic ñac sac dom, ñalôm li sa dom, ma ayob nem whamsunj bu asôm yom sac-sac apu lau-nga ti yom mayan-nga dom.

⁹ Ma asôm yom tasanj têng nem asidôwai dom. Gauc nem bu mac ahu lêng ñalôm akwa-nga sinj su, dec akôm mêtê kainj dinanj tiyham dom.

¹⁰ Ma asa nem lêng ti ñalôm wakuc. Bu Anôtô, nanj kêmasanj ñamalac bu sênem inj angô sêmbu nom, nanj gêm gwelenj pi mac mbo, tu bu mac atiwakuc, ma tu bu mac anyalê inj ti ndê lêng gitênj tidônj.

¹¹ Ma yac lau nanj dasa lêng wakuc dinan, nanj dahêgo dauñ tu yac neñ ñahu nom-nga tiyham dom. Yac bu lau Grik me lau Israel-nga, gai me lau angô batat, lau nanj tanjuc pwac sêsê ñamlic-nga me tanjuc dom, lau akinj ñambwa me lau nanj dau sêmbu si gën, nanj Anôtô gauc gêm lêng honj dinanj ñadanj hôc gêlêc su dom. Gën tigenj nanj gën atu têng inj, nanj Kilisi pinj yac honj dôñ dati inj ndê.

Lêng ñalôm wakuc-nga

¹² Anôtô tac whinj mac ma kêyalinj mac sa ati inj ndê lau dabunj. Tu dinan-nga dec asap mêtê ñayham bocdec dôñ gitôm mac asôc ti nem ñakwê. Tamwalô lau ma atac apu ñac ti nem ñalôm sambuc, angwininj daôm, asa lêng malô, ma akôc nem ñalôm dôñ.

¹³ Asa nanj ndê asidôwa kôm sac têng inj, nanj kôc ndê ñalôm dôñ bu hôc ñawapac dau, ma suc inj ndê sac kwi. Asuc sac nanj asidôwai sêkôm têng mac nanj kwi, tòm Pômdau dau suc mac nem kwi.

¹⁴ Ma asap mêtê atac whinj-nga dôñ, bu mêtê dau pinj mêtê ñayham-ñayham honj dôñ sêpitigenj.

¹⁵ Kilisi ndê yom malô nem gôlinj mac nem ñalôm. Bu Anôtô kêgalêm mac sa bu ati gôlôwac dabunj tigenj, nanj yom malô dau pinj mac dôñ. Ma anem danje Anôtô ñapanj.

¹⁶ Kilisi ndê yom ñandô nem mac nem ñalôm ahuc sambuc, dec kêñ gauc ñayham têng mac bu anem la ti andôhônj têng daôm. Anem wê yêc Buku Wê-nga, ti wê dabunj ma wê ñatô nanj Ñalau Dabunj kêñ têng mac,

bu ampın Anötö ma anem danje in ti nem nalom sambuc.

¹⁷ Gêñ hon nan mac akôm ti yom hon nan asôm, nan akôm tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga. Ma anem danje Daman Anötö tu Kilisi-nga.

Damba ti dindai ma balêkoc si ñagôlin ñatô

¹⁸ Mac lauwhê, asôc nem ñgaci ñapu, bu lêtñ dinan gic waê lauwhê nan sêkên whin Kilisi.

¹⁹ Ma mac laungac, atac whin nem lauwhê ma atigasec ñac dom.

²⁰ Balêkoc, mac ñanjam wambu yom hon nan ñanin ti damami sêsôm têtñ mac. Bu lêtñ dinan gic Pômdau tandô ñayham.

²¹ Mac dambai, ali nem balêkoc si ñalom sa dom. Ayob ñac ñapep tu bu ñac lic ñakam sa e sêtec lêtñ ñayham lec dom.

Lau akin ma ñadaui si ñagôlin

²² Mac lau akin, asôc nem ñadaui nom-nga si yom hon ñapu. Anem akin tu bu mac nem ñadaui sêlic mac ñayham-nga ñambwa lec dom. Mba. Mac nem ñadaui bu sêmbo sêwhin mac me sêmbo dom, magoc akôm nem gwelen hon ñapep en. Anem akin ti nem ñalom sambuc, ma atôc asê bu mac atoc Pômdau sa.

²³ Akôm gêñ hon ti nem ñalom sambuc en, gitôm mac am akin Pômdau, ma tôm mac am akin lau nom-nga tawasê dom.

²⁴ Mac anyalê su bu mac am akin Kilisi mac nem Pômdau, ma in oc kêtñ mac awêkain nem gêñ lêtñsêm yêc undambê ti mac nem ñagêyô ñayham.

²⁵ Magoc asa nan kôm giso, nan oc tap ndê ñagêyô sa. Ma Anötö oc toc ñamalac ñan sa hóc gêtêc ñan dom. In oc êñsahê yac hon ña saê tigen.

4

¹ Mac ñadaui, anyalê ñapep bu mac daôm nem ñadau mbo undambê, ma bocdinan ayob nem lau akin ñapep, ma ñaôli bocke nan gic ñac ñawaê, nan akêtñ têtñ ñac.

Pol gêm la lau Kolosi-nga

² Anem ali ma asap mêtê daten mbec-nga ti danem danje Anötö-nga dôn ñanğa.

³ Ma aten mbec tu yac-nga whin, bu Anötö lêt gamam su têtñ yac bu ahoc in ndê yom asê, ma bu awhê yom pi Kilisi nan mun-nga yêc sin dau, nan sa tiawê. Tu Kilisi ndê yom dinan-nga dec aô gandôc gapocwalô.

⁴ Aten mbec bu Anötö puc aô dôn bu wakôm nen gwelen ñapep, ma wawhê yom dau sa yêc awê en.

⁵ Asa nem lêtñ ambo lau sêkên whin dom-nga ñalom ti gauc en. Ma anjalê lêtñ tu bu atôc Kilisi têtñ ñac tôm bêt hon.

⁶ Akôc gauc ñapep pi yom asôm-nga bu asôm yom êmwasiñ lau ti nem ñac sa-nga, ma aô lau si yom ñalêtñ ñayham.

Pol sôm bu êñkin Tikikus lu Onesimus sêtên Kolosi sêndi

⁷⁻⁸ Kwahic dec aô bu wanğin yac nen asidôwa ma ñgac atac whin-nga Tikikus têtñ mac loc. In kalthac ñanğa ma gêm akin Pômdau whin aô. Aô wanğin in loc bu ndic min anen yom, ma asidôwai gamen dindec-nga si yom hon têtñ mac. Ma in oc nem malô mac nem ñalom.

⁹ Ma aô wanğin Onesimus, nan mac nem ñan ma yac mba asidôwa atac whin-nga nan kêtñ whin ñanğa en, whin Tikikus têtñ mac loc. In lu oc sêndic min yom gamen dindec-nga hon têtñ mac.

Pol kêtñ ndê acsalô têtñ lau ñatô

¹⁰ A ristakus, nan ndôc gapocwalô whin aô, nan kêtñ ndê acsalô têtñ mac, ma Banabas ndê têtñgac Mak kôm acsalô têtñ mac bocdinan. Mak bu hóc asê mac, dec akôm tôm aô gasôm têtñ mac mun su, ma akôc in sa.

¹¹ Ma Jisas, ñgac nan sêsam in ndê ñaê ñan bu Justus, nan kêtñ ndê acsalô têtñ mac whin. Ñac lau tó dinan sêmbo sêwhin aô ma sem malô anen ñalom. Ñac lau Israel-nga nan sêkên whin Kilisi, ma sem gwelen sêwhin aô ma yac ahoc ñawaê pi Anötö ndê gôlin asê. Lau Israel-nga daêsam sêmbo sêwhin aô dom, ñac lau tó dinan solop.

¹² Ma Epapras, Kilisi ndê ñgac akin, nan mac daôm nem ñan, nan kêtñ ndê acsalô têtñ mac bocdinan. In tôm bêt hon ten mbec tu mac-nga bu mac alhac ñanğa atôm lau gwalam akwa akêtñ whin-nga, ma asa nem lêtñ hon tôm Anötö tac whin.

¹³ Aô wasôm yom ñandô têtñ mac bu in yêm dau su ñandô tu mac-nga ñapan, ma tu lau sêkên whin-nga nan sêmbo malac Laodisia ma malac Hierapolis-nga bocdinan.

¹⁴ Luk, dokta nan yac atac whin, lu Demas sêkên si acsalô têtñ mac whin.

¹⁵ Akêtñ yac mba acsalô têtñ asidôwai Laodisia-nga, ma têtñ lau sêkên whin-nga nan sêkac sa yêc Nimpa ndê andu tu sêlic om-nga, ma têtñ Nimpa dau bocdinan.

¹⁶ Têtñ ndoc sêsam bapia dindec têtñ mac su, nan akêtñ têtñ gôlôwac dabun yêc Laodisia bu ñac sêsam whin. Ma bapia nan aô gaketñ têtñ ñac, nan sêkên têtñ mac asam bocdinan.

¹⁷ Asôm têtñ Akipus bu sap sakin nan Pômdau kêtñ sip in amba, nan dôn, ma kôm ñapan e ndic dabun.

¹⁸ Anen ñaê Pol dec, gato ña aô ñan aman. Aô gacgen gandôc gapocwalô, dec wandac mac bu gauc nem aô. Anötö ndê mwasiñ whin mac hon.

Pol ndê bapia ñamata-nga têng lau Tesalonika-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Tesalonika in malac atu dan nan yêc gamen Masedonia-nga. Pol in ngac ñamata-nga bu hoc ñawaê ñayham asê yêc Tesalonika (Apo 17:1-9). In mbo whin ñac bêc daêsam dom, ma lau Israel-nga nan sêkên whin Yisu dom yêc malac dau, nan sem lêmun in ma sêkên kisa in, dec in kôlhô gi. Magoc lau Tesalonika-nga nan sic hu sêkên whin Pômdau, nan sêsap si sêkên whin dôn ñannga, e ñawaê ñayham gi tiapa yêc gamen hon dinan (1:8).

Tinjambu Pol gauc gêm ñac ñapan ma kêkin Timoti bu mbo whin ñac ma êndôhôn ñac, ma bu lic ñac sêmbo ñalên bocke (3:1-5). Ma Timoti mbo têng Pol gi tiyham, ma gic min pi ñac si lêng ñayham (3:6-10). Ñawaê dau kôm Pol tac ñayham sambuc, dec in to bapia dindéc têng ñac.

Pol to yom ñatô têng lau Tesalonika-nga, bu puc ñac dôn bu sêsap mêtê ñayham dôn ma sêtimêtê dau ñapep. In whê lau batê si sêtisa ñalên sa têng ñac, bu nem malô ñac ma sêtan lau nan sêmbac ndu su, nan ênlêc dom. Ma in to yom pi mêtê ñayham ñayham daêsam nan gic lau sêkên whin-nga ñawaê.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, ma Sailas lu Timoti, ato bapia dindéc têng gôlôwac dabun malac Tesalonika-nga, mac lau nan akên whin Daman Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi. Pômdau ndê mwasin ti yom malô têng mac hon.

Pol tac ñayham tu lau Tesalonika si mêtê-nga

² Tôm bêc hon yac aten mbec, ma am dange Anôtô tu mac hon-nga.

³ Têm hon yac aten mbec têng Daman Anôtô, nan yac gauc gêm mac nem mêtê ñayham. Mac akôm gwelen ñayham tu mac nem akên whin-nga, ma akôm gên daêsam bu anem akin asidôwai, tu mac nem mêtê atac whin lau-nga. Ma mac akên batam bu Pômdau Yisu Kilisi oc mbu men, dec mac alhac ñannga en.

⁴ O asidôwai nan Anôtô tac whin mac ndu andô. Yac anyalê su bu Anôtô kêgalêm mac sa ati in ndê.

⁵ Nahu bu têng ndoc yac ahoc ñawaê ñayham asê têng mac, nan yom dau men ñambwa dom, magoc men ti Anôtô ndê ñaclai. Ma Nalau Dabun pun ñawaê dau dôn sip nem ñalôm, e mac akên whin ñannga en. Ma mac daôm

anyalê mêtê nan yac akôm, bu anem mac sa têng ndoc yac ambo awhin mac.

⁶ Ñawapac daêsam tap mac sa, magoc Nalau Dabun puc mac dôn, dec akôc ñawaê ñayham sa ti atac ñayham atu. Ñalên dinan mac apuc yac mba wanjan, ma apuc Pômdau ndê wanja bocdinan.

⁷ Mac nem lêng dinan ti dôhôn ñayham, bu lau sêkên whin-nga yêc gamen Masedonia ti Akaya-nga hon sêlic ma sênkuc.

⁸ Ma mac nem lêng ñayham kôm Pômdau ndê ñawaê ñayham tiapa yêc gamen Masedonia-nga ma gamen Akaya-nga tawasê dom. Lau yêc gamen hon sêngô ñawaê bu mac akên whin Anôtô. Bocdinan gitôm dom bu yac asôm yom dan bu awhê mac nem lêng sa têng lau.

⁹ Lau dau sic min yom hon pi mac nem lêng ñayham. Sic min bu mac akôc yac sa ñalên ñayham, ma mac ahu anôtô gi gwam sin, ma anem daôm kwi bu anem akin Anôtô nan Anôtô ñandô, ma mbo tali ñapan.

¹⁰ Ma kwahic dec mac akên batam in ndê Atu Yisu bu mbu akên undambê men. In Yisu nan Anôtô un in sa akên lau batê-nga. Yisu dau dinan dec kêgaho yac su yêc Anôtô ndê atac ñandê, nan oc men sa tiawê têng bêc jambu-nga.

2

Pol ndê gwelen yêc Tesalonika

¹ O asidôwai, mac anyalê bu yac ac mac kêsi ñambwa dom, magoc gwelen nan akôm têng mac, nan ñandô sa su.

² Mac angô su bu têng ndoc yac ambo malac Pilipai, nan lau sêpu ti sêkôm yac ñayom daêsam. Ma têng ndoc yac ahoc asê mac nem malac Tesalonika, nan lau sêkên kisa yac ñannga bocdinan. Magoc Anôtô puc yac dôn, dec alhac ñannga ma ahoc in ndê ñawaê ñayham asê têng mac.

³ Yac alhac ñannga ma akac mac bu akên whin Yisu, ñahu bu yac anyalê bu yom nan yac ahoc asê, nan yom tasan dom, ma yac amen ambo awhin mac tu bu akôm mêtê sac me ansau mac-nga dom.

⁴ Mba! Yac anyalê bu Anôtô gêlic yac atôm solop, dec kên ñawaê ñayham sip yac aman. Ma bocdinan yac ahoc ñawaê ñayham asê tu bu lau sêlic yac ñayham-nga dom. Mba! Yac akôm tu bu Anôtô, nan kêyalê yac nen ñalôm e pi sa, nan lic ñayham.

⁵ Mac anyalê bu yac ambac yom mac dom. Ma Anôtô dau kêyalê bu yom tanngatu gêñ-nga dan sin dau yêc yac mba ñalôm dom.

⁶ Ma yac akôm tu bu mac me lau ñatô sêtoc yac mba waên sa-nga dom.

⁷ Kilisi dau kêyalin yac sa ati ñapose, ma tu dinan-nga dec gitôm bu yac oc tankwê mac bu akên gêñ tu anem yac sa-nga. Tigen yac atec bu akên ñawapac têng mac, dec andac

mac bu akêñ gêñ danj têtñ yac dom. Yac ambo awhin mac ti akôm gêtñ malô, gitôm dinda danj yob in ndê balêkoc.

⁸ Yac atac nayaham atu bu ahoc Anôtô ndê nawaê nayaham asê têtñ mac. Magoc yac akêñ gêtñ tigenj dinan dom. Yac alic nayaham bu akêñ dauñ sambuc tu mac-nga bocdinañ. Nahu bu yac atac whin mac ndu andô.

⁹ O asidôwai, gauc nem gwelenj nanj yac akôm yêc mac nem gamen. Yac ambo awhin mac bu ahoc Anôtô ndê nawaê nayaham asê, magoc tòm ac ti ôbwêc yac akôm gwelenj atu whin, bu akôm kwanj dauñ-nga. Yac atec bu akêñ nawapac têtñ mac, ma tu dinan-nga dec yac akôm gwelenj dinan.

¹⁰ Mac lau nanj akêñ whin Yisu alic yac mba mêtê honj nanj akôm têtñ ndoc yac ambo awhin mac, ma anyalê bu yac akôm gêtñ so danj dom. Yac akôm mêtê gitêtñ ti dabunj enj. Ma Anôtô kêyalê yac mba mêtê honj whin.

¹¹ Mac anyalê bu yac akôm mêtê nayaham têtñ mac honj, gitôm damba danj kôm têtñ in ndê balêkoc.

¹² Yac am malô mac, ma anjilî mac ti ac yomsu mac bu anjêlêñ ti asa nem lêtñ atôm Anôtô ndê lau dabunj solop. Bu in kêtgalêm mac sa bu asôc in ndê tîgôlinj napan, ma bu atap in ndê nawasi atu sa.

Lau Tesalonika-nga sêhêc nawapac magoc sêlhac nanja

¹³ Ma yac am danje Anôtô tòm bêc honj, bu têtñ ndoc mac angô in ndê yom yêc yac, nanj mac akôc sa gitôm nmalac si yom nambwa dom. Mba! Mac anyalê napep bu Anôtô ndê yom solop, ma bocdinañ dec mac akôc sa. Ma kwahic dec yac anyalê bu yom dau kôm gwelenj yêc mac nem nâlôm.

¹⁴ Nahu bu mac daôm nem lau nanj sêkênj whin dom, nanj sêkênj nawapac daêsam têtñ mac, magoc yac alic bu mac alhac nanja. O asidôwai, nâlêñ dinan mac anjuc Anôtô ndê gôlôwac dabunj nanj sêmbo gamen Judia-nga, nanj si lêtñ. Bu nac dau si lau Israel-nga sêkênj nawapac têtñ nac tu sêkênj whin Yisu Kilisi-nga.

¹⁵ Angô su nanj! Mun-nga lau Israel-nga dau sic Anôtô ndê lau propet ndu, ma nasawa lec nac sic Pômdau Yisu ndu, ma sêsoc yac su yêc nac si gamen. Nac si lêtñ dinan Anôtô gêtlic sac. Ma nac sêkênj kisa lau yêc gamen honj,

¹⁶ bu nac sêkôm bu sêlhac yac mba gwelenj nawaê nayaham-nga ahuc e yac atôm dom bu ahoc yom asê têtñ tlaw gamen apa-nga pi Anôtô ndê lêtñ nem nac si-nga. Bocdinañ sac nanj nac sêkôm, nanj kêsôwec tiatu napan, ma nac sic waê bu sêtap Anôtô ndê tac nandê atu sa.

Pol tac whin bu lic lau Tesalonika-nga tiyham

¹⁷ O asidôwai, lau nanj sêkênj kisa yac, nanj sêkac yac su ambo ahê mac nasawa apê lec. Yac anjônj mba, magoc yac gauc gêm mac

napan, ma yac atac whin kêtêc bu alic mac tiyham.

¹⁸ Yac atac whin bu ambu aloc, ma aô Pol kasahê tidim daêsam bu waloc, tigenj Sadan kalhac yac ahuc.

¹⁹ O lauhac! Têtñ ndoc Pômdau Yisu bu mbu menj, nanj yac lau aposel oc akêñ batanj gêtñ sake? Ma gêtñ sake oc kôm yac atisambuc? Ma nâoli nayaham bocke oc po yac sa yêc Yisu anjônj-nga? Aô wasôm têtñ mac! Mac lau daôm dinan.

²⁰ Yomandô! Mac daôm ati yac mba waênj ti atac nayaham nahu.

3

Pol kêtñ Timoti têtñ malac Tesalonika gi

¹ Yac mba nâlôm kac yac nandô bu alic mac. Magoc atap senj danj sa dom. Bocdinañ yac alic nayaham bu ambo malac Atens,

² ma anjîn Timoti têtñ mac goloc. In yac nenj asidôwa danj, nanj kôm Anôtô ndê gwelenj ma hoc Kilisi ndê nawaê nayaham asê whin yac. Yac anjîn in têtñ mac goloc, bu puc mac dôñ ma êngilî mac bu asap nem akêñ whin dôñ nanja.

³ Yac ahêgo dauñ bu mboe nawapac nanj tap mac sa, nanj oc kôm mac nem lau natô sêhu si sêkênj whin sinj. Magoc mac anyalê su, bu nawapac kainj dinan gic waê yac lau dakênj whin-nga.

⁴ Gauc nem bu têtñ ndoc yac ambo awhin mac, nanj yac asôm asê têtñ mac tidim daêsam, bu kisa oc tap yac sa. Ma yac mba yom dinan, kwahic dec nandô sa su.

⁵ Aô gahêgo dauñ bu mboe Sadanj êntôm mac e gwelenj nanj yac akôm têtñ mac, nanj oc nandô mba. Gauc dinan kôm aô nâlôm nawapac napan, dec kakinj Timoti bu lic mac ma kênj nawaê têtñ aô bu mac asap nem lêtñ akênj whin-nga dôñ, me ahu sinj su.

Pol tac nayaham têtñ ndoc in ngô Timoti ndê yom

⁶ Ma kwahic dec Timoti mbu menj hôc asê aô, ma kênj puc nayaham pi mac nem lêtñ akênj whin Pômdau ti atac whin lau-nga. Ma in sôm bu mac gauc gêm yac ti atac nayaham napan, ma atac whin bu alic yac tiyham, tòm yac atac whin bu alic mac tiyham bocdinañ.

⁷ O asidôwai. Yac dec ambo ti ahôc nawapac daêsam, ma lau sêkênj kisa yac napan. Tigenj kwahic dec yac angô bu mac akênj whin nanja ambo, ma nawaê dau puc yac dôñ ma kôm yac nâlôm tigahô.

⁸ Kwahic dec yac anyalê bu mac asap Pômdau dôñ ma ahu in sinj dom, dec ambo ti atac nayaham sambuc.

Pol tenj mbec tu lau Tesalonika-nga

⁹ Yac mba atac nayaham tu mac-nga gêm yac mba nâlôm ahuc têtñ ndoc yac atenj mbec yêc yac nenj Anôtô angô-nga. Yac atac whin

ñandô bu anem dange in tu mac-nga, madec oc akôm andic ñawaê.

¹⁰ Tôm acsalô ti ôbwêc yac aten mbec ñanga, ma andac Anôtô bu tôc sen dan têt yac bu alic mac tiyham. Yac atac whin bu atên mac aloc, ma awhê mac nem gauc sa tiyham pi Anôtô ndê yom ñatô, bu apuc mac nem akên whin dôn.

¹¹ Yac andac Daman Anôtô lu yac nen Pômdau Yisu bu sêmasan sen bu yac atên mac aloc.

¹² Ma yac aten mbec tu mac-nga bocdec bu. Pômdau êmwasiñ mac e mac nem mêtê atac whin asidôwai sêkên whin-nga ênsôwec tiatu. Ma mac atac whin lau hon bocdinañ, e mac nem mêtê atac whin-nga ênsalê mac ahuc, tôm yac atac whin mac.

¹³ Ma in puc mac nem ñalôm dôn bu asa Anôtô ndê lêt en, e Pômdau Yisu mbu men whin in ndê aña ti lau dabun hon. Bocdinañ têt ndoc mac al hac Daman Anôtô angô-nga, nan in oc lic mac bu lau dabun ma mac nem giso mbasi.

4

Tanjuc lêt nan Anôtô tac whin

¹ O asidôwai, yac mba yom ñambu-nga têt mac bocdec. Lêt gitên nan Anôtô gêlic ñayham, ma yac andôhôn têt mac su, nan mac akôm ambo. Ma kwahic dec yac bu aten mac tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga, bu asap lêt dau dôn ñapan, ma akôm tiatu-tiatu ndi.

² Bu yom hon nan yac andôhôn têt mac am Pômdau Yisu angô, nan mac anyalê su.

³ Ma lêt nan Anôtô tac whin, nan bocdec. Asa nem lêt solop e ati lau dabun ñandô. Ma andic ahê mêtê mockain-nga tidau-tidau.

⁴ Anôtô kemasan lêt ñayham ma dabun bu awhê lu ñgac sêmbo sêwhin dau, dec mac lau tigen-tigen ayob daôm bu asa lêt dau ñapen en.

⁵ Yomandô! Akôm mêtê ñalôm ñagalac-nga tôm lau sambuc dom, bu ñac sênyalê Anôtô dom.

⁶ Ayob ñapen bu mac nem dan kôm mêtê mockain-nga whin asidôwa dan ndê awhê dom. Yac asôm asê ti akên puc mac mun su, bu Pômdau oc kên ñagêyô têt lau pi sac kain dinañ hon.

⁷ Angô! Anôtô kégâlêm yac sa bu dasa lêt ñadômbwi dom. Mba! In kégâlêm yac sa bu dasa lêt dabun en.

⁸ Yom dindec men akên Anôtô, nan kên ndê ñalau Dabun sip mac nem ñalôm. Bocdinañ asa nan sôc yom dau ñapu dom, nan tec ñamalac si yom dom, in tec Anôtô dau ndê yom bocdinañ.

⁹ Anôtô dau kédôhôn mac pi mêtê atac whin asidôwai-nga, ma bocdinañ dec yac gauc gêm bu ato yom têt mac pi mêtê dau dom.

¹⁰ Bu yac anyalê su bu mac atac whin asidôwai sêkên whin-nga hon nan sêndôc gamen Masedonia-nga. Kwahic dec yac bu asôm têt mac bu asap mêtê dau dôn ñapan en, ma akôm tiatu-tiatu ndi.

¹¹ Akên nem gauc ti atac whin sambuc bu asa nem lêt malô. Gauc nem gêt nan gic mac ñawaê solop, ma aun lau ñatô si yom sa dom. Ma anem gwelen bu akôm kwam daôm-nga, tôm yac asôm têt mac su.

¹² Akôm bocdinañ bu akên ñawapac têt lau ñatô tu sênem mac sa-nga dom. Ma lau nan sêkên whin Yisu dom, nan oc sêlic mac nem mêtê dinañ, ma sêtoc mac nem lêt sa.

Lau batê oc sêtisa tiyham

¹³ O asidôwai, yac atac whin bu awhê mac nem gauc sa pi lau nan sêmbac ndu su. Yac atec bu mac atan dangibo atu tu ñac-nga, gitôm lau nan sêkên whin Yisu dom, nan sêtan. Lau dau sêtan dangibo atu, ñahu bu sêkên bata bu lau batê oc sêtisa tiyham dom.

¹⁴ Tigen yac dakên whin bu Yisu mbac ndu ma tisa tiyham, ma tu dinañ-nga dec yac dakên whin bu lau nan sêkên whin in ma sêmbac ndu su, nan Anôtô oc un ñac sa têt ndoc Yisu mbu men.

¹⁵ Pômdau dau sôm têt yac, ma kwahic dec yac ahoc in ndê yom asê têt mac bocdec bu. Têt ndoc in mbu men, nan in oc kôc yac lau nan dambo tanli, nan sa mun dom. In oc kôc lau nan sêmbac ndu su, nan sa mun.

¹⁶ Anôtô oc ndic atu yom ti ñanga, ma aña ñamata-nga oc mbwêc awha atu, ma Anôtô ndê dahuc oc tan, goc Pômdau oc sip akên undambê men. Ma lau nan sêkên whin Kilisi ma sêmbac ndu su, nan oc sêtisa sêmun.

¹⁷ Goc Anôtô oc kôc yac lau nan dambo tanli, nan sa dapi lôlôc dandi dawhin ñac, ma yac hon oc datap Pômdau sa yêc dao ñalôm. Ma yac oc dambo dawhin in ñapan en.

¹⁸ Bocdinañ, asôm yom dindec têt daôm, bu puc mac dôn ma ndic malô mac nem ñalôm.

5

Pômdau ndê bêt mbu men-nga

¹⁻² O asidôwai. Mac anyalê su, bu bêt Pômdau mbu men-nga nan ñapuc mbasi, tôm ñgac kan nan sôc andu têt ôbwêc. Bocdinañ yac gauc gêm bu ato yom têt mac pi têt ti bêt dom.

³ Lau ñatô oc sêsôm yom bocdec bu, “Yac dambo têt ñayham ma ñawapac mba.” Ñac oc sêsôm yom kain dinañ sêmbo, ma ñagahô en bêt ñambu-nga dau oc men sa ma ñac oc sêninga. Lau dan oc sêlhô su têt dinañ dom. Oc tôm awhê tidaê nan kêlin dau sin, magoc ñandê tu kôc balêkoc-nga men sa in ñagahô ñambwa.

⁴ Magoc asidôwai, mac anjalê yom pi bêc nambu-nga dau su. Mac atôm lau nan sêmbô nasec njalôm, nan dom. Ma bocdinañ oc tòm dom bu bêc dau hóc asê mac gitôm ngac kan e kôm mac asô.

⁵ Bu mac ati balêkoc nasec ti ôbwêc-nga dom. Mac honñ ati balêkoc nawê ti acsalô-nga.

⁶ Bocdinañ dambo datôm lau nan sêyêc bêc pu, nan dom. Mba! Dambo ti neñ gauc nawa ma danem ali.

⁷ Bu lau nan sênôm bu nanga e si gauc timboloc ma sêyêc bêc pu nawahô, nan lau nasec ti ôbwêc-nga.

⁸ Magoc yac lau nawê-nga, ma bocdinañ dambo ti neñ gauc nawa. Mêtê dakêñ whiñ-nga ma atac whiñ lau-nga, nan dasap dôn nanga, gitôm nakwê siñ-nga nan dasôc sac yac nabapo. Ma yac neñ dakêñ batan Anôtô ndê mwasinñ nem yac si-nga na-ñandô, nan gitôm gulunñ ain nan lau siñ-nga sêunñ.

⁹ Bu Anôtô kêyalinñ yac sa bu dahôc inñ ndê tac nandê dom. Inñ kêyalinñ yac sa bu datap inñ ndê mwasinñ nem yac si-nga sa tu Pômdau Yisu Kilisi-nga.

¹⁰ Yisu mbac ndu tu yac-nga, ma bocdinañ yac bu dambac ndu me dambo tanli têt ndoc inñ mbu menñ, nan tanjalê bu yac oc dambo tanli dawhinñ inñ.

¹¹ Tu dinañ-nga asôm yom nayham-nayham têt daôm, ma apuc daôm dôn bu alhac nanga, tòm mac akôm ambo.

Yom nambu-nga

¹² O asidôwai. Yac bu andac mac bu atoc lau bata nan sêyob mac sem Pômdau angô, nan sa napep. Nac sêkôm gwelenñ atu tu sênem mac sa-nga, ma sem la mac tu bu mac asap lêt gitêt dôn enñ.

¹³ Boc-dinañ atoc nac sa ma atac whiñ nac tu gwelenñ atu nan sêkôm têt mac-nga. Ma mac honñ ambo awhiñ daôm ti atac malô enñ.

¹⁴ Asidôwai. Yac bu anem la mac bocdec bu. Akêñ puc lau oyom bu sêndôc nambwa dom. Lau nan maya ti sêtôc dau, nan angilî nac bu sêlhac nanga. Ma anem lau gauc babalê ma lau licwalô mba, nan sa. Akôc nem njalôm dôn ma akôm mêtê malô têt lau honñ.

¹⁵ Lau bu sêkôm sac têt mac, nan dec mac honñ ayob daôm bu aô dom. Mac lau akêñ whiñ-nga akôm mêtê nayham enñ têt daôm, ma têt lau honñ bocdinañ.

¹⁶ Tòm bêc honñ ambo ti atac nayham.

¹⁷ Ma atenñ mbec napanñ.

¹⁸ Anem danje Anôtô tu gêt wapac me gêt nayham bocke nan tap mac sa-nga. Bu inñ tac whiñ bu mac lau nan akêñ whiñ Yisu Kilisi, nan anñkuc lêt dinañ.

¹⁹ Ma asi Nalau Dabunñ ndê ya ndu dom.

²⁰ Inñ bu kac lau natô bu sêhoc yom asê gitôm propet, nan dec apu nac si yom dom.

²¹ Anñsahê gêt honñ, ma asap nayham dôn.

²² Ma andic ahê mêtê sac-sac honñ.

²³ Yac atenñ mbec tu mac-nga bocdec bu. Anôtô Yom Malô Njatau ndic dabinñ mac ati lau dabunñ solop. Ma bocdinañ têt bêc nan Pômdau Yisu Kilisi mbu menñ, nan Anôtô oc tap sa bu mac nem giso mbasi, ma lic mac nem gatôm ti nem njalôm ma namlic sambuc bu dabunñ.

²⁴ Yac akêñ whiñ bu Anôtô, nan kêgalêm mac sa, nan oc ngô yac mba mbec ma kôm nandô sa.

²⁵ O asidôwai, atenñ mbec tu yac-nga.

²⁶ Ma akam asidôwai honñ anem yac anônñ tu Pômdau Yisu-nga.

²⁷ Yêc Pômdau angô-nga, aô wandac mac bu asam bapia dindec têt asidôwai honñ nan sêmbô mac nem gamenñ.

²⁸ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasinñ têt mac honñ.

Pol ndê bapia tilu-nga têng lau Tesalonika-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol to bapia tilu-nga dindéc tu bu puc lau sêkên whin-nga nan sêmbo malac Tesalonika, nan dôg-nga. In gêm dange Anôtô bu nac sêsap si sêkên whin dôg nanga, ma tôte asê bu nawapac nan sêhóc, nan oc nem nac sa ma puc nac dôg bu sêlhac nanga.

Lau tasan jatô sênsôn lau Tesalonika-nga, ma sêsôm bu Kilisi mbu men su, ma bocdinan lau jatô sêhu si gwelen ti gên hon sin ma sêhôn sêmbo. Bocdinan Pol gêm la lau sêkên whin-nga bu sêkóc yom tasan sa dom, ma sêhu lêng oyom-nga sin, ma sênkuc in ti lau aposel si lêng sem gwelen aman-nga. In whê sa bu Kilisi oc mbu men dom e ngac sac sambuc nan in sam bu 'wachuc hon nadamba,' nan men sa tiawê, ma têng ndoc dinan mêtê sac oc ênsôwec tiatu sambuc yêc nom.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, ma Sailas lu Timoti, ato bapia dindéc têng gôlôwac dabun Tesalonika-nga, mac lau nan akên whin Daman Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi.

² Mwasin ti yom malô têng mac akên Daman Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi.

Lau Tesalonika-nga sêhóc nawapac magoc sêlhac nanga

³ O asidôwai, tômbêc hon yac mba nalôm kac yac bu anem dange Anôtô tu mac-nga. Yac alic nayham bu akôm bocdinan, nahu bu mac nem akên whin ti mac lau tigen-tigen nem mêtê atac whin asidôwai-nga, kêsôwec tiatu napan.

⁴ Ma yac ampin mac yêc Anôtô ndê gôlôwac dabun jatô angô-nga, nahu bu yac angô nawae bu mac ahóc nawapac daêsam ma bu lau sêkên kisa mac, tigen mac alhac ti akên whin nanga.

Anôtô oc kên nagêyô têng lau nan sêtec yom nandô

⁵⁻⁶ Gên nan hóc asê mac, nan tôte asê bu Anôtô ndê lêng êmatôc lau-nga in lêng gitên. Bu mac ahóc nawapac, nahu bu mac am akin Anôtô ma atoc in sa ti mac nem Kin. Magoc mac alhac nanga, ma tu dinan-nga dec Anôtô gêlic mac atôm solop bu ambo in ndê †gôlin napan. Ma in oc kên nawapac têng lau nan sêkên kisa mac, ô nawapac nan sêkên têng mac, nan su.

* **2:1:** Wachuc hon Nadamba - yom nan Pol to yêc Yom Grik nan danem kwi bu 'ngac sôc yomsu napa-nga dom,' me 'ngac nan yomsu mbasi yêc in ndê nalôm.' (Yom Inglis: 'lawless one.') Ngac dau oc tec Anôtô ndê yomsu ma kôm gên hon bambalin tômbêc in dau atac whin.

⁷ Ma in oc kên mac asê awham su yêc nawapac nan mac ahóc, ma yac bocdinan. Têng ndoc Pômdau Yisu ti in ndê anela nanga sêsip akên undambê sêmen, ma sêhoc dau asê ti ya nawê atu, nan goc Anôtô oc kôm gên hon dinan nandô sa.

⁸ Lau nan sêtoc Anôtô sa dom ma sêsôm Pômdau Yisu ndê nawae nayham napan dom, nan Anôtô oc kên nagêyô têng nac.

⁹ In oc êmasuc nac su yêc Pômdau, nan ndôc undambê ti ndê naci lai ma nawasi atu, nan angô-nga. Ma nac oc sêkóc si nagêyô nan sêmbo sac napan ma napan.

¹⁰ Gên dau oc nandô sa têng ndoc Pômdau mbu men, ma lau dabun hon nan sêkên whin in, nan oc sêtoc in ndê waê sa ti sêmpin in. Ma mac awhin, oc ambo awhin lau dau, nahu bu mac akên whin nawae nayham nan yac ahoc asê têng mac.

Mbec pi lau Tesalonika-nga

¹¹ Yac gauc gêm gên hon dinan dec ateng mbec tu mac-nga napan. Yac nen Anôtô kêgalêm mac sa ati in ndê lau, ma bocdinan dec yac ateng mbec bu in puc mac dôg, e andic dabin nem lêng ti sakin hon nditôm in ndê atac whin. Ma yac ateng mbec bu lêng ti sakin nayham hon nan mac bu akôm tu mac nem akên whin Pômdau-nga, nan Anôtô ndê naci lai oc nem mac sa bu akôm nandô sa.

¹² Ma bocdinan mac oc apo Pômdau Yisu ndê waê sa, ma mac daôm oc atap nem waêm sa tu in-nga. Mwasin akên yac nen Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi, nan oc kôm gên dau nandô sa.

2

Wachuc hon Nadambaoc hoc dau asê

¹ * O asidôwai. Yac ato yom têng mac su, pi Pômdau Yisu Kilisi ndê béc mbu men-nga, nan Anôtô oc ndic yac hon sa dapitigen, ma dambo dawhin Yisu. Yac gauc gêm yom dau, ma bu anem la mac bocdec bu.

² Lau jatô bu sêsôm têng mac bu Pômdau ndê béc dau men hóc asê su, nan goc ahêgo daôm dom me atac lu-lu dom. Lau dau bu sêsôm bu Nalau Dabun kên nawae dau têng nac, me yac dau asôm me ato têng nac, dec akên whin dom. Yom dau yom tasan!

³ Ayob daôm bu lau dan sênsau mac dom, bu gên jatô oc sêhóc asê mun su, nan goc Pômdau ndê béc oc men sa. Têm dan oc men sa, nan lau daêsam oc sêhu Anôtô ti ndê yom sin. Ma tinambu wachuc hon nadamba dau oc men sa tiawê. In ngac nan gic waê bu ninnga gacgen.

⁴ In oc toc dau sa ma kên kisa Anôtô nandô ti gên hon nan lau sem akin ti nac si anôtô

yêc nom, nan bocdinañ. Ma in oc sôc ndi ndôc Anôtô ndê tîlôm dabun, ma ênsau lau bu in Anôtô dau.

⁵ Yom dindec pi ngac wachuc, in yom wakuc dom. Gauc nem bu têt ndoc aô gambo gawhin mac, nan gasôm têt mac su.

⁶ Ma gêt nan kwahic dec kalhac in ahuc dec in men sa tiawê su dom, nan mac anyalê su. In oc hôc asê tôm nandoc nan Anôtô dau kêmatin tidôn su.

⁷ Kwahic dec in ndê ñaclai nan kêgilî lau bu sêkôm mêtê sac, nan kôm gwelen yêc sin dau. Ma ñaclai dau oc kôm gwelen bocdinañ, e Anôtô kôc gêt nan kalhac ngac dau ahuc, nan su.

⁸ Têt dinañ wachuc hon ñadamba dau oc men sa tiawê. Tigen têt têt nan Pômdau Yisu mbu men ti ndê ñawasi ma ñaclai atu, nan in oc yu wayahô, ma sen in su ngahô ñambwa.

⁹ Têt ndoc ngac sac dau men, nan Sadan oc kên ñaclai têt in bu kôm gêt dalô atu-tu, ma gêt ti ñaclai, ma ênsau bu Anôtô ndê ñaclai kôm gêt dau.

¹⁰ In oc kôm gêt sac daêsam ma ênsau lau nan sêsa lêt sênina-nga. Nac lau dau sêtec Anôtô ndê yom nandô, nan tôm bu têt sen dandôc tanli-nga asê têt ñac.

¹¹ Tu dinañ-nga dec Anôtô oc hu ñac sin bu Sadan ênsôn ñac, e sêkên whin yom tasan.

¹² Ma lau hon nan sêkên whin yom nandô dom, ma atac ñayham atu tu lêt sac-nga, nan oc sêtap si ñagêyô sac sa, têt Anôtô ndê bêt êmatôc lau-nga.

Anôtô kêyalin in ndê lau sa gwanan

¹³ O asidôwai nan Pômdau tac whin mac ndu andô, yac mba ñalôm kac yac bu anem dange Anôtô tu mac-nga tôm bêt hon. Nahu bu têt têt ñamata-nga andô in kêyalin mac sa gwanan, bu atap in ndê mwasiñ nem mac si-nga sa. Ma gêt dau nandô sa bocdec bu, kwahic dec mac akên whin yom nandô, ma Nalau Dabun kôm gwelen yêc mac nem ñalôm bu êmasan mac ati lau dabun.

¹⁴ Anôtô kêgalêm mac bu awêkain mwasiñ dinañ, ma bu atap yac nen Pômdau Yisu Kilisi ndê ñawasi atu sa. Ma mac atap galem dau sa têt ndoc in kêkin yac bu ahoc ñawaê ñayham asê têt nan.

¹⁵ Bocdinañ asidôwai, alhac ñanga. Yom nandô hon nan yac ac dulu têt mac ña whanñun me ato sip bapia, nan akôc dôn ma ankuc ñapep.

Pol têt mbec pi ñac

¹⁶⁻¹⁷ Yac aten yac nen Pômdau Yisu Kilisi lu Daman Anôtô bu kôm mac nem ñalôm tigahô, ma puc mac dôn bu akôm mêtê ti asôm yom ñayham en. Anôtô dau in tac whin yac ndu andô ma in gic bata mwasiñ ñayham nan ña-ñandô dakên batan dambo,

ma mwasiñ dau oc puc yac nen ñalôm dôn tôm bêt hon.

3

Pol tac whin bu sêten mbec tu in ti ndê lau-

nga

¹ Asidôwai, anen yom dan yêc bu wandac mac bocdec bu. Aten mbec tu yac-nga, tu bu Pômdau ndê ñawaê tiapa tôm gamen hon-nga ma bu lau sêtec yom dau sa, tôm mac atoc sa.

² Ma aten mbec bu Anôtô êngaho yac su yêc lau sac amba. Bu lau daêsam sêkên whin Pômdau dom, ma sêkên kisa yac.

³ Tigen Pômdau oc hu yac sin dom. In oc puc mac dôn ma yob mac tu ngac sac Sadan-nga.

⁴ Ma in kôm yac atac pa su pi mac, dec yac akên whin bu yatu hon nan yac akên têt mac, nan mac asôc ñapu kwahic dec, ma oc ankuc ñapan.

⁵ Yac aten mbec ma andac Pômdau bu whê mac nem gauc sa, e anyalê Anôtô ndê mêtê atac whin mac-nga tidôn. Ma yac aten in bu nem mac sa, bu alhac ñanga ma ahôc ñawapac ti nem atac pa su, tôm Kilisi dau.

Pol kên puc lau oyom dinda

⁶ Tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, yac bu akên yatu mac asidôwai bocdec bu. Andic ahê asidôwai oyom hon nan sêsoc yom nan yac ac dulu têt mac, nan ñapu dom.

⁷ Têt têt yac ambo awhin mac, nan yac ambo ñambwa dom, magoc akôm gwelen tu anem daun sa-nga. Ma mac anyalê bu in lêt solop bu mac ankuc yac mba mêtê dinañ andic ñawaê.

⁸ Yac akôc gêt danen-nga ñambwa yêc mac dom. Mba! Yac amlihi dec an. Yac am gwelen atu ôbwêc ma ac bu akôm kwan daun, ma bu akên ñawapac têt mac nem lau tu sêyoc yac-nga dom.

⁹ Pômdau ndê yom têt asê bu yac atôm bu andac mac bu akên gêt puc yac dôn-nga, ô yac mba gwelen ñawaê ñayham-nga. Tigen yac akôm kwan daun bu atôc lêt ñayham têt mac bu ankuc.

¹⁰ Ma gauc nem ñagôlin nan yac akên têt mac têt têt yac ambo awhin mac, nan yêc bocdec bu, "Asa nan tec bu kôm gwelen, nan nen gêt dom."

¹¹ Yac angô ñawaê pi mac nem lau oyom ñatô, dec ato yom dinañ. Nac lau dau sem gwelen aman-nga dom, magoc sem gwelen whanñun-nga hôc gêtêc, ma sêun lau ñatô si yom sa sêtôm andu.

¹² Lau kain dinañ yac bu akên yatu ti anem la ñac tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, bu sêhu lêt oyom-nga dau sin, ma sênem gwelen tu sêkôm kwa dau-nga.

¹³ O asidôwai, alhac ñanga ma lic kam sa tu akôm mêtê ñayham-nga dom.

¹⁴ Asa nan bu sôc yom nan yac ato sip bapia dindéc nɔpu dom, nan tamtin in napep. Ambo ahê in, e in ênyalê in ndê giso ma maya dau.

¹⁵ Alic in gitôm nem nacyo dom, magoc akê n puc in tôm mac nem asidôwa dan.

Yom ndic bata-nga

¹⁶ Pômdau whin mac hon. In Yom Malô Nɔdau dau kên mac nem atac timalô pi gên hon ma tôm béc hon.

¹⁷ Aô Pol dau n gato yom nambu-nga dindéc, bu wakên ne n acsalô têt mac. Aô gato yom bocdinan na aô dau aman, sip anen bapia hon tôm anen n adôhôn.

¹⁸ Mwasin akên Pômdau Yisu Kilisi têt mac hon.

Pol ndê bapia namata-nga têtj Timoti Yom whê bapia dindéc sa-nga

Timoti inŋ ngac gamenŋ Galesia-nga, nanŋ ndê malachu Listra. Timoti damba inŋ ngac Grik-nga, ma dinda inŋ awhê Israel-nga nanŋ kênŋ whinŋ Yisu (2 Tim 1:5). Têm daêsam Timoti kêsêlêŋ whinŋ Pol ma kôm gwelêŋ whinŋ inŋ (Rom 16:21, Apo 16-20). Tinjambu Timoti yob lau sêkênŋ whinŋ-nga yêc malac Epesas, ma Pol to bapia dindéc têtj inŋ têtj ndoc dinanŋ. Inŋ kênŋ bapia dau têtj Timoti, magoc to yom daêsam nanŋ gic lau sêkênŋ whinŋ-nga honŋ njawaê.

Pol kênŋ puc Timoti tu kêdôhônŋwaga tasanŋ-nga. Inŋ tôte bu mboe nac oc sêkôm lau si sêkênŋ whinŋ tisac. Inŋ gêm la Timoti bu yob ndê lêtj ti sakinŋ napep bu lau sêkênŋ whinŋ-nga sêlic ma sênkuc. Ma inŋ tôte lêtj nayeŋham-nayeŋham nanŋ gic waê lau bata ti lau nanŋ sem akinŋ ti sêyob gôlôwac dabunŋ.

Pol gic hu ndê bapia têtj Timoti

¹ Aô Pol, Yisu Kilisi ndê taposel, gato bapia dindéc. Anôtô nanŋ gêm yac si, lu Yisu Kilisi sic atu yom ma sênŋyalin aô sa, dec gati aposel. Yisu dau, inŋ ti gêtj nayeŋham honŋ nanŋ dakênŋ batanŋ, nanŋ njadau.

² Aô gato yom dindéc têtj am Timoti, nanŋ aô galic am gitôm aô atunŋnac njandô, tu am nem kênŋ whinŋ-nga. Mwasinŋ ti tawalô ma yom malô têtj am, akênŋ Damanŋ Anôtô lu yac nenŋ Pômdau Yisu Kilisi.

Yom pi kêdôhônŋwaga tasanŋ

³ Têtj ndoc aô gatênŋ gamenŋ Masedonia-nga ga, nanŋ aô gatênŋ am bu gacgenŋ mbo malac Epesas, bu kênŋ yao lau nanŋ sêndôhônŋ yom tasanŋ bu sêhu sinŋ.

⁴ Ma bu sôm têtj nac bu sêhu minŋ akwa njambwa-nambwa sinŋ, ma yom daêsam nanŋ élêmê sêsôm pi apai ti pungaci si njaê, nanŋ sêhu sinŋ bocdinanŋ. Yom kainŋ dinanŋ kôm lau atac lu-lu, ma sêhu lêtj nayeŋham sem akinŋ Anôtô ti sêkênŋ whinŋ inŋ-nga sinŋ.

⁵ Aô gatênŋ am bu ndic yao lau dau bu sêhu si yom tasanŋ honŋ sinŋ, tu bu lau sêkênŋ whinŋ-nga honŋ sêsap mêtê atac whinŋ-nga dôŋ. Mêtê dau datap sa yêc lau ti njâlôm njawasi, nanŋ sêmbo ti atac pa su tu nac si lêtj gitênŋ-nga, ma sêkênŋ whinŋ nanŋga.

⁶ Lau njatô sêhu lêtj dau sinŋ su ma sêsap yom njambwa-nambwa dôŋ.

⁷ Nac atac whinŋ bu sêndôhônŋ Anôtô ndê yomsu têtj lau, ma sêkôm gêtj dau ti licwalô enŋ sêmbo. Tigenŋ nac sênŋyalê yom dau njahu njandô dom.

⁸ Yac bu nenŋ gauc sa pi Anôtô ndê yomsu nja-gwelêŋ ti njahu napep, dec oc dalic bu yomsu dau inŋ gêtj nayeŋham.

⁹ Ma tanyalê bu yomsu nanŋ Anôtô kênŋ têtj Moses, nanŋ gic waê lau gitênŋ dom. Magoc inŋ ndê yomsu gic waê lau kainŋ bocdec. Lau wachuc dinda nanŋ sêtec bu sêsôc yomsu dau njapu, lau nanŋ sêtec Anôtô ti ndê gêtj dabunŋ honŋ, ma sêsap mêtê sac ti mêtê njadômbwi dôŋ. Ma lau nanŋ sic dindai ti dambai me lau njatô ndu-nga.

¹⁰ Ma yomsu dau gic waê lau nanŋ sêkôm mêtê mockainŋ-nga ti mêtê nanŋ so pwac nanŋ Anôtô kêmatinŋ tu awhê lu ngac sênem dau-nga, ma lau nanŋ sênŋgaho lau ma sêkênŋ têtj lau njatô semlhi nac sêti lau akinŋ njambwa, lau tasanŋ, ma lau nanŋ sêsôm yom tasanŋ yêc lau sêmatôc yom-nga angô-nga. Aêc! Anôtô ndê yomsu gic waê lau bocke nanŋ sêkôm mêtê sac, nanŋ so yom pi lêtj solop nanŋ yac tandôhônŋ.

¹¹ Ma lêtj solop dau kêtjuc njawaê nayeŋham nanŋ Anôtô kênŋ sip aô amanŋ bu wandôhônŋ têtj lau. Ma njawaê dau tôte inŋ ndê waê ti njac lai ma njawasi asê têtj yac.

Pol gêm danŋe Pômdau tu tawalô inŋ-nga

¹² Aô wanem danŋe yac nenŋ Pômdau Yisu Kilisi, nanŋ kênŋ nanga têtj aô, bu inŋ gêlic aô gitôm bu wakôm inŋ ndê gwelêŋ njawaê nayeŋham-nga, dec kêyalinŋ aô sa bu wanem akinŋ inŋ.

¹³ Aô ngac nanŋ munŋ-nga gasôm yom sac sambuc pi Yisu ti ndê lau sêkênŋ whinŋ-nga, ma gakênŋ kisa nac ma gac lau njatô. Magoc Yisu Kilisi gêlic bu aô nenŋ gauc sa dom, ma gakênŋ whinŋ inŋ su dom, dec gakôm gêtj dinanŋ, ma tu dinanŋ-nga dec inŋ tawalô aô ma gêm anenŋ njâlôm kwi.

¹⁴ Yac nenŋ Pômdau kêsalê aô ahuc nja inŋ ndê mwasinŋ, dec mêtê dakênŋ whinŋ-nga ti mêtê atac whinŋ-nga nanŋ gic lau nanŋ sêkênŋ whinŋ Yisu Kilisi njawaê, nanŋ inŋ kênŋ têtj aô.

¹⁵ Yom dec aô bu wasôm, inŋ yom njandô ma yom nayeŋham bu lau honŋ sêkôc sa ma sêkênŋ whinŋ. Ma yom dau bocdec, “Yisu Kilisi sip nom menŋ bu nem lau nanŋ sêkôm mêtê sac, nanŋ si.” Yom dau gic waê aô dauŋ solop, bu munŋ-nga aô ngac gakôm sac-nga gahôc gêlêc lau honŋ su.

¹⁶ Ma bocdinanŋ dec Yisu Kilisi tawalô aô ngac sac dec, tu bu lau honŋ sêlic njalênŋ nanŋ inŋ hê yom malô sa têtj aô, ma kênŋ njasawa têtj aô bu wanem nenŋ njâlôm kwi. Ma lau nanŋ bu sêkênŋ whinŋ inŋ, ma sêtap senŋ sêndôc tali njapanŋ-nga sa, nanŋ oc tôm bu sêtap inŋ ndê tawalô sa, njalênŋ tigenŋ tôm aô gatap sa.

¹⁷ Yac nenŋ Anôtô inŋ Kinŋ atu nanŋ mbo titêm-titêm, ma oc pacndê dom. Namalac danŋ sêlic inŋ angô su dom, magoc inŋ tigenŋ inŋ Anôtô njandô. Tu yom honŋ dinanŋ-nga dec tampinŋ

in, ma dapo in ndê waê sa, kwahic dec ma nitôm béc honj. Yomandô!

Pol puc Timoti dôñ bu lhac ñanga

¹⁸ Aneñ balê Timoti. Muñ-nga lau sêkên whin-nga ñatô sêlhac sêtôm propet ma sêhoc yom asê pi am. Kwahic dec aô bu wanem la am bu gauc nem lau dau si yom ñapan, bu puc am dôñ bu lhac ñanga, ma ndic sin ñanga tu Anôtô ndê yom ñandô-nga.

¹⁹ Kôc nem kêñ whin dôñ, ma atac pa su tu am nem lêñ nan am sa mbo Anôtô angô-nga. Lau ñatô sêtec yom ñandô, ma bocdinañ dec ñac si sêkên whin ginja su, gitôm wan nan gwéc gic popoc pi hoc gi.

²⁰ Gauc nem Himeneus lu Aleksanda, ñgac lu nan sêtec yom ñandô dec kamasuc inlu su sêsip Sadan amba, tu bu sênjalê si giso, ma sêsôm yom sac pi Anôtô tiyham dom.

2

Ñagôlin daten mbec-nga

¹ Gêñ ñamata-nga aô bu water am bu êmgili lau sêkên whin-nga pi lêñ daten mbec-nga. Sôm têñ ñac bu sêter mbec tu lau honj-nga, ma sênem danje Anôtô tu ñac-nga. Gêñ bocke nan sêpônda, nan sêndac Anôtô, ma sênem lau ñatô awha têñ in.

² Aô atac whin bu sêter mbec tu kin ma lau honj nan sem gôlin yac-nga, bu sênem gôlin yac ñapep e dambo ti yom malô, ma datoc Anôtô sa ti dasa neñ lêñ honj dabun enj.

³ Mbéc kain dinan in gêñ ñayham, ma yac neñ Anôtô nan gêm yac si, nan gêlic ñayham.

⁴ Bu Anôtô tac whin bu lau honj sênjalê yom ñandô pi Yisu, e sêkên whin ma sêtap Anôtô ndê mwasin nem ñac si-nga sa.

⁵ Yac tanyalê bu Anôtô tigen dê mbo, ma ñgac nem silin-nga tigen mbo Anôtô ma lau nom-nga ñalhu, in Yisu Kilisi dau.

⁶ In ñgac nan kêñ dau ma mbac ndu bu nemli lau honj si sac ñatôp, ma êngapwêc ñac su yêc sakin mêtê sac-nga. Gêñ dau meñ sa tôm ñandoc nan Anôtô kêmatin tidôn muñ su, ma tôc Anôtô ndê lêñ nem lau si-nga asê.

⁷ Ma in kêyalin aô sa gati in ndê ñgac ahen-nga ti in ndê aposel, bu wandôhôn yom ñandô nan yac lau dakên whin-nga honj dasap dôñ, nan têñ ñlau gamen apa-nga. Aô gasôm yomandô, aô kasau dom.

⁸ Aô tac whin bu lau sêhoc amba sa ma sêter mbec tôm gamen sambob. Magoc ñac sêyob dau bu sêsa si lêñ dabun enj. Asa nan atac ñandê têñ lau me sôm lau ñatô, nan hóc amba sa ma tenj mbec dom.

Lauwhê sêkên whin-nga si lêñ

⁹ Aô tac whin bu lauwhê sêhêgo dau êñlêc tu ñakwê ñayham-ñayham bu sêsôc-nga dom.

Whê ñac si gauc sa pi ñakwê ñaôli atu-tu ma gôlôn ñayham gitôm gol me kôm, ma pi mêtê sênem bocbin kêclaun-nga, bu gêñ honj dinan in gêñ ñambwa-nga yêc Anôtô angô-nga.

¹⁰ Awhê asa nan sôm bu nem akin Anôtô, nan bu kôm mêtê ñayham, dec mêtê dau gitôm in ndê ñakwê ti gôlôn ñayham.

¹¹ Têñ ndoc lau sêcac sa tu sêlic om-nga, nan aô tac whin bu lauwhê sênem dau dôñ ma sêkên danja Anôtô ndê yom ñapep, ma sêsôc laungac ñapu.

¹² Aô atac whin bu lauwhê sênem dau dôñ, ma gakên yao bu ñgac sêndôhôn me sênem gôlin laungac dom.

¹³ Bu Anôtô kêmasan Adam muñ, goc kêmasan Ewa kêkuc in.

¹⁴ Ma Sadan kêsau Adam muñ dom, in kêsau Ewa e in kêgili Anôtô ndê yom ma kôm sac.

¹⁵ Magoc tinambu awhê danj kôc Anôtô ndê †Ngac Nem Lau Si-nga, ma oc tôm bu lauwhê sêtap Anôtô ndê mwasin nem ñac si-nga sa tu ñgac dinan-nga, ma tu ñac sêsap mêtê dakên whin-nga ti atac whin-nga dôñ, ma sem dabun dau ma sêsa si lêñ ti gauc ñayham enj.

3

Yom pi gôlôwac dabun si ñagôlôn

¹ Yom dindec in yom ñandô. Asa nan tac whin bu ti gôlôwac dabun si ñagôlôn,* nan atac whin gwelen ñayham danj.

² Bocdinañ ñgac nan bu yob gôlôwac dabun, nan yob dau ñapep, ma sa ndê lêñ gitên e lau danj gitôm dom bu sêpu in. In nem awhê tigen, ma kôm gêñ honj ti gauc ñawa. Alic bu in ñgac kain bocdec. In ñgac kôc lau sa ti êmwasin ñac-nga, ma ñgac ti gauc gitôm bu êndôhôn lau.

³ In ñgac nôñ gêñ êñin in-nga dom, ma ñgac tac ñandê-nga me ñgac sôm lau-nga dom. In ñgac malô ma in atac whin mone kêlêc dom.

⁴ Ñgac nan bu yob gôlôwac dabun, nan yob dau ndê balêkoc ñapep e sêsôc in ñapu ma sêtec in sa.

⁵ Namalac danj nan tôm dom bu nem gôlin in dau ndê gôlôwac, nan oc tôm dom bu nem gôlin Anôtô ndê gôlôwac bocdinañ.

⁶ Ma ñgac nan gêm dau kwi ma kêñ whin ñasawa apê enj, nan akên in yob gôlôwac dabun dom. Bu mboe in oc toc dau sa e Anôtô kêñ ñagêyô têñ in, gitôm in kêñ têñ Sadan.

⁷ Alic bu in ñgac nan gôlôwac dabun ti lau nan sêmo gôlôwac ñalôm dom, nan honj sêlic in ñayham. Ma bocdinañ gitôm dom bu lau danj sêpu in, ma Sadan oc tôm dom bu ku in dulu.

* 3:1: Yêc 3:1-7 Pol to yom pi gôlôwac dabun si ñagôlôn. Yêc Yom Grik in to *episkopos*, nan danem kwi bu 'ñgac ñamata-nga' me 'hetman.' Lau ñatô sem kwi bu 'Bisop.' Bocdinañ Pol ndê yom hêganôn gôlôwac dabun si ñagôlôn honj gitôm Bisop me Siots Presiden me gêyobwaga.

⁸ Ma lau nan bu sênem aking gôlôwac dabun,[†] nan bocdinaŋ. Nac lau nan sêsa lêng gitên enj ma tu dinaŋ-nga lau honj sêtoc nac sa. Nac lau tasan dom, magoc sêsôm yom nandô enj. Nac lau sênôm gêŋ ênjir nac-nga dom, ma lau nan sênsalê lêng daêsam tu sêtap awa sa-nga dom.

⁹ Yom nandô dakên whin-nga nan nahu sip nâlôm gi, nan sêsap dôŋ nanŋa, ma sêsa lêng gitên enj tu bu sêmbo Anôtô anŋô-nga ti atac pa su enj.

¹⁰ Bocdinaŋ lau nan mac bu akên nac tu sênem aking gôlôwac dabun-nga, nan anjahê nac si lêng ti sakin mun, ma lau nan si giso mbasi, nan goc sêkôc gwelenj dau.

¹¹ Yom kainj tigenj hêganônj lau dau si lauwê. Nac lauwê ti lêng solop nan lau honj sêtoc nac sa. Nac sêyob si whasun bu sêsôm yom bambalinj pi lau natô dom, lauwê gauc nawa, ma lauwê nan lau honj sêkên whin bu gêŋ bocke nan sêkên sip nac amba, nan nac oc sêyob napep enj.

¹² Ngac bocke nan bu nem aking gôlôwac dabun, nan nem awhê tigenj ma nem gôlinj inj ndê awhê ti balêkoc napep.

¹³ Lau nan sem aking napep, nan oc sêtap waê nayaham sa, ma nac oc sêlhac nanŋa ma atac l u-lu dom tu nac si sêkên whin Yisu Kilisi-nga.

Pol whê ndê bapia nahu sa

¹⁴⁻¹⁵ Aô gakên batanj bu nasawa saunj aô oc watên am waloc. Magoc aô gakôc gauc gi lu gi lu, bu mboe gwelenj danj oc hê aô dôŋ, ma boc-dinaŋ dec gato bapia dindêc têng am. Ma gato yom honj dindêc bu wawhê am nem gauc sa pi lêng solop tu yac gôlôwac dabun tanjuk-nga. Bu yac dati Anôtô Tali Nadau ndê gôlôwac dabun ma yac datôm alhô nanŋa bu tambalanj inj ndê yom nandô.

Yom tampinj Kilisi-nga

¹⁶ Ma yac lau nan tam aking Anôtô, nan dakên whin yom pi Kilisi, nan nahu atu ma sip nâlôm gi. Yomandô! Bu yac dakên whin yom bocdec bu:

Inj sip nom menj ti nâmalac.

Nalau Dabun whê inj sa ma tôc asê bu inj ngac gitên.

Ma anjela sêlic inj.

Lau sêhoc nawaê nayaham asê pi inj yêc nom ngamenj honj.

Ma lau sêkên whin inj yêc gamenj sambob. Ma Anôtô kôc inj sa, mbu têng inj ndê gamenj nawasi-nga gi.

4

Lau oc sêhu yom nandô sinj

¹ Nalau Dabun tôc asê yêc awê bu têng têng nambu-nga, lau natô oc sêhu yom nandô dakên whin-nga sinj. Ma nac oc sênjuc Sadanj ndê nalau sac ti nac si yom tasan.

² Lau tasan oc sêmenj ma sêndôhônj yom tasan dau e sêtim lau natô ma sêhu yom nandô sinj. Lau tasan dinaŋ sêkôm gêŋ dau ti atac pa su, nahu bu Sadanj pôc nac si gauc ahuc e sênyalê si giso dom.

³ Nac sêkên yao bu lauwê ma ngac sênem dau dom, ma sic yao nac bu sênenj gêŋ daneŋ-nga natô dom. Magoc yac lau nan dakên whin ma tanjuk yom nandô, nan tanyalê bu Anôtô kênj gêŋ daneŋ-nga dau bu yac daneŋ ti danem danje inj.

⁴ Bu gêŋ honj nan Anôtô kênj, nan gêŋ nayaham ma bocdinaŋ datec dom. Dakôc sa ma danem danje inj.

⁵ Anôtô ndê yom ma mbec nanj datenj, nanj gitôm bu kôm gêŋ honj ti dabun.

Pol gêm la Timoti

⁶ Am bu whê yom honj dindêc sa têng am nem asidôwai sêkên whin-nga, dec am oc ti Yisu Kilisi ndê ngac aking-nga nayaham. Tôm am kôm e menj têng kwahic dec, sap yom nandô dakên whin-nga dôŋ, ma danjam wambu yom nayaham nan yac ac dulu têng am, bu gêŋ dau oc puc am dôŋ bu lhac nanŋa tôm béc honj.

⁷ Ma minj nambwa nanj lau andô nanj sem gauc Anôtô, nanj sic dulu têng lau wakuc, ma yom nasawa-nga honj, nanj am tec yêc-nga. Yob daôm nem lêng napep, ma timêtê daôm tu bu ti Anôtô ndê ngac gitên-nga.

⁸ Lau nanj sêtimêtê dau nâmlac tu sêtap licwalô sa tu gêŋ nom-nga-nga, nanj oc nem nac sa nandô dom. Magoc yac bu datimêtê dauŋ tu dasa Anôtô ndê lêng gitên-nga, oc nem yac sa nandô. Oc nem yac sa têng kwahic dec, ma têng têng nambu-nga bocdinaŋ.

⁹ Yom dec aô bu wasôm, inj yom nandô ma yom nayaham tu lau honj sêkôc sa ma sêkên whin-nga.

¹⁰ Anôtô Tali Nadau kêmasanj lêng bu nem lau honj si, ma lau nanj sêkên whin inj, nanj sêtap lêng dau sa su. Bocdinaŋ yac dakên batanj bu oc datap yom dau nâ-nandô sa, dec dalhac nanŋa ti dakôm gwelenj bu dapuc yom dau dôŋ.

¹¹ Êmdôhônj yom honj dindêc ma ndic atu lau bu sêsoc nâpu.

¹² Yob daôm bu kôm nem gêŋ honj napep, ma lau danj oc sêpu am bu am balê wakuc dom. Yob nem lêng mbo-nga, sôm yom nayaham enj, sap mêtê atac whin lau ti kênj whin-nga dôŋ nanŋa, ma sa nem lêng gitên bu tôc dôhônj nayaham têng lau sêkên whin-nga bu sêlic ma sênjuc.

[†] 3:8: Yêc 3:8-13 Pol to yom pi lau bocke nanj bu sênem aking gôlôwac dabun. Yêc Yom Grik inj to diakonoj, nanj danem kwi bu 'lau aking'. Bocdinaŋ yom dau gic waê lau nanj bu sênem aking gôlôwac dabun, gitôm pasto (ngacsakinj), ma lau bata (ol elda), ma dabunwaga.

¹³ Kêñ daôm sambuc bu nem akin Anötö e tòm aô wahôc asê am. Sam in ndê yom nan sêto yêc, nan asê têñ lau, nem mêtê ñac, ma êmdôhôn ñac.

¹⁴ Mun-nga, têñ ndoc lau bata sêkên amba sac am, nan ñac si dan tisa gitôm propet, ma hoc yom asê pi mwasiñ nan Nalau Dabun oc kên têñ am, tu kôm Anötö ndê gwelen-nga. Kwahic dec aô bu wapuc am dôn bu kôm nem gwelen napan ña mwasiñ dinan ña-ñalai.

¹⁵ Kôc aneñ yom dindéc sa ma kôm ñandô sa. Kêñ nem ñalôm sambuc tu kôm Anötö ndê gwelen-nga, ma lau hoñ oc sêlic am nem gwelen ña-ñandô yêc awê.

¹⁶ Yob daôm nem lêt ti yom nan am kêdôhôn têñ lau, nan ñapep. Sap lêt ñayham ti yom ñandô dôn ma lhac ñannga, ma am bu kôm bocdinan, dec am oc tap Anötö ndê mwasiñ nem am si-nga ña-ñandô sa, ma lau nan sêkôc am nem yom sa, nan bocdinan.

5

¹ Am bu nem la ñamalac andô dan, nan goc sôm yom ñannga têñ in dom. Sôm yom tôm am bu sôm têñ am daôm damam. Ma nem la balêi wakuc tôm am bu kôm têñ am daôm nem asimi.

² Lic lauwê atu-tu tôm am daôm dinam, ma bawhêi nditôm am lhômwêi, ma kôm mêtê ñawasi enj têñ ñac.

Yom pi lauwê sawa

³ Lauwê sawa nan si lau mba tu sênem ñac sa-nga, nan toc ñac sa ñapep ma nem ñac sa.

⁴ Magoc awhê sawa dan bu ndê balêkoc me punğaci ti puwêi sêmbo, goc gwelen sênem in sa-nga yêc ñac amba. Nalên dinan ñac si lêt sênem akin Anötö-nga oc nem ñandô, ma sêo sakin nan dinda ti dambai ma pui sêkôm têñ ñac mun su. Ma lêt dinan gic Anötö tandô ñayham.

⁵ Magoc awhê sawa dan nan mbo tawasê ma ponda lau tu sênem in sa-nga, nan oc tenj mbec ôbwêc ma ac, ma takwê Anötö bu nem in sa.

⁶ Awhê sawa nan êlêmê po dau sa ña gên ñayham-ñayham nom-nga, nan gitôm awhê batê dan yêc Anötö angô-nga.

⁷ Am whê yom dindéc sa têñ lau sêkên whin-nga hoñ, bu sêsa si lêt ñapep e lau dan sêtôm dom bu sêngôlin yom pi ñac.

⁸ Asa nan sôm bu in kên whin Yisu, magoc gêm dinda lu damba me in dau ndê lau sa dom, nan tóç asê bu in ndê kên whin in gên tasan, ma kôm mêtê sac sambuc hóc gêlêc lau nan sêkên whin dom, nan si mêtê sac su.

⁹ Mac bu akên awhê sawa dan ndê ñaê sip lauwê sawa si ñadênan, * goc gauc nem gên bocdec. In bu ndê yala hóc gêlêc 60 su, nan goc gitôm bu mac akên in ndê ñaê sip lauwê sawa si ñadênan. Ma alic bu in awhê nan sap in nakwen dôn ñapep têñ ndoc in mbo tali.

¹⁰ Ma in awhê nan lau hoñ sêtoc in sa bu in awhê kôm mêtê ñayham-nga. In yob ndê balêkoc ñapep, in awhê kôc lau sa ti êmwasiñ ñac-nga, ma in gêm akin lau sêkên whin-nga, gitôm in kégwinin dau ma kégwasiñ ñac gahi. Ma in awhê nan êlêmê gêm lau ti ñawapac sa, ma kôm gwelen ñayham daêsam whin bocdinan. Awhê sawa nan ndê lêt ñayham gitôm dinan, nan akên in ndê ñaê sip lauwê sawa si ñadênan.

¹¹ Magoc lauwê wakuc nan sêti lauwê sawa, nan akên ñac si ñaê sip ñadênan dom. Têñ ñamata-nga ñac oc sêkên si atac whin ma sêmatin pwac bu sênem akin Kilisi, magoc mboe ñasawa sauñ ñac oc ñalôm pwê bu sênem ñgac tiyham.

¹² Ñac bu sêkôm bocdinan, dec tôm ñac sic si pwac dinan popoc ma sêkôm giso atu.

¹³ Ma gên ñatô whin. Lauwê sawa wakuc ñatô sêsa lêt oyom-nga e tidôn ñac. Ñac atac whin bu sêngêlên sêlom-sêlom andu, ma sêsec gamen ti sêun lau ñatô si yom sa. Ñac sêsôm yom daêsam so yom ñayham dasôm-nga.

¹⁴ Tu dinan-nga dec aô êlêmê gakên ñagôlin têñ lauwê sawa wakuc bu sênem ñgac tiyham, sêkôc balêkoc, ma sêyob si andu ti si lau. Ma bocdinan oc nditôm dom bu yac nen ñacyo dan sôm yom bu pu yac lau dakên whin-nga nen lêt.

¹⁵ Aô gasôm yom dinan, ñahu bu lauwê sawa ñatô sêhu Anötö sin su, ma sêsa Sadan ndê lêt.

¹⁶ Mac lauwê nan akên whin Yisu, nan angô. Awhê sawa dan bu mbo mac nem ton, dec mac anem in sa andic ñawaê. Ma bocdinan oc kên ñawapac têñ gôlôwac dabun dom, ma lauwê sawa nan sêpônda dau ñandô, nan gôlôwac dau oc tôm bu sênem ñac sa.

Yom pi lau bata

¹⁷ Lau bata nan sêkên dau sambuc ma sem gôlin gôlôwac dabun ñapep, nan datoc ñac sa ênlêc. Ma ñac nan sem mêtê ti sêndôhôn lau, nan yom dindéc hêganôn ñac solop.

¹⁸ Gauc nem Anötö ndê yom nan sêto yêc bocdec bu:

Tên ndoc mac akên makao sêkôm gwelen bolom-nga, nan asô ñac tôkwa ahuc dom. Sênên bolom ñatô ô ñac si gwelen. [*Diut 25:4*]

* 5:9: Pol to yom pi lauwê sawa si ñadênan, magoc in tóç ñadênan dau ñahu tiawê dom. Lau ñatô gauc gêm bu ñadênan dau gic waê lauwê sawa hoñ nan gôlôwac dabun Epesas-nga sêyob ti sem sa - alic ñabatin 16. Ma lau ñatô gauc gêm bu lauwê nan si ñaê yêc ñadênan, nan sêkên dau sambuc tu sênem akin Yisu ma gôlôwac dabun-nga (ñabatin 5, 10 ma 11).

Ma yac nen yom dan tiyham yêc bocdec, “Asa nan bu kôm gwelen, nan akên in ndê ñalôl têt in ñapep.”

¹⁹ Namalac tigen bu êngôlin yom pi ngac bata dan, nan am ngô in ndê yom dau dom. Magoc lu me tô bu sêpuc in ndê yom dau dôn, nan goc êmatôc yom dau.

²⁰ Am bu tap sa bu yom ñandô, dec sôm ngac bata dau yêc lau hon angô-nga, bu lau sêlic ma sêtôc dau.

Pol gêm la Timoti

²¹ Yêc Anôtô lu Yisu Kilisi ma aŋela nan Anôtô kêyalin ñac sa, nan si angô-nga, nan wasôm têt am bu êmkuc aney yom hon dindec, ma kôm mêtê ñayham en têt lau hon. Lhac whin lau ton dan, ma lic ton dan sac dom.

²² Am bu êmyalin lau ñatô sa tu sêkôm gwelen-nga, dec êmsahê ñac si lêt mun, ma kêy amam sac ñac sep dom. Ma yob daôm bu sa nem lêt ñawasi en. Ndic ahê lau nan sêkôm mêtê sac, bu wêkain ñac si sac ñagêyô dom.

²³ Nôm bu ñambwa dom. Nôm wain ñagac tu am ñatac-nga. Ma oc nem am sa tu am nem gembac nan kôm am ñapan-nga.

Mêtê hon nan lau sêkôm oc men tiawê

²⁴ Lau ñatô si mêtê sac yêc awê, ma bocdinan ñac si yom pi undambê gi su, ma Anôtô kêmasan ñagêyô su bu kêy têt ñac têt têt ñambu-nga. Ma lau ñatô si sac yêc sin dau têt kwahic dec, magoc oc men sa tiawê têt têt ñambu-nga, ma sêtap si ñagêyô sa.

²⁵ Ma ñalêt tigen, lau gitên ñatô si mêtê ñayham yêc awê. Ma mêtê ñayham nan kwahic dec yêc awê dom, nan oc tôm dom bu yêc sin dau ñapan. Oc sa men tiawê.

6

Yom pi lau akin ñambwa

¹ Sôm têt lau akin ñambwa nan sêkên whin Yisu, bu sêsôc si ñadaui ñapu, ma sêtoc ñac sa ñapep. Ñac bu sêkôm dom, goc lau nan sêlic, nan oc sêpu Anôtô ndê ñaê ti yom nan yac tandôhôn pi in.

² Ma ngac akin dan bu ndê ñadau kêy whin Yisu whin, goc sôm têt ngac akin dau bu toc dau sa têt in ndê ñadau bu inlu sêti asidôwa tu inlu si sêkên whin-nga lec dom. Magoc in nem akin in ndê ñadau ñapep en, ñahu bu in ndê gwelen oc nem ndê asidôwa kêy whin-nga nan Anôtô tac whin, nan sa.

Puc pi lau nan sêndôhôn yom tasan

Êmdôhôn yom hon dindec têt lau sêkên whin-nga, ma êmgil ñac bu sênkuc ñapep.

³ Namalac dan bu êndôhôn yom nan so aney yom nan gato sip bapia dindec, me so yom ñandô nan Pômdau Yisu Kilisi dau kédôhôn, me so yom nan tandôhôn pi Anôtô ndê lêt, nan tôc asê bocdec bu.

⁴ In ngac toc dau sa-nga, ma kêyalê gêt dan ñapep dom. In tac whin yom agwa-agwa ñambwa, ma yom nan kôm lau sêsen dau. Tu yom kain dinan-nga dec lau sem lêt mun dau, sic dau, sêsôm yom sac-sac pi dau, ma sêkôc gauc sac pi si asidôwai.

⁵ Lau kain dinan si gauc kênsôn, ma sêsen dau ñapan. Yom ñandô dan yêc ñac si ñalôm dom. Ñac gauc gêm bu lêt danem akin Anôtô-nga ti lêt sêtap awa sa-nga ñambwa.

Yom pi lêt atac whin mone-nga

⁶ Magoc yac bu danem akin Anôtô ma atac ñayham pi gêt bocke nan in bu kêy têt yac, nan gitôm datap awa ñandô sa su.

⁷ Bu têt têt dinan si sêkôc yac, nan dahôc asê aman sawa, ma dambac ndu ti aman sawa bocdinan.

⁸ Magoc gêt danen-nga ti ñakwê bu yêc yac-nga, dec yac atac ñayham pi gêt dau.

⁹ Lau nan ñac atac whin bu sêti lau ti lêtôm, nan si atac whin dinan oc ti lêt Sadan êntôm ñac-nga, ma ñac oc sêpen ma sêsip in ndê akô sêndi. Ñac oc tagatu gêt daêsam, ma sêsa lêt gauc mbasi-nga tu sêtap gêt dau sa-nga, e kôm ñac sêtisac ma sêninga.

¹⁰ Sac daêsam ñahu yêc lêt atac whin mone-nga. Lau ñatô sêhu si sêkên whin sin su, ñahu bu mêtê atac whin mone-nga gêm ñac ahuc sambuc. Ma tu dinan-nga dec ñawapac daêsam tap ñac sa.

Pol gic yomsu Timoti

¹¹ O Anôtô ndê ñac, am ngô su nan. Ndic ahê mêtê sac hon dinan. Êmsahê ñannga bu kôm mêtê gitên ma sa Anôtô ndê lêt en. Sap nem kêy whin ti mêtê atac whin lau-nga dôn, puc daôm dôn bu kôm Anôtô ndê gwelen ma lic ñakam sa dom, ma mbo ti nem lêt malô en.

¹² Lhac ñannga ma ndic sin têt lêtôm hon nan bu ku am nem kêy whin dulu. Mun-nga lê am hoc yom asê yêc lau daêsam angô-nga bu am kêy whin Yisu Kilisi. Gêt dau tôc asê bu am tap Anôtô ndê galem ndôc tamli ñapan-nga sa su. Bocdinan sap galem dau ña-ñandô dôn ñannga en.

¹³ Yêc Yisu Kilisi, nan sôm ndê yom asê solop têt Pontias Pailot, ma yêc Anôtô nan kêy gêt hon sêmo tali, nan angô-nga, aô wandic atu am bocdec bu.

¹⁴ Yom hon nan aô gac atu am, nan êmkuc ñapep, ma sa nem lêt solop ti dabun en, e yac nen Pômdau Yisu Kilisi mbu men hôt asê,

¹⁵ têt ndoc nan Anôtô kêyalin sa su.

Tampin Anôtô dandic ñawaê. In tigen in gêt hon ñadau. In kin hon si Kin, ma pômdau hon si Pômdau.

¹⁶ In mbo titêm-titêm ma oc pacndê dom. In ndôc ndê ñawê atu ñalôm, tôm dom bu ñamalac dan tigasuc ñawê dau me lic in. In ndê waê ñayham ti in ndê ñaclai atu oc yêc ñapan. Yomandô!

¹⁷ Sôm tênh lau ti lêlôm bu sêtoc dau sa dom ma takwê nac si awa nom-nga bu nem nac sa lec dom. Bu awa in gêy yêc njapa-nga dom, oc ninga. Ndic atu nac bu takwê Anötö nan kêmwasin yac na gêy daêsam tu kôm yac atac njayham-nga.

¹⁸ Ma ndic atu nac bu sêkôm mêtê njayham en tênh lau hon, ma bu sêkên si awa ti wapa tu bu sênem lau natô sa, ma sêmwasin nac-nga.

¹⁹ Sêkôm bocdina dec nac oc sêpo si awa njandô sa yêc undambê tu têm njambu-nga-nga, nan nac oc sêtap lênh njandô dandôc tanli-nga sa.

²⁰ O Timoti. Gwelen ti yom njandô hon nan Anötö kên sip am amam, nan yob njapep en. Ndic ahê lau nan sêsap yom njambwa-njambwa dô, ma sêndôhôn yom nan so yom njandô. Lau dau gauc gêm bu nac sêtap gauc njandô sa, magoc mba.

²¹ Lau nan sêkên whin yom tasan dina, nan sêhu si sêkên whin Yisu sin su.

Anötö ndê mwasin tênh mac.

Pol ndê bapia tilu-nga têt Timoti Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol ndôc gapocwalô ndôc Rom, ma kêsahê bu ñasawa saun oc sêndic in ndu, dec to ndê bapia tilu-nga dindéc têt Timoti. Pol tac whin Timoti ndu andô, ma to bapia dindéc bu puc in dôr bu lhac ñannga, ma maya dau me tôte dau dom bu hoc ñawaê ñayham asê. In tac whin bu Timoti lhac gitôm Yisu ndê ngac sin-nga ñayham dan. Ma Pol gêm la Timoti bu yob dau tu mêtê sac tidau-tidau nan oc ênsôwec tiatu têt têt ñambu-nga, ma kêp puc in pi kédôhôngwa tasan.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, nan gati Yisu Kilisi ndê ñapotel kêkuc Anôtô ndê atac whin. In gic bata bu lau nan sêkên whin Yisu Kilisi oc sêtap sen sêndôc tali-nga sa, dec kêyalin aô sa gati aposel, bu wahoc yom dau asê têt lau.

² Gato bapia dindéc têt anen atungac tac whin-nga, am Timoti. Mwasin ti tawalô ma yom malô akên Daman Anôtô lu yac nen Pômdau Yisu Kilisi têt am.

Pol puc Timoti dôr

³ Aô gam akin Anôtô tôm daman sêkôm, ma galhac in angô-nga ti atac pa su tu anen lêt-nga. Ma tôm ôbwêc ti acsalô, aô gauc gêm am yêc anen mbec ñalôm, ma aô gam danje Anôtô tu am-nga.

⁴ Aô gauc gêm ndoc nan hêclu dahu daun sin, ma am tan. Tu dinan-nga aô tac whin bu walic am tiyham, oc kôm aô atac ñayham sa.

⁵ Ma aô gauc gêm am nem lêt kêp whin ñannga-nga. Aô kayalê bu am nem pômwê Lois lu dinam Yunis sêkên whin ñannga, ma gakên whin bu am kêkuc inlu si lêt.

⁶ Tu dinan-nga dec aô bu waten am bu gauc nem Anôtô ndê mwasin nan am kôc têt ndoc aô gakên aman sac am. Lhac ñannga ma kôm gwelen ña mwasin dau ña-ñac lai, gitôm am kôm ya golom tiatu.

⁷ Anôtô kêp ndê Ñalau têt yac, ma bocdinan dec datôc daun tu sake-nga? In kêp ndê Ñalau tu kêp ñac lai têt yac, ma tu dambo ti mêtê atac whin lau-nga, ma dayob daun nen lêt-nga.

⁸ Bocdinan mayam daôm tu hoc yom asê pi yac nen Pômdau-nga dom. Ma mayam tu aô gandôc gapocwalô tu in-nga dom. Mba! Lhac ñannga whin aô ma hêclu dahôc ñawapac tu Yisu ndê ñawaê ñayham-nga, tôm Anôtô dau kêp ndê ñac lai bu puc hêclu dôr.

⁹ In gêm yac si ma kêgalêm yac sa bu dasa in ndê lêt dabun. In kôm gêm dau tu yac nen ñayham dan-nga dom. Magoc in kôm tu in

dau ndê mêtê atac whin ti êmwasin yac-nga. Têt têt in kêp undambê ti nom su dom, nan in kêmatin yom tidôn bu êmwasin yac tu Yisu Kilisi-nga.

¹⁰ Ma yac nen ñngac Nem Yac Si-nga Yisu Kilisi men hôc asê nom su, dec Anôtô ndê mwasin dau men tiawê. Ma ñawaê ñayham tôte asê bu Yisu Kilisi ku ñac lai dambac ndu-nga dula, ma in ti yac nen sen dandôc tanli ñapan-nga.

¹¹ Ma tu ñawaê ñayham dau-nga, dec Anôtô kêyalin aô sa gati ngac ahên-nga ma aposel, ma kêkin aô bu wandôhôn lau.

¹² Tu dinan-nga dec gahôc ñawapac dindéc. Magoc aô mayan dau dom, galhac ti atac pa su. Nahu bu aô gakên whin Yisu Kilisi, ma aô kayalê in tidôn. Ma gakên daun ti nen gêm hon sip in amba, ma gakên whin bu in gitôm bu yob ñape e béc ñambu-nga.

¹³ Yom ñandô nan aô kadôhôn têt am, nan kôc dôr gitôm dôhôn ñayham bu êndôhôn têt lau. Ma lêt dakên whin-nga ti atac whin asidôwai-nga, nan gic lau sêkên whin Yisu Kilisi-nga ñawaê, nan am sap dôr ñannga.

¹⁴ Ñalau Dabun nan mbo yac lau dakên whin-nga nen ñalôm, nan puc am dôr bu yob yom ñandô dakên whin-nga nan aô gakên sip am amam su.

¹⁵ Am kêyalê bu Pigelas lu Hemogene ma lau Esia-nga hon nan sêmbo malac Rom, nan sêhu aô sin su.

¹⁶ Magoc aô waten Pômdau bu tawalô Onesiporas ti ndê gôlôwac hon, nahu bu in gêm aô sa tidim daêsam. Ma in maya tu aô gandôc gapocwalô-nga dom.

¹⁷ Têt ndoc in hôc asê malac Rom, nan kêsalê aô ñannga e tap aô sa.

¹⁸ Ma am kêyalê su bu têt ndoc aô gambo malac Epesas, nan in gêm aô sa daêsam. Tu dinan-nga aô waten Pômdau bu tawalô in, ma nem in sa têt béc ñambu-nga.

2

¹ Bocdinan anen balê, lhac ñannga tôm Yisu Kilisi ndê mwasin puc am dôr.

² Yom nan aô gahoc asê yêc lau daêsam angô-nga, nan am ngô su ma kêyalê. Kwahic dec aô bu wasôm têt am bu êmyalin lau ñatô sa, nan sêsap Kilisi ma yom ñandô dôr ñannga, ma êmdôhôn yom dau têt ñac e sênyalê tidôn, goc sêkôm gwelen sêwhin am ma sêndôhôn lau ñatô.

³ Lhac ñannga ma hôc ñawapac whin yac, tôm Yisu Kilisi ndê ngac sin-nga ñayham dan.

⁴ Ngac sin-nga ñayham kôc gauc pi in ndê gwelen ndic sin-nga ñapan, ma hêgo dau tu gêm ñatô-nga dom. Nahu bu in bu kôm gêm hon tôm in ndê ñadau tac whin.

⁵ Ma ñalên tigen, asa nan kêti whin lau nan sêti tu sêhóc gégêlêc dandi-nga, nan kêti kêkuc ñagôlin solop. In bu ênguc ñagôlin

dom, dec oc tòm dom bu in kòc ñaôli nanj gic waê ngac ñamata-nga.

⁶ Ma ñalêñ solop bu ngac gwelenj andô kòc gêñ ñandô tu nenj-nga yêc ndê òm tinamata.

⁷ Kòc gauc pi anenj yom honj dindec, bu Pòmdu oc whê am nem gauc sa pi yom dau ñahu.

⁸ Am bu hóc ñawapac, dec gauc nem Yisu Kilisi nanj sa akêñ Dawid ndê tonj, nanj Anôtô unj in sa akêñ lau batê-nga. Nawaê ñayham nanj aô gahoc asê, nanj ñahu in dau.

⁹ Tu ñawaê ñayham dau-nga, dec gahóc ñawapac ma sêso aô dôn ña sen gitôm ngac sac danj. Nac sêso aô dôn, magoc oc tòm dom bu sêso Anôtô ndê yom dôn.

¹⁰ Aô galic ñayham bu wahóc ñawapac, tu bu wanem lau nanj Anôtô kêyalinj ñac sa munj su, nanj sa. Aô bu watóc senj têtj ñac bu sêtap Anôtô ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa tu Yisu Kilisi-nga, ma sêndoc tali ñapanj yêc Anôtô ndê gameñ ñawê-nga.

¹¹ Yom dindec in yom ñandô solop:

Yac bu dambac ndu dawhinj Yisu, oc dambo tanli dawhinj in bocdinan.

¹² Yac bu dalhac ñanja têtj ndoc ñawapac tap yac sa, dec yac oc danem gôlinj dawhinj in.

Yac bu dasôm bu dati in ndê dom ma dasêc in ahuc, dec in oc sêc yac ahuc bocdinan.

¹³ Yac bu dakêñ whinj gwalec, tigenj Yisu in Yom Nandô Nadau, ma yom bocke nanj in gic bata tu yac-nga, nanj oc kôm ñandô sa. Nahu bu in gitôm dom bu sêc dau ndê yom ahuc.

Anôtô ndê lau gwelenj-nga si lêtj

¹⁴ Yom honj dindec, am kêñ lhac gôlôwac dabunj si gauc ñapanj e tidônj ñac. Yêc Anôtô angô-nga kêñ puc ñac bu sêsenj dandi tu yom ñambwa-ñambwa-nga dom. Nac bu sêsenj dau, dec oc ñandô mba, ma oc kôm lau ñatô si sêkêñ whinj tisac.

¹⁵ Êmsahê ñanja bu kôm nem gwelenj honj bu ndic Anôtô tandô ñayham. Ma in oc lic am gitôm ngac gwelenj-nga ñayham nanj whê in ndê yom ñandô sa ñapep, ma gêtj danj oc kôm am mayam daôm dom.

¹⁶ Ndic ahê lau nanj sêñlinj Anôtô sinj ma sem yomgalôm pi gêtj ñambwa-ñambwa nom-nga ñapanj. Bu lau nanj sêsap yom kainj dinanj dôn, nanj si mêtê sac oc êñsôwec tiatu ñapanj e sêhu Anôtô sinj gacgenj.

¹⁷ Ma yom dau oc tiapa ma kôm lau sêtisac, nditôm gambobôm sac nanj gêtj lau tidac-tidac. Himeneus lu Piletus sêmbo lau dinanj si tonj ñalôm.

¹⁸ Inlu sêhu yom ñandô sinj su. Sêsôm têtj lau bu ndoc lau sêtisa akêñ lau batê-nga menj hóc asê su. Ma bocdinanj sêkôm lau ñatô si sêkêñ whinj tisac.

¹⁹ Magoc Anôtô ndê yom ñandô in gitôm alhò ñanja, nanj in po in ndê gôlôwac dabunj sa sêlhac ñahô. Ma in kêñ yom ñalhô dinda lu têtj yac bocdec bu, “Lau nanj sêti Pòmdu ndê lau, nanj in kêyalê ñac honj tidônj,” ma “Lau honj nanj sêsôm bu sêkêñ whinj Pòmdu, nanj sêhu mêtê sac honj sinj manj.”

²⁰ Wapa gwelenj-nga tidau-tidau yêc ngac ti lêlôm ndê andu ñalôm. Njatô gic waê gwelenj tiwaê, ma ñatô gic waê gwelenj bambalinj. Gêtj tiwaê sêmasanj ña gol ma silba, ma gêtj waêmbe sêmasanj ña a me nom.

²¹ Ma yêc yac ñamalac bocdinan. Mêtê daêsam yêc tu tanjuc-nga. Asa nanj timêtê dau ñapep ma hu mêtê sac honj sinj, nanj gitôm gêtj nanj sêmasanj ña gol ma silba. In oc ti ñac akinj ñayham ma dabunj bu nem akinj yac nenj Nadau, ma in oc tòm bu kôm gwelenj ñayham-ñayham daêsam.

²² Mêtê ñalôm ñagalac-nga nanj balêi sêkôm, nanj hu sinj gacgenj. Ma êmkuc lêtj gitêtj ti mêtê dakêñ whinj-nga ti atac whinj lau-nga ma lêtj yom malô-nga, tòm lau nanj sêkêñ whinj Pòmdu sêkôm ti ñalôm ñawasi enj.

²³ Lau nanj sêsenj dau tu yom gauc mbasi-nga, nanj ndic sônj daôm whinj ñac dom. Bu yom kainj dinanj oc li lau sa ma sêkêñ kisa dandi.

²⁴ Asa nanj bu ti Pòmdu ndê ngac akinj ñayham, nanj ndic ahê yom nanj kôm lau sêsenj dau-nga manj. Ma in kòc ndê ñalôm dôn ma tac ñandê ñagahô tu gêtj nanj lau sêkôm têtj in-nga, nanj dom. Nayah bu in ngac tigua nanj gitôm bu êndôhônj lau ñatô, ma in kôm mêtê malô ti ñayham têtj lau honj.

²⁵ Lau nanj bu sêsenj Anôtô ndê yom ñandô, nanj goc in oc êndôhônj ñac ti ndê ñalôm malô, bu mboe Anôtô oc kêñ ñac sênem si ñalôm kwi, ma whê ñac si gauc sa e sêñyalê yom ñandô.

²⁶ Nac oc sêñyalê bu munj-nga sêpenj sêsip Sajan ndê akô si, ma sêti in ndê lau akinj ñambwa nanj sêkôm tòm in atac whinj. Magoc ñac bu si gauc sa ma sênem dau kwi, dec oc tòm bu sêhu Sajan sinj ma sêsa Anôtô ndê lêtj.

3

Mêtê sac têtj ñambu-nga-nga

¹ Aô wasôm têtj am bu têtj têtj ñambu-nga mêtê sac daêsam oc menj sa.

² Lau oc atac whinj dau ma atac whinj mone hóc gêlêc, ñac oc sêpo dau sa ma sêsôm yom sêtec dau sa-nga daêsam, sêsôm yom sac-sac daêsam, danjapêc têtj damba ti dindai, sênem dange lau nanj sêkêñ gêtj têtj ñac-nga dom, ma sêtec mêtê dabunj ti mêtê gitêtj.

³ Nac oc atac whinj lau dom ma sêsôm yom sac pi ñac, ma ñac oc sêsuc lau ñatô si yom kwi dom. Nac oc sênem gôlinj dau si lêtj ñapep dom, sêkôm gêtj honj bambalinj tòm si atac

whin, sêndic lau ti sêkôm ñac ñayom, ma sêtec mêtê ñayham ti gên ñayham hon.

⁴ Ñac lau sêpên biakin-nga, lau nan si lèn sanjalan, ma lau sêtoc dau sa-nga. Ñac atac whin Anötö dom, tigen ñac atac whin gên ñayham-ñayham nom-nga hóc gêlêc su.

⁵ Ñac sêsa si lèn gitôm sem akin Anötö, tigen sêsec in ndê ñac lai ahuc. Am mbo ahê lau kain dinan hon.

⁶ Bu ñac si lau ñatô sêmbac yom lau e lau dau sêkôc ñac sa. Ma sêndôhôn ñac si yom tasan têng lauwhê gauc babalê, e lauwhê dau sêsoc ñac si yom ñapu. Lauwhê kain dinan mêtê sac ti mêtê ñalôm ñagalac-nga gêm ñac si ñalôm ahuc.

⁷ Ñac atac whin bu sêngô yom daêsam, ma tac whin bu lau sêndôhôn ñac, magoc ñac si gauc sa dom pi yom bocke in yom ñandô.

⁸ Kêdôhônwaga tasan dinan sêkên kisa yom ñandô tôm Yanis lu Yambres sêkên kisa Moses.* Ñac si gauc tisac su, ma ñac si sêkên whin Anötö mbasi sambuc.

⁹ Magoc ñac si gwelêc oc nem ñandô dom, ñahu bu lau tigauç hon oc sênjalê bu ñac si lèn in lèn gauc mbasi-nga, tôm Yanis lu Yambres si lèn.

Pol gêm la Timoti

¹⁰ Am daôm kêyalê aô tidôn. Am kêyalê yom hon nan aô kadôhôn, ti anen lèn gambo-nga, ma ñahu bocke dec gakôm gwelêc, anen lèn gakên whin-nga ti atac whin lau-nga, ma lèn galhac ñanga ma gahôc ñawapac ti atac malô-nga.

¹¹ Am kêyalê gên hon nan hóc asê aô yêc malac Antiok, malac Aikoniam ma malac Listra, ma ñawapac ti ñandê hon nan aô gahôc. Magoc Pômdau kêgaho aô su yêc gên hon dinan.

¹² Yomandô wasôm têng am. Lau hon nan sêkên whin Yisu Kilisi, ma atac whin bu sêsa lèn gitên, nan lau oc sêkên kisa ñac bocdinar.

¹³ Ma lau sac ti lau tasan si lèn sac oc tisac sambuc. Ñac oc sênsau lau ma lau oc sênsau ñac.

¹⁴ Ma am daôm, yom nan am kêdôhôn ma kêp whin su, nan sap dôn. Ñahu bu lau nan sêndôhôn am, nan am kêyalê ñac ti ñac si lèn gitên su.

¹⁵ Têng ndoc am mbo balê, nan am kêyalê Anötö ndê yom dabun nan sêto yêc nan. Yom dau gitôm bu kêp gauc têng yac e dakên whin Yisu Kilisi ma datap Anötö ndê mwasiñ nem lau si-nga sa.

¹⁶ Ma Anötö ndê yom hon nan sêto yêc nan, in ndê Ñalau gêm gôlin lau dec sêto. Bocdinar yom dau in ñayham bu tandôhôn têng lau, tu datôc lau si giso asê ma tamatôc

ñac-nga, ma tu dawhê Anötö ndê lèn gitên sa-nga.

¹⁷ Yac dakôm bocdinar tu bu Anötö ndê lau sênjalê in ndê yom hon tidôn, ma yom dau nem ñac sa e sêkôm si gên sambob ñapep en.

4

¹ Am kêyalê bu Yisu Kilisi oc mbu men ti ñac lai atu bu nem gôlin gên hon, ma in oc ênsahê lau tali ma lau batê pi ñac si mêtê. Yêc in angô-nga, ma yêc Anötö angô-nga, aô bu wandic yomsu am bocdec bu.

² Nem mêtê lau, ma whê Anötö ndê yom sa têng ñac tôm têng hon. Kên puc lau bu sêkôm sac dom, ma ñac nan sêkôm giso, nan tôc ñac si giso asê e sêkac si ñalôm kwi. Êmgilî lau hon bu sêlhac ñanga. Puc daôm dôn ma lhac ñanga ti atac pa su. Ma whê gên hon sa yêc awê têng lau.

³ Bu têng oc men sa, nan lau oc sêtec bu sêngô yom ñandô pi Anötö ndê lèn. Magoc ñac oc atac whin bu sêngô yom nan puc ñac dôn bu sêkôm mêtê sac-sac tôm ñac dau si atac whin. Tu dinan-nga dec ñac oc sêsap kêdôhônwaga tasan dôn, ma sêhê danga ñac si yom ñapep en.

⁴ Ñac oc sêpôc dangasun ahuc têng yom ñandô, ma tac whin bu sêngô lau andô si min ñambwa-ñambwa.

⁵ Magoc am ñgac daôm ñgô. Yob daôm bu kôm gên hon ti gauc en. Hóc ñawapac ti atac pa su, hoc ñawaê ñayham asê têng lau, ma kôm am nem gwelêc nem akin Anötö-nga hon ñapep ma ti atac whin.

⁶ Ma aô dauñ dec, kasahê bu têng men kêpin bu wahu nom dindec sin. Anen têng wambo nom-nga gitôm laclhu wain-nga nan sêkêc pi alta ti da têng Anötö, ma kêpin bu pacndê.

⁷ Aô galhac ñanga ma gac sin tu Anötö ndê yom ñayham-nga, aô kati e gahôc asê ñabatin su, ma gakôc anen gakên whin dôn.

⁸ Pômdau, yac nen ñgac gitên êmatôc yac-nga kêmasan ñaôli ñayham bu kêp têng lau gitên têng béc nambu-nga. Ma malô aô watap ñaôli ñayham dau sa. Magoc aô tarwasên dom. Lau hon nan sêkên bata Yisu bu mbu men, nan oc sêtap si ñaôli ñayham sa bocdinar.

Pol tac whin bu Timoti têng in ndi

⁹ Aô tac whin bu am êmasan daôm ñagahô ma têng aô mwen.

¹⁰ Bu aô kakin Kresens têng gameñ Galesia-nga gi, ma Taitus têng gameñ Dalmesia-nga gi. Ma Demas hu aô sin ma kôlhô têng malac Tesalonika gi, ñahu bu in tac whin gên nom-nga hóc gêlêc su.

* 3:8: Yanis lu Yambres - ñgac lu dinan si ñaê yac oc datap sa yêc Yom Lênsêm Akwa dom. Magoc lau ñatô gauc gêm bu inlu ñgac mbectoma lu nan sêkôm gên dalô bu sêhóc gêlêc gên dalô nan Moses kôm. Alic Eks 7:11, 22; ma 9:11.

¹¹⁻¹² Aô kakinj Tikikus têtj malac Epesas gi su, ma Luk tawasê dec mbo whinj aô. Têtj ndoc am mwenj, goc kôc Mak whinj am, bu inj ngac nayham bu nem aô sa tu anenj gwelenj-nga.

¹³ Ma kôc anenj najkwê baliñ nanj gahu sinj whinj Kapus yêc malac Troas, ma kôc anenj bapia tilhunj. Ma aô tac whinj ñandô bu am kôc anenj bôc ñamlic ñatô, nanj sêto Anötô ndê yom pi, nanj whinj.

¹⁴ Aleksanda, ngac pec ain-nga dinanj, inj kênj kisa aô ma kôm mêtê sac daêsam têtj aô. Pômdau oc kênj ñagêyô têtj inj, êñkuc inj ndê mêtê sac.

¹⁵ Yob daôm tu inj-nga, bu inj kênj kisa yac tu gwelenj nawaê nayham-nga, ma kalhac lau ahuc bu sêngô dom.

¹⁶ Têtj ndoc ñamata-nga nanj lau Rom-nga sêmatôc anenj yom, nanj lau danj sêpuc aô dôñ dom, honj sêhu aô sinj. Magoc aô watenj Anötô bu suc ñac si giso kwi.

¹⁷ Têtj ndoc dinanj Pômdau dau kalhac whinj aô ma puc aô dôñ, dec gam mêtê honj timala ma ñlau gameñ apa-nga honj nanj sêmbo andu sêmatôc yom-nga, nanj sêngô. Ma inj kégaho aô su yêc layon whasunj.*

¹⁸ Ma aô gakênj whinj bu inj oc nem aô si yêc gênj honj nanj lau sac bu sêkôm têtj aô, ma kênj aô wandôc nayham yêc inj ndê gameñ undambê-nga. Dahoc inj ndê waê asê kwahic dec ma tôm béc honj ndi. Yomandô!

Yom ñambu-nga

¹⁹ Kôm anenj acsalô nayham têtj Prisila lu inj nakwenj Akwila ma têtj lau honj nanj sêmbo Onesiporas ndê andu.

²⁰ Erastas gacgenj mbo malac Korin, ma gahu Tropimus sinj mbo malac Miletus, bu inj gêm bac.

²¹ Aô tac whinj bu am mwenj ñagahô, ma hôc asê dindéc munj su, nanj goc ndoc uhô-nga. Yubelas lu Pudens, ma Lainas lu Klaudia ma asidôwai gameñ dindéc-nga honj sêkênj si acsalô têtj am.

²² Pômdau whinj am ma inj ndê mwasiñ puc mac honj dôñ.

* **4:17:** Pol sôm bu Pômdau gêm inj sa bu layon senj inj dom. Têtj têm dinanj lau nanj sêkênj kisa lau sêkênj whinj-nga nanj sêkênj daêsam têtj layon senj ñac. Tigen ñac sic yao bu sêkênj lau Rom-nga têtj layon dom. Pol inj ngac Rom-nga (Apo 16:37) ma tu dinanj-nga lau atu-tu gauc gêm bu Pol ndê yom dinanj inj gitôm yom gôlinj, ma lau sac nanj sêkênj kisa inj, nanj inj gêm dôñ honj ñac pi layon.

Pol ndê bapia têt Taitus Yom whê bapia dindéc sa-nğa

Taitus in ɲac Israel-nğa dom, magoc in ɲgô ɲawaê ɲayham nan Pol hoc asê, dec kêt whin Yisu Kilisi. Tinambu in kêsêlêɲ whin Pol, ma kôm gwelen ɲawaê ɲayham-nğa whin in. In pi malac Jerusalem whin Pol lu Banabas têt tēm nan inlu si sêlic lau aposel yêc dinan (Gal 2:1; Apo 15:2). Pol kêt in Taitus têt malac Korin tidim lu (2 Kor 7:6-7; 8:6, 16), ma tinambu inlu sêkôm gwelen sēmbo nduc Krit. Pol hu Taitus sin mbo nduc Krit tu yob lau sêkêt whin-nğa nan sēmbo dinan (Taitus 1:5), ma tinambu in to bapia dindéc têt Taitus.

Yêc bapia dindéc Pol to yom pi lêt bu Taitus êɲyalin lau bata sa tu sênem gôlin lau sêkêt whin-nğa. In kêt puc Taitus pi kêdôhônɲaga tasan, ma whê in ndê gauc sa pi yom tu êndôhôn têt lau sêkêt whin-nğa, ma pi mêtê ɲayham ma lêt gitêt tu sêɲkuc-nğa. Yom atu nan Pol tac whin bu lau sêkêt whin-nğa gauc nem ɲapan, nan bu ɲac sêti lau wakuc ɲa ɲalau Dabun ndê ɲalai (2:14; 3:1-8).

Pol gic hu ndê bapia têt Taitus

¹ Aô Pol, Anôtô ndê ɲac akiɲ ma Yisu Kilisi ndê ɲapotel, gato bapia dindéc. Aô gati aposel bu wapuc lau nan Anôtô kêyalin ɲac sa, nan dôɲ, tu bu sêkêt whin Yisu ɲanğa, ma sêɲyalê yom ɲandô nan tôc Anôtô ndê lêt gitêt têt ɲac tu sêɲkuc-nğa.

² Ma lau nan sêkêt whin ma danğa wambu yom ɲandô dau, nan sêkêt bata mwasin dandôc tanli ɲapan-nğa. Anôtô gic bata mwasin dau têt yac mun su, têt ndoc in kêt undambê ti nom su dom. Ma yac tanyalê bu Anôtô gitôm dom bu êɲsau yac, ma bocdinan yom bocke nan in kêmatin tidôn, nan oc ɲandô sa.

³ Yac nen Anôtô Nem Yac Si-nğa kêyalin ndoc sa bu yom pi mwasin dau meɲ sa tiawê, dec kwahic dec gic atu aô ma kêt yom dau sip aô aman bu wahoc asê têt lau.

⁴ Bapia dindéc gato têt am Taitus, nan aô galic am gitôm aô atun ɲandô tu hêclu nen dakêt whin-nğa. Mwasin ti yom malô têt am, akêt Daman Anôtô lu yac nen ɲac Nem Yac Si-nğa Yisu Kilisi.

Taitus ndê gwelen

⁵ Aô gahu am sin mbo nduc Krit, ɲahu bu aô tac whin bu am mbo whin lau sêkêt whin-nğa ma ndic dabin gwelen ɲatô. Ma êɲyalin lau bata sa tôm malac ndi, tôm nan gasôm têt am mun su.

⁶ Lic bu ɲamalac bocke nan am bu kêt ti ɲac bata, nan ndê lêt bocdec. In ɲac nan ndê giso mbasi, ma in gêm awhê tigen. In ndê balêkoc sêkêt whin Yisu, sêɲgô yom, ma sêsa si lêt malô. Ma bocdinan lau dan oc tôm dom bu sêɲgôlin yom pi ɲac.

⁷ Bu ɲac nan ti gôlôwac dabun si ɲagôlôn, nan yob Anôtô dau ndê gêt, ma bocdinan lic bu in ɲac nan kôm giso dan dom. Lau sêtoc dau sa-nğa, lau atac ɲandê-nğa, lau sêdic lau bambalin-nğa, lau sênom gêt êɲin ɲac-nğa, ma ɲac nan atac whin mone kêlêc, nan si dan oc tôm dom bu ti ɲac bata.

⁸ ɲac ɲayham bu am kêt ti ɲac bata, nan ɲamalac kôc lau sa ma êmwasiɲ ɲac-nğa, in atac whin mêtê ɲayham ti gêt ɲayham hon, in ɲamalac gauc ɲawa, ma in sa ndê lêt gitêt ti dabun ma timêtê dau ɲapet.

⁹ In sap yom ɲandô dakêt whin-nğa tôm aposel sêndôhôn, nan dôɲ. Ma bocdinan dec in gitôm bu whê yom sa ɲapet bu puc lau dôɲ, ma tôc lau nan sêsen yom ɲandô, nan si giso asê.

¹⁰ Bu lau sêsen yom ɲandô-nğa daêsam dec sēmbo. ɲac lau whapan ɲambwa nan sêndôhôn yom tasan tu sêɲsau lau-nğa. Ma mêtê kain dinan, lau nan sêsap lau Israel-nğa si ɲpwac sêse ɲamlic ɲatô su-nğa dôɲ, nan sêkôm hóc gêlêc su.

¹¹ Sôm têt lau dinan bu sênem dau dôɲ. Bu yom nan sêndôhôn, nan yom so, ma kêtɲon lau daêsam si sêkêt whin. Ma sêndôhôn yom dau tu sêkôc awa-nğa ɲambwa.

¹² ɲac dau si propet dan hoc yom asê pi ɲac ma sôm, “Lau Krit ɲac lau tasan ma lau sin sêlêc. ɲac lau oyom dinda, ma êlême sen gêt ɲawahô.”

¹³ Yom dau in yom ɲandô. Bocdinan sôm yom sêmbalan-nğa solop têt lau Krit nan sêndôhôn yom tasan, bu sênem dau kwi ma sêkêt whin yom ɲandô.

¹⁴ Ma sêhu l au andô Israel-nğa si min ɲambwa-ɲambwa hon sin, ma sêsoc lau nan sêhu yom ɲandô sin, nan si ɲagôlin ɲambwa ɲapu tiyham dom.

¹⁵ Lau nan si ɲalôm ɲawasi, nan si gêt hon oc ɲawasi bocdinan. Magoc lau ti ɲalôm ɲadômbwi nan sêkêt whin Yisu dom, nan si gêt dan oc ɲawasi yêc Anôtô anğô-nğa dom. ɲac si gauc ti ɲalôm ɲadômbwi sa ma tisac su.

¹⁶ Lau kain dinan sêsom bu sêɲyalê Anôtô, magoc ɲac si mêtê tôc asê bu sêɲyalê in dan dom. ɲac lau sac sambuc, ma lau danğapêc-nğa. Oc tôm bu ɲac sêkôm gêt ɲayham dan dom.

2

Pol kêt yom têt Taitus bu êndôhôn têt lau

¹ Taitus, êmdôhôn lau êmkuc yom ɲandô nan lau sêkêt whin-nğa hon sêɲkuc.

² Êmdôhôn laungac akwa-kwa bu sênôm gên ênjîr nac-nga dom ma sêmbo gauc nawa enj, sêtimêtê dau napep, ma sêsa si lêng solop enj. Puc nac dônj bu sêsap yom nandô dakênj whin-nga ma mêtê atac whin lau-nga dônj, ma sêlhac nanga.

³ Ma nâlên tigen dinanj, êmdôhôn lauwhê akwa-kwa bu sêsa si lêng gitôm lauwhê dabunj andô, sêsôm yom bambalin pi lau dom, sênôm wain ênlêc dom, ma sêti kêdôhônwaga mêtê nayaham-nga.

⁴ Bocdinanj nac oc sêtôm bu sêndôhôn lauwhê wakuc bu atac whin si laungaci ti balêkoc,

⁵ sêtimêtê dau napep, sêsa lêng nayaham ma nawasi, sêkôm si gwelenj andu-nga napep enj ma ti atac whin, ma sêsôc si laungaci napa. Nac bu sêkôm bocdinanj, dec oc tôm dom bu lau nanj sêkênj whin dom, nanj sêsu Anôtô ndê yom susu.

⁶ Ma êmgilî balêi wakuc bu sênem gôlinj si lêng napep.

⁷ Am daôm yob nem lêng honj bu ti dôhôn nayaham bu balêi sêlic ma sênkuc. Gên bocke nanj am bu êmdôhôn têng nac, nanj am daôm kôm munj, goc nac sêlic ma sênkuc. Kôm ti nandô ma ti nem nâlôm sambuc enj.

⁸ Yob nem whamsunj bu sôm yom nayaham enj têng ndoc am bu êmdôhôn nac, ma bocdinanj lau danj oc sêtôm dom bu sêpu am nem yom. Ma bocdinanj lau nanj sêkênj kisa am, nanj oc tôm dom bu sêtap yom danj sa bu sêngôlinj pi yac lau dakênj whin-nga, ma tu dinanj-nga nac oc maya dau.

⁹ Sôm têng lau akinj nambwa nanj sêkênj whin Yisu, bu sêsôc si nadaui si yom honj napa, ma sêsôm yom sac danj pi nac dom. Sênem akinj napep, tu bu si nadaui sêlic nac nayaham-nga.

¹⁰ Nac sênem kanj si nadaui si gên dom, dec nadaui oc atac lu-lu dom bu sêkênj gên sip nac amba bu sêyob. Nac bu sêkôm si mêtê honj napep, dec lau daêsam oc tac whin bu sêngô yom nanj tandôhôn pi yac nenj Anôtô, nanj gêm yac si.

Anôtô ndê mwasinj nem yac si-nga na-nandô

¹¹ Bu Anôtô kêkinj Kilisi sip nom menj ma mbac ndu tu lau honj-nga, ma bocdinanj inj ndê mwasinj atu nem lau si-nga menj sa tiawê.

¹² Ma mwasinj dau gêm yac sa tu lêng dambo nom-nga, ma kêdôhôn yac bu dapuc dômwênj mêtê sac nom-nga honj, ma da-timêtê dauj bu dasa lêng gitênj ti dabunj enj.

¹³ Dasap lêng dau dônj, ma dahônj béc nayaham nanj dakênj batanj dambo, nanj yac nenj Anôtô tiwaê ma Ngac Nem Yac Si-nga Yisu Kilisi, oc mbu menj ti nawasi atu.

¹⁴ Yisu Kilisi kênj dau tu yac-nga, bu nemlhi yac ma êngapwêc yac su yêc sakinj mêtê sac-nga, ma bu kôm yac dati inj dau ndê lau

wakuc. Ma inj atac whin bu yac dambo ti lêng nawasi ma dakênj nenj nâlôm sambuc tu dakôm mêtê nayaham-nga.

¹⁵ Taitus, êmdôhôn yom honj dindêc têng lau sêkênj whin-nga. Êmgilî nac ti nanga bu sêsôc yom dau napa, ma lau nanj sêkôm giso, nanj êmatôc nac ti nâlai bocdinanj. Ma yob daôm napep bu lau danj sêpu am dom.

3

Lau sêkênj whin-nga si lêng wakuc

¹ Whê sa tiyham têng lau sêkênj whin-nga, bu mêtê nayaham bocdec gic nac nawaê. Sêsôc gôlinjwaga ti lau bata napa, ma danja wambu yom napep. Ma nac sêhé gauc pi mêtê nayaham e sêkôm napanj.

² Nac sêsôm yom sac-sac pi lau dom, sêsenj dau dom, ma sêkôm mêtê malô têng lau honj. Ma sêmbo ti sêngwininj dau ma sêtoc lau honj sa napep.

³ Bu kwahic dec yac dasa nenj lêng ti-wakuc. Magoc munj-nga, yac dakênj whin su dom, ma dasa lêng gauc mbasi-nga. Yac lau danjanpêc-nga, ma mêtê nâlôm nâgalac-nga ti mêtê nom-nga kôm yac nenj gauc kêysônj e tam akinj mêtê sac dau tac nawaê. Dambo ti dalic lau natô sac ma tam lêmunj nac, ma mêtê atac tec asidôwai-nga gêm yac honj ahuc.

⁴ Tigen tinambu yac nenj Anôtô Nem Yac Si-nga ndê lêng tawalô ti atac whin yac-nga menj tiawê.

⁵ Inj gêm yac si, tu yac nenj lêng nayaham danj-nga dom, magoc tu inj dau ndê mêtê tawalô yac-nga. Inj gêm yac si nâlênj bocdec. Inj kêgwasinj yac nenj mêtê sac honj su dec yac dati lau wakuc, ma Nalau Dabunj wê yac dasa nenj lêng tiwakuc.

⁶ Yomandô. Tu Yisu Kilisi yac nenj Ngac Nem Yac Si-nga, dec Anôtô kêmwasiinj yac kêlêc ma kênj Nalau Dabunj dau sip yac nenj nâlôm.

⁷ Inj kôm boc-dinanj dec sam yac bu lau gitênj, kêkuc inj ndê lêng êmwasiinj yac-nga. Ma kwahic dec yac dawêkainj gamenj dandôc tanjli napanj-nga, nanj dakênj batanj dambo.

⁸ Yom honj dinanj inj yom nandô ma nayaham tu dakênj whin-nga.

Aô tac whin bu am puc anenj yom honj dônj têng gôlôwac dabunj, bu lau honj nanj sêkênj whin Anôtô, nanj sêyob dau napep bu sêkôm mêtê nayaham napanj. Lêng dinanj inj lêng nayaham ma oc êmwasiinj lau honj.

⁹ Am ndic ahê lau nanj êlêmé sêsenj dau tu yom gauc mbasi-nga, ma tu yom pi abanj si nâê-nga. Ma ndic ahê lau nanj sêwhê dau kôc ma sêsenj dau pi lau Israel-nga si yomsu. Nahu bu nac si yom honj dinanj nandô mba, ma oc nem lau sa dom.

¹⁰ Asa nanj bu kôm mêtê whê lau kôc-nga, nanj sôm inj. Inj bu kôm tiyham, goc sôm inj

tidim lu-nga. Ma in bu sôc n̄apu dom, dec am ti lau sêkên whin-nga hon apuc dômwm̄ in.

¹¹Am kêyalê su, bu n̄amalac kain̄ dinañ ndê lên kên̄sôn, ma in kôm sac. In kic dau ndê yom tu tap Anötô ndê matôc sa-nga, n̄ahu bu in sap lên nan in kêyalê bu lên so, nan dôn.

Yom n̄ambu-nga

¹²Malô wan̄kin̄ Atemas me Tikikus têt am loc, ma têt ndoc in̄lu si dan̄ hôt asê am, nan êmsalê sen bu têt malac Nikopolis mwer n̄agahô ma lic aô. N̄ahu bu aô gauc gêm bu wambo malac dindê têt ndoc uhô-nga.

¹³Têt ndoc Senas, ngac êmatôc yom-nga, lu Apolos bu sêhu nduc Krit sin, nan goc kôm gêt hon bu êmasan̄ in̄lu si sen̄ gwanan̄. Ma bocdinan̄ in̄lu oc sêpôn̄da gêt dan̄ dom.

¹⁴Êmdôhôn̄ yac nen̄ lau sêkên whin-nga bu sêkôm gwelen̄ n̄ayham tu bu sêkôm kwa dau ma sênem lau nan̄ sêpôn̄da dau, nan sa-nga. Ma bocdinan̄ nac si sêkên whin̄ oc nem n̄andô.

¹⁵Lau hon nan̄ sêmbo sêwhin̄ aô, nan̄ sêkên si acsalô têt am. Ma aô wandac am bu kên̄ anen̄ acsalô têt lau sêkên whin̄-nga hon nan̄ atac whin̄ yac. Pômdau ndê mwasin̄ whin̄ mac hon.

Pol ndê bapia têtj Pilemon Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pilemon dau inj ngac kêtj whinj Pômdau-nga nanj ndôc malac Kolosi, ma inj ngac ti lélôm. Mun-nga Pilemon gêmlihi ngac danj ñaê Onesimus bu ti inj ndê ngac akinj nambwa, magoc malô inj sinj Pilemon ma kôlhô gi mbo malac danj. Tinjambu Onesimus ngô ñawaê ñayham nanj Pol hoc asê e inj gêm dau kwi ma kêtj whinj Yisu. Injlu sêmbo sêwhinj dau e Pol bu ênjkinj Onesimus mbu têtj Pilemon ndi, dec to bapia dindéc têtj inj. Lau Rom-nga si yomsu danj yêc bocdec bu, ngac akinj bocke nanj sinj ndê ñadau ma kôlhô su yêc inj, nanj tôm bu ñadau ndic inj ndu. Tu dinanj-nga dec Pol to bapia ma ndac Pilemon bu kôc Onesimus sa ti atac ñayham, ma lic inj tôm ngac akinj dom, magoc tôm asidôwa kêtj whinj-nga danj. Bu kwahic dec ngac dau kêtj whinj Yisu Kilisi.

Pol whê bapia dindéc nahu sa

¹ Aô Pol, nanj gandôc gapocwalô tu Yisu Kilisi-nga, alu Timoti yac neñ asidôwa, ato bapia dindéc têtj Pilemon, alu mba silip ñayham nanj kôm Anôtô ndê gwelenj whinj alu.

² Ma yac ato têtj lau sêkênj whinj-nga nanj êlêmê sêkac sa bu sêlic om sêmbo am nem andu, ma têtj yac neñ lhuñwê Apia, ma têtj Akipus yac neñ asidôwa nanj kôm gwelenj whinj yac tôm Anôtô ndê ngac sinj-nga ñayham.

³ Mwasinj ti yom malô akêñ Damanj Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi, têtj mac honj.

Pol gêm dange Anôtô tu Pilemon-nga

⁴ Yêc anenj mbec honj ñalôm, aô gauc gêm am, ma gam dange anenj Anôtô tu am-nga.

⁵ Nahu bu aô gangô bu am kêtj whinj Pômdau Yisu ñanja, ma am atac whinj Anôtô ndê lau dabunj honj.

⁶ Aô gaterj mbec bu mwasinj ñayham honj nanj yac datap sa yêc Kilisi, nanj oc lhac am nem gauc ñamata tôm bêc honj. Ma bocdinanj am nem kêtj whinj oc nem ñandô daêsam ma nem lau daêsam sa.

⁷ O anenj asidôwa, ñawaê pi am nem mêtê atac whinj lau sêkênj whinj-nga ti gêm ñac sa-nga, dec kôm aô atac ñayham atu ma puc aô dôñ.

Pol gêm malô Pilemon ndê ñalôm tu Onesimus-nga

⁸ Aô bu wandac am tu gêtj danj-nga. Gitôm bu wandic atu am bu kôm gêtj dau tu Kilisi ndê ñaê-nga.

⁹ Magoc tu mêtê atac whinj dauñ-nga, dec wasôm nambwa têtj am. Am kêyalê aô su, aô ngac andô Pol nanj gandôc gapocwalô tu Yisu Kilisi-nga.

¹⁰ Aô bu wanem aô neñ balê Onesimus awha têtj am. Inj ngô mêtê nanj aô gahoc asê yêc gapocwalô, ma kêtj whinj dec aô gasam inj bu aô atunjang.

¹¹ Mun-nga inj gêm akinj am, tigerj inj hu am sinj dec am gêlic inj bu ngac akinj sac. Magoc kwahic dec inj ti ngac akinj ñayham tôm bu oc nem alu lu-lu sa.

¹² Aô tac whinj inj ñandô, magoc kwahic dec wanjinj inj mbu têtj am loc.

¹³ Aô gandôc gapocwalô tu gwelenj ñawaê ñayham-nga, ma aô tac whinj bu wakôc Onesimus dôñ gacgerj mbo whinj aô bu nem aô sa. Am bu lic ñayham bu hu inj sinj bu mbo whinj aô, dec am oc nem aô sa ñandô.

¹⁴ Magoc aô gatec bu wakac am bu hu inj sinj têtj aô. Aô atac whinj bu am kôm tu am daôm nem atac whinj-nga. Tu dinanj-nga dec aô oc wakôc inj dôñ bu mbo whinj aô lec dom, bu aô gangô yom gatô yêc am su dom.

¹⁵ Mboe Anôtô gêlic ñayham bu Onesimus hu am sinj ñasawa apê, tu bu inj tap señ ndôc tali ñapanj-nga sa, ma bocdinanj inj oc mbu loc ma mbo whinj am ñapanj enj.

¹⁶ Ma inj oc mbo whinj am gitôm ngac akinj nambwa dom. Kwahic dec inj hôc gêlêc ngac akinj, inj ti am nem asidôwa tac whinj-nga solop. Aô atac whinj inj ndu andô, magoc aô kayalê bu am oc atac whinj inj hôc gêlêc. Nahu bu inj am nem ngac akinj, ma inj am nem asidôwa kêtj whinj Pômdau-nga whinj.

¹⁷ Bocdinanj am bu lic aô tôm nem asidôwa danj, dec kôc inj sa tôm am kôc aô dauñ sa.

¹⁸ Giso me tôp bocke nanj inj kôm têtj am, nanj hu sinj sip aô amanj.

¹⁹ Aô Pol gato yom dindéc ña aô dauñ amanj, ma aô wasôm têtj am bu aô oc waô inj ndê tôp têtj am. Magoc gauc nem bu am daôm nem tôp yêc aô bocdinanj, ñahu bu tu aô-nga dec am tap señ mbo tamli-nga sa.

²⁰ O anenj asidôwa, aô wandac am bu kôc Onesimus sa tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, dec oc kôm anenj ñalôm tigahô.

²¹ Aô gato bapia dindéc têtj am, ma gakêñ whinj bu am oc sôc anenj yom ñapu, ma kôc Onesimus sa ti atac whinj, hôc gêlêc gêtj nanj aô gandac, nanj su.

Yom ñambu-nga

²² Ma gêtj danj tiyham. Aô wandac am bu êmasanj am nem andu ñalôm danj gwananj, tu aô waloc wambo-nga. Nahu bu aô gakêñ whinj bu Anôtô oc ngô mac nem mbec, dec gakêñ batanj bu wahu gapocwalô sinj ma wati ñaclerj mac.

²³ Epapras nanj ndôc gapocwalô whinj aô tu Yisu Kilisi-nga, nanj kêtj ndê acsalô têtj am.

²⁴Ma Mak lu Aristakus, ma Demas lu Luk
naŋ sêkôm gwelenj sêwhiŋ aö, naŋ bocdinaŋ.

²⁵Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasiŋ puc mac
hoŋ nem ŋalôm dōŋ.

Hibru Yom whê bapia dindec sa-nga

Ŋamalac nanj to bapia dindec, nanj to ndê ñaê dom, magoc inj kêyalê lau Israel-nga si lêtj ti sakin akwa, ma yom nanj sêto yêc Yom Lêñsêm Akwa, nanj tidôñ. Lau ñatô gauc gêm bu mboe Banabas to, ma ñatô gauc gêm bu ñgac danj ñaê Apolos to, tigenj yac tanyalê dom bu asa solop to bapia dau.

Bapia dindec hêganônj lau Israel-nga nanj sêkêñ whinj Yisu Kilisi. Lau dau sêtap kisa daêsam sa tu ñac si sêkêñ whinj-nga, dec ñatô gauc gêm bu sêmbu sêtên si lêtj akwa sem akin Anôtô-nga sêndi. Tu dinanj-nga, ñamalac nanj to bapia dindec, nanj bu puc ñac si sêkêñ whinj Kilisi dôñ. Inj tôte asê tiawê bu Yisu ndê waê hôte gêlêc Anôtô ndê anjela si, ma hôte gêlêc Moses ndê bocdinañ. Ma Yisu inj ti dabunjsiga atu pwac wakuc-nga, nanj hôte gêlêc lau Israel-nga si lau dabunjsiga pwac akwa-nga su. Ma Yisu ndê sakin pwac wakuc-nga dau, hôte gêlêc dabunjsiga pwac akwa-nga si sakin su bocdinañ.

Bapia dindec whê sa bu lêtj tigenj yêc bu lau sêti lau gitênj yêc Anôtô angô-nga, nanj sêkêñ whinj Yisu Kilisi dau. Tu dinanj-nga dec ñamalac nanj to bapia dindec, nanj bu êngilî lau bu sêsap si sêkêñ whinj Yisu dôñ ñanja. Inj to yom pi lau honj nanj sêkêñ whinj Anôtô têtj Abraham ndê têtj ma menj, ma toc ñac sa ti dôhônj ñayham bu lau têtj kwahic dec-nga sêñkuc. Ma inj tôte lêtj ñayham têtj lau sêkêñ whinj-nga bu sêlhac ñanja têtj ndoc ñawapac me kisa tap ñac sa, ma sêsap mêtê atac whinj asidôwai-nga dôñ.

Yisu tôte Anôtô ndê ñawasi asê

¹ Munj-nga Anôtô hoc inj ndê yom asê têtj abanj Israel-nga tidim daêsam ma ñalêtj daêsam, ña inj ndê lau propet.

² Magoc tinjambu inj kêkinj inj dau Atunjang sip nom menj, ma Atu dau hoc Anôtô ndê yom asê têtj yac. Anôtô kêñ undambê ti nom ma gêtj honj ña Atu dau, ma kêñ inj ti ñadau bu wêkainj gêtj honj.

³ Atu dau ndê yom ña-ñaclai yob gêtj honj, ma ti ñac si ñahu sêmbu-nga. Inj kôte Damba Anôtô angô solop, ma dalic Anôtô ndê ñawasi atu yêc inj. Inj sip nom menj ma kêmasanj lêtj bu êngwasinj yac nenj mêtê sac ñ adômbwi su, goc mbi pi undambê gi ndôc Anôtô ñaclai ti ñawasi ñadau ndê andô-nga.

Anôtô toc Atu sa hôte gêlêc anjela su

⁴ Ñalêtj dinanj Anôtô toc inj ndê Atu sa hôte gêlêc anjela honj su, ma ñaê ti waê nanj Anôtô kêkinj têtj inj, nanj hôte gêlêc anjela honj si su bocdinañ.

⁵ Gauc nem yom nanj Anôtô gic bata pi kinj nanj oc wêkainj Dawid ndê pônj kinj-nga, nanj sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec am ti aô nenj atunjang solop, ma aô gati am Damam. [BW 2:7]

Ma sêto yom kainj tigenj pi inj bocdec bu:

Aô wati inj Damba, ma inj oc ti aô Atunjang. [2 Sam 7:14]

Yom lu dinanj gic waê Anôtô Atu solop, magoc Anôtô sôm yom kainj dinanj pi anjela danj dom.

⁶ Ma têtj ndoc Anôtô kêkinj Atu mbêc dau sip nom menj, nanj inj sôm yom pi inj tôte sêto yêc bocdec bu:

Anôtô ndê anjela honj sêpônj haduc têtj inj ma sêtoc inj sa sêndic ñawaê. [Diut 32:43 LXX]*

⁷ Anjela dau sem akinj Anôtô, tôte yom nanj inj sôm pi ñac bocdec bu:

Inj kêkinj inj ndê anjela bu sênem akinj inj gitôm mbu ma gitôm ya ñawahô. [BW 104:4]

⁸ Magoc inj toc inj Atunjang sa kêlêc, ma sôm yom pi inj bocdec bu:

O Anôtô, am nem gôlinj oc yêc titêm-titêm, ma am oc nem gôlinj am nem lau ti lêtj gitênj enj.

⁹ Am tac whinj lêtj gitênj ma tec lêtj sac, ma tu dinanj-nga dec Anôtô, am nem Anôtô, toc am sa hôte gêlêc nem asidôwai honj su, ma kêñ atac ñayham kêsalê am ahuc, gitôm inj kêc ndip kwi pi am e gêm am ahuc. [BW 45:6-7]

¹⁰ Ma sêto yom danj tiyham pi Atunjang, nanj yêc bocdec bu:

O Pômdau, têtj têtj ñamata-nga andô, am kêmasanj nom ti gêtj honj, ma undambê inj am amam ña-gwelenj.

¹¹ Nom ti undambê oc sêninga, magoc am oc mbo. Gamenj lu dinanj oc sêtisac gitôm ñakwê akwa.

¹² Am oc kôte undambê ti nom su, tôte ñamalac danj kôte ndê ñakwê akwa su ma kêlhunj sa. Tigenj am oc nem daôm kwi dom, ma am nem têtj mbo-nga oc pacndê dom bocdinañ. [BW 102:25-27]

¹³ Ma yom danj tiyham Anôtô sôm gic waê inj Atunjang bocdec bu:

Am ndôc aô amanj andô-nga e nditôm aô wakênj nem ñacyo sêsôc am gahim ñapu. [BW 110:1]

Inj sôm yom kainj bocdinañ pi anjela si danj dom. Mba!

* 1:6: Yom nanj sêto yêc Yom Lêñsêm Akwa, nanj sêto ña Yom Hibru, ma tinjambu lau Israel-nga sem kwi sip Yom Grik, ma sêsam trenslesen dau bu 'Septuagint.' Mac bu alic 'LXX' yêc whinj ñabatinj danj ñanamba, nanj tôte asê bu yom dau menj akênj Septuagint. Têtj ñatô yom nanj yêc Septuagint ma yom nanj yêc Hibru Baibel sêso dau.

¹⁴ Anötö ndê aņla ņac ņalau naņ sem akin in, ma in kēkin ņac bu sēnem akin lau naņ sēwēkain mwasiņ sēndōc tali-ņga.

2

Dayob daun bu daso mwasiņ dandōc tarli-ņga dom

¹ Tu dinan-ņga dec yom naņ Anötö ndê Atu hoc asê, ma yac dangō ņawaê su, naņ dakōc tidōņ lhac neņ gauc ņapaņ, bu daso Anötö ndê mwasiņ dom.

² Gauc nem abanji Israel-ņga naņ aņla sēhoc Anötö ndê yomsu asê tēņ ņac. Yom dau in yom ņambwa dom. Bu ņac si asa naņ kēgili yomsu dau ņadan, me dangapēc tēņ Anötö, naņ tap ņagēyō sa tu gēņ dinan-ņga.

³ Bocdinaņ yac lau tēm kwahic dec-ņga bu dapuc dōmwēņ Anötö ndê mwasiņ atu naņ kōm tu nem yac si-ņga, dec ņalēņ mba bu dalhō su yēc in ndê matōc. Pōmdau Yisu hoc yom asē pi mwasiņ dau su, ma lau naņ sēņgō sa in whasuņ solop, naņ sic dulu tēņ yac ma sēpuc dōņ bu yomandō.

⁴ Ma Anötö dau puc yom dau dōņ bocdec bu. In kēņ ņaclai tēņ lau naņ sēhoc yom dau asê bu sēkōm gēņ dalō ti gēņ atu-tu tidau-tidau, ma in puc ņac dōņ ņa ņalau Dabuņ ndê mwasiņ tidau-tidau, naņ gic sam tēņ ņac tōm in ndê atac whiņ.

Yisu meņ ti ņamalac bu kōm Anötö ndê lēņ nem yac si-ņga ņandō sa

⁵ Yom pi tēm wakuc, naņ yac asōm asê su. Ma tēņ ndoc dau meņ sa, naņ goc aņla dan oc sēnem gōliņ dom.

⁶ Magoc gauc nem yom naņ ņamalac dan sōm tēņ Anötö, naņ sēto yēc bocdec bu:

Yac ņamalac yac sake dec am gauc gēm yac ņapaņ?

Ma tu sake-ņga am yob Adam ndê wakuc yac?

⁷ ņawasi ti waê naņ am kēņ tēņ yac, naņ kēpiņ bu tap aņla dau si sa.

⁸ Ma am kēņ gēņ hoņ sēsōc yac ņapu. [BW 8:4-6]

Yom naņ sōm bu Anötö kēņ gēņ hoņ sēsōc yac ņamalac ņapu, naņ hēganōņ gēņ hoņ naņ Anötö kēņ. Tigen kwahic dec dalic gitōm gēņ hoņ sēsōc yac ņapu su dom.

⁹ Magoc yac dalic Yisu, naņ Anötö kēkin sip nom meņ, dec hu ndê waê naņ hōc gēlēc aņla si su, naņ sin, ma meņ ti ņamalac. Ma in mbac ndu tu lac hoņ si sac-ņga, kēkuc Anötö ndê lēņ ēmwasiņ lau-ņga, dec Anötö uņ in sa tiyham, ma kēņ waê ti ņawasi atu tēņ in.

¹⁰ Bu Anötö tac whiņ bu ēmasaņ lēņ bu lau daēsam sēti in atuņgaci ti atuwei, ma sētap in ndê ņawasi sa. Ma lēņ dau ņandō sa bocdec bu, Yisu ti ņamalac ma hōc ņandē atu e mbac ndu. Ma ņalēņ dinan Anötö gēlic in gitōm solop bu ti ņadau nem lau si-ņga. Anötö

kēmasaņ gēņ hoņ, ma gēņ hoņ sēmbō tu in-ņga, ma bocdinaņ lēņ kaiņ dinaņ gic in ņawaê solop.

¹¹ Yisu kēkuc lēņ dinaņ bu kōm lau sēti dabuņ, ma lau naņ sēti dabuņ kwahic dec sēsam Anötö bu ņac si Damba sēwhiņ in. Tu dinaņ-ņga Yisu maya dau dom bu sam ņac bu in ndê asii ti lhuwei.

¹² Tōm yom naņ sēto yēc, naņ sōm bocdec bu:

Aō oc wahoc am nem waēm asê tēņ aō neņ asidōwai ti lhuņwei,

ma wanem wē wampin am-ņga yēc gōlōwac dabuņ angō-ņga. [BW 22:22]

¹³ Ma yom dan tiyham sōm:

Aō oc wakēņ whiņ Anötö. [Ais 8:17]

Ma dan tiyham yēc bocdec bu:

Alic aō dec galhac gawhiņ balēkoc naņ Anötö kēņ tēņ aō. [Ais 8:18]

¹⁴ Balēkoc naņ Yisu sōm yom dinaņ hēganōņ ņac, naņ ņamalac ti dac ma ņamsōm. Tu dinaņ-ņga dec in ti ņamalac gitōm ņac, ma mbac ndu gitōm ņamalac. Ma in ndê mbac ndu ma tisa akēņ lau batē-ņga ņa-ņahu andō, naņ bu ku Sadaņ, naņ ti ņaclai dambac ndu-ņga ņadau, naņ dulu.

¹⁵ Ma lau naņ sētōc dambac ndu e gēņ dau kōm ņac sēmbō sētōm lau naņ sēndōc gapocwalō ņapaņ, naņ Yisu ndê gwelen di-naņ kēgapwēc ņac su.

¹⁶ Gēņ dau tōc dau yēc awē bu in kōm tu bu nem aņla sa-ņga dom, magoc in kōm bu nem Abraham ndê wakuc sa.

¹⁷ ņalēņ tigen yēc bu Yisu nem in ndē asii ti lhuwei nom-ņga sa ņapep, ma nem akin ņac yēc Anötö angō-ņga gitōm dabuņsiga ņayham naņ tōm bu tawalō ņac, ma tōm bu ēmasaņ lēņ bu Anötö suc ņac si sac kwi-ņga. Ma ņalēņ dau bocdec, tēņ ndoc in mbo nom, naņ in ti ņamalac ma mbo gitōm ņac, ma kēsahē gēņ hoņ gitōm ņac sēņsahē.

¹⁸ Bu in dau kēsahē ņawapac lētōm-ņga su, ma tu dinaņ-ņga in gitōm bu nem yac lau nom-ņga sa tēņ ndoc lētōm tap yac sa.

3

Yisu ndê waê hōc gēlēc Moses ndê su

¹ Bocdinaņ aneņ asidōwai dabuņ, naņ datap Anötö ndê galem undambē-ņga sa dawhiņ daun, akōc gauc pi Yisu. In tēņ yac meņ gitōm aposel gēm Anötö angō, ma ti yac neņ 7dabuņsiga atu naņ kalhac Anötö angō-ņga tu yac-ņga, tōm yom naņ yac dakēņ whiņ ti dahoc asē. Kwahic dec aō bu wasōm tēņ mac bu akēņ in lhac nem gauc ņamata.

² Anötö kēyalin Yisu sa ma in gēm ndē gwelen ņapep e gic dabin, tōm Moses gēm in ndē gwelen ma gēm akin Anötö ndē lau Israel-ņga ņapep eņ.

³ Magoc Anötö po Yisu ndê waê sa hōc gēlēc Moses ndê su, ma tu dinaņ-ņga dec

akêñ Yisu lhac nem gauc ñamata. Nalêñ tigerñ, yac datoc ñamalac nan kwê andu, nan sa hôc gêlêc andu nan in kwê, nan su.

⁴ Bu andu dan dau kwê dau dom, ñamalac kwê-nga mbo. Magoc gêñ hon ñahu, nan Anötö dau.

⁵ Moses kôm in ndê gwelen hon ñapep mbo Anötö ndê lau Israel-nga ñalôm, ma hoc yom asê gwanan pi gêñ nan tinjambu Anötö oc tôte tiawê. In kôm gwelen dau gitôm Anötö ndê ñgac akiñ ñambwa.

⁶ Magoc Kilisi in Anötö ndê Atungac solop, ma kôm ndê gwelen ñapep ma yob Anötö ndê lau gitôm ñac si ñagôlôn. Ma yac bu dasap nen dakêñ whin dön ñanga ti nen ñalôm pên dön, ma mayan daun dom pi mwasin nan tan kwê bu datap sa tu Yisu-nga, dec yac oc dati Anötö ndê lau solop.

Puc dasap nen dakêñ whin dön-nga

⁷ Tu dinan-nga dec akôc gauc ñapep pi yom nan Nalau Dabun sôm, nan sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec mac bu angô Anötö awha,

⁸ nan ayob bu asôn danjamsun ahuc têt in dom, tôm lau Israel-nga sêkôm têt ndoc sêtap lêtôm sa, ma sêli dau sa têt in yêc gameñ sawa.

⁹ Yêc dinan mac apami sêlic gêñ dalô nan aô gakôm têt ñac gitôm yala 40, tiger sêtec aô ma sênsahê aô ñapan ña ñac si mêtê sac.

¹⁰ Tu dinan-nga dec aô atac ñandê têt lau têt dinan-nga, ma gasôm têt daun, “Ñac si ñalôm ñadandi ñapan, ma sêsap aô dön dom. Ma sêsa anen lêt dom.”

¹¹ Ma tu anen atac ñandê-nga dec kamatin yom tidôn bocdec bu, “Ñac oc sêtap têt nan aô kayalin sa tu sênwhan dau-nga, nan sa dom.” [BW 95:7b-11]

¹² Bocdinan anen asidôwai, mac tiger-tiger ayob daôm bu mêtê sac êngalôm nem ñalôm e akêñ whin gwalec, ma akac daôm su yêc Anötö Tali Ndadu dom.

¹³ Angilí nem asidôwai hon bu sêsap lêt gitên dön ma sêyob dau têt mêtê sac, bu kôm ñac si dan ndê ñalôm ñadandi sa e in bu Anötö ti ndê lêt sin dom. Akôm bocdinan tôm bêt hon, bu Anötö kên ñasawa têt yac bu dasôc in ndê yom ñapu têt têt kwahic dec-nga.

¹⁴ Bu têt yac dakêñ whin tiwakuc, nan dalhac ñanga ma tan kwê Yisu ti dakêñ whin in ti nen ñalôm sambuc. Magoc yac bu dakôm bocdinan dom e dahu nom dindec sin, dec oc tôm dom bu dawêkain Anötö ndê mwasin atu, nan gic lau nan sêti Kilisi ndê, nan ñawaê.

¹⁵ Gauc nem yom nan Anötö sôm bocdec bu:

Acsalô lec mac bu angô Anötö awha, nan ayob bu asôn danjamsun ahuc têt in dom, tôm lau Israel-nga sêkôm têt ndoc sêli dau sa têt in. [BW 95:7b-8]

¹⁶ Angô su nan! Lau nan sênghô Anötö awha magoc sêli dau sa têt in, ñac asa? Ñac lau nan Moses wê ñac sêsa akêñ gameñ Isip-nga sêmen.

¹⁷ Ma lau nan Anötö tac ñandê têt ñac gitôm yala 40, ñac asa? Ñac lau nan sêkôm sac ñapan, ma sêmbac ndu sêyêc gameñ sawa.

¹⁸ Ma lau bocdec dec Anötö kêmatin yom tidôn pi ñac, ma sôm bu ñac oc sêtap têt nan in kêtalin sa tu sênwhan dau-nga, nan sa dom? In sôm yom dinan hêganôn lau nan dangapêc têt in.

¹⁹ Yom dau tôte tiawê têt yac bu ñac sêtôm dom bu sêtap in ndê têt sênwhan dau-nga sa, ñahu bu ñac sêkên whin dom.

4

Anötö oc kên lau sêkên whin-nga sênwhan dau

¹ Yom nan Anötö gic bata pi têt tu in ndê lau sênwhan dau-nga, nan gacgen yêc. Tu dinan-nga dayob daun ñapep bu Anötö lic yac hon datôm bu datap mwasin dau sa, ma yac nen dan so gêñ dau dom.

² Bu ñawaê ñayham pi gêñ nan Anötö gic bata, nan yac dangô su, gitôm aban Israel-nga sênghô yom nan in gic bata têt ñac. Ñac sênghô, magoc sêkên whin dom, ma bocdinan yom dau gêm ñac sa dom.

³ Bu yac lau nan dakêñ whin, nan datôm bu datap Anötö ndê mwasin tanwhan daun-nga sa, magoc lau nan sêkên whin dom, nan oc sêso, tôm Anötö ndê yom nan sêto yêc bocdec bu:

Tu anen atac ñandê-nga dec kamatin yom tidôn bocdec bu, “Ñac oc sêtap têt nan aô kayalin sa tu sênwhan dau-nga, nan sa dom.” [BW 95:11]

Têt dau Anötö kêmatin tidôn têt ndoc in kên undambê ti nom, ma gic dabin gêñ hon.

⁴ Bu yêc Anötö ndê yom nan sêto yêc, nan sêto yom dan pi bêt ti-7-nga bocdec bu:

Têt bêt ti-7-nga Anötö ndê gwelen hon pacndê, ma in kêtalin dau. [Gen 2:2]

⁵ Ma in sôm yom pi lau dangapêc, tôm yom nan gato yêc ñahô-nga su, nan yêc bocdec bu: Ñac oc sêtap têt nan aô kayalin sa tu sênwhan dau-nga, nan sa dom. [BW 95:11]

⁶ Bocdinan Anötö ndê mwasin tanwhan daun-nga gacgen yêc tu bu lau têt kwahic dec-nga sêtap sa-nga. Anötö gic bata mwasin dau têt aban Israel-nga, ma sênghô ñawaê ñayham pi gêñ dau, magoc sêtap sa dom, ñahu bu ñac dangapêc têt in.

⁷ Ma tinjambu yala daêsam ginja su, goc Anötö sôm ndê yom sa Kin Dawid whasun, tôm gato su bocdec bu:

Acsalô lec mac bu angô Anötö awha, nan ayob bu asôn danjamsun ahuc tẽn in dom. [BW 95:7b-8]

Gên dau tõe asê bu Anötö kêmatin tøm wakuc bu lau sêngô in awha ma sêsôc nãpu, dec sêtap in ndê mwasin sênwhan dau-nãga sa. Ma tøm dau, in bẽc dau dindẽc.

⁸ Yom hon dinan hẽganôn tøm nan Josua wẽ abanã Israel-nãga sêsôc gamen Kanan-nãga si dom. Bu bocdinan, dec Anötö oc sôm yom tinãmbu, pi tøm dan tiyham tu dakên danan in ndê awha-nãga lec dom.

⁹ Tu dinan-nãga tanyalẽ bu Anötö ndê lau si tøm sênwhan dau-nãga gacgen yẽc, tøm bẽc ti-7-nãga nan Anötö dau kẽwhan dau. Ma yac lau tøm kwahic dec-nãga datøm bu datap tøm dau sa.

¹⁰ Bu asa nan tap Anötö ndê mwasin ênwhan dau-nãga sa, nan kẽwhan dau yẽc in dau ndê gwelen,* tøm Anötö dau kẽwhan dau tẽn ndoc in ndê gwelen kên undambê ti nom-nãga pacndẽ.

¹¹ Tu dinan-nãga dec tanjahẽ nãnga bu datap mwasin dinan sa, ma dayob dau nãpẽp bu yac nen dan dangapẽc tẽn Anötö ndê yom, ma nen tøm abanã Israel-nãga dom.

¹² Yac datøm dom bu tanjau Anötö. Bu in ndê yom in gitøm gên tali, ma kôm gwelen ti nãclai mbo. Yom dau in nãmata hõc gẽlẽc bĩen nãmata danãa lu-lu su, nan gitøm bu kun yac ma sê yac nen nãlõm nãgên hon kic-kic. Ma nãlên tigen Anötö ndê yom gitøm bu ênsahẽ yac nen gauc ti gên hon nan yẽc yac nen nãlõm ma kôm gwelen pi yac nen gatun.

¹³ Gẽn nom-nãga me undambẽ-nãga dan oc tøm bu sin dau tẽn Anötö dom. Kwahic dec in gẽlic gẽn hon yẽc awê en, ma tẽn tøm nãmbu-nãga yac tigen-tigen oc dalhac in angõ-nãga bu dawhẽ gẽn hon nan dakøm, nan sa tẽn in.

Yisu ti yac nen dabunsiga atu

¹⁴ Yac nen dabunsiga atu mbo, nan Yisu, Anötö Atu dau. In pi undambẽ gi su ma kalhac Anötö angõ-nãga. Bocdinan in nãyaham bu yac gauc nem in nãpan tu bu puc yac dõn ma dasap yom nãdõ nan lau sêkên whin-nãga sêhoc asê pi Kilisi, nan dõn nãnga.

¹⁵ Bu yac nen dabunsiga dau kẽsahẽ lêtøm ti saê hon tøm yac tanjahẽ, magoc in kôm sac dan dom. Bocdinan dec in gitøm andõ bu tawalõ yac ma nem yac sa.

¹⁶ Tu dinan-nãga datigasuc yac nen mwasin nãdau Anötö ti nen atac pa su, tu

bu datap in ndê tawalõ sa-nãga, ma tu datap in ndê mwasin sa bu puc yac dõn tẽn tøm bocke nan lêtøm me saê tap yac sa.

5

Yom pi dabunsiga nom-nãga

¹ Lau Israel-nãga sênyalin lau sa sêti si dabunsiga atu-tu bu sênem akin Anötö sênem nãc angõ, ma bu sêkên da tidau-tidau ma da ya õ lau si sac nãgêyõ-nãga. Ma nãc bocke nan sênyalin in sa ti dabunsiga atu, nan nãmalaç gitøm in ndê asidõwai Israel-nãga.

² In ndê gauc ti licwalõ gitøm nãc si, ma bocdinan in gitøm bu tawalõ ti kôm mêtẽ malõ tẽn lau gauc põe ma lau nan sênkuc Anötö ndê lẽn nãpẽp dom.

³ Ma tu in gitøm in ndê asidõwai nom-nãga, dec in gic waê bu kên da ya õ dau ndê sac nãgêyõ, ma tu lau si-nãga bocdinan.

⁴ Gwelen dabunsiga-nãga in gwelen tiwaê, ma oc tøm dom bu nãmalaç dan kõe gwelen dau sa tøm in dau ndê atac whin. Anötö bu ênyalin in sa tøm in kẽgalẽm ti kẽyalin Aron sa, dec oc tøm bu in ti dabunsiga atu.

Kilisi ndê gwelen dabunsiga-nãga

⁵ Nãlên tigen Kilisi po dau sa bu ti dabunsiga atu dom. Magoc Anötö dau kẽyalin in sa, ma sôm yom tẽn in, tøm sêto yẽc bocdec bu:

Acsalõ lec am ti aõ nen atungac solop, ma aõ gati am Damam. [BW 2:7]

⁶ Ma Anötö ndê yom dan tiyham nan sôm tẽn Kilisi bocdec bu:

Am dabunsiga mbo nãpan-nãga, nan kẽkuc dabunsiga atu Melkisedek.* [BW 110:4]

⁷ Tẽn ndoc Yisu men mbo nom tøm nãmalaç, nan in ten mbec daẽsam ti tasulu, ma mbwẽc awha atu tẽn Anötö, nan ndê nãclai yẽc tøm bu êngaho in su yẽc nãdẽ dambac ndu-nãga. Ma tu in toc Anötö sa ma sõe in ndê yom hon nãpu-nãga, dec Anötö kõe in ndê mbec sa.

⁸ Yisu in Anötö ndê Atu yomandõ, tigen in men ti nãmalaç, ma nãdẽ nan in hõc dec kẽdõhõn in pi lẽn danan wambu Anötö-nãga.

⁹ Lẽn dinan gic dabin in bu ti lau nan danãa wambu in, nan si nãhu sêtap Anötö ndê mwasin nem nãc si, ti sêndõc tali nãpan-nãga sa.

¹⁰ Ma bocdinan dec Anötö kẽyalin in sa ti lau si dabunsiga atu, nan kẽkuc Melkisedek.

* **4:10:** Lau daẽsam gauc gẽm bu yom dau hẽganôn lau sẽmbac ndu ma sênwhan dau yẽc gwelen nom-nãga lec dom. In hẽganôn lau nan sêtap Anötö ndê mwasin nem nãc si-nãga sa, ma sênyalẽ bu in gẽlic nãc tøm lau gitên tu nãc si sêkên whin-nãga. Bocdinan sênwhan dau yẽc gwelen nan nãc dau sêkôm mun-nãga, nan sênjahẽ bu sêti lau gitên nãc dau si licwalõ, ma nã lẽn yomsu-nãga. * **5:6:** Aron ti lau Israel-nãga si dabunsiga hon sêsa akên Liwai ndê tonj, magoc Yisu sa akên Juda ndê tonj kẽkuc in apangac Kin Dawid. Melkisedec bocdinan in sa akên Liwai ndê tonj dom. In Kin Salem-nãga (alic Gen 14:18), magoc Anötö sam in bu Anötö Nãclai ti Nãwai Nãdau ndê dabunsiga. Tu dinan-nãga dec nãc nan to Hibru sam Yisu bu dabunsiga kẽkuc Melkisedek.

Dayob dauŋ bu dakêŋ whiŋ tòm balêkoc dedec ŋapaŋ dom

¹¹ Yom daêsam yêc tu yac asôm pi Melkisedek lu Kilisi-ŋga, magoc yac alic bu mac nem danjamsuŋ kwa ŋaŋga, ma oc tòm dom bu mac anyalê yom dau ŋapep.

¹² Bu mac akêŋ whiŋ ŋasawa baliŋ su, ma oc tòm bu mac andôhôn yom ŋandô pi Kilisi têŋ lau ŋatô. Magoc mbasi. Mac nem gauc sa dom pi Anôtô ndê yom naŋ sêndôhôn têŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga wakuc, ma tu dinan-ŋga mac apônda lau bu sêndôhôn mac tiyham. Mac atôm balêkoc dedec naŋ sênôm su ŋapaŋ, ma sêtôm dom bu sêneŋ gô me bockoc.

¹³ Ma lau naŋ sêtôm balêkoc dedec naŋ sênôm su ŋambwa, naŋ sêtôm dom bu sênyalê mêtê bocke in mêtê gitêŋ me mêtê sac.

¹⁴ Magoc lau naŋ sêsap Anôtô ndê yom dôn ma sêndôhôn ŋapaŋ, naŋ sêtôm bu sênyalê ŋayham ma sac, ma sêtôm lau atu-tu naŋ sêneŋ gêŋ danen-ŋga ŋaŋga.

6

¹⁻² Gauc nem yom pi Kilisi naŋ tandôhôn têŋ lau naŋ sêkêŋ whiŋ tiwakuc. Tandôhôn ŋac bu sênem si ŋalôm kwi, ma sêhu mêtê sac naŋ gic waê bu sêniŋga, naŋ siŋ, ma sêkêŋ whiŋ Anôtô. Tandôhôn ŋac pi busaŋgu ma pi mêtê dakêŋ aman sac lau-ŋga, yom datisa akêŋ lau batê-ŋga, ma yom pi Anôtô ndê bêc êmatôc lau-ŋga, naŋ in oc kic ŋac si yom pi gamen bocke bu sêndôc ŋapaŋ-ŋga. Magoc yom hoŋ dinan gic lau sêkêŋ whiŋ-ŋga wakuc ŋawaê, ma aô tac whiŋ bu dasôm yom kaiŋ dinan ŋapaŋ dom. Aô tac whiŋ bu dalom yom naŋ gic lau sêkêŋ whiŋ ŋaŋga-ŋga ŋawaê.

³ Ma Anôtô bu lic ŋayham, dec yac oc dakôm bocdinaŋ.

Puc dahu neŋ dakêŋ whiŋ siŋ dom-ŋga

⁴ ŋamalac naŋ bu kên whiŋ Yisu, magoc tiŋambu puc dômbwê in, naŋ dec oc ŋalêŋ ŋawapac bu danem in kwi tiyham. Yomandô. Asa naŋ kêyalê Kilisi ndê ŋawaê ŋayham tidôn su, ma tap mwasin undambê-ŋga sa, ma kôc ŋalau Dabuŋ su,

⁵ ma ŋgô Anôtô ndê yom ma kêsahê bu yom ŋayham, ma gêlic Anôtô ndê ŋaclai atu naŋ in oc tôc tiawê têŋ têm ŋambu-ŋga,

⁶ magoc tiŋambu tec gêŋ hoŋ dinan ma hu ndê kên whiŋ siŋ, dec oc ŋalêŋ ŋawapac bu danem in kwi tiyham. Bu in kêsahê mwasin hoŋ dinan su, magoc tiŋambu puc dômbwê, naŋ tòm in dau bu ndic Anôtô ndê Atu pi a gicso tidim tilu-ŋga, ma su in susu yêc lau hoŋ anğô-ŋga. Ma tu dinan-ŋga dec in gic waê bu niŋga.

⁷ ŋamalac naŋ kêsahê Anôtô ndê mwasin tidau-tidau, ma sa ndê lêŋ kêkuc Anôtô ndê atac whiŋ, naŋ gitôm ôm naŋ u gic sip ŋapaŋ

e gêm ŋandô ŋayham tu ŋadau-ŋga. Anôtô oc nem mbec ŋamalac kaiŋ dinan.

⁸ Ma ôm naŋ u gic sip ŋapaŋ, magoc kwan ŋakwa-ŋakwa ŋambwa hôc ahuc, naŋ ôm ŋadau oc lic bu nom sac, ma pucbo in bu tisac, ma kên ya neŋ su.

⁹ O yac mba lau atac whiŋ-ŋga, yac asôm yom dinan bu akêŋ puc mac, magoc yac akêŋ whiŋ bu mac oc asa nem lêŋ ŋapep, ma akôm mêtê naŋ gic lau naŋ sêtap Anôtô ndê mwasin nem ŋac si-ŋga sa su, naŋ ŋawaê.

¹⁰ Bu Anôtô kôm mêtê gitêŋ eŋ, ma gwelen naŋ mac akôm ŋapaŋ am in anğô, tu bu anem akin lau dabuŋ, ma atôc nem atac whiŋ ŋac-ŋga asê, naŋ in oc tòm dom bu êŋlhiŋ siŋ.

¹¹ Yac atac whiŋ bu mac lau tigen-tigen asap nem lêŋ ŋayham dinan dôn ŋapaŋ. Akôm bocdinaŋ e mac nem têm ambo nom-ŋga pacndê, dec mac oc atap mwasin atu naŋ mac akêŋ batam ambo, naŋ sa.

¹² Yac atec bu mac lic ŋakam sa e mac nem akêŋ whiŋ ŋandô mba. Akôc gauc pi lau naŋ sêlhac ti atac lu-lu dom, ma sêsap si sêkêŋ whiŋ dôn e sêtap mwasin atu naŋ Anôtô gic bata têŋ ŋac, naŋ sa. Anğuc lau kaiŋ dinan si lêŋ, bu in dôn ŋayham.

Yom naŋ Anôtô gic bata, naŋ tidôn su

¹³ Gauc nem yom naŋ Anôtô gic bata têŋ Abraham. Anôtô puc yom dau dôn ŋa in dau ndê ŋaê, ŋahu bu ŋaê dan naŋ hôc gêlêc in ndê ŋaê su, naŋ yêc dom. In gic bata yom têŋ Abraham, tòm sêto yêc bocdec bu:

¹⁴ Yomandô aô wanem mbec am, ma wakôm am nem wakuc sêŋsôwec sêti daêsam ŋandô. [Gen 22:17]

¹⁵ Ma tiŋambu Abraham kalhac ti atac lu-lu dom, ma hôŋ yom dau ŋa-ŋandô e in tap sa.

¹⁶ Mac anyalê lau nom-ŋga si lêŋ sêmatiŋ yom tidôn-ŋga. ŋac oc sêta ŋamalac naŋ ndê ŋaclai hôc gêlêc ŋac dau si su, naŋ ndê ŋaê asê tu bu sêpuc si yom dôn-ŋga. Ma ŋalêŋ dinan oc tòm dom bu ŋamalac dan sêô ŋac si yom me sêseŋ su.

¹⁷ Ma ŋalêŋ tigen Anôtô puc yom naŋ in gic bata têŋ Abraham, naŋ dôn ŋa in dau ndê ŋaê. ŋahu bu in bu tôc asê têŋ yac lau naŋ dawêkaiŋ yom naŋ in gic bata têŋ Abraham, naŋ ŋa-ŋandô, bu in gitôm dom bu kac ndê awha kwi-kwi pi lêŋ naŋ in gic bata tu êmwasin yac-ŋga.

¹⁸ ŋalêŋ dinan Anôtô gic bata yom, ma puc yom dau dôn. In gitôm dom bu seŋ gêŋ lu dinan su, me êŋsau yac. Ma bocdinaŋ yom dau gitôm bu puc yac lau naŋ datêŋ Anôtô ta, ma tanğwê in bu nem yac sa, naŋ dôn. Dalhac ŋaŋga, ma dahôn ŋandô ŋayham naŋ dakêŋ batan dambo, naŋ ti atac pa su.

¹⁹⁻²⁰ ŋandô ŋayham naŋ dakêŋ batan dambo, naŋ ŋahu Yisu Kilisi. Ma yac neŋ dakêŋ batan in gitôm anğa ŋadehe naŋ ndôc

tenj, ma tenj yac dõn dalhac tenj. Ma po anga-nga sô yac dõn tam daminj Yisu. Ma tõm lau Israel-nga si dabuñsiga ñamata-nga sip po baliñ jambu-nga yêc Anõtõ ndê lõm dabuñ bu sôc Nalõm Dabuñ Andõ ndi, dec Yisu muñ yac pi undambê gi su, ma kalhac Anõtõ angõ-nga gitõm yac nenj dabuñsiga atu. Bu inj ti yac nenj dabuñsiga nanj kékuc Melkisedek, ma inj oc mbo ñapanj.

7

Yom pi dabuñsiga atu Melkisedek

¹ Melkisedek inj Kinj Salem-nga, ma Anõtõ, Naclai ti Nawasi Nadau ndê dabuñsiga atu. Inj tap Abraham sa ma gêm mbec inj tẽj ndoc Abraham ku kinj nanj sêngaho inj nẽsip Lot su, nanj dulu, ma kêsêlẽj bu mbu tẽj inj ndê gameñ ndi.

² Ma Abraham whê wapa nanj inj kêngaho su yêc kinj dinanj amba, nanj kôc gi toñ amanlu, dec kẽj toñ danj tẽj Melkisedek, ma inj dau kôc toñ 9. Nãe Melkisedek ñahu bu Kinj Lẽj Gitẽj-nga, ma ñãe Kinj Salem-nga ñahu bu Kinj Yom Malõ-nga.

³ Yêc Anõtõ ndê yom nanj sêto yêc, nanj datap yom danj sa pi Melkisedek dinda me damba me apai si ñadẽnanj dom. Ma datap yom danj sa pi inj ndê bẽc dinda kôc inj-nga me bẽc mbac ndu-nga dom. Magoc tõm Anõtõ ndê Atu nanj mbo ñapanj, ma inj ndê tẽm oc pacndê dom, nanj dalic Melkisedek gitõm dabuñsiga mbo ñapanj-nga.

Melkisedek hõc gêlêc lau dabuñsiga akẽj Liwai ndê toñ, nanj su

⁴ Alic gẽj nanj tõe asê bu Melkisedek inj dabuñsiga ti waê atu. Abraham inj lau Israel-nga honj si damba, magoc inj toc Melkisedek sa tẽj ndoc inj whê wapa nanj inj kêngaho su yêc ñacyo amba, nanj kôc gi ti toñ amanlu, ma kẽj toñ danj tẽj inj.

⁵ Ma gauc nem lau akẽj Liwai ndê toñ, nanj sêti dabuñsiga. Lau Liwai dau, ti lau Israel-nga honj sêsa akẽj Abraham, magoc ñac si yomsu danj sôm tidõj bu lau Liwai si asidõwai sêwhê si gẽj kôc ndi toñ amanlu, ma sêkẽj toñ danj tẽj lau Liwai.

⁶ Magoc Melkisedek, nanj sa akẽj Liwai ndê toñ dom, nanj kôc wapa toñ danj yêc ñac honj apanjac Abraham, ñac nanj Anõtõ kêmatinj pwac whin inj. Ma tinjambu Melkisedek gêm mbec Abraham.

⁷ Ma yac honj tanjalê bu ñamalac nanj gêm mbec lau natõ, nanj ndê waê hõc gêlêc lau nanj inj gêm mbec, nanj si su.

⁸ Ma alic su nanj. Lau dabuñsiga akẽj Liwai ndê toñ sêkôc wapa toñ danj yêc ñac si asidõwai Israel-nga, magoc ñac sêmbac ndu. Magoc Melkisedek kôc wapa toñ danj yêc ñac honj si apanjac Abraham, ma datap yom danj sa pi Melkisedek ndê bẽc mbac ndu-nga yêc Anõtõ ndê yom nanj sêto yêc, nanj dom.

⁹ Ma gẽj danj whin. Liwai ndê lau wakuc nanj sêti dabuñsiga ma sêkôc wapa toñ danj yêc lau Israel-nga, nanj oc tõm bu dasõm bu ñac dau sêtoc Melkisedek sa, ma sêkẽj wapa toñ danj tẽj inj. Ñahu bu lau Liwai si apanjac Abraham kẽj wapa toñ danj tẽj Melkisedek gêm ñac honj angõ.

¹⁰ Bu tẽj tẽm Melkisedek tap Abraham sa, nanj Liwai dau yêc Abraham ndê dac dõj yêc.

Yisu ndê gwelen dabuñsiga-nga hõc gêlêc lau Liwai si su

¹¹ Aron ma lau honj akẽj Liwai ndê toñ nanj sêti dabuñsiga Israel-nga, nanj si sakinj ñahu yêc pwac akwa yomsu-nga. Magoc sakinj dau gitõm dom bu ndic dabinj Anõtõ ndê lau. Tu dinanj-nga dec Anõtõ kẽj Yisu ti dabuñsiga nanj ndê sakinj kékuc lau Liwai si dom, magoc kékuc Melkisedek ndê.

¹² Anõtõ kẽj sakinj wakuc ô lau Liwai si, ma bocdinañ dec inj gic waê bu kẽj yomsu wakuc bu puc sakinj wakuc dau dõj.

¹³ Bu Yisu, nanj yom dindec hêganõj, nanj sa akẽj Liwai ndê toñ dom. Inj sa akẽj lau Israel-nga si toñ danj dau-nga, nanj si danj ti dabuñsiga dom.

¹⁴ Mba. Yac tanjalê su bu yac nenj Põmdau sa akẽj Juda ndê toñ. Ma Moses to yom danj nanj hêganõj lau akẽj Juda ndê toñ bu sêti dabuñsiga-nga lec dom.

¹⁵ Magoc Yisu ti dabuñsiga kékuc Melkisedek, dec tõe asê tiawê bu inj dabuñsiga pwac wakuc-nga.

¹⁶ Yisu ti dabuñsiga kékuc yomsu nanj kẽj gwelen dau tẽj Liwai ndê wakuc tawasê, nanj dom. Magoc inj ti dabuñsiga tu ñaclai mbo tali ñapanj-nga nanj Anõtõ kẽj tẽj inj-nga.

¹⁷ Bu Anõtõ ndê yom whê gẽj dau sa, tõm sêto yêc bocdec bu:

Am dabuñsiga mbo ñapanj-nga, kékuc dabuñsiga atu Melkisedek. [BW 110:4]

¹⁸ Bocdinañ yomsu akwa nanj hêganõj lau Liwai si gwelen dabuñsiga-nga, nanj Anõtõ senj su. Ñahu bu yomsu dau ndê ñanja mba, ma tõm dom bu nem lau danj sa.

¹⁹ Yomandõ. Sakinj pwac akwa-nga dinanj gic dabinj gẽj danj me kôm tisolop su dom. Magoc Kilisi ndê sakinj dabuñsiga-nga hõc gêlêc sakinj akwa dinanj su, ma gêm ñandõ ñayham tu dakẽj batanj-nga, ma ti lẽj datiga-suc Anõtõ-nga.

²⁰ Ma Anõtõ sôm tidõj bu Yisu oc ti dabuñsiga bu mbo ñapanj. Inj kêmatinj yom bocdinañ pi lau dabuñsiga nanj sêsa akẽj Liwai ndê toñ, nanj dom.

²¹ Magoc inj kêmatinj yom tẽj Yisu, tõm sêto yêc bocdec bu:

Põmdau sôm yom tidõj su, ma inj oc senj yom dau su dom. Yom dau bocdec bu, "Am dabuñsiga mbo ñapanj-nga." [BW 110:4]

²² Bocdinaŋ Anötö kêmatin pwac wakuc nan hóc géléc pwac akwa su. Ma in sôm yom tidôn pi Yisu, dec kêyalin in sa ti pwac wakuc dau ŋadau.

²³ Dabuŋsiga daésam sem gwelen sêmbo pwac akwa ŋapu, ŋahu bu dan bu mbac ndu, nan dan oc kóc in ndê mala.

²⁴ Magoc Yisu ndê gwelen dabuŋsiga-ŋga oc yêc ŋapan, ŋahu bu in mbo tali ŋapan.

²⁵ Ma bocdinaŋ lau nan sêtigasuc Anötö tu in-ŋga, nan Yisu gitôm andô bu nem ŋac si. Ŋahu bu in mbo tali ŋapan, ma tôm bu nem ŋac awha têtŋ Anötö.

²⁶ Gauc nem yac nen dabuŋsiga atu Yisu. In dabuŋ, in ndê giso mbasi, in ndê lêtŋ ŋawasi en, ma Anötö toc in sa hóc géléc lau sac nom-ŋga ma kóc in sa pi undambê gi. Tu dinaŋ-ŋga dec in †dabuŋsiga ŋayham solop, ma gitôm andô bu nem yac sa.

²⁷ Dabuŋsiga nom-ŋga h on sêkêtŋ da ya tu sac-ŋga tôm bêc hon. Sêkêtŋ tu ŋac dau si sac-ŋga mun, goc sêkêtŋ tu lau ŋatô si-ŋga kêkuc. Magoc Yisu in bocdinaŋ dom, bu in dau ndê sac mbasi, ma in kêtŋ dau ti da tu lau si sac-ŋga dim tigen en.

²⁸ Bu Moses ndê yomsu kêyalin lau sa sêti lau Israel-ŋga si dabuŋsiga atu-tu, nan sêpônâ gauc ti licwalô, tôm ŋac si asidôwai nom-ŋga. Magoc Yisu, nan tinambu Anötö sôm yom tidôn dec kêyalin in sa ti yac nen dabuŋ-siga, nan Anötö dau ndê Atu. Ma i ŋ gic dabin Anötö ndê lêtŋ nem yac si-ŋga, dec ti dabuŋsiga ŋayham andô, nan oc mbo ŋapan.

8

Yisu in dabuŋsiga pwac wakuc-ŋga

¹ Yom hon nan yac asôm, nan ŋahu bocdec. Yac nen †dabuŋsiga atu mbo, nan ndôc Anötö Ŋawasi ti Ŋaclai Ŋadau ndê andô-ŋga yêc undambê.

² Ma in gêm ndê sakin mbo lôm dabuŋ nan ŋamalac sêkwê, nan dom, magoc mbo lôm dabuŋ ŋandô nan Pômdau dau kwê kalhac undambê.

³ Dabuŋsiga atu-tu hon nan lau Israel-ŋga sênyalin ŋac sa, nan si gwelen bu sêkêtŋ da dange ti da ya ô sac-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga dec Yisu, nan ti yac nen dabuŋsiga atu, nan gic waê bu kêtŋ da bocdinaŋ.

⁴ In bu mbo nom, dec oc ti dabuŋsiga dom, bu dabuŋsiga nom-ŋga nan sêkôm gwelen sêkêtŋ da-ŋga tôm yomsu sôm, nan dec sêmbo.

⁵ Ma lôm dabuŋ nan dabuŋsiga nom-ŋga sêkôm gwelen sêmbo, nan gitôm ŋagatu ŋambwa, nan gêm dôhôn lôm dabuŋ undambê-ŋga. Bu têtŋ ndoc Moses bu kwê bac

dabuŋ sa, nan Anötö gic atu ma whê sa têtŋ in bocdec bu:

Yob daôm bu êmasan gêtŋ hon êŋkuc ŋagatu nan gatôc têtŋ am yêc Lôc Sainai. [Eks 25:40]

⁶ Magoc sakin nan Anötö kêtŋ têtŋ Yisu, nan hóc géléc dabuŋsiga pwac akwa-ŋga si sakin. Bu pwac wakuc nan Yisu ti ŋa-ŋgac ŋalhu-ŋga, nan hóc géléc pwac akwa su. Ma gêtŋ nan pwac wakuc gic bata bu datap sa, nan hóc géléc pwac akwa ndê su.

⁷ Angô su nan. Pwac ŋamata-ŋga bu ŋa-giso mbasi, dec Anötö oc gauc nem bu êmatin pwac wakuc dom.

⁸ Magoc Anötö gêlic ŋagôlin pwac akwa-ŋga bu gitôm dom, dec sôm yom pi pwac wakuc, tôm sêto yêc bocdec bu:

Pômdau sôm, “Alic su nan. Bêc oc men sa, nan aô oc wamatin pwac wakuc wawhin lau Israel-ŋga ma lau †Juda-ŋga.”

⁹ Oc tôm pwac nan kamatin gawhin ŋac si apai têtŋ ndoc aô aman wê ŋac sêsa akêtŋ gamen Isip-ŋga sêmen, nan dom.

Ŋac sêsôc aô nen yom pwac dinaŋ-ŋga ŋapu dom, ma tu dinaŋ-ŋga dec aô Pômdau gasôm bu wapuc dômwên ŋac.

¹⁰ Magoc têtŋ têm pwac akwa-ŋga pacndê, nan aô Pômdau, oc wamatin pwac wakuc wawhin lau Israel-ŋga, nan bocdec bu. Aô oc wakêtŋ nen yomsu sip ŋac si ŋagulu, ma wato sip ŋac si ŋalôm. Aô oc watî ŋac si Anötö, ma ŋac oc sêti aô nen lau.

¹¹ Têtŋ dinaŋ, oc tôm dom bu ŋamalac dan êndôhôn in ndê asidôwai me lau menpan in-ŋga, ma sôm têtŋ ŋac, ‘Anyalê Anötö ma akôc in sa ti mac nem Pômdau.’ Ŋahu bu aô nen lau hon oc sênyalê aô, lau tiwaê, ma lau waêmbe sêwhin.

¹² Ma aô oc tanwalô ŋac, ma wasuc ŋac si giso kwi, ma gauc nem ŋac si sac tiyham dom.” [Jer 31:31-34]

¹³ Anötö sam gêtŋ dau bu pwac wakuc, ma ŋalên dinaŋ in tôte asê bu pwac ŋamata-ŋga tiakwa su. Ma gêtŋ nan tiakwa su, nan kêpin bu hê su ninga.

9

Israel si lôm dabuŋ ŋasakin

¹ Têtŋ têm Anötö kêmatin pwac ŋamata-ŋga whin lau Israel-ŋga, nan in kêtŋ yomsu pi lêtŋ sênem akin in-ŋga, ma pi †bac dabuŋ nan sêkwê yêc nom.

² Ŋalôm lu sêyêc bac dabuŋ ŋalôm. Ŋalôm ŋamata-ŋga sêsam bu Ŋalôm Dabuŋ, ma yakain ti den da-ŋga ma bolom da-ŋga sêyêc ŋalôm dinaŋ.

* 8:8: Lau hon nan Anötö kêyalin ŋac sa sêti in ndê, nan dasam ŋac bu lau Israel-ŋga. Magoc mun-ŋga sêwhê dau kóc gi tonj lu, nan sêsam bu Israel ma Juda, ma tonj tigen-tigen sênyalin dau si kin sa tu nem gôlin ŋac-ŋga. Alic 1 Kin 11:9-13, 31-39; 12:20-24; Ais 11:12; ma Jer 3:18.

³ Ma sêkên po baliñ d an kêgalên bu whê ñalôm ñamata-nga ma tilu-nga kôc. Ma ñalôm tilu-nga sêsam bu Ñalôm Dabunj Andô.

⁴ Yêc ñalôm tilu-nga, alta gol nanj sêkên da ñamalu ñayham pi, ma apa pwac yomsu-nga sêyêc. Apa dau sêmasan ña a, ma sêmpañ ahuc ña gol. Sêkên lôn ñol danj ti bolom mana, ma Aron ndê tôte nanj mun-nga ñasili puc pi menj, ma hoc lu nanj Anôtô to yomsu amanlu pi, nanj sêyêc apa pwac-nga dau ñalôm.

⁵ Sêmasan anela ñagatu lu nanj sêsam bu anela Anôtô ndê ñawasi-nga, nanj sêlhac apa dau ñahô. Sêmasan inlu ñamakê galam kêgatôc apa dau ñampêlhu nanj sêsam bu Anôtô ndê pôn suc sac kwi-nga, nanj ahuc. Ma gêñ daêsam yêc, magoc tôm dom bu yac awhê sa yêc bapia dindêc.

⁶ Têñ ndoc sêmasan gêñ honj dinanj su, nanj dabunjsiga sem si gwelen sêsôc sêsa sêmbo ñalôm ñamata-nga tôm bêc honj.

⁷ Magoc t dabusnjsiga ñamata-nga tawasê sôc ñalôm tilu-nga, ma sôc tidim tigen yêc yala tigen ñalôm. Ma têtñ bêc tigen dinanj, inj sôc gi ma kôc dac tôhôn, bu kên ti da tu sac-nga. Inj kên tu dau-nga, ma tu sac nanj Anôtô ndê lau sênjalê dom ma sêkôm-nga. Inj bu kôc dac dom, dec oc tôm dom bu inj sôc ndi.

⁸ Ñalên dinanj Ñalau Dabunj bu whê yom sa têtñ yac pi pwac akwa bocdec bu. Inj tôte asê bu ñalên mba bu lau sêsôc Ñalôm Dabunj Andô sêndi, têtñ têtñ dabunjsiga sênkuc sakinj pwac akwa-nga, ma lôm dabunj pwac akwa-nga kalhac dôñ kalhac.

⁹ Sakinj pwac akwa-nga dinanj inj ti dôhôn têtñ yac lau têtñ kwahic dec-nga. Ma tôte asê têtñ yac bu da dange ti da ya nanj dabunjsiga sêkên tu lau-nga, nanj gitôm dom bu kôm lau dau si ñalôm timalô tu ñac si sac-nga.

¹⁰ Bu sakinj dinanj ti ña-yomsu honj hêganônj gêñ danenj ti danôm-nga, ma lau Israel-nga si lêtñ sênjwasinj dau ñawasi sa yêc Anôtô anjô-nga. Ma gêñ honj dinanj inj gêñ ñamlic-nga ñambwa, bu yêc e pwac wakuc nanj Anôtô kên tu nem gôlinj yac-nga, nanj menj sa su nanj.

Dac Pwac Akwa ma Pwac Wakuc-nga

¹¹ Magoc Kilisi menj ti dabunjsiga atu, nanj ndê sakinj ña-ñandô ñayham menj sa su. Ma lôm dabunj nanj inj sôc gi, nanj ñayham kêlêc ma hôc gêtêc lôm dabunj nanj ñamalac amba sêkwê kalhac nom dindêc, nanj su.

¹² Inj gacgenj sôc lôm dau Ñalôm Dabunj Andô gi, magoc inj kôc makao ñatu me naninj gapoc si dac bu kên ti da ô sac-nga dom. Inj sôc gi tidim tigen, ma kên dau ndê dac tu bu nemlhi yac nenj sac ñatôp, dec kêmasanj lêtñ dambo tanli ñapañ-nga.

¹³ Pwac akwa yomsu-nga sôm bu lau Israel-nga si dabunjsiga sêkôc naninj gapoc

ti makao gapoc ñadac, ma sênjalunj whinj makao ñatu dinda nanj sêpec ti da ya nanj ñagasi, goc sêmbalip pi lau bu kôm ñac sêti dabunj ma ñamlic ñawasi sa yêc Anôtô anjô-nga.*

¹⁴ Magoc Kilisi, nanj ndê giso mbasi andô, ma kên dau ti da têtñ Anôtô tôm Ñalau mbo ñapañ-nga puc inj dôñ, nanj ndê dac hôc gêtêc dac pwac akwa-nga, ma gêm yac sa ñandô. Ñahu bu inj ndê dac kêmasanj yac nenj ñalôm ñawasi sa, ma kêgwasinj m êtê sac nanj gic waê lêtñ dandinanj-nga, nanj su. Ma bocdinanj datôm bu danem akinj Anôtô Tali Ñadau ti atac pa su enj.

¹⁵ Kilisi kêmasanj lêtñ dinanj, ma bocdinanj kwahic dec inj kalhac Anôtô ma lau nom-nga ñalhu bu ti pwac wakuc ñadau. Inj ndê mbac ndu gêmlihi lau nanj sêmbo pwac akwa ñapu, nanj si sac ñatôp, ma kêgapwêc ñac sa inj sakinj mêtê sac-nga. Ma tu dinanj-nga ñac oc sêtap gamenj sêndôc t ali-nga nanj Anôtô gic bata têtñ ñac, ma kêgalêm ñac sa bu sêwêkainj, nanj sa.

¹⁶⁻¹⁷ Gauc nem lau nom-nga si lêtñ sêmatinj pwac pi wapa lêtñsêm-nga. Lau nanj bu sêwêkainj ñamalac danj ndê wapa lêtñsêm, nanj oc sêtap gêñ danj sa dom e sênjalê pi ñandô bu ñamalac dau mbac ndu su. Inj bu mbo tali, nanj pwac dinanj ñayom oc gacgenj lhac.

¹⁸ Tu dinanj-nga dec pwac akwa yomsu-nga sôm bu lau Israel-nga sêndic domba ti makao ndu, ma ñadac ti pwac dau ñahu.

¹⁹ Bu Moses to Anôtô ndê yomsu pwac-nga honj sip bapia, ma sam asê têtñ lau Israel-nga. Goc inj kôc makao ñatu [ma naninj] ñadac ma kêgalunj whinj bu, sô domba ñamliclu kokoc pi a ñasanjgac danj, goc kên sip dac ti bu ma kêbalip pi bapia dau ma pi lau honj.

²⁰ Ma sôm, “Pwac nanj Anôtô kêmatinj whinj mac ma gic atu mac bu asôc ñapu, nanj ñadac dau dindêc.”

²¹ Ma ñalên tigen inj kêbalip dac pi lau Israel si bac sênem akinj Anôtô-nga, ma pi dabunjsiga si lôn ti lacihu sakinj dabunj-nga honj.

²² Yomandô! Moses ndê yomsu pi lau Israel-nga si lêtñ sêmasanj dau ñawasi sa-nga, gic atu ñac bu sêmbalip dac pi gêñ honj bocdinanj. Ñac bu sêndic makao ti domba ndu ma sêkêc dac sinj dom, dec Anôtô oc suc ñac si sac kwi dom.

Kilisi kên dau ti da dec gêm yac si

²³ Lau Israel-nga si bac ti gêñ sênem akinj Anôtô-nga, nanj gitôm ñagatu ñambwa bu tôte gêñ ñandô undambê-nga asê têtñ yac. Ma lau Israel-nga sem dabunj gêñ nom-nga dinanj ma sêkôm gêñ dau ñawasi sa yêc Anôtô anjô-nga ña domba ti makao si dac. Magoc Kilisi

* 9:13: Ñac si mêtê dinanj hêganônj ñamalac nanj kêmasac awhê me ñgac batê, dec kôm inj ñadômbwi sa yêc Anôtô anjô-nga. Alic Nam 19:1-22 yêc Yom Lêtñsêm Akwa.

ndê dac hôc gêlêc dac dinan̄ su, dec kêñ ñawasi atu têtñ gêtñ ñandô undambê-nga.

²⁴ Bu Kilisi sôc lôm dabun̄ nan̄ ñamalac sêkwê, nan̄ dom. Ma lôm nan̄ in̄ sôc, nan̄ gitôm gêtñ ñandô undambê-nga ñagatu ñambwa dom. Mba. In̄ sôc undambê dau gi, ma kalhac Anôtô an̄gô-nga gêm yac hon̄ an̄ôñ.

²⁵ Ma Israel si dabun̄siga atu nan̄ sôc Ñalôm Dabun̄ Andô ti yala ti yala, nan̄ kôc dau ndê dac dom. Magoc Kilisi sôc undambê tidim tigen̄ en̄, ma kôc dau ndê dac solop.

²⁶ In̄ kêñ dau ti da gitôm dabun̄siga nom-nga sêkên̄ da ñapan̄ ma ñapan̄, nan̄ dom. Bu bocdinan̄, dec têtñ ndoc Anôtô kêñ undambê ti nom ma men̄, nan̄ in̄ oc hôc ñandê tidim daêsam bocdinan̄. Magoc Kilisi gitôm dabun̄siga nom-nga dom. In̄ men̄ ma kêñ dau ti da tidim tigen̄, tu bu êngaho lau nom-nga si sac ñagêtô su pi dau.

²⁷ Yac lau tigen̄-tigen̄ tac waê bu dambac ndu tidim tigen̄, ma tin̄ambu yac oc dalhac Anôtô an̄gô-nga bu ênsahê yac.

²⁸ Ma ñalên̄ tigen̄ Kilisi mbac ndu tidim tigen̄ en̄, bu êngaho lau daêsam si sac ñagêtô su. Ma in̄ oc mbu men̄ tiyham bu hôc ñandê tu sac-nga tiyham dom, magoc tu bu kêñ Anôtô ndê mwasin̄ gêm lau si-nga ña-ñandô têtñ lau nan̄ sêkên̄ whin̄ ti sêkên̄ bata in̄ bu mbu men̄.

10

Kilisi gic da lau nom-nga tidim tigen̄ en̄

¹ Pwac akwa yomsu-nga in̄ gitôm ñagatu ñambwa bu tôc gêtñ ñayham nan̄ oc men̄ sa, nan̄ asê têtñ yac. Magoc in̄ gêtñ ñandô dau dom. Yomsu dau sôm bu lau Israel-nga sêkên̄ da tôm yala hon̄, dec tôc asê bu da kain̄ dinan̄ gitôm dom bu sen̄ lau si sac su, me ndic dabun̄ ñac bu sêtigasuc Anôtô.

² Da kain̄ dinan̄ bu nditôm bu ndic dabun̄ lau, dec oc sêkên̄ ñapan̄ dom. Ma in̄ bu nditôm bu kôm ñac si ñalôm ñawasi sa yêc Anôtô an̄gô-nga, dec ñac oc ñalôm ñawapac tu ñac si giso-nga tiyham dom.

³ Magoc sêkên̄ da dau tôm yala hon̄, dec kêñ gauc ñac bu ñac si sac yêc ñac dôñ yêc.

⁴ Nahu bu makao gapoc ti nanin̄ si dac gitôm dom bu sen̄ sac su.

⁵ Tu dinan̄-nga dec têtñ ndoc Kilisi men̄ mbo nom, nan̄ sôm yom asê têtñ Anôtô, tôm sêto yêc mun̄ su bocdec bu:

Am atac whin̄ bu sêndic makao ti domba ma sêkên̄ ti da têtñ am lec dom. Magoc am kêmasan̄ aô dauñ nen̄ ñamlic ti ñandô.

⁶ Da ya ti da bocke nan̄ sêkên̄ tu sac-nga, nan̄ gic am tanôm dom bocdinan̄.

⁷ Ma aô gasôm bu, “O Anôtô, lic aô dec gamen̄ bu wakôm am nem atac whin̄

ñandô sa, tôm yom nan̄ sêto pi aô mun̄ su, yêc bapia tilhun̄.” [BW 40:6-8]

⁸ Moses ndê buku yomsu-nga tôc bocdec bu. Sêkên̄ makao ti domba ti da, ma sêkên̄ da ya ti da tidau-tidau tu sac-nga. Magoc Kilisi dau sôm bu Anôtô atac whin̄ bu sêkên̄ da hon̄ dinan̄ dom, ma gic in̄ tandô dom bocdinan̄.

⁹ Ma tin̄ambu Kilisi sôm têtñ Anôtô bu in̄ dau men̄ su, bu kôm Anôtô ndê atac whin̄ ñandô sa. Bocdinan̄ dec in̄ sen̄ lêtñ akwa da-nga su, ma kêmasan̄ lêtñ wakuc.

¹⁰ Ma Anôtô ndê atac whin̄, nan̄ Kilisi kôm ñandô sa, nan̄ bocdec bu. Yisu Kilisi kêñ dau ti da tidim tigen̄, dec kêmasan̄ lêtñ bu dati lau dabun̄.

¹¹ Dabun̄siga pwac akwa-nga sêlhac ti sem gwelen̄ tôm béc hon̄, ma sêkên̄ da kain̄ tigen̄ ñapan̄, nan̄ tôm dom bu sen̄ sac su.

¹² Magoc Yisu, nan̄ ti yac nen̄ dabun̄siga atu, kêñ dau ti da ñim tigen̄ en̄, tu sac têtñ hon̄-nga, goc gi ndôc Anôtô ndê andô-nga.

¹³⁻¹⁴ Nahu bu da tigen̄ dinan̄ kêmasan̄ lêtñ bu sen̄ lau nan̄ in̄ bu kôm ñac sêti lau dabun̄, nan̄ si sac su, ma gic dabun̄ ñac bu sêmbo tali ñapan̄. Ma kwahic dec in̄ hôñ bu Anôtô kêñ in̄ ndê ñacyo hon̄ sêsoc in̄ gahi ñapu.

¹⁵ Ma Ñalau Dabun̄ hoc yom ñandô asê pi gêtñ dau whin̄, tôm yom dan̄ nan̄ sêto yêc bocdec bu:

¹⁶ Magoc têtñ têtñ pwac akwa-nga pacndê, nan̄ aô Pômdau, oc wamatin̄ pwac wakuc wawhin̄ lau Israel-nga, nan̄ bocdec bu. Aô oc wakên̄ aô nen̄ yomsu sip ñac si ñagulu, ma wato sip ñac si ñalôm. [Jer 31:33]

¹⁷ Ma tin̄ambu in̄ gic têtñ yom ma sôm yom bocdec:

Aô wasuc ñac si giso kwi, ma gauc nem ñac si sac tiyham dom. [Jer 31:34]

¹⁸ Bocdinan̄, Pômdau sôm bu suc yac nen̄ sac kwi, ma tu dinan̄-nga dec dapônda dabun̄siga dan̄ bu kêñ da tu sac-nga tiyham dom.

Kilisi kêmasan̄ sen̄ datigasuc Anôtô-nga

¹⁹ Tu dinan̄-nga asidôwai, datigasuc Anôtô ti nen̄ atac pa su, gitôm dasôc Ñalôm Dabun̄ Andô dandi, tu dac nan̄ Yisu kêc sin̄-nga.

²⁰ Mun̄-nga, po balin̄ dan̄ kêgalên̄ nan̄ kalhac lau ahuc bu sêsoc Ñalôm Dabun̄ Andô sêndi dom. Magoc Yisu ndê ñamlic ô po dau su, ma in̄ mbo tali ñapan̄, dec in̄ ti sen̄ wakuc datigasuc Anôtô-nga.

²¹ Ma in̄ yac nen̄ dabun̄siga tiwaê, nan̄ gêm gôlin̄ Anôtô ndê lau hon̄.

²² In̄ ndê dac kêgwasin̄ yac nen̄ sac hon̄ su, dec dambo ti ñalôm ñawapac tu yac nen̄ sac-nga tiyham dom. Ma bu ñawa kêgwasin̄ yac nen̄ ñamlic ñawasi sa su. Tu dinan̄-nga dec datigasuc Anôtô ti nen̄ ñalôm ñawasi, ma dakên̄ whin̄ ti nen̄ ñalôm pên̄ dôñ.

Puc dalhac njannga-nnga

²³ Yac lau dakêñ whiñ-nga dahoc yom asê ma dasôm bu dakêñ batan nandô nayaham nan Anôtô gic bata têt yac. In gitôm dom bu kac ndê awha kwi-kwi, ma tu dinan-nga tankwê nandô dau ti atac lu-lu dom.

²⁴ Ma dakôc gauc pi lêt bu dapuc daun dôn bu atac whiñ asidôwai, ma dakôm mêtê nayaham enj.

²⁵ Dahu mêtê dapitigen-nga sinj tôm lau natô sêkôm, nan dom. Mba. Dakac sa dapitigen, ma tangili daun bu dalhac njannga. Mac anjalê bu Yisu ndê bêc mbu men-nga menj kêtin su, ma bocdinar dec akôm asin su enj.

²⁶ Angô napep! Yac bu tanjalê Anôtô ndê yom nandô tidôn su, magoc tinambu dalic sac gitôm gêt nambwa ma dakôm, dec da danj yêc nan tôm bu senj yac nenj sac dinan nageyô su-nnga, yêc dom.

²⁷ Namalac nan sa lêt kainj dinan, nan bu ndê gauc sa, dec oc têt dau nalêñ sac pi gêt nan gic in nawaê bocdec bu, in oc tap Anôtô ndê matôc sa, ma sip ya atu nan Anôtô kêmasanj tu in ndê nacyo-nnga ndi.

²⁸ Gauc nem namlac nan kêtin Moses ndê yomsu. Namlac lu me tō bu sêpuc si yom dôn ma sêtôc asê bu yomandô bu namlac dau kôm giso, dec yomsu dau sôm bu tawalô in dom, sêndic in ndu enj.

²⁹ Bocdinar mac gauc gêm bocke pi namlac nan kêyalê su bu Kilisi ndê dac pwac wakuc-nnga kôm in ti dabun, magoc tinambu in pu gêt dau ma gêlic gitôm gêt nambwa? Nalêñ dinan in pu Anôtô ndê Atu, gitôm in kwê in dôn yêc in gahi napu gitôm gêt napepoc, ma in pu Anôtô ndê Nalau êmwasiñ yac-nnga whiñ. Namlac nan kôm bocdinar oc tôm dom andô bu ênlêc Anôtô ndê matôc. In oc tap matôc sac sambuc sa.

³⁰ Bu yac tanjalê Pômdau, nan sôm yom bocdec bu:

Gwelen sac nageyô-nnga yêc aô aman, ma aô daun oc wakên. [Diut 32:35]

Ma sêto yom danj whiñ, nan yêc bocdec bu:

Pômdau oc ênsahê ti êmatôc in ndê lau. [Diut 32:36]

³¹ Oyaê, namlac nan sip Anôtô Tali Ndadu amba bu tap in ndê matôc sa, nan têt dau manj.

³² Gauc nem têt nan mac akêñ whiñ ti-wakuc, ma akôc nawaê nayaham sa gitôm nawaê bu pô nem nalôm. Têt ndoc dinan, nwapac daesam tap mac sa tu akêñ whiñ Kilisi-nnga, magoc mac alhac njannga.

³³ Têt natô lau sêkên kisa mac, ma sêsu mac susu yêc lau honj angô-nnga. Ma têt natô mac alhac awhiñ lau nan sêhôt wapac kainj dinan ma apuc nac dôn.

³⁴ Ma lau sêkên whiñ-nga nan sêkên nac sêndôc gapocwalô, nan mac tamwalô nac, ma am nac sa bocdinar. Ma têt ndoc lau

sêngaho mac nem wapa ti gêt honj su, nan mac ambo ti atac nayaham enj. Nahu bu mac anjalê bu mac nem awa nandô yêc napan-nnga yêc undambê.

³⁵ Bocdinar asap nem akêñ whiñ Pômdau dôn, ma atac lu-lu dom, dec mac oc atap mwasiñ atu sa.

³⁶ Alhac njannga ti nalôm pêt dôn, ma akôm gêt honj napep tôm Anôtô ndê atac whiñ. Ma bocdinar mac oc atap nandô nayaham nan in gic bata, nan sa.

³⁷ Bu nasawa saun enj, tôm yom nan sêto yêc nan sôm bocdec bu:

In nan dakêñ batan bu menj, nan oc menj. Ma in oc menj naganhê enj.

³⁸ Ma anenj lau gitên oc sêndôc tali tu si sêkên whiñ-nnga. Magoc nac nan sêhu sinj, nan aô oc walic nac sac sambuc. [Hab 2:3-4]

³⁹ Magoc yac datôm lau nan sêhu si sêkên whiñ sinj ma sêmbo senj sêninnga-nnga dom. Mba. Yac dalhac njannga ma dakêñ whiñ dandic nawaê, e datap mwasiñ dandôc tanli napan-nnga na-nandô sa.

11

Abanji Israel-nnga si lêt sêkên whiñ-nnga ti dôhôn têt yac

¹ Yac bu dakêñ whiñ njannga, dec yac oc atac lu-lu dom tu gêt nan dakêñ batan dambo, me tu gêt nan tanôn dalic dom-nnga.

² Abanji Israel-nnga sêkên whiñ nalêñ dinan, ma tu dinan-nnga dec Anôtô toc nac sa.

³ Yac dakêñ whiñ, dec tanjalê bu munj-nnga, gêt nan kwahic dec tanôn dalic, nan napanj yêc dom, magoc menj hôt asê na Anôtô ndê yom.

⁴ Tu Abel ndê kên whiñ-nnga dec Anôtô gêlic da nan in kên bu nayaham, hôt gêtêc Kein ndê su. Ma tu Anôtô kôt Abel ndê da sa-nnga, dec têt asê bu in gêlic Abel bu ngac gitên. Ma in mbac ndu su, magoc in ndê lêt kên whiñ-nnga dinan gacgen kalhac tôm dôhôn nayaham.

⁵ Ma Inok kên whiñ, dec sêto yom pi in ma sêsôm bu Anôtô gêlic in nayaham. Ma tu in ndê kên whiñ-nnga, dec Anôtô kôt in su yêc nom ti tali, ma sêlic in tiyham dom.

⁶ Namlac danj bu kên whiñ dom, dec gêt honj nan in kôm, nan napan oc tôm dom bu ndic Anôtô tandô nayaham. Bu asa nan bu tigasuc Anôtô, nan kên whiñ bu in mbo yomandô, ma kên whiñ bu in oc êmwasiñ lau nan sêkên dau sambuc tu sênsalê in-nnga.

⁷ Ma têt ndoc Anôtô kên puc Noa pi gêt nan in tandô gêlic su dom, magoc tinambu oc menj hôt asê, nan Noa kên whiñ Anôtô, ma toc in sa ti sôt in ndê yom napan. In sô wanj atu danj bu nem in ti ndê b alêkoc sa. Tu in ndê lêt kên whiñ-nnga dec in têt lau nan sêmbo nom têt têt dinan, nan si giso asê tiawê, ma Anôtô kên in wêkainj lêt dati lau gitên tu dakêñ whiñ-nnga.

⁸ Abraham kêñ whiñ Anötö têtñ ndoc Anötö kégälêm in sa ma kêkin in têtñ gamen nan in gic bata têtñ in, nan gi. In gêm gauc gamen dau, magoc danga wambu Anötö ma gi.

⁹ Ma yom tigen nan Anötö gic bata têtñ Abraham, nan gic Aisak lu Jakob ñawaê bocdinañ. Magoc Abraham, ma Aisak lu Jakob nan sêñkuc in, nan sêti nom ñadaui dom, sêndöc bac po gitôm lau apa. Magoc Abraham kêñ whiñ yom nan Anötö gic bata têtñ in.

¹⁰ Nahu bu in kêñ bata bu ndöc malac atu nan oc yêc ñapañ, nan Anötö dau kwê sa kêkuc ñagatu nan in dau gauc gêm tidôñ.

¹¹ Abraham ti ñamalac andô su, ma in nawhê Sara dau in awhê gapoc, magoc in kêñ whiñ yom nan Anötö gic bata têtñ in, dec Anötö kêñ ñaclai têtñ in bu kwê balêkoc asê.

¹² A braham ndê têtñ pacndê su, tigen tu in kêñ whiñ-nga, dec lau toñ atu sêsa akêñ ñgac tigen dinañ. In ndê lau wakuc dinañ sêtôm tata umbor-nga, ma ganğac gwêc-nga, nan gitôm dom bu dasê sa.

¹³ Têtñ têtñ abanî Israel-nga sêmbo tali, nan ñac si dan tap ñandô nan Anötö gic bata têtñ ñac, nan sa dom. Nalêñ dinañ dec sêsa si lêtñ sêkêñ whiñ-nga e sêmbac ndu. Tu ñac si sêkêñ whiñ-nga dec têtñ sêlic gêtñ ñandô dau gatuc-gatuc ma sêkêñ bata bu sêtap ñandô sa. Ma ñac sêlic dandi sêtôm lau nan sem apa nom.

¹⁴ Ma lau nan gauc gêm bu ñac lau kain dinañ, nan sêtöc asê bu ñac sêñsalê si malac ñandô sêndöc-nga.

¹⁵ Abanî Israel-nga bu sêlic gamen nan sêhu sin su têtñ si malac ñandô, dec oc têtñ bu sêmbu sêndi sêndöc dinañ.

¹⁶ Magoc mba. Nac atac whiñ malac dan, nan hóc gêlêc in dindec su. Malac dau yêc undambê, ma Anötö kwê malac dau sa su tu ñac-nga. Tu dinañ-nga dec in maya dau dom bu ñac sêsam in bu ñac si Anötö.

¹⁷⁻¹⁸ Abraham kêñ whiñ Anötö têtñ ndoc in kêsahê in, ma sôm têtñ in bu kêñ Aisak ti da têtñ in. Anötö gic bata yom têtñ Abraham mun su, ma sôm bu lau oc sêsam lau wakuc nan sêsa akêñ Aisak, bu Abraham ndê gôlowac ñandô. Magoc in sap ndê kêñ whiñ dôtñ dec bu kêñ ndê atu tigen dinañ ti da.

¹⁹ In gauc gêm bu Anötö gitôm bu oc uñ lau batê sa. Ma gêtñ nan hóc asê, nan gitôm in kôc Aisak mbu akêñ lau batê-nga menñ tiyham.

²⁰ Ma tinambu, têtñ ndoc nan Aisak gêm mbec Jakob lu Iso, nan dec kêñ whiñ bu Anötö gitôm bu kôm in ndê mbec ñandô sa.

²¹ Ma Jakob bocdinañ kêñ whiñ Anötö. Têtñ ndoc in kêsahê bu in ndê têtñ kêkin bu pacndê, nan in gêm mbec Josep atu lu. Ma in gic señen dau ña ndê töt ma kêkin Anötö.

²² Josep kêñ whiñ bu Anötö oc êñgaho lau Israel-nga su yêc gamen Isip-nga, dec têtñ

ndoc in ndê têtñ kêkin bu pacndê, nan sôm yom asê pi gêtñ dau, ma gic atu ñac bu sêkôc in ndê ñakwa whiñ ñac, têtñ ndoc ñac bu sêlhô sêndi.

²³ Ma Moses damba lu dinda sêkêñ whiñ Anötö, dec sêsın in gitôm ayô töt têtñ ndoc dinda kôc in. Nahu bu inlu sêlic bu in balêkoc ti angô, ma sêtöc dau tu yom nan kin Isip-nga gic atu nan-nga dom.

²⁴ Ma têtñ ndoc Moses tiatu, nan in kêñ whiñ Anötö dec tec bu sêsam in bu Parao atuwê ndê balê.

²⁵ In tec bu mbo ti atac ñayham têtñ ñasawa apê tu mêtê sac-nga whiñ Parao ndê lau, ma gêlic ñayham bu hóc ñandê ti ñawapac whiñ Anötö ndê lau.

²⁶ In gêlic lêtñ mayan-nga nan gic waê Anötö ndê Mesaya bu ñayham hóc gêlêc lau Isip si awa ti gêtñ ñayham-ñayham hon su. Nahu bu in takwê ndê ñaoli ñayham, nan in oc tap sa tinambu.

²⁷ In kêñ whiñ, dec hu gamen Isip-nga sin, ma töt dau tu kin Isip-nga ndê atac ñandê-nga dom. In puc dau dôtñ ma kalhac ñanğa, ñahu bu in gêlic Anötö, nan lau dan sêlic su dom.

²⁸ In kêñ whiñ Anötö dec sôm têtñ lau Israel-nga bu sêmasan Pasowa têtñ Anötö sôm, ma sêsê domba ñadac pi gatam ñac si andu-nga. Ma ñalêñ dinañ anela nan gic balêkoc ñgac mbêc Isip-nga hon ndu, nan kêlêc lau Israel-nga si andu hon.

²⁹ Lau dau sêkêñ whiñ Anötö nan gêlêc Gwêc Koc sa, dec sêlom gitôm sêñsêlêñ sêmbo gamen basô si. Magoc têtñ ndoc lau Isip-nga bu sêlom sêñkuc ñac, nan gwêc kêgatöc ñac ahuc e sênom gwêc su ma singa.

³⁰ Tinambu lau Israel-nga sêkêñ whiñ Anötö, dec sêñsêlêñ sêñgihi malac Jeriko têtñ béc 7 e malac dau natunbôm ku sa.

³¹ Magoc Anötö señ awhê mockain-nga Rahab su whiñ lau dangapêc malac dinañ-nga dom. Nahu bu mun-nga Rahab dau töt asê bu in kêñ whiñ Anötö, têtñ têtñ in kôc lau Israel-nga si lau sêtip gamen Kanan-nga sa ti yom malô.

³² Ma lau sêkêñ whiñ ñanğa-nga daêsam sêmbo, têtñ Gideon, Barak, Samson, Jepta, Dawid, ma Samuel ti Anötö ndê lau propet ñatô. Magoc ñasawa mba bu wasôm yom pi ñac tigen-tigen.

³³ Natô sêkêñ whiñ ñanğa, dec sêku kin gamen ñatô-ñ ga dulu. Natô sem gôlin lau Israel-nga ti sêngilî ñac bu sêsa si lêtñ gitên. Ma Anötö gic bata yom têtñ ñac bu yob ñac. Tu lau natô si sêkêñ whiñ-nga dec Anötö kêgâpic layon si whasun ahuc,

³⁴ ma kêgaho ya ña-ñandê su yêc natô, ma yob natô bu sêlhô su yêc ñacyo si bien. Lau natô ñac lau licwalô mba, magoc tu ñac si sêkêñ whiñ-nga, dec Anötö kêñ ñanğa têtñ ñac.

Nac sêti lau sin-nga ti njaclai atu, ma sêku lau apa si lau sin-nga dulu.

³⁵ Lauwhê natô sêkên whin Anötö, dec in unj nac si balêkoc ngac nanj sêmbac ndu su, nanj sa sêmen sêmbô sêwhin nac tiyham. Ma lau sêkên whin-nga natô, nanj sic nac na sô e sêmbac ndu. Magoc lau dau sêtec bu sêsêc si sêkên whin ahuc tu bu sênem dau si yêc njandê dinan, njahu bu sêkên bata bu Anötö gitôm bu oc unj nac sa, ma kên nac sêmbô njayham enj.

³⁶ Natô, lau sêsu nac susu, ma sêhi nac ja sô, ma natô sêsô nac dôh ma sêkên nac sêndôc gapocwalô.

³⁷ Sêtec natô na hoc ndu, sêhê natô na sege kic gi lu, ma natô nanj lau sinj sêkunj nac ndu na bien baliñ. Nac sêsôc njakwê sac-sac nanj sêmasan na domba ti nanin njamlic, sêpônda dau njandô, ma lau sêkên kisa nac ti sêkôm nac njayom.

³⁸ Nac sênghi sêmbô gamen sawa ti gamen lôc-nga gitôm lau waêmba, ma sêndôc hoc njasun ti sunj nanj yêc nom. Magoc tu nac si sêkên whin-nga dec Anötö gêlic nac njayham kêlêc, hôc gêlêc lau nom-nga honj su.

³⁹ Njawaê pi lau honj dinan si sêkên whin yêc tu bu whê nac sa têt yac-nga. Magoc nac si danj gêlic njandô nanj Anötö gic bata têt nac, nanj dom.

⁴⁰ Nahu bu lêt njayham andô nanj Anötö kêmasan bu êmwasiñ yac lau têt kwahic dec-nga, nanj gic waê nac lau dau sêwhin. Ma yac honj oc datap sa dawhinj daunj.

12

Tanjin Yisu ma dalhac njanja

¹ Lau honj dinan sêmunj yac su, nac lau tonj atu andô, ma sêtôc lêt dakên whin-nga njayham têt yac tu tanjkuc-nga. Tu dinan-nga dec dakac daunj su yêc gêt honj nanj kalhac yac ahuc tu tanjkuc Yisu-nga, ma yêc mêtê sac nanj bu êntôm yac ma kôm yac daperj. Ma tanti njanja dapên lêt nanj Anötö gic bata tu tanti daho-nga ma dahu sinj dom.

² Tanti ma tanjin Yisu, bu in ti yac nenj dakên whin njahu, ma in oc ndic dabinj yac nenj dakên whin. In kêyalê bu in ndê mbac ndu oc ti lêt atac njayham-nga tinjambu, ma tu dinan-nga in puc dau dôh tu hôc njandê a gicso-nga, ma hêgo dau tu maya atu nanj gic lêt dinan njawaê, nanj dom. Ma kwahic dec in pi undambê g i ndôc Anötö ndê pônj atu nja-andô-nga.

³ Akôc gauc pi Yisu, ma pi lêt kisa-nga nanj lau sac sêkôm têt in. In hôc kisa dau magoc kalhac njanja, dec tôc dôhônj njayham têt mac bu anjkuc, ma bu nem mac sa bu kwampac sa ma ahu nem akên whin sinj dom.

Anötö kêmatôc lau nanj in atac whin

⁴ Mac ahôc njawapac tu saê ti kisa nanj lau sac sêkên têt mac-nga, magoc sêkôm e sêkêc mac nem danj ndê dac sinj su dom.

⁵ Bocke? Mac anjlinj Anötö ndê yom, nanj kêgilî mac bu alhac njanja, nanj sinj, a? Yom dau sam mac bu Anötö atui awhê ma njac, ma sêto yêc bocdec bu:

Anenj balêkoc awhê ma njac, Pômdau bu êmatôc mac, me bu kên njawapac têt mac bu whê nem gauc sa pi nem giso, nanj alic tôm gêt njambwa dom, ma lic njakam sa tu anjkuc in-nga dom.

⁶ Nahu bu Pômdau kêmatôc lau nanj in atac whin nac, ma lau nanj in kôc nac sa sêti in ndê balêkoc, nanj in kên njandê têt nac. [Prov 3:11-12]

⁷ Mac anyalê bu dambai nom-nga honj sêmatôc si balêkoc tu bu sêndôhônj nac bu sênjkuc lêt njayham-nga. Ma bocdinañ Anötö bu êmatôc mac, nanj alhac njanja. Bu gêt dau tôc asê bu in gêlic mac bu in ndê balêkoc solop.

⁸ Ma Anötö kên njawapac têt in ndê balêkoc honj tu bu êndôhônj nac-nga. In bu kên têt mac dom, dec oc tôc asê bu mac atôm balêkoc njasawa-nga, ma Anötö ndê balêkoc solop dom.

⁹ Ma têt ndoc damanji nom-nga sêmatôc yac, nanj dalic nac sac dom, magoc datoc nac sa. Bocdinañ dasôc Damanj undambê-nga njapu hôc gêlêc damanji nom-nga su dandic njawaê. Nahu bu in ti njadac yac nenj gatunj, ma in kêmatôc yac tu bu daso mwasiñ dandôc tanji-nga dom.

¹⁰ Damanji nom-nga gauc gêm bu sêndôhônj yac tu bu dasa lêt njayham-nga, ma nac si matôc in gêt njasawa apê-nga enj. Magoc A nôtô kêyalê gêt bocke nanj oc nem yac sa njandô, dec kêmatôc yac tu bu datilau dabun-nga, datôm in dau.

¹¹ Têt ndoc yac bu dahôc njawapac tu êmatôc yac-nga, nanj oc kôm yac atac njayham dom, magoc oc kên njandê têt yac. Magoc tinjambu yac tanjyalê bu njawapac dau gêm yac sa bu damba ti yom malô, ma kêdôhônj yac bu dasa nenj lêt gitên enj.

¹² Tu dinan-nga dec mac nem lau nanj si amba tibalê, me gahiduc tigolonj tu wapac nanj sêhôn-nga, nanj apuc nac dôh bu sêlhac njanja tiyham.

¹³ Amasan senj gahim-nga tisolop, bu lau gahi sac nanj sênjkuc mac, nanj sêpenj ma sêtisac dom, magoc njayham sa tiyham.

Dayob daunj bu daso Anötö ndê mwasiñ dom

¹⁴ Anjahê njanja bu ambo awhin lau honj ti yom malô, ma bu asa nem lêt dabun enj. Bu asa nanj sa lêt dabun dom, nanj oc tôm dom bu lic Pômdau ma mbo whin in.

¹⁵ Ayob daôm njapen bu mac nem danj so Anötö ndê mwasiñ dom, ma bu njasili

mê-tê sac-nga lêc tiyham yêc mac-nga dom. Bu mê-tê sac dau gitôm gêy namakic ma oc kêy jawapac têtj lau daêsam, ma kôm nac jadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga.

¹⁶ Ayob bu mac nem danj sa lêtj mockainj-nga dom, me gauc nem gêy nom-nga ênlêc dom, ma ênjlhij Anôtô sinj gitôm Iso, nanj hu ndê wapa lênsêm ngac mbêc-nga sinj, tu nenj gêy dim tigenj-nga.

¹⁷ Mac anyalê su, bu tinjambu inj tac whin bu wêkainj ndê gêy lênsêm dau tiyham, dec ndac damba Jakob bu nem mbec inj. Magoc damba tec inj dec kôm dom. Inj tanj dau ndu, ma kêsahê nanga bu kac damba ndê njalôm kwi, magoc tôm dom.

Lôc Sainai ma Lôc Sayon sêti dôhông pwac lu-nga

¹⁸ Lau Israel-nga sêtigasuc Lôc Sainai tu sêtap pwac akwa sa-nga. Magoc lôc nanj mac atigasuc tu akôc pwac wakuc-nga, nanj lôc kainj danj dau-nga. Lôc Sainai dau kalhac nom, ma lau Israel-nga sêlic ya atu, ma njasec ti sômôm ma mbu lalahi atu gêm, yêc lôc dinanj.

¹⁹ Ma nac sêngô Anôtô ndê dahuc ma inj dau ndê awha, e sê-tôc dau ma sêtenj bu sêngô tiyham dom.

²⁰ Bu Anôtô gic yomsu nac ma sôm bu njamalac me bôc bocke bu menj êmpinj lôc dau, nanj sê-tuc inj nj hoc ndu. Lau Israel-nga sêlic bu yomsu dau kêy jawapac atu têtj nac.

²¹ Ma Moses gêlic gêy honj dinanj ma kôm inj tôtec dau ma kêtitec njandô.

²² M agoc tu mac nem akêy whin-nga dec tôm mac ahôc asê Lôc †Sayon, nanj malac Jerusalem wakuc nanj yêc undambê, ma Anôtô Tanjli Njatau ndê malac. Mac ahôc asê anjela tausen ma tausen nanj sêkac sa sêmbo gamen dinanj ti atac njayham atu.

²³ Ma mac asôc Anôtô ndê gôlôwac dabun njalôm, ma ambo awhin yac lau nanj inj gêlic yac datôm inj ndê balêkoc mbêc, ma to yac nenj njê sa yêc undambê. Mac atigasuc Anôtô dau, nanj oc ênsahê lau honj pi nac si mê-tê. Ma mac ahôc asê gamen nanj lau gitêtj nanj Anôtô gic dabun nac, nanj si gatu sêmbo.

²⁴ Ma mac atigasuc Yisu, nanj ti pwac wakuc nj-nga njalhu-nga. Ma mac atap mwasinj atu sa, tu dac nanj inj kêc sinj tu êngwasinj mac nem sac su-nga. Munj-nga, Abel ndê dac ta yom pi têtj Anôtô bu kêy njagêyô ô inj ndê dac. Magoc Yisu ndê dac ti njahu datap mwasinj sa yêc Anôtô-nga, dec hóc gêlêc Abel ndê su.

Dalic Anôtô ndê puc gitôm gêy nambwa dom

²⁵ B oc dinanj apôc danjamsun ahuc têtj yom nanj Anôtô sôm têtj mac, nanj dom. Lau Israel-nga sêngô Anôtô awha kêy puc nac yêc nom, ma nac nanj sêtec bu sêngô inj ndê y om, nanj sêlhô su yêc inj ndê matôc dom.

Boc dinanj yac lau nanj Anôtô kêy puc yac akêy undambê, nanj bu dapuc dômwên inj, dec oc tôm dom andô bu dalhô su inj ndê matôc.

²⁶ Têtj ndoc Anôtô sôm yom yêc Lôc Sainai, nanj inj awha kôm nom wiwic sa. Ma tinjambu, têtj ndoc danj tiyham inj gic bata yom, tôm sêto yêc bocdec bu:

Têm danj tiyham aô oc wanwic gamen tiyham, magoc wanwic gamen nom-nga tawasê dom, undambê whin. [*Hag 2:6*]

²⁷ Inj sôm bu kôm gêy dau dim danj tiyham, ma yom dau hêganônj têtj nanj inj oc ênwic gêy undambê ti nom-nga honj nanj inj kêy. Ma gêy nanj bu yêc njapanj-nga dom, nanj oc wiwic sa e ninjga. Ma njalên dinanj, gêy nanj wiwic dom oc gacgenj sêlhac.

²⁸ Anôtô gic bata têtj yac bu yac oc dawêkainj gamen nanj oc wiwic ma ninjga dom. Tu dinanj-nga dec danem dange inj, ma danem akinj inj njalên njayham nanj tôm bu ndic inj tandô njayham. Dakôm ti datoc inj sa ma datôc inj,

²⁹ njahu bu yac nenj Anôtô ndê njac lai gitôm ya atu, nanj gitôm bu nenj gêy sambob su.

13

Sakinj nanj gic Anôtô tandô njayham

¹ Ambo ti atac whin asidôwai njapanj.

² Anjlhij daôm sinj dom bu akôc lau angô batat sa ma andic ya nac. Njahu bu lau njatô nanj sêkôm boc dinanj, dec sic ya anjela magoc sem gauc.

³ Ma gauc nem lau sêkênj whin-nga nanj sêndôc gapocwalô, ti nac nanj lau sêkênj kisa nac, ma anem nac sa gitôm mac daôm ahôc njawapac dinanj awhinj.

⁴ Mac honj atoc lêtj lauwhê ti ngac sênem dau-nga sa njapap andic njawaê. Awhê ma ngac bocke nanj sem dau sa su, nanj sêmbo sêwhinj dau ti sêsa lêtj njawasi erj. Njahu bu lau honj nanj sêkôm mê-tê mockainj-nga, me sêndic sêmbôc-walô kic, nanj oc sêtap Anôtô ndê matôc sa.

⁵ Ayob daôm bu mê-tê atac whin mone-nga nem mac nem njalôm ahuc dom. Ambo ti atac njayham pi gêy bocke nanj Anôtô kêy têtj mac. Bu Anôtô dau sôm bu yob mac, tôm yom nanj sêto yêc, nanj bocdec bu:

Aô wahu am sinj me wapuc dômwên am danj dom. [*Diut 31:6, 8*]

⁶ Tu dinanj-nga dec njalôm pênj dônj ma dasôm yom asê tôm sêto yêc Buku Wê-nga bocdec bu:

Pômdau oc nem aô sa, ma boc dinanj aô oc watôc daunj dom. Asa oc tôm bu kac aô su yêc Pômdau ndê atac whin? [*BW 118:6-7*]

⁷ Gauc nem mac nem lau bata nanj sêndôhông Anôtô ndê yom têtj mac. Akôc gauc pi nac si lêtj njayham nanj sêsap dônj e si

têm pacndê, ma ankcuc nac si lêt sêkên whin-nga.

⁸ Yisu Kilisi oc kac dau kwi-kwi dom. Nalên nan in mbo mun-nga, nan in mbo kwahic dec, ma oc mbo bocdinar napan.

⁹ Ayob daom bu yom ti mêtê wakuc nan so yom nandô, nan ênsôn mac nem gauc e hê mac su yêc Kilisi dom. Tamkwê Anôtô ndê mwasin bu puc nem gatôm dôn, ma gauc nem gên danen-nga me ngôlin pi gên danen-nga ênlêc dom. Bu lau nan sêmbô pwac akwa napa ma gauc gêm gên kain di-nan kêlêc, nan gêm nac sa bu sêti lau gitên yêc Anôtô angô-nga dom.

¹⁰ Yac tam akin Anôtô dambo pwac wakuc napa, ma lau nan sem akin Anôtô sêmbô pwac akwa napa, nan sêtôm dom bu sêwêkain pwac wakuc dindec namwasin.

¹¹ Domba ti makao nan dabun-siga namata-nga Israel-nga kôc nâdac ma sôc lôm dabun Nalôm Dabun Andô gi bu kêñ ti da ô lau si sac ngagêyô, nan lau sêkôc namsôm su yêc malac ma sêpec su giñga yêc gamen namakê-nga.*

¹² Ma nalên tiger Yisu hôc nandê ma mbac ndu yêc malac Jerusalem namakê, tu bu kôm lau sêti dabun tu in dau ndê dac nan kêc sin-nga.

¹³ Bocdinar dahu lau Israel-nga si sakin pwac akwa-nga sin gacgen, gitôm yac dasa yêc malac Jerusalem, ma datên Yisu dandi, ma dahôc yom mayan-nga nan nacyo sêmbalin pi yac tu dakên whin Yisu-nga, nan dawhin.

¹⁴ Nahu bu gamen nom-nga nan kwahic dec ti yac nen malac dambo-nga, nan malac yêc napan-nga dom. Ma yac tankwê malac nandô nan oc men sa tinambu.

¹⁵ Tu Yisu-nga dec tampin Anôtô tômbêc hon. Yac lau hon nan dasôm bu dakên whin Yisu, nan tac waê bu tampin Anôtô, ma yac nen yom tampin in-nga gitôm da danje nayham.

¹⁶ Anlhin daom sin dom bu akôm mêtê nayham en, ma bu akên nem gên tu anem lau natô sa-nga. Mêtê dau in gitôm da nan Anôtô gêlic nayham whin.

¹⁷ Danam wambu lau bata nan sêyob mac lau akên whin-nga, ma asôc nac napa, tu bu sêkôm si gwelen ti atac nayham-nga. Bu nac sem gwelen pi Anôtô ndê yom bu sêpuc mac nem gatôm dôn, ma tinambu Anôtô oc kip nac sa napep pi gwelen dau. Mac bu danam wambu nac napep dom, dec oc kôm nac nalôm nawapac, ma oc tômbêc dom bu sênem mac sa napep.

¹⁸ Ater mbec tu yac-nga, bu yac ansahê nannga bu asa mba lêt gitên en, ma yac ambo ti atac pa su pi yac mba lêt.

¹⁹ Ma ater mbec nannga bu Pômdau nem aô sa bu watap sen watên mac waloc-nga sa ngahô.

Yom nambu-nga

²⁰ Yac nen Pômdau Yisu ma ngac nayham yob domba-nga kêc ndê dac sin tu êmatin pwac yêc napan-nga, dec Anôtô un in sa akên lau batê-nga. Ma aô bu waten Yom Malô Nâdau, Anôtô dau,

²¹ bu ndic dabin mac bu akôm mêtê nayham en ma asa nem lêt hon tômbêc in ndê atac whin. Ma tu Yisu Kilisi ndê naê-nga, dec aô waten in bu puc yac hon dôn tu bu gên hon nan dakôm, nan ndic in tandô nayham. Datoc Yisu ndê waê sa tômbêc sambob. Yomandô.

²² O asidôwai. Aô gato bapia apê dindec bu wangilî mac bu asap lêt nayham dôn napan. Ma kwahic dec aô bu waten mac bu akôc anen yom hon sa ma asôc napa.

²³ Aô wakên nawae têt mac bu sêhu yac nen asidôwa Timoti sin su yêc gapocwalô. In bu hôc asê aô ngahô, dec alu oc aloc ma alic mac.

²⁴ Akên anen acsalô nayham têt mac nem lau bata hon, ma têt A nôtô ndê lau dabun hon bocdinar. Ma lau gamen Itali-nga sêkên si acsalô têt mac whin.

²⁵ Anôtô ndê mwasin whin mac hon.

* **13:11** - alic Lev 16:27. Yom pi lau Israel-nga si Om Atu Sêkên Da ô Sac Ngagêyô-nga (Day of Atonement), nan sêto yêc Lev 16:1-34. Hib 13:12 bu tôc asê tiawê bu Yisu ndê mbac ndu hôc gêlêc da nan dabun-siga Israel-nga sêkên ti yala ti yala (Hib 7:11-9:18), ma bu êngilî lau sêkên whin-nga bu sênkuc Yisu ti atac pa su en.

Jems ndê bapia Yom whê bapia dindec sa-nga

Ŋamalac nanj to bapia dindec, nanj ndê ŋaê Jems. Inj ŋgac bata nanj yob lau sêkêŋ whin Yisu-ŋga nanj sêndôc malac Jerusalem (Apo 15:13). Lau tiguauc daêsam gauc gêm bu Jems inj Pômdau Yisu asi (Mak 6:3).

Jems to bapia dindec têtŋ lau sêkêŋ whin Yisu Kilisi-ŋga nanj sêndôc babalip yêc lau nanj lau Israel dom, nanj si gameŋ. Inj sam ŋac bu lau nanj sêsa akêŋ gôlôwac Israel-ŋga si toŋ 12 (1:1), ma bocdinaŋ lau ŋatô gauc gêm bu mboe inj to bapia dindec têtŋ lau Israel-ŋga nanj sêlhô su yêc malac Jerusalem têtŋ ndoc lau sêkêŋ kisa ŋac (Apo 8:1; 11:19). Ma lau ŋatô gauc gêm bu bapia dindec gic waê lau sêkêŋ whin-ŋga honj, lau Israel-ŋga, ma lau gameŋ apa-ŋga sêwhinj.

Inj ndê bapia dau hêganôŋ lêtŋ ti sakinj ŋayham nanj gic lau sêkêŋ whin-ŋga ŋawaê. Inj bu kên puc ŋac bu sêtôc si sêkêŋ whin ŋandô tiawê, ma bu sêhu mêtê sac-sac honj sinj. Jems bu tôc asê bu lau si sêkêŋ whin inj gêtŋ nanj sêsôm ŋa whasunj ŋambwa dom, magoc lau nanj sêkêŋ whin ŋandô, nanj si lêtŋ ti sakinj oc tôc gêtŋ dau asê tiawê.

Jems gic hu ndê bapia

¹ Aô Jems nanj gam akin Anôtô lu Pômdau Yisu Kilisi, gato yom dindec têtŋ lau akêŋ whin Yisu-ŋga, nanj asa akêŋ gôlôwac Israel-ŋga toŋ 12, mac lau nanj andôc babalip yêc lau apa si gameŋ. Acsalô têtŋ mac honj.

Dahôc ŋawapac ti atac lu-lu dom

² O anen asidôwai. Gêtŋ wapac me lêtôm bu tap mac sa, nanj alic nditôm gêtŋ atac ŋayham-ŋga.

³ Mac anyalê bu gêtŋ bocke nanj kêsahê mac nem akên whin, nanj gêm mac sa bu alhac ŋaŋga.

⁴ Ma mac bu ati lau alhac ŋaŋga-ŋga, dec oc ndic dabinj mac atôm gwalam akwa akêŋ whin-ŋga, ma mac oc apônda gêtŋ danj dom.

⁵ Magoc mac nem asa bu pônda gauc, nanj tenj Anôtô bu kên gauc têtŋ am, ma inj oc kên. Bu Anôtô inj mwasiŋ ŋadau, ma oc lic ŋamalac nanj tenj gêtŋ têtŋ inj, nanj sac dom, inj oc kên gêtŋ têtŋ inj ti atac whinj.

⁶ Magoc têtŋ ndoc am tenj gêtŋ dau, nanj tenj ti atac lu-lu dom. Tenj ti kên whin bu am oc tap ŋandô sa. Asa nanj tenj gêtŋ ti atac lu-lu, nanj gitôm gwêc nanj mbu gêli sa ma pi sip ŋapaŋ.

⁷ Inj ŋamalac kainj dinanj, gauc nem bu inj oc kôc gêtŋ danj yêc Pômdau dom.

⁸ Inj ŋamalac gauc lu-lu-ŋga, ma kôm ndê gêtŋ honj bambalinj.

Dahê gauc pi mone ti wapa ŋapaŋ dom

⁹ Mac asidôwai nanj lau waêm mba ma lau ŋalôm sawa, aô wasôm têtŋ mac bu atac ŋayham sa, bu Pômdau gêlic mac atôm lau tiwaê tu mac nem akêŋ whin-ŋga.

¹⁰ Ma mac lau ti lêtôm, Anôtô bu êŋgwiniŋ mac, goc atac ŋayham sa. Ahê gauc pi mac nem mone ti wapa dom. Bu gêtŋ dau oc ninjga gitôm a ŋamlha ŋayham, nanj

¹¹ ac pi ti ŋandê atu, ma pec e ŋamlha kêsôlô, dec ŋamlha ŋayham dau pacndê. Ma ŋalêŋ tigenj, lau ti lêtôm nanj sem gwelenj ŋapaŋ tu sêtap mone sa-ŋga, nanj oc sêniŋga bocdinaŋ.

Lêtôm ti saê

¹² Asa nanj bu lhac ŋaŋga têtŋ ndoc inj kêsahê lêtôm ti saê, nanj oc tap Anôtô ndê mwasiŋ sa, bu ŋawapac dau kôm inj hu ndê kên whin sinj dom, ma Anôtô oc kên inj ndôc tali ŋapaŋ. Ŋaôli dau dinanj Anôtô gic bata su bu kên têtŋ lau nanj atac whin inj nanj.

¹³ Ŋamalac danj bu lêtôm tap inj sa, nanj hê gauc bu Anôtô kên lêtôm têtŋ inj lec dom. Bu gêtŋ danj gitôm dom bu êntôm Anôtô, ma Anôtô dau kêtôm ŋamalac danj dom.

¹⁴ Mba! Lêtôm ŋahu sip ŋamalac dau ndê atac galac, nanj kên gauc têtŋ inj ma kêtôm inj bu kôm sac.

¹⁵ Ma ŋamalac nanj sôc atac galac ŋapu, nanj kôm mêtê sac. Ma ŋamalac nanj kôm mêtê sac, nanj wêkainj senj mbac ndu-ŋga.

¹⁶ Bocdinaŋ anen asidôwai atac whin-ŋga, ayob daôm bu lau danj sêŋsau mac dom. Lêtôm menj akêŋ Anôtô dom. Mba!

¹⁷ Damanj undambê-ŋga, nanj kên ŋawê honj sêlhac umbonj, nanj mwasiŋ ŋayham honj ŋadau, ma gêtŋ ŋayham honj nanj datap sa, nanj menj akêŋ inj ndê. Tôm béc honj ac pi ma sip tiyham, ma ac ŋa-ayunj yêc tenj dom. Magoc Anôtô gitôm ac ŋa-ayunj dom. Inj kôm gêtŋ ŋayham enj tu êmwasiŋ yac-ŋga, ma kac ndê awha kwi-kwi dom.

¹⁸ Ma inj kên inj ndê yom ŋandô sip yac nenj ŋalôm tu bu kôm yac dati lau wakuc, datôm gêtŋ honj nanj inj kên, nanj si ŋandô mbêc.

Dangô mêtê ti dakôm ŋandô sa

¹⁹ O anen asidôwai atac whin-ŋga, aŋgô su nanj. Atisa ŋagahô tu asôm daôm nem yom-ŋga dom, magoc akêŋ danjam lau ŋatô si yom ŋapep munj. Ma ayob daôm bu atac ŋandê ŋagahô dom.

²⁰ Bu ŋamalac si atac ŋandê kalhac ŋac ahuc e sêso lêtŋ gitêŋ nanj Anôtô tac whinj.

²¹ Tu dinanj-ŋga dec aô wasôm têtŋ mac bu mêtê ŋadômbwi ma mêtê sac honj nanj kêsôwec tiatu yêc gameŋ nom-ŋga, nanj ahu sinj! Aŋgwiniŋ daôm ma akôc Anôtô ndê mêtê nanj sic dulu têtŋ mac su, nanj sa sip nem

nalôm e tidôj, bu yom dau gitôm bu nem mac si.

²² Mac bu angô Anötö ndê yom nambwa, dec oc anjsau daôm. Angô ma akôm nandô sa!

²³ Asa nanj ngô mêtê magoc kôm nandô sa dom, nanj gitôm namlac nanj tôc gwanij sip busunôm bu lic dau angô andô.

²⁴ Inj gêlic su, goc sa gi ma ngahô kêlinj angô andô sinj.

²⁵ Magoc asa nanj tôc gwanij Anötö ndê yomsu nandô* nanj kégapwêc yac su yêc mêtê sac, ma sôc napa ti gauc gêm napanj, nanj Anötö oc nem mbec gêj honj nanj inj kôm.

²⁶ Asa nanj gauc gêm bu inj gêm akinj Anötö napep, magoc gêm gôlinj dau ndê êmbala dom, nanj kêsau dau. Ma gêj honj nanj inj kôm bu nem akinj Anötö, nanj gitôm gêj nambwa ma gic Anötö tandô nayaham dom.

²⁷ Mac bu anem akinj Anötö nalênj gitênj nanj inj oc lic nayaham, goc akôm gêj bocdec. Anem mosibu ti lauwêhê sawa nanj sêhôt nwapac, nanj sa. Ma ambo ahê têtj mêtê nadjômbwi nom-nga honj.

2

Datoc lau honj sa

¹ O anej asidôwai, mac nanj akênj whinj yac neñ njawasi njadaw Pômdau Yisu Kilisi. Atoc lau tiwaê ma lau waêmba honj sa nalênj tigenj.

² Mboe mac akac daôm sa tu alic om-nga, ma namlac lu sêsôt sêmenj. Ngac danj sôc njakwê njawasi ti gôlôn gol, magoc ngac danj inj ngac nalôm sawa nanj sôc njakwê akwa gwelenj-nga.

³ Mac oc akôm sake? Mboe mac oc atoc ngac ti njakwê njawasi sa, ma asôm têtj inj bu, “Am ndôc pônj nayaham dindec,” a? Ma asôm têtj ngac nalôm sawa, “Am lhac nambu-nga dê,” me “Ndôc nom dindec yêc yac gahinj-nga,” a?

⁴ Mac bu akôm bocdinan ma atoc mac nem lau natô sa hôt gêlêc lau natô su, dec mac atôm lau sêmatôt yom-nga nanj si gauc tisac.

⁵ O anej asidôwai atac whinj-nga, angô su nanj. Lau nanj lau nom-nga sêlic bu lau nalôm sawa, nanj Anötö tac whinj bu ênyalinj nac sa bu sêkênj whinj nanga, dec sêti lau ti lêlôm yêc inj angô-nga. Ma inj oc kênj nac sêwêkainj gamej undambê-nga nanj inj gic bata bu kênj têtj lau nanj atac whinj inj. Yom dau inj yom nandô.

⁶ Magoc mac apu lau nalôm sawa. Ma lau ti lêlôm nanj mac atoc nac sa, nanj sêtoc mac sa ô dom. Nac sêlic nayaham bu sêngwininj mac,

ma nac bu sêtap yom danj sa pi mac, dec nac oc sêwê mac atênj lau sêmatôt yom-nga andi.

⁷ Yomandô! Ma têtj ndoc lau dau sêngwininj mac, nanj sêpu mac nem njadaw ndê nê nayaham whinj.

⁸ Anötö ndê yomsu nanj sêto yêc bocdec bu, “Atac whinj lau menjanj am-nga gitôm mac atac whinj daôm,” nanj tinjamata yomsu honj nanj sêhêganônj namlac si lêtj sêmbô sêwhinj dandi-nga ma pinj nac honj dônj sêpitigenj. Mac bu danjam wambu yomsu dau, dec mac oc atoc nem asidôwai sa napep.

⁹ Magoc mac bu atoc lau tiwaê sa ma apu lau waêmba, dec mac akôm sac, ma yomsu dau kêmatôt mac, ma tôc asê bu mac lau angili yomsu-nga.

¹⁰ Aô wasôm têtj mac, bu asa nanj danja wambu yomsu honj napep, magoc kêgili yomsu nalhô atêc danj, nanj gitôm namlac nanj kêgili yomsu honj.

¹¹ Anötö dau kênj yomsu danj bocdec, ‘I “Kôm gêj mockainj-nga dom,” ma kênj danj tiyham bocdec, ‘I “Ndic namlac ndu dom.” Am bu kôm mêtê mockainj-nga dom, tigenj am bu ndic namlac danj ndu, nanj dec am gitôm namlac kêgili yomsu honj-nga.

¹² Mac anjalê su bu njasawa saunj Anötö oc ênsahê mac, ênkuc yomsu nanj inj kênj bu êngapwêc yac su. Bocdinan dec asôm yom ti akôm nem mêtê honj napep enj.

¹³ Mac bu tamwalô lau dom, dec Anötö oc tawalô mac dom têtj inj ndê bêt matôt-nga. Tamwalô lau, ma mac oc atap inj ndê matôt sa dom.

Dakôm mêtê nayaham tôc yac neñ dakênj whinj asê

¹⁴ O anej asidôwai. Namlac danj bu sôm, “Aô gakênj whinj Yisu Kilisi,” magoc kôm mêtê nayaham dom, dec inj ndê kênj whinj nandô mba, ma oc nem inj si dom.

¹⁵ Mac bu alic awhê me njac kênj whinj-nga danj nanj pônja njakwê ti gêj danenj-nga, dec mac oc akôm sake?

¹⁶ Mac bu asôm têtj inj bu, “Am ndi ti yom malô, ma oc nayaham bu am tap nem gêj danenj-nga ti njakwê sa,” magoc akênj gêj danj bu anem inj sa dom, dec mac nem akênj whinj oc nandô mbasi.

¹⁷ Bocdinan, asa nanj sôm bu inj kênj whinj, magoc kôm nj-sakinj dom, nanj ndê kênj whinj gitôm gêj batê.

¹⁸ Mboe namlac danj oc sôm, “Aô gakênj whinj, dec gitôm,” ma danj oc sôm bu, “Aô gakôm mêtê nayaham, dec gitôm.” Oyaê! Am bu namlac nanj mêtê nayaham mbasi, dec nalênj bocke aô oc wanjalê bu am kênj whinj

* 1:25: Ngac nanj to Hibru tôc asê bu yomsu amanlu gitôm dom bu ndic dabinj lau bu sêti lau gitênj (7:19; 10:1). Bocdinan lau daêsam gauc gêm bu yom nanj Jems to pi Anötö ndê yomsu nandô, nanj hêganônj yomsu amanlu dom, magoc hêganônj njawaê nayaham. Bu njawaê nayaham whê sa bu Yisu gic dabinj yomsu pwac akwa-nga honj (Mat 5:17) ô yac, ma Nalau Dabunj gêm gôlinj lau sêkênj whinj-nga ma gêm nac sa bu sêsa lêtj gitênj tôc yomsu sôm (Rom 8:2-4).

ñandô? Magoc lic mêtê ñayham dec aô gakôm gambô, oc tôte aneñ gakêñ whiñ asê têt am.

¹⁹ Bocke? Am toc daôm sa bu am kêñ whiñ bu Anôtô tigen dê mbo, a? Aluê! Nalau sac sêkêñ whiñ bocdinañ sêwhiñ, ma sêtôc dau ñandô!

²⁰ Am ñamalac gauc mbasi-nga! Am nem kêñ whiñ nan mêtê ñayham mbasi, nan ti gêtñ ñambwa. Gauc nem yom bocdec.

²¹ Aban Abraham in bu kêñ in ndê atu Aisak ti da pi alta, ma tu dinañ-nga dec Anôtô gêlic in bu ngac gitêñ.

²² Mac hon alic su nan. Abraham ndê kêñ whiñ ti in ndê gwelen sêpuc dau dôn. Ma in ndê gwelen ti sakin gic dabin in ndê kêñ whiñ.

²³ Yom nan sêto yêc nan sôm bu, “*Abraham kêñ whiñ Anôtô dec Anôtô gêlic in ti ngac gitêñ.*” Yom dau ñandô sa pi gêtñ nan in kôm, ma Anôtô dau sam Abraham bu in ndê silip.

²⁴ Bocdinañ mac hon alic! Dakêñ whiñ ñambwa kôm yac dati lau gitêñ yêc Anôtô anjô-nga dom. Gêtñ nan dakôm tu danan wambu Anôtô-nga, ma yac neñ dakêñ whiñ, nan lu-lu sêkôm yac dati lau gitêñ.

²⁵ Ma gêtñ dan tiyham. Gauc nem awhê ser-nga Rahab. In gêm yaom lau Israel-nga nan sêtip gameñ Kanan-nga, ma kêmasan ñac si lêtñ bu sêhò sêndi. Ma tu dinañ-nga Anôtô gêlic in bu awhê gitêñ.

²⁶ Ñamalac nan wayahô mbasi, nan in gêtñ batê. Ma yac bu dakêñ whiñ magoc dakôm mêtê ñayham dom, dec yac neñ dakêñ whiñ gitôm gêtñ batê bocdinañ.

3

Dayob êmbalan

¹ Aneñ asidôwai, anjô su nan! Têtñ Anôtô ndê bêc êmatôc lau-nga, nan in oc kíp yac lau nan andôhôn in ndê mêtê têtñ lau, nan sa ñapep pi yac mba gwelen dau. Tu dinañ-nga mac nem asa bu ti kêdôhônwaga mêtê-nga, nan kôc gauc pi yom dau muñ su nan.

² Mêtê sac kôm yac hon daperñ ñalêtñ daêsam. Ñamalac nan gitôm bu yob ndê êmbala e sôm yom so dan dom, nan ñamalac gitêñ, ma gitôm bu nem gôlin in ndê ñamlic ñagêtñ hon ñapep.

³ Lau nan sêndôc hosi ñahô, nan sêkêñ ain sôc hosi whasun, bu sênem gôlin hosi ma sêkac in kwi êñkuc ñac si atac whiñ.

⁴ Ma akôc gauc pi wan atu-tu. Mbu ñadinda pen lac sac andô, magoc gôlin atêc dinañ kêñ in kêtî kêkuc ngac gôlin-nga ndê atac whiñ.

⁵ Ñalêtñ tigen, yac êmbalan in gêtñ saun andô dan yêc ñamlic ñagêtñ hon, magoc in yom datoc dauñ sa-nga daêsam ñahu. Mac anyalê bu ya ñamsi saun dan gitôm bu ti ya atu ma neñ pwa atu dan su.

⁶ Ma yac êmbalan dau gitôm ya. Yêc yac neñ ñamlic ñagêtñ hon, sac ñahu yêc êmbalan,

ma yac bu dayob ñapep dom, dec sac oc êñsôwec e nem ñamlic sambuc ahuc ma kôm yac neñ têtñ dambo tanli-nga hon tisac. Ma sac nan ñahu yêc êmbalan, nan men akêñ ya lambwam-nga.

⁷ Lau natô sêkôc bôc ti mbac ma sêyob e gêtñ dau timalô. Ma gitôm bu sêkôm mboc ma gêtñ gwêc-nga timalô bocdinañ.

⁸ Magoc lau dan sêtôm dom bu oc sênem malô êmbala. Bu ñamalac êmbala in gêtñ sac nan yêc têtñ dom, ma ñamalac sac gêm in ahuc.

⁹ Yac tam danje yac neñ Pômdau ti Daman undambê-nga ña êmbalan, magoc ñamalac nan Anôtô kêmasan bu sênem in anjô sêmbo nom, nan yac dapucho ñac ña gêtñ tigen dinañ.

¹⁰ Anjô su nan. Mbec ti yom sac, lu-lu sêsa akêñ whasun tigen. O aneñ asidôwai, mêtê dau in sac sambuc!

¹¹ Mac gauc gêm bocke? Oc tôm bu gwêc ma bu ñayham tu danôm-nga lu-lu sêsa akêñ bubata tigen? Mba!

¹² O aneñ asidôwai. Gitôm dom bu datap bu danôm-nga sa yêc gwêc ñalôm. Ma gêtñ dan tiyham. Oc datap wa ñandô sa yêc a kin, me a kin ñandô yêc wa? Mba.

Lau tigauc sêkôm mêtê ñayham

¹³ Mac nem asa in ñamalac tigauc, nan toc dau sa pi ndê gauc dom, magoc kôm mêtê ñayham ma sa lêtñ gitêñ en, tu bu tôte gêtñ dau asê.

¹⁴ Tigen mac lau nan asa lêtñ atoc daôm sa tu ahôc gêlêc asidôwai-nga, me mêtê lêmun-nga bu yêc mac nem ñalôm, nan atoc daôm sa me anjau daôm bu mac lau tigauc lec dom.

¹⁵ Bu lau nan sêkôm mêtê lêmun-nga ti mêtê sêhôc gêlêc dau-nga, nan si gauc men akêñ Anôtô ndê dom. Mêtê dau ñahu yêc nom, kêkuc ñamalac nom-nga si gauc ñambwa, ma men akêñ Sadan ndê.

¹⁶ Mêtê lêmun-nga ti ahôc gêgêlêc daôm-nga bu yêc mac nem ñalôm, dec mac oc apin daôm dôn ñapep dom, ma mêtê sac tidauidau oc nem mac ahuc.

¹⁷ Asa nan kôc gauc ñayham yêc Anôtô ndê, nan gêtñ ñamata-nga in oc kôm mêtê ñawasi en. In oc yob dau bu tac ñandê ñagahô dom, ma in oc ti ñamalac atac whiñ lau ti sôc yom ñapu-nga. In ñamalac tawalô lau-nga ma ndê gwelen oc nem ñandô daêsam. In oc kôm mêtê ñayham têtñ lau tiwaê ma têtñ lau waêmbe sêwhiñ, ma oc êñsau lau dan dom.

¹⁸ Lau nan sêkôm gêtñ malô ma sêhê wamba lau, nan sêtôm lau nan sêso gêtñ ñawhê ñayham sip si ôm. Ma ñac si gwelen dau oc nem ñandô bu ñac ma lau daêsam sêtap lêtñ gitêñ sa.

4

Lêtñ atac whiñ gêtñ nom-nga-nga

¹ Akôc gauc pi gêñ nanj kôm mac atac ñandê ti asôm daôm. Aô wasôm têtñ mac, bu mêtê dau menj akêñ mac nem ñalôm akwa, nanj kac mac tu asa lêtñ atac whinj gêñ nom-nga-nga.

² Gêñ nanj mac atac whinj, nanj mac atap sa dom, ñahu bu mac atenj têtñ Anôtô dom. Mac tamgatu gêñ dau ñapañ e mac atac ñandê sa ti asôm daôm, ma mac oc akôm mwasac e nditôm bu andic ñamalac ndu. Magoc mac atôm dom bu akôc gêñ nanj mac atac whinj.

³ Ma têtñ ñatô mac atenj gêñ têtñ Anôtô, magoc inj kêtñ têtñ mac dom. Mac atap sa dom, ñahu bu mac atenj gêñ dau tu bu amwasin daôm-nga ñambwa, ma gauc dinan inj solop dom.

⁴ Mac atôm lau mockainj-nga, bu mac ahu Anôtô sinj ma asap gêñ nom-nga dôñ. Mac anjô! Asa nanj tac whinj gêñ nom-nga hôc gêlêc, nanj Anôtô ndê silip dom, inj Anôtô ndê ñacyo.

⁵ Anôtô ndê yom nanj sêto yêc, nanj whê sa bu ñalau nanj Anôtô kêtñ mbo yac nenj ñalôm, nanj gêm lêmunj yac nenj gatuñ ma tac whinj ñandô bu dasap inj dôñ ñapañ. Gauc nem yom dau ñapap, bu inj yom ñambwa dom.

⁶ Anôtô kêtñ ndê mwasin têtñ yac tu bu puc yac dôñ pi lêtñ sac-nga. Tu dinan-nga sêto yom yêc bocdec bu:

Anôtô kêtwinij lau nanj sêtoc dau sa, magoc kêmwasin lau nanj sêngwinij dau.
[Prov 3:34]

⁷ Bocdinan asôc Anôtô ñapu. Apuc daôm dôñ têtñ Sadan bu êntôm mac dom. Amasuc inj su ma inj oc lhô su yêc mac.

⁸ Atigasuc Anôtô dec inj oc tigasuc mac. Mac lau nanj akôm mêtê sac, nanj angwasin amam ma ahu mêtê dau sinj. Ma mac lau nanj anjuc Anôtô ti gauc lu-lu, nanj amasan nem ñalôm ñawasi sa.

⁹ Anem daôm kwi ma atanj tu mac nem sac-nga. Mac nem mbwac nem dau kwi ti danjibo, ma mac nem atac ñayham nem dau kwi ti atac ñawapac.

¹⁰ Angwinij daôm yêc Pômdau anjô-nga, goc inj oc toc mac sa.

Anjôlinj yom pi nem asidôwai dom

¹¹ O asidôwai, anjôlinj yom pi daôm dom. Asa nanj gêm dôhôn dau pi ndê asidôwa danj, nanj gêlic asidôwa dau sac ma sôm yom pu inj-nga, nanj pu yomsu ma gêlic yomsu dau sac whinj.* Ma am bu pu yomsu, dec am sôc yomsu dau ñapu dom.

¹² Anôtô nanj kêtñ yomsu, nanj ndê ñaclai yêc bu nem lau si, me senj ñac su. Ma inj tawasê oc ênsahê lau honj pi ñac si mêtê. Bocdinan am asa dec gauc gêm bu ênsahê nem asidôwai?

* 4:11: Lau atu-tu gauc gêm bu Jems kôc gauc pi yomsu tigenj bu 'Atac whinj nem asidôwai tôm am tac whinj daôm,' dec to yom dinan. Yomsu dau yêc Lev 19:18; ma Jem 2:8.

Datoc daun sa dom

¹³ Aô wasôm yom pi lau nanj gauc gêm bu sêti ñadau dau. Mboe ñamalac danj oc sôm yom bu, "Kwahic dec me lanjê, aô watêtñ malac atu danj wandi, wanem gwelenj nditôm yala danj sambuc, ma watap mone daêsam sa."

¹⁴ Mac atôm dom bu anyalê gêñ nanj oc hôc asê têtñ lanjê. Mac alic nem têtñ ambo tamli-nga bu inj gêñ atu, a? Mba! Inj gitôm yawalec nanj puc pi menj magoc ñasawa saun enj hê su.

¹⁵ Gauc nem bu ati ñadau tu amasan daôm nem lêtñ asa-nga dom, magoc asôm yom bocdec bu, "Pômdau bu lic ñayham, dec yac oc ambo tanli ma akôm gêñ bocdec me gêñ bocdê."

¹⁶ Magoc mac lau wachuc nanj êlêmê atoc daôm sa, ma mac nem mêtê dau inj mêtê sac.

¹⁷ Bocdinan asa nanj kêyalê lêtñ ñayham magoc kôm dom, nanj kôm sac.

5

Jems kêtñ puc lau ti lêtôm

¹ Mac lau ti lêtôm nanj ac mone ti wapa daêsam sa, nanj anjô! Apuc dangibo sa ma atanj pi ñawapac nanj gic waê bu tap mac sa têtñ bêtñ ñambu-nga.

² Awa ti wapa ma ñakwê nanj mac ac sa tu daôm-nga, nanj hôc gêlêc su ma yêc ñambwa e da nôm ma sop senj su.

³ Oyaê! Bêtñ ñambu-nga menj kêpiñ su, magoc mac akôm bu andic nem awa silba ma gol sa ñapañ. Mac oc atap matôc sa tu mac nem awa nanj hêko wêmbwa e da nôm su. Ma tu gêñ dinan-nga dec mac nem ñamsôm oc tisac whinj, gitôm ya gêñ mac.

⁴ Anjô! Mac angaminj ñaôli ñayham têtñ lau nanj sêkôm gwelenj têtñ mac. Ma Pômdau Ñaclai Nàdau ngô ñawaê ma oc êmatôc mac pi gêñ dau.

⁵ Mac ambo nom ti amwasin daôm kêlêc, atôm bôc nanj senj gêñ ñawahô e sêtôp atu, ma sênyalê dom bu ñasawa saunj ñac si ñadaui oc sêndic ñac ndu ma sênenj.

⁶ Mac êlêmê amatôc lau gitêtñ ma akic yom bu andic ñac ndu, magoc lau dau sêkên kisa mac dom.

Dahôc ñawapac ti atac pa su

⁷ Bocdinan asidôwai, ahônj Pômdau ndê bêtñ mbu menj-nga ti nem atac pa su. Lau nanj sêsô gêñ sip ôm, nanj sêhônj gêñ dau bu nem ñandô. Sêmbô ti atac pa su ma sêhônj u bu ndic ma ac bu pi tôm ñandoc.

⁸ Ma mac bocdinan. Ndoc menj kêpiñ bu Pômdau oc mbu menj, dec apuc daôm dôñ bu alhac ñanja, ma ahônj inj ti nem atac pa su.

⁹ O asidôwai, asêc daôm dom. Mac bu asêc daôm, dec oc atap Anôtô ndê matôc sa, bu inj

ndê béc êmatôc lau-nga menj kêpiñ, gitôm in dau menj kalhac mac nem andu ñagatam.

¹⁰ Asidôwai, akôc gauc pi propet akwa-kwa. Nac sêhóc ñawapac daêsam, magoc sêhoc yom asê sem Pômdau angô ti atac pa su. Gauc nem ñac si lêñ dinan ma ankcuc.

¹¹ Lau nanj sêhóc ñawapac ti atac pa su, nanj yac tampiñ ñac. Mac angô min pi Job, nanj hóc ñawapac daêsam, magoc gêñ dau ku in dulu dom, in kalhac nanja. Ma mac anyalê bu tinambu Pômdau gêm in sa tiyham. Yomandô! Pômdau in tawalô yac ma atac apu yac ñandô.

¹² O anej asidôwai, ayob daôm tu gêñ atu dindec-nga. Mac bu akôm gêñ dan, dec asôm, “Aêc,” ma yom dau gitôm. Mac bu akôm dom, dec asôm, “Mba,” ma mac nem yom dau gitôm. Atôc amam pi undambê me pi nom me pi gêñ dan tu bu andic señej nem yom-nga dom. Mac bu akôm bocdinan, dec oc atap Anötö ndê matôc sa.

Yom daten mbec-nga

¹³ Mac nem asa bu tap ñawapac sa, nanj tenj mbec. Ma mac nem asa nanj atac ñayham sa, nanj nem wê ma êmpiñ Pômdau.

¹⁴ Mac nem asa bu gêmbac, nanj kêñ yom têtñ gôlôwac dabuñ si lau bata sêmen, ma sêtenj mbec tu in-nga ma sêmbac ndip kwi pi in ñagôlôñ sênem Pômdau angô.

¹⁵ Mbec nanj mac aten ti akêñ whiñ, nanj oc nem ñamalac gêmbac dau sa. Pômdau oc nem in sa ma kôm in ñayham sa tiyham. Ma in ndê sac bu yêc, goc tenj mbec tu gêñ dau-nga whiñ, ma Pômdau oc suc kwi.

¹⁶ Bocdinan asa nanj kôm sac, nanj hoc ñayom asê têtñ asidôwa dan, ma asidôwa dau tenj mbec tu in-nga. Akôm bocdinan, ma atenj mbec pi mac nem asidôwai nanj gêmbac, bu akôm ñac ñayham sa tiyham. Mbec nanj ñamalac gitên dan tenj, nanj mbec ti ñaclai, ma oc nem ñandô.

¹⁷ Gauc nem propet Elaija. In ñamalac gitôm yac. In tenj mbec bu u ndic dom, dec u gic dom gitôm yala tö ma ayô 6.

¹⁸ Goc in tenj mbec tiyham, dec Anötö kêñ u gic ma gêñ ôm-nga sem ñandô tiyham.

Danem lau nanj sêhu Anötö ndê lêñ sin, nanja

¹⁹ Anej asidôwai. Mac nem dan bu hu Anötö ndê lêñ ti yom ñandô sin, ma dan bu nem in ndê ñalôm kwi ma kôc in mbu menj tiyham,

²⁰ dec anyalê gêñ bocdec. Asa nanj gêm ñamalac sac kwi bu hu mêtê sac sin, nanj kégaho in su yêc señ mbac ndu-nga, ma gêm in sa bu tap ñagêyô sa tu in ndê sac daêsam-nga dom.

Pita ndê bapia ñamata-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Ngac nan to bapia dindec in Pita, Yisu ndê aposel dan. In to têng lau sêkên whin-nga nan sêmbo babalip tòm gamen hon nan lau Rom-nga sem gôlin. Lau dau sêhóc ñawapac daêsam, ma lau sêkên kisa ñac tu sêkên whin Yisu-nga.

Pita tac whin bu puc ñac dôn, bu sêlhac ñannga ma ti atac ñayham tu mwasiñ atu ti ñawasi atu nan Anôtô gic bata tu ñac-nga yêc undambê. Tôm Anôtô un Yisu sa akên lau batê-nga, nan oc kôm têng ñac bocdinañ. In to yom pi ñandê ti ñawapac daêsam nan Yisu hóc têng ndoc in mbo nom, ma sôm bu lau nan sênkuc Yisu, nan sêwêkain in ndê lêng dinañ. In whê sa bu ñawapac tidau-tidau gitôm bu puc ñac dôn, ma tinjambu têng ndoc Pômdau mbu men, nan ñac oc sêtap waê atu sa. Ma Pita to yom pi lêng ñayham ma dabun bu lau sêkên whin-nga sênkuc.

Pita gic hu ndê bapia ñamata-nga

¹ Aô Pita, Yisu Kilisi ndê aposel, gato bapia dindec têng mac lau nan Anôtô kêyalin mac sa, mac lau nan ambo nom atôm lau apa, ma andóc babalip yêc gamen Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia ma Bitinia-nga.

² Daman Anôtô kêyalê gên hon mun su, dec kêyalin mac sa bu Yisu Kilisi ndê dac êngwasin mac nem sac hon su, ma bu Nalau Dabun kôm mac ati lau dabun, nan ñanjam wambu Kilisi ñapep. Mwasin ti yom malô akên Anôtô ênsalê mac ahuc.

Yom pi Anôtô ndê mwasin atu nem yac si-nga

³ Tampin Anôtô, yac nen Pômdau Yisu Kilisi ndê Damba. Nahu bu in tawalô yac ndu andô, dec kôm yac datiwakuc. Gên dau ñandô sa bocdec bu, in un Yisu sa akên lau batê-nga, ma pin yac dôn tam damin in, ma bocdinañ dec yac dakên batan ñandô ñayham kêlêc, nan bu oc dandóc tanli ñapan.

⁴ Ma dawêkain gên lêpsêm ñayham, nan ndê ñawasi oc nînga dom, ma tôm dom bu tisac me hê su. Anôtô po gên dau sa gwanan tu mac-nga yêc undambê.

⁵ Mac atap Anôtô ndê mwasin nem mac si-nga sa su, ma in kêmasan mwasin dau ña-ñandô su ma hôñ têm bu tôle ñandô dau asê tiawê têng béc ñambu-nga. Ma tu mac nem akên whin-nga, dec Anôtô ndê ñaclai oc yob mac e atap ñandô dau sa.

⁶ Aô kayalê bu mac ambo ti atac ñayham atu ñapan tu Anôtô ndê mwasin hon dinañ-nga. Magoc aô kayalê bu ñawapac daêsam tap

mac sa têng ñasawa dindec, dec kôm mac nem ñalôm ñawapac whin. Mac ac waê bu atap gên dau sa, magoc in gên ñasawa apê-nga en.

⁷ Mac anyalê bu lau sêpec gol tu bu ñadômbwi nînga ma gol ñawasi solop gacgen yêc. Ma ñalên tigen, ñawapac nan tap mac sa, nan men bu ênsahê mac nem akên whin. Anôtô gêlic mac nem akên whin bu gên ñandô, gitôm gên ñaôli atu, nan hóc gêlêc gol nan oc nînga whin nom dindec, nan su. Ma mac bu ahóc ñawapac ma asap nem akên whin dôn ñannga, dec têng ndoc Yisu Kilisi mbu men têng béc ñambu-nga, nan in oc toc mac sa ma kên waê ti ñawasi ñayham têng mac.

⁸ Mac nem dan gêlic Yisu pi tandô dom, têng ñamata-nga e men têng kwahic dec, magoc mac atac whin in ma akên whin in ambo. Ma mac nem atac ñayham tu in-nga in gên atu andô, ma hóc gêlêc ñamalac si gauc me yom tu awhê sa-nga.

⁹ Ma ndoc men kêpin bu mac atap Anôtô ndê mwasin nem mac si-nga ña-ñandô sa, nan ti mac nem akên whin ñahu.

Propet sêhoc Anôtô ndê lêng nem yac si-nga asê

¹⁰⁻¹¹ Lau propet sêhoc yom asê mun su, pi mwasiñ nan mac atap sa su. Kilisi ndê Nalau mbo ñac si ñalôm, ma kêgilî ñac bu sêhoc yom asê pi Anôtô ndê lêng nem lau si-nga. Nalau dau hoc asê têng ñac gwanan su, bu Anôtô ndê Mesaya oc hóc ñandê, ma tinjambu tap ñawasi atu sa. Magoc ñac sênjalê têm ti ndoc ma ñalên su dom, ma tu dinañ-nga dec sêkôm ñannga bu sêkip ñahu sa.

¹² Nalau tôle asê têng lau propet bu yom nan sêhoc asê, nan tu ñac dau-nga dom, magoc sêhoc asê gwanan tu sênem mac sa-nga. Ma lau nan sêhoc ñawaê ñayham asê têng mac, nan sêwhê yom dau sa ña Nalau Dabun nan Anôtô kên sip akên undambê men, nan ndê ñaclai. Gên hon nan propet sêhoc asê, nan Anôtô ndê anjela bocdinañ tac whin ndu andô bu sênjalê ma sêlic ñandô.

Dasa lêng dabun dandic ñawaê

¹³ Tu dinañ-nga dec akóc gauc ñapep pi lêng bocke in lêng solop tu asa-nga, ma ambo ti nem gauc ñawa. Akên batam ñapan ti tamkwê mwasin atu nan mac oc atap sa têng béc nan Yisu oc hoc dau asê.

¹⁴ Mac ati Anôtô ndê balêkoc solop, dec ñanjam wambu in ñapep, ma ahu mêtê sac hon nan mac akôm têng ndoc mac am gauc Anôtô, nan sin.

¹⁵ Anôtô nan kêgalêm mac sa ati in ndê, nan in dabun andô. Tu dinañ-nga dec ayob daôm nem lêng hon bu akôm mêtê dabun en, atôm in dau.

¹⁶ Bu sêto Anôtô ndê yom yêc bocdec bu: Aô Anôtô dabun, bocdinañ asa nem lêng dabun en. [Lev 11:44-45]

¹⁷ Ambo nom atôm lau apa, ma atôc Anötö ma atoc in sa napep. Nahu bu Anötö, nan mac ata bu Daman, nan oc toc nmalac dan sa hôc gêlêc dan dom, têtj ndoc in ênsahê lau hon pi nac si lêtj. In oc ênsahê lau hon na dôhông tigenj.

¹⁸ Mun-nga mac atôm lau akin mêtê sac-nga, tu lêtj gauc mbasi-nga nan apami sic dulu têtj mac. Magoc Anötö gêmli ti kègapwêc mac su yêc sakin mêtê sac-nga dinan. In gêmli mac su, na gêtj nan oc nînga whin nom dindec gitôm gol me silba, nan dom. Mba. Mac anyalê su bu

¹⁹ in gêmli mac su na Kilisi ndê dac, nan hôc gêlêc gêtj nâôli atu-tu nom-nga hon su. Kilisi kêtj dau ti da gitôm domba nawasi nayaham nan njasac mbasi.

²⁰ Anötö kèyalin in sa têtj ndoc in kêtj undambê ti nom su dom, ma têtj in asê tiawê têtj têtj jambu-nga dindec, tu mac-nga.

²¹ Ma tu gêtj nan Kilisi dau kôm tu mac-nga, dec mac akêtj whin Anötö, nan un in sa akêtj lau batê-nga, ma kêtj nawasi atu têtj in. Bocdinan kwahic dec Anötö ti mac nem akêtj whin nahu, ma mac akêtj batam bu atap mwasin atu nan in gic bata têtj mac, nan sa.

²² Mac asôc yom nandô nahu su, dec ahu lêtj ti mêtê nâdômbwi hon sin su, tu bu anjuk mêtê nandô atac whin asidôwai-nga. Bocdinan kwahic dec aô watej mac bu akêtj nem nâlôm sambuc bu akôm mêtê dau nandô sa-nga.

²³ Bu mac atiwakuc su. Mac atiwakuc nahu sip gêtj nom-nga nan gic waê bu nînga, nan dan dom. Mba. Mac atiwakuc nahu sip Anötö ndê Yom nan gitôm gêtj tali, ma oc yêc napan enj.

²⁴ Tôm yom nan sêto yêc bocdec bu: Nmalac nom-nga hon sêtôm kwanj, ma nac si waê gitôm nâola ôm-nga.

Kwanj yêc nâsawa apê ma tibasô, ma nâola bocdinan kêsôlô.

²⁵ Magoc Pômdau ndê yom yêc napan. [Ais 40:6-8]

Ma Pômdau ndê yom dau, in nawaê nayaham nan sêhoc asê têtj mac su.

2

¹ Tu dinan-nga dec ahu mêtê sac-sac hon sin. Mêtê alic lau sac-nga hon, mêtê ansau lau-nga, mêtê dasôm yom nayaham magoc dakôm nandô sa dom-nga, mêtê lêmun-nga ti lêtj dapu lau-nga tidau-tidau, nan ahu hon sin.

² Akôm nânga bu akôc Anötö ndê yom sa sip nem nâlôm e tidông, nâlêtj tigenj tô

balêkoc dedec tac whin bu sênôm su. Ma tôc dinda ndê su gêm balêkoc dedec sa bu sêtiatu, dec Anötö ndê yom oc kôm mac nem akêtj whin ênsôwec tiatu ma aliac nânga e atap Anötö ndê mwasin nem mac si-nga nâandô sa.

³ Mac anyalê Pômdau su ma anjahê su bu in ndê mwasin in nayaham, bocdinan dec ahu mêtê sac hon sin, ma anjahê gêtj tu puc gatôm dông-nga.

Yisu ti hoc nmatata-nga andu-nga

⁴ Atigasuc Pômdau Yisu nan gitôm hoc tali nan Anötö kèyalin sa ti hoc nmatata-nga bu kwê ndê andu lhac nâhông-nga. Nmalac sêtec in, magoc Anötö dau kèyalin in sa, ma gêlic in nayaham kêtj.

⁵ Mac bocdinan atôm hoc tali nan Anötö bu kwê sa ti Nalau Dabun ndê andu. Ma in kèyalin mac sa ati lau dabun, bu anem akin in atôm in ndê lau dabunsiga. Ma mac nem gwelen nandô, nan bu akêtj daôm sambuc atôm da nan in oc lic nayaham, ma kôc sa tu Yisu Kilisi-nga.

⁶ Tôc yom nan Anötö sôm pi Kilisi, nan sêto yêc bocdec bu:

Alic su nan! Aô gakêtj hoc dan kalhac Lôt +Sayon, nan aô dau kayalin sa ma galic nayaham kêtj bu ti hoc nmatata-nga andu-nga.

Asa nan kêtj whin in, nan oc maya dau dom. [Ais 28:16]

⁷ Mac akêtj whin dec alic hoc dau nayaham kêtj. Magoc lau nan sêkêtj whin dom, nan sêtec hoc dau tôc sêto yêc bocdec bu:

Hoc nan lau sêkwê andu-nga sêtec, nan kwahic ti hoc nmatata-nga yêc andu dau. [BW 118:22]

⁸ Ma yom dan tiyham yêc bocdec:

In hoc nan lau daêsam oc sêtin gahi pi ma sêpen. [Ais 8:14-15]

Nac sêpen, nahu bu sêtec yom pi Kilisi, tôc yom nan Anötö hoc asê gwanan su.

Anötö ndê lau si lêtj

⁹ Magoc Anötö, nan kègalêm mac sa bu ahu nasec sin ma ambo in ndê nawê atu nâlôm, nan kèyalin mac sa mun su ati in ndê, ma bu ati gôlôwac dabun ton tigen, ma anem akin in gitôm lau dabunsiga nan sem akin nac si Kin. In kôm mac sa ati in dau ndê lau, tu bu ahoc yom asê pi gêtj atu-tu hon nan in kôm tu mac-nga.

¹⁰ Mun-nga mac Anötö ndê lau dom, magoc kwahic dec ati Anötö ndê lau solop. Ma mun-nga mac atap in ndê tawalô sa dom, magoc kwahic dec mac atap sa su.*

* 2:10: Pita kôc gauc pi yom nan propet akwa Hosea to mun su. Anötö sôm têtj Hosea bu sam in ndê balêkoc dan bu 'Anen lau dom' (Hos 1:9; 2:23b), ma dan bu 'Lau nan aô atac whin nac dom' (Hos 1:6; 2:23a). Balêkoc lu dinan sêti dôhông lau Israel-nga nan dangapêc têtj Anötö. Magoc tinambu in tawalô lau Israel-nga, dec sam nac bu 'Anen lau' (Hos 2:1, 23b) ma 'Lau atac whin-nga' (Hos 2:1, 23a).

¹¹ Aneñ lau atac whiñ-nga. Nom dindec ti mac nem malam ñandô dom, magoc mac ambo atôm lau apa. Aô bu wanem la mac bu akôm mêtê sac-sac ñalôm akwa-nga ñandô sa dom. Bu mêtê kainj dinanj gitôm ñacyo nanj gic sinj têt mac ñapanj, ma gitôm bu senj mac nem gatôm su.

¹² Mboe lau nanj sêkênj whiñ dom, nanj oc sêngôlinj yom pi mac, ma sêsôm bu mac lau akôm sac-nga. Magoc ambo awhiñ ñac ma ayob bu akôm mêtê ñayham enj, dec ñac oc sêlic bu mac nem lêtj ti sakinj honj ñayham, ma mboe oc ti lêtj bu sênem dau kwi ma sêkôc Anôtô sa ti ñac si Pômdau, ma sêmpinj inj têt ndoc inj mbu têtj yac menj.

Dasôc gôlinjwaga ti ñadaui ñapu

¹³ Tu Pômdau-nga dec asôc lau honj nanj sem gôlinj sêmbo nom, nanj ñapu. Asa nanj ti mac nem kinj atu, nanj asôc inj ñapu.

¹⁴ Ma lau nanj kinj dau kêtj bu sênem gôlinj gamenj ñatô, nanj asôc ñac ñapu bocdinañ. Inj kêtj ñac bu sêkênj ñagêyô têtj lau nanj sêkôm sac, ma bu sêtoc lau nanj sêkôm ñayham, nanj sa.

¹⁵ Bu Anôtô tac whiñ bu mac akôm mêtê ñayham enj, e lau gauc mbasi-nga nanj sênjalê inj ti ndê yom dom, nanj sêngapic whasunjuhuc, ma tôm dom bu sêngôlinj yom pi mac.

¹⁶ Ambo atôm lau akinj ñambwa dom, magoc ambo atôm lau nanj sêti ñadau dau. Magoc gauc nem bu yom dau kênj ñasawa têtj mac bu asa lêtj sac-nga dom. Mba. Bu kwahic dec mac ati Anôtô dau ndê lau akinj, dec asa nem lêtj anjuc inj ndê atac whiñ.

¹⁷ Atoc lau honj sa ñapep, ambo ti atac whiñ asidôwai sêkênj whiñ-nga honj, atôc Anôtô ti asôc inj ñapu ñapep, ma atoc nem kinj nom-ñaga sa.

¹⁸ Mac lau nanj am akinj ñadaui, asôc ñac ñapu ma atoc ñac sa ñapep. Akôm ñalênj tigenj têtj ñadaui ñayham nanj sêyob mac ñapep, ma têtj ñadaui sac nanj si ñalôm apê, nanj bocdinañ.

¹⁹⁻²⁰ Mac bu akôm sac dom, magoc sêkênj ñandê têtj mac tu anyalê Anôtô ma anjuc inj-nga, dec ahôc gêtj dau, ma gauc nem bu Anôtô gitôm bu êmwasiñ mac ô ñandê dinanj. Magoc mac bu akôm sac ma sêndic mac, nanj tamkwê mwasiñ danj ô ñandê dau dom, bu inj lêtj solop bu sêmatôc mac.

Tanjuc Kilisi ndê dôhônj hôc ñandê-nga

²¹ Bu lau nanj Anôtô kêgalêm ñac sa, nanj sic waê bu sêhônj ñawapac kainj dinanj. Nahu bu Kilisi hôc ñandê tu mac-nga bocdinañ, dec tót dôhônj têtj mac bu anjuc-nga.

²² Tôm yom nanj sêto yêc nanj sôm bocdec bu:

Inj kôm sac danj dom, ma sôm yom sac danj sa whasunjuhuc. [Ais 53:9]

²³ Têtj ndoc lau sêsôm yom sac-sac pi inj ti sêpu inj, nanj inj sôm yom sac danj ô dom. Ma

têtj ndoc sêkênj inj hôc ñandê, nanj gic ndoc ñac bu kênj ñagêyô-nga dom. Mba. Inj kênj dau sambuc sip Anôtô amba, nanj oc êmatôc gêtj honj ñalênj gitêtj.

²⁴ Inj hôc yac nenj sac ñagêyô pi dau ñamlic, têtj ndoc inj mbac ndu pi a gicso dau. Inj kôm bocdinañ tu bu yac dahu mêtê sac sinj gitôm lau batê sêhu gêtj nom-nga sinj, ma dambo tanjli ti dasa lêtj gitêtj enj. Mêtê sac inj gitôm gêmbac atu nanj kôm yac honj, magoc ñandê atu nanj Yisu hôc, nanj kôm yac ñayham sa tiyham.

²⁵ Bu munj-nga mac akôm mêtê sac tidau-tidau tôm domba nanj si ñadau mbasi, ma sêmbo babalip. Magoc kwahic dec mac ambu atêtj ñgac ñayham yob domba-nga, nanj yob mac nem gatôm ñapep enj.

3

Lauwhê ma laungac si lêtj ñayham

¹ Aô bu wanem la mac lauwhê whiñ bocdec bu, asôc nem akwenj ñapu ñapep. Ma ñalênj dinanj mac nanj nem akwenj sêkênj whiñ yom ñandô dom, nanj mboe mac nem lêtj ñayham oc nditôm bu nem ñac kwi ma sêkênj whiñ. ñac oc sênem dau kwi ñahu sip yom daêsam nanj mac bu asôm tu bu anem ñac kwi-nga dom.

² Mba. Sêkac dau kwi ñahu sip ñac sêlic bu mac atoc Pômdau sa ñandô, ma asa nem lêtj ñawasi enj.

³ Mac lauwhê anjô. Akôc gauc ñapep pi gêtj awê-nga tôm anem bocbinj kêclauñ, me gôlônj ñamlic-nga ti ñakwê ñalôli atu-tu. Bu gêtj dinanj ñadanj oc kôm mac ati lauwhê ti anjôm yêc Anôtô anjô-nga dom, ma bocdinañ gauc nem ênjêc dom.

⁴ Gêtj nanj kôm mac ati lauwhê ti anjôm yêc Anôtô anjô-nga, nanj lêtj ñayham ti lêtj malô nanj yêc sinj dau yêc nem ñalôm. Mêtê kainj dinanj Anôtô tac whiñ hôc gêtjêc, ma oc tôm dom bu ñinga.

⁵ Bu lauwhê dabunj munj-nga-nga nanj sêkênj whiñ Anôtô, nanj sênjuc lêtj tigenj dinanj. ñac sêsôc si ñgaci ñapu, dec sêti lauwhê ti anjô.

⁶ Gauc nem Sara, nanj sôc inj nakwenj Abraham ñapu ma sam inj bu ndê ñadau. Ma mac bu akôm mêtê ñayham enj, ma atôc daôm tu gêtj danj-nga dom, nanj mac atôm Sara ndê atuwêi.

⁷ Ma aô bu wanem la mac lau-ñgac whiñ bocdec bu. Mac anyalê su bu mac nem lauwhê si licwalô gitôm mac nem dom. Bocdinañ ayob bu asa lêtj ti gauc tu ambo awhiñ ñac-nga, ma bu atoc ñac sa ñapep. Ma gauc nem bu mac honj oc atap Anôtô ndê mwasiñ andôc tamli-nga sa awhiñ daôm. Mac laungac anjuc lêtj dinanj, dec gêtj danj oc lhac mbec nanj aterj têtj Anôtô, nanj ahuc dom.

Lêj n̄ayham bu lau sêkêj whin-nga hon sênkuc

⁸ Aô bu wasôm yom n̄atô tiyham nan̄ gic waê mac hon̄. Ambo awhin̄ daôm ti n̄alôm tiger̄. Tamwalô nem asidôwai nan̄ sêhóc n̄awapac, ma anem n̄ac sa bu atóc nem atac whin̄ n̄ac-nga asê. Ma ahu gauc atoc daôm sa-nga hon̄ sin̄.

⁹ Lau bu sêpu mac me sêkôm mêtê sac tidau-tidau têtj mac, nan̄ ayob bu akôm ô dom. Magoc asôm yom n̄ayham ma anem mbec lau dau. Nahu bu Anôtô kêgalêm mac sa bu atap in̄ dau ndê mbec n̄amwasin̄ sa.

¹⁰ Gauc nem yom nan̄ sêto yêc bocdec: Asa nan̄ tac whin̄ bu mbo n̄ayham tôm in̄ ndê têtj mbo tali-nga, nan̄ yob whasun̄ têtj yom sac-sac ma yom tasan̄ hon̄.

¹¹ In̄ puc dômbwê mêtê sac hon̄ ma kôm mêtê n̄ayham en̄, ma ên̄sahê n̄anga bu sa ndê lêtj hon̄ malô en̄.

¹² Nahu bu Pômdau tatijn̄ lau gitêtj ma kên̄ dan̄ga n̄ac si mbec. Magoc in̄j atac tec ma an̄gô yaê lau sêkôm sac-nga. [BW 34:12-16]

Lau nan̄ sêsa lêtj gitêtj, nan̄ oc sêtap kisa sa

¹³ Mac bu akêj nem n̄alôm sambuc tu akôm mêtê n̄ayham-nga, dec asa oc kêtj sac mac?

¹⁴ Magoc mac bu ahóc n̄awapac ma atap kisa sa tu asa lêtj gitêtj-nga, nan̄ atóc daôm ti ahêgo daôm dom, bu mac atap Anôtô ndê mwasin̄ sa su.

¹⁵ Apo Kilisi sa ti Pômdau ndóc nem n̄alôm. Akóc gauc n̄apan̄ pi Anôtô ndê mwasin̄ n̄ayham nan̄ mac tamkwê ambo, dec têtj bocke lau bu sêndac mac pi gêtj dau, nan̄ mac atôm bu awhê gêtj dau n̄ahu sa têtj n̄ac.

¹⁶ Magoc akôm gêtj dau ti asap lêtj malô dôj, ma atoc lau hon̄ sa. Ayob daôm bu asa nem lêtj hon̄ n̄apap en̄, dec oc tôm bu ambo ti atac pa su bu mac nem giso mbasi. Ma lau nan̄ sêpu lêtj n̄ayham nan̄ mac asa tu akêj whin̄ Kilisi-nga, nan̄ oc maya dau tu n̄ac si yom-nga.

¹⁷ Anôtô bu kên̄ n̄asawa têtj lau bu sêkêj n̄awapac têtj mac tu akôm mêtê n̄ayham-nga, nan̄ n̄ayham, hóc gêlêc sêkêj n̄awapac têtj mac tu akôm mêtê sac-nga.

Kilisi ndê mbac ndu n̄a-n̄andô

¹⁸ Bu Kilisi dau mbac ndu tidim tigen̄ tu lau hon̄ si sac-nga. Kilisi in̄ n̄gac gitêtj, tigen̄ in̄ hóc n̄awapac dau ô yac lau dakôm sac-nga, bu êmasan̄ lêtj datigasuc Anôtô-nga. In̄ mbac ndu gitôm n̄amalac ti n̄amlic nom-nga, magoc Anôtô un̄ in̄ sa ti n̄alau.

¹⁹ Ma ti n̄alau dec in̄ gi hoc ndê tisa n̄awâ asê, têtj n̄alau nan̄ sêndóc gapocwalô.

²⁰ Nalau dinan̄,* n̄ac dangapêc têtj Anôtô têtj Noa ndê têtj. Têtj têtj dinan̄ Anôtô kóc ndê n̄alôm dôj, ma hôn̄ Noa bu ndic dabin̄ wan̄ atu nan̄ in̄ sô. Ma wan̄ dau gêm lau 8 solop si têtj ndoc bu sun̄ atu.

²¹ Bu dau tôm d ôhôn̄j tu busan̄gu nan̄ gêm mac lau têtj kwahic dec-nga si. Busan̄gu dau gêm mac sa bu kêgwasin̄ n̄adômbwi n̄amlic-nga su n̄ambwa dom. Magoc bu dau gêm mac si bu in̄ pin̄ mac dôj am damin̄ Yisu Kilisi tu in̄ ndê tisa akêj lau batê-nga, ma tóc asê bu mac amatin̄ pwac awhin̄ Anôtô bu asa nem lêtj n̄awasi en̄ ambo in̄ an̄gô-nga.

²² Ma Kilisi dau pi undambê gi su, ma ndóc Anôtô ndê andô-nga, ma an̄ela ma gôlin̄ ti n̄aclai hon̄ sêsoc in̄ n̄apu.

4

Lau sêkêj whin̄-nga si lêtj

¹ Kilisi hóc n̄andê ma mbac ndu tôm n̄amalac, ma boc-dinan̄ dec akóc gauc pi in̄ ndê lêtj dinan̄, ma amasan̄ daôm bu an̄kuc in̄. Bu asa nan̄ tóc dau dom bu hóc n̄andê tu Kilisi-nga, nan̄ tóc asê bu in̄j tec lêtj mêtê sac-nga.

² Ma boc-dinan̄ mêtê sac n̄alôm n̄agalac-nga oc tôm dom bu nem gôlin̄ in̄ tiyham, ma in̄ oc sa ndê lêtj hon̄ tôm Anôtô ndê atac whin̄, e in̄ ndê têtj mbo tali-nga pacndê.

³ Bu têtj balin̄ hic su mac akôm mêtê sac tidau-tidau, tôm lau nan̄ sem gauc Anôtô, nan̄ sêkôm. Lau kain̄ dinan̄ sêngamin̄ dau têtj mêtê sac dan̄ dom. Sêkôm mêtê n̄alôm n̄agalac-nga ti mockain̄-nga maya pac, sen̄ asam ti sênôm gêtj êjin̄ n̄ac-nga n̄apan̄, ma sêkôm mêtê sac tu sênem akin̄ gwam-nga.

⁴ Ma kwahic dec sêlic bu mac lau akêj whin̄-nga ahu n̄ac si mêtê wachuc ti lêtj sêkôm mêtê sac bambalin̄-nga sin̄ su, dec n̄ac gauc gêm yom daêsam ma sêmbalin̄ yom n̄amlic daêsam pi mac, tu sêpu mac-nga.

⁵ Magoc Anôtô oc ên̄su lau dau pi n̄ac si mêtê têtj in̄ ndê bêc êmatóc lau-nga. In̄ kêmasan̄ dau su bu ên̄sahê lau nan̄ sêmbo tali ti n̄ac nan̄ sêmbac ndu su.

⁶ Tu yom dinan̄-nga dec sêhoc n̄awâ n̄ayham asê têtj lau. Ma lau nan̄ sêmbac ndu su, nan̄ si sêmbac ndu kêkuc lêtj matóc-nga nan̄ lau nom-nga hon̄ sic waê bu sêtap sa tu sêkôm sac-nga. Magoc tu n̄ac sêngô n̄awâ n̄ayham su-nga, dec n̄ac si gatu gitôm bu oc mbo tali whin̄ Anôtô.

* 3:20: Yom dau n̄ahu yêc awê dom. Lau n̄atô gauc gêm bu n̄alau dinan̄, n̄ac an̄ela sac nan̄ dangapêc têtj Anôtô têtj Noa ndê têtj, dec in̄ kên̄ n̄ac sêndóc gapocwalô n̄apan̄ (alic Gen 6:1-3; ma 2 Pit 2:4). Ma lau n̄atô gauc gêm bu n̄ac lau nom-nga nan̄ dangapêc têtj Anôtô têtj Noa ndê têtj, nan̄ si n̄alau. Ma yom nan̄ Yisu hoc asê têtj n̄alau dinan̄, nan̄ bu tóc asê têtj n̄ac bu in̄ ku n̄ac ti in̄ ndê n̄acyo hon̄ dulu, têtj ndoc in̄ mbac ndu pi a gicso dau ma tisa tiyham.

⁷ Têm menj kêpinj su bu gên kwahic dec-nga honj oc ninga. Bocdinañ atimêtê daom ñapep ma ambo ti gauc ñawa tu aten mbec-nga.

⁸ Asap mêtê atac whin asidôwai-nga dôn hóc gêlêc mêtê ñayham honj su. Bu asa nanj mêtê atac whin-nga gêm in ahuc, nanj tòm bu suc sac bocke nanj in ndê asidôwai sêkôm têt in ñapan, nanj kwi.

⁹ Akôc lau sa ti andic ya ñac, ma akôm ti atac ñayham enj.

¹⁰ Anôtô gic sam in ndê mwasiñ têt mac honj bu akôm gwelenj tidau-tidau. Akôm mwasiñ dau sa ñambwa dom, magoc mac tigen-tigen anem akinj nem asidôwai ñapep tòm mwasiñ dau puc mac dôn.

¹¹ Am asa nanj tap mwasiñ hoc yom asê-nga sa, nanj sôm yom tòm Anôtô dau sôm yom sa am whamsun. Am asa nanj bu nem akinj gôlôwac dabun, nanj nem akinj tòm licwalô nanj Anôtô kêt têt am. Ma tu sakinj tidau-tidau nanj mac honj akôm-nga, nanj dec lau oc sêmpinj Anôtô tu Yisu Kilisi-nga. Datoc in sa tu in ndê ñawasi ti ñaclai-nga tòm têt honj ndi. Yomandô.

Lau nanj sêkên whin Kilisi oc sêtap kisa sa

¹² O anenj lau atac whin-nga. Asô tu ñawapac ti kisa nanj kwahic dec mac ahôc, nanj-nga dom. Alic tòm gêt wakuc nanj am gauc ñahu, nanj dom.

¹³ Magoc atac ñayham bu mac awêkainj Kilisi ndê lêt hóc ñandê-nga. Ma bocdinañ têt ndoc in mbu menj, ma lau honj sêlic in ndê ñawasi atu, nanj mac oc atac ñayham atu bocdinañ.

¹⁴ Lau bu sêpu mac tu Kilisi ndê ñaê-nga, nanj gauc nem mwasiñ atu nanj mac atap sa su, bu Anôtô ndê Ñalau ti ñawasi atu mbo whin mac.

¹⁵ Aô gasôm yom dec hêganônj ñandê ti ñagêyô nanj lau sêhóc tu sic yomsu nom-nga popoc-nga dom. Mba. Bu mêtê dandic ñamalac ndu-nga, danem kanj gêt-nga ma tanjalôm lau danj si yom-nga, nanj gic waê lau sêkên whin-nga dom.

¹⁶ Magoc mac bu ahôc ñandê tu anjuk Kilisi-nga, nanj mayam daom dom, magoc ampin Anôtô bu in hê Kilisi ndê ñaê pi mac.

¹⁷ Bu ñawapac bocke nanj tap yac sa têt têt kwahic-nga, nanj menj bu ênsahê Anôtô ndê lau yac munj. Bocdinañ oc ñalênj mba bu lau nanj sêkên whin Anôtô ndê ñawaê ñayham dom, nanj sênlêc saê ti ñawapac têt têt ñambu-nga.

¹⁸ Tôm yom nanj sêto yêc nanj sôm bu:

Lau gitên nanj sêtap Anôtô ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa, nanj sênlêc ñawapac dom. Bocdinañ lau nanj dangapêc têt Anôtô ma sêkôm sac ñapan, nanj oc sêlhô su dom andô. [Prov 11:31]

¹⁹ Bocdinañ Anôtô bu kêt ñasawa têt lau bu sêkên ñawapac têt mac lau nanj ati in

ndê, nanj gauc nem yom daêsam e ahu mêtê ñayham sinj dom. Magoc akênj daom sambuc asôc in amba ñapu, bu in kêmasanj mac ti gêt honj, ma oc hu mac sinj dom.

5

Pita gêm la lau bata ma lau wakuc ti lau honj

¹ Kwahic dec aô bu wanem la lau bata nanj sêyob mac. Aô daun ngac bata danj, ma aô daun galic Kilisi hóc ñandê ma mbac ndu. Ma aô oc wawêkainj in ndê ñawasi nanj oc menj sa tiawê têt bêt in mbu menj-nga.

² Mac lau bata, ayob Anôtô ndê domba nanj sêmo mac nem gôlinj ñapu, nanj ñapep. Akôm tu lau sênynalinj mac sa ti sêkac mac-nga dom, me tu akôc ñaôli-nga dom, magoc ayob ñac ti atac ñayham ma ti nem ñalôm sambuc tu anem akinj Anôtô-nga.

³ Ma atôc dôhônj ñayham têt Anôtô ndê domba nanj sêmo mac ñapu. Mac ñadau ñac, magoc atoc daom sa me akôm gêt ti ñanjan têt ñac dom.

⁴ Ma têt ndoc Yisu, nanj ti lau sêyob domba-nga honj si ngac atu, nanj mbu menj, nanj in oc kôc mac sa ma kêt ñaôli ñayham ti ñawasi atu têt mac, nanj oc ninga dom.

⁵ Mac lau wakuc, danam wambu ti asôc nem lau bata ñapu. Ma mac lau honj akôc gauc daêsam pi daom me apo daom sa hóc gêlêc nem asidôwai dom, magoc ambo ti angwiniñ daom. Bu Anôtô ndê yom danj, sêto yêc bocdec bu:

Anôtô kêgwiniñ lau nanj sêtoc dau sa, magoc kêmwasinj lau nanj sêngwiniñ dau.

[Prov 3:34]

⁶ Tu dinan-nga dec ambo Anôtô ndê ñaclai ñapu ma angwiniñ daom, ma bocdinañ têt ndoc nanj in gêlic ñayham, dec in oc po nem waêm sa.

⁷ Gêt bocke nanj kêt wapac mac, nanj akênj sip Anôtô amba, ñahu bu in gauc gêm mac ñapan, ma tac whin bu nem mac sa.

⁸ Atimêtê daom ñapep ma anem ali, bu mac nem ñacyo Sadañ kêsâlê ñasawa tu bu êntôm mac-nga ñapan. In gitôm layon nanj tanj atu ma kêsêlênj kêgihî ñapan ma kêsâlê gêt tu nenj-nga.

⁹ Alhac ñanja ma asap nem akênj whin dôn bu akênj ñasawa danj têt Sadañ dom, ma amasuc in su. Ma gauc nem bu mac nem asidôwai sêkên whin-nga nanj sêmo nom ñagamenj honj, nanj sênsahê ñawapac kainj tigenj tòm mac.

¹⁰ Anôtô in mwasiñ honj ñadau nanj kêgalêm mac sa bu pinj mac dôn anem daminj Kilisi, ma awêkainj in ndê ñawasi nanj oc ninga dom. Ñasawa saun in oc êngaho mac su yêc ñawapac nanj kwahic dec mac ahôc, ma in oc ndic sejenj mac ma puc mac dôn ña in ndê ñaclai, bu alhac ñanja.

¹¹ In ndê ñaclairi atu oc yêc ñapañ. Yomandô.

Pita gic bata ndê yom

¹² Sailas nañ galic gitôm aneñ asidôwa ñandô tu puc aô dôñ-ñga, nañ gêm aô sa dec alu ato bapia apê dindec têt mac. Bapia dau bu puc yom pi Anötö ndê mwasin dôñ bu gêt ñandô, ma êngilí mac bu tamkwê mwasin dau ñapañ.

¹³ Lau sêkêt whin-ñga nañ sêndôc malac Babilon,* nañ Anötö kêgalêm sa sêti in ndê lau sêwhin mac, nañ sêkêt si accsalô têt mac. Ma Mak, nañ galic gitôm aneñ balê, nañ bocdinañ.

¹⁴ Akam daôm aṅkuc lau sêkêt whin-ñga si lêt. Yom malô têt mac hon nañ akêt whin Kilisi.

* 5:13: Pita to yom pi malac Babilon, magoc lau daêsam gauc gêm bu yom dau hêganôñ malac Rom.

Pita ndê bapia tilu-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Pita to ndê bapia tilu-nga hêganônɔ lau sêkênɔ whin-nga nan sêmbo babalip yêc nom nɔgamenɔ tidau-tidau. In to bu kênɔ puc nac pi kêdôhônɔwaga tasan daêsam nan sêhóc asê. Lau dau sêndôhônɔ lau bu Yisu oc mbu men dom, ma sêsôm bu mêtê sac in mêtê nayham.

Pita po lau sêkênɔ whin-nga sa tu nac si lêt ti sakin-nga ma kégili nac bu sêlhac nɔnga tu Yisu-nga. In whê sa bu Yisu mbu men nɔgahô dom, nahu bu Anôtô atac whin bu lau hon sênem dau kwi, ma sêtap Anôtô ndê mwasin nem nac si-nga sa, dec tinambu Yisu oc mbu men. Ma in kênɔ puc lau pi nɔgêyô sac nan gic waê kêdôhônɔwaga tasan, ma pi lau hon nan sêtec yom nɔandô ma sêsap mêtê sac dônɔ.

Pita gic hu ndê bapia tilu-nga

¹ Aô Saimon Pita, Yisu Kilisi ndê aposel ti ndê nɔgac akin, gato bapia dindec têt mac lau nan akênɔ whin in. Anôtô kêmwasin mac awhin yac nɔ mwasin nayham kêlêc, dec dati lau dakênɔ whin-nga. Ma yac dakênɔ whin bocdec bu, Anôtô gêlic yac datôm lau gitênɔ tu Yisu Kilisi, yac nen Anôtô ma Nɔgac Gêm Yac Si-nga, nan ndê lêt gitênɔ-nga.

² Yac aten mbec bu Anôtô kênɔ gauc têt mac bu anyalê inlu yac nen Pômdau Yisu Kilisi, e inlu si mwasin ti yom malô ênsalê mac ahuc.

*Anôtô ndê kêyalin ti kêgalêm yac sa nɔ-
nɔandô*

³ Anôtô kêgalêm yac sa, nahu sip in dau ndê nɔwasi atu ti ndê mêtê gitênɔ. Ma in kêmwasin yac nɔ in dau ndê nɔclai atu, dec puc yac dônɔ bu dambo tanli ti datoc in sa nɔpêp nɔ yac nen lêt hon. Ma yac datôm bu dakôm bocdinan, nahu bu in ndê nɔclai gêm yac sa bu tanyalê in tidônɔ.

⁴ Ma tu in dau ndê nɔwasi ti mêtê gitênɔ-nga, dec in gic bata bu kênɔ mwasin atu ma nayham kêlêc têt yac. Ma mwasin dau oc kôm gwelen yêc yac nen nɔlôm, tu bu nem yac kwi-nga e dasa nen lêt gitênɔ ti dabun en ma datôm in dau, ma dalhō su yêc lêt dandinan-nga nan gic waê lau nan sêsap mêtê nɔlôm nɔgalac-nga dônɔ.

⁵ Tu yom hon dinan-nga dec ayob daôm nɔpêp bu mac nem akênɔ whin ti gên nɔandô mbasi-nga dom. Asa nem lêt akênɔ whin-nga ti nem nɔlôm sambuc, ma asap mêtê nayham dônɔ. Ma ati lau tigauc tu lêt nayham bu asa-nga.

⁶ Atimêtê daôm nɔpêp, ma alhac nɔnga en. Asa nem lêt hon nɔpêp en, tu bu atôc asê bu mac atoc Anôtô sa.

⁷ Ma asap mêtê atac whin nem asidôwai-nga dônɔ e andic dabun nem lêt atac whin lau hon-nga. Nalên dinan dec mac nem akênɔ whin oc ti gên nɔandô mbasi-nga dom.

⁸ Mêtê hon dinan bu ênsôwec tiatu-tiatu nɔpan e tidônɔ mac nɔandô, dec mac nem gauc anyalê yac nen Pômdau Yisu Kilisi-nga oc ti gên nambwa ma nɔandô mbasi-nga dom.

⁹ Bu asa nan sôm bu in kêyalê Pômdau, magoc kôm mêtê nayham-nayham dinan dom, nan gitôm nɔmalac tandô pec nan gêlic gamen dom, ma in kêlhin sin bu sac hon nan in kôm mun-nga, nan Anôtô suc kwi su ma kêgwasin in ndê nɔlôm nɔwasi sa.

¹⁰ Tu dinan-nga anen asidôwai, anсахê nɔnga bu asap mêtê nayham hon dinan dônɔ, tu bu tôc asê bu Anôtô kêyalin ti kêgalêm mac sa nambwa lec dom. Nahu bu mac bu asap mêtê dau dônɔ, dec oc tôm dom bu mac apen.

¹¹ Ma bocdinan Anôtô oc kôc mac sa atôm lau ti waê atu, bu ambo gamen nan yac nen Pômdau ti Nɔgac Gêm Yac Si-nga Yisu Kilisi gêm gôlin, nan oc yêc nɔpan.

Pita tec bu sêlhin yom nɔandô sin

¹² Tu dinan-nga dec aô bu wakênɔ puc mac bu gauc nem yom hon dinan nɔpan. Aô kayalê bu mac akôc yom nɔandô sa ma anyalê tidônɔ su.

¹³ Magoc aô galic nayham bu wakênɔ puc mac tôm anen têt wambo tanli-nga hon bu anlhin yom dau sin dom.

¹⁴ Bu Pômdau Yisu Kilisi hoc asê têt aô bu anen têt wahu nom dindec sin-nga men kênɔ sin.

¹⁵ Bocdinan kwahic dec aô tac whin nɔandô bu mac anyalê yom hon dindec tidônɔ sambuc yêc nem nɔlôm, bu têt ndoc aô bu wahu mac sin, nan mac oc gauc nem yom dindec nɔpan, ma akôm nɔandô sa.

*Pita puc lau aposel ti propet si yom dônɔ
bu yom nɔandô*

¹⁶ Yom nan yac lau aposel ahoc asê têt mac pi Pômdau Yisu Kilisi ndê nɔclai ti ndê béc mbu men-nga, nan nahu sip yom nambwa nan nɔmalac gauc kê dom. Mba. Yac daun alic in ndê nɔclai ti nɔwasi atu su.

¹⁷⁻¹⁸ Bu yac ambo awhin Kilisi yêc lôc dabun, ma angô in Damba Anôtô Nɔwasi Nɔdau ndê awha nan sa akênɔ undambê. Anôtô dau toc Kilisi sa, ma po in ndê waê sa têt ndoc in sôm yom pi in bocdec bu, “Aô nen atungac dau dindec. Aô galic in nayham, ma atac whin in ndu andô.”

¹⁹ Gên hon nan yac alic ti angô, nan pun yom nan propet akwa-kwa sêhoc asê ti sêto mun su, nan dônɔ têt yac. Bocdinan atôc gwanin yom dau nɔpêp, bu whê nem gauc sa pi yom nɔandô, gitôm yɔ nɔawê nan pô gamen

ņasec. Ma asap yom dau dôn e Kilisi mbu menj, ma tôte gën honj tiawê têng mac, gitôm Têtênda bêbêc-nga pi menj ma bêc wakuc menj sa.

²⁰ Ma anyalê gën atu danj bocdec bu, yom honj nanj Anôtô ndê propet sêto, nanj njanj njahu yêc nac dau-nga dom.

²¹ Bu yom nanj propet sêhoc asê, nanj njahu yêc namalac dom, magoc sêhoc Anôtô dau ndê gauc ti yom asê tôm Njalu Dabunj kac njac.

2

Kêdôhôngwaga tasanj oc sêmenj

¹ Magoc propet tasanj sêmbu lau Israel-nga njalôm, sêwhinj Anôtô ndê propet njandô, ma njalên tigenj kêdôhôngwaga tasanj oc sêtisa yêc mac lau akênj whinj-nga nem tonj njalôm bocdinanj. Njac oc sênsau bu sêndôhông yom njandô, magoc yom dau inj yom tasanj, ma gitôm bu tim lau e sêninga gacgenj. Yom njandô pi Pômdau nanj gêmlihi njac su, nanj njac oc sêsec ahuc, ma bocdinanj dec têng bêc njambu-nga, Anôtô oc tinj njac su sêninga njagahô enj.

² Njac oc sêtim lau daêsam nanj sêkênj whinj gwalec, e sênkuc njac ma sêkôm mête mayan-nga tidau-tidau tôm njac dau sêkôm. Ma tu njac si lêng dinanj-nga, dec lau njatô oc sêpu yac lau dakênj whinj-nga nenj lêng yom njandô-nga.

³ Njac lau atac whinj mone-nga, dec njac oc gauc kê minj tu sêndôhông mac-nga, ma sêmbac-sêmbac yom mac bu anemlihi njac. Magoc yom matôc-nga nanj Anôtô kêmatinj tidôn munj su tu sêninga-nga, nanj hông njac gitôm njacyo nanj yêc bêc dom, magoc gêm nenenj njac mbo.

Lau sac oc sêwê Anôtô ndê matôc sa dom

⁴ Akôc gauc pi yom dindec. Anjela nanj sêkôm sac, nanj Anôtô hu njac si yom sinj dom, magoc kênj njac sêndôc gapocwalô lambwam-nga, bu sêndôc njasec njalôm e tôm bêc matôc-nga hôte asê.

⁵ Ma lau nanj sêkôm sac têng têm njamata-nga, nanj Anôtô hu njac si yom sinj dom bocdinanj. Mba. Inj kênj bu sunj atu ma senj lau sac honj su sinja, magoc Noa nanj tôte lêng gitênj ti ndê gôlôwac 7, nanj Anôtô gêm njac sa.

⁶ Ma gauc nem malac atu Sodom ma Gomora ti lau honj nanj sêndôc dinanj, nanj Anôtô kênj ya gên su e njadê njambwa yêc. Gênj dau tôm dôhông pi gênj nanj lau nanj sêsap mête sac dôj, nanj oc sêtap sa têng bêc njambu-nga.

⁷ Têng ndoc dinanj Anôtô kêgaho Lot su yêc malac Sodom, bu inj njac gitênj nanj njalôm njawapac njandô tu lau sac malac dinanj-nga si mête njadômbwi tidau-tidau-nga.

⁸ Yomandô. Lot inj njac gitênj ma ndê njalôm njawasi. Ma mête sac nanj inj njô ti gêlic yêc

malac dinanj tôm bêc honj, nanj kênj wapac inj ndê njalôm.

⁹ Yom honj dinanj tôte asê bu lau nanj sêsap Anôtô ti ndê lêng dôj, nanj Pômdau gitôm bu nem njac si yêc njawapac ti saê nanj tap njac sa. Ma inj gitôm bu hê lau sac si yom dôj e inj kênj njagêyô têng njac têng bêc njambu-nga.

¹⁰ Ma inj oc kênj njagêyô sac sambuc têng lau nanj sênkuc mête njalôm akwa-nga nanj kôm njac njadômbwi sa yêc inj angô-nga, ma sêtec bu sêsoc Pômdau me lau danj njapu.

Kêdôhôngwaga tasanj si lêng

Kêdôhôngwaga tasanj nanj sêmbu sêwhinj mac, nanj sêtoc dau sa ma sêkôm gën honj yêc lau angô-nga ti maya pac. Njac sêtoc dau dom tu sêsôm yom sac-sac pi Anôtô ndê lau ti njawasi.*

¹¹ Anôtô dau ndê anjela nanj si njac lai ti njanga hôte gêlêc njac lau dau si su, nanj sêngôlinj yom me sêsôm yom sac danj pi lau ti njawasi yêc Pômdau angô-nga dom.

¹² Magoc kêdôhôngwaga tasanj dinanj sêsôm yom sac-sac daêsam pi Anôtô ndê gën nanj sênyalê njahu dom. Njac sêtôm bôclai nanj sênyalê lêng malô ti gauc njayham danj dom, nanj lau sêlô sip huc ma sic ndu. Ma tôm bôclai sic waê bu sêninga, dec kêdôhôngwaga tasanj dinanj oc sêninga bocdinanj.

¹³ Anôtô oc kênj njagêyô sac têng njac ô sac nanj sêkôm têng lau. Njac atac whinj mête sênom ti sênenj asam-nga, ma maya mbasi dec sêkôm têng acsalô enj. Têng ndoc sêndôc ti senj gën sêwhinj mac, nanj sêhu si mête sac sinj danj dom, ma bocdinanj sêkôm mac nem waêm njayham tisac.

¹⁴ Njac lau tagatu sêkôm sac dôj njapanj. Njac sêtim lau nanj si sêkênj whinj babalê, ma sêhê njac bu sêkôm sac sêwhinj njac. Ma njac lau gwalam akwa tu tagatu lau si gênj-nga. Bocdinanj dec sic waê bu sêtap Anôtô ndê atac njandê sa.

¹⁵ Njac sêhu lêng solop sinj gacgenj, ma sênkuc Beo atungac Balam ndê lêng. Ngac dau atac whinj mone hôte gêlêc, dec kôm sac tu tap awa sa-nga.

¹⁶ Ma tu inj ndê lêng dinanj-nga dec Anôtô kênj donji danj sôm inj. Donji dau inj gênj sôm yom-nga dom, tigenj Anôtô kôm inj sôm yom tôm njamalac, bu lhac propet dau ndê lêng gauc mbasi-nga ahuc.

¹⁷ Lau dinanj sêtôm bubata nanj tibasô ma yawalec nanj mbu oc soc su ninja njagahô enj. Anôtô kêmasanj gamenj njasec atu danj tu njac sêndôc-nga.

¹⁸ Njac sêsôm yom njambwa-njambwa tu sêtoc dau sa-nga. Ma sênsahê bu sêtim lau sêkênj whinj-nga wakuc bu sêmbu sêtêng lêng sac-nga

* 2:10: Lau ti njawasi - yêc ndê bapia, Pita to yom tigenj nanj 'njawasi.' Lau njatô gauc gêm bu yom dau hêganônj anjela, magoc lau njatô gauc gêm bu yom dau hêganônj lau sêkênj whinj-nga, me lau sêkênj whinj-nga si lau bata.

naŋ ɲasawa apê eŋ sêhu sinj su, naŋ sêndi. Naŋ sêngilî lau kainj dinan bu sêsa lêng ɲalôm ɲagalac-ɲga, naŋ meŋ akên ɲalôm akwa.

¹⁹ Naŋ sêndôhôn lau dau bu yao danj yêc dom, dec sêtôm bu sêkôm gêŋ tôm si atac whin. Magoc ɲac dau ɲac lau akinj ɲambwa ma mêtê sac ti ɲac si ɲadau. Tôm mac aɲyalê su, gêŋ sake naŋ ndê ɲalai gêm gôlin yac, naŋ ti yac neŋ ɲadau ma tam akinj in. Tu mêtê sac dinan-ɲga, dec sic waê bu sêninga.

²⁰ Bu lau naŋ sênyalê yac neŋ Pômdau ma Ngac Gêm Yac Si-ɲga Yisu Kilisi, naŋ sêhu lêng sêninga-ɲga sinj su. Magoc ɲac bu sêmbu sêtêŋ lêng sac-ɲga dau tiyham, goc mêtê sac ku ɲac dulu. Naŋ sêkôm dandi sêtisac sam-buc, hôc gêlêc ɲamata-ɲga su.

²¹ Naŋ bu sênyalê lêng gitêŋ danj su dom, naŋ oc ɲayham hôc gêlêc sênyalê su ma sêhu sinj, ma sêpuc dômbwê Pômdau ndê yomsu dabuŋ naŋ aposel sic dulu têng ɲac.

²² Gauc nem yom gôlin lu naŋ lau sêsôm bocdec bu, “Giam danj guluc ma kac dau kwi gi gêŋ tiyham,” ma “Bôc naŋ sêngwasin ɲawasi sa, naŋ mbu gi gic matob tiyham.” Yom gôlin lu dinan hêganôn lau tasan dinan solop. ɲahu bu sênyalê Pômdau su, magoc sêmbu sêtêŋ lêng sac-ɲga tiyham.

3

Pômdau ndê bêc mbu meŋ-ɲga

¹ O aneŋ lau atac whin-ɲga, kwahic dec aô gato bapia tilu-ɲga têng mac. Bapia lu-lu bu sêpuc yom ɲandô naŋ akôc sa su, naŋ dôŋ yêc nem gauc ɲapan, ma bu êngilî mac bu akôc gauc ɲayham eŋ.

² Aô tac whin bu mac akôc gauc tiyham pi yom naŋ propet dabuŋ sêhoc asê munj su, ma pi yom naŋ yac neŋ Pômdau ma Ngac Gêm Yac Si-ɲga gic atu ma kên têng lau aposel bu sêndic dulu têng lau.

³ Gêŋ atu naŋ aô bu wakên puc mac pi, naŋ bocdec bu. Gauc nem bu têng têng ɲambu-ɲga lau oc sêmen naŋ sêkôm gêŋ honj tôm ɲac dau si atac whin, ma sêsu mac susu ma sêpu Anôtô ndê lêng.

⁴ Naŋ oc sêsôm, “Yisu sôm bu oc mbu meŋ ma kôm gêŋ honj tiwakuc, a? Inj mbo nde? Têng ndoc damanji sêmbac ndu ma meŋ têng kwahic dec, naŋ dalic bu gêŋ danj tiwakuc dom, ma gêŋ honj yêc tôm têng ɲamata-ɲga andô, têng ndoc nom ti gêŋ honj sêhôt asê ma kêsêlêŋ meŋ.”

⁵ Lau naŋ sêsôm yom kainj dinan, sêsêc Anôtô ndê ɲalai, naŋ sênyalê su, naŋ ahuc. Bu ɲac sênyalê su bu wandêc danj su Anôtô sôm yom ɲa whanŋuŋ ɲambwa ma undambê

hôt asê, ma inj sôm bu bu lêc dau sa ndi poc dau-ɲga, e gameŋ tibasô yêc bu ɲasawa.

⁶ Ma tinjambu inj kên bu dau dinan suŋ e senj nom ti gêŋ honj su sinja.

⁷ Ma Anôtô kêmatin yom tidôn whin, bu ya oc neŋ undambê ti nom kwahic dec-ɲga su, têng bêc naŋ inj oc êmatôt lau honj, ma senj lau sac su sêninga.

⁸ O aneŋ lau atac whin-ɲga. Anlhin sinj dom bu Pômdau gêlic bêc tigen gitôm yala 1,000, ma yala 1,000 gitôm bêc tigen.

⁹ Lau ɲatô sêlic bu Pômdau mbu meŋ ɲagahô dom, dec sêkôc gauc so ma sêsôm bu yom ɲatô naŋ inj gic bata su, naŋ inj oc kôm ɲandô sa ɲagahô dom. Magoc mba. Inj kôc ndê ɲalôm dôŋ tu mac-ɲga, ɲahu bu inj tec bu lau danj sêninga, magoc tac whin bu lau honj sênem si ɲalôm kwi ma sêhu sac sinj. Tu dinan-ɲga dec inj mbu meŋ ɲagahô dom.

¹⁰ Magoc Pômdau ndê bêc mbu meŋ-ɲga oc hôc asê ɲapuc mbasi tôm lau kanj si ndoc sêmen-ɲga. Undambê oc hê su ti ɲakêcsia atu, ma ya oc neŋ nom ti gêŋ honj naŋ yêc nom ti umbonj ɲapu, naŋ su sêninga.

¹¹ Akôc gauc ɲapep. Gêŋ honj oc sêninga ɲalên dinan, ma bocdinan dec mac gauc gêm bu lêng bocce solop gic waê yac lau dakên whin-ɲga bu taŋkuc? Solop bu mac asa lêng dabuŋ, ma akôm mêtê naŋ Anôtô tac whin eŋ.

¹² Ahôn Anôtô ndê bêc ɲambu-ɲga ti anjuc lêng bocdinan, ma akôm gêŋ honj tu bu bêc dau hôc asê ɲagahô-ɲga.* Têng bêc dinan ya oc neŋ gêŋ undambê-ɲga ti gêŋ nom-ɲga honj su.

¹³ M agoc Pômdau gic bata nom ti undambê wakuc têng yac, naŋ oc ti lau gitêŋ si gameŋ sêmbô-ɲga. Kwahic dec yac taŋkwê bu dambo dinan, ma dahôn bu gêŋ dau hôc asê.

¹⁴ Aneŋ lau atac whin-ɲga, mac akên batam gêŋ dau ambo, ma tu dinan-ɲga dec akên nem ɲalôm sambuc bu asa nem lêng honj gitêŋ eŋ, e bêc ɲambu-ɲga hôc asê. Ma bocdinan dec Pômdau oc tap giso danj sa yêc mac-ɲga dom. Inj oc lic bu mac nem lêng honj ɲawasi, ma mac oc atôm bu ambo inj anjô-ɲga ti yom malô.

¹⁵ Aɲyalê bu Pômdau gic têku inj ndê têng mbu meŋ-ɲga ma kôc ndê ɲalôm dôŋ, tu bu kên ɲasawa têng lau daêsam bu sênem dau kwi ma sêtap inj ndê mwasiŋ nem ɲac si-ɲga sa. Anôtô kên gauc ɲayham têng yac neŋ asidôwa atac whin-ɲga Pol, dec inj to yom kainj tigen têng mac.

¹⁶ Yêc inj ndê bapia honj inj to yom pi gêŋ honj dindec. Yom ɲatô naŋ inj to sip ndê

* **3:12:** Yêc ɲabatŋ 9 Pita sôm bu Pômdau gic têku inj ndê têng tu mbu meŋ-ɲga bu kên ɲasawa têng lau bu sêkac si ɲalôm kwi. Ma yêc Mat 24:14 Yisu sôm bu bêc ɲambu-ɲga oc hôc asê dom e ɲawaê ɲayham nem nom ɲagameŋ honj ahuc. Pita gêm la lau dau bu sêsa lêng gitêŋ eŋ, tu bu lau sêlic ma sêkên whin Yisu-ɲga. Yac dakôm bocdinan, ma datenj mbec ti dapuc gwelenj ɲawaê ɲayham-ɲga dôŋ, dec bêc ɲambu-ɲga dau oc hôc asê ɲagahô.

bapia, nan̄ n̄ahu sip̄ n̄alôm gi, ma lau gauc babalê nan̄ sêkêñ whin̄ gwalec, nan̄ sêñsôñ Pol̄ ndê yom̄ n̄atô ma sêñsôñ Anötô ndê yom̄ nan̄ sêto yêc, nan̄ n̄atô bocdinañ. Tu n̄ac si lêñ dinañ-ñga dec n̄ac oc sêniñga.

¹⁷ O anen̄ lau atac whin̄-ñga nan̄ asap Kilisi dôñ ambo. Aô gakêñ puc mac gwanan̄ su, ma bocdinañ dec ayob̄ daôm̄ n̄apep̄ bu lau nan̄ sêsoç Anötô ndê yom̄ n̄apu dom, nan̄ sêñsôñ mac, me sêkac mac su yêc Kilisi dom.

¹⁸ Asap yac nen̄ Pômdau ma Ngac Gêm̄ Yac Si-ñga Yisu Kilisi ndê mwasiñ dôñ, bu nem̄ n̄andô daêsam̄ yêc mac nem̄ n̄alôm, ma mac nem̄ gauc an̄yalê in̄-ñga êñsôwec̄ tiatu-tiatu ndi e ati gwalam̄ akwa akêñ whin̄-ñga. Datoc in̄ ndê waê sa kwahic dec ma tôm̄ bêc sambob. Yomandô.

Jon ndê bapia namata-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Ngac nan to bapia dindéc, nan whê dau sa yêc bapia dau nalom dom, magoc lau tigauc daesam sêsôm bu Jon, Yisu ndê aposel nan to Jon ndê nawaê naye, nan to bapia dindéc whin. In to bapia dindéc gic lau sêkên whin-nga hon nawaê. Lau natô gauc gêm bu Jon to bapia dindéc têt ndoc in ti namalac andô ma ndôc malac Epesas, ma bocdinar in to bu lau gamen Asia-nga sêsam mun.

Jon kên puc lau sêkên whin-nga pi kédôhônwaga tasan nan sêsôm bu namalac si namlic ma gên nom-nga hon tisac su. Bocdinar sêsôm yom pi Anôtô ndê Atu (Mesaya) bocdec bu, oc tôm dom bu in sip nom ma mbo tôm namalac. Ma sêsôm bu Yisu in namalac nambwa, ma sêkên whin dom bu in Anôtô ndê Atu me Anôtô nandô. Nac sêtoc lau si gauc sa kêlêc ma sêsôm bu datap gauc sa, dec tôm bu dambo dawhin Anôtô. Ma sêlic namalac si lêt gitôm gên nambwa, dec sêhêgo dau pi mêtê atac whin-nga dom, ma gauc gêm bu oc tôm bu lau sêkên whin-nga sêkôm mêtê sac napan.

Jon kên puc in ndê lau bu sêsôc yom tasan kain dinan napan dom, ma sêsap yom nandô pi Yisu Kilisi ma mêtê atac whin-nga dôn napan.

Anôtô ndê Atu men mbo nom ti namalac nandô

¹⁻² Yac bu ahoc yom nandô asê têt mac, pi Yisu nan dasam bu 'Yom Tanli-nga.' In yac nen dambo tanli napan-nga nahu, nan mbo whin Daman Anôtô têt têt namata-nga andô, ma tinambu hoc dau asê têt yac. In men mbo nom whin yac, dec yac alic in pi tanôn, amasec in napan, ma angô in dau ndê yom. Ma bocdinar dec yac bu apuc yom pi tanli nahu dau dôn bu yom nandô.

³ Aêc! Yac ahoc yom asê têt mac, pi in nan yac alic ti angô su. Yac atac whin bu mac akôc yom dau sa, dec yac hon oc dapin dau dôn ti dasap yom nandô pi Yisu dôn. Ma yom nandô dau oc pin yac hon dôn danem damin Daman Anôtô lu in ndê Atu, Yisu Kilisi.

⁴ Yac ato yom dindéc têt mac, ma akên batan bu mac oc akôc sa, dec oc kôm yac hon datisambuc.

Tanlêsên dambo Anôtô ndê nawê nalom

⁵ Nawaê nan Yisu dau gic dulu têt yac, nan yac ahoc asê têt mac bocdec bu, Anôtô in Nawê Nadau, ma mêtê nasec-nga dan yêc in-nga dom.

⁶ Bocdinar yac bu dasôm bu dati Anôtô ndê lau, tigen dasa lêt nasec-nga, goc yac lau tasan, ma tanuc yom nandô dom.

⁷ Magoc yac bu dasa nen lêt dambo nawê nalom gitôm Anôtô dau mbo nawê nalom, dec nawê dau pin yac dôn dawhin dau, ma in ndê Atungac Yisu ndê dac oc êngwasin yac nen sac hon su.

⁸ Yac bu dasôm bu yac nen sac mbasi, dec oc tansau dau, ma yom nandô yêc yac nen nalom dom.

⁹ Magoc yac bu dapu dau ma dahoc nen sac asê têt Anôtô, dec dakên whin bu in oc suc yac nen sac kwi, ma êngwasin yac nen nalom nawasi sa tiyham. Bu Anôtô kôm gên gitên en, ma dakên whin bu gên bocke nan in kêmatin tidôn bu kôm, nan in oc kôm.

¹⁰ Yac bu dasôm bu yac nen sac mbasi, nan tôc asê bu dalic Anôtô ndê yom gitôm yom tasan, ma in ndê yom nandô dan yêc yac nen nalom dom.

2

Yisu gêm yac awhan têt Daman

¹ O anen balêkoc, aô atac whin bu mac ahu mêtê sac sin gacgen, ma tu dinan-nga dec aô gato yom dindéc têt mac. Tigen yac nen dan bu kôm sac ma pu dau, goc yac nen nasec nem yac awhan-nga mbo bu nem yac sa. In ngac gitên Yisu Kilisi, ma in oc lhac nahu ma nem yac awhan têt Daman.

² In kên dau ti da ma mbac ndu ô yac, ma gêmli yac nen sac natôp su. Magoc in kôm gên dau tu yac tanwasên-nga dom, in gêmli lau nom-nga hon si sac natôp bocdinar.

³ Yac bu danan wambu in ndê yomsu, dec oc tôc asê bu tanyalê in tidôn.

⁴ Asa nan sôm bu, "Aô kayalê in tidôn," tigen danja wambu in ndê yomsu dom, nan kôm tasan, ma yom nandô yêc in ndê nalom dan dom.

⁵ Magoc asa nan kôc Anôtô ndê yom sa ma danja wambu, nan Anôtô ndê mêtê atac whin-nga gêm nandô su yêc in ndê nalom. Ma yac tanyalê bu dati Anôtô ndê lau nalên bocdec.

⁶ Yac bu dasôm bu dati in ndê lau, nan goc dasa lêt gitên tôm Kilisi dau man.

Yisu ndê yomsu pi mêtê atac whin-nga

⁷ Anen lau atac whin-nga. Aô bu wapuc yomsu nan mac akôc su têt ndoc mac akên whin tiwakuc, nan dôn, magoc aô bu wato tôm yomsu wakuc dom. In yomsu akwa nan mac angô têt ndoc lau sêhoc yom pi Yisu asê têt mac.

⁸ Magoc kwahic dec aô bu wato yomsu dau tiwakuc tiyham têt mac. Yisu ndê lêt hon tôc yomsu na-nandô asê, ma mac nem lêt wakuc kôm yomsu dau nandô sa bocdinar. Bu têt nasec-nga kên bu pacndê, ma nawê nandô dau po asê su.

⁹ Asa nanj sôm bu inj mbo njawê njalôm, tigen atac whinj inj ndê asidôwai dom, nanj gacgenj mbo njasec njalôm.

¹⁰ Magoc asa nanj tac whinj inj ndê asidôwai, nanj mbo njawê njalôm, ma tu dinanj-nga gênj danj oc kôm inj penj dom.

¹¹ Aô wasôm tiyham, bu asa nanj gêlic inj ndê asidôwa sac, nanj mbo njasec njalôm. Inj kêsêlênj mbo njasec, ma njasec dau kôm inj tandô tipec e inj kéalê gamej nanj inj kêsêlênj mbo, nanj dom.

¹² O anenj balêkoc, aô gato yom dindec têng mac, njahu bu Anôtô suc mac nem sac kwi su tu Yisu ndê njâ-nja.

¹³ Ma aô gato yom têng mac lau andô, bu mac anyalê inj nanj mbo têng têng njamata-nga ma mbo njapanj. Ma aô gato yom têng mac lau batac, bu mac aku Sadanj dulu su. O anenj balêkoc, mac anyalê Damanj tidônj su, dec aô gato yom têng mac.

¹⁴ Mac lau andô, mac anyalê inj nanj mbo têng têng njamata-nga, ma mbo njapanj, ma boc-dinanj dec aô gato yom têng mac. Ma mac lau batac, mac alhac njanga ma danjam wambu Anôtô ndê yom nanj tidônj yêc nem njalôm, ma mac aku Sadanj dulu su. Tu dinanj-nga dec aô gato yom dindec têng mac.

Dasap gêng nom-nga dônj dom

¹⁵ Asa nanj tac whinj gêng nom-nga, nanj Damanj Anôtô ndê atac whinj yêc inj ndê njalôm dom. Bocdinanj atac whinj nom ti gêng nom-nga dom.

¹⁶ Nahu bu lau nanj atac whinj gêng nom-nga kêlêc, nanj sêsa lêng njalôm njagalac-nga, njac tagatu gêng, ma sêtoc dau sa tu njac si gêng nom-nga-nga. Mêtê kainj dinanj inj mêtê nom dindec-nga njambwa, nanj njadanj menj akênj Damanj Anôtô dom. Mba!

¹⁷ Ma nom dindec ti mêtê nom dindec-nga gic waê bu nînga, tigenj asa nanj sap Anôtô ti inj ndê lêng gitênj dônj, nanj oc nînga dom, inj oc mbo tali njapanj.

*Kilisi ndê Njacyo**

¹⁸ O anenj balêkoc atac whinj-nga, têng kwahic dec-nga ti têng njambu-nga. Mac angô su bu Kilisi ndê njacyo oc menj, ma kwahic dec Kilisi ndê njacyo daêsam sêhôt asê yac su. Ma bocdinanj dec tanyalê bu têng njambu-nga dau dindec.

¹⁹ Lau dinanj munj-nga sêmbo sêwhinj yac lau dakênj whinj-nga, magoc sêhu yac sinj, dec tanyalê bu njac yac nenj lau solop dom. Nac bu yac nenj lau solop, oc sêhu yac sinj dom.

²⁰ Tigenj Yisu kênj Njalau Dabunj sip mac nem njalôm su, ma mac honj anyalê su bu yom bocke inj yom njandô.

²¹ Aô gato bapia dindec têng mac tu wawhê yom njandô sa têng mac-nga dom. Mba! Mac anyalê yom njandô su, ma yom tasanj danj menj akênj Yom Njandô Njatau Anôtô dom.

²² Aô bu watôc njac tasanj-nda asê têng mac. Asa nanj sôm bu Yisu inj †Mesaya dom, nanj Kilisi ndê njacyo, ma sêc yom njandô pi Damanj Anôtô lu Atu ahuc.

²³ Bu asa nanj sôm bu Yisu inj Anôtô ndê Atu dom, nanj ti Damba ndê gêng dom. Magoc asa nanj kênj whinj bu Yisu inj Anôtô Atu, nanj ti Damba ndê gêng.

²⁴ Ayob daôm njapep bu yom njandô nanj mac angô têng ndoc mac akênj whinj tiwakuc, nanj tidônj yêc nem njalôm njapanj. Yom dau bu yêc nem njalôm njapanj, dec yom dau pinj mac dônj am daminj Atungac ma pinj mac dônj am daminj Damba whinj.

²⁵ Ma bocdinanj mac oc atap mwasinj dandôc tanjli njapanj-nga sa, tôm inj gic bata têng yac su.

²⁶ Aô gato yom dindec bu wakênj puc mac pi lau nanj bu sênsau mac.

²⁷ Angô su nanj! Njalau nanj gêm gôlinj lau tasanj dinanj, inj Njalau Dabunj dom. Magoc Yisu kênj Njalau Dabunj têng mac su, ma inj Njalau Yom Njandô-nga. Ma inj mbo nem njalôm njapanj bu êndôhônj mac pi gêng honj. Tu dinanj-nga mac apônda lau tu sêndôhônj mac-nga dom. Bocdinanj anjuc yom nanj Njalau Dabunj kênj têng mac, ma asap Yisu dônj njapanj.

Anôtô ndê Balêkoc

²⁸ Anenj balêkoc, aô wasôm têng mac bu asap Kilisi dônj. Ma boc-dinanj têng ndoc inj mbu menj ma hoc dau asê, nanj yac oc dalhac inj angô-nga ti atac pa su ma mayanj daunj dom.

²⁹ Mac anyalê su bu inj ndê lêng honj inj lêng gitênj enj, ma bocdinanj anyalê bu lau honj nanj sêsa lêng gitênj, nanj Anôtô kôm njac sêtiwakuc sêti inj ndê balêkoc su.

3

¹ Alic su nanj. Damanj Anôtô tac whinj yac ndu andô, dec sam yac bu inj ndê balêkoc. Ma yac dati inj ndê balêkoc su yomandô. Magoc lau nom dindec-nga sênjyalê yac bu Anôtô ndê balêkoc dom, njahu bu njac sênjyalê inj dom boc-dinanj.

² O anenj lau atac whinj-nga, kwahic dec yac tanyalê su bu dati Anôtô ndê balêkoc, magoc njalênj bocke nanj yac oc dambo têng têng njambu-nga, nanj Anôtô tôte asê têng yac su dom. Tigenj têng ndoc Yisu mbu menj, nanj yac oc dalic inj ndê njawasi ti lêng nanj inj dau mbo, ma tanyalê bu yac oc dambo njalênj kainj tigenj.

* **2:17:** Kilisi ndê njacyo - yêc Yom Grik sêto 'anti-kristos.' Yom dau danem kwi bu 'Inj nanj bu kôt †Mesaya (Kilisi) ndê mala,' ma yom dau hêganônj lau tasanj nanj sênsau lau bu njac Mesaya dau, ma sêsêc yom njandô pi Yisu ahuc. Jon to yom njatô pi nac yêc 1 Jon 4:1-6.

³ Ma lau hon nan sêkên bata gêj dinan, nan sêmasan dau si njalôm njawasi sa, ma sêsa lêng njawasi tôm in dau.

⁴ Asa nan kôm sac, nan kégili Anötö ndê yomsu. Bu sac njahu sip yac dakôm gêj nan so Anötö ndê yomsu.

⁵ Magoc mac anyalê bu Yisu sip menj bu kôc yac nen sac su. Ma in dau ndê sac mbasi.

⁶ Bocdinan asa nan sap Yisu dôj, nan hu mêtê sac sin ndic njawaê. Magoc asa nan kôm sac njapan, nan ndê gauc sa pi Yisu dom, ma kâyâlê in dom.

⁷ Aneñ balêkoc, ayob daôm bu njamalak dan ênsau mac pi mêtê sac dom. Asa nan kôm mêtê njayham, nan ti njamalak gitên kékuc Yisu dau ndê lêng gitên.

⁸ Magoc asa nan kôm sac, nan ti Sadan ndê. Bu Sadan dau kôm sac têng têng njamata-nja andô ma kôm njapan e menj. Anötö ndê Atu sip nom menj nan njahu bocdec bu, tu bu sen Sadan ndê gwelenj su.

⁹ Njamalak bocke nan Anötö kôm in ti-wakuc, nan puc dômbwê mêtê sac. Njahu bu Anötö ndê yom yêc in ndê njalôm gitôm gêj njawê njayham. Yomandô! Gitôm dom bu in sap mêtê sac dôj, njahu bu Anötö kôm in tiwakuc su.

¹⁰ Tu dinan-nja dec tanyalê yêc awê lau bocke nan sêti Anötö ndê balêkoc, ma njac nan sêti Sadan ndê. Lau nan sêsap lêng gitên dôj dom, ma njac nan sêtec si asidôwai, nan sêti Anötö ndê balêkoc dom.

Mêtê atac whin asidôwai-nja

¹¹ Yom atu nan sêhoc asê têng mac têng ndoc mac akên whin tiwakuc, nan bocdec bu, yac atac whin nen asidôwai sêkên whin-nja dandic njawaê.

¹² Anjuc Kein dom, bu in kékuc lêng atac whin-nja dom. In Sadan ndê atu, ma gic asi Abel ndu. Njahu bu in dau ndê lêng sac, ma in gêm lêmunj Abel ndê lêng solop.

¹³ O asidôwai. Lau nom-nja bu sêtec mac, nan ahêgo daôm dom.

¹⁴ Yac tanyalê bu dahu senj dambac ndu-nja sin, ma dambo senj dandôc tanli-nja. Njahu bu yac atac whin asidôwai. Lau nan atac whin asidôwai dom, nan gacgenj sêmbo senj sêmbac ndu-nja.

¹⁵ Asa nan atac tec in ndê asidôwa, nan Anötö gêlic in gitôm njac ndic njamalak ndu-nja. Ma mac anyalê su bu asa nan gic njamalak ndu, nan wêkainj gamenj dandôc tanli njapan-nja dom.

¹⁶ Yac tanyalê mêtê atac whin-nja njahu bocdec bu. Yisu Kilisi dau mbac ndu tu yac-nja. Bocdinan dakên dauj sambuc tu danem asidôwai sa-nja e tôm dambac ndu tu njac-nja.

¹⁷ Asa nan gêlic asidôwa danj pônâ dau, ma ndê gêj yêc tu nem in sa-nja, magoc tawalô in ma gêm in sa dom, nan tôte asê bu

Anötö ndê mêtê atac whin-nja yêc in ndê njalôm dom.

¹⁸ O aneñ balêkoc, yham dom bu dasôm bu yac atac whin asidôwai na yom ti whansun njambwa. Danem njac sa, goc tôte asê bu yac atac whin njac yomandô.

Dalhac ti atac pa su yêc Anötö angô-nja

¹⁹⁻²⁰ Bocdinan, yac bu atac whin nen asidôwai, goc tanyalê tidôn bu tanjuc lêng yom njandô-nja. Magoc yac bu njalôm njawapac yêc Anötö angô-nja tu mêtê natô nan dakôm-nja, nan goc gauc nem yom bocdec bu. Anötö kâyâlê yac nen njalôm ti gêj hon, ma in ndê tawalô in gêj atu. Ma yom dau gitôm bu kôm yac njalôm pên dôj.

²¹ O aneñ lau atac whin-nja, yac bu njalôm lu-lu tu nen lêng-nja dom, dec oc tôm bu datigasuc Anötö ti atac pa su.

²² Ma tanyalê bu gêj nan daten, nan in oc kên têng yac. Njahu bu yac dasôc in ndê yomsu njapu, ma dakôm mêtê nan in gêlic njayham.

²³ Ma in ndê yomsu dau bocdec bu. Dakên whin in ndê Atu Yisu Kilisi, ma atac whin nen asidôwai tôm in gic atu yac.

²⁴ Lau hon nan dangga wambu Anötö ndê yomsu, nan sêmbo in njalôm, ma in mbo njac njalôm. Ma tanyalê bu in mbo yac njalôm, tu Njalau Dabun nan in kên têng yac-nja.

4

Tansahê njalau hon

¹ O aneñ lau atac whin-nja, akên whin lau hon nan sêsam dau bu Anötö ndê propet, nan dom. Mba! Ayob daôm njapen, bu propet tasan daêsam sêhoc asê su. Bocdinan anjahê njac si yom, tu bu alic bu Anötö ndê Njalau gêm gôlinj njac, me mba.

² Ma mac oc anyalê Anötö ndê Njalau njalên bocdec. Asa nan sôm bu Yisu Kilisi menj ti njamalak njandô ma mbo nom, nan Anötö ndê Njalau gêm gôlinj in.

³ Tigenj lau hon nan sêsêc yom njandô pi Yisu ahuc, nan sêkoc Anötö ndê Njalau dom. Njalau nan gêm gôlinj njac, nan Kilisi ndê njacyo ndê. Mac angô su bu Kilisi ndê njacyo oc menj, ma in menj hôte asê nom su.

⁴ Aneñ balêkoc, mac ati Anötö ndê, ma mac aku njac lau tasan dinanj dulu su. Njahu bu Anötö ndê Njalau nan mbo mac nem njalôm, nan hôte gêlêc Sadan, nan mbo lau nom-nja si njalôm, nan su.

⁵ Lau tasan dinan si njahu yêc nom, ma sêsôm yom nom-nja njambwa. Ma lau nom-nja sêkoc njac si yom sa.

⁶ Magoc njac sêkoc yac mba yom sa dom, njahu bu njac sêti Anötö ndê lau dom. Yac ati Anötö ndê, ma lau hon nan sênjalê Anötö, nan sêkoc yac mba yom sa. Njalên dinan dec yac tanyalê lau asa nan Anötö ndê Njalau Yom Njandô-nja gêm gôlinj njac, ma lau asa nan

Sadan̄ ndê ñalau yom tasan̄-nga gêm gôlin̄ ñac.

Mêtê atac whin̄-nga ñahu Anötö dau

⁷ O aneñ lau atac whin̄-nga, yac atac whin̄ neñ asidôwai dandic ñawaê, bu mêtê atac whin̄-nga mer akêñ Anötö dau. Lau hon̄ nan̄ atac whin̄ asidôwai, nan̄ Anötö kôm ñac sêtiwakuc, ma ñac sêñyalê in̄ tidôñ.

⁸ Asa nan̄ tac whin̄ ndê asidôwai dom, nan̄ kêyalê Anötö dom, bu Anötö in̄ mêtê atac whin̄-nga ñahu.

⁹ Ma in̄ tîc in̄ ndê mêtê atac whin̄ yac-nga yêc awê bocdec bu. In̄ kêñ in̄ ndê Atu tigen̄ sip nom men̄, bu yac datap sen̄ dandôc tan̄li-nga sa yêc in̄.

¹⁰ Yac neñ mêtê atac whin̄ Anötö-nga nan̄ ti mêtê atac whin̄-nga ña-ñahu andô dom. Tigen̄ Anötö ndê mêtê atac whin̄ yac-nga, nan̄ mêtê atac whin̄-nga ña-ñahu andô. Bu in̄ kêñ ndê Atu sip nom men̄, ma kêñ dau ti da bu nemlhi yac neñ sac ñatôp.

¹¹ O aneñ lau atac whin̄-nga, Anötö tac whin̄ yac ndu andô, ma bocdinan̄ yac atac whin̄ neñ asidôwai dandic ñawaê.

¹² Ñamalac dan̄ gêlic Anötö su dom, tigen̄ yac bu atac whin̄ neñ asidôwai ñandô, dec Anötö mbo yac neñ ñalôm, ma in̄ ndê mêtê atac whin̄-nga gêm ñandô su yêc yac neñ ñalôm.

¹³ Yac tanyalê bu dambo in̄ ñalôm ma in̄ mbo yac ñalôm, tu Ñalau Dabun̄ nan̄ in̄ kêñ têtñ yac-nga.

¹⁴ Daman̄ Anötö kêkin̄ ndê Atu sip nom men̄ bu nem lau nom-nga si. Yac alic su, dec ahoc asê têtñ lau bu yomandô.

¹⁵ Ma asa nan̄ kêñ whin̄ ma sôm asê bu Yisu in̄ Anötö ndê Atu, nan̄ mbo Anötö ñalôm ma Anötö mbo in̄ ñalôm.

¹⁶ Yac tanyalê ti dakêñ whin̄ su, bu Anötö atac whin̄ yac ndu andô. Bu Anötö in̄ mêtê atac whin̄-nga ñahu, ma asa nan̄ sap mêtê atac whin̄-nga dôñ, nan̄ mbo Anötö ñalôm, ma Anötö mbo in̄ ñalôm.

¹⁷ Ma ñalêñ dau dinan̄ in̄ ndê mêtê atac whin̄-nga gic dabin̄ dau yêc yac neñ ñalôm, ma yac dasa neñ lêtñ gitôm in̄ ndê, tôm yac neñ têtñ dambo nom-nga hon̄. Tu dinan̄-nga dec yac oc dalhac ti atac pa su têtñ bêt Anötö êmatôc yac-nga.

¹⁸ Têtñ ndoc Anötö ndê mêtê atac whin̄-nga gic dabin̄ dau su yêc yac neñ ñalôm, nan̄ yac datôc dauñ tiyham dom. Magoc asa nan̄ tîc dau tu Anötö ndê bêt matôc-nga, nan̄ tîc asê bu Anötö ndê mêtê atac whin̄-nga gic dabin̄ dau yêc in̄ ndê ñalôm su dom.

¹⁹ Yac tan̄kuc mêtê atac whin̄-nga, ñahu bu Anötö atac whin̄ yac mun̄ su.

²⁰ Asa nan̄ sôm bu, “Aô atac whin̄ Anötö,” tigen̄ tec in̄ ndê asidôwa, nan̄ kôm tasan̄. Ñahu bu asa nan̄ tec asidôwa nan̄ in̄ gêlic su,

nan̄ gitôm dom bu tac whin̄ Anötö nan̄ in̄ gêlic su dom.

²¹ Ma Anötö gic yomsu yac bocdec bu, “Asa nan̄ atac whin̄ aô, nan̄ atac whin̄ in̄ ndê asidôwai man̄.”

5

Dakêñ whin̄ Yisu Kilisi, Anötö Atu

¹ Lau hon̄ nan̄ sêkêñ whin̄ bu Yisu in̄ Mesaya dau, nan̄ Anötö kôm ñac sêtiwakuc sêti in̄ ndê balêkoc. Ma asa nan̄ tac whin̄ Damba, nan̄ tac whin̄ lau nan̄ sêti in̄ ndê balêkoc, nan̄ sêwhin̄.

² Ma yac datôc asê bu yac atac whin̄ Anötö ndê balêkoc ñalêñ bocdec bu, yac atac whin̄ Anötö dau, ma dasôc in̄ ndê yomsu ñapu.

³ Yomandô! Yac atac whin̄ Anötö ñalêñ bocdec bu, dan̄an̄ wambu in̄ ndê yomsu. Ma in̄ ndê yomsu kêñ wapac yac dom.

⁴ Lau hon̄ nan̄ Anötö kôm ñac sêtiwakuc, nan̄ sêku ñaclai sac nom-nga dulu. Ma gêtñ nan̄ ku ñaclai sac nom-nga dulu, nan̄ yac neñ dakêñ whin̄.

⁵ Sen̄ tigen̄ yêc bu daku ñaclai sac nom-nga dulu, nan̄ dakêñ whin̄ bu Yisu in̄ Anötö ndê Atu.

Gêtñ nan̄ sêpuc yom ñandô pi Yisu dôñ

⁶ Yisu Kilisi sip nom men̄, ma bu ti dac whê in̄ sa bu Anötö Atu. Bu ñambwa dom, magoc bu ma dac whin̄. Ma Ñalau Dabun̄, nan̄ Ñalau Yom Ñandô-nga, nan̄ pun̄ yom ñandô pi in̄ dôñ bocdinan̄.

⁷ Boc-dinan̄, gêtñ tîc sêwhê in̄ sa,

⁸ nan̄ Ñalau, bu, ma dac. Ma gêtñ tîc dinan̄ sêpuc dau dôñ.

⁹ Yac dakôc yom nan̄ lau sêhoc asê pi Yisu, nan̄ sa, ma bocdinan̄ yom bocke nan̄ men̄ akêñ Anötö, nan̄ dakôc sa en̄, bu Anötö ndê yom hôc gêlêc ñamalac si yom. Ma Anötö kêñ gêtñ tîc dinan̄ tu bu whê in̄ ndê Atu sa têtñ yac.

¹⁰ Asa nan̄ kêñ whin̄ Anötö ndê Atu, nan̄ kôc Anötö ndê yom pi in̄ ndê Atu sa sip in̄ ndê ñalôm. Magoc asa nan̄ kêñ whin̄ Anötö dom, nan̄ tîc asê bu in̄ gêlic Anötö ndê yom gitôm yom tasan̄. Ñahu bu in̄ kêñ whin̄ gêtñ nan̄ Anötö kêñ bu whê in̄ ndê Atu sa, nan̄ dom.

Mwasin̄ dandôc tan̄li ñapañ-nga

¹¹ Ma yom nan̄ Anötö hoc asê têtñ yac nan̄ bocdec bu. In̄ kêmwasin̄ yac ña mwasin̄ dandôc tan̄li ñapañ-nga, ma datap mwasin̄ dau sa yêc in̄ ndê Atu.

¹² Asa nan̄ kêñ whin̄ Anötö ndê Atu, nan̄ tap sen̄ ndôc tali-nga sa. Tigen̄ asa nan̄ kêñ whin̄ in̄ ndê Atu dom, nan̄ tap sen̄ ndôc tali-nga sa dom.

¹³ Mac lau nan̄ akêñ whin̄ Anötö ndê Atu. Aô gato yom dindec, ñahu bu aô atac whin̄ bu mac anyalê tidôñ bu mac atap mwasin̄ andôc tamli-nga sa su.

¹⁴ Bocdinaŋ têŋ ndoc naŋ yac bu daten mbec têŋ Anötö, naŋ daten ti atac pa su. Ma yac bu daten gêŋ naŋ gi tap in ndê atac whin sa, naŋ yac taŋyalê bu in oc ngô yac neŋ mbec.

¹⁵ Ma yac bu taŋyalê bu in kêŋ danŋa yac neŋ mbec su, goc taŋyalê bu gêŋ naŋ daten, naŋ in oc kôm nandô sa.

Dateŋ mbec pi lau naŋ sêkôm sac

¹⁶⁻¹⁷ Mac bu alic nem asidôwa dan kôm sac, goc aten mbec têŋ Anötö bu nem in kwi e in mbu meŋ mbo seŋ dandöc taŋli-ŋga tiyham. Mêtê hoŋ naŋ so Anötö ndê lêŋ, naŋ mêtê sac, ma in gêlic bu gêŋ nambwa dom. Magoc sac hoŋ gic waê lambwam dom. Aten mbec tu lau naŋ sêkôm sac kain dinaŋ-ŋga. Mêtê sac dan yêc, naŋ gic waê lambwam solop.* Aten mbec tu lau naŋ sêkôm sac kain dinaŋ-ŋga dom, bu oc nem ŋac sa dom.

Yom nambu-ŋga

¹⁸ Taŋyalê bu lau hoŋ naŋ Anötö kôm ŋac sêtiwakuc su, naŋ sêhu mêtê sac sin. Anötö ndê Atu yob ŋac napep ma Sadaŋ gitôm dom bu êmasac ŋac.

¹⁹ Ma yac taŋyalê bu yac dati Anötö ndê balêkoc su, magoc lau hoŋ naŋ sêkêŋ whin dom, naŋ sêmbo Sadaŋ ndê gôlin ŋapu.

²⁰ Ma yac taŋyalê bu Anötö ndê Atu sip nom meŋ ma whê yac neŋ gauc sa bu taŋyalê Anötö Yom Nandô Nadau. Ma yac dambo in nalom, ma dambo in ndê Atu, Yisu Kilisi ndê nalom bocdinaŋ. In dau Anötö nandô, ma ti yac neŋ dandöc taŋli nahu.

²¹ Aneŋ balêkoc, ayob daôm napep bu anem akin anötöi gwam dom.

* **5:16-17:** Lau ti gauc mêtê-ŋga gauc gêm bu Jon ndê yom pi sac naŋ gic waê lambwam solop, naŋ nahu bocdec bu. Lau naŋ sêkôm mêtê sac napaŋ ma sêlic bu gêŋ nambwa, naŋ gitôm sêpuc dômbwê Anötö ti in ndê yom, ma sêpu Yisu ndê mbac ndu tu ŋac si sac-ŋga (Hib 6:4-6; 10:29-31). Tu ŋac si sac dinaŋ-ŋga dec ŋac sic waê bu sêsip lambwam sêndi. Ŋac si nalom nandandi sa su, ma yac bu daten mbec tu ŋac-ŋga, dec oc nem ŋac sa dom. Alic yom naŋ Yisu sôm pi sac naŋ Anötö oc suc kwi dom (Mat 12:31; ma Mak 3:29).

Jon ndê bapia tilu-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Lau tiguauc daêsam sêsôm bu Jon, nan Yisu ndê aposel dan, nan to bapia dindec, magoc in sam dau bu 'ngac bata' dan, ma to dau ndê ñaê dom. In to bapia dindec têt awê dan ti ndê balêkoc (1, 4-5), ma yêc bapia dau ñambu-nga, Jon kên acsalô têt awê dau akên in dôwawê dan ndê balêkoc (13). Lau daêsam gauc gêm bu yom pi awê lu dinan hêganôn gôlôwac dabun ton lu, ma yom pi inlu si balêkoc, nan hêganôn lau sêkên whin-nga nan sêmbo gôlôwac dau ñalôm.

Jon to bapia dindec tu puc ñac dôn bu sêsap yom ñandô ma mêtê atac whin-nga dôn. In kên puc ñac pi lau nan sêndôhôn yom tasan, nan sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc, ma sêsôm bu Yisu in Anôtô ndê Atu dom. Jon sôm têt lau sêkên whin-nga bu sêmbo ahê lau kain dinan hon.

Jon gêm mbec lau

¹ Aô ñgac bata dec, gato yom têt am awê nan Anôtô kêyalin am sa su, ma têt am nem balêkoc. Yac hon dasap yom ñandô dôn, ma tu dinan-nga aô tac whin mac kêlêc. Aô tanwasên dom, lau hon nan sênjalê yom ñandô, nan atac whin mac sêwhin.

² Nahu bu yom ñandô yêc yac neñ ñalôm, ma oc yêc yac ñalôm ñapan.

³ Daman Anôtô lu in ndê Atu Yisu Kilisi si mwasin ti tawalô ma yom malô whin yac lau nan dasap yom ñandô ti mêtê atac whin-nga dôn.

Yom ñandô ma mêtê atac whin-nga

⁴ Aô gatap mac nem balêkoc ñatô sa, ma aô galic bu ñac sêsa lêt yom ñandô-nga sênkuc yomsu nan Daman Anôtô kên têt yac. Tu dinan-nga aô atac ñayham atu.

⁵ O awê ñayham, kwahic dec aô bu waten mac bu asap yomsu dau dôn ñapan. Yac hon dakôc yomsu dau sa, têt ndoc yac dakên whin tiwakuc. Ma bocdinañ dec aô gato tôm yomsu wakuc dom. Ma yomsu dau bocdec bu, yac atac whin neñ asidôwai dandic ñawaê.

⁶ Ma mêtê atac whin-nga nahu bocdec bu, yac dasa neñ lêt ti danan wambu Anôtô ndê yomsu. Yomsu dau mac ango têt ndoc mac akên whin tiwakuc, ma yêc bocdec bu, asa nem lêt ti asap mêtê atac whin-nga dôn.

⁷ Lau tasan daêsam sêmbo nom, nan sêsôm bu Anôtô ndê Mesaya men mbo nom ti ñamalac ñandô dom, ma bocdinañ sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc. Asa nan sôm yom dinan, in tasan dinda ma Kilisi ndê ñacyo.

⁸ Bocdinañ ayob daôm ñapep bu sênjsau mac e aso ñandô ñayham nan mac am gwelen atu bu atap sa-nga, nan dom. Alhac ñannga, tu bu atap ñandô dau sa.

⁹ Bu asa nan kêdôhôn yom nan so yom ñandô pi Yisu Kilisi, nan men akên Anôtô ndê dom. Magoc asa nan sap yom ñandô pi Yisu dôn ñapan, nan ti Damba ndê, ma ti Atu ndê gêt whin.

¹⁰ Asa nan bu têt mac men, magoc êndôhôn yom ñandô pi Yisu dom, nan akôc in sa pi nem andu dom, ma akam in dom.

¹¹ Bu asa nan kôc ñamalac kain dinan sa, nan wêkain in ndê gwelen sac dinan whin.

Yom ñambu-nga

¹² Yom daêsam yêc bu wakên têt mac, tigen aô bu wato sip bapia dindec dom. Aô gakên batan bu wandic mac kêsi, goc danem yom-galôm anôn andô pitigen. Ma boc-dinañ yac oc datisambuc.

¹³ Am dôwamwê nan Anôtô kêyalin sa yêc gamen dindec, nan ndê balêkoc sêkôm acsalô ñayham têt mac.

Jon ndê bapia titö-nga Yom whê bapia dindec sa-nga

Ŋamalac nanj to bapia dindec, nanj sam dau bu 'ngac bata' danj, tòm ŋamalac nanj to 2 Jon. Inj to bapia dindec têng ngac kêng whin-nga danj ŋaê Gaius.

Jon kêkinj lau ahen-nga ŋatô sêsa si bu sêkôm gwelenj sêwhinj lau sêkêng whin-nga tonj danj yêc gamenj Esia-nga. Magoc ngac danj ŋaê Diotrepe kêng kisa Jon ndê lau, ma kêmasuc lau nanj sêkôc lau dau sa, nanj su yêc gôlôwac dabunj dinanj. Jon to bapia dindec tu puc Gaius dônj ma kêkinj inj bu inj puc lau ahen-nga dau dônj.

Jon to yom têng inj ndê silip Gaius

¹ Aô ngac bata dec, gato yom dindec têng Gaius, anenj silip. Hêclu dasap yom ŋandô dônj, ma tu dinanj-nga dec aô atac whinj am kêlêc.

² Anenj ngac atac whin-nga, aô gatenj mbec têng Anötö bu yob am bu mbo ŋayham enj, ma bu nem mbec am nem gwelenj honj, tòm inj yob am gatôm ŋapep.

³ Asidôwai ŋatô sêhóc asê aô, ma sêsôm asê bu am sa nem lêŋj kêkuc yom ŋandô ŋapanj, ma gêng honj nanj am kôm, nanj puc yom ŋandô dônj. Ŋac si yom dinanj kôm aô tac ŋayham atu.

⁴ Têng ndoc aô ganjô ŋawaê bu anenj balêkoc ŋatô sêŋsêlênj ti sêsap yom ŋandô dônj, goc aô atac ŋayham kêlêc.

Jon kêpinj Gaius ndê mêtê nem lau sa-nga

⁵ O anenj ngac atac whin-nga, am gêm asidôwai nanj sem gwelenj ŋawaê ŋayham-nga, nanj sa ŋalênj ŋayham enj. Am kêyalê lau dau munj su dom, magoc têng ndoc ŋac sic am kêsi, nanj am yob ŋac ŋapep.

⁶ Ŋac sic minj têng gôlôwac dabunj yêc gamenj dindec, pi am nem mêtê atac whin-nga. Ŋayham kêlêc bu am toc lau kainj dinanj sa gitôm Anötö ndê lau akinj, ma gêm ŋac sa ŋa gêng tu puc ŋac dônj têng ndoc sêŋsêlênj-nga.

⁷ Lau dau sêsa tu Yisu ndê ŋaê-nga bu sênem mêtê, ma ŋac takwê lau sambuc bu sênem ŋac sa dom.

⁸ Ma tu dinanj-nga yac lau dakênj whin-nga danem lau mêtê-nga kainj dinanj sa dandic ŋawaê. Dakôm bocdinaŋ dec tòm yac dakôm gwelenj yom ŋandô-nga dawhinj ŋac.

Diotrepe ndê mêtê sac

⁹ Aô gato yom pi lau ahen-nga dinanj têng am nem gôlôwac dabunj su, tigenj Diotrepe, ngac nanj toc dau sa bu ngac ŋamata-nga, nanj kôc anenj yom sa dom.

¹⁰ Bocdinaŋ aô bu watênj mac waloc, goc wasôm inj ndê mêtê sac asê yêc lau sêkênj whin-nga honj anjô-nga. Inj kêgôlinj yom sac pi yac, ma tec bu kôc asidôwai sa. Ma lau nanj atac whinj bu sêkôc asidôwai sa, nanj inj kalhac ŋac ahuc, ma kêmasuc ŋac su yêc gôlôwac dabunj.

Anötö ndê lau sêkôm mêtê ŋayham

¹¹ O anenj ngac atac whin-nga, kôm mêtê ŋayham enj, ma êmkuc lau nanj sêkôm mêtê sac, nanj dom. Asa nanj kôm mêtê ŋayham, nanj menj akênj Anötö ndê, magoc asa nanj kôm mêtê sac, nanj kêyalê Anötö dom.

¹² Lau honj sêsôm yom ŋayham pi Dimi-trias, ma inj ndê mêtê gitênj tôte asê bu inj kêkuc yom ŋandô. Ma yac bocdinaŋ bu apuc inj dônj têng am bu ngac ŋayham, ma am kêyalê bu yac mba yom inj yom ŋandô.

Yom ŋambu-nga

¹³ Anenj yom daêsam yêc bu wakênj têng am, tigenj aô gatec bu wato têng am.

¹⁴ Aô gakênj batanj bu ŋasawa saunj aô oc walic am, ma hêclu dasôm yom anjônj pitigenj.

¹⁵ Yom malô whinj am. Am nem asidôwai nanj sêmbo dec, nanj sêkôm acsalô ŋayham têng am. Ma ŋac sêndac am bu sam yac mba asidôwai nanj sêmbo dinanj, nanj si ŋaê, ma kôm acsalô têng ŋac bocdinaŋ.

Jud ndê bapia Yom whê Jud ndê bapia sa-nga

Jud sam dau bu 'Jems asi.' Lau daêsam gauc gêm bu Jems dau in Yisu asi (Mat 13:55; Mak 6:3), nan ti lau sêkên whin-nga Jerusalem-nga si ngagôlôn (Apo 15:13; Gal 1:19). Jud to bapia dindêc têt lau sêkên whin-nga, magoc gamen ti malac bocke nan nêc sêmbo, nan in têt asê yêc bapia dindêc dom.

In to bapia dindêc tu bu kên puc lau sêkên whin-nga pi kêdôhôn waga tasan nan sênsôn yom pi Anôtô ndê mwasi, ma sêndôhôn lau bu gitôm bu sêkôm mêtê sac daêsam, ma Anôtô oc suc kwi. In bu puc lau sêkên whin-nga dôn bu sêlhac nan nêc ma sêkôm yom tasan dinan sa dom.

Jud ndê yom namata-nga

¹ Aô Jud, Yisu Kilisi ndê ngac aki, ma Jems asi. Aô gato bapia dindêc têt mac lau nan Daman Anôtô tac whin mac ndu andô, ma kêgalêm mac sa ati in ndê, ma pin mac dôn am damin Yisu Kilisi tu yob mac-nga.

² Anôtô ndê tawalô, ti yom malô ma in ndê atac whin nem mac hon ahuc ênlêc.

Jud kên puc nac pi lau nan sêndôhôn mêtê tasan

³ O anen lau nayham, anen nalôm kac aô bu wato yom têt mac pi Anôtô ndê lêt nem yac si-nga, nan tap yac sa su. Magoc kwahic dec aô galic bu nawapac dan hôt asê, ma tu dinan-nga dec gato yom dindêc hêganôn nawapac dau. Aô bu wapuc mac dôn bu alhac nan nêc ma asap Anôtô ndê yom nandô dakên whin-nga dôn. In kên yom dau têt in ndê lau dabun bu sêyob napep.

⁴ Nawapac dau hêganôn lau sac natô nan sêtec Anôtô ndê lêt, nan sêsoc mac nem gôlôwac dabun nalôm sêmen sêsin sêmbo, ma sêndôhôn mêtê tasan. Nac sêsoc gitôm bu dakôm mêtê sac napan, ma Anôtô oc suc kwi. Bocdinan sênsôn yom pi Anôtô ndê tawalô, ma sêsoc yac nêc Nadau tigen, Pômdau Yisu Kilisi ahuc. Lau kain dinan, nac Anôtô ndê lau dom, ma mun-nga in ndê propet sêto yom pi ngagêyô nan in oc kên têt nac.

Ngagêyô nan Anôtô kên têt lau sac

⁵ Yom pi ngagêyô dinan mac anyalê su, tigen aô wasôm tiyham bu mac gauc nem napep. Mun-nga Pômdau kêgaho lau Israel-nga su yêc

gamen Isip-nga. Magoc tinambu nac si lau natô sêkên whin in dom ma sêli dau sa têt in, dec in sen nac su.

⁶ Ma gauc nem anela nan danga wambu Anôtô dom, ma sêhu gamen nan Anôtô kên tu nac-nga yêc undambê, nan sin. Bocdinan in sô nac dôn na sen nan nêc bu sêmbo gamen nasac-nga napan, e sêtap matôc sa têt bêt atu nan oc men sa tinambu.

⁷ Ma gauc nem lau nan mun-nga sêndôc malac Sodom ti Gomora ma malac natô nan sêyêc malac lu dinan namakê. Nac sêkôm mêtê nalôm ngalac-nga ma mêtê mockain-nga tidau-tidau, ma tu dinan-nga Anôtô sen nac su. Gêc dinan ti dôhôn ma kên puc yac pi ngagêyô nan lau sac oc sêtap sa yêc ya nan sa napan.

⁸ Ma lau tasan nan sêmbo mac nem gôlôwac dabun nalôm, nan sêsa lêt sac-nga gitôm lau namata-nga dinan. Lêt sêkôm sac-nga kalhac nac si gauc napan, ma nac si mêtê sac kôm nac ngadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga. Sêtoc dau sa ma sêsoc Anôtô ma lau bata napan dom, ma sêsoc yom sac bu sêngwinin Anôtô ndê lau ti nawasi.*

⁹ Magoc gauc nem Anôtô ndê anela namata-nga Maikel. Têt ndoc inlu Sadan sêsen dau pi Moses ndê namlan, nan in yob dau ndê whasun bu sôm yom sac pi Sadan dom. Magoc in sôm yom têt in bocdec bu, "Pômdau dau goc sôm am."[†]

Lau tasan si mêtê

¹⁰ Magoc lau tasan nan sêmbo sêwhin mac, nan sêsoc yom sac-sac pi gêt dabun nan sênyalê dom. Tigen mêtê sac nom-nga, nan tidôn nac su, nan sênkuc gitôm bôt gapun nan gauc mbasi. Ma tu mêtê sac dinan-nga dec nac oc sêninnga.

¹¹ Oyaê! Lau dinan oc sêtisac. Nac sênkuc Kein ndê lêt. Ma nac sêkôm gêt tu sêkôm awa-nga nambwa, ma bocdinan sênkuc Balam ndê giso. Ma nac sêli dau sa têt Anôtô ti in ndê lau bata, ma bocdinan nac oc sêninnga gitôm Kora.

¹² Têt ndoc mac lau akên whin-nga akac sa bu anen gêt ma ater mbec, nan ngahô lau sac dinan sêsoc sêmen ma sen gêt sêwhin mac. Magoc nac maya dau tu nac si mêtê sac-nga dom, ma bocdinan nac sêkôm gôlôwac dabun si naê nayham tisac. Nac sêmwasi dau ma gauc gêm lau natô dom. Nac lau sêhôn-sêhôn nambwa sêtôm yawalec nan puc pi men ma mbu soc su ginnga. Ma nac sêtôm a nan gêm nandô tôm ngandoc dom dec lau sêlên su, ma bocdinan a dau gitôm a nan mbac tidim lu.

* **1:8:** Lau ti nawasi - yêc ndê bapia, Jud to yom tigen nan 'nawasi.' Lau natô gauc gêm bu yom dau hêganôn anela, magoc lau natô gauc gêm bu yom dau hêganôn lau sêkên whin-nga, me lau sêkên whin-nga si lau bata. Pita to yom kain tigen yêc 2 Pit 2:10. [†] **1:9:** Yom nan Maikel sôm têt Sadan nan sêto yêc Sek 3:2. Tigen yom pi Moses dinan yêc Yom Lêpsêm Akwa dom, magoc yêc lau Israel-nga si buku akwa dan.

¹³ Nac si lèn gitôm gwêc ñadinda, ma ñac si mêtê mayan-nga gitôm ñapwic nan gwêc ñampon dau hu pi baô. Magoc ñac maya dau dom. Ma ñac sêtôm tata nan sêlhac si mala solop dom, ma bocdinar Anötö kêyalin ñac si mala sa yêc gameñ ñasec-nga bu ñac sêmbo ñapan.

¹⁴ Ngac ñamata-nga Adam ndê apannac ti-7-nga nan sêsam bu Inok,[‡] nan hoc yom asê mun su pi lau sac dinar bocdec bu, “Alic su nan. Pômdau oc men whin in ndê anela dabun tausen ma tausen.

¹⁵ In oc êñsahê lau hon pi ñac si mêtê, ma lau hon nan sêtec Anötö ndê lèn, nan in oc kêñ ñagêyô atu têt ñac tu ñac si mêtê sac-nga, ma tu yom sac nan sêsôm pi in-nga.”

¹⁶ Lau tasan dinar êlêmê sêtucdin tu gêñ hon-nga, ma sêpu lau ñatô. Ma sêkôm mêtê sac tidau-tidau gitôm ñac dau si atac whin. Sêsôm yom sêtoc dau sa-nga, ma sêmbac-sêmbac yom lau bu sêkêñ gêñ têt ñac.

Jud to yom puc ñac dôñ-nga

¹⁷ O anen lau, gauc nem yom nan Pômdau Yisu Kilisi ndê lau †aposel sêhoc asê gwanan su.

¹⁸ Nac sêsôm têt mac bocdec bu, “Têt têt ñambu-nga, lau oc sêtisa, nan sêtanj b ôlê lau sêkêñ whin-nga, ma sêkôm mêtê sac sêñkuc ñac dau si ñalôm nan tec Anötö ndê lèn.”

¹⁹ Yom dau hêganôn lau dinar, nan sêwhê mac n em gôlôwac dabun kôc, ma sêñkuc mêtê nom-nga ñapan sêtôm lau gauc mbasi-nga. Bu Nalau Dabun mbo ñac si ñalôm dom.

²⁰ Tiger mac lau ñayham. Akôm bocdinar dom. Asap yom dabun dakêñ whin-nga dôñ, bu puc mac dôñ ma alhac ñannga. Ma ater mbec ña Nalau Dabun ndê ñalai.

²¹ Ambo ti Anötö ndê mêtê atac whin-nga nem mac ahuc, ma akêñ Batam Pômdau Yisu Kilisi ndê tawalô nan yac oc datap sa têt ndoc in kôc yac sa dandôc tanli ñapan yêc undambê.

²² Tamwalô lau nan atac lu-lu, ma anem ñac sa.

²³ Mac nem lau ñatô sêsip mêtê sac ñalôm su, dec sic waê bu sêsip ya lambwam-nga sêndi. Akôm bu anem ñac si ñalôm kwi, dec oc nditôm mac angho ñac su yêc ya dau. Tamwalô lau nan sêkôm sac ma akôm bu anem ñac sa, magoc atôc ñac si sac ma ayob daôm ñapep bu sac dau kôm mac apan dom.

Jud gic bata in ndê yom

²⁴⁻²⁵ Tu yac nen Pômdau Yisu Kilisi-nga, tampin yac nen Anötö ñandô tiger nan gêm yac si. In gitôm bu yob mac ma nem mac sa bu apan dom. In kêgwasin mac nem sac hon su, dec mac atôm bu alhac anôm sawa ma atac ñayham atu yêc in anghô-nga ti in ndê ñawasi atu. Dapo in ndê waê sa, bu in ndê

ñawasi ti ñalai ma ñannga atu andô. Ma in mbo bocdinar têt têt ñamata-nga, kwahic dec, ma oc mbo ñapan. Yomandô.

[‡] 1:14: Inok ndê min sêto yêc Gen 5:18-24. Yom nan in sôm nan sêto yêc Yom Lêñsêm Akwa dom, magoc yêc lau Israel-nga si bapia akwa dan.

Revelesen (Gêñ nanj Yisu hoc asê têt Jon) Yom whê bapia dindec sa-nga

Lau tigauc sêdom bu Jon, nanj to bapia dindec (1:1-2, 4), nanj in ngac tigen nanj to Jon ndê nawaê nayaham ma Jon ndê bapia tō. Têt ndoc in to bapia dindec, nanj lau sêkên whin-nga sêtap kisa atu ti nwapac daêsam sa. Nacyo sêkên Jon dau ndoc nduc Patmos tu in ndê gwelen nawaê nayaham-nga. Jon to bapia dindec, tu bu puc lau sêkên whin-nga dōñ bu sêlhac nanga ma sêhu si sêkên whin sin dom.

Gêñ daêsam nanj Jon to sip bapia dindec, nanj in sôm bu Nalau Dabun kôm in ndê gatu kainj danj sa, ma Anötö hoc asê têt in gitôm gêñ ngatu. Mac oc alic bu Jon to namba 7 ma namba 12 tidim daêsam yêc bapia dindec nalom. Lau Israel-nga sêlic namba 12 bu gêñ atu, ma hêganōñ lau Israel-nga si tonj 12. Ma namba 7 hêganōñ gêñ nanj nayaham sambuc, ma nacyo sêdom bu Anötö ndê namba.

Yom daêsam hêganōñ gêñ nanj oc menj sa têt têt nambu-nga. Sadanj oc kôm gwelen nanga bu êntôm lau nom-nga, magoc tinjamu Anötö oc êngwinin in ti lau honj nanj sênkuc in, ma senj nac su. Ma lau sêkên whin-nga nanj sêlhac nanga ma sêhu si sêkên whin sin dom, nanj oc sêtap mwasiñ atu sa, ma Anötö oc kôc nac sa sêndoc malac Jerusalem wakuc.

Yom namata-nga

¹ Yom dindec nahu Yisu Kilisi, nanj hoc asê têt Jon. Yom dau hêganōñ gêñ honj nanj kêpin bu hóc asê. Anötö kêñ yom dau têt Yisu Kilisi bu tōc asê têt lau nanj sem akin in. Ma Yisu kêkin in ndê anjela danj bu hoc yom dau asê têt in ndê ngac akin Jon.

² Ma Jon to yom dindec pi gêñ honj nanj in gêlic, ma puc yom dau dōñ bu yom nandō nanj menj akên Anötö lu Yisu Kilisi dau.

³ Yom nanj yêc bapia dindec, nanj bu tōc gêñ nanj oc hóc asê têt têt nambu-nga, nanj asê, gitôm yom nanj propet akwa-kwa sêhoc asê munj su. Ma ndoc menj kêpin bu gêñ honj dau nandō sa. Bocdinañ lau nanj sêsam yom dindec asê, ma lau nanj sêngō ma sêkôc sa tidōñ sip nac si nalom, nanj honj oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa.

Jon kêkin yom têt gôlôwac dabun tonj 7

⁴ Aô Jon, gato yom dindec têt Kilisi ndê gôlôwac dabun tonj 7 nanj sêmo gamen Esia-nga. Mwasiñ ti atac malô têt mac akên Daman Anötö nanj mbo têt namata-nga, kwahic dec mbo, ma oc menj tinjamu-nga, ma akên nalau 7 nanj sêlhac in ndê pōñ kin-nga na-ndô-nga,

⁵ ma akên Yisu Kilisi. Yisu in ngac namata-nga bu tisa akên lau batê-nga, ma in gêm gôlin kin nom-nga honj. In kalhac nanga bu hoc yom nandô asê pi Anötö. Ma in tac whin yac, dec kêc ndê dac sinj bu êngapwêc yac su yêc yac nenj sac.

⁶ Ma in kôc yac sa datôm lau tonj tigen nanj dambo in ndê tōgolin nahu, ma datôm lau dabun-siga bu danem akin in ndê Damba Anötö. In naclai ti nawasi nadau, dec dahoc in ndê waê asê têt bêt honj. Yomandô!

⁷ Alic su nanj. In oc sip whin dao menj, ma lau honj oc sêlic in. Aêc, ma lau nanj sic in ndu, nanj oc sêlic in sêwhin. Lau nom-nga honj oc sêtanj atu tu in-nga. Yomandô andô!

⁸ Pômdau Anötö sôm, “Aô Naclai Nadau. Têt namata-nga aô gambo, kwahic dec aô gambo, ma aô oc wambu wamenj tiyham. Aêc, aô gac hu gêñ honj, ma wandic dabun gêñ honj.”

Yisu hoc dau asê têt Jon

⁹ Aô Jon, mac nem asidôwa gato yom dindec. Yac dati Yisu ndê lau, ma dambo in ndê gôlin nahu. Tu dinan-nga lau sêkên kisa yac, magoc tamasanj dauñ bu dalhac nanga. Mun-nga lau sêmasuc aô ma sêkên aô gandôc nduc nanj sêsam bu Patmos. Nahu bu aô galhac nanga ma gapuc Anötö ndê yom dōñ, ma gahoc yom nandô asê pi Yisu.

¹⁰ Aô gandôc Patmos, ma têt lau sêkên whin-nga si bêt sênem akin Pômdau-nga danj, Nalau Dabun kôm aô gatun kainj danj sa. Ma aô gangô awha atu danj gitôm dahuc tanj yêc aô nambu-nga.

¹¹ Ma awha dau sôm, “Gêñ nanj am oc lic, nanj to sip bapia, ma êmkin têt gôlôwac dabun tonj 7 nanj sêndoc malac 7, nanj Epesas, Smena, Pegamam, Tayatira, Sadis, Piladelpia ma Laodisia.”

¹² Aô gangô yom dau, goc gakac dauñ kwi bu walic bu asa sôm yom dau. Ma aô galic yakainj 7 nanj sêmasanj na gol.

¹³ Ma yêc yakainj 7 dau nalhu aô galic ngac danj gitôm Namalac ndê Atu. In sôc nakwê balin nanj sip têt in gahi, ma kic po nanj nawasi gitôm gol kêgih in njabapo.

¹⁴ In kêclauñ sêp sambuc, ma in tandô nawê gitôm ya.

¹⁵ In gahiapa nawasi gitôm ain yanyan naê brons nanj sêpec sa ya ma namsic. Ma in awha nakêcia gitôm bu nanj hêt atu.

¹⁶ In angô andô nawasi atu gitôm ac nawê. Yêc in amba andô-nga in kôc tata 7, ma bien balin ti namata yêc danga-danga sa akên in whasunj.

¹⁷ Têt ndoc aô galic in aô gahu dauñ gasip nom gayêc in gahi-nga gitôm ngac batê danj. Magoc in kêñ amba andô-nga sac aô, ma sôm, “Tôc daôm dom. Aô gati namata gêñ honj, ma aô gati nambu gêñ honj.”

¹⁸ Aô Anötö nanj gambo tanli. Mun-nga aô gambac ndu, tigen lic! Kwahic dec aô gambo tanli, ma wambo tanli napanj. Ma aô gakôc ki gatam-nga bu wanjapwêc lau su yêc lambwam ma yêc lau batê si gamenj.

¹⁹ "Bocdinan to yom pi gêj nanj am gêlic su, pi gêj nanj kwahic dec nandô sa, ma pi gêj nanj oc nandô sa tinambu.

²⁰ Tata 7 nanj yêc amanj andô-nga, ma yakainj gol 7 nanj aô wawhê njahu sa têtj am. Tata 7 dinanj sêti dôhônj anjela 7 nanj sêyob gôlôwac dabunj tonj 7, ma yakainj 7 sêti dôhônj gôlôwac dabunj tonj 7 dinanj-nga."

2

Jon to yom têtj gôlôwac dabunj yêc malac Epesas

¹ Ma inj sôm têtj aô, "To yom têtj anjela nanj yob gôlôwac dabunj Epesas-nga bocdec bu:

Yom dindec menj akêj inj nanj kôc tata 7 yêc amba andô-nga, ma kêsêlêj mbo yakainj gol 7 njahu.

² Mac lau Epesas-nga. Aô kayalê mac nem mêtê honj su, ma mac akôm gwelenj atu ayêm daôm su, ma mac alhac njanga tu ahôc njawapac-nga. Ma aô kayalê bu mac atac tec lau sac ma amasuc njac su. Ma lau nanj sênsau ma sêsam dau bu aposel, nanj mac anjahê njac, ma anjalê njac bu lau tasanj.

³ Mac alhac njanga ma ahôc njawapac ti kisa tu anenj njaê-nga, magoc mac kwampac sa dom. Gêj honj dinanj mac akôm njayham.

⁴ Tigenj mac nem mêtê so danj yêc nanj aô galic yham dom. Njamata-nga mac atac whinj aô nandô. Tigenj kwahic dec mba!

⁵ Bocdinanj gauc nem mac nem mêtê njamata-nga dinanj, nanj kwahic dec mac ahu sinj su. Ma anem nem njalôm kwi ma akôm mêtê njayham gitôm njamata-nga. Bu mba, dec aô watêj mac wamenj, ma wakôc mac nem yakainj su.

⁶ Magoc aô galic njayham bu mac atac tec Nikolai* ndê lau si lêtj sac, gitôm aô daunj gatec.

⁷ Asa ndê dangasunj yêc, nanj ngô yom dindec nanj Njalau Dabunj sôm têtj Anötö ndê gôlôwac dabunj. Lau honj nanj sêlhac njanga ma sêku sac dulu, nanj wakêj njac sêmbo Anötö ndê †Paradais ma sênenj nandô yêc A Tanli-nga.

Jon to yom têtj gôlôwac dabunj yêc malac Smena

⁸ "Ma to yom têtj anjela nanj yob gôlôwac dabunj Smena-nga bocdec bu:

Yom dindec menj akêj inj nanj tinjamata gêj honj ma tinambu gêj honj, inj nanj mbac ndu ma tisa ma mbo tali tiyham.

⁹ Aô kayalê bu mac lau Smena-nga ahôc njawapac atu, ma mac andôc nom atôm lau njalôm sawa. Tigenj yêc Anötö angô-nga mac ati lau ti lêtôm. Aô kayalê yom honj nanj lau nanj sêsap lau Israel-nga si sakinj akwa dôj, nanj sêsôm pi mac. Nac lau dau sêtoc dau sa bu njac lau Israel-nga nanj Anötö kêyalinj njac sa sêti inj ndê lau. Tigenj mba! Nac Sadanj ndê lau solop.

¹⁰ Atôc daôm dom pi njawapac nanj oc menj. Angô! Sadanj tac whinj bu ênsahê mac, ma inj ndê lau oc sêkêj mac nem lau njatô sêndôc gapocwalô. Tigenj mac oc ahôc njawapac tôm bêt 10 ma pacndê. Mac bu ahôc njawapac e tôm lau sêndic mac ndu, magoc alhac njanga ma ahu aô sinj dom. Ma bocdinanj aô wakêj mac andôc tamli napanj, nanj ti mac nem njaoi.

¹¹ Asa ndê dangasunj yêc, nanj ngô yom dindec nanj Njalau Dabunj sôm têtj Anötö ndê gôlôwac dabunj. Lau honj nanj sêlhac njanga ma sêku sac dulu, nanj oc sêtap njandê sa têtj bêt nanj lau sêmbac ndu tidim tilu-nga,† nanj dom.

Jon to yom têtj gôlôwac dabunj yêc malac Pegamam

¹² "Ma to yom têtj anjela nanj yob gôlôwac dabunj Pegamam-nga bocdec bu:

Yom dindec menj akêj inj nanj hôt bienj baliinj nanj njamata yêc dang-a-danga.

¹³ Aô kayalê mac lau Pegamam-nga nem gamenj, nanj lau daêsam sêmbo Sadanj ndê gôlinj njapu. Tigenj mac asap aô dôj napanj, ma ahu nem akêj whinj aô-nga sinj su dom. Yêc Sadanj ndê malac dinanj, lau sic anenj njac akinj Antipas ndu. Njahu bu inj hoc yom njandô asê pi aô, ma sêc aô ahuc dom. Ma mac bocdinanj, têtj ndoc dinanj aô galic bu mac ahu aô sinj dom.

¹⁴ Tigenj mac akôm gêj njatô nanj aô galic bu solop dom. Mac nem lau njatô sênjuc Balam ndê yom. Têtj têtj njamata-nga Balam kêdôhônj lau Israel si njac bata Balak bu êntôm lau Israel-nga bu sêkôm mêtê sac. Nac senj gêj danenj-nga nanj lau sêkêj ti da têtj anötö gwam. Ma sêkôm mêtê sac mockainj-nga whinj. Ma kwahic dec mac nem lau njatô sênjuc mêtê kainj dinanj.

¹⁵ Ma gêj danj tiyham. Mac nem lau njatô sênjuc yom nanj Nikolai kêdôhônj têtj lau.

¹⁶ Bocdinanj anem daôm kwi. Bu mba, dec njasawa saunj aô watêj mac waloc, ma wandic lau nanj sêsa lêtj kainj dinanj nj bienj baliinj nanj sa yêc aô whansunj.

¹⁷ Asa ndê dangasunj yêc, nanj ngô yom dindec nanj Njalau Dabunj sôm têtj Anötö

* 2:6: Nikolai kêdôhônj lau bu sêlic mêtê sac gitôm gêj njambwa. Inj sôm bu Kilisi ndê lau gitôm bu sênem akinj anötöi gwam, ma sêkôm mêtê mockainj-nga. † 2:11: Bêt nanj lau sêmbac ndu tidim tilu-nga - bêt nanj Anötö oc êmatôc lau honj, ma lau sac oc sêsip ya atu nanj sa napanj sêndi bu sêhôt njandê napanj. Alic yom njatô yêc Rev 20:14; ma 21:8.

ndê gôlôwac dabun. Lau hon nan sêlhac nanja ma sêku sac dula, nan wakên nac sênen gên danen-nga nan kwahic dec yêc sin dau yêc undambê, gitôm gakên tmana têt lau Israel-nga sen yêc gamen sawa. Ma aô wakên nac sêsêp tigen-tigen têt nac tôm ndi. Yêc hoc tigen-tigen aô wato naê wakuc pi, nan lau dan sênjalê dom. Asa nan kôc hoc dau nadan, nan oc ênyalê.

Jon to yom têt gôlôwac dabun yêc malac Tayatira

¹⁸ “Ma to yom têt anela nan yob gôlôwac dabun Tayatira-nga bocdec bu:

Yom dindec men akên Anôtô ndê Atu, in nan ndê tandô nawê gitôm ya nawahô, ma gahi gitôm brons nan nawasi atu.

¹⁹ Aô kayalê mac lau Tayatira-nga nem mêtê hon su, bu mac akên whin aô nanja, ma asap mêtê atac whin-nga dôh. Aô kayalê bu mac alhac nanja ma am akin anen lau. Ma kwahic dec mac akôm gên dinan hôc gêlêc namata-nga su.

²⁰ Tigen mac nem mêtê dan aô galic yham dom. Awhê sac dan mbo mac nem gôlôwac dabun nalôm, nan gitôm kwin sac Jesebel. In sam dau bu anen propet awhê dan, magoc in kêdôhôn anen lau bu sêkôm mêtê mockain-nga, ma bu sênen gên danen-nga nan lau sêkên ti da têt anôtô: gwam. In kôm mêtê sac bocdinan, magoc mac asoc in su yêc mac nem gôlôwac dabun dom.

²¹ Aô gakên nasawa têt in bu nem dau kwi, tigen in sap in ndê mêtê sac dôh napan.

²² Alic su nan! Kwahic dec aô wakên nandê atu têt in, ma têt lau nan sêkôm mêtê mockain-nga sêwhin in, nan bocdinan. Nac bu sênen dau kwi dom, dec nac oc sêhôn napanac atu.

²³ Ma aô oc wandic in ndê balêkoc ndu sêwhin. Tu dinan-nga dec Kilisi ndê lau hon oc sênjalê bu aô kayalê namalac si gauc ti nalôm hon. Ma aô wakên nagêyô têt mac hon tôm ndi, ênkuc mêtê nan mac lau tigen-tigen akôm.

²⁴ Mac lau Tayatira-nga natô asôc awhê sac dinan ndê yom napan dom. Ma yom nan sêsam bu Sadañ ndê yom nan yêc sin dau, nan mac akip sa dom. Bocdinan aô oc wakên napanac wakuc têt mac ahôc dom.

²⁵ Gên tigen aô atac whin, nan asap mêtê nayaham nan mac akôm ambo, nan dôh e wambu wamen.

²⁶ Asa nan bu lhac nanja ma ku sac dula, ma sôc anen yom napan e béc nambu-nga,

nan wakên najaclai têt in bu nem gôlin lau sambuc,

²⁷ gitôm Daman kên najaclai têt aô daun. Tôm yom nan sêto yêc nan sôm bocdec bu:

In kôc tôc kin-nga bu nem gôlin lau sambuc ti najaclai atu, ma in oc ku nac dula gitôm ngac dan tuc lôn andô dan popoc. [BW 2:9]

²⁸ Ma asa nan bu lhac nanja, nan aô daun oc wambo wawhin in ti nawasi atu gitôm tata bêbêc-nga.

²⁹ Asa ndê dangasun yêc, nan ngô yom dindec nan Nalau Dabun sôm têt Anôtô ndê gôlôwac dabun.

3

Jon to yom têt gôlôwac dabun yêc malac Sadis

¹ “Ma to yom têt anela nan yob gôlôwac dabun Sadis-nga bocdec bu:

Yom dindec men akên in nan mbo whin Anôtô ndê nalau 7 ma kôc tata 7. Aô kayalê mac lau Sadis-nga nem mêtê hon. Lau natô gauc gêm bu mac alhac nanja ma akôm Anôtô ndê gwelen. Tigen mba! Mac atôm lau batê!

² Yêc anen Anôtô angô-nga aô galic bu mac ac dabin mac nem gwelen napep dom. Bocdinan tampo sa ma atisa! Mac nem akên whin kêpin bu oc pacndê. Bocdinan apuc nem akên whin dôh man.

³ Gauc nem yom hon nan mac angô ti akôc sa su. Ma anem nem nalôm kwi ma danam wambu yom dau. Mac bu anem ali dom, dec wambu wamen gitôm ngac kan, ma mac oc anyalê ndoc wamen-nga dom.

⁴ Magoc aô kayalê lau Sadis-nga natô nan sêkôm mêtê sac dom, dec galic nac tôm lau ti nawkê nawasi. Aô oc wakên nawkê sêsêp têt lau dinan sêsôc, bu aô galic nac nayaham, ma nac oc sêmbo sêwhin aô napan.

⁵ Ma lau natô nan sêlhac nanja ma sêku sac dula, nan wakên nawkê sêsêp têt nac bocdinan. Ma yêc Daman ti in ndê anela angô-nga, aô wasam nac si naê asê, ma watôc asê bu sêti anen lau solop. Ma nac si naê oc yêc Buku Tanli-nga* napan.

⁶ Asa ndê dangasun yêc, nan ngô yom dindec nan Nalau Dabun sôm têt Anôtô ndê gôlôwac dabun.

Jon to yom têt gôlôwac dabun yêc malac Piladelpia

⁷ “Ma to yom têt anela nan yob gôlôwac dabun Piladelpia-nga bocdec bu:

Yom dindec men akên ngac dabun nan sôm yom nandô en. In kôc Kin Dawid

* 3:5: Buku Tanli-nga - lau hon nan sêkên whin Yisu ma sêtap Anôtô ndê mwasin dandôc tanli napan-nga sa, nan si naê yêc Buku Tanli-nga dau. Buku natô sêyêc undambê, nan sêto yom yêc nalôm pi gên nayaham ma sac hon nan yac tigen-tigen dakôm (Rev 20:12-13). Sêto yom pi Buku Tanli-nga dau yêc Pil 4:3; Rev 13:18; 17:8; 20:12, 15; ma 21:27.

ndê ki gatam-nga, ma gatam bocke nan in gëlêc su, nan lau dan sêtom bu sêndic ahuc dom. Ma gatam nan in gic ahuc, nan lau dan sêtom bu sêkac sa dom.

⁸ Mac lau Piladelpia-nga. Aô kayalê mac nem mêtê honj su. Mac lau ti licwalô atu dom, tiger aô kayalê bu mac danam wambu anej yom, ma asêc anej naê ahuc dom. Bocdinar alic su nan! Kwahic dec aô walêc gatam dan su bu wanem mac sa-nga, ma lau dan oc sêtom dom bu sêndic ahuc.

⁹ Lau nan sêsap lau Israel-nga si sakin akwa dôn, nan sêtoc dau sa bu nac lau Israel-nga nan Anôtô kèyalin nac sa. Magoc mba. Nac lau tasan, ma Sadan ndê lau nac. Aô wangwini nac e sêtên mac sêmen ma sêhu dau sêyêc mac gahim-nga. Ma têt ndoc dinan nac honj oc sênjalê tidôn bu mac lau nan aô atac whin mac ndu andô.

¹⁰ Mac apuc daôm dôn ma alhac nanga têt ndoc nawapac ti kisa tap mac sa, tôm aô gac atu mac munj sa. Bocdinar aô wayob mac têt ndoc nawapac-nga nan oc hóc asê bu ênsahê lau nom-nga honj.

¹¹ Ndoc menj kêpin bu aô wambu wamen. Bocdinar akóc yom nandô dôn ma ayob napep, bu lau dan sênem kanj nem naôli nayham dom.

¹² Lau nan sêlhac nanga ma sêku sac dula, nan aô wakên nac sêndôc anej Anôtô angô-nga napan tôm alhō nanga nan sêlhac in ndê lôm dabun. Lau dinan oc sêmbo sêwhin Anôtô yêc malac Jerusalem wakuc, nan in oc kên sip akên undambê menj, dec aô oc wato anej Anôtô ndê naê ma in ndê malac wakuc dau naê pi nac. Ma aô wato aô daun nen naê wakuc pi nac whin.

¹³ Asa ndê dangasun yêc, nan ngô yom dindec nan Nalau Dabun sôm têt Anôtô ndê gôlôwac dabun.

Jon to yom têt gôlôwac dabun yêc malac Laodisia

¹⁴ “Ma to yom têt aŋela nan yob gôlôwac dabun Laodisia-nga bocdec bu:

Yom dindec menj akên Yom Nandô Nadau. In sôm yom nandô enj, ma bocdinar yac dakên whin in ndê yom ma atac lu-lu dom. Ma in gêm gôlin gêt honj nan Anôtô kên.

¹⁵ Aô kayalê mac lau Laodisia-nga nem mêtê honj. Mac asôm bu akên whin aô, tiger mac akên whin aô ti nem nalôm sambuc dom. Mac lau tasan! Mac bu ahu aô sinj gacgenj, me akên whin aô ti nem nalôm sambuc, dec oc nayham.

¹⁶ Tiger mba! Mac anjsau bu anjuc aô. Bocdinar oc wasen mac su tôm ngac nan kêsahê gêt sac yêc in whasun dec kêlôwê sa.

¹⁷ Mac asôm bu mac ati lau ti lêlôm ma lau tiwaê nan apônda gêt dan dom. Tiger mac anjalê dom bu yêc Anôtô angô-nga mac atôm

lau nalôm sawa, ma lau tandô pec, ma lau njakwê mbasi.

¹⁸ Bocdinar angô anej yom dindec. Mac bu ati lau ti lêlôm, dec atên aô amenj, ma aô wakên gol nandô nayham têt mac anemlhi. Ma anemlhi njakwê sêsêp asôc-nga bu ambo namlic nambwa dom ma mayam pac. Ma anemlhi malasini bu anjwasin tanôm e tanôm nawa sa.

¹⁹ Lau nan aô atac whin, nan bu sêkôm gêt giso, dec aô wasôm nac ma wamatôc nac tu bu sêhu mêtê sac dau sinj. Bocdinar angô anej yom. Anem daôm kwi ma akôm nanga bu anjuc aô.

²⁰ Alic! Aô gatôm mac nem silip dan nan menj kalhac am nem andu ngatam ma kêmati gatam mbo. Ma bocdinar asa nan ngô aô awhan ma gêlêc gatam dau su têt aô, nan aô oc wasôc watên in wandi, ma alu anej gêt awhin daun.

²¹ Aô gaku naclai sac-nga honj dula, dec Damanj kôc aô sa gandôc gawhin in yêc in ndê pôn kin-nga. Ma nalên tiger lau honj nan sêlhac nanga ma sêku sac dula, nan wakôc nac sa bu sênem gôlin sêwhin aô yêc anej pôn kin-nga.

²² Asa ndê dangasun yêc, nan ngô yom dindec nan Nalau Dabun sôm têt Anôtô ndê gôlôwac dabun.”

4

Jon gêlic gêt atu undambê-nga

¹ Dinan su, goc aô galic gatam dan nan kac sa su yêc undambê. Ma awha nan aô gangô munj su gitôm dahuc tanj, nan sôm têt aô bu, “Pwi mwenj, ma gêt nanj oc hóc asê tinjambu-nga, nan watôc têt am.”

² Têt dinan Nalau Dabun kôm aô gatun kainj dan sa, ma aô galic pôn kin-nga dan kalhac undambê, ma pôn njadau ndôc njahô.

³ Ma in nan ndôc, nan ndê njawasi atu, gitôm thoc nayham lu nan sêsam bu jaspas ma kanelian. Ma gasun bu êp nan njadalô nayham ma njawasi gitôm hoc nayham emerel, nan kègihi pôn atu dau ahuc.

⁴ Ma aô galic pôn 24 sêlhac sênghihi pôn atu, ma lau bata 24 sêndôc njahô. Nac sêsôc njakwê sêsêp, ma sanem gol yêc nac si nagôlôn tôm gi.

⁵ Ma aô galic sickac, ma gangô wapap gic ti njakêcsia atu sa akên pôn atu. Ma lam ti nawê atu 7 sêlhac pôn njandô-nga. Lam 7 dinan Anôtô ndê njalau 7.

⁶ Ma yêc pôn dau njandô-nga aô galic gêt njawasi atu poc gitôm bugictôn, ma nawa gitôm glas.

Ma aô galic aŋela atu hale sêlhac sênghihi pôn atu. Nac sem gêt tali natô angô, ma tandô daêsam sêyêc nac njabapo ti njadômbwê.

⁷ Añela hale dinan angô andô bocdec. Añela ñamata-nga ndê angô gitôm layon, tilu-nga gitôm makao, titô-nga gitôm ñamalac, ma añela tihale-nga ndê angô gitôm macmpon nan hu mbo lolôc.

⁸ Nac tigen-tigen si ñamakê 6, ma tandô daêsam sem nac ahuc, yêc ñamakê ñapu-nga whin. Ma nac sêmpin Anötö ma sêsôm, “O Pômdau Anötö, Nanga Nadau, am dabun, dabun, ma dabun en. Am mbo têng ñamata-nga, kwahic dec am mbo, ma tinjambu am oc mbu mwen.” Nalên dinan nac sêmpin in acsalô ma ôbwêc hon, sênwhan dau dom.

⁹ Têm bocke nan añela hale dinan sêsôm yom dinan sêmpin in nan ndôc pôn atu ma mbo tali ñapan, ma sem dange in ti sêtoc in ndê waê sa, goc

¹⁰ lau bata 24 sêhu dau sêsip nom ma sêpôn haduc têng in. Ma sêkên nac si sanem sêyêc pôn atu ndô-nga, ma sêsôm yom bocdec bu,

¹¹ “O Pômdau yac mba Anötö. Am gên hon ñadau. Am kêmasan gên hon ma kên gên hon sêmbo tali, tôm am daôm tac whin. Tu dinan-nga dec am ñayham kêlêc, ma gic waê bu yac ampin am ti apo nem waêm sa, ma atoc am sa tu am nem ñawasi ti ñaclai atu-nga.”

5

†Anötö ndê Domba ma bapia tilhuñ

¹ Aô tanhê in nan ndôc pôn atu, ma galic bapia tilhuñ dan yêc in amba andô-nga, ma yom yêc bapia dau danğa lu-lu. Bapia dau sênluñ sa, ma sêkên gên ñabalêp 7 pi ñadali bu kôc dôñ.*

² Ma aô galic añela ñanğa dan, nan mbwêc awha atu bocdec bu, “Asa in ñamalac gitên, gitôm bu kôc gên ñabalêp su ma kac bapia dau sa?”

³⁻⁴ In mbwêc yom dinan asê, tigen yêc undambê, ma yêc nom ma nom ñapu-nga, sêtap ñamalac gitên dan sa dom, nan gitôm bu kac bapia dau sa ma sam. Têng ndoc aô galic bu sêtap ñamalac gitên dan sa dom, nan aô gatan atu andô.

⁵ Magoc lau bata 24 si dan sôm têng aô, “Am tan dom! Lic su nan. Ñamalac gitên dan mbo, nan ku ñaclai sac-nga ti ñaclai dambac ndu-nga dulu su, ma in gitôm bu kôc gên ñabalêp 7 su, ma kac bapia dau sa. In nan sêsam bu ‘Layon nan sa akên Juda ndê ton,’ ma ‘Dawid ndê Wakuc,’ nan gitôm.”

⁶ Têng dinan aô galic Domba dan nan ña-angô gitôm sic in ndu su, magoc mbo tali tiyham. In kalhac ñalhu kêpin pôn atu, ma añela hale ti lau bata 24 sênghi in ahuc. In ndê ñapo 7, ma tandô 7, nan sem dôhôn

Anötö ndê ñalau 7 nan in kên nac sêsa sêtên nom ñabatin hon.

⁷ Ma Domba dau gi kôc bapia dau su yêc in nan ndôc pôn atu ndê amba andô-nga.

⁸ In kôc sa su goc añela hale ti lau bata 24 sêpôn haduc têng in. Yêc nac hon si amba sêkôc gên wê-nga nan sêsam bu hap,[†] ma sùc nan sêmasan ña gol, nan sêkên gên ñamalu ñayham sip e menhu. Gên ñamalu dinan, nan mbec hon nan Anötö ndê lau dabun sêten têng in.

⁹ Ma nac sem wê wakuc dan bocdec, “Am gitên andô, gitôm bu kôc bapia ma kac gên ñabalêp su. Nahu bu lau sic am ndu, ma am nem dac gêmlihi lau su sêti Anötö ndê lau. Am gêmlihi lau yêc nom ñagamen hon, ma yêc lau titon-titon ma awha têtên hon nan sêmbo nom.

¹⁰ Ma am kôm nac sêti lau ton tigen, bu sênem akin yac nen Anötö sêtôm lau †dabun-siga, ma nac oc sênem gôlin sêmbo nom.”

¹¹ Têng dinan aô galic ti gangô añela daêsam ma daêsam ma daêsam, oc tôm dom bu dasê sa. Nac sênghihi pôn atu ma añela hale ti lau bata ahuc.

¹² Ma nac sem wê ña awha atu bocdec bu, “O Domba ñayham kêlêc, am nan lau sic am ndu. Yac ampin am, bu am gên hon ñadau, ma am nem ñaclai, ti gauc, ma licwalô, ma waêm ti ñawê ma ñawasi atu hóc gêlêc su.”

¹³ Têng dinan aô gangô gên tali hon nan sêmbo undambê ti nom ma nom ñapu-nga, ma nan sêmbo gwêc. Tac hon sem wê bocdec bu, “Kwahic dec, ma tôm béc hon, yac ampin in nan ndôc pôn atu, ma yac ampin Domba. Bu inlu si waê, ti ñawê ma ñawasi, ma ñaclai atu andô!”

¹⁴ Ma añela hale sêsôm, “Yomandô!” Ma lau bata hon sêhu dau sêyêc nom ma sêmpin inlu.

6

Anötö ndê Domba kac bapia tilhuñ sa

¹ Dinan su, goc aô galic Anötö ndê Domba dau kôc gên ñabalêp ñamata-nga su yêc bapia tilhuñ. Ma añela hale si dan ta yom ña awha atu gitôm wapap, ma sôm, “Mwen!”

² Dec aô tanhê gamen, ma galic hosi sêsêp dan. Ma aô galic ngac nan ndôc hosi ñahô, nan kôc bakôc sôp-nga dan. Anötö kên sanem dan têng in, goc in sa ti ñaclai atu bu ku ñacyo dulu.

³ Goc Anötö ndê Domba kôc gên ñabalêp tilu-nga su, ma aô gangô añela tilu-nga sôm, “Mwen!”

* **5:1:** Têng têng Jon to bapia dindec, nan lau nan bu sêkên bapia dan têng lau ñatô, nan sêkên gên ñabalêp gitôm lêlêp me nomdac pi bapia dau bu sêsap dôñ. Ma bocdinan lau bambalin gitôm dom bu sêkac bapia dau sa ma sêsam e hóc asê ñamalac nan bapia dau gic in ñawaê. † **5:8:** Hap - gên gitôm gita ti wac daêsam, nan lau sêndic têng ndoc sênem wê-nga. Alic Rev 14:2; ma 15:2.

⁴ Ma hosi kokoc danj sa menj. Anötö kênj bien baliñ danj tên ngac nanj ndöc hosi njahô, ma kênj njac lai tên in bu kôc yom malô su yêc lau nom-nga, bu kôm njac sêndic dandi ndu.

⁵ Goc Anötö ndê Domba kôc gên njabalêp titö-nga su, ma anjela titö-nga sôm, “Mwenj!” Dec aô tanjhê gamenj ma galic hosi yeyec danj. Ma ngac nanj ndöc hosi njahô kôc gên danem dôhôn gên-nga yêc in amba. Gên kainj dinanj dakôc bu danem dôhôn gên bu njadehe me lolo.

⁶ Ma awha danj sa akênj pônj atu nanj kalhac anjela hale njalhu, nanj sôm, “Kênj tóbôm sa bu lau nom-nga sêpôn da gên sênenj-nga, ma njac oc sênem dôhôn gên bu lau sênemlihi gên danenj-nga njagec-njagec nj njalô atu. Tigenj kôm ôm a folib-nga ti ôm wain-nga tisac dom.”

⁷ Tên dinanj Anötö ndê Domba kôc gên njabalêp tihale-nga su, ma anjela tihale-nga sôm, “Mwenj!”

⁸ Goc aô tanjhê gamenj, ma galic hosi yanyanj danj. Ma ngac nanj ndöc hosi njahô, nanj sêsam in ndê njahê bu ‘Mbac Ndu,’ ma danj tiyham, nanj ndê njahê ‘Lambwam’ kêkuc in. Ma Anötö kêkinj inlu bu sêwhê lau nom-nga honj kôc ndi tonj hale, ma sêndic tonj danj ndu. Inlu oc sêngilí sinj, ma sêkênj tóbôm ma gêm bac atu ma bôclai bu sêsenj lau tonj tihale-nga dinanj su.

⁹ Tên ndoc Anötö ndê Domba kôc gên njabalêp ti-5-nga su, nanj galic lau njatô si gatú sêmbo Anötö ndê alta njapu. Lau dinanj, munj-nga lau nom-nga sic njac ndu, njahu bu sêkênj whinj Anötö ndê yom, ma sêhoc in ndê yom asê.

¹⁰ Ma njac sêta awha atu tên in, “O Pômdau Dabun ma Yom Nandô Njatau. Tên béc bocke am oc êmatôc lau sac nom-nga, ma kênj njagêyô tên njac ô yac mba dac nanj njac sêkêc sinj su?”

¹¹ Sêsôm yom dinanj su, ma Anötö kênj njakwê sêsêp baliñ tên njac tôm gi. Ma in sôm tên njac bu, “Mac nem asidôwai njatô sem akinj aô sêmbo, nanj lau nom-nga oc sêndic njac ndu gitôm njac sic mac ndu. Bocdinañ ahôn malô e gên dinanj pacndê su.”

¹² Aô tanjhê Anötö ndê Domba ma in kôc gên njabalêp ti-6-nga su, goc tiyhô atu gêm, ma aô galic ac tiyec gitôm sêcyaê, ma ayô tikoc gitôm dac.

¹³ Ma tata umbonj-nga sêpenj sêsip nom gitôm mbu puc atu ma kêwic ahi goc njalôwê sêpenj sêsip nom si.

¹⁴ Ma umbonj ginja tôm mbu soc po danj su, ma lôc ti nduc honj singa bocdinañ.

¹⁵ Tu dinanj-nga lau honj nanj sêkênj whinj Yisu dom, nanj sêtôc dau njandô, ma sênj salê

gamenj bu sêsijn dau. Kinj ma lau bata, ma lau sinj-nga, ma lau ti lêlôm ma lau ti licwalô atu, ma lau nanj sem akinj njadaui ti lau nanj sêmbo njambwa, nanj honj sêlhô bambalinj. Ma sênj salê mala sêsijn dau kwi-nga sêsôc hocsunj ti hoc nanj sêyêc gamenj lôc-nga, nanj njapu.

¹⁶ Ma njac sêta yom tên lôc ti hoc bu êngatôc njac si e in nanj ndöc pônj atu, nanj oc tôm dom bu lic njac, ma bocdinañ njac oc sêtap Anötö ndê Domba ndê atac njandê sa dom.

¹⁷ Sêkôm gên dinanj, njahu bu béc dinanj ti béc sêtap njandê sa tu njac si sac-nga, ma lau sac danj oc sêtôm dom bu sênj lêc Anötö ndê matôc.

7

Sêpuc njadalô pi lau Israel-nga 144,000

¹ Dinanj su, goc aô galic anjela hale nanj sêyob mbu. Nac sêlhac nom njabatijn hale ma sêkôc njac lai bu sêlhac mbu nom-nga hale ahuc, tu bu sêpuc njadinda e sêkôm nom me gwêc me a tisac dom.

² Anötö kênj njac lai tên njac bu sêyob mbu e tinambu sêhu mbu nom-nga sinj bu kôm nom ma gwêc tisac. Ma aô galic anjela danj tiyham nanj sa akênj gamenj ac pi-nga menj, ma yêc in amba in kôc Anötö Tanji Njatau ndê gên dapuc njadalô-nga.* Inj mbwêc nj awha atu tên anjela hale dinanj ma sôm,

³ “Akôm nom ti gwêc ma a tisac dom, e yac apuc yac nenj Anötö ndê njadalô pi in ndê lau akinj si sêcbala su.”

⁴ Inj sôm yom dinanj su, goc aô gangô lau nanj sêpuc njadalô pi njac si sêcbala, nanj si namba, nanj gitôm 144,000. Ma lau dinanj sêmenj akênj lau Israel-nga si gôlôwac tonj 12.

⁵ Yêc Juda ndê tonj, sêkenj njadalô pi lau 12,000, ma pi lau 12,000 yêc Ruben ndê, 12,000 yêc Gad ndê,

⁶ 12,000 yêc Aser ndê, 12,000 yêc Naptali ndê, 12,000 yêc Manase ndê,

⁷ 12,000 yêc Simeon ndê, 12,000 yêc Liwai ndê, 12,000 yêc Isaka ndê,

⁸ 12,000 yêc Sebulun ndê, 12,000 yêc Josep ndê, ma pi lau 12,000 yêc Benjamin ndê tonj.

Lau daêsam sêmpin Anötö

⁹ Tinambu aô tanjhê gamenj ma galic lau daêsam andô, gitôm dom bu lau danj sêsê njac sa. Sêmenj akênj nom njagamenj honj, ma akênj lau titonj-tonj honj, ma akênj lau awha têtênj. Ma sêlhac pônj atu ti Anötö ndê Domba anjô andô-nga. Nac honj sêsôc njakwê sêsêp, ma sêhoc tôm tôm njalauñ.

¹⁰ Ma sêmbwêc njanga bu, “Yac tampin yac nenj Anötö nanj ndöc pônj atu, ma in ndê Domba, bu mwasiñ nem lau si-nga yêc inlu.”

¹¹ Ma anjela honj nanj sêlhac sêngihi pônj atu ti anjela hale ma lau bata ahuc, nanj sêhu dau

* 7:2: Tên têm dinanj lau sêkênj gên njabalêp gitôm lêlêp me nomdac pi bapia bu sêsap dôñ, ma sêpuc njadalô danj pi lêlêp dau bu tûc asê bu njac sêti bapia dau njatau. Sêmasan gôlônj amanjatu-nga (ring) me gênj danj nanj sênônj ti kôm bu sêpuc njadalô dau.

anjô sip nom sêyêc pôn atu ndö-nga. Ma sêmpin Anötö,

¹² Ma sêsôm, “Yomandô! Yac nen Anötö ndê nawasi ti gauc ma waê ti naclai ma licwalô hôc gëlêc gên honj su. Bocdinañ tampin in, ma danem danje in kwahic dec ma tôm bêc honj. Yomandô!”

¹³ Têñ dinañ lau bata si danj menj ma ndac aô bocdec bu, “Lau ti ñakwê sêsêp dindê, ñac lau asa, ma sêmenj akênj nde?”

¹⁴ Ma aô gaô in ndê awha ma gasôm, “O ñgac atu, am daôm kêyalê.” Dec in sôm têtj aô, “Lau dinañ sêmbo nom têtj ndoc ñawapac atu hôc asê, ma kwahic dec sêmenj sêmbo lec. Sêngwasirj si ñakwê sip Anötö ndê Domba ñadac, ma ñakwê dau sêp sambuc.

¹⁵ Tu dinañ-nga sêlhac Anötö ndê pôn atu ndö-nga yêc in ndê lôm dabun, ma sem akin in acsalô ma ôbwêc. Ma in nanj ndôc pôn atu, nanj oc mbo whin ñac ma yob ñac.

¹⁶ Tôm dom bu sêpônâ gênj sênenj-nga ti sênôm-nga tiyham. Ma ac oc pec ñac dom, ma gên jandê danj oc tap ñac sa dom.

¹⁷ Nahu bu Anötö ndê Domba nanj mbo pôn atu ñalhu, nanj oc ti ñac si ñgac yob ñac-nga, ma wê ñac sêsa bu sênôm bu yêc bubata nañli-nga. Ma Anötö dau oc punj ñac tasulu su yêc ñac tandô.”

8

Anötö ndê Domba kôc gênj ñabalêp ti-7-nga su

¹ Têñ dinañ Anötö ndê Domba kôc gênj ñabalêp ti-7-nga su yêc bapia, ma gamenj undambê-nga ñanenj sa gitôm acgatu ñasawa danja.

² Ma aô galic anjela 7 nanj sêlhac Anötö anjô-nga, ma in kênj dahuc têtj ñac honj tôm gi.

³ Ma anjela danj tiyham menj kalhac alta gol kêpinj pôn atu. In kôc lôn gol danj, ma sêkênj gênj ñamalu ñayham daêsam têtj in. Goc in kêgalun whin Anötö ndê lau dabun si mbec yêc lôn dau, ma kêc pi alta ti da têtj Anötö.

⁴ Ma ñawasu akênj gênj ñamalu ti lau dabun si mbec, sa akênj lôn nanj yêc anjela amba, ma pi têtj Anötö anjô-nga.

⁵ Pacndê, goc in kôc ya ñanda akênj alta, ma kênj sip lôn gênj ñamalu-nga e menjhu, ma tuc sip gamenj nom-nga gi. Ma aô gangô ñakêcsia atu, ma sickac ti wapap gic ma tiyhô gêm.

Anjela hale sêyu dahuc

⁶ Têñ dinañ anjela 7 nanj sêkôc dahuc, nanj sêmasanj dau bu sêyu.

⁷ Anjela ñamata-nga yu in ndê, ma sêmbalinj u ñalhuc gitôm ais, ma ya nanj sêngalun whin dac nanj sip nom gi. Ma ya dau gênj gamenj nom-nga ti a daêsam su. Aô galic gitôm sêwhê gamenj nom-nga ti a honj kôc gi ñatonj tô, ma

tonj danj ya gênj su, ma lu sêyêc ñayham. Ma kwanj batac-batac, nanj ya gênj honj su.

⁸ Goc anjela tilu-nga yu dahuc, ma sêmbalinj gênj danj gitôm lôc atu ti ya sip gwêc gi. Ma tiyham aô galic gitôm sêwhê gwêc kôc gi tonj tô, ma tonj danj gêm dau kwi ti dac, ma tonj lu sêyêc ñayham.

⁹ Ma i ti gênj tali honj nanj sêmbo gwêc ti dac, nanj sêmbac ndu. Ma wanj nanj sêpoc gwêc bocdinañ, tonj danj singa su, tonj lu sêpoc ñayham.

¹⁰ Têñ ndoc anjela titô-nga yu ndê dahuc, nanj tata atu danj penj sip akênj umbonj. Tata dau ñawê atu, ma penj sip nom ma kôm bu ti bubata daêsam sêtisac. Aô galic gitôm sêwhê bu ti bubata honj kôc gi tonj tô, ma tonj danj tisac.

¹¹ Sêsam tata dau ñaê bu ‘Ñamakic.’ Ma yêc bu nom-nga honj, tonj danj ñamakic sa ma tonj lu sêyêc ñayham. Ma lau honj nanj sênôm bu ñamakic dinañ, nanj sêmbac ndu.

¹² Goc anjela tihale-nga yu ndê dahuc, ma ac ti ayô ma tata ñatô sêtisac. Tu dinañ-nga têtj acsalô, ac pô gamenj gitôm acgatu ñasawa 8, ma ñasec sa gitôm acgatu ñasawa hale. Ma têtj ôbwêc bocdinañ, ayô ti tata ñawê mba gitôm acgatu ñasawa hale.

¹³ Aô galic gênj honj dinañ su, ma aô gangô macmpoj danj nanj hu mbo umbonj, ma tanj ña awha atu bocdec bu, “Oyaê! Oyaê! Oyaê! Anjela hale sêyu dahuc su, ma anjela tô sêmbo dôñj sêmbo. Bocdinañ mac lau nom-nga oc atap ñawapac sa tiyham.”

9

Anjela ti-5-nga yu dahuc

¹ Goc anjela ti-5-nga yu ndê dahuc, ma aô galic tata danj penj yêc umbonj sip nom gi. Ma Anötö kênj ki têtj in bu yob sunj balin sac nanj sêsam bu Abis,* nanj ñagatam.

² Goc in gëlêc gatam dau su, ma yawasu pi akênj sunj balin dinañ menj. Yawasu dau atu andô, gitôm yawasu têtj ndoc lau sêkêc pwa atu danj. Yawasu dau gêm ac ahuc ma kôm umbonj ñasec sa.

³ Ma aô galic wakô sêsip akênj yawasu sêmenj. Ñac si ñaclai gitôm gapiñgap bu sêkênj jandê atu têtj lau nom-nga.

⁴ Magoc Anötö gic yao ñac bu sêkôm kwanj ma gênj batac-batac ma a tisac dom, ma sêkôm lau nanj anjela sêpuc Anötö ndê ñadalô pi ñac sêcbala su, nanj sêtisac dom. Magoc lau ñatô, nanj wakô dinañ oc sêkôm ñac sêtisac.

⁵ Ñac sêkôc naclai bu sêkênj jandê atu têtj lau dinañ gitôm ayô 5, magoc ñac oc sêndic ñac ndu dom. Ma jandê dau gitôm gapiñgap senj lau.

* 9:1: Ñaê ‘Abis’ (Abyss) kêkuc Yom Grik. Sunj balin dinañ ti ñalau sac si gapocwalô.

⁶ Têñ ndoc dinan lau oc sêtec bu sêmbo tali. Nac oc tac whiñ bu sêmbac ndu, tigen ñac oc sêmbo tali ma sêhóc ñandê ñapañ.

⁷ Aô galic wakô dinan sêtom hosi nan sêmasañ ti sêndic sin-nga. Gêñ gitôm gulun gol sac ñac si ñagôlôn, ma ñac si anğô gitôm ñamalac.

⁸ Ñac si kêclaun baliñ gitôm lauwhê si, ma ñac si ñalhô atu gitôm layon si.

⁹ Ma yêc ñac si ñabapo aô galic gêñ ñaŋga gitôm lautuc ain. Ma têtñ ndoc ñac sêhu sêmbo lôlôc, ñac si ñamakê ñakêcsia atu gitôm hosi daêsam sêhê kaleta ma sênti bu sêndic sin.

¹⁰ Ñac si ñanguc gitôm gapiñgap si ñanguc bu sêtiñ ñamalac. Naclai atu yêc ñac si ñanguc, bu sêkên ñandê têtñ lau gitôm ayô amanñan.

¹¹ Ñac si kin in aŋela sac sun baliñ-nga. Yêc Yom †Hibru sêsam in ndê ñaê bu Abadon, ma yêc Yom Grik sêsam in bu Apolion.[†]

¹² Ñawapac dinan ti ñawapac ñamata-nga. Ma ñawapac lu sêyêc dôn sêyêc.

Aŋela ti-6-nga yu dahuc

¹³ Têtñ dinan aŋela ti-6-nga yu ndê dahuc. Ma aô gangô awha ñan sa akên alta gol nan kalhac Anôtô anğô-nga. Napo hale sêyêc alta dau ñakêcsu hale, ma awha dau sa akên ñapo dau ñalhu,

¹⁴ ma ta yom têtñ aŋela nan yu dahuc bocdec bu, “Sa têtñ aŋela hale nan sêso ñac dôn sêmbo bu atu Yupretes, nan ndi, ma êmgapwêc ñac su.”

¹⁵ Mun-nga Anôtô kêyalin ndoc ñan sa bu aŋela hale dinan sêndic lau sac ndu, ma ñac sêhôn ndoc dau sêmbo Bu Yupretes. Goc aŋela dau sa gi ma kêgapwêc aŋela hale dinan su, bu sêwhê lau nom-nga kôc ndi tonj tô. Ma tonj ñan oc sêndic ñac ndu, ma tonj lu sêhu ñac sin.

¹⁶⁻¹⁷ Têtñ dinan aô galic gêñ ñagatu ñan, lau sin-nga daêsam kêlêc sêndôc hosi ñahô. Ma awha ñan sam ñac si namba asê têtñ aô, nan gitôm 200 milien. Ma aô galic lautuc ñaŋga sêyêc ñac ñabapo. Lautuc dinan ñadalô kokoc gitôm ya, ma ñamayan gitôm umbon, ma ñanyan gitôm gêñ ñandê ñaê †solpa. Ma aô galic hosi si ñagôlôn gitôm layon si, ma ya ti yawasu ma solpa sa akên ñac si whasun.

¹⁸ Gêñ tô dinan, ya ti yawahô ma solpa, nan sêsa hosi whasun nan tòm ñawapac atu bu sen lau nom-nga ñatô su. Lau tonj ñan oc sêmbac ndu, magoc tonj lu oc sêmbo tali.

¹⁹ Hosi dinan sêkôc ñaclai atu yêc ñac si whasun, ma yêc ñac si ñanguc whiñ. Bu ñac si ñanguc gitôm mboc ñagôlôn bu sen lau ma kôm ñac sêtisac.

²⁰ Ñawapac tô dinan kôm lau tonj ñan sêmbac ndu. Ma lau ñatô nan sêmbac ndu dom, nan sêlic su, magoc sem si ñalôm kwi dom. Mba! Ñac sêsap ñac si mêtê sac dôn

ñapañ. Ñac sem akin ñalau sac ma anôtô gwam nan sêmasañ ña gol ti silba ma brons ti hoc ma ña a. Gwam hon dinan gitôm dom bu sêlic gamen me sêngô yom, ma sêñsêlên dom, tigen lau nom-nga sem akin ñac ñapañ.

²¹ Ma ñac sêkôm mêtê sac daêsam tôm sic ñamalac ndu, sêpec balô, sêkôm mêtê mock-ain-nga, ma sem kan gêñ. Ñac sêlic ñawapac dau, magoc sem dau kwi dom, ñac sêsap si mêtê sac dinan dôn ñapañ.

10

Aŋela kêñ bapia saun ñan têtñ Jon

¹ Têtñ dinan aô galic aŋela ñaŋga ñan sip akên undambê men. In ndê ñakwê gitôm dao, ma gasun bu êp ñan yêc in ñagôlôn ñahô-nga. In ndê anğô andô ñawasi gitôm ac, ma in gahi gitôm alhó ti ya.

² Ma in kôc bapia saun ñan nan kac sa su, yêc in amba. In sip gi ma kêñ gahi gasê-nga kalhac nom, ma gahi andô-nga kalhac gwêc.

³ Ma in mbwêc ñaŋga, gitôm layon ñan tan. Têtñ ndoc in mbwêc, nan aô gangô awha 7 sêta yom, nan ñakêcsia gitôm wapap gic.

⁴ Aô gangô awha 7 dinan su, ma bu wato ñac si yom sip bapia, tigen awha ñan akên undambê sôm têtñ aô bu, “To yom nan am ngô akên awha wapap-nga 7, nan dom. Mba! Kôc dôn ma sêc ahuc yêc am-nga.”

⁵ Goc aŋela nan kalhac nom ti gwêc, nan tóç in amba andô-nga pi undambê.

⁶ In bu sôm yom ma puc dôn ña Anôtô ndê ñaê, dec sôm, “Aô wasôm yom ñandô yêc in nan mbo tali ñapañ, nan anğô-nga, in nan kêñ undambê ma nom ti gwêc, ma gêñ hon nan sêmbo gamen dinan. Dahôn têtñ ñan tiyham dom,

⁷ bu gêñ hon nan Anôtô kêmatin tidôn mun su, ma yêc sin dau e men têtñ kwahic dec, nan oc men sa tiawê. Têtñ bêc nan aŋela ti-7-nga yu dahuc, nan gêñ hon dinan oc ñandô sa tòm in hoc asê gwanan su têtñ lau propet nan sem akin in.”

⁸ Dinan su, goc awha akên undambê nan aô gangô su, nan sôm yom têtñ aô tiyham bocdec bu, “Am sa têtñ aŋela nan kalhac nom ma gwêc, nan ndi, ma kôc bapia nan kac sa yêc in amba, nan su.”

⁹ Bocdinan aô gatên aŋela dau ga, ma gandac bapia saun dinan. Ma in sôm têtñ aô, “Am kôc su, ma nen. Yêc whamsun am oc êmsahê ñaganda gitôm lêp. Tigen bapia dau oc kôm am nem ñatac yham dom.”

¹⁰ Aô gakôc bapia saun dau su yêc in amba, ma gan. Yêc whansun aô kasahê bu ñaganda gitôm lêp, tigen tinjamu sip aô ñatac gi ma kôc aô ñatac yham dom.

¹¹ Goc Anôtô sôm têtñ aô, “Am oc hoc yom asê tiyham gitôm propet, ma sôm yom pi

[†] 9:11: Abadon ma Apolion - ñaê lu dinan ñahu tigen. Danem kwi bu ‘Ndic Ndu’ me ‘Sen su.’

lau daêsam, pi lau titor-*titor* ma lau awha têtên, ma pi kin sêwhin^{*}.

11

Anötö ndê propet lu

¹ Dinañ su, goc Anötö kên gakoc baliñ dan têt aô bu wanem dôhôn gên. Ma in sôm têt aô, "Am ndi, ma nem dôhôn anen lôm dabuñ, ma alta nañ kalhac dê. Ma lau nañ sêtoc aô sa ma sêten mbec têt aô sêmbod dindê, nañ sê nac sa.

² Tigen nem dôhôn gameñ yêc lôm dabuñ ñabatêmdô dom, bu aô gakên gameñ dinañ têt lau sambuc ti nac si gameñ. Ma nac oc sênem gôlin anen malac dabuñ, ma sêngwinin anen lau gitôm ayô 42.

³ Magoc aô wakên ñaclai têt anen propet lu, dec inlu oc sêsôc ñakwê yeyec ma sêsôm anen yom asê gitôm bêc 1,260."

⁴ Propet lu dau sêlhac Pômdau, nañ gêm gôlin nom sambuc, nañ angô-nga, sêtom a olib lu, ma sêtom yakain lu.

⁵ Lau nañ bu sêkôm inlu ña yom, nañ oc sêmbac ndu ñalên bocdec. Ya oc sa yêc inlu whasun ma neñ nac su.

⁶ Ma têt ndoc sêhoc Anötö ndê yom asê, nañ sêkôc ñaclai bu sêsôm u ndic dom yêc umbon. Ma sêkôc ñaclai bu sênem bu kwi ti dac, ma bu sêkên ñawapac tidau-tidau têt lau nom-nga têt ndoc bocke nañ inlu atac whin nañ.

⁷ Têt inlu si têt sêhoc Anötö ndê yom asê-nga pacndê su, nañ aô galic bu gên sac dan pi akên sur baliñ sac dinañ men, ma gic sin têt inlu. Ma in ku inlu dulu ma gic inlu ndu.

⁸ Ma inlu si ñamlañ sêyêc ñambwa sêyêc malac atu dau ña-malac lôm. Yêc malac atu dau lau sic inlu si Pômdau ndu pi a gicso dau, ma bocdinañ lau ñatô sem malac dau ñaê kwi ma sêsam bu Sodom ma Isip.

⁹ Têt dinañ, lau akên nom ñagameñ hon, ma akên lau titor-*titor* ma awha têtên hon tahê inlu si ñamlañ gitôm bêc tô ma ñadanga. Ma ñac sêkên yao bu lau dan sênsuhun inlu dom.

¹⁰ Lau sac nom-nga sêtisambuc bu inlu sêmbac ndu, ma nac sêkên gên ñayham-ñayham têt dandi ti atac ñayham atu. Nahu bu mun-nga propet lu dinañ sêkên ñawapac têt nac.

¹¹ Aô galic bu inlu sêyêc boc-dinañ tôm bêc tô ma ñadanga, goc Anötö kên in ndê wayahô tali-nga têt inlu dec sêtisa tiyham ma sêlhac. Ma lau hon nañ sêlic, nañ sêtoc dau ñandô.

¹² Ma aô gangô Anötö ta yom awha atu têt inlu ma sôm bu sêpi sa sêtên in sêmen. Goc dao dâc kôc inlu sa sêpi undambê si, ma inlu si ñacyo sêlic.

¹³ Têt têt dinañ tiyho atu gêm, ma malac atu dau ñagameñ ñatô sêtisac. Gitôm sêwhê malac dau kôc ti gameñ 10, ma gameñ 9 sêyêc ñayham, ma gameñ ti-10-nga tisac. Ma lau 7,000 sêmbac ndu. Gên dau kôm lau nañ sêmba tali, nañ sêtoc dau atu, ma sêtoc Anötö undambê-nga ndê waê ti ñaclai atu sa.

¹⁴ Dinañ ti ñawapac tilu-nga, ma titô-nga kêpin bu hóc asê.

Dahuc ti-7-nga tan

¹⁵ Têt dinañ añela ti-7-nga yu dahuc, ma aô gangô awha daêsam sêta yom ñanga yêc undambê bocdec bu, "Kwahic dec yac nen Pômdau lu in ndê Mesaya sem gôlin nom ñagameñ sambuc. Ma gôlin dau oc pacndê dom."

¹⁶ Ma lau bata 24 nañ sêndôc nac si pôn yêc Anötö angô-nga, nañ sêhu dau angô sip nom, ma sêmpin in,

¹⁷ ma sêsôm, "O Pômdau Anötö Ñaclai Ñadau, am nañ mbo têt ñamata-nga, ma kwahic dec mbo. Yac bu anem dange am bu am gêm gôlin nom ti am nem ñaclai atu.

¹⁸ Lau nom-nga atac ñandê sa, magoc kwahic dec nac oc sênsahê am nem atac ñandê. Ndoc men su, bu am êmsahê lau nañ sêmbac ndu su. Ma am oc kên ñagêyô ñayham têt lau hon nañ sem akin am, lau propet ti am nem lau dabuñ, ma têt lau hon nañ sêtoc nem ñaê sa, lau tiwaê, ma lau waêmba sêwhin. Tigen lau nañ sêkôm nom tisac, nañ am oc sen ñac su."

¹⁹ Nac sêmpin Anötö su, goc gatam yêc Anötö ndê lôm dabuñ undambê-nga kac sa, ma aô galic apa Anötö ndê pwac dabuñ-nga yêc lôm dabuñ ñalôm. Ma sickac ti wapap gic, ma aô gangô ñantij atu, ma tiyho gêm ma u gic ñalhuc atu ma ñanga gitôm ais.

12

Awhê dan, ma Akô

¹ Têt dinañ gên dalô atu dan hóc asê yêc undambê, ma kôm aô gasô. Aô galic awhê dan, ma ac kêgihi in ahuc gitôm ñakwê. Ayô yêc in gahi ñapu, ma tata 12 sac in ñagôlôn gitôm kin si sanem.

² Awhê dau daê, ma in ndê ndoc kôc balêkoc-nga men sa. Tu dinañ-nga dec in kêsahê ñandê atu, ma tan asê.

³ Ma gên dalô dan tiyham hóc asê yêc undambê. Aô galic gên kokoc atu gitôm akô dan. In ndê ñagôlôn 7, ma ñapo 10. Ma sanem kin-nga 7 sac in ndê ñagôlôn 7.

⁴ Ma in ndê ñanguc gic tata umbon-nga daêsam sa, ma kêbalip nac sêsip nom si. Tata ton lu gacgen sêlhac umbon, ma ton dan in kêbalip sip nom gi. Goc in gi kalhac awhê

* 12:5: Awhê dinañ in ti dôhôn Anötö ndê lau. Ma balê dau Yisu. Ma akô dinañ in ti dôhôn Sadan. In kêsahê bu sen Yisu su magoc gitôm dom. Dec tinjamu in kên kisa Yisu ndê lau, magoc Anötö yob nac.

dau angô-nga, ma hôŋ bu in kôc balêkoc su, gac in nenj.

⁵ Ma awhê dau kôc balêkoc ngac* danj. In ngac nanj oc nem gôlinj lau nom-nga honj ti ŋac lai atu, gitôm in kôc tôc kinj-nga ain tu êmatôc ngac-nga. Akô tac whinj bu nenj balêkoc dau, tigenj gitôm dom. Nahu bu sêngaho balêkoc dau su pi undambê gi, bu mbo whin Anôtô nanj ndôc pônj atu.

⁶ Ma balê dinda kôlhô kêtî gi mbo gamenj sawa. Anôtô kêyalinj gamenj sa gwananj yêc dindê, bu yob awhê dau gitôm béc 1,260.

⁷ Têj dinanj aô galic gënj atu yêc undambê. Anôtô ndê aŋela ŋamata-nga Maikel ti in ndê aŋela sic sinj têj akô, ma akô ti ndê aŋela sac sic sinj ô.

⁸ Magoc akô ndê ŋac lai gitôm dom, dec in ti ndê aŋela sac si mala sêmbo undambê-nga mba.

⁹ Anôtô ndê aŋela sêsoc ngac su ma sêmbalinj ngac sêsip nom si. In akô akwa dinanj, nanj dasam in ndê ŋaê bu Sadanj me ngac yeyec. In êlêmê kêsau lau nom-nga ma kêtôm ngac bu sêkôm mêtê sac.

¹⁰ Têj ndoc dinanj aô gangô awha atu danj yêc undambê, nanj sôm, “Kwahic dec Anôtô ndê ndoc bu nem gôlinj nom sambuc-nga, nanj hôc asê su, ma inj tôc in ndê ŋac lai asê yêc awê. In ndê gwelenj nem lau si-nga kwahic dec ŋandô sa, ma lau honj oc sêlic †Mesaya ndê ŋac lai. Têj ŋamata-nga Sadanj kalhac Anôtô angô-nga têj acsalô ma ôbwêc honj, ma kêgôlinj yom pi yac nenj asidôwai. Magoc kwahic dec Anôtô kêmasuc in su yêc undambê.

¹¹ Dac nanj Anôtô ndê Domba kêc sinj, nanj puc yac nenj asidôwai dôj, ma sêhoc Anôtô ndê yom ŋandô asê. Ma tu dinanj-nga ngac sêku Sadanj dulu. Sêlhac ŋannga ma sêtôc dau dom bu lau sêndic ngac ndu.

¹² Bocdinanj mac lau undambê-nga, atac ŋayham ma atisambuc. Tigenj ŋawapac atu gic mac lau nom ti gwêc-nga ŋawaê. Oyaê. Sadanj sip têj mac menj, ma inj tac ŋandê atu andô. Nahu bu inj kêyalê bu inj ndê têm tiapê sac.”

¹³ Têj ndoc akô gêlic bu sêsoc in su sip nom gi, nanj inj gic hu kêbulu awhê nanj kôc balêkoc ngac nanj.

¹⁴ Tigenj Anôtô kêj ŋamakê lu têj awhê dau gitôm macmponj atu danj ndê, bu hu sa ndi mbo inj ndê mala nanj Anôtô kêyalinj sa su yêc gamenj sawa. Yêc dinanj Anôtô oc yob inj tôm yala tô ma ayô 6, bu akô dau kôm inj tisac dom.

¹⁵ Têj dinanj akô kac whasunj sa ma guluc bu atu sa bu hêc awhê dau su.

¹⁶ Magoc Anôtô gêm awhê dau sa ma kôm nom hôc kôc, e bu nanj sa akêj akô whasunj nanj sip nom ŋalôm gi.

¹⁷ Têj dinanj akô tac ŋandê têj awhê dau, ma hu inj sinj sa gi, bu ndic sinj têj in ndê lau wakuc ŋatô. Nac lau nanj dannga wambu Anôtô ndê yomsu ti sêsap Yisu ndê yom ŋandô dôj.

¹⁸ Ma akô dau gi kalhac kêpinj gwêc ŋadali.

13

Gên sac atu danj pi akêj gwêc ŋalôm menj

¹ Ma aô galic gënj sac atu danj pi akêj gwêc ŋalôm menj. In ndê ŋagôlônj 7, ma ŋapo 10, ma sanem 10 sac ŋapo ŋahô tôm gi. Ma aô galic ŋaê sac sambuc 7 sêyêc in ndê ŋagôlônj 7 dinanj.

² Gënj sac dau ŋa-angô gitôm pôsip pôm atu ŋaê lepat, ma gahi gitôm bea ndê, ma whasunj atu gitôm layon ndê. Ma akô nanj kalhac gwêc ŋadali, nanj kêj ndê ŋac lai ti licwalô têj gënj sac dinanj, bu nem gôlinj lau sac nem inj angô.

³ Aô galic gamboc atu yêc gënj sac ndê ŋagôlônj danj, nanj gitôm sic inj ndu su, magoc gënj dau tisa ma ŋayham sa tiyham. Lau sac nom-nga honj nanj sêlic gënj dau, nanj sêhêdaê ma sêjkc gënj sac dau.

⁴ Ma sêlic bu akô kêj in ndê ŋac lai têj gënj sac, dec ngac sêtoc akô sa ma sem akinj inj, ma sem akinj gënj sac dau whin. Ma sêsôm têj dandi, “Aluê! Gënj sac dinanj hôc gêlêc gënj honj su. ŋamalac danj gitôm dom bu ndic sinj têj inj!”

⁵ Gënj sac dau kôc ŋac lai bu sôm yom toc dau sa-nga ma yom sac-sac gitôm ayô 42.

⁶ Dec gënj sac dau kac whasunj sa bu sôm yom sac s ambuc pi Anôtô, ma pi in ndê ŋaê, ma pi undambê, ma pi lau nanj sêndôc undambê whin.

⁷ Ma inj kôc ŋac lai bu ndic sinj têj Anôtô ndê lau dabunj ma ku ngac dulu. Inj kôc ŋac lai atu bu nem gôlinj lau honj, lau akêj nom ŋagamenj honj, ma akêj lau titonj-titonj, ma awha têtjêj.

⁸ Ma lau nom-nga honj nanj si ŋaê yêc Buku Tanli-nga dom, nanj oc sêtoc gënj sac sa ma sênem akinj inj. Anôtô ndê Domba yob Buku Tanli-nga dau. Inj Domba nanj nom dindec mbasi enj, ma Anôtô kêyalinj inj sa ma kêyalê bu tinjambu, lau oc sêndic inj ndu.

⁹ Asa ndê danngasunj bu yêc, nanj ngô yom dindec.

¹⁰ Yomandô! ŋawapac daêsam oc sêhêc asê. Lau ŋatô sic ŋawaê bu sêndôc gapocwalô, ma ŋatô oc sêndic ngac ndu ŋa bienj balinj. Bocdinanj mac lau dabunj, alhac ŋannga ma ahu nem akêj whin sinj dom.

Gên sac tilu-nga pi sa akêj nom ŋalôm

¹¹ Têj dinanj aô galic gënj sac danj tiyham pi sa akêj nom ŋalôm menj. In ndê ŋapo saunj lu, gitôm domba ŋatu danj ndê. Magoc inj ndê awha atu gitôm layon ndê.

¹² Gêñ sac ñamata-nga nanj sic inj pi ñagôlôñ magoc ñayham sa tiyham, nanj kêñ ndê ñaclai atu têtj gêñ sac tilu-nga dinanj, dec inj gêm gôlinj gêm inj angô, ma kêgîlî lau nom-nga honj bu sênem akinj gêñ sac ñamata-nga dinanj.

¹³ Ma gêñ sac tilu-nga kôm gêñ dalô atu-tu. Inj sôm, ma ya sip akêñ undambê menj, ma lau honj sêlic.

¹⁴ Inj kôc ñaclai bu kôm gêñ dalô nem gêñ sac ñamata-nga angô, gêñ sac nanj sic inj ña bienj baliñ, magoc mbo tali. Bocdinañ inj kôm gêñ dalô ma kêsau lau nom-nga nanj sêkêñ whiñ Yisu dom, ma kêñ yatu têtj ñac bu sêmasañ gêñ sac ñamata-nga ndê ñagatu.

¹⁵ Ma inj kôc ñaclai bu yu wayahô sôc gêñ ñagatu, dec gêñ dau sôm yom asê. Ma lau nanj sem akinj gêñ ñagatu dom, dec inj gic ñac ndu.

¹⁶ Inj kac lau honj ma sôm ñangja bu sêkôc ñadalô danj pi ñac si amba andô-nga me pi ñac si sêcbala. Lau tiwaê ma lau waêmbe, lau ti lêlôm ma lau ñalôm sawa, lau nanj sem akinj ñadaui ti lau nanj sêmo ñambwa, lau honj inj kac ñac bu sêkôc ñadalô dinanj.

¹⁷ Ma inj gic yao bu asa nanj kôc ñadalô dom, nanj gitôm dom bu nemlhi gêñ, ma gitôm dom bu kêñ gêñ têtj lau bu sênemlhi. Ma ñadalô dau dinanj, inj gêñ sac ñamata-nga ndê ñaê me ñaê ñanamba.

¹⁸ Gêñ sac ñanamba dau ñahu yêc sinj dau. Asa nanj ñamalac ti gauc atu, nanj êñsahê bu kip namba dau ñahu sa. Namba dau inj ñamalac danj ndê namba, ma inj ndê namba 666.

14

Jon gêlic Anôtô ndê Domba ti inj ndê lau

¹ Tinjambu aô galic Anôtô ndê Domba kalhac Lôc †Sayon. Ma lau 144,000 nanj injlu damba si ñaê kalhac ñac si sêcbala, nanj sêlhac sêwhiñ inj.

² Ma aô gangô awha danj sa akêñ undambê. Awha dau gitôm bu hêc ñakêcsia, ma gitôm wapap nanj gic atu, ma gitôm hap nanj lau wê-nga sic.

³ Lau 144,000 dinanj sêlhac pônj atu, ti anjela atu hale ma lau bata 24 si angô-nga, ma sem wê wakuc danj. Anôtô gêm lau dinanj si yêc ñamalac nom-nga honj ñalôm, ma ñac tawasê sêñyalê wê dau.

⁴ Ñac lau dinanj sem dabunj dau ñapep, ma mêtê sac nanj kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga,* nanj sêkôm danj dom. Gameñ bocke nanj Anôtô ndê Domba bu ndi, nanj ñac sêñkuc inj. Domba dau gêmlihi ñac su yêc ñamalac nom-nga, ma kêñ ñac sêlhac injlu Anôtô angô-nga gitôm gêñ ñandô mbêc.

⁵ Ñac sêsôm yom tasanj danj dom, ma ñac si giso mbasi.

Anjela tō si yom

⁶ Aô tanhê gameñ tiyham ma galic anjela danj hu mbo umbonj, nanj kôc ñawaê ñayham bu hoc asê têtj lau yêc nom ñagameñ honj, ma têtj lau titonj-titonj ma awha têtjtêtj honj. Ñawaê ñayham dau oc yêc ñapanj, ma oc pac-ndê dom.

⁷ Inj sôm ña awha atu, “Atoc Anôtô sa ma anem akinj inj, bu inj kêñ undambê ti nom, ma gwêc ti bubata honj. Ma kwahic dec inj ndê ndoc êmatôc lau-nga menj sa su. Bocdinañ atôc inj, ma apo inj ndê waê sa.”

⁸ Dinanj su, ma anjela tilu-nga menj ma sôm, “Malac atu Babilon† tisac su. Angô su nanj! Babilon tisac sambuc. Inj hu Anôtô sinj ma kôm mêtê sac, ma hê lau daêsam sêsa inj ndê lêtj sac sêñkuc inj, e ñac si gauc timboloc tôm lau nanj sênôm wain ma kêñinj ñac.”

⁹ Ma aô galic anjela titô-nga menj kêkuc anjela lu dinanj, ma inj sôm ña awha atu, “Mac lau honj nanj atoc gêñ sac ma inj ndê ñagatu sa, ma akôc inj ndê ñadalô pi nem sêmbalam me amam, nanj angô.

¹⁰ Mac oc anjahê Anôtô ndê atac ñandê. Yomandô! Inj ndê atac ñandê atu gitôm wain ñangja nanj inj kêc sip laclhu bu mac anôm. Mac oc alhac Anôtô ndê Domba ma anjela dabunj angô-nga, ma atap nem ñagêyô sac sa. Gêñ ñandê solpa ma ya oc kêñ ñandê atu têtj mac.

¹¹ Y omandô! Lau honj nanj sem akinj gêñ sac me inj ndê ñagatu, ma sêkôc inj ndê ñaê ñanamba pi ñac si ñamlic, nanj oc sêtap ñawapac atu dinanj sa. Gameñ nanj ñac sêmo, nanj yawasu oc pi ñapanj, ma oc pacndê dom. Ñac oc sêñsahê ñandê atu dau tôm acsalô ti ôbwêc honj, ma ñac oc sêñghanj dau dom.”

¹² Yom dec kêñ puc mac lau nanj danjam wambu Anôtô ndê yomsu ma akêñ whiñ Yisu. Alhac ñangja, ma ahu nem akêñ whiñ sinj dom!

¹³ Dinanj su, goc aô gangô awha danj sa akêñ undambê, nanj sôm têtj aô bu, “To yom bocdindec. Têtj kwahic dec ma ndi, lau honj nanj sêsap si sêkêñ whiñ Pômdau dôj e sêmbac ndu, nanj oc sêtap Anôtô ndê mwasiñ atu sa.” Ma Ñalau Dabunj sôm, “Yomandô! Ñac oc sêñghanj dau yêc gwelenj nanj sêlhac ñangja ma sêkôm. Ma ñac si gwelenj ña-ñandô oc êñkuc ñac pi undambê ndi.”

Anôtô ndê anjela sic gêñ ñandô nom-nga sa

¹⁴ Têtj dinanj aô galic dao sêsêp danj, ma ñamalac danj gitôm Ñamalac ndê Atu ndôc dao

* **14:4:** Jon to yom ma sôm bu lau dau sêyêc sêwhiñ lauwhê dom, dec sêmo ñawasi yêc Anôtô angô-nga. Magoc lau tigauc daêsam gauc gêm bu yom dau hêganônj mêtê sac tidau-tidau nanj kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anôtô angô-nga. Awhê lu ñgac nanj sem dau su, nanj bu sêyêc sêwhiñ dau, dec Anôtô oc lic sac dom. † **14:8:** Tinjambu Jon to yom pi malac atu Babilon, ma gêm dôhônj inj pi awhê mockaiñ-nga danj. Asam yêc Rev 17-19, ma alic footnote yêc Rev 17:1.

ñahô. Sanem gol dan sac in ñagôlôn, ma in kôc bien mbwê-alô ma ñamata sac andô.

¹⁵ Ma anjela dan sa akên Anôtô ndê lôm dabun, ma ta yom awha atu tên in nan ndôc dao ñahô bocdec bu, “Kwahic dec ôm nom-nga ñandô sa, ma gên hon tilôwê su. Bocdinar dec kôc nem bien sa ndi, ma ndic gên ñandô sa pitigen.”

¹⁶ Dec in nan ndôc dao ñahô, nan sip tên nom gi, ma tim gên ñandô nom-nga ña in ndê bien dinan, goc gic hon sa sêpitigen.

¹⁷ Ma anjela dan tiyham sa akên lôm dabun undambê-nga men, nan kôc bien mbwê-alô dan ñamata sac andô.

¹⁸ Ma anjela dan tiyham nan yob ya yêc Anôtô ndê alta, nan sa men, ma mbwêc awha atu tên anjela nan hôt bien ñamata bu, “Kôc nem bien, ma sôc ôm wain-nga nan yêc nom, nan ndi, ma ndic wain ñandô sa. Bu wain ñandô kwahic dec ñalôwê sa su.”

¹⁹ Dec anjela dau sip nom gi ma tim wain ñandô nom-nga ña in ndê bien. Ma in gic sa pi gamen sênem kin wain ñakwi-nga. Gên dinan ti dôhôn Anôtô ndê atac ñandê pi lau sac nom-nga.

²⁰ Ma aô galic bu sem kin wain ñandô nom-nga dinan yêc malac atu ñamakê. Ma dac atu sa men, ma hêc sa ñasawa baliñ gitôm 300 kilometa, ma sun ñagapon atu. ñagapon dau, hosi dan bu lom, dec oc men tên in tôkwa.

15

Anjela 7 ma ñawapac 7

¹ Dinan su, ma aô galic gên dalô atu dan tiyham yêc undambê, dec gasô ñandô. Anjela 7 sêkôc ñawapac atu 7 bu sêkên pi lau sac nom-nga, nan ti ñawapac nambu-nga nan Anôtô oc kên. Bu ñawapac 7 dinan oc ndic dabin in ndê atac ñandê pi lau nom-nga e nom ñatêm pacndê.

² Ma aô galic gên dan gitôm gwêc nan ñawa gitôm glas, ma ya yêc ñalôm. Ma lau nan sêku gên sac atu d ulu, nan sêlhac gwêc dau ñamakê. Nac lau nan sêtec bu sênem akin gên sac dau me sêtoc in ndê ñagatu sa, ma sêkôc in ndê ñaê ñanamba dom, ma ñalên dau dec sêku in dula. Nac sêkôc gên wê-nga ñaê hap nan Anôtô dau kên tên ñac.

³ Ma ñac sem Anôtô ndê ñgac akin Moses ndê wê ma Anôtô ndê Domba ndê wê. Nac sem bocdec, “O Pômdau Anôtô Nanga. Am kôm gên atu-tu ti gên ñayham daêsam. O Kin atu, nan gêm gôlin nem lau tôm têm hon, am nem lên in lên ñandô ma gitên enj.

⁴ O Pômdau, am tigen dabun. Bocdinar solop bu lau hon sêtoc am, ma sêtoc am nem waêm sa. Lau akên gamen hon oc sêmen ma sênem akin am, bu kwahic dec sêlic yêc awê bu am kôm gên hon ñalên gitên enj.”

⁵ Dinan su, ma aô galic lau Israel-nga si t̄bac dabun ñagatam kac sa yêc undambê.

Bac dau ti lau Israel-nga si lôm dabun yêc gamen sawa, nan sêkên Anôtô ndê yomsu yêc ñalôm.

⁶ Ma anjela 7 sêsa akên lôm dabun dau sêmen, ma sêkôc ñawapac atu 7. Nac sêsôc ñakwê ñawasi sêsêp, ma sêkic po gol kêgihi ñac ñabapo.

⁷ Ma anjela atu hale si dan kôc sùc 7 nan sêmasan ña gol, ma kên tên anjela 7 dinan. Anôtô nan mbo tali ñapan, nan kên ñawapac tidau-tidau nan tôc in ndê atac ñandê asê, nan sip sùc 7 dinan e menhu.

⁸ Tên dinan yawasu atu nan men akên Anôtô ndê ñawasi ti licwalô, nan gêm lôm dabun ñalôm ahuc. Ma tu dinan-nga gitôm dom bu lau dan sêsôc lôm dabun sêndi e anjela 7 sêndic dabin si gwelen sêkên ñawapac 7-nga dinan pacndê.

16

Sùc ñawapac-nga 7

¹ Tên dinan aô gangô awha atu dan yêc lôm dabun ta yom tên anjela 7 dinan bocdec bu, “Andi, ma ñawapac tôc Anôtô ndê atac ñandê asê-nga nan yêc mac nem sùc, nan atac sa sip nom ndi.”

² Dec anjela ñamata-nga tisa ma pô in ndê sùc tuc, ma kên ñawapac dan sip nom gi. Ma lau nan sêkôc gên sac ndê ñadalô ma sêpôn haduc tên in ndê ñagatu, nan gamboc andô gêm ñac ahuc ma sênsahê ñandê atu.

³ Goc anjela tilu-nga pô in ndê sùc tuc sip gwêc, ma gwêc gêm dau kwi ti dac yeyec gitôm ñgac batê dan ndê dac. Ma gên tali gwêc-nga hon sêmbac ndu.

⁴ Anjela titô-nga pô in ndê sùc tuc sip bu ti bubata, dec sêti dac.

⁵ Ma aô gangô anjela nan yob bu, nan sôm, “O Pômdau dabun ñandô, am nan mbo tên ñamata-nga, ma kwahic dec mbo. Am kêmâtôc lau, ma kên ñagêyô tên ñac ñalên gitên.

⁶ Nahu bu lau dinan sêkêc am nem lau propet ti lau dabun si dac sinj. Ma kwahic dec am kên dac tên ñac sênôm. ñagêyô dau gic ñac ñawaê solop.”

⁷ In sôm yom dinan su, goc aô gangô awha dan sa akên alta, nan ô yom ma sôm, “Aêc, Pômdau Anôtô ñaclai Ndadu. Am kêkuc yom ñandô ma kêmâtôc lau, ma kên ñagêyô solop tên ñac.”

⁸ Tên dinan anjela tihale-nga pô in ndê sùc tuc pi ac, dec ac pec lau nom-nga gitôm ya gên ñac.

⁹ Nac sênsahê ñandê atu ma sêtisac ñandô. Magoc ñac si ñalôm ñadandi ma ñac sem dau kwi dom, ma sêtoc Anôtô nan kên ñawapac dau tên ñac, nan sa dom. Mba! Nac sêsôm yom sac sambuc pi in ndê ñaê.

¹⁰⁻¹¹ Goc anjela ti-5-nga pô in ndê sùc tuc pi gên sac ndê pôn atu, ma gamen hon nan

gêñ sac gêm gôlin, nan ñasec sa. Gamboc sac daësam sem lau sac nom-nga ahuc, ma sêñsahê ñandê atu e kôm ñac sêseñ êmbala. Magoc ñac sem dau kwi ma sêhu si mêtê sac sinj dom. Sêsôm yom sac-sac pi Anôtô undambê-nga bu inj kênj ñawapac dinanj têtj ñac.

¹² Ma aña ti-6-nga pô inj ndê sùc tuc sip bu atu Yupretes, dec bu dau pa. Bocdinanj kinj nanj sêmek akênj gameñ ac pi-nga, nanj si senj yêc bu sêlom bu dau.

¹³ Ma aô galic ñalau sac tō, nanj sêtôm pocwê. Danj sa akênj akō whasun, ma danj sa akênj gêñ sac whasun. Ma ñalau sac titō-nga sa akênj propet tasan* whasun.

¹⁴ Sadanj ndê ñalau sac tō dinanj sêkôm gêñ dalō atu-tu. Ma sêsa si bu sêndic kinj nom-nga honj sa, bu sêndic sinj têtj tēm Anôtô Ñalci Ñadau ndê bêc atu hōc asê.

¹⁵⁻¹⁶ Ma ñac sic kinj honj sa sêmbo gameñ nanj yêc Yom Hibru sêsam bu Amagedon.

Pômdau sôm yom bocdec, “Ayob daôm ñapep! Aô wakênj puc pi ndoc wameñ-nga dom, aô wameñ gitôm ñgac kanj. Mac lau nanj anem ali ma amasanj daôm ñapep ambo, mac oc atac ñayham tu atap Anôtô ndê mwasinj sa-nga. Tigerj lau nanj sêmasanj dau dom têtj bêc aô wambu wameñ, nanj ñac oc maya dau atu, gitôm lau nanj sêmbo ñamlic ñambwa.”

¹⁷ Têtj dinanj aña ti-7-nga pô inj ndê sùc tuc pi umboñ. Ma awha atu danj akênj pōñ atu yêc lôm dabun ta yom ma sôm, “Gêñ honj pacndê su!”

¹⁸ Ma sickac ti wapap gic ti ñakêcsia atu, ma tiyhô gêm. Tiyhō dau atu andô. Têtj lau ñamata-nga si tēm e menj têtj kwahic dec, tiyhô danj gêm atu gitôm inj dinanj dom.

¹⁹ Anôtô gauc gêm malac atu Babilon ndê lau si mêtê sac, dec kêmatôc ñac gitôm inj kênj inj ndê tac ñandê atu sip lacihi danj ma kênj têtj ñac bu sênôm. Ma tu dinanj-nga tiyhô atu dau gêm e gic malac atu Babilon kôc gi toñ tō. Ma lau nom-nga si malac honj sêtisac bocdinanj.

²⁰ Ma nduc ti lôc honj sinja.

²¹ Ma u ñalhuc ñanga gitôm hoc ais sip menj tuc lau. Ais dinanj atu sac ma ñadehe gitôm 40 kilogram tôm gi. Gêñ dau kênj ñawapac atu têtj lau nom-nga, ma sêsôm yom sac sambuc pi Anôtô.

* **16:13:** Jon sam gêñ sac tilu-nga nanj sa akênj nom ñalôm (Rev 13:11-18) bu propet tasan. Ñahu bu inj kôm gêñ dalō atu-tu bu êñsau lau nom-nga. Alic Rev 19:20. * **17:1:** Yêc 17:5 Jon whê sa bu yom nanj inj to pi lauwhê mockainj-nga ñadinda, nanj hêganônj malac Babilon, ma Rev 18:1-24 tōc ñalên nanj Anôtô oc kênj ñagêyô têtj inj, nanj asê. Lau ñatō gauc gêm bu inj to yom dau pi malac Rom. Ma lau ñatō sêñyalê bu yom dau gitôm yom gôlinj dau, ma hêganônj lau honj nanj sêtec bu sêsoc Anôtô ñapu ma sêkênj kisa inj ndê lau, tôm lau Babilon-nga sêkôm têtj lau Israel-nga munj su. Mêtê mockainj-nga ti dôhônj pi mêtê sac nanj lau kainj dinanj sêkôm (alic Ais 23:16-17; ma Nah 3:4). Jon sôm bu awhê mockainj-nga ndôc kêpinj bu daësam, tôm malac Babilon dau (Jer 51:13).

17

Awhê mockainj-nga ma gêñ sac

¹ Ma aña nanj sêkôc sùc 7, nanj si danj têtj aô menj ma sôm, “Mwenj ma lic! Ñagêyô nanj Anôtô oc kênj têtj lauwhê mockainj-nga honj ñadinda,* nanj ndôc gameñ nanj bu daësam sêpoc, n anj aô bu watôc têtj am.

² Kinj nom-nga daësam sêtêtj awhê mockainj-nga dinanj si, ma sêkôm mêtê mockainj-nga sêwhinj inj. Ma lau nom-nga sêñkuc inj ndê mêtê sac sêwhinj, e ñac si gauc timboloc gitôm lau nanj sênôm wain ñanga ma kênj inj ñac.”

³ Têtj dinanj Ñalau Dabun kôm aô gatunj kainj danj sa, ma aña dau kôc aô gasa gameñ sawa ga. Ma yêc dindê aô galic awhê danj ndôc gêñ sac kokoc ñahô. Gêñ sac dinanj ndê ñagôlônj 7, ma ñapo 10, ma aô galic ñaê sac-sac gêm inj ñamlic sambuc ahuc.

⁴ Awhê dau sôc ñakwê ñayham dadalô kokoc ma ñamayanj. Ma inj kêgôlônj dau ña gol, ma hoc ñayham, ma ña gêñ ñawasi gwêc-nga nanj sêsam bu pearl. Sùc gol danj yêc inj amba, ma inj ndê mêtê sac ti mêtê ñadômbwi atu nanj inj kôm, nanj sip sùc dau ñalôm e menju.

⁵ Ma inj ndê ñaê nanj ñahu yêc sinj dau, nanj sêto pi inj sêcbala bocdec bu:

Malac atu Babilon.

Lauwhê mockainj-nga ma mêtê ñadômbwi nom-nga honj Ñadinda.

⁶ Inj awhê nanj kêgilil lau nom-nga bu sêndic Anôtô ndê lau dabun nanj sêhoc yom asê pi Yisu, nanj ndu. Ma aô galic bu dac nanj sêkêc sinj, nanj kôm awhê dinanj ndê gauc tisac, gitôm inj nôm wain ñanga. Aô galic inj ma gasô ñandô.

⁷ Goc aña ndac aô bocdec bu, “Bocke dec am sô? Kênj danjam aô, dec oc wawhê gêñ sac ti ñagôlônj 7 ma ñapo 10, ma awhê nanj ndôc gêñ sac dau ñahô, nanj ñahu sa têtj am.

⁸ Gêñ sac dinanj inj mbo munj-nga, magoc kwahic dec inj angô mba. Ma tinjambu inj oc pi sa akênj sunj baliñ sac ma Anôtô oc senj inj su ñinga gacgenj. Ma lau nom-nga oc sêhêdaê ñandô têtj tēm sêlic gêñ sac dau. Ñahu bu ñamata-nga gêñ sac dau mbo, ma kwahic dec angô mba, tigerj tinjambu oc mbu menj tiyham. Anôtô kêyalê lau sac nom-nga dinanj gwananj su, têtj ndoc inj kênj undambê ti nom, dec inj to ñac si ñaê sip Buku Tanji-nga dom.

⁹ “Lau nanj sêkôc gauc napep, nanj oc sênjalê gên dau nahu. Gên sac ndê nagôlôn 7 sem dôhôn lôc 7 nanj awhê dau ndôc.

¹⁰ Ma sem dôhôn kinj 7 whin. Kinj amandanj si ndoc pacndê su, ma kwahic dec kinj ti-6-nga gêm gôlinj mbo, ma kinj ti-7-nga ndê ndoc yêc dôhôn yêc. Tinjambu kinj dau oc menj, magoc inj oc nem gôlinj nasawa baliñ dom.

¹¹ Ma gên sac nanj mun-nga mbo, ma kwahic dec angô mba, nanj oc ti kinj ti-8-nga. Inj oc mbo whin kinj 7 si tonj, magoc inj gic waê bu Pômdau oc senj inj su ninja.

¹² Ma najo 10 nanj am gêlic, nanj sêti dôhôn kinj 10 nanj si ndoc sênem gôlinj-nga yêc dôhôn yêc. Tigerj têtj ndoc gên sac mbu menj bu nem gôlinj, nanj kinj 10 dinanj oc sênem gôlinj sêwhin inj. Magoc njac si ndoc dau oc apê enj.

¹³ Njac honj oc sêpinj dau dôhôn, ma sêkên njac si naclai têtj gên sac ma sêsoc inj njapu.

¹⁴ Ma njac oc sêndic sinj têtj Anôtô ndê Domba ti inj ndê lau. Tigerj Domba dau oc ku njac dulu. Nahu bu Anôtô ndê Domba inj kinj honj si Kinj, ma inj pômdau honj si Pômdau. Ma inj ndê lau oc sêlhac sêwhin inj. Njac lau nanj inj kêyalinj njac sa sêti inj ndê, ma kêgalêm njac sa, ma sêsap si sêkên whin inj dôhôn njapanj.”

¹⁵ Ma anjela dau gic têku yom ma sôm têtj aô, “Am gêlic bu daêsam nanj awhê mockainj-nga ndôc. Bu dinanj sem dôhôn lau titonj-tonj ma lau awha têtjtêtj, ma lau akênj nom njagamenj honj.

¹⁶ Ma am gêlic gên sac ti inj ndê najo 10 nanj sêti dôhôn kinj sac 10 dinanj. Njac oc sêkên kisa awhê mockainj-nga dau, ma sêkôm inj tisac. Njac oc sêkôc inj ndê njakwê su, sênem inj ndê njamsôm, ma sêkên ya nenj inj su.

¹⁷ Njac oc sêkôm bocdinanj, njahu bu Anôtô dau kênj gauc sip njac si njalôm bu sêkên si naclai têtj gên sac ma sêsoc inj njapu, ma sêkên kisa awhê mockainj-nga. Anôtô k êyalinj njagêyô dinanj sa gwananj su, ma kinj sac dinanj oc sêkôm inj ndê yom njandô sa.

¹⁸ Awhê mockainj-nga nanj am gêlic su, inj ti dôhôn malac atu nanj kinj nom-nga honj s êsôc inj ndê njagôlinj sac-nga njapu.”

18

Babilon tisac

¹ Dinanj su, ma aô galic anjela danj tiyham sip akênj undambê menj. Inj ndê naclai atu, ma inj ndê njawê ti njawasi atu pô nom.

² Ma inj mbwêc awha atu, “Malac atu Babilon tisac su. Aêc, tisac su ma tigasanj. Kwahic dec lau danj oc sêndôc malac dau tiyham dom, ma oc ti njalau sac si gamenj, ma mbac nanj senj gên njasu, nanj si gamenj.

³ Malac dau tisac, njahu bu inj wê lau nom-nga sêsa senj sac-nga gitôm awhê mockainj-nga danj. Kinj nom-nga sêkôm mêtê sac sêwhin inj, ma lau nom-nga bocdinanj. Njac

sênkuc inj ndê mêtê sac e njac si gauc timboloc tôm lau nanj sênôm wain ma kêpinj njac. Ma lau sêtidulu gên-nga sêtap awa atu sa tu inj ndê mêtê êmwasiñ dau nj gên njayham-njayham-nja.”

⁴ Ma aô gangô awha danj tiyham akênj undambê nanj sôm yom bocdec, “O anenj lau. Angô! Alhô su yêc malac dinanj ma ambo awê, mboe mac anjuc inj ndê mêtê sac ma atap njawapac atu sa tôm inj dau.

⁵ Alhô su, njahu bu inj ndê sac pi e gi sunj undambê sa, ma Anôtô gauc gêm mêtê sac honj dinanj.

⁶ Kwahic dec sac nanj malac dau kôm têtj lau, nanj oc sêo tidim lu mbu têtj inj. Inj oc ênsahê njawapac atu, nanj hôc gêlêc njawapac nanj inj kênj têtj lau, nanj su. Oc nditôm inj nôm gênj yêc dau ndê laclhu njawapac-nga nanj inj kênj têtj lau sênôm.

⁷ Têtj njamata-nga inj toc dau sa, ma kêmwasiñ dau nj gên njayham-njayham. Tigerj kwahic dec inj oc ênsahê njawapac ti njandê atu ô gên njayham dinanj su. Tôm nasawa baliñ lec inj sôm yom pi dau bocdec bu, ‘Aô gambo gatôm kwin, ma oc wambo njayham enj. Watarj dangibo gitôm awhê sawa danj dom.’

⁸ Tu dinanj-nga, yêc bêt tigerj njalôm, njawapac daêsam oc nem inj ahuc. Inj ndê lau oc sêpônâ gênj dananj-nga, daêsam oc sêmbac ndu ma daêsam oc sêtanj dangibo, ma Pômdau Anôtô oc kênj ya nenj inj su. Anôtô inj Naclai Njatau, ma inj oc êmatôc inj, ma kênj njawapac honj dinanj têtj inj.

⁹ “Ma kinj nom-nga nanj sêkôm mêtê sac sêwhin inj, ma sêpo dau sa nj inj ndê gên njayham-njayham, nanj oc sêlic yawasu atu nanj sa akênj inj. Ma njac oc sêtanj atu pi inj.

¹⁰ Nandê nanj inj hôc, nanj oc kôm njac sêtôc dau atu, ma njac oc sêlhac ahê ma sêtanj bocdec bu, ‘Oyaê, Oyaê! O malac atu Babilon. Munj-nga am malac ti naclai atu! Tigerj acgatu njasawa tigerj lec am tisac, ma gacgenj ginjam su!’

¹¹ “Ma lau sêtidulu gên-nga bocdinanj. Njac honj oc sêtanj atu tu inj-nga. Nahu bu inj ginja su, ma lau mba bu sênemlihi njac si wapa tiyham.

¹² Munj-nga lau Babilon-nga semlihi njac si gên kainj gitôm gol, silba, ma thoc njayham-njayham, pearl, ma po njawasi ti njadalô njayham-njayham. Ma semlihi a njayham tidau-tidau, ma gênj daêsam nanj lau sêmasanj nj a njayham-njayham, ma nj elepan njapo ti ain, brons, ma hoc njawasi.

¹³ M a semlihi gênj nanj dakênj sip gênj dananj-nga gitôm msê, ma semlihi a njakwi ti gênj njamalu njayham njalô atu-tu, wain, olib njakwi, bolom ma plawa. Ma semlihi makao, domba, hosi, ma kaleta. Ma semlihi lau njatô tu bu sêti njac si lau akinj njambwa-nja.

14 “B oc dinan lau wapa-nga dinan oc sêsôm, ‘Gêj nayham-nayham hon nan am tac whin, nan kwahic dec ginja su. Am nem mone ti nawasi hon pacndê sambuc.’

15 Lau nan sêtidulu gêj dau ma sêtap mone daêsam sa yêc Babilon, nan oc sêlhac ahê ti sêtôc dau atu, ma sêhu dangibo atu asê ti sêtan.

16 M a nac oc sêmbwêc, ‘Oyaê, Oyaê, malac atu! Namata-nga am nem lau sêsôc nakwê nayham gitôm kin si. Ma g ol ti pearl ma hoc nayham-nayham daêsam ti nem gôlôn atu.

17 Tigen acgatu njasawa tigen ma gêj nayham hon dinan jinja su.’

“Ma lau nan sem gôlin wanj atu gwêc-nga, ma lau nan sêkôm gwelen sêmbô wanj, ma lau nan sêpi wanj sêsôc sêsa tu sêtap awa sa-nga, nan hon oc sêlhac ahê ma tahê.

18 Têj ndoc sêlic yawasu atu nan pi akênj malac dau, nan nac oc sêsôm, ‘Malac danj hôc gêlêc malac atu dinan su dom. Yomandô!’

19 Nac si nalôm oc njawapac atu e sêkênj kop pi nac ngôlôn. Ma nac oc sêtan atu ti sêmbwêc bocdec bu, ‘Oyaê, Oyaê, malac atu! Namata-nga in malac ti lêlôm. Ma wanj nadau hon nan sêkôc wapa sêsôc sêsa njapan, nan sêtap mone atu sa yêc in. Magoc acgatu njasawa tigen lec ma in ginja su.’

20 Ma aô gangô awha danj sôm yom bocdec bu, “Mac lau undambê-nga hon atac nayham atu! Anôtô ndê lau faposel, ti lau propet, ma lau dabun jatô, mac hon atisambuc! Kwahic dec Anôtô kênj ngagêyô têtj malac atu Babilon, ô mêtê sac nan Babilon kôm têtj mac.”

21 Têtj dinan anjela njanga danj hôc hoc atu danj sa, goc tuc sip gwêc gi, ma sôm, “Nalênj tigen Anôtô oc tuc in ndê naclai asê ma senj malac atu Babilon su.

22 Lau danj oc sêmbô malac dau nalôm tiyham dom. Oc tôm dom bu dangô lau wê-nga sêyu gasuc me dahuc ma sêndic hap tiyham. Ma lau nan sêkôm gwelenj tidau-tidau me lau nan sêmasanj bolom, nan si danj oc sêmbô tiyham dom.

23 Lam danj oc njawê sa dom, ma lauwhê ti ngac oc sênem dau tiyham dom. Mun-nga lau Babilon-nga nan sêtidulu gêj, nan sêti lau tiwaê nom-nga. Ma Babilon ndê mêtê sac gic wasu lau hon e nac si gauc kênjsônj ma wê nac sêsa senj nac-nga.

24 Ma yêc malac dau, lau sêkêc Anôtô ndê lau propet ti ndê lau dabun si dac sinj, tôm nac sic Anôtô ndê lau jatô ndu yêc nom njagamenj honj.”

19

Lau undambê-nga sêmpinj Anôtô

1 Têtj dinan aô gangô nj akêcsia atu yêc undambê g itôm lau daêsam sêmbwêc bocdec, “Haleluya! Tampin yac nen Anôtô, bu in ndê naclai ti waê ma nawasi atu, ma mwasin nem lau si-nga yêc in tawasê.

2 Tampin in, bu in kêmâtôc lau nalênj gitên ma ti yom njandô. Bu malac atu Babilon in gitôm awhê mockainj-nga danj, ma in ndê mêtê sac tidau-tidau kôm gamenj nom-nga hon sêtisac. Ma kwahic dec Anôtô kêmâtôc malac dau ma kênj ngagêyô atu ô in ndê lau akin si dac.”

3 M a nac hon sêmbwêc tiyham ma sêsôm, “Haleluya! Yawasu atu oc pi akênj Babilon njapanj.”

4 Ma lau bata 24 ti anjela atu hale sêpônj haduc ma sêmpinj Anôtô nan ndôc ndê pônj atu. Ma sêmbwêc bocdec, “Yomandô! Haleluya!”

5 Têtj dinan aô gangô awha danj s a akênj pônj atu, nan sôm, “O Anôtô ndê lau akin! Mac lau hon nan atoc in sa ma asôc in naru, mac lau tiwaê ma lau waêmbe hon ampîn yac nen Anôtô!”

6 Ma aô gangô awha daêsam sêmbwêc yom tiyham. Nakêcsia dau gitôm bu hêc atu, ma gitôm wapap gic. Ma sêsôm, “Haleluya! Yac nen Pômdau, Anôtô Naclai nadau, gêm gôlinj gêj honj.

7 Datoc in ndê waê sa ti atac nayham atu! Bu ndoc menj sa bu Anôtô ndê Domba nem in ndê awhê.* Awhê dau kêmasanj dau su,

8 ma Anôtô kênj nakwê nayham ma ti nawasi atu têtj in bu sôc.” Nakwê nayham dinanj gêm dôhônj mêtê gitênj honj nan Anôtô ndê lau dabun sêkôm.

9 Goc anjela dinanj sôm têtj aô, “To yom dindec, ‘Atac nayham mac lau hon nan Anôtô kêgalêm mac sa bu anenj Domba ndê mwasin nem awhê-nga.’ ” Ma inj gic têtj yom ma sôm, “Yom dindec in Anôtô ndê yom njandô.”

10 Aô gangô yom dinanj su, goc gahu daun gayêc in gahi-nga bu wampin in. Magoc in kalhac aô ahuc ma sôm, “Mba! Kôm bocdinanj dom! Bu aô ngac akinj nambwa, gitôm am, ma gitôm am nem asidôwai hon nanj sêsap yom njandô pi Yisu dôj. Pônj hamduc têtj Anôtô ma nem akinj in tigenj! Bu yom njandô nanj lau sêhoc asê pi Yisu, nanj ti lau propet si yom, nanj njahu andô.”

Sinj atu têtj bêtj jambu-nga

11 Têtj dinanj aô galic undambê kac sa, ma hosi sêsep danj kalhac aô anôn-nga. Ma ngac nanj ndôc hosi dau njahô, nanj sêsam in ndê njê bu “Ngac sôm yom njandô ti kôm ndê yom njandô sa-nga.” Inj kêmâtôc yom ma gic sinj têtj lau nalênj gitênj.

12 Inj tandô gitôm ya njawê, ma sanem kinj-nga daêsam sac in ngôlônj. Ma njê nanj Anôtô

* 19:7: Awhê nanj Domba oc nem, nanj gêm dôhônj lau hon nanj sêkênj whinj Yisu, nanj sêti in ndê gôlôwac dabunj.

to pi in, nan namlac dan sênyalê dom. In tigen kêyalê.

¹³ Aô galic nêkwê baliñ nan in sôc, nan dac hi ahuc.[†] Sêsam in ndê nê bu, “Anötö ndê Yom.”

¹⁴ Ma lau sin-nga undambê-nga sêndöc hosi sêsêp, sêsöc nêkwê sêsêp nêwasi nêyham, ma sênkuc in.

¹⁵ Aô galic bien nêmata sa yêc in ndê whasun bu ndic lau sac nom-nga, ma in kôc tôc kin-nga ti nêclai atu bu êngwinin nêc ma ku nêc dulu. Anötö Nêclai Nêdau in tac nêndê atu pi lau nom-nga, ma ngac dinan oc kwê nêc dôn, gitôm lau sêkwê wain nêandô dôn e nêkwi sa.

¹⁶ Ma aô galic bu sêto nêc dan pi in ndê nêkwê, ma pi in apuhu bocdec bu, “Kin hon si Kin, ma pômdau hon si Pômdau.”

¹⁷ Têñ dinan aô galic anêla dan kalhac ac nêhê. Ma in mbwêc awêa atu têt mbac hon nan sêhu sêmbô lôlôc bocdec bu, “Akac daôm sa amen, bu anen mwasin atu nan Anötö kêmasan.

¹⁸ Amen ma anen lau sac nom-nga si nêamsôm. Kin ti lau bata sin-nga ma lau atu-tu, ma lau sin-nga ti nêc si hosi, lau akin ti lau nan sêmbô nêmbwa, ma lau tiwêa ma lau wêmba, lau hon dinan mac amen anen nêc si nêamsôm.”

¹⁹ Ma aô galic gêt sac nêmata-nga, ma kin nom-nga, ma nêc si lau sin-nga hon sêkac dau sa bu sêndic sin têt in nan ndöc hosi sêsêp nêhê ti in ndê lau.

²⁰ Magoc sêkôc gêt sac dau dôn, ma propet tasan whin. Propet tasan dinan, in gêt sac tilu-nga nan kôm gêt dalô atu-tu gêm gêt sac nêmata-nga angô. In kôm gêt dalô dinan ma kêsau lau nan gêt sac ndê nêdalô kalhac nêc si sêbala ma sêpôn haduc têt in ndê ngatu. Têt ndoc sêlô gêt sac lu dinan dôn, nan nêc sic inlu ndu dom. Sêmbô tali, ma sêmbalin inlu sêsip sê atu ya-nga, nan gêt nêandê solpa golom nêpan.

²¹ Ma bien nêmata sa akên ngac nan ndöc hosi nêhê whasun, ma gic inlu si lau hon ndu. Ma mbac hon sêhu sêsip ma sen nêc si nêamsôm. Sen ma sen ma sen, e sêlic nê tandô.

20

Yala 1,000

¹ Ma aô galic anêla dan sip akên undambê men. In anêla nan kôc ki bu yob sun baliñ sac ngatam. Ma in kôc sen gapocwalô-nga atu dan yêc in amba.

²⁻³ In sip nom gi ma kôc akô dôn, mboc akwa nan dasam bu ngac yeyec me Sadan. In kôc in ma sô in dôn nê sen dinan, goc kêbaliñ in sip sun baliñ gi. Ma in kêlahi

gatam ahuc ma sap dôn. Sadan oc ndöc gapocwalô dinan gitôm yala 1,000. Bocdinan oc tôm dom bu in sa ndi bu ênsau lau nom-nga tiyham e yala 1,000 dinan pacndê su. Ma tinambu Anötö oc êngapwêc in su ma in oc sa awê men ma mbo nêasawa apê.

⁴ Aô tanhê undambê tiyham, ma galic lau nan Anötö kêñ nêclai têt nêc bu sêmatôc lau, nan sêndöc si pôn atu. Ma aô galic lau nêatô. Mun-nga lau dinan sêlhac nênga ma sêpuc Anötö ndê yom dôn, ma sêhoc yom asê pi Yisu. Nêc sêpôn haduc têt gêt sac ma têt in ndê ngatu dom, ma sêkôc in ndê nêdalô pi nêc si sêbala me amba dom. Ma tu dinan-nga lau nêatô sêkên kisa nêc ma sêtim nêc si nêgôlôn kic. Magoc kwahic dec Anötö un nêc sa sêmbô tali tiyham, bu sênem g ôlin sêwhin Yisu gitôm yala 1,000.

⁵ Dinan ti têt lau nêmata-nga sêtisa-nga. Lau nêatô nan sêmbac ndu su, nan oc sêtisa dom e yala 1,000 dinan pacndê.

⁶ Lau nan sêtisa têt têt nêmata-nga dinan, nêc lau dabun ma sêtap Anötö ndê mwasin atu sa. Nêc oc sêti lau dabunsa bu sêlhac Anötö lu Yisu angô-nga, ma nêc oc sênem gôlin sêwhin in gitôm yala 1,000. Ma nêc oc sêmbô nêyham têt bêt Anötö êmatôc lau, bêt nan lau sêmbac ndu tidim tilu-nga.

Sadan ndê têt pacndê

⁷ Tinambu, têt yala 1,000 dinan pacndê su goc Anötö oc êngapwêc Sadan su yêc gapocwalô.

⁸ Ma in oc sa ndi bu ênsau lau nan sêmbô nom nêgamen hon, ma ndic nêc sa bu sêndic sin têt Anötö ndê lau. Sadan oc ndic lau daêsam andô sa, nditôm ganjac gwêc-nga, oc dasê sa nditôm dom. Anötö ndê nêcyo dinan sêtôm Gog ma Magog.*

⁹ Aô galic nêc sêti akên gamen hon ma sênsêlên tawahê sa e sêhoc asê gamen nan Anötö ndê lau sêndöc. Gamen dinan malac atu nan Anötö tac whin. Ma sêngihi Anötö ndê lau ahuc bu sêndic nêc, magoc Anötö kêñ ya sip akên undambê men gêt nêc hon su.

¹⁰ Ma têt dinan in kêñ ngagêyô atu têt Sadan nan kêsau nêc. In kêbaliñ in sip sê atu ya ti gêt nêandê solpa-nga, nan mun-nga sêmbalin gêt sac lu propet tasan sêsip si su. Yêc gamen dindê nêc oc sênsahê nêandê atu andô nêpan têt acsalô ma têt ôbwêc, oc pacndê dom.

Anötö oc êmatôc lau batê

¹¹ Dinan su, goc aô galic pôn sêsêp atu, ma Pômdau dau ndöc nêhê. Ma umbon ma nom ginga su yêc in angô-nga, ma pacndê sambuc.

[†] 19:13: Lau nêatô gauc gêm bu dac dinan in ndê nêcyo si dac - alic Rev 14:14-20; ma Ais 63:1-3. Ma nêatô gauc gêm bu Yisu dau ndê dac, nan in ndê nêcyo sêkêc sin. * 20:8: Gog ma Magog - nêc lu dinan hêganôn lau hon nan danjapêc têt Anötö ma sêkên kisa têt in ndê lau. Alic yom nêatô yêc Ese 38-39.

¹² Goc aô galic lau batê honj nanj sêtisa tiyham. Lau tiwaê, ma lau waêmba sêwhin, honj sêtisa s êmbo tali tiyham, ma sêlhac Anötö ndê pônj atu ja-ndö-nga. Munj-nga, têtj ndoc lau dinanj sêmbo tali, nanj yom pi njac si mêtê, ma gêtj honj nanj sêkôm, nanj sêto sip buku yêc undambê. Ma kwahic dec Anötö kac buku honj dinanj sa, ma Buku Tanli-nga whin, bu êmatôc njac honj ênkuc mêtê bocke nanj sêkôm têtj têtj sêmbo tali.

¹³ Lau honj nanj sêmbac ndu sêsip gwêc si, nanj sêtisa yêc gwêc njalôm. Ma lau batê sêsa akêtj gamej bocke nanj sêmbac ndu sêyêc nanj. Ma Anötö kêmatôc njac honj tòm gi, kêtjuc gêtj bocke nanj njac sêkôm su.

¹⁴ Pacndê su, goc inj kêbaliñ inj ndê njacyo lu nanj sêsam bu, “Najlai Dambac Ndu-nga” ma “Najlai Lambwam-nga,” nanj sêsip sê atu ya-nga njalôm si. Ya atu dinanj ti gamej bu lau sac sêmbac ndu tidim tilu-nga.

¹⁵ Ma lau honj nanj si njac yêc Buku Tanli-nga dom, nanj Anötö kêbaliñ njac sêsip ya atu sêwhin.

21

Malac Jerusalem Wakuc

¹ Têtj ndoc dinanj aô galic undambê wakuc, ma nom w akuc, bu nom ti gwêc njamata-nga ma undambê njamata-nga sinja su.

² Ma aô galic malac dabun Jerusalem wakuc, nanj Anötö kêñ sip akêtj undambê menj. Inj kêgölönj malac wakuc dau ja gölönj njayham kêlêc, gitôm sêngölönj awhê danj tu bu nem njac-nga.

³ Ma aô gangô awha atu danj sa akêtj pônj atu menj, nanj sôm, “Kwahic dec Anötö ma inj ndê lau oc sêmbo sêwhin dau. Inj dau oc ndôc whin njac ti njac si Anötö, ma njac sêti inj ndê lau.

⁴ Nawapac têtj akwa-nga honj pacndê su. Anötö oc punj tasulu su yêc inj ndê lau tandô. Ma njac oc sêmbac ndu me sêhóc njandê tiyham dom, ma njac oc tasulu sa me sêtanj dangibo tiyham dom.”

⁵ Ma inj nanj ndôc pônj atu, nanj sôm têtj aô, “Kwahic dec aô oc wamasanj gêtj honj tiwakuc. Am to yom nanj aô wasôm têtj am, bu anenj yom inj yom njandô, ma am to sip bapia bu lau sêsam ma sêkêtj whin.”

⁶ Goc inj sôm têtj aô, “Aô gac hu gêtj honj, ma wandic dabinj gêtj honj. Aêc, aô gati njamata gêtj honj, ma aô gati njambu gêtj honj. Ma kwahic dec gêtj honj njandô sa su. Lau honj nanj bu yô njac, nanj wakêtj bu têtj njac sênôm yêc Bubata Tanli-nga. Aô wakêtj bu dau têtj njac njambwa.

⁷ Lau honj nanj sêlhac njanga ma sêku sac dulu, nanj oc sêwêkainj gêtj wakuc honj dindec. Aô wati njac si Anötö, ma njac oc sêti anenj balêkoc awhê ma njac.

⁸ Tigenj lau nanj sêtôc dau ma sêsêc si sêkenj whinj Yisu ahuc, ma lau nanj sêkenj whinj dom, lau nanj sêkôm mêtê sac ti mêtê mockainj-nga, njac nanj sic njamalac ndu, lau m bectoma, lau nanj sem akinj gwam, ma lau nanj sêkôm tasan, lau kainj dinanj honj oc sêwêkainj gamej ya-nga, nanj ya sa njapanj, ma gêtj njandê solpa oc tunj njac. Gêtj dinanj ti njac si sêmbac ndu tilu-nga.”

⁹ Aô gangô yom dinanj su, goc anela danj têtj aô menj. Inj anela 7 nanj sêkôc sêc njawapac njambu-nga-nga, nanj si danj. Ma inj sôm têtj aô bu, “Mwej, ma lic! Aô watôc têtj am, awhê nanj Anötö ndê Domba oc nem.”

¹⁰ Goc Njalau kôm aô gatunj kainj danj sa, ma anela dau kôc aô sa ma kêñ aô galhac lôc atu danj njahô. Ma malac dabun Jerusalem, nanj Anötö kêñ sip akêtj undambê menj, nanj inj tôc têtj aô.

¹¹ Anötö ndê njawasi gêm malac dau ahuc. Ma malac dau njawasi sa gitôm hoc njayham jaspas ma njawa gitôm glas.

¹² Aô galic tunj baliñ danj kêgihi malac dau, ma gatam 12, ma anela 12 nanj sêyob gatam. Ma yêc gatam 12 aô galic njac 12. Lau Israel-nga si gölôwac tonj 12 si njac dinanj.

¹³ G atam tî sêyêc tunj têtj ac pi-nga, gatam tî têtj ac sip-nga, gatam tî yêc njamakê danja, ma gatam tî yêc danja.

¹⁴ Tunj dau sêkwê sac hoc atu 12 njahô. Ma aô galic Anötö ndê Domba ndê lau aposel 12 si njac sêyêc hoc 12 dinanj.

¹⁵ Anela nanj sôm yom dau têtj aô, nanj kôc gêtj danem dôhônj gêtj-nga danj nanj sêmasanj ja gol, bu nem dôhônj malac, ma tunj ti gatam.

¹⁶ Inj gêm dôhônj malac, ma tap sa bu malac ja-baliñ-nga gitôm dôñ 12,000, ma gic pôc-nga gitôm dôñ 12,000, ma pi lôlôc-nga gitôm dôñ 12,000.*

¹⁷ Ma inj gêm dôhônj tunj dau njadandi, nanj gitôm dôñ 144.† Inj kêtjuc dôhônj nanj njamalac sênem dôhônj gêtj-nga, ma gêm dôhônj malac dau.

¹⁸ Tunj dinanj, sêmasanj ja hoc njawasi jaspas. Ma malac dau sêmasanj ja gol njawasi atu ma njawa gitôm glas.

¹⁹⁻²⁰ Ma hoc atu-tu 12 nanj tunj sac njahô, nanj sêngölönj ja thoc njayham-njayham. Sêngölönj hoc njamata-nga ja hoc njayham nanj sêsam bu jaspas, ma hoc tilu-nga sêngölönj ja sapaya, ma hoc titô-nga e têtj hoc a tu ti-12-nga, nanj sêngölönj ja aget, emerel, oniks, kanelian, krisolait, beril, topas, krisopras, yasint, ma ametis.

* 21:16: Dôñ dinanj sêsam bu 'Stedia,' ma stedia 12,000 dinanj gitôm 2,200 kilometa. † 21:17: Dôñ dinanj sêsam bu 'Kyubit,' ma kyubit 144 gitôm 65 mita.

²¹ Ma gatam 12 dinan sêmasan nja gën njawasi gwêc-nga 12 nan sêsam bu pearl. Ma senj atu nan gic malac dau kôc, nan sêmasan nja gol njawasi atu, ma nja gitôm glas.

²² Aô tanjê malac, ma galic bu Anôtô ndê lôm dabun dan kalhac dom. Nahu bu Pômdau Anôtô Naclai Njatau, lu in ndê Domba sêndôc malac dau nalôm, ma lau malac-nga sêpônda lôm dabun dan tu bu sênem akin Anôtô-nga dom.

²³ Ma ac ti ayô mba, nahu bu Anôtô dau ndê njawasi pô malac, ma in ndê Domba ndê njawê ti lam malac-nga.

²⁴ Lau akên gamen honj oc sênsêlên sêmo njawê atu nan sa akên malac dau. Ma kin nom-nga oc sêsoc malac dau sêndi ti nac si waê ti njawasi tôhônj.

²⁵ Ôbwêc ti n asec pacndê sambuc, ma tu dinan-nga oc sêsoc gatam ahuc dom.

²⁶ Gën njawasi ma gën tiwaê akên nom njagamej sambob, nan Anôtô oc kôc sa sôc malac dau ndi.

²⁷ Magoc gën njadômbwi dan oc sôc ndi dom. Lau nan sêkôm mêtê sac ma lau tasan dan oc sêsoc sêndi dom. Lau nan si naê yêc Anôtô ndê Domba ndê Buku Tanli-nga, nan tawasê oc sêsoc sêndi.

22

Bu Tanli-nga

¹ Goc anjela dinan tôc Bu Tanli-nga têt aô, nan nja gitôm glas. Bu dau hêc sa yêc Anôtô ma Domba si pônj atu,

² ma k eselen kékuc senj atu nan gic malac dau kôc. Ma A Tanli-nga kalhac bu dau njamakê dangja lu-lu, ma gêm njandô tôm ayô honj. Ma lau nom-nga honj nan sêndôc malac Jerusalem wakuc, nan oc gêmback kôm nac dom, bu A Tanli-nga dau njalaun oc kôm nac njamlic njayham njapanj.

³ Têt têt njamata-nga Anôtô pucbo nom tu njamalac si sac-nga, tigen têt têt njambu-nga njawapac dau oc pacndê sambuc. Anôtô lu Domba si pônj kin-nga oc lhac malac lôm, ma in ndê lau oc sênem akin in yêc dindê.

⁴ Nac oc sêlic in angô andô, ma in ndê naê oc yêc nac si sêcbala.

⁵ Gamej oc njasec sa tiyham dom, bu ôbwêc pacndê, ma lau oc sêpônda lam njawê ti ac njawê dom. Nahu bu Pômdau Anôtô ndê njawê oc pô nac. Ma lau dinan oc sêmo ti sênem gôlinj sêtôm kin njapanj.

Pômdau Yisu oc mbu menj

⁶ Aô galic gën honj dinan su, goc anjela dau sôm têt aô, “Yom honj dindec in yom njandô, ma yom njayham tu lau honj sêkên whin-nga. Pômdau Anôtô nan kên in ndê Njalu puc lau propet dôj, nan kwahic dec kên in ndê anjela bu tôc gën honj dindec asê têt in ndê lau akin. Ma gën dau kêpin bu oc njandô sa.”

⁷ Ma Yisu sôm, “Angô! Kêpin su oc wambu wamenj. Asa nan kôc yom nan Anôtô hoc asê gwanan yêc buku dindec, nan sa ma dangja wambu, nan oc tap Anôtô ndê mwasiin atu sa.”

⁸ Aô Jon gangô ma galic gën honj nan gato sip bapia dindec. Ma têt ndoc anjela tôc gën honj dau asê têt aô su, nan aô gahu daun gayêc in gahi-nga bu wampin inj.

⁹ Tigen in sôm têt aô, “Kôm bocdinan dom! Pôn hamduc têt Anôtô ma êmpin in tigen! Aô njac akin njambwa, gatôm am, ma gatôm am nem asidôwai lau propet, ma gatôm lau nan dangja wambu yom honj nan yêc buku dindec.”

¹⁰ Goc in sôm têt aô, “Ndoc menj kêpin. Bocdinan yom nan Anôtô hoc asê yêc buku dindec nan, sinj kwi dom, magoc kên yêc lhu bu lau sêsam.

¹¹ Lau nan sêsap mêtê sac ma mêtê njadômbwi dôj, nan oc sêkôm sêmo e Yisu mbu menj. Magoc lau nan sêsa lên gitên ma lên dabun, nan sêsap si lên njayham dau dôj manj e Yisu mbu menj.”

¹² Ma Yisu sôm, “Am ngô! Kêpin su oc wambu wamenj, ma wakên njagêyô njayham me sac têt lau honj ênkuc mêtê nan njac sêkôm.

¹³ Njamata-nga têt gën honj, ma têt gën honj njambu-nga, aô dec gambo. Aêc, aô gati njamata gën honj, ma gati njambu gën honj. Aô gac hu gën honj, ma wandic bata gën honj.

¹⁴ Mac lau nan ambo ahê mêtê sac honj, dec tôm mac angwasin nem njakwê njawasi sa, nan oc atap Anôtô ndê mwasiin atu sa. Inj oc kên mac anej njandô yêc A Tanli-nga, ma mac oc asôc malac Jerusalem wakuc njagatam andi.

¹⁵ Magoc lau sac oc sêsoc sêndi dom. Lau mbectoma, lau nan sêkôm mêtê mockainj-nga, nac nan sic njamalac ndu, ma lau nan sem akin anôtôi gwam, ti lau nan sêkôm tasan ma nac nan atac whin mêtê tasan, lau honj dinan oc gacgen sêmo awê gitôm giam pôm.

¹⁶ “Aô Yisu dec, kakin anej anjela bu hoc yom honj dindec asê têt mac, bu andic dulu têt Anôtô ndê lau dabun honj. Aô Dawid ndê Nahu, nan gambo gamun inj, ma Dawid ndê Wakuc bocdinanj. Ma aô gatôm Têtênda, tata bêtêc-nga nan njawasi atu.”

¹⁷ Njalu Dabun, lu awhê nan oc nem Anôtô ndê Domba, nan sêsôm bu, “Mwenj!” Ma am asa nan ngô yom dindec, nan sôm, “Mwenj!” Am asa nan bu yô am, nan mwenj, ma nôm Bu Tanli-nga nan am oc kôc sa njambwa, njali mba.

¹⁸ Tigen aô wapuc yom honj nan Anôtô hoc asê gwanan yêc buku dindec, nan dôj. Njamalac dan bu ndic têt yom dindec na in dau ndê yom, dec Anôtô oc kên njawapac honj nan gato njayom sip buku dindec, nan têt inj.

¹⁹ Ma ñamalac dañ bu kôc yom ñalhô dañ su yêc yom nañ Anötö hoc asê gwanan yêc buku dindec, dec Anötö oc señ in su boc-dinan, ma in oc so gêñ ñayham-ñayham nañ buku dindec tôc asê. In oc wêkain ndê mala yêc malac dabuñ dom, ma neñ ñandô yêc A Tanli-nga dom.

²⁰ In nañ hoc yom ñandô asê pi gêñ hon dindec, nañ sôm, “Yomandô! Kêpin su aô oc wambu waloc.”

Yomandô! Mwen Pômdau Yisu!

²¹ Pômdau Yisu ndê mwasin ndi têt Anötö ndê lau hon. Yomandô!

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Matyu 1:1-2:12
2	Matyu 2:13-3:6
3	Matyu 3:7-4:11
4	Matyu 4:12-25
5	Matyu 5:1-26
6	Matyu 5:27-48
7	Matyu 6:1-24
8	Matyu 6:25-7:14
9	Matyu 7:15-29
10	Matyu 8:1-17
11	Matyu 8:18-34
12	Matyu 9:1-17
13	Matyu 9:18-38
14	Matyu 10:1-23
15	Matyu 10:24-11:6
16	Matyu 11:7-30
17	Matyu 12:1-21
18	Matyu 12:22-45
19	Matyu 12:46-13:23
20	Matyu 13:24-46
21	Matyu 13:47-14:12
22	Matyu 14:13-36
23	Matyu 15:1-28
24	Matyu 15:29-16:12
25	Matyu 16:13-17:9
26	Matyu 17:10-27
27	Matyu 18:1-22
28	Matyu 18:23-19:12
29	Matyu 19:13-30
30	Matyu 20:1-28
31	Matyu 20:29-21:22

date	Scripture
1	Matyu 21:23-46
2	Matyu 22:1-33
3	Matyu 22:34-23:12
4	Matyu 23:13-39
5	Matyu 24:1-28
6	Matyu 24:29-51
7	Matyu 25:1-30
8	Matyu 25:31-26:13
9	Matyu 26:14-46
10	Matyu 26:47-68
11	Matyu 26:69-27:14
12	Matyu 27:15-31
13	Matyu 27:32-66
14	Matyu 28:1-20
15	Mak 1:1-28
16	Mak 1:29-2:12
17	Mak 2:13-3:6
18	Mak 3:7-30
19	Mak 3:31-4:25
20	Mak 4:26-5:20
21	Mak 5:21-43
22	Mak 6:1-29
23	Mak 6:30-56
24	Mak 7:1-23
25	Mak 7:24-8:10
26	Mak 8:11-9:1
27	Mak 9:2-29
28	Mak 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mak 10:13-31
2	Mak 10:32-52
3	Mak 11:1-26
4	Mak 11:27-12:17
5	Mak 12:18-37
6	Mak 12:38-13:13
7	Mak 13:14-37
8	Mak 14:1-21
9	Mak 14:22-52
10	Mak 14:53-72
11	Mak 15:1-47
12	Mak 16:1-20
13	Luk 1:1-25
14	Luk 1:26-56
15	Luk 1:57-80
16	Luk 2:1-35
17	Luk 2:36-52
18	Luk 3:1-22
19	Luk 3:23-38
20	Luk 4:1-30
21	Luk 4:31-5:11
22	Luk 5:12-28
23	Luk 5:29-6:11
24	Luk 6:12-38
25	Luk 6:39-7:10
26	Luk 7:11-35
27	Luk 7:36-8:3
28	Luk 8:4-21
29	Luk 8:22-39
30	Luk 8:40-9:6
31	Luk 9:7-27

date	Scripture
1	Luk 9:28-50
2	Luk 9:51-10:12
3	Luk 10:13-37
4	Luk 10:38-11:13
5	Luk 11:14-36
6	Luk 11:37-12:7
7	Luk 12:8-34
8	Luk 12:35-59
9	Luk 13:1-21
10	Luk 13:22-14:6
11	Luk 14:7-35
12	Luk 15:1-32
13	Luk 16:1-18
14	Luk 16:19-17:10
15	Luk 17:11-37
16	Luk 18:1-17
17	Luk 18:18-43
18	Luk 19:1-27
19	Luk 19:28-48
20	Luk 20:1-26
21	Luk 20:27-47
22	Luk 21:1-28
23	Luk 21:29-22:13
24	Luk 22:14-34
25	Luk 22:35-53
26	Luk 22:54-23:12
27	Luk 23:13-43
28	Luk 23:44-24:12
29	Luk 24:13-53
30	Jon 1:1-28

date	Scripture
1	Jon 1:29-51
2	Jon 2:1-25
3	Jon 3:1-21
4	Jon 3:22-4:3
5	Jon 4:4-42
6	Jon 4:43-54
7	Jon 5:1-23
8	Jon 5:24-47
9	Jon 6:1-21
10	Jon 6:22-40
11	Jon 6:41-71
12	Jon 7:1-29
13	Jon 7:30-52
14	Jon 7:53-8:20
15	Jon 8:21-30
16	Jon 8:31-59
17	Jon 9:1-41
18	Jon 10:1-21
19	Jon 10:22-42
20	Jon 11:1-53
21	Jon 11:54-12:19
22	Jon 12:20-50
23	Jon 13:1-30
24	Jon 13:31-14:14
25	Jon 14:15-31
26	Jon 15:1-27
27	Jon 16:1-33
28	Jon 17:1-26
29	Jon 18:1-24
30	Jon 18:25-19:22
31	Jon 19:23-42

date	Scripture
1	Jon 20:1-31
2	Jon 21:1-25
3	Aposel 1:1-26
4	Aposel 2:1-47
5	Aposel 3:1-26
6	Aposel 4:1-37
7	Aposel 5:1-42
8	Aposel 6:1-15
9	Aposel 7:1-29
10	Aposel 7:30-50
11	Aposel 7:51-8:13
12	Aposel 8:14-40
13	Aposel 9:1-25
14	Aposel 9:26-43
15	Aposel 10:1-33
16	Aposel 10:34-48
17	Aposel 11:1-30
18	Aposel 12:1-23
19	Aposel 12:24-13:12
20	Aposel 13:13-41
21	Aposel 13:42-14:7
22	Aposel 14:8-28
23	Aposel 15:1-35
24	Aposel 15:36-16:15
25	Aposel 16:16-40
26	Aposel 17:1-34
27	Aposel 18:1-21
28	Aposel 18:22-19:12
29	Aposel 19:13-41
30	Aposel 20:1-38

date	Scripture
1	Aposel 21:1-16
2	Aposel 21:17-36
3	Aposel 21:37-22:16
4	Aposel 22:17-23:10
5	Aposel 23:11-35
6	Aposel 24:1-27
7	Aposel 25:1-27
8	Aposel 26:1-32
9	Aposel 27:1-20
10	Aposel 27:21-44
11	Aposel 28:1-31
12	Rom 1:1-17
13	Rom 1:18-32
14	Rom 2:1-24
15	Rom 2:25-3:8
16	Rom 3:9-31
17	Rom 4:1-12
18	Rom 4:13-5:5
19	Rom 5:6-21
20	Rom 6:1-23
21	Rom 7:1-14
22	Rom 7:15-8:6
23	Rom 8:7-21
24	Rom 8:22-39
25	Rom 9:1-21
26	Rom 9:22-10:13
27	Rom 10:14-11:12
28	Rom 11:13-36
29	Rom 12:1-21
30	Rom 13:1-14
31	Rom 14:1-23

date	Scripture
1	Rom 15:1-21
2	Rom 15:22-16:7
3	Rom 16:8-27
4	1 Korin 1:1-17
5	1 Korin 1:18-2:5
6	1 Korin 2:6-3:4
7	1 Korin 3:5-23
8	1 Korin 4:1-21
9	1 Korin 5:1-13
10	1 Korin 6:1-20
11	1 Korin 7:1-24
12	1 Korin 7:25-40
13	1 Korin 8:1-13
14	1 Korin 9:1-18
15	1 Korin 9:19-10:13
16	1 Korin 10:14-11:1
17	1 Korin 11:2-16
18	1 Korin 11:17-34
19	1 Korin 12:1-26
20	1 Korin 12:27-13:13
21	1 Korin 14:1-17
22	1 Korin 14:18-40
23	1 Korin 15:1-28
24	1 Korin 15:29-58
25	1 Korin 16:1-24
26	2 Korin 1:1-11
27	2 Korin 1:12-2:11
28	2 Korin 2:12-17
29	2 Korin 3:1-18
30	2 Korin 4:1-12
31	2 Korin 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Korin 5:11-21
2	2 Korin 6:1-13
3	2 Korin 6:14-7:7
4	2 Korin 7:8-16
5	2 Korin 8:1-15
6	2 Korin 8:16-24
7	2 Korin 9:1-15
8	2 Korin 10:1-18
9	2 Korin 11:1-15
10	2 Korin 11:16-33
11	2 Korin 12:1-10
12	2 Korin 12:11-21
13	2 Korin 13:1-14
14	Galasia 1:1-24
15	Galasia 2:1-16
16	Galasia 2:17-3:9
17	Galasia 3:10-22
18	Galasia 3:23-4:20
19	Galasia 4:21-5:12
20	Galasia 5:13-26
21	Galasia 6:1-18
22	Epesas 1:1-23
23	Epesas 2:1-22
24	Epesas 3:1-21
25	Epesas 4:1-16
26	Epesas 4:17-5:2
27	Epesas 5:3-33
28	Epesas 6:1-24
29	Pilipai 1:1-26
30	Pilipai 1:27-2:18

date	Scripture
1	Pilipai 2:19-3:6
2	Pilipai 3:7-4:1
3	Pilipai 4:2-23
4	Kolosi 1:1-20
5	Kolosi 1:21-2:7
6	Kolosi 2:8-23
7	Kolosi 3:1-17
8	Kolosi 3:18-4:18
9	1 Tesalonika 1:1-2:9
10	1 Tesalonika 2:10-3:13
11	1 Tesalonika 4:1-5:3
12	1 Tesalonika 5:4-28
13	2 Tesalonika 1:1-12
14	2 Tesalonika 2:1-17
15	2 Tesalonika 3:1-18
16	1 Timoti 1:1-20
17	1 Timoti 2:1-15
18	1 Timoti 3:1-16
19	1 Timoti 4:1-16
20	1 Timoti 5:1-25
21	1 Timoti 6:1-21
22	2 Timoti 1:1-18
23	2 Timoti 2:1-21
24	2 Timoti 2:22-3:17
25	2 Timoti 4:1-22
26	Taitus 1:1-16
27	Taitus 2:1-14
28	Taitus 2:15-3:15
29	Pilemon 1:1-25
30	Hibru 1:1-14
31	Hibru 2:1-18

date	Scripture
1	Hibru 3:1-19
2	Hibru 4:1-13
3	Hibru 4:14-5:14
4	Hibru 6:1-20
5	Hibru 7:1-19
6	Hibru 7:20-28
7	Hibru 8:1-13
8	Hibru 9:1-10
9	Hibru 9:11-28
10	Hibru 10:1-18
11	Hibru 10:19-39
12	Hibru 11:1-16
13	Hibru 11:17-31
14	Hibru 11:32-12:13
15	Hibru 12:14-29
16	Hibru 13:1-25
17	Jems 1:1-18
18	Jems 1:19-2:17
19	Jems 2:18-3:18
20	Jems 4:1-17
21	Jems 5:1-20
22	1 Pita 1:1-12
23	1 Pita 1:13-2:10
24	1 Pita 2:11-3:7
25	1 Pita 3:8-4:6
26	1 Pita 4:7-5:14
27	2 Pita 1:1-21
28	2 Pita 2:1-22
29	2 Pita 3:1-18
30	1 Jon 1:1-10

date	Scripture
1	1 Jon 2:1-17
2	1 Jon 2:18-3:2
3	1 Jon 3:3-24
4	1 Jon 4:1-21
5	1 Jon 5:1-21
6	2 Jon 1:1-13
7	3 Jon 1:1-14
8	Jud 1:1-25
9	Revelesen 1:1-20
10	Revelesen 2:1-17
11	Revelesen 2:18-3:6
12	Revelesen 3:7-22
13	Revelesen 4:1-11
14	Revelesen 5:1-14
15	Revelesen 6:1-17
16	Revelesen 7:1-17
17	Revelesen 8:1-13
18	Revelesen 9:1-21
19	Revelesen 10:1-11
20	Revelesen 11:1-19
21	Revelesen 12:1-18
22	Revelesen 13:1-18
23	Revelesen 14:1-20
24	Revelesen 15:1-8
25	Revelesen 16:1-21
26	Revelesen 17:1-18
27	Revelesen 18:1-24
28	Revelesen 19:1-21
29	Revelesen 20:1-15
30	Revelesen 21:1-27
31	Revelesen 22:1-21

YOM NÂTÔ NAHU (Glossary)

Mac bu alic nădalô gitôm: † kalhac whin yom dan yêc buku dindêc nălôm, nan tîc asê bu mac atôm bu atap yom dau nahu sa yêc buku nătêku dindêc.

ANÔTÔ NDÊ DOMBA (Lamb of God)

Jon, Ngac Kêku Lau-nga, sam Yisu bu 'Anôtô ndê Domba' (Jon 1:29, 36). Yêc pwac akwa năpu, lau Israel-nga sic domba daêsam ndu ma sêkên ti da ya ô lau si sac năgêyô. Yisu in Anôtô ndê Domba pwac wakuc-nga nan kên dau ti da dim tigen, dec kêmasan lêng bu Anôtô suc lau si sac kwi-nga. Tinambu Jon to yom daêsam pi Anôtô ndê Domba yêc Revelesen (Rev 5:6; 7:10, 17; 14:4, 10; 15:3; 19:9; 21:22-23; 22:1, 3).

ANÔTÔ NDÊ GÔLIN / GAMEN UN-DAMBÊ-NGA (Kingdom of God)

Yêc Yom Lênsêm Wakuc, Yom Inglis 'Kingdom of God' nan nahu tigen dom.

1. Têm nătô 'Kingdom of God' hêganôn undambê - gamen nan Anôtô dau mbo, ma gamen nan Anôtô ndê lau gitên oc sêndôc têng têng nambu-nga. (Alic Mat 7:21; Luk 13:28-29; 1 Kor 6:9-10; 15:50; Gal 5:21; Epe 5:5; 2 Tim 4:18; ma 2 Pit 1:11.) Bocdinan yac am kwi bu **Gamen undambê-nga** me **Anôtô ndê gamen undambê-nga**.
2. Têm nătô 'Kingdom of God' hêganôn bêt nan Pômdau Yisu oc mbu men ma ênsahê lau hon. (Mat 13:24-30, 41; 13:47-49; 20:1-16; 22:1-14; 25:1-13, 14-30.)
3. Têm daêsam 'Kingdom of God' hêganôn gamen dan me têng dan dom. Yom dau hêganôn Anôtô ndê năclai tu nem gôlin-nga. In ndê gôlin dinan in gêng têng kwahic dec-nga ma hêganôn gwelen nan in kôm yêc nămalac si nălôm. Asa nan kên whin ma sôc Anôtô năpu, nan mbo Anôtô ndê gôlin năpu su. Yom kain dinan danem kwi bu **Anôtô ndê gôlin**. (Alic yom nătô yêc Mat 3:2; 6:33; 12:28; 13:44-46; Luk 16:16; 17:20-21; Rom 14:17; 1 Kor 4:20; ma Kol 1:13.)

APA PWAC YOMSU-NGA (Ark of the Covenant)

Têng ndoc lau Israel-nga sêmbo gamen sawa, nan Anôtô sôm têng năc bu sêmasan apa dan nă a, ma sêmpan ahuc nă gol (Eks 25:11-22). Apa dau sêkên yêc tăbac dabun nălôm dabun andô. Hoc lu nan Anôtô to yomsu amanlu (pwac akwa) pi, nan sêkên yêc apa dau nălôm. Ma sêkên Aron ndê tîc ti tmana nătô yêc nălôm whin (Hib 9:4-5).

Têng ndoc lau Israel-nga sêkwê lôm dabun kalhac Jerusaleem, nan sêkên apa dau yêc nălôm dabun andô (1 Kin 8:1-13; ma 2 Kr 35:3). Magoc tinambu lau Israel-nga si năcyo sêsen gamen ma apa dau gêng. Jon to yom pi apa dau yêc Rev 11:19.

APOSEL (Apostle)

Năê dau nahu bu 'Lau nan sêngin năc sêsa si.' Yom 'misineri' yêc Yom Inglis nan nahu kain tigen.

Têm nătô năê aposel hêganôn tngacsênomi 12 (Mat 10:1-4; Mak 3:13-19; 6:30; ma Luk 6:12-16; 24:10). Năc sêti lau sêkên whin-nga si lau bata, ma sêkôm gêng dalô ma gêng ti năclai daêsam (Apo 2:42-43). Ma têng nătô yom dau hêganôn lau nan sêmbo ngacsênomi 12 si ton dom, gitôm Matias (Apo 1:26), Pol lu Banabas (Apo 14:4, 14; Rom 1:1), ma lau nătô (Rom 16:7).

BAC DABUN (Tabernacle)

Têng têng Moses wê lau Israel-nga sa akên gamen Isip-nga, ma sêmbo gamen sawa, nan Anôtô sôm têng Moses bu êmasan bac po tu sênem akin in-nga (Eks 25:8-9; 26:1-37). Alic bac dau năgatu dan yêc p 250.

BELSEBAL - Alic Sadan.

BUKU TANLI-NGA (Book of Life)

Lau hon nan sêkên whin Yisu ma sêtap Anôtô ndê mwasiin dandôc tanli năpan-nga sa, nan si năê yêc Buku Tanli-nga yêc undambê. Alic yom năpu-nga (footnote) yêc Rev 3:5.

DABUNSIGA (Priest)

Anôtô dau kêyalin Aron ti ndê lau wakuc nan sêsa akên tLiwai ndê ton, nan sa bu sêti lau Israel-nga si dabunsiga (Eks 28:1). Năc si gwelen bu sênem akin Anôtô, sêyob lau Israel-nga si gêng dabun, ma bu sêkên da tidau-tidau ma da ô lau Israel-nga si sac năgêyô-nga.

Sênyalin dabunsiga atu-tu nătô sa bocdec bu:

DABUNSIGA NĀMATA-NGA (High Priest / Chief Priest)

Tôm yala tigen-tigen, lau Israel-nga sênyalin dabunsiga dan sa bu ti dabunsiga nămata-nga. In tawasê gitôm bu sôc nălôm dabun andô yêc lôm dabun bu kên da dim tigen yêc yala tigen nălôm. Têng nătô dasam in bu **Dabunsiga Atu**.

DABUNSIGA ATU-TU (Chief Priests)

Lau Israel-nga sêsam năc si dabunsiga nătô bu dabunsiga atu-tu. Năc lau nan mun-nga sênyalin năc sa sêti dabunsiga nămata-nga, ma dabunsiga tiwăê nătô.

DAWID NDÊ ATU (Son of David)

Lau Israel-nga sêkên bata bu tMesaya oc sa akên Dawid ndê wakuc, ma tu dinan-nga sêsam Mesaya bu Dawid ndê Atu.

DENARIAS

Lau Rom-nga si mone silba dan. Lau semlhi gēŋ ɲa mone dinan yēc gameŋ nan lau Rom sem gōliŋ. Tēŋ Yisu ndē tēm, lau nan bu sēkōm ɲgac dan ndē gwelen ōm-nga me domba-nga tēŋ bēc tigen nan oc nemlhi ɲac ɲa denarias tigen-tigen. Naē denarias hēganōŋ mone tigen. Mone lu me daēsam sēsam bu 'denarii.'

GAMEN APA-NGA - Alic **Lau Gameŋ Apa-nga.**

GAMEN UNDAMBÊ-NGA - Alic **Anōtō ndē gameŋ.**

HEROD

Yēc Yom Lêŋsēm Wakuc dasam yom pi kin hale nan si ɲaē Herod. ɲac hoŋ sem gōliŋ gameŋ ntô sēmbō †Sisa ndē gōliŋ ɲapu.

1. **Kin Herod (Herod the Great)** - alic Mat 2:1-22; ma Luk 1:5.

In kin ti waē atu nan gēm gōliŋ gameŋ Judia ma Galili-nga tēŋ ndoc Yisu dinda kōc in. In ɲgac dau dinan nan kōm bu ndic Yisu ndu tēŋ ndoc in balēkoc dedec. In mbac ndu tēŋ yala 4BC.

2. **Herod Antipas** - alic Mak 6:14-29; ma Luk 23:6-12.

In Kin Herod ndē atu nan gēm gōliŋ gameŋ Galili ma Perea-nga tēŋ ndoc Yisu gēm mētē ti kōm gēŋ dalō mbo gameŋ dinan. In ɲgac dau dinan nawhē Herodias nan sōm bu sētīm Jon (ɲgac Kēku Lau-nga) kachu kic.

3. **Herod Agripa 1** - alic Apo 12:1-23.

In Herod Antipas nēsip nan gēm gōliŋ gameŋ Galili-nga, ma tiŋambu gameŋ Samaria ti Judia-nga whiŋ. In kēŋ kisa ti kēmatōc lau ɲamata-nga nan sēkēŋ whiŋ Yisu. In ɲgac nan gic Jon ndē asidōwa Jems ndu.

4. **Herod Agripa 2** - alic Apo 25:13-26:2; ma 26:19.

In Herod Agripa 1 ndē atu. In gēm gōliŋ ndōc Sisaria Pilipai, ma kēmatōc Pol ma kēkin in tēŋ Rom gi bu Sisa ēmatōc in ndē yom.

HIBRU (Hebrew)

Tēm ntô sēsam lau Israel-nga bu 'Lau Hibu', ma ɲac si awha nan sēsam bu 'Yom Hibu' whiŋ. Naē dau men akēŋ ɲac si apangac dan ɲaē Eber (Gen 10:21).

Yom nan sēto yēc Yom Lêŋsēm Akwa nan sēto ɲa Yom Hibu ɲandō. Yom Hibu nan lau Israel-nga sēsōm tēŋ Yisu ndē tēm, nan sēsam yēc Inglis translesen ntô bu 'Yom Aramaik.' Yom dau kēpiŋ bu tap Yom Hibu ɲandō sa, magoc in yom ɲasaē dan dau-nga.

HOC NAYHAM-NAYHAM (Jewel)

Yēc Rev 21:19-20 Jon to yom pi hoc ɲayham-ɲayham ma ɲaōli atu nan gēlic yēc malac Jerusalem wakuc. Hoc tigen-tigen dinan bocdec bu:

HOC JASPA (Jasper) - hoc ɲadalō batac-batac me ɲawa (green or clear).

HOC SAPAYA (Sapphire) - hoc ɲadalō ɲamayan (blue).

HOC AGET (Agate) - hoc ɲadalō tidau-tidau.

HOC EMEREL (Emerald) - hoc ɲadalō batac-batac (bright green).

HOC ONIKS (Onyx) - hoc ɲadalō yeyec (black).

HOC KANELIAN (Carnelian) - hoc ɲadalō kokoc (bright red).

HOC KRISOLAIT (Chrysolite) - hoc ɲadalō yanyan.

HOC BERIL (Beryl) - hoc ɲadalō batac-batac me ɲamayan (green/ blue-green).

HOC TOPAS (Topaz) - hoc ɲadalō yanyan.

HOC KRISOPRAS (Chrysoprase) - hoc ɲadalō ɲamayan (milky or grey).

HOC YASINT (Jasinth) - hoc ɲadalō ɲamayan me batac-batac (blue/greenish-blue).

HOC AMETIS (Amethyst) - hoc ɲadalō kokoc (purple-blue).

ISRAEL

Naē Israel hēganōŋ Jakob, nan Aisak lu nawhē Rebeka si balēkoc lu dinan ɲadan. Anōtō dau kēŋ ɲaē wakuc Israel tēŋ in (Gen 32:28). Naē dau sēhē pi lau toŋ atu nan sēsa akēŋ Jakob, nan sēsam ɲac bu †lau Israel-nga.

Ma ɲaē dau hēganōŋ gameŋ nan lau Israel-nga sēndōc, nan sēsam bu 'Israel' me 'Palestine.' Muŋ-nga sēsam gameŋ dau bu 'Gameŋ Kanan-nga.'

JAKOB (Jacob) - Alic **Israel.**

JUDA (Judah)

Jakob ndē atui 12 si dan in Juda, ma sēsam lau Israel si toŋ 12 ɲadan kēkuc in ndē ɲaē. Tēŋ ndoc lau Israel sēmbu akēŋ gameŋ Isip-nga ma sēndōc gameŋ Kanan-nga, nan Juda ndē toŋ sēwēkain gameŋ nan sēsam bu Judia. Malac Betlehem yēc gameŋ dinan (Mat 2:6).

Yisu sa akēŋ Juda ndē toŋ, ma Jon sam in bu 'Layon nan sa akēŋ Juda ndē toŋ' yēc Rev 5:5.

Muŋ-nga lau Israel-nga sēwhē dau kōc gi toŋ lu, nan sēsam bu 'Lau Israel-nga' ma 'Lau Juda-nga.' Toŋ lu dinan sēnyalin dau si kin sa tu nem gōliŋ ɲac-nga. Alic yom ɲapu-nga (footnote) yēc Hib 8:8.

KÊDÔHÔŋWAGA YOMSU-NGA - Alic **Skraib.**

KILISI (Christ)

Alic **Mesaya.**

Yom ɲalhō 'Kilisi' men akēŋ Yom Grik *kreistos*, ma yom ɲalhō 'Mesaya' men akēŋ Yom Hibu. Naē lu dinan ɲahu tigen,

ma danem kwi bu 'namalac nanj sêkêc gêñ ñakwi in inj'. Mun-nga lau nanj Anötö këyalinj ñac sa bu sêti lau Israel-nga si kinj, nanj sêkêc olib ñakwi pi ñac, bu tõe asê bu ñac kinj. Alic 1 Sam 16:12; ma 2 Kinj 9:6.

Yom Grik *kreistos* yêc Yom Lêñsêm Wakuc, nanj ñahu lu. Têm ñatô yom dau hêganônj Yisu ndê gwelenj nem lau si-nga, ma bocdinañ yac am kwi bu †Mesaya, ma tême ñatô yom dau inj Yisu ndê ñaê danj, ma bocdinañ yac am kwi bu Kilisi.

LAU GAMEN APA-NGA (Gentiles)

Yom Inglis 'Gentile' heganônj lau honj nanj lau Israel dom. Lau Israel-nga ñatô sêtoc dau sa bu Anötö këyalinj ñac sa sêti inj ndê lau, ma bocdinañ sêpu lau gamenj apa-nga honj nanj lau Israel dom, ma sêsam ñac bu 'lau sac,' ñahu bu ñac sêñkuc Moses ndê yomsu dom (Gal 2:15). Magoc lau gamenj apa-nga daêsam sêkêñ whin Yisu sêhõc gêlêc lau Israel-nga su.

Lau gamenj apa-nga nanj dangasunj sambuc ñawaê ñayham ma sêsap lêñ sac-sac nom-nga dõñ ñapanj, nanj tême ñatô dasam ñac bu 'lau sambuc.'

LAU ISRAEL-NGA (Jew / Hebrew / Israelite)

Lau Israel-nga nanj sêsa akêñ †Jakob, nanj sêsam ñac yêc Yom Inglis bu 'Jew' ma 'Hebrew' ma 'Israelite.'

LAU SÊTIM YOM LAU-NGA (Hypocrite)

Yom Inglis 'hypocrite' kêkuc Yom Grik *hypocriteis* ma hêganônj lau nanj sêsõm yom ñayham-ñayham tu bu lau ñatô sêlic ñac ñayham-nga, magoc ñac dau sêñkuc yom dau dom, ma sêkõm ñandõ sa dom. Têm daêsam Yisu pu lau †Palêsai ma lau †Skraib, ñahu bu ñac si mêtê dau dinanj.

LEPRASI (Leprosy)

Ñaê leprasi hêganônj gêmbac ñamlic-nga. Lau ñatô gauc gêm bu gêmbac nanj sêsam bu leprasi têtj Yisu ndê tême, nanj gitõm gêmbac nanj dasam bu leprasi têtj tême kwahic dec-nga dom.

Lau Israel-nga sêmbõ ahê lau ti gêmbac leprasi ma sêyob bu sêmasac ñac dom, bu oc kôm lau ñadõmbwi sa yêc Anötö angõ-nga. Anötö kên gwelenj têtj lau dabunjsiga bu sêñsahê lau si gêmbac ñamlic-nga (Lev 13:1-46; 14:1-32).

LIWAI (Levi)

Liwai inj †Jakob ndê atui 12 si danj, ma sêsam lau Israel si tonj 12 ñadanj kêkuc inj ndê ñaê.

Ma ñgac danj ñaê Liwai, inj Yisu ndê ngacsêñom danj nanj sêsam inj ndê ñaê danj bu Matyu (Mat 9:9-13).

LAU LIWAI (Levites)

Anötö këyalinj Liwai ndê lau wakuc sa bu sênem akinj inj yêc †bac dabunj ma †lõm dabunj, ma bu sênem lau †dabunjsiga sa (Nam 1:47-53; 18:2-6; ma Diut 10:8-9).

Anötö sôm bu lau Liwai sêwêkainj nom yêc gamenj Kanan-nga dom. Lau nanj sêmbõ lau Israel si tonj 11, nanj sêwhê si gêtj honj kõe gi tonj 10, ma sêkêñ tonj danj têtj lau Liwai tu yob ñac ti ñac si gôlõwac-nga (Nam 18:21-24). Lau nanj sêti lau Israel-nga si dabunjsiga, nanj sênyalinj ñac sa yêc Aron ndê wakuc nanj sêsa akêñ Liwai ndê tonj (Hib 7:5-10).

LÕM DABUNJ (Temple)

Têm ñatô sêsam lõm dabunj Jerusalem-nga bu Anötö me Põmdau ndê Andu. Lau Israel-nga sêtenj mbec ti sêlic om tõe ñac si malac yêc ñac si †lõm wê-nga. Magoc ñac bu sêkêñ da ya me da ñatô, nanj sêtêtj lõm dabunj Jerusalem-nga si, ma lau dabunjsiga sêmbõ tu sêkêñ lau dau si da. Ma ñac sêlic om atu-tu yêc lõm dabunj dau.

LÕM WÊ-NGA (Synagogue)

Yom Inglis 'Synagogue' menj akêñ Yom Grik danj, nanj ñahu bu 'gamenj sêkac sa-nga.' Yom dau hêganônj andu nanj lau Israel-nga sêkac sa sêmbõ têtj ndoc Sabat-nga bu sêsam ti sêngõ Põmdau ndê yom, ma sênem wê ti sêtenj mbec têtj inj. Lau Israel-nga sêkwê lõm wê-nga sêlhac tõe ñac si malac atu-tu ti saun-saun honj gi. Ma yêc lau apa si gamenj nanj lau Israel-nga daêsam sêmbõ, nanj sêkwê si lõm wê-nga tu sêlic om-nga bocdinañ. Têtj ndoc Pol kôm gwelenj yêc lau apa si gamenj, nanj êlêmé gêm mêtê yêc lõm wê-nga nanj sêlhac gamenj dinanj.

MANA (Manna)

Têtj ndoc Moses wê lau Israel-nga ma sêmbõ gamenj sawa gitõm yala 40, nanj Anötö gôlõm ñac ña bolom kainj danj nanj sêsam bu 'Mana.' Yom dau inj Yom Hibu danj, ma danem kwi bu 'inj dinanj gêtj sake?' Bu lau Israel sêsõm yom dau têtj ndoc ñamata-nga nanj sêlic bolom dau (Eks 16:15).

MESAYA (Messiah/Christ)

Anötö gic bata têtj lau Israel-nga bu êñkinj Mesaya nanj oc nem ñac si ma puc †Anötö ndê gôlinj dõñ. Yom Grik *kreistos* bu hêganônj Yisu ndê gwelenj dinanj, dec yac am kwi bu Mesaya.

Alic **Kilisi** whinj.

MWASINJ / OM ATU (Festivals / Feasts)

Lau Israel sêlic om atu-tu ñatô tõe yala honj, bu gauc nem Anötö ti gêtj atu-tu nanj inj kôm tu nem ñac sa-nga.

MWASINJ BOLOM YIST MBA-NGA (Unleavened Bread)

Alic Mat 26:17; Mak 14:1; Luk 22:7; Apo 12:3; ma 20:6. Põmdau gic hu Mwasinj Bolom Yist Mba-nga têtj ndoc lau Israel-nga sêmbõ gamenj Isip-nga - alic Eks 12:15-20. Mwasinj dau yêc tõe bêt 8, ma Põmdau gic yomsu ñac bu sêkõe yist honj su yêc

ñac si andu, ma sênen gên ti yist dom e mwasin ñatêm dau pacndê. Têñ mwasin dau ñabêc ñamata-nga ña-ôbwêc, nan ñac senj Mwasin Pasowa-nga.

MWASIN LÔM BAC-NGA (Tabernacles)
Alic Jon 7:2-52. Lau Israel-nga sêndê Mwasin Lôm Bac-nga têtñ ndoc sic bata si gwelenj sêndic bolom ñandô sa-nga tôm yala honj. Ñac sêkwê bac, ma sêkac dau sa gitôm bêc 7, ma gauc gêm têtñ nan ñac si apai sêndôc andu bac yêc gamenj sawa. Ma ñac sem mbec gên ñandô ôm-nga yêc wake dinanj ñalôm (Lev 23:33-43; Diut 16:13-15; ma Sek 14:16-19).

MWASIN PASOWA-NGA (Passover)
Lau Israel-nga senj Mwasin Pasowa-nga tu bu gauc nem ndoc nanj Anôtô kêgaho ñac su yêc lau Isip-nga amba (Eks 12). Yom Inglis 'Passover' nanj danem kwi bu 'êñlêc têtñ ñahô-nga,' ma hêganônj têtñ nanj Anôtô ndê ajele nanj gic balêkoc ñgac mbêc Isip-nga honj ndu, nanj kêlêc lau Israel-nga si andu.

MWASIN PENTIKOS-NGA (Pentecost)
Alic Apo 2:1; 20:16; ma 1 Kor 16:8. Ñaê 'Pentikos' ñahu bu 'bêc 50.' Lau Israel-nga senj Mwasin Pasowa, ma tinjambu bêc 50 pacndê su goc sêlic om atu danj nanj sêsam bu Pentikos. Têtñ ndoc dinanj ñac sem danje Anôtô tu bolom wit nanj sic sa-nga, ma gauc gêm têtñ nanj Anôtô kênj yomsu amanju têtñ Moses yêc Lôc Sainai. Alic yom pi Om Pentikos yêc Lev 23:15-16; Diut 16:10; ma Nam 28:26-30.

Kwahic dec, lau sêkênj whin Yisu-nga gauc gêm Om Pentikos nanj Nalau Dabunj gêm lau aposel ahuc (Apo 2:1).

MWASIN SIC GAWI LÔM-NGA (Temple Dedication)

Têtñ yala 167BC lau Siria-nga sic sinj têtñ lau Israel-nga ma sêngaho malac Jerusalem ti ñac si lôm dabunj su, ma sêkênj si anôtô gwam danj kalhac alta. Magoc tinjambu, têtñ yala 165BC, Judas Makabias kôc gên sac dau su, ma lau Israel-nga sic gawi lôm bu ñawasi sa tiyham. Bocdinañj tôm yala honj lau Israel-nga sêndê Mwasin Sic Gawi Lôm-nga bu gauc nem gênj dau (Jon 10:22).

ÑAMALAC NDÊ ATU (Son of Man)

Têtñ têtñ ñamata-nga, propet Daniel sôm yom pi ñamalac nanj Pômdau kêkinj bu nem lau sa yêc si sac honj, ma sam inj bu ñamalac ndê Atu. Ñaê dau inj ñahu tigenj gitôm †Mesaya.

Yisu sam dau bu ñamalac ndê Atu, bu whê sa bu inj ñamalac nanj Pômdau kêkinj, ma inj kôc ñaclai ti ñawasi atu menj akênj Anôtô dau. Inj menj mbo nom gitôm ñamalac, tigenj inj Anôtô dau.

Yêc Yom Hibru, ñaê 'Adam' ñahu bu 'ñamalac.' Bocdinañj oc tôm bu danem

ñaê 'Ñamalac ndê Atu' kwi bu 'Adam ndê wakuc.' Tu dinanj-nga lau ñatô gauc gêm bu ñaê dau ñahu bu Yisu dau inj ñamalac ñandô gi tap Adam sa têtñ ndoc Pômdau kêmasanj inj, ma inj kôm sac su dom. Têtñ ñatô Pol to yom pi Yisu ma sam inj bu 'Adam wakuc' (1 Kor 15:45).

ÑGAC NEM LAU SI-NGA (Saviour)

Dasam Yisu bu 'Ngac Nem Lau Si-nga,' ñahu bu inj gêm lau si bu sêtap ñagêyô nanj gic ñac ñawaê tu sêkôm sac-nga, nanj dom. Bu Yisu dau hôc lau honj si sac ñagêyô pi dau. Asa nanj kênj whin Yisu, nanj Anôtô suc inj ndê sac kwi, ma gêlic inj bu ñamalac gitênj tu inj ndê kênj whin Yisu-nga.

ÑGACSÊÑOM (Disciple)

Ñaê dindêc menj akênj Yom Grik *mathetes*, nanj sem kwi yêc Yom Inglis bu 'disciple.' Yom Grik dau ñahu hêganônj lau kwa-puc, me lau nanj sêndôhônj gênj. ñaê dau hêganônj lau nanj sêñkuc Yisu ma sêñsêlêñ sêwhin inj ti sêkênj whin inj.

Yêc Yom Lêñsêm Wakuc, ñaê ñgacsêñom hêganônj laungac 12 nanj Yisu kêyalin ñac sa bu sêñkuc inj. Magoc lau tonj atu nanj sêñkuc Yisu, nanj laungac honj dom, lauwêhê sêwhin sêñkuc inj (Luk 8:1-3). Bocdinañj yac asam ñac bu 'sêñomi.' Ñaê sêñomi dau sêsôm pi lau nanj sêñkuc Yisu, ma lau nanj sêñkuc Jon, Ngac Kêku Lau-nga (Mat 8:25), ma lau Palêsai si sêñomi (Mak 2:18).

OLIB (Olive)

A olib inj a kainj danj nanj sêpo ñapêp yêc lau Israel-nga si gamenj. U bu ndic dom tôm ñasawa balin, magoc a olib oc sêlhac ñayham.

Lau Israel-nga senj a olib dau ñandô, ma sêkôc ñandô tu sêmasanj olib ñakwi-nga. Sêkôm gwelenj daêsam ña olib ñakwi, sêkênj sip gênj danen-nga, sem oso lau ña olib ñakwi, ma sêkênj sip ñac si lam gitôm buya. Lôc danj ñaê Lôc Olib kalhac kêpinj malac Jerusalem. Malac Betani ma Betpagi sêyêc dinanj.

PALÊSAI (Pharisee)

Lau Israel-nga si tonj danj. Ñac ti lau †Skraib si gwelenj ñandô nanj bu sêñyalê Moses ndê yomsu ñapêp enj, ma sêndôhônj ti sêwhê sa têtñ lau. Magoc Lau Palêsai sêndôhônj yomsu ti ñagôlinj daêsam whin, nanj kêkuc ñamalac ñambwa si gauc. Ñac sêñsahê ñanga bu sênem dabunj dau, sêhu gênj danen-nga sinj tu sêtenj mbec ma sêtoc Anôtô sa-nga, ma sêwhê si gênj honj kôc gi tonj 10 ma sêkênj tonj danj ti da (Mat 23:23; Luk 18:12). Magoc têtñ daêsam ñac sêtoc dau sa bu ñac gauc gêm bu ñac lau gitênj sêhóc gêlêc lau Israel-nga ñatô su. Ma sêmbo ahê lau nanj sêñkuc Moses ndê yomsu ñapêp dom.

Yisu pu Lau Palésai ma sam nac bu flau sêtim yom lau-nga (hypocrites), nahu bu ndoc daêsam nac sêsôm ti sêndôhôn yom nayham, magoc nac dau sênkuc yom dau me sêkôm nandô sa dom. Tu Yisu ndê yom dinan-nga, dec lau Palésai daêsam sêkên kisa Yisu ma sênsalê lên tu sêndic in ndu-nga.

PARADAIS (Paradise)

Paradais nahu bu 'ôm nayham.' Têm natô sêsam gamen undambê-nga bu 'Paradais' (Luk 23:43; Rev 2:7).

PASOWA - alic Mwasiñ/Om Atu Pasowa-nga.

PWAC SÊSÊ LAUNGAC NAMLIC-NGA (Circumcision)

Lau Israel-nga sêsê nac si balêkoc ngac hon si namlic natô su têt nac si bêc ti-8-nga, sênkuc pwac nan Anôtô kêmatin whin Abraham (Gen 17:9-14).

Têt ndoc lau aposel sêhoc nawaê nayham asê tiwakuc, nan lau Israel-nga natô gauc gêm bu flau gamen apa-nga nan sic hu sêkên whin Yisu, nan bu sênkuc lau Israel-nga si pwac akwa dinan dom, dec Anôtô oc nem lau apa dau si dom. Tigen Pol ma aposel natô sêlhac nanga ma sêwhê sa bu Anôtô gêm lau si tu nac si sêkên whin-nga, ma tu sênkuc pwac akwa yomsu-nga dom.

RABAI (Rabbi)

Lau Israel-nga sêsam nac si lau bata ti kêdôhônwaga bu 'Rabai.' Lau bocke nan si gauc atu ma nayham nan sêkên naê Rabai pi nac. (Naê **Raboni** nan Maria sam Yisu (Jon 20:16), nan nahu tigen.)

ROM (Rome)

Malac namata-nga yêc gamen nan sêsam bu Itali. Lau Rom-nga sic sin ma sêkên gamen daêsam sêsôc nac si gôlin napu. Nac sem gôlin lau Israel-nga si gamen whin, têt têm Yisu men mbo nom.

Lau Rom-nga hon si kin atu nan sêsam in bu †Sisa. In gêm gôlin gamen Rom-nga sambob têt têm dinan, ma kêyalin lau natô sa gitôm Herod ma Pailot, bu sênem gôlin gamen tidau-tidau sêmo in napu.

SABAT (Sabbath)

Lau Israel-nga si bêc sêlic om-nga, kêkuc bêc nan Anôtô gic bata ndê gwelen kên undambê ti nom-nga, ma kêwhan dau. Anôtô sôm bu lau hon sêkôm gwelen tôm bêc 6 yêc wake dan nalom, ma bêc ti-7-nga nan nac sêywhan dau ma sêtoc in sa.

Lau Israel-nga si yomsu ti nagôlin daêsam hêganôn bêc Sabat-nga. Nac sêsôm bu lau sêkôm gwelen tidau-tidau têt bêc dinan dom. Lau bata Israel-nga tac nandê têt Yisu tidim daêsam, nahu bu in kôm lau gêmbac nayham sa têt bêc Sabat-nga.

SADAN (Satan)

Sadan in nalam sac si nadau. In kên kisa Anôtô, ma bu êngil lau bu sêkôm mêtê sac. Sêsam Sadan ndê naê natô bu 'Belsebal,' 'Belial,' ma 'nom dindêc nadau' (Jon 12:31; 14:30; ma Epe 2:2). Yêc Yom Inglis sêsam in bu 'Devil.'

SADIUSI (Sadducee)

Lau Israel-nga ton dan nan sêmo têt Yisu ndê têm. Naê dau kêkuc dabunsiga têm namata-nga-nga dan ndê naê 'Sadok' (1 Kr 16:39). Lau Sadiusi daêsam nac lau dabunsiga, ma natô nac lau tiwaê. Nac sêndôhôn ti sêkac lau hon bu sênkuc yomsu amanlu nan Anôtô kên têt Moses, ma yomsu nan Moses dau to sip in ndê buku. Nac lau kain tigen gitôm lau †Palésai, tigen lau Sadiusi ma lau Palésai sêsen dau pi yom natô. Lau Palésai sêkên whin bu lau nan sêmbac ndu su, nan oc sêtisa têt bêc nambu-nga, magoc Sadiusi sêkên whin in dinan dom. Ma sêkên whin bu anela ti nalam dan sêmo dom (Apo 23:8).

SAINAI

Lôc dan naê. Yomsu amanlu nan Anôtô kên têt in ndê lau Israel-nga, nan kên têt Moses yêc Lôc Sainai.

SAMARIA

Gamen dan naê. Gamen dau yêc gamen Galili ma Judia-nga nasawa, ma yêc Bu Jordan nadali têt gamen ac sip-nga.

Lau Samaria-nga sêsa akên apai Israel-nga, magoc nac sem lauwhê apa, ma tu dinan-nga lau Israel-nga sêlic nac gitôm lau Israel-nga nandô dom. Sêlic nac gitôm lau nambwa me lau apa.

SANEDRIN (Sanhedrin)

Lau bata nan sem gôlin lau Israel-nga, nan sêsam nac si ton bu 'Sanedrin' (yêc Yom Inglis sêsam ton dinan bu 'Council'). Lau dabunsiga ti lau bata ma kêdôhônwaga yomsu-nga gitôm 71 sêmo ton dau nalom. Lau Rom-nga sêkên nasawa têt nac bu sênem gôlin ti sêmatôc lau Israel-nga si gêt natô, magoc nac sêtôm dom bu sêkic namalac dan ndê yom bu sêndic in ndu. Tu dinan-nga dec sêkên Yisu sip lau Rom-nga amba (Jon 18:31-32).

SAYON (Zion)

Sêkwê malac Jerusalem kalhac lôc natô nahô, ma lôc dau nadan sêsam bu 'Lôc Sayon.' In gamen nan lau Israel-nga si lôm dabun kalhac têt Yisu ndê têm. Têm natô naê 'Sayon' hêganôn malac Jerusalem ma têm natô naê dau hêganôn lau Jerusalem-nga (Mat 21:5; Rom 9:33; 11:26; ma 1 Pit 2:6).

SELOT (Zealot)

Naê 'Selot' nahu lau nan sêyêm dau su tu sêkôm gêt-nga.' Lau Israel-nga si ton dan sêsam bu 'Lau Selot' - nac lau nan sêtec bu lau Rom-nga sênem gôlin gamen Israel-nga, ma sêtec bu sênemlihi takis têt kin

Rom-nga. Têm nätô lau Selot sêli dau sa, ma sic siŋ têt lau Rom-nga. Ngac Galili-nga Judas (Apo 5:37) iŋ lau Selot si ngac bata dan.

Yisu ndê †ŋgacêŋom dan nê Saimon sêsam bu 'Ngac Selot' (Mat 10:4; Mak 3:18; Luk 6:15; ma Apo 1:13). Lau nätô gauc gêm bu muŋ-nga iŋ mbo Lau Selot si toŋ, ma nätô gauc gêm bu iŋ ngac nan yêm dau su tu kôm ndê gwelen, ma tu dinan-nga dec lau sêsam iŋ bu 'Ngac Selot.'

SÊŋOMI (Disciples) - Alic Nŋacêŋom.

SISA (Caesar)

Nê Sisa dau hêganôn kin atu nan gêm gôlin gamen †Rom-nga hon.

SKRAIB (Scribe)

Yom nälhō 'skraib' meŋ akêŋ Yom Inglis 'scribe,' nan danem kwi bu 'ŋamalac to yom-nga.' Bapia hon nan Pol to, nan iŋ kôc ŋamalac dan (scribe) bu nem iŋ sa tu to ndê yom-nga, ma iŋ dau to yom apê tu bu ndic bata bapia tigen-tigen-nga (Rom 16:22; 1 Kor 16:21; ma Gal 6:11). Esra iŋ skraib ŋamata-nga dan (Esra 7:6-10).

LAU SKRAIB (Scribes / Teachers of the Law)

Lau Skraib nac lau Israel-nga si toŋ dan nan lau ti gauc tu sêsam ma sêto yom-nga. Nac si gwelen atu nan bu sêwhê Moses ndê yomsu sa ti sêndôhôn têt lau. Lau Skraib daêsam sêmbo lau Palêsai ti lau Sadiusi si toŋ. Têm nätô dasam nac bu **lau nan sêndôhôn yomsu** me **kêdôhôn** waga **yomsu-nga**.

SOLPA (Sulphur)

Têm nätô sêsam solpa bu 'hoc ti ya' (Yom Inglis: brimstone). Iŋ gêt yanyan nan ŋamalic nanga. Yêc Revelesen Jon to yom daêsam pi solpa nan hêganôn ŋawapac ti nandê nan oc tap lau sac sa (Rev 9:17-18; 14:10) ma sê atu ya-nga nan lau sac oc sêsip têt ndoc sêtap matôc sa têt bêt ŋambu-nga (Rev 19:20; 20:10; ma 21:8).

YISU (Jesus)

Yêc Yom Hibru sêsam nê dec bu 'Josua' ma nê dau nahu bu 'Anötô gêm lau si' (Mat 1:21). Nê nätô nan hêganôn Yisu, nan bocdec: 'Yisu Kilisi,' 'Anötô Atu,' 'ŋamalac ndê Atu,' ma 'Dawid ndê Atu.'